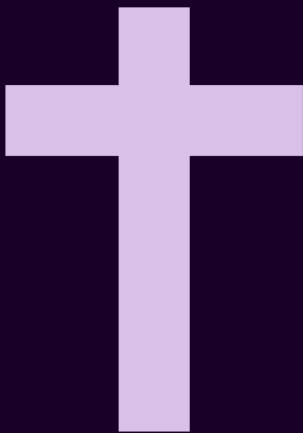

Maija'quë Huajë Ca
Nëose'e

New Testament in Secoya (EC:sey:Secoya)

Maija'quë Huajë Ca Nëose'e

New Testament in Secoya (EC:sey:Secoya)

copyright © 2012 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Secoya

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Secoya [sey], Ecuador

Copyright Information

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Secoya

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source files dated 29 Jan 2022
995e68c5-fe57-54e6-bf8e-0637526d3f7d

Contents

SAN MATEO	1
SAN MARCOS	56
SAN LUCAS	90
SAN JUAN	147
HECHOS	190
ROMANOS	240
1 CORINTIOS	263
2 CORINTIOS	284
GÁLATAS	298
EFESIOS	306
FILIPENSES	313
COLOSENSES	318
1 TESALONICENSES	323
2 TESALONICENSES	328
1 TIMOTEO	331
2 TIMOTEO	337
TITO	342
FILEMÓN	345
HEBREOS	347
SANTIAGO	364
1 SAN PEDRO	370
2 SAN PEDRO	376
1 SAN JUAN	380
2 SAN JUAN	386
3 SAN JUAN	387
SAN JUDAS	388
APOCALIPSIS	390

SAN MATEO

Jesús N̄ecuēohua'i
(Lc 3.23-38)

¹ Iye a'ë, Abraham cui'ne David tsëcapë acohua'ire cuëcuese'e ja yë'ta'a Jesucristo pa'ima'në pa'isicohua'ire.

² Isaac pëca ja'quë paji'i, Abraham. Jacob pëca ja'quë paji'i, Isaac. Cui'ne Judá cui'ne i yo'je tsj pëca ja'quë paji'i, Jacob. ³ Fares cui'ne Zara pëca ja'quë paji'i, Judá. Cui'ne iohua'i pëca ja'co paco'ë, Tamar. Esrom pëca ja'quë paji'i, Fares. Aram pëca ja'quë paji'i, Fares. ⁴ Aminadad pëca ja'quë paji'i, Aram. Naasón pëca ja'quë paji'i, Aminadad. Salmón pëca ja'quë paji'i, Naasón. ⁵ Booz pëca ja'quë paji'i, Salmón. Cui'ne i pëca ja'co paco'ë, Raab. Obed pëca ja'quë paji'i, Booz. Obed pëca ja'co paco'ë, Rut. Isaí pëca ja'quë paji'i, Obed. ⁶ Pai ëjaë David pëca ja'quë paji'i, Isaí. Salomón pëca ja'quë paji'i, David. Cui'ne Urias nëjo pa'isicopi Salomón ja'co paco'ë.

⁷ Roboam pëca ja'quë paji'i, Salomón. Abías pëca ja'quë paji'i, Roboam. Asa pëca ja'quë paji'i, Abías. ⁸ Josafat pëca ja'quë paji'i, Asa. Joram pëca ja'quë paji'i, Josafat. Uzias pëca ja'quë paji'i, Joram. ⁹ Jotam pëca ja'quë paji'i, Uzias. Acaz pëca ja'quë paji'i, Jotam. Esequías pëca ja'quë paji'i, Acaz. ¹⁰ Manases pëca ja'quë paji'i, Esequías. Amón pëca ja'quë paji'i, Manases. Josías pëca ja'quë paji'i, Amón. ¹¹ Jeconías cui'ne i yo'je tsj coní pëca ja'quë paji'i, Josías. Jaohua'i cato coasichua'i paë'ë, Israelita pa'ire tseani Babilonia yejana sa maca.

¹² Israelita pai sa cuañosi jeteyo'je Salatiel pëca ja'quë paji'i, Jeconías. Zorobabel pëca ja'quë paji'i, Salatiel. ¹³ Abiud pëca ja'quë paji'i, Zorobabel. Cui'ne Eliquin pëca ja'quë paji'i, Abiud. Azor pëca ja'quë paji'i, Eliquin. ¹⁴ Sadoc pëca ja'quë paji'i, Azor. Aquim pëca ja'quë paji'i, Sadoc. Eliud pëca ja'quë paji'i, Aquim. ¹⁵ Eleazar pëca ja'quë paji'i, Eliud. Matán pëca ja'quë paji'i, Eleazar. Jacobo pëca ja'quë paji'i, Matán. ¹⁶ José pëca ja'quë paji'i, Jacobo. José cato Jesucristo pëca ja'co María ëjë paji'i.

¹⁷ Jaje pa'ina, Abrahampi cui'ne David pa'i macaja'a cuëcueto catorce pa'ye de ai de'huase'e pa'iji. Davidpi cui'ne Israelita mañare Babiloniana tseseni sasi macaja'a cuëcueto cui'ne catorce pa'iji. Cui'ne yequë catorce pa'i maca Cristo ai de'opi.

Jesucristore Coase'e
(Lc 2.1-7)

¹⁸ Jesucristore coase'e ñeje pa'iji: María i pëca ja'co, José ja're huejaja'coa, ca nësico paco'ë. Jaje ca nësico pa'ima'në tsj ëtapë de'o Maija'quë joyo tutupi. ¹⁹ José io ëjë nuñerepa pa'i paji'i. Jaje pa'ita'a nëjo Mariare si'aohua'i pai asajëna, jeoñe coepi. Coa ai jerepa paije ti asama'pëna ise'e jeosi'i cuasapi. ²⁰ Jaje cuasaquë pa'ina, Ejaë huiñaëpi ite huëo hue'ñaja'a ñaini capi: "José David tsëcapë aquë, Mariare ca'rama'ë pa'ijë'ë, nëjore de'huani paye. Io paja'quë cato Maija'quë joyo tsequë api. ²¹ Tsihuaë'ni paja'coa. Pacona, i mami Jesure sëojë'ë, huasoquëre. Jaje hue'equë pa'ija'quë api, i pa'ire co'aye yo'ocohua'ire huasoja'quë sëte."

²² Si'aye jaje ti'api, tsoe hue'ña Maija'quëre quëacaiquë ca nëoquë pa'ise'ëpi, ñeje:

²³ Nomio tsjo, ëmë ti yo'oma'copi tsj quë'io de'oni tsihua'ëre pasio.

Jajēpi i mami hue'equē pasipi, Emanuel.
Jaje cani cayē, Maija'quē mai ja're pa'iji.

²⁴ Ja maca José sētani mai Ējaē cuañese'eje Mariare nējore pao cuasaquē ti pēani nējore papi. ²⁵ Jaje pa'iquēta'are huejasicohua'i pa'iyepi pa'iyē pahuē, mamaquēre tē'ya dani i mami Jesús hue'yo macaja'a.

2

Jesure Do'i Daise'e

¹ Judea yejana Jesús coasiquē paji'i, a'ri daripē Belén huē'e daripēna. Ja mu'seña Herodes paji'i, Pai Ējaē, ja yeja cuañequē. Ja mu'seña Jerusalēni daē'ē, ēsē mēi te'tepi, yequē ěmēohua'i Magos hue'ecohua'ipi. Jaohua'i cato pairiohua'i paē'ē, ēsē mēi te'te quē'ro acohua'i. Ma'ñoco yo'oye ye'yecohua'ipi cui'ne de'hue ta'ñe cacohua'i paē'ē, iti yo'oyere ñajē.

² Jaohua'ipi dani sei'ē: “ĶJerore pa'iquē'ni, judío pai Ējaē yure coasiquē? Jeto ēsē mēi te'tepi ñahuē, i ma'ñocore. Jaje ñani daē'ē, ite do're ja'rujē se'ñu'u cajē iñona.”

³ Cajēna, pai ējaē Herodes asani ai cuasapi, Ķme yo'ose'ere caye'ni? caquē, cui'ne si'a Jerusalēn pa'icohua'i ai cuasahuē, itire asani. ⁴ Ja maca pai ējaē si'ahua'ire soipi, Maija'quē huē'e ñacaicohua'i ējaohua'ire cui'ne cuañese'e paire ye'yacohua'ire. Soini seni asapi, jaohua'ire, Ķjerona Cristore coa ja'ñe ca nōse'e pa'iquē'ni? caquē. ⁵ Caquēna, jaohua'ipi cahuē, ite: Belén Judea yejana coaja'quē api, caquē. Maija'quē jējo daoquē tsoe aquē toyapi, ñeje:

⁶ Belén maca, Judá yeja pa'ico.

Mē'ere cuañecohua'i jerepa a'rico maca pa'ima'o pa'iyē, mē'ē.

Jaje pa'ina, mē'ēpi etaja'quē api, Ējaērepa, Israel paire ñacajja'quē.

⁷ Cajēna, asani ja maca Herodes Magos hua'ire yahuerepa soini iohua'ise'ere seji'i, Ķje yēhua ma'ñoco ñaina, ñare'ni? caquē. ⁸ Seni asani ja maca Belēna jaohua'ire jējo saquē capi: “Saijē'ē. Jarona sani asajē'ē, de'oyerepa tsihua'ē pa'iyere pa'ire pama'quē. Jaje ini ti'asicohua'i pani yē'ere dani quēajē'ē. Yē'ēje sani do're ja'ruquē sejas'i'i, ite.”

⁹ Jaje pai ējaē caēna, Magos maña saē'ē. Saijēna, ma'ñoco iohua'i ēsē mēi te'te ñasiquēpi du'ru sai sapi. Jaje saiquēpi tsihua'ē pa'i hue'ñana nējani huesēpi, sa tējini. ¹⁰ Ja maca Magos maña ma'ñocopi jaje yo'ouna, ñani ai sihuahuē. ¹¹ Sihuajē huē'ena sa cacajē ñahuē, tsitu'ure pēca ja'co María ja're uina. Ñani do're ja'runi tsihua'ere de'oquē macani cajē sihuahuē. Ja jeteyo'je iohua'i mahuéa mañare hui'yoni oro, huēo señe cui'ne mirra ite isihuē, jai do'ire. ¹² Ja jeteyo'je Maija'quēpi huēo hue'ñaja'a quēapi, Herodes quē'ro co'ima'pē pa'ijē'ē, caquē. Jaje quēaēna, yequē ma'aja'a co'ihuē, iohua'i yejana.

Egíptona Catise'e

¹³ Jaohua'i Magos saisi jeteyo'je Ējaē huiñaēpi huēo hue'ñaja'a ñani Josére capi: “Huēni tsihua'ere cui'ne pēca ja'core sai sajē'ē, Egípto yejana. Jarona sani pēajē'ē, yē'ēpi yeque yo'oye pa'ito caēna, yo'oja'quē. Yure cato Herodespi tsihua'ere huani jeosi'i caquē co'ēja'quē api. Ja do'ire sai jē'ē.”

¹⁴ Jaje caēna, José huēni tsihua'ere cui'ne i pēca ja'core sētōni ñami sai sapi, Egíptona. ¹⁵ Jarote paē'ē, Herodes ju'i macaja'a. Tsoe aquē Maija'quēre quēacaiquēpi Ējaēpi caquēna, toyapi: “Egíptopi yē'ē mamaquēre soihuē” ja toyase'epi ti'aēna, jaje yo'ohuē.

Tsire Huaise'e

¹⁶ Ja maca Herodes, Magos hua'i yë'ere co'acquë api cajë yo'ore caquë ai pëi tsire caya ometëca pacohua'ire cui'ne ai tsitu'ñare huani jeajë'ë, cuañëpi. Belën pa'icohua'ire, cui'ne iti yërehue pa'icohua'ireje caquë, caya ometëca ma'ñoco pa'i huëose'e pa'iji, Israel paj ta'ñe pa'iohua'i case'ere cuasaquë jaje yo'opi. ¹⁷ Jaje yo'oquëna, ti'api, Maija'quëre quëacaiquë Jeremias ñeje toyaquë pa'ise'e.

¹⁸ Rama quë'ropi, cuiye cui'ne jaiye oi yë'o jutaquëna asahuë.

Jao cato Raquelpi mamajëni oco'ë.

Yëhuotoje asaye coeo,

Mamajëpi tsoe jujusicohua'i pa'ijëna.

¹⁹ Herodes ju'isi jeteyo'je, Ejaë huiñaëpi Josére huëo huë'ñaja'a ñaini capi, Egiptore pa'ina:

²⁰ "Huëni tsihua'ëre më'ëpi çoni, cui'ne pëca ja'core huëoni co'ijë'ë, Israel yejana. Tsoe tsihua'ëre huajo yëjë pa'isicohua'i juju sahuë."

²¹ Ja maca José huëni tsihuaëre cui'ne pëca ja'core sai sapi, Israel yejana.

²² Jaje saiquëta'a José asapi, Herodes mamaquë Arquelaopi pëca ja'quë yo'ora'ase'ere yo'oji cajëna. Jaje asani jaro saiye ca'raquëna, huëo huë'ñaja'a Maija'quëpi quëaëna, Galilea yeja quë'rona saji'i. ²³ Jarona ti'ani Nazaret huë'e daripëna pëapi. Jaje yo'oquëna, Maija'quëre quëacacohua'i ca nëojë pa'ise'e ti'api, "Jesús Nazareno pa'ija'quë api" case'e.

3*Juan Oco Doquë Cuëne Yeja Pa'iyë
(Mr 1.1-8; Lc 3.1-9, 15-17; Jn 1.19-28)*

¹ Ja mu'seña Juan oco doquëpi Judea cuëne yejana soquë peo huë'ñana Maija'quë cocare quëaquë daji'i. ² Ñeje caquë: "Ma'tëmo cuañëne ja'yere pa'iji. Ja do'ire ja'rë cuasase'e jeoni ponëjé'ë."

³ Iquë Juan yo'o ja'ñere Maija'quëre quëacaiquë Isaías toya'aji'i, ñeje: Cuëne yejapi paj ñeje cuiye asa cuañoji.

Ne de'huajë'ë, Ejaërepa ma'are.

Nui ma'arepa hui'yocaijé'ë.

⁴ Juan ju'i ca camello nañapi nesico paji'i. Cui'ne i tëicaje ca'ni me paji'i. Jaje pa'ipi pu'suni aji'i. Cui'ne mejaë payare ocuequë paji'i. ⁵ Jerusalén daripë pa'icohua'i, cui'ne si'aohua'i Judea yeja pa'icohua'ije, cui'ne Jordán tsiaya ja'ye maca pa'icohua'ije i quëaye daijë asahuë. ⁶ Jaohua'ipi iohua'i co'aye yo'ose'ere oijë quëacohua'ini Juanpi Jordán tsiayana dopi.

⁷ Jaje yo'oquëna, jai paj fariseohua'i cui'ne saduceohua'i çoni oco do cuañon'u cajë daijëna, Juanpi ñani capi, jaohua'ire: "¡Aña tsëcapë acohua'! çNepi mësarute quëare'ni, Maija'quë nejoñe, ti'añere jëajë'ë, cajë?" ⁸ Jaje pa'ito nuñerepa ponësicohua'i yo'oyere yo'ojë'ë, tiña ñañerepa ja'në pa'ise'e jeoni.

⁹ Cui'ne mësaruja'a sa'ñe yëquë Abraham tsëcapë acohua'i a'ë cama'pë pa'ijë'ë. Care payë, Maija'quëpi iye quëna pëaque ipi yëni Abraham tsëcapëre neñe pa'iji. ¹⁰ Jaje pa'ina, tsu'upo tsoe niusicoa, soquë ñëa cueja'core. Si'a soquë ñëa de'o ca quëi ma'ñe cuëni taoni ëo ja'ñe a'ë.

¹¹ Yë'ë nuñerepa ocopi doyë, mësarute, ja'në cuasase'e jeoñere iño ja'ñere. Jaje pa'iquëta'are jeteyo'je daiquë api. Jaëpi yureta'a Maija'quë joyopi cui'ne toapi doja'quë api, jerepa pa'ipi. Yë'ë cato ite de'oye necaiye ti'ama'quë a'ë. ¹² Tsoe i jëtëpi pala cajiji, trigo ne de'huaquë jorose'e tirona huahueja'core. Iti care pase'e huë'ëna de'huaquë, iti jorose'e se yayama'a toana ëoja'quë api."

*Jesure Doye**(Mr 1.9-11; Lc 3.21-22)*

¹³ Juanpi dojaquë caquë Jesús Galileapi Jordán tsiayana daji'i. ¹⁴ Jaje daquëna, Juan du'ru macarepa coepi, doye. Jaje coequë capi, Jesure:

“Yë'ëpi mël'ëni do cuaño'ñe pa'i a'ë. ¿Me yo'oquë yë'ë quë'rona daquë'ni?”

¹⁵ Caquëna, Jesús ite capi:

“Yurese'e jaje pa'ijaquë. Coa Maija'quë yëyeje pa'ye yo'oye pa'iji.”

Caëna, ja maca Juanpi sehuoni dopi. ¹⁶ Jesús do cuañosiquëpi tsiayapi tumasi maca, ma'tëmopi hui'yo sai maca Jesús ñapi, Maija'quë joyopi su'teje pa'ipi i sïopë quë'rona nëca meina. ¹⁷ Ja maca ma'tëmopi yë'ose'e ñeje písiquëna, asahuë: “Iquë api, yë'ë mamaquë. Ja'ëni sihuaquë pa'iyë.”

4*Jesure Neñañe**(Mr 1.12-13; Lc 4.1-13)*

¹ Ja jeteyo'je Maija'quë joyopi sai sapi, cuene yejana, huati neñajaquë caquë.

² Jarote paji'i, cuarenta mu'seña cui'ne cuarenta ñamiña ti ao aima'quëpi. Jaje pa'ina, ao ëaye nëji'i, ite. ³ Ja maca huatipi Jesure tsio dani neñasi'i caquë capi:

“Maija'quë mamaquërepa pani iye quëna pëare pan de'huajë'ë.”

⁴ Jaje caquëna, Jesupi ite sehuopi:

“Toyase'e caji: Coa pan añañe mañapi pa'iyë peoji, pa'i. Coa ai jerepa Maija'quë cayere yo'oyepi pa'iyë pa'iji.”

⁵ Ja maca huatipi Jerusalenna sapi, Maija'quëre se huë'e ëmëje'ena. ⁶ Cui'ne jarona capi, ite: “Maija'quë mamaquërepa pani iñopi tomejë'ë, yejana. Toyase'e caji, ñeje:

Maija'quëpi i huiñaohuaire cuañeina, jëñapi tse'e pajëna, quëna pëna i quëo ja'hua a'si tomeñe peoye tomeja'quë api.”

⁷ Caquëna, Jesupi ite sehuopi:

“Yequë hue'ñapi toyase'eje caji:

‘Më'ë Ejaë Diusure neñasi'i caquë yo'oma'ë pa'ijë'ë.’”

⁸ Tijupë huatipi sa cöpi, jai cutihuëna. Jarona sani si'a yejaña pa'iyere cui'ne si'aye io de'oyere iñopi. ⁹ Iñoquë capi, ite: “Yë'ëpi mël'ëre si'aye iyere isisi'i, mël'ëpi yë'ëni do're ja'runi de'oquëre pani caquë pa'ito.”

¹⁰ Caquëna, ja maca Jesupi ite capi: “Saijë'ë, Satanás. Toyase'e caji:

Më'ë Ejaë, Diusuni de'oquëre pa'ni caquë sihua'jë'ë.

Cui'ne jaëse'ere te'ire necaijë'ë.”

¹¹ Ja maca Jesure josa yo'osiquë huati saquëna, huiñaohua'i dani de'oyerepa necaë'ë.

*Jesús Galilea Yejana Yo'o Huëoye**(Mr 1.14-15; Lc 4.14-15)*

¹² Juan co cuañosiquë pa'iji. Asani Galilea yejana saji'i, Jesús. ¹³ Jaje saisiqëta'a pëama'ë paji'i, Nazaret daripë. Pëama'ë Capernaum daripëna sani paji'i, jaira tët'ëpa pa'icona, Zabulón cui'ne Neftalí yeja quë'rona. ¹⁴ Jaje yo'opi, Isaías Maija'quëre quëacaiquë toyaquë pa'ise'ëpi ti'ajaquë caquë i toyase'e caji:

¹⁵ “Zabulón cui'ne Neftalí yeja pa'icohua'ipi, Jai tsiaya tët'ëpa ma'a pa'icohua'ipi, Jordán tsiaya je te'te pa'icohua'ipi,

Galilea judío pai peo hue'ña pa'icohua'ipi.

¹⁶ Nea hue'ñare pa'isicohua'ipi

Jaiye miañere ñahuë.

Cui'ne ju'iñepi tēhuosicohua'i pa'isicohua'ini,

Miañere papi ñata saopi.”

¹⁷ Ja maca Jesús quëa huëopi, ñeje caquë: “Ja'në cuasase'e jeoni ponëjë'e, ma'tëmo cuañeñe ja'yere pa'iji.”

Cuatro Hua'i Yo'ecohua'ire Jesús Soiye

(Mr 1.16-20; Lc 5.1-11)

¹⁸ Jesús Galilea jaira tē'tēpaja'a saiquëpi ja maca ñapi, cayahua'ire, yo'jeipi cui'ne maja'yëpi pa'ijëna. Simón jare ipi yequë mami Pedro hue'equëpi, cui'ne i yo'jei Andrés paë'ë. Hua'i yo'ecohua'i sête tsiayana yo'eñu'u cajë yo'e nêare jea dësohuë. ¹⁹ Ja maca Jesús capi, jaohua'ire:

“Tuijë'ë, yë'ëni. Yë'ëpi paire yo'ecohua'ire nesi'i, mësarute.”

²⁰ Jaje ca maca iti macapi jōhua'i yo'e nêa se jeoni i ja're cōni saë'ë.

²¹ A'ri maña seña maca Jesús saiquëpi ñapi, cui'ne cayaohua'ire yo'jeipi, maja'yëpi pa'ijëna. Jaohua'i cato Zebedeo mamajë paë'ë, Jacobo cui'ne Juan. Jaohua'ipi pëca ja'quë ja're cōni jōhua'i yo'e nêare que'quejë jai yohuëre paë'ë. Pa'ijëna, jaohua'ire Jesupi soipi. ²² Soina, iti macapi yohuëre jeoni cui'ne pëca ja'quëre sai'yë cani i ja're cōni saë'ë.

Jesús Jai Paire Yeyaye

(Lc 6.17-19)

²³ Jesús si'a hue'ña Galilea quë'ro ye'yarojaji'i, pai tsi'si hue'ñana. De'o ccare quëaquë, cui'ne Maija'quë cuañeñe ayere quëaquë cui'ne si'a ju'i dahuë jujuquë cuji'i. ²⁴ Jaje yo'oquëna, Jesús yo'oye Siria veja pa'icohua'i asahuë. Asani si'aohua'i ai yo'ocohua'ire dahuë, i quë'rona. A'si ju'icohua'ire, co'a joyo hue'ecohua'ire, hue'hue dahuë ju'icohua'ire, cui'ne quë'quë dahuë ju'icohua'ire dahuë. Dajëna, Jesupi jujupi. ²⁵ Jaje yo'oquëna, jai pai Galilea acohua'ipi Decápolis pa'icohua'ipi, Jerusalén pa'icohua'ipi, cui'ne Judea veja pa'icohua'ipi cui'ne Jordán tsiaya je te'te pa'icohua'ipi cōni ite pe'tehuë.

5

Cutihü Pa'i Quëase'e

¹ Si'a paire Jesús ñani ai cutihuë mëni jaron a ja'rupi. Ja'runa, ite ye'yecohua'ipi i quë'rona tsi'sihuë. ² Ja maca Jesupi ye'ya huëopi, ñeje caquë:

³ “Joyo pa'iyë caraji cajë asacohua'ipi sihuacohua'i pa'iyë, Ma'tëmo jōhua'i tseco pa'iyë sête.

⁴ Oicohua'ipi sihuacohua'i pa'iyë, Maija'quëpi jōhua'i oiyere ne de'huacaija'quëni.

⁵ Teaye pa'i a'ë cuasa joyo hue'ecohua'i maña sihuacohua'i pa'iyë, Maija'quë ca nëosi yejare pa'ija'cohua'ipi.

⁶ Sihuacohua'i pa'iyë, nuñere pare yo'oñu'u cajë aō ëa ju'iñeje pa'ye cui'ne oco ëa ju'iñeje pa'ye nuñerepa yo'oyere yëcohua'i cato. Jaje pa'ina, Maija'quëpi cōcaina, de'hue yo'o tija'cohua'i a'ë, jōhua'i yëye.

⁷ Ai yo'ocohua'ire oijë cōcaicohua'ipi sihuacohua'i pa'iyë, jōhua'ireje Diusupi oi ñaquë cōcaija'quëni.

⁸ De'o joyo hue'ecohua'i cato sihuacohua'i pa'iyë, Maija'quëre ñaja'cohua'ipi.

⁹ De'oye jo'cua pa'yere cajë ai yo'ocohua'i cato sihuacohua'i pa'iyë, Maija'quë mamajërepa pa'ija'cohua'ipi.

10 Maija'quë yëyere yo'ojëna, yecohua'ipi sañope josa yo'ojëna, ai yo'ocohua'i cato sihuacohua'i pa'iyë, ma'tëmo iohua'i tseco pa'iyë sëte.

11 Mësarute paipi co'acohua'i a'ë cajë, co'aye yo'ojë, cosojë sañope cacohua'i pa'ito sihuacohua'i pa'iyë, yë'ë do'ire ca cuañojë. 12 Ai yo'osicohua'i cato jaiye ma'tëmona de'huacaisi co'amaña payë. Jaje pa'ito ai sihuajë de'oye pa'ijë'ë, co'a ju'iñe peoyerepa, yure mësarute yo'oyeje pa'ye Maija'quëre tsoe quëacaicohua'ireje sañope yo'ojë pa'ahuë'ë.

Asije Pa'iyë Cui'ne Iye Yeja Paire Miacaïye
(Mr 9.50; Lc 14.34-35)

13 Mësarü a'ë, asije pa'iohua'i, iye yeja pa'ini. Jaje pa'iohua'ita'a sai ja'ñere carajaisicohua'i pani coçaiye peoji. Jaje pa'ina, ti coçaiye peocore yejana jecoye pa'iji, paipi tsa'cujëna, uija'core.

14 Mësarü toaje pa'iohua'i pa'iyë, yecohua'ire miacaïye iye yeja pa'ini. Pai daripëpi ai cutihuëre pa'ini peoji, catiye. 15 Mahuë sa'nahuëna nëcoja'coni toaje tsëoma'cohua'i a'ë. Coa ai jerepa huë'e pa'icohua'ire miacaïja'coni tiñarepa nëcocihua'i a'ë. 16 Jaje mësaruje tiñarepa paire miacaicohua'i pa'ijë'ë. Jaje pa'ijëna, paije mësarü de'oye pa'iyere ñajë mësarü ja'quë ma'tëmo pa'iquëre jaohua'ije sihuajë de'oquë api, caja'cohua'ire.

Jesús Cui'ne Cuañese'e

17 Yë'ëpi Moisés cuañese'ere cui'ne Maija'quëre quëacaicohua'i ye'yase'ere nejosi'i caquë daisiquë api cuasama'pë pa'ijë'ë. Yë'ë cato jaohua'i case'eje pa'ye yo'o t'i'asi'i, caquë daisiquë a'ë. 18 Jaje pa'ina, nuñerepa cayë, mësarute. Ja yë'ta'a ma'tëmo cui'ne yeja pa'ito cuañese'ere te'e toya e'quehuëje nejoñe peoji, cui'ne te'e coca yë'opoje. Jaje pa'ina, si'aye ca nëose'e ti'a macaja'a pa'i ja'ñe a'ë. 19 Jaje pa'ina, iye cuañese'e ayere de'oye sehuoma'quëpi ai a'riquë macapi, paini i yo'oyeje pa'ye se ye'yasiquë pani, ai a'riquë maca ma'tëmo cuañe hue'ñana pa'ija'quë api. Jaje pa'iquëta'are de'oye sehuo-caiquëpi yecohua'ire i yo'oyeje pa'ye se ye'yasiquë cato Maija'quë cuañe tē'tena jaiquë pa'ija'quë api. 20 Jaje pa'ina, mësarute cayë. Mësarupi cuañese'e ye'yacohua'ire cui'ne fariseohua'ire tēto sani nuñerepa Maija'quë yëyere yo'oma'cohua'i pani ma'tëmo cacaye peoji.

Jesupi Ye'yaye, Pëiñe Ayere
(Lc 12.57-59)

21 Mësarupi asahuë, mësarü aiohua'ire case'e: 'Huani jëoma'e pa'ijë'ë. Jaje pa'iquëta'are huani jëosiquë pani pa'ito i yo'osi do'ire saiñe pa'iji cajë ña de'huaye pa'iji. 22 Jaje pa'iquëta'are yë'ëpi cayë, coa yo'jeire pëisiquëje i pëisi do'ire saiñe pa'ina. Ña de'hua cuañoñe pa'iji cui'ne yo'jeire tea ju'iquëreje i tea ju'i do'ire saiñe pa'ina, ca tēji ëjaohua'ipi ña de'huaye pa'iji. Cui'ne yo'jeire huesë ai caquë cato toa yejana saiyere pa'iji.

23 Jaje pa'iyë sëte, Maija'quëre isisi'i caquë saquëpi më'ë yo'jeipi më'ëre sañope cayë payere cuasani. 24 Iti macana më'ë isisi'i caquë saye òani co'ini më'ë yo'jei järe cajei de'ojë'ë. Ja maca yureta'a sani më'ë isisi'i caquë dase'e Maija'quëna isijë'ë.

25 Jaje pa'ina, më'ëni co'aye yo'opi caquë yequëpi, pai yo'oye ña de'hua hue'ñana saquë pa'ito iti më'ëre co'aye yo'opi caquë saquëni ja sai ma'ana ca de'huajë'ë, pai yo'oye ñaquaëna, quëaye paja'quëre. Pañe cato pai yo'oye ñaquaëna, quëaëna, asani jaëpi yureta'are më'ëre paire cocohua'ina se cuañeina, co hue'ñana coja'cohua'i a'ë. 26 Nuñerepa cayë, cosi maca yureta'a, jaropi etaye peosipi, më'ë curiquë tē'ña maña si'aye saïma'ë pani.

Yequë Nomiore Yo'oye Ayere Jesús Case'e

²⁷ Mësarupi asacohua'i a'ë, tsoe case'e: 'Yequë nëjore yo'oma'pë pa'ijë'ë.'
²⁸ Jaje pa'iquëta'are yë'ëpi cayë. Nomioni yëjë ëaye ñasichua'i pani, tsoe yeconi nomiore yo'ose'e pa'iji, joyopi ïote se cuasase'epi.

²⁹ Jaje pa'ina, më'ë ëja te'te ñacoapi tayoyena ne taoco pa'ito dutani so'ona jeocojë'ë. Ai jerepa de'oji, më'ë capë acose'ere nejoñepi si'a më'ë capë toa vejana nejo cuañoñe paja'core. ³⁰ Cui'ne yeque panita'a, më'ë ëja te'te jëtëpi tayo yo'oyena sa yëto tëani so'ona jeocojë'ë. Ai jerepa de'oji, te'e te'te capë nejoto si'a capë toa vejana nejo cuañoñe paja'core.

Jesús Ye'yase'e, Huejasichua'ipi Jeocoyere
(Mt 19.9; Mr 10.11-12; Lc 16.18)

³¹ Ja'në tsoe case'e pa'iji: 'Nëjore jeoquë pani ïti jeoco do'ire quëaquë toyasi ja'huare isiyë pa'iji.' ³² Jaje pa'iquëta'are yë'ëpi cayë. Ejëpi yequë ëmëohua'ire yo'oma'coni nëjore coa jeocoquë pani ï do'ire yequë ëmëre yo'ojacore neji. Jaje pa'ina, jeocosiconi yequëpi huejani yequë nëjore yo'oquë de'oji. Ja do'ire si'a jupë co'aye yo'o huesëyë.

Jesús Ye'yaye, Care Payë Caye Ayere

³³ Mësarupi asacohua'i a'ë, tsoe acohua'ire case'e: 'Mai E'jaë ña hue'ñana care payë ca huesosichua'i cato jare neñe pa'iji, ïti ca nëose'e.' ³⁴ Jaje pa'iquëta'are yë'ëpi cayë. Yequena se ca co'ijajjë care payë cajë cama'pë pa'ijë'ë. Ma'tëmona se ca co'ijajjë care payë cama'pë pa'ijë'ë. Jaro cato Maija'quë ñu'i saihuë a'ë. ³⁵ Vejana se ca co'ijajjë care payë cama'pë pa'ijë'ë. Jarojë Maija'quë tsa'cupa hue'ña'ë. Jerusalénna se ca co'ijajjë care payë cama'pë pa'ijë'ë. Jaoje Mai E'jaërepa daripë a'ë. ³⁶ Cui'ne më'ë siopëna co'ye ca co'ijaj care payë cama'pë pa'ijë'ë. Je poja'icore cui'ne neacore ne ti'añu'ju caye'ni. Coa Maija'quëse'e neñe pa'iji. Jaje pa'ito jaje caye pajë'ë. ³⁷ Coa te'e nuñe cajë'ë, 'jaë'ë' panita'a 'pañë'. Jaje pa'iquëta'are ai jerepa se tuajë caye cato huati aye a'ë.

Jesús Ye'yayere, Pëijë Sañe Ayere
(Lc 6.29-30)

³⁸ Mësarupi asacohua'i a'ë, Moisés cuañese'e caye: 'Yequë ñacoare nejo-caiquë pani ï ñacoapi sañe pa'iji. Cui'ne yequë cujire tëto jëyoquë pani ï cujipi sañe pa'iji, cui'ne nejo cuañoquë.' ³⁹ Jaje pa'iquëta'are yë'ëpi cayë, mësarute. Co'a paire sañope saima'pë pa'ijë'ë. Coa ai jerepa tsiana tëtoquë pa'ito, yequë te'te tsiaje nëocajjë'ë, tëtojaquë. ⁴⁰ Cui'ne, yecohua'ipi më'ëre isijë'ë cajë, më'ë camisare jio pa'ito, dëi ju'i caje isijë'ë, sajjë. ⁴¹ Yeque co'amañare hue'equë te'e kilómetro sacajjë'ë, cajë cuañesichua'i pa'ito ai jerepa caya kilómetros hue'ecajjë'ë. ⁴² Yequëpi më'ë co'amañare sequë pa'ito isijë'ë. Cui'ne ne tëjini co'oye'ni caquë pa'ito isijë'ë. Coa ësema'ë pa'ijë'ë.

Më'ëre Sañope Yo'ocohua'ire Oijë'ë
(Lc 6.27-28, 32-36)

⁴³ Cui'ne asacohua'i a'ë, mësarute tsoe case'e: 'Oijë'ë, më'ë cajeire, më'ëre oiquëni, cui'ne më'ëre sañope yo'oquëni oima'ë pa'ijë'ë.' ⁴⁴ Jaje pa'iquëta'are yë'ëpi cayë, mësarute. Oijë'ë, mësarute sañope yo'ocohua'ire. Mësarute co'aye cacohua'ire, de'oye pa'ijajjëre cacajjë'ë, mësarute coecohua'ire de'oye yo'ojë'ë cui'ne mësarute tea ju'ijë cui'ne co'aye yo'ocohua'ire oijë Maija'quëre secacajjë'ë. ⁴⁵ Jaje mësarute yo'ojë Maija'quë mamajë pa'ija'cohua'i a'ë, ï yo'oyejë yo'ojë. ï jë'quë co'acohua'ire, cui'ne de'ocohua'ire ësäcayë

necaji'i. Cui'ne ocoyeje si'aohua'ire necaji'i. ⁴⁶ Jaje pa'iquëta'are mësarupi mësarute oicohua'ise'ere de'oye yo'ojë pa'icohua'i pani. ¿Iquëre mësaru isi cuañoja'cohua'i a'ni, ja yo'osi do'ipi? Curiquë pa'i do'i secohua'i yo'oyeje yo'osicohua'i pani. ⁴⁷ Mësaru yo'je tsise'ere pëpajë yo'oni ¿Iquere de'oye yo'oye'ni? Si'ahua'i Maija'quëre sehuoma'cohua'i yo'oyere yo'oni. ⁴⁸ Nuñerepa de'oye yo'ocohua'i pa'ijë'ë, mësaru ja'quë nuñe yo'oque ma'tëmo pa'iquëje pa'iohua'i.

6

Jesús Ye'yaye, De'oyerepa Yo'oye Ayere

¹ Paini de'oye yo'oyere iñoñu'lu cajë yo'oma'pë pa'ijë'ë. Jaje cuasajë yo'ocohua'ire cato mësaru ja'quë ma'tëmo pa'iquëpi de'huacaisi co'amaña isiye peoji. ² Jaje pa'ina, mësarupi peocohua'ini cocaisicohua'i pani si'a pai asajajë cajë carojaima'pë pa'ijë'ë, coa cacohua'i yo'oyeje. Jaohua'i cato pai tsi'sisi huë'ñana cui'ne ma'añana carojaicohua'i a'ë, paipi de'ocohua'i a'ë, cajajë cajë. Jaje pa'ina, yë'ë mësarute nuñerepa cayë, jaje yo'ocohua'i cato tsoe payë, iohua'i yo'o do'ire isi cuãnose'e pai sihuacaiyere. ³ Jaje pa'ina, më'ëpi peocohua'ire co'amaña isiquë pani, më'ëse'e yahuerapa isi tējijë'ë, më'ë de'o cajeireje quëaye peoye. Coa ne ma'ñeje pa'i pa'ijë'ë. ⁴ Coa yahue yo'ojë'ë. Cui'ne më'ëpi jaje yahue yo'oqueña, më Ja'quëse'e ñasiquëpi më'ëre co'amaña isisipi, de'huacaise'ere.

Jesupi Ye'yapi Señere (Lc 11.2-4)

⁵ Cui'ne mësarupi secohua'i pani coa cacohua'i yo'oyeje yo'oma'pë pa'ijë'ë. Coa cacohua'i cato pai tsi'sisi huë'ñana huëni nëcani cui'ne ma'aña sonohuëapi señere yëcohua'i a'ë, paipi ñajajë cajë. Care payë, ja yo'ose'epi tsoe payë, iohua'i yo'o do'ire isi cuãnose'e pai sihuacaiyere. ⁶ Jaje pa'ina, më'ëpi sequë pani më'ë tu'rihuëna cacani eta sa'ro sioni më ja'quë më'ë ja're con pa'iquëni sejë'ë, jaropi. Ja maca më'ë ja'quë më'ë yahue yo'oye ñaquëpi, më'ëre de'huacaisi co'amañare isija'quë api.

⁷ Maija'quëre se maca cui'na yë'ore ca coma'pë pa'ijë'ë, do'i peoyepi. Maija'quëre sehuoma'cohua'ipi jaiye te'oni cajëna, Diusu asacasipi cajë cuasacohua'i a'ë. ⁸ Jaohua'ijë pa'iohua'i pa'ima'pë pa'ijë'ë, mësaru cato. Mësaru ja'quë cato tsoe ñaji, mësarute caraye ja yë'ta'a mësaru ite sema'në.

⁹ Jaje pa'ina, mësarupi secohua'i pani ñeje sejë'ë:

Ma'tëmo pa'iquë yëquë ja'quë,
De'oyere pa'ë case'e pa'ijaquë, më'ë mami.

¹⁰ Më'ë cuãneñepi daijaquë yëquëna.

Më'ë yëyepi yo'oye pa'ijaquë, iye yejajë jaro ma'tëmo yo'oyeje pa'ye.

¹¹ Yurepi isijë'ë, a'o mañaje yëquëre caraye.

¹² Yëquë co'aye yo'ose'ere oi ne de'huacaijë'ë, yequëre co'aye yo'osicohua'ire yëquë oijë ne de'huacaiyeje pa'ye.

¹³ Yëquëre neñañepi daina, coa ñama'ë, co'ayeresa nejocaijë'ë. Më'ë tse a'ë cuãneñe, jerepa pa'i pa'iyë cui'ne de'oyerepa, carajaiñe peoyerepa. Jaje pa'ijaquë.

¹⁴ Jaje pa'ina, mësarute co'aye yo'ocohua'ire oijë ne de'huacaijë'ë. Mësarupi jaje yo'ocohua'i pa'lito, Diusu ma'tëmo pa'iquëje mësaru tayoyere oi ne de'huacaija'quë api. ¹⁵ Jaje pa'iquëta'are mësarupi yecohua'ire co'aye yo'oyere oijë pa'ijaquë cajë ne de'huacaiye pato mësaru ja'quë ma'tëmo pa'iquëje mësaru tayo yo'oyere oi ne de'huacaiye pasipi.

Aoma'pë Señe

¹⁶ Jaje pa'ina, mësarupi ao aïma'pë secohua'i pani coa cacohua'i yo'oyeje pa'ye oiyeje pa'i tsia neni yo'oma'pë pa'ijë'ë. Jaje yo'ocohua'i cato paipi ao aïma'cohua'ipi yo'oyë cajajë cajë yo'oyë. Care payë, jaje yo'oni tsoe iye yejana payë, de'huacaisi co'amaña. ¹⁷ Jaje pa'iquëta'are mëlë'ëpi ao aïma'quëpi sequë pani, tsia si'sini cui'ne nañaje de'oye yojë'ë. ¹⁸ Mëlë'ë ao aïma'quëpi seña paije ña tï'añe paja'cohua'ire, coa mëlë'ë ja'quë mëlë'ë ja're cõni pa'iquëse'le asajaquë, mëlë'ëre de'huacaisi co'amaña isija'quëse'le.

Ma'tëmo Co'amaña

(Lc 12.33-34)

¹⁹ Iye yejana jaiye co'amaña tsiiso tïmëma'pë pa'ijë'ë, pu'ju ai hue'ñana, co'amaña ne huesë hue'ñana, co'amaña ñacohua'i cacajë ima hue'ñana. ²⁰ Ai jerepa ma'tëmo co'amañana tsi'so tïmëjë'ë, pu'juje aïma'tona, co'amañaje ne huesëma'tona, cui'ne co'amaña yahue imama'tona. ²¹ Ja maca yureta'a mësaru joyopi co'amaña pa'i hue'ñare cuasajë pa'ija'cohua'i a'ë, mëlë'ë.

Mai Capëre Miacaiye

(Lc 11.34-36)

²² Më ñaco ca cato mëlë'ë capë miacaiye a'ë. Jaje pa'ina, mëlë'ë ñaco capi de'oye pa'ito, si'ao mëlë'ë capëje io miacaiyere pasipi. ²³ Jaje pa'iquëta'are mëlë'ë ñaco capi co'ayere cuasaquë ñaño pa'ito, si'a mëlë'ë capëje nea hue'ñare pa'iji. Jaje pa'ina, mëlë'ë ñañepi nea'ñere pa'ito, iñaco ca neaño jerepa neaño pa'iji, yequeje!

Diusu Cui'ne Curiquë

(Lc 16.13)

²⁴ Te'ipi caya ëjaohua'ire necani tï'añe peoji. Jaje pa'ina, yo'o jujani yequëni coequë, yequëni oiye pa'iji panita'a yequëni de'oye sehuoquë, yequëni de'oye sehuoma'ë sañope caye pa'iji. Jaje pa'ina, Maija'quëre cui'ne curiquëre necani tï'añe peoji.

Maija'quë I Mamajëre Ñacaiye

(Lc 12.22-31)

²⁵ Mësarute cayë, çjere aïja'cohua'i a'ni? çjere ucujë pa'ija'cohua'i a'ni? panita'a çjere caña ju'ija'cohua'i a'ni? cuasajë co'a ju'ima'pë pa'ijë'ë, caquë. Mësaru pa'iyepi ao aiñe jerepa do'i quë'ye a'ë. Cui'ne capëpi caña jerepa do'i quë'ye a'ë. Jaje pa'ito çme airepa co'a ju'iñe'ni? ²⁶ Ñajë'ë, pi'ani peo de'oto cu'icohua'ini ao tama'cohua'ita'a, tëama'cohua'ita'a tëani hue'ëna de'huama'cohua'ita'a, de'hue mësaru ja'quë ma'tëmo pa'iquëpi aoquëna, pa'icohua'ini. Mësaru cato pi'a jerepa do'icohua'i a'ë. ²⁷ Jaje pa'ina, mësaru aquë çnepi ai jerepa co'a ju'i do'ipi jerepa tsoaquë ai de'oja'quë a'ni?

²⁸ Jaje pa'ito çme yo'ojë caña ju'iyere cuasajë co'a ju'iñe'ni? Ñajë'ë,airo de'o joro mëañere, co'amaña ne ma'ñepi cui'ne oya ma'ñeta'a, ²⁹ pai ëjaë Salomón maca ju'ise'le seña maca de'o joro a'ë. De'o hue'ñare pare pa'inije jorohuëje pa'irepa ju'iyepi. ³⁰ Jaje taya je'quë esa pani tomeñeta'a Maija'quëpi de'o joro suñacaiji, se ñataquëna, toapi ëo ja'ñeta'a. Jaje pa'ina, mësaru paire pare sête Maija'quë jerepa de'oye ñacasipi. iNecaiye paja'quë api, cuasacohua'i maña! ³¹ Jaje pa'ito, co'a ju'ima'pë pa'ijë'ë, çiquere aïja'cohua'i a'ni, cajë panita'a iquere ucujaj'cohua'i a'ni, cajë panita'a iquere ju'ija'cohua'i a'ni? cajë. ³² Iye yeja pai cato jaje cajë oijë pa'iyë. Jaje pa'iquëta'are mësaru cato payë, ja'quëre, ma'tëmo pa'iquëre, si'aye mësarute caraye ñaquë pa'iquëre pani. ³³ Jaje pa'ina, Maija'quë quë'rore cuasajë cui'ne i yëyere de'oye yo'ojë

pa'lijë'ë, Jaje cuasajë yo'ocohua'ini si'aye iti caraye isija'quë api. ³⁴ Jaje pa'iyë sête co'a ju'ima'pë pa'lijë'ë, ñamina'a pa'i ja'ñere. Ñamina'a cato yeque co'a ju'iñere isija'coa. Jaje pa'ina, ñamina'a pa'i ja'ñere se co'a ju'ima'pë pa'lijë'ë. Jaje pa'ina, mu'seña ñape tiñe co'a ju'ijë ai yo'oye daji.

7

Pai Yo'oyere Ña De'hua Caye (Lc 6.37-38, 41-42)

¹ Yecohua'i tayoyere pai yo'oyere ña de'huacohua'i cayeje cama'pë pa'lijë'ë, Maija'quëpi mësarü tayoyere sañope caye paja'quëre. ² Jaje pa'ina, mësarü yecohua'ire tayoyë case'eje pa'ye, cui'ne mësaruteje tayoyë caja'quë api cui'ne mësarü yecohua'ire yo'ose'eje pa'ye cui'ne yo'oja'quë api. ³ Jaje pa'ito çme më'ë yo'jei ñacoa ju'i ne'cua ña ti'aé'ni, më'ë ñacoa ju'iconire jai soquë tsaroje pa'iore ña ti'ama'quëta'a? ⁴ ¿Me më'ë ñacoare soquë tiroje pa'ioipi ju'iona, 'Dajë'ë. Dutacasi'i, më'ë ñacoa ne'cua ju'icore casi'ni? ⁵ ¡Coa caquë maca! Du'ru macarepa më'ë ñacoa tiro ju'iconi duta jeoni, ja maca de'oye ñaquë më'ë yo'jei ñacoa ne'cua ju'icoreje dutacaiye pa'iji.

⁶ Jo'ya yaina de'oyere pare isima'pë pa'lijë'ë, mësaruna co'ye ponëni cucu huesojë peo hue'ñarepa. Sesena mësarü jai do'i yi'yore oecaima'pë pa'lijë'ë, tsa'cu huesojë.

Señe Co'eye, Cui'ne Eta Sa'rona Tëcaye (Lc 11.9-13; 6.31)

⁷ Isijë'ë cajë seto Diusupi isija'quë api. Co'ecohua'ipi ti'aja'cohua'i a'ë. Eta sa'rona të'cacohua'ini hui'yocaiye pa'iji. ⁸ Jaje pa'ina, isijë'ë caquë sequëpi isi cuañoja'quë api. Cui'ne co'equëpi ti'añe pa'iji. Cui'ne eta sa'rona të'caquëni hui'yocaiye pa'iji.

⁹ Ique ëmëpi ¿Mësarü aquë mamaquëpi panre seina, quëna përe isiquë pa'iquë'ni? ¹⁰ Panita'a çtsiaya hua'ini seina, añani isiquë pa'iquë'ni? ¹¹ Jaje pa'ina, cayë, mësarü ai co'acohua'ita'a mësarü mamajëre de'o co'amañare isicohua'i a'ë. ¡Jaje pa'iyë sête mësarü ja'quë ma'tëmo aquëpi ai jerepa de'o co'amañare isiye pa'iji, ite secohua'ire!

¹² Jaje pa'ito, mësarü yecohua'ire de'oye yo'o cuañoñe yëyeje pa'ye cui'ne de'oye yo'ojë'ë, yecohua'ire. Jaje cuañëji, Moisés cuañese'e cui'ne Maija'quëre quëacaicohua'li toyase'eje.

A'ri Jato Sa'ro (Lc 13.24)

¹³ Cacajë'ë, a'ri jato sa'roja'a. Nejo hue'ñana sacco cato jai jato sa'ropi cui'ne jai ma'a'ë. Ja ma'ana jai pai cacayë. ¹⁴ Jaje pa'iquëta'are a'ri ma'api cui'ne a'ri sa'ro a'ë, pa'li hue'ñare pana sacco. Ja ma'a cacacohua'ipi a'ri pai pa'iyë.

Më'ë Yo'oyere Ñajë Asaja'cohua'i A'ë, Më'ëre (Lc 6.43-44)

¹⁵ De'hua ñajë'ë, cosocohua'ire Maija'quë cocare cayë cajë cacohua'ire, yëi ñama ça'nire suñase'eje pa'iohua'ipi sa'nahuë cato yaije pa'iohua'ipi ai yëcohua'ipi cacohua'ire. ¹⁶ Mësarü ñañe pa'iji, johua'li yo'oyena. Miu soquë yëna tëama'cohua'li a'ë, cuiya'ire. Cui'ne ëne ñëna tëama'cohua'li a'ë, toa pëa. ¹⁷ Jaje pa'ina, jare de'o soquë yëpi de'o care quëiñe pa'iji, cui'ne co'a soquë yëpi jare co'a care quëiñe pa'iji. ¹⁸ De'o soquë yëpi co'a ça quëiñe peoji, cui'ne co'a soquë yëpi de'o ça quëiñe peoji. ¹⁹ Jaje pa'ina, si'a soquë de'o ça quëi

ma'ñe cato cueni toana ëo jeo'ñe pa'iji. ²⁰ Jaje pa'ina, mësaru johua'i yo'oyena ñaja'cohua'i a'ë.

Si'ahua'irepa Ma'tëmo Cacaye Peoji
(Lc 13.25-27)

²¹ Yë'ë, 'Ëjaë, Ëjaë', cacohua'ipi si'aohua'irepa ma'tëmo cuãne hue'ña camapa'pë pa'ija'cohua'i a'ë. Jaje pa'ina, yë'ë ja'quë ma'tëmo pa'iquë yëye yo'ocohua'ise'e cacaja'cohua'i a'ë. ²² Iti mu'se ti'asi maca jai pai yë'ëre caja'cohua'i a'ë, 'Ëjaë, Ëjaë, yëquë më'ë mamire quëahuë, cui'ne më'ë mamipi cajë huatiahua'ire eto saohuë, cui'ne më'ë mamipi cajë jaiye pai yo'o ti'a ma'ñe nehuë.' ²³ Jaje cajëna, yë'ëpi quëaquë caja'quë a'ë, jaohua'ire: 'Ti ñama'quë a'ë, mësarute. Yë'ë quëno maca pa'ima'pë saijë'ë, co'ayere yo'osicohua'i.'

Caya Huë'ña Ne Hue'ña
(Mr 1.22; Lc 6.47-49)

²⁴ Jaje pa'ina, yë'ë caye asani cui'ne yo'oquë cato, quëna yejana ta'ñe asaquëpi, huë'e nese'eje pa'i api. ²⁵ Jaje quëna yejana nesiconi oconi tsiaña col'jeni jai tutu dani yo'onije ne taofne pa'o. ²⁶ Jaje pa'iquëta'are yë'ë caye asaquëta'a yë'ë cayeje yo'oma'quë cato mejahuëna huesëquëpi huë'e nese'eje pa'i api. ²⁷ Jaje huesëquë nesicopi, oconi tsiaña col'jeyena cui'ne, tutuyena, huë'e tani meona, ija maca ai yo'oye paji'i!"

²⁸ Jaje Jesús ca tējisi maca paipi ai cuasahuë, ¿i ye'yayere de'oyerepa ye'yaquëni cajë? ²⁹ I ye'yaye cato cuãnequë Ëjaërepa ye'yayeje paji'i, pani cuãnese'e ye'yacohua'i ye'yayeje pa'ye.

8

Jesús Jujucaye, Ja'ju Dahuë Ju'iquëre
(Mr 1.40-45; Lc 5.12-16)

¹ Jesús ai cutihuëpi cajëina, jai pai ite pe'tehuë. ² Pe'tejëna, ja'ju dahuë ju'iquëpi Jesús quë'rona tsiojani do're ja'runci capi.

"Ëjaë më'ëpi yë'ëre ju'i dahuë jujucaye yëni necaijë'ë."

³ Jaje caquëna, Jesupi jëtëpi patoquë capi:

"Yëyë, si'si peoquë pa'ijë'ë."

Jaje ca maca ja'ju dahuë ju'iquë pa'isiquëpi tsoe de'oquë paji'i. ⁴ Cui'ne ja maca Jesupi capi, ite:

"Ina, yecohua'ire quëama'pë pa'ijë'ë. Coa Maija'quë huë'ere necaiquëse'ere sani iñojë'ë. Iñoquë Moisés cuãnequë pa'ise'ere isijë'ë, Maija'quëna. Jaje yo'oquëna, si'aohua'i ju'i dahuë peoquë tomesiquëpi yo'oji, cuasajë ñaja'cohua'ire."

Jesús Jujucaye, Romano Jo'yaëre
(Lc 7.1-10)

⁵ Jesús Capernaum yejana sa ti'acquëna, te'i Capitán romanopi tsio dani ite seji'i, ⁶ ñeje caquë:

"Ëjaë, yë'ë huë'e ñacaiquëpi yë'ë jo'yaëpi ju'iji. Ti cu'ima'ë cui'ne ai a'si ju'iji."

⁷ Caquëna, Jesupi capi, ite:

"Yë'ëpi sani jujusi'i."

⁸ Caquëna, Capitánpi sehuopi:

"Co'aquë maca'ë, Ëjaë, yë'ë huë'ena daima'ë pa'ijë'ë. Coa co'ya ja'ñese'e se cuãnejë'ë. Jaje yo'ouna, yë'ëre necaiquëpi co'yajaquëre. ⁹ Jare yë'ëpi

ējaehual'ipi meñe cuañesiquēpi pa'iyē. Jaje pa'ita'a yē'ē soldado paireje se meñe payē, yē'ē cuañecohua'ire. Yē'ēpi jaohua'i aguēni 'saijē'ē' cato saiji. Cui'ne 'daijē'ē' ca maca daiji. Cui'ne yē'ēpi yē'ē jo'yaēre 'jaro nejē'ē' caquē cuañeru, yē'ē cuañese'ere nequē api."

¹⁰ Jaje caquēna, Jesús asani ta'ñerepa caquē a'ni cuasaquē ñapi, ìte. Jā maca ìte pe'tecohua'ire capi:

"Nuñerepa cayē, si'a Israel pai ti peohuē, iquē cuasayeje ta'ñe cuasacohua'i. ¹¹ Jaje pa'ina, yē'ēpi cayē, jai pai ēsē mēi hue'ñapi cui'ne ēsē du'i hue'ñapi daija'cohua'i a'ē, Abraham, Isaac, cui'ne Jacobo ja're cōni ma'tēmona aija'cohua'ipi. ¹² Jaje pa'iquēta'are ìti ma'tēmo pati'ñe pa'iohua'ipi nea hue'ña hue'sena jeococohua'i pa'ija'cohua'i a'ē. Jaropi oijē cūji qu'i'coja'cohua'i a'ē."

¹³ Jā maca Jesús capitánre capi:

"Saijē'ē mē'ē huē'ena, mē'ē cuasase'ejē yo'ose'e pa'ijaquē."

Ì jaje ca maca ì jo'yaē co'yasiquē paji'i.

Pedro Huaore Jujucaye

(Mr 1.29-31; Lc 4.38-39)

¹⁴ Pedro huē'ena Jesupi saji'i. Sani ñapi, Pedro huaopi cai sailhuēre suña dahuēre ju'licopi uiona. ¹⁵ Ñani jā maca ìote jētēpi patoquēna, suña dahuē peo hue'ña jeouna, huēni ìopi ìte necai huēo.

Jai Paire Jujucaye

(Mr 1.32-34; Lc 4.40-41)

¹⁶ Ñami de'oye ja'i maca jai pai Jesús quē'rona huati quē'iohua'ire dahuē. Darena, te'e yē'opo cayepi huatiohua'ire eto saopi, cui'ne ju'icohua'ireje jujupi. ¹⁷ Iye cato Maija'quēre quēacaiquē Isaiás caquē pa'ise'epi tì'aēna, yo'opi. Ñeje case'epi: "Ìpi mai ju'ìñere hue'equē saji'i cui'ne mai ju'i dahuēje jujucaji'i."

Jesure Pe'teye Yēcohua'i Ayere Quēaye

(Lc 9.57-62)

¹⁸ Jesús ì quē'rona jai pai tsi'sijēna, ñani jaira je te'tena jeñu'u ne de'huajē'ē cuañepi, ì ye'yacohua'ire. ¹⁹ Caquēna, jā maca cuañese'e ye'yaquēpi Jesús quē'rona tsio dani capi:

"Ye'yaquē, coa si'a hue'ña mē'ē saina, tuiye yēyē."

²⁰ Caquēna, Jesupi sehuopi, ìte:

"Airo yai mañaje cōña pacohua'i a'ē, cui'ne pi'aje ìohua'i tsianoa pacohua'i a'ē. Jaje pacohua'ita'are Pai Mamaquē cato peoquē api, ì sïopē tēoni pēa huajē hue'ñaje."

²¹ Caquēna, ì ye'yacohua'i aquēpi ìte capi:

"Èjaē, du'ru yē'ēta'a yē'ē ja'quēre tajasi'i."

²² Caquēna, Jesupi sehuopi, ìte:

"Yē'ēni pe'tejē'ē, ìohua'ise'e tajajē ju'isicohua'ire jare cui'ne ju'isicohua'ije pa'iohua'ipi."

Jesupi Tuture Cui'ne To'añere Cuañeñe

(Mr 4.35-41; Lc 8.22-25)

²³ Jā maca Jesús jai yohuēna aya mēni saina, ì ye'yacohua'ije cōni saē'ē. ²⁴ Jaje saijēna, jairana ai tutu dapi, yohuēna to'añepi cacayerepa. Jaje yo'otoje Jesuta'a caisiquēpi paji'i. ²⁵ Pa'ina, jā maca ì ye'yacohua'ipi ìte sani ne sētojē cahūē:

"ÌÈjaē, huasojē'ē! ìMai ea du'iyē!"

26 Ca maca jipi sehuopi:

“¿Ina me yo'ojë airepa ca'raye'ni? ¡Mësarü, Maija'quëpi nequë api, cuasayere a'ri maña payë!”

Cani huëni nëcani tuture cui'ne co'poyere yo'oma'o capi. Ca maca jairapi ti yo'oma'corepa de'o nëco'ë, tutujë peoyerepa. 27 Iohua'ipi jare ñani ai cuasajë cahuë:

“¿Iqueire pa'ni, iquë, ja jerepa tutupi cui'ne jai tsiayapi asani sehuo-que'repa?”

Gadara Yeja Acohua'ipi Huati Quë'iohua'i Pa'ise'e
(Mr 5.1-20; Lc 8.26-39)

28 Jesús jaira je te'tena, Gadara yejana ti'asi maca huati quë'iohua'ipi caya ëmëohua'i ju'isicohua'ire ta hue'ñapi etani daicohua'ipi i quë'rona tsiö daë'ë. Cayahua'i huati quë'iohua'i paë'ë. Jaje pa'iohua'ipi pa'ijëna, yecohua'ijë ja ma'a ti cu'iyë pahüë, ai pëti yëcohua'i pa'ijëna, ca'rajë. 29 Jaohua'ipi ñani cuihuë, ñeje:

“¿Me nesi'quë yëquëre jösa yo'osi'i caquë daquë'ni, Maija'quë mamaquë? ¿Ja yë'ta'a nejoñe ti'ama'në yëquëre ai yo'oyena, nejosi'i caquë daquë?”

30 Jaropi a'ri maña so'ore jai sесе tsëcapë aore aijë nëtërojaië'ë. 31 Jaje nëtërojaijëna, asajë co'a joñoapi Jesure seë'ë:

“Më'ëpi yëquëre eto saoquë pani, coa ñajë'ë yequëse'e sesena cacaja'cohua'ire.”

32 Cajëna, Jesupi capi:
“De'oji, cacajë'ë.”

Caëna, ja maca jaohua'ire pa'isicohua'ipi, co'a joñoapi etani sesena caca maca sesepi tëtëpaja'a hua'que tömejë jairana dutu jujuhuë.

33 Ja maca sesere ñacohua'ipi quëquëni huë'huëjë pai daripëna ti'ani si'aye iti yo'ose'e quëajë cui'ne huati quë'iohua'i pa'isicohua'ire yo'ose'eje quëahuë.

34 Quëajëna, asani pai daripë pa'icohua'ipi si'aohua'i Jesús pa'i hue'ñana daë'ë. Dani ite ñani sei'ë, saijë'ë, iño yëquë quë'ro pa'ima'ë, cajë.

9

Quë'quë Dahuë Ju'iquëre Jujuyë
(Mr 2.1-12; Lc 5.17-26)

1 Jaje cajëna, Jesús asani yohuëna aya mëni jaira je te'tena jëjil'i, i pa'i daripëna. 2 Jarote pa'ina, quë'quë dahuë ju'iquëpi cai saihuëre uina, dahuë. Jujuquë api cuasajë yo'orena, ñani capi, ju'iquëre:

“Tsihua'ë co'ya huajësi'i caquë yo'ojë'ë. Më'ë co'aye yo'ose'e yurepi oi ne de'huacaiyë.”

3 Jaje caquëna, cuañese'e ye'yacohua'i acohua'ipi cuasahuë: “Iquë Maija'quëni cue'cuequë jaje caji cajë.” 4 Jaje cuasajëna, Jesús asaquë capi, jaohua'ire:

“¿Me yo'ojë mësarü co'ayerëpa cuasayere paye'ni? 5 Jaje pa'ito ¿me cayepi de'oquë'ni, 'Më'ë co'aye yo'ose'ere oi ne de'huacaiyë, 'caye, panita'a 'huëni saijë'ë' caye?” 6 Jaje se cani capi: “De'oji. Iñosi'i, Pai Mamaquë iye yejare pa'i tutu quë'irepa pa'iyere, pai tayo co'aye yo'oyere oi ne de'huacaiyere.” Cani quë'quë dahuë ju'iquëre capi:

“Huëjijë'ë. Huëni më'ë ui daisicore de'huani huë'ena saijë'ë.”

7 Jaje ca maca quë'quë dahuë ju'iquëpi huëni i huë'ena saji'i. 8 Paipi ja yo'ose'ere ñani ai ca'rajë Maija'quëre de'oquëre pa'ni cajë sihuahuë, paina Maija'quëpi iye tutu isise'ere, cuasajë.

Jesús Mateore Soiye
(Mr 2.13-17; Lc 5.27-32)

⁹ Ja yo'o sitopi jeoni saji'i, Jesús. Saisiquëpi Mateore ñapi, pa'i do'i sai hue'ñare ñu'i curiquëre seina. Nani capi:
"Pe'tejë'ë, yë're."

Jaje caëna, Mateo huëni i ja're saji'i.

¹⁰ Mateo huë'ena ao ai saihuëre Jesús ñu'i aina, pa'i do'i secohua'i cui'ne co'aye yo'ocohua'i dani te'e Jesús ja're coní ao ai saihuëre paë'ë. I ye'yacohua'ije jarote coní paë'ë. ¹¹ Jaje yo'ojëna, fariseohua'ipi ñani i ye'yacohua'ire sei'ë. "¿Me yo'oquë mésarute ye'yaquë curiquë pa'i do'i secohua'i ja're cui'ne co'aye yo'ocohua'i ja're coní aiqüë'ni?"

¹² Jesupi iyere asani capi:

"De'oye huajëcohua'i pa'icohua'ipi jujuquëre co'ema'cohua'i a'ë. Ju'icohua'ipi co'ecohua'i a'ë, jujuquëre. ¹³ Jaje pa'ito sani iye toyase'le cayere ye'yejë'ë: 'Ai yo'ocohua'ire teaye ñani coçaiyere yë'ë cato yëyë. Coeyë, nëicohua'ire huani isiye cato.' Jaje pa'ina, yë'ë cato daima'ë paë'ë, de'ocohua'ini soisi' caquë. Tayo yo'ocohua'ini caquë daë'ë, jaohua'ipi johua'i yo'oye jeoni ponëjajë caquë."

Jesure Señe, Aima'pë Señere
(Mr 2.18-22; Lc 5.33-39)

¹⁴ Juan oco doquë ye'yacohua'ipi Jesure tsio dani sei'ë:
"Yëquë cui'ne fariseohua'i ja're ao aima'pë señe. ¿Me yo'ojë më'ë ye'yacohua'ise'le yo'omapé pa'iyë'ni?"

¹⁵ Cajëna, Jesupi sehuopi:

"Mésarupi ñacohua'i a'ë, hueja posë pa'ina, ñañu'u cajë daisicohua'ije oima'cohua'i pa'iyë. Jaje pa'isicohua'ita'are tija'acoa, hueja posëni yequë mu'se jio jeocaiye. Ja macata'a ao aima'pë seja'cohua'i a'ë.

¹⁶ Yecohua'ije ai ju'i çana huajëcopi se sëo de'huama'cohua'i a'ë, huajëcore se sëosicopi jøjajëna, quërësio ai jerepa jaicore ne yeto saoye pa'iji, ai ju'i çare.

¹⁷ Cui'ne ai ca'ni topëna huajë cuiya'i conore ayama'coa. Jaje pa'iquëta'are ayasico pa'ito ai ca'nihuëpi o'saona, joní saona, si'aye o'sa cono cui'ne topë nejoñe pa'iji."

Jairo Mamaco Cui'ne Jesús Cañare Patoco
(Mr 5.21-43; Lc 8.40-56)

¹⁸ Ja yë'ta'a Jesús iyere caquëna, Judío pai ëjaëpi títani i ña hue'ñana do're ja'runi capi:

"Yë'ë mamacopi ja'arepa juni huesëo. Jaje pa'iquëta'are më'ëpi dani jëñapi iona patoquë pa'ito cui'naopi huajëco huëija'coa."

¹⁹ Caquëna, Jesupi asani huëni i ja're coní saji'i. Saina, i ye'yacohua'i coní saë'ë. ²⁰ Ja mu'se si'anë tsie cajequëna, doce ometëca ju'icopi Jesús jeteyojëja'a tsiojani yahuerepa i ju'i çana pato, ²¹ I ju'i çana patoni co'yaja'coa'ë cuasaco. ²² Jaje yo'ocona, Jesupi co'ye ponëni iote ñani capi:

"Co'ya huajëjë'ë, tsihua'o, jujuquë api, më'ë cuasasi do'ire."

Ca maca jare iti macapi co'yasico paco'ë.

²³ Jesús pai ëjaë huë'ena tijaquë ñaquëna, musica yo'ocohua'i ne de'huasicohua'ipi paë'ë, ta maca yo'ocaija'cohua'ipi. Pa'ijëna, paije ai cuijë oicohua'ije paë'ë, iti maca. ²⁴ Pa'ijëna, ñani capi:

"Etajë'ë. Tsihua'o ju'ima'co paco'ë, coa caico."

Jaje caquëna, paipi coa cani cuasajë cue'cuejë sohuë. ²⁵ Jaje cuasatoje Jesupi paire hue'sena eto saopi. Eto saoni, cacani tsihua'ore jëtëpi tseaquëna,

huajëcorepa huëco'ë. ²⁶ Ja yo'ose'ere si'a hue'ña jaro pa'icohua'i asahuë, yecohua'ipi se quëajëna.

Jesupi Cayaohua'ire Ñama'cohua'ire Jujuse'e

²⁷ Jaropi Jesús etani sai maca caya ëmëohua'i ñama'cohua'ipi ¡David ma-maquë yëquëre oijë'è! ¡Teaye ai yo'oyë! cajë cuijë daë'ë.

²⁸ Huë'ena Jesús cacasi maca ñama'cohua'ipi ¡ quë'rona tsio datena, ipi seji'i, iohua'ire: “¿Mësarü yë'ëpi necaiquë api ñeje pa'ye cuasaye?”

Caquëna, iohua'ipi cahuë:

“Jaje cuasayë, Èjaë.”

²⁹ Cajëna, Jesupi iohua'i ñaco çana patoquë capi:

“Mësarü cuasase'eje nese'e pa'ijaquë.”

³⁰ Ca maca ñacohua'i pönëhuë. Pönësi maca Jesús jaohua'ire cuañëpi, ñeje caquë:

“De'hua yecohua'ire quëaye peoyerepa cu'ijë'ë.”

³¹ Jaje casiquëta'are coa sa etani quëahuë, si'a huë'ña pa'icohua'ire, Jesús iohua'ire jujuse'ere.

Coca Cama'quëre Jujucaiyë

³² Ñama'cohua'i pa'isicohua'ipi eta maca, Jesús quë'rona dahuë, coca cama'quëre huati quë'ire. ³³ Dasi maca Jesupi huatire eto saouna, coca cama'quë pa'isiquëpi coca ca huëopi. Jaje caquëna, paipi ñani ai cuasahuë.

³⁴ Jaje cuasajë fariseo paipi cahuë:

“Iquë cato huatiohua'i ëjaëpi de'oye sehujëna, huatire eto saoji.”

Jesús Paire Oiyë

³⁵ Pai ñape daripëa pai tsi'si huë'ña pa'iyena Jesús cu'i ye'yarojaji'i. Maija'quë cuañë te'te ayere de'o cocare quëaquë. Cui'ne si'a ju'i dahuë jujucái, cui'ne a'si ju'ijë ai yo'ocohua'ireje jujucaji'i. ³⁶ Yëi ñama iohua'ire ñacaiquëre peocohua'ijë pa'iohua'ipi pai maña ai yo'ojë cui'ne co'a ju'ijë pa'ijëna, ñani oji'i. ³⁷ Jaje oi ¡ ye'yacohua'ire capi:

“Nuñërepa jaiye a'ë, tëaye. Jaje pa'iquëta'are necohua'ipi a'ri pai pa'iyë.

³⁸ Jaje pa'ina, Maija'quëni sejë'ë, iti tse aquëni, jaëpi iti tëacohua'ire jëjo daoja'quëre.”

10

Jesús Doce Ye'yecohua'ire Soiyë

(Mr 3.13-19; Lc 6.12-16)

¹ Jesupi ¡ doce ye'yacohua'ire soini tutu ¡sipi, huatiohua'ire etoye cui'ne si'a ju'i dahuë jujuyë cui'ne ai yo'ojë a'si ju'icohua'ire jujuyëje.

² Ñeje hue'ecohua'i paë'ë. I doce jëjo saocohua'i cato: Simón cui'ne jare ipi Pedro hue'equë paji'i. I yo'jei Andrés paji'i. Jacobo cui'ne ¡ yo'jei Juan paë'ë, Zebedeo mamajë. ³ Felipe, Bartolomé, Tomás paë'ë. Cui'ne Mateo pa'i do'i curiquë tsi'soquë pa'isiquë paji'i. ⁴ Yequë Simónje paji'i, judío pairepa de'oye pa'iyere cuasajë yo'o tsëcapë aquë. Cui'ne Judas paji'i, Jesure yehuoja'quëje.

Jesús Jëjo Saoyë, I Ye'yacohua'ire

(Mr 6.7-13; Lc 9.1-6)

⁵ I ye'yacohua'ire Jesús ñeje quëani jëjo saopi:

“Judío pai peocohua'i quë'ro saima'pë caquë cui'ne cacama'pë pa'ijë'ë, Samaria quë'roje. ⁶ Coa judío pai quë'rose'e sani quëajë'ë, yëi ñama ne huesëse'eje pa'iohua'ise'ere. ⁷ Tsoe ti'api, Maija'quë cuañë te'tere pa'iyë, cajë

quëajë'ë. ⁸ Ju'icohua'ire jujucaijë'ë. Ju'isicohua'ire ne huëojë'ë. Si'si dahue ju'icohua'ire a'si peocohua'ire necaijë'ë. Huatire eto saojë'ë. Do'i peoye jujucaijë'ë, mësarute do'i peoye isise'eje cui'ne.

⁹ Curiquë sama'pë pa'ijë'ë. ¹⁰ Mësaruru ju'icose'ere ju'ijë saijë'ë. Te'e ju'i ça saijë'ë. Topëje saye pajë'ë, zapatoje. Soquë tupëje si'aye peocohua'i saijë'ë. Co'amaña nequë cato i ne do'ipi aiquë api.

¹¹ Jaje pa'ina, mësarupi pai daripëna panita'a te'ohua'ise'e pa'i hue'ñana ti'asícohua'i pani co'eje'ë, de'oye cá paini. Ti'ani i huë'ena pëajë'ë, quëa tējini sai macaja'a. ¹² Huë'ena cacacohua'i pani pëpajë'ë, de'oye pa'ijajë cuasacaijë. ¹³ Jaje pëpajëna, ja huë'e pa'icohua'ipi yëjëna, iohua'ina de'oye pa'iyë jeocani pëpáni saijë'ë. Jaje pa'iquëta'are jaje pëpajëna, coecohua'i pa'ito, ja pëpase'e jiojë'ë. ¹⁴ Cui'ne mësarute co'eje cui'ne asayeje coecohua'i pa'ito, ja maca ja huë'epi panita'a ja daripëpi etani ne'ña mësaruru tsa'cuse'ere hue'sena ti'to tojë'ë. ¹⁵ Nuñerepa cayë. Jaje yo'osicohua'ire sañe pasipi, pai yo'ose'e ña mu'se ti'asi maca. Ja maca jaohua'ire Sodoma cui'ne Gomorra daripëa yo'ose'e seña maca co'ayere papi yo'oye pasipi.

Ai Yo'oye

¹⁶ Ai yo'oyena mësarute yë'ë jëjo saoyë, yëi ñamaje pa'iohua'ini yai jopona. Jaje pa'ina, aña je pa'iohua'i pa'ijë'ë, ta'ñe asajë yo'ocohua'i. Jaje pa'iohua'ita'a yecohua'ire sañope nema'cohua'ipi su'teje pa'iohua'i pa'ijë'ë. ¹⁷ De'hua ñajë'ë, mësarute paipi co'acohua'i a'ë cajë ëjaohua'ina isija'cohua'i a'ë, cui'ne t'e'caja'cohua'i a'ë, pai tsi'sisi huë'ñapi. ¹⁸ Cui'ne mësarute saja'cohua'i a'ë, cuañecohua'i quë'rona cui'ne pai ëjaohua'i quë'rona, yë'ë do'ire. Jaje yo'ojëna, mësaruru quëaja'cohua'i a'ë yë'ë pa'iyë ayere. Jaohua'i asajëna, cui'ne judío pai peocohua'i asajëna, quëaja'cohua'i a'ë. ¹⁹ Mësaruni ëjaohua'ina isisicohua'i pa'ito co'a ju'ima'pë pa'ijë'ë. '¿Me caja'cohua'i a'ni?' cuasajë ca ja'ñere co'ema'pë pa'ijë'ë. Maija'quëpi isija'quë api, coca cayë ti'asi maca. ²⁰ Maija'quë joyo isiyepi caja'cohua'i a'ë, jaje pa'ina.

²¹ Maja'yë jupëpi yo'je tsire tseja jëjo cuañoja'cohua'i a'ë, huani jeaja'cohua'ire. Cui'ne pëca ja'quëohua'ipi mamajëre tseja jëjo cuañoja'cohua'i a'ë. Mamajëpi pëca ja'quëohua'ire sañope yo'oja'cohua'i a'ë. Jaje yo'ojë mamajëpi pëca ja'quëohua'ire huahuo jëoja'cohua'i a'ë. ²² Si'a pai mësarute coeja'cohua'i a'ë, yë'ë do'ire. Jaje pa'itoje quëcoquë cui'ne nuñerepa pa'i carajaisiquëpi jaëpi huasosiquë pa'ija'quë api. ²³ Pai daripëre pa'ijëna, tseañu'u cajë co'ecohua'i pa'ito catijë'ë, yequë daripëna. Jaje pa'ina, nuñerepa cayë. Pai Mamaquë, ja yë'ta'a mësaruru si'a Israel pai dari quëa saoma'ne daija'quë api.

²⁴ Ye'yequë cato ite ye'yaquëje pa'irepa peoji. Necaiquëje i ëjaëje pa'irepa peoji. ²⁵ Ye'yequëpi ite ye'yaquëje pa'i ti'ani ije pa'i a'ë cuasaye pa'iji. Cui'ne co'amaña necaiquëpi i ëjaëje pa'i ti'ani ije pa'i a'ë cuasaji. Jaje pa'ina, yë'ëni yure iti huë'e ëjaëni huati ëjaëpi cani ¿Me mësaruteje cayë pa'ñe'ni?

Neni Mai Ca'raye Pa'iquë'ni (Lc 12.2-7)

²⁶ Ca'rama'pë pa'ijë'ë, paire. Si'aye ña ja'ñese'e pa'iji. Yahue sitona yo'ose'eje ña ja'ñese'e pa'iji. Si'aye asa ja'ñese'e pa'iji. ²⁷ Yë'ë nea huë'ña case'ere mësarupi mia huë'ña cajë'ë. Cui'ne yë'ë yahuese'ere, mësarupi tiñarepa huë'ña ëmëje totopi nëcajë cuijë'ë. ²⁸ Ca'rama'pë pa'ijë'ë, capë huani jeocohua'ire joyo huani ti'ama'cohua'ire. Ai jerepa ca'rajë'ë, capë nejoquë cui'ne joyoje toa yejana nejoquëre pani.

²⁹ Te'e curi të'quire caya pi'are isicohua'i a'ë, mësaru. Jaje a'ri do'icohua'ita'are, ja'quëpi ësequëna, te'ije tomeñe pa'cohua'i a'ë. ³⁰ Jaje pa'ina, mësaru sjopë nañaje cuëcuese'e a'ë, te'e mease'e si'aye cuëcuese'epi pa'iji. ³¹ Jaje pa'ina, ca'rama'pë pa'ijë'ë. Mësaru a'ë, pi'a jerepa do'icohua'i.

Jesure Cacaïye Pa'iji

(Lc 12.8-9)

³² Pai ña hue'ñana Jesús acohua'i a'ë cacaisicohua'ire yë'ëje cui'ne yë'ë ja'quë ma'tëmo pa'iquë ña hue'ñana yë'ë pai a'ë, caquë quëasi'i. ³³ Jaje pa'iquëta'are pai ña hue'ñana yë'ëre cacaima'cohua'ire yë'ëje cui'ne ja'quë ma'tëmo pa'iquë ña hue'ñana cacaiye paja'quë a'ë.

Jesús Do'ire Paipi Hua Saiye

(Lc 12.51-53; 14.26-27)

³⁴ De'oye pa'i ja'ñere necaisiquë iye yejana daji'i, cuasama'pë pa'ijë'ë, yë'ëre. Yë'ë cato coa ai jerepa sañope yo'oyere dahuë. ³⁵ Paipi pëca ja'quëre sañope yo'o ja'ñere dahuë. Mamacopi pëca ja'core sañope yo'oyere, cui'ne mamaquë nëjopi huare pëicore paja'coa. ³⁶ Jaje yo'ojë cajë te'e tsëcapëta'a pai ñape johua'i pëicohua'ire paja'cohua'i a'ë.

³⁷ Pëca ja'quëni cui'ne pëca ja'coni yë'ëre oiye jerepa oiquë pani do'i peoquë pa'iji. Cui'ne mamaquëni panita'a mamaconi yë'ëre oiye jerepa oiquë pani do'i peoji, yë'ëre. ³⁸ Cui'ne i pa'iyere ai oi yë'ëre pe'tema'quë pani do'i peoquë pa'iji, yë'ëre. ³⁹ Jëasi'i caquë yo'oquëpi i pa'iyere coa nejo huesoja'quë api. Jaje pa'iquëta'are yë'ë do'ire yo'quë i pa'iyere cuasaquë jëasi'i caquë yo'oquëpi i pa'iyere coa nejo huesoja'quë api. Jaje pa'iquëta'are yë'ë do'ire yo'quë i pa'iyere nejosiquëpi pa'iyere ti'aja'quë aquëpi.

Yo'osi Do'ire Isi Co'amaña

(Mr 9.41)

⁴⁰ Mësarute de'oye tsioquë pani yë'ëni de'oye tsioji. Yë'ëni de'oye tsioquë pani yë'ëre jëjo daosisiquëni de'oye tsioji. ⁴¹ Maija'quë yo'o ja'ñere quëacaiquëni de'oye yo'quë pani jare jaohua'ire isi co'amaña ayere iñe pa'iji, nesi do'i. De'o paini de'oye tsioquë pani jare nuñerepa pa'icohua'ire isi co'amaña ayere iñe pa'iji, nesi do'i. ⁴² Yë'ëre tuiquë macani oco mañare ocuasicohua'i pani de'o co'amaña isi cuañoja'cohua'i a'ë."

11

Juan Ti Doquë Jëjo Saocohua'i Jesuna

(Lc 7.18-35)

¹ Jesús i doce ye'yacohua'ire johua'i yo'o ja'ñe quëa tëjini saji'i, ye'yaquë cui'ne quëasi'i caquë ja yeja pa'i daripëana.

² Juan co sitore ñu'liquëpi Cristo yo'oyere asani i ye'yacohua'ire Jesús quë'rona jëjo saopi, seni asaja'cohua'ire. ³ Më'ë a'ë, Cristo iti daija'quëre ca nëosisiquë panita'a yequëre uteye pa'iquë cajë.

⁴ Jëjo saosicohua'ipi sejëna, Jesupi sehuopi, jaohua'ire:

"Sani Juanre cajë'ë, mësaru ñase'ere cui'ne mësaru yure asase'ere.

⁵ Ñama'cohua'i pa'isicohua'ipi ñañere, cu'lima'cohua'i pa'isicohua'ipi cu'iyere, si'si dahuë ju'icohua'i pa'isicohua'ipi tome sayere, asama'cohua'ipi asayere, ju'isicohua'i pa'isicohua'ipi huajëcohua'i huëoyere, cui'ne co'amaña peocohua'ina de'o coca quëayere quëajë'ë. ⁶ Yë'ëre jëa coema'cohua'ipi de'oye sihuajë pa'ija'cohua'i a'ë, ire papi cuasacohua'ipi.

7 Jaohua'i saisi maca Jesús Juan pa'iyē ayere ca huēopi, paire. Ñeje capi: ¿Iquere mēsarū soquē peo hue'ña saiscohua'i ñare'ni, catē ja'ore tutupi ju'aquēna, huahuēquēna, ñare? 8 ¿Iqueini ñare'ni, jaje pa'ito? ¿De'o caña suñasiquēni ñare? Tsoe mēsarupi ñacohua'i a'ē, pai ējaohua'i huē'e pa'icohua'i cato de'o caña ju'icohua'i pa'iyē. 9 Jaje pa'ina, tējiyerepa cayē. ¿Iqueini ñare'ni, sani? ¿Maija'quēre quēacaiquē? Jaje pa'ijē'ē. Jaēpi Maija'quēre quēacaiquēni aquē jaēje pa'iohua'i peoahuē'ē, iquē Juan cato jerepa pa'i api. 10 Jaē, Juan ayere toyase'e caji, ñeje:

Yē'ēpi jējo saoyē, yē'ēre quēacaiquēre mē'ē ña hue'ñana,

Mē'ēre ma'a ne de'huacaija'quēre.

11 Nuñerepa cayē, mēsarute. Si'a pai tsoe pa'isicohua'ipi cui'ne yure pa'icohua'ije Juan oco doquēre tēto saiscohua'i peoyē. Jaje pa'iquēta'are ma'tēmo cuañe tē'tere a'riquē pa'iquēpi Juanre tēto saisiquē pa'iji.

12 Juan oco doquē daisi maca acohua'ipi yureje tutu yo'oyē, ma'tēmo cuañe tē'tena tija'ñu'u cajē. Jaje yo'ojē tutu quē'iohua'ise'e de'hue tija'ñē.

13 Si'aohua'i Maija'quēre quēacaiquēni cui'ne Moisés cuañese'e ye'yacohua'i cahuē, ma'tēmo ayere, Juan dai macaja'a. 14 Juan cato Elíaspi jaēni Maija'quēre quēacaiquēni ca'ahuē'ē, 'daija'quē api'. Jaje pa'ina, mēsarupi i api cuasajē'ē. 15 Cajoro hue'ecohua'ipi asajē'ē, iye.

16 ¿Iquena con quēa ñiora'ye iye'nē pai pa'iyē? Capi capi: Tsipi co'amaña huero hue'ñana ja'rusicohua'ipi dujē cajeohua'ire. 17 Ñeje cuiyeje pa'iohua'i a'ē. Pi'cohuēapi juitoje pairama'pē paē'ē, mēsarupi. Oi ēaye jējētoje mēsarupi oima'pē paē'ē. 18 Juan cato daji'i, jaiye ao aim'a'quēpi cui'ne o'sa cono ucuma'quēpi. Jaje pa'ini mēsarupi cayē, huati quē'i api. Jaje pa'iquēta'are Maija'quē ta'ñe yo'oye cato iñoji, iti yo'oyepi. 19 Ja jeteyo'je daji'i, Pai Ma-maquē ao aiquēpi cui'ne o'sa cono ucuquēpi. Jaje pa'ini cayē, jai a'upi, cui'ne jai conoupi, co'aye yo'ocohua'i cajeipi cui'ne curiquē tsi'sohua'i cajeipi. Jaje cajēta'are Maija'quē ta'ñe yo'oye cato iñoji, iti yo'oyepi."

Sehuoma'cohua'i (Lc 10.13-15)

20 Ja maca Jesús pai yo'o tija ma'ñere ne iñosi darire tutu yēhuopi, iohua'i pa'iyē ponēma'pē pa'isi do'ire caquē.

21 Yēhuoquē capi:

"iTeayerepa Corazín daripē! iBetsaida daripē! Mēsarute ne iñose'eje pa'ye Tiro cui'ne Sidón darina ne iñoñe pa'ito tsoe asani ponēra'huē, ja'rē pa'ise'e jeoni. Cui'ne oijē suña cañani huatapi co'ye jo'jēni oijē iñora'huē, iohua'i oiye.

22 Jaje pa'ina, mēsarute cayē. Pai yo'ose'e ña mu'se tija'si maca ai co'ayerepa mēsarute sañe pa'iji, Tiro cui'ne Sidón daripē sañe seña maca pa'yepi.

23 Capernaum daripē ¿Mē'ē ma'tēmore pana sa cuañoja'coa'ē, cuasaco? Coa ai jerepa mē'ē cato meñe caje huesēja'coa'ē, ju'isicohua'i quē'rona. Sodoma yejañana, mēsarute iñoñeje pa'ye iñoñe pa'ito iohua'i yo'oye jeoni ponēra'huē, cui'ne ja pai daripē ja yē'ta'la yureje patira'o. 24 Jaje pa'ina, cayē, mēsarute. Pai ñape yo'ose'e ña mu'se tija'si maca mēsarupi ai jerepa co'ayerepa sañe cuañoja'cohua'i a'ē, Sodoma yejaña quē'ro pa'icohua'ire yo'ose'e jerepa pa'yepi."

Jesuna Sani Pēa Huajēye (Lc 10.21-22)

25 Ja mu'seña Jesús capi:

“Sihuayë, ja'quë më'ëre ma'tëmo cui'ne yeja ëjaëre. Më'ëpi ññohuë, teaye pa'iohua'ini, ta'ñe pa'iohua'ire cui'ne ta'ñe asacohua'ire yahuesi co'amañare. ²⁶ Jaje pa'ijë'ë. Ja'quë më'ëpi yë jaje yo'ohuë.

²⁷ Yë'ë ja'quëpi yë'ëna si'a co'amaña isipi. Pëca ja'quëse'e mamaquëre ñaji. Cui'ne mamaquëse'e pëca ja'quëre ñaji. Cui'ne mamaquë ññoñe yëcohua'ise'e asaye pa'iji, ite. ²⁸ Daijë'ë, yë'ëna. Si'aohua'i co'amaña nejë, cui'ne hue'ëjë jë'josicohua'i yë'ëpi pëa huajëye isisi'i, mësarute. ²⁹ Yë'ë pa'iyere ñani cui'ne yo'oñu'u cuasajë'ë caquë yë'ë yo'oye isiyë. Yë'yëjë'ë, yë'ëni. Yë'ë cato esa yo'o jujama'quë a'ë cui'ne jerepa pa'i a'ë cuasama'quë a'ë. Jaje yo'onita'a ti'aja'cohua'i a'ë, joyo pëa huajë hue'ña. ³⁰ Yë'ë quërë saihuëre mësarute isiyë, a'jiñe sayere cui'ne pëañe hue'eyere.”

12

Jesure Yeyecohua'ipi Huajë Mu'se Yo'oye (Mr 2.23-28; Lc 6.1-5)

¹ Jesús ta sitoja'a saji'i. Jaje saina, i yeyacohua'i ayo ëaye nëina, trigo sa'ñare tëa huëohuë. Tëani iti care aë'ë. ² Jaje yo'ojëna, fariseohua'ipi ñani cahuë, Jesure:

“Ñajë'ë, më'ë yeyacohua'i co'amaña neñere. Co'amaña nema'a mu'se a'ë.”

³ Jaje cajëna, ipi jaohua'ire capi:

“¿Ñama'cohua'i a'ni, mësar, David yo'ose'e i cajeohua'i ja're con i ayo ëa ju'i maca? ⁴ Ayo ëa ju'ijë Maija'quë huë'e necaicohua'ise'e ainiere Maija'quë huë'ena cacani David cui'ne i cajeohua'i aë'ë, ite cui'ne yecohua'ire ësesere, Maija'quëna isise'ere. ⁵ Moisés cuañese'epi toyase'e caji: 'Maija'quë huë'e necaicohua'i cato huajë mu'seje neñe payë.' Jaje pa'iquëta'are iohua'ire sañope caye peoji. ⁶ Jaje pa'ina, cayë mësarute iñore pa'iji, Maija'quë huë'e seña maca pa'ire papi.' ⁷ Iye toyase'e caye asama'pë paë'ë, mësar. Japi caji: 'Mësarupi paire teaye ñajë oicohua'i pa'iyere yë'ë cato yëyë. Coeye nëicohua'ire huajë isiyë cato.' Paire oiyere asacohua'i pani paire do'i peocohua'ini co'acohua'i a'ë caye para'huë, mësar. ⁸ Jaje pa'ina, Pai Mamaquë cato huajë mu'se Ejaëpi.”

Jëtë Cuënesicore Paquëre Jujuye (Mr 3.1-6; Lc 6.6-11)

⁹ Ja maca Jesús jaropi sani pai tsi'si huë'ena cacapi. ¹⁰ Jarote te'i jëtë cuënesicore hue'equëpi paji'i. Jaje pa'ina, ñani Jesupi tayo caëna, ite sañope cayeque pa'iji cuasajë se'i'ë:

“¿Ju'iquëre jujuye de'oquë huajë mu'se pa'itoje?”

¹¹ Cajëna, Jesupi sehuopi:

“¿Nepi mësar acohua'i yë ñamapi cojena duquëna sani dutama'cohua'i a'ni, huajë mu'se pa'itoje? ¹² Jaje pa'ina, paipi do'iji, yëi ñamare jerepa. Jaje huajë mu'se pa'itoje de'oye yo'oye pa'ito yo'oye pa'iji.”

¹³ Cani ja maca ite capi:

“Jëtëre mëajë'ë.”

Jaje caquëna, ipi se mëaquëna, yequë te'te jëtëje pa'io huajëco ponëo. ¹⁴ Ja maca fariseohua'ipi etani Jesure huani jëo ja'ñere ca huëohuë, ¿me neni huani jëoja'cohua'i a'ni? cajë.

Jesús Ayere, Tsoe Quëase'e

¹⁵ Jesús jare asani jaropi yequë huë'ñana saji'i. Saina, jai pai ite tuë'ë. Jesupi coa si'a ju'i dahuë ju'icohua'ire jujupi. ¹⁶ Jujquë cui'ne ësepi, yecohua'ire

se quëayeje. ¹⁷ Iye cato yo'oreña, Maija'quëre quëacaiquë Isaiás toyaquë caquë pa'ise'epi t̄i'a ja'ñere, ñeje:

¹⁸ Iquë api, yë'ë jo'yaë yë'ë sahuani tseasiquë,

Ite oiyë, cui'ne ñi sihuaquë pa'iyë.

Ina, yë'ë joyo jëocaija'quë a'ë.

Cui'ne ñpi si'a paire yë'ë nuñerepa pa'i yo'oyere quëacaija'quë api.

¹⁹ Paini co'a cocare cama'ë pasipi, cuima'ë pasipi.

Cui'ne ñ cayeje asacaiye paja'cohua'i a'ë, cu'i hue'ñana.

²⁰ Çatëpë ca'huere quë'iozeje ne jëyoma'ë pasipi.

Cui'ne picose'e mëicoreje yayoma'ë pasipi.

Ñ nuñerepa cuañeñe ne macaja'a jaje yo'oja'quë api.

²¹ Si'a pai maña ñi necaija'quë api cajë utejë pa'ija'cohua'i a'ë.

Jesupi Huati Tutupi Yo'oji, Coa Caye

(Mr 3.20-30; Lc 11.14-23; 12.10)

²² Jesús quë'rona sahuë, ñama'quëre cui'ne coca cama'quëre huatire hue'equëre. Sarena, Jesupi jujupi. Jujuna, ñaquë cui'ne coca caquë ponëpi.

²³ Jare si'a pai ña quëquëni cahuë:

“¿Iquë David mamaquëre papi?”

²⁴ Jaje cajëna, fariseohua'ipi asani cahuë:

“Iquë cato huatiahua'ire eto saoji, ñohua'i ëjaë Beelzebú tuture hue'equëpi.”

²⁵ Jesupi ñohua'i cuasaye asani capi, jaohua'ire:

“Te'e yeja ëjaëpi jopore paja'a huani ñti pajja'a sa'ñe uihuajë yo'ocohua'i pani peo hue'ñarepa carajaiñe pa'iji. Pai daripëpi, panita'a te'e tsëcapëpi sa'ñe pëicohua'i pani quëcoye peoji, yecohua'ire. ²⁶ Jaje cui'ne huati ëjaëje ñja'a co'ye eto saoque'pani ¿Me cui'ne ñi tutu paquë'ni, ñja'a sañope yo'oque'pani?”

²⁷ Mësarupi yë'ëre cayë, Beelzebú tutupi huatiahua'ire eto saoji. Jaje pa'ito çnepi tutupi ñsiye'ni, mësarute tuicohua'ire eto sao tutu? Jaohua'ini seni asato mësarupi coa tayo huesëhuë, caja'cohua'i pa'ini. ²⁸ Yë'ë cato huatiahua'ire eto saoyë, Maija'quë joyo tutupi. Yë'ë yo'oye cato quëaji, Maija'quë cuañe te'tepi mësaruna tütase're.

²⁹ ¿Tutu quë'i huë'e pa'ito cacani ñ co'amaña sioye peoji, du'ru ñi tseama'cohua'i pani? Jaje pa'ina, ñi tseanita'a de'hue cacani ñ co'amaña ñne pa'iji.

³⁰ Yë'ë yo'oyere ço yo'oma'quë cato yë'ëre sañope yo'oque'api. Cui'ne yë'ë ja're çoni tëama'quë cato coa ñe ña'ñe saoque'api.

³¹ Jaje pa'ina, cayë, mësarute. Si'aye co'aye paire yo'ose'e pa'itoje sai de'huacaiye pa'iji, si'aye co'aye case'e pa'itoje. Jaje pa'iquëta'are Maija'quë joyore co'aye casicohua'i pa'itota'a ti sai de'huacaiye peoji. ³² Cui'ne yë'ë Pai Mamaquëni co'aye casicohua'ireje sai de'huaye pa'iji. Jaje pa'iquëta'are Maija'quë joyore sañope casicohua'ire sai de'huacaiye peoji.

Soquë Yë Ñaño Pa'iji, Io Quëñena

(Lc 6.43-45)

³³ De'o soquë yëpi de'o care quëñe pa'iji. Co'a soquë yëpi jare co'a care quëñe pa'iji. Jaje pa'ina, io quëñena ñaño pa'iji, soquë yë. ³⁴ ¡Aña tsëcapë acohua'! ¿Me de'oye ca t̄i'añe'ni, mësarui, jare mësarupi co'acohua'i pa'ini? Jaje pa'ina, yë'opo cato joyo pa'iyere cayë pa'iji. ³⁵ De'o pai cato de'o cocare caji, jare ñi joyo pa'iyepi. Cui'ne co'a paipi caji co'ayere, jare ñi joyo co'aye pa'iyeye pa'ye. ³⁶ Jaje pa'ina, yë'ë cayë. Jaohua'ire pai ñape yo'ose'e ña mu'se t̄i'asi maca si'ahua'i ññoñe pa'iji, si'aye ñohua'i cuasama'pë case're. ³⁷ Jaje

pa'ina, mē'ē case'eje pa'ye ña de'hua cuañoñe pa'iji, do'i peoquē panita'a do'i quē'i."

Co'acohua'ipi Señe, Pai Yo'o T'i'a Ma'ñere
(Mr 8.12; Lc 11.29-32)

³⁸ Ja maca Jesure fariseohua'i cui'ne cuañese'e ye'yacohua'i conī cahue: "Ye'yaquē, yēquē ñañe yēyē, mē'ēpi pai yo'o t'i'a ma'ñe yo'oquēna."

³⁹ Cajēna, Jesupi sehuopi, jaohua'ire:

"Co'a paipi nuñerepa cuasama'cohua'ipi pai yo'o t'i'a ma'ñe yo'oquēna, ñañu'u cajē, señe. Jaje sejēta'are Maija'quere quēacaiquē Jonás iñoquē pa'ise'eje pa'ye jerepa iñoñe peosipi. ⁴⁰ Coa Jonás jai hua'i etapē pa'ise'eje pa'yese'e iñoñe pa'iji. Jaē je'quē toaso mu'seña cui'ne toaso ñami pa'aji'i. Jaje pa'ye Pai Mamaquēje toaso mu'seña cui'ne toaso ñami pa'ija'quē api, yeja sa'lahuēre. ⁴¹ Tsoe hue'ña Nínive daripē pa'isicohua'ipi huēni pai ñape yo'ose'e ña mu'se t'i'aēna, iye'nē pa'icohua'ire nejaja'cohua'i a'ē. Nínive acohua'i cato de'hue asani ja'rē pa'ise'e jēoni ponēahuē'ē, Jonás Maija'quē coca quēaquēna, asani. Yure iñore pa'iji, Jonás seña maca pa'ipi. ⁴² Cui'ne huē'ehuē te'te pai ējaoje huē'ija'coa, nejo mu'se t'i'asi maca. Huēni iye'nē pa'icohua'i yo'ose'e ñani cui'ne nejōñe pa'iji, caja'coa. Jaō cato so'o yejapi Salomón ta'ñe yo'oyere asasi'i caco daisico sēte. Yure iñore pa'iji, Salomón jerepa pa'ipi.

Co'a Joyo Co'iyē
(Lc 11.24-26)

⁴³ Huatipi paire pa'isiquēpi etani saisiquē pani cu'iji, cuēnesi yejañare pēa huajē hue'ñare co'equē t'i'ama'ē co'e jujani cuasaji: ⁴⁴ 'Co'isi'i, cui'naona, yē'ē huē'ena yē'ē etani daisicona.' Jaje canī co'iquē ñaquēna, pai peo huē'epi coa yuasicopi cui'ne de'oye ne de'huasicopi pa'iji. ⁴⁵ Pa'ina, ñani ja maca sani siete huatiahua'ire j jerepa co'acohua'ini quērējani, dani ina cacani pēayē. Pēarena, ja maca ja'nē pa'ise'e seña maca co'aquē pa'ija'quē api. Jaje cui'ne iye co'a paire yo'oye pa'ija'coa."

Jesús Pēca Ja'co Cui'ne I Yo'je Tsi
(Mr 3.31-35; Lc 8.19-21)

⁴⁶ Jesús ja yē'ta'a pa'ini caquēna, tūtahuē, pēca ja'co cui'ne j yo'je tsi conī. Dani hue'sena pēahuē, ini cajē daisicohua'ipi. ⁴⁷ Jaje pa'ijēna, yecohua'ipi Jesure quēahuē:

"Mē ja'co cui'ne mē yo'je tsi hue'sere pa'iyē, mē'ēni cajē dani."

⁴⁸ Caquēna, iti quēaquēre capi, Jesús:

"¿Ne a'ni, yē'ē ja'co cui'ne ne a'ni, yē'ē yo'je tsi?"

⁴⁹ Cani j ye'yacohua'ire iñoquē quēapi:

"Icohua'i a'ē, yē'ē ja'co cui'ne yē'ē yo'je tsi. ⁵⁰ Paipi yē'ē ja'quē ma'tēmo pa'iquē yēyere yo'ocohua'ipi jaohua'i a'ē, yē'ē yo'jei panita'a yo'jeo cui'ne ja'co."

13

Taquēpi Pa'iyē
(Mr 4.1-9; Lc 8.4-8)

¹ Ja mu'se Jesús huē'epi etani sani jaira tē'tē macana ja'rupi. ² Jarote pa'ina, jai pai j quērērona daijēna, ñani jai yohuēna aya mēni ja'rupi. Si'a pai mejahuēna pēa sahuē. ³ Ja maca jaiye ye'yapi j ohua'i ñañe ayena conī quēaquē capi:

“Taquëpi tasi'i caquë saji'i. ⁴ Sai taquëna, yequë capi tompipi, ma'ana. Ja tompese'ere pi'api dani peo hue'ña ocue saohuë. ⁵ Yequë capi tompipi, quëna pëa quë'rona, jaiye yeja peo hue'ñana. Ja capi esa sacapi, ya'opi huaiñe peoquëna. ⁶ Jaje mëasicota'a ësëpi ëo hueapi, jaiye tsita mese'e peoye sëte juji'i. ⁷ Yequë capi tompipi, miu quë'rona. Tomeina, miupi mëani ne hueapi. ⁸ Jaje tompëta'are yequë capi tompipi, de'o yejana. Tomeni mëani jaiye quëquëna, tëahuë. Yequë ñëapi quëji'i, cien ca. Yequë ñëapi quëji'i, sesenta ca. Cui'ne yequë ñëapi quëji'i, treinta ca. ⁹ Mësarupi cajoro quë'iohua'i pani jasajë'ë!”

Me Ne Ja'ñere Pai Ñañena Coni Quëaë'ni
(Mr 4.10-12; Lc 8.9-10)

¹⁰ Ja maca i ye'yacohua'ipi Jesús quë'rona tsio dani sei'ë, Ite:
“¿Me ne ja'ñere paire iohua'i ñañena coni jaje quëaquë'ni?”

¹¹ Sejëna, iipi sehuopi:

“Mësarute Maija'quëpi ta'ñe asaye isipi, yahuese'ere ma'tëmo te'te ayere. Jaje pa'iquëta'are jaohua'i cato asa ti'añe pañë. ¹² Jaje pa'ina, paquëna, ai jerepa yeque se isiye pa'iji, isina, jaiye paja'quëre. Jaje pa'iquëta'are peoquëni ai jerepa jero sa'ana se sio huesoye pa'iji, a'ri maña i payeque. ¹³ Jaje pa'ina, iohua'i ñañe ayena coni caquëna, ñajëta'a ña ma'ñeje pa'iohua'i ña huesëyë. Cui'ne asajëta'a ti asama'cohua'ije pa'iohua'i asa huesëyë. ¹⁴ Jaje yo'o ja'ñere Maija'quëre quëacaiquë Isaias capi:

Mësaruru cato asaja'cohua'i a'ë. Jaje asajëta'a asa ti'ama'pë pa'ija'cohua'i a'ë.

Ñañe cato ñaja'cohua'i a'ë. Jaje ñajëta'a ña ti'ama'pë pa'ija'cohua'i a'ë.

¹⁵ Pai joyopi jëacorepa ne huesësi do'ire,

Co'ayerepa asaja'cohua'i a'ë.

Cui'ne iohua'i ñaco caje siose'ere hue'ejä'cohua'i a'ë ñaco capi.

Ñama'pë pa'ija'cohua'i.

Cui'ne asama'pë pa'ija'cohua'i a'ë.

Cui'ne joyopi asa ti'ama'pë pa'ija'cohua'i a'ë.

Cui'ne ye'ëna juju cuañu'u cajë yo'oma'pë pa'ija'cohua'i a'ë.

¹⁶ Jaje pa'iquëta'are mësaruru cato sihuajë'ë, ñaco capi ñajë cui'ne cajoropi asa do'ire. ¹⁷ Nuñerepa cayë, mësarute. Jai pai Maija'quëre quëacai'cohua'i cui'ne de'o pai ñañe yëhuë, mësaruru yure ñañere. Jaje yëjëta'a ñama'pë paë'ë. Asaye yëhuë, mësaruru asayere. Jaje yëjëta'a asama'pë paë'ë.

Taquëre Quëase'e Ayere
(Mr 4.13-20; Lc 8.11-15)

¹⁸ Asajë'ë. Jaje pa'ito taquëre quëase'e ayere. ¹⁹ Ma'ana iti ca tompese'e cato quëaji, ma'tëmo pa'i te'te ayere asacohua'ita'a asa ti'ama'cohua'ini cui'ne huatipi iohua'i de'o coca asase'ere peo hue'ña sioyere. ²⁰ Quëna pëa quë'rona tompësi ca cato quëaji, du'uru macare pase'e sihuajë asani sehuocohua'ini.

²¹ Jeteyo'je jaiye tsita peoye sëte quëcoma'pë neñañepi cui'ne yecohua'ipi josa yo'ojëna, ai yo'oyepi pa'ina, yo'o jujani jëcocihua'ini. ²² Miu quë'rona tasi ca cato quëaji, Maija'quë coca asajëta'a iye yeja co'amañare ai cuasajë jaiye co'amaña ëayena coso cuañu'ere. Si'aye iye Maija'quë cocare pë'pë huesoye a'ë. Jaje yo'oqueña, paipi quëiñeje pa'ye de'oye yo'o ti'añe peoye a'ë. ²³ Jaje pa'iquëta'are de'o yejana tasi ca cato quëaji, Maija'quë coca asani jëoma'pë tuicohua'ini, de'oyerepa quëicohua'ini. Jaje pa'ina, yecohua'ipi cien ca, yecohua'ipi sesenta ca cui'ne yecohua'ipi treinta ca quëicohua'i pa'iyë.”

Co'a Taya Ayere Quëaye

²⁴ Ja'ne quëase'eje pa'ye neni iñoque Jesús quëapi, ñeje:

“Trigo care pare taquëpi yejana tase'eje pa'ye a'ë, ma'tëmo pa'i te'te aye. ²⁵ Tasiquëta'are ite sañope yo'okuëpi si'aohua'i caisi maca dani co'a care tani saji'i. ²⁶ Saquëna, trigopi ai de'oni iti tsa'ña ne maca te'e co'a tayajë etapi. ²⁷ Ja maca jo'yaohua'ipi iti tse aquëre sani cahuë: 'Ëjaë, më'ë tsio de'o case'e tasicohua'ita'a çjero ayepi iye co'a taya çoni mëaë'ni?' ²⁸ Cajëna, iti tse aquëpi capi, jaohua'ire: 'Yeque co'acquëpi yo'opi yë'ëre sañope yo'okuëpi: Caquëna, i jo'yapi cahuë, ite: 'çYëquëpi ja co'a taya du'te jeocaiye yëma'quë?' ²⁹ Cajëna, ipi capi, jaohua'ire: 'Pani, co'a tayare dutajë trigoje duta jeoma'cohua'ipi yo'oye'ni. ³⁰ Iose'e mëajaco tëa mu'se ti'aëna, nejo ja'ñepi, ja macata'a co'amaña necohua'ire jëjo saosi'i, co'a tayare ti pëa huëni toana ëo jëoja'cohua'ire, ja jeteyo'je trigo care pase'e yë'ë de'hua huë'ñana de'huacaijajë.' ”

Mostaza Ca Ayere Ye'yaye

(Mr 4.30-32; Lc 13.18-19)

³¹ Quëaye neni Jesús quëapi, ñeje:

“Ma'tëmo pa'i te'te cato mostaza care yejana paipi tase'eje pa'ye a'ë.

³² Mostaza cato nuñerepa a'ri ca'ë. Jaje pa'isicota'a ai de'oco jai soquë yë de'ona pi'api ìona daijë capëana tsianoa necohua'i a'ë.”

Pan Ne Pore Ayere Ye'yase'e

(Lc 13.20-21)

³³ Yeque cui'ne quëaye neni quëapi, ñeje:

“Ma'tëmo pa'i te'te cato pan ne poreje pa'ye a'ë. Jaje pa'yere nomiopi tres jai ji'so harina neona, si'a sëpë o'saco jujucoa.”

³⁴ Jesús si'aye paire quëapi, ìohua'i ña'ne ayepi caquë. Co'arepa ña ma'ñepi caquë quëama'ë paji'i. ³⁵ Iye cato yo'ose'e pa'iji, Maija'quëre quëacaiquë toyaquë pa'ise'epi ti'ajaquë caquë i toyaquë pa'ise'epi caji: “Caja'quë a'ë, ìohua'i ña'ne ayepi çoni.”

Caja'quë a'ë, yahuesi co'amaña pa'ise'ere yeja de'huanë ayere.

Co'a Taya Ayere Ye'yaye

³⁶ Ja maca Jesús paire ca tējini huë'ena cacapi. Cacaëna, jaron a ite ye'yecohua'i tsiojani cahuë:

“Quëajë'ë, co'a tayapi tsiona mëase'e ayere.”

³⁷ Cajëna, Jesupi capi, jaohua'ire:

“De'o ca taquë cato Pai Mamaquë api. ³⁸ Cui'ne tsio cato si'a yeja'ë. De'o ca cato Maija'quë te'te acohua'ini quëaji, cui'ne taya cato quëaji, huati te'te acohua'ini. ³⁹ Sañope yo'okuëpi co'a taya taçaisiquë cato huati ëjaëpi. Tëaye cato quëaji, yeja carajai ja'ñere, cui'ne iti ça tëacohua'i cato hu'iñaohua'i a'ë. ⁴⁰ Co'a taya tsi'soni toana ëo jëoñeje pa'ye cui'ne yeja carajai maca yo'oye pa'lja'coa. ⁴¹ Pai Mamaquëpi jëjo daoja'quë api, hu'iñaohua'ire i cuãne te'tere pa'ijë tayo yo'oye yecohua'ire necohua'ire, cui'ne co'acohua'ire tsi'soja'cohua'ire. ⁴² Tsi'soni toana ëo jëoja'cohua'i a'ë. Jaropi yureta'a oijë cui'ne cuji qui'coja'hua'i a'ë. ⁴³ Ja maca Maija'quë yëye yo'ocohua'ipi ëšë miajajë miaja'cohua'i a'ë, ìohua'i pëca ja'quë te'tere pa'ijë. Jaje pa'ina, mësarupi cajonoa hue'ecohua'i pani jasajë'ë!

Curi Mahuë Ayere Ye'yaye

⁴⁴ Ma'tëmo pa'i te'te cato curi mahuë yejana quëni yahue oase'eje pa'io. Jaje pa'ioni te'i paipi curi mahuëre ti'ani cui'naoni iti macana se yahue oani ai sihuaquë sani si'aye i paye isi saoni curi quë'i yejare huerose'eje pa'ye a'ë.

Jai Do'i Quēnare Pare Ye'yaye

⁴⁵ Ma'tēmo pa'i te'te cato co'amaña isiquēpi jai do'i quēnare pare perla hue'yosi quēna pēre, co'equē cu'iyeye pa'ye a'ē. ⁴⁶ Jaje co'equē jai do'ire tī'ani si'aye i pase'e isi jeani, jai do'i quēnare pare hueroyeye pa'ye a'ē.

Hua'i Yo'eco Ayere Ye'yaye

⁴⁷ Ma'tēmo pa'i te'te cato hua'i yo'econi jai tsiayana jeo dēoni coa si'a hua'ire neñeje pa'ye a'ē. ⁴⁸ Hua'i yo'eco tīmēsi maca hua'i yo'ecohua'ipi mejahuēna naē mani jaropi ñu'ijē sahuajē de'o hua'ise'ere do'rohuēna ayajē co'acohua'ise'ere jeococohua'i a'ē. ⁴⁹ Jaje yeja carajaisi maca huiñahua'ipi etani co'acohua'ire cui'ne de'o hua'ire sahuajē huahueja'cohua'i a'ē. ⁵⁰ Ja maca co'acohua'ire cato toa cojena jeo dēorena, jaropi cuji qui'cojē oija'cohua'i a'ē."

Ye'yacohua'ipi Asaye

⁵¹ Ja maca Jesús seji'i, jaohua'ire:

"¿Asaye mēsarū si'aye iye?"

Seina, sehuohuē:

"Jaje pa'ijē'ē asayē, Ējaē."

⁵² Cajēna, Jesupi capi:

"Cuañese'e ye'yaquēpi Maija'quē cuañe te'te ayere ai ye'yequē pani huē'e paquēje pa'i ponēji, i de'huase'ere co'amaña cui'ne ai co'amaña etoquē isiyeye pa'irepa."

Jesús Nazaretre Pa'iyē

(Mr 6.1-6; Lc 4.16-30)

⁵³ Ja maca Jesús jaje quēaquē ye'ya tējini saji'i, yequē hue'ñana. ⁵⁴ Sai tī'api, i yejana i ai de'o sitona. Jarona tī'asiquēpi pai tsi'si hue'ñana ye'yapi. Ye'yaquēna, paipi ai cuasajē ñajē cahuē:

"¿Jerona iquē ye'yei'ni, jerepa ta'ñe caye? ¿Merepa cui'ne pai yo'o tī'a ma'ñe yo'oque'ni? ⁵⁵ Carpintero mamaquēta'a cui'ne ññore pa'iyē, i pēca ja'co María. Cui'ne Jacobo, José, Simón, Judas pa'iyē, i yo'je tsije. ⁵⁶ Ññore i yo'je tsi nomiohua'ije pa'iyē. ¿Jaje pa'ito jerona iye si'aye ye'yei'ni?"

⁵⁷ Jaje cajē coejē asaye pahuē, i caye. Jaje coejēta'are Jesupi capi, jaohua'ire:

"Si'ahua'i yēyē, Maija'quē jējo daoquēre. Jaje pa'iquēta'are i ai de'osi yeja acohua'i cui'ne huē'e acohua'irepa coeyē, ite."

⁵⁸ Ite ire papi cajē asama' do'ire ññaque jaro cato jaiye pai yo'o tī'a ma'ñe neñe papi.

14

Juan Ti Doquēre Huaiye

(Mr 6.14-29; Lc 9.7-9)

¹ Ja mu'seña Herodes Galilea cuañequē paji'i. Jaje pa'ipi Jesús pai yo'o tī'a ma'ñere yo'oyere asapi. ² Asani i ja're conī pa'icohua'ire capi:

"Juan oco doquēpi huēni tutu paquē yo'oma'quē."

³ Jaje cuasapi, Herodes cato Juanre tseani huēni co'acohua'ire co hue'ñana cosiquē sēte yo'jei Felipe nējo do'ire. ⁴ Juan cato caēna, Herodesre:

"Mē nējore payeje pama'ē pa'ijē'ē."

⁵ Jaje caquēna, Herodes Juanre huani jeosi'i caquēta'a paini ca'raquē papi, si'ahua'i Juanre Maija'quē coca quēaquē api ca do'ire ca'raquē. ⁶ Jaje pa'iquēta'are ite Herodesre coasi mu'seña tī'asi maca Herodías mamacopi

pai tsi'sisicohua'i ñajëna, etani pairacona, Herodes ñani ai sihuaquë. ⁷ Ca nëopi si'aye më'ë señe pa'ito isisi'i, co'amaña. ⁸ Jaje ca maca pëca ja'copi du'ru yëhuosico sête cao, Herodes:

“Juan oco doquë sïopëre quëna de'huana ayasiconi isijë'ë.”

⁹ Jaje ca maca Herodes oi ëayerepa asapi. Jaje ipi tsoe si'aohua'i soisicohua'i asajëna, isisi'i, më señere ca nëo huesosiquë sête jëjo saopi, isijë'ë caquë. ¹⁰ Ja maca cuañeña, sani Juan cosiquë pa'iquëre sïopëse'e tëto tëajani, ¹¹ quëna de'huana ayasiconi dani isihuë, nomi tsiona. Jaopi se isio, pëca ja'cona.

¹² Jaje yo'orena, Juanre ye'yecohua'ipi dani i capëse'e sani tãhuë. Tani ja jeteyo'je sani Jesure quëahuë, iti yo'ose'ere.

Cinco Mil Ëmëohua'ire Aoñe
(Mr 6.30-44; Lc 9.10-17; Jn 6.1-14)

¹³ Jaropi jare asani Jesús saji'i, pai peo hue'ñana yohueja'a. Jaje saisiqüeta'are paipi asa ti'ani ite tui huëohuë, yejaja'a pai daripë pa'icohua'ipi. ¹⁴ Jesús yohuëpi etaquë ñaquëna, jai pai paë'ë. Jaje pa'ijëna, teaye oi jaohua'ire ñani jujupi, ju'icohua'ire iohua'i dacohua'ire. ¹⁵ Tsoe na'iquëna, ñani i ye'yacohua'ipi Jesús quë'rona dani cahuë:

“Tsoe na'iji. Iño pai peo hue'ña'ë. De'oji. Ja macaja'a ca tëjijë'ë, sani pai pa'i hue'ñana hueroni ao maña aijajë.”

¹⁶ Cajëna, Jesupi capi, jaohua'ire:

“Saiye peoji. Jaohua'ire mësarupi aojë'ë.”

¹⁷ Caquëna, jaohua'ipi cahuë, ite:

“Peoyë. Coa cinco pan cui'ne caya hua'ire pare payë, iño.”

¹⁸ Cajëna, Jesupi capi:

“Dajë'ë, iñona itire.”

¹⁹ Cani cui'ne paire cuañepi, tayahuëna ja'ru sajë'ë, caquë. Ja jeteyo'je i jëñapi cinco pan pëa cui'ne cayaohua'ire ini cajiquë matëmona ñaquë, Maija'quëre de'oji caquë pëpapi. Pëpani panre jë'yeni i ye'yacohua'ina isipi. Isina, jaohua'ipi paire se aohuë. ²⁰ Si'aohua'i ani huajësicohua'i paë'ë. Ja jeteyo'je ani jujase'ere doce do'rohuëarepa ayahuë. ²¹ Ja aisicohua'i cato paë'ë, cinco mil ëmëohua'ise'e. Nomiohua'ire cui'ne tsïre cuëcuye peoyerepa jaohua'ique pa'ini ai jerepa pa'iyë.

Jesupi Oco Ëmëjeja'a Cu'ise'e
(Mr 6.45-52; Jn 6.16-21)

²² Ja jeteyo'je Jesús paini pëpa tëjiquë i ye'yacohua'ise'ere du'ru jai yohuëna aya mëjijë'ë caëna, aya mëtena, jaira je te'tena jëjo saopi. ²³ Paire pëpa tëjini mëji'i, jai cutihuëna te'i, Maija'quëre sësi'i caquë. Ñami de'osi maca Jesús jarote te'i paji'i. ²⁴ Jai yohuë cato jopo jairare ja yë'ta'a saio nëco'ë, to'añepi yohuëna tutu ju'acquëna, saë'ë. ²⁵ Nataquëna, Jesús iohua'i quë'rona tsiojaji'i, oco da'ca ëmëjeja'a nëcaquë. ²⁶ Ja maca i ye'yacohua'i tsiayaja'a nëcaquë daina, ñani quëquë huesëjë ca'rajë cuihuë:

“iPai joyo huatio!”

²⁷ Jaje cajëna, Jesupi capi, jaohua'ire:

“Quëcojë'ë, yë'ë a'ë. Ca'rama'pë pa'ijë'ë.”

²⁸ Caquëna, ja maca Pedropi capi, ñeje:

“Ejaë, më'ërepa pani yë'ëreje cuañejë'ë, tsiayaja'a nëcaquë sasi'i, më'ë quë'rore pana.”

²⁹ Caquëna, Jesupi capi:

“Daijë'ë.”

Caëna, Pedropi yohuëpi cajeni tsiayaja'a nëcaquë sai huëopi, Jesús pa'i huëñana ti'asi'i caquë. ³⁰ Jaje saiquëta'a tutu ju'ayena asaquë, quëquëquë du'i huëoquë cuipi:

“iHuasojë'ë, Èjaë!”

³¹ Jare iti macapi Jesús jëñana tseauquë capi, ite:

“iYë'ëna quëcoyere a'ri maña paquë, më'ë! iMe yo'oquë nema'quëje pa'ire cuasaë'ni!”

³² Jai yohuëna aya mëisi maca tutu tomepe. ³³ Ja maca jai yohuë pa'icohua'ipi Jesuna do're ja'runi cahuë:

“Nuñerepa më'ë Maija'quë mamaquëre pa'ë.”

Genesaret Pa'icohua'ire Jujuse'e

(Mr 6.53-56)

³⁴ Je'ejë ti'ahuë, Genesaret yejana. ³⁵ Ti'arena, paipi Jesús daise'ere asa ti'aní si'a huëña iti yeja pa'icohua'ire quëahuë. Quëarena, i pa'i huëñana ju'icohua'ire dahuë. ³⁶ Dajë sei'ë, i ju'i cana patoni co'yato de'oma'quë cajë. Jaje cani si'ahua'i i ju'i cana patocohua'ipi co'ya sahuë.

15

Paire Co'aye Neñe

(Mr 7.1-23)

¹ Jerusalémpi fariseohua'i cui'ne cuañese'le ye'yacohua'ipi daisicohua'ipi Jesús quë'rona tsio dani sei'ë:

² “¿Me yo'ojë më'ë ye'yacohua'i mai aipë cuañese'le sehuocaiye pañe'ni, ja yë'ta'a ao aima'në jëña tsoajë'ë, cuañese'le?”

³ Jaje cajëna, Jesupi seji'i, jaohua'ire:

“¿Cui'ne mësarú me yo'ojë Maija'quë cuañese'le de'oye sehuocaima'pë pai cuañese'ere de'oye sehuoye'ni? ⁴ Maija'quë cato capi: ‘Më ja'core cui'ne më ja'quëre ëjaohua'ire ñaquë pajë'ë.’ Cui'ne capi: ‘Pëca ja'quëre cui'ne pëca ja'core co'aye sañope caquë cato huani jeo cuañoja'quë.’ ⁵ Jaje pa'iquëta'are mësarupi cayë pëca ja'quëre cui'ne pëca ja'core caye de'oji: ‘Tsoe si'aye yë'ë paye Maija'quëna isi sahuë. Jaje pa'ina, coçaiye peoyë.’ ⁶ Cui'ne jaje cacohua'ipi pëca ja'quëre panita'a pëca ja'core coçaiye peoyë, cuasajë pa'iyë. Jaje yo'ojë Maija'quë cuañese'ere do'i peoye ne huesoni coa pa'i cayere sehuocaijë pa'iyë. ⁷ iCoa cacohua'i! Nuñerepa Maija'quëre quëacaiquë Isaias capi, mësarú ayere toyaquë ñeje:

⁸ Iye pa'i yë'ëre yë'opose'le oiyë, iohua'i jayo cato so'ore pa'ina.

⁹ Mësarú Maija'quëre señe do'i peoye a'ë, Paise'e cuañeñepi huëojë yo'ojëna.”

¹⁰ Ja maca paire soini capi:

“De'hua asajë cuasa ti'ajë'ë. ¹¹ Yë'opoja'a cacaye cato paire co'a de'hua ma'ne a'ë. Coa ai jerepa paire co'a de'huaye cato yë'opopi étaye a'ë.”

¹² Ja maca i ye'yacohua'ipi Jesús quë'rona tsio dani cahuë:

“¿Asaë, më'ë fariseo pa'i më'ë cayere asajë oise'e?”

¹³ Jaje cajëna, iipi sehuopi, jaohua'ire:

“Yë'ë ja'quë, ma'tëmo pa'iquë ta ma'ne cato peo huëñarepa duta ja'ne a'ë.

¹⁴ Coa ñajë'ë, iohua'ise'e pa'ijajë. Jaohua'i cato ñaco ca peocohua'i a'ë. Cui'ne ñama'cohua'ini cuacohua'i a'ë. Jaje pa'ina, ñama'quëpi cui'ne ñama'quëni sai saquë pani si'a jupë cojena du'iyë pa'iji.”

¹⁵ Pedropi ja maca capi, Jesure:

“Quëajë'ë, më'ë quëase'e ayere.”

¹⁶ Caquëna, Jesupi capi:

“¿Mësaruje ja yë'ta'a asa tì'ama'pë pa'iyë? ¹⁷ ¿Huesëye, mësarü, si'a aó yë'opoja'a cacani ëtatu'una saise'epi jeteyo'je eta saiye? ¹⁸ Jaje pa'iquëta'are yë'opoja'a etaye cato joyo pa'iyëpi etaji. Ja'ë, paire co'ayerëpa neñe. ¹⁹ Jaje pa'ina, joyopi etaji, co'aye cuasaye, huani jeo ëaye, nomi ëaye cuasaye, co'amaña ñaño, coa cosoye, cui'ne co'a coca caye. ²⁰ Iye a'ë, paire co'a de'huayerëpa. Jëña tsoajë'ë cuañese'ere sehuoma'pë aiñe cato paire co'aye ne ma'ñe a'ë.”

Yequë Yeja Acopi Jesure Sehuoye

(Mr 7.24-30)

²¹ Jesupi jaropi etani saji'i, Tiro cui'ne Sidón yejana. ²² Jarote paco'ë, cananea nomio jaopi Jesús quë'rona cuico daco'ë, ñeje:

“¿Ejaë, David mamaquë oijë'ë, yë'ë macare! Yë'ë mamacopi huati joyore hue'eco, ai ai yo'oco co'ayerëpa.”

²³ Jaje catoje Jesús ti a'ri mañaje sehuoma'ë saji'i. Saina, i ye'yacohua'ipi dani ite sei'ë:

“Quëa saojë'ë, te'ija. Co'aye mai jeteyo'jeja'a cui daoco.”

²⁴ Cajëna, Jesupi capi:

“Maija'quë yë'ëre jëjo daopi, Israel pa'ini caquë yëi ñama ne huesëse'ëje pa'ioni caquë.”

²⁵ Jaje pa'iquëta'are i ña hue'ñana do're ja'runi cao:

“¿Ejaë, cocaijë'ë!”

²⁶ Jaje cacona, Jesupi capi, jaote:

“De'oma'coa, mamajë aiconi aore jioni jo'ya yaina aoto.”

²⁷ Jaje catoje iopi ite cao:

“Jaje pa'ijë'ë, Ejaë. Jaje pa'iquëta'are jo'ya yaije aicohua'i a'ë, pai ani to ne'ña mañaje.”

²⁸ Jaje cacona, Jesupi capi, jaote:

“¡Nomio ta'ñerëpa neñe pa'iji, cuasayë, më'ë! Më'ë yëse'e nese'ëje pa'ijaquë.”
Caëna, iti macapi io mamaco co'yasico paco'ë.

Jesupi Ju'icohua'ire Jujuse'e

²⁹ Jesús jaropi etani Galilea jaira të'tëpaja'a tëto sani cõtihuëna mëni jarona ja'rupi. ³⁰ Jarote pa'ina, jai pai daë'ë, i pa'i hue'ñana. Daijë dahuë, do'pëcohua'ire, ñama'cohua'ire, asama'cohua'ire, peo tupëare, cui'ne jai pai yeque ju'icohua'ire dahuë. Dani i quëo yë'quë macana oijëna, Jesupi jujupi, ju'icohua'ire. ³¹ Pai ña quëquëyërepa yo'opi, asama'cohua'ipi cui'ne coca cama'cohua'ipi asajë cajëna, nëcañoa peo tupëapi de'ocohua'i ponëjëna, do'pëcohua'ipi cu'ijëna cui'ne ñama'cohua'ipi, ñacohua'i ponëjëna. Jaje yo'ouquëna, ñajë Israel pai Maija'quëre ai de'oji cajë sihuahuë.

Jesupi Cuatro Mil Ëmëohua'ire Aopi

(Mr 8.1-10)

³² Ja maca Jesús i ye'yacohua'ire soini capi:

“Teaye iye pai mañare oi ñañë. Tres mu'seña pa'iji, iño johua'i pa'iyë. Jaje pa'ijë ti peoyë, johua'i ai mañaje. Jaje pa'ina, aima'cohua'ire huë'ena jëjo saoyë pasi'i saijë ma'ana dahuëra ju'ima'cohua'ini.”

³³ Caquëna, ja maca i ye'yacohua'ipi cahuë, ite:

“Jaje pa'iquëta'are ¿me iño paije peo hue'ña aó hueroni aóñe'ni, jai paire pare?”

34 Cajëna, Jesupi seji'i:

“¿Je so pan paye'ni, mësaru?”

Seina, ñohua'ipi cahuë:

“Siete pan cui'ne a'ri maña tsiaya hua'ire payë.”

35 Cajëna, ja maca paire cuañepi, yejana ja'ru sajë'ë caquë. 36 Ja'rusi maca siete pan cui'ne hua'ire ñi Maija'quëre de'o'ji caquë seji'i. Seni tējini i ye'yacohua'ina se isina, jaohua'ipi paire se aohuë. 37 Ja maca si'aohua'iani huajëhuë. Jaje pa'itojē ja yë'ta'a siete do'rohuëa ani jujase'e nëaëna, ayahüë. 38 Iti aisicohua'i cato cuatro mil pai pa'ë'te, nomiohua'ire cui'ne tsire cuëcuema'pëna. 39 Ja jeteyo'je Jesús paire sai pëpa tējini jai yohuëna aya mëni saji'i, Magdala yejana.

16

Pai Yo'o T'i'a Ma'ñe Yo'ojë'ë Cajë Señere

(Mr 8.11-13; Lc 12.54-56)

1 Fariseohua'i cui'ne saduceohua'i coni Jesure neñañu'u cajë dani ma'tëmo ayere pai yo'o t'i'a ma'ñere ññojë'ë sei, ñpi yo'ouna, ñani tseañu'u cajë. 2 Jaje cajë sejëna, ñpi sehuopi, jaohua'ire:

“Na'iquëna, ma'tëmo maja'ico pa'ina, ñani mësaru cacohua'i a'ë, 'De'o mu'se pa'ija'coa.' 3 Cui'ne ñataquëna, nea siri pa'ina, ñani cacohua'i a'ë, 'yure cato co'a mu'se pa'ija'coa.' iMësaru, coa cacohua'i a'ë! Ma'tëmore ñani ta'ñe asacohua'ita'a ¿me yo'ojë iye mu'seña yo'oye ñani ta'ñe cama'pë ja yë'ta'a huesëcohua'i pa'iyë'ni? 4 Iye co'a pai nu'ñe yo'oma'cohua'ipi señë, ma'tëmo yo'oyere nejë'të ña'ñu'u cajë. Jaje sejëta'are Jonásre yo'ose'eje pa'yepi ñño'se pasipi. Jerepa yo'o ññoñe peoji.”

Jaje cani jëoni saji'i.

Fariseohua'i O'sa

(Mr 8.14-21)

5 Jaira je t'ëhuina je'eje i ye'yacohua'i pan sayere huañeyë'i'ë. 6 Huañeyësicohua'ini Jesupi jaohua'ire capi:

“Ina de'hua ñajë'ë, fariseohua'i cui'ne saduceohua'i o'saque pa'iji.”

7 Caquëna, i ye'yacohua'ipi sa'ñe ñohua'ija'a cahuë:

“Mai panre dama'pë patena, caji.”

8 Jaje yahue caye Jesupi asani capi, jaohua'ire:

“¿Me yo'ojë pan peoyë caye'ni? ¿Ai jerepa mësaru, yë'ëre nequë api, cuasayere peoyë'ni? 9 ¿Ja yë'ta'a asa t'i'añe pañe, cui'ne ña'ñe pare cinco pan pa'ise'ere cinco mil paire aose'eje cui'ne ani jujarena, do'rohuëana de'huase'eje? 10 ¿Cui'ne siete pan pa'ise'epi cuatro mil paire a'o maca do'rohuëa nëase'eje cuasaye pañe? 11 ¿Me yo'ojë mësaru yë'ë ca maca panre caji, cuasare'ni? De'hua ñajë'ë, fariseohua'i cui'ne saduceohua'i o'sana co'me huesëye.”

12 Jaje ca maca cuasa t'ihuë, Jesús pan neñere cama'ë pa'ise'ere. Coa ai jerepa Fariseo cui'ne saduceohua'i ye'yayere case'ere.

Pedropi Jesús Ayere Caye

(Mr 8.27-30; Lc 9.18-21)

13 Jesús Cesarea Filipino yeja quë'rona t'i'ani i ye'yacohua'ire seji'i:

“¿¿Iqueipi caye'ni, Pai Mamaquëre?”

14 Caquëna, jaohua'ipi cahuë:

“Yecohua'ipi cayë, Juan oco doquë api. Yecohua'ipi cayë, Elíaspi. Cui'ne yecohua'ipi ja yë'ta'a yeque cayë, Jeremiaspi panita'a yequë Maija'quë jëjo daoquë api, cayë.”

¹⁵ Ja maca jaohua'ire capi:

“Cui'ne mésaruta'a ¿iqueipi caye'ni?”

¹⁶ Caquëna, Simón Pedropi capi:

“Më'ë cato Cristo a'ë, Diusu huajëquërepa mamaquë a'ë.”

¹⁷ Caquëna, Jesupi sehuopi:

“De'oji. Simón Jonás mamaquë yecohua'ije më'ëre quëaye pahüë. Coa yë'ë Ja'quë ma'tëmo pa'iquëpi iñopi. ¹⁸ Jaje pa'ina, yë'ëpi më'ëre cayë Pedro jare iye quëna pë ëmëje'ena yë'ë huë'e nesi'i. Neina, ju'ñe tutuje quëcoquë ti neñe peoji. ¹⁹ Yë'ëpi më'ëre ma'tëmo pa'i te'te hui'yocore isija'quë a'ë. Më'ëpi iye yejana sëaquë pa'ito ma'tëmoje sëaye pa'iji. Cui'ne më'ëpi iye yejana joyequë pa'ito ma'tëmoje joyeye pasipi.”

²⁰ Ja maca Jesupi cuañepi, i ye'yacohua'ire. Yë'ëre Cristo api, cajë paire quëama'pë caquë.

Jesús Capi, Ju'ija'quë A'ë

(Mr 8.31-9.1; Lc 9.22-27)

²¹ Jare ja macapi Jesupi quëa huëopi, i ye'yacohua'ire. Jerusalénna sani ai yo'oja'quë a'ë, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjahua'ipi cui'ne cuañese'e ye'yacohua'ipi yo'ojëna, caquë. Cui'ne capi, jaje yo'ojë huani jëoja'cohua'i a'ë. Jaje huani jëosicohua'ita'are toaso mu'seña pa'i maca huëija'quë a'ë. ²² Ja maca Pedropi tirona ite sani yëhuosi'i caquë capi:

“¡Maija'quëje jaje yo'oye coeji, Èjaë! ¡Jaje yo'oye ti peojaquë më'ëre!”

²³ Jaje caquëna, Jesús co'ye ponëni ñani ite Pedrore capi:

“Saijë'ë. Yë'ë quë'ro pa'ima'ë, huati ëjaë. Yë'ëre josa tēhuoquë, ai. Më'ë cato Maija'quë cuasayeje cuasama'quë a'ë. Coa pai cuasayeje cuasaquë a'ë.”

²⁴ Ja maca Jesupi i ye'yacohua'ire capi:

“Yë'ëre tuiye yecohua'i pani huañeyeye pa'i co'ye de'oye pa'iyere. Jaje yo'oni ai yo'oye pa'ito quëcojë tuiye pa'iji, co'ye cuasama'pë. ²⁵ Jaje pa'ina, co'ye de'oye pa'iyere cuasaquë yo'oquëpi coa ne huesoja'quë api, i pa'iyë. Jaje pa'iquëta'are yë'ë do'ire ai yo'oquë i pa'iyë ne huesosiquëpi tū'aja'quë api, pa'iyë. ²⁶ Jaje pa'ina, ¿Iquere coçaiye pa'iquë'ni, paipi si'aye iye yejana co'amañare pajëta'a joyore ne huesoto? ¿Je ja'ye sañe pa'iquë'ni, i joyo do'ire? ²⁷ Jaje pa'ina, Pai Mamaquë daija'quë api, si'a i pëca ja'quë de'o tutu quë'ipi cui'ne i huññaohua'ina cõni. Ja maca ipi saija'quë api, te'ohua'ise'e yo'ose'eje pa'ye. ²⁸ Jaje pa'ina, nuñerepa cayë, ja yë'ta'a yure pa'icohua'i ju'ima'pë Pai Mamaquë i quë'ropi daina, ñaja'cohua'i a'ë.”

17

Jesús Tiñe Pa'i Ponëse'e

(Mr 9.2-13; Lc 9.28-36)

¹ Seis mu'seña tëto sai maca Jesupi sapi, Pedrore, Jacobore cui'ne Juanre Jacobo yo'jeire te'i jaohua'i ja're saji'i, jai ëmë cutihuëna. ² Jarona i capë johua'ique ñajëna, tūñerepa ponëpi. I tsia cato ësë mëñeje pa'yere miaco ponëpi. Cui'ne i ju'i capi toaje pa'ioyerepa ponëpi, miañerepa. ³ Cui'ne ja maca ñañu'u cuasama'pë pa'ise'ere ñahuë, Moisés cui'ne Elías, Jesús ja're cocare cajëna. ⁴ Ja maca Pedropi capi, Jesure:

“Èjaë, ¡De'oji. Yureta'a iñore pañu'u! Më'ëpi yëto neñu'u toaso a'ri huë'ña: më'ë tsecore te'ore, Moisés tsecore, cui'ne Elías tsecore yecore.”

5 Ja yë'ta'a Pedro cocare caquëna, miacore papi sirio nëca meni peo hue'ña ca'ne huesona sirio jopopi yë'ose'e ñeje pisiqüëna, asahuë:

“Iquë yë'ë mamaquëre papi ñi ai sihuaquë pa'iyë. Asajë'ë, i cayere.”

6 Iyere asani i ye'yacohua'i yejana iohua'i tsiapi meñe simeni uë'ë, quëquëquë huesëni. 7 Ja maca Jesupi iohua'i quë'rona tsiojani patoquë capi: “Huëijë'ë. Ca'rama'pë pa'ijë'ë.”

8 Caquëna, huëijë coa Jesuse'e te'i pa'ina, ñahuë, yecohua'ita'a peojëna.

9 Jaropi cajejëna, Jesupi cuañëpi, jaohua'ire:

“Quëama'pë pa'ijë'ë, yecohua'ire, iye mësarü ñase'e. Pai Mamaquë ju'isiquëpi cui'naëpi huëima'ë pa'ito juni huëisi maca quëajë'ë.”

10 Ja maca i ye'yacohua'ipi Jesure se'i'ë:

“¿Me yo'ojë cuañese'e ye'yacohua'i jaje pa'ito Eliäspi du'ru daija'quë api, caye'ni?”

11 Cajëna, Jesupi sehuopi:

“Nuñerepa cayë. Du'ru daija'quë api. Si'aye ne de'huaja'quë api. 12 Jaje pa'iquëta'are yë'ëpi cayë, mësarute. Eliäspi tsoe daji'i. Daisiquëta'are iohua'ipi de'hua ñama'pë coa iohua'i yëyeje yo'ohuë, ite. Jaje cui'ne Pai Mamaquëje ai yo'oja'quë api, jare jaohua'i jëñapi yo'ojëna.”

13 Ja maca i ye'yacohua'ipi cuaca ñajaë'ë, Juan oco doquë pa'isiquëni caji cuasajë.

Jesupi Hue'hue Dahuë Paquëre Jujuye

(Mr 9.14-29; Lc 9.37-43)

14 Pai pa'i hue'ñana daisi maca Jesús quë'rona te'i tsio dani i ña hue'ñana do're ja'runi capi:

15 “Ejaë, oijë'ë, yë'ë mamaquëre. Ai yo'oji, hue'hue dahuëre hue'equë. Jaje pa'ipi jaiye toana tai yequerë tsiayana du'i yo'oji. 16 Iye macana dahuë, ite. Mé'ë ye'yacohua'ina, iñisiquëta'are juju ti'ama'pë paë'ë.”

17 Caquëna, Jesupi sehuopi:

“ñna, necaiquë api cuasama' pai cui'ne co'acohua'i! ¿Je yëhuarepa pa'ija'quë a'ni, mësarü ja're coní? ¿Je yëhuarepa quëcoja'quë a'ni? Dajë'ë, iñona tsihua'ëre.”

18 Cani ja maca Jesupi co'a joyore pëni eto saopi, tsihua'ëre pa'isicore. Jare iti macapi tsihua'ë huajëquë co'yapi.

19 Ja jeteyo'je ise'ere i ye'yacohua'i cahuë:

“¿Me yo'ojë yëquë huatire eto saoye pa're'ni?”

20 Sejëna, Jesupi capi:

“Mësarü ne ti'añe peoji, cuasayere payë. Nuñerepa cayë. Mësarupi mostaza ca ja'iore ne ti'añe pa'iji cuasayere hue'ecohua'i pani cara'huë ja cutihuëre: 'Saijë'ë, iye macapi yequë hue'ñana.' Carena, ai cutihuëpi saija'coa. Ti coa ca jujaye peoji, mësarupi neñe pa'iji cuasacohua'i pani. 21 Jaje pa'iquëta'are iye co'a joñoare cato, eto saoye pa'iji Maija'quëre señëpi cui'ne aõ aima'pë señëpi.”

Tijupë Jesús Capi, I Ju'ñe Ayere

(Mr 9.30-32; Lc 9.43-45)

22 Si'a jupë Galilea quë'rore cu'i maca Jesupi capi, jaohua'ire:

“Pai Mamaquëre tseani paina isi huesoja'cohua'i a'ë. 23 Jaje yo'ojë huani jeoja'cohua'i a'ë. Jaje huani jeosicohua'ita'are toaso mu'seña pa'i maca cui'naëpi huëija'quë api.”

Jaje quëaquëna, ai oi ëaye asahuë.

Pqi Tsi'si Huë'e Do'i Saiñe

²⁴ Jesús cui'ne i ye'yacohua'i Capernaum daripëna t'i'asi maca Maija'quë huë'e do'ire curiquë tsecohua'ipi Pedrorre sani ñani se'i'ë:

“¿Mësaru ye'yaquë curiquë saiquë Maija'quë huë'e do'i?”

²⁵ Cajëna, Pedropi sehuopi:

“Jaje pa'ijë'ë. Saiji.”

Jaje cani huë'ena Pedropi cacaquëna, Jesupi du'ru ite capi, ñeje:

“¿Me cuasaquë'ni, më'ë Simón? ¿Neni iye yeja ëjaohua'i co'amaña pa do'i cui'ne pa'i do'i seña'ni, iohua'i tsecohua'i panita'a tïohua'ini seña?”

²⁶ Caquëna, Pedropi sehuopi, ite:

“Tïohua'ini seña.”

Caquëna, Jesupi capi, ite:

“Jaje pa'ito iohua'i tsecohua'i cato saïñe peoji. ²⁷ Jaje pa'iquëta'are sañope yo'oyere coeje saïñu'u. Jaje pa'ito jairana sani mojë'ë, hua'ini. Du'ru macarepa hui'yoquëni moni i ye'opore curiquë pa'ina, ñni sani saijë'ë, si'aye, yë'ë pa'i do'i cui'ne më'ë do'i çoni te'epi.”

18

Nepi Jerepa Do'i Pa'iquë (Mr 9.33-37; Lc 9.46-48)

¹ Jare ja macapi i ye'yacohua'i Jesús quë'rona tsiojani seteña, ite: “¿Nepi jerepa pa'iohua'i pa'ija'cohua'i a'ni, ma'tëmo?”

² Cajëna, ja maca Jesupi tshua'ëre soini iohua'i jopona nëcoquë ³ capi:

“Nuñerepa cayë. Mësarupi ja'rë pa'ise'e jeoni cui'ne tshua'ëje pa'iohua'i de'oma'pë pani ma'tëmo caca t'i'añe peoji. ⁴ Jaje pa'ina, iti jerepa pa'i ma'tëmo pa'i te'tequëpi, ai jerepa pa'i a'ë cuasama'quëpi iquë tshua'ëje pa'i pa'iji.

⁵ Cui'ne ye'ëni cuasajë iquëre tshua'ëre de'oye necaicohua'i pani ye'ëni necaiyë.”

Co'aye Yo'oyena Taiñe (Mr 9.42-48; Lc 17.1-2)

⁶ Yë'ëre asaquëni yequëpi co'aye yo'oyere ye'yaquë pa'ito jai quëna pëpi ñaje tëcana sëani jai tsiyana huaj huë'ñana jeo dëoto de'oji. ⁷ ¡Co'acore pa'ni, iye yeja, paire co'aye yo'oyena ne taçoco! Paire co'ayena ne taoñere jëaye ti peoji. Jaje pa'iquëta'are yecohua'ire co'aye yo'oyena ye'yaquë ne tañuquëpi ai jerepa teaye co'acquëpi pa'iji.

⁸ Jaje pa'ina, më'ë jëtëpi panita'a më'ë nëcayopi co'aye yo'oyena sacco pa'ito tëto tëani so'ona jeocojë'ë. Ai jerepa de'oji, pa'i huë'ñana saiyepi peo tupëpi, panita'a do'pëquëpi, toa vejana caya jëña cui'ne caya nëcañoa huë'equëpi jeoco cuañoto co'aji. ⁹ Panita'a më'ë ñacoapi co'ayena sacco pa'ito duta jeoni so'ona jeocojë'ë. Ai jerepa de'oji, pa'i huë'ñana cacayepi te'ë ñacoa huë'equë api, toa vejana caya ñaco cã huë'equëpi jeoco cuañoto co'aji.

Yëi Ñama Ne Huesësico Ayere Ye'yaye (Lc 15.3-7)

¹⁰ Coema'pë pa'ijë'ë, icohua'i a'ricohua'ire. Quëare payë. Jaohua'i cato huiñaohua'ire payë, ma'tëmore yë'ë ja'quë ña huë'ñare. ¹¹ Pai Mamaquë cato daisiquë api, ne huesëse'ere huasosi'i caquë.

¹² ¿Me yo'oquë a'ni? Cien yëi ñamare paquëni te'i ne huesësiquë pa'ito sani co'equë api, noventa y nueve ñamare cutina jeo sani. ¹³ Jaje co'equë ne huesësiquëre t'iasiquë pani noventa y nueve ne huesëma'cohua'ire sihuaye jerepa sihuaquë api. ¹⁴ Jaje cui'ne mësaru ja'quë ma'tëmo pa'iquëje co'ëji, te'e a'riquëje ne huesëye pajaj'quë caquë.

Cajeire Sai De'huacaiye
(Lc 17.3)

¹⁵ Më'ë yo'jeipi co'aye më'ëre yo'osiquë pa'ito ise'ere cajë'ë, i tayose'e asa sëtajä'quëre. Jäje caquëna, më'ë cayere asani sehuocaisiquë pa'ito, më'ë yo'jeire se quëcohuë, më'ëpi. ¹⁶ Jäje pa'iquëta'are më'ë caye asa yëma'ë pa'ito ja maca soijë'ë, te'ire panita'a cayaohua'ire i yo'oye ñacohua'ipi te'e cui'ne pa'ye caja'cohua'ire. ¹⁷ Jaohua'ireje asama'ë pa'ito quëajë'ë, jai pai tsi'si sitona. Jai pai catoje asa yëma'ë pa'ina, ja maca Maija'quëre asa ma'ñeje pa'ire jeojë'ë, panita'a pa'i do'i curiquë sequëje pa'ire.

¹⁸ Nuñerepa cayë, mësarute. Iye yejana mësarü sëasiquë pani ma'tëmoje sëasiquë pasipi. Cui'ne mësarupi iye yejana joyesiquë pani cui'ne joyesiquë pasipi, ma'tëmoje.

¹⁹ Cui'ne cayë, mësarute yequeje. Mësarupi cayaohua'i iye yejare pa'ijë te'e cuasajë Maija'quë co'amañare seto yë'ë ja'quë ma'tëmo pa'iquëpi isija'quë api. ²⁰ Jäje pa'ina, cayaohua'i panita'a toascohua'i yë'ë mamire cajë tsi'sicohua'i pa'ito jarote yë'ëje pa'ija'quë a'ë."

²¹ Ja maca Pedro sani Jesure seji'i:

"¿Ëjaë, yë'ëni yë'ë yo'jeipi co'aye yo'oquë pa'ito je soñe sai de'huacaija'quë a'ni, ite?"

²² Caquëna, Jesupi sehuopi:

"Sieteja'a pa'ye sai de'huacaijë'ë caye pañë. Ai jerepa sai de'huacaijë'ë, siete pa'ye setenta.

Sai De'huaye Ësequë

²³ Jäje pa'ina, ma'tëmo pa'i te'te cato pai ëjaëpi ite necacohua'i ne do'ire sañeje pa'ye a'ë. ²⁴ Ja'a ne de'hua huëoquëna, jaiye curiquë i do'i sañe paquëre dahuë. ²⁵ Darena, i jo'yaë curiquë peoquë paji'i. Jäje peoquë pa'ina, i ëjaëpi cuañepi, isi jeojë'ë, ite cui'ne i nëjore, mamajëre cui'ne si'aye i co'amañaje ja curipi i do'i paye saija'quëre. ²⁶ Ca maca i jo'yaëpi i ëjaë ña hue'ñana do're ja'runi seji'i: 'Ëjaë, quëcojë'ë, yë'ë macare. Saija'quë a'ë, si'aye më'ëre.' ²⁷ Caquëna, ëjaëpi ite teaye caji cuasani oi ne de'huacani eto huasopi. ²⁸ Ja maca jo'yaëpi esa etani sai ti'api, yequëre i cajeire, cui'ne necaiquëre ti'ani ñaje tęcana tęcani huani jëo huëopi, ñeje caquë: 'Saijë'ë, më'ë yë'ëre do'i payere.' Jäë cato a'ri maña ite do'i paquëni jaje yo'opi. ²⁹ Ja maca i cajeipi do're ja'runi seji'i: 'Quëcojë'ë, saija'quë a'ë, si'aye më'ëre do'i paye.' ³⁰ Jäje catoje yequëpi coequë coa ai jerepa paire co'a hue'ñana sani copi, saisi maca etoja'quë api, caquë. ³¹ Ja maca ëjaë jo'yapi iyere ñani ai co'a ju'ijë sani quëahuë, iohua'i ñase'ere si'aye. ³² Ja maca i ëjaëpi jëjo saopi, ite soija'cohua'ire. Soini capi, ite: 'Co'a merepa co'a jo'yaë. Yë'ëpi më'ëre sai de'huacaë'ë, si'aye më'ë do'i pa'ise'e më'ëpi seina. ³³ Më'ëje cui'ne më'ë cajeire quëcoquë sai de'huacaiye paji'i, yë'ë më'ëre teaye caquëna, sai de'huacaisë'eje.' ³⁴ Ja maca i ëjaëpi pëi jaje yo'osi do'ire cojë'ë, cuañepi, si'aye saina, jeojë'ë caquë."

³⁵ Jesupi jaje ca tëjiquë capi:

"Jäje cui'ne yë'ë ja'quë ma'tëmo pa'iquëje mësaruteje yo'oja'quë api, mësarupi pai ñape cajeire joyore papi co'aye yo'ose'e sai de'huacaiye paçohua'ire."

19

*Jesús Ye'yase'e Nomiore Jeocoye Ayere
(Mr 10.1-12; Lc 16.18)*

¹ Jesús iye coca casi jeteyo'je Galileapi saji'i. Sai Judea què'rona Jordán tsiaya què'rona èsè mèi te'tena tì'api. ² Jai pai ite pe'tehuè. Pe'terena, jarona ju'icohua'ire jujupi. ³ Ja maca fariseohua'i Jesure tsiojani sei'è, tayo sheuouna, tseañu'u cajè ñeje:

“¿Nějore jeocoye pa'iquè coa a'ri maña yequere yo'ona?”

⁴ Cajëna, ìpi jaohua'ire sheuopi:

“¿Ñama'cohua'i a'ni, toyase'e caye si'aye du'ru pa'i huèose'e nesiquèpi 'Nepi èmère cui'ne nomiore’? ⁵ Cui'ne caji: 'Jaje pa'ina, pèca ja'quère cui'ne pèca ja'core jeoni nējona tsioni cayaohua'i pa'ima'pè coa te'ijè pa'iohua'i pa'ija'cohua'i a'è.’ ⁶ Jaje pa'ina, cayaohua'i pa'iyè paja'cohua'i a'è. Coa ai jerepa te'i pa'ija'cohua'i a'è. Jaje pa'ina, èmèpi nējore jeocoye peoji, Maija'què ñaquè tsiose'e.”

⁷ Ja maca ite sei'è:

“¿Me yo'oquè Moisés nējore jeocoye pa'iji, toya ja'huana jeoco do'ire toyani cuañei'ni?”

⁸ Cajëna, Jesupi capi:

“Mésaru jëa joyo pa'i do'ire Moisés jeocoye de'oji, capi. Du'ru pa'i huèo maca cato jaje pa'iyè papi. ⁹ Jaje pa'ina, yè'èpi cayè. Yequè èmèohua'ire yo'oma'ona jeoconi yequè nomiore huejaquè pani tsoe co'a de'opi, yecore yo'o do'ire. Cui'ne jeocosi nomioni posèpi huejaquè panije cui'ne co'a de'oji, èjère paconi yo'oquè.”

¹⁰ Ja maca ì ye'yacohua'ipi cahuè:

“Jaje pa'iyè sète èmèpi nomiore huejaye co'aji.”

¹¹ Cajëna, Jesupi capi:

“Si'aohua'i iye asaye peoji. Coa Maija'què ta'ñe asaye isisicohua'ise'e asaye pa'iji. ¹² Iye do'ire yecohua'i èmèohua'i huejama'cohua'i pa'iyè. Tsi'nèna co'a de'osicohua'i ai de'oyè, paipi huejama'pè pa'ijajè cajè co'a de'huasicohua'i pa'iyè. Yecohua'ipi huejama'cohua'i pa'iyè, ma'tèmo ayere cajè. Iye yè'è case'e yèquèpi jaje pasi'i cuasani jaje huejama'què pa'ijè'è. Pai ñape tiñe pa'i do'ire èmèohua'i huejaye pañè. Yecohua'ipi hueja ti'añe pa'ija'cohua'ipi ai de'oyè. Paipi huejama'pè pa'ija'cohua'ire nesicohua'ipi pañè. Yecohua'ipi ma'tèmo pa'iyere cajè huejaye pañè. Jaje pasi'i cani jaje pa'ijè'è, ai cuasaquèpi.”

*Jesupi Tsire De'oyerepa Cacaiye
(Mr 10.13-16; Lc 18.15-17)*

¹³ Ja maca tsire Jesús què'rona dahuè, ìpi jèñapi patoquè seacaijaquè cajè. Jaje yo'ojëna, ì ye'yacohua'ipi tsire dacohua'ire dama'pè cajè èshehuè. ¹⁴ Jaje cajëna, Jesupi capi:

“Coa ñajè'è, tsj iohua'ise'e yè'è què'rona daijajè. Èsema'pè pa'ijè'è. Ma'tèmo cato jaohua'ijè pa'iohua'i tseco.”

¹⁵ Ja maca tsire ì jèñapi patoquè yo'o tējini saji'i, yequè hue'ñana.

*Posèpi Jaiye Co'amaña Paquèpi Jesure Case'e
(Mr 10.17-31; Lc 18.18-30)*

¹⁶ Posèpi jaiye co'amaña paquèpi Jesure sani seji'i:

“De'o ye'yaquè. ¿Ique de'o co'amañare yo'ojà'què a'ni, ma'tèmo ti pani huesèye tì'asi'i cani?”

¹⁷ Caquëna, Jesupi capi, ite:

“¿Me yo'oquë de'oquë caquë'ni, yë'ëre? Peoji, de'oquë. Coa te'i pa'iji, jaë cato Diusupi. Jaje pa'iquëta'are më'ëpi ti pa'i hue'ña cacaye yëni sehuoye pa'iji, cuañese'ere.”

¹⁸ Caquëna, posëpi ite capi:

“¿Je a'ni, iti yë'ë sehuo ja'ñe?”

Caquëna, Jesupi capi, ite:

“Huani jëoma'ë pa'ijë'ë, yequë. Nëjore yecore yo'oma'ë pa'ijë'ë. Co'amaña ñama'ë. Yecohua'ire cosoma'ë pa'ijë'ë. ¹⁹ De'oye sehuojë'ë, më'ë ja'quëre cui'ne më ja'core. Cui'ne oijë'ë, më quëno maca pa'iquëre më'ëja'a co'ye oiyeye pa'ye.”

²⁰ Posëpi ite capi:

“Si'aye iye tsihua'ë pa'inëpi de'oye yo'osiquë a'ë. ¿Jaje pa'ito iquepi caraquë'ni, yë'ëre?”

²¹ Caquëna, Jesupi sehuopi, ite:

“Më'ëpi de'oquërepa pasi'i cani sani më'ë payere isiquë curiquë nequë cui'ne peocohua'ini coa isijë'ë. Ja macata'a më'ë ma'tëmöre jaiye co'amaña paye pa'iji. Ja jeteyo'je dani tuijë'ë, yë'ëre.”

²² Jaje caquëna, iyere posë asani ai oi saji'i, jaiye co'amaña paquë sëte.

²³ Ja maca Jesupi i ye'yacohua'ire capi:

“Nuñerepa cayë, mësarute. Ai jëaji, ma'tëmo jaiye co'amaña pacohua'ipi cacaye. ²⁴ Cayë, tujupë mësarute. Camelloro miu ñaca cojeja'a sa etojaiñe peoji. Jaje pa'ita'are ai jerepa jëaji, jaiye co'amaña pacohua'ipi ma'tëmo cacaye.”

²⁵ Jare i ye'yacohua'ipi asani ai cuasajë johua'ija'a sa'ñe sei'ë: “¿Jaje pa'ito nepi huasosicohua'i pa'iyë pa'iquë'ni, cajë?”

²⁶ Jesupi ñani capi, jaohua'ire:

“Paire cato caca t'añe peoji. Jaje pa'iquëta'are Maija'quëre cato neñe pa'iji, si'aye.”

²⁷ Ja maca Pedropi capi, ite:

“Ejaë, yëquë si'aye yëquë co'amaña pase'e jëoni më'ëre tuë'ë. ¿Jaje yo'osicohua'i iquere yëquë paja'cohua'i a'ni?”

²⁸ Cajëna, Jesupi sehuopi, jaohua'ire:

“Nuñerepa cayë, mësarute. Ja mu'se si'aye huajëye de'osi maca Pai Mamaquëpi i ñu'i saihuëna Ejaërepa ja'rusi maca, mësarü yë'ëre tuisicohua'ijë ja'ruja'cohua'i a'ë, doce ñu'i saihuëana, doce tsëcapëa Israel pai yo'ose'e ña de'huaja'cohua'ipi. ²⁹ Huë'e panita'a a'yëre, a'yore, panita'a ja'quëre, panita'a ja'core, panita'a nëjore, panita'a mamajëre, panita'a yëjare yë'ë do'ire jëosicohua'i cato cien pa'ye jerepa paja'cohua'i a'ë, cui'ne ti pani huesëyere paja'cohua'i a'ë. ³⁰ Jaje pa'iquëta'are jai pai yure du'ru pa'icohua'ipi tējiohua'irepa pa'ija'cohua'i a'ë, cui'ne yure jeteyo'jerepa pa'isicohua'ipi du'ru acohua'i pa'ija'cohua'i a'ë.”

20

Co'amaña Necohua'i Yo'oyeye Pa'ye Quëase'e

¹ Ma'tëmo pa'i te'te cato jai tsio paquëpi nea hue'ñarepa co'amaña necaicohua'ire co'esi'i, cuiya'i tēja'cohua'ire caquë saise'eje pa'ye a'ë. ² Co'amaña necaicohua'ire t'ani te' mu'se yo'o do'ire te'e ëja ja'hua saisi'i, capi. Jaje quëani ne de'huani jëjo saopi, i tsio necaija'cohua'ire. ³ Nea hue'ña nueve pa'i maca etani saji'i. Sai ñaquëna, nema'cohua'ipi jai pai quë'rore coa paë'ë. ⁴ Pa'ijëna, capi, jaohua'ire: ‘Mësarujë sani yë'ë tsë tēcaijë'ë, saisi'i, iti sañe pa'iyeye' caëna. Ja maca saë'ë, tēja'cohua'ipi. ⁵ Mu'se jopo pa'i maca tsio

aquë etani saji'i. Saisiquëpi tres pa'i maca sani copi, jare cui'ne paire co'equë.
 6 Saisiquëpi cui'ne neato cinco pa'i maca, sani copi. Sani tî'api, pai coa pa'i hue'ñare yo'oma'pë coa nêcacohua'ire. Nani capi: '¿Iquere yo'ojë si'a mu'se coa pa'iyë'ni?' 7 Caquëna, ñohua'ipi cahuë, ite: 'Yëquëre yecohua'ije co'amaña nejë'ë cajë cuañese'e peocohua'i a'ë.' Cajëna, ñohua'ire capi: 'Jaje pa'ito sani mësaruje yë'ë co'amañare necaijë'ë.' 8 Nami de'osi maca iti tsio aquëpi co'amaña necaicohua'ire ñacaiquëre soini capi: 'Co'amaña nesi do'ire saijë'ë. Jeteyo'je cacasicohua'ini saijë'ë du'ru sainsi jeteyo'je du'ru cacasicohua'ire saijë'ë.' 9 Caëna, co'amaña nesicohua'ire soiquëna, neato cinco pa'i maca cacasicohua'ipi da'ë. Datena, te'e mu'se yo'osi do'i ja'ye saipi. 10 Ja jeteyo'je du'ru cacasicohua'ire soiquëna, cuasahuë, jerepa curiquë neja'cohua'i a'ë, cajë. Jaje cuasasicohua'ita'are pai ñapere te'e mu'se yo'ose'e ja'ye saipi. 11 Jaje sai cuañoni sañope ca huëohuë, iti co'amaña paquëni, 12 ñeje cajë: 'Cohua'i jeteyo'je cacasicohua'i cato coa te'e hora nehuë. Jaje nesicohua'ita'are yëquë si'a mu'se co'amaña nejë, ësë uquëna, quëcojë nesicohua'ire sañe ja'ye saihuë, më'ë.' 13 Jaje cajëna, iti tsio aquëpi sehuopi, jaohua'i aquëre ñeje: 'Cajei, co'aye yo'oma'ë pa'iyë, më'ëre. ¿Më'ëje paipi te'e mu'se ne do'ire, saijë'ë caquë yë'ë ja're conì, ne de'huasiquëta'a?' 14 Jaje pa'ito iye më'ë ne do'i ini saijë'ë. Yë'ëpi yëë më'ëre isiye ja'ye iquëreje isiyë, jeteyo'je cacasicuëreje. 15 ¿Më'ëpi cuasani yë'ë curiquëre, yë'ë yëyeje pa'ye yo'oye peoji, cuasaquë? ¿Panita'a coa jaiye pasi'i cuasaquëna, pëti éaye më'ëre nêiquë yë'ëpi paire oiquëpi yo'oquëna?' 16 Jaje pa'ina, jeteyo'je pa'isicohua'ipi du'ru acohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. Cui'ne du'ru acohua'ipi jeteyo'je pa'ija'cohua'i a'ë. Jaje pa'ina, jai pai soisicohua'i pa'iyë. Pa'ijëta'are, sahuani jo'ya nesicohua'ipi a'ri ja'i pai pa'iyë."

Jesús ¡Ju'¡ Ja'ñere Quëaye
 (Mr 10.32-34; Lc 18.31-34)

17 Jesús Jerusalén ma'are pa'i i doce ye'yacohua'ire ñohua'ise'ere tîro sani capi:

18 "Mësarupi ñañë, mai Jerusalénna mëi huëoye, Pai Mamaquëre Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ina cui'ne cuañese'e ye'yacohua'ina isija'tona, isisi maca jaohua'ipi huani jeoja'quë api cajë, 19 tî paina isija'cohua'i a'ë. Isirena, jaohua'ipi ite cue'cujë të'cajë yo'oni, soquë sarahuana quejajë cajë. Jaje yo'osicohua'ita'are toaso mu'seña pa'i maca huëija'quë api."

Jacobo Cui'ne Juan Pëca Ja'co Sese'e
 (Mr 10.35-45)

20 Jesús quërona Jacobo cui'ne Juan pëca ja'copi Zebedeo mamajë ja're conì do're ja'ruo, Jesús ña hue'ñana necai ja'ñere ses'i'i caco. 21 Ja maca ñpi seji'i, iote:

"¿Iquere yëco'ni, më'ë?"

Caquëna, sehuo, ñeje: "Yë'ë caya mamajëre më'ë pa'i te'tena ëjaohua'ire neni më'ë ëja te'tena yequëre cui'ne ari te'tena ñocaijë'ë."

22 Cacona, Jesupi sehuopi:

"Cuasaye peoye huesërepa señë, mësaru. ¿Mësaru de'hue tëto sani tî'añë, yë'ë sëje cono tëto sai ja'ñeje pa'ye, cui'ne do cuaño tî'añë yë'ë do cuaño ja'ñeje pa'ye?"

Jaohua'ipi cahuë:

"Tî'añë."

23 Cajëna, ñpi capi, jaohua'ire:

“Nuñerepa cayë, jaje pa'ijë'ë. Mësaru tëto saiija'cohua'i a'ë, iye sëje çoñoja'a. Cui'ne yë'ë do cuañose'eje do cuañoja'cohua'i a'ë. Jaje pa'iquëta'are ëja te'te cui'ne ari te'tena ja'ruye cato yë'ëpi isiye peoji. Yë'ë ja'quëpi i ne de'huacaisicohua'ina isija'quë api.”

²⁴ Jaje caquëna, diez i ye'yacohua'ipi iyere asani sañope pëti huëohuë, caya hua'ire. ²⁵ Jaje sañope yo'oye pa'ina, Jesupi soini capi, jaohua'ire:

“Mësaru, tsoe ta'ne asayë. Iye yeja pai ëjaohua'i cato si'a co'amaña meñe payë, cui'ne ñohua'i huë'ehuë maca acohua'ipi meñe ëjaohua'ire payë, ñohua'ire. ²⁶ Jaje pa'ye peosipi, mësarute cato. Ai jerepa pa'i pasi'i caquëpi yecohua'ire necaiquë pa'ie pa'iji. ²⁷ Cui'ne mësaru aquëpi du'ru aquë pasi'i caquë pani yecohua'ini necaiquëpi jo'yaë pa'ie pa'iji. ²⁸ Pai Mamaquëje pa'iohua'i pa'ie pa'iji. Jaë je'quë daima'ë paji'i, yecohua'ipi necaijajë caquë. Coa ai jerepa necasi'i caquë daji'i, i pa'ie do'ipi jai pai de'oye pa'i ja'ne necasi'i caquë.”

Jesupi Cayahua'ire Ñama'cohua'ire Jujuse'e
(Mr 10.46-52; Lc 18.35-43)

²⁹ Jericó daripëpi etani saiëna, jai pai Jesure tuë'ë. ³⁰ Saiëna, jarote cayahua'i ñama'cohua'ipi paë'ë, ma'a yë'quë macare. Pa'icohua'ipi Jesupi tëtosañi asani cuihuë:

“Ëjaë, David Mamaquë, yëquë mañare teaye ñani çoçaijë'ë.”

³¹ Cajëna, paipi cuima'pë pa'ijë, cahuë. Jaje catoje ai jerepa cuihuë:

“Ëjaë, David Mamaquë yëquë mañare teaye ñani çoçaijë'ë.”

³² Ja maca Jesús necajani ñama'cohua'ire soini seji'i, jaohua'ire:

“¿Iquere necaijaquë cajë yëye'ni, yë'ëre?”

³³ Caquëna, jaohua'ipi sehuohuë:

“Ëjaë, yëquë ñañere yëyë.”

³⁴ Cajëna, Jesupi teaye pa'iohua'ire ñani oi patopi, ñaco çana. Jaje patoquëna, i ti macapi tsoe ñacohua'ipaë'ë. Pa'ijë Jesure tuë'ë.

21

Jesupi Jerusalén Cacase'e
(Mr 11.1-11; Lc 19.28-40; Jn 12.12-19)

¹ Jerusalén ja'ye macare pa'ijë tija'huë, Betfagé daripëna, Olivos ai cutihuë quëno maca pa'icona. Jaropi Jesús cayahua'ire i ye'yacohua'ire jëjo saopi.

² Jëjo saoque capi, jaohua'ire:

“Saijë'ë, je'ñerepa pa'i daripëna. Jarona tija'cohua'i a'ë, burra sëa nëosicopi. Burrito ja're çoni nëiona, ñani joyeni dacaijë'ë. ³ Jaje sajëna, yecohua'ipi i me neja'quëni, saye? Cato cajë'ë: ‘Ëjaëpi cus'i'i caëna, yo'oyë. Esa co'yoja'quë api, cuni tëjini.”

⁴ Iye cato yo'ose'e paji'i tsoe aquë Maija'quëre quëacaiquë toyaquë caquë pa'ise'epi tijaquëna ñeje toyase'epi:

⁵ Sión daripëre cajë'ë:

“Ñajë'ë. Më'ë ëjaëre papi më'ëna daiji, Jerepa pa'i a'ë cuasama'quëpi burroni ñu'i Co'amaña hue'eco burra mamaquëni ñu'i.”

⁶ Ja maca i ye'yacohua'ipi sani Jesús cuañese'eje yo'ohuë. ⁷ Burrare cui'ne i o mamaquëre dani cañapi ñohua'i jetena jajehuë. Jajerena, ja maca Jesupi mëni ja'rupi. ⁸ Ja maca jai pai pa'ie sëte cañapi ma'ana jajehuë. Yecohua'ipi

soquë capëare tetejë ma'ana oehuë, sihuajë. ⁹ Ja maca du'ru sai pai cui'ne jeteyo'je dai paipi cui huëohuë:

“¡De'okuëre pani, pai ëjaë David mamaquë! ¡Ëjaërepa mami hue'equëpi daiji, de'okuëpi! De'okuëre papi, Maija'quë!”

¹⁰ Jesús Jerusalén cacasi maca si'a pai iti daripë pa'icohua'i ai cuasajë yecohua'ire sei'ë:

“¿Iquei'ni, iquë?”

¹¹ Cajëna, paipi cahuë:

“Iquë cato Maija'quëre quëacaiquë api Jesupi, Nazaret Galilea aquë api.”

Jesupi Maija'quë Huë'ere Tsoa Tose'e
(Mr 11.15-19; Lc 19.45-48; Jn 2.13-22)

¹² Ja jeteyo'je Jesús cacapi, Maija'quëre huë'ena. Cacani si'aohua'ire huerojë cui'ne isijë yo'ocohua'ire hue'sena eto saopi, jaro pa'isicohua'ire mesaña po'ne taño saopi, curiquë paire cambiase'e cui'ne su'tere isicohua'i ñu'i saijë po'ne taño saopi. ¹³ Jaje yo'okuë capi, jaohua'ire:

“Toyase'e caji, ñeje: 'Yë'ë huë'e cato Maija'quëre se huë'e hue'yosicoa.' Jaje pa'iquëta'are mësaru cato co'amaña ñaohua'i tu'aro neni yo'oyë.”

¹⁴ Maija'quëre se huë'ena ñama'cohua'i cui'ne do'pëcohua'i daë'ë. Jesús quë'rona daijëna, ipi jujupi. ¹⁵ Jaje yo'okuëna, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi cui'ne cuañese'e ye'yacohua'ipi iye pai yo'o t'í'a ma'ñere yo'okuëna, ñahuë. Cui'ne tsipi Maija'quë huë'epi ai ñeje cuijë cajëna, asahuë. ¡De'okuëre papi David mamaquë pai Ëjaë! Jaje cajëna, asani pëijë, ¹⁶ Jesure cahuë:

“¿Asaquë, më'ë jaohua'i më'ëre cuijë caye?”

Cajëna, Jesupi sehuopi:

“Jëjë'ë, asayë. ¿Mësaru ñama'cohua'i a'ni, toyase'e ñeje caye?”

Më'ëpi a'ricohua'i mañare cui'ne oje tsu'sucohua'ire nehuë, Maija'quëre de'oyerëpa jëjëja'cohua'ëre.”

¹⁷ Jaje cani saji'i, yequë a'ri daripë Betaniana. Jarona ñami pëapi.

Quëima' Soquë Yëre Jesús Pëi Case'e
(Mr 11.12-14, 20-26)

¹⁸ Nea huë'ña Jesús pai daripëpi co'iquëna, ai ëaye nëji'i. ¹⁹ Nëina, ma'a yë'quë maca nëca yëre ja'ye maca tsiojani ñaquëna, ti peoyë paji'i. Quëima' në, coa ja'ose'e paji'i. Ja maca Jesupi capi, soquë yëre:

“¡Yureta'a ti quëima'o pa'ijë'ë cuañëñë, më'ërel!”

Jaje i ca macapi cuëne huesësico paco'ë. ²⁰ Iyere ñani i ye'yacohua'ipi ai cuasajë Jesure sei'ë:

“¿Me yo'okuë soquë yë esarepa cuëne huesëco'ni?”

²¹ Cajëna, Jesupi sehuopi, jaohua'ire:

“Nuñerepa cayë. mësarute. Mësarupi neñe pa'iji cuasacohua'i pani jëa coeye peoni yë'ë soquë yë caëna, yo'ose'eje yo'oye pa'iji. Iye cutihuëre cacohua'i pani cayë: 'Iye macapi sani jai tsiayana sa du'ijë'ë.' Jaje ca maca tsoe yo'ose'e pa'iyë pa'iji. ²² Cuasare pajë se'cohua'i pani si'aye mësaruse'e t'í'aja'cohua'i a'ë.”

Jesús Cuañëñerepa Pa'iyë
(Mr 11.27-33; Lc 20.1-8)

²³ Ja maca Jesús Maija'quë huë'ena pa'i ye'yapi. Jarote ja yë'ta'a ye'yaquëna, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i cui'ne judío pai aiohua'i tsio dani ite sei'ë:

“¿Ique cuañëñepi iye co'amaña yo'okuë'ni? ¿Nepi më'ëre iye cuañë tutu paquëre nere'ni?”

24 Cajëna, Jesupi sehuopi, jaohua'ire:

“Yë'ëje cui'ne mësaruteje sesi'i. Iye sësë'ere sehuorena, yë'ëje quëasi'i iye co'amaña yo'o tutu aye. ²⁵ ‘¿Ne cuañesiquëpi paquë'ni, Juan oco doquë, Maija'quë panita'a paipi cuañesiquë paquë?’ ”

Caëna, ja maca sa'ñe ca huëohuë, iohua'ija'a ñeje:

“Maija'quë jëjo daosiquë pajil'i, cato ipi sehuoja'quë api, maire: ‘¿Jaje pa'iquëta'are me yo'ojë mësarü asama'pë pate'ni?’ ²⁶ Cui'ne ‘maipi pai cuañesiquë pajil'i canije ca'rayë, paire. Juanre cato Maija'quë cocare quëaquë pajil'i cuasayë, paije.”

²⁷ Jaje pa'ina, cahuë, Jesure:

“Huesëyë, yëquë.”

Cajëna, ije capi:

“Yë'ëje quëaye pañë, iye co'amaña yo'o tutu cuañequëre.”

Caya Mamajë Yo'oye Ayere Quëaye

²⁸ Jesupi capi, jaohua'ire:

“¿Me cuasayë'ni, mësarü iyere asani? Paipi caya mamajëre paquëpi capi, jaohua'i aquëni: ‘Tsihua'ë, yure sani yë'ë co'amañare necaijë'ë, cuiya'i tëayere.’ ²⁹ Mamaquëpi sehuopi: ‘Pañë: Jaje casiquëta'a tiñe cuasa ñajani sani co'amaña nepi. ³⁰ Ja jeteyo'je sani yequëre capi, cui'ne caquëna, ipi sehuopi: ‘Jaë, ja'quë sasi'i.’ Casiquëta'a saiye paipi. ³¹ ‘¿Jaje pa'ito jequëpi pëca ja'quë yësë'e necaquë'ni, jaohua'i aquë?’ ”

Caquëna, jaohua'ipi cahuë:

“Du'ru aquë.”

Ja maca Jesupi capi, jaohua'ire:

“Nuñerepa cayë, mësarute. Pa'i do'i curi secohua'i, cui'ne ëmëohua'ire yo'orojaicohua'ipi, ma'tëmo du'ru cacaja'cohua'i a'ë, mësarü ja cacama'pëna.

³² Juan oco doquëpi mësarute quëapi. Iti pa'iyere quëaquëta'are mësarupi asama'pë paë'ë. Jaje pa'iquëta'are pa'i do'i curiquë secohua'ipi cui'ne si'a ëmëohua'ire yo'ocohua'ipi asajë ponëhuë. Jaje si'aye ñajëta'a mësarü ponëma'pë paë'ë.

Co'acohua'i Yo'oye Ayere Quëaye

(Mr 12.1-12; Lc 20.9-19)

³³ Asajë'ë, yure iye quëayere. Jai tsio paquëpi tapi, pisi cuiya'ire. Tani tsioja'a tëhuo të'ijaji'i cui'ne cuiya'i suja'coreje nepi, cui'ne jai ëmë huë'ëje nepi, ipi tuijë si'a tsio ñaja'core yahue imacohua'ire. Ja jeteyo'je co'amaña necohua'ire co'eni necaijë'ë cani so'ona saji'i. ³⁴ Saisiquëpi tëa mu'seña ti'asi maca jëjo daopi, i jo'yare. Sani ite co'amaña necaicohua'ina sejëna, jaohua'ipi ite cajë nëocaise'ere isijajë caquë. ³⁵ Jaje caquë jëjo saosiquëta'are co'amaña necohua'ipi i jo'ya mañare tseani të'cahuë, te'ire. Yequëni coa huani jeohuë. Cui'ne yequëni quëna pëapi jëa huëohuë. ³⁶ Jaje yo'oruje iti tse aquëpi tijupë du'ru jëjo daosë'e seña maca jai paire jëjo daopi, i jo'yare. Jaje jëjo daoruje co'amaña necohua'ipi cui'ne jaohua'ireje yo'ohuë.

³⁷ Ai tëjiyerepa jëjo daopi, i mamaquëre pani, 'oijë dahuëre ñaja'cohua'i a'ë, cuasaquë.' ³⁸ Jaje jëjo daosi maca i mamaquëni ñani, co'amaña necohua'ipi iohua'ija'a sa'ñe cahuë: ‘Iquë api, iti co'amaña tse aquë de'oja'quë. Jaje pa'ito huani jëoñu'u, maipi iye yeja tse acohua'i pa'ija'cohua'i.’ ³⁹ Jaje cani tseani tsiopi hue'sena etoni sani huani jeohuë.”

⁴⁰ Ca tëjini Jesús seji'i:

“Iti tsio aquëpi daisiquë pani, ¿me neja'quë a'ni, co'amaña necohua'ire?”

⁴¹ Caquëna, jaohua'ipi cahuë, ite:

“Huani jeoja'quë api, ti oiye peoye co'acohua'ire. Yo'oni yecohua'ini co'eni tsio co'amaña nej'acohua'ire jeosipi. Jeona, quëi maca t'i'aëna, tëani ite isija'cohua'i a'ë, ite cajë necaise'ere.”

⁴² Ja maca Jesupi capi, jaohua'ire:

“¿Ti ñama'cohua'i a'ni, toyase'e, mësarü? Caji ñeje:

Necohua'ipi yo'o jujani jeosi quëna pëpi,
Yure cato du'ru huëocorepa pönëo.

Iye cato ëjaëpi jaje neina, merepa jaje neini cajë ai cuasajë ñañe pa'iji.

⁴³ Jaje pa'ina, mësarute cayë. Diusu pa'i te'te pasicohua'ire mësarute sioja'quë api. Tsioni yecohua'ina isija'quë api, i pa'i te'tena iti ca tëani isicohua'ina.

⁴⁴ Quëna pë cato, yecohua'ipi io ëmëje'ena tomeco pani peo sëpëare neñe pa'iji.”

⁴⁵ Jaje caquëna, Maija'quë huë'e ñacai ëjaohua'i cui'ne fariseohua'ipi maini caji cuasajë Jesús caye asahuë. ⁴⁶ Ja maca tseañe yëjëta'a paini ca'rajë pahuë, jai pai Jesure Maija'quëre quëacaiquë api cuasacohua'i pa'ijëna, ñani.

22

Huejaye Fiesta

¹ Jesús t'ijupë ca huëo copi, pai ñañe ayeja'a iñoquë ñeje:

² “Ma'tëmo cato pai ëjaëpi mamaquëre huejaquëna, sihuaquë paire tsi'soni yo'ose'eje pa'ye a'ë. ³ Jaje yo'oquë jëjo saopi, i jo'yare, huëosicohua'ire quërejajë'ë, caquë. Jaje pa'iquëta'are huëosicohua'ipi daiye cohuë. ⁴ T'ijupë i jo'yare jëjo saquëre capi: ‘Quëajë'ë, soisicohua'ire. Tsoe si'aye ai ja'ñe de'hua sahuë. Huequëreje hui'yape quë'iohua'ini huani ne de'huahuë, huejaye ñaja'cohua'i daijajë caquë.’ ⁵ Caquëna, asani i case'e quëajëna, huëosicohua'i asacaima'pë pa'ë. Yequëpi tsiona saji'i. Yequë co'amaña isi sapi. ⁶ Cui'ne yecohua'ipi ja ëjaë jo'yare tseani co'aye yo'ojë huani jeahuë. ⁷ Ja maca pai ëjaë pëi i soldado paire jëjo saopi, huaisicohua'ire. Huani jeani iti daripëje ëo jeoja'cohua'ire. ⁸ Ja jeteyo'je capi, i jo'yare. ‘Hueja aó ne de'huase'epi paji'i. Jaje pa'iquëta'are soisicohua'i daiye pahuë. Ja soisicohua'i cato do'i peocohua'i pa'ë. ⁹ Jaje pa'i do'ire jai ma'añana sani huëojë'ë. Coa si'aohua'ire ma'a pa'icohua'ire dajë'ë, hueja aó aija'cohua'ire.’ ¹⁰ Caëna, pai ëjaë jo'yapi etani sani ma'aja'a cu'ijë co'acohua'ire cui'ne de'ocohua'ire si'sohuë, huë'e timë huesëyerepa.”

¹¹ Ja maca ëjaë cacani soisicohua'ire ñapi. Ñaquëna, te'i hueja caña suñama'quëpi ñuji'i. ¹² Ñani capi, ite: ‘¿Cajei, me më'ë iño cacaë'ni, hueja caña suñama'quë?’ Jaje caquëna, ipi ti sehuoma'ë paji'i. ¹³ Cama'ëna, ja maca pai ëjaëpi mesa ñu'icohua'ire necaijë pa'icohua'ire capi: ‘Jaëte tseani nëcañoa cui'ne jëña sëani jeocojë'ë, nea hue'ña hue'sena. Jaropi oi cui'ne cuji qu'i'cojaquë.’ ¹⁴ Jaje pa'ina, jai pai pa'iyë, soisicohua'i. Jaje pa'iquëta'are a'ri maña pa'iyë, sahuani jo'ya nesicohua'i.”

Pai Do'i Sañe Ayere Case'e (Mr 12.13-17; Lc 20.20-26)

¹⁵ Ja maca fariseohua'ipi sani sa'ñe coca cajë te'e cuasahuë. Jaje cajëna, tayo sehuouna co'aye capi cajë ne ja'ñere. ¹⁶ Jaje cani jëjo sahuë, iohua'i acohua'ire Herodes tsëcapë acohua'ina coní te'e Jesure caja'cohua'ire ñeje:

“Ye'yaquë, asayë, yëquë më'ë nuñerepa caquë pa'iyë, cui'ne nuñerepa Maija'quë ma'are ye'yaquëpi pai cayere asacaima'quëpi cui'ne pai pa'iyë

ëmëjese'e ñaqué cama'quë pa'iyë. ¹⁷ ¿Jaje pa'ipi me më'ë caquë'ni? '¿De'loquë pa'i do'ire si'a pai ëjaë Césarna curi sañe panita'a pañe?' ”

¹⁸ Jaje cajëna, Jesús tsoe asapi, ñohua'i co'aye cuasajë seña. Jaje pa'ina, capi, jaohua'ire:

“Coa cacohua'i, ¿Me yo'ojë yë'ëre cosojë neñu'u cajë caye'ni? ¹⁹ Ññoj'ë, pa'i do'i sai të'quire.”

Caquëna, te'e të'qui romano curi të'quire dahuë. ²⁰ Darena, Jesús ñani jaohua'ire seji'i:

“¿Ne tsiare hue'eco'ni, iye të'qui ico cui'ne ne mamire hue'eco'ni?”

²¹ Caquëna, ñohua'ipi sehuohuë:

“Si'aohua'i ëjaërepa mamipi pa'iji.”

Cajëna, Jesupi capi, jaohua'ire:

“Isijë'ë, pai ëjaë tseco pa'ito jare iti tse aquëna. Cui'ne Maija'quë tse pa'ito jare Maija'quëna isijë'ë.”

²² Caquëna, iyere asani ai cuasahuë. Jaje yo'oni ñte jëoni saë'ë.

Ju'isicohua'i Huëiye Pa'iquë Cajë Seña

(Mr 12.18-27; Lc 20.27-40)

²³ Jare ja mu'se saduceohua'i Jesure sani ñañu'u cajë saë'ë. Saduceo hua'i cato ju'isicohua'i huëiye peoji, cacohua'i a'ë. Jaje pa'iohua'ipi iyere cahuë, ñte:

²⁴ “Ye'yaquë, Moisés capi, huejasiquëpi mamajëre peoquë ju'isiquë pa'ito yo'jeipi huejaye pa'iji, hua'jeore, maja'yë ju'isi do'ire mamajëre pacaija'quëpi. ²⁵ Yëquë acohua'ipi siete yo'je tsi te'e tsëcapëre paë'ë. Pa'icohua'ipi du'ru maja'yëpi huejani juji'i, mamajëre peoquë. Ju'i yo'jeina jeocaji'i, nëjore. ²⁶ Jaëje mamajëre peoquë juji'i. Juquëna, toasone aquë huejapi. Huejani jare jaje peoquë juji'i. Jajese'e si'a tsëcapë siete juju sahuë.

²⁷ Ai jeteyo'jerepa nomio juco'ë, si'aohua'i jutena. ²⁸ Jaje pa'ito ju'isicohua'i huëi maca ¿ne nëjo pa'ija'coa'ni, jaje si'aohua'i te'oni huejasico?”

²⁹ Jesupi sehuopi, jaohua'ire: “Mësarupi tayo cuasayë, toyapë ñama'cohua'i sëte cui'ne Maija'quë tutu ñama'cohua'i sëte. ³⁰ Ju'isicohua'ipi huëisicohua'i hëejama'pë pa'ija'cohua'i a'ë. Cui'ne mamajë nomiohua'ire huejoma'pë pa'ija'cohua'i a'ë. Ma'tëmo acohua'i huiñaohua'ije pa'iohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. ³¹ Jaje pa'ito mësaru ju'isicohua'i huëiye aye Maija'quë case'ere toyase'e ñama'cohua'i a'ë. Toyase'e ñeje caji: ³² 'Yë'ë cato Abraham, Isaac, cui'ne Jacobo Diusu a'ë.' Diusu cato ju'isicohua'i Diusu peoji. Jaë cato huajëcohua'i Diusu api.” ³³ Jaje caquëna, iyere pai asani ai cuasahuë, me ja jerepa ye'yaquë'ni, cuasajë.

Ai Jerepa Pa'ye Cuañese'e

(Mr 12.28-34)

³⁴ Jesupi saduceo paire ti sehuoye peoyerepa ca huesopi, asani fariseo paipi tsi'sihuë, coca cañu'u cajë. Ja maca dani ³⁵ Fariseo pai aquëpi cuañese'e ye'yaquëpi neñasi'i caquë ñte seji'i:

³⁶ “Ye'yaquë, ¿Jeco a'ni, cuañese'e si'aye seña maca pa'io paire ye'ya ja'ñe?”

³⁷ Seina, Jesupi capi:

“Oijë'ë, më Èjaë Diusure, si'a më joyopi, si'a më pa'iyepi cui'ne si'a më'ë cuasayepi. ³⁸ Iye a'ë, si'aye seña maca jerepa pa'ye cui'ne du'ru macarepa cuañese'e. ³⁹ Yecojë jare cui'ne pa'io. Jaopi caji, ñeje: 'Oijë'ë, më quëno maca aquëre më'ëja'a co'ye cuasaquë oiyejë pa'ye.' ⁴⁰ Iye cayayena si'aye Moisés cuañese'e cui'ne Maija'quëre quëacaicohua'i ye'yase'e meñe quëco paji.”

¿Ne Mamaquë A'ni, Cristo?

(Mr 12.35-37; Lc 20.41-44)

⁴¹ Jã yë'ta'a fariseohua'i tsi'sisicohua'i pa'ijëna, ⁴² Jesús seji'i, jaohua'ire: "¿Me cuasaye'ni, mësarü Cristore? ¿Ne mamaquë a'ni?" Caquëna, iohua'ipi sehuohuë: "David mamaquë api, jaë cato."

⁴³ Jã maca Jesupi capi, jaohua'ire: "¿Jaje pa'iquëta'are David Maija'quë joyopi quëaquëna, Èjaë hue'you'ni, ite? Jaje pa'ina, Davidpi capi:

⁴⁴ Èjaëpi capi, yë'ë Èjaëre:

'Ja'rujë'ë, yë'ë ëja te'tena,

Më'ëre sañope yo'ocohua'ire më'ë quëo huë'ehuëna të'ya me macaja'a.'

⁴⁵ ¿Me jaje pa'ito Cristo David mamaquë pa'iquë'ni, Davidpi Èjaë ite hue'yoto?"

⁴⁶ Jã maca te'ijë ti te'e yë'opoje caye pa'pi. Cui'ne jare jã mu'sepi cuañese'le ye'yacohua'ijë jaiye señe jeohuë, ca'rajë.

23

Fariseohua'ire Cui'ne Cuañese'le Ye'yacohua'ire Sañope Case'ere

(Mr 12.38-40; Lc 11.37-54; 20.45-47)

¹ Jã maca Jesupi capi, paire cui'ne i ye'yacohua'ire:

² "Cuañese'le ye'yacohua'i cui'ne fariseo pa'i cato Moisésje pa'iohua'i a'ë.

³ Jaje pa'ina, mësarü si'aye jaohua'i caye sehuocaiye pa'iji. Jaje pa'iquëta'are iohua'i yo'oyere ye'yema'pë pa'ijë'ë. Jaohua'i cato ñeje yo'oye pa'iji casicohua'ipi iohua'i case'ere yo'oma'pë ai yequere yo'ocohua'i a'ë. ⁴ Jaohua'i cato hue'ocaiyë, dëquëyere pare. Quëco ëa ma'ñere pare jare paipi hue'ejajë cajë yo'oyë. Jaje yo'ojëta'a iohua'i cato moño maca pu'peyegue cocohua'i a'ë. ⁵ Si'aye iohua'i yo'oye cato paipi ñajajë cajë yo'oye a'ë. Jaje pa'ina, tsia tiñare pana cui'ne tata tuna caña ca'tina Maija'quë coca ayepi toyase'ere sëoni ju'ijë cui'yë. Cui'ne ju'i ca niamaoja'a de'oyerepa tsoa caña nëojë huatose'ere ju'iyë, yequë pa'i ju'iyë seña maca de'oyere. ⁶ De'o hue'ñana aõ aĩñere yëcuhua'i a'ë. Cui'ne sihua cuañocohua'i ñu'i saihuëna ja'ruye yëcuhua'i a'ë, pa'i tsi'si hue'ñana. ⁷ Cui'ne paipi de'oyerepa ëjaohua'i a'ë cajë ca'rajë pëpayere yëcuhua'i a'ë.

⁸ Jaje jaohua'i yo'ocohua'ita'are mësarü cato paipi ye'yacohua'i a'ë hue'yojajë cajë yo'oma'pë pa'ijë'ë. Jaje pa'ina, si'aohua'i mësarü cato te'e yo'je tsj a'ë. Cui'ne te'ere ye'yaquëre pacohua'i a'ë, Cristore. ⁹ Ja'quë hue'yoma'pë pa'ijë'ë, te'ireje iye yeja acohua'ire. Coa te'ire ma'tëmo pa'iquëse'ere ja'quëre payë, mësarü. ¹⁰ Paipi mësarute ëjaohua'i a'ë, cajajë cajë yo'oma'pë pa'ijë'ë, te'i mësarü ëjaë Cristo pa'ito me jaje yo'oye. ¹¹ Jaje pa'ina, mësarü aquëpi yecohua'ire necaiquëpi ai jerepa pa'i pa'iji. ¹² Ija'a co'ye jerepa pa'i a'ë, cuasaquë cato meñe casa cuañone pa'iji. Jaje pa'iquëta'are jerepa pa'i a'ë cuasama'quëni jerepa pa'ire neñe pa'iji.

¹³ ¡Teayerepa mësarü cuañese'le ye'yacohua'i cui'ne fariseo pa'i! Coa cacohua'i. Teayerepa mësarü cuañese'le ye'yacohua'i cui'ne fariseo pa'i, coa cacohua'i. ¿Me yo'ojë ma'tëmo caca sa'ro tēhuoye'ni? yecohua'i pa'ijajë cajë. Jaje yo'ojë mësarujë cacama'pë yecohua'i cacañu'u cajë yo'ocohua'ireje ëseyë.

¹⁴ ¡Teayerepa, mësarü cuañese'le ye'yacohua'i cui'ne fariseo pa'i. Coa cacohua'i! ¿Me neñu'u, cajë hua'jeohua'i huë'ña siojë yo'oye'ni, mësarü? Jaje yo'ocohua'ipi paipi de'ocohua'i a'ë cuasajajë cajë tsoaye señë. Jaje yo'osi do'ire mësarute jerepa co'ayerepa sañe pa'iji.

15 ¡Teayerepa mäsaru cuañese'e ye'yacohua'i cui'ne fariseo pai! ¡Coa cacohua'i! Mäsaru cato cu'icohua'i a'ë, yeja cui'ne jai tsiaya paini mäsaru sehuoyena ye'yañu'u cajë. Jaje yo'orojajë neni iti sehuoquëni mäsaru seña maca cayaye jerepa co'aquëre neñë, toana uja'quëre.

16 Teayerepa mäsaru ñaco ça peocohua'ijë pa'iohua'ipi yecohua'ire sacohua'i pa'iyë. Jaje pa'iohua'ipi cayë, 'Maija'quë huë'e do'ipi ca nëose'e cato neñë peoji. Maija'quë huë'e pa'i oropi ca nëose'epi neñë pa'iji.'

17 Huesëohua'ipi cui'ne ñaco ça peocohua'ijë pa'iohua'ipi. ¿Mäsaru ñato je a'ni, iti jerepa pa'ye, oro panita'a Maija'quë huë'epi orore Maija'quë tse necaiye a'ni, itirepa? 18 Yequejë mäsaru cayë, 'Maija'quëre isi saihuë do'ipi nesi'i ca nëoñe peoji.' 19 ¡Huesëohua'i cui'ne ñaco ça peocohua'ijë pa'iohua'i! ¿Ique a'ni, jerepa pa'ye, ëmëje'e tuiye panita'a iti saihuë, Maija'quë tse necai saihuë? 20 Jaje pa'ina, iti saihuë do'ipi ca nëoquë pani coa ïose'ere cama'ë pa'iji. Si'aye ïo ëmëje'e tuiye cõni caji. 21 Cui'ne Maija'quë huë'e do'ipi ca nëoquë pani jaro pa'iquëni Diosuni caye pa'iji. 22 Cui'ne ma'tëmo do'ipi ca nëoquë pani Maija'quë ñu'i saihuëna caye pa'iji. Cui'ne ïoni caquë Maija'quë ïote ñu'iquëni caye pa'iji.

23 ¡Teayerepa mäsaru cuañese'e ye'ya pai cui'ne fariseo pai! ¡Coa cacohua'i! Maija'quëre mäsaru ïsiyë, menta, anis cui'ne comino aife sëñe neñere, diez ayere te'lore huase'ere. Jaje yo'ojëta'a cuasaye pañë, ai jerepa do'i quë'yere, nuñerepa pa'iyere, paire oiyere, cui'ne Maija'quëre pa'iji cuasayere. Iyeje yo'ojë cui'ne ja yë'ta'a yequejë yo'oye pa'iji, jeoma'pë. 24 Ñaco ça peocohua'ipi yecohua'ire sacohua'ipi pa'iyë, mäsaru. Mi'are de'oye ñajë ïma jeocohua'ita'a camellore nëocohua'i a'ë.

25 ¡Teayerepa mäsaru cuañese'e ye'yacohua'i cui'ne fariseo pai! ¡Coa cacohua'i! Ëmëje'ese'e ucu duruhuëa cui'ne quëna ne'ña tsoacohua'i a'ë. Sa'nahuë cato co'amaña yahue ïmañe cui'ne te'ohua'i jaiye co'amaña pañu'u caye ñimësicohua'i pa'iyë. 26 ¡Fariseo, ñaco ça peoquë! Du'ru macarepa ucu duruhuëre cui'ne quëna de'huare tsoajë'ë. Sa'nahuë pa'iyere jeteyo'je yureta'a hue'se pa'iyejë si'si peoye pasipi.

27 Teayerepa mäsaru cuañese'e ye'yacohua'i cui'ne fariseohua'i. Coa cacohua'i. Mäsaru cato paire taši darije pa'iohua'i a'ë, huë'ese'e poja'icore tsoase'ejë pa'iohua'ipi. Jaje pa'iohua'ipi sa'nahuë cato ju'isi tara cui'ne si'aye si'si ñimë huesësicohua'i a'ë. 28 Jaje pa'iohua'i a'ë, mäsaru, pai ña huë'ñase'e de'ocohua'ipi. Sa'nahuë cato coa cosoyena cui'ne co'aye yo'oyena ñimësicohua'i a'ë.

29 ¡Teayerepa mäsaru cuañese'e ye'yacohua'i cui'ne Fariseo pai! ¡Coa cacohua'i! Mäsarupi de'oye necaicohua'i a'ë, cuasajë tsoe Maija'quëre quëacaicohua'i jutena, taši darire cui'ne de'o paipi ju'isicohua'ini johua'ire taši darina quëna tupëa ëja de'huacohua'i a'ë. 30 Jaje yo'ojë cayë: 'Maipi mai aipë pa'inë pa'icohua'i pani cõ huaiye para'huë, Maija'quëre quëacaicohua'ire.' 31 Jaje iyere yo'ojë tsoe mäsaruja'a ñañë, Maija'quëre quëacaicohua'ire huasi tsëcapë acohua'i a'ë cajë. 32 ¡Jaje pa'lito ja macajä'a yo'o tëjijë'ë, mäsaru aipë yo'o huëojë pa'ise'e! 33 ¡Añaohua'! ¡Aña tsëcapë! ¿Me jëaja'cohua'i a'ni, mäsaru toa yeja uye? 34 Mäsarupi yo'o saojajë iyere caquë jëjo daoja'quë a'ë, yequë mu'seña pa'i ja'ñe quëacohua'ire, ta'ñe asacohua'ire, cui'ne cuañese'ere ye'yacohua'ire. Jaje pa'iquëta'are mäsarupi yecohua'ire huani jeojë soquë sarahuna quëni huani jeojë yo'oja'cohua'i a'ë. Jaohua'i acohua'ire cui'ne yecohua'ini tsi'si huë'ñana tsëani t'ë'caja'cohua'i a'ë. Cui'ne si'a pai dari ñape co'erójajë josa yo'oja'cohua'i a'ë. 35 Jaje yo'ojëna, mäsaruna si'a de'o paire huani jeosí do'i tõeja'coa. Nuñerepa yo'oquë Abelre huani

jeosi macapi Zacarias, Berequías mamaquëre huani jeosi macana, ëojë se saihuë cui'ne de'o hue'ña jopo sa'rona mësaruru huani jeosiquëna tomesipi. ³⁶ Nuñerepa cayë. Si'aye iye do'i cato yure pa'i paipi saïne tomeja'coa.

*Jerusalén Paire Jesús Ñaquë Oiyë
(Lc 13.34-35)*

³⁷ Jerusalén, Jerusalén, yequë mu'se pa'i ja'ñe quëacohua'ire cui'ne Maija'quë coca quëacohua'ire më'ëni caquë Maija'quë jëjo daoquëna, huani jeohuë, mësaruru. Yo'ojëta'are de'huerepa më'ë mamajëre tsisos'i caquë yo'ohuë, cura mamajëre jo capëa huë'ehuëna de'huasi'i caco yo'oyëje. Yo'oquëna, coehuë. ³⁸ Ñajë'ë. Yure mësaruru huë'e jeocosico pa'ico. ³⁹ Nuñerepa cayë. Yë'ëre mësaruru ña coñe paja'cohua'i a'ë, 'mësaruru de'oquëre pa'ni ëjaë mamirepa hue'equë daiquë' ca maca ti'añe pato."

24

*Maija'quë Huë'e Nejosico Pa'i Ja'ñe
(Mr 13.1-2; Lc 21.5-6)*

¹ Jesupi Maija'quë huë'epi etani je'në saina, i ye'yacohua'ipi tsio dani ite Maija'quë se huë'e ayere ñajë ca huëohuë. ² Cajëna, Jesupi capi: "¿Si'aye mësaruru ñaïne? De'oji, nuñerepa mësaruru cayë. Si'aye ja mësaruru ñaïne nejose'e pa'ija'coa. Iye maca ti te'e quëna pëje jupë uïne paja'coa."

*Ja Yë'ta'a Yeja Carajaima'ñë Iño Ja'ñe
(Mr 13.3-23; Lc 21.7-24; 17.22-24)*

³ Ja maca Olivos cutihuëna saë'ë. Sani Jesús ja'ruru ñu'ina, i ye'yacohua'ipi ite yahuerera cahuë:

"Ina, yëquëre quëajë'ë. ¿Je yëhua jaje yo'ojacoa'ni? ¿Me iñoñe pa'ija'coa'ni, më'ë daiye cui'ne yeja carajaiñe?" ⁴ Cajëna, Jesupi capi:

"De'hua ñajë pa'ijë'ë, mësaruru yecohua'ipi coso huesojë. ⁵ Jai pai yë'ë mamipi cajë daija'cohua'i a'ë: 'Yë'ë a'ë, Cristo' cajë. Cajëna, jai pai iohua'ire tuija'cohua'i a'ë. ⁶ Si'a hue'ña sa'ñe huajo huaiyere mësaruru asaja'cohua'i a'ë. Asani quëquëma'pë pa'ijë'ë. Jare jaje tëto saiye pa'iji. Pa'iquëta'a ja yë'ta'a tëjiye peoji. ⁷ Yequë yeja pa'icohua'ipi yequë yeja pa'icohua'ire se uihuaja'cohua'i a'ë. Cui'ne yequë paipi yequë paini se uihuaja'cohua'i a'ë. Cui'ne aiñeje peoquëna, ai ëa ju'ija'cohua'i a'ë. Cui'ne yeja ñu'cuyey pa'ija'coa, yequë hue'ña ñape. ⁸ Iye cato ja'a ai yo'o huëoyepi pa'ija'coa.

⁹ Cui'ne yë'ë do'ire mësaruru co'aye yo'ojë tseani yecohua'ina isijë cui'ne huani jeojë yo'ojë cui'ne si'a pai mësaruru coeja'cohua'i a'ë. ¹⁰ Ja mu'seña ai Maija'quëre cuasase'e nejo huesoja'cohua'i a'ë. Jaje yo'ojë yecohua'ire coejë cajeohua'ije pa'iohua'ita'a sañope yo'ocohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. ¹¹ Cui'ne jai pai coa cosocohua'ije pa'ija'cohua'i a'ë, Maija'quëre quëacaicohua'i a'ë cacohua'ije. Jaje yo'ojëna, jai pai cosoyere asaja'cohua'i a'ë. ¹² Cui'ne jaje jaiye co'aye pa'ina, yo'ojë jai pai paire oiyë jeoja'cohua'i a'ë. ¹³ Jaje pa'iquëta'are iti quëcoquë nuiñe pa'isiquëpi jaëpi huasosiquë pasipi. ¹⁴ Cui'ne iye de'o cocajë si'a hue'ña yeja pa'icohua'ire quëase'e pa'ija'coa, jaohua'ije asajajë cajë. Ja macata'a ti'aja'coa, carajaiñerepa. ¹⁵ Maija'quëre quëacaicquë Daniel toyapi, paire co'a de'huaguë cui'ne paire ne huesoquë yo'oye ayere. Jaje pa'ina, iquëpi si'si peo hue'ñana ti'asi maca ñani toya jo'o ñaquëpi asaye pa'iji, ti'api, caquë. ¹⁶ Ja maca Judea pa'icohua'ipi catiye pa'iji, ai cutina. ¹⁷ Huë'e ëmëje'e totore pa'iquë pani cajeyë peoji, sa'nahuë co'amaña pa'iye is'i caquë. ¹⁸ Cui'ne tsiore pa'iquë pani co'iye peoji, caña imasi'i

caquë. ¹⁹ Teayerepa ja mu'seña nomiohua'i tsj ëtapëa pa'icohua'i cui'ne oje tsu'sucohua'ire pacohua'i maña ai yo'oja'cohua'i a'ë. ²⁰ Jaje pa'ina, sejë'ë, Maija'quëre sësë tëcahuë catiye peoja'core, cui'ne huajë mu'seña catiye peoja'core. ²¹ Ja mu'seña cato jaiye ai yo'oye pasipi, ja'a yeja de'huasi maca ti peose'epi jeteyo'jeje peo ja'nëpi. ²² Ja mu'seña Maija'quëpi tëama'quë pa'ito te'i macaje huaso cuañoñe peora'pi. Jaje pa'iquëta'are Maija'quëpi i jo'ya nesicohua'ini oi tëaja'quë api.

²³ Mësarute yecohua'ipi caja'cohua'i a'ë: 'Ñajë'ë, iñore pa'iji, Cristo panita'a Ñajë'ë, jarote pa'iji.' Jaje catoje carepa ma'ñe cuasama'pë pa'ijë'ë. ²⁴ Daija'cohua'i a'ë, yë'ë Cristo a'ë, cacohua'i coa cosocohua'ipi. Cui'ne Maija'quë coca quëacaicohua'i a'ë, cacohua'ipi. Jaohua'ipi cui'ne jaiye pai yo'o ma'ñe ne iñaja'cohua'i a'ë, coa cosoñu'u cajë. Jaje yo'ojëna, Maija'quërepa jo'ya nesicohua'ije care payë cajë sehuoja'cohua'i a'ë, a'ji sehuocohua'i cato. ²⁵ Jaje pa'ina, tsoe du'ru cahuë iye mësarute jaje yo'o ma'ñe caquë. ²⁶ Jaje pa'ina, yecohua'ipi mësarute 'jeto cuene yejare pa'iji, ñajë'ë' cacohua'i pa'ito saima'pë panita'a yeque 'Ñajë'ë, iño tu'rihuëre pa'iji,' catoje asama'pë pa'ijë'ë. ²⁷ Pai Mamaquë daiyerepa cato ëësë mëi hue'ñapi cui'ne ëësë sa du'i hue'ñana mujuë ye'hueyeje pa'yerepa pa'ija'coa. ²⁸ Ju'isiquë capë pa'i hue'ñana jaron a pë'përi ts'i'sija'cohua'i a'ë.

Pai Mamaquë Dani Coñe

(Mr 13.24-37; Lc 21.25-33; 17.26-30, 34-36)

²⁹ Esa ai yo'o mu'seña tëto sai maca ëësë yayaja'quë api. Cui'ne ñañëje miama'ë pa'ija'quë api. Ma'ñocoje ma'tëmopi tomeja'cohua'i a'ë. Cui'ne ma'tëmo tutu pa'iyequë tsasija'coa. ³⁰ Ja maca Pai Mamaquë tutu yo'oye ñaja'cohua'i a'ë, ma'tëmopi yo'oquëna. Cui'ne si'a pai dari yeja pa'icohua'i oija'cohua'i a'ë. Ja maca ñaja'cohua'i a'ë, Pai Mamaquë ma'tëmopi sirija'a daiye, tutu quë'ire papi cui'ne de'oyepi quëcosiquëpi daina. ³¹ Ja maca huiñaohua'ire cuañëja'quë api, i sahuasicohua'ire cajese'e yeja te'ña, si'a yeja pa'icohua'ire ts'i'sojë'ë, caquë ai tutu duruhuë juiyepi.

³² Ye'yejë'ë, higuera soquë yë yo'oye ayere quëaquëna. Huiña capëa pa'i maca ja'o etaquëna, mësaruru ñani je'në utëcahuë t'i'acquëna, yo'oji cacohua'i a'ë. ³³ Jaje cui'ne si'aye iye tëto saina, ñani je'në carajai mu'seña t'i'acquëna, eta sa'rore pa'ina, yo'oji cuasajë'ë. ³⁴ Nuñerepa cayë, mësarute. Si'aye iye yo'o ja'ñe a'ë, ja yë'ta'a iye mu'seña pai juju sama'pëna. ³⁵ Ma'tëmo cui'ne yeja carajai ja'ñe a'ë. Yë'ë cocata'a ti carajaiñe pa ja'ñe a'ë. Jare iti case'eye t'i'acquë pa'i ja'ñe a'ë.

³⁶ Jaje pa'iquëta'are peoji, iti mu'serepa cui'ne hora quëaye. Huesëyë, yecohua'ije. Ma'tëmo pa'icohua'i huiñaohua'ije cui'ne Maija'quë mamaquëje huesëji, coa Maija'quëse'e asaji, iti.

³⁷ Noé pa'i mu'seña yo'ojë pa'ise'eye pa'ye pasipi, Pai Mamaquë dai macaje. ³⁸ Ja mu'seña ja yë'ta'a col'jema'në paipi ao aijë, ucujë, nomi huejajë, cui'ne pëca ja'quëohua'ipi nomi tsire huejojë pa'ë'ë, Noé jai yohuëna caca macaja'a. ³⁹ Ja huesëjëna, jai co'je dani si'aohua'ire peo hue'ña co'je huea'co'ë. Jaje cui'ne pasipi, Pai Mamaquë dai macaje. ⁴⁰ Ja mu'seña caya ëmëohua'i tsiore pa'ija'cohua'i a'ë. Pa'ijëna, te'ire saquë cui'ne te'ire jeosipi. ⁴¹ Caya nomiohua'i hueare toaja'cohua'i a'ë. Toajëna, te'ore saquëna, cui'ne te'o jëo saisico pa'ija'coa.

⁴² Ejaë daija'a maca huesëye sëte cui'ñasicohua'ipi pa'ijë'ë. ⁴³ Jaje pa'iquëta'are iyeje asajë'ë, iti huë'e aquëpi ñami ja hora pa'i maca co'amaña

ñaquë daija'quë api asaquë pani sëtasiquëpi i huë'e co'amaña cacani imañë ëseja'quë api. ⁴⁴ Jaje pa'ina, mësarujë ne de'huasicohua'ipi pa'ijë'ë, mësaruhuanëyesi maca Pai Mamaquë dani quëcoquë.

*Nuñerepa De'o Jo'yaë Cui'ne Co'a Jo'yaë
(Lc 12.41-48)*

⁴⁵ Jequë a'ni, nuñerepa de'o jo'yaë, cui'ne asaquërepa iti t'iasi maca i huë'e acohua'ire açaijë'ë, caquë jëoni saisiquë? ⁴⁶ Sihua cuañoja'quë api, i ëjaë cuañese'ejë yo'oquë pa'ina, tütani ñasiquëpi. ⁴⁷ Nuñerepa cayë iti tse acoë si'aye i paye ñacaijë'ë caquë cuañë nëoja'quë api. ⁴⁸ Jaje pa'iquëta'are co'a jo'yaë pani cuasaji, tsoe nëija'quëre me je esa tütasina, cuasaquë. ⁴⁹ I ëjaë jo'yare co'aye yo'o huëoni cui'ne açai jëoni cui'ne çono ucu huëoni cuepecohua'i ja're çoni yo'oquë pasipi. ⁵⁰ Pa'ina, ja maca i ëjaë co'isipi, i jo'yaë huanëyeni je dasina caquë utema'ë yo'o maca. ⁵¹ Ja maca ite ai co'ayererepa si'seni coa cacohua'ire nejoñepi nejoñe pa'iji. Ja maca oisipi, cujije qu'coquë.

25

Diez Nomi Tsj Yo'ose'ejë Pa'ye Quëaye

¹ Jaje pa'ito ma'tëmo pa'i te'te cato diez nomi tsipi hui'yapëpi dani toa tsëopëare imani hueja huë'ñana iohua'i ëjere t'iañu'u cajë saise'ejë pa'ye a'ë. ² Cinco pa'iohua'i ne de'huama'cohua'i paë'ë. Cui'ne cinco ne de'huasicohua'i paë'ë. ³ Ne de'huama'cohua'ipi toa tsëo pëa sajëta'a hui'yapere sama'pë paë'ë. ⁴ Ne de'huasicohua'ipi sahuë, quëna huëana hui'yape dose'ere cui'ne toa tsëo pëaje si'aye t'imëse'ere sahuë. ⁵ Huejaja'quëpi esa daima'ë pa'ina, huëo çai ëapi si'a nomiohua'ire jaje huëo çai ëaquëna, ute jujani caë'ë. ⁶ Ja maca ñami jopo pa'i maca asahuë, cuiye: 'Je'nërepa daiji, huejaja'quëpi etani ite pëpajë'ë.' ⁷ Cui maca si'a nomi tsj huëni iohua'i toa tsëo pëa ne de'huahuë. ⁸ Ja jeteyo'je cinco ne de'huama'cohua'ipi cahuë, cinco ne de'huasicohua'ire: 'Isijë'ë, a'ri maña mësaruhui'yapere yëquë toa tsëo pëapi yaya huëoji.' ⁹ Jaje cajëna, cinco nomi tsj ne de'huasicohua'ipi cahuë: 'Pañë, t'iañë pama'coni yëquëre cui'ne mësarurejë çme isiyë'ni? Saijë'ë. Iti isi huë'ñana sani huerojë'ë, mësaruhui'yapere t'iañë.' ¹⁰ Carena, cinco nomi tsj ne de'huama'cohua'ipi hui'yape hueroñu'u cajë saijëna, tsoe tütapi, huejaquë. Nomi tsj cui'ñani utesicohua'i cato i ja're çoni cacahuë, hueja huë'ña. Cacarena, eta sa'ro sjo huesopi. ¹¹ Ja jeteyo'je tütahuë, yequë nomi tsj tütani cahuë: 'Ëjaë, ëjaë hui'yocaijë'ë.' ¹² Jaje cajëna, ipi capi, jaohua'ire: 'Nuñerepa cayë, mësarute ñama'quë a'ë, yë'ë.' "

¹³ Ja maca Jesupi capi, jaohua'ire:

'Pai Mamaquë daija'a maca huesëyë, mësaruhui'yapere, iti dai mu'se cui'ne horaje. Jaje pa'ina, mësaruhui'yapere sëtasiçohua'ipi pa'ijë utejë'ë.

Curiquë Yo'ose'e Ayere Quëaye

¹⁴ Ma'tëmo pa'i te'te aye cato paipi yequë yejana sai huëoni, i jo'yare soini curiquë isisiquë cuañë nëose'ejë pa'io.

¹⁵ Jaohua'i aguëni isipi, cinco mil curiquë të'ña. Yequëni isipi, caya mil të'ña. Cui'ne yequëni isipi, t'e mil. Pai ñapere iohua'i tutu pa'iye ja'ye isini ja maca saji'i, so'ona. ¹⁶ Cinco mil të'ña isisiquëpi sani japi huëroni ai jerepa cui'ne cinco mil të'ña se ne çopi. ¹⁷ Caya mil isisiquëre cui'ne yequë caya mil

se ne copi. ¹⁸ Jaje yo'ojëta'are yequëpi te'e mil isi cuañosiquëpi sani yeja coje nesicona, tapi, curiquë.

¹⁹ Ai tsoëpi co'ipi, johua'i ëjaë. Co'ini johua'i nese'e ña huëopi. ²⁰ Du'ru macarepa títapi, cinco mil tē'ña isi cuañosiquëpi. Títani isipi, i ëjaëre, ñeje caquë: 'Ëjaë cinco mil mē'ë yē'ëre isihuë. Isisiquëni yequë cinco mil ne cohue, iye mē'ë tse.' ²¹ Caquëna, ëjaëpi capi, ite: 'Ai de'oji, mē'ë de'o jo'yaë'ë, de'oye yo'osiquëre cato yure ai jerepa jaiye isi nëosi'i cacajë'ë, yē'ë ja're conì sihuaja'quë.' ²² Jeteyo'je daji'i, caya mil isisi jo'yaë. Jaëpi capi, cui'ne: 'Ëjaë, mē'ë yē'ëre caya mil isihuë. Jaje isisiquëni yeque caya mil se ne cohue, iye mē'ë tse.' ²³ I Ëjaëpi capi, ite: 'Ai de'oji, mē'ë de'o jo'yaë'ë, nuñerepa pa'i a'ë. A'ri mañare nuñerepa de'oye yo'osiquëni ai jerepa jaiye isisi'i, ñacai ja'ñe. Cacani yē'ë ja're conì sihuajë'ë.' ²⁴ Jaë te'e mil isisiquëpi títani capi, i Ëjaëre: 'Ëjaë mē'ëpi paire oima'quëpi mē'ë tama'tona coa ti'acquë cui'ne mē'ë ti jea ma'ñere tēaquëre asayë.' ²⁵ Jaje pa'ina, ca'raquë sani mē'ë curiquë yejana yahuehuë. Iye mē'ë curiquë dacaë'ë.' ²⁶ Caquëna, ëjaëpi sehuopi, ite: 'Jo'yaë co'acquë cui'ne josaë. Yē'ëpi yē'ë ta ma'ñere tēaquëpi cui'ne yē'ë jēama'tore tēaquë pa'iyē asaquë sēte.' ²⁷ Ja do'ire yē'ë curiquë bancona tēoyere paë'ni. Tēosiquë pa'ito co'ini itipi se nesi do'ire curiquë nera'huë, yē'ë tse.' ²⁸ Ja maca capi, iti maca pa'icohua'ire: 'Sioj'ë, curiquë tē'ña. Sioni isij'ë'ë, diez mil tē'ña paquëna.' ²⁹ Jaje pa'ina, jaiye paquëni ai jerepa se isiyē pa'iji. Isina, jaiye tēto saquëna, nëase'equē paye pa'iji. Jaje pa'iquëta'are peoquëni ai jerepa se sioye pa'iji, i a'ri maña payeque.' ³⁰ Jaje cani capi, iquë co'a jo'yaëre: 'Tseani jeocoj'ë'ë, nea hue'ña hue'sena, jaropi oi cui'ne cuji qu'i'coja'quëre.'

Si'a Paire Ñaño, Jesupi

³¹ Pai Mamaquë pai ëjaërepa cuañequë huiñaohua'ipi tēlijaisiquëpi daisi maca i de'o ñu'i saihuëna ja'ruja'quë api, cuañequëre papi. ³² Ja maca si'a yeja pa'icohua'ipi tsi'sija'cohua'i a'ë, i ña hue'ñana. Ja paire huahueja'quë api, yēi ñamare cui'ne cabrare ñaquëpi huahueyeje pa'ye. ³³ I ëja te'tena yēi ñamare cui'ne ari te'tena cabrare huahuesipi, ti tsëcapëase'e. ³⁴ Ja maca pai ëjaëpi caja'quë api, i ëja te'te pa'icohua'ire: 'Dajj'ë, mësaru yē'ë ja'quë ñacaina, de'oye pa'isicohua'i. De'oye pa'ijë'ë, ma'tëmore mësarure caquë yeja de'hua maca Disu de'huacai pa'i sitore.' ³⁵ Ao ëa ju'ina, mësarupi de'hue aohuë. Oco ëa ju'ina, cui'ne ocuahüë. Mësarupi huë'e peoquëpi coa cu'iquë paë'ë. Pa'ina, pëa hue'ña isihuë. ³⁶ Caña peoquë pa'ina, mësarupi de'hue isihuë. Ju'iquë paë'ë. Pa'ina, yē'ëre do'i sani ñahuë. Tayo yo'ocohua'ire co hue'ñana co cuañosiquë paë'ë. Pa'ina, dani ñahuë, yē'ëre.' ³⁷ Ja maca iti nuñerepa yo'osicohua'i etasicohua'ipi caja'cohua'i a'ë: 'Ëjaë, je yëhua mē'ëre ao ëa ju'iquëre ñani aore'ni, panita'a je yëhua oco ëa ju'iquëre ñani oco ocuare'ni?' ³⁸ Panita'a ¿je yëhua huë'e peoquëpi coa cu'ina ñani pëa hue'ñana isire'ni? Panita'a ¿je yëhua caña peoquë pa'ina, ñani isire'ni, ju'iyē? ³⁹ Panita'a ¿je yëhua ju'iquëre mē'ëre ñare'ni? Panita'a ¿co hue'ñana cosiquëpi pa'ina, sani ñare'ni mē'ëre?' ⁴⁰ Cajëna, pai ëjaëpi sehuoja'quë api, jaohua'ire: 'Nuñerepa cayë, mësarute. Si'aye mësaru jaohua'ire yē'ë yo'je tsini a'ricohua'ire teaye pa'iohua'ire ñajë de'oye yo'ose'e cato jare yē'ëni de'oye yo'ose'e pa'iji.'

⁴¹ Ja maca cui'ne Ëjaëpi caja'quë api, ari te'te pa'icohua'ire: 'Sajj'ë, yē'ë quë'ro pa'ima'pë nejosi te'tere pa'icohua'i. Sajj'ë, huatire cui'ne i jo'yare caquë toa yeja de'hua sitona. ⁴² Ao ëa ju'ina, mësaru aoma'pë paë'ë, yē'ëre. Oco ëa ju'ina, ocoje cui'ne ocuaye pahüë. ⁴³ Huë'e peoquëpi coa cu'iquë

paë'ë. Jaje pa'ina, mësarupi pëa hue'ña isiye pahuë. Caña peoquë paë'ë. Pa'ina, mësarupi isima'pë paë'ë. Ju'iquë paë'ë. Pa'ina, mësaru dani ñañe pahuë. Cosiquë paë'ë. Pa'ina, sani ñama'pë paë'ë, mësaru.' ⁴⁴ Ja maca johua'ipi caja'cohua'i a'ë, ite: '¿Ëjaë, je yëhua më'ëre go ëa ju'iquëre panita'a oco ëa ju'iquëre, panita'a coa cu'iquëre, panita'a caña peoquëre panita'a ju'iquëre, panita'a cosiquëre ñajëta'a coçaiye pare'ni?' ⁴⁵ Jaje cajëna, pajë ëjaëpi sehuoja'quë api: 'Nuñerepa cayë, johua'i teaye pa'i paire ñajëta'a coçaiye pajë cui'ne yë'ëreje ai jerepa ti necaiye pahuë, mësaru.' ⁴⁶ Jaje casi maca johua'i saija'cohua'i a'ë, ti nejo hue'ñana. Cui'ne nuiñe yo'osicohua'ipi ti pa'i hue'ñana saija'cohua'i a'ë."

26

Jesure Tseañe Cuasase'e

(Mr 14.1-2; Lc 22.1-2; Jn 11.45-53)

¹ Jaje Jesús si'aye iyere ca tējini capi, i ye'yacohua'ire:

² "Mësarupi tsoe asayë, caya mu'seña pa'i maca Israel pajë Egíptopi etajë pa'ise'ere cuasajë tsi'sini yo'oye ti'a ja'ñe. Ja maca Pa'i Mamaquë tseja cuañosiquë pa'ija'quë api, que cuañoja'quëpi."

³ Ja mu'seña Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i, cuañese'e ye'yacohua'i, cui'ne aiohua'i, tsi'sisicohua'ipi paë'ë, Caifás Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaë jai huë'e hue'se daripëna. ⁴ Jarona Jesure coa cosojë tseani huani jëo ja'ñere ca ñahuë, iti yo'o ja'ñere. ⁵ Jaje pa'iquëta'are "fiesta pajë tsi'si macata'a tseañe pañu'u, paipi co'aye sañope yo'oma'cohua'ini" cahuë.

Huëo Sëñepi Jesure Tsoacaise'e

(Mr 14.3-9; Jn 12.1-8)

⁶ Simón huë'ere Jesús paji'i, Betania daripëre ja'ju dahuë ju'iquë hue'yosiquë huë'ere. ⁷ Jarote pa'ina, nomiopi quëna huë jai do'i quëna huëna de'o së ma'ñapi timë'siconi cajico dacopi tsio dani, Jesús mesare ñu'ina, ja ma'ñapi i sjo'pëna doo. ⁸ Jaje iyere yo'ocona, ñani i ye'yacohua'ipi pëijë ca huëohuë.

"¿Me ne ja'ñere coa nejoco'ni, jai do'ire? ⁹ Iopi yecohua'ina isico jaiye curi neni peocohua'i mañani coçaito de'o'ñe pa'ioni yo'oco."

¹⁰ Cajëna, Jesupi asani capi:

"¿Me yo'ojë josa caye'ni, iote? Iye yë'ëre yo'ocaiye de'oye a'ë. ¹¹ Coa si'anë mësaru co'amaña peocohua'ire paja'cohua'i a'ë, mësaru acohua'ire. Jaje pa'iquëta'are yë'ëre cato si'anë mësaru pama'pë pa'ija'cohua'i a'ë. ¹² Yë'ë sjo'pëna huëo së ma'ñapi doye cato yë'ëre tasi maca huëo së ja'ñere ne de'huacaio yo'oco. ¹³ Jaje pa'ina, nuñerepa cayë, mësarute. Coa si'a hue'ña iye huaso coca quëanije ico yë'ëre yo'ose'e quëaja'cohua'i a'ë. Jaje quëajëna, pajë iote huanëyoma'pë cuasaja'cohua'i a'ë, io yo'oco pa'ise'e."

Judaspi Jesure Yehuo'e

(Mr 14.10-11; Lc 22.3-6)

¹⁴ Ja maca i ye'yacohua'ipi aquëpi Judas Iscariote hue'equëpi Maija'quë huë'ë ñacaicohua'i ëjaohua'i quë'rona sani capi:

¹⁵ "¿Je ja'ye sañe yëye'ni, yë'ëpi Jesure tseacaito?"

Jaje caquëna, asani ite saihuë, treinta curiquë tē'ña. ¹⁶ Jare ja macapi Judas Jesure pajë peo maca ñani tseani jaohua'i jëñana isisi'ca quë co'epi.

Mai Ëjaë Ani Tëjise'e

(Mr 14.12-25; Lc 22.7-23; Jn 13.21-30; 1 Co 11.23-26)

17 Fiesta huëo mu'se o'saye co'mema'a go ai mu'se ti'aëna, i ye'yacohua'ipi Jesure tsio dani se'le: ¿Jerona neja'cohua'i a'ni na'iquëna, aiñe, Egíptopi Israel pai etajë pa'ise'ere cuasajë ai ja'ñe?

“¿Jerona Egíptopi Israel pai etase'e cuasajë na'iquëna, ai ja'ñe neñe'ni?”

18 Cajëna, ipi capi, iohua'ire:

“Saij'ë, jai daripëna sani huë'e pa'iquëni ti'ani ite cajë'ë: 'Ye'yaquëpi caji: Yë'ë yo'o maca tsoe ja'yere pa'iji. Jaje pa'ina, më'ë huë'ena yë'ë ye'yacohua'i ja're cõni Egíptopi Israel pai etajë pa'ise'ere cuasajë yo'oye nesi'l,' caquë jëjo saopi.”

19 Jaje caëna, i ye'yacohua'ipi Jesús cuañese'eje yo'ohuë. Yo'ojë na'iquëna, ai ja'ñe ne de'huahuë.

20 Ñami de'osi maca Jesús mesare i doce ye'yacohua'i ja're cõni paji'i. 21 Pa'i ja yë'ta'a aore ai ñu'i capi, cui'ne:

“Nuñerepa cayë mësarute, mësarua aquëpi yë'ëre yehuoja'quë api.”

22 Ja maca jaje caquëna, jaohua'ipi ai oi ëayerepa asa huesëhuë. Asani sa'ñe iohua'ija'a se huëohuë, ñeje cajë:

“Ëjaë, ¿më ñato yë'ëpi yo'oja'quë a'ni?”

23 Cajëna, jaohua'ire sehuopi, Jesupi:

“Yë'ë ja're cõni te'e quëna de'huana aiquëpi iti yë'ëre de'oye yo'oyeje yo'oquë cosoquë tsea jëo cuañoja'quë. 24 Jaje pa'ina, Pai Mamaquë cato toyase'e cayeje pa'ye yo'o saoye pa'iji. Jaje pa'iquëta'are teayerepa yo'oja'quë api, ite yehuoquë. De'ora'pi, jaë ai de'oma'ë patu.”

25 Ja maca Judaspi, iti cosoquë tsea jëo cuañoja'quëpi ite capi:

“¿Ye'yaquë, më'ë ñato yë'ëpi yo'oja'quë a'ni?”

Caquëna, capi:

“Jaje pa'ijë'ë. Më'ë a'ë.”

26 Ja yë'ta'a aore aijë dujëna, Jesús i jëñapi panpë ini Maija'quëre de'oji caquë seji'i. Ja jeteyo'je i ye'yacohua'ire isiquë capi:

“Aijë'ë. Iye cato yë'ë ca'ë.”

27 Ja jeteyo'je ucu duruhuë i jëñapi ini Maija'quëre de'oji caquë seni iohua'ina se isiquë capi:

“Si'aohua'i ucujë'ë, iye ucu duruhuëna. 28 Iye cato yë'ë tsie a'ë. Huajëye ca neõñere neñe a'ë. Cui'ne jai pai co'aye yo'ose'ere sai de'huayere caquë isiye a'ë. 29 Jaje pa'iquëta'are cui'naëpi iye cuiya'i o'sa cõno ucuye paja'quë a'ë, mësarua ja're cõni, yë'ë ja'quë cuañe te'tena mësarua ja're huajë o'sa cõno ucuye ti'a macaja'a.”

*Pedro Jesure Ñama'quë A'ë, Caye
(Mr 14.26-31; Lc 22.31-34; Jn 13.36-38)*

30 Jëjë tējisi jeteyo'je Olivos cutihuëna saë'ë. 31 Ja maca Jesupi capi, jaohua'ire:

“Iye ñami si'aohua'ire mësarute yë'ëre quëco pase'e ti peocohua'ire nëija'coa. Jaje pa'ina, toyase'e caji: 'Huani jëosi'i, yëi ñamare ñacaiquëre. Huani jëosi maca yëi ñama huahuesicohua'i pa'ija'cohua'i a'ë.' 32 Jaje pa'iquëta'are yë'ëpi ju'isiquëpi huëni du'ru Galileana saquëna, mësarupi jeteyo'je ti'aja'cohua'i a'ë.”

33 Jaje ca maca Pedropi sehuopi:

“Jaje si'aohua'ire më'ëre tuiye jëosicohua'i pa'itoje yë'ë cato pañë.”

34 Jaje caquëna, Jesupi capi, ite:

“Nuñerepa cayë, më'ëre. Iye ñami ja yë'ta'a cura yë'ima'ëna, më'ë yë'ë ti ñama'quë a'ë caquë toasoñe coa caja'quë a'ë.”

³⁵ Pedropi capi, ite:

“Më'ë ja're çoni ju'iñe pa'ito ju'iñë, yë'ë. Coa caye pañë.”
Caquëna, cui'ne si'aohua'i i ye'yacohua'i cahue.

Jesús Getsemaní Què'rona Seña

(Mr 14.32-42; Lc 22.39-46)

³⁶ Ja maca Jesús i ye'yacohua'i ja're çoni tì'api, Getsemaní hue'yo hue'ñana. Tì'ani capi, jaohua'ire:

“Yë'ëse'e sani je macana seina, mësaruse'e iye macana ja'rujè'ë.”

³⁷ Jaje cani coa Pedrore cui'ne Zebedeo mamajëre cayaohua'ire sai sapi. Sani ai oi cui'ne ai co'a ju'i ai yo'o huëopi. ³⁸ Ja maca capi, jaohua'ire:

“Ai oiyë, yë'ë joyopi, juni huesëye pa'ina. Jaje pa'ina, mësaruse'e iye macana pëajè'ë, cui'ne yë'ë ja're çoni sëtasicohua'i pa'ijè'ë, mësaruje.”

³⁹ Jaje cani Jesús ai seña maca te'i se saji'i. Sani jaron a tsiapi yejana simeni ui seji'i, Maija'quëre, ñeje caquë:

“Yë'ë ja'quë maca, de'hue ne tì'añe pa'ito iye sëje da'care pare yë'ëre nejocaijè'ë, pani yë'ë yëquë cayeje pa'ye yo'oye, coa më'ë yëyepi yo'ose'e pa'ijaquë.”

⁴⁰ Ja maca i ye'yacohua'i quë'ro co'iquë tì'api, tsoe çaisicohua'ipi uijëna. Ñani Pedrore capi:

“¿Quëco tì'añe pare, yë'ë ja're çoni te'e hora macaje? ⁴¹ Sëtasicohua'i pa'ijè'ë. Cui'ne sejë'ë, co'aye mëiñena, taisicohua'i pa'iyë paja'cohua'i. Nuñerepa joyo cato yëji, neñe. Jaje pa'iquëta'are capëpi tutu peoji.”

⁴² Tijupë sani çoni seji'i, ñeje:

“Yë'ë ja'quë iye neñañe ai yo'oyere yeque necaiye peoto, coa më'ë yëyeje yo'ose'e pa'ija'quë.”

⁴³ Tijupë co'ipi. Co'iquë i ye'yacohua'i çaisicohua'ini tì'a copi. Iohua'i ñaco capi ai huëo ca'a do'ire sjo meina, caë'ë. ⁴⁴ Ja maca ñani jeoni saji'i, cui'naëpi Maija'quëre sesi'i caquë toasoñe acore. Ja'rë i case'eje pa'ye caquë seji'i. ⁴⁵ Ja maca saji'i. I ye'yacohua'i quë'rona sani capi, jaohua'ire:

“Yureta'a de'oji. Çajjè'ë, cui'ne huajëjè'ë. Tsoe tì'api, Pai Mamaquëre co'aye yo'ocohua'i jëñana isija'a maca. ⁴⁶ Huëijè'ë. Sañu'u. Tsoe daiji, yë'ëre yehuoja'quë.”

Jesure Tseañe

(Mr 14.43-50; Lc 22.47-53; Jn 18.2-11)

⁴⁷ Jesús ja yë'ta'a cocare capi, Judas títasi macaje. Jaë cato doce soisicohua'i aquë paji'i. Cui'ne i ja're çoni jai pai daë'ë, hua'ña cui'ne tara çoni çajicohua'ipi. Jaohua'i cato Maija'quë huë'e ñacaicohua'i jaohua'i jëjo daocohua'i cui'ne judío pai aohua'i jëjo daocohua'i paë'ë. ⁴⁸ Judas iti yo'oquë yehuoja'quëpi quëaëña, jaohua'ire:

“Yë'ë ini sihuaja'quë a'ë. Jaëni tseajè'ë.”

⁴⁹ Jaje casiquëpi Jesuna tsiojani ite sihuayeje yo'oquë capi:

“¿Pa'iquë, ye'yaquë?”

⁵⁰ Caquëna, Jesupi sehuopi ite:

“¿Cajëi, iquena daiquë'ni?”

Ja maca Jesure tsiojani tseani sahuë.

⁵¹ Ja maca jaje yo'ojëna, Jesús cajeipi hua'tiyo dutani çajorose'e tëtö tëapi, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaë jo'yaëre paní. ⁵² Jaje yo'oquëna, Jesupi capi: “De'huajè'ë, më'ë hua'tiyo io pa'i hue'ñana. Si'aohua'i hua'tiñoapi uihua-cohua'i cato jare cui'ne hua'tiñoapi huajëna, ju'ija'cohua'i a'ë. ⁵³ ¿Huesëquë më'ë yë'ëpi yë'ë ja'quëre sequëna, yurepi tsoe doce mil huñnaohua'ire jëjo

daouna, cōcātira'se'e? ⁵⁴ Jaje yo'oye pa'ito ¿me toyase'e caye tì'acquē'ni, jaje yo'o ja'ñe a'è, ca nēose'e?"

⁵⁵ Ja maca Jesús paire capi:

“¿Mēsaru yē'ère tseañu'u cajē hua'ñapi cui'ne tarapi conì tse'ejē date, co'amaña ñaère tseañe pa'ye? Si'a mu'seña mēsaru ja're yē'è pa'i Maija'quē huē'epi ñu'i ye'yaquēna, mēsaru ti yē'ère tseañu'u cama'pē pa'isicohua'i a'è. ⁵⁶ Jaje pa'iquēta'are si'aye iye yo'oye pa'iji, tsoe acohua'i Maija'quēre quēacacohua'i toyajē pa'ise'epi tì'ajaquē cajē.”

Ja maca si'aohua'i i ye'yacohua'i Jesure te'ire jēoni cati saē'è.

Judío Pai Ca Tējicohua'ipi Jesure Yo'oye

(Mr 14.53-65; Lc 22.54-55, 63-71; Jn 18.12-14, 19-24)

⁵⁷ Jesure tseasicohua'i sahuē, Caifás Maija'quē huē'e ñacacohua'i ējaē quē'rona. Cui'ne jarote cuañese'e ye'yacohua'i cui'ne aiohua'i tsi'sisicohua'ipi paē'è. ⁵⁸ Jaje pa'ijēna, Pedropi so'o maca se ñaquē jeteyo'je tuji'i, pai ējaērepa huē'e daripē quē'rore paja'a. Sani jaro cacani ja huē'ere ñacacohua'i ja're conì ja'rupi, merepa yo'oja'cohua'i a'ni ite tseasicohua'i cuasaquē.

⁵⁹ Maija'quē huē'e ñacacohua'i ējaohua'ipi cui'ne aiohua'ipi cui'ne si'a judío pai yo'oye ñani ca tējicohua'ipi co'ehuē, Jesure sañope co'aye yo'oquē api cacohua'ini tì'ani Jesure huani jēoñu'u cajē. ⁶⁰ Jaje co'ejēta'a tì'añe pahuē, ite sañope ca ja'ñe. Jaje tì'ama'pē jai pai ite coa huēojē cosojē co'aye yo'oquē api, cahuē. Jaje yo'o maca cayaohua'i tēji huē'ñarepa sañope cacohua'i daē'è. ⁶¹ Jaohua'ipi dani cahuē: “Iquē cato yē'ēpi Maija'quē huē'e nejosiquēpi toaso mu'seña pa'i maca cui'naoni huē'oja'quē a'è, caquē api.”

⁶² Ja maca Maija'quē huē'e ñacacohua'i ējaēpi huēni nēcani capi, Jesure:

“¿Ti te'e yē'opojē sañope sehuoye paquē, mē'è? ¿Mē'ère sañope jaohua'i caye asaquē, mē'è?”

⁶³ Jaje catoje Jesús ti cama'è paji'i. Ja maca Maija'quē huē'e ñacacohua'i ējaēpi capi, ite:

“Maija'quē huajēquērepa mamipi mē'ère care pajē'è, cayē. Quēajē'è, mē'ēpi Maija'quē mamaquērepa Cristo pani.”

⁶⁴ Jaje caquēna, Jesupi capi, ite:

“Jaje pa'ijē'è. I a'è, yē'è, mē'è cayeje. Cui'ne mēsaru ñaja'cohua'i a'è, Pai Mamaquē Diosu tutu quē'irepa ēja te'tere ñu'ina, cui'ne ma'tēmopi sirija'a daina.”

⁶⁵ Ja maca Maija'quē huē'e ñacacohua'i ējaēpi i ju'i care naē ye'sapi, ai coa care paji caquē iñoquē. Jaje yo'oquē capi:

“Iquē Maija'quēre ai cue'cuequē yo'o'ji, i yē'opo cayepi. ¿Jaje pa'ito iquere yeque cajē i yo'oquēna, ñasicohua'ini senì asañu'u cajē co'eye'ni? Mēsarupi tsoe asahuē, i cue'cuequē caye. ⁶⁶ Jaje pa'ito ¿me caye'ni, mēsaru?”

Caquēna, iohua'ipi cahuē:

“Jaje co'aye caquē api. Jaje pa'ina, ju'iñe pa'iji.”

⁶⁷ Ja maca i tsiana copi tse'sejē cui'ne tarapi tē'cahuē. Yecohua'ipi tsiana mosicapi tē'cahuē. ⁶⁸ Jaje yo'ocohua'ipi cahuē, ite:

“¿Mē'è a'è, Cristorepa se ta'ñe ca ñajē'è, nepi mē'ère tētore'ni?”

Pedro Cosose'e

(Mr 14.66-72; Lc 22.56-62; Jn 18.15-18, 25-27)

⁶⁹ Jaje yo'ojēna, Pedro cato hue'se yejare ja'rusiquēpi ñuji'i. Ñu'ina, paire necaico i quē'rona tsiojani cao, ite:

“Mē'ēje Jesús Galilea aquē ja're conì cu'i pa'isiquē aē.”

70 Jaje cacona, Pedropi si'aohua'i pa'i hue'ñana coa cosopi, ñeje caquë:
 “Huesëyë, më'ë caye. ¿Iquere jaje caco'ni?”

71 Pedro eta sa'ro quë'rona huëni je'në saina, yecopi nomio ñani cao, iti maca pa'icohua'ire:

“Iquë Jesús Nazaret aquë ja're coní cu'i pa'isiquë api.”

72 Cacona, ja maca Pedropi tìjupë coso copí:

“Ñama'quëre pa'ë, jaëte. Quëare payë.”

73 A'ri maña tsoe pa'i maca iti maca pa'icohua'ipi Pedro quë'rona tsiojani cui'ne ite cahuë:

“Nuñerepa më'ë i ye'yasicohua'i aquëre pa'ë. Jaje pa'ina, më'ë coca cayeque tiñe pa'iji, huesëye peoye.”

74 Cajëna, ìpi capi:

“Ti ñama'quë a'ë, caye asa ma'ñe, mësarü.”

Jaje itire yo'oquë caquëna, cura yëji'i. 75 Yë'ina, ja maca Pedro cuasa ñajaji'i, Jesús ite case'e: “Ja yë'ta' cura yë'ima'ëna, më'ë toasoñe yë'ere ñama'quë a'ë cosoja'quë a'ë.” Jare cuasaquë ja maca jaro pa'isiquëpi Pedro etani ai oji'i, co'a ju'i.

27

Pilatona Jesure Isiyë

(Mr 15.1; Lc 23.1-2; Jn 18.28-32)

1 Ñata tómesi maca Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi cui'ne judío pai aiohua'ipi te'e cuasaye nehuë, Jesure huani jea ja'ñere cajë. 2 Sëasiquëni sani Poncio Pilatona iti yeja ëjaëna isihuë.

Judas Ju'ise'e

3 Judas Jesure yehuoquëpi ñaquëna, Jesupi huani jeo cuañoja'quë pa'ina, ñani ai oi pañete yo'ore'ni cuasaquë oi treinta curi të'ña ite isise'ere cui'nare co'yopi, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ina. 4 Co'yoquë capi, jaohua'ire:

“Co'aye yë'ë yo'ohuë, ti do'i peoquëni huani jeoja'quëre isiquë.”

Jaje caquëna, iohua'ipi sehuohuë, ite: “¿Iquere yëquë oiye'ni, ja yo'ose'e? Më'ëse'e yo'oquë cajë'ë.”

5 Ja maca Judas, curiquë Maija'quë huë'ena jeo ñato saoni sani queo deni juji'i.

6 Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi curiquë ña'ñe oese'ere tsi'soni careña:

“Iye curiquë Maija'quëre coa isijë aya mahuëna ayaye peoji, tsie do'i saise'le me ayaye'ni.”

7 Ja jeteyo'je jaohua'i te'e cui'ne si'a yë'quë maca cuasajë ca de'huahuë, “soto ne hue'ñana yejare huerofnu'u, tìohua'ire taja'a yejare” cahuë. 8 Jaje pa'ina, ja yeja yureje “Tsie Yeja” hue'eji. 9 Jaje tì'api, tsoe aquë Maija'quëre quëacaiquë Jeremias toyaquë pa'ise'e ñeje cayepi: “Treinta curiquë të'ña imahuë, i do'ire Israel pai isise'ere. 10 Japi huerohuë, soto ne yejare, ëjaë yë'ere cuañese'eje pa'ye.”

Jesús Pilato Ña Hue'ñare Pa'ise'e

(Mr 15.2-5; Lc 23.3-5; Jn 18.33-38)

11 Jesús pai ëjaë quë'rona sasiquë paji'i. Pa'ina, ìpi ite seji'i:

“¿Më'ë aë, judío pai ëjaërepa?”

Caquëna, Jesupi capi, ite:

“Jaje pa'ijë'ë. Më'ë case'eje pa'i a'ë.”

12 Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi cui'ne aiohua'ipi sañope co'aye catoje Jesús ti a'ri mañaje sehuoma'ë paji'i. 13 Paquëna, ja maca Pilatopi capi, ite:

“¿Asama'quë më'ë, më'ëre sañope yo'ojë caye?”

14 Jaje catoje Jesús ti sehuoma'ë paji'i. Jaje pa'ina, ña jujani pai ëjaëpi ai ise'ere ñani ¿me neja'quë a'ni? cuasapi. Cui'ne huesëpi, yeque yo'oye peoquëna.

Jesure Huaiye Pa'iji, Caye

(Mr 15.6-20; Lc 23.13-25; Jn 18.38-19.16)

15 Jaje pa'iquëta'are si'anë fiesta pa'i maca pai ëjaëpi cosicohua'ire eto saoque yo'oye paquë paji'i. Paipi jaëni etoye pa'iji cajëna, etoque paji'i. 16 Paji'i, cosiquë Barrabás hue'equë si'aohua'i i co'aye yo'oye asaquë. 17 Jarote jai pai tsi'sisicohua'i pa'ijëna, Pilatopi seji'i, jaohua'ire:

“¿Neni yëye'ni, de'oye pa'ija'quëre jëjo saoye, Barrabás panita'a Jesucristo?”

18 De'hue asapi, paipi Jesuni ai yëjë yo'o do'ire pëijë co'aye yo'oma'quëni tsease'e. Jaje pa'ina, Pilato jaje capi.

19 Ja yë'ta' Pilato pai co'aye yo'ose'ere asani ne de'hua hue'ñare ñu'ina, i pacopi jëjo dao, io case'ere quëaja'quëre ñeje caco:

“Jaëre nuñerepa de'o paire cui'na cõni yo'oma'ë pa'ijë'ë. Coa ñajë'ë. Jaëte yo'o do'ire huëo cãni ñahuë, ai co'ayerepa.”

20 Jaje pa'iquëta'are Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi cui'ne judío pai aiohua'ipi paire cuañehuë, Barrabásni etojë'ë cajë, cui'ne Jesuni huani jeoja'quëre cajë'ë, cahuë. 21 Pai ëjaëpi tujupë cui'ne seni coquë capi:

“¿Cayahua'i tseasicohua'i pa'icohua'ire jequëni yëye'ni, eto saoye?”

Caquëna, jaohua'ipi cahuë:

“Barrabásni etoye yëyë.”

22 Cajëna, Pilatopi seji'i, jaohua'ire:

“¿Cui'ne me neja'quë a'ni, Jesure Cristo hue'equëre?”

Caquëna, si'aohua'i sañope cahuë:

“¡Queja'quë api!”

23 Ja maca Pilato capi, jaohua'ire:

“¿Jaje pa'ito iquere co'aye yo'o u'ni?”

Caquëna, tujupë cui'ne cui cohue:

“¡Queja'quë api!”

24 Pilatopi i co'aye yo'ose'e asa ti'ama'ëna, coa paipi jerepa josa yo'ojë sañope jase'e cajëna, ña jujani jëña tsoasi'i caquë oco daja'quëre jëjo saouna, daëna, tsoaquë capi:

“Yë'ëpi iquë de'o paire huani jeo ja'ñe cuañema'ë pa'iyë. Mësaruse'e yo'ojë'ë.”

25 Jaje caquëna, si'a pai sehuohuë:

“Yëquëna cui'ne yëquë mamajëna ite huani jeo do'i tomejaquë.”

26 Ja maca Pilatopi Barrabásni eto saopi, de'oye pa'ija'quëre. Etoquë Jesuni si'seni ja jeteyo'je quëni huani jeoja'quëre jëjo saopi.

27 Ja jeteyo'je pai ëjaë soldado paipi Jesure sahuë, jai huë'ena. Si'a soldado pai tsi'sisicohua'irepa paë'ë, Jesús pa'i hue'ñana. 28 Ja jeteyo'je i ju'i ca dutani maja'i ju'i care suñacaë'ë. 29 Cui'ne sjopëna miu maro puacaë'ë. Cui'ne ëja te'te jëtëna soquë tarapë isihuë. Ja maca i ña hue'ñana do're ja'runi cue'cuejë ñeje ite cahuë:

“¡Pa'ijj'ë, judío pai ëjaërepa!” ³⁰ Jaje cajë cui'ne copi tse'sejë cui'ne ite tarapëpi siopëna t'ë'cajë yo'ohuë. ³¹ Jaje ite cue'cue tējini maja'i ju'i ca dutani i ju'i care pare suñacani ja maca queja'quëre sahuë.

Ite Quesë'e

(Mr 15.21-32; Lc 23.26-43; Jn 19.17-27)

³² Jaropi etani saijë Cirene aquëre t'jahuë, Simón hue'equëre. Jaëni Jesure queja'a sarahua sacaija'quëre cuañehuë.

³³ Jaje yo'ojë Gólgota hue'e hue'ñana t'jahuë. Jaje cani cayë, pai siopë tara.

³⁴ Jaje na Jesure cuiya'i o'sa conona sējeñe coní co'mesicore ocuahüë. Jaje ocujäna, Jesús ipi neñani ucuye coepi, iote.

³⁵ Ite quesí maca jeteyo'je soldado paipi Jesús ju'i care ¿nepi iote paja'cohua'i a'ni? cajë yo'ohuë, sa'ñe iohua'ija'a. Jaje yo'ojëna, tsoe aquë Maija'quëre quëacaiquë toyase'e ñeje cayë t'j'api: “Yë'ë ju'i care pai ñape huahuehuë, iohua'ija'a ¿nepi paja'cohua'i a'ni?” cajë yo'ohuë. ³⁶ Jaje yo'o tējini yecohua'ipi dani sama'cohua'ini cajë ja'runi ñahuë. ³⁷ Cui'ne i siopë sa'ñihuëna ja do'ire ju'iji caco quëacore toyani sēohuë. Toyasico cato paj'i'i, ñeje: IQUË API, JESÚS, JUDÍO PAI ËJAË.

³⁸ Cui'ne caya co'amaña yahue imacohua'ire quësicohua'i pa'ë'ë, i ja're coní, yequëni i ëja tē'tena cui'ne yequëni i ari tē'tena. ³⁹ Cui'ne iti macasa'a da saicohua'ipi cue'cuejë tea ju'ijë siopë api sē'cuijë sa'ë'ë, ite ñajë. ⁴⁰ Cui'ne cahuë:

“Më'ë a'ë, Maija'quë huë'e peo hue'ña nejoni cui'ne toaso mu'seña pa'i maca cui'naoni huëoja'quë a'ë, caquë pa'isiquë. Jaje pa'i sēte yure co'ye huasoje'ë. Më'ëpi Maija'quë mamaquë pani cruzupi cajë nēcajē'ë.”

⁴¹ Jaje cui'ne Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ijë cui'ne cuañese'e ye'yacohua'ijë, fariseohua'ijë cui'ne cue'cuehuë, ite. Jaje cue'cuejë sa'ñe iohua'ija'a cahuë:

⁴² “Yecohua'ita'are huasopi. Jaje pa'iquëta'a jja'a co'ye huasoyere paji. Jaje pa'ina, ipi Israel pai ëjaërepa pani yurepi cruzu dequëpi cajë nēcaëna, sehuoye patira'pi, maire. ⁴³ Iquë cato Maija'quëna ire papi cuasaquë quëcoquë paj'i'i. Jaje pa'isiquëre sēte yure Maija'quëpi ite huasojaquë, ite oiquërepa pani. Ita'a maire 'yë'ë cato Diusu mamaquëre pa'ë' caquë pa'isiquë api.”

⁴⁴ Cui'ne co'amaña ñaohua'ijë i ja're coní quësicohua'ique tea ju'ijë sañope cahuë.

Jesús Ju'ise'e

(Mr 15.33-41; Lc 23.44-49; Jn 19.28-30)

⁴⁵ Ja maca yureta'a si'a yeja ñamije pa'iolepa de'o nēji'i, mu'se jopore papi na'i maca tres pa'i macaja'a. ⁴⁶ Cui'ne jare ja hora pa'i maca Jesús ai tutu cui'ni: “Eli, Eli, lama sabactani”. Ja cayë cato caji: Yë'ë Diusu, Yë'ë Diusu, ¿me nesi'quë yë'ëre jeoco huesou'ni?

⁴⁷ Yecohua'í iti maca pa'icohua'ipi asani cahuë:

“Tsoe aquë Maija'quëre quëacaiquë Elías pa'isiquëni soiji.”

⁴⁸ Jare iti macapi te'i huë'huëpi, oco saësi pë quërëjasi'i caquë. Quërëjani dani o'sa cuiya'i conore saë tējini soquë tarapëna huë sēoni ucujaquë caquë ja'ye maca sapi. ⁴⁹ Jaje yo'oquëna, yecohua'ipi cahuë:

“Yo'oma'ë. Ñañu'u, Elíaspi dani ite huasoquë pa'ito.”

⁵⁰ Tijupë Jesús tutu cui'ne cui copi. Ja maca juni huesëpi. ⁵¹ Jare iti macapi Maija'quë huë'e ta'tëpo tēhuosico cayaye ëmëje'epi huë'ehuëre pana yete saji'i. Yejajë ñu'cuequë cui'ne quëna yejañaje tsate saji'i. ⁵² Cui'ne

ju'isicohua'ire tase'eje hui'ye sapi. Cui'ne Maija'quère asani ju'isicohua'ije huëisicohua'i paë'ë. ⁵³Tasi daripëapi huëisicohua'i paë'ë, Jesús huëisi jeteyo'je. Huëni de'o Jerusalén daripëna cacahuë. Cacajëna, jai pai ñahuë, jaohua'ire.

⁵⁴Ja maca Capitán cui'ne i ja're coní Jesure ñacohua'ipi yeja ñu'cueye ñani cui'ne yeque jaiye yo'oyere ñajë ai ca'rajë cahuë: “Nuñerepa iquë Maija'quë mamaquërepa paji'i.”

⁵⁵Jarote jai pai nomiohua'ije paë'ë, so'opi de ñajë, Jesure Galileapi coçaijë tuisicohua'i. ⁵⁶Jaohua'i ja're coní paë'ë, María Magdalena, María Jacobo cui'ne José pëca ja'co cui'ne Zebedeo mamajë pëca ja'co coní paë'ë.

Jesure Tase'e

(Mr 15.42-47; Lc 23.50-56; Jn 19.38-42)

⁵⁷Ñami de'o huëo maca jaiye co'amaña paquë José hue'equë Arimatea daripë aquëpi daji'i. Jaë cato Jesure tuiquë de'osiquë paji'i. ⁵⁸Jaje pa'ipi jaëpi Pilato quë'rona sani Jesús capëre seji'i. Seina, ja maca Pilatopi cuañepi, isijë'ë caquë iti ñacaicohua'ire. ⁵⁹Josépi i capë si'si peo capi peo hue'ña deapi. ⁶⁰Yo'oni huajëcore pana i tsecona oapi, quëna yeja pëpëna coje nesicono. Ite tani jai quëna pëpi daripë se sioní saji'i. ⁶¹Cui'ne jarote paë'ë, María Magdalena, cui'ne yequë María coní, daripë tiñare pare ja'rusicohua'ipi.

Jesús Tasito Ñacaicohua'i

⁶²Se ñatasi mu'se cato huajë mu'se de'hua tējisi maca paji'i. Pa'ina, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi cui'ne fariseohua'i coní Pilato quë'rona saë'ë. ⁶³Ti'ani cahuë: “Ëjaë, yëquë jaë cosou ja yë'ta'a huajëquë pa'inë ñeje caquë pa'ise'ere cuasayë, 'Toaso mu'seña pa'i maca ju'isiquëpi cui'naëpi huëija'quë a'ë case'ere.’” ⁶⁴Jaje pa'ina, jëjo saojë'ë, tasi daripë ñaja'cohua'ire toaso mu'seña pa'i macaja'a, i ye'yaquë pa'isicohua'ipi dani i capë ñani sani, ja maca paire 'Tsoe huëji'i, juni huesësiquë pa'isiquëpi' cama'cohua'ini. Jaje yo'ose'e cato ai jerepa du'ru cosose'e jerepa coa cosose'e pa'ima'coní tējijerepa cosoyepi.”

⁶⁵Cajëna, Pilatopi capi, jaohua'ire:

“Jaohua'i pa'iyë, iti ñacohua'i soldado pai. Jaje pa'ito sani de'oyerepa ñajë'ë.”

⁶⁶Jaje caëna, sani tasi daripëre de'oyerepa de'hua'ni iti coje sjo quëna pë ëmëje'ena toyani sëohuë. Sëoni iti macana soldado paire ñaja'cohua'ire jëoni saë'ë.

28

Jesús Jui'siquëpi Huëise'e

(Mr 16.1-8; Lc 24.1-12; Jn 20.1-10)

¹Huajë mu'se tëto sani du'ru macarepa semana mu'se ñata maca María Magdalena, cui'ne yeco María coní tasi daripë ñañu'u cajë saë'ë. ²Saijëna, cuasama'tore papi tutu yeja ñu'cueye paji'i, Ja cato Ëjaë huiñaëpi ma'tëmopi tasi daripë quë'rona titani yo'opi, quëna pë coje sjosiconí ne tãoni jo ëmëje'ena ja'rupi. ³Mujuë ye'hueye miañe ñañeje pa'irepa paji'i. Cui'ne i ju'i capi po yëioje pa'iolepa paji'i. ⁴Jare ñani soldado paipi quëquë huesëni tsasijë ju'ise'eje pa'iohua'i de'ohuë. ⁵Ja maca ëjaë jo'yaëpi capi, nomiohua'ire:

“Ca'rama'pë pa'ijë'ë. Tsoe yë'ëpi asayë, Jesure quëni huani jëosiquëre mësarú co'eye. ⁶Íño peoji. Tsoe huëji'i, i case'eje pa'ye. Dani ñajë'ë, ite oá sitore. ⁷Sani esa cajë'ë, i ye'yacohua'ire: 'I cato ju'isiquë pa'isiquëpi

huëj'i. Yure jaje pa'ipi mësaru Galilea ja yë'ta'a tì'ama'pëna du'ru saija'quë api. Jarona ite ñaja'cohua'i a'ë, mësaru.' Iyese'e pa'iji, yë'ë mësarute casi'i cuasase'e."

⁸ Ja maca nomiohua'ipi esa tasi daripë quë'ropi ca'rajë cui'ne ai sihuacohua'ipi huë'huëjë saë'ë, huajë cocare i ye'yacohua'i pa'isicohua'ire quëañu'u cajë. ⁹ Ja huë'huëjëna, Jesupi jaohua'ina ñaini pëpapi. Pëpaquëna, ja maca Jesure ire papi cajë i quëona su'cuajë de'oquëre pani cahuë. ¹⁰ Yo'ojëna, ipi capi, jaohua'ire:

"Ca'rama'pë pa'ijë'ë. Sani quëajë'ë, yë'ë yo'je tsire. Galileana sani yë'ëre ñañe pa'iji."

Soldado Pai Quëase'e

¹¹ Ja yë'ta'a nomiohua'ipi saijëna, yecohua'i soldado pai iti ñasicohua'ipi pai pa'i huë'ñana sani si'aye iohua'i yo'oquëna, ñase'ere quëahuë, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ire. ¹² Ëjaohua'ipi sani aiohua'i ja're conì cahuë, si'a yë'quë maca cuasaye pa'ijaquë cajë. Jaje cajë ja maca soldado paire jaiye curiquë isihuë. ¹³ Isijë cahuë, jaohua'ire:

"Mësarupi cajë'ë: 'ñami yëquë canì huesësi maca Jesús ye'yaquë pa'isicohua'ipi dani i capë ñani sahuë.' ¹⁴ Jare pai ëjaëpi asa tì'ani, mësarute sañope yo'oye pa'ito yëquëpi ite ca de'huacañu'u. Cui'ne ai yo'oye pa'itoje cocajja'cohua'i a'ë, mësarute."

¹⁵ Ja maca soldado paipi curiquë imani, sani jare iohua'i yëhuojë case'eje pa'ye quëahuë. Jaje pa'ina, yure iye mu'señaje judío pai cui'ne quëajë pa'icohua'i a'ë.

Jesupi I Jëjo Daocohua'ire Cuañese'e

(Mr 16.14-18; Lc 24.36-49; Jn 20.19-23)

¹⁶ Jaje du'ru ca nëose'e sëte i ye'yacohua'i once pa'iohua'i Galileana saë'ë, Jesús quëa nëosi cutihuëna. ¹⁷ Jarona Jesure ñani ite do're ja'runi de'oquëre pa'ni cajë yo'ohuë, ja yë'ta'a yecohua'i jëa coejëta'a. ¹⁸ Ja maca Jesús jaohua'ire tsiojani capi:

"Yë'ëna si'aye tutu isise'e pa'iji, ma'tëmo cui'ne yeja cuañequërepa pa'ija'quëre. ¹⁹ Jaje pa'ina, saijë'ë, coa si'a yejaña pai pa'i huë'ñana. Sani yë'ëre ye'yecohua'ire necaijë'ë. Jaohua'ire Maija'quë mamipi, i mamaquë mamipi, cui'ne de'o joyo mamipi oco docaijë'ë. ²⁰ Jaje yo'ojë cui'ne ye'yajë'ë, yë'ë mësarute cuañese'ere si'aye sehuojajë cajë. Cui'ne cuasajë'ë, yë'ëpi mësaru ja're si'a mu'seña pa'iji, yeja carajaisi macaja'a." De'oji. Jaje pa'ijaquë.

SAN MARCOS

Juan Oco Doquë Ayere Quëaye

(Mt 3.1-12; Lc 3.1-9, 15-17; Jn 1.19-28)

¹ De'lo coca ñeje huëopi. Ñeje yo'opi, Ëjaë Jesucristo Maija'quë mamaquë.

² Maija'quëre quëacaiquë Isafaspi Maija'quë quëaquëna, toyapi, ñeje: “Yë'ëre quëacaiquëre du'ru jëjo saosi'i, saija'a ma'a ne de'huacaija'quëre.

³ Airopi j yë'ose'e jutaja'coa. Ne de'huajë'ë,

Mai Ëjaë daija'a ma'a, nui ma'a hui'yocaijë'ë.”

⁴ Jaje pa'ina, Juan cuene yejaja'a dai paire doquë daji'i. Jaje dai capi: Mësarü ja'rë cuasase'ere jeoni ponëto oco doye pa'iji, mësarü co'aye yo'ose'e sai de'huacaise'e pa'ija'core. ⁵ Judea quë'ro pai cui'ne Jerusalén daripë pai si'aohua'i j pa'i hue'ñana sani iohua'i co'aye yo'ose'e oijë quëajëna, Juanpi Jordán tsiayana dopi.

⁶ Juan caña cato camello ñaapi nese'e paji'i. Cui'ne j tëi ca cato ca'nipi nesico paji'i. I aïñe cato pu'su cui'ne mejaë paya paji'i. ⁷ Ñeje caquë paire quëaëña:

“Yë'ë jeteyo'je jerepa pa'ipi daiji. I jo'yaë në meni zapato joyecaiquëje pa'i yë'ë peoyë, ai teaye pa'i a'ë. ⁸ Ocopi dohuë, mësarute. Jesuta'a Maija'quë joyere isija'quë api.”

Jesure Doye

(Mt 3.13-17; Lc 3.21-22)

⁹ Ja mu'seña Jesupi Nazaret daripëpi de daquëña. Nazaret daripë cato Galilea quë'ro paji'i. Daquëna, Juanpi Jordán ñana dopi, Jesure. ¹⁰ Do tējina, Jesús tsiayapi tumaquëna, ma'tëmo jaca sacona, ñaëña. Ñaquëna, Maija'quë joyo ire pana nëca mequëña, su'teje pa'ipi. ¹¹ Nëca meina, ma'tëmopi yë'ose'e jutaëña:

“Më'ë yë'ë mamaquë a'ë. Më'ëre ai yëyë. Ai sihuquë pa'iyë, më'ëre.”

Jesure Neñañe

(Mt 4.1-11; Lc 4.1-13)

¹² Ja maca je'nërepa Maija'quë joyopi saëña, Jesure, yequë hue'ñana, pai peo hue'ñana. ¹³ Saëna, airo acohua'i quë'rona cuarenta mu'seña pa'ina, mënapi co'aye yo'ojaquë caquë dani neñaëña. Mënapi jaje yo'o tëji maca hui'ñoahua'ipi dani Jesure necateña.

Jesús Yo'o Huëoye, Galileana

(Mt 4.12-17; Lc 4.14-15)

¹⁴ Juanre tsoe tseani cosi maca Jesús jeteyo'je saji'i, Galileana, de'lo cocare quëaquë Diusu tē'te ayere. ¹⁵ Ñeje caquë quëapi:

“Tsoe tī'api, Maija'quë cuañe tē'te. Ja'yere pa'iji. Mësarü ja'rë cuasase'e jeoni yequë cuasayena ponëjë'ë. Huaso cocare asajë'ë.”

Hua'ire Yo'ecohua'ire Soiye

(Mt 4.18-22; Lc 5.1-11)

¹⁶ Jesupi Galilea jaira tē'tëpaja'a saina, Simón j yo'jei Andrés conï hua'i huaterë jeo de'ojëna, ñaëña, iti hua'i yo'ecohua'i sëte. ¹⁷ Ñani ja'ohua'ire capi:

“Yë'ë ja're daijë'ë. Yureta'a paire yo'ecohua'i pa'ija'cohua'ire nesi'i, yë'ëpi.”

18 Ca tējina, huaterē jeoni sateña, j ja're.

19 Satena, seña maca saina, Zebedeo mamajēpi Jacobopi j yo'jei Juanpi conī yohuēre ñu'lijē huaterēre que'que do'sejēna, ñaēña. 20 Nani johua'ire soiña. Soina, jahua'ije pēca ja'quēre jeoni Jesús ja're sateña, j saina coçaicohua'i ja're conī yohuēre pa'ina.

Co'a Joyore Hue'equē

(Lc 4.31-37)

21 Jeo saiscohua'ipi capernaum daripēna sa tī'ani, du'ru huajē mu'se Judea paī tsi'si huē'ena cacarena, ye'yaēña, Jesupi. 22 Ye'yaquēna, me nesiquēpi de'oyerepa ta'ñerepa ye'yaquē'ni, jaē, cuañequēje pa'irepa ye'yaquē'ni. Maire ye'yacohua'i yo'oyeje yo'oye paī, cuasareña. 23 Cui'ne paī tsi'si huē'ere huati quē'i paquēña.

24 Pa'ipi caēña:

“¿Jesús Nazaret daripēpi daiquē me nesi'quē yēquēre yo'oquē'ni? ¿Yēquēre huasi'quē daiquē? Ti cuañequērepa de'oquēni ñahuē, mé'ere.”

25 Caquēna, Jesupi huatire caēña:

“Cama'ē pa'ijē'ē. Jaēte jeoni etajē'ē.”

26 Caquēna, asani hue'hue dahuēje pa'ye ju'iquēte yo'oni cuini etaēña, huati. 27 Jaje yo'ouna, ñani si'aohua'i quēquē huesēni sa'ñe se'teña:

“¿Ique a'ni, iye? ¿Iquerepa huajē ye'yaye a'ni, iye? ¿Huatiohua'ire eto saotutire paque paī. Jajē paquēni j cuañeñe sehujē etayē?”

28 Jaje Jesús yo'oyese'e esa Galilea yeja pa'icohua'i asa tī'areña.

Simón Pedro Huaore Jujuye

(Mt 8.14-15; Lc 4.38-39)

29 Ye'ya tējini paī tsi'si huē'epi etani Simón cui'ne Andrés huē'ena cacaēña. Jacobo cui'ne Juan conī cacarena, Jesús ja're. 30 Cacarena, Simón huao suña dahuēre ju'io uico pacoña. Pa'iona, io ju'iñe quēareña, Jesure. 31 Quēarena, asani dani io jētēna tseani naē huēouña. Naē huēouna, suña dahuē jeouña. Jeouna, huēni si'aohua'ire aōña.

Jai Paire Ne Co'yaye, Jesús Yo'oquēna

(Mt 8.16-17; Lc 4.40-41)

32 Na'iquēna, èsē caje huesēquēna, ja daripē si'a ju'icohua'ire cui'ne huati quē'iohua'ire Jesús quē'rona dareña. 33 Si'a paī ja daripē acohua'i tsi'sireña, eta sa'ro quē'rona. 34 Tsi'sirena, jai paire jujuquēna, co'yareña, si'aohua'i. Si'aye ju'iñe pa'itoje de'oye jujuña. Cui'ne huati quē'iohua'i pa'ijēna, eto saouña, huatiohua'ire. Huatiohua'ipi tsoe Jesure ñareña. Jesupi huatiohua'i cayete èsequē, cama'pē pa'ijē'ē, canī eto saouña.

Jesús Yēhuoye, Galilea Quē'roro

(Lc 4.42-44)

35 Ja yo'o tējini pēani canī nea hue'ñarepa huēni saquēña, paī peo hue'ñana Maija'quēni casi'i caquē. 36 Ja caquēna, Simón cui'ne yecohua'i conī tuteña.

37 Tuni tī'ani jite careña:

“Si'aohua'i mē'ēni co'eyē.”

38 Cajēna, Jesupi johua'ire caēña:

“Je darina sañu'u. Je darije cui'ne Maija'quē coca quēasi'quē daē'ē.”

39 Canī saquēña. Si'a hue'ña Galilea quē'roja'a sai si'a Judea tsi'si huē'ena cacani Maija'quē coca quēarojaquēña. Cui'ne huatiohua'ire eta saouña.

Jesús Jujucaiyē, Ja'ju Dahuē Ju'iquēre

(Mt 8.1-4; Lc 5.12-16)

40 Jesús pa'i hue'ñana te'li ju'iquëpi daquëña. Ja'ju dahuë ju'iñe hue'equëpi dani do're ja'runi oi sequëña:

“Më'ëpi yëni ne co'yajë'ë, yë'ëre.”

41 Ju'iquëte oi ñaquë jëtëpi se patoquë caëña:

“Yëyë. Më'ëre jujusi'.”

42 Cani patoquëna, ti ju'iñe peoquëre pare ne co'yaëña, ite. 43 Ne co'yani Jesupi yëhuouña, yë'ë ne co'yase'e quëama'ë pa'ijë:

44 “Yecohua'ire quëama'ë pa'ijë'ë, coa Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëse'ere iñojë'ë, Moisés cuãnequë pa'ise'ere isiquë më'ë si'sire tsoa tosiquë pa'iyere iñoquë. Jaje yo'oquëna, yecohua'i ñajajë caëña. Cani jëjo saouña.”

45 Ti jujusiquëpi etani sani Jesús yo'ose'ere si'a hue'ña quëaëña. Quëaëna, Jesupi pai daripëa tiñarepa cacaye peouña. Peoquëna, hue'sere pai peo hue'ñare paquëña. Pa'iquëta'are paipi i quërona si'a hue'ña acohua'ipi dateña.

2

Quë'quë Dahuë Ju'iquëre Jujuye

(Mt 9.1-8; Lc 5.17-26)

1 Yequë huë'ñare panirojani tējini, tujupë Capernaum yejana co'i copí. Co'ina, huë'ere pa'iji asareña, yecohua'i. 2 Asani esa tsi'sireña. Si'a huë'e tímë huesëoña, so'lo sa'ro peoyerepa. Jaje tsi'sirena, i cato Maija'quë cocare quëaëña. 3 Quëaquëna, cajese'e ëmëohua'ipi ju'iquëre hue'ejë dareña. I ju'iñe cato quë'quë dahuë paji'i. 4 Dani jai pai pa'ijëna, Jesús pa'i hue'ñana caca ti'añe peoquëna, ña jujani huë'e ëmëje'ëja'a coje neni ju'iquëre cai saihuëre uina, Jesús nëca hue'ñana casareña. 5 Jujucaija'quë api cuasajë yo'oyere ñani Jesús ju'iquëre capi:

“Tshhua'ë, më'ë co'aye yo'ose'ere sai de'huacaise'e a'ë.”

6 Jaje caquëna, iti maca ñu'icohua'ipi cuãnese'e ye'yacohua'i acohua'ipi asani cuasahuë. 7 ¿Me yo'oquë jaje caquë'ni, iquë? Coa Maija'quëni cue'cuequë caji. Iye yeja acohua'i pai co'aye yo'ose'ere sai de'huaye peoji. Coa Diususe'e yo'oye a'ë, ja cato.

8 Cuasajëna, Jesús i joyopi iohua'i cuasase'e asani caëña:

“¿Me neñu'ju jaje cuasaye'ni, mësarú? 9 Ique a'ni, ju'iquëre ai de'oye ca'ñe pa'ye: 'Më'ë co'aye yo'ose'e sai de'huacaise'e a'ë.' Panita'a caye, 'Huëni më'ë cai saihuë ñi saijë'ë.' 10 Jaje pa'ito mësarute iñosi'i, yë'ë Pai Mamaquë iye yeja pai pa' co'aye yo'ose'ere sai de'hua tutu paquë pa'iyere.”

Jaje cani ju'iquëre caëña:

11 “Më'ëni cayë, huë'ijë'ë. Më caicore ñi hue'equë më huë'ena saijë'ë.”

12 Jare caëna, ju'iquëpi i cai sëohuë ñi hue'equë saquëña. Saquëna, ñani Maija'quë ai de'oji cajë sihuareña, mai ña ma'ñere ñañë, cajë.

Jesupi Levíre Soiye

(Mt 9.9-13; Lc 5.27-32)

13 Jesupi sani cõña, jaira tëtëpana. Sani cõna, si'a pai i quërona tsi'sirena, ye'yaëña. 14 Ye'ya tējini jerepa saina, Leví, Alfeo mamaquëpi pa'i do'i sai huë'ere ñu'ina, Jesupi ñani caëña:

“Yë'ë ja're daijë'ë.”

Caëna, asani i ja're saquëña.

15 Jesupi Leví huë'ena sani ñu'i aina, jai pai pa'i do'i secohua'i cui'ne yecohua'i co'aye yo'ocohua'i cui'ne i ye'yacohua'i cõni te'le ñu'ijë'ë ateña.

16 Jesupi jaje jaohua'i ja're cõni ñu'i aina, ñaquë ñani cuãnese'e ye'yacohua'ipi cui'ne fariseohua'ipi i ye'yacohua'ire setëña:

“¿Me neni mēsarute ye'yaquē pa'i do'i secohua'i ja're coní cui'ne co'acohua'i ja're coní ucuquē cui'ne aiquē'ni?”

¹⁷ Sejäna, Jesupi asani sehuouña, jaohua'ire:

“Huajëcohua'i cui'ne de'oye pa'icohua'i jujuquere co'ema'cohua'i a'è. Ju'icohua'ipi co'ecohua'i a'è. Yè'è cato de'ocohua'ini soisi'i caquē daiye pahue. Co'acohua'ini caquē daisiquē a'è.”

Ai Ma'ñere Cajë Seña

(Mt 9.14-17; Lc 5.33-39)

¹⁸ Fariseo paí ye'yacohua'ipi cui'ne Juanre ye'yacohua'ipi aima'pë Maija'quere sejäna, yecohua'ipi ñani Jesús què'rona dani seteña:

“¿Me yo'ojë më ye'yacohua'i aima'pë seña pa'ë'ni, Juan ye'yacohua'i cui'ne fariseo paí ye'yacohua'ise'e aima'pë sejäna?”

¹⁹ Sejäna, Jesupi sehuouña:

“¿Hueja ao aija'cohua'ire soisicohua'i je'quē aima'cohua'ini iti hueja posëpi johua'i ja're coní pa'ito? Ipi pa'ito aiñe pa'iji. ²⁰ Jaje pa'iquëta'are hueja posëje pa'ini yequë mu'se sio cuañoni ja macata'a aima'pë seja'cohua'i a'è.”

²¹ Ai ju'i care huajë capi quërësio ai ju'i care jerepa jai coje neña pa'iji. ²² Cui'ne huajë cuiya'i conore ai ca'ni topëna ayama'cohua'i a'è. Ayañicohua'i pa'ito huajë cuiya'i conopi o'saquë qui'co joiye pa'iji. Ja maca yureta'a si'aye nejoñe pa'iji, cono cui'ne topëje coní. Ja do'ire huajë cuiya'i cono ja're huajë ca'ni topëna ayaye pa'iji.”

Jesús Ye'yecohua'ipi Huajë Mu'se Yo'oye

(Mt 12.1-8; Lc 6.1-5)

²³ Te'e mu'se Jesús huajë mu'se pa'ina, trigo tsioja'a saina, i ye'yacohua'ipi sa tëto saijë tèahuë. ²⁴ Tëajëna, ñani fariseo paipi careña, Jesure:

“Ñajë'è, jaohua'i yo'oyere huajë mu'se yo'oye peoji, huajëye pa'i mu'sere.”

²⁵ Cajëna, ipi johua'ire caëña:

“¿Maija'quë toyapë mësaru ñama'cohua'i a'ni? Toyase'e cato caji: Abitar Maija'quë huë'ere ñacaicohua'i ëjaërepa pa'i maca, Davidpi cui'ne i cocohua'ipi aiñe peoquëna, ai ëa ju'ijë. ²⁶ David cui'ne i cocohua'ipi coní cacani aore Maija'quë ña hue'ñana tëose'ere a'è. Iye ao cato Maija'quë huë'ere ñacaicohua'ise'e ai ja'ñe pa'iji. Yecohua'ire ësesese'e pa'iji.”

²⁷ Cui'ne jaohua'ire Jesupi caëña:

“Pa'ini caquë Maija'quë huajë mu'se nepi. Pa'ni paipi huajë mu'se do'ire ai yo'ojajë caquë neña. ²⁸ Yè'è Paí Mamaquë cato huajë mu'se ëjaëpi yo'oyë.”

3

Jëtë Sëyë Huesësiquë

(Mt 12.9-14; Lc 6.6-11)

¹ Paí tsi'si huë'ena Jesupi tjjupë cacapi. Cacaëna, jarote jëtë sëyë huesësiquë pa'iji. ² Pa'ina, huajë mu'sere Jesupi jujuquëna, ñañu'u cuasajë cama'pë ñahuë, jujuquëna, sañope ite cañu'u cajë. ³ Ja maca Jesús jëtë sëyësiquëre ñani caëña:

“Huëni nëcane iye maca jopore pana dani nëcäjë'è.”

⁴ Jaje se caní yecohua'ire seji'i:

“¿Huajë mu'se ique yo'oyepi de'oquë'ni? ¿De'oye, panita'a co'ayere yo'oye, paire huasoye, panita'a paire huani jëoñe?”

Jaje caquëna, ti sehuoye pareña. ⁵ Jaje Jesús seni jujani pëi johua'ire ñapi, i cayere asaye coejëna, ñani. Jaje oi ña jujani ju'iquëre capi:

“Mè'è jètère pi'najè'è.”

Caquëna, pi'napi. Pi'naquëna, i jètèpi tsoe de'oco paji'i. ⁶ Jare ñani fariseo pai etasicohua'ipi Jesure huani jëo ja'ñere ca de'huajé paé'è, Herodes pai ja're coní.

Jaira Të'tëpare Jai Pai Pa'iyè

⁷ Jesupi i ye'yacohua'i ja're coní saji'i. Saina, jai pai tuteña, Galilea paipi. ⁸ Jaiye yo'okuëna, asa ti'ani Judea, Jerusalén, Idumea, Jordán je te'te què'ro acohua'i, Tiro yeja acohua'i, cui'ne Sidón yeja acohua'i i què'rona ñañu'u cajè dateña. ⁹ Jaje pa'ina, Jesupi i ye'yacohua'ire caëña. Yohuè ja'yena dajè'è, paipi qui'ima'cohua'ini. ¹⁰ Iye cato capi jai paire jujuquëna, ñani ju'icohua'ipi ini patoni co'yañu'u cajè yo'ojëna. ¹¹ Cui'ne huatìohua'ipi ini ñani do're ja'rujè cuijè cahuè:

“Mè'è cato Maija'què mamaquè a'è.”

¹² Jaje cajëna, Jesús ai èsepi cama'pè caquè. Jaè api, quëaye coepi.

Jesupi Yè Sahuani Soiyè

(Mt 10.1-4; Lc 6.12-16)

¹³ Ja jeteyo'je ai cutihuëna tumani jàrona i yè sahua nèosicohua'ire soina, dateña. ¹⁴ Datena, soipi, si'a jëña cayañoa pa'iohua'ire tsi'soni sahua nèosicohua'ire yè'è ja're pa'ijajè caquè jaohua'ire mësarute jëjo saosi'i yè'è coca quèajaj'cohua'ire. ¹⁵ Cui'ne ju'icohua'ire juju tutu cui'ne huatìohua'ire eto sao tutu isiña. ¹⁶ Icohua'i a'è, doce i soisicohua'i: Simón jare ini Pedròre hue'yopi. ¹⁷ Jacobo cui'ne i yo'jei Juan, Zebedeo mamajè paé'è, cui'ne jaohua'ini hue'yopi Boanerges jaje caní cayè mujuè mamajè. ¹⁸ Andrés, Felipe, Bartolomé, Mateo, Tomás, Jacobo cato Alfeo mamaquè Tadeo, Simón paji'i. Jaè cato judío pai de'oye pa'iyere caquè yo'o tsècapè aquè paji'i. ¹⁹ Cui'ne Judas Iscariote paji'i, Jesure cosoquè yehuoja'quëje.

Jesús Co'a Joyo Tuture Paquè Caye

(Mt 12.22-32; Lc 11.14-23; 12.10)

²⁰ Jaje quëa tējini i ye'yacohua'i ja're huè'ena cacaëña. Cacaëna, tijupè paipi tsi'si dateña. Tsi'si huesējëna, ai yo'oye pa'ina, ai yo'ojè aiñeque pareña. ²¹ Jaje pa'ina, i cajeohua'ipi asani Jesure quèrëjañu'u cajè dateña, coa cuepei neni yo'o'ji, caye pa'ina.

²² Cuañese'e ye'yacohua'ipi Jerusaléncpi daisicohua'ipi careña:

“Huati èjaè Beelzebúre hue'equèpi yo'o'ji. Jaje pa'ina, jaè tutupi co'a joñoare eto saoquè yo'o'ji.”

²³ Jaje cajëna, ja maca Jesupi soiña, tiña asajajè caquè quèapi, pai yo'oyeje pa'ye ñeje caquè:

“¿Huati èjaè pani me jja'a co'ye eto saoquè'ni? ²⁴ Paipi yeja èjaèpi huasiquè pani, yecohua'ipi ini sañope yo'ojëna, uihuaquè coa carajaiñe pa'iji. ²⁵ Cui'ne te'e huè'e acohua'ipi uihua'è huasicohua'i pani coa sa'ñe yo'ojè carajaiñe pa'iji. ²⁶ Jaje huatipi jja'a sa'ñe uihuaquè pani quècoye peoji. Jaje yo'okuè pani tsoe carajaisi'què yo'oye pa'iji.

²⁷ Ai tutu què'i huè'e pa'ito cacaye peoji, i co'amaña sioñu'u cajè. Ini du'ru huénita'a i co'amaña jioye pa'iji.

²⁸ Nuñerepa cayè, mësarute: si'aye pai co'aye yo'ose'e sai de'huacaiye pa'iji. Cui'ne Maija'quère co'a coca cayeje sai de'huacaiye pa'iji. ²⁹ Jaje pa'iquèta'are Maija'què joyore sañope co'a coca casiquère cato sai de'huacaiye ti peosipi. Si'ané do'i pasipi.”

³⁰ Huatire hue'equè api casi do'ire, jaje Jesús quëaëña.

*Jesús Pëca Ja'co Cui'ne I Yo'je Tsi**(Mt 12.46-50; Lc 8.19-21)*

³¹ Jesús pëca ja'co cui'ne i yo'je tsi çoni dani hue'sere pa'ijë Jesure quëacaija'quëre jëjo saoreña, daijaquë cajë. ³² Jare asani Jesús quë'ro jai pai ñu'ijë asacohua'ipi Jesure careña:

“Më'ë ja'co cui'ne më yo'je tsi më'ëni soiyë, hue'sepi.”

³³ Cajëna, sehuouña:

“¿Ne a'ni, yë'ë ja'co, cui'ne yë'ë yo'je tsi?”

³⁴ Jaje cani i quë'ro ducohua'ire seña tējijani caëña:

“Íñore pa'iyë, ja'coje pa'iohua'i cui'ne yë'ë yo'je tsije pa'iohua'i. ³⁵ Si'aye Maija'quë yëyete yo'ocohua'ipi yë'ë yo'jei cui'ne yë'ë yo'jeo cui'ne yë'ë ja'cohua'i pa'iyë.”

4*Taquë Yo'ose'eje Pa'ye Quëase'e**(Mt 13.1-9; Lc 8.4-8)*

¹ Tijupë Jesús jaira tē'tëpapi ye'ya huëouna, jai pai i quë'rona tsi'si dateña. Jai pairepa tsi'si daijëna, Jesús ña jujani iti maca jaira huahua yona aya mëni ja'ruña, païse'e mejahuëre pa'ijëna. ² Ja maca yureta'a jaiye ye'yaëña, pai yo'oyeje pa'ye ñeje caquë.

³ “Asajë'ë, iyere, taquë sani tase'ere. ⁴ Jaje sani taquëna, yequë capi ma'ana tomepi. Tomeina, pi'api dani peo huë'ña ocue saopi. ⁵ Yequë capi quëna yejana tomeo. Tomeni esa mëapi, peja yeja do'ire. ⁶ Jaje mëacota'are ëšëpi ëo huëapi, tsita mema'coni. ⁷ Yequepi tomepi, miu pisi quë'rona. Jaje pa'ina, miu pisi pi te'e ai de'oni huë huëapi. Jaje yo'onü quëima'o paco'ë, tase'e.

⁸ Yequë capi de'o yejana tomepi. Tomeni mëani jaiye de'oye quëji'i. Iti ca yequë ñëapi quëji'i, treinta ca, yequepi sesenta ca cui'ne yequepi cien ca quëji'i.”

⁹ Casi jeteyo'je caëña, jaohua'ire:

“Cajoro hue'ecohua'i pani, asajë'ë.”

*Me Ne Ja'ñere Pai Ñañena Çoni Quëaë'ni**(Mt 13.10-17; Lc 8.9-10)*

¹⁰ Quëa tējisi jeteyo'je Jesús te'i pëaëña. Pëaëna, ñani i quëno maca i ye'yacohua'i ja're çoni pa'icohua'ipi seteña: ¿Iohua'i ñañena çoni ique yo'oyere quëaë'ni, jaje? ¹¹ Cajëna, ñpi sehuouña. Sejëna, Jesupi caëña:

“Mësarute Maija'quëpi ta'ñe asaye isipi, yahuesere ma'tëmo te'te ayere. Jaje pa'iquëta'are jaro tiro pa'icohua'ire cato johua'i ñañe ayepi çoni caquë quëaye pa'iji. ¹² Jaohua'ipi ñajëta'a ñañe pajajë caquë. Cui'ne asajëta'a ti jare caji cuasama'cohua'ipi pa'ijajë caquë, cui'ne asani ponëma'pëna johua'i co'aye yo'ose'e sai de'huacaiye peojaquë caquë quëayë.”

*Taquë Yo'oyeje Pa'ye Quëaye**(Mt 13.18-23; Lc 8.11-15)*

¹³ Caëña, yequeje:

“¿Mësarü iye quëase'e asa ti'añe pa'ne? ¿Jaje pani me yeque cui'ne pa'ye quëato asa ti'aja'cohua'i a'ni? ¹⁴ Maija'quë coca quëaquë api, iti ca tañeje pa'i. Maija'quë coca'ë, iti ca. ¹⁵ Ma'ana iti tomesere'eje pa'iohua'i pa'iyë, yecohua'i. Jaje pa'iohua'ipi Maija'quë coca asayë. Asarena, huatipi dani, peo huë'ña johua'i asase'ere nejoñere quëaji. ¹⁶ Quëna yejana tase'eje pa'iohua'i a'ë, yecohua'i. Jaje pa'iohua'ipi ai yëjë asani sihuajë de'huayë, Maija'quë coca.

¹⁷ Jaje asasicohua'ita'a quëcoma'pë ai yo'oyepi pa'ina, panita'a de'o coca

do'ire paipi sañope yo'ojëna, yo'o jujani jeofñere quëaji. ¹⁸ Yecohua'ipi miu pisi quërona taëna mëañeje pa'iohua'ipi de'o coca asayë. ¹⁹ Asasicohua'ita'a iye yeja co'amañare ai cuasajë jaiye co'amaña pa ëayepi cosoquëna, coa si'a co'amaña yë huesëni yo'ojë Maija'quë cocare nejoñe a'ë. Jaje yo'ocohua'iquëiñeje pa'ye de'oye pa'iyere iño tì'añe peoji. ²⁰ Yecohua'ipi de'o coca asani ti de'huacohua'ipa'iyë. Jaohua'ipi jaiye quëiñeje pa'iohua'ipa'iyë, de'o yejaje pa'iohua'i. Yecohua'ipi treinta ca quëise'eje pa'iohua'ipa'iyë. Yecohua'ipi sesenta ca quëise'eje pa'iohua'ipa'iyë. Cui'ne yecohua'ipi cien ca quëise'eje pa'iohua'ipa'iyë."

Toa Tsëo Pë Yo'oye Ayepi Ye'yaye
(Lc 8.16-18)

²¹ Caëña, cui'ne:

"¿Toa tsëo përe dani mahuë huë'ehuëna nëcocohua'ia'ni panita'a çai saihuë huë'ehuëna nëcocohua'ia'ni? Pani, toa tsëo pë cato si'a huë'ña miaja'coni tñare pana nëcoye pa'iji. ²² Yahuese'e pa'ise'epi si'aye tì'a ja'ñese'e a'ë cui'ne pa'i ñama'pë pa'ijajë çajë yo'ose'ere si'aohua'i, asase'e pa'ija'coa. ²³ Mësarupi çajoro hue'ecohua'isëte asa tì'aj'ë."

²⁴ Caëna, cui'ne:

"De'hua mësarua asase'ere yo'oj'ë. Mësarua yecohua'ire cuëcueni isiyeje pa'ye mësaruteje Diusupi cuëcueni isija'quë api. Mësaruni jerepa isija'quë api, iti asacohua'ini. ²⁵ Jaje pa'ina, paquëni jerepa isiye pa'iji. Cui'ne peoquëni jerepa a'ri maña i payeque jioye pa'iji."

Tase'e Mëañe Ayepi Quëaye

²⁶ Jesupi capi, cui'ne:

"Maija'quë cuañe te'te cato yejana iti çare taëna, iose'e mëañeje pa'ye a'ë. ²⁷ Jaje pa'ina, ta tëjisi jeteyo'je sani iti tasiquë çajji. Çani tëjini na'iquëna, huëiji. Jaje cui'ne mu'seña cui'ne ñamije tëto saiji. Yo'oquëna, taçi ça cato tsatani mëa huëoji. Jaje yo'oquëna, iti tasiquë cato huesëquë pa'iji, io yo'oye. ²⁸ Yejase'e ai de'oye necaina, mëaji. Du'ru macarepa iti ñë macapi mëaji. Jeteyo'je iti tsa'ña neji. Jeteyo'je iti ca yureta'a neji, iti tsa'ñana tımë ja'ñe. ²⁹ Iti ça ya'ji tëjisi maca iti ça tëasi'i caquë etaquë api. Jaje yo'oyeje pa'ye a'ë, Maija'quë te'te aye."

Mostaza Ca Ayepi Ye'yaye
(Mt 13.31-32; Lc 13.18-19)

³⁰ Yequeje caëña, Jesús:

"¿Iqueje pa'ye a'ni, Maija'quë te'te aye, panita'a iquena çoni caquë quëara'ye iohua'ia'ni asa ja'ñe? ³¹ Mostaza çare yejana tañeje pa'ye a'ë. Ja ça cato si'a soquë ça maña seña maca ai a'ri ca'ë. ³² Jaje pa'iquëta'are tasicopi ai de'osico pani si'a soquë ñëa maña jerepa jaico ai de'ocoa. Jaje pa'ioipi jai soquë capëa pa'iona, pi'aje iona daijé pëa huajéje pa'icohua'ia'ë, ja'o huë'ehuëna."

³³ Jaje Jesús ye'yapi, Maija'quë coca. Jaiye iohua'ia'ñañe ayepi caquë iohua'ia'jiñe asa tì'añeque quëapi. ³⁴ Iohua'ia'ñañe ayepi caquë si'anë quëaëña. Coa peoye quëaye paëña. Jaje pa'iquëta'are i ye'yacohua'ise'ere si'aye i quëase'ere jare çayë caquë nuñerepa quëaëña, te'ohua'ire.

Jesupi Tuture Cui'ne To'añere Cuañeñe
(Mt 8.23-27; Lc 8.22-25)

³⁵ Iti mu'se na'iquëna, ire ye'yecohua'ire caëña:

"Je të'huina jeñu'u."

³⁶ Caëna, ja maca Jesús yohuëre pa'ina, paire jeoni sateña, Jesús ja're. Saijëna, cui'ne yequë yohuëja'a coní sateña. ³⁷ Saijëna, ai tutu huëouña. Jairapi ai to'acquë yohuëna ocopi tímëoña. ³⁸ Tímëquëna, Jesuta'a sëtípë quë'rore coa ui caquëña, i sjiopë tëo pacona tëo paquë. Caina, jaohua'ipi dani sëtoni careña: "Ye'yaquë, mai ne huesëyë."

³⁹ Cajëna, huëni tuture cuãñeña. Cui'ne jairare caëña.

"Yo'oma'o pa'ijë'ë."

Caquëna, tutupi jo'cua jeo nëquëña. Cui'ne jairaje tsiña de'huaaje pa'io de'oña. ⁴⁰ Ja maca jaohua'ire caëña:

"¿Me yo'ojë ca'raye'ni? ¿Maija'quëpi ñacaiji, cuasa ma'ñe?"

⁴¹ Caquëna, ire ye'yecohua'ipi ña quëquëni careña:

"¿Iqueire papi, iquë ja jerepa tuture cui'ne jairate cuãñequë'ni, cui'ne sehuoco?"

5

Huati Quë'ire Gadara Aquëre Quëaye

(Mt 8.28-34; Lc 8.26-39)

¹ Jaira je té'huina tì'areña, Gadara quë'rona. ² Yohuëpi Jesús ja'a tumaquëna, ju'isicohua'ire ta huë'ñapi te'i ëmë huati quë'ipi sañope daquëña. ³ Huati quë'i cato, ju'icohua'ire ta huë'ñare pa'iquë paquëña, quëna meapi huëñu'u cajëta'a huëñe peoquëpi. ⁴ Jëña nëcañoa coní jaiye huëtoje ipi naë tète jëaëña. I jerepa tutu neñe peouña. ⁵ Ñami, mu'se ju'isicohua'ire ta huë'ñare ai cutihuëre pa'i cuiquë quëna pëapi co'ye huai yo'oquë paquëña. ⁶ So'opi Jesure ñani huë'huëni Jesús nëca macana tì'ani Jesús më'ëpi jerepa tutu paquë cani do're ja'ruña.

⁷⁻⁸ Do're ja'runa Jesupi caëña, huatire:

"Iye ëmëre etajë'ë."

Caquëna, ai tutu caquë sequëña:

"Jesús, Diusu ti ëjaërepa mamaquë ai yo'oyete yë'ëre isima'ë pa'ijë'ë."

⁹ Seina, Jesupi jaëte caëña:

"¿Ique mami a'ni?"

Caquëna, sehuouña:

"Yë'ë mami cato jai pai a'ë."

¹⁰ Cani Jesure ai sequëña:

"Iye huatìohua'ire yequë huë'ñana jëjo saoma'ë, iñore pa'ijajë."

¹¹ Caquëna, ja'yere jai sese dohuë cuti pëpëre aijë pa'ijëna,

¹² Huatìohua'ipi asani sëtëña:

"Sese quë'rona jëjo saojë'ë. Yëquëre jaohua'ina cacañu'u."

¹³ Careña, de'oji saijë'ë caëna, etani sani sesena cacareña. Cacarena, si'a dos mil sese huë'huëjë jai hua'que tëtëpapi tomejë jairana dutu juteña.

¹⁴ Jutena, sesere ñacaicohua'ipi ñani huë'huëni pai daripëna si'aye quëareña, iti yo'ose'e. Quëarena, paipi asani dateña. ¹⁵ Jesús pa'i huë'ñana tì'ani ñajëna, huati quë'i pa'isiquëpi caña suñasiquëpi de'o cocare caquë ñuquëña. Ñu'ina, ite ñani si'aohua'i ca'rareña. ¹⁶ Ca'rajëna, sese ñacaicohua'ipi Jesús yo'ose'ere quëareña, huati quë'ire yo'ose'e cui'ne sesere yo'ose'e coní. ¹⁷ Jaje quëajëna, asani Jesure saijë'ë, iño pa'ima'ë cajë, së huëoreña.

¹⁸ Carena, Jesupi yohuëna aya mëni sai huëoquëna, huati quë'i pa'isiquëpi ai sequëña, Jesure më'ë ja're coní sani pasi'i caquë.

¹⁹ Caquëna, Jesupi pañi sehuouña:

“Mè'è huè'ena saijè'è. Sani mè'è cajeohua'ire quèajè'è, mè'è èjaèpi oi ñani necaise'ere.”

²⁰ Caèna, saquèña. Sani si'a jèña daripèa quèa huèouña. Ire Jesús necaise'ere quèaquèna, asani ai de'oye yo'ose'e pa'iji, careña.

Ju'icopi Jairo Mamaco Jesús Ca'core Patoye
(Mt 9.18-26; Lc 8.40-56)

²¹ Jesupi yohuèja'a cui'naèpi yequè te'tena je'esi maca jai pai tsi'si dateña. Jaje yo'ojèna, jaira tè'tèpare pa'ina. ²² Ja maca pai tsi'si huè'ña cuàñequèpi Jesús pa'i huè'ñana Jairo hue'equèpi ite ñani do're ja'rundi, ²³ caèña:

“Yè'è mamacopi juni huesèco. Sani mè'è jètèpi pato co'yacaijè'è.”

²⁴ Seina, Jesupi i ja're conì saquèña. Saina, jai pai cui'ne sateña. Jaje pa'ijè ite qui'i huesoreña. ²⁵ Jaje jai pai pa'i huè'ñare te'o nomio doce ometèca ju'ico pacoña. Si'anè tsie cajequèna, ai yo'oco pacoña. ²⁶ Iote si'a jujucuhua'ì yo'lo jujajèna, ai yo'oco pa'ico pacoña. Si'aye io paye juju do'ina sai saosico pacoña. Si'aye ja coñe paèña, iote. Coa ai jerepa ai yo'oco pacoña, co'yaye peoyerepa.

²⁷ Jaje pa'ioipi Jesús cayere cajèna, asani dani jeteyo'jeja'a i ju'i çana patoña.

²⁸ Coa i ju'i çana patoni co'yasico pa'ija'coa'è, caco. ²⁹ Pato macarepa tsie cajeve jeouña. Ja maca asaña, tsoe io capè co'yasico pa'iyè. ³⁰ Jaje yo'osi maca Jesupi asaèña, i tutupi ju'icore jujuse'e. Jaje pa'ina, co'ye ponèni paire ñani caèña:

“¿Nepi yè'è ju'i çana patore'ni?”

³¹ Caquèna, i ye'yacohua'ipi careña:

“Tsoe mè'èpi pai qui'iyerepa pa'iyè ñaquèta'a, ¿nepi patore'ni sequè'ni?”

³² Jaje catojè Jesús cato si'a huè'ña ponèquè ñaèña, nepi patore'ni caquè.

³³ Ñaquèna, ti co'yasicopi asani ca'raco tsasico dani i nèca huè'ñana tani io yo'ose'e nuñerepa quèaona.

³⁴ Quèacona, Jesús jaore caèña:

“Huau maca yè'ère cuasase'epi ne co'yahuè. Señaco saijè'è. Iye ju'iñe ti ne co'yahuè, mè'ère.”

³⁵ Ja caquèna, yecohua'ipi dateña, pai tsi'si huè'e cuàñequè huè'epi. Dani Jairore careña:

“Mè'è mamaco tsoe ju'isico paco'è. Ye'yaquère jerepa josà cama'è pa'ijè'è.”

³⁶ Caquèna, Jesupi asasiquèta'a asa ma'ñeje pa'ipi tsi'si huè'e cuàñequère caèña:

“Ca'rama'pè pa'ijè'è. Maija'quèpi necaiquè api cuasajè'è.”

³⁷ Jesupi saina, Pedro conì Jacobo conì cui'ne Jacobo yo'jei Juan conì sateña. Yecohua'ì conì saiyè èseiña. ³⁸ Tsi'si huè'e cuàñequè huè'ena ti'anì ai yo'oye ñaèña, paipi ai cuijè oijèna. ³⁹ Jaje oijèna, huè'e cacani jaohua'ire caèña:

“¿Me neni mèsaru ai yo'ojè cajè cui'ne ai oiye'ni? I mamaco ju'ima'o paco'è. Coa çaico.”

⁴⁰ Caquèna, jaohua'ipi ire soreña. Sojèna, Jesús si'aohua'ire hue'sena eto saouña. Coa pèca ja'quèpi cui'ne pèca ja'copi conì ju'isico pa'i huè'ñana cacareña. ⁴¹ Capani ju'isico jètèna tseani iote caèña:

“Talita cumi.” Mai coca cato “tsihua'o huèijè'è” caye a'è.

⁴² Jaje ca macarepa doce ometèca pacopi tsihua'o huèni cucoña. Jaje cu'iona, ñani de'oquère papi yo'oji cuasareña. ⁴³ Jaje jujusiquèta'a ai èseiña, yecohua'ire quèaye pajè'è caquè. Tsihua'ore sani aore ajojè'è, caèña.

6

Jesús Pa'iyé, Nazaret Daripëre
(Mt 13.53-58; Lc 4.16-30)

¹ Jaropi etani i què'róna co'íña, ire ye'yecohua'i ja're coní. ² Huajë mu'se tí'asi maca pai tsi'si huè'ena ye'ya huè'ouña. Ye'yaquèna, i paipi ai de'oyerepa ye'yaquè'ni cuasareña. Jaje cuasajë careña:

“¿Jerona iquè jerepa si'aye ye'yei'ni? ¿Iquerepa ta'ñe ye'yaye a'ni, cui'ne nepi ite pai yo'o tí'a ma'ñe yo'o ja'ñe isire'ni?” ³ Iquè cato mai ñaquè api, María mamaquè api, huè'ña de'huaquè api, Jacobo, José, Judas cui'ne Simón maja'yè api, cui'ne i yo'jeohua'ije mai ja're coní pa'iyè, ñnore.”

Jaje cajë i caye asaye coereña. ⁴ Jaje cajëna, Jesupi jaohua'ire caèña: “Si'a huè'ña yecohua'i cato Maija'quère quèacaiquère yècohua'i a'è. Jaje pa'iquèta'are i yeja acohua'ipi cui'ne i cajeohua'ipi cui'ne i huè'e acohua'ipi coeyè.”

⁵ Jarona airepa pai yo'o tí'a ma'ñe yo'oye paèña, paipi ite asaye coe do'ire. Jaje pa'ina, coa ju'icohua'i mañase'ere pato co'yaquè a'ri pai mañare jujuña. ⁶ Jaje pa'ina, nequè api cuasama'pëna, ñani me yo'ojè jaje pa'iyè'ni cuasaèña. Ja jeteyo'je yeque huè'ñana sani cu'i ye'yarojaquèña.

Jesupi I Ye'yacohua'ire Jëjo Saoye
(Mt 10.5-15; Lc 9.1-6)

⁷ I ye'yacohua'ire doce pa'iohua'ire soini, huatire eto saoja'a tutu isini cayaohua'ise'ere jëjo saouña. ⁸ Jëjo saouquè cuañeña:

“Sama'pè pa'ijè'è, ao tupè, curiquèje. Coa topè macase'e sajè'è. ⁹ Cui'ne zapato cui'ne camisa sajè'è, yeque suña ja'ñe sama'pè.”

¹⁰ Cui'ne caèña, jaohua'ire:

“Huè'ena cacasicohua'i pani iti macana pëajè'è, ja daripè quèa tējini sai macaja'a. ¹¹ Cui'ne yequè huè'ñapi mësarute coecohua'i pa'ito, panita'a asaye coecohua'i pa'ito mësaru quèo ya'o tsa'cuse'ere tí'to toni eta saijè'è. Jaje yo'ojè ñnoñe pa'iji, iohua'ire sañope yo'oye. Nuñerepa cayè, pai ñape yo'ose'e ña mu'se tí'aèna, jaohua'ire ai co'ayerepa saíne pa'iji, mësarute èsesicohua'ire. Sodoma cui'ne Gomorra yeja paire cato a'ri ja'ye saíne paji'i.”

¹² Jaje jëjo saosicohua'ipi huajëye pa'iyena ponèñe pa'iji cajë quèareña, paire. ¹³ Cui'ne huatiahua'ireje eto saoreña. Ju'icohua'ire hui'yapepi neñena, co'yareña, jai pai.

Juan Oco Doquè Ju'íñe
(Mt 14.1-12; Lc 9.7-9)

¹⁴ Ja maca romano pai ëjaè Herodesje asaèña, si'a pai Jesús yo'oye asajëna. Jaje asani Herodespi caèña:

“Juan oco doquèpi huè'ji'i. Jaje pa'ina, tutu paquè yo'oji.”

¹⁵ Yecohua'ipi careña:

“Tsoe aquè Maija'quère quèacaiquè Elíaspi.”

Cui'ne yecohua'ipi careña:

“Tsoe huè'ña Maija'quère quèacacohua'i pa'ise'eje pa'i api.”

¹⁶ Jare Herodespi asani caèña:

“Jaè cato Juanpi yè'è cuañeina, siopè tètoto tésiquè api. Jaèpi ju'isiquèpi huèni yo'oji.”

¹⁷ Herodes cato Juanre tseani quèna meapi huèni co'acohua'ire co huè'ñana co'aji'i, Herodías do'ire. Herodías cato yo'jei Felipe nëjo paco'è. Jaje pa'ioni Herodespi yo'jei nëjore jioni i nëjore nepi. ¹⁸ Jaje yo'oquèna, Juanpi caèña, Herodesre:

“Mê'ë yo'jei nëjoni jioni paye co'aji.”

¹⁹ Jaje caquëna, Herodíaspi Juanre ai coeco pacoña. Jaje pa'ina, huani jeosi'i cacota'a huani jeoñe ti'añe paña. ²⁰ Herodespi ite Juanre nuñerepa de'oquë api caquë ca'raña. Jaje pa'ina, ipi huani jeoñe ësequëna, paña. I caye si'aye asama'quëta'a Herodes cato i caye yë asaquë paquëña. ²¹ Jaje pa'iquëta'are Herodías ti'aña, io huani jeoñe oise'e. Herodespi ite coasi mu'se ti'aëna, pai ëjaohua'ire, soldado ëjaohua'ire, cui'ne Galilea ëjaohua'ire soini ao ai maca. ²² Herodías mamacopi cacani de'oyerepa paracona, ñani ai sihuareña, si'aohua'i iti ñacohua'i. Jaje pa'ina, Herodes sihuacquë caëña, nomi tsiore:

“Mê'ë yëyere sejë'ë. Isisi'i, më'ëre.”

²³ Cui'ne caëña, care payë. Coa caye pañë. Si'a co'amaña më'ë sесе'e isiye pa'iji. Yë'ë cuañeñe jopore paja'a isiniye isiyë, caëña. ²⁴ Jaje caëna, asani sani pëca ja'core secoña:

“¿Iquere seja'coa'ni, ite?”

Cacona, iopi caoña:

“Sejë'ë, Juan oco doquë siopëre.”

²⁵ Jaje quëaona, asani pai ëjaë pa'i hue'ñana sani caoña:

“Yurepi Juan oco doquë siopëre quëna de'huana ayasiconi isijë'ë.”

²⁶ Jare pai ëjaëpi asani ai co'a juquëña. Jaje pa'iquëta'are tsoe ca huesosiquë sëte pañë caye peouña, cui'ne i soisicohua'ije asasi do'ire. ²⁷ Ja do'ire jare iti macapi te'e soldadore jëjo saouña, Juan siopë quërëjajja'quëre. ²⁸ Caëna, soldadopi sani Juanre huani jeoni siopë yëto tëani quëna de'huana ayani dani isina. Isina, Herodespi nomi tsiöna isina, jaopi pëca ja'core isio.

²⁹ Ja yo'ose'ere asani Juanre ye'yecohua'ipi dani Juan capë maca sani ta jëoreña.

Cinco Mil Ëmëohua'ire Aoñe

(Mt 14.13-21; Lc 9.10-17; Jn 6.1-14)

³⁰ Ja jeteyo'je doce paire jëjo saosicohua'ipi co'ini tsi'sini Jesure quëareña, iohua'i yo'ose'ere, cui'ne iohua'i ye'yase'ere.

³¹ Quëajëna, Jesupi caëña, jaohua'ire:

“Daijë'ë. Sani pai peo hue'ñana pëa huajëñu'u.”

Ao aiñeque peoyerepa pai tsi'si ja'ñere asaquë capi. ³² Jaje caëna, saë'ë, yohueja'a iohua'ise'e pai peo hue'ñana. ³³ Jaje saijëta'are jai pai ñareña, i saiye. Jaje ñani Jesupi saiji cani hue'huëjë, i sai hue'ñana si'a daripëa pa'icohua'i sateña. Ja ti'ama'në du'ru ti'areña, paipi. ³⁴ Jaje yo'ojëna, Jesupi yohuepi tumani pai mañare teaye oi ñaëña, yëi ñama ñacaiquëre peocohua'ije pa'iohua'í mañapi. Pa'ijë yo'ojëna, ñani jaiye iohua'ire ye'ya hueouña.

³⁵ Ai na'i huesëquëna, ñani i ye'yacohua'ipi ite careña:

“Tsoe na'iji, iño pai peo hue'ña'ë. ³⁶ Jëjo saojë'ë, sani pai pa'i hue'ñana ao maña hueroni aijajë. Iño cato peoyë, iohua'ire aoñe.”

³⁷ Cajëna, Jesupi sehuouña iohua'ire:

“Mësarupi aojë'ë.”

Caquëna, iohua'ipi careña:

“¿Jaje pa'ito yëquëpi sani veinte mil të'ña do'ire papi pan hueroni aoñe?”

³⁸ Cajëna, Jesupi caëña:

“¿Je so pan paye'ni, iño? Sani ñajë'ë.” Caquëna, careña:

“Pa'iji, cinco pan cui'ne caya tsiaya hua'i.”

³⁹ Cajëna, Jesupi cuañeña, paire. Jaje pa'ito si'aohua'i tayahuëna ja'rujë'ë, caëña. ⁴⁰ Caëna, cien paise'e cui'ne cincuenta pai de'o tsëcapëa ja'rureña. ⁴¹ Ja

maca Jesupi cinco pan cui'ne caya tsiaya hua'ire ini ma'tëmona ñaquë de'oji caquë Maija'quëre pëpani, panre i ye'yacohua'ina isiña. Isiquëna, jaohua'ipi paire se isicateña. ⁴² Ja maca si'aohua'i ani sihuacohua'i pateña. ⁴³ Ani tējisi jeteyo'je ani jujase'ere tsi'soreña, doce do'rohuëa hua'ina cojë. ⁴⁴ Ja pan aisciohua'i cato cinco mil ëmëohua'i pateña.

Oco Da'ca Ëmëje'aja'a Cu'ïye

(Mt 14.22-27; Jn 6.16-21)

⁴⁵ Ja jeteyo'je Jesús i ye'yacohua'ire capi, du'ru saijë'ë, yohuëja'a Bet-saidana. Yë'ëse'e paire saiyë caquë pëpa tējini sasi'i, caëña. ⁴⁶ Saiyë, caquë pëpa tējini ai cutihuëna Maija'quëre casi'i caquë saquëña. ⁴⁷ Ñami de'osi maca Jesús te'i yejare pa'ina, yohuë saisciohua'i cato jaira jopore pateña. ⁴⁸ Jaropi pa'i i ye'yacohua'i ai yo'ojë co'mejëna, ñaëña, tutupi sahope tutuquëna. Je'në ñata tome maca Jesupi oco da'ca ëmëje'aja'a nëcaquë saquëña, i ye'yacohua'i quë'rona. Coa sa tëtö sasi'quë saiyeye pa'ye saquëña. ⁴⁹ Oco da'ca ëmëje'aja'a nëcaquë saina, ñani huati pa'ima'co cuasajë quëquëni cuihuë.

⁵⁰ Si'aohua'i ñani quëquëni cuijëna, ipi capi, jaohua'ire:

“Ai yo'ojë cama'pë yë'ë a'ë. Ca'rama'pë pa'ijë'ë.”

⁵¹ Jaje cani johua'i pa'i yohuëna aya mëina, tutupi jeouna, ja maca merepa jaje yo'oque'ni cuasajë ñareña, i yo'ose'e. ⁵² A'ri maña pan pa'ise'ere jaiye není paire aose'ere cuasaye pareña, johua'i joyo jëa do'ire. Jaje pa'ina, ai cuasareña.

Genesaret Ju'icohua'ire Jujuye

(Mt 14.34-36)

⁵³ Jëni t'ï'areña, Genesaret yejana. Jaronna johua'i yohuë sëa huahuoreña. ⁵⁴ Yohuëpi sa tumasi maca Jesu api cajë ñareña. ⁵⁵ Ñani ja maca si'a hue'ña cu'ijë ju'icohua'ire da huëoreña, cai saihuëre uijëna, Jesús quë'rona. ⁵⁶ A'ri dari mañana saina, pai daripëana saina, tsio huë'ñana saina, ju'icohua'ire i sai ma'añana oereña, jujucaijaquë cajë. Jesure ai setëña, më'ë ju'i cana patoni ju'icohua'i co'yajajë cajë. Si'aohua'i i ju'i ca patocohua'i co'yareña.

7

Paire Co'aye Neñe

(Mt 15.1-20)

¹ Jesús quë'rona Fariseo pai cui'ne cuañese'e ye'yacohua'i tsio dateña, Jerusalémpi daisicohua'ipi. ² Jaje daisicohua'ipi ñajëna, Jesús ye'yacohua'ipi jëña tsoama'pë aë'ë. Jaje tsoama'cohua'ipi aijëna, ñani cue'cuehuë, si'si jëñapi ainë cajë. ³ Jaohua'i cato ja yë'ta'a ao aima'në jëña tsoajë'ë. Aipë case'ere yo'ocohua'i paë'ë. ⁴ Jaje pa'iohua'ipi ao huero hue'ñapi co'ini ai jëña tsoacohua'i pateña. Cui'ne jaiye yeque yo'ocohua'i pateña, johua'i aipë yo'oye, ucu duruhuëa tsoaye, quëna ne'ña tsoaye, caisi saihuë tsoaye, yo'ocohua'i pateña.

⁵ Jaje yo'ocohua'ipi fariseo pai cui'ne cuañese'e ye'yacohua'ipi setëña, Jesure ñeje:

“¿Me yo'ojë më'ë ye'yacohua'i jëña tsoajë'ë ja yë'ta'a aima'në case'ere yo'oma'pë, si'si jëñapi ainë'ni?”

⁶ Jaje cajëna, Jesupi capi, jaohua'ire:

“Nuñerepa jaje mësarú coa cacohua'i pa'ijëna, asaquë co'aji Maija'quëre quëacaiquë Isafas ñeje caquë toyapi: Icohua'i cato yë'ëre coa yë'opose'e oiyë cayë. Jaje pa'iquëta'are johua'i joñoapi yë'ëre oiyë pañë.

⁷ Iohua'i yē'ere señē cajē yo'oye do'i peoye a'ē.
Coa paise'e cuañese'ere ye'yajē yo'o do'ire.

⁸ ¿Me yo'ojē mēsarū Maija'quē cuañese'ere yo'oma'pē yequere coa pai cuañese'ere yo'oye'ni? ¿Ucu duruhuēare tsoaye, quēna ne'ña tsoayerē cui'ne jaiye jaje pa'ye yequeje yo'oye'ni?"

⁹ Caēña, Jesús yequeje:

"Mēsarū aiohua'i case'ere yo'oñu'u cajē Maija'quē cuañese'ere tirona jeoni yo'oyē, mēsarū. ¹⁰ Moisés cato capi: 'Mē'ē ja'core cui'ne mē ja'quēre de'oye oi sañope cama'ē pa'ijē'ē. Pēca ja'core cui'ne pēca ja'quēre sañope co'aye caquēre cato huani jeoñe pa'iji.' ¹¹ Jaje case'e pa'iquēta'are mēsarū caye pa'iji: 'Ja'quēre cui'ne ja'core cōcayē pañē. Si'aye yē'ē paye Maija'quēna isihuē.' ¹² Jaje mēsarū cani cayē, ja'core cui'ne ja'quēre cōcayē peoji, cajē. ¹³ Jaje mēsarū yo'ojē Maija'quē cuañese'ere pare jeocoyē, pai case'ere yecohua'ina se ye'yajē. Jaje pa'ye yequeje jaiye yo'oyē, mēsarū."

¹⁴ Tijupē Jesús soini capi, paire:

"Asajē'ē, si'a pai. Coa tayo asama'pē de'huajē'ē. ¹⁵ Si'aye emēje'epi se cacaye cato paire co'aye ne ma'ñe a'ē. Sa'nahuē joyopi co'aye etaye a'ē, paire co'aye si'si neñe. ¹⁶ Cajoro pacohua'i sēte asajē'ē."

¹⁷ Jaje casi jeteyo'je paire jeoni huē'ena Jesús cacasi maca i ye'yacohua'ipi ja case'ere quēajē'ē cajē seteña.

¹⁸ Sejēna, caēña:

"¿Jaje pa'ito mēsarujē asa tū'añe pare? Mēsarupi asahuē, si'aye emēje'epi cacase'e cato paire co'aye neñe peoji. ¹⁹ Ao cato joyona saiye paji. Coa ai ētatu'una saise'epi jeteyo'je eta saiji. ²⁰ Cui'ne pai joyopi etaye a'ē, co'aye neñe. ²¹ Sa'nahuē joyore cayē jaropi etaji, si'aye co'aye cuasaye: yecohua'ini nomiohua'ire, emēre yo'oye, paire huani jeoñe, ²² co'amaña imañe, yecohua'i co'amañare pa ēaye ñañe, si'aye co'ayere yēye, cosojē yo'oye co'ayena sēo measicohua'i pa'iyē, yecohua'i payere ēa ñajē pēñe, yequēna co'a coca ca ma'ñere se quēaye, jerepa pa'i a'ē cuasaye, cui'ne yecohua'i pa'iyere cuasacaima'pē coa josa yo'orojañe. ²³ Si'aye iye joyo sa'nahuēpi etaji. Japi paire si'si neñe a'ē."

Yequē Yeja Acopi Jesure Sehuoye

(Mt 15.21-28)

²⁴ Jaropi Jesús Tiro cui'ne Sidón yejana saji'i, huē'ena cacani paije huesējajē yē'ere caquē. Yo'oquēta'are catiye peopi. ²⁵ Ja do'ire tsoe Jesu api asaco, huati quē'io pēca ja'copi i quē'rona dani do're ja'rūni seco'ē, huatire eto saocaijē'ē, yē'ē mamacore pa'icore. ²⁶ Jao cato Sirofenicia paio paco'ē, yequē yeja aco.

²⁷ Jaje cacona, Jesupi capi, iote:

"Mamajēpi du'ru aijajē, co'aji, mamajē añere sioni jo'ya yaina isiye."

²⁸ Caquēna, iopi sehuoña:

"Jaje pa'ijē'ē, Ējaē. Jaje pa'iquēta'are jo'ya yaijē aicohua'i a'ē, mamajē aijē ne tō ne'ña mañaje."

²⁹ Cacona, Jesupi caēña:

"De'oyerepa mē'ē cayē, tsoe mē'ē mamacore huati eta saji'i, señaco saijē'ē, de'oji."

³⁰ Caēna, huē'e tū'ani ñacona, cai saihuē uicopi mamaco tsoe huatire peopi de'oye pacoña.

Jesupi Asama'quēre Jujuye

³¹ Jesús Tiro yejapi etani Sidón yeja sa tēto sani cui'ne Decápolis daripēaje tēto sani Galilea jaira tū'aēña. ³² Jarote pa'ina, asama'quēpi cui'ne huā'hua

coca caquëni dareña. Dani pato co'yacaijê'ë, cajë seteña. ³³ Sejëna, Jesupi pai peo te'tena sani moñopi cajorona saquëña. Sa'i copi i moñona tse'seni tsemeñoje papiña. ³⁴ Papiquë ma'tëmona ñaquë ai ye'eni caëña:

“¡Efata!” Jaje cani capi, Hui'yojê'ë.

³⁵ Ja maca tsoe cajoro hui'yopi. Ja maca de'oye coca caquë paquëña. ³⁶ Jaje yo'oni capi, jaohua'ire, yecohua'ire quëama'pë. Jaje caëna, coa jerepa quëareña. ³⁷ Quëarena, de'oyerepa yo'oquë'ni cuasajë careña:

“Si'aye de'oye yo'oji. Yo'oquëna, asama'cohua'ije asacohua'i de'oyë, cama'cohua'ije cayë.”

8

Jesupi Cuatro Mil Paire Aõe (Mt 15.32-39)

¹ Jare ja mu'se jai pai tsi'sireña, tsi'sisicohua'ipi aïne peoreña. Peojëna, Jesupi i ye'yacohua'ire soini caëña:

² “Teaye pai mañare ñañë, ye'ë ja're tsoe tres mu'seña aïne peocohua'ipi pa'ijëna. ³ Jaje aima'cohua'ini jëjo saoque pa'ito jopo ma'ana dahuëra ju'ija'cohua'i pa'ini, yecohua'ipi so'opi daisicohua'ipi pa'iyë.”

⁴ Caquëna, i ye'yacohua'ipi careña:

“¿Me ño cato hueroni aõe'ni, pajje peo hue'ña?”

⁵ Cajëna, Jesupi sequëña:

“¿Je so pan paye'ni, mësarü?”

Seina, careña:

“Siete pan payë.”

⁶ Cajëna, asani paire cuañeña, tayahuëna ja'rujê'ë caquë. Ja maca siete pan ini Maija'quëre de'oji caquë pëpani. Ja jeteyo'je i ye'yacohua'ina huahuëni isipi. Isina, jaohua'ipi paire se aohuë. ⁷ Tsiaya hua'ireje pahuë. Pajëna, Jesupi cui'ne jaohua'ireje yo'oni huahuëni i ye'yacohua'ina isina, se aohuë.

⁸ Si'a pai ani sihuacohua'i paë'ë, siete do'rohuëa nëapi, ani jujase'e. ⁹ Ja aisicohua'i cato cuatro mil paë'ë. Ja maca Jesupi johua'ire saiye cani ¹⁰ saji'i, i ye'yacohua'i ja're con yohuëja'a Dalmanuta yejana.

Pai Yo'o Tü'a Ma'ñere Yo'ojê'ë Cajë Señere (Mt 16.1-4; Lc 12.54-56)

¹¹ Fariseo paipi dani Jesure sañope careña. Ite neñañu'u cajë seteña, pai yo'o tü'a ma'ñere ma'tëmo ayere ne ññojê'ë cajë. ¹² Sejëna, ai ëja ye'eni caëña:

“¿Me neñu'ju iye pai jaje seña'ni pai yo'o tü'a ma'ñere yo'o ññojê'ë cajë? Care payë, mësarute ññojeje peoji, te'oreje.”

¹³ Jaje cani jëoni, cui'naëpi yohuëna aya mëni jaira je te'tena saquëña.

Fariseo Pai Co'ayere Neñe (Mt 16.5-12)

¹⁴ Pan huañeyeni saë'ë, ai ja'ñe peocohua'i, coa te'e panpë maca sahuë. Jaose'e yohuë paquëña. ¹⁵ Pa'ina, Jesupi johua'ire cuañeña. De'hua ñajê'ë, fariseo pai o'sa cui'ne Herodes pai o'sana co'me huesëye caquë.

¹⁶ Jaje caquëna, i ye'yacohua'ipi sa'ñe careña: pan peocohua'i datena caji.

¹⁷ Jaje cajëna, Jesupi asani caëña, jaohua'ire:

“¿Me yo'ojê pan peoyë, caye'ni? ¿Ja ye'ta'a huesëjê jaje caye? ¿Ai jëa joyore hue'eye, mësarü? ¹⁸ ¿Cui'ne ti ñama'pë pa'iyë, cui'ne asama'pë pa'iyë, mësarü cajoropi? ¿Yë'ë ja'rë jaiye pan nese'e cuasaye pañe? ¹⁹ Mësarupi ñasicohua'ita'a cinco panpi cinco mil paire aose'e: ¿ajëna, cui'ne je ja'ye nëaë'ni?”

Caquëna, ìohua'ìpi sehuoreña:

“Doce do'rohuëa nëapi.”

²⁰ “¿Cui'ne cuatro mil paire siete pan pa'ise'epi aoto je ja'ye nëaè'ni?”

Caquëna, ìohua'ìpi careña:

“Siete do'rohuëa nëapi.” ²¹ Jaje cajëna, ìpi caëña:

“¿Ja yë'ta'a jaje ñasicohua'ita'a cui'ne huesëcòhua'ì pa'ijë jaje cuasaye'ni?”

Jesupi Ñama'quëre Jujuye

²² Ja jeteyo'je Betsaidana tì'areña. Tì'asi maca Jesús quë'rona dareña, ñama'quëni jujucalijë'ë cajë. ²³ Jaje cajëna, asani ñama'quë jëtëna tseani cajiquë pai daripëpi hue'sena etouña. Copi ñaco çana neni ìna patoquë, sequëña, ìDe'hue ña cuãñoquë! ²⁴ Caquëna, ñama'quëpi caëña:

“Ñañë, paire. Ñaquëta'are soquë ñëaje pa'yepi cui'iji.”

²⁵ Jaje caquëna, Jesupi tìjupë ñaco çana patoquëna, yureta'a de'oyerepa ñaquë ponëni co'yasiquë paquëña. ²⁶ Ja maca Jesús huë'ena ìte jëjo saokuë caëña:

“Pai daripë cacama'ë cui'ne yecohua'ireje quëama'ë pa'ijë'ë.”

Pedropi Jesús Ayere Caye

(Mt 16.13-20; Lc 9.18-21)

²⁷ Ja jeteyo'je Jesús cui'ne ì ye'yacohua'ì conì Cesarea cui'ne Filipino yeja pai a'ri darina sateña. Saijëna, ma'ana Jesupi sequëña, ì ye'yacohua'ìre:

“¿Ìqueipi yë'ëre caye'ni, pai?”

²⁸ Caquëna, ìohua'ìpi careña:

“Yecohua'ìpi më'ëre cayë, Juan oco doquë api. Yecohua'ìpi cayë, Elíaspi. Cui'ne yecohua'ìpi Maija'quë jëjo daoquë api cayë.”

²⁹ Ja maca ìpi sequëña, ìohua'ìre: “¿Mësaruta'a ìqueipi caye'ni, yë'ëre?”

Caquëna, Pedropi caëña:

“Më'ë cato huasoquë Cristore pa'ë.”

³⁰ Jaje caëna, Jesupi caëña, jaohua'ìre:

“Yecohua'ìre quëama'pë pa'ijë'ë.”

Jesupi Ì Ju'ìñere Quëaye

(Mt 16.21-28; Lc 9.22-27)

³¹ Ja maca ye'ya huëoni ye'yaquë caëña. Pai Mamaquë yë'ë ai yo'oye pa'iji. Aiohua'ìpi yë'ëre coeja'cohua'ì a'ë. Pai ëjaohua'ìje coeja'cohua'ì a'ë. Cui'ne cuañese'le ye'yacohua'ìje yë'ëre coeja'cohua'ì a'ë. Jaje coejë yë'ëre huani jeoja'cohua'ì a'ë. Jaje huani jëosicohua'ìta'are toaso mu'seña pa'ì maca huëija'quë a'ë. ³² Iye tìñarepa quëaëña. Quëaquëna, Pedro ìte tìrona sani caëña. Jaje yo'oto co'aji. Iye cama'ë pa'ijë'ë, ca huëoëña. ³³ Jaje caquëna, Jesús co'ye ponëni ì ye'yacohua'ìre ñaëña. Ñani Pedroro tutu caëña:

“Huati ëjaë saijë'ë. Ìño pa'ima'ë. Më'ë cato Diusu cuasayeje cuasama'quë a'ë. Coa pai cuasayere cuasaquë a'ë.”

³⁴ Ja maca Jesús ì ye'yacohua'ìre cui'ne paire soini caëña:

“Yë'ëni tuñu'u cani co'ye de'oye pa'iyere huañeyejë'ë. Jaje yo'oni më'ëre queja'core hue'oni tuijë'ë, yë'ëre. ³⁵ Jaje pa'ina, ì pa'iyë jëasi'ì caquë yo'oquëpi coa ne huesoja'quë api. Jaje pa'iquëta'are yë'ë do'ire cui'ne yë'ë coca do'ire ì pa'iyë nejosiquëpi pa'iyë tì'aja'quë api. ³⁶ ¿Jaje pa'ina, ìquere cöcaiquë'ni, paipi si'aye iye yeja co'amaña tì'asicohua'ìpi ìohua'ì joyore coa nejoto? ³⁷ Joyore nejosiquë pani yecore tì'añe peoji. ³⁸ Yë'ëni cui'ne yë'ë cocare huajëya'ye quëama'quëpi cajë pa'ini ca'rajë pasicohua'ìre, yë'ë Pai

Mamaquëpi cui'ne huajëya'ye quëama'quëpi caquë coeja'quë a'ë, yë'ë ja'quë de'o tuture papi cui'ne i huññaohua'i ja're dai maca."

9

¹ Cui'ne Jesús ca'quëña:

"Nuñerepa cayë, mësarute. Mësarua acohua'i iye maca pa'icohua'i ju'ima'pë pa'ija'cohua'i a'ë, ma'tëmo te'te ñama'pë pani."

Jesús Tiñe Pa'i Ponëse'e
(Mt 17.1-13; Lc 9.28-36)

² Seis mu'seña tëto saisi maca Jesupi Pedore, Jacobore cui'ne Juanre sai saëña, ai cutihuëna. Jarona i ju'i ca cui'ne i tsia tiñe pa'i ponëña. ³ Miacorepa iye yeja caña joja ti'añe peoji, jare coa sësë pe, poja'iyeye poja'ico ponëña, i ju'i ca ye'hue pa'iorepa. ⁴ Ja maca ñareña, Elíasre cui'ne Moisésre Jesús ja're necajë cocare cajëna.

⁵ Ja maca Pedropi Jesure caëña:

"Ye'yaquë, ¿de'oyerepa iño pa'iyeni, mai? Toaso a'ri huë'ña neñu'u. Më'ë huë'e, Moisés huë'e, cui'ne Elías huë'e neñu'u."

⁶ Jaje Pedro cani ti cuasama'ë capi, tsoe quëquë huesë sitopi. Si'ahua'i i ye'yacohua'i cato quëquë huesësicohua'i pateña. ⁷ Ja maca ma'tëmopi sirio iohua'i quë'rona nëca mequëna, asajëna, ye'ose'e pisiña:

"Iquë cato yë'ë mamaquë api. Ini ai sihuaquë pa'iyë. I cayere asajë'ë."

⁸ Ja jeteyo'je coa Jesuse'e te'i paquëña.

⁹ Ai cutihuëpi cajequë Jesús i ye'yacohua'ire caëña, yecohua'ire mësarua ñase'e quëama'pë, yë'ë ju'isiquëpi huëisi maca quëajë'ë, caëña. ¹⁰ Jaje caëna, iohua'ise'e yahue de'huase'ere pareña. Jaje pajë coa sa'ñe setëña, iquere caëni, ju'isiquëpi huëisi maca quëajë'ë caquë. ¹¹ Jaje pa'ina, Jesure setëña:

"¿Me yo'ojë cuañese'e ye'yacohua'i Elíaspi du'ru daiye pa'iji, caye'ni?"

¹² Cajëna, ipi sehuouña:

"Nuñerepa du'ru daija'quë api. Dani si'aye ne de'huaja'quë api. Cui'ne ¿me caquë'ni, toyase'e yë'ë Pai Mamaquë aye? Ai yo'oja'quë api. Cui'ne pajie ite coeja'cohua'i a'ë, caji. ¹³ Jaje pa'iquëta'are yë'ë cayë tsoe Elías daji'i. Ini pai iohua'i yëyeje yo'ohuë, toyase'e cayeje pa'ye."

Huatire Jesús Etose'e
(Mt 17.14-21; Lc 9.37-43)

¹⁴ Jeteyo'je colireña, i ye'yacohua'i pa'i hue'ñana. Dani jai pai pa'ijëna, ñareña. Ñajëna, cui'ne i ye'yacohua'i ja're conï sañope cajë pateña, cuañese'e ye'yacohua'ipi. ¹⁵ Jaje cacohua'ipi Jesure ñani se jëoni huë'huëni pëpareña, de'oquëre pa'ni cuasajë.

¹⁶ Ja maca Jesupi iohua'ire sequëña:

"¿Iquere sa'ñe yo'ojë care'ni, jaohua'i ja're?"

¹⁷ Seina, iohua'i ja're pa'isiquëpi sehuouña:

"Ye'yaquë yë'ëpi dahuë, huati quë'ini, yë'ë mamaquëre cama'quëni më'ëni ña cuañosi'i caquë. ¹⁸ Huatipi ite de'oye pa'ina, ne taoquë yo'oji. Yo'oquëna, siri yë'opoja'a mëaquë cui'ne cuji qui'coquë yo'oji. Jaje yo'oquë tutu peoquë de'o huesëji. Më'ë ye'yacohua'ire eto saocajë'ë, caquë seni jujahuë, ne ti'añe peojëna."

¹⁹ Caquëna, Jesupi caëña:

"¡Maija'quëpi necaiquë api cuasama'cohua'i! ¿Mësarua ja're yë'ë tsoe aquëpi pa'iyë? ¿Je ja'ye tsoerepa mësarute quëcoquë cõcai pa'ija'quë a'ni, jaje

huesëto? Dajë'ë, tsihua'ëre.” 2²⁰ Caëna, darena, huatipi Jesure ñani, hue'hue dahuë nequëna, sa tani tearojani siri yë'opoja'a etoquë yo'ouña.

21 Jaje yo'oquëna, ñani Jesús caëña, pëca ja'quëre:

“¿Je ja'ye tsoe jaje yo'oquë pa'iquë'ni?”

Caquëna, pëca ja'quëpi caëña:

“Tsihua'ë pa'inë aquë api. 22 Yequere toana, tsiayana huani jeosi'i, caquë yo'oquë api, jaiye. Jaje pa'ina, më'ëpi yëquëre oi cöcaijë'ë, de'hue.”

23 Caquëna, Jesupi caëña:

“Më'ëpi neñe pa'iji, cuasaquë pa'ito neñe pa'iji, si'aye.”

24 Caquëna, tsihua'ë pëca ja'quëpi cuiña:

“Neñe pa'iji, cuasayë. Cöcaijë'ë, ai jerepa jaje cuasa ja'ñere.”

25 Ai jerepa jai pai tsi'si daijëna, ñani huatire caëña:

“Huati asama'quë cui'ne cama'quë, yë'ëpi më'ëre cayë, etajë'ë. Iquë tsihua'ëre jeoni sani cui'naëni cacaye pajë'ë.”

26 Caquëna, huatipi cuini yeque hue'hue dahuë se ne couña. Neni ju'ise'eje pa'ire jeoni saquëña. Jare ñani yecohua'i ju'isiquë pa'iji, careña. 27 Jaje cajëna, Jesupi ite jëtëna tseani naë huëo nëcouña.

28 Ja maca Jesús huë'ena cacaëna, i ye'yacohua'ipi setëña:

“¿Me yo'ojë yëquë huatire eto saoye pare'ni?”

29 Cajëna, Jesupi caëña:

“Ñeje pa'i huatire cato coa aima'pë cui'ne Maija'quëre señepi eto saoye pa'iji.”

Tijupë Jesús Capi, I Ju'ñe Ayere

(Mt 17.22-23; Lc 9.43-45)

30 Jaropi saijë Galileaja'a tëto sateña. Pajje huesëjëna, sasi'i cuasaëña, Jesús. 31 Ja mu'se cato Jesús i ye'yacohua'ini quëaquë cuquëña. Yë'ë Pai Mamaquë cato tseä cuañosiquë pa'ija'quë a'ë. Jaohua'ipi huani jeoja'cohua'i a'ë caëña. Cui'ne caëña, toaso mu'seña pa'i maca ju'isiquëpi huëija'quë a'ë.

32 Jaje quëaquëna, i ye'yacohua'i asa t'i'añe pareña. Pajëta'a seni asaye pareña, ca'rajë.

Nepi Jerepa Do'i Pa'iquë

(Mt 18.1-5; Lc 9.46-48)

33 Capernaum daripëna t'i'ani huë'ere pa'i maca Jesupi sequëña:

“¿Iquere mësarü ma'a daini sa'ñe yo'ojë care'ni?”

34 Caquëna, sehuoma'pë pateña. Nepi jerepa pa'i pa'ija'quë a'ni, cajë sa'ñe yo'ojë casicohua'ipi ma'a dai maca. 35 Pajëna, ja'runi ñu'i doce i ye'yacohua'ire caëña:

“Si'aohua'ire tëto saisiquë pasi'i, cani si'aye yecohua'ire necaiquë jo'yaë pa'iyë pa'iji.”

36 Jaje ca tëjini tsihua'ëre jopore pana nëconi, su'cuani caëña, jaohua'ire:

37 “Yë'ëje pa'ire cuasajë tsihua'ëre de'oye yo'ocaini yë'ëni yo'oye pa'iji. Yë'ëre de'oye yo'oquë cato yë'ëse'ere de'oye yo'oye peoji, cui'ne yë'ëre jëjo daosiquëreje de'oye yo'ocaiye pa'iji.”

Maire Sañope Yo'oma'quë Pani Maire Cöcaiquë Api

(Mt 10.42; Lc 9.49-50)

38 Ja maca Juanpi caëña:

“Ye'yaquë, yëquë ñahuë, më'ë mamipi caquë huatire eto saoyëre. Ñani yo'oma'ë cajë ësehuë, mai ja're conï cu'ima'quëpi yo'oquëna.”

39 Caquëna, Jesupi caëña:

“Ēsema'pë pa'ijë'ë, yë'ë mamipi cajë pai yo'o tì'a ma'ñe yo'ocohua'ire. Jaohua'i cato yë'ère sañope cama'cohua'i a'ë. ⁴⁰ Maire sañope yo'oma'quë cato mai te'tere pa'iji. ⁴¹ Mësaruni yecohua'ipi yë'ë do'ipi cajë oco mañare ocuacohua'i pani de'huacaisi co'amaña paja'cohua'i a'ë, mësarú Cristo acohua'ini de'oye yo'osi do'ire.

*Co'aye Yo'oyena Taiñe
(Mt 18.6-9; Lc 17.1-2)*

⁴² Tayo yo'oyena ne taoquëre cato, quëna pëpi ñaje tęcana sęcani jai tsiayana jęo dęo'ñe pa'i api, a'ricohua'ipi yë'ère cuasacohua'ire co'a de'huaquëre. ⁴³ Jaje pa'ina, cayë më'ë jëtępi tayo yo'oyena sacco pa'ito tęto tęaję'ë. Ai jerepa de'o'ji, pa'i hue'ñana peo tupępi cacato toa yejana saiye peoye, ⁴⁴ pecoje ju'ima'tona cui'ne toaje yayama'tona. ⁴⁵ Më'ë nęcayopi tayo yo'oyena sacco pa'ito tęto tęaję'ë. Ai jerepa de'o'ji, pa'i hue'ñana peo tupępi cacato. Ai jerepa co'aji, caya nęcaña hue'equępi toa yejana saito. ⁴⁶ Jaro pecoje ju'ima'tona cui'ne toaje yayama'tona. ⁴⁷ Panita'a më'ë ñacoapi tayo yo'oyena sacco pa'ito dutani jęcocję'ë. Ai jerepa de'o'ji, Diusu cuañe te'tena te'e ñacoa hue'equępi cacato. Ai jerepa co'aji, caya ñacoa hue'equępi toa yejana saito. ⁴⁸ Jaro pecoje ju'ima'tona cui'ne toaje yayama'tona. ⁴⁹ Si'ahua'i toapi ne de'huasicohua'i pa'ija'cohua'i a'ë, cui'ne si'aye Maija'quë coa isiye cato asipi, ne de'huase' pasipi. ⁵⁰ Asipi jo sęcñere carajaisico pani co'aji, hua'i saraye. Jaje pa'ina, cayë: Mësarú sai ja'ñere ne huesoma'pë pa'iję'ë, pai ja're sañope yo'oma'pë jo'cua de'oye pa'iję'ë.”

10

*Jesús Ye'yase'e Nomiore Jęcoye Ayere
(Mt 19.1-12; Lc 16.18)*

¹ Ye'ya tęcini Capernaum sani Jordán ña oca te'tena saquëña, Judea yejana. Jarona jai pai tsi'sireña, i pa'i hue'ñana. Tsi'sirena, ye'yaëña, i ye'yaye sęte. ² Fariseo paipi neñañu'u caję seteña, ñeje:

“¿Nějore jęoñe deoquę?”

³ Cajęna, i'pi sehuouña:

“¿Moisés me cuañei'ni, mësarute?”

⁴ Caquëna, careña:

“Moiséspi cuañepi pai ëjaępi nęcjore jęcoco toya ja'o nęcaquëna, jęcoye pa'iji.”

⁵ Cajęna, Jesupi caëña:

“Ja cato Moisés cuañepi mësarú joyopi de'oye cuasama' do'ire. ⁶ Ja'a Maija'quë si'aye yeja pa'iyę de'hua maca ëmęre cui'ne nomiore de'huapi. ⁷ Ja do'ire huejani pęca ja'quęre cui'ne pęca ja'core jęoni nęcjona tsioni pa'iyę pa'iji. ⁸ Ja maca caya hua'i pa'iyę pañę. Coa te'iję pa'iohua'i pa'iyę. ⁹ Ja do'ire nęcjore jęoñe co'aji, Maija'quë de'oye ñacai tsiose'ere.”

¹⁰ Hu'ena co'isi maca i ye'yacohua'ipi Jesure cui'nare sęni coreña, nuñerepa asañu'u caję. ¹¹ Cajęna, Jesupi caëña:

“Nějore jęcconi yęcjore huejaquę pani yęcconi nomiore yo'o'ji, co'aye nęcjore paquęta'a. ¹² Nomiopi ëjęre jęcococopi yęquęre huejaco pani ëmęre yo'oco, ëjęre pacota'a, jajoje co'aye yo'oco.”

*Jesús Tsire De'oyerepa Cacaiye
(Mt 19.13-15; Lc 18.15-17)*

13 Jesús què'rona tsire dareña, ipi papicaiaja'què cajë. Jaje yo'ojëna, i ye'yacohua'ipi tsire dacohua'ire dama'pë Jesús què'ro cajë ëserëña. 14 Jaje ësejëna, Jesupi ñani pëi caëña, jaohua'ire:

“Coa ñajë'ë, tsire iohua'ise'e daijajë, ësema'pë. Ma'tëmo cato jaohua'ije pa'iohua'i tsecoa. 15 Nuñerepa cayë, mësarute. Maija'quë cuañe te'te cacaye peoji, tsije pa'iohua'i pa'iyë pani.”

16 Cani tsire su'cuani siopëna jëñapi patoquë de'oye pa'ijë'ë, cacaquëña.

Posëpi Jaiye Co'amaña Paquëpi Jesure Case'e
(Mt 19.16-30; Lc 18.18-30)

17 Jaje yo'o tējini Jesús saina, te'i huë'huë tōme dani do're ja'runi caëña:

“De'oye ye'yaquë, ¿me nejaja'quë a'ni, ti pa'iyere tija'si'ni cani?”

18 Caquëna, Jesupi caëña:

“¿Me yo'oquë yë'ëre de'oquë caquë'ni? Peoji, de'oquë. Coa Maija'quëse'e de'oquë pa'iji. 19 Maija'quë cuañese'e më'ëpi asayë, paire huani jeoma'ë pa'ijë'ë. Yequë paconi yo'oma'ë pa'ijë'ë. Co'amaña ñama'ë pa'ijë'ë. Cosoma'ë pa'ijë'ë, yecohua'ire. Më'ë ja'quëre cui'ne më'ë ja'core de'oye oi necaijë'ë, co'aye cama'ë.”

20 Caquëna, Jesure ipi caëña:

“Ye'yaquë, yë'ë cato tsihua'ë pa'inëna, iye cuañese'e asani si'a mu'seña de'oye sehuohüë.”

21 Caquëna, Jesupi ite oi ñani caëña:

“Ja yë'ta'a te'o carapi. Sani si'aye më'ë co'amaña isijë'ë. Isini ja curire peocohua'ina coa isijë'ë. Jaje yo'oni ma'tëmona jaiye paja'quë, isi tējini daijë'ë, yë'ë ja're coní.”

22 Jaje caquëna, posëpi oi saquëña, jaiye co'amaña paquë sëte.

23 Saquëna, Jesús ñani ite ye'yacohua'ire caëña:

“Jaiye co'amaña pacohua'ire ma'tëmo ma'a cacaye ai jëaji.”

24 Caquëna, ite ye'yacohua'ipi ai cuasareña. Cuasajëna, Jesupi ca couña:

“Huaü dohuë, curiquëpi si'aye tija'añë cuasacohua'i ma'tëmo ma'a cacaye peoji. 25 Tija'añë paji, camellore miu ñaca cojeja'a jua etojaiñë. Jaje pa'ina, jaiye co'amaña paquëre cato ai jerepa jëaji.”

26 Jaje caquëna, asani ai cuasa co'me huesësicohua'i pa'ijë sëtëña:

“Jaje pa'ito ¿nepi huaso cuañësicohua'i pa'ija'cohua'i a'ni?”

27 Sejëna, Jesupi jaohua'ire ñani caëña:

“Pai cato ne tija'añë peoji. Jaje pa'iquëta'are Maija'quë cato ne tija'añë pa'iji. Maija'quëre cato si'aye ne tija'añëse'e pa'iji.”

28 Caquëna, Pedropi caëña:

“Ëjaë, yëquë co'amaña si'aye jëoni më'ëre tuë'ë.”

29 Cajëna, Jesupi caëña:

“Nuñerepa cayë, mësarute. Huë'ere, a'yëohua'ire, yo'jeohua'ire, ja'quëre, ja'core, nëjore, mamajëre, yejaña yë'ë do'ire cui'ne huaso coca do'ire jeosicohua'i pani, 30 iye yejana cien jerepa paja'cohua'i, huë'ë, a'yëohua'ire, yo'jeohua'ire, ja'core, mamajëre, yejaña paja'cohua'i a'ë, cui'ne yecohua'ipi josa yo'oye cui'ne ma'tëmona ti pa'iyere tija'cohua'i a'ë. 31 Jaje pa'iquëta'are yure jerepa pa'iohua'i pa'isicohua'ipi jeteyo'jere, pa'ija'cohua'i a'ë, cui'ne yure jeteyo'jere pa'isicohua'ipi jerepa pa'iohua'i pa'ija'cohua'i a'ë.”

Jesupi Iju'i Jajñere Quëaye
(Mt 20.17-19; Lc 18.31-34)

32 Jesupi du'ru saina, i ye'yacohua'ipi jeteyo'je saë'ë, Jerusalëna tumaquëna. Saijëta'a merepa yo'oye pa'ija'coa'ni cuasajë quëquë

huesësicohua'ipi saë'ë. Saijëna, ja maca Jesupi johua'ise'ere soini ite yo'o ja'ñere, ³³ ñeje caëña:

“Ñañë, mai Jerusalénna saiye. Jarona Pai Mamaquëre Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ina cui'ne cuañese'e ye'yacohua'ina tseani isija'cohua'i a'ë. Isirena, jaohua'ipi yequë paina se isija'cohua'i a'ë, huani jeoja'quëre. ³⁴ Isirena, jaohua'ipi ye'ëre cue'cuejê copi tse'seja'cohua'i a'ë. Jeteyo'je ye'ëre huani jeoja'cohua'i a'ë. Huani jeorena, toaso mu'seña tasiquëpi huajëquë huëija'quë a'ë, ye'ë.”

Jacobo Cui'ne Juan Sese'e

(Mt 20.20-28)

³⁵ Ja maca Zebedeo mamajëpi Jacobo cui'ne Juan Jesús quëno macana dani seteña:

“Ye'yaquë, yëquëre necaijê'ë.”

³⁶ Cajëna caëña:

“¿Iquere necaiye'ni?”

³⁷ Caquëna, jaohua'ipi careña:

“Më'ë cuañe te'te de'o hue'ñare pana ëjaërepa de'oni ja'ru maca yëquëre më'ë ëja te'tena te'ire cui'ne më'ë ari te'tena te'ire ñojê'ë.”

³⁸ Sejëna, Jesupi caëña:

“Mësaru huesëjê coa señë. ¿De'hue mësaru ye'ë sëje cono ucu ti'añe panita'a de'hue mësaru ye'ë do cuañoñeje pa'ye pa'ito tëto sani ti'añe? Yë'ë cato ai yo'oja'quë a'ë.”

³⁹ Caquëna, sehuoreña, ite:

“Yëquëje yo'o ti'aja'cohua'i a'ë.”

Cajëna, Jesús jaohua'ire caëña:

“Jaje pa'ire paji. Yë'ë ai yo'ose'eje mësaruje ai yo'oja'cohua'i a'ë. Cui'ne ye'ë do cuañose'eje pa'ye mësaruje do cuañoja'cohua'i a'ë. ⁴⁰ Yë'ë ëja të'huina cui'ne ye'ë ari të'huina ñu'iñe isiye peoji. Ja cato Maija'quëpi isi ja'ñe a'ë, i caquë ne de'huasicohua'ina.”

⁴¹ Jare asani diez, i ye'yacohua'ipi Juanre cui'ne Jacobore sañope pëti huëoreña. ⁴² Jaje sa'ñe pëijëna, Jesupi jaohua'ire soini caëña:

“Iye yeja cuañe ëjaohua'i cato si'aye ëjaohua'irepa de'ocohua'i a'ë. Cui'ne johua'i meñe acohua'ipi ëjaohua'ire pa'ë, cuasajë johua'ini ca'rajëna, pa'icohua'i a'ë. ⁴³ Mësaru cato yeque yo'oye pa'iji. Pai ëjaë pasi'i, cani yecohua'ini necaiquë pa'iye pa'iji. ⁴⁴ Cui'ne ai jerepa du'ru aquë pasi'i cani si'aohua'ire necaiquëpi jo'yaë pa'ijê'ë. ⁴⁵ Yë'ë Pai Mamaquë daima'ë paë'ë, paipi necaijajë caquë. Yë'ëpi paini necasi'i caquë daë'ë. Yë'ë ju'i do'ipi si'aohua'ire huasoyere caquë daë'ë.”

Bartimeore Ñama'quëre Jujuse'e

(Mt 20.29-34; Lc 18.35-43)

⁴⁶ Jericó daripëna ti'asicohua'ipi iti daripëpi etareña, Jesús cui'ne i ye'yacohua'ipi cui'ne jai pai coní. Jaro eta hue'ñare Bartimeo ñama'quëpi da saicohua'ini curiquë seí ñuquëña, Timeo mamaquëpi. ⁴⁷ Ñu'iquëpi Jesús Nazaret aquëpi daiji asani cui huëouña:

“¡Jesús David mamaquë, yë'ë macare cocaijê'ë! ¡Ai yo'oyë!”

⁴⁸ Caquëna, paipi pëijê ite careña:

“Cama'ë pa'ijê'ë.”

Cajëna, ai jerepa tutu ca couña:

“¡David mamaquë ye'ëre oi necaijê'ë! ¡Ai yo'oyë!”

⁴⁹ Caquëna, asani Jesupi caëña:

“Daijē'ē cajē'ē, ite.”

Caēna, ñama'quēre careña:

“Ai pequē maca huēni saijē'ē, i quē'rona. Mē'ēre soi, i pi.”

⁵⁰ Carena, esa i ēmēje'e ju'icore se dutani Jesús quē'rona saquēña, tsoe nēine peoyerepa. ⁵¹ Jesús quē'rona saquēna, caēña, ite:

“¿Me necaiyete yēquē'ni, mē'ē?”

Caquēna, ñama'quēpi caēña, ite:

“Ējaē, yē'ē de'oye ñañere yēyē.”

⁵² Caquēna, Jesupi ite caēña:

“De'oji, de'hue jujquē api cuasato jujucasi'i, mē'ēre.”

Ca macarepa sētani ñaēña. Ñani Jesús ja're saquēña.

11

Jesús Jerusalén Cacase'e

(Mt 21.1-11; Lc 19.28-40; Jn 12.12-19)

¹ Jerusalén ja'ye macana ti'ani Olivos cutihuē je'ñerepa daripēa Betfagē cui'ne Betania daripēare pa'i Jesupi cayaohua'ire i ye'yacohua'ire jējo saouña.

² Ñeje caquē:

“Je te'te a'ri daripēna sani ti'a maca mēsaru ñaja'cohua'i a'ē, burro posēre papi paireje hue'ema'quēni, sēasiquēni. Nēina, joyeni dajē'ē. ³ ¿Yecohua'ipi me neñu'ju saye'ni? cacohua'i pa'ito cajē'ē: ‘Ējaēpi cusi'i caquēna, sayē. Cuni tējini jeo daija'cohua'i a'ē, cajē'ē.”

⁴ Caēna, sani burrore ti'areña, ma'are sēasiquēpi hue'sere nēina, caca sa'ro yē'quē macare. Ñani ite joyereña.

⁵ Joyejēna, iti maca pa'icohua'ipi careña:

“¿Me neja'quēni burrore saye'ni?”

⁶ Cajēna, Jesús case'eje careña. Cajēna, de'oji. Sajē'ē, careña. ⁷ Carena, Jesús quē'rona burrore dareña. Dani iohua'i cañapi burro jetena jajereña. ⁸ Mēni ja'runa jai pai iohua'i cañapi, i sai ma'ana jaje oereña. Yecohua'ipi jaiye ja'o tēteni da oereña, i sai ma'ana.

⁹ Du'ru saicohua'ipi cui'ne jeteyo'je saicohua'ipi sihuajē cuireña:

“De'oquērepa daiji, Maija'quē jējo daoquē. ¹⁰ I cuañe maca jerepa de'oye pasio. Mai ñecuē David maca cuañe maca pa'ise'eje Maija'quē ai de'oji.”

¹¹ Jerusaléna cacani Maija'quē huē'ena sani cacani si'a huē'ē ñani na'i huesēquēna, Betania quē'rona i doce ye'yacohua'i ja're cōni saquēña.

Jesupi Higuera Soquē Yēre Pui Case'e

(Mt 21.18-19)

¹² Ñatasi mu'se Betaniapi saijēna, Jesure ai ēaēña. ¹³ Ai ēaquēna, so'opi señaquē, higuera soquē yēpi ja'o quēi ñēpi nēcaōña. Nēcaōna, iti ca pa'ima'quē caquē saquēña. Sani ñaquēna, coa ja'ose'e paquēña, iti quē'ima'a tēcahuē sēte. ¹⁴ Pa'ina, Jesús iti ñēre caēña:

“Yureta'a pai ocueye peosipi, mē'ē quēise'e.”

Jaje caquēna, i ye'yacohua'ipi asareña.

Jesupi Maija'quē Huē'ena Tsoa Tose'e

(Mt 21.12-17; Lc 19.45-48; Jn 2.13-22)

¹⁵ Ja jeteyo'je Jerusalén ti'ani, Jesús Maija'quē huē'ena cacani co'amaña huerojē cui'ne co'amaña isicohua'ire eto saōña. Curiquē cambia mesaña jē'je

taño sauña. Cui'ne su'tere isicohua'i ñu'i sai jê'je taño sauña. ¹⁶ Maija'quë huë'ena co'amañare saye ëseiña. ¹⁷ Ëseni ye'yaquë caëña:

“Toya pëpë caji: ‘Yë'ë huë'e cato si'a pa'i Maija'quë se huë'e hue'yoye pa'iji.’ Jaje pa'iquëta'are mësaruru cato co'amaña ñacohua'i tu'aro neni yo'oyë.”

¹⁸ Jaje caquëna, asani Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi cui'ne cuañese'e ye'yacohua'ipi Jesure huani jeoñere careña: ¿Me huani jeoja'cohua'i a'ni? cajë. Yecohua'i cato airepa de'oye ye'yaquë'ni cuasareña. Ja do'ire ëjaohua'ipi Jesure ca'rajë huani jeoñere careña. ¹⁹ Ñami de'oquëna, Jesús pa'i daripëpi tirona saquëña.

Higuera Soquë Yë Cuënese'e
(Mt 21.20-22)

²⁰ Ñatasi mu'se nea huë'ña saijë ñajëna, higuera soquë yë tsoe sucua mañaque cuëne huesësicopi pa'iona, ñareña.

²¹ Ñani ja maca Pedro, Jesús case'ere cuasa ñajani caëña, ite:

“Ye'yaquë ñajë'ë, më'ë casi ñëre, tsoe cuëne huesëtico pa'ico.”

²² Caquëna, Jesupi i ye'yacohua'ire caëña:

“Nequëre papi cuasajë'ë, Maija'quëre. ²³ Nuñerepa cayë, mësarute. Iye cutihuëre tsayana jëjo saoye yëni Maija'quëre nequë api cuasani seto neñe pa'iji. ²⁴ Nuñerepa cayë, Maija'quëre seni isija'quë api cuasato isiyë pa'iji. ²⁵ Maija'quëre se maca yequere sañope yo'oye pacohua'i pa'ini sai de'huacaijë'ë, Maija'quë ma'tëmo aquëpi mësaruru co'aye tayo yo'ose'e sai de'huacaija'quëre. ²⁶ Jaje pa'iquëta'are mësaruru sai de'huacaima'cohua'i pa'ito mësaruru ja'quë ma'tëmo pa'iquëje mësaruru tayose'e sai de'huacaiye pasipi.”

Jesús Cuañëñerepa Pa'iyë
(Mt 21.23-27; Lc 20.1-8)

²⁷ Ja maca Jerusalëna co'ireña. Co'ini Jesús Maija'quë huë'ëja'a cu'ina, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi cui'ne cuañese'e ye'yacohua'ipi cui'ne aiohua'ipi Jesús quë'rona dani ²⁸ ite setëña:

“¿Ique cuañëñepi iye më'ë yo'oquë'ni? ¿Nepi më'ëre cuañëquë ëjaëre carena, yo'oquë'ni?”

²⁹ Cajëna, Jesupi caëña:

“Yë'ëje mësarute ses'i te'ore. Mësaruru yë'ë señere sehuorena, yë'ëje quëasi'i, yë'ëre cuañëquëre jëjo daoquëre. ³⁰ ¿Nepi Juan iti doquëre jëjo daore'ni, Maija'quë panita'a pa'i? Mësaruru sehuojë'ë.”

³¹ Jaje caëna, sa'ñe careña, ñeje:

“Maipi Diosu jëjo daosiquë pa'iji cato ipi sehuosipi ‘Jaje pa'iquëta'are mësaruru me yo'ojë ite care paji cajë asaye pare'ni?’ ³² Cui'ne pa'ipi cuañesiquë pa'iji cayeje pañu'u.”

Si'a pa'i Juanre Maija'quë cocare quëaquë paji'i, cuasa do'ire ca'rajë.

³³ Jaje cani Jesure careña:

“Huesëyë.”

Cajëna, Jesupi caëña:

“Cui'ne yë'ëje, yë'ë cuañë tutu quëaye pañë.”

12

Co'acohua'i Yo'oye Ayere Quëaye
(Mt 21.33-46; Lc 20.9-19)

¹ Ja maca Jesús pa'i yo'oyeje pa'ye caquë quëaëña, ñeje:

“Paj'i, te'i pai yeja paquë. Jaje pa'ipi tapi, cuiya'i. Tani tu'rihuë tëhuopi. Cui'ne cuiya'i suni de'huaja'tojë nepi. Cui'ne cuiya'i tsio ëmë huë'epi tuijë si'a tsio ñaja'core nepi.

Jaje si'aye ne tëjini co'amaña necaicohua'ini isi nëoni saji'i. ² Tëaye ti'asi maca i jo'yare jëjo daopi, co'amaña necaicohua'i quë'rona ite cajë necaise'e pa'iji, caquë. ³ Jaje jëjo daosiquëta'are co'amaña necohua'ipi tseani si'seni isima'pë jëjo saohuë. ⁴ Jaje yo'orena, iti tse aquëpi yequëre jëjo saopi. Jëjo saouna, jaëreje quëna pëapi jëahuë. Cui'ne siopëje a'si quë'ire tea ju'ijë yo'oni jëjo saohuë. ⁵ Jaje yo'oruje iti tse aquë ja yë'ta'api yequëre jëjo sao copi. Jëjo saosiquëni jaëni coa huani jëohuë.

⁶ Jëjo saouë pequë yureta'a i mamaquëre pani jëjo saopi, yë'ë mamaquëre cato yo'oye peoji caquë. ⁷ Jaje caquë jëjo saosiquëta'are co'amaña necohua'ipi ñani 'iquëpi si'a co'amaña paja'quë api huani jëoni maipi iti tse acohua'i neñu'u,' cani huani jëohuë. ⁸ Jaje yo'oni tseani huani jëoni i capë hue'sena jëocohuë.”

⁹ Jaje quëa tëjini Jesús sequëña:

“¿Me yo'oja'quë a'ni, iti yeja aquë?” Cani caëña, iti yeja aquë cato dani, huani jëaja'quë api, co'amaña necohua'ire. Huani jëoni yecohua'ina isija'quë api.

¹⁰ ¿Ñama'cohua'i a'ni toya pëpë caye? Ñeje caji:

Quëna pëa huë'e necohua'i yo'o jujani jëocosi quëna pëpi yure cato huë'ehuërepa ui quëna pë de'oye iti quëco pacorepa.

¹¹ Iye cato ëjaëpi jaje yo'opi. Jaje yo'ose'ere de'oyerepa yo'o u'ni cajë ñañë, mai.

¹² Casi maca Jesure tseañu'u cajë yo'oreña. Jesupi yo'ose'eye pa'ye caquë johua'i yo'oyere caëna, asani pëijë yo'oreña. Jaje yo'ojëta'a tseañe pareña, paini ca'rajë. Jaje pa'ina, yo'oma'pë pateña.

*Jesure Sese'e Pa'i Do'i Saiñere
(Mt 22.15-22; Lc 20.20-26)*

¹³ Ja jeteyo'je Jesús quë'rona fariseo acohua'ire cui'ne Herodes acohua'ire jëjo daoreña, jaohua'ipi ite neñajajë cajë. ¹⁴ Jaje daisicohua'ipi Jesure careña:

“Ye'yaquë, yëquë asayë, më'ë nuñerepa caquëpi pa'iye, pai cayere asama'quëpi nuñerepa Maija'quë cocare caquëpi paire si'aohua'ire si'a yë'quë maca caquëpi pa'iye. Jaje pa'ina, ¿de'oquë pa'i do'ire romano pai ëjaëna saiñe, panita'a pañe?”

¹⁵ Cajëna, Jesupi tsoe johua'i coa caye asani caëña:

“¿Me neñu'ju yë'ëre cosojë neñañu'u cajë caye'ni? Dajë'ë, curiquë të'quire ñaja'core.”

¹⁶ Darena, Jesús ñani sequëña:

“¿Ne tsia'ni ico? ¿Cui'ne, ne mamire toyasicoa'ni?”

Caquëna, sehuoreña:

“Romano pai ëjaë mamipi toyasicoa.”

¹⁷ Cajëna, Jesupi caëña:

“I tseco pa'ito ina isijë'ë. Maija'quë tseco pa'ito Maija'quëna isijë'ë.”

Jaje sehuouna, airepa de'oyerepa caë'ni, cuasareña.

*Ju'isicohua'i Huëiye Pa'iquë Cajë Señe.
(Mt 22.23-33; Lc 20.27-40)*

¹⁸ Jesure ñañu'u cajë dateña, saduceo pai acohua'ipi. Jaohua'i cato ju'isicohua'i huëiye peoji cacohua'ipi pateña. Jaohua'ipi careña, ñeje:

19 “Ye'yaquë, Moiséspi yëquëre toyani jëoca'aji'i, maja'yëpi huejani mamajëre peoquë ju'isiquë pa'ito yo'jeipi huejani mamajëre pacaiye pa'iji, maja'yë do'ire. 20 Te'ipi siete mamajë ëmëohua'ire paëña. Paquëna, jaohua'i aquë maja'yëpi huejani mamajëre peoquë juji'i. 21 Juquëna, yo'jeipi hua'jeore huejapi. Jaëje mamajëre peoquë juji'i. Juquëna, yo'jeipi huejani cui'ne yo'opi. 22 Jare jajese'e si'a tsëcapë hua'jeore huejajë juju sahuë, si'aohua'i mamajëre peocohua'i. Ja jeteyo'je iöje juco'ë. 23 ¿Jaje pa'ito ju'isicohua'i huëi maca ne nëjo pa'ija'coa'ni, te'oni siete pairepa huejasico?”

24 Cajëna, Jesupi sehuouña:

“Mësaruru coa tayo huesëjë cayë, Maija'quë tuturepa cui'ne Maija'quë toya pëpë ñama' do'ire. 25 Ju'isicohua'ipi huëisicohua'i cato huejaye peoji. Mamajëre isiye peoji. Ma'tëmo huiñaohua'ijë pa'iohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. 26 ¿Ju'isicohua'i huëiye ayere, toyase'e mësaruru ñama'cohua'i a'ni, Moisés toyase'e jaropi caji, Maija'quë a'ri soquë yëpi toaje pa'io tsë'isicopi case'ere? ‘Yë'ë cato Abraham Diusu a'ë, Isaac Diusu a'ë, cui'ne Jacobo Diusu a'ë.’ 27 Diusu cato ju'isicohua'i Diusu peoji, huajëcuhua'i Diusupi. Jaje pa'iquëta'are mësaruru coa tayo huesëni yo'ojë cayë.”

Si'a Cuañese'e Jerepa Pa'ye (Mt 22.34-40)

28 Sa'ñe yo'ojë cajëna, Jesupi si'aye tayoma'ë sehuoquëna, asasiquëpi cuañese'e ye'yaquëpi titani sequëña:

“¿Jeco a'ni, du'ru macarepa huëo maca cuañesico jerepa pa'io?”

29 Caquëna, Jesupi caëña:

“Du'ru macarepa cuañese'e si'aye jerepa pa'io cato caji: Israel pai asajë'ë, mai Èjaë Diusure. Jaëse'e te'i pa'iji. 30 Oijë'ë, Èjaë Diusure si'a më'ë yëyepi, si'a më'ë joyopi, si'a më'ë cuasayepi cui'ne si'a më'ë tutupi. Jaje caji, cuañese'e du'ru macarepa aye si'aye jerepa pa'ye. 31 Cayaye acoje jare cui'ne pa'io. Jaopi caji ñeje: ‘Oijë'ë, më'ë quëno maca pa'iquëre më'ëja'a co'ye oiyëje pa'ye.’ Yeqe jerepa pa'ye peoji.”

32 Jaje sehuouna, cuañese'e ye'yaquëpi caëña:

“De'oyerepa cahuë, më'ë ye'yaquë. Peore paji, yequë Diusu. Te'i pa'iji, Diusu. Nuñerepa cahuë, më'ë. 33 Jaje pa'ina, Maija'quëre si'a më yëye oiyepi si'aye më asaye oiyepi cui'ne si'a joyo oiyepi cui'ne si'a tutu oiyepi, cui'ne mai quëno maca pa'iquëre co'ye oiyëje pa'yepi, ja oiyepi jerepa pa'ye a'ë, Maija'quëre isiye, cui'ne ëojë seña jerepa.”

34 Si'aye nuñerepa caquëna, Jesupi ñani caëña:

“Më'ëre Maija'quë cuañe te'te so'ore pa'iyë paji.”

Jaje caëna, asani yecohua'ijë ite seña co'ne pareña, si'aye asaquë api cajë.

Ne Mamaquë A'ni, Cristo (Mt 22.41-46; Lc 20.41-44)

35 Maija'quë huë'ena ye'yaquë Jesús caëña:

“¿Me yo'ojë cuañese'e ye'yacohua'i Cristo cato David mamaquë api cayë'ni?”

36 David jare ipi capi. Maija'quë joyopi quëaquëna, ñeje capi:

Èjaëpi capi, yë'ë Èjaëre:

‘Yë'ë ëja te'tena ja'rujë'ë,

yë'ëpi më'ëre sañope yo'ocohua'ire më'ë quëo huë'ehuëna të'ya me macaja'a.’

37 ¿Jaje pa'ito me Cristo David mamaquë pa'iquë'ni, Davidpi Cristore yë'ë ëjaë hue'yoto?”

Jaje caquëna, jai pai tsi'isicohua'ipi ai yëjë asareña.

Jesupi Sañope Case'e Cuañese'e Ye'yacohua'i
(Mt 23.1-36; Lc 11.37-54; 20.45-47)

³⁸ Jesupi caëña, i ye'ya maca:

“De'hua ñajë'ë, cuañese'e ye'yacohua'i yo'oye ye'yema'pë. Jaohua'i cato toa caña suñani cui'ne paipi de'oye pëpajajë cajë yo'ocohua'i a'ë. ³⁹ Jaohua'i cato de'o ñu'i saire pa'i tsi'si hue'ñana co'eni ja'rucohua'i a'ë, cui'ne de'o hue'ñana goje aicohua'i a'ë. ⁴⁰ Hua'jeohua'i hue'ña jiojë yo'ocohua'i a'ë. Paipi de'ocohua'ire pa'ë cajajë cajë tsoaye Maija'quëre señë cajë yo'ocohua'i a'ë. Jaohua'i a'ë, it'i jerepa si'se cuañoja'cohua'i, jaje yo'osi do'ire.”

Peocopi Isise'e
(Lc 21.1-4)

⁴¹ Jesús Maija'quë hue'ere paquëña, Maija'quëna curi isi mahuë je'ñere pare. Jarote ñu'i ñaquëna, jaiye curi pacohua'i daijë it'i mahuëna ayareña. ⁴² Ayajëna, ñaquë ñu'ina, hua'jeo maca curiquë peocopi dani caya cobre të'ñare ayaoña, jai do'i peoyere.

⁴³ Jaje ñani i ye'yacohua'ire soini caëña:

“Nuñerepa cayë, mësarute. Jao hua'jeo co'amaña peocopi si'aohua'i curi ayaye jerepa ayao do'i quë'yerepa. ⁴⁴ Yecohua'i cato jiohua'i huero jujase'ere isiyë. Jaje pa'iquëta'are ico cato peocopi si'a mañare isi sao.”

13

Jesús Quëase'e Maija'quë Huë'ere Nejo Ja'ñere
(Mt 24.1-2; Lc 21.5-6)

¹ Maija'quë huë'epi Jesús eta maca i ye'yaquëpi caëña:

“i Ye'yaquë, iye quëna pëare ñajë'ë, cui'ne jai huë'ñare!”

² Jaje caquëna, Jesupi sehuouña:

“¿Jai huë'ñare ñaquë caquë? Ja më'ë ñase'e yequë mu'se, peo ja'ñe a'ë. Quëna pëapi tuñajë nese'e si'aye nejo ja'ñe a'ë.”

Ja Yë'ta'a Yeja Carajaima'ñë Iño Ja'ñe
(Mt 24.3-28; Lc 17.22-24; 21.7-24)

³ Ja maca Maija'quë huë'e je'ñere pare Olivos cutihuë pa'icona sani Jesús ja'rusiquëpi ñu'ina, Pedro, Jacobo, Juan cui'ne Andrés con pa'i asama'tona setëña:

⁴ “Je yëhua jaje yo'o ja'ñere më'ë caë'ni, yëquëre quëajë'ë. ¿Me pa'ija'coa'ni, it'i yo'o iño ja'ñe ja yo'oye t'i'a maca?”

⁵ Cajëna, Jesupi sehuouña:

“De'huarepa ñajë pa'ijj'ë, mësarute coa cosojëna, sehuoye. ⁶ Jai pa'i yë'ë mamire cajë 'yë'ë a'ë, Cristo' caja'cohua'i a'ë. Jaje cajë coa cosojëna, sehuoja'cohua'i a'ë, jai pa'i.

⁷ Jaje pa'iquëta'are mësarupi huajo coca cui'ne uihuaye asacohua'i pani quëquëma'pë pa'ijj'ë. Ja cato jare jaje yo'oye pa'ina, yo'oji. Jaje yo'onije ja yë'ta'a carajaima'ne peosipi. ⁸ Yequë pa'i tsëcapëpi yequë tsëcapëre se uihuaja'cohua'i a'ë. Cui'ne yequë yeja paipi se uihuaja'cohua'i a'ë. Si'a hue'ña yeja ñu'cuyey pa'ija'coa. Cui'ne go'pi peoquëna, a'i ëa ju'ija'cohua'i a'ë. Cui'ne ai yo'oyepi pasipi. Iye pasipi, du'ru macarepa ai yo'oye.

⁹ De'hua mësaruj'a co'ye de'oye ñajë'ë. Mësarute cato paipi tse'ani pa'i ëjaohua'ina isija'cohua'i a'ë. Jaohua'ipi cuañejëna, mësarute pa'i tsi'si hue'ñana si'sejë yo'oja'cohua'i a'ë. Jaje yo'ojëna, mësarupi yë'ë do'ire iñoja'cohua'i a'ë cuañecohua'i cui'ne si'a pa'i ëjaohua'i ña hue'ñana. ¹⁰ Ja yë'ta'a carajaima'ne

de'lo cocare quëaye pa'iji, si'a hue'ña. ¹¹ Mësaruni ëjaohua'i quë'rona sasico-hua'i pa'ito ¿me caja'cohua'i a'ni? cuasama'pë pa'ijë'ë. Cajë'ë, Maija'quë isi cocapi, ja maca cato. Jaje pa'ina, mësarupi caye paja'cohua'i a'ë, Maija'quë joyopi caja'quë api. ¹² Te'e tsëcapë acohua'ipi yo'jeire panita'a maja'yëre quëa yehuoja'cohua'i a'ë huani jeojë'ë, cajë. Pëca ja'quëohua'ipi mamajëre quëa yehuoja'cohua'i a'ë, cui'ne mamajëpi pëca ja'quëohua'ire sañope yo'ojë huani jeoja'cohua'i a'ë. ¹³ Si'a pai mësarute coeja'cohua'i a'ë, yë'ë do'ire. Jaje pa'iquëta'are yo'o jujama'quëpi huaso cuañoja'quë api nuñërepa yo'oquëpi.

¹⁴ Maija'quëre quëacaiquë Daniel toyaquë pa'ajli, si'si nequëpi cui'ne coa nejoquëpi si'si pa'ima'tore pa'ina, ñani Maija'quë toya ja'o ñaquëpi asa ti'añe pa'iji. Ja maca Judea pa'icohua'ipi ai cutihueana catiye pa'iji. ¹⁵ Ja mu'se huë'e ëmëje'e totore pa'iquë pani cajeni cacani co'amañare sasi'i caquë yo'oma'ë. ¹⁶ Tsiore pa'iquë pani co'ini caña sasi'i caquë yo'oma'ë pa'ijë'ë. ¹⁷ Ja mu'seña nomiohua'i tsj ëtapëa pa'icohua'i cui'ne tsj mañare pacohua'i ai yo'oja'cohua'i a'ë, teaye. ¹⁸ Mësaruru cato Maija'quëni sejë'ë, sësë mu'seña catiye peoja'core. ¹⁹ Si'aye ai yo'oye tëtto saise'repa pa'ija'coa. Ja mu'seña cato ai co'a mu'seña pasipi, yeja de'hua maca peopi. Cui'ne jeteyo'je peosipi, ja jerepa ai yo'oye. ²⁰ Ja mu'seña Ejaëpi ja yo'oye tëama'quë pa'ito tel'je jëaye peo'ñe pa'io. Jaje pa'iquëta'are i sahuasicohua'ini i paini caquë ja ai yo'oyere tëaquëna, yecohua'ije cõni jëaja'cohua'i a'ë.

²¹ Mësarute yecohua'ipi iñore pa'iji, Cristo ñajë'ë, cacohua'i pa'ito asama'pë pa'ijë'ë, panita'a 'Jetore pa'iji.' Catoje sehuoma'pë pa'ijë'ë, iohua'i caye. ²² Coa cacohua'i daija'cohua'i a'ë. Yë'ë a'ë, Cristo cacohua'i, cui'ne Maija'quë cocare quëacohua'i a'ë cacohua'ije daija'cohua'i a'ë. Jaohua'ipi pai yo'o ti'a ma'ñere yo'o iñoja'cohua'i a'ë, coa cosoñu'u cajë. Jaje yo'ojëna, Maija'quërepa sahuasicohua'ique jaohua'ire sehuoye ja'i maca yo'oja'cohua'i a'ë. ²³ Jaje pa'ina, mësarute du'ru quëa nëohuë de'oye ñajë pa'ijë'ë, caquë.

Pai Mamaquë Dani Coñe

(Mt 24.29-35, 42-44; Lc 21.25-36)

²⁴ Jaje ai yo'o mu'seña tëtto saisi maca yureta'a, ësepi yaya huesëja'quë api. Ñañëje miañe paja'quë api. ²⁵ Ma'ñocoje ma'tëmopi tomeja'cohua'i a'ë. Jaje yo'o maca ma'tëmo tuture paque tsasija'coa. ²⁶ Ja maca sirija'a tutu quë'ire papi cui'ne de'oquëre papi Pai Mamaquë daija'quë api. ²⁷ Ja jeteyo'je i huiñaohua'ire cuañesipi, i sahuasicohua'ire cajese'e tutu jupëapi i paire tsi'sojë'ë, caquë si'a hue'ña pa'icohua'ire.

²⁸ Higuera soquë yë yo'oye ayere ye'yejë'ë. Ja soquë yë cato huiña capëa pa'i maca je'nërepa ja'o eta huëocoa. Eta maca ñani cacohua'i a'ë, utëcahuë ti'aji. ²⁹ Ja yo'oyeje pa'ye mësarupi ñajëna, yë'ë case'epi ti'acquë tëtto saina, ñajë je'në ja'yere eta sa'rore pa'iji cayë. ³⁰ Nuñërepa cayë, ja yë'ta'a iye maca pa'icohua'i ju'ima'në tëtto saija'coa, iye. ³¹ Ma'tëmo cui'ne yeja pani jujani carajai ja'ñe a'ë. Jaje pa'iquëta'are yë'ë coca cato yë'ë case'ejë ti pa'ij'ne a'ë.

³² Iti mu'se cui'ne hora pai huesëyë. Huiñaohua'ije cui'ne Maija'quë mamaquëje huesëji. Si'aohua'i huesëyë. Coa ja'quëse'e asaji, iti mu'se.

³³ Jaje pa'i do'ire, mësaruru cato si'anë sëtasicohua'ije pa'iohua'ipi ñajë sejë pa'ijë'ë, i dai hora huesëye sëtë. ³⁴ Yë'ë dai maca cato tel'i so'ona sai huëoni ja yë'ta'a huë'epi saima'në i jo'yare pai ñapere co'amaña yo'o ja'ñe isini cui'ne eta sa'ro ñacaiquëre cuañeni ñajë'ë cani saise'ejë pa'iyë a'ë. ³⁵ Jaje pa'ina, mësaruru cato sëtasicohua'ipi pa'ijë'ë, coa si'anëpi, iti huë'e aquë tityatere huesëye sëtë. Na'i maca, ñami jopo, mu'se, cura yë'i maca, panita'a nea hue'ña daima'quëni cajë. ³⁶ Yo'ojëna, cuasama'topi çaisicohua'ini tütama'quëni

de'hua ñajë'ë. ³⁷ Iye mësarute caye cato si'a paire cayë: 'Sëtasicohua'ipi pa'ijë'ë,' caquë."

14

Jesure Tseañu'u, Cajë Yo'oye (Mt 26.1-5; Lc 22.1-2; Jn 11.45-53)

¹ Israel pai Egíptopi etajë pa'ise'ere cuasajë yo'oye, cui'ne o'sa peo pan aiñe caya mu'seña cara maca, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi cui'ne cuañese'e ye'yacohua'ipi merepa Jesure coa cosojë tseani huani jeora'ye cajë. Iti yo'o ja'ñere co'ehuë. ² Careña, cui'ne pai tsi'sini sihuajë yo'o maca huaiye pañu'u, co'aye paipi cuasa cõ'me huesëni sañope ai yo'ojë cama'cohua'ini, careña.

Huëo Sëñepi Jesure Tsoacaise'e (Mt 26.6-13; Jn 12.1-8)

³ Jesús Betania daripëre paquëña, Simón ja'ju dahüë hue'equë pa'isiquë huë'ere, mesare ñuquëña, Jesús. Ñu'ina, te'o nomio jai do'i huëo së da'care quëna huëna timësiconi dani Jesús sjiopëna iti da'capi dooña. Nardo da'case'e nesicopi, yequeje cõ'mema'copi. ⁴ Iti maca ñu'icohua'ipi pëti huëoreña. Jaje pëti huëojë careña:

"¿Me yo'oco huëo së da'ca coa nejoco'ni? ⁵ Iopi yecohua'ina se isico pani trecientos romano curiquë tẽ'ña nera'o. Jaje yo'oni co'amaña peocohua'ire cocatira'o."

Jaje cajë jote coejë pëijë ñareña.

⁶ Jaje ñajëna, Jesupi caëña:

"Coa ñajë'ë, iose'e yo'oja'co. ¿Me yo'ojë jõsa caye'ni? Iye io yë'ëre necaise'e cato de'o co'amaña'ë. ⁷ Co'amaña peocohua'ire si'anë mësarü ñajë paja'cohua'i a'ë. Jaje pa'iquëta'are yë'ë cato mësarü ña hue'ñare si'anë pa'iyë paja'quë a'ë. ⁸ Io cuasaye ja'i maña ico cato de'hue yë'ë sjiopë huëo sëñe necaco'ë, du'runa yë'ëre ta ja'ñere caco. ⁹ Nuñerepa cayë, coa si'a hue'ña ico yo'ose'e quëaye pa'ija'coa, io yo'ose'e huañëyema'pë cuasa ja'ñere cajë, huaso coca quëa maca."

Jesure Judas Isise'e (Mt 26.14-16; Lc 22.3-6)

¹⁰ Judas Iscariotepi sani Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i ja're coní coca caëña, Jesure tseani johua'ina isi ja'ñere. Jajë cato doce ye'yacohua'i aquë paji'i. ¹¹ Jaje caquëna, asani ai sihuareña. Jaje sihuajë curiquë isireña. Isirena, Judaspi ¿Jesure merepa tseani isija'quë a'ni? caquë i yo'o ja'ñere co'eña.

Mai Ejaë Ani Tëjise'e

(Mt 26.17-29; Lc 22.7-23; Jn 13.21-30; 1 Co 11.23-26)

¹² Egíptopi Israel pai etajë pa'ise'ere cuasajë sihuajë pai tsi'sini, tsoe yo'ojë pa'ise'eje yo'o mu'se tija'ëña, o'sa cõ'me ma'a ao ai mu'se. Du'ru mu'serepa, cui'ne yëi ñamare huai mu'serepa tija'ëña. Jaje tija'ëna, Jesús ye'yacohua'ipi seteña:

"¿Egíptopi Israel pai etajë pa'ise'ere cuasajë, aiñe jerona sani ne de'huarena aiñe yëquë'ni?"

¹³ Cajëna, Jesupi cayaohua'ire i ye'yacohua'ire jëjo saokuë caëña:

"Jai pai daripëna sani oco yurupë saquëni tija'ni i ja're saijë'ë. ¹⁴ Sani ja're sa cacajë cajë'ë ite huë'e aquëre: 'Ye'yaquëpi capi: ¿Jerore pa'ico'ni, tu'rihuë

yë'ë ye'yacohua'i ja're na'iquëna aija'co, Egíptopi Israel pai etase'ere cuasajë? cajë'ë. ¹⁵ Ipi mësarute iñoja'quë api, jai tu'rihuëpi tsoe ne de'huasiconi. Jaron a yureta'a ñani ne de'huajë'ë, mai tse."

¹⁶ I ye'yacohua'ipi sani tì'areña, jai daripë. Tì'ani jare Jesús quëase'eje si'aye tì'areña. Tì'ani na'iquëna, ai ja'ñe ne de'huareña, Egíptopi Israel pai etase'ere cuasajë yo'oyere.

¹⁷ Ñami de'osi maca Jesús i doce ye'yacohua'i ja're tì'aëña, iti hue'ña.

¹⁸ Tì'ani mesare ñu'i aiquëpi caëña, Jesús:

"Nuñerepa mësarute cayë. Mësar aiquëpi yë'ë ja're te'ona aiquëpi isi yehuoja'quë api."

¹⁹ Jaje ca maca johua'ipi sa'ñe johua'ija'a seteña:

"¿Yë'ë pa'ija'quë a'ni?"

²⁰ Cajëna, Jesupi caëña:

"Doce aiquëpi yo'oja'quë api, yë'ë ja're te'e quëna de'huana aiquëpi. ²¹ Jaje pa'itoje de'oji. Pai Mamaquë cato jare iti toyase'e pa'ieje saiji. Jaje pa'iquëta'are iTeayerepa yo'oja'quë api, ite isi yehuoquëta'a! Ipi ai de'oye pasiquë pa'ito de'ora'pi, jaëte."

²² Ja yë'ta'a aore aijëna, Jesupi panpë ini Maija'quëre de'oji caquë seni i ye'yacohua'ire aoguë caëña:

"Aijë'ë. Iye cato yë'ë capë a'ë."

²³ Jeteyo'je ucu duruhuë ini Maija'quëre de'oji, caquë seni, i ye'yacohua'ina isiña. Isina, si'aohua'i ucureña, iote.

²⁴ Ucurena, caëña:

"Iye cato yë'ë tsië a'ë. Jai pai de'oye pa'i ja'ñere caquë huajëye Maija'quë paire cayere quëaye a'ë. ²⁵ Jaje pa'ina, mësarute nuñerepa cayë cui'naëpi iye, cuiya'i o'sa çono ucuye paja'quë a'ë. Yequë mu'se Maija'quë cuañe te'tena cuiya'i o'sa ucuñu'u."

Pedro Cosose'e

(Mt 26.30-35; Lc 22.31-34; Jn 13.36-38)

²⁶ Jëjë tējini Olivos cutina sateña.

²⁷ Jesupi caëña, jaohua'ire:

"Si'aohua'i mësar yë'ëre jeocoja'cohua'i a'ë, iye ñami. Jaje pa'ina, toyase'e caji: 'Huani jeoja'quë a'ë, yëi ñamare ñacaiquëre. Ja maca yëi ñamapi tiya huesëja'cohua'i a'ë.' ²⁸ Jaje pa'iquëta'are ju'isiquëpi huëisi maca yë'ëpi du'ru saija'quë a'ë, Galileana, mësar ja yë'ta'a saima'pëna."

²⁹ Jaje caquëna, Pedropi caëña:

"Jaje yecohua'i më'ëre jeocotoje yë'ë cato më'ëre jeoñe pañë."

³⁰ Caquëna, Jesupi caëña:

"Nuñerepa më'ëre cayë. Iye ñami ja yë'ta'a cura cayaye yë'ima'në më'ëpi toasoñe cosoja'quë a'ë, ite ñama'quë a'ë caquë."

³¹ Jaje Jesús caquëna, ipi caëña:

"Yë'ë cato pañë, cosoye. Ju'iñe pa'itoje më'ë ja're ju'ija'quë a'ë."

Caquëna, yecohua'ije cui'ne careña.

Jesús Sese'e Getsemanina

(Mt 26.36-46; Lc 22.39-46)

³² Getsemani hue'e hue'ñana tì'ani Jesús caëña, i ye'yacohua'ire:

"Iñore dujë pa'ijë'ë, yë'ëse'e Maija'quëre sani ses'i."

³³ Cani coa Pedrore, Jacobore, cui'ne Juanre saëña. Ja maca ai cuasaquë cui'ne ai yo'o huëouña. ³⁴ Jaje yo'oque caëña, jaohua'ire:

“Ai oi éaye nëjji, yé'è joyore papi juni huesëye pa'ina. Iñona mësaru cato pëani sëtasicohua'ipi pa'ijë'è, çaima'pë.”

³⁵ Cani Jesús ise'e seña maca sani yejana do're ja'runi Maija'quëre de'hue neñe pa'ito, necaijë'è, ai yo'oye pasi'i, iti yo'o maca ti'aëna, caquë sequëña.

³⁶ Jaje sei caëña:

“Yé'è ja'quë, më'ère cato si'aye neñese'e pa'iji. Nejocaijë'è, yé'ère ai yo'oye ne ja'ñere. Yé'è yëye peoja'quë, coa më'è yëyepi yo'oye pa'ija'quë.”

³⁷ Jaje seni tējini i ye'yacohua'i quë'rona sani ñaquëna, çaisicohua'ipi pateña. Pa'ijëna, Pedrore caëña:

“¿Simón caiquë, më'è? ¿Te'e hora macaje sëtasiqüepi ña ti'añe paë, më'è? ³⁸ Sëtasicohua'ipi pa'ijë Maija'quëre sejë'è, co'ayena taiñe paja'cohua'i. Nuñerepa joyo cato yo'oye yëji. Jaje pa'iquëta'are më'è capëpi tutu peoji.”

³⁹ Jaje cani tijupë sani ja'rë case'eje pa'ye caquë sequëña. ⁴⁰ Jaro cui'naëpi co'iquë cui'ne çaisicohua'ini ti'api i, ye'yacohua'ire. Airepa huëo ca'quëna ñaco naimopi jameina caë'è, quëcoñu'u cajëta'a. Jaje pa'ina, ite sañope sehua ti'añe peohuë. ⁴¹ Toasoñe acore saisiqüepi titaquë caëña, jaohua'ire:

“Yureta'a çani huajëjë'è. Tsoe de'oji. Ja ja'ye caijë'è. Ti'api Pai Ma-maquëre co'aye yo'ocohua'i jëñana isi maca. ⁴² Huëijë'è. Sañu'u. Yé'ère isi yehuoja'quëpi daiji.”

Jesure Tsease'e

(Mt 26.47-56; Lc 22.47-53; Jn 18.2-11)

⁴³ Ja yé'ta'a Jesús cocare i ye'yacohua'i ja're caquëna, Judaspi tsoe titaëña. Jaë cato doce acohua'i aquë paji'i. I ja're çoni jai pai hua'ti cajicohua'ipi cui'ne tara cajicohua'ipi dateña. Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi, cuañese'e ye'yacohua'ipi cui'ne aiohua'ipi jëjo daocohua'ipi çoni daisicohua'i pateña. ⁴⁴ Judas iti isi yehuoja'quëpi caëña, jaohua'ire:

“Yé'ëpi ini ti'ani sihua'ja'quë a'è. Sihuaquëna, ñani jaëni tseajë'è. Tseani de'oye sëani sajë'è.”

⁴⁵ Jaje casiquëpi ti'ani Jesure tsiojani caëña:

“Ye'yaquë, Ye'yaquë.”

Jaje caquë tsu'supi. ⁴⁶ Tsu'suquëna, ja maca Jesure tome dani tseani sareña, sëasiqüëni.

⁴⁷ Jaje yo'o maca iti maca pa'iquëpi hua'ti dutani Maija'quë huë'e ñacaicohua'i necaiqüëni çajorose'e tëto tëaëña. ⁴⁸ Ja maca Jesuje caëña, ite tsepa paire:

“¿Tarapi hua'ñapi çoni date, yé'ère tseañu'u cajë co'amaña yahue imaquëre yo'oyeje pa'ye? ⁴⁹ Yé'è si'a mu'seña Maija'quë huë'epi pa'i mësarute ye'yaquëna, mësarupi yé'ère tseañe pahuë. Jaje pa'iquëta'are iye cato toyase'epi ti'aquëna, jaje yo'oye pa'iji.”

⁵⁰ Ja maca i ye'yacohua'ipi Jesuse'ere te'ire jëoni cati sateña.

Posëpi Catiye

⁵¹ Jaje pa'iquëta'are te'i tsj posë macapi jai capi deasiqüëpi tuquëña, Jesure. Tuina, tseareña. ⁵² Tsearena, jai case'e jëoni peoyo catiña.

Jesure Ca Tëjicohua'i Quë'rona Sase'e

(Mt 26.57-68; Lc 22.54-55, 63-71; Jn 18.12-14, 19-24)

⁵³ Jesure ja maca sareña, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaërepa quë'rona. Jarona Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i tsisireña, aiohua'i, cui'ne cuañese'e ye'yacohua'i çoni. ⁵⁴ Jaje sajëna, Pedroje so'o maca se ñaquë tuquëña, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaërepa huë'e hue'se daripëre pana.

Jarona soldado pai ja're coní pëani toare cùi ñuquëña. ⁵⁵ Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i cui'ne pai yo'oye ca tëji ëjaohua'ire papi Jesure jaje yo'oquëre papi cayere co'ereña, asani huani jeoñere cajë. Jaje co'ejëta'a tija'ne pareña. ⁵⁶ Cui'ne jai pai coa huëojë ti yo'o ma'ñere sañope Jesure careña, cosojë. Cui'ne johua'ija'a sa'ñe yo'ojë careña, te'e cayepi peoquëna. ⁵⁷ Yecohua'ipi co'arepa huëojë careña. ⁵⁸ Yëquëpi ì caye asasicohua'i a'ë, cajë yo'ojë careña:

“Ñeje caquë api, 'yë'ëpi Maija'quë huë'e nejoja'quë a'ë, pai de'huasi huë'e. Jaje yo'oni jeteyo'je tres mu'seña pa'i maca huajëcore neja'quë a'ë, paipi nema'core.” Jare asahuë.”

⁵⁹ Jaje canije nuñerepa te'eje pa'ye caye pareña.

⁶⁰ Ja maca Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëpi johua'i ca jopoja'a huëni nëcayepi Jesure sequëña:

“¿Asaquë më'ë, më'ëre sañope caye? ¿Me yo'oquë sañope sehuoye paquë'ni?”

⁶¹ Caquëna, Jesupi ai jerepa ti sehuoye paëña, ì caye. Jaje paquëna, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëpi tijupë Jesure sequëña, ñeje:

“¿Më'ë Cristo, Maija'quë de'oquërepa mamaquë a'ë?”

⁶² Caquëna, ja maca Jesupi sehuoña:

“Jaje pa'ijë. Yë'ë a'ë. Cui'ne mësarupi Pai Mamaquëre yë'ëre ñaja'cohua'i a'ë, Diusu tutu quë'irepa ëja te'tere ñu'ina. Cui'ne Ma'tëmopi sirija'a nëca meina, ñaja'cohua'i a'ë.”

⁶³ Jaje caquëna, asani Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëpi ì ju'i care co'ye naë yeto saoque caëña:

“¿Iquere cajë jerepa paire quëaja'cohua'ire co'eye'ni, tsoe tija'api? ⁶⁴ Jare mësarupi asahuë, ì yë'opopi Maija'quëre cue'cuequë caye. Jaje pa'ito ¿me caye'ni, mësarü?”

Jaje caëna, yureta'a si'a pai careña:

“Huani jeoñe pa'iji.”

⁶⁵ Casi maca jë'nërepa yecohua'ipi copi tse'se huëoreña. Cui'ne yecohua'ipi tsiana cañapi tëto queoni të'cajë yo'ojë careña:

“¿Nepi të'care'ni? Se ca ñajë'ë.”

Cajëna, soldado pa'ije yo'oreña, ìte.

Pedro Cosose'

(Mt 26.69-75; Lc 22.56-62; Jn 18.15-18, 25-29)

⁶⁶ Pedro cato huë'ehuëre paquëña, hue'se daripëre. Jarote pa'ina, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëre necaicopi ⁶⁷ toare cùi ñu'ina, ñani ìte caoña:

“Ina, më'ëje Jesús Nazaret aquë ja're pa'isiquë a'ë.”

⁶⁸ Cacona, Pedropi caquë cosoña:

“Ñama'quë a'ë, ìte. ¿Iquere jaje caco'ni? Huesëyë.”

Jaje cani eta sa'ro quë'rona etaëña. Eta maca curapi yëquëña. ⁶⁹ Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëre necaicopi ñani cui'naopi ca huëo coña, ìti maca pa'icohua'ina:

“Iquë cato Jesús ye'yacohua'i aquë api.”

⁷⁰ Jaje catojë ijë cui'naëpi coso coña, ñama'quë a'ë caquë. A'ri maña tsoe maca pa'i maca Pedroro ìti maca pa'icohua'ipi careña:

“Më'ë Jesús ye'yacohua'i aquëre pa'ë. Më'ë cato Galilea aquë a'ë. Cui'ne më'ë coca cayeje Jesús ye'yacohua'i caye a'ë.”

⁷¹ Jaje caquëna, Pedropi yureta'a sañope co'aye caquë, cui'ne ñama'quë a'ë care payë caquë capi:

“¿Iquere mēsarū yo'ojē caye'ni? Ñama'quē a'ē, jaēte.”

⁷² Caquēna, cui'naēpi cura yēni copī. Jaje cura yē'i maca yureta'a Pedro cuasa ñajaji'i, Jesús ite case'e. Jesús cato ca'ajji'i: “Ja yē'ta'a cura cayaye yē'ima'ēna mē'ēpi toasoñe ñama'quē a'ē caquē cosoja'quē a'ē.” Jaje i case'eje tī'aēna, itire cuasa ñajani ota huēoni ai oji'i.

15

Jesupi Pilato Quē'rore Pa'iyē

(Mt 27.1-2, 11-14; Lc 23.1-5; Jn 18.28-38)

¹ Ñata tome maca Maija'quē huē'e ñacaicohua'i ējaohua'ipi tsi'sireña, judío iohua'i ja're, cui'ne cuañese'e ye'yacohua'i ja're, cui'ne pai yo'oye ñani ca tējicohua'i ja're conī. Tsi'sini ca tējini Jesure séasiquēni Pilato quē'rona sareña.

² Ja maca Pilatopi ite ñani sequēña:

“¿Mē'ē a'ē, judío pai ējaērepa?”

Caquēna, Jesupi sehuouña:

“Jaje pa'ijē'ē, mē'ē cayeje.”

³ Maija'quē huē'e ñacaicohua'i ējaohua'i cato jaiye sañope careña. ⁴ Jaje cajēna, Pilatopi tījupē seni coña, Jesure:

“¿Me yo'oquē sehuoma'quē'ni? Ñaquē mē'ē iohua'i mē'ere sañope caye.”

⁵ Jaje catoje Jesús cato ti sañope sehuoye paēña. Jaje paquēna, Pilato ai cuasaēña: ¿Me yo'oquē paquē'ni? caquē.

Jesure Huani Pa'iji Cayē

(Mt 27.15-31; Lc 23.13-25; Jn 18.38-19.16)

⁶ Pilato cato judío pai tsi'si mu'seña tī'aēna, tseasiquēre eto saquē yo'oquē paquēña, paipi yējē sequēni. ⁷ Jaro co sitore paquēña, Barrabás hue'equēpi yecohua'i paire huaisicohua'i ja're conī. ⁸ Paipi Pilatore dani seteña: Jare mē'ē yo'oyeje pa'ye yo'ojē'ē, cajē.

⁹ Jaje cajēna, Pilatopi sehuouña:

“¿Yēye judío pai ējaēni eto saoye?”

¹⁰ Ja cato caēña, coa i de'oye yo'oyere ēa ñajē pēijē Maija'quē huē'e ñacaicohua'i ējaohua'ipi tseani yo'oyē cuasaquē. ¹¹ Jaje pa'iquēta'are Maija'quē huē'e ñacaicohua'i ējaohua'ipi paire ca co'me huesojē cui'ne yēhuoreña, Barrabásni eto saoja'quēre sejē'ē, cajē.

¹² Ja maca Pilatopi paire sequēña:

“¿Me nejaquē caye'ni, mēsarū judío pai ējaē hue'yoquēre?”

¹³ Caquēna, jaohua'ipi careña, cuijē:

“Queja'quē pa'ijaquē.”

¹⁴ Cajēna, Pilatopi caēña:

“¿Iquere i co'aye yo'o u'ni?”

Jaje catoje iohua'i jero sa'na ai cuireña:

“Queja'quē api.”

¹⁵ Jaje asani Pilato Judea pañi de'o cajei pasi'i caquē Barrabásni joye sauña. Jesuni si'seni queja'quēre jējo saquē.

¹⁶ Ja maca soldado paipi jai pai tsi'sini Jesure pai ējaē huē'ere pana sareña.

¹⁷ Sani nea maja'i care suñani cui'ne miu maro puani sareña. ¹⁸ Ja jeteyo'je cue'cuejē cuireña:

“¡Pa'ijē'ē. Yure judío pai ējaērepa!”

19 Jaje cajë s̄jopëna të'careña, tarapi. Copi tse'sejë, cui'ne do're ja'rujë ëjaëre pa'ë më'ë cajë yo'oreña. 20 Jaje ite cue'cue tējini maja'i ju'i çā dutani i ju'i çare pare suñacateña. Ja jeteyo'je i ju'i çā dutareña, queja'quëre.

Jesure Huani Jeose'e

(Mt 27.32-44; Lc 23.26-43; Jn 19.17-27)

21 Cirene aquëpi tsiopi daina, ñani Jesure queja'coni hue'ejë'ë, cajë soldado paipi cuañereña. Jaë cato Simón hue'equë paji'i, Alejandro cui'ne Rufo pëca ja'quë.

22 Ja maca Jesure Gólgotana sareña, pai s̄jopë tara hue'e hue'ñana pai coca cato. 23 Jarona Jesure quereña. 24 Quëni soldado paipi Jesús ju'i çare nepi saja'cohua'i a'ni cajë neñareña, de'hue nesiquëpi saye pa'iji cajë.

25 Ja yo'o maca cato nea hue'ña nueve paji'i, ite quësi maca. 26 Toyasicore i s̄jo sa'nihuëna sëoreña, ja do'ire queñë cajë. Toyasicopi capi: JUDÍO PAI ÈJAËREPA. 27 I ja're conì caya co'amaña yahue imacohua'ire quehuë. Te'ire ëja te'tena cui'ne yequëni ari te'tena nëconi quehuë. 28 Jaje yo'o maca toyase'e ñeje caye t̄i'api: "Co'acohua'i ja're conì que cuañopi."

29 Cui'ne coa da saicohua'ije ite ñajë cue'cuejë ñeje cajë sateña:
"¡Asajë'ë. Yure më'ëpi Maija'quë huë'e nejoni toaso mu'seña pa'i maca huajë huë'e nesi'ì caquë maca! 30 Yure co'ye huasoni da caje ñajë'ë, quësi sarahuapi."

31 Jaje cui'ne Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ije, cui'ne cuañese'e ye'yacohua'ije ite cue'cuejë careña:

"Yecohua'ita'are huasopi. Jaje je'icquëta'are ija'a co'ye huaso t̄i'añe paji."

32 Israel pai ëjaëpi Cristore papi caja'cohua'i a'ë cruzupi caje nëcaquëna, ñanita'a careña. I ja're conì te'e quësicohua'ique ite pëteña.

Jesús Ju'ise'e

(Mt 27.45-56; Lc 23.44-49; Jn 19.28-30)

33 Je'nërepa mu'se jopo t̄i'a maca si'a yeja ñamije pa'io ne huesëoña. Toaso hora jaje paquëña. 34 Jare ja maca Jesús tuturepa cuiña ñeje:

"Eloi, Eloi çlama sabactani?" Jaje canì caye a'ë, ¡Yë'ë Diusu maca, yë'ë Diusu maca! ¿Me yo'oquë yë'ëre jeocou'ni, te'ire?"

35 Jaje cuiquëna, it̄i maca pa'icohua'ipi asani careña:

"Asajë'ë. Tsoe aquë Maija'quëre quëacaiquë Elíasni cuiji."

36 Jaje cajëna, iohua'i aquëpi huë'huëni o'sa conore yëi sëohuëna saquëni ucujaquë caquë sani nëoquë caëña:

"Coa ñajë'ë. Ñañu'lu, Elíaspi ite cruzu dequëre casa nëcoquëna."

37 Ja maca Jesús ai tutu cuini j̄uni huesëña. 38 I ju'i maca Maija'quë huë'e joporepa tēhuocopi jopore paja'a cayayese'e meñe yete saquëña. 39 Romano Capitánpi Jesús je'ñerepa nëcasiquëpi jaje Jesús cuiquë j̄uni huesëquëna, ñasiquëpi caëña:

"Nuñerepa iquë Maija'quë mamaquërepa paji'i."

40 Cui'ne nomiohua'i so'opi de ñajë nëcareña. Jaohua'i cato paë'ë, María Magdalena. Cui'ne yeco paco'ë, María, Jacobo posërepa, José cui'ne Salomé, pëca ja'co. 41 Iye nomiohua'i cato Jesure coacohua'i pateña. I Galilea cui' maca cui'ne jarote jai pai yecohua'ije pateña, Jesús ja're Jerusalénna saisicohua'ije.

Jesure Tase'e

(Mt 27.57-61; Lc 23.50-56; Jn 19.38-42)

⁴² Ñamina'a huajë mu'se pa'ija'coa cajë fiesta yo'o ja'ñe ne de'hua mu'se na'iquëna, ⁴³ José Arimatea aquëpi pa'i yo'oye ñani ca tējicohua'i ëjaohua'irepa aquë paquëña. Jaë cato Maija'quë cuañe te'te yo'oyere utequë paquëña. Jaje pa'ipi Pilato quë'rona si'a tuturepa cacani ca'rama'ë Jesús capëre taši'i caquë sequëña. ⁴⁴ Jaje seina, Pilatopi ai cuasaëña, i juni huesëre pa'ë caquë. Jaje cuasa do'ire Capitánre soini i juni huesë caquë seni asaquëna, ju'ire papi, caëña. ⁴⁵ Jaje caëna, asani Pilatopi Jesús capëre saye de'oji caëña, Josére. ⁴⁶ Caëna, Josépi sani Jesús capë casani jai do'i sabanare hueroni deani quëna yejana coje nesicona tani quëna pëpi siouña. ⁴⁷ Tajëna, ñareña, María Magdalena cui'ne María José pëca ja'co cōni.

16

Jesús Ju'isiquëpi Huëise'e

(Mt 28.1-10; Lc 24.1-12; Jn 20.1-10)

¹ Huajë mu'se tëto sai maca María Magdalena cui'ne Jacobo, Salomé pëca ja'copi María cōni huëo së ma'ñare hueroni sateña, Jesús capëre huëo sëñepi neñu'u cajë. ² Semana huëo mu'serepa ai nea hue'ñarepa tsoe ësë pa'ina, sani tū'areña, taši daripë quë'ro. ³ Iohua'ija'a sa'ñe careña:

“¿Nepi jai quëna pë hui'yoja'cohua'i a'ni?”

⁴ Jaje cajë ñajëna, taši daripëpi tsoe hui'yosico pacoña. ⁵ Pa'iona, ñani taši daripëna cacareña: Cacadjë ñajëna, ëja te'tere poja'i ju'i care posëpi ju'i ñuquëña. Jaëni ñani ai quëquëreña. ⁶ Quëquëjëna, ipi caëña:

“Quëquëma'pë pa'ijë'ë. Mësaruru cato Jesús Nazaret aquëni co'eyë, que sarahuana quesiquëni. Jaje pa'iquëta'are i cato tsoe huëji'i. Peoji, iño. Ñajë'ë. Ite o'a sitore peoji. ⁷ Mësarupi sani i ye'yacohua'ire cui'ne Pedroro quëajë'ë. Galileana du'ru saija'quë api. Jaronu ite ñaja'cohua'i a'ë, i ja'rë mësarute quëase'eje.”

⁸ Ja maca nomiohua'ipi quëquë huesëni tsasijë etani taši daripëpi sateña. Co'ini yecohua'ire quëaye pareña, quëquë huesësicohua'i pa'ijë.

María Magdalenapi Huëisiquëre Du'ru Ñase'e

(Jn 20.11-18)

⁹ Semana huëo mu'se huëisiquëpi du'ru macarepa María Magdalenana ñaiña. Jao cato siete huatohua'ire eto sao cuañosico paco'ë. ¹⁰ Jaopi yureta'a ñani sani quëaona, i ja're cu'ijë pa'isicohua'ire oijë co'a ju'ijë pa'icohua'ire. ¹¹ Jaohua'ipi quëacona, asani care paco cuasaye pareña, io case'e.

Ite Ye'yecohua'ipi Cayahua'i Ñase'e

(Lc 24.13-35)

¹² Ja jeteyo'je Jesús ñaiña, cayaohua'i tsiona ma'aja'a saicohua'ina. ¹³ Jaohua'ipi sani yecohua'ire quëareña. Quëajëna, jaohua'ijë coa cayë cuasajë asaye pareña.

I Once Soisicohua'ipi Ite Ñase'e

(Mt 28.16-20; Lc 24.36-49; Jn 20.19-23)

¹⁴ Ai tsoe maca yureta'a once i ye'yacohua'ina ñaiña, mesare ñu'ijëna. Ñaini jaohua'ire yëhuo nu'ñeiña, ju'isiquëpi huëisiquëre ñani quëacohua'ire asacaiye pasi do'ire, iohua'i jëa joñoa hue'e do'ire. ¹⁵ Yëhuoquë caëña:

“Si'a hue'ña sani cu'ijë iye huaso cocare quëajë'ë, si'a paire. ¹⁶ Quëajëna, asani quëare payë caquë asaquëni oco dosiquëpi huasosiquë pasipi. Jaje

quëajëna, coa cayë caquë asama'quë cato nejosiquë api. ¹⁷ Iye tuture paja'cohua'i a'ë yë'ëre asacohua'i cato: Yë'ë mamipi cajë huatire eto saojä'cohua'i a'ë. Huajë cocapi caja'cohua'i a'ë. ¹⁸ Añare tsejaja'cohua'i a'ë. Tsimare ucusicohua'i panije ai yo'oye paja'cohua'i a'ë. Cui'ne yequeje, ju'icohua'ire patojëna, co'yäjä'cohua'i a'ë, ju'icohua'ipi.”

Jesupi Ma'tëmo Saise'e
(Lc 24.50-53)

¹⁹ Jaje ca tëjini Ëjaë Jesús ma'tëmona sa cuañopi. Jaronä Diusu ëja t'e'te ñu'i saihuëna ja'ruña. ²⁰ Ja maca jaohua'ipi si'a hue'ña cu'ijë quëareña, huaso cocare. Jare Ëjaëpi cocai cui'ne ipi pai yo'o t'i'a ma'ñere yo'o iñoquëna, quëareña, huaso coca. I cocare pa'ë caquë yo'ouquëna, ja yo'oyepi iñojë huaso cocare quëareña. Ca tëjihüë.

SAN LUCAS

Asajajë Caquë Toyaye

¹⁻² Iti du'ru huëose'e ñasicohua'ipi de'o coca quëajëna, asajë jai pai toyahuë, mai quë'ro yo'ose'ere. ³ Jaje pa'ina, yë'ëje asare paquë iti yo'ose'eje pa'ye du'ru huëose'ere papi toyayë, m'ëna, Teofilo, yë'ë cajei. ⁴ M'ëpi m'ë're ye'yase'ere tñarepa asa t'aja'quë caquë.

Huiñaë Quëase'e Juan Coase'ere

⁵ Herodes Judea pai ëjaë pa'i maca, te'i Maija'quë huë'e ñacaiquë Zacariás hue'equë paji'i, Abias tsëcapë aquëpi. I paco Elisabet hue'ecopi, Maija'quë huë'e ñacaiquë Aaron tsëcapë aco paco'ë. ⁶ Cayahua'i de'oye nuñerepa pa'icohua'i paë'ë, Maija'quë ña hue'ña pa'iohua'ipi i cuañese'e cui'ne i case'ere de'oye sehuocohua'i paë'ë. Jaje pa'icohua'ini yecohua'ije co'aye pa'iyë caye ti peocohua'irepa paë'ë. ⁷ Jaje pa'iquëta'are mamajëre peocohua'i paë'ë. Elisabetpi mamajëre pama'co paco'ë, carao. Cui'ne jaje pa'iohua'ipi si'a jupë aiohua'i maña paë'ë.

⁸ Te'e mu'se Zacariás ja're Maija'quë huë'e ñacai'cohua'i pa'icohua'ipi yequë yo'o tējina jare jajese'e si'a iohua'i tsëcapë yo'oye paji'i, Maija'quë pa'i hue'ñana. ⁹ Jaje pa'iohua'ija'a nepi ma'ñare ëojë yo'oye pa'iquë'ni cajë neñajëna, Zacariásna tome'pi, iti yo'oye. Tome'ina, Maija'quë huë'ena cacapi. ¹⁰ Cacani huëo sēñere ëoquëna, hue'seja'a jai pai Maija'quëre sejë paë'ë. ¹¹ Ja maca Ëjaë jo'yaëpi huiñaëpi Zacariás huëo sēñere ëo saihue ëja te'tena ñai nēcapi. ¹² Nēcacuëna, Zacariáspi ñani me neja'quë a'ni caquë quëquë huesëquëna. ¹³ Ëjaë jo'yaëpi capi, ite:

“Zacariás ca'rama'ë pa'ijë'ë. Maija'quëpi m'ë'ë señe asapi. Jaje pa'ina, m'ë'ë paco Elisabetpi tsihua'ëre pasio. Pacona, m'ë'ëpi i mami hue'yojë'ë, Juanre. ¹⁴ M'ë'ë ite sihuaja'quë a'ë, cui'ne yecohua'ije jai pai ite coasi maca sihuaja'cohua'i a'ë. ¹⁵ M'ë'ë mamaquë cato de'oyerepa yo'oquë pa'ija'quë api, Maija'quë jo'yaëpi. Jaje pa'ipi ja yë'ta'a ite coama'né Maija'quë joyopi ini pa'ija'quë api. Pa'ina, cuepe ëaye neñe cono ucuma'quë pasipi. ¹⁶ Jaëpi jai pai Israel paire cui'naohua'ipi iohua'i mai Ëjaë Diosuna co'ye asa coñe necasipi. ¹⁷ Maija'quë ñacaina, iquë Juan de'oye yo'oquë pa'ija'quë api, mai Ëjaë pai deojajë. Jaje pa'ipi, tsoe hue'ña Maija'quë jëjo daoquë Elías yo'oquë pa'isi tuture hue'equë pasipi. Jaëpi pëca ja'quëohua'i ja're mamajë de'oye pa'iyë necasipi. Jaje sehuoma'cohua'ire ponaja'quë api, Ëjaëre de'oye asaja'cohua'ire, mai Ëjaë pai deojajë.”

¹⁸ Zacariáspi Maija'quë huiñaë seji'i, ñeje:

“¿Yë'ëje ai maca pa'ina, cui'ne yë'ë pacoje aio maca pa'ito me yë'ë nuñere pa'ë caquë asaye'ni?”

¹⁹ Caquëna, Maija'quë huiñaë ite sehuouña:

“Yë'ë Gabriel a'ë, Maija'quëre necai pa'iquë. Jaje pa'ina, yë'ëre ipi jëjo daouna, iye huajë coca quëasi'i, m'ë'ëre caquë daë'ë. ²⁰ Jaje pa'iquëta'are yure m'ë'ë yë'ë nuñerepa quëayerere asama'ë pa'isi do'ire cama'quë de'oni cama'ë pa'ija'quë a'ë, m'ë'ë mamaquëre coa macaja'a iye case'e t'ja ja'ñe a'ë, iti mu'se t'ja'ëna.”

²¹ Jaje yo'oquë Maija'quë huë'e ëo hue'ñana cacasi'quëpi tsoe nëina, yecohua'i hue'se pa'icohua'i iquere yo'oquë Zacariás etama'quëpi nëi pa'ini

cajê utehuê. ²² Utejêna, jaropi Zacarías etani jaohua'ire cama'ê pajî'i. Jajê cama'êna, ñani cani ñañeje pa'ye Maija'quêre se hue'ñana cacani ñapi, cuasahuê. Jaje pa'ipi coa jêtê a'uñese'epi capi, cama'quê pönese'e sête.

²³ Zacarías Maija'quê huê'e coçai mu'seña carajaisi maca, saji'i, i huê'ena.

²⁴ Ja jeteyo'je i paco Elisabet tsî etapê de'o. De'oni cinco ñañêohua'ire io huê'epi yequê hue'ña saima'o ai cuasaco paco'ê, ñeje: ²⁵ Ejaêpi yure yê'ere jaje ñacai yo'opi, paipi tsî pama'coa cajê cue'cuema'pê pa'ijajê caquê.

Huiñã Quêase'e Jesús Coase'e

²⁶ Seis ñañêohua'i pa'i maca Maija'quêpi i huiñã Gabrielre Galilea yejana Nazaret hue'e daripêna jêjo saopi. ²⁷ Nomi tsio María hue'ecopi êmêohua'ire yo'oma'core do'i ñaja'quêni caquê. Jao cato José hue'equêna, huejaja'coa. Ca nêosicopi paco'ê, êjaê David tsêcapê aquêna. ²⁸ Maija'quê jêjo daoquêpi io pa'i hue'ñana cacani capi:

“Pêpayê, mê'ere. Sihua'jê'ê. Mai Ejaêpi mê'ê ja're pa'iji. Diusupi si'a nomiohua'i sihuaye jerepa isipi, mê'ere.”

²⁹ Jaje caquêna, ioipi Maija'quê jêjo daoquêre ñani quêquêo i cocare asaco cui'ne ja maca co'ye secô'ê: “¿Me yo'oquê jaje pêpaquê'ni?” ³⁰ Jaje cacona, Maija'quê huiñãepi capi, iote:

“María ca'rama'o pa'ijjê'ê, Maija'quê mê'ere sihuaquê api. ³¹ Yurepi pai quê'io de'oni mê'ê tsihua'êre paja'coa'ê. Paco i mami hue'yojê'ê, Jesure. ³² Jê cato jerepa pa'i pa'ija'quê api, jaje pa'ipi Maija'quêrepa mamaquê paipi hue'yoquêni. Jaje pa'ina, Maija'quêpi pai êjaê David ñu'i saihuêre isija'quê api, pai êjaêre de'huani. ³³ Israel paire ti cuañequêrepa pa'ija'quêpi, i cuañêne cato carajaiñe peoja'coa.”

³⁴ Ja maca Mariapi Maija'quê huiñãere secô'ê:

“¿Me iye jaje yo'o ja'ñe a'ni, yê'ê êmêohua'i ja're con'i pa'ima'core?”

³⁵ Cacona, Maija'quê huiñãepi sehuouña:

“Maija'quê joyopi mê'êna necaina, cui'ne Maija'quêrepa tutupi mê'êna sirio tsiocaiyê tsio daija'coa. Ja do'ire mê'ê mamaquêre Maija'quê mamaquê hue'yoja'cohua'i a'ê. ³⁶ Jaje cui'ne mê'ê cajeo tsêcapê aco Elisabetjê tsihua'êre paja'coa, aio macata'a. Tsî pama'coa pai cajê pa'isicota'a seis ñañêohua'ire pai quê'io pa'ico, yure. ³⁷ Maija'quêre cato neñese'e pa'iji. Peoji, i ja'rujaiñe.”

³⁸ Ja maca Mariapi cao:

“Yê'ê cato Ejaê jo'yao maca'ê. Maija'quêpi mê'ê case'eje yo'oja'quê yê'ere sihuayê.”

Jaje Maija'quê huiñã iyese'e quêani saji'i.

Mariapi Do'i Saiye Elisabet Quê'rona

³⁹ Ja mu'seña María esa saco'ê, Judea cuti quê'rore pai daripê pa'i hue'ñana.

⁴⁰ Sani Zacarías cui'ne Elisabet pa'i huê'ena cacani pêpao. ⁴¹ Pêpacona, Elisabetpi io pêpaye asa maca tsihua'ê etapê pa'iquêpi ti'topi Maija'quê joyopi ion'i pa'ina, paco'ê, Elisabetpi. ⁴² Jaje pa'ioipi tutu cao:

“Maija'quêpi mê'ere yequê nomiohua'ire sihuaye necaiye jerepa de'oye necaji'i. Cui'ne mê'ê mamaquê ai de'oquêrepa pa'ija'quê api. ⁴³ ¿Ique o'ni, yê'ê jaje yê'ê Ejaê pêca ja'copi do'i dani ña ja'ñe? ⁴⁴ Mê'ê yê'ere pêpacona, asa maca tsihua'ê yê'ê etapêpi sihuaquê teapi. ⁴⁵ Ai sihuayê, mê'ê case'ere care paji caco asa do'ire.”

⁴⁶ Ja maca María cao:

Yê'ê ai sihuayê, Maija'quêre.

⁴⁷ Cui'ne yê'ê joyopi sihuayê, Maija'quê yê'ere huasoquêna.

48 Maija'quëpi i jo'yao ai cuasaye peocore de'oye cuasapi. Yureta'a jaje yo'oquëna, si'a paipi ai sihuaco si'anë caji'cohua'i a'ë.

49 Maija'quë ai jerepa tutu quë'ipi yë'ëna de'oye neca'ë.

Yë'ë Ëjaë i mami cato ai de'oyerepa.

50 Si'anë oiquë api, ite ca'racohua'ire.

51 Tutu quë'i co'amaña yo'oquë nepi, i jëñapi.

Jerepa pa'iohua'i a'ë cuasa joñoa hue'ecohua'ini meñe quëconi huahue huesopi.

52 Ñajë'ë, i yo'ose'ere: Ëjaohua'i pa'isicohua'ini meñe peocohua'ire nequë Cui'ne iti jerepa pa'iohua'i a'ë cuasama'cohua'ini ñese mëose'ere.

53 Ao ëa ju'icohua'i pa'isicohua'ini de'oye ao timëpi.

Cui'ne jaiye co'amaña pasicohua'ini coa peo jëña ne saopi.

54 De'hue cçajji'i, Israel paire.

I jo'yare huñëyema'ë oji'i.

55 Abrahamre ca nëose'ere de'oyerepa yo'opi, mai aiohua'ire.

Cui'ne jaje Abraham tsëcapë Israel paire de'oye yo'oja'quë api, si'anë jajese'e.

56 Ca tējini pëpao, Elisabet huë'ëna, toaso ñañëohua'ire. Pëasicopi pani tējini jeteyo'je io huë'ëna co'io.

Juan Ti Doquë Çoase'e

57 Ja jeteyo'je Elisabet tsihua'ëre coa mu'seña ti'aëna, mamaquëre pao. 58 Io cajeohua'i cui'ne do'icohua'i ja'ye pa'icohua'i sani pëpahuë, iote, Maija'quë de'oye yo'ose'ere asani sihuajë. 59 Ocho mu'seña pa'i maca sahuë, cui'ne ca'nihuë tëañu'u cajë Israel pai deojajë cajë, cui'ne pëca ja'quë Zacarías mamire sëoñu'u cajë yo'ohuë. 60 Jaje cajëna, pëca ja'copi cao:

“Pani, i cato Juan hue'eye pa'iji.”

61 Jaje cacona, iote cahuë:

“¿Me yo'oquë jaje hue'equë'ni, më'ë pairepa ja mamire hue'ecohua'i peoyë. Jaje pa'i mami hue'ecohua'i peoto?”

62 Ja maca tsihua'ë pëca ja'quëre moñopi iñojë se'i'ë:

“¿Ique mamire hue'yoye yëquë'ni?” 63 Sejëna, pëca ja'quëpi soquë totore dajë'ë caquëna, isirena, iona toyapi: “I mami cato Juanpi.” Jaje toyaëna, si'a hua'i ai cuasajë ñahuë. 64 Ja macapi Zacaríasje cui'naëpi coca caquë de'oni Maija'quëre sihuaquë ca huëopi. 65 Jaje iye yo'ose'ere ñani i quëno maca pa'icohua'i ai cuasahuë. Cui'ne iye yo'ose'ere si'a Judea ai cuti pa'icohua'ire quëajëna, asahuë. 66 Si'ahua'i iti quëaye asacohua'i itire cuasahuëni asa'ñe nëina, senirojaë'ë:

“¿Me yo'oquërepa ai de'oja'quë a'ni, jaë tsihua'ë?”

Maipei ñahuë, Maija'quëre papi ite ñacaise'e.

Zacarías Jujuse'e

67 Zacarías Maija'quë joyo timësiquëpi Maija'quë isi yë'opi capi:

68 Sihuañu'u, mai Ëjaëre Israel pai Diosure.

Jaë cato maina dani huasopi.

69 Maina Maija'quëpi isipi tutu quë'ire, paire huasoquëre.

Jaë cato i jo'yaë David tsëcapë aquëpi.

70 Maija'quëpi ñeje ca nëoa'ji'i, i case'ere quëacaicohua'i tsoe huë'ña acohua'i ja're:

71 Maire huasosi'i, si'aohua'i maire coejë sañope yo'ojëna, pa'icohua'ire.

72 Mai aipëre teaye ñaquë

I ca nëose'e huñëñema'ë de'oye necaji'i.

73-75 Yë'ëna isisicohua'ipi nuñe pa'icohua'ipi ca'rama'pë
 Yë'ëre necaicohua'i ti pa'ija'cohua'i a'ë caquë
 Mësarute sañope yo'oyere huasosi'i ca nëopi, mai ai ñecuë Abrahamre.
 76 Maija'quërepa quëacaiquë hue'yoja'cohua'i a'ë, paipi,
 Më'ëpi mai Èjaë saija'a ma'are nui ma'arepa sani ne de'huaja'quëni.
 77 I paire de'hue johua'i co'aye yo'o do'ire sai de'huacaiye pa'iji, quëaja'quë
 a'ë, më'ëpi.
 Ja do'ipi huasosicohua'i pa'ija'cohua'i a'ë.
 78 Maija'quë oi cui'ne teaye ña do'ipi,
 Èsë ñata maca mëi miañeje pa'ye maire huasoquë ma'tëmopi daija'quë api,
 maire miaja'quë.
 79 Huesëcohua'ire jüni tējicohua'ire miacai
 Cui'ne de'oye i maire huasoye asajajë caquë pa'yere ye'yaja'quë api.
 80 Juan ai de'opi. Cui'ne i joyoje ai de'opi. Ai de'oquëpi pai peo hue'ña cuene
 vejare paj'i, Israel paire quëa huëo macaja'a.

2

Jesús Coase'e (Mt 1.18-25)

1 Ja mu'seña pai ëjaë César Augustopi si'a yeja pa'icohua'ire cuëcuyey pa'iji
 caquë cuañepi. 2 Iye du'ru macarepa paire cuëcuyey cato yo'ohuë, Cirenio
 Siria cuañequë pa'i maca. 3 Jaje pa'ina, si'ahua'i saiye paj'i, pai ñape johua'i
 daripë pana jaron cuëcuyey cuañojacohua'ipi.
 4 José cato David tsëcapë aquë paj'i. Ja do'ire Galilea yeja daripë Nazaretpi
 sani Judea yeja daripë Belënna saji'i, Davidre coa sitona. 5 Toya cuañojacohua'ipi
 Belënna saji'i, María i huejaja'coa ca nëosicopi coañe t'i'a huesësico ja're. 6 Jaje
 sani Belënre pa'ijëna, María coañe t'i'aëna, 7 jaron pao, jo du'ru mamaquëre.
 Pani caña catipëpi tunani huequë ai de'huana oao, pai pëa hue'ña peo do'ire.

Huiñaëpi Yëi Ñamare Ñacohua'ire Quëaye

8 Belën quëno macare yëi ñamare ñacohua'ipi ñamique tsiore johua'ini ñajë
 paë'ë. 9 Pa'ijëna, cuasama'tore papi Èjaë huiñaë ñai nëcaquëna, Maija'quë
 miañepi johua'ire mia huesoquëna, ai quëquë huesëhuë. 10 Jaje ña quëquëjëna,
 Maija'quë huiñaëpi capi:

“Ca'rama'pë pa'ijë'ë, mësarute huajë coca quëasi'quë daiyë, mësarü si'ahua'i
 asani ai sihua ja'ñere. 11 Yure David daripëna tsitu'ure coao, mësarute
 huasoja'quëpi. Jaë cato Cristo Èjaëre papi. 12 Mësarü ñani i api cuasa ja'ñere
 caña catipëpi tunani huequë ai de'huana oasiquëpi uina t'i'aja'cohua'i a'ë.”

13 Te'i Maija'quë jo'yaë huiñaë ñai macapi yecohua'i ma'tëmo acohua'ije
 ñaihuë. Ñeje cajë Maija'quëre sihuajë:

14 Sihuajë de'oyerepa cañu'u, Maija'quëre ma'tëmo aquëre,
 De'oye pa'yere pa'ijë'ë, ipi sihuaquëna pa'icohua'ipi.

15 Maija'quë jëjo daosicohua'i ma'tëmona col'isi maca yëi ñamare ñacohua'ipi
 johua'ija'a sa'ñe ca huëohuë.

“Jaje pa'ito esa Belënna sani ñañu'u, ëjaë maire quëase'ere.”

16 Sani t'i'ahuë, Maríare, Josére cui'ne tsihua'ëpi huequë gocona oasiquëpi
 uina. 17 Jaje ite ñani Maija'quë jo'yaë johua'ire quëase'ere quëareña.
 18 Quëajëna, asacohua'ipi ai cuasareña. 19 Jaje yecohua'i yo'ojëta'are María

cato io joyona de'huao, si'aye iye, ti yo'ose'ere cuasaco. ²⁰ Yëi ñamare ñacohua'i si'aye iohua'ire case'eje paye pa'ina, ñani Maija'quëna sihua'ë jëjëjë co'ihuë.

Maija'quëna Jesure Isiye

²¹ Ocho mu'seña pa'i maca tsihua'ë ca'ni maña tējajë cui'ne i mamije hue'yohuë, Jesús, huiñaë Mariare ja peoco pa'i maca quëase'ere.

²² Tsi'itu'ure pasi jeteyo'je si'sire toso to mu'seña ti'aëna, Jerusalén daripëna sai'ë tsi'itu'ureje sahuë, Maija'quëna isiñu'u cajë, Moisés cuañese'epi jaje caye sëte. ²³ Jaje yo'ohuë, ëjaë cuañese'epi ñeje toyase'e pa'i do'ire: "Si'a ëmë tsj du'ru coacohua'i Maija'quëna isisicohua'i pa'ija'cohua'i a'ë." ²⁴ Ëjaë cuañe'epi caji: "Caya pi'are panita'a caya su'tere isijë'ë." Ja yo'oyere cajë saë'ë.

²⁵ Ja mu'seña Jerusalén pa'iquëpi Simeón hue'equëpi paji'i. Nuiñerepa pa'iquëpi Maija'quëre sei pa'iquëpi, Israel paire huasoyere utequë paji'i. Jaje pa'ina, Maija'quë joyopi Simeón ja're pa'i ²⁶ quëapi, më'ë ju'iñe paja'quë a'ë, ëjaë jëjo daoquë Cristore ñama'ë pani. ²⁷ Maija'quë joyopi quëaquëna, Maija'quëre se huë'ena sani pa'ina, Jesús pëca ja'quëohua'i tsihua'ëre cuañese'e cayeje neñu'u cajë Maija'quëre se huë'ena dahuë. ²⁸ Dajëna, Simeónpi tsihua'ëre coani Maija'quëna sihuaquë capi:

²⁹ Ëjaë, yë'ë yureta'a sihuaquë ju'iñe pa'iji.

Më'ë ca neose'ere ñasiquëpi.

³⁰ Yë'ë ñaco capi huasoquëre ñahuë,

³¹ Si'a pai ña hue'ñana më'ë necaisiquëre.

³² Jaë api, Israel peocohua'ire miacaija'quë

Cui'ne i do'ire yecohua'ipi Israel pai ai de'ocohua'i a'ë, caja'cohua'i a'ë.

³³ Simeón tsihua'ëre ñaquë cayere ai cuasareña, pëca ja'quëohua'i. ³⁴ Ja maca Simeón Maija'quëpi de'oye ñacaija'quë icohua'ire caquë Maija'quëre seji'i. Seni tējini Mariare capi, Jesús pëca ja'core:

"Asajë'ë. Iquë tsihua'ë jai paire Israel paire ne tañojaquë api. Cui'ne jai paire Israel paire Maija'quëre tuiye huëoquë yo'oja'quë api. Jaje pa'ina, jai pai ite sañope caja'cohua'i a'ë. ³⁵ Cui'ne, iquë do'ire jai pai pai ñape iohua'i joñoa cuasaye ña'ne pa'ija'coa. Jaje pa'iquëta'are më'ëreta'a si'aye iye yo'oyete cuasani hua'tipi më joyoja'a tota etoja'neje pa'ye pa'ija'coa, oi do'ire."

³⁶ Cui'ne jarote te'o nomio yequë mu'se pa'i ja'ñere asaco quëaco. Ana hue'eco, Fanuel mamaco paco'ë. Aser tsëcapë aco, aio maca paco'ë. Nomi tsjopi huejani siete ometëca ëjere pani hua'jesicopi paco'ë. ³⁷ Yure cato hua'jeopi ochenta y cuatro ometëca paco'ë. Maija'quëre se huë'epi etama'copi ñamifia cui'ne mu'seña Maija'quëre sihuaco ao aima'o sëo paco'ë.

³⁸ Jao Anapi iti jaje yo'ojë ca maca dani Maija'quëre du'ru se de'oji caco pëpa toni Jerusalén paire huaso ja'ñere utecohua'ini quëao, tsihua'ë Jesús yo'ojä'ne ayere.

Nazaretna Co'iyë

³⁹ Ja maca si'aye ëjaë cuañese'e yo'o tējini co'ihuë, Galileana iohua'i pa'i daripë Nazaretna. ⁴⁰ Tsihua'ë i ai de'oyeje ai tutu quë'i cui'ne ai ta'ñe pa'i de'opi, Maija'quëpi ite de'oyerepa ñacaina.

Jesús Maija'quë Huë'ere Pa'iyë

⁴¹ I pëca ja'quëohua'i coa si'a ometëcaña Jerusalënna saë'ë, Israel pai Egítopi etasi mu'sere cuasajë tsi'siyena. ⁴² Jesús doce ometëca ti'ani pa'i maca si'ahua'i Jerusalënna ja fiesta yo'oyena tsi'siñu'u cajë saë'ë, noni jaje

yo'ojë pa'icohua'i sète. ⁴³ Ja fiesta carajaquëna, co'i maca tsihua'ë Jesús Jerusalénna pëapi, pëca ja'co cui'ne José huesëjëna. ⁴⁴ Te'e mu'serepa ma'aja'a Jesuje daiji jai pa'i conì cuasajë saë'ë. Saijëta'a do'ijë quë'ro cui'ne ìohua'i ñacohua'i quë'ro co'ejëna, peopi. ⁴⁵ Peoquëna, ñani ja maca yureta'a co'ihuë, Jerusalénna co'eñu'u cajë.

⁴⁶ Toaso mu'seña pa'i maca tì'ahuë, Maija'quë huë'ere pa'ina, cuañese'le ye'yacohua'i ja're conì ja'rusiquëpi ñu'i ìohua'i cayere asaquë cui'ne ìohua'ireje sañope sei yo'oquëna. ⁴⁷ Si'a pa'icohua'i Jesús si'aye ta'ñe asaquëpi sañope de'oyerepa sehuoyere asajë quëquëhuë. Merepa ai asaquë'ni, jaë cajë ai cuasareña. ⁴⁸ Pëca ja'quëohua'ipi ite tì'ajë ai cuasajëna, pëca ja'copi cao:

“Tsihua'ë, më'ëni më ja'quë cui'ne yë'ë co'a ju'ijë co'erojaiñë. ¿Me nesi'quë jaje yëquëre, huesë ëaye yo'ou'ni?”

⁴⁹ Jaje cacona, Jesupi iote capi:

“¿Me yo'ojë yë'ëre co'eye'ni? Huesëma'pë yë'ë cato ja'quë co'amañare yo'oja'quë a'ë.”

⁵⁰ Jaje caquëna, ìohua'ipi cuasaquë cayere asa tì'ama'pë paë'ë.

⁵¹ Ja maca ìohua'i ja're conì co'ipi, Nazaretna. Si'anë de'oye sehuoquë paji'i, pëca ja'quëohua'ire. Pëca ja'copi iyere si'aye io joyona de'hua. ⁵² Jaje yo'oquë Jesús ai de'opi, ì capë cui'ne ì cuasayeje. Maija'quëpi cui'ne paipi conì ì de'oye pa'iyere ñajë de'oquë api cuasahuë, tayoye peoquëna.

3

Juan Ti Doquëpi Yëhuoye

(Mt 3.1-12; Mr 1.1-8; Jn 1.19-28)

¹ Tiberio César pa'i ëjaë paji'i. Ipi quince ometëca cuañequë pa'i maca Poncio Pilatopi paji'i, Judea cuañequë ëjaë. Herodespi Galilea cuañequë paji'i. I yo'jei Felipepi Iturea cui'ne Tranconite cuañequë paji'i. Cui'ne Lisaniapi Abilinia cuañequë paji'i. ² Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i cato Anás cui'ne Caifás paë'ë. Jaohua'i pa'i mu'seña Maija'quëpi Zacarías mamaquë Juanna capi, cuene yejare pa'ina. ³ Juan cato Jordán tsiaya quë'roja'a sai si'a hue'ña pa'i pa'icohua'ire capi: Ja'ñë co'aye cuasase'ere jeoni ponëñe pa'iji. Ponëni oco dosicohua'ini Maija'quëpi mësarü co'aye yo'ose'ere sai de'hua'ja'quë api. Jaje yëhuopi. ⁴ Tsoe ja'rë Maija'quë caye quëcaiquë Isaiáspi toyaquë pa'ise'eje cui'ne japi tì'api, ì toyase'e cajì:

Cuene yejapi pa'i cui'neje asa cuañoji,

Ne de'huajë'ë, mai Èjaë ma'are.

Nuñerepa ma'a necaijë'ë, ì cu'i hue'ña.

⁵ Yo'cohue pa'ise'ere ne tì'më ja'ñe a'ë.

Jai cuti cui'ne a'ri cuti pa'ise'ere nui yejarepa ne ja'ñe a'ë.

Nui ma'aña peose'ere nui ma'aña de'huaye a'ë.

Dea pëa quë'i ma'aña pa'ise'ere nui yeja ne ja'ñe a'ë.

⁶ Ja maca Maija'quë paire huasoye si'a pa'i ñaja'cohua'i a'ë.

⁷ Ite oco do cuañoñu'u cajë paipi ì quë'rona daicohua'ire Juanpi capi:

“¿Aña tsëcapë acohua'i! ¿Nepi mësarute quëare'ni, Maija'quë pëi nejoquëna, jëa ja'ñere? ⁸ Ponësicohua'i pani, ponësicohua'i yo'oyere yo'ojë'ë. Jaje yo'ojëna, ñani dosi'i. Abraham tsëcapë a'ë cama'pë pa'ijë'ë. Ja caye tì'a ma'ñe a'ë. Maija'quëpi yëni iye quëna pëaje Abraham tsëcapëre neñe pa'iji. ⁹ Tsu'upo tsoe ne de'huasicoa, soquë ñëa cueja'core. Si'a soquë ñëa de'oye quëi ma'ñe cato cueni toana ëocoa. Maija'quë tsu'upojë pa'i.”

¹⁰ Ja maca paipi ite seteña:

“¿Jaje pa'ito iquere neja'cohua'i a'ni?”

¹¹ Sejäna, Juanpi sehuopi:

“Caya ju'i caña paquë pani te'ore isiye pa'iji, ti peoquëna. Aife paquë pani poquë ja're conï aife pa'iji, te'e.”

¹² Pa'i do'i curiquë secohua'ijë oco do cuañoñu'u cajë daisicohua'ipi pa'ijë Juanre seji'ë:

“¿Ye'yaquë, iquere yëquë neja'cohua'i a'ni?”

¹³ Sejäna, Juanpi capi:

“Cuañese'e caye pa'ina, jerepa curiquë sema'pë pa'ijë'ë.”

¹⁴ Soldado pa'icohua'ipi ite seteña:

“Cui'ne yëquë, ¿iquere neja'cohua'i a'ni?”

Cajëna, sehuopi:

“Tutu yo'ojë sioma'pë pa'ijë'ë, yecohua'i payere. Coa coso do'ire tsioma'pë. Cui'ne mësarute saiñere t'api cuasajë pa'ijë'ë, sihuani.”

¹⁵ Juanñi Cristo pa'ima'quë cuasajë pai utehuë. I a'ë caquëna, asañu'u cajë.

¹⁶ Cuasajëna, Juanpi capi:

“Ocopi doyë, mësarute. Ja yë'ta'a yë'ë jeteyo'je daija'quë api, yë'ë jerepa de'oquëpi. I jo'yaë i zapato joyecaiquë yë'ëre tëto saisiquë api. Yë'ë jerepa teaye pa'i a'ë. Jaë cato doja'quë api, Maija'quë joyopi cui'ne toapi. ¹⁷ Tsoe pala cajiji, trigo jëoquë iti case'e de'huaquë ja'ose'e huahueja'core. Iti care pase'e i de'hua hue'ñana de'huaquë ja'ose'e toa ti yayama'cona ëoja'quë api.”

¹⁸ Ñeje caquë paire de'o coca yëhuoquë cui'ne jaiye yequeje Juan quëapi.

¹⁹ Cui'ne Herodes pai ëjaëpi yo'jei Felipe nëjo Herodiasni jioni paquëña. Jaje yo'o ma'ñe a'ë caquë cui'ne i yeque co'aye yo'ose'ena conï yëhuopi, Juan.

²⁰ Jaje quëaquëta'are Herodespi i caye asama'ë. Ja yë'ta'api yeque co'aye yo'o coquë Juanre co'a paire co hue'ñana copi.

Jesure Doye

(Mt 3.13-17; Mr 1.9-11)

²¹ Ja yë'ta'a co cuaño'ma'quëpi Juan oco doquë pa'ina, Jesuje do cuañosiquë paji'i, cui'ne ipi Maija'quëre se maca ma'tëmopi jaca saiona. ²² Maija'quë joyopi su'teje pa'ipi ina nëca meni paije ñajëna, ja maca yë'ose'e ma'tëmopi jutapi, ñeje:

“Më'ë a'ë, yë'ë mamaquërepa. Më'ëni ai sihuaquë pa'iyë.”

Jesús Ñecuëohua'i

(Mt 1.1-17)

²³ Jesús treinta ometëca paquëpi Maija'quë co'amañarepa ne huëopi. Pai caye cato José mamaquë paji'i. ²⁴ José paji'i, Elí mamaquë. Elí paji'i, Matat mamaquë. Matat paji'i, Leví mamaquë. Leví paji'i, Melqui mamaquë. Melqui paji'i, Jana mamaquë. Jana paji'i, José mamaquë. ²⁵ José paji'i, Matatías mamaquë. Matatías paji'i, Amós mamaquë. Amós paji'i, Nahúm mamaquë. Nahúm paji'i, Esli mamaquë. Esli paji'i, Nagai mamaquë. ²⁶ Nagai paji'i, Maat mamaquë. Maat paji'i, Matatías mamaquë. Matatías paji'i, Semei mamaquë. Semei paji'i, José mamaquë. José paji'i, Judá mamaquë. ²⁷ Judá paji'i, Joana mamaquë. Joana paji'i, Resa mamaquë. Resa paji'i, Zorababel mamaquë. Zorababel paji'i, Salatiel mamaquë. Salatiel paji'i, Neri mamaquë. ²⁸ Neri paji'i, Malqui mamaquë. Melqui paji'i, Adi mamaquë. Adi paji'i, Cosam mamaquë. Cosam paji'i, Elmodam mamaquë. Elmodam paji'i, Er mamaquë. ²⁹ Er paji'i, Josué mamaquë. Josué paji'i, Elizer mamaquë. Elizer paji'i, Jorim mamaquë. Jorim paji'i, Matat mamaquë. ³⁰ Matat paji'i, Leví mamaquë. Leví paji'i, Simeón mamaquë. Simeón paji'i, Judá mamaquë.

Judá paji'i, José mamaquë. José paji'i, Jonán mamaquë. Jonán paji'i, Eliaquim mamaquë. ³¹ Eliaquim paji'i, Melea mamaquë. Melea paji'i, Mainán mamaquë. Mainán paji'i, Matata mamaquë. Matata paji'i, Natán mamaquë. ³² Natán paji'i, David mamaquë. David paji'i, Isaí mamaquë. Isaí paji'i, Obed mamaquë. Obed paji'i, Booz mamaquë. Booz paji'i, Salmón mamaquë. Salmón paji'i, Naasón mamaquë. ³³ Naasón paji'i, Aminabab mamaquë. Aminabab paji'i, Aram mamaquë. Aram paji'i, Esrom mamaquë. Esrom paji'i, Fares mamaquë. Fares paji'i, Judá mamaquë. ³⁴ Judá paji'i, Jacob mamaquë. Jacob paji'i, Isaac mamaquë. Isaac paji'i, Abraham mamaquë. Abraham paji'i, Taré mamaquë. Taré paji'i, Nacor mamaquë. ³⁵ Nacor paji'i, Serug mamaquë. Serug paji'i, Ragau mamaquë. Ragau paji'i, Peleg mamaquë. Peleg paji'i, Heber mamaquë. Heber paji'i, Sala mamaquë. ³⁶ Sala paji'i, Cainán mamaquë. Cainán paji'i, Arfaxad mamaquë. Arfaxad paji'i, Sem mamaquë. Sem paji'i, Noé mamaquë. Noé paji'i, Lamec mamaquë. ³⁷ Lamec paji'i, Matusalén mamaquë. Matusalén paji'i, Enoc mamaquë. Enoc paji'i, Jared mamaquë. Jared paji'i, Mahalaleel mamaquë. Mahalaleel paji'i, Cainán mamaquë. ³⁸ Cainán paji'i, Enós mamaquë. Enós paji'i, Set mamaquë. Set paji'i, Adán mamaquë, cui'ne Adán paji'i, Diusu mamaquë.

4

Jesure Neñañe

(Mt 4.1-11; Mr 1.12-13)

¹ Maija'quë joyo ìni pa'ina, Jordán tsiayapi co'iquëna, Maija'quë joyopi sapi, cuëne huesësi yejana. ² Jarote cuarenta mu'seña ao ti aima'ë pa'ina, jeteyo'je ao éaye nëi maca ³ huatipi ìte neñañi, caquë capi:

“Maija'quë mamaquë sëte iye quëna përe cuañejë'ë, pan pë de'ojaco.”

⁴ Caquëna, Jesupi ìte capi:

“Toyase'e caji, Coa aose'e ai pa'iyë peoji, pai. Peoquëna, ai jerepa si'aye Maija'quë ca cocare de'oye sehuocaiye pa'iyë pa'iji.”

⁵ Ja jeteyo'je huatipi sapi, ai cutihuëna. Sani iye yeja pa'iyere te'epi esa ìñopi si'aye, paire cui'ne ìote pa'iyëje. ⁶ Ìñoni huatipi ìte capi:

“Yë'ëpi më'ëre si'a iye tutu, cui'ne iye jai yejaña de'o co'amaña isisi'i. Yë'ëna isise'e a'ë, si'aye iye. Jaje pa'ina, yë'ë yëyeje isiyë pa'iji, yë'ë isiyë yëquëna.

⁷ Më'ëpi do're ja'runi yë'ëni sequë pa'ito më'ë tse pasipi.”

⁸ Jesupi ìte sehuopi:

“Yë'ë quëno maca pa'ima'ë pa'ijë'ë, Satanás. Saijë'ë. Toyase'e caji: Sejë'ë, më Èjaë Diosuni cui'ne ise'ere necaijë'ë.”

⁹ Ja jeteyo'je huatipi Jerusalén daripëna sani Maija'quë huë'e jetena mëani capi:

“Maija'quë mamaquërepa pani tito sa tomejë'ë, iye macapi yejana.

¹⁰ Toyase'e caji:

Maija'quëpi ì huññaohua'ire cuañëina, më'ëre ñacaija'cohua'ire.

¹¹ Më'ëpi tomequëna, iohua'i jëñapi tseaja'cohua'i a'ë, Quëna pëana më nëcañoa a'si nema'quëni cajë.”

¹² Caquëna, Jesupi ìte sehuopi:

“Yequeje toyase'e caji: Më'ë Èjaë Diosure neñaña'ë pa'ijë'ë.”

¹³ Caquëna, huati Jesure si'aye neñani yo'o jujani, tsoe maca jëoni saji'i.

Jesupi Galileana Yo'o Huëoye

(Mt 4.12-17; Mr 1.14-15)

14 Jeo saquëna, Jesupi Galileana co'ipi, Maija'quë joyo tutu timësiquëpi. Jaje pa'ina, pai i pa'iyere quëajëna, ja yejaña pa'icohua'i asahuë. 15 Pai dari ñape tsi'si huë'ña pa'iyena ye'yaquë pa'ina, si'ahua'i ite de'oquëre papi cajë sihuahuë.

Jesús Nazaretre Pa'iyë
(Mt 13.53-58; Mr 6.1-6)

16 Ja maca Jesús Nazaretna saji'i, i ai de'osi daripëna. Huajë mu'se ti'aëna, pai tsi'si huë'ena cacani ja'rupi. Jaje i si'anë yo'oye sëte. Ja'rusipi Maija'quë coca pëpë ñasi'i caquë huëni nëcapi. 17 Nëcaquëna, Isaías Maija'quëre quëacaiquë toyaquë pa'ise'ere isiëña. Iti maca aquëpi isiquëna, hui'yoquë tji'api, ñeje toyase'e pa'i huë'ñare:

18 Mai Ejaë joyopi ye'ëni pa'iji.

Jaje pa'ina, ye'ëna de'o cocare isipi, carajaicohua'ina quëa ja'ñere.

Cui'ne ai oicohua'ire yëhuo huasoja'quë a'ë.

Tseä cuãñosicohua'i pa'icohua'ire quëa huasoja'quë a'ë.

Cui'ne ñama'cohua'ini ñacohua'ire neja'quë a'ë.

Co'aye yo'ojëna, ai yo'ojë pa'icohua'ini de'o pa'iyë isija'quë a'ë.

19 Mai Ejaë oi necai tëcahuëre paipi asaja'cohua'i a'ë caquë ye'ëre jëjo daopi.

20 Jaje Jesús ña tējini tēoni pai tsi'si huë'e cōcaiquëna, isini ja'rupi. Ja maca si'ahua'i ai ñahuë, ise'ere, pai tsi'si huë'ere tsi'sicohua'i. 21 Ñajëna, iohua'ire jë'ñerepa ca huëopi:

“Yure iye mu'se tji'api, iye toyase'e caye mësarü asa maca.”

22 Si'ahua'i Jesús de'oquë api cajë i case'ere merepa de'oye caëna, cajë ai cuasajë sa'ñe cahuë:

“¿Iquë coa José mamaquë api, pa'ima'quë?”

23 Jesupi capi, jaohua'ire:

“Jujuquë sëte co'ye jujujë'ë, caja'cohua'i a'ë. Casicohua'ipi yequeje caja'cohua'i a'ë. Capernaum yejana yo'ose'eje yure iño më'ë yejare pana yo'ojë'ë, yëquë asase'eje.”

24 Ja maca ai seña maca ca saquë cui'ne capi:

“Nuñerepa cayë. I ai de'o sito pa'icohua'i caye Maija'quëre quëacaiquëre te'ije de'oyerepa sihua cuãnosiquë peopi. 25 Maija'quëre quëacaiquë Elías pa'i mu'señare Israel pai hua'jeohua'i jai pai paë'ë. Ja mu'seña tres ometëca jerepa ocoma'ëna, si'a yeja pa'icohua'i a'o ëa ju'ijë ai yo'ohuë. 26 Jaje ai yo'ojëta'are Maija'quëpi Elíasre Israel pai hua'jeohua'ire jëjo saoye papi. Paquë Sareptare hua'jeo pa'ico quë'rōna jëjo saopi, Sidón yejana. 27 Cui'ne Maija'quëre quëacaiquë Eliseo pa'i mu'señaje jai pai Israel pai ja'ju dahuë ju'icohua'i paë'ë. Pa'ijëta'are te'ireje jujucaiyë papi. Paquë Siria yeja aquë Naamánni jujucaji'i.”

28 Jaje caquëna, asani tsi'sisicohua'ipi ai pëti huëohuë. 29 Ja maca huëni nëcani Jesure tseani pai daripë peo huë'ña huë'sena etoni sahuë, cuti sa'nihuëre pana. Jaropi jëjo toñu'u cajë. Iti cutihuëre pai pa'i daripë paji'i.

30 Jaje jëjo toñu'u cajë sasicohua'ita'are Jesús iohua'i jopoja'a etani saji'i.

Co'a Huati Joyo Hue'equë
(Mr 1.21-28)

31 Ja maca Jesús saji'i, Capernaumna Galilea yeja daripëna. Jarona sani huajë mu'seña paire ye'ya huëopi. 32 Iohua'ire ye'yayere asajë ai ñahuë. ¿Merepa jaje cuãnequë quëayeje pa'yerepa quëaquë'ni? cuasajë.

33 Jarō tsi'si huë'ñare paji'i, te'i ëmë huati joyo hue'equë. Jaëpi cuiipi.

³⁴ “Yëquère yo'oma'ë. ¿Me nesi'quë yëquère yo'oquë'ni, Jesús Nazaret aquë? ¿Nejosi'quë daiquë? Më'ère yë'ë ñañë. Më'ë cato Maija'quë mamaquë, de'oquère pa'ë.”

³⁵ Ja maca Jesús co'a joyore capi:
“Cama'ë. Jaëte jeoni saijë'ë.”

Jaje ca maca co'a joyopi pai ña hue'ñana co'aye neñe peoyerepa yejana ne taoni eta saji'i. ³⁶ Si'aohua'i ña quëquëni sa'ñe iohua'ija'a cahuë:

“¿Ique yë'o a'ni, ja jerepa pa'ye iye? Cuañequëna, huatiahua'ije ite sehuojë etayë.”

³⁷ Jaje yo'oquëna, paipi Jesús yo'oye ayere ja yeja si'a hue'ña quëarojateña.

Jesupi Simón Pedro Huaore Jujuye

(Mt 8.14-15; Mr 1.29-31)

³⁸ Ja maca Jesús tsi'si huë'epi etani Simón huë'ena cacapi. Jarote paco'ë, Simón huao suña dahuë ai ju'icopi. Jaje pa'iona, Jesure jujucaijë'ë, cajë seji'ë.

³⁹ Ja maca Jesús suña dahuë ju'iconi ñaquë suña dahuëre pi'ra saouna, suña dahuë peocopi huëni açore neni aço.

Jesús Jai Paire Jujucaiye

(Mt 8.16-17; Mr 1.32-34)

⁴⁰ Èsë cara mesi maca jai paire ju'icohua'ire dahuë, coa si'a ju'i dahuë quë'iohua'ire Jesuna. Dajëna, ju'icohua'ire i jëtëpi pai ñapere patoquëna, co'yahuë, si'aohua'i. ⁴¹ Ju'icohua'ire pa'isicohua'ipi huatiahua'ie etajë Maija'quë mamaquère papi cuijëna. Jesupi ja cayere èsepi, tsoe iohua'ipi Maija'quë jëjo daoquë Cristo api asa do'ire.

Jesús Yëhuoye, Galilea Quë'rore

(Mr 1.35-39)

⁴² Jesús nea hue'ñarepa pai peo hue'ñana saquëna, saima'quëni cajë co'ejë ti'ahuë. ⁴³ Ti'asi maca Jesupi capi, jaohua'ire:

“Quëaye pa'iji, de'o coca Maija'quë pa'i te'te ayere yequë pai daripëaje. Jare caquë jëjo daosiquë a'ë.”

⁴⁴ Jaje Jesús cu'i quëarojaji'i, Galilea tsi'si huë'ñana.

5

Tsiaya Hua'ire Yo'eye

(Mt 4.18-22; Mr 1.16-20)

¹ Jesús Genesaret Jaira tëtëpare pa'i quëaquëna, jai pai qui'yerepa Maija'quë coca asañu'u cajë dateña. ² Daijëna, Jesupi caya yohuë, peo huë'api huahuaquëna, ñapi. Iti yohuë acohua'ipi yo'e nëare tsoa toñu'u cajë tumareña. ³ Ñani ja maca Jesús yohuëna aya mëji'i. I aya mëisi yohuë Simón tse paco'ë. Ja maca capi, a'ri maña so'ona jëjo sao huahuojë'ë, yohuë. Huahuojëna, ja'runi ñu'i Jesús paire ye'ya huëopi. ⁴ Ye'ya tëjini Simónre capi: “Hua'i pa'i hue'ñana yohueja'a sani mësarü yo'e nëapi hua'ire neñu'u.”

⁵ Simónpi sehuopi:

“Ye'yaquë, si'a ñami te'e hua'ireje neñe peoyerepa ai yo'ohuë, nema'pë. Jaje pasicohua'ita'a më'ëpi cuañeñe sëte hua'i yo'erë jeo dëosi'i.”

⁶ Cani jëo dëosi maca hua'ipi airepa timërena, hua'i yo'erëpi tëi huëo. ⁷ Ja maca yequë yohuëre cajeohua'i pa'icohua'ire jëñapi soihuë. Soina, dani si'ahua'i caya yohuëa ea tete macarepa aya timëhuë. ⁸ Ja maca Simón Pedro iyere ñani do're ja'runi Jesure capi:

“Saijë'ë, Èjaë, yë'ë quëno maca pa'ima'ë. Yë'ë co'aye yo'oquë a'ë.”

⁹ Coa quëquë huesëni jaje caquëna, i ja're cõni pa'icohua'ijë hua'ire nese'ere cuasajë ai quëquëhuë. ¹⁰ Cui'ne, Zebedeo mamajë Jacobo cui'ne Juan, Simón cajeohua'ijë quëquë huesësicohua'i paë'ë. Jaje quëquëjëta'are Jesús capi, Simónre:

“Ca'rama'ë pa'ijë'ë. Më'ë yurepi paire yo'ecaiquë pa'ija'quë a'ë.”

¹¹ Ja maca yohuëare tëtëpana sani jëoni Jesús ja're saë'ë.

Jesús Jujucayë, Ja'ju Dahuë Ju'iquëre

(Mt 8.1-4; Mr 1.40-45)

¹² Jesús pai daripëre pa'ina, te'i pai ja'ju dahuë ju'iquëpi titani Jesure ñani i tsiapi yejare pana semeni seji'i. Neje caquë:

“Ejaë, më'ëpi yë'ëre jujuyë yëni jujujë'ë. Yë'ë ju'i dahuë.”

¹³ Ja maca Jesús i jëtëpi patoquë capi:

“Yë'ë jujucayë.”

Caquëna, jare iti macapi ja'ju dahuë peoquë de'opi. ¹⁴ Ja maca Jesús ite capi:

“Quëama'ë pa'ijë'ë, paire. Coa Maija'quë huë'e ñacaicohua'ise'ere sani iñojë'ë. Iñoni më'ë co'ayere tsoa toquë yo'o do'ire isijë'ë, Moisés cuañequë pa'ise'ere. Jaje yo'oquëna, si'a hua'i më'ë ju'iquë pa'isiquëpi de'oquë ponëni yo'oye ñaja'cohua'i a'ë.”

¹⁵ Jaje pa'iquëta'are Jesús yo'oyepi jero sa'ana jai saji'i. Jaje pa'ina, jai pai i caye asañu'u cajë daijëna, ju'icohua'ijë daë'ë, juju cuañoñu'u cajë. ¹⁶ Jaje yo'ojëna, Jesús pai peo huë'ñana sai Maija'quëre seji'i.

Quë'quë Dahuë Ju'iquëre Jujuyë

(Mt 9.1-8; Mr 2.1-12)

¹⁷ Jesupi ye'yaquëna, jarote ja'rusicohua'ipi ñuë'ë. Fariseo acohua'i cui'ne cuañese'e ye'yacohua'i cõni, Galilea yejare si'a huë'ña pa'icohua'ipi daisicohua'i paë'ë. Pa'ijëna, yecohua'ipi Judeapi cui'ne Jerusalënpa' daisicohua'ijë paë'ë. Pa'ijëna, Jesupi paji'i, Maija'quë tutu ju'icohua'ire jujucayë.

¹⁸ Paquëna, yo'oye peoquëpi ju'iquëni cai saihuëna oasiquëni cuajjë Jesús pa'i huë'ña coareña, ñajaquë cajë. ¹⁹ Dajëta'are caca huë'ñapi jai pai timësico pa'i do'ire cacayë pajë ña jujani huë'e jeteja'a mëni peo coje tëtëni ju'iquëre pai jopoj'a meñe casahuë, Jesús ña huë'ña cai saihuëna oasiquëni. ²⁰ Ja maca Jesús iohua'ipi ite jujuquë api cuasayere ñani ju'iquëre capi:

“Më'ë co'aye yo'ose'ere sai de'huacaiyë.”

²¹ Jaje caquëna, asani cuañese'e ye'yacohua'i cui'ne fariseohua'i cuasa huë'reña: “Paipi yequë co'aye yo'ose'ere sai de'huacaiyë peoji. Jare Maija'quëse'e sai de'huacaiyë pa'iji. ¿Iquei'ni, iquë ja jerepa Maija'quëre cue'cuequë caquë?”

²² Jesupi jaje cuasajëna, ñani capi:

“¿Me yo'ojë jaje cuasayëni? ²³ Co'aye yo'ose'ere sai de'huaye cui'ne iquëre jujucayë pai cato yo'o tja ma'ñe a'ë. A'jiñe yo'oye peoji. ²⁴ Jaje pa'ito de'oji. Iñosi'i, mësarute. Yë'ë Pai Mamaquëpi te'ipi iye yeja cuañequëre papi co'aye yo'ose'ere sai de'huacaiquë pa'iyë.”

Jaje se cani ju'iquëre capi:

“Më'ëni cayë, huëijë'ë. Më uicore ini më'ë huë'ena saijë'ë.”

²⁵ Caquëna, ja macarepa iti ju'iquë pa'isiquëpi jaohua'i ñajëna, huëni nëceni i uisicore se de'huani Maija'quëre sihuaquë caquë saji'i, i huë'ena. ²⁶ Saina, si'ahua'i ña quëquëni Maija'quëre sihua'jë careña.

“Yurena ñahuë, pajë yo'o ma'ñere yo'oye.”

*Jesús Levíre Soiye**(Mt 9.9-13; Mr 2.13-17)*

²⁷ Iye yo'osi jeteyo'je Jesús etaquë Leví hue'equère ñapi, pa'i do'i sai hue'ñare ñu'i curire seina, ñani capi:

“Tuijê'ë, yê'ëni.”

²⁸ Ja maca Leví i yo'oye si'aye se jeoni Jesús ja're coní saji'i.

²⁹ Ja jeteyo'je Leví jai fiesta nepi, i huê'ena, Jesuni sihuaquë. Jarote cui'ne jai pa'i pa'i do'i secohua'i cui'ne yecohua'i coní ai saihuëna ja'rusicohua'ipi paë'ë. ³⁰ Pa'ijëna, ñani fariseohua'i cui'ne cuañese'e ye'yacohua'i Jesure ye'yecohua'ipi de'oye yo'oma'cohua'i a'ë, cuasajê sañope ca huêojê careña:

“¿Me yo'ojê mësaru pa'i do'i secohua'i ja're cui'ne co'aye yo'ocohua'i ja're coní aijê cui'ne ucuye'ni?”

³¹ Cajëna, asani Jesupi sehuopi:

“De'oye pa'icohua'i cui'ne huajëcohua'i jujuquëre co'eye pañë. Jaje pa'ina, ju'icohua'ipi co'ecohua'i a'ë, jujuquëre. ³² Ja do'ire de'ocohua'ini soisi'i caquë, daisiquë peoyë. Co'acohua'ini soisi'i caquë daisiquë a'ë, jaohua'ipi ja'rë yo'ose'e jeoni ponëjajê caquë.”

*Jesure Señe, Aima'pë Señere**(Mt 9.14-17; Mr 2.18-22)*

³³ Caquëna, iohua'ipi Jesure seteña:

“Juanre ye'yecohua'i yo'oye sête aima'pë Maija'quëre ai sejê yo'oyë, cui'ne fariseo ye'yecohua'ije. ¿Me yo'ojê më'ë ye'yacohua'ise'e si'anë aijê cui'ne ucujê pa'iyë'ni?”

³⁴ Cajëna, Jesupi sehuopi:

“¿Hueja ao aija'cohua'ire soisicohua'ire aima'pë pa'ijê'ë cacohua'i a'ni, mësaru, huejaquëpi iti macare coní pa'ito? ³⁵ Jaje pa'iquëta'are yequë mu'se huejaquëre yê'ëre sioye pa'iji. Ja maca huejaquëpi peoëna, ao aima'pë pa'ija'cohua'i a'ë.”

³⁶ Cui'ne quëa iñopi, iohua'i ñañena coní ñeje:

“Yecohua'ije huajê ju'i care tëani ai ju'i care seoma'cohua'i a'ë. Jaje yo'ocohua'i pani coa huajê ju'i care nejoñë. Cui'ne huajê ca catipëpi ai ju'i çana seosicohua'i pa'ito te'ojê pa'io ña cuañoñe paji. ³⁷ Jare cui'ne pa'iji. Cuiya'i çono doye peoji, ai ca'nihuë de'huasicono. Jaje ai ca'nihuëna huajê cuiya'i çono doto yete saiye pa'iji. Jaje yete saina, si'aye nejoñe pa'iji, cuiya'i çono cui'ne ca'nihuë de'huasi topëje nejoñe pa'iji. ³⁸ Jaje pa'ina, huajê cuiya'i çono doye pa'iji, jare cui'ne huajê ca'ni topëna. Jaje huajëyese'e pa'i de'oye quëcoja'coa. ³⁹ Jaje pa'ina, o'sasi çono ucucohua'ije huajê çono ucuye pañë, o'sasi çono ai de'oye a'ë, cajë.”

6*Jesure Ye'yecohua'ipi Huajë Mu'se Yo'oye**(Mt 12.1-8; Mr 2.23-28)*

¹ Te'e huajê mu'se Jesús ta sitoja'a saina, ire ye'yecohua'ipi trigo tsa'ña tējajë saë'ë. Yo'oni jeteyo'je jêñapi iti çase'e po'tejê aë'ë. ² Jaje yo'ojëna, fariseo acohua'ipi ñani se'i'ë:

“¿Moisés cuañese'e caji huajê mu'se yo'oye peoji. Jaje pa'iquëta'are me neñu'ju yo'oye'ni?”

³ Cajëna, Jesupi sehuopi:

“¿Ñama'cohua'ini David cui'ne i cajeohua'i coní ao ëa ju'ijê yo'ose'e? ⁴ Maija'quë huë'e ñacaicohua'ise'e Maija'quëna isise'ere ao aiñere ao ëa ju'i Maija'quë huë'ena cacani aore imani ai cui'ne i ja're pa'icohua'ireje aopí.”

⁵ Cui'ne capi, jaohua'ire:

“Pa'i Mamaquère papi tutu payë, huajë mu'se pa'itojê cuañeñe.”

Jëtë Cuenesicore Paquère Jujuyë

(Mt 12.9-14; Mr 3.1-6)

⁶ Yëquë huajë mu'se Jesús pa'i tsi'si huë'ena cacani, ye'ya huëoquëna, jarote paji'i, te'i ëmë ëja të'hui jëtëre cuenesicore hue'equë. ⁷ Pa'ina, cuañese'e ye'yacohua'i cui'ne fariseohua'i cõni cuasahuë. Jesupi huajë mu'sere jujuquëna, ñani ite sañope cañu'u cajë utejê ñahuë. ⁸ Jaje cuasaye ñaquëta'a cuenesi jëtë hue'equère capi:

“Huëijë'ë. Huëni ja maca jopore pare nëcajë'ë.”

Caquëna, huëni nëcapi. ⁹ Ja maca Jesús yecohua'ire capi:

“Sesi'i, mësarute te'ore. ¿Iquepi de'oquë'ni, huajë mu'se yo'oye, de'oye panita'a co'aye? ¿Paire huasoye panita'a paire coa nejoñe?”

¹⁰ Ja maca si'ahua'ire seña të'ijani Jesús capi, ju'iquère:

“Më jëtëre mëajë'ë.”

Caquëna, i case'eje yo'opi. Yo'oquëna, i jëtë cuenesico pa'isico de'oco paco'ë. ¹¹ Jaje yo'oquëna, ñani yecohua'i ai pëti ëaye ñajë ca huëohuë, sa'ñe iquepi Jesure sañope ne'ñe pa'ioni cajë.

Jesús Doce Ye'yecohua'ire Soiye

(Mt 10.1-4; Mr 3.13-19)

¹² Ja mu'seña Jesús Maija'quère sesi'i caquë saji'i, ai cutihuë. Jaropi si'a ñami Maija'quère seji'i. ¹³ Ñata tomesi maca i ye'yacohua'ire soini doce pa'iohua'i i ja're pa'icohua'ire hue'yopi, jëjo daocohua'ire. ¹⁴ Jaohua'i cato paë'ë: Simón, jare jaëni se hue'yo cõsiquë paji'i, Pedro. Cui'ne i yo'jei, Andrés paji'i. Jacobo, Juan, Felipe, Bartolomé, ¹⁵ Mateo, Tomás, cui'ne Alfeo mamaquë Jacobo paji'i. Simón Cananista tsëcapë aquë paji'i. ¹⁶ Judas Jacobo yo'jei paji'i. Cui'ne yequë Judas Iscariote Jesure yehuoja'quëje.

Jesús Jai Paire Ye'yaye

(Mt 4.23-25)

¹⁷ Jesús ai cutihuëpi i ye'yacohua'i ja're cõni cajequëpi përepë yejana pëapi. Jarote jai pa'i paë'ë. Si'a hue'ña acohua'i, yecohua'ipi Judea cui'ne Jerusalén cui'ne jai tsiaya të'tëpa Tiro cui'ne Sidón quë'ro acohua'i daisicohua'i paë'ë, Jesús cayere asañu'u cajë cui'ne johua'i ju'i dahuëre jujucaijaquë cajë daisicohuaipi. ¹⁸ Huati yo'oquëna, ai yo'ojë pa'icohua'ipi juju cuañosicohua'i de'ohuë. ¹⁹ Si'a pa'i Jesure patosicohua'ipi i tutupi si'ahua'i co'yasicohua'i paë'ë. Jujusicohua'ire ñani pato do'ire si'ahua'i yëhuë, patoye.

Nuñerepa Case'e Pa'i Ayere

(Mt 5.1-12)

²⁰ Ja maca Jesús i ye'yacohua'ire ñani capi:

“Sihuacohua'i pa'ijë'ë, mësaru teaye pa'iohua'i, Maija'quë te'tena de'oye cacani paja'cohua'i a'ë.

²¹ Sihuacohua'i pa'ijë'ë, mësaru ao ai ëa ju'icohua'ipi jeteyo'je si'aye ti'aja'cohua'ipi. Sihuacohua'i pa'ijë'ë, oicohua'i pa'isicohua'ipi jeteyo'je soja'cohua'ipi.

²² Pa'i Mamaquère tui do'ire paipi mësarute pëijë coejë johua'i quë'rore etojë cue'cuye pa'iji. Jaje yo'oto sihuajë'ë, yë'ere tui do'ire. ²³ Jaje yo'ojëna, ai sihuajë'ë, ma'tëmona mësarute caquë de'huacaisi co'amañare jerepa paja'cohua'ipi. Mësarute co'aye yo'oyejë pa'ye yo'og'huë'ë, Maija'quë tsoe huë'ña quëacaicohua'ire.

²⁴ Jaje pa'iquëta'are jaiye yure co'amaña pajë sihua tosicohua'ireta'a, sihuaye peoja'coa.

²⁵ Teayerepa mësarureta'a yure ao ani timëni sihuajë pa'isicohua'ire jeteyo'je ao ëa ju'ñe pasipi. Teayerepa mësaru yure so huajëjë pa'isicohua'ireta'a jeteyo'je oiyë pasipi.

²⁶ Teayerepa mësaru pa'iyë'ni si'a pai de'o paire pa'ë cajëna, pa'icohua'i maña. Tsoe acohua'ijë jaje cui'ne de'ocohua'i a'ë ca'ahuë'ë, Maija'quë jëjo daocohua'ijë pa'icohua'ita'a coa cosocohua'ini.

Mësarute Sañope Yo'ocohua'ire Oiyë

(Mt 5.38-48; 7.12)

²⁷ Jaje pa'iquëta'are mësaru yë'ëre asacohua'ire cayë: Oijë'ë, mësarute sañope cacohua'ire. De'oye yo'ocaijë'ë, mësarute coecohua'ire. ²⁸ De'oye pa'i ja'ñere cacaijë'ë, mësaruni sañope ai yo'o ja'ñere de cacohua'ini. Secacaijë'ë, mësarute tea ju'icohua'ireje. ²⁹ Yecohua'ipi tsiana te'e te'te tëtoru yequë te'te tsiaje nëocaijë'ë. Cui'ne yecohua'ipi më sësëquëna ju'iconi jioni sato huë'ehuë ju'icoreje se isi saojë'ë. ³⁰ Secohua'i pa'ito isijë'ë. Yequë më tseconi jiosicohua'i pa'ito, coa ñajë'ë, cui'naoni seña pajë'ë. ³¹ Yecohua'ipi mësaruni de'oye yo'ojajë cuasayeje pa'ye yecohua'ini se de'oye yo'ojë'ë, mësarupi.

³² ¿Jaje pa'iquëta'are mësarupi mësarute oicohua'ise'ere oicohua'i pani, iquere de'oye yo'oye'ni? Co'ahua'ijë cui'ne sa'ñe oiyere yo'ocohua'i pani.

³³ ¿Jaje pa'ina, mësarupi mësarute de'oye yo'ocohua'ise'ere de'oye yo'oni iquere de'oye yo'oye'ni? Co'acohua'ijë cui'ne yo'oyere yo'oni. ³⁴ ¿Jaje mësarupi de'oye co'yocohua'ise'ere co'yoja'cohua'i a'ë cuasajë isicohua'i pani iquere de'oye yo'oye'ni? Co'acohua'ijë co'yoja'cohua'i a'ë cuasajë yo'oyere yo'oni. ³⁵ Jaje pa'iquëta'are mësaru cato oiyë pa'iji, mësarute sañope yo'ocohua'ire. Jaohua'ire de'oye yo'ojë isiyë pa'iji, co'yoja'cohua'i a'ë cuasaye peoyerepa. Jaje yo'osicohua'ini ma'tëmo jaiye de'o co'amaña isiyë pa'iji. Cui'ne mësaru pa'ijaj'cohua'i a'ë, Maija'quë Èjaërepa mamajë, cui'ne ije oigüë api, co'acohua'ire cui'ne i isiyere de'oji cama'cohua'ireje. ³⁶ Jaje cui'ne mësaruje oijë'ë, yecohua'ire, Maija'quë oiyeyeje.

Pai Yo'oyere Ña De'hua Cayë

(Mt 7.1-5)

³⁷ Jaje pa'ina, co'acohua'i a'ë cama'pë pa'ijë'ë, yecohua'ire. Jaje pajëna, Maija'quëje mësarute co'acohua'i a'ë cayë pajaj'quë api. Yecohua'ire nejoñe pajë'ë. Jaje pajëna, Maija'quëje mësarute nejoñe pasipi. Yecohua'i tayo yo'oyere sai de'huacaijëna, Maija'quëje mësaru tayo yo'oye sai de'huacaijaj'quë api. ³⁸ Yecohua'ire isicohua'i pa'ijëna, Maija'quëje mësarute isisipi. Isijaj'quë api, i topëna de'oye cuasa ti'acore pani. Dëso quiosiconi, ña'co quiosiconi, timëscore pani, mësaru yecohua'ire isiyeye pa'ye Maija'quëje isijaj'quë api, mësarute."

³⁹ Jesupi ñeje yo'oyeye pa'ye a'ë capi:

"Ñama'quëpi yequë ñama'quëni sai saquë pa'ito cojena tomeja'cohua'i a'ë, si'a jupë. ⁴⁰ Ye'yecohua'ipi iohua'ire ye'yaquëre tëto saisicohua'i peoyë. Ye'ye tējinita'a ti'añe pa'iji, iohua'ire ye'yaquëje pa'iohua'i.

⁴¹ ¿Me jaje pa'ito, më'ë yo'jei ñacoare ne'cua pa'icore se ñaquë casi'ni? ¿Më'ë ñacoare soquë tiro ja'loure papi ju'icore du'ru ñama'ë pa'ini? ⁴² Më'ë ñacoare pare soquë tiropi ju'iona ti ñama'ë pa'iquëpi me më'ë yo'jeire casi'ni: 'Huau, më'ë ñacoare ne'cua ju'icore dutasi'i, nëocaijë'ë.' De'oque'ë pa'ë coa caquë yo'oque maca. Më'ëpi du'ru macarepa më'ë ñacoare soquë tiro ju'iconi duta jëojë'ë. Jeteyo'je de'oye ñaquëpi më'ë yo'jeire ne'cua ju'icore dutacaiye pa'iji.

Më'ë Yo'oyere Ñajë Asaja'cohua'i A'ë, Më'ëre
(Mt 7.17-20; 12.34-35)

⁴³ De'o soquë yëpi co'a ca quëiñe peoji. Jaje cui'ne co'a soquë yëje de'o ca quëiñe peoji. ⁴⁴ Jaje pa'ina, soquë ñëa ñape ñañe pa'iji, iti quëiñena. Miu soquë yë paní quëiñe paji, cosa care. Jaje cui'ne miu písi paní quëiñe paji, cuiya'i care. ⁴⁵ Jaje pa'ina, de'o pai paní caji, de'oyere, i joyo de'oyepi pa'iyere. Cui'ne co'aquë paní co'ayere caji, i joyo co'ayepi pa'iyere. Yë'opopi caji, joyo pa'iyepi etaquëna.

Caya Huë'ña Ne Hue'ña
(Mt 7.24-27)

⁴⁶ ¿Me yo'ojë mësarú yë'ëre Ëjaë, Ëjaë cajëta'a yë'ë cayeje ne ma'ñe'ni? ⁴⁷ Quëasi'i, yë'ëna dani asacohua'ipi cui'ne yë'ë cayeje yo'ocohua'í pa'iyere. Iyeje pa'ye pa'iji. ⁴⁸ Jaohua'í cato ëmë cutihuëna nëconi huë'e nesiquëje pa'í pa'iji. Tsiayapi co'jenije tí'ama'ëna taiñe paja'quë api. De'o yejana nesi do'ire. ⁴⁹ Jaje pa'iquëta'are asaquëta'a yë'ë case'eje yo'oma'quëpi mejahuëna nëconi huë'e nesiquëje pa'í pa'iji. Tsiaya co'jeni ai tutu tsá'ina taiñe pa'iji."

7

Jesupi Romano Jo'yaëre Jujuye
(Mt 8.5-13)

¹ Jesús coca ca tējini saji'i, Capernaum yejana. ² Jarote romano soldado pai capitán i jo'yaë i oiquëre papi juni huesë tējiquëre paquëpi paji'i. ³ Jaje pa'ina, capitánpi Jesure asani jëjo saopi, judío aiohua'í acohua'ini, dani i jo'yaëre jujucaija'quëre seni daja'cohua'ire caquë. ⁴ Jaohua'í Jesure tsiojani ai se huëohuë, ñeje cajë:

"Iye capitán de'oque'ë api, më'ëpi ite çocati'ñe pa'í a'ë. ⁵ Cui'ne judío paire oiquë'ë api. Jaje yo'oque'ëpi pai tsi'si huë'e saicaina, mai secore nehuë."

⁶ Jaje cajëna, Jesús asani iohua'í ja're çoni saji'i. Saijë i huë'e tí'añe ja'í macare pa'ijëna, capitánpi jëjo daopi i cajeohua'ire Jesure ñeje quëaja'cohua'ire:

"Ëjaë, ai yo'oma'ë pa'ijë'ë. Jaje pa'ina, cayë yë'ë co'aquë huë'ena daima'ë pa'ijë'ë. ⁷⁻⁸ Yë'ë ëjaohua'í cuañeñere yo'oque'ë pa'iquëpi yë'ë soldado paire meñe cuañequëna, sehuocohua'ire payë. Jaje paquëpi yë'ëpi cayë, jaohua'í aquëni: 'Saijë'ë, caëna, saji. Cui'ne yequëni 'daijë'ë caru, daiji. Cui'ne yë'ë jo'yaëni: 'jare nejë'ë' cuañeru neji. Jaje më'ëpi co'yajë'ë cuañeru, yë'ë jo'yaëpi co'yasipi asayë, yë'ë. Jaje pa'ina, daima'ë cuañëjë'ë, yë'ë jo'yaë co'yajaquë."

⁹ Jaje case'ere asani Jesús ai sihuapi, ta'ñe caquëre papi pa'iquë'ni caquë. Jaje cuasani ite tuicohua'ire capi:

"Ti ñama'ë paë'ë, Israel paipi jaje yë'ëre necaija'quë api cuasacohua'ire iquë yo'ose'eje care paye."

¹⁰ Ja maca i jëjo daosicohua'í huë'ena co'ini capitán jo'yaë tsoe co'yasiquëni tí'ahuë.

Posë Ju'isiquëre Huëoye

¹¹ Iye yo'osi jeteyo'je Jesús saji'i, Naín hue'e daripëna. Saina, cui'ne i ye'yacohua'í cui'ne jai pai çoni saë'ë. ¹² Pai daripë eta sa'rona ja'ye tí'asi maca ju'isiquëni tañu'u cajë sacohua'ire ñapi. Jai pai çoni saë'ë, iti daripë acohua'ije. Pëca ja'quë juquëna, hua'jeopi te'ire nëcoquëpi ju'isiquë paji'i.

¹³ Jaje saijëna, Ëjaëpi jaote teaye ñani oi capi:

"Oima'o."

14 Ja maca Jesús tsiojani mahuëna patopi. Patoquëna, iti sacohua'i nëc ajaë'ë. Ja maca Jesús ju'isiquëni capi:

"Posë, yë'ëpi cayë më'ëre, huëijë'ë."

15 Caquëna, iti ju'isiquëpi huëni ja'runi coca ca huëopi. Pëca ja'cona huëoni isipi, Jesús. 16 Ja maca iyere ñani si'ahua'i quëquëni Maija'quëre de'oquëre pa'ni sihuajë ca huëohuë ñeje:

"Mai aquëpi Maija'quë quëacaiquë pa'iji, jerepa pa'ipi."

Cui'ne cahuë:

"Maija'quëpi i paire cocasi'i caquë daji'i."

17 Jaje Jesús yo'ose'ere Judea pa'icohua'i cui'ne Judea yeja niamoa pa'icohua'ije asahuë.

Juan Ti Doquë Jëjo Saocohua'i Jesuna

(Mt 11.2-19)

18-19 Juanpi si'aye iye yo'ose'ere asapi, ite ye'yecohua'ipi quëajëna. Jaje asani daija'quë api ca nëosiquë ¿Cristorepa pa'ima'quë, panita'a ja yë'ta'a yequëre uteye pa'iquë? cuasaquë i ye'yacohua'ire cayahua'ire soini Jesús quë'rona jëjo saopi, seni asaja'cohua'ire. 20 Jëjo saosicohua'ipi Jesús quë'rona ti'ani cahuë:

"¿Cristo iti daija'quë api ca nëosiquë pa'ima'quë më'ë? Panita'a ja yë'ta'a ¿yequëre uteye pa'iquë? caquë Juan oco doquëpi yëquëre jëjo daopi."

21 Sa ti'ajëna, Jesupi jai paire ju'icohua'ire cui'ne ai yo'ocohua'ire huati quë'iohua'ire eto saoguë, cui'ne ñama'cohua'ire jujuquë yo'opi. 22 Yo'oquëni sejena, Jesupi seuhopi, jaohua'ire:

"Sani Juanre cajë'ë: Mësaru ñajë cui'ne asase'ere quëajë'ë, ñama'cohua'i pa'isicohua'i ñañere, cu'ima'cohua'i pa'isicohua'ipi cui'yere, ja'ju dahuë hue'ecohua'ipi peocohua'i tomeñere, asama'cohua'ipi asayere, ju'isicohua'ipi huëiyere, cui'ne teaye ai yo'ocohua'ini huaso coca quëayere. 23 Coa asani yë'ëre ire papi caquë jëa coeye paquëpi sihuaquë de'oye pasipi."

24 Juan jëjo daosicohua'ipi co'isi maca Jesupi paire ca huëopi, Juan ayere ñeje:

"¿Iquere sani ñare'ni, cu'ne yeja saisicohua'i? ¿Tutupi catëna ju'aquëna, huahuëyere ñare? Pani. 25 Jaje pa'ina, ¿iquere sani ñare'ni? ¿Eja de'oni jai do'i cañare ju'iquëni ñare? Pani. Jaje pa'ina, mësarupi ñacohua'i a'ë, pai ëjaohua'i huë'ña pa'icohua'ipi jai do'i cañare ju'ijë pa'icohua'ire. 26 Tijupë cayë, jaje pa'ito: ¿Iqueini sani ñare'ni, Maija'quë jëjo doquë? Jaje pa'ijë'ë. Nuñerepa cayë, Maija'quë quëacaiquë jerepa pa'i api. 27 Toyase'e cato caji: Jëjo saosi'i, yë'ëre quëacaiquëre më'ë sai hue'ñana Më'ëre ma'a ne de'huacaija'quëre.

28 Jaje pa'ina, cayë, mësarute. Pai pa'i hue'ñana iquë Juan oco doquëje pa'i ti peopi, Maija'quë quëacaiquë jerepa pa'i. Jaje pa'iquëta'are ai a'riquë macapi Maija'quë pa'i te'te jerepa pa'i pa'ija'quë api."

29 Jaje caquëna, asani si'aohua'i Juanre oco do cuañosicohua'i co'a pai cui'ne pa'i do'i curi secohua'i Maija'quë de'oyerepa yo'ose'ere sihuajë nuñerepa pa'i api, Maija'quë. 30 Jaje pa'iquëta'are Juan oco do cuañoma'cohua'ipi fariseo pa'ipi cui'ne cuañese'e ye'yacohua'ipi Maija'quë johua'ire caquë yo'oyere asacaiye coereña, co'aye a'ë cajë. 31 Ejaëpi yequeje capi:

"¿Iquena con iye'në paire ja yo'oyeje pa'iohua'i a'ë caquë quëara'ye? ¿Ique yo'oyeje pa'iohua'i ña cuañone'ni? 32 De'oji, jaje pa'ito tsipi jai pai pa'i hue'ñana ca'a yo'oñu'u cajë ja'rusicohua'ipi caje tsini pi'cohuëre jucacaitoje bailaye pahué. Cui'ne oiyeje pa'iohua'ita'a jëjëñere jëjëcaitoje oire paye

pahuë. Yure pa'icohua'i cui'neje pa'iyë. ³³ Juan oco doquëpi ai aima'quëpi cui'ne o'sa ucuma'quëpi pa'ina, mësarupi ite huati quë'i api cayë. ³⁴ Ja jeteyo'je Pa'i Mamaquë daji'i, ao aiquëpi cui'ne o'sa ucuquëpi. Jaje pa'ina, mësarupi jaiye aiquë api cui'ne jaiye o'sa ucuquë api, co'aye yo'ocohua'i cajeipi cui'ne pa'i do'ire curi sēcohua'i cajeipi cayë. ³⁵ Jaje pa'iquëta'are Maija'quë mamajëpi i iñoñere cayahua'i yo'oye de'oji, asayë."

Fariseohua'i Aquë Simón Huë'ere Pa'iyë

³⁶ Fariseo aquëpi Jesure soipi, i huë'ena sani ao aijë'ë caquë. Soina, Jesús sani ao ai saihuëna ja'rupi. ³⁷ Ja'runi ñu'ina, iti daripë, te'o nomio co'aye pa'isicopi asani i pa'i huë'ña daco'ë, ai huëo së ma'ña da'care quëna huëna daco. ³⁸ Dani iopi Jesús quëno macana do're ja'runi oio io oi copi i quëo tsoani jeteyo'je io nañapi tëno cuenani tsu'suco sihuaco huëo së ma'ñapi i quëoje doco. ³⁹ Jaje yo'ocona, fariseo Jesure soisiquëpi ñani cuasapi: "Iquë Maija'quë coca quëacaiquërepa pani ite co'a nomioipi papico yo'oye asara'pi, co'a nomioipi yo'oco caquë." ⁴⁰ Cuasaquëna, Jesupi fariseore capi:

"Simón, më'ëre yeque maña caye payë."

Caquëna, fariseopi sehuopi:

"Cajë'ë, ye'yaquë."

⁴¹ Jesupi capi:

"Curiquë prestaquëni caya ëmëohua'i curire co'yoye pahuë. Quinientos denario te'ipi do'i papi, yequëpi cincuenta denario do'i papi. ⁴² Jaje do'i pacohua'ipi sai ti'añe pajëna, ñani curiquë prestasiquëpi jaohua'ire oi iipi sai de'huapi. Jaje pa'ito yure quëajë'ë. ¿Nepi jaohua'i aquë ai jerepa oiye'ni, ite?"

⁴³ Caquëna, Simónpi sehuopi:

"Iti ai jaiye do'i pasiquëpi ite sai de'huacaisiquëre ai oji'i, cuasayë."

Jaje caquëna, Jesupi sehuopi:

"Nuñerepa cayë, më'ë."

⁴⁴ Ja maca Jesús nomiore ñani capi, Simónre:

"¿Ñaquë io yo'oye? Më'ë huë'ena yë'ë caca maca më'ëpi oco dacaima'ë paë'ë, yë'ë nëcañoa tsoa ja'ñere. Jaje pa'iquëta'are icopi io oisi ocopi tsoacaco'ë, nëcañoare cui'ne nañapi tëno cuena. ⁴⁵ Më'ëpi sihuaquë pëpama'ë. Jaje pa'iquëta'are io cato caca macapi sihuao de'oyerepa pëpao, ja yë'ta'a yo'oco. ⁴⁶ Më'ëpi yë'ëre sjo'pë hui'yape pë'nama'ë paë'ë. Jaje pa'iquëta'are io cato yë'ëre huëo së ma'ñapi nëcañoana doo. ⁴⁷ Jaje pa'ina, më'ëre cayë, io ai oio yo'oyepi io jaiye co'aye yo'ose'ere sai de'hua cuañosico pa'io, iñoco. Jaje pa'iquëta'are a'ri mañare sai de'hua cuañoquëpi a'ri maña oi'yere iñoji."

⁴⁸ Jaje se cani capi, iote:

"Më'ë co'aye yo'oco pa'ise'e sai de'huacaë'ë."

⁴⁹ Jaje caquëna, soisicohua'i ñu'icohua'ipi sa'ñe johua'ija'a ca huëohuë:

"¿Iquei'ni, iquë jaje co'aye yo'ose'ere sai de'huacaiquë?"

⁵⁰ Jaje cajëta'are Jesupi capi, iote:

"Maija'quëpi huasoja'quë api cuasani yo'o do'ire huasosico pa'iyë, më'ë. Señaco de'oye saijë'ë."

8

Jesure Cqcaicohua'i Nomiohua'ipi

¹ Ja jeteyo'je Jesús jai daripëana cui'ne a'ri daripëana si'a huë'ña cu'i quëarojai, cui'ne Maija'quë cuañe te'tena cacani de'oye pa'iyere quëapi. Ite cohüë, doce i ye'yacohua'ipi. ² Cui'ne nomiohua'ipi huati quë'iohua'i pa'isicohua'i cui'ne iipi ju'i dahuëje jujucaisicohua'ipi ite con'i cuahuë.

Jāohua'i ja're coni María Magdalena hue'ecoje sacco'ë, iti siete huatiohua'ire eto cuañosicopi. ³ Cui'ne Herodes yēyere ise'e cuasaquē huē'e de'oye necaiquē Chuza i nējo Juana cui'ne Susana, cui'ne jai paji yequē nomiohua'ije iohua'i co'amañapi coçaë'të, ite.

Taquēpi Pa'iyē

(Mt 13.1-9; Mr 4.1-9)

⁴ Paji daripēa ñape etani daë'të, Jesure ñañu'u cajë. Jaje jai paji datena, ñani quēapi, iohua'i ñañe ayena. Caquē iñoquē ñeje capi:

⁵ "Taquēpi tasi'i caquē tsiona sani iti care jeaquēna, ma'ana tomepi. Tomeina, cu'icohua'ipi tsacu huesohuē, cui'ne yequē care pi'api ocue huesohuē. ⁶ Yequē capi tomepi, quēna yejana. Tomeni ai de'okuēta'a ocopi peoquēna, cuene juji'i. ⁷ Yequē capi tomepi miu pisi quē'rona. Tomeni ai de'okuēna, pisiye te'e ai de'oni huē huēapi. ⁸ Cui'ne yequē capi tomepi de'o yejana. Tomeni ai de'oni cien ca jaiye iti ñeña ñape quēji'i."

Jaje iyere Jesús ca tējiquē ai tutu capi:

"Mēsarupi cajoro quē'iohua'i pani asajë'të."

Me Ne Ja'ñere Paji Ñañena Coni Quēaë'ni

(Mt 13.10-17; Mr 4.10-12)

⁹ Ja maca i ye'yacohua'ipi sei'ë: ¿Iquere ja më'ë jaje quēaë'ni, iohua'i ñañena coni? ¹⁰ Cajëna, ipi jāohua'ire sehuopi:

"Maija'quē i te'te ayere paije asa ti'a ma'ñere iñoquēna, de'hue asayë, mēsaru. Jaje pa'iquēta'are yecohua'ini cayë iye yo'oyeje pa'ye a'ë caquē iohua'i ñañe ayepi iti ñajëta'a ña ma'ñeje pa'iohua'i pa'iyere caquē. Cui'ne itire asajë coa noni asa huesojë ti asa ti'añe pajajë caquē."

Taquē Quēase' Ayere

(Mt 13.18-23; Mr 4.13-20)

¹¹ Iye a'ë. Iye quēase' caye: Iti ca cato Maija'quē cocaje pa'ye. ¹² Ma'a cato quēaji, Maija'quē coca asacohua'ini. Jaje asacohua'ini huatipi dani iohua'i joñoana de'huase'ere peo hue'ña jioni asama'cohua'ire neni ne huesoyere quēaji. ¹³ Quēna yejana iti ca tomese'e cato Maija'quē cocare du'ru macarepa sihuajë asacohua'ipi pa'ijëna, jeteyo'je ai yo'oyepi ti'asi maca yo'o jujani jeocohua'ini quēaji. ¹⁴ Miu pisi quē'rona iti ca tomese'e cato quēaji. Asajëta'a ja yë'ta'a iohua'i ai cuasayere yo'ojë pa'icohua'ini jaje yo'ojë co'amaña jaiye payena cuasajë cui'ne yeja sihuayere yëjë co'a ju'ijëna, pisi meapi huē huēajeje pa'ye yo'okuēna, iti ca quēima'pë pa'iyere. ¹⁵ Cui'ne yequē ca de'o yejana tomese'e cato quēaji, de'o joyopi jaje yo'oñu'u cajë asacohua'ini cui'ne yēhuose'ere asani cui'ne yo'ocohua'ipi cui'ne yo'o jujama'cohua'ipi nuñerepa itire pa'ijë iti ca quēicohua'ije pa'icohua'i pa'iyere.

Miacaíye Ayere Quēaye

(Mr 4.21-25)

¹⁶ Toa tsëoma'cohua'i a'ë, tsëoni jeteyo'je yequē co'amañapi sjoja'coni panita'a cañi saihuē huē'ehuēna nēcoja'coni. Jaje yo'oye pajë coa ai jerepa emēje'na nēcojë yecohua'i cacajëna, miacaija'core. ¹⁷ Yahuese'epi ti yahue huesose'e pani huesoye peoji. Cui'ne paji asa ma'ñepi ti asama'pëna, pa'iyepoji. Si'aye asa ja'ñe a'ë, tiñarepa.

¹⁸ Jaje pa'ito de'oye asajë'të. Jaje pa'ina, paquēna ai jerepa se isi coñe pa'iji. Jaje pa'iquēta'a peoquēni ai jerepa se sio coñe pa'iji, i payë, cuasase' mañaque si'aye."

Jesús Pëca Ja'co Cui'ne I Yo'jeohua'i
(Mt 12.46-50; Mr 3.31-35)

¹⁹ Ja maca Jesús pëca ja'co cui'ne i yo'je tsj coni títahuë, i pa'i hue'ñana. Títasicohua'ita'a jai pa'i pa'i do'ire i pa'i hue'ña t'i'añe pahüë. ²⁰ Jaje pa'ina, yecohua'ipi Jesure quëahuë:

“Më ja'co cui'ne më'ë yo'je tsj coni hue'sere pa'iyë, më'ëni ñañu'u cajë dani.”

²¹ Cajëna, ipi capi:

“Maija'quë coca asani cui'ne iti cayeje yo'ocohua'ipi yë'ë ja'co cui'ne yë'ë yo'je tsj pa'iyë.”

Jesupi Tuture Cui'ne To'añere Cuañeñe
(Mt 8.23-27; Mr 4.35-41)

²² Te'e mu'se Jesús jai yohuëna i ye'yacohua'i ja're coni tumëni capi:

“Jaira je te'tena jeñu'u.”

²³ Caëna, ja je'ejëna, Jesús caji'i. Caina, ai tutu dapi. Jairare pa'ijëna, tutu dani co'poyepi yohuëna oco timë huëopi, ea du'iyë ja'i macarepa. ²⁴ Ña quëquëni çaiquëre sëtoni cahuë:

“Ye'yaquë, Ye'yaquë, ea du'iyë, mai.”

Cajëna, Jesús huëni nëcani tuture cui'ne co'poyere yo'oma'o capi. Ca macarepa tsjña de'huaje pa'iorepa de'opi, ti co'poma'co. ²⁵ Co'poma'co de'ona, i ye'yacohua'ire capi:

“¿Je ja'ye tsoe Maija'quëpi necaija'quë api cuasaye jëore?”

Jaje caquëna, jaohua'i cato quëquë huesësicohua'ipi ai ñahuë. Ñajë iohua'ija'a sa'ñe cahuë:

“¿Iqueire pani, iquë, tutu cui'ne oco asani sehuocaiquërepa?”

Huatiohua'i Pa'ise'e Gadara Yeja Aquëre
(Mt 8.28-34; Mr 5.1-20)

²⁶ Ai yo'osi jeteyo'jere papi Gadara yejana t'lahuë, Galilea je'ñerepa pa'icona. ²⁷ T'i'ajëna, Jesús tumaquëna, te'i ëmë iti daripë aquëpi tsio daji'i. Ai tsoe iquë huatire hue'equëpi, ju'i cañaje ju'ima'quëpi cui'ne huë'ëje pa'ima'quë paji'i. Jaje pa'ipi coa pa'i ju'isicohua'ire ta huë'ñare pare iquë paji'i. ²⁸ Jaje pa'ipi Jesure ñani tani do're ja'rui ai cuipi:

“¿Me yo'oquë Jesús yë'ëre josa yo'osi'quë daiquë'ni, Maija'quërepa ma-maquëpi? Señë, më'ëre. Yë'ëre josa yo'oma'ë pa'ijë'ë.”

²⁹ Iye cato Jesupi huatire etani saijë'ë, cuañequëna, ja do'ire jaje capi. Iquë cato huatipi ite jo'ya nesiquëre papi ai tsoe. Jaje pa'ina, paipi ite quëna meapi sëahuë, saima'ë pa'ija'quë cajë. Jaje yo'ojëta'are huatipi tutu isiquëna, ne tëtë saouë saiquëpi pai peo yejana huatipi saquëna. ³⁰ Jesupi capi, ite:

“¿Ique mami a'ni, më'ë?”

Seina, ipi sehuopi:

“Yë'ë Legión hue'equë a'ë.”

Jaje cani capi, huatiohua'ipi ina jai pai cacani pa'i do'ire. ³¹ Jaje pa'ijë huatiohua'ipi Jesure se'i'ë. Jëjo saoma'ë pa'ijë'ë, nejo huë'ñare pana cajë.

³² Coa sese quë'rona jëjo saojë'ë, yëquëre cahuë, ai cutihuëre jai pai sese nëjë aicohua'ina. Cajëna, Jesupi de'oji, sehuouna. ³³ Paite pa'isicohua'ipi etani sesena cacahuë. Cacajëna, sese jai hua'que tët'ëpapi tomezë jairana dutu jujuhuë.

³⁴ Ja maca iti sesere ñacaicohua'ipi ña quëquëjë huë'huëni pai darina cui'ne yequë hue'ñana iti yo'ose'ere quëahuë. ³⁵ Quëarena, paipi ñañu'u cajë saë'ë. Saijë Jesús pa'i hue'ñana t'ajë ñajëna, huati quë'i pa'isiquëpi i quëno macare

ju'i ca suñasiquēpi dahuēre pa'ipi yo'oma'quēpi ñuji'i. Ñu'ina, ñani ai ca'rahuē.
³⁶ Ja maca iti ñasicohua'ipi daripēpi daisicohua'ire quēahuē, huati quē'i pa'isiquēni Jesupi jujuse'ere, nuiñere cuasaquēre. ³⁷ Jare asani Gadara yeja pa'ipi si'ahua'i ini ai ca'ra do'ire sei'ē. Saijē'ē. Iño pa'ima'ē pa'ijē'ē cajē. Jaje cajēna, asani Jesupi jai yohuēna aya mēni saji'i. ³⁸ Saina, iti huatire eto sao cuañosiquēpi saijē'ē yē'ereje caquē seji'i. Seina, Jesupi ite pēajē'ē, cani capi:

³⁹ “Col'ijē'ē, mē'ē huē'ena. Co'ini si'aye mē'ere Maija'quē ne de'huase'ere quēajē'ē.”

Jaje caēna, sani si'a daripē cu'i quēapi, Jesus ite ne de'huase'ere.

Jairo Mamaco Cui'ne Jesús Cañare Patoco

(Mt 9.18-26; Mr 5.21-43)

⁴⁰ Jaje Jesús jaira je te'tepi co'ina, si'ahua'i ite utejē pa'isicohua'ipi sihuajē pēpahuē. ⁴¹ Pēpa maca Jairo hue'equēpi pa'i tsi'si huē'ere ñacaicohua'i ējaēpi tītapi. Tītani Jesús quēo yē'quē maca do're ja'runi yē'ē huē'ena daijē'ē, caquē seji'i. ⁴² Te'o macare mamacore paquēni, doce ometēca pacopi, juni huesē tējicono. Sequēna, jujucaija'quē Jesupi jarona saji'i. Saina, jai pa'i coni qui'yerepa saē'ē. ⁴³ Saquēna, saru dahuē ju'icopi ai yo'oco pacolē, tsieje tēcama'ona doce ometēca. Jaje pa'ioipi jujucohua'ini jaju cuañosi' caco si'aye io curi saio sao. Jaje yo'otoje jujuye peopi. ⁴⁴ Jaje ai yo'ocopi Jesure tsiojani tuni j ju'i cana patocona, jare iti macapi tsie tēcapi.

⁴⁵ Jaje patocona, Jesupi seji'i:

“¿Nepi yē'ere patore'ni?”

Caquēna, si'ahua'i cahuē:

“Pahuē, patoye.”

Cajēna, Pedro cui'ne j cajeohua'i coni cahuē:

“Ye'yaquē, jai pa'i si'a te'ñapi jē'jejēna, ñaquēta'a sequē'ni, ¿nepi yē'ere patore'ni?”

⁴⁶ Cajēna, Jesupi capi:

“Asayē, yē'ē tutupi yē'ere patosicore jujuse'ere.”

⁴⁷ Ja maca tsoe co'yasico pa'io yahue yo'ose'e peoquēna, tsoe asapi caco ca'raco tsa'sico dani do're ja'runi Jesús quēo yē'quē macapi quēao, si'ahua'i ñajēna, jo cuasani yo'ose'ere cui'ne jo pato macapi esa co'yase'ere. ⁴⁸ Quēa maca Jesupi capi:

“Huau, mē'ēpi jujuja'quē api cuasani yo'osi do'ipi jujusico pa'iyē, mē'ē. Señaco de'oye saijē'ē.”

⁴⁹ Ja yē'ta'a Jesús cocare caquēna, Jairo huē'epi dani tītaquē Jairore capi:

“Mē'ē mamaco tsoe ju'colē. Ye'yaquēre ai jerepa josa yo'oma'ē.”

⁵⁰ Caquēna, Jesupi asani capi, Jairore:

“Quēquēma'ē pa'ijē'ē. Yē'ēpi jujuja'quē api caquē utejē'ē. Jaje cuasaquē utequēna, mē'ē mamaco co'yasico pasio.”

⁵¹ Huē'ena ti'asi maca te'ireje coñe pa'pi, j caca hue'ña. Coa Pedro, Jacobo, Juan cui'ne tsihua'o pēca ja'quē cui'ne pēca ja'co jaohua'ise'e cacahuē, j ja're coni. ⁵² Si'ahua'i oē'ē, co'a juē'ē, ioni cuasajē. Jaje oijēna, Jesupi capi, jaohua'ire:

“Oima'pē pa'ijē'ē. Tsihua'o ju'ima'o pacolē. Coa caico.”

⁵³ Caquēna, tsoe ju'isiconi caji cajē j cayere cue'cuejē sohuē. ⁵⁴ Ja maca Jesupi ju'isico jētēna tseani capi:

“Tsihua'o huēijē'ē.”

⁵⁵ Jaje caquēna, iti macapi pa'i huēo cui'naopi, nēcaco. Nēcacoña, ja maca Jesús aore arojē'ē cuañepi. ⁵⁶ Pēca ja'quēohua'ipi ai cuasahuē, iti yo'ose'ere. Ja maca Jesupi cuañepi, iye yo'ose'e yecohua'ire ti quēama'pē pa'ijē'ē, caquē.

9

Jesús Jêjo Saoye I Ye'yacohua'ire
(Mt 10.5-15; Mr 6.7-13)

¹ Jesupi i doce ye'yacohua'ire tsi'soni isipi, i tuture cuañecohua'i pa'lijajê coa si'aye tîne pa'i co'a joñoare eto saojê cui'ne ju'icohua'ire jujujê yo'o ja'ñere.

² Maija'quê cuañe têt'ena cacani pa'iyere quêaja'cohua'ini cui'ne si'a ju'iñere jujucaija'cohua'ini jêjo saopi. ³ Jaje jêjo saoque capi:

“Tupê, turupê ao, curiquê sama'pê pa'ijê'ê. Ma'a sajê te'e ju'i ca sajê'ê, cayaye sama'pê, peojê saijê'ê. ⁴ Te'e daripê yo'oye pa'ina, te'e huê'ena pêajê'ê, mésarute sihuacohua'i pa'ito. ⁵ Yeque mésaruni coecohua'i pa'ito etani saijê ya'o si'si pa'iyere tî'to tojê'ê. Jaje yo'ojê japi iñoñe pa'iji, iohua'ire sañope Maija'quê yo'o ja'ñere.”

⁶ Jaje caëna, etani sateña, si'a huê'ña pai pa'i huê'ñana, huaso cocare quêajê cui'ne ju'icohua'ini jujujê.

Juan Ti Doquère Huaiye
(Mt 14.1-12; Mr 6.14-29)

⁷⁻⁸ Jaje Jesús yo'oquëna, yecohua'ipi Juan huêisiquêpi huëni yo'oji, cajëna, cui'ne yecohua'ipi Maija'quê jêjo daoquê Elíaspi ñaipi cahuê. Cajëna, yecohua'ipi ai tsoe Maija'quê jêjo daoquê pa'isiquêpi huëni yo'oji, cahuê. Jaje cajëna, Galilea êjaê Herodespi asaquê cui'na ja'yese'e cuasa huesêpi. ⁹ Jaje pa'iquêta'a Herodespi capi:

“Yê'êpi Juan siopêre yêto têajê'ê caquê cuañehuê. Jaje pa'ito çiqueipi jaiye co'amaña yo'oquêrepa pa'ina, cajëna, asaye'ni?”

Jaje pa'ina, Jerodespi îte ñasi'i caquê yo'opi.

Cinco Mil Êmëohua'ire Aõe
(Mt 14.13-21; Mr 6.30-44; Jn 6.1-14)

¹⁰ I jêjo saosicohua'ipi co'ini Jesure quêahuê, iohua'i yo'orojaise'ere. Quêa tējijëna, ja jeteyo'je sai sapi, jaohua'ire, pai peo huê'ñana, Betsaida daripê quê'rona. ¹¹ Jaje saicohua'ita'are paipi asani tuê'ê. Tuijëna, Jesús sihuacquê pêpani Maija'quê te'te ayere quêani cui'ne ju'icohua'ire jujupi.

¹² Neato de'o huêoquëna, i doce ye'yacohua'ipi tsio dani Jesure cahuê:

“Ja'ye huê'ña pa'i huê'ña iño ti peoji. Paire quêajê'ê, saijajê, sani huajêjajê, cui'ne pai daripëna sani ao hueroni aijajê.”

¹³ Jaje cajëna, Jesupi capi:

“Mésarupi aojê'ê, jaohua'ire.”

Caquëna, iohua'ipi sehuohuê:

“Coa cinco pan pëa cui'ne caya tsiaya hua'ire pare payê. Jaje pa'ina, si'ahua'ire aõe cani sani hueroyese'e pa'iji.”

¹⁴ Cinco mil êmëohua'i paê'ê. Jaje pa'ijëta'are Jesupi i ye'yacohua'ire capi:

“Cincuenta paise'ere te'e macana ño'e saojê'ê. Jare ja soçohua'ise'ere si'ahua'ire huahuejê'ê.”

¹⁵ I case'eje yo'ojëna, si'ahua'i ja'ru sahuê. ¹⁶ Ja maca Jesús cinco pan cui'ne caya tsiaya hua'ire imani ma'tëmona ñaquê de'oji iye mē'ê isise'e payê caquê Maija'quêre pêpapi. Pëpani jê'yeni i ye'yacohua'ina isipi, paire aojê'ê caquê. Ja maca jaohua'ipi paire aohuê. ¹⁷ Si'ahua'i iohua'i yêse'ere tî'asicohua'i paê'ê. Ani tējisi jeteyo'je îti nêase'ere doce do'rohuëa aya timëhuê.

Pedropi Jesús Ayere Caye
(Mt 16.13-19; Mr 8.27-29)

18 Yequë mu'se Jesús te'ipi Maija'quëre seji'i, pai peo huë'ñana. Seina, i ye'yacohua'i datena, seji'i, jaohua'ire:

“¿Iqueipi caye'ni, pai yë'ère?”

19 Caquëna, iohua'ipi sehuohuë:

“Yecohua'ipi cayë, më'ère Juan oco doquë api. Yecohua'ipi Elíaspi cayë. Yecohua'ipi më'ère cayë, ai tsoe Maija'quë jëjo daoquë pa'isiquëpi huëji'i.”

20 Jaje cajëna, seji'i, iohua'ini:

“¿Cui'ne mësaruta'a yë'ère iqueipi caye'ni?”

Caquëna, Pedropi capi:

“Më'ë cato Cristo, maire huasoquë, Maija'quë tsequëre pa'ë.”

Jesupi Capi, Ju'ija'quë A'ë

(Mt 16.20-28; Mr 8.30-9.1)

21 Jaje asajëna, Jesupi jaohua'ire ai cuañepi: Quëama'pë pa'ijë'ë, yecohua'ire caquë, 22 cani capi, jaohua'ire:

“Pai Mamaquë ai yo'oja'quë api, aiohua'i, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ije, cuañese'e ye'yacohua'ije yë'ère coejë huaní jeoja'cohua'i a'ë. Jaje yo'osiquëta'a toaso mu'seña pa'i maca huëija'quë api.”

23 Ja jeteyo'je si'ahua'ire capi:

“Pa'ipi yë'ère tuiye yëni jeoñe pa'iji, iohua'i yë'ë tse a'ë cuasase'ere, yë'ese'e cuasase'ere. Jeoni yë'ère tuiye pa'iji, si'a mu'seña ai yo'oye pa'itoje. 24 Jaje pa'ina, i pa'iyere de'oye pasi'i cuasaquë pani, coa ne huesoye pa'iji. Jaje pa'ina, yë'ë do'ire i pa'iyere ne huesosiquëpi jaëpi huasosiquë pasipi. 25 ¿Te'ipi yo'oni si'aye iye yeja co'amañare huëroni paquëpi ja yë'ta'a i joyo ise'e ne huesëquëna, pa'ito de'oquë? 26 Jaje pa'ina, yë'ë mamire cui'ne yë'ë cocare asaquëta'a päini ca'raquë yë'ë yo'oye ayere quëama'ë pa'isiquëre cui'ne iteje yë'ë Pai Mamaquëpi ëjaë de'oni, ja'quë pa'iyepi cui'ne huññaohua'i coní dai maca ca'raja'quë a'ë, ja'quëna quëayere. 27 Jaje nuñerepa cayë. Iye maca pa'icohua'ipi Maija'quë te'te ayere ñama'pë paja'cohua'i a'ë. Maija'quë te'te ayepi daina, ñajëna, jeteyo'je ju'iñe pa'iji.”

Jesús Tiñe Pa'i Pönëse'e

(Mt 17.1-8; Mr 9.2-8)

28 Iye case'e pa'i maca ocho mu'se jeteyo'je Jesupi saji'i, ai cutihuëna Maija'quëre seji'i caquë. Saina, coní saë'ë, Pedro, Jacobo cui'ne Juan. 29 Ja maca sani Jesupi Maija'quëre ja seí tiñe pa'i tsiarepa pönëpi, cui'ne i ju'i caje ai miacore papi ña ti'añe peocorepa pönëpi. 30 Pönë maca Jesuje pa'iohua'ipi ñaini caya hua'i so'oja'a miañerepa nëcajé Jesús ja're cocare cahuë. Jaohua'i cato Moisés cui'ne Elías paë'ë. 31 Jesús Jerusalénna sani ai yo'oquë ju'i ja'ñere cahuë. 32 Ja maca ai huëo ca'añe Pedrore cui'ne i cajeohua'ire nëise'epi peo huë'ñarepa tomeina, sëtasicohua'ipi ñahuë, Jesús irepa pa'iyere, cui'ne cayahua'i i ja're nëcajëna. 33 Ja maca Jesús quëno maca pa'isicohua'i jëo saijëna, Pedropi capi:

“Ye'yaquë, ñno pëato de'oji. Toaso huë'ña ne'ñe pa'io; më'ë huë'e, Moisés huë'e, cui'ne Elías huë'e.”

Jaje caquëta'a Pedro coa huesë capi, cuasama'ë. 34 Jaje ja yë'ta'a caquëna, sirioipi nëca meni sjo huesopi. Sjo huesoquëna, ai quëquëhuë, sirio sa'ñahuëre pa'ijë. 35 Jaje pa'ijëna, sirioipi yë'ose'e caye asahuë:

“Iquë yë'ë mamaquë yë'ë oiquëre papi i cayere asajë'ë.”

36 Jaje casi jeteyo'je ñajëna, te'i Jesuse'e pa'iji. Pa'ina, ñaini jaohua'i ti cama'cohua'i jo'cua paë'ë. Cui'ne yecohua'ireje iohua'i ñase'e ti quëama'pë paë'ë.

Jesupi Huatire Eto Saoye

(Mt 17.14-21; Mr 9.14-29)

³⁷ Se ñatasi mu'se ai cutihuëpi cajejëna, jai paí Jesure sañope ti'ahuë. ³⁸ Ja maca paí jopo aquëpi te'i tutu capi:

“Ye'yaquë, ñacaijê'ë, care payë yê'ë mamaquë te'i macapi. ³⁹ Huatire hue'equëna, jaëpi josa yo'oguëna, cui'ne cuiquë yo'o'ji, cui'ne hue'hue nequëna, yê'opoja'a siri etoquë yo'o'ji, co'aye yo'oquë ti jeoñe coeji, ite. ⁴⁰ Tsoe më'ë ye'yacohua'ire sei'ë, huatire eto saojê'ë caquë. Jaje caëna, coa yo'o jujahuë.”

⁴¹ Caquëna, Jesupi asani i ye'yacohua'ire capi:

“Maija'quë necaiquë api cuasama'cohua'ipi tiñere cuasacohua'i. ¿Je yêhuarepa tsoe mësarú ja're coní pa'i yo'oguëna, ñani Maija'quëpi nequë api cuasaja'cohua'i a'ni, mësarú? Jaje caní dajê'ë, më'ë mamaquëre iñona.”

⁴² Jaje caëna, tsihua'ëpi i quë'rona ja'ye tsiojaina, huatipi yeque hue'hue ne coquëna, taji'i, yejana. Jaje yo'oguëna, Jesupi huatire yo'oma'ë caní eto saoni tsihua'ëre jujuni péca ja'quëna isipi. ⁴³ Ja maca si'a paí ai cuasahuë, Maija'quë jaiye yo'oyere ñani.

Tijupë Jesús Capi, I Ju'iñe Ayere

(Mt 17.22-23; Mr 9.30-32)

Cui'ne si'ahua'i Jesús yo'ose'ere ñani ai cuasajëna, Jesupi i ye'yacohua'ire capi:

⁴⁴ “De'oye asajê'ë, iyere. Huañeyema'pë pa'ijê'ë. Yê'ëre Paí Mamaquëre paí jêñana isiye pa'iji. Jaje pa'ina, iohua'i yêyeje yo'oja'cohua'i a'ë, yê'ëre.”

⁴⁵ Jaje caquëna, i ye'yacohua'i ti asa ti'añe pahuë, i caye. Jare jaje asaye pajajê'ipi cuasaye sête. Jaje pa'ina, iohua'i ca'racohua'ipi seni asaye pahuë, i case'ere.

Nepi Jerepa Do'i Pa'iquë

(Mt 18.1-5; Mr 9.33-37)

⁴⁶ Ja maca i ye'yacohua'i sa'ñe cahuë, iohua'ija'a nepi airepa pa'iohua'i pa'iohua'i a'ni, cajê. ⁴⁷ Jaje cuasajëna, Jesupi iohua'i cuasaye asani ja maca tsihua'ëre i quë'rona dani nêcopi. ⁴⁸ Dani jaohua'ire capi:

“Iquë tsihua'ëre yê'ë mamipi cuasajê ñacaini yê'ëni ñacaiyë. Cui'ne yê'ëre ñacaiçohua'i pani yê'ëre jêjo daosiquêreje cui'ne ñacaiyë. Jaje pa'ina, iti mësarú aquëpi yecohua'ire ai jerepa ñacaiquë pani ai jerepa pa'i pa'ija'quë api.”

Sañope Yo'oma'quë Caye Ayere

(Mr 9.38-40)

⁴⁹ Caquëna, Juan capi, ite:

“Ye'yaquë, yêquë te'i emë më'ë mamipi caquë huatire eto saoyere yo'oma'ë pa'ijê'ë cajê êsehuë, yêquë ja're coní cu'ima' do'ire.”

⁵⁰ Caquëna, Jesupi capi:

“¿Me neñu'ju êsere'ni? Maire sañope cama'quë pani mai yo'oye yo'o cõçohua'i a'ë.”

Que Joyo Pa'iquë

⁵¹ Jesús ma'tëmo mëiñe ti'añe ja'i maca pa'ina, Jerusalénna sai huëoni saji'i, i cusa nêose'ere yo'osi'i caquë. ⁵² Saija'quëpi jêjo saopi, i du'ru sani i péajato co'ejaj'cohua'ire, Samaria paí quë'rona. ⁵³ Jaje pa'iquëta'are Jerusalénna saiye nêina, Samaria paí coehuë, péa hue'ña isiye. ⁵⁴ Ja maca jaje êsejëna, asani i ye'yacohua'i Juan cui'ne Jacobo cahuë:

“Ējaë, yëquë mè'ë jaohua'ire toapi cuañerena, ma'tëmopi tōmeni peo hue'ñarepa ëo huesoye. Tsoe Maija'quë jëjo daoquë Elías yo'oquë pa'ise'eje yo'oñu'u.”

⁵⁵ Jaje cajëna, Jesús ñani jaohua'i case'ere coequë sañope capi:

“¿Ique joyore hue'eye'ni, mësaru? ⁵⁶ Yë'ë Pai Mamaquë cato daima'ë paji'i, pai joñoare nejosi'i caquë. Coa ai jerepa paini huasosi'i caquë daë'ë.”

Jaje cani jeoni yequë pai pa'i hue'ñana saë'ë.

Jesús Pe'teye Yëcohua'i Ayere Quëaye
(Mt 8.19-22)

⁵⁷ Ma'aja'a jaohua'i saijëna, te'i ëmë Jesure capi:

“Ējaë, mè'ë ja're cōni saie ye'yë. Coa si'a hue'ña mè'ë saitoje.”

⁵⁸ Jesupi sehuopi:

“Airo jo'ya mañaje coña pacohua'i a'ë cui'ne pi'a mañaje tsiaro pacohua'i a'ë. Pai Mamaquë cato ti peoquë api, i s̄iopë t̄eo paquë ūi mañaque.”

⁵⁹ Jesupi yequëre capi:

“Yë'ëre tuijë'ë.”

Jaje caquëna, ipi capi:

“Ējaë, utejë'ë. Yë'ëta'a du'ru ja'quëre tajasi'i.”

⁶⁰ Jesupi sehuopi:

“Yë'ëre cuasama'cohua'i ju'isicohua'ije pa'iohua'i pa'iyë. Jaohua'ipi cui'neje ju'isicohua'ini tajajë. Më'ë cato daijë'ë, Maija'quë pa'yere yecohua'ire quëaja'quëpi.”

⁶¹ Ja maca yequëpi capi:

“Ējaë, tuiye ye'yë. Utejë'ë. Du'ru macarepa yë'ëta'a huë'e pa'icohua'ire pëpa tējisi'i.”

⁶² Jesupi ite capi:

“Yë'ë co'amañare ne huëosiquëpi, jaiye yeque yo'oyere cuasaquë yo'oquë pani yë'ë co'amaña ne t̄i'lañe peoji.”

10

Jesupi Setentare Jëjo Saoye

¹ Jaje iye yo'osi jeteyo'je setenta pa'iohua'ini i saija'a daripëana du'ru jëjo saopi, cayaohua'ise'ere, ipi ñaquë sahuasicohua'ini. ² Jëjo saokuë capi, jaohua'ire:

“Nuñerepa cayë. Tëa ja'ñe cato jaiye a'ë. Jaje pa'iquëta'are iti necohua'ipi a'ri maña pa'iyë. Jaje pa'ina, sejë'ë, iti tsë aquëni jai paire jëjo saojaquë neja'cohua'ire. ³ Ñajë saijë'ë. Mësarute jëjo saoyë, yëi ñamaje pa'iohua'ini yaije pa'iohua'i jopona. ⁴ Sama'pë pa'ijë'ë, curi topëje, cai topëje, cui'ne curiquëje, cui'ne zapatoje, cui'ne ma'aja'a saijë pai pa'icohua'i pa'ito coa sa pëpajë saijë'ë, tsoe nëcajaní caye peoye. ⁵ Huë'ena cacacohua'i pani du'ru macarepa ñeje cajë'ë: 'Iye huë'e pa'icohua'ire de'oye pa'iyepi pa'ijë'ë.' ⁶ Jaje pëpajëna, jaohua'ipi de'oye pa'iyere oicohua'i pa'ito mësaru pëpase'epi iohua'ini pa'ija'coa. De'oye pa'iyere oima'cohua'i pa'ito ja pëpase'epi mësaruna co'i cōsipi. ⁷ Du'ru pëpasi huë'ena cacani pëani johua'i aonere aijë cui'ne ucujë pa'ijë'ë. Co'amaña necohua'ire sête iohua'ipi saijëje pa'ye cōcayepi pa'ijë'ë. Jaje pa'ina, huë'ña ñape cu'ima'pë pa'ijë'ë.

⁸ Pai daripëna t̄i'arena, jaro aquëpi i huë'ena pëpasiquëpi aore aoto aijë'ë. ⁹ Jarore ju'icohua'i pa'ito jujucijë'ë. Cui'ne quëajë'ë, Maija'quë cuañe te'tena mësarupi pōnëne ja'yere pa'iji cajë. ¹⁰ Jaje pa'iquëta'are yequë hue'ña daripë

pa'icohua'ipi mēsarute coeto iti daripē ma'añana etani cajë'ë: ¹¹ 'Mēsarū daripē ya'opi yēquē quēona sē'ase'ere tī'to toñē, mēsarū asaye yēma'pē pa'i do'ire ññojē.' De'hua cuasajë'ë, iyere, Maija'quē pa'i tē'tena ja'yere pa'iji, mēsarute. ¹² Mēsarute cayē, pa'i ñape yo'ose'e ne de'hua mu'se tī'asi maca jaohua'i co'aye yo'ose'e sañe pasipi. Sodoma daripē acohua'ire yo'ose'e jerepa co'ayepi.

Sehuoma'cohua'i (Mt 11.20-24)

¹³ Teayerepa mē'ë Corazín daripē maca cui'ne Betsaida daripē. Jaiye pai yo'o tī'a ma'ñere yo'otoje coa ñahuē, mē'ë. Jaro yo'ose'eje pa'ye Tirona cui'ne Sidón daripēna yo'oquēna, ñasicohua'i pani tsoe otira'huē. Iohua'i co'ayere cuasajë ai ju'li care suñani huatapi jorëjë ai oiyere ññora'huē. ¹⁴ Jaje pa'iquēta'are pai ñape yo'ose'e mu'se tī'asi maca mēsarupi ai jerepa co'aye yo'osi do'ire sa'i cuañone pa'iji. Tiro cui'ne Sidón daripēa pa'icohua'i seña maca. ¹⁵ Cui'ne mēsarū Capernaum daripē pa'icohua'i yēquēpi ai jerepa tēto saisicohua'i a'ë ma'tēmo quē'rore pana cuasayë, mēsarū. Pani mēsarū cato coa ai jerepa huē'ehuēre pana caje huesëja'cohua'i a'ë, toa vejana.

¹⁶ Mēsarū cayere asacohua'i pani yē'ëni asaja'cohua'i a'ë, cui'ne mēsaruni coecohua'i pani yē'ëni coeja'cohua'i a'ë, cui'ne yē'ëni coecohua'i pani yē'ëre jëjo daosiquēni coeyë."

Setenta Jëjo Saasicohua'ipi Co'iyë

¹⁷ Jaohua'i setenta pa'iohua'i ai sihuayë. Co'ini cahuë:

"Ëjaë, huatiohua'ique yēquē mē'ë mamire cajëna, asajë ca'rajë etahuë."

¹⁸ Jesupi capi, jaohua'ire:

"Jaje pa'ijë'ë. Yē'ëje ñahuē, huati ëjaëpi ma'tēmopi mujuë ye'hueyeje pa'yerepa tomequēna. ¹⁹ Yē'ëpi mēsarute tutu isihuë, añare, punire tsa'cujëna, ti a'si neñe peo ja'ñere. Cui'ne maire sañope yo'oquē tutu jerepa isihuë, quēcoja'cohua'ire caquë. ²⁰ Jaje pa'iquēta'are sihuama'pē pa'ijë'ë, huatiohua'i mēsarute sehuoyere. Coa ai jerepa mēsarū mami ma'tēmore toyase'e pa'iyere sihuajë'ë."

Jesús Sihuayë (Mt 11.25-27; 13.16-17)

²¹ Ja maca Jesús Maija'quē joyopi i ja're pa'iyë sēte ai sihuaquë capi:

"Sihuayë, Ja'quë mē'ëre ma'tēmo cui'ne yeja Ëjaëre. Mē'ëpi iyere ññojuë, tsije pa'iohua'ina mē'ëpi ta'ñe cuasajë pa'icohua'ire cui'ne ai asacohua'ire yahuese'ere. Jaje tī'api, mē'ë yēyeje."

²² Yē'ë ja'quëpi si'a co'amaña yē'ëna isipi. Maija'quë mamaquë api cajë pai ñaño pañë. Coa ja'quëse'e asaji, i mamaquëre. Ja'quëreje pai ñaño pañë. Coa mamaquëse'e asaji, ñte. Jaje asaquë i mamaquëpi i yēcohua'ina iñocohua'ise'e asayë, i pa'iyë. ²³ Ja maca i ye'yacohua'ise'ere capi:

"Mēsarū ñañoje ñacohua'ipi sihuacohua'i a'ë. ²⁴ Jaje pa'ina, cayë, mēsarute. Jai pai Maija'quë yo'o ja'ñere quēacaicohua'i cui'ne pai ëjaohua'i mēsarū ñañoje pa'aye ñaño yēhuë. Jaje yējëta'a ñama'pē pa'ë. Cui'ne asaye yēhuë, mēsarū asayeje pa'yere. Jaje yējëta'a asaye pahüë."

De'oquërepa Samaria Aquëpi

²⁵ Ja maca cuañese'e ye'yaquëpi huëni Jesús quē'rona i ja're coca caquë, neñasi'i cuasaquë sani seji'i:

"¿Ye'yaquë, me neja'quë a'ni, ti pa'iyë tī'añe cani?"

²⁶ Jesupi sehuopi:

“¿Iti cuañese'ere ñato me pa'iquè'ni, mè'èpi asato?”

²⁷ Caquëna, cuañese'e ye'yaquëpi sehuopi:

“Oijj'è, mè'è Èjaè Diusure si'a mè'è yèyepi, si'a mè'è joyo, si'a mè'è tutu, cui'ne si'a mè'è cuasaye. Cui'ne oijj'è, mè'è quëno maca aquère mè'èja'a co'ye oiyeje pa'ye.”

²⁸ Caquëna, ja maca Jesupi capi:

“Ite de'oyerepa sehuohuè, mè'è. Jaje mè'è yo'oquè pani, ti pa'iyè tì'aja'què a'è.”

²⁹ Jaje caquëna, cuañese'e ye'yaquëpi de'oye yo'oquè a'è caquè Jesure ìnosì'i caquè sañope seji'i:

“¿Jaje pa'ito ne a'ni, yè'è quëno maca pa'iquè?”

³⁰ Caquëna, Jesupi sehuopi ite:

“Te'i pai Jerusaléni pa'aja'a Jericóna meji'i. Meina, co'amaña ñacohua'ipi tseani si'aye ì paye cui'ne ì ju'i caje jiohuè. Ai tè'carena, ju'ise'eje pa'ì uina, jèoni saè'è. ³¹ Cui'na ma'aja'a judío Maija'què huè'ere ñacaiquè saiquëpi ma'are uina, ñani coa ñaquè sa saji'i. ³² Cui'ne ìti ma'aja'a levita sai coa ñani saji'i. ³³ Jaje sai sitore Samaria pai coecohua'i aquëpi cui'ne ma'aja'a sai teaye ñani. ³⁴ Ja maca tsiojani a'sire hui'yape ocopi cui'ne o'sayepi tsoani cañapi huèni jujupi. Jeteyo'je ì caballona tèoni sapi, saicohua'i pèa huè'ena. ³⁵ Se ñatasi mu'se Samaria aquëpi sai huèoni caya curiquè té'ña isipi, ìti huè'è aquère. Isiquè capi: ‘De'hua ñacaij'è, iquère. Mè'èpi ai jerepa ì do'ire necaisiquè pa'itoje yè'èpi saisi'i cui'naèpi co'i còsi maca.’ ³⁶ De'oji. Jaje pa'ito: ¿Toasocohua'i aguè jequè paquè'ni, ñahua'i huani qani saisiquè quëno maca aquè ìte oisiquè, mè'èpi cuasato?”

³⁷ Caquëna, cuañese'e ye'yaquëpi capi:

“Ite ñani oi necaisiquè api cuasayè.”

Caquëna, ja maca Jesupi capi, ite:

“Mè'èje cui'ne sani yo'oquè pa'ijj'è.”

Jesupi Marta Cui'ne María Huè'ere Pa'iyè

³⁸ Jesús ma'aja'a saiquëpi tì'api, a'ri daripëna. Jarote cui'ne paco'è, Marta hue'ecopi. Jaopi ìo huè'ena pèpao, ìte, cui'ne ì ye'yacohua'ijje. ³⁹ Cui'ne paco'è, Marta yo'jeo María hue'ecoje. Jaopi Jesús quèo yè'què macana ja'runi ñu'io asao, ì cayere. ⁴⁰ Asacona, Martapi jaiye huè'è co'amaña neñe pa'ina, ñani ai cuasa huesèco Jesús què'rona tsio dani cao:

“¿Èjaè, yè'èse'e necona, yè'è yo'jeo coa ñu'ico ñaquè, mè'è? Jaje pa'ina, cayè jote cajj'è, yè'ère sani còcaija'co.”

⁴¹ Jaje cacona, Jesupi sehuopi:

“Marta, Marta mè'è jaiye neñere co'a ju'io, cui'ne ai cuasaco. ⁴² Jaje pa'iquèta'are te'lo pa'iji nuñerepa còcaiyè. Jare María tì'ao, yecohua'ijje jioyè ti peoyere.”

11

Jesupi Ye'yapi, Maija'quère Señe

(Mt 6.9-15; 7.7-11)

¹ Tìjupè Jesús Maija'quère seni tèjisi maca ì ye'yacohua'i aquëpi capi, ìte. Èjaè, ye'yajj'è, Maija'quère seña, Juan ì ye'yacohua'ire ye'yaquè pa'ise'eje.

² Caquëna, Jesupi sehuopi:

“Secohua'ì pani ñeje cajj'è:

Yèquè Ja'què ma'tèmo pa'iquè,

Mè'è mami de'oyere pa'è.

Mè'è cuañeñe daijaquè yèquèna,
Mè'è yèyepi yo'oye pa'ija'què, iye yejaje, ma'tèmo yo'oyeje pa'ye.

³ Iye mu'se ai ja'ñere isijè'è, caraye peoye.

⁴ Yecohua'ipi yèquèni do'i pajèna, sai de'huacaiyeje pa'ye mè'èpi yèquè do'ire sai de'huacajè'è.

Neñañe pa'ito mè'èpi co'ayere nejocaijè'è."

⁵ Jesupi capi, jaohua'ire:

"Mèsarú aquèpi te'ire i cajeire paquèni jaèpi ñami jopo i huè'ena dani caji, ite: 'Cajei, toaso ao isijè'è, co'yoja'què a'è.' ⁶ Yè'è cajeipi yure titaèna, aoñepi peoquèna, cayè, caji. ⁷ Caquèna, tu'rihuèpi de sehuoquè casipi: 'Josa da cayè. Eta sa'ro siosicoa. Jere mè'ère isisi'què coa huèiye'ni, tsj ja're uini.' ⁸ Jaje casiquèta'a cajei pa'isi do'ire huèni isiye papi, coa josa jerepa sema'quèni caquè huèni isipi, si'aye ite carase'ere. ⁹ Jaje pa'ina, yè'èpi cayè, mèsarute: Sejè'è. Maija'quèpi isija'què api. Co'eje tija'cohua'i a'è. Eta sa'rona tè'cajèna, hui'yosipi. ¹⁰ Jaje pa'ina, sequèpi isi cuañeñe pa'iji. Cui'ne co'equèpi tija'ne pa'iji. Cui'ne eta sa'rona tè'caquèni hui'yocaiye pa'iji.

¹¹ Mamaquèpi panre seina, quèna père isi'ne pa'i a'è mèsarú aquè je'què mamaquère çpanita'a hua'ire seina, añañi ao'ne pa'i a'è? ¹² Çpanita'a tsiapère seina, punini ao'ne pa'i a'è? Pani. ¹³ Ñajè'è. Mèsarú co'acohua'ita'a mamajère oijè de'oyere isicohua'i a'è. Jaje pa'iyè sète mèsarú Ja'què ai jerepa oiquè sète i de'o joyore pañu'u cajè secohua'ire isija'què api."

Jesupi Huati Tutupi Yo'oji, Coa Caye

(Mt 12.22-30; Mr 3.20-27)

¹⁴ Yequè mu'seña huatipi coca cama'quère nesiquèni Jesupi huatire eto sauna, coca capi, cama'què pa'isiquèpi caquèna, ñajè jai pai ai cuasahuè, merepa yo'o u'ni iye cajè. ¹⁵ Yecohua'ipi cahuè:

"Huatihoa'i èjaè Beelzebú tutupi yo'oji, iquè, huatire eto saquèna, ñajè."

¹⁶ Yecohua'ipi pai yo'o tija ma'ne ma'tèmo ayere yo'o iñojè'è cajè sei'è. ¹⁷ Ja secohua'i cuasayere asaquèpi jaohua'ire capi:

"Te'e yeja èjaohua'ipi jopojà'a huasicohua'i pani sa'ne uihuani co'ye johua'i yejare nejoñè. Cui'ne te'e caje tsècapè pa'isicohua'ipi hua saiscohua'i pani sañope yo'ojè johua'ija'a peo huè'ña ne huesyè. ¹⁸ Satanásipi i tsècapèni sañope yo'oquè pani çme si'aohua'i cuañe tija'ne pa'iquè'ni? Iye cayè, mèsarupi yè'èni Beelzebú tutupi huatire eto saoji cajèna. ¹⁹ Jaje yè'èpi Beelzebú tutupi yo'oquè pa'ito, çnepi mèsarute tuicohua'ire tutu isiye'ni, huatihoa'ire eto sao ja'ne? Jaje pa'ina, johua'ini mèsarupi seni asajè'è, quèajajè. ²⁰ Jaje pa'iquèta'are yè'è cato Maija'què tuture papi huatire eto saquè yo'oyè. Jaje pa'ina, yè'è yo'oye cato Maija'què cuañe te'tepi tsoe titapi caquè iñoñe a'è.

²¹ Ai tutu què'ipi cui'ñasiquè i co'amañare de'oye ñaquè pa'ito, yecohua'ije jioye peoji. ²² Jaje pa'iquèta'are yequè ai jerepa tutu què'ipi cacani ite quèco saoye pa'iji. Ja maca si'aye i quècoquè uihua ja'ñere pase'e jioni i tse de'huaye pa'iji, i pase'ere.

²³ Jaje pa'ina, yè'è yo'oyere de'oji cacaima'què cato yè'ère sañope yo'oquè api, cui'ne yè'è ja're te'e tsi'soma'què pani, coa ne tiya saquè api.

Co'a Joyopi Cui'naona Co'iyè

(Mt 12.43-45)

²⁴ Huatipi paini pa'isiquèpi eta saisiquè pani coa cuene yejañare cu'iji, pèa huè'ñare co'equè. Jaje co'equè tija'ma'è co'isi'i yè'è etani daisi huè'ena cuasaji. ²⁵ Cani co'iquè ñaquèna, de'oyerepa yuani ne de'huase'èje pa'ipi

pa'iji. ²⁶ Pa'ina, ñani sani siete huatiohua'i i jerepa co'acohua'i ja're çoni cacani cui'naëna, pëasi maca yureta'a ja'në pa'ise'e seña maca co'aque pa'ija'quë api."

Nuñerepa Sihuaye

²⁷ Jesús ja yè'ta'a itire caquëna, pai jopopi nomioipi cuio:

"Më'ère çoni ai de'huasico ai sihuaco pa'ico."

²⁸ Jaje cacona, ïpi capi:

"Ai jerepa sihuacohua'i pa'iyë, Maija'quë caye asacohua'ipi cui'ne sehucohua'ipi."

Co'acohua'ipi Señe, Pai Yo'o Tì'a Mañere

(Mt 12.38-42; Mr 8.12)

²⁹ Paipi Jesús quëno macana tsi'sini saijëna, ïpi coca ca huëopi:

"Iye'në pai co'acohua'i a'ë. Jaje pa'iohua'ipi seña, pai yo'o tì'a mañere yo'o ññojë cajë. Jare setoje Maija'quë yo'o ja'ñere quëcaiquë Jonás yo'oquë pa'ise'eje pa'ye de'oye yo'o ññoñe pa'iji. Mësaru yëyere ññoñe peosipi. ³⁰ Jonás Nínive daripë paire Maija'quë case'ere ññoçaiquë paji'i. Cui'neje pa'isiquëpi yure Pai Mamaquëpi yure pa'icohua'ire ññoja'quëpi pa'iji. ³¹⁻³² Nínive daripë pa'icohua'ipi pai ñape yo'ose'e ña mu'se huëni iye'në paire sañope caja'cohua'i a'ë. Jonáspi Maija'quë cocare quëaquëna, asani ja'rë pa'ise'e jeoni ponësi do'ipi. Ññoñe yure Jonásre tëto saisiquëpi pa'iji. Pai ñape yo'ose'e ña mu'se pa'i maca iye paire ñohua'i yo'ose'eje pa'ye sai maca tì'aëna, huë'ehuë tē'te pai ëjaopi huëni nejoñe pa'iji caja'coa. Io so'o yejapi Salomón ta'ñe yo'oye asasi'i caco daisi do'ire. Ññoñe Salomón jerepa pa'ipi pa'iji, yure.

Maire Miacaiye

(Mt 5.15; 6.22-23)

³³ Toa tsëoni yahueye peoji, panita'a mahuë sa'nahuëna ayaye peoji. Jaje yo'oye pajë coa ai jerepa ëmëje'ena nëçoyë, daicohua'ire miacaija'coni.

³⁴ Capëre ñaco ca miacaiye pa'iji. Jaje pa'ina, më'ë ñaco çapi de'oyere ñaïne pa'ito më capëje de'oye miacaisico pa'iji. Jaje pa'iquëta'are më'ë ñaco çapi co'ato si'a më'ë capëje ai yo'oyere pa'iji. ³⁵ De'hua ñajë'ë, më'ë miañe pa'iyere, neañena ponëma'coni caquë. ³⁶ Jaje pa'ina, më'ë capëpi miañe jopore pa'ito si'aye tiñarepa ñaïne pa'iji, neañe peoto. Toa tsëocopi miacaina, ñañeje pa'ye."

Fariseohua'ire Cui'ne Cuañese'e Ye'yacohua'ire Sañope Caye

(Mt 23.1-36; Mr 12.38-40; Lc 20.45-47)

³⁷ Jesús coca ca tēji maca, fariseopi Jesure huëopi, i huë'ena ayo sani aijë'ë caquë. Huëouna, sani ja'rurupi ayo aï saihuëna. ³⁸ Ja'runa, fariseopi jëña tsoajë'ë aïma'në cuañese'ere yo'oma'aji'i, ñaquë cuasapi. ³⁹ Jaje cuasaquëna, Ejaëpi capi, ite:

"Mësaru fariseo pai cato coa ëmëje'e ucu duruhuëase'e cui'ne quëna ne'ñase'e tsoacohua'i a'ë. Jaje yo'ocohua'ita'a sa'nahuë cato si'sio. Yecohua'i payere yëcohua'ipi cui'ne co'ayepi tımësicohua'i a'ë. Mësaru cui'ne pa'iyë. ⁴⁰ Huesëohua'i, ña ma'ñe ëmëje'e nesiquëpi sa'nahuë ayeje Maija'quëpi nese'e a'ë. ⁴¹ Jaje pa'ina, peocohua'ina isijë'ë, mësaru sa'nahuë payere. Jaje yo'oto si'aye tsoa tōse'e pa'ija'coa.

⁴² Teayerepa mësaru fariseo pai maña. Mësarupi diez topëa neni te'ore Maija'quëna isiyë, aïñena huëo seña nejë aïñere, cui'ne taše'e çoni. Jaje de'oye yo'ojëta'a nuñerepa de'oye yo'oyere cui'ne Maija'quë oiyeje pa'ye yo'oyere peocohua'ipi pa'iyë. Jaje pa'ina, iyere yo'oye pa'iji, mësaru tsoe de'oye yo'oyena çoni.

⁴³ ¡Teayerepa mäsaru fariseo, p̄ai maña! P̄ai tsi'si huë'ñare de'o saire ñu'ijëna, ñajë p̄aiپی jerepa pa'iohua'i a'ë cajajë cuasacohua'i a'ë, cui'ne co'amaña huero huë'ñare nēcajëna, jai p̄ai یتی maca ñacohua'ipi jerepa pa'iohua'i a'ë cajë de'oye p̄epajajë cajë, mäsarijē teaye yo'ocohua'i a'ë.

⁴⁴ Cuañese'e ye'yacohua'i cui'ne fariseo p̄ai conī teayerepa coa cacohua'i a'ni, tasi daripëje pa'iohua'ini, p̄ai ñama'p̄e tsa'cujë si'si neñeje yo'oyë."

⁴⁵ Jaje caquëna, cuañese'e ye'yaquëpi ñeje caquë sañope sehuopi:

"Ye'yaquë, jaje m'ë canī yëquëreje tea ju'i cayë."

⁴⁶ Jaje caquëna, Jesupi sehuopi:

"Teayerepa mäsarijē cuañese'e ye'yacohua'ijē yo'oyë. Yecohua'ise'ere dëquë co'amañare hue'ocaiyë. Jaje yo'ojëta'a mäsarupi te'e moño macajë se cocaiye coecohua'i a'ë.

⁴⁷ Maija'quë yo'o ja'ñere quëacaicohua'ire jare mäsaru aiohua'ipi huani jëoni tasi daripëare mäsaru teayerepa ne de'huacohua'i a'ë. ⁴⁸ Jaje yo'ojë mäsaru aipë yo'ose'ere de'oji cuasajë yo'oye ñañe pa'iji, mäsarupi jöhua'i huani tasi daripëare ne de'huajëna.

⁴⁹ Jaje pa'ina, Maija'quë i ta'ñe asayepi capi: 'Jëjo saoja'quë a'ë yequë mu'se yo'o ja'ñere ca nēcocohua'ire cui'ne sahuani yë'ë coca quëacohua'ire nesi-cohua'irejē jaohua'ini huani jëaja'cohua'i a'ë, yecohua'ini coa josa yo'ojë.'

⁵⁰ Jaje pa'ina, yeja de'huasi macapi ite quëacaicohua'ire huaisi do'ire yure pa'i p̄aini Maija'quëpi seja'quë api. ⁵¹ Abelre huaisi macapi cui'ne Sacariare huaisi macaja'a acohua'i do'ire yëi ñamare ëo hue'ñana cui'ne Maija'quëre se huë'ena joporepa. Jaje pa'ina, nuñerepa cayë quëapi, yure pa'i p̄aina seja'quë api, tsie do'ire.

⁵² Teayerepa mäsaru cuañese'e ye'yacohua'i nuñerepa cocare yahueyë. Jaje yo'ojë coejë yecohua'i asañu'u cajë yëcohua'irejē ësejë sañope yo'oyë, mäsarupi."

⁵³ Ñeje Jesús caquëna, asani cuañese'e ye'yacohua'i cui'ne fariseohua'i ai pëtitei'ë. Jaje pa'ijë jaiye se huëohuë. ⁵⁴ Sejëna, tayo sehuouna, ñani tseañu'u, co'aquë api cajajë cuasajë.

12

Coa Cayere Sañope Yëhuoye

¹ Jai p̄ai mil jerepa te'e macana tsi'sini airepa t̄imëni sa'ñe ju'ajë yo'ohuë. Yo'ojëna, Jesupi i ye'yacohua'ini du'ru macarepa ca huëopi, ñeje:

"De'hua ñajë'ë, fariseohua'i porere. Jaje canī capi fariseohua'i coa cajë yo'oyere ye'yema'p̄e pa'ijë'ë caquë. ² Jaje pa'ina, asama'p̄ena yo'ose'ere t̄i'a ja'ñe a'ë cui'ne yahue yo'ose'ere, asa ja'ñe a'ë. ³ Jaje pa'ina, mäsaru ñe'a hue'ña yo'ose'ere mu'sepi asaja'cohua'i a'ë, cui'ne yahuerapa tu'rihuëna s̄ioni case'ere huë'e sa'nihuëpi nēcajë cui ja'ñe a'ë, p̄ai asa huë'ñana.

Neni Mai Ca'raye Pa'iquëni (Mt 10.28-31)

⁴ Jaje pa'ina, cayë, mäsarute. Capë huaicohua'ire ca'rama'p̄e pa'ijë'ë. Jaohua'i cato jerepa yo'oye peoyë. ⁵ Jaje pa'ina, quëasi'i. Ca'rajë'ë, huani jëosi jetyo'ojë toa yejana jëjo saouquëni. Jaje pa'ina, ca'rajë'ë, Maija'quëni.

⁶ Mäsarupi asayë, cinco p̄i'ani caya tē'ña isicohua'i a'ë cajë. Jaje a'ri do'iohua'ita'are Maija'quë huāñeyema'ë ñacaiji. ⁷ Jaje pa'ina, mäsaru nañaque cuëcuese'e a'ë, ca'rama'p̄e mäsarupi. Jaje pa'ina, pi'a jerepa do'icohua'i a'ë.

Jesure Cacaiye Pa'iji (Mt 10.19-20, 32-33; 12.32)

⁸ Si'aohua'i mäsarupi yë'ëni ca'rama'pë yë'ë cajeipi cacohua'ire cato, yë'ë Pai Mamaquëje Maija'quë huiñaohua'ina yë'ë cajeipi quëaja'quë a'ë cayë.

⁹ Jaje cui'ne yë'ëni ca'rajë cajei peoyë, pai asa hue'ñana casicohua'ire yë'ëje cui'ne Maija'quë huiñaohua'i ña hue'ñana yë'ë cajei peoji, caja'quë a'ë.

¹⁰ Jaje pa'ina, yecohua'ipi Pai Mamaquëre co'aye casicohua'i pani sai de'hua cuañoñe pa'iji. Jaje pa'iquëta'are yecohua'ipi Maija'quë joyore co'aye casicohua'i pani sai de'hua cuañoñe ti peoji.

¹¹ Mäsarute tseani pai tsi'si hue'ñana, panita'a pai yo'oye ñacohua'i quërona co'aye yo'ocohua'i a'ë cajë sacohua'i pa'ito du'ru cuasama'pë pa'ijë'ë, me mehuoja'cohua'i a'ni cajë. ¹² Iti caye ti'asi maca Maija'quë joyopi quëaquëna, mäsaru caja'cohua'i a'ë."

Jaiyere Payepi Huajëya'ye Neñe

¹³ Pai jopopi Jesure capi, ñeje:

"Ye'yaquë, se quëajë'ë, yë'ë a'yëre yë'ëreje co'amaña huacaijaquë ja'quë pase'e."

¹⁴ Caquëna, Jesupi capi, ite:

"¿Ina, nepi yë'ëre pai yo'oye ñaquëre cui'ne co'amaña huahuequëre cuañere'ni?"

¹⁵ Yequeje capi, Jesús:

"Si'aye co'amaña ëayere de'hua ñajë'ë. Jaje pa'ina, pai pa'iyë cato jaiye co'amaña payepi cöcaina, pa'iyë peoji."

¹⁶ Jaje caquë pai pa'iyere tiñarepa quëasi'i caquë capi:

"Pa'iji, te'i ëmë jaiye co'amaña paquë. Pa'ina, i tasi co'amañapi jaiye tëa ja'ñepi quëjil'i. ¹⁷ Ja maca ñani jaiye co'amaña paquëpi ¿me neja'quë a'ni, iti de'hua hue'ñaje? ¿Jeron de'huaja'quë a'ni, quëise'e? caquë cuasa huëopi.

¹⁸ Ja maca cuasapi, peo hue'ña ja'rë de'hua huë'ña pa'ise'e nejoni yeque jerepa jai huë'ña nesli'. Neni jarona de'huasi'i si'aye yë'ë tëase'e cui'ne si'aye yë'ë tsoe paye çoni. ¹⁹ Ja jeteyo'je de'huani yë'ëja'a casi'i: 'Jaiye co'amaña de'huase'e payë, tsoe ometëca pa'i ja'ñere pëa huajëquë sihuaquë ucuquë ai pasi'i' cuasapi. ²⁰ Jaje cuasaquëna, Maija'quëpi ite capi: 'Huesë maca, iye ñami më'ë ju'ija'quë a'ë. Jaje pa'ina, më'ë de'huase'e çne tse pa'i ja'ñe a'ni?"

²¹ Ja maca ponëni si'aohua'ire capi. Jaje yo'oye pa'iji. Jaiye co'amaña paquëpi co'ye de'oye pa'iyese'e cuasaquë, Maija'quëre cuasama'quë cato."

Maija'quë I Mamajëre Ñacaiye

(Mt 6.25-34)

²² Jeteyo'je Jesús i ye'yacohua'ire capi:

"Jaje pa'ina, mäsarute co'a ju'ima'pë pa'ijë'ë, jere aija'cohua'i a'ni cuasajë. Cui'ne co'a ju'ima'pë pa'ijë'ë, jere caña ju'ija'cohua'i a'ni cuasajë. ²³ Ao aïñe jerepa do'iyë a'ë, pai pa'iyë. Cui'ne caña ju'iyë jerepa do'iyë a'ë, mai capë. ²⁴ Ñajë'ë, jaohua'i pë'përi, co'amaña tãma'cohua'ita'a cui'ne tëama'cohua'ita'a cui'ne iti ca de'hua huë'e peocohua'ita'a cui'ne pëa hue'ña peocohua'ita'a de'hue Maija'quëpi cöcaina, pa'icohua'ini. Jaje pa'ina, mäsaru pi'a seña maca do'icohua'i a'ë, pairepa sëte. ²⁵ Jaje pa'ito çnepi mäsaru acohua'i ai co'a ju'i do'ire metro joporeja'a tsoacohua'i ai de'oja'cohua'i a'ni?"

²⁶ Jaje pa'ina, ai cuasa do'ire a'ri maña pa'ise'ere jaiye se mëoñu'u ai jerepa cuasaye'ni. Jaje pa'ito çme neñu'ju airepa yequë co'amañare co'a ju'iñe'ni?"

²⁷ Ñajë'ë, cui'ne jorore coa mëani pa'iyere co'amaña ne ma'ñeta'a cui'ne yëjje oya ma'ñeta'a ai de'o joro pa'iyere. Jaje pa'ina, cayë, pai ëjaë Salomón maca i de'o hue'ñare pa'inije de'o jo'ya joroje pa'irepa ju'iyë papi. ²⁸ Jaje Maija'quë taya mañata'a de'oye suñacaise'ere paji, coa yures'e'e pani ñamina'a

tsoe ju'ise'e pa'ina, toana ëo ja'ñeta'a. Jaje pa'ito mësarute ai jerepa caña suñacaiye pa'iji, Maija'quë necaima'quë api, cuasacohua'i. ²⁹ Jaje pa'ina, co'a ju'ijë cui'ne co'ejë cu'ima'pë pa'ijë'ë, jere aija'cohua'i a'ni cui'ne jere ucuja'cohua'i a'ni cuasajë. ³⁰ Iye yeja pai jaje ai cuasajë pa'iyë, si'aye iyere. Jaje pa'iquëta'a mësaru tsoe mësaru ja'quëre payë, si'aye mësarute jopo caraye asaquëni. ³¹ Jaje pa'ina, mësarupi Maija'quë cuañe te'tere ai oijë yo'oto Maija'quëpi de'hue jopo caraye isiquëna, co'amaña pajë'ë.

*Ma'tëmo Co'amaña
(Mt 6.19-21)*

³² Ca'rama'pë pa'ijë'ë, yë'ëre asacohua'i mësaru a'ri pai maña'ë. Jaje pa'iquëta'are mësaru ja'quëpi i cuañe te'tere isiye yëji. ³³ Mësaru paye pa'ito isijë'ë, curiquëpi cui'ne co'amaña carasicohua'ina do'i peoye coa isijë'ë. Jaje yo'ojë ai huano topëa de'o ma'ñere t'ajë'ë. Ma'tëmo co'amaña carajai ma'ñere, cui'ne ñaëje cacama'tore pu'juje pu'juma'tore paja'cohua'i. ³⁴ Mësaru co'amaña pa huë'ñare, cui'ne jarote mësaru jo'ñaaje pasipi.

Ne De'huasicohua'ipi Pa'ijë'ë

³⁵ Ne de'huasicohua'ipi ñare pajë pa'ijë'ë. ³⁶ Fiesta ña tëjini ëjaë co'ija'quëpi cayë, i jo'ya utejë pa'iyeye pa'iohua'i pa'ijë'ë. Titàni eta sa'rona të'ca maca esa hui'yocaiyeje yo'oja'cohua'ipi. ³⁷ Sihuaaja'cohua'i a'ë, iohua'i ëjaëpi utejë pa'ijëna, titaëna ñani. Nuñerepa cayë, iohua'i ëjaëpi sihuaquë a'o ai saihuëna söni aore a'oja'quë api. ³⁸ Ñami joporepa panita'a ñata ñami titaquëta'a, sëtasicohua'ini titaquë pa'ito sihuaaja'cohua'i a'ë, ite necaicohua'i mañapi. ³⁹ De'hua asajë'ë, co'amaña ñaquë dai ja'ñere asasiquëpi utequë pa'ito i huë'e co'amaña imani saye peoji. ⁴⁰ Mësaru huesë maca Pai Mamaquë daija'quë api. Jaje pa'ina, de'hua ñajë utejë pa'ijë'ë."

*Nuñerepa De'o Jo'yaë Cui'ne Co'a Jo'yaë
(Mt 24.45-51)*

⁴¹ Ja maca Pedropi capi:

"¿Ëjaë, iye ye'yase'e yëquëse'ere caquë ye'yaë? ¿Panita'a si'aohua'ire caquë ye'yase'e a'ni?"

⁴² Caquëna, Ëjaëpi sehuopi:

"¿Jaje pa'ito ne a'ni, ta'ñe asaquëpi cui'ne nuñe yo'oquëpi i ëjaë ñacaijë'ë huë'e pa'iyë case'ere de'oye sehuoquë, cui'ne i ëjaë jo'yareje a'o de'oye a'quë yo'oquë? ⁴³ I ëjaë titaquë ñaquëna, i case'ejë yo'oquë, cato de'oye pa'ija'quë api. ⁴⁴ Nuñerepa cayë, mësarute. Co'amaña paquëpi si'aye i co'amaña de'oye ñacaisiquëna, si'aye i co'amañare ñacaijë'ë caquë isija'quë api. ⁴⁵ Jaje isiquëni i jo'yaëpi ëjaë ja yë'ta'a tsoe nëija'quë api caquë i ëjaë jo'yani co'aye si'sequë yo'oquë cui'ne nomiohua'i iti huë'e pa'icohua'ire, co'aye yo'oquë cui'ne a'o fiesta nequë ai huëoni cui'ne cono ucuquë cuepe huëoni. ⁴⁶ Yo'o maca i ëjaë co'ija'quë api, i jo'yaë huañeyeni utema'ë huesëquë yo'o maca ja maca sehuoma'cohua'ire nejoñepi nejoja'quë api, i yo'osi do'ire ai si'seni.

⁴⁷ I ëjaë yëye i jo'yaë asaquëta'a de'oye yo'oma'quëpi cui'ne i cayë sehuoma'ë yo'oquë cato jaiye t'ëca cuañone pa'iji. ⁴⁸ Jaje pa'iquëta'are i ëjaë yëye huesëquëpi, coa yo'oni a'ri maña t'ëca cuañone pa'iji. Jaje pa'ina, ai cuasaye isisiquëni ai señe pa'iji, cui'ne iti de'hue nequëni nequë api cuasani ai jerepa cuañe pa'iji.

*Jesús Do'ire Paipi Hua Saiye
(Mt 10.34-36)*

⁴⁹ Iye yejana yë'ë toa tsëosi'i caquë daë'ë. Tsoe co'arepa toa ne'su mëiñje ye yo'oquëna, ñara'ye, merepa tsoe ne saose'e pa'ina, ñara'ye. ⁵⁰ Ja saoma' do'ire yure cato oco doyeje pa'ye ai yo'oyepi yë'ëre yo'oquëna, tējijerepa ai yo'oquë tēto saija'quë a'ë caquë oiyë. ⁵¹ ¿De'oye pa'i ja'ñere dapi, cuasaye mësaru? Pani. Coa ai jerepa huahueyere dahuë. ⁵² Jaje pa'ina, yurepi seña maca mu'seña cato cinco te'e tsëcapëre pa'icohua'ipi huani toasocohua'i sañope yo'oja'cohua'i a'ë, cayahua'ini cui'ne cayahua'ipi toasocohua'ini sañope yo'oja'cohua'i a'ë. ⁵³ Cui'ne pëca ja'quëpi mamaquëre sañope yo'oye pa'iji. Mamaquëpi pëca ja'quëre sañope yo'oye pa'iji. Cui'ne pëca ja'copi mamaconi sañope yo'oye pasipi. Cui'ne mamaconi pëca ja'core sañope yo'oye pasipi, huaopi io mamaquë nējore sañope yo'oye pasipi. Cui'ne mamaquë nējopi huaore sañope yo'oye pasipi."

Mai Yure Pa'iyë Cuasaye
(Mt 16.1-4; Mr 8.11-13)

⁵⁴ Jesupi capi, paire:

"Èsë caje hue'ñapi nea siri mëina, ñani cacohua'i a'ë ocoja'coa. Carena, cui'ne ocoji. ⁵⁵ Jaje cui'ne hue'ehuë te'tepi tutuquëna, ñani cayë ai èsë uja'coa. Jaje carena, cui'ne èsëquë uji. ⁵⁶ Coa cacohua'i, mësaru ta'ñe cacohua'i a'ë ma'tëmo cui'ne yeja yo'oyena, ñani. Jaje yo'ocohua'ita'a ¿me yo'ojë mësaru pa'i tëcahuë ayere yure jaje yo'o macare pa'iyë cajë asa ma'ñe'ni, ta'ñe?"

Esa Ne De'huayë
(Mt 5.25-26)

⁵⁷ ¿Me yo'ojë mësaruse'e tayo yo'oye ñani? ⁵⁸ Jaje pa'ina, yequëpi më'ëre do'i paquëpi cani saquë pa'ito më'ëre do'i paquë api caquë saquëni du'ru ne de'huajë'ë, ja yë'ta'a pai yo'ose'e ñaquë quë'rona tija'ma'në. Jaje ne de'huaëna, pai yo'oye ñaquë quë'ro sama'ë pa'ija'quëre. Jaje më'ëpi yo'oma'ë pa'ito pai yo'oye ñaquëpi co'acohua'ire cocohua'ina isina, jaohua'ipi yureta'a co'acohua'ire co hue'ñana coja'cohua'i a'ë, më'ëre. ⁵⁹ Jarona cosiquë pani etaye peoji, më'ëpi si'aye më'ë do'i saima'ë pani."

13

Huajë Pa'iyena Ponañe Pa'iji

¹ Jare ja mu'seña Pilatopi Galilea acohua'ire huani jeani, cui'ne johua'i ëojë seña'u cajë huaisicohua'i tsiena pai tsiepi co'meni yo'ose'ere, yecohua'ipi quëahuë, Jesure. ² Quëajëna, capi:

"¿Mësarupi cuasani huani jeisicohua'ipi Galilea paire seña maca co'acohua'i paë'ë, cuasaye? ³ Pani. Jaje pa'ina, cayë, mësaru. Ja'rë yo'oyere jeoni ponëma'cohua'i pani si'a pai mësarujë jaje yo'o cuañoja'cohua'i a'ë. ⁴ Mësarupi cuasani Jerusalén pa'icohua'ire seña maca co'acohua'ini, diez y ocho paire Siloé tupëpi quëo huea'co'ë, cuasaye. ⁵ Pani. Nuñerepa cayë. Jaje pa'ina, mësarupi huajëye pa'iyë ponëma'cohua'i pani jare cui'ne yo'o cuañoja'cohua'i a'ë."

Higuera Në Ayere Quëaye

⁶ Ja maca Jesús pai yo'oyeje pa'ye neni quëaquë capi:

"I yejana tasi në paquëpi quëima'o paco caquë sani ñaquëna, quëima'co paji'i. ⁷ Pa'ina, ñani ja maca yeja ñaquëre capi: 'ina, toaso ometëca daiyë, iti ca quëise'e ñasi'i caquë. Daiquëta'a tija'ma'ë pa'iyë, quëisico pa'iona. Jaje pa'ito cuëni jeojë'ë. Me nesi'co coa yejare que'ëne nēcaco'ni.' ⁸ Caquëna, iti yeja ñacaiquëpi sehuopi: 'Éjaë iye ometëcahuëse'e pa'ija'co, a'ji yeja neni yequë

co'amañapi o'a ñasi'i, quëija'core. ⁹ Jaje neruta'a quëti'ñe pa'io iti ca. Jaje neruje quëima'ona, ña jujani ja macata'a cueni jeoje'ë, capi."

Jesupi Nomiore Jujupi, Huajë Mu'se Pa'ina

¹⁰ Huajë mu'se pai tsi'si hue'ñana ye'yaguëna, ¹¹ jarote paco'ë, te'o nomio diez y ocho ometëca ju'lico, huatipi ne quë'casicopi ti nuñe nëcaye peocopi.

¹² Pa'iona, ñani Jesupi soini capi:

"Nomio më'ë ju'i' dahue' tsoe jeopi. De'oye pa'ijë'ë."

¹³ Caquë ja maca i jëñapi iona pato maca jare iti macapi nuñerepa nëcaco ponëni, Maija'quë de'oque' api, sihuaco ca huëo. ¹⁴ Jaje Jesús huajë mu'se jujuna, ñani pai tsi'si hue'le ñacaiquë ëjaëpi iyere ñani pëi, paire capi:

"Seis mu'seña pa'iji, co'amaña ne mu'seña. Ja mu'seña jaje pa'ito dani juju cuañojë'ë, pani huajë mu'se juju cuañoñe."

¹⁵ Caquëna, ja maca Èjaëpi sehuopi:

"i'Coa cacohua'i pai! ¿Joyema'cohua'ini mësaruru acohua'i je'quë, huajë mu'se pa'ina, mësaruru duruhuequëpi panita'a burropi oco ucuja'quëre? ¹⁶ ¿Ico nomio cato Abraham tsëcapë aconi Satanásapi diez y ocho ometëca huëse'ejë pa'ioni, joyeye co'aque' huajë mu'se pa'i do'ire?"

¹⁷ Jaje Jesús caëna, ite sañope cacohua'ipi huajëya'yerepa maire caëni cuasahuë. Jaje cuasajëta'are si'a pai sihuahuë, Jesús pai yo'o ti'a ma'ñere de'oye yo'okuëna, ñani.

Mostaza Ca Ayere Ye'yaye
(Mt 13.31-32; Mr 4.30-32)

¹⁸ Ja maca capi:

"¿Iqueje pa'ye a'ni, Maija'quë te'te aye? ¿Iquena cui'ne pa'ye neni iñora'ye?"

¹⁹ Jaje cani capi, a'ri mostaza care taquëpi yejana taëna, ai de'oni jai soquë yë de'ona pi'api iti në capëna tsianoa nejë payeje pa'ye a'ë."

Pan Ne Pore Ayere Ye'yase'e
(Mt 13.33)

²⁰ Jaje cani yequeje capi, Jesús:

"¿Iquepi coní cui'ne pa'yeje ne iñora'ye, Maija'quë te'te aye yo'oye? ²¹ Cani capi: Pan necopi harinare toaso jai ji'so neni cui'ne o'sa mëñere a'ri maña iona co'meni iona si'a sëpë juju mëicoa. Ja juju mëñeje pa'ye yo'oye a'ë, Maija'quë te'te ayeje."

A'ri Jato Sa'ro
(Mt 7.13-14, 21-23)

²² Jerusalënna sai, pai daripëa cui'ne a'ri daripë pa'icohua'ire ye'yaquë sa tëto saji'i. ²³ Jaro pa'iquëpi seji'i, ite:

"Èjaë, ¿a'ri pai maña pa'iyë, huaso cuañocohua'i?"

Caquëna, ipi sehuopi:

²⁴ "A'ri jato sa'roja'a cacasi'i cani si'a më cuasayepi yo'ojë'ë. Jaje pa'ina, cayë mësarute pai cacayere yëja'cohua'i a'ë. Jaje yëjëta'a caca ti'ama'pë pa'ija'cohua'i a'ë. ²⁵ Ja maca iti hue'le aquëpi huëni jato sa'ro sïosi maca, mësaruru hue'se pa'isicohua'ipi caja'cohua'i a'ë jato sa'rona të'cajë 'Èjaë, hui'yojë'ë'. Jaje cajëna, ipi casipi ñama'quë a'ë, mësarute. Jero acohua'i a'ni.' ²⁶ Caquëna, mësarupi ca huëoja'cohua'i a'ë: 'Më'ë ja're coní aijë cui'ne ucuje yo'osicohua'i a'ë cui'ne jare më'ëpi pa'i hue'ñana dani ye'yasiquë a'ë.' ²⁷ Cajëna, sehuoja'quë api: 'Tsoe cahuë ñama'quë a'ë, mësarute. Jero acohua'i a'ni. Saijë'ë, co'ayese'le yo'ocohua'i.' ²⁸ Jaje casi maca Maija'quë te'tere Abraham, Isaac, Jacobo, cui'ne Maija'quë yo'o ja'ñere quëajë pa'isicohua'i pa'ijëna,

ñani mésarupi hue'sena jeocoscichua'i pa'ijë cuji qu'i'cojë oija'cohua'i a'ë. ²⁹ Ja maca daija'cohua'i a'ë emëje'e te'te cui'ne hué'ehué te'te, ësë mëi hue'ña cui'ne sa'nihué paipi Maija'quë què'róna tsi'sini ão aija'cohua'ipi. ³⁰ Ja maca yure teaye pa'iohua'i pa'isicohua'i jerepa pa'iohua'i pa'ija'cohua'i a'ë cui'ne yure jerepa pa'iohua'i pa'isicohua'ipi teaye pa'iohua'i pa'ija'cohua'i a'ë."

Jerusalén Paire Jesús Ñaquë Oiyë

(Mt 23.37-39)

³¹ Jare ja mu'se daë'ë, fariseo pai dani jte cahuë:

"Saijë'ë, Herodes më'ëre huani jeosi'i caji."

³² Cajëna, ìpi sehuopi:

"Sani cajë'ë, jaëte co'acquë tã'ñe asama'quëre: 'Yure, cui'ne ñamina'a huatohua'ire eto saoque yo'oni cui'ne ju'icohua'ire juju tējini ñamina'a jerepa mu'se saosi'i.' ³³ Jaje pa'iquëta'are ja yë'ta yo'o'ja'quë a'ë yure, ñamina'a cui'ne se ñatasi mu'seje. Co'aji, Maija'quëre quëacaiquëpi Jerusalén peo hue'ñana ju'ito.

³⁴ Jerusalén Maija'quë yo'o ja'ñe quëacaicohua'ire huani jeo daripë! Cui'ne Maija'quë më'ëni caquë jëjo daocohua'ire quëna pëapi jea daripë. Jaiye mésarute oi cura mamajëre oio capëa hué'ehuëna coyeje yo'osi'i caquë yo'oquëna, coehuë. ³⁵ Mésarute Maija'quëpi jeocoja'quë api. Cui'ne yë'ëre ña co'ñe peoja'cohua'i a'ë, 'mésarupi de'oquëre pa'ni Èjaë mamirepa hue'equë daiquë' ca maca tã'añe pãto."

14

Jesupi Coto Dahüë Ju'iquëre Jujucayë

¹ Huajë mu'se tã'aëna, Jesús saji'i, fariseo ëjaë huë'ena, ão asi'i caquë. Saquëna, fariseohua'ipi huajë mu'se ì yo'oquëna, ñañu'u cuasajë cui'ñani ñahuë. ² Ñajëna, ì ñaquë ñu'i hue'ñare te'i coto dahüë ju'iquëpi paji'i. ³ Pa'ina, Jesús seji'i, cuañese'e ye'yacohua'ire cui'ne fariseo paire:

"¿Jujuye de'oquë huajë mu'se pa'ito ju'iquëre, mésarupi asato, panita'a jujuye pa'ne?"

⁴ Jaje caquëna, coa ai jerepa cama'pë paë'ë. Pa'ijëna, ìpi ju'iquëre jujuni capi, saijë'ë. ⁵ Jaje se jujuni fariseohua'ire capi:

"¿Nepi mësaru acohua'i burropi panita'a huequëpi cojena tomesiquëre etoma'cohua'i a'ni, huajë mu'se pa'i do'ire?"

⁶ Caquëna, ti sehuoye pahüë.

Huejajëna, Soisiquë Yo'oyë

⁷ Soisicohua'ipi de'o ñu'i saina co'ejë ão ai saihuëna ja'rujëna, ñani Jesupi jaohua'ire ñeje yëhuopi, ìohua'i asa ja'ñere:

⁸ "Më'ëni yecohua'ipi huejajëna, ñaja'quëre soisiquë pani de'o ñu'i saihuëna tëto sani ja'ruma'ë pa'ijë'ë. Ja'runi ñu'ina, më'ë jerepa pa'ini dani mésarute soisiquëni cama'quëni: 'Më'ë ñu'i saihuëre iquëna isijë'ë.' ⁹ Caquëna, më'ëpi pai ñajëna, huajëya'ye huëni ai jeteyo'jerepa ñu'i saihuëna sani ja'ruma'quëpi jaje yo'osi'ni. ¹⁰ Jaje yo'oma'ë, huëosicohua'i pa'ito, jeteyo'je ñu'i saihuëna ja'rujë'ë. Jaje ja'rusiquëpi ñu'ina, më'ëre huëosiquëpi dani cajaquë: 'Yë'ë cajei, ñño de'o hue'ñana dani ja'rujë'ë.' Jaje cato më'ëje sihuaquë ì ja're conì ão ai saihuëna ja'rusicohua'i ñajëna, de'o ñu'i saihuëna ja'ruja'quë a'ë. ¹¹ Jaje pa'ina, yë'ë a'ë jerepa pa'i caquë jja'a yo'osiquëpi coa ai jerepa co'acquë maca ponëne pa'iji. Cui'ne ìti co'acquë teaye pa'i pa'isiquëpi jerepa pa'i ponëne pa'iji."

¹² Capi, ite soisiquëreje:

“Aore aocuë pani, panita'a na'iquëna, aore aocuë pani, soima'ë pa'ijë'ë, më'ë cajeohua'ire, cui'ne yo'je tsire cui'ne më'ë do'ijëre cui'ne më'ë quëno maca jaiye co'amaña pacohua'ire. Më'ëpi jaje soisiquë pa'ito iohua'ije më'ëreje soija'cohua'i a'ë, aija'quëre. Ja maca saise'eje pa'ye pasipi. ¹³ Jaje pa'i do'ire më'ëpi aore paquë pani soijë'ë, co'amaña peocohua'ini, co'a de'osicohua'i mañani, cu'ima'cohua'ini, cui'ne ñama'cohua'ini. ¹⁴ Co'ye isiye ti paja'cohua'ini cocajjé'ë. Jaje pasicohua'ita'are, nuñe yo'ocohua'i ju'isicohua'ipi huëi maca më'ëje huëni sai cuañoja'quë a'ë, Maija'quëni.”

Aojajë Caquë Jai Paire Soiye
(Mt 22.1-10)

¹⁵ Jaje iyere caquëna, asani aó ai saihuë ñu'icohua'i aquëpi capi, Jesure: “De'hue Maija'quë te'tere pa'i aó aija'quëpi sihuaquë pa'iji.”

¹⁶ Caquëna, Jesupi capi, ite:

“Jai pai tsi'sirena, aosi'i caquë jai paire huëopi. ¹⁷ Huëosiquëpi aó ai macarepa ti'aëna, i jo'yaëre capi: ‘Quërëjaijé'ë, huëosicohua'ire si'aye ne saohuë’ capi. ¹⁸ Jaje casiquëta'are si'aohua'i paja'quë pa'ini ca huëohuë. Du'ru macarepa aquëpi capi: ‘Ja'arepa yejare huerohuë. Jaote sani ñañeque pa'iji. Care payë, yë'ëre oi cuasama'ë.’ ¹⁹ Yequëpi capi: ‘Diez duruhuequëre huerohuë, yeja a'jiñe necohua'ire jaohua'ire neñañeque pa'iji. Yë'ëre ai cuasama'ë, pa'ijé'ë.’ ²⁰ Yequëpi capi: ‘Ja'arepa huejahuë. Jaje pa'ina, saiye pañë.’ ²¹ Ja maca i jo'yaë co'ini i asase'ere si'aye quëapi. Quëaquëna, Èjaëpi asani pëi i jo'yaëre capi: ‘Esa sani jaje pa'ito co'amaña peocohua'ini, cu'ima'cohua'ini cui'ne ñama'cohua'ini, si'aye ai yo'ojë pa'icohua'ini ti'ani dajé'ë, jai daripë cu'i ma'ña pa'icohua'ini.’ ²² Ai tsoe pa'i maca dani i jo'yaëpi capi: ‘Èjaë më'ë cuañese'eje yo'ohuë. Jaje pa'iquëta'are ja yë'ta'a peo sa'noa pa'iji, timëñe peoye. ²³ Jaje caquëna, èjaëpi i jo'yaëre capi: ‘Sani iye daripëpi sai ma'ña pa'icohua'ini cuañejé'ë, dani yë'ë huë'e timëjajë.’ ²⁴ Care payë, yë'ë du'ru huëosicohua'i aquë te'ijë a'ñe peoji, yë'ë aó macarepa.”

Jesús Tui Do'ire

²⁵ Jai pai Jesure tuijëna, ipi co'ye ponëni iohua'ire capi:

²⁶ “Yë'ëre tuiye yëni ai yë'ëni oiye pa'iji, ja'quëre, ja'core, nëjore, mamajëre, yo'jeire, yo'jeore cui'ne co'ye pa'iyë oiye jerepa. Jaje yë'ëni oima'quë pani yë'ëre ye'yequë pa'iyë peoji. ²⁷ Cui'ne yë'ë do'ire i pa'iyë ai yo'oye pa'itoje jare tusi'i cuasama'ë, coa tusi'i caquë yo'oquë pani yë'ëre ye'yequë peoji. ²⁸ Cui'ne mësarü acohua'ipi jai huë'e neñu'u cajë huëocohua'i pani du'ru ja'rüni dujë cuasacohua'i a'ni ¿je ja'yepi curiquë neja'cohua'i a'ni cajë? ²⁹ Jaje de'oye cuasama'pë, coa ja'a huëo macase'e neni, cui'ne jeteyo'je ne saoye pato, si'aohua'i iti ñasicohua'ipi cue'cue huëoja'cohua'i pa'ini, yo'o jujayere ñani. ³⁰ Ja maca cue'cuejë caja'cohua'i a'ë: ‘Nesi'i caquë huëosiquëta'a ne sao ti'ama'ë pa'iji.’ ³¹ Jaje pa'ina, cui'ne pai èjaë yequë yeja èjaë ja're uihuasi'i cani, ne ti'añe pa'iquë caquë ja'rüni cuasani, i soldado paire cuecue ñaquëna, diez mil pai pa'iyë. Pa'ijëna, ite huajo daquëpi paji veinte mil soldado paire. ³² Paquëna, neña jujani, ja yë'ta'a yequë èjaë so'ore pa'ina, uihuaye pañu'u ca de'huaja'cohua'ire jëjo saoja'quë api. ³³ Jaje cui'ne mësarü acohua'ipi si'aye ja'rë pa'ise'ere jëoñe coecohua'i pani, yë'ë yo'oye ye'yecohua'i peoyë.”

Asije Pa'i Ayere
(Mt 5.13; Mr 9.50)

³⁴ Asi de'oye a'ë, saijal'iñe pani. Jaje pa'iquëta'are sai ja'ñere carajaisico pani ¿me cui'naopi sai ja'ñe de'o cōco'ni? ³⁵ Cui'ne me cōcaico'ni pu'cani nea ya'o neina, tañu'u cajë nesi tsu'supëje, co'a de'ose'e pani. Jaje pa'ina, coa jecoye pa'iji, yeja ne de'huaye cōcai ma'ñe pa'ito. Cajoro quë'iohua'i sête cuasajë asajë'ë."

15

Yëi Ñama Ne Huesësicore Ayere Ye'yaye (Mt 18.10-14)

¹ Pa'i do'ire curiquë sēcohua'i cui'ne co'aye yo'ocohua'i si'aohua'i Jesure asañu'u cajë tsio daë'ë, i quë'rona. ² Jaje yo'ojëna, ñani fariseohua'i cui'ne cuañese'e ye'yacohua'i cōni cue'cuejë ñeje cahüë:

"Iye ëmë co'aye yo'ocohua'ini yëquë tsioni aiji."

³ Jaje cajëna, Jesupi pai yo'oyeje pa'ye neni quëapi, iye:

⁴ "¿Nepi mësarü acohua'i aquëpi cien yëi ñamare paquëni te'i jaohua'i aquëpi ne huesëna ne huesëjaquë noventa y nueve pa'ijajë cani co'ema'quë a'ni, ti'ama'ë pani? ⁵ De'hue co'equë ti'ani sihuaquë tata tupëna coa seoni. ⁶ I huë'ena ti'ani i cajeohua'ire cui'ne i ja'ye pa'icohua'ire soihuë, yë'ë ja're cōni sihuajë'ë, ne huesësicore ti'a do'ire. ⁷ Jaje pa'ina, co'aye yo'ocuëpi ja'rë pa'ise'ere jëoni ponëto huññaohua'ipi ai sihuayë, noventa y nueve de'oye pa'icohua'ire sihuase'e jerepa.

Curi Tëqui Ne Huesësicore Ayere Ye'yaye

⁸ Cui'ne ¿ico nomiopi diez tē'ña pasiconi te'o ne huesëni toa tsëoni si'a huë'ë ñare paco yuaco co'ema'coa, ti'aja'coa'ë caco? ⁹ Jaje de'hue co'eco ti'ani io cajeohua'i ja're cōni cui'ne io quëno maca huë'ë acohua'i ja're cōni sihuaco casio: 'Yë'ë ja're cōni sihuajë'ë, curi tē'qui ne huesësicore ti'ahuë.' ¹⁰ Jaje pa'ina, cayë, cui'ne Maija'quë huññaohua'i sihuaye pa'iji, te'i co'aye yo'ocuëpi i pa'ise'ere jëoni ponëto."

Posë Huesëquëpi Yo'oye

¹¹ Jesupi capi, yequeje:

"Caya mamajë ëmëohua'ire paquë paji'i. ¹² Pa'ina, yo'jeipi capi pëca ja'quëre: 'Ja'quë isijë'ë, yë'ëre isija'a co'amaña ca nēose'ere.' Caquëna, pëca ja'quëpi co'amañare huahuecaji'i, pai ñape iohua'i pa ja'ñe. ¹³ Isisi jeteyo'je a'ri maña pa'iquëpi yo'jeipi i yejare isipi, yecohua'ina. Ja do'ipi curiquë neni saiji, ai so'o yejana. Jarona sani si'a curiquë co'ayere yo'ocuë nejo saopi. ¹⁴ Jaje si'aye curiquë neja saosi maca jaiye ao peopi, ja yeja. Ja maca ipi ao ëa ju'i huëopi. ¹⁵ Ja maca curi peoquë co'epi, co'amaña neñe ja yeja aquë co'amañare. Jaëpi ite cuañepi i jo'ya sēsere ñacajjë'ë caquë. ¹⁶ Ja maca ai ao ëaye ti'aëna, sēsë aifere ati'ñerepa nëji'i. Ite yecohua'ije ao aofne pahüë. ¹⁷ Ao ëa ju'i cuasa huëopi, 'ja'quë huë'ë co'amaña necaicohua'i co'arepa ao ani huajjë. Pa'ijëna, iñore yë'ë teaye ao ëa ju'i pa'iyë.' ¹⁸ Jaje pa'ito ja'quë pa'i huë'ñana co'ini ite casio: 'Ja'quë, më'ëre cui'ne Maija'quëre co'aye yo'ohuë. ¹⁹ Më'ë mamaquëre caye peoji, yë'ëre. Më'ëre necaicohua'ire yo'oyepi cui'ne cuañejë'ë.' ²⁰ Ja maca jaje cuasani co'ipi, ma'aja'a pëca ja'quë huë'ena.

Ja yë'ta'a so'ore pa'ina, pëca ja'quë ñani ite teayerepa yo'oroja'quë'ni cuasani ite ñani, ja maca huë'huë tōmejani su'cuaquë cui'ne tsu'suquë sihuapi. ²¹ Ja maca mamaquëpi ite capi: 'Yë'ë ja'quë co'aye yo'ohuë, Maija'quëre cui'ne më'ëreje. Jaje pa'ina, më'ë mamaquëre caye peoji, yë'ëre.' ²² Jaje caquëna, pëca ja'quëpi capi, i jo'yare: 'Esao maña de'o cañare etoni suñacajjë'ë. Cui'ne i moñona aniño suñacajjë'ë, zapatoje suñacajjë'ë, i quëo.

²³ Cui'ne duruhuequë tsj jujusiquëni dani huani jeojë'ë, aña'u'u jai paj tsi'sini sihuajë. ²⁴ Iquë yë'ë mamaquë ju'isiquëje pa'i pa'isiquëpi cui'naëpi pa'iji. Ne huesësiquëpi t'iasiquë pa'iji.' Jaje cani sihuaquëna, jaiye aó ne huëohuë.

²⁵ Jaje yo'ojëna, j mamaquë du'ru aquëpi daji'i, co'amaña ne hueña pa'iquëpi. Huë'e ja'ye t'iaquë, asapi musica yo'oye cui'ne pairaye. ²⁶ Asani posëohua'i aquëre soini seji'i. Iquere jaje yo'oye'ni jaro, caquëna. ²⁷ Tsj posëpi ite capi: 'Më'ë yo'jeipi daji'i. Jaje daquëna, më'ë ja'quëpi huequë tsjini huaijë'ë jujusiquëni cuañepi, j huajëquëpi cui'ne de'oye tütasi do'i caquë.' ²⁸ Jaje quëaquëna, maja'yëpi pëi cue'yoni huë'e cacaye coequëna, pëca ja'quë etani ite huë'ena cacani ñajë'ë caquë ai seji'i. ²⁹ Seina, ipi pëca ja'quëre capi: 'Tsoe më'ëpi asayë, më'ëre yë'ë necai pa'iyë, ti josa coeye peoyerepa. Jaje pa'iquëta'are te'e ñamareje yë'ë cajeohua'i ja're çoni fiesta neja'quëre isiye pahuë, më'ë. ³⁰ Jaje pa'iquëta'are yure iguë më'ë mamaquë më'ë curiquë co'a nomiohua'ini yo'oquë neja saosiquëpi titaëna, sihuaquë duruhuequë tsj jujusiquëre huani jeoni yo'oyë ñañë.' ³¹ Caquëna, pëca ja'quëpi ite capi: 'Yë'ë mamaquë më'ë cato si'anë yë'ë ja're çoni pa'iyë. Jaje pa'ina, si'aye yë'ë paye më'ë co'amaña'ë. ³² Jaje pa'ina, yure nuñerepa fiesta neñe pa'iji, sihuajë. Më'ë yo'jei ju'isiquëje pa'i pa'isiquëpi cui'naëpi pa'i do'ire. Ne huesësiquë pa'isiquëni yure t'iasiquë do'ire.' Jaje yo'oyë."

16

I Co'amaña Ñacaiquë Neñe Ayere

¹ Jesupi capi, j ye'yacohua'ire:

"Pa'iji, te'e ëmë co'amaña paquëpi ñacaiquëre paquë. Jaje pa'ini sani quëahuë, co'amaña paquëna. Më'ë co'amaña ñacaiquëpi co'aye yo'oquë saoji, asahuë cajë. ² Quëarena, asani ëjaëpi ite soini capi: '¿Iquere më'ë yo'oquëna, yë'ëre quëaye'ni? Dajë'ë, më'ë co'amaña nese'e toyase'ere ñasi'i, më'ë yë'ëre necaiquë pa'iyë peoji.' ³ Ja maca co'amaña ñacaiquëpi ai cuasa huëopi: '¿Më neja'quë a'ni, yure yë'ë ëjaëpi co'amaña neñe peoyerepa eto huesoro? Tutuje peoyë, yeja neni tañeje. Cui'ne huajëya'ji yecohua'ini peoyë isijë'ë caquë senirojaiñeje ca'rayë cuasapi. ⁴ Cuasani capi: Tsoe cuasahuë. Jaje yo'osi'i, yë'ë co'amaña neñe peoquë pa'ina, iohua'i huë'ena pëpaja'cohua'ire. ⁵ Cani ja maca soipi te'ohua'ise'ere, i ëjaë do'i pacohua'ire, du'ru aquëni seji'i: '¿Je ja'ye yë'ë ëjaëre do'i paquë a'ni?' ⁶ Caquëna, sehuopi ipi: 'Cien jai quëna huëa hui'yape isiye pa'iji,' caquë co'amaña ñacaiquëpi capi, ite: 'Icoa, më'ë ja'ne saija'a do'i caquë toyasico, jaote nejni esa yecore toyajë'ë, coa cincuentase'e.' ⁷ Ja jeteyo'je seji'i, yequëre: '¿Cui'ne më'ë je ja'ye do'i paquë'ni?' Caquëna, ipi capi: 'Cien trigo topëa isiye pa'iji,' caquëna, capi: 'Icoa, më'ë ja're saija'a do'i toyasico yecona esa toyajë'ë, coa ochenta topëase'e.' ⁸ Ja maca ñapi, i ëjaë jaë co'aguë j co'amaña ñacaiquëpi tsoe si'aye ne de'huasiquëpi pajl'i. Jaje pa'ina, iye yeja acohua'i ta'ñe asani yo'ocohua'i a'ë, sehuosicohua'i yo'oye jerepa yo'ocohua'i a'ë.

⁹ Jaje pa'ina, cayë, mësarute. Iye yeja co'amañapi isijë yecohua'ini cajeohua'ire nejë'ë. Jaje yo'ojë saosicohua'ipi t'iajëna, ti pa'i huë'ñapi sihuaquë daijë'ë caquë Maija'quëpi pëpaja'quëre.

¹⁰ De'oyerepa a'ri maña pa'ina, ñacaiquëpi cui'ne jaiye pa'itoje de'oyerepa ñacaiye pa'iji. Jaje a'ri mañare de'oye ñacaima'pë pani, jaiyere pajë de'oye ñacaiye peoji. ¹¹ Jaje pa'ina, mësarupi coa yeja co'amañare de'oye ñacaima'pë co'aye yo'ocohua'i pa'ito, çnepi mësarute de'hue necohua'i a'ë cuasaja'cohua'i

a'ni, de'o co'amañare pare yo'oye pa'ito? ¹² De'oye yecohua'i tsere ñama'pë yo'oto, ¿nepi isija'cohua'i a'ni, mësaru pa ja'ñe?

¹³ Jaje pa'ina, ëjaohua'ire necaiquë pani caya ëjaohua'ire necaiye peoji. Jaje yo'oquë pani yequëni coequë cui'ne yequëni oiye pa'iji. Panita'a yeque, yequëni de'oye sehuocai yequëni sañoce caye pa'iji. Jaje pa'ina, te'ipi Maija'quëre cui'ne curiquëre necaiye peoji."

¹⁴ Fariseo pai curiquë ai yëcohua'i sëte i cayere asani Jesús coa caji cajë cue'cuehuë. ¹⁵ Ja maca Jesupi capi, jaohua'ire:

"Mësaru a'ë, pai ña hue'ñase'e de'ocohua'i a'ë cajë yo'ocohua'i. Maija'quë cato ñaji, mësaru joñoare, jaje yo'ojet'a're. Jaje pa'ina, pai jaiye de'oye yo'oyë cajë pa'iyere Maija'quëpi coequë api.

Moisés Cuañese'e Cui'ne Maija'quë Cuañe Te'te

¹⁶ Juan pai macaja'a Moisés cuañese'e cui'ne Maija'quë yequë mu'se yo'o ja'ñere ca nëocohua'i ye'yajëna, asahuë. Ja maca yure quëa huëohuë, de'o cocare Maija'quë cuañe te'tena cacayere. Jaje quëajëna, asajë cacañu'u cajë si'aohua'i tutu yo'oyë.

¹⁷ Ma'tëmo cui'ne yeja carajaiñe pa'iji. Jaje pa'iquëta'are Maija'quë coca cato carajaiñe peoyerepa. Ti'asipi, io cayeje.

Nëjore Jeocoye Ayere

(Mt 19.1-12; Mr 10.1-12)

¹⁸ Jaje pa'ina, ëmë huejasiquëpi nëjore jeoni cui'ne yecona se huejani, de'oye yo'oye paji. Cui'ne ëmëre jeocosiconi yequëpi huejani cui'ne co'aye yo'oji.

Ai Jaiyere Paquë Cui'ne Lázaro

¹⁹ Paji'i, te'i ëmë jaiye paquë si'anë de'o caña cui'ne jai do'ire ju'iquë cui'ne si'a mu'seña fiesta nequë de'oyerepa yo'oquë pa'iquë. ²⁰ Jaje pa'iquë pa'ina, cui'ne Lázaro ca'mi quë'ipi teaye yo'oquë pa'iquëje paji'i. Jaje pa'ipi jaiye co'amaña paquë huë'e eta sa'rore ñuji'i. ²¹ Jaje iquë teaye pa'i macapi ao ëa ju'i ao ai saihuë tomeñere ati'ñerepa nëina, ñapi. Cui'ne i a'sire jo'yaque daijë ne'nejëna, ñuji'i. ²² Jaje pa'iquëpi teaye pa'i maca juji'i. Juquëna, huñ'naohua'ipi sahuë, ma'tëmona Abraham ja're coni pa'ija'quëre. Jaje cui'ne jaiye paquëje juji'i. Juquëna, tahuë. ²³ Jaiye co'amaña paquëpi juni saji'i, ju'isicohua'i ai yo'o hue'ñana. Jarore papi ñapi, Abrahamre cui'ne Lázarore.

²⁴ Ja maca ñani cui'ni: 'Ja'quë Abraham, yë'ëre oi ñajë'ë. Ai yo'oyë. Jëjo saojë'ë, Lázarore ocore i moño sa'nihuëna neni dani sësëye yë'ë tsemeñona ne huasojaquë. Ai yo'oyë, yë'ë toase'epi pa'ina.' ²⁵ Jaje caquëna, Abrahampi capi ite: 'Tsihua'ë cuasajë'ë më'ë de'oye pa'ise'ere ja yë'ta'a më'ë huajëquë pa'inë, cui'ne iquë Lázaropi ai co'aye paji'i, jaro pa'i maca. Jaje pa'isiquëpi yure ipi de'oye pa'iji, iño're. Cui'ne më'ëpi ai yo'oyë. ²⁶ Cui'ne jaje si'aye iye më'ë yo'ose'e pa'itoje pa'iji, cui'ne jai hua'que të'tëpaje, yëquë tëto saiye peoyerepa cui'ne më'ëje iño'na tëto daiye peoye. Jaje pa'ina, iño pa'icohua'i jaro tëto saiye peoji, cui'ne jaro acohua'ije iño daiye peoji.'

²⁷ Ja maca jaiye paquë pa'isiquëpi capi: 'Jaje pa'ito ja'quë Abraham më'ëre señë, Lázarore jëjo saojë'ë, yë'ë ja'quë huë'ëna. ²⁸ Jarote cinco yo'je tsire payë. Sani quëacajë'ë, iño yë'ë ai yo'o hue'ñana daima'pë caquë.' ²⁹ Jaje caquëna, Abrahampi capi, ite: 'Jaohua'i cato payë, Moisés cuañese'e cui'ne yecohua'i Maija'quëre quëacaicohua'i toyase'ere, jare ñani sehuojajë.' ³⁰ Jaje caquëna, jaiye paquë pa'isiquëpi sehuopi: 'Jaje pa'itoje ja'quë Abraham sehuoye pañë. Ju'isicohua'i aquëpi sani quëatota'a ja'në pa'ise'e jeoni ponëja'cohua'i

pa'ini.' ³¹ Jaje caquëna, Abrahampi capi, ite: 'Moisés cui'ne Maija'quëre quëacaihua'i case'ere sehuoye coeni, me ju'isiquëpi huëtujë sehuoye'ni'.'

17

Co'ayena Yo'oyena Tqiñe

(Mt 18.6-7, 21-22; Mr 9.42)

¹ Jesupi capi, I ye'yacohua'ire:

"Pai co'aye neñe carajaiñe peoja'coa. Jaje pa'iquëta'are co'ayere pa'iquëpi yecohua'ire se ye'yaquëna, co'aye ne do'ire teayerepa pa'ija'quë api. ² Jaje pa'ina, tsire co'aye ye'yama'në, jaje pa'ire ñaje tëcana quëna pëpi sëani jairana jeo dëoto ai jerepa de'o'ñe pa'io. ³ De'hua ñajë'ë. Më'ë yo'jeipi më'ëre co'aye yo'osiquë pa'ito yo'oma'ë quëajë'ë cui'ne ja'rë yo'ose'ere jeoni ponëna i yo'ose'ere sai de'huacaijë'ë. ⁴ Cui'ne më'ëni te'e mu'sere siete pa'ye co'aye yo'osiquë pani, cui'ne siete pa'ye dai caye pa'iji: 'Tijupë co'aye yo'oye pasí'i.' Jaje caquëna, i co'aye yo'ose'ere sai de'huacaiye pa'iji."

Nuñerepa Neñe Pa'iji Cuasayepi Tutu Quë'i

⁵ Ite ye'yecohua'ipi cahuë, Ëjaëre: Isijë'ë yëquëre ai nuñerepa neñe pa'iji cuasayere.

⁶ Cajëna, Ëjaëpi sehuopi jaohua'ire:

"Mësarupi neñe pa'iji cuasayere a'ri maña mostaza caje pa'ye pacohua'i pani cayë, iye soquëre iye macapi etani jaira jopore pare sa nëcajë'ë. Ca maca asani sati'ñe pa'io.

Necaiquëpi Yo'oye Pa'iji

⁷ Mësarupi co'amaña necaiquëre pacohua'ini tsio co'amaña ne tējini panita'a huequëre ña tējini co'iquëna, ¿cacohua'i a'ni, 'da sani ja'rujë'ë, ai aija'quë? ⁸ Jaje cama'pë coa ai jerepa cayë: 'Aore cua'cojë'ë, neato ai ja'ñere, yë'ë ao ai huëosi maca de'oye ao ja'ñere cui'ñajë'ë, yë'ë ani tējisi jeteyo'je më'ëje ai cui'ne ucuja'quë.' ⁹ Jaje cuañese'ere yo'ouquëna, necaire pahué de'o'ji cajë pëpaye peoji jo'yaëpi cuañese'ere necaito. ¿Me de'o'ji caye'ni, jo'yaëpi cuañese'ere neto? ¹⁰ Jaje cui'ne pa'iji, mësaruje. Jaje pa'ina, Maija'quë cuañese'ere si'aye nesicohua'i pani: 'Co'a jo'ya maña'ë, më'ë nejë'ë casi mañase'e nehuë,' caye pa'iji."

Diez Ja'ju Dahuë Ju'icohua'ire Ne Co'yaye

¹¹ Jesús ja yë'ta'a Jerusalëna sai Samaria cui'ne Galilea yejaña tëto saji'i. ¹² Saiquëpi a'ri daripëna ti'acquëna, diez ëmëohua'i ja'ju dahuë ju'icohua'ipi sañope ti'ahuë. Ti'ajëta'a so'ona nëcajani, ¹³ cuihuë:

"¡Jesús, Ye'yaquë, yëquë mañare oijë'ë!"

¹⁴ Ja maca Jesupi ñani jaohua'ire capi:

"Sani Maija'quë huë'e ñacaihua'i ëjaohua'ina iñojajë'ë."

Jaje caëna, ja saijë jöhua'i ju'i dahuë peocohua'i tome huesëhuë. ¹⁵ Ja maca te'i jaohua'i aquëpi ju'i dahuë peo hue'ña tomesiquë pa'i ña jujani Maija'quëni tutu yë'opi caquë sihuaquë co'ipi. ¹⁶ Co'ini do're ja'rupi Jesús ña hue'ñana cui'ne i tsiapi yejare pana në meni Maija'quëre de'o'ji caquë sihuapi. Iquë ëmë iti sihuasiquë Samaria yeja aquë paji'i. ¹⁷ Ja maca Jesupi capi, ite: "¿Mësarú diez pa'iohua'i pa'ima'pë pãte, iti ju'icohua'i? ¿Yecohua'i nueve jerore pa'iyë'ni? ¹⁸ ¿Iquë yequë yeja aquëse'e Maija'quëre sihuasi'i caquë co'isiquë pa'iquë?"

¹⁹ Jaje cani ite capi:

"Huëni saijë'ë. Jujuquë api, më'ë cuasani yo'o do'ipi co'yasiquë sëte."

*Maija'quë Cuañe Te'te Pa'i Tì'añe**(Mt 24.23-28, 36-41)*

²⁰ Fariseo paipi Jesure sei'ë: ¿Je yëhua Maija'quë te'te ayepi tì'aja'coa'ni? Jaje sejëna, ipi seuhopi:

“Maija'quë cuañe te'te ayere tìñarepa ñañe peoji, co'amaña ñañeje pa'ye.

²¹ ‘Iñore tsoe pa'iji’ panita'a ‘jetore pa'iji’ caye peoji. Jaje pa'ina, tsoe Maija'quë cuañe te'te ayere mësaru joponi pa'iji, yure.”

²² Jaje pa'ina, ire ye'yecohua'ire capi:

“Tì'aja'coa, co'a mu'seña Pai Mamaquë yo'oquëna, ña ëa mu'seña. Jaje ña ëaquëta'are ñañe paja'cohua'i a'ë. ²³ Jaje ña ëaquëna, pa'ijëna, caja'cohua'i a'ë: ‘Iñore pa'iji’ panita'a ‘jetore pa'iji’. Jaje catoje saima'pë, cui'ne tuima'pë pa'ijë'ë. ²⁴ Ma'tëmopi mujuë ye'hueyeje pa'ye pasipi. Pai Mamaquë tita mu'se cato asa tayoye peoja'coa. ²⁵ Jaje pa'iquëta'are du'ru macarepa ai ai yo'oye pa'iji. Yure pa'iji, yure pa'i paipi yë'ëre coejëna. ²⁶ Noé pa'i mu'seña yo'ojë pa'ise'eje pa'ye cui'ne pa'ija'coa, Pai Mamaquë daija'a mu'señaje. ²⁷ Ja mu'seña je'quë a'o aijë cui'ne ucujë, huejajë cui'ne mamajëre huejojë yo'ohuë. Jaje yo'ojëna, Noé jai yohuëna cacapi. Cacasi maca, jai co'je tì'aëna, jaohua'i si'aohua'i co'je jujuhuë. ²⁸ Jaje cui'ne Lot pa'i mu'señaje yo'ohuë: A'o aijë cui'ne cõno ucujë huerojë cui'ne yecohua'ina se isijë, co'amaña tajë cui'ne huë'ña nejë paë'ë. ²⁹ Jaje yo'ojë pa'ijëna, Lot Sodomapi etani saji'i. Saisi maca ma'tëmopi oco tomeñeje pa'ye toapi tomequë si'aohua'ire huani jeapi, Sodoma paire. ³⁰ Jaje cui'ne pa'ye pasipi, Pai Mamaquë ñaija'a mu'señaje.

³¹ Ja co'a mu'seña tì'aëna, huë'e hue'sere pa'ijëna, co'amañapi huë'e sa'nahuëre pa'ito jjañu'u cajë yo'oma'pë pa'ijë'ë. Cui'ne yecohua'ipi tsiore pa'icohua'i pani co'ima'pë pa'ijë'ë, huë'ena. ³² De'hua cuasajë'ë, Lot nëjo yo'ose'ere. ³³ Jaje pa'ina, co'ye i pa'iyere ai cuasaquë cato si'aye ne huesëye pa'iji.

³⁴ Jaje pa'ina, cayë. Ja ñami cai saihuëna cayahua'i caicohua'i pa'ito te'ire saquë yequëni jeo saiye pa'ija'coa. ³⁵ Cui'ne caya nomiohua'i te'le toacohua'ini te'ore saquë cui'ne yeconi jeo saiye pa'ija'coa. ³⁶ Jaje cui'ne caya ëmëohua'i tsiore pa'ijëna, te'ire saquëna, cui'ne te'i jeo saisiquë pa'ija'quë api.”

³⁷ Jaje caquëna, iyere asani seteña:

“¿Jerona iye yo'o ja'ñe a'ni, Èjaë?”

Cajëna, ipi capi:

“Jü'isiquë üi hue'ña pë'përi tsi'siyeje pa'ye tsi'sija'cohua'i a'ë.”

18*Hua'jeopi Cui'ne Yo'oyere Ca Tëjiquë*

¹ Si'anë Maija'quëre sejë pa'iyë pa'iji, yo'o jujaye peoye caquë Jesús pai yo'oye ayena tìña caquë ñeje, ye'yapi. ² Ye'yaquë capi:

“Pa'iji, pai daripë pai yo'oye ñaquë, Maija'quëre ca'rama'quëpi, cui'ne yecohua'ireje oima'quëpi. ³ Cui'ne jare ja daripëre paco'ë, hua'jeo. Jaopi pai yo'oye ñaquëna, lote sañope yo'oquëni quëaona ca de'huacaijaquë caco si'anëpi sacco'ë. ⁴ Jaje saio yo'ocona, pai yo'oye ñaquëpi coepi. Coesiquëta'a jeteyo'je cuasapi: ‘Maija'quëre ca'rama'quëje cui'ne paireje oima'quëpi. ⁵ Cocasi'i hua'jeore, josa si'anë daio yë'ë yequere cuasaquëna, cama'o pa'ija'core, cuasapi.”

⁶ Jaje capi, iquë pai yo'oye ñaquë co'aquë. Jaje pa'ito Jesús capi:

⁷ “¿Maija'quëre mu'señapi cui'ne ñamiñapi secohua'ire i jo'ya nesicohua'ire

coçaiye paja'quë aë? ¿Tsoe utejë'ë, caquë aë? ⁸ Pani. Jaje pa'ina, cayë, ti tsoe nëiñe peoye coçaija'quë api, Maija'quë. Jaje pa'iquëta'are ¿yë'ë iye yejana dai maca, de'hue yë'ëre necaiquë api cuasacohua'i pa'ijëna, tì'ajaja'quë a'ni?"

Fariseo Cui'ne Pa'i Do'ire Sequë Ayere Quëaye

⁹ Pai yo'oyeje pa'ye neni Jesús quëapi, de'ocohua'i a'ë cuasajë yecohua'ire co'acohua'i a'ë cajë cocohua'ire. ¹⁰ Quëa huëoquë capi:

"Caya ëmëohua'i Maija'quëre se huë'ena saë'ë, señu'u cajë. Te'i jaohua'i aquëpi fariseo pa'iji, cui'ne yequëpi pa'i do'i curiquë sequë paji'i, pai ëjaëre necaiquë. ¹¹ Pa'ina, fariseopi coa nëcaquë seji'i, ñeje: 'Ina, ja'quë më'ëre sihuayë, yë'ëre cato jaohua'i co'amaña ñacohua'i, cui'ne co'acohua'i cui'ne nomiohua'ire coa yo'ocohua'ije pa'i peoyë. Cui'ne jaë pa'i do'i sequëje pa'i ti peoyë. ¹² Cui'ne te'e semanare cayaye ao aima'quëpi se'i cui'ne yë'ë yo'oquë curiquë neñeje Maija'quë huë'ena diez pa'ye neni te'ore isiquë a'ë, de'hue.'

¹³ Jaje seina, pa'i do'ire sequëpi so'o macana pëani ñaco ça mañaje ma'tëmona se mëani ñama'ë coa ai jerepa coti saihuëna të'caquë ñeje caquë seji'i: 'Ina, yë'ë Ja'quë yë'ëre oijë'ë, yë'ë maca ai co'aquë a'ë.' ¹⁴ Jaje pa'ina, cayë, mësarute. Iquë pa'i do'ire curiquë sequë cato Maija'quëna i co'aquë pa'iyë quëa toni Maija'quë ja're pa'i sihuacuë co'ipi. Jaje co'iquëta'are fariseo cato ti sihuama'ë paji'i. Jaje pa'ina, co'ye yë'ë jerepa pa'i a'ë cuasacohua'ire cato coa ai jerepa meñe neñe pa'iji. Jaje pa'iquëta'are yë'ë teaye pa'i a'ë cuasacuëni ai jerepa pa'ire neñe pa'iji."

Jesús Tsire De'oyerepa Cacaiye

(Mt 19.13-15; Mr 10.13-16)

¹⁵ Jesús quë'rona tsire dahuë, papijaquë cajë. Jaje yo'ojëna, i ye'yacohua'ipi ñani iti tsire dacohua'ire yo'oma'pë pa'ijë'ë ca huëohuë. ¹⁶ Jaje cajëna, Jesús jaohua'ire soini capi:

"Coa ñajë'ë, ësema'pë tsire, iohua'ise'e daijajë yë'ë quë'rona. Maija'quë quë'ro jaohua'ije pa'iohua'ise'e cacaye pa'iji. ¹⁷ Jaje pa'ina, nuñerepa cayë, mësarute. Tsì de'oji cajë yëyeje pa'ye yo'oma'cohua'i pani ti cacaye peoji, Maija'quë cuañe hue'ña."

Posëpi Jaiye Co'amaña Paquëpi Jesure Case'e

(Mt 19.16-30; Mr 10.17-31)

¹⁸ Pai ëjaohua'i aquëpi seji'i, Jesure:

"De'o ye'yaquë, ¿me yo'oni ti pani huesëye tì'ajaja'quë a'ni?"

¹⁹ Jesupi ite capi:

"¿Me yo'oquë yë'ëre de'oquë caquë'ni? Peoji, te'ije de'oquë. Coa te'i Maija'quëse'e de'oquë pa'iji. ²⁰ Asaquë a'ë, Maija'quë cuañese'e: 'Nomiore yo'oma'ë nëjore peoni, paire huani jëoma'ë, co'amaña ñama'ë, coa cosoma'ë, cui'ne ëjaohua'ire ñajë oijë'ë, më ja'quëre cui'ne më ja'core.' Jare më'ëpi asaë."

²¹ Jaje caquëna, iti sesiquëpi capi, ite:

"Si'anë iye tsihua'ë pa'inëpi de'oye sehucquë a'ë."

²² Jaje caquëna, Jesupi asani ite capi:

"Ja yë'ta'a te'o carapi, më'ëre. Si'aye më'ë payere isijë'ë, peocohua'ini. Jaje më'ë yo'onita'a Ma'tëmore co'amaña paye pa'iji. Ja jeteyo'je dani tuijë'ë, yë'ëre."

²³ Jaje caquëna, iyere asani ai oi, jaiye co'amaña paquë sëte. ²⁴ Jaje oina, ñani Jesús capi:

"Airepa jëaye pa'iji, jaiye co'amaña pacohua'ipi Maija'quë cuañe te'tena cacaye. ²⁵ Camellore miu ñaca cojeja'a etojaiñe ti peoji. Ja jëaye seña maca jëaji, co'amaña pacohua'ipi Maija'quë te'tena cacaye."

²⁶ Jaje caquëna, iti asasicohua'ipi cahuë:

“Jaje pa'ito ¿nepi huasosicohua'i pa'ija'cohua'i a'ni?”

²⁷ Cajëna, Jesupi capi, jaohua'ire:

“Jaje pa'ina, pai ne t'iañe peoyere, Maija'quëse'e ne t'iañe pa'iji.”

²⁸ Caquëna, Pedropi capi:

“Ejaë, yëquë pase'e si'aye jeohuë, më'ëni tuñu'u cajë.”

²⁹ Caquëna ipi sehuopi:

“Nuñerepa cayë. Paipi Maija'quë te'te do'ire i huë'e, ja'quëohua'ire, a'yëohua'ire, nëjore, mamajëre jeosiquë pani, ³⁰ yequë yejana pa'iyë huëo maca ti pa'iyere t'ija'quë api.”

Jesús I Ju'i Ja'ñere Quëaye

(Mt 20.17-19; Mr 10.32-34)

³¹ Jesús pai peo hue'ñana i ye'yacohua'ire soini, capi:

“Yure sañu'u, Jerusalëna. Jarona si'aye t'ija'coa, Pai Mamaquëre yo'o ja'ñere Maija'quëre quëacacohua'i toyajë pa'ise'e. ³² Jarona yë'ëre isija'cohua'i a'ë, judío pai peocohua'ina. Isirena, cue'cuejë yo'oja'cohua'i a'ë yë'ëre co'aye cajë, cui'ne copi tse'seja'cohua'i a'ë. ³³ Të'ca tējini huani jeoja'cohua'i a'ë. Jaje yo'osicohua'ita'are toaso mu'seña pa'i maca huëija'quë a'ë.”

³⁴ Jaje caquëna, jaohua'ia coa huesë asahuë, iquere caquë'ni cuasajë. Ipi t'ña asaye ësequëna.

Jesús Ñama'quëre Jujuse'e

(Mt 20.29-34; Mr 10.46-52)

³⁵ Jesupi Jericó daripë quëno macare pa'ina, te'i ñama'quëpi ma'a yë'quë macare ñu'i curiquë da saicohua'ire seji'i. ³⁶ Sequëpi jai pai saijë cajëna, asani seji'i, iquere jaje yo'ojë caye'ni caquë. ³⁷ Seina, ite quëahuë. Jaroja'a Jesús Nazaret aquëpi daina, yo'ojë cayë. ³⁸ Cajëna, ja maca asani cui'pi:

“Jesús, David mamaquë yë'ëre oijë'ë. Ai yo'oyë.”

³⁹ Jaje cuiquëna, yecohua'ipi du'ru saicohua'ipi ite cahuë, cuima'ë pa'ijë'ë. Ja cajëta'are ipi ai jerepa ja yë'ta'api cui'pi:

“David mamaquë yë'ëre oijë'ë. ¡Ai yo'oyë!”

⁴⁰ Caquëna, asani Jesús nëcajani, quërëjani dajë'ë caquë jëjo saopi, te'ire. Dasi maca ite seji'i:

⁴¹ “¿Me nejaquë cuasaquë'ni, më'ë yë'ëre?”

Caquëna, ñama'quëpi sehuopi:

“Ejaë, ñaco çare de'huacaijë'ë. Ñasi'i, yë'ë.”

⁴² Caquëna, Jesupi capi, ite:

“¡Ñaquë pa'ijë'ë! Më'ë nequë api cuasaquë ca do'ipi.”

⁴³ Jaje ca macapi, tsoe ñaquë paji'i, ñama'quë pa'isiquëpi. Ja maca Jesure tujji'i, Maija'quëre sihuaquë. Cui'ne si'aye iye yo'oyë ñasicohua'ije Maija'quëre ai sihuaquë.

19

Jesús Cui'ne Zaqueo

¹ Ja maca Jericó daripëna Jesús cacani tëto saina, ² cui'ne jarote jaiye co'amaña paquë Zaqueo hue'equëje paji'i, curiquë pa'i do'i secohua'i ëjaëpi. ³ Jaë cato Jesure ñaife yëquë paji'i. Jaje yëquëta'a me ñaquë'ni pai ja'i maña pa'ijëna, Zaqueo nëhuiquë paji'i. ⁴ Jaje pa'ipi du'ru huë'huëni soquë yëna mëji'i, Jesús ja'ye tëto saija'tona ñani. ⁵ Ja maca Jesús jaroja'a saiquëpi ñani Zaqueore capi:

“Esa cajejê'ê, yure mê'ê huê'ena sani pêaja'quêpi saiyê.”

⁶ Ja maca Zaqueo esa cajeni sihuaquê Jesure i huê'ena sai sapi. ⁷ Ja maca iyere yecohua'i ñani si'ahua'i de'oye yo'oma'aji'i cahuê, Jesupi co'aye yo'oquê huê'ena pêasi'i caquê, saquêna. ⁸ Ja maca Zaqueopi huêni nêceni capi, Êjaêre:

“Ina Êjaê, yê'ê paye jopore paja'a isisi'i co'amaña peocohua'ire, cui'ne yê'ê coa cosoquê jerepa nese'e pa'ito co'yosi'i cuatro pa'ye jerepa yê'ê se jiosiquêre.”

⁹ Jaje caquêna, Jesupi capi, ite:

“Iye mu'se titapi iye huê'e huasoye cui'ne iye êmê cato Abraham tsêcapê aquê api. ¹⁰ Jaje pa'ina, Pai Mamaquê daji'i, ne huesêsicohua'ire co'equê huasosi'i caquê.”

Curiquê Yo'ose'e Ayere Quêaye

¹¹ Ja yê'ta'a Jesús cayere pai asajê cuasahuê, yure Maija'quê cuañe têtê tî'aja'coa cajê. Jaje cuasahuê, Jesupi Jerusalén ja'yere pa'i do'ire ñajê. Jaje cuasajêna, ipi pai yo'oyeje pa'ye caquê quêa huêopi. ¹² Ja maca capi:

“Paji'i, te'e pai de'o tsêcapê aquê. Jaêpi so'o yejana saji'i, pai êjaêre nesi maca, pai êjaê de'oni cui'naêpi co'i cõsi'i caquê. ¹³ Ja yê'ta'a saima'nê, diez pa'iohua'ire i jo'ya acohua'ini soini, pai ñapere isipi jai do'i curiquê têt'ñare te'e têt'ñase'e isiquê capi: 'Iye curiquêpi se hueroni yeque jaiye nejê'ê, yê'ê co'i macaja'a.' ¹⁴ Jaje casiquêta'are i yeja pa'i paipi ite coejê, i saisi jeteyo'je jêjo saohuê, quêaja'cohua'ipi: 'Coeyê, mê'êre yêquê êjaê de'oye' cajê.

¹⁵ Jaje casicohua'ita'are pai êjaê de'osiquêpi co'ipi, i yejana. Tîtani cuañe saopi, i curiquê isisicohua'ire quêrêjajê'ê caquê. Asasi'i, je ja'ye pai ñape ja curiquêpi nere'ni caquê. ¹⁶ Soina, du'ru macarepa tîtaquêpi capi: 'Êjaê, mê'ê curiquêpi diez pa'ye jerepa se ne cohue.' ¹⁷ Pai êjaêpi sehuopi: 'Ai de'oji, mê'ê de'o jo'yaê'ê. Mê'ê a'ri mañare de'oye ñacaisi do'ire, mê'êre diez daripêa cuañequêre neñê.' ¹⁸ Yequêpi dani capi: 'Êjaê, mê'ê curiquêpi cinco pa'ye jerepa nehuê.' ¹⁹ Cui'ne iquêreje sehuopi: 'Mê'ê cato cinco daripêa cuañequê pa'ijê'ê.' ²⁰ Ja maca yequêpi dani capi: 'Êjaê, iye pa'iji, mê'ê curiquê pañuelo ca'tipêna deani de'huase'e. ²¹ Mê'êpi paire oima'ê yo'oquê mê'ê isi ma'ñere tsi'soni, cui'ne mê'ê ta ma'ñere coa têaquê, yo'oquêni ca'raquê pañuê.'"

²² Caquêna, pai êjaêpi capi: 'Co'a jo'yaê, jare mê'ê case'epi iñoji, mê'ê co'acquê pa'iyê. Jaje yê'ê paire oima'ê yo'oquêpi yê'ê ne ma'ñere tsi'soquê cui'ne yê'ê ta ma'ñere coa têaquê yo'oye asaquê sête. ²³ ¿Me yo'oquê curiquê isirena, itipi ne do'ire co'ye sai huê'ñana têoma'ê paquê'ni, yê'ê dani itî mañaque neja'quêta'are huê'e tîtasi maca?' ²⁴ Jaje cani itî maca pa'icohua'ire capi: 'Jiojê'ê, curi têt'quire. Jioni isijê'ê, diez têt'ña paquêna.' ²⁵ Caquêna, jaohua'ipi cahuê, ite: '¿Êjaê, tsoe diez têt'ña paquêre me ai jerepa isiyê'ni?' ²⁶ Cajêna, pai êjaêpi sehuopi: 'Nuñerepa cayê, paquêni ai jerepa se isiyê pa'iji. Jaje pa'ina, cui'ne peoquêni coa ai jerepa se jio coñe pa'iji, si'aye i payeje peo huê'ñarepa. ²⁷ Cui'ne yecohua'i yê'êre êjaê de'oye coesicohua'ire quêrêjani iñoana dani yê'êque ñaquêna, huani jeajê'ê, capi.'"

Jesupi Jerusalén Casase'e

(Mt 21.1-11; Mr 11.1-11; Jn 12.12-19)

²⁸ Jaje iye se ca têtjini Jesús Jerusalénna saji'i. ²⁹ Tsoe Betfagé cui'ne Betania daripêa cui'ne Olivos hue'yosi cutihuêa tî'añe ja'i maca pa'i i ye'yacohua'ire cayaohua'ire jêjo saopi. ³⁰ Ñeje caquê:

“Ja maca ja'ye daripëna saijë'ë. Tj'a maca jarote pa'ija'quë api, burro sëasiquëpi, paije ja yë'ta'a tuima'quëpi. Tj'ani joyeni dajë'ë. ³¹ Joyejëna, yecohua'ipi me neja'quëni saye'ni secohua'i pa'ito, cajë'ë, Ejaëpi yo'oye pa'iji.”

³² Ja maca i ye'yacohua'ipi sani Jesús case'eje tj'ahuë. ³³ Tj'ani burroni joyejëna iti tse acohua'ipi selë:

“¿Me neñu'ju joyeye'ni?”

³⁴ Cajëna, iohua'ipi sehuohuë:

“Ejaëpi yo'oye pa'iji, caëna, yo'oyë.”

³⁵ Jaje quëani joyeni Jesús quë'rona sahuë. Sani cañapi burro jetena jajeni Jesure mëo ñohuë. ³⁶ Ja maca ñu'i saji'i. Saina, pai cañare i saija'a ma'ana jajehuë. ³⁷ Olivos cutihuë perezep cajeye ja'i macare pa'ina, si'ahua'i ite asani tuicohua'ipi Maija'quëre sihuajë cui huëohuë, pai yo'o tj'a ma'ñere yo'oquëna, ñasicohua'ipi. ³⁸ Ñeje cajë:

“De'oquëre papi pai Ejaë daiji, Maija'quë jëjo daoquëre papi, de'oye pa'iyere papi çoni. Jaje pa'ito sihuañu'u, ite ma'tëmo acohua'ijë sihuajëna.”

³⁹ Ja maca fariseohua'i pai jopore çoni pa'icohua'ipi cahuë, ite:

“Ye'yaquë, më'ëre tuicohua'ire cama'pë cajë'ë.”

⁴⁰ Jaje cajëna, Jesupi sehuopi:

“Nuñerepa cayë. Icohua'ipi cuiye jeocohua'i pa'ito quëna pëapi cuija'coa.”

⁴¹ Ja maca Jesús Jerusalén quëno maca tj'acquë iti daripëre ñani oji'i. ⁴² Ñeje caquë:

“i'ye mu'se më'ë de'hue asato yë'ë isiye de'ora'pi. Më'ë de'oye paliye tj'ara'huë, isiyere! Jaje pa'iquëta'are yure cato yahuese'e pa'iji. Jaje pa'ina, më'ë ña tj'añe peoji. ⁴³ Co'a mu'se tj'aja'coa, më'ëre. Më'ëre sañope yo'ocohua'ipi quëna tējuopaje pa'iore tējajāicohua'i a'ë. Jaje yo'oni coa si'a tēñapi etaye peojajë cajë yo'ocohua'i a'ë. ⁴⁴ Jaje yo'ojë yejana si'aye quëna pëa ne tao oaja'cohua'i a'ë, huani jeaja'cohua'i a'ë, më'ë mamajëre, huesë pa'isi do'ire Maija'quë më'ëre do'i daisi maca.”

Jesupi Maija'quë Huë'ere Tsoa Tose'e (Mt 21.12-17; Mr 11.15-19; Jn 2.13-22)

⁴⁵ Ja maca Jesús Maija'quëre huë'ena cacani iti huë'ena co'amaña isijë cui'ne huerojë yo'ocohua'ire peo huë'ñarepa eto saopi, hue'sena. ⁴⁶ Yo'oquë capi, jaohua'ire:

“Toyase'e caji, ñeje: ‘Yë'ë huë'e cato Maija'quëre se huë'e a'ë.’ Jaje pa'iota'are mësarú cato, co'amaña ñaohua'i tu'aro neni yo'oyë.”

⁴⁷ Si'a mu'seña Jesús ye'yapi, Maija'quëre se huë'ena. Jaje ye'yaquëna, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i cui'ne cuañese'e ye'yacohua'i cui'ne pai daripë ëjaohua'ijë me neni huani jeoja'cohua'i a'ni cuasajë co'ehuë, iti yo'o ja'ñere. ⁴⁸ Jaje co'ejëta'a tj'ama'pë paë'ë, ite ne ja'ñere. Si'a pai ise'ere asajë cui'ne sehuojë yo'ojëna, ñajë.

20

Jesús Cuañëñerepa Pa'iyë (Mt 21.23-27; Mr 11.27-33)

¹ Te'e mu'se Jesús Maija'quëre se huë'ere paire ye'yaquë cui'ne huaso ccare quëaquë pa'ina, tñahuë, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i, cuañese'e ye'yacohua'i cui'ne aiohua'i çoni. ² Jaohua'ipi tñani cahuë:

“¿Quëajë'ë, ique tutupi cuañëquërepa pa'i yo'oquë'ni, iye? ¿Iqueipi iye cuañë tutu isina, yo'oquë'ni?”

³ Cajëna, ja maca Jesupi jaohua'ire capi:

“Yë'ëre cui'ne sesi'i, mësarute. Sehuojë'ë, yë'ë cato: ⁴ ¿Nepi cuañere'ni, Juan oco doquë pa'i ja'ñe? ¿Maija'quë panita'a pai?”

⁵ Caquëna, sehuoye pajë coa sa'ñe jöhua'ija'a cahuë, ñeje:

“¿Me caja'cohua'i a'ni? Maipi Maija'quëpi jëjo daopi cacohua'i pa'ito ipi sehuoja'quë pa'ini: ‘¿Jaje pa'ita'are me yo'ojë sehuoye pare'ni?’ ⁶ Cui'ne maipi paipi cuañesiquë paji'i catoje, si'a pai huëni maire quëna pëapi jeajë huani jeaja'cohua'i pa'ini, si'aohua'i Juanre Maija'quë coca quëaquërepa paji'i cuasajë cahuë.”

⁷ Jaje cuasani cahuë: “Huesëyë. Ne sa'api Juanre oco doquë pa'i ja'ñe cuañehuë.” ⁸ Cajëna, Jesuje capi, jaohua'ire:

“Yë'ëje mësarü sese'le quëaye pa'ñe.”

*Co'acohua'i Yo'oye Ayere Quëaye
(Mt 21.33-44; Mr 12.1-11)*

⁹ Ja jeteyo'je Jesús paire coca ca huëopi. Pai yo'oyeje pa'ye neni quëapi, ñeje:

“Paji'i, te'i tsio paquëpi cuiya'i tani i co'amaña necaicohua'ina isi nëoni sani huesëquë. ¹⁰ Tëaye ti'asi maca saisiqüëpi i jo'yaëre jëjo daopi, co'amaña necaicohua'ire seni tëani dajë'ë, yë'ëre nëocaise'ere caquë. Jaje cani jëjo daosiquëni jaohua'ipi coa tarapi të'cani jëjo saohuë, peoquëre. ¹¹ Ja maca iti tse aquëpi yequë jo'yaëre jëjo dao copi. Cui'ne jaëteje tarapi të'cani jëjo saohuë, ti isima'pë. ¹² Iti tse aquëpi tujupë yequë jo'yaëre jëjo daoruje co'amaña necaicohua'ipi ñani jaëteje të'cani hue'sena quëre eto saohuë, pëijë. ¹³ Ja maca ña jujani iti yeja tse aquë capi: ‘¿Me neñe jaje pa'ito? cani i oi mamaquëre pani jëjo saopi. Jaëni ñanita'a ca'rajë de'oye sehuoja'cohua'i a'ë.’ ¹⁴ Jëjo saouna, ipi ti'acquëna, tsio ñacacohua'ipi ñani sa'ñe cahuë: ‘Iquëpi iye tsio tse aquë de'oja'quë api, huani jeoñu'u. Jaje yo'oni ti ñese maipi iti tse acohua'i de'oñu'u cahuë.’ ¹⁵ Jaje cani tsio peo hue'ñana etoni ite huani jeohuë.”

Jaje quëani Jesupi seji'i:

“¿Jaje yo'osi do'i me yo'oja'quë a'ni, iti tsio aquë jaohua'ire?”

¹⁶ Cani capi, ipi:

“Dani co'amaña necohua'ire huani jeani yecohua'ina isija'quë api, i yeja.”

Jaje caquëna, iyere asani cahuë:

“Jaje yo'oto Maija'quëje coeni!”

¹⁷ Jaje cajëna, Jesús jöhua'ire ñani capi:

“Jaje mësarü cuasato, ¿iquere caquë'ni, toya pëpë, pa'iyë ñañu'u? Ñeje caji: Huë'e necaicohua'i ne jujani nejosi quëna pëpi Jaopi yure quëna pë iorepa pa'iji.

¹⁸ Jao quëna pë ëmëje'na paipi tomecohua'i pani, tome jë'yeye pa'iji. Cui'ne quëna pëpi pai ëmëje'na tomeco pani peo sëpëarepa neñe pa'iji.”

*Pa'i Do'ire Saiñe Ayere Ye'yese'e
(Mt 21.45-46; 22.15-22; Mr 12.12-17)*

¹⁹ Maija'quë huë'e ñacacohua'i ëjaohua'i cui'ne cuañese'e ye'yacohua'i Jesure iti macapi tseani coñu'u maini caquë jaje quëaji. Cuasajëta'a paini ca'rajë yo'oye pahuë. ²⁰ Ja maca yahue de'lo pairepa cayeje cajë coa cosoja'cohua'ire jëjo saohuë. Jaohua'ipi sejëna, ipi tayo caëna, ja do'ire pai ëjaëna tseani isiñu'u cajë. ²¹ Itë seni ñañu'u cajë saiscocohua'ipi cahuë:

“Ye'yaquë, më'ë paire nuñerepa caquë ye'yaquëpi cui'ne paireje si'ahua'ire si'a yë'quë maca caquëpi coa ai jerepa nuñere pare Maija'quë cocare

ye'yaquëna, asayë, yëquë. ²² Jaje pa'ina, señë. Quëajë'ë: ¿De'oque pa'i do'ire pa'i ëjaë Césarna sañë, pañita'a co'aque?"

²³ Cajë sejëna, tsoe Jesús asapi, iohua'i co'aye cuasajë seña. Jaje ñani capi:

“¿Me yo'ojë yë'ëre jaje neñañu'u cajë yo'oye'ni? ²⁴ Iñojë'ë, curiquë të'quire. ¿Ne tsiare hue'eco'ni? ¿Cui'ne ne mamire toyase'eje hue'eco'ni?” Caquëna, iohua'ipi sehuohuë:

“Romano pa'i ëjaë mamire toyasicoa.”

²⁵ Cajëna, ja maca ipi capi:

“Jaje pa'ito isijë'ë, romano pa'i ëjaëna i tsëco pa'ito. Cui'ne Maija'quë tse pa'ito Maija'quëna isijë'ë.”

²⁶ Jaje pa'i ña hue'ñana si'aye iohua'i cosojë neñu'u cajë yo'ose'ere sehuoquëna, ñani ai ta'ñe asaji cuasajë ca'rajë jerepa cama'pë paë'ë.

Ju'isicohua'i Huëiye Pa'iquë Cajë Seña

(Mt 22.23-33; Mr 12.18-27)

²⁷ Jeteyo'je Saduceohua'ipi Jesure sani ñahuë. Jaohua'i Saduceohua'i cato ju'isicohua'i huëiye peoji cacohua'i paë'ë. Jaje pa'iohua'ipi cahuë, Jesure:

²⁸ “Ye'yaquë, Moisés toyani yëquëre jecajil'i, ñeje: Te'i ëmëpi mamajëre pama'ë nëjore jeoni ju'isiquë pa'ito i yo'jeipi hua'jeore huejani mamajëre pacaiye pa'iji, maja'yë do'ire, toyapi careña. ²⁹ Jaje pa'ina, te'e tsëcapëre siete ëmëohua'ipi ñeje yo'ohuë: Maja'yëpi huejapi. Huejani mamajëre peoquë ju'iji'i. ³⁰ Juquëna, jeteyo'je aquëpi hua'jeore huejani cui'ne jaëje ju'iji'i, mamajëre peoquë. ³¹ Ja maca toasoñe aquëpi huejapi iote jaëje cui'ne yo'opi. Jare jajese'e siete pa'iohua'i huejajë mamajëre peocohua'i juju sahuë. ³² Ai jeteyo'jerepa nomio juco'ë. ³³ Jaje pa'ito ju'isicohua'i huëi maca ¿nepi jaote nëjore paja'cohua'i a'ni, si'ahua'i siete pa'iohua'i huejasicore?”

³⁴ Cajëna, ja maca Jesupi sehuopi, jaohua'ire:

“Iye yeja cato ëmëohua'i cui'ne nomiohua'i huejajë. Cui'ne nomiohua'ire huejojë yo'oyë. ³⁵ Jaje pa'iquëta'are sehuosicohua'ipi ju'isicohua'ipi huëisicohua'ipi ma'tëmo ti'ani huejaye peoji, cui'ne mamajëre pajë huejoye peoji. ³⁶ Jaro cato huññaohua'ijë pa'iohua'i pa'ija'cohua'i a'ë ju'isicohua'ipi huëisi do'ire Maija'quë mamajërepa pa'ija'cohua'i a'ë, ju'ima'cohua'i. ³⁷ Jaje pa'ina, soquë yëpi tsë'isi maca, Moisés ñaquë pa'ise'ere toyase'e acopi caji, ñeje: ‘Ëjaëpi ca'ajil'i. Yë'ë cato Abraham, Isaac, Jacobo, Diusu a'ë. Ja do'ire asayë, ju'isicohua'ipi huajëcohua'i huëiye.’ ³⁸ Jaje pa'ina, Maija'quë ju'isicohua'i Diusu peoji, coa ai jerepa huajëcohua'i Diusupi. Jaje pa'ina, ite cato si'ahua'i huajëcohua'ise'e pa'iyë. Peoji, ju'isiquë ipi ñato.”

³⁹ Ja maca cuañese'e ye'yacohua'i acohua'ipi cahuë:

“Ye'yaquë, de'oyerepa cahuë, më'ë.”

⁴⁰ Jaje cani ai jerepa jaiye seña pahuë, ca'rajë.

Ne Mamaquë A'ni, Cristo

(Mt 22.41-46; Mr 12.35-37)

⁴¹ Jesupi capi, jaohua'ire:

“¿Me yo'ojë Cristore David tsëcapë api caye'ni? ⁴² Jaje ipi David ñeje casiquëta'are Salmos toya pëpëna:

Ëjaëpi capi, yë'ë Ëjaëre:

Ja'rujë'ë, yë'ë ëja te'tena.

⁴³ Më'ëre sañope yo'ocohua'ire yë'ëpi më'ë quëo të'ya me macaja'a.

⁴⁴ ¿Jaje pa'ito me yo'oque Cristo David tsëcapë aquë pa'iquë'ni, tsoe jare ipi Davidpi Yë'ë Ëjaë cato?”

Ju'isicohua'i Huëiye Ayere Señe

(Mt 23.1-36; Mr 12.38-40; Lc 11.37-54)

⁴⁵ Si'a pai asahuë, Jesús i ye'yacohua'ire jaje cajëna:

⁴⁶ “Cuañese'e ye'yacohua'i cato tsoa caña suñani cui'ne de'oyerepa jai pai pa'i hue'ñapi pépajëna, cui'yere yëcohua'i a'ë, cui'ne pai tsi'si huë'ñaje ai de'o ñu'i saina co'ejë ja'ruyere yëcohua'i a'ë, jerepa pa'iohua'i a'ë cajë. Jaje yo'oye mësaruta'a de'hua ñajë'ë. Cui'neje yo'oma'pë pañu'u cajë. ⁴⁷ Cui'ne hua'jeohua'ireje iohua'i huë'ña jiojë yo'ocohua'i a'ë, cui'ne paipi de'ocohua'i a'ë cajajë cajë, tsoerepa secohua'i a'ë. Jaje pa'ina, jaohua'i a'ë, iti co'ayerepa sai cuañoja'cohua'i.”

21

Peocopi Maija'quëre Isiye

(Mr 12.41-44)

¹ Jesús ñapi, jaiye pacohua'ipi Maija'quëre se huë'ena cacajë, mahuëana curiquë ayajë Maija'quëre isijëna. ² Cui'ne ñapi, te'o hua'jeo macapi caya a'ri të'ña mahuëna ayacona. ³ Ñani Jesupi capi:

“Nuñerepa cayë, mësarute. Ico hua'jeo ti peocopi si'ahua'i isiye jerepa isio.

⁴ Jaje pa'ina, jaohua'i si'ahua'i isihuë, iohua'i huero jujajëna, nëañere. Jaje pa'iquëta'are ja'o ti peocopi isio, si'aye io paco pa'i mañare.”

Maija'quë Huë'e Nejosico Pa'i Ja'ñe

(Mt 24.1-2; Mr 13.1-2)

⁵ Yecohua'ipi cocare cahuë, Maija'quëre se huë'e ayere, cui'ne io de'o quëna péapi nesico pa'iyere cui'ne Maija'quëre coa isisi co'amañapi nesico pa'iyere. Jaje cajëna, Jesupi capi:

⁶ “Yequë mu'se mësarü ñase'e peo huë'ña nejo ja'ñe ti'asipi, yequë quëna pé ëmëje'e tuiyeje peoyerepa.”

Ja Yë'ta'a Yeja Carajaima'ñe Iño ja'ñe

(Mt 24.3-28; Mr 13.3-23)

⁷ Jaje caquëna, sei'ë, ite:

“¿Ye'yaquë, je yëhua jaje më'ë case'ejë yo'oja'coa'ni? ¿Me yo'o iñoñe pa'ija'coa'ni, iye yo'oye ti'añe ja'i maca pa'ito cahuë?”

⁸ Cajëna, Jesupi capi:

“De'hua ñajë'ë, mësarute cosojë. Jaje pa'ina, cayë. Jai pai yë'ë mamire cajë yo'oja'cohua'i pa'ija'cohua'i a'ë, yë'ë a'ë, Cristo, cui'ne 'yure a'ë. Tsoe ti'api' caja'cohua'i a'ë. Jaje catoje, sehuoma'pë pa'ijë'ë. ⁹ Yequë yejapi cui'ne yequë yejana uihuaye pa'ina, cui'ne sa'ñe iti yeja acohua'ija'a uihuaye pa'ina, asani, quëquëma'pë pa'ijë'ë. Jaje iyepi du'ru tëto saiye pa'ija'coa. Jaje pa'iquëta'are ja yë'ta'a carajaimërepa ti'añe paja'coa.”

¹⁰ Ai jerepa yequeje ñeje capi:

“Te'e jai yejapi cui'ne jai yejana se uihuaye pasipi. Cui'ne yequë paipi yequë pai ja're uihuaja'cohua'i a'ë. ¹¹ Pasipi, yeja ñu'cuyeyeje, ao ëa ju'iñe. Cui'ne coa si'a huë'ña ju'i dahuë pasipi. Cui'ne ma'tëmopi huajëya'ye yo'oye pa'ina, ñaja'cohua'i a'ë. Cui'ne jaiye ti ña ma'ñere ñaja'cohua'i a'ë.

¹² Ja yë'ta'a iye si'aye yo'oma'në, mësarute tseajë cui'ne josa yo'oja'cohua'i a'ë. Jaje yo'ojë co'acohua'i a'ë cajë saja'cohua'i a'ë, pai tsi'si huë'ñana. Paire co huë'ñana roja'cohua'i a'ë. Jaje yo'ojë pai ëjaohua'i quë'rona, cui'ne cuañecohua'i quë'rona saja'cohua'i a'ë, yë'ë mami do'ire. ¹³ Jaje yo'ojëna, mësarü yë'ë cocare quëacaija'cohua'i a'ë. ¹⁴ Jaje pa'ina, tsearena, ca ja'ñere ne de'huañu'u cajë ai cuasama'pë pa'ijë'ë. ¹⁵ Jaje pa'ina, yë'ëpi ta'ñe coca cayë

isiqüëna, mësarute sañope yo'ocohua'ire sañope de'hue sehuoye peoyerepa cui'ne quëcoye peoyerepa caja'cohua'i a'ë, mësaru. ¹⁶ Jaje pa'iquëta'are mësaru ja'quëohua'ipi, yo'je tsipi, do'ijëpi cui'ne cajeohua'ipi, tseani yecohua'ina isija'cohua'i a'ë, cui'ne yecohua'ini huani jeaja'cohua'i a'ë. ¹⁷ Cui'ne si'a pai mësarute coeja'cohua'i a'ë, yë'ë do'ire. ¹⁸ Jaje yo'ojëta'are mësaru siopë naña me macajë ne huesëye pasipi. ¹⁹ Yo'o jujama'pë nuñerepa pa'isicohua'i pani, ti pa'iyere pana t'ajaja'cohua'i a'ë.

²⁰ Jerusalén daripëre soldado paipi tēhuo tē'ijajaisico pa'iona, ñani ja maca cuasajë'ë, yure maca nejosico pa'ija'coa cajë. ²¹ Ja maca Judea pa'icohua'ipi catiye pa'iji, jai cutihuëna. Jerusalén daripë pa'icohua'ipi etani saiye pa'iji, yequë hue'ñana. Cui'ne tsio pa'icohua'ipi co'iye peoji, cui'na daripëna. ²² Ja mu'seña cato iohua'i yo'osi do'ire sai mu'seña pasipi. Jaje yo'o mu'seña si'aye toyase'e ti'asipi. ²³ Co'ayerepa ja mu'seña tsj ëta pëa maña cui'ne tsj tu'ña pacohua'i maña ai yo'oja'cohua'i a'ë, Maija'quë pëi ai yo'oye nesi maca. ²⁴ Jaje pa'ina, huajore huajjë yecohua'i huahuoja'cohua'i a'ë, yecohua'ini coa tsesëjë coa si'a hue'ñana saja'cohua'i a'ë. Cui'ne judío pai peocohua'ipi Jerusalén daripë tsa'cu huesoja'cohua'i a'ë, Maija'quë ña nëosi tēcahuë, carajai macajaj'a.

Pai Mamaquë Dani Coñë

(Mt 24.29-35, 42-44; Mr 13.24-37)

²⁵ Ja maca ësë yo'oye, cui'ne ñañë yo'oye cui'ne ma'ñocohua'i yo'oyere ñajë iye yeja pa'icohua'ipi cuasa co'më huesësicohua'i pa'ija'cohua'i a'ë, jai tsiayapi co'poco ai pisiqüëna, asajë quëquësicohua'i pa'ijë. ²⁶ Pai coa quëquë huesëjë ju'ise'eje pa'iohua'i dahuëra etajajjëna, yo'oja'cohua'i a'ë, iye yeja carajai yo'o maca, ma'tëmo tuture paque tsasija'coa. ²⁷ Ja maca ñaja'cohua'i a'ë, Pai Mamaquë sirija'a tutu quë'ire papi cui'ne i de'oye pa'iyepi daina. ²⁸ Jaje pa'ina, iyepi si'aye yo'o huëoquëna, ñani sihuajjë'ë, cui'ne siopëa maña mëani ñajë'ë, tsoe de'oye pa'iyë mësarute isija'quëpi daija'quë api cajë."

²⁹ Ja maca quëapi, pai ñajëna, soquë yë yo'oyeje pa'ye ñani quëaquë capi:

"Higuera soquë yë yo'oyeje pa'ye yo'oja'coa. Tsoe mësarupi ta'ñe asacohua'i a'ë, io yo'oye. ³⁰ Jaje pa'ina, ja'opi mëa huëoquëna, ñani ometëcahuë t'iañe ja'yere pa'iji, acohua'i a'ë. ³¹ Jaje cui'ne yë'ë case'epi t'iaquë yo'o huëoquëna, ñani tsoe t'iaji. Ja'yere pa'iji, Maija'quë cuañe te'te.

³² Nuñerepa cayë. Si'aye iye jaje yo'o saoja'coa. Ja yë'ta'a yure iye yo'o huëo ñasicohua'i pa'icohua'i juju sama'në. ³³ Jaje pa'ina, ma'tëmo, yeja pani tējini carajajaja'coa, yë'ë cocata'a ti pani huesëjaj'coa.

³⁴ De'hua ñare pajë pa'ijjë'ë, më joñoare jëa joyo neñere, co'aye yëyere, cõno cuepeyere cui'ne iye yeja pa'ijjë de'oye pañu'u cayere, ja mu'se t'iaquëna, cuasama'pë yo'oyepi. ³⁵ Trampana siõñeje yo'oja'coa, ja mu'se si'a hue'ña yeja pa'icohua'ire. ³⁶ Ne de'huasicohua'ipi pa'ijjë'ë, Maija'quëre si'anë sejë, iye tēto saitoje jëasicohua'i pa'icohua'ipi Pai Mamaquë daina, de'oyepi iñoja'cohua'i."

³⁷ Ja mu'seña cato Jesús ye'yapi, Maija'quëre se huë'e Jerusalén pa'icona. Cui'ne ñamire Olivos hue'yosi cutihuëna sani pëapi. ³⁸ Jaje pa'ina, si'a nea hue'ña paipi daë'ë, Maija'quëre se huë'ena i quëaquëna, asañu'cajë.

22

Jesure Tseñe Cuasayere

(Mt 26.1-5, 14-16; Mr 14.1-2, 10-11; Jn 11.45-53)

¹ Jujuma' ao aiñe t̄i'añe ja'i maca pa'iji, ja cato. Egípto pai mamajése'ere huai Israel pai mamajere huaiye pase'ere co'ye cuasajé sihuajé yo'oye pa'iji. ² Ja mu'seña Maija'quë huë'e ñacaicohua'i éjaohua'i cui'ne cuañese'le ye'yacohua'ipi, Jesure me neni huani jeoja'cohua'i a'ni cuasajé co'ehuë, ite asa paini ca'rajé.

³ Ja maca huati éjaépi Judas cui'ne yequë mami Iscariote hue'equëna cacapi, doce Jesús soisicohua'i aguëna. ⁴ Cacaquëna, jaépi saji'i, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i éjaohua'i quë'rona cui'ne Maija'quëre se huë'e ñacaicohua'i quë'rona sani jaohua'i ja're çoni Jesure ñeje yo'oni tseani mësarü jëñana is'i'ñe pa'i api capi. ⁵ Jaje caquëna, asani jaohua'i ai sihuajé curiquë sañu'u ca nëohuë, ite. ⁶ Cajëna, ipi sehuoni ite tseja ja'ñere me pai peo maca ite tseani isija'quë a'ni cuasaquë i yo'o ja'ñe co'epi.

Na'i Maca Jesús Aise'e

(Mt 26.17-29; Mr 14.12-25; Jn 13.21-30; 1 Co 11.23-26)

⁷ Jujuma' ao aijé cui'ne yëi ñamare huani Maija'quëre isijé se mu'se t̄i'api.

⁸ T̄i'aëna, Jesupi Pedrore cui'ne Juanre jëjo saouë capi:

“Sani ne de'huajé'ë, na'iquëna ai ja'ñere Israel pai fiestare cuasajé.”

⁹ Jaohua'ipi ite sei'ë:

“¿Jerona ne de'huaye'ni?”

¹⁰ Cajëna, Jesupi sehuopi:

“Mësarü jai daripëna caca maca t̄i'aja'cohua'i a'ë, te'i ëmëpi yurupëna oco saquëni. T̄i'ani i huë'ere pana tuijé'ë. Ipi cacaquëna, ñani te'ë caca'jé'ë. ¹¹ Cacan i ja maca iti huë'e aquëre sejé'ë: ‘¿Jerore pa'ico'ni, yë'ë ye'yacohua'i ja're çoni na'iquëna, Israel pai fiestare cuasajé aija'a tu'rihuë? Capi ye'yaquëpi, cajé'ë. ¹² Jaje cajëna, ipi iñosipi, ëmëje'le tu'rihuëpi, jai hue'ñapi tsoe si'aye pa'iconi. Ñani jarona ne de'huajé'ë.”

¹³ Jaje caëna, jaohua'ipi sani jare Jesús case'ëje t̄i'ahuë. T̄i'ani Israel pai fiesta yo'oyere cuasajé ne de'huäë.

¹⁴ Ao aiñe t̄i'asi maca Jesús cui'ne i ye'yacohua'i çoni ja'ruhuë, ao ai saihuëna. ¹⁵ Ja maca Jesupi capi, jaohua'ire:

“Mësarü ja're çoni iye fiesta na'iquëna, aiñe yëhuë. Ja yë'ta'a yë'ë ai yo'oye t̄i'ama'në. ¹⁶ Jaje pa'ina, cayë, mësarute. T̄ijupë cui'naëpi mësarü ja're çoni iye fiesta yo'o coñe paja'quë a'ë, iye yejana. Iye yo'oye Maija'quë te'tena ne sao maca ja maca aña çosi'i.”

¹⁷ Ja maca jaje cani ucu duruhuë ini Maija'quëre de'o'ji, se pëpani capi:

“Iyere ini huahuejé'ë. ¹⁸ Care payë, mësarute. T̄ijupë cui'naëpi cuiya'i çono ucuma'ë pa'ija'quë a'ë, Maija'quë cuañe te'tena yo'oye t̄i'añe pato.”

¹⁹ Ja jeteyo'je panpë ini Maija'quëre de'o'ji se pëpani ipi hua'quequë jaohua'ina isipi. Isini capi:

“Iye yë'ë ca'ë. Iye yo'oyeje pa'yere yo'ojé'ë, yë'ëre cuasajé.”

²⁰ Jaje cui'ne ucu duruhuëje aña tējini ini capi:

“Iye ucu duruhuë cato huajëye yo'o ja'ñere ca nëoñe a'ë, yë'ë tsiëpi mësarü de'oye pa'i ja'ñere caquë nejaja'a do'ipi.

²¹ Jaje pa'ina, yë'ëre cosoquë tseani yecohua'ina isija'quë iñore pa'iji, yë'ë ja're te'e ao ai saihuëna tēose'epi. ²² Jaje yo'oye pa'iji, Pai Mamaquë cato jare ite quëa nëosi ma'aja'a saiji. Jaje pa'iquëta'are iteaye pa'i pa'iji, iti yehuoja'quë!”

²³ Ja maca jaje caëna, iohua'ija'a sa'ñe sei'ë, “¿nëpi mai aquë yehuoja'quë a'ni?” cajë.

Nepi Jerepa Pa'iquè Api Sa'ñe Caye

²⁴Ja maca sa'ñe cajë, “¿nepi ai jerepa pa'i pa'ija'què a'ni?” cahuë. ²⁵Cajëna, Jesupi sehuopi:

“Yejaña ëjaohua'ipi iti necaicohua'ire cajë cuañecohua'i a'ë, cui'ne iti yeja de'oye pa'i ja'ñere cajë necaicohua'ipi, cajeohua'ire hue'yocohua'i a'ë, iohua'i ëjaëre. ²⁶Jaje pa'iquèta'are mësaruru cato jaje yo'ocohua'i pa'iyë peoji. Coa ai jerepa ñeje yo'oye pa'iji. Iti ai jerepa pa'ipi mësaruru aquë cato tsi posëje pa'i pa'iyë pa'iji, cui'ne iti cuañequëpi coa necaiquëje pa'i pa'iyë pa'iji. ²⁷Jaje pa'ito, ¿ne a'ni, ai jerepa pa'i, ao ai saihuëna ja'runi ñu'i aiquë, panita'a iti aore sa aocuë? Jaje pa'ina, mësarupi ñato ao ai saihuë ñu'iquë api jerepa pa'iji, cayë. Jaje pa'iquèta'are yë'ë cato mësarute necaiquë pa'iyë.

²⁸Mësaruru a'ë, yë'ëre ai yo'oye pa'ina, si'anë yë'ë ja're conï pa'isicohua'ipi. ²⁹Jaje pa'ina, mësarute yë'ëpi cuañecohua'i pa'i ja'ñere, ja'quë yë'ëre isise'eje isiyë. ³⁰Yë'ë ja're conï ao ai saihuëna, yë'ë cuañe hue'ñana aijajë cui'ne ucujacohua'ini cui'ne cuañecohua'i ñu'i saire pana ja'rujajë doce Israel pai tsëcapë acohua'i yo'ose'ere ña de'huajacohua'ini pa'ija'cohua'i a'ë, mësaruru.”

Pedro Jesure Ñama'quë A'ë, Caye

(Mt 26.31-35; Mr 14.27-31; Jn 13.36-38)

³¹Ëjaëpi yequeje capi:

“Simón, Simón Satanáspi më'ëre trigo ñu'cuyeje pa'ye yo'osi'i caquë seji'i. De'hua ñajë'ë. ³²Jaje pa'iquèta'are yë'ëpi më'ëni caquë Maija'quëre sëcacaë'ë, më'ë cuasayepi de'oye pa'ijaquë caquë. Më'ëpi ja yo'oye tëtto sani yë'ëna ponësi maca. Cöcaijë'ë, më'ë yo'je tsire nuñerepa pa'ija'cohua'ini.”

³³Jaje caquëna, Simónpi capi:

“Ëjaë, yë'ë cato më'ë ja're conï co hue'ña cotoje co cuañosi'i cuasayë, cui'ne ju'iñe pa'itoje te'e ju'iñere yëyë.”

³⁴Caquëna, Jesupi capi, ite:

“Pedro, care payë. Më'ëre iye ñata tome maca ja yë'ta'a cura yë'ima'ëna, toasone pa'ye cosoja'quë a'ë, më'ë ñama'quë a'ë ite, yë'ë caquë.”

Ti'a Tëjji, Jesús Ai Yo'oye

³⁵Jesupi seji'i, jaohua'ire:

“Mësarute topëa peocohua'ire cui'ne curiquë peocohua'ire, cui'ne zapatoje peocohua'ire jëjo saosi maca ¿mësarute co'amaña jopo caraë?”

Jaje seina, iohua'ipi cahuë:

“Paní.”

³⁶Cajëna, capi, jaohua'ire:

“Jaje yo'ose'e pa'iquèta'are yure cato tiñe yeque yo'oye pa'iji. Jaje pa'ina, topë paquë paní saye pa'iji. Cui'ne curiquë ayacore paquë paní saye pa'iji. Cui'ne hua'ti peoquë paní dëi ju'i care isiquë curi neni hueroye pa'iji, hua'tijë. ³⁷Yë'ëna tsoe toyajë pa'ise'ere ti'añe pa'iji. Ja toyase'epi cají: Co'acohua'i ja're conï cuëcuhue'. Jaje pa'ina, si'aye toyase'e nuñerepa ti'añe pa'iji, yë'ëna.”

³⁸Jaje caquëna, jaohua'ipi cahuë:

“Ëjaë, iñore caya hua'ña pa'iji.”

Jaje cajëna, ipi sehuopi:

“Tsoe ti'api.”

Jesús Getsemaní Quë'róna Señe

(Mt 26.36-46; Mr 14.32-42)

39 Ja maca saji'i, etani Olivos cutihuëna noni i sai hue'ñana. Saina, i ye'yacohua'ije coní tué'ë, ite. 40 Iti hue'ña tì'ani, jaohua'ire capi:

“Sejë'ë, huati neña maca tãine paja'cohua'i.”

41 Cani ja jeteyo'je Jesús jaohua'ire jeoni saji'i, quëna pë jeoñe ja'i macana. Jarona do're ja'runi seji'i, Maija'quëre. 42 Ñeje caquë:

“Ja'quë, më'ëpi iye sëje cono da'ca nejocaije pa'ito nejocaijë'ë, ai yo'o ja'ñere. Ja yë'ta'a yë'ë cuasase'eye yo'oma'ë pa'ijë'ë. Coa ai jerepa më'ë cuasase'ere yo'osi'i.”

43 Jaje pa'ina, Maija'quë huññaëpi ma'tëmopi ñaipi, ite tutu isisi'i caquë.

44 Jaje ai oi yo'oquë ai jerepa tutu Maija'quëre seji'i cui'ne i ai ëšë cajeyeje pa'ye tsiepi yejana cajepi.

45 Jaje Maija'quëre seni tējini huëni saji'i, i ye'yacohua'i quë'rona. Tì'aquë ñaquëna, oiyepi quëco huesouna caisicohua'ipi paë'ë. 46 Pa'ijëna, ja maca capi, jaohua'ire:

“¿Me yo'ojë caisicohua'ipi uñe'ni? Huëijë'ë. Huëni sejë'ë, huatipi neñaquëna, tãima'pë pa'ija'cohua'ipi.”

Jesure Tseañe

(Mt 26.47-56; Mr 14.43-50; Jn 18.2-11)

47 Jesupi ja yë'ta'a cocare caëna, jai pai tì'asi macaje Judas hue'equë doce i soisicohua'i aquëpi du'ru daji'i. Daina, yecohua'i jeteyo'je daë'ë. Jãëpi tì'ani Jesure tsu'susi'i caquë tsio daji'i. 48 Tsio dai maca Jesús ite capi:

“Judas, ¿coa tsu'suquë sihuayeje pa'yepi yo'oquë yehuosi'i caquë yo'oquë Pai Mamaquëre, më'ë?”

49 Ja maca Jesús ja're coní pa'icohua'ipi ñani sei'ë:

“Ëjaë, ¿hua'ñapi jaohua'ire huaiye de'oquë?”

50 Jaje se maca johua'i aquëpi tsoe Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaë jo'yaëni ëja te'te cajorona tëtopi, peo te'terepa. 51 Jaje yo'oquëna, Jesupi capi:

“Jeojë'ë, tsoe de'oji.”

Ja maca Jesús Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaë jo'yaë cajorore cui'naoni ini tuacaji'i. 52 Ja jeteyo'je Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ire cui'ne Maija'quë huë'e ñacai soldado pai ëjaohua'ire cui'ne aiohua'ire Jesupi capi, ite tseani sañu'u cajë daisicohua'ire:

“¿Co'amaña ñaëre yo'oyeje pa'ye mësarú tarapi, hua'ñapi coní date? yë'ëre tseañu'u cajë. 53 Yë'ë mësarú ja're coní si'a mu'seña Maija'quëre se huë'e pa'ina, mësarupi yë'ëre pu'pema'pë pa'isicohua'ita'a jaje yo'o macapi tì'aëna, mësarú yo'ojë neañepi quëco huesosi maca.”

Pedro Cosose

(Mt 26.57-58, 69-75; Mr 14.53-54, 66-72; Jn 18.12-18, 25-27)

54 Ja maca Jesure tseani coñu'u cajë sahuë, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaë huë'ena. Sajëna, cui'ne Pedroje tujì'i, so'o maca se ñaquë. 55 Jaro hue'se daripë tēhuo sitopi toa suahuë. Suani ja'ru tē'ijaë'ë, ioja'a. Cui'ne Pedroje johua'i ja're coní ja'rupi. 56 Ja maca te'o huë'e necaicopi toa yë'quë macare ja'rusiquëpi toa mia hue'ñare ñu'ina, ise'ere ai ñani cao:

“Iquë Jesús ja're coní pa'isiquë api.”

57 Jaje cacona, Pedropi cosoquë capi:

“Ñama'quë a'ë, ite.”

58 A'ri maña tsoe pa'i maca yequëpi sani cui'ne capi:

“Më'ëje Jesús ye'yacohua'i aquë a'ë.”

Jaje caquëna, Pedropi capi:

“Pani. Yè'è yequè a'è.”

⁵⁹ Te'e hora tètò sai maca yequè cui'ne tìtani capi:

“Nuñerepa mè'è ì ja're conì pa'isiquè a'è. Cui'ne jaje pa'ipi Galilea aquè a'è, mè'è. Asayè, mè'è cocana.”

⁶⁰ Caquèna, Pedropi capi:

“Huesèyè, yè'è mè'è caye. ¿Iquere caquè'ni, jaje pa'ye?”

Ja yè'ta'a itire Pedro caquèna, cura yèji'i. ⁶¹ Yè'ina, ja maca Èjaèpi co'ye ponèni ñapi, Pedrorre. Ja maca Pedro Èjaè case'ere cuasa ñajaji'i: “Ja yè'ta'a cura yè'ima'èna, toasoñe pa'ye cosoja'què a'è, mè'è case'ere.” ⁶² Ja maca Pedro hue'sena etani ai oji'i, ì tayose'ere co'a ju'i.

Jesure Cue'cueye

(Mt 26.67-68; Mr 14.65)

⁶³ Jesure tseani pacohua'ipi cue'cuejè cui'ne ite tara pèapi tè'cahuè. ⁶⁴ Ite ñaco ca cañapi sèani tsiana mosicapi tè'cajè cahuè:

“¿Se ca ñajè'è. Nepi tè'care'ni?”

⁶⁵ Cui'ne jaiye yequè cocajè cahuè, ite tea ju'ijè.

Judío Pai Ca Tèjicohua'ipi Jesure Yo'oye

(Mt 26.59-66; Mr 14.55-64; Jn 18.19-24)

⁶⁶ Mu'se pa'i maca Judío ìohua'i Maija'què huè'e ñacaicohua'i èjaohua'i, cui'ne cuañese'e ye'yacohua'i tsi'sini Jesure sahuè. Jerepa èjaohua'ipi ca tèjicohua'irepa què'rona, seni asañu'u cajè, sani cahuè:

⁶⁷ “Quèajè'è. ¿Mè'è aè, Cristorepa?”

Cajèna, ìpi sehuopi, jaohua'ire:

“Yè'è ì a'è catoje mèsarù coa caji cuasaye pa'iji. ⁶⁸ Cui'ne yè'èpi mèsaruni sequè pa'ito yè'è señere sehúo tì'añe peoji, cui'ne joye saoyeje paja'cohua'i a'è. ⁶⁹ Jaje pa'isicohua'ita'are yureta'a Pai Mamaquè Maija'quèrepa èja te'tere ja'rusiquèpi ñu'ija'què api, Èjaèrepa pa'ija'quèpi.”

⁷⁰ Jaje caquèna, ja maca si'ahua'i ite seji'è:

“¿Jaje pa'ito mè'è aè, Maija'què mamaquè?”

Sejèna, Jesupi sehuopi:

“Jaje pa'ijè'è. Yè'è a'è, mèsarù cayeje.”

⁷¹ Caquèna, ja maca ìohua'ipi cahuè:

“¿Iquere cajè ai jerepa ì caquèna, asasicohua'ire co'eye'ni? Tsoe maipi asahuè, ì yè'ore pare cahuè.”

23

Pilatona Jesure Isiye

(Mt 27.1-2, 11-14; Mr 15.1-5; Jn 18.28-38)

¹ Ja maca jaje canì si'ahua'i huèni Jesure sahuè, Pilato què'rona. ² Jarona co'acquère papi ca huèohuè, ñeje cajè:

“Iquè co'aye yo'oye tì'ahuè, yèquè paini co'a de'huaquè cui'ne pai do'i saima'pè pa'ijè'è, romano pai èjaère caquè. Cui'ne, jare ìpi yè'è Cristo, pai èjaère pa'è caquè api.”

³ Jaje caquèna, Pilatopi seji'i, ite:

“¿Mè'è a'è, judío pai èjaè?”

Caquèna, Jesupi sehuopi:

“Jaje pa'ijè'è, mè'è case'eje.”

⁴ Caquèna, ja maca Pilato capi, jaohua'ire Maija'què huè'e ñacaicohua'i èjaohua'ire, cui'ne paire:

“Iquë co'aye yo'oye tì'ama'è pa'iyë.”

⁵ Caquëna, ìohua'ipi ai tutu cahuë:

“Ì ye'yapi si'a Judea pa'ire co'a de'huaquë sañope ëjaohua'ire, yo'ocohua'ire nequë api. Jaje pa'ipi yure ìñona cui'ne yo'o'ji, Galileapi huëosiquëpi.”

Herodesna Jesure Isiye

⁶ Pilatopi jare asani, jaje pa'ito iquë Galilea aquë a'è capi. ⁷ Jaje pa'ina, mësarupi jaro aquë api carena, Herodes quë'rona jëjo saosi'i, Galilea daripë cuañequëna, capi. Ja mu'seña cato jaëje Jerusalénre paji'i. ⁸ Sarena, Herodespi ñani ai sihuaquë ai tsoe coa ña ëa ju'i pa'iquëpi i yo'oyese'e cajëna, asaquë paji'i. Jaje pa'ipi pai yo'o tì'a ma'ñere yo'oquëna, ñasi'i caquë pa'iquë paji'i. ⁹ Jaje pa'ipi jaiye seji'i. Sequëta'are Jesús te'oreje sehuoma'è paji'i. ¹⁰ Cui'ne jarote Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi cui'ne cuañese'e ye'yacohua'ipi jaohua'ipi ìte ai sañope cacohua'i pa'è'è. ¹¹ Ja maca Herodes cui'ne i soldado pai tea ju'ijë co'aye yo'ohuë. Coa ìni cue'cueñu'u cajë ju'ñahuë, de'o cañare pai ëjaohua'i ju'i care. Ja jeteyo'je cui'naëni Pilato quë'rona jëjo saopi. ¹² Ja mu'se Pilato cui'ne Herodes cajeohua'i de'ohuë, ja'rë pëicohua'i pa'isicohua'ipi.

Jesure Huaiye Pa'iji, Caye

(Mt 27.15-26; Mr 15.6-15; Jn 18.39-19.16)

¹³ Ja maca Pilato Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ire cui'ne pai ëjaohua'ire tsi'soni, ¹⁴ capi:

“Mësarupi dahuë, iquëre yë'è quë'rona co'aye pa'ire yo'o'ji cajë. Jaje pa'iquëta'are yë'ëpi seni asasi'i caquë mësarupi ñajëna, yo'ohuë. Jaje pa'ina, tsoe mësarupi ñahuë, do'i peoquë pa'ina. Jaje pa'ito iquë do'ire ìte co'aye caye'ni. ¹⁵ Jaje pa'ina, Herodesje ti co'aye yo'oma'quë pa'ina, ña jujani jëjo daopi. Jaje pa'ina, iquëre huani jëoñe peoji. ¹⁶ Jaje pa'ina, coa si'seni jeteyo'je joye saoj'a'quë a'è, pa'ija'quëre.”

¹⁷ Jaje fiesta mu'seña cosicohua'ire te'ire eto saokuë paji'i, pa'ire de'oye yo'osi'i caquë. ¹⁸ Jaje caquëna, si'ahua'i cui huëohuë:

“¡Jaëte huani jëoñe pa'iji! ¡Barrabásni eto saojë'è!”

¹⁹ Iquë Barrabás cato pa'ire huaisiquëni cosiquë paji'i. Cui'ne ja daripë pai ìohua'i ëjaohua'ire uihuaye huëoquëpi. ²⁰ Pilato cato Jesuni etoye yëpi. Jaje pa'ina, tìjupë ca cöpi. ²¹ Caquëna, ai jerepa tutu cuihuë:

“¡Queja'quë api, queja'quë api!”

²² Toasoñe aye Pilato capi, jaohua'ire:

“¿Iquere co'aye yo'o'ni, ì? Yë'è ì co'aye yo'ose'e tì'ama'è pa'iyë. Jaje pa'ire ¿me coa huaiye'ni? Jaje pa'ina, coa ai si'seni jëjo saosi'i, pa'ija'quëre.”

²³ Jaje caquëna, ai jerepa tutu cuihuë, queja'quë api cajë. Jaje ai cui do'ipi Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i case'e ja yo'oye tì'ahuë. ²⁴ Ja maca Pilato ìohua'i yëjë cayeje yo'ose'e pa'ijaquë cuasapi. ²⁵ Cuasani jaje ìohua'i casiquëni eto saopi, pa'ire huaiquë co'aquëni. Ja maca Jesuni ìohua'i yëyeje huaija'quëre ìsipi.

Ite Quese'e

(Mt 27.32-44; Mr 15.21-32; Jn 19.17-27)

²⁶ Ja maca Jesure queja'quëre sajëna, Cirene aquëpi Simón hue'equëpi sañope daina, tì'ani tseani cuañehuë, Jesure queja'core cruzu hue'equë saja'quëre cajë Jesupi du'ru saina.

²⁷ Jaje saina, jai pai tuë'è. Cui'ne nomiohua'ije jai pai oijë cuijë sa'è'è, ìni co'a ju'ijë. ²⁸ Jaje oijëna, Jesús ñani capi, jaohua'ire:

“Jerusalén nomiohua'i oima'pë pa'ijë'ë, yë'ëre. Coa ai jerepa mësaruja'a cui'ne mësarü mamajëni oijë'ë. ²⁹ Yequë mu'se ñeje caye ti'aja'coa: 'Nomiohua'i mamajëre peocohua'i, tsj pama'pë pa'isicohua'i, cui'ne ojeje tsosama'pë pa'isicohua'i jerepa sihuaja'cohua'i a'ë.' ³⁰ Cajëna, paipi ca huëoj'a'cohua'i a'ë, ai cutire: 'Yëquëna quëñojë'ë' cui'ne a'ri cutihuëare caja'cohua'i a'ë, 'Yahuejë'ë, yëquëre.' ³¹ Huajë soquë yëje pa'ini yë'ëre jaiye yo'oni me mësarute paja'cohua'i a'ni cuëni si soquë yëje pa'iohua'ire.”

³² Jesús ja're coni huaija'cohua'ire caya paire sahuë, co'amaña yahue ñacohua'ire. ³³ Ja maca Pai Siopë hue'yosi hue'ñana ti'ani Jesure quehuë. Cui'ne caya co'a paire coni, yequëni i ëja te'tena cui'ne yequëni i ari te'tena nëcohüë. ³⁴ Ja maca ite quejëna, Jesupi capi:

“Ja'quë oijë'ë, jahua'ire iohua'i yo'oye huesëjë yo'ocohua'ire.”

Soldado paipi Jesús ju'i care dutani sa'ñe iohua'ija'a nepi, iote paja'cohua'i a'ni cajë yo'ohuë. ³⁵ Jaje yo'ojëna, paipi ai ñahuë. Cui'ne pai ëjahua'ique cue'cuejë cahuë:

“Yecohua'ire huasopi. Yureta'a co'ye huasoyere paji, nuñerepa Cristo Maija'quë tsequërepa pani co'ye huasoye pa'ini.”

³⁶ Cui'ne soldado pajje cue'cuejë ite o'sa cuiya'i conore ocuasi'i cajë yo'ohuë. ³⁷ Jaje yo'ojë ite cahuë:

“Judío pai ëjaë pani më'ëja'a co'ye huasojë'ë.”

³⁸ Cui'ne i siopë ëmëje'ere toyasico paco'ë, griego, latín cui'ne hebreo cocapi ñeje: IQUË JUDÍO PAI ÈJAËPI.

³⁹ Co'aye yo'ocohua'i aquëre que deosiquëpi iti maca dequëpi tea ju'i co'aye capi, ñeje:

“Më'ëpi Cristorepa pani më'ëja'a co'ye huasoni jetyo'je yëquëre huasojë'ë.”

⁴⁰ Jaje caquëna, yequëpi i cajeire capi cama'ë:

“¿Maija'quëre ca'rama'quë, më'ëje cui'ne ju'ija'quë me casi'ni? ⁴¹ Mai cato nuñerepa co'aye yo'ocohua'ipi yo'o cuañoñë, jare mai co'aye yo'osi do'ire saijë. Jaje pa'iquëta'are iquë ti co'aye yo'oma'quëpi yo'o cuañoji, ñaquë më'ë.”

⁴² Cani ja maca capi:

“Jesús huañeyema'ë pa'ijë'ë, yë'ëre më'ë cuañe huëo maca.”

⁴³ Caquëna, Jesupi capi, ite:

“Nuñerepa cayë, më'ëre. Yurepi yë'ë ja're coni pa'ija'quë a'ë, de'o hue'ñare.”

Jesús Ju'ise'e

(Mt 27.45-56; Mr 15.33-41; Jn 19.28-30)

⁴⁴ Mu'se joporepa pa'i maca si'a yeja ñamije pa'iorepa de'opi, tres pa'i macaja'a na'iquëna. ⁴⁵ Èsëje miañe pa'ni cui'ne ta'tëpo capi Maija'quëre se huë'e Maija'quë pa'i sito tëhuasicoje jopore paja'a tsata saji'i, ëmëje'epi meñe huë'ehuëre pana. ⁴⁶ Ja maca Jesupi cuipi:

“Ja'quë, Ja'quë yë'ë joyo më'ëna isi nëoñë.”

Jaje cani juni huesëpi.

⁴⁷ Ja maca capitán, romanopi iye yo'ose'ere ñani Maija'quëre sihuaquë capi:

“Nuñerepa iquë ti co'aye yo'oma'quë paji'i.”

⁴⁸ Si'ahua'i ja maca pa'isicohua'ipi ite yo'ose'ere ñani quëquë huesëjë coti saihuëana të'cajë saë'ë. ⁴⁹ Jaje saijëta'are si'ahua'i Jesús ñacohua'ipi cui'ne nomiohua'i Galileapi tuisicohua'ipi so'ona pëani ñahuë, iye yo'oye.

Jesure Tase'e

(Mt 27.57-61; Mr 15.42-47; Jn 19.38-42)

⁵⁰ Pajil'i, te'i nuñerepa yo'oquëpi i mami José hue'equëpi, Judea vejare Arimatea daripëre pa'iquë. Jaë cato judío pai ëjaohua'i aquë paji'i. ⁵¹ Iquë José cato Maija'quë t'e'te aye yo'oye ñasi'i cuasaquë utequë paji'i. Ja je pa'ipi yequë ëjaohua'i Jesure huai ja'ñere cajëna, te'e cui'ne cuasaye papi. ⁵² Jaje pa'ina, ëjaëpi Pilatore sani seji'i, Jesús capë ta ja'ñere caquë. ⁵³ Cruzu dequëre casani jai cañapi ca'neni quëna vejana coje nesicona oapi, ja yë'ta'a paire tama'a cojena. ⁵⁴ Huajë mu'se pa'ija'coni ne de'hua mu'se paji'i. Ja mu'se cato tsoe huëoye ja'i maca pa'iji.

⁵⁵ Galileapi Jesure nomiohua'i tuisicohua'ipi sani tasi daripë ñahuë, me gare'ni, i capë cajë. ⁵⁶ Ñani ja maca huë'ena co'ini huëo së ma'ña ne de'huahuë. Ne de'huani huajë mu'se huajëhuë, iti cuañese'le pa'ijeje.

24

Jesús Ju'isiquëpi Huëise'e

(Mt 28.1-10; Mr 16.1-8; Jn 20.1-10)

¹ Du'ru macarepa co'amaña ne mu'se pa'i maca cui'naohua'ipi saë'ë, tasi daripë quë'rona nea hue'ñerepa huëo sëñe ne de'huase'ere sajë. Cui'ne yecohua'i nomiohua'i con'i saë'ë. ² Ja maca ti'ajë ñajëna, quëna pë daripë sjosicopi tïrore pa'iona, ti'ahuë. ³ Ti'ani cacajë Èjaë Jesús capëre ti'ama'pë. ⁴ Peoquëna, ai quëquëhuë, me nei'ni cajë. Jaje quëquëjë ñajëna, jarote caya ëmëohua'i mia ju'i caña ju'icohua'ipi iohua'i ja're con'i nëcahuë. ⁵ Jaje ña quëquëni vejare pana në me huesëjëna, ñajë jaohua'ipi, cahuë:

“¿Iquere co'eye'ni, ju'isicohua'i quë'ro? Tsoe huajëquëpi pa'iji. ⁶ Iñore pa'ima'ë pa'iji. Tsoe huëji'i. Cuasajë'ë. Ja yë'ta'a Galilea pa'ima'ca i ca'ñere, ⁷ ñeje: 'Pai Mamaquë co'aye yo'ocohua'i jëñana isisiquë pa'ija'quë api. Pa'ina, jaohua'ipi queja'cohua'i a'ë, soquë sarahuana. Jaje yo'osiquëta'a toaso mu'seña pa'i maca huajëquë huëija'quë api.' Tsoe jare quëapi”.

⁸ Jaje caëna, ja maca Jesús ca'ne cuasa ñajaë'ë. ⁹ Ja jeteyo'je daripë ñasicohua'ipi co'ini si'aye iohua'i ñase'ere quëahuë, once soisicohua'ire cui'ne si'ahua'i iti maca con'i pa'icohua'ireje. ¹⁰ Iye coca i soisicohua'ire sani quëasicohua'i cato paë'ë: María Magdalena, Juana, María, Jacobo pëca ja'co, cui'ne yequë nomiohua'i con'i. ¹¹ Jaje quëajëna, i soisicohua'ipi jaohua'i quëaye asani sehuoma'pë paë'ë, coa cuepejë cayeje pa'ye nëina.

¹² Jaje nuñerepa cayë cuasama'quëta'a Pedropi etani huë'huëquë saji'i, tasi daripëre ñasi'i caquë. Sa ti'ani ñaquëna, ite ca'nesi caña tïrona ne saose'epi paji'i. Pa'ina, ñani ai cuasaquë saji'i, huë'ena.

Emaúsna Sai Ma'ana Yo'oye

(Mr 16.12-13)

¹³ Jare ja mu'se caya ëmëohua'i Emaús daripëna saë'ë, Jerusalénci once kilómetro sai hue'ñana. ¹⁴ Saijë Jesús ayere cajë saë'ë. ¹⁵ Jaje cajë saijëna, jare ipi Jesús jaohua'ire tsiojaji'i. Tsiojani iohua'i ja're con'i saji'i. ¹⁶ Saina, a'ri maña carapi, iohua'i ña ti'are paye ite. ¹⁷ Ja maca sai Jesupi jaohua'ire seji'i:

“¿Iquere sa'ñe cajë saiyë'ni, ma'aja'a saini? ¿Me yo'ojë oicohua'i pa'iyë'ni?”

¹⁸ Caquëna, jaohua'i aquë Cleofas hue'equëpi sehuopi, ite:

“Si'a yeja Jerusalén daripë iye mu'se yo'ose'e asayë. ¿Jaje pa'iquëta'are cui'ne më'ëse'e iti huë'ña pa'inije asama'ë pani sequë?”

¹⁹ Caquëna, ja maca ipi capi, ite:

“¿Me yo'ore'ni?”

Caquëna, iohua'ipi cahuë:

“Jesús Nazaret aquëpi, Maija'quëre quëacaiquëpi, si'aye tutu quë'ipi cui'ne i cayeje Maija'quë ña hue'ñana, nuñerepa caquëpi si'a pai ña hue'ñana caquëre pare yo'ose'ere cayë. ²⁰ Jaje pa'ini, queni huani jeohuë, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i éjaohua'i maire cuañecohua'i cui'ne si'a éjaohua'i huani jeoñe pa'iji cajëna. ²¹ Yëquë cato jaëpi Israel paire huasoja'quë así cajë utecohua'i paë'ë. Yure jaje pa'ijëna, si'aye iye co'aye yo'ohuë, coa toaso mu'seña ite yo'ose'e tëtosaiji, yure. ²² Jaje yo'ose'e pa'itoje ai jerepa ai cuasaye pa'iji. Yëquë ja're coní nomiohua'i pa'icohua'ipi nea hue'ñarepa sani ña quëquëhuë, tasi daripë. ²³ Jesús capë peoco pa'ina, jaje ñani jaohua'ipi dani yëquëre quëahuë. Huëo caní ñañeja pa'ye huiñaohua'ire ñajëna, jaohua'ipi Jesús huajëquëpi pa'iji cahuë cajë. ²⁴ Ja jeteyo'je yëquë cajeohua'ije tasi daripëre sani ñajëna, jare jaje nomiohua'i case'eje pa'ye pa'ina, t'i'ani ñahuë. Jesureta'a ñama'pë paë'ë.”

²⁵ Jaje quëaquëna, ja maca Jesupi capi, jaohua'ire:

“Asa t'i'ama'cohua'ire pa'ni, mësaru. Je yëhua asani sehuoja'cohua'i a'ni Maija'quëre quëacai'cohua'i cajë pa'ise'e. ²⁶ ¿Mësarupi cuasato Cristo ai yo'oye pa'ja'quë paquë si'aye iye ja yë'ta'a i de'o hue'ñarepa saima'ë pani?”

²⁷ Jaje se caní ja maca quëa huëopi, si'aye ite yo'o ja'ñere cajë toyase'ere. Moisés toyaquë pa'ise'epi huëoni cui'ne yecohua'i Maija'quë quëaquëna, toyasicohua'i toyajë pa'ise'e coní quëapi.

²⁸ Iohua'i cajë saisi daripëna t'i'ani, Jesús ja yë'ta'a i sai hue'ña sasi'i caquë yo'oyeje yo'opi. ²⁹ Jaje yo'oquëna, jaohua'ipi soihuë:

“Yëquë ja're coní pëajë'ë na'iji, coa ñami de'o tējiji.” Asani ja maca Jesús iohua'i ja're coní cacani pëapi. ³⁰ Pëasiquëpi a'o ai saihuëna iohua'i ja're coní ja'rusi maca ipi panpë ñi Maija'quëre se pëpapi jëyoni jë'yecuë jaohua'ire aopi. ³¹ Jaje i yo'o maca ña títahuë, ire papi cuasajë. Jaje cuasa maca tsoe peo hue'ña huesëpi. ³² Ja maca iohua'ija'a sa'ñe cahuë:

“Maipi asahuë, mai joñoa ai sihua éaye nëiñe, ma'aja'a dai toyase'ere ipi quëaquëna.”

³³ Jaje ñani ti uteye peoyerepa ma'aja'a dai huëoni daë'ë, cui'naohua'ipi Jerusalénna. Títajëna, jarote paë'ë, once Jesús soicohua'i tsi'sisicohua'ipi iohua'i cajeohua'i ja're coní. ³⁴ Pa'ijëna, títani asajëna, jaohua'ije cahuë:

“Nuñerepa Jesús huëji'i. Cui'ne ise'ere iñopi, Simónre.”

³⁵ Cajëna, ja maca iohua'ije quëahuë, ma'aja'a saijëna, yo'ose'ere. Cui'ne Jesupi panre jë'yecuëna, ñani ite ña títase'ere.

Jesupi Ñaiñe, Ire Yeyecohua'ina
(Mt 28.16-20; Mr 16.14-18; Jn 20.19-23)

³⁶ Ja yë'ta'a iti yo'ose'ere cajëna, Jesús iohua'i jopore pana ñai nëcapi. Ja maca pëpapi, ñeje caquë:

“De'oye pa'ija'cohua'i a'ë, mësaru.”

³⁷ Caquëna, jaohua'ipi ai quëquë huesëhuë, i pa'isi joyore ñañë cuasajë.

³⁸ Jaje cuasajëna, Jesupi jaohua'ire capi:

“¿Me yo'ojë quëquë huesësicohua'i pa'iyeni? ¿Me yo'ojë mësaru joñoa jëa coeyequë hue'eyeni? ³⁹ Ñajë'ë, yë'ë jëñare cui'ne yë'ë quëore. Jare yë'ë i a'ë, mësaru ñasiquërepa. Patoni cui'ne ñajë'ë. Joyo cato capë cui'ne tara peocoa. Mësarupi yë'ëre ñajëta'a capë tara hue'equë pa'iyë. Yë'ë a'ë, me joyo pa'iyëni.”

⁴⁰ Jaje caní jaohua'ire iñopi, jëña cui'ne quëo ite quese'ere. ⁴¹ Jaje yo'oquëna, ja yë'ta'a ire papi cuasaye pahüë, ai sihua do'ire, cui'ne quëquë do'ire. Jaje pa'ina, Jesupi jaohua'ire capi:

“¿Ai maña paye, iño?”

⁴² Caquëna, ini isihuë, tsiaya hua'i tsaro sëyosiconi. ⁴³ Isijëna, ini iohua'ique ñajëna, aji'i. ⁴⁴ Ja jeteyo'je capi, jaohua'ire:

“Ja yo'ose'e cato yë'ë mësarü ja're ja yë'ta'a conï pa'i case'ere yo'ohuë. Si'aye Moisés cuañese'e cui'ne Maija'quëre quëacaicohua'i toyase'e, cui'ne Salmos toyase'e si'aye ti'añe paji'i. Me paquë'ni, nuñerepa case'e. Jaje pa'ina, yo'ohuë.”

⁴⁵ Ja cato quëapi, toyase'e cayere nuñerepa asa ti'ajajë caquë. ⁴⁶ Jaje pa'ina, quëaquë jaohua'ire capi:

“Ñeje toyase'e pa'iji. Cristo ai yo'oquë juni huesëye pa'iji. Jaje ju'isiquëta'a toaso mu'seña pa'i maca cui'naëpi huëija'quë api. ⁴⁷ Jaje pa'ina, Cristo mamire cajë quëaye pa'iji. Si'a huë'ña pa'icohua'ire Jerusalén paire quëa huëoye pa'iji. Huëosicohua'ipi ñeje cajë: Ja'në cuasase'e jeoni ponëjë'ë. Jaje yo'ojëna, mësarü co'aye yo'ose'ere sai de'huacaiye pa'ija'coa. ⁴⁸ Jaje pa'ina, mësarü a'ë, yure iye ñasicohua'irepa. ⁴⁹ Ina, yë'ëpi, ja'quë ca nëose'e jëjo daoja'quë a'ë, mësaruna. Jaje pa'ina, saima'pë iño Jerusalén daripëre pa'ijë'ë, ma'tëmo jëjo dao tuture utejë'ë, mësarü suña ja'ñere.”

Ma'tëmona Sa Cuañoñe

(Mr 16.19-20)

⁵⁰ Jesupi sai sapi, jai daripë Betaniare pana. Jarona jëña mëani Maija'quëre seçacaji'i, jaohua'ire. ⁵¹ De'oye pa'ijë'ë, canï jaohua'ire jeoni ma'tëmona sa cuañoipi. ⁵² Ja jeteyo'je Maija'quëre seni tëjini co'ihuë, Jerusalénna ai sihuajë. ⁵³ Cui'ne si'anë Maija'quëre se huë'ere pa'ijë Maija'quëre de'oquë api cajë sihuajë paë'ë. De'oji. Ca tëjihüë.

SAN JUAN

De'o Cocapi Paj De'ose'e

¹ Ja yë'ta'a yequë co'amaña pa'ima'në iti coca tsoe paji'i. Iti coca cato Maija'quë ja're paji'i. Iti coca cato Diusupi. ² Du'ru huëo macana Maija'quë ja're conì paji'i, iti cocapi. ³ Ipi Maija'quë ja're conì co'amaña de'huapi. Peoji, i de'hua ma'ñe, si'aye i de'huase'e a'ë. ⁴ Ini paji'i, ti pani huesëye. Ti pani huesëyepi paire miacaiye pa'iji. ⁵ Iye miañepi nea hue'ñare pana miacaji'i. Miacaina, neañepi ne yayo ti'añe papi.

⁶ Pa'iji, Maija'quë jëjo daoquë Juan hue'equë. ⁷ Jaë cato iti miañe ñasiquëpi quëacaiquë paji'i, i cayere care paji cuasani si'a paj asajajë caquë. ⁸ Juan cato miañe peopi. Jaë cato coa miañe ñasiquëpi quëacaiquë paji'i. ⁹ Nuñerepa si'a paire miacaiyepi iye yejana títapi.

¹⁰ Ipi Diusu ja're pa'i iye yeja de'huasiquëta'are iye yeja pa'icohua'ipi ire papi cajë asaye pahüë. ¹¹ I paire pana daji'i. Daisiquëta'are i paipi ite de'oye sihuajë yo'oye pahüë. ¹² Jaje jai paj jëta'are de'hue te'ohua'ise'e sihuajë ite nuñerepa Cristo huasoquë api cuasajë asahuë. Jaje ite cuasasicohua'ini nuñerepa Maija'quë mamajërepa pa'iyepi. ¹³ Paj mamajëre pa'iohua'i peoyë. Diusu mamajë cato, Diusupi necaina, i mamajë de'osicohua'i a'ë. Paj ai de'oyepi ai de'oma'cohua'i a'ë. Panita'a coa yëjë yo'oyepi ai de'ose'eje pa'iohua'i peoyë.

¹⁴ Cristopi paj de'oni mai ja're conì paji'i, paire oiquëre papi, cui'ne nuñerepa pa'ipi. Jaje pa'ini i de'oque pa'iyerepa ñahuë, yëquëpi, Maija'quë Mamaquërepa te'i macapi, ai de'oque'erepa pa'ina. ¹⁵ Jaje pa'ina, Juan Cristo do'ire ca'aji'i, ñeje:

“Iquë api, yë'ë mësarute quëasiquë. Jaëni yë'ë quëahuë. Yë'ë jeteyo'je daiji, jerepa pa'i. Yë'ë peo'në pa'isiquë ca'aji'i.”

¹⁶ De'oye pa'iyepi t'ahuë, i do'ipi. ¹⁷ Cuañese'e cato Moisésja'a Maija'quëpi isise'e a'ë. Cui'neje paire oiyepi, cui'ne nuñerepa yo'oye cato Jesucristoja'a isise'e a'ë. ¹⁸ Te'ijë Diusure ñasiquë peoji. Coa i mamaquë i ja're conì pa'iquëse'e. Jaëse'e ñapi. Maire quëa iñopi, i pa'iyepi aye.

Jesucristo Ayere Juan Cacaïse'e

(Mt 3.11-12; Mr 1.7-8; Lc 3.15-17)

¹⁹ Jerusalén pa'i judio ëjaohua'ipi Maija'quë huë'e ñacaicohua'ire cui'ne levitasre jëjo saoreña, Juanre iquei'ni më'ë cajë seni asaja'cohua'ire. ²⁰ Jaje jëjo saorena, sani sejëna, Juanpi t'ñarepa quëa'ña:

“Yë'ë cato Cristo Maija'quë paire huasoquë peoyë.”

²¹ Jaje caguëna, seni coreña:

“¿Jaje pa'ito iquei'ni, më'ë, tsoe hue'ña Maija'quë quëacaiquë pa'isiquë?”

Cajëna, Juanpi caëña:

“Pani.”

Yequë seni coreña:

“Jaje pa'ito ¿Maija'quëre quëacaiquë daija'quë api ca nëosiquë aë, më'ë?”

Jaje catoje sehuouña:

“Pani.”

²² Ja maca careña:

“¿Iquei'ni, jaje pa'ito? ¿Me yëquëre jëjo daosicohua'ire sani quëaja'cohua'i a'ni? Më'ë ayere quëajë'ë, yëquëre.”

23 Cajëna, Juanpi caëña:

“Yë'ë cato yë'ose'e cuene yejapi cuiquë a'è: ‘Nui ma'arepa hui'yojë'ë, Èjaë daija'a ma'a.’ Maija'quëre quëacaiquë Isaías caquë pa'ise'eje caquë a'ë, yë'ë.”

24 Juanre sani casicohua'i cato fariseo paipi jëjo saosicohua'i paë'ë.

25 Jaohua'ipi setëña, ite:

“Cristo peoni, cui'ne Elíasje peoni, cui'ne Maija'quë jëjo daosi'i casiquëje peoni, ¿Me yo'oquë cui'ne oco doquë'ni?”

26 Cajëna, Juanpi caëña:

“Yë'ë cato oco doquë aë. Jaje pa'iquëta'are mësarü ja're conü pa'iji, mësarü ña ti'ama'quëje. 27 Jaë cato yë'ë jeteyo'je daija'quë api, yë'ëre tëto saisiquëpi. Yë'ë cato do'i peoyë, i zapato joyecaiyeque.”

28 Iye cato Betábara hue'e hue'ñana yo'ose'e a'ë, Jordán tsiaya ësë mëi t'e'tena Juan oco do hue'ñana.

Maija'quë Yëi Ñamapi, Jesús

29 Se ñatasi mu'se Jesupi Juan quë'rona tsio daina, ñaquë caëña, Juan:

“Ñajë'ë. Iquë api, Maija'quë Yëi ñama iye yeja pa'icohua'i tayo yo'oye nejocaiquë. 30 Yë'ë jaëni cahuë: ‘Yë'ë jeteyo'je daiji, yë'ëre tëto saisiquë. Jaë cato yë'ë peo maca pa'isiquë api.’ 31 Yë'ëje huesëhuë. Iquei'ni cuasahuë. Jaje pa'iquëta'are ocopi dohuë, Israel paipi ñajajë caquë.”

32 Caëña, Juan yequeje:

“Yë'ëpi ñahuë, Maija'quë de'o joyopi ma'tëmopi su'teje pa'ipi ina caji pëaquëna. 33 Yë'ë cato ja yë'ta'a huesëhuë, iquei'ni cuasaquë. Jaje pa'iquëta'are yë'ëre oco dojë'ë caquë cuañesiquëpi capi: ‘Më'ëpi oco doquë ñaquëna, de'o joyopi caji ña pëasiquëpi. Jaë api, paire Maija'quë de'o joyopi doquë.’ 34 Jaje pa'ina, yë'ë iti ñasiquëpi quëacaiquë pa'iyë, Maija'quë Mamaquëre papi caquë.”

Jesús I Ye'yacohua'ire Du'ru Macarepa Nese'e

35 Se ñatasi mu'se Juan cui'ne i ye'yacohua'i conü paë'ë, ja'rë pa'isi macare.

36 Pa'ijëna, Jesús da saina, ñaquë Juan capi:

“Ñajë'ë. Jaë api, Maija'quë Yëi ñama.”

37 Jaje Juan caquëna, asani i ye'yacohua'ipi cayaohua'i Jesure tuteña. 38 Jaje tuijëna, Jesupi asani co'ye ñani caëña, jaohua'ire:

“¿Iquere co'eye'ni?”

Caquëna, iohua'ipi careña:

“Ye'yaquë, ¿Më'ë jerona pa'iquë'ni?”

39 Cajëna, Jesupi capi:

“Dani ñajë'ë, yë'ë pa'i hue'ña.”

Caëna, i pa'i hue'ñana sani ñani i ja're pëani paë'ë, cuatro pa'i maca ti'asicohua'ipi iti mu'se na'i macaja'a.

40 Juan caquëna, asani tuisicohua'i aquë cato, te'i Andrés paji'i, Simón Pedro yo'jei. 41 Ja yë'ta'a yeque yo'oma'në du'ru macarepa cato Andrés, maja'yë Simónni sani co'epi. Ti'ani capi, ite:

“Ti'ahuë, yëquë, Mesías maire huasoquë.”

42 Jaje quëani Andrés sai saëña, Simónre Jesús quë'rona. Saquëna, ñani Jesupi caëña:

“Më'ë cato Jonás mamaquë Simón'ë. Jaje pa'iquëta'are Cefas hue'equë pa'ijë'ë. Jaje cani Pedro caye a'ë. (Mai coca cani quëna pë caye pa'iji.)”

Jesús Soise'e Felipere Cui'ne Natanaelre

⁴³ Se ñatasi mu'se Jesús Galilea yeja què'rona sasi'i caquè yo'oquè, Felipere tì'api. Tì'ani capi:

“Tuijè'è, yè'ère.”

⁴⁴ Iquè Felipe cato Betsaida daripè aquè paji'i, Andrés cui'ne Pedro pa'i hue'ña aquè. ⁴⁵ Ñani ja maca Felipe Natanaelre co'ese'e caquè sani tì'ani ìte capi:

“Ai tsoe Maija'quère quèacaicohua'i cui'ne Moisés toyaquè pa'isiquèni ñahuè, yèquè. Jaè cato Jesupi José mamaquè Nazaret daripèpi aquè api.”

⁴⁶ Caquèna, Natanaelpi capi:

“¿Nazaret daripèpi de'o paì eta tì'añe pa'iquè?”

Caquèna, Felipepi capi:

“Dani ñajè'è, ìni.”

⁴⁷ Natanaelpi Jesús què'rona tsiojaina, Jesús capi:

“Nuñerepa Israelita macapi daiji, iquè cosoye peoquèpi.”

⁴⁸ Jaje caquèna, Natanaelpi sequèña:

“¿Me yè'ère ñaquè'ni?”

Caquèna, Jesupi capi:

“Ja yè'ta'a Felipe mè'ère soima'nè ñahuè, Higuera soquè yè huè'ehuère mè'ère nèca maca.”

⁴⁹ Ja maca Natanaelpi capi:

“Ye'yaquè, mè'ère cato Diusu mamaquè a'è. Judío paì èjaère pa'è, mè'ère.”

⁵⁰ Caquèna, Jesupi sehuopi:

“¿Coa Higuera soquè yè huè'ehuère pa'i maca ñahuè case'ere nuñerepa Èjaèpi caji caquè asaquè, mè'ère yè'ère? Ai jerepa pa'yere, mè'ère ñaja'què a'è, jeteyo'je.”

⁵¹ Yequeje Jesupi capi, ìte:

“Nuñerepa cayè. Ma'tèmo hui'yosicopi pa'iona, Diusu hui'ñaohua'ipi mèisicohua'ipi cajesisicohua'ipi Paì Mamaquèni cajè yo'ojèna, ñaja'cohua'i a'è.”

2

Caná Daripèna Huejase'e

¹ Toaso mu'seña sa tètò sai maca Caná daripère hueja fiesta paquèña, Galilea yejare. Jarote Jesús pèca ja'cojè pacoña. ² Jesús cui'ne ì ye'yacohua'i conì hueja fiestana soi cuañoisicohua'ipi pa'ìjè sateña. ³ Cuiya'i o'sa carajaisi maca, Jesús pèca ja'copi cao:

“Cuiya'i o'sa yure peoji.”

⁴ Cacona, Jesupi sehuopi:

“¿Nomio me yo'oco jaje yè'ère caco'ni? Yè'è yo'o maca ja yè'ta'a tì'añe paji.”

⁵ Jaje catojè iopi cao, paìre necaicohua'ire:

“Ì cayeye yo'ojè'è.”

⁶ Jarote seis quèna yurupèa paji'i, judío paì si'si cuya tojè yo'o yurupèa. Te'e yurupè cato veinte panita'a veinticinco galones doye paji'i. ⁷ Jesupi paìre necaicohua'ire capi:

“Iye yurupèana ocore do'e tìmjèjè'è.”

Caèna, do'e tìmjèrèña. ⁸ Do'e tìmjèrena, Jesupi capi:

“Yure cato a'ri maña doni fiesta yo'oye ñacaiquèna sacaijè'è.”

Caèna, jaje yo'oreña. ⁹ Sarena, fiesta yo'oye ñacaiquèpi, ocopi cuiya'i cono de'ose'ere neñapi, huesèquè. Itì ñajè ocopi yurupèana dosicohua'ise'e ja'è cuasahuè. Jaje neñani fiesta yo'oye ñacaiquèpi huejaquère soini capi:

¹⁰ “Si'a pai du'ru macarepa cato de'o cuiya'i çonore pare uçucoa. Ai uçusi macarepa jeteyo'je a'ri maña de'o cuiya'i çono ocuacoa. Jaje pa'iquêta'are mè'è cato ai de'o cuiya'i çonore pare de'huahuè.”

¹¹ Jesús Caná daripë Galilea yejana pai yo'o tî'a ma'ñere yo'ose'e cato du'ru macarepa yo'o iñose'e paji'i, ì de'oquêrepa pa'iyere. Jaje yo'ouna, ìte ye'yecohua'i ìre papi cuasahuè.

¹² Iye yo'o tējisi jeteyo'je Capernaum daripëna saji'i, pëca ja'co, yo'je tsj, cui'ne ì ye'yacohua'i çoni saijëna. Sani jaron a paë'è, a'ri maña mu'seña.

Jesupi Maija'quë Huë'ere Tsoa Tose'e

(Mt 21.12-13; Mr 11.15-18; Lc 19.45-46)

¹³ Israel pai Egíptopi etajë pa'ise'ere cuasajë judío pai yo'o mu'seña tî'a tējiquëna, Jesupi Jerusalénna saji'i. ¹⁴ Sani tî'api, Maija'quë huë'ere curiquë neñu'u cajë duruhuequere isicohua'i, cui'ne yëi ñamare isicohua'i, cui'ne su'tere isicohua'i cui'ne curiquë cambiacohua'i ja'rusicohua'ipi ñu'ijëna, ñani. ¹⁵ Jesupi johua'ire si'seja'core neni yureta'a si'a paire co'amaña isicohua'ire yëi ñamare cui'ne huequere çoni te'epi curiquë cambiajë ñu'icohua'ini eto saoni johua'i curi topëa jea ña'ñe saocai, cui'ne mesa saihuëaje jë'je taño saocaji'i. ¹⁶ Su'tere isicohua'ini capi:

“¡Eto saojë'è, iño pama'pë! ¡Yë'è Ja'quë huë'ere co'amaña huero huë'e neni yo'oma'pë!”

¹⁷ Ja maca ì ye'yacohua'ipi toyase'e cayere cuasa ñajateña, ñeje cayere: “Si'aye yë'è pa'iyë mè'è huë'ere cuasani ñacai yo'oyë.”

¹⁸ Ja maca judío paipi Jesure sei'è:

“¿Iquepi mè'è iñoja'quë a'ni, mè'è cuañequë pa'iyë iye yo'oquë?”

¹⁹ Cajëna, Jesupi sehuopi:

“Nejojë'è, iye huë'ere. Jaje yo'ojëna, yë'ëpi coa toaso mu'señapi nesi'i, cui'naoni.”

²⁰ Caquëna, judío paipi careña:

“Cuarenta y seis ometëcarepa nesicore ¿me mè'ëpi coa toaso mu'señapi huë'e nesi'ni?”

²¹ Jaje Jesús cani ì capëre capi, huë'ere pare caye papi. ²² Jaje pa'ina, Jesús ju'isiquëpi huëisi maca ì ye'yacohua'ipi cuasa ñajateña, ì iye case'ere. Cui'ne ja maca toyase'e case'eje nuñerepa care pa'ë cajë asahuè.

Si'aohua'ire Jesús Ñaquë Api

²³ Jesús Jerusalénre pa'ì pai yo'o tî'a ma'ñere yo'oquëna, ñani jai pai ìte ìre papi cajë asahuè, Israel pai Egíptopi etase'ere cuasajë yo'o fiesta pa'ì maca yo'oquëna. ²⁴ Jaje pa'iquêta'are Jesús cato pai cuasayere ñani pai nuñerepa cayë cuasaye papi, si'aye pai cuasaye ñaquë sète. ²⁵ Paipi ìte dani jaje yo'oquë api iquë cajë quëa tî'añe peopi, tsoe ise'e asapi, pai jöyo cuasajë pa'iyë.

3

Jesús Cui'ne Nicodemo

¹ Paji'i, te'ì fariseo Nicodemo hue'equë. Jaë cato ëjaërepa paji'i, judío pai aquë. ² Jaje pa'ipi Nicodemo ñami Jesure ñasi'ì caquë, sani capi, ìte:

“Ye'yaquë, asayë, mè'ère Diusupi ye'yaja'quëre jëjo daosiquëpi pa'ì, pai yo'o tî'a ma'ñere yo'oquë tutu iñoquë cui'ne si'aye yo'oquëna. Pa'ise'e pa'ini jaje yo'o tî'añe peoji, Diusupi çoni yo'oye pato.”

³ Caquëna, Jesupi capi, ìte:

“Nuñerepa mè'ère cayë, pëca ja'coja'a të'ya daise'eje pa'ye tìjupë të'ya dani cuañoma'quë pani Maija'quë cuañe te'te ñañe peoji.”

4 Caquëna, Nicodemopi seji'i, ite:

“¿Me jaje aipi pëca ja'cona caca conì t'è'ya dani cuañoñe pa'iquè'ni? ¿Me jaje yo'oye pa'iquè'ni?”

5 Caquëna, Jesupi sehuopi:

“Nuñerepa mè'ère cayè. Cui'naëpi pëca ja'co t'è'ya daise'eje pa'ye ocopi cui'ne joyopi t'è'ya dani cuaño'ma'què cato Maija'què cuañe te'te cacaye peoji.

6 Pëca ja'quèohua'i paipi parena, t'è'ya daisicohua'i cato jare pai pa'iyè. Joyopi t'è'ya daisicohua'i cato jare joyo acohua'i pa'iyè. 7 Ai cuasama'è pa'ijè'è. Yè'ëpi ñeje cato: ‘Si'a pai huajèye ai de'oye pa'iji.’ 8 Tutu cato si'a hue'ña daicoa, io pisiyese'e asajëna. Jaje pa'iquè'ta'are huesèyè, io dai hue'ña cui'ne io sai hue'ñaje. Si'a joyopi t'è'ya daisicohua'i cato, tutuje pa'iohua'i pa'iyè.”

9 Jaje caquëna, Nicodemopi seji'i:

“¿Me jaje yo'oye pa'iquè'ni?”

10 Seina, Jesupi sehuopi:

“¿Mè'è judío paire ye'yaquère pata'a huesèquè'ni, iye? 11 Nuñerepa mè'ère cayè, yèquè asayere, cui'ne iti ñase'ere quèayè. Jaje pa'iquè'ta'are mësarupi nuñerepa cayè cajè asaye pañè. 12 Iye yeja ayere quèaquëna, asama'pè pani ai jerepa asaye peoji, yè'ëpi ma'tèmo ayere quèato.

13 Pai mañaje ma'tèmo mënì ñama'cohua'i a'è. Coa iti hue'ñapi Pai Mamaquè daisiquèse'e asaji, ma'tèmo aquèse'e. 14 Moisés añare cuene yejana neni soquè tarapëna téoni huèo nècoquè pa'ise'eje cui'ne Pai Mamaquèje huèo nèco cuañoja'què api. 15 Si'ahua'i ite secohua'ipi ne huesèma'pè ti pani huesèyere pajajè caquè.

Maija'què Paire Oise'e

16 Si'a paire oi do'ire Maija'quèpi i mamaquè te'i macani isipi, si'a pai ite, nuñerepa ire papi, cajè cuasacohua'ipi ne huesèma'pè, ti pani huesèjajè caquè. 17 Diusu mamaquère jèjo daoma'è paji'i, paire nejoja'quëni. Jèjo daopi, huasoja'quëni.

18 Diusu mamaquère nuñerepa i api caquè cuasaquèpi nejosiquè peoji. Jaje pa'iquè'ta'are ire papi caquè cuasama'quèpi nejosiquè pa'iji, Diusu mamaquère asama' do'ire. 19 Ire papi cajè cuasama'cohua'i cato nejosicohua'i a'è, miañepi iye yejana daisiquè'ta'a nea hue'ñare miañe jerepa yèhuè, iohua'i yo'oyepi co'a do'ire. 20 Si'a pai co'ayere yo'ocohua'ipi miañere cocohua'i a'è, iohua'i yo'oyepi tiñarepa ña cuaño'ma'quëni cajè. 21 Jaje pa'iquè'ta'are de'oyerepa yo'ojè pa'icohua'ipi tsió daiyè, miañena. Iohua'i yo'oye cato Diusupi yëni cõcaina, yo'oye a'è cajè iñoñu'cajè.”

Jesús Ayere Juan Ca Cõse'e

22 Ja jeteyo'je Jesús i ye'yacohua'i ja're conì Judea yejana saji'i. Jarote tsoe maca iohua'i ja're pa'i oco doquè yo'opi. 23 Juanje ja mu'seña cato Enón què'rore oco doquè paji'i, Salim ja'ye macare, jarote ocoje ai pa'i do'ire. Si'a pai i què'ro daisicohua'i oco do cuañosicohua'i paè'è. 24 Iye cato ja yè'ta'a Juanrè tseani coma'nè yo'ose'e a'è.

25 Ja maca Juan ye'yacohua'i acohua'ipi judío pai ja're sañope yo'ojè careña, si'si toa tõe ayere cajè. 26 Jaohua'ipi Juanre sani careña:

“Ye'yaquè, asajè'è, mè'è ja're conì Jordán tsiaya oco doquè pa'isiquèpi, mè'è yèquère quèasiquèpi. Yure cato ocore doquëna, jai pai ise'ena saiyè.”

27 Cajëna, Juanpi capi, jaohua'ire:

“Maija'quèpi isima'què pa'ito yecohua'ije jaje yo'o tutu paye peoji. 28 Tiñarepa yè'è quèahuè, mësarute. Cristo peoyè caquè, cui'ne quèahuè yè'è

cato ite ne de'huacaiquë du'ru jëjo daosiquë a'ë. ²⁹ Se ñajë'ë, cui'ne hueja fiesta je'quë huejaja'core paquë api, iti huejaquërepa. Huejaquë cajei cato cocare asaquë, sihuaquë ñu'liquë api. Jaje yë'ëje yure asaquë sihuayë, i ayere cajëna. ³⁰ Jaë cato jero sa'ana jerepa pa'i pa'ija'quë api, yë'ë cato coa jero sa'na do'i peoquë de'oja'quë aë."

Ma'tëmo Aquëpi Daiye

³¹ Ëmëje'pi daiquë cato si'a paire tëto saisiquë api. Iye yeja aquë cato jare iye yeja aquë api. Jaje pa'ina, yeja cocare caji. Jaje pa'iquëta'are ma'tëmo daiquë api, si'a pai jerepa pa'i. ³² Jaje pa'ina, ñase'ere cui'ne asase'ere quëaji. Quëaquëta'are paipi nuñerepa caji cajë asaye pañë, i cayere. ³³ Nuñerepa caji caquë cuasasiquë pani, Maija'quë nuñerepa caquë api cacaiji. ³⁴ Jaje pa'ina, Maija'quë jëjo daosiquë cato Maija'quë cocare caji, Maija'quë ëseye peoyerepa i de'o joyore isiquëna. ³⁵ Pëca ja'quë oiji, i mamaquëre. Jaje pa'ina, si'aye i jëñase'ena jëpi, yo'ojaquë caquë. ³⁶ Pai Mamaquëre ire papi caquë cuasaquëpi ti pani huesëja'quë api. Jaje pa'iquëta'are asama'ë coequë cato ja pa'iyë peoji. Peoquëpi coa ai jerepa Maija'quë pëi saiñena sai cuañëja'quë api, co'ayerepa.

4

Samaria Paire Jesús Case'e

¹ Jesupi Juan seña maca ite tuicohua'ire paquëpi cui'ne jai paire oco doquë yo'oji asareña, fariseo pai. ² Nuñerepa Jesupi oco doye papi. Coa i ye'yacohua'ipi oco dohuë. ³ Jaje Jesús asani Judea yejapi etapi, Galileana sasi'i caquë.

⁴ Co'i maca Samaria yejaja'a tëto saiye paji'i. ⁵ Pa'ina, daiquëpi Samaria yeja daripë Sicar titapi, Jacobo mamaquë Josëre yeja isiquë pa'isico quë'rona. ⁶ Jarote Jacobo oco coje paji'i. Ma'aja'a dai jë'josiquë sëte Jesús oco coje yë'quë macana ja'rupi. Mu'se joporepa paji'i, ja maca cato. ⁷⁻⁸ Ye'yacohua'ipi pai daripëna aiñe hueroñu'u cajë saë'ë. Satena, ja maca te'i ñu'ina, Samaria nomiopi oco easi'i caco daco'ë. Dacona, Jesupi capi: "Ocore isijë'ë, yë'ëre."

⁹ Jaje caquëna, Samaria nomiopi sehuoo:

"¿Më'ë judío pa'ita'a, me yo'oquë yë'ë Samaria nomioni oco hueroquë'ni?" (Judío pai cato Samaria paire tsioma'cohua'i a'ë.) ¹⁰ Ja maca Jesús sehuopi: "Diusu më'ëre isiye asaco pani, cui'ne më'ëre oco sequëreje jaë api asaco pani, më'ëpi yë'ëre setira'huë. Seona, yë'ëpi pa'i ocore pare isira'huë, më'ëre."

¹¹ Caquëna, jopi cao:

"Ëjaë, ¿jepi më'ë oco eani isisi'ni, yë'ëre? Iti eayeje peoquë, cui'ne oco coje cato huaioca. ¿Jero ayere pa'i ocoje yë'ëre isisi'ni? ¹² Iye oco coje cato yëquë ai Jacob necaisicoa. Jaje icona ije cui'ne i mamajëje cui'ne nëicohua'i'je ucujë pa'ahuë'ë. ¿Më'ëpi cuasani i jerepa pa'i a'ë cuasaquë?"

¹³ Cacona, Jesupi sehuopi:

"Si'ahua'i iye oco ucucohua'i cato si'anë oco ëaquëna, pa'iyë. ¹⁴ Jaje pa'iquëta'are yë'ë isi oco ucusiquë cato cui'naëpi oco huëoye peosipi. Yë'ë oco cato sa'nahuëre papi oco coje tsä'iñëje pa'ye etaquëna pasipi, ti pani huesëye isiyepi."

¹⁵ Ja maca cao jopi:

"Ëjaë, jaje pa'ito ja ocore isijë'ë, yë'ëre, cui'naopi oco ëaye peoye, cui'ne iye oco coje ea daiye paja'core."

16 Cacona, Jesupi capi:

“Mè'è èjère soijani ja maca daijè'è, iñona.”

17 Caquëna, iopi cao:

“Èjère peocoa'è.”

Cacona, Jesupi sehuopi:

“Èjère peocoa'è cani peore paco cayè, mè'è. 18 Ja'nè cato mè'è cinco èmèohua'ire pahuè. Yure mè'è paquè cato mè'è èjè peoji. Peocoa'è cani mè'è care pahuè.”

19 Jare asani iopi caco:

“Èjaè, mè'è cato Maija'quère quèacaiquè a'è asayè, mè'ère. 20 Yèquè aiohua'i Samaritano pai iye cutihuëna Maija'quère sejè pa'ahuè'è. Jaje pa'iquèta'are mèsaru judío paipi Jerusalénna Maija'quère señe pa'iji, cacohua'i a'è.”

21 Cacona, Jesupi sehuopi:

“Care paji cuasajè'è, nomio. Maija'quère coa si'a hue'ña pa'ijè señe tì'api. Ja maca cato ai cutihuëna panita'a Jerusalénna sani señe peosipi. 22 Mèsaru Samaria pai cato huesèjè coa señè. Yèquè judío pai cato asajè señè. Huaso coca cato judío pai tsècapè aye a'è. 23 Tsoe iti macarepa tì'api. Yure a'è, Maija'quère secohua'irepa joyore papi nuñerepa cuasajè yo'o maca. Jaje yo'oyere ai yèji, ja'què. 24 Diusu cato joyo api. Jaje pa'ina, ite secohua'ijè joyo ayere papi yo'oye pa'iji, nuñerepa yo'oyepi.”

25 Caquëna, Nomioipi cao:

“Yè'è cato asayè, Mesias, maire huasoquè Cristopi dani jaèpi si'aye quèaja'què api.”

26 Cacona, Jesupi capi:

“Yè'è a'è, ipi mè'è ja're coca caji.”

27 Jesús jaje cocare caquëna, i ye'yacohua'ipi titareña. Nomio ja're Jesús coca caquëna, quèquè ñareña. Jaje ñajèta'a seni asañu'u iquere yè ca'eni, panita'a ique cocare nomio ja're ca'eni cajè señe pahuè. 28 Ja maca io yurupè iti maca'ña ñoni pai daripèna sani cao:

29 “Dani ñajè'è, yè'è yo'ose'ere si'aye casiquëni. ¿I Cristo pa'ima'què?”

30 Ja maca asani, paipi Jesús què'rona saè'è. 31 Ja yè'ta'a pai daima'pèna i ye'yacohua'ipi Jesure cahuè:

“Ye'yaquè, ao aijè'è.”

32 Cajèna, ipi capi:

“Mèsaru ña ma'ñere yè'è cato payè, yè'è ai ja'ñe.”

33 Jaje caëna, ja maca i ye'yacohua'ipi sa'ñe iohua'ija'a seteña:

“¿Paipi dacadena, ani cama'què?”

34 Cajèna, Jesupi capi:

“Yè'è ao cato yè'ère jèjo daosiquè yèyeje yo'oye a'è. Cui'ne i co'amaña ne saocaiye a'è. 35 Mèsarupi cacohua'i a'è: ‘Ja yè'ta'a cuatro ñañèohua'i carapi, tèaye.’ Jaje cacohua'ita'are yè'èpi cayè: Ñani cuasajè'è, tase'ere tsoe querepi, tèa ja'ñe. 36 Tèaquèje sai cuaññoñe pa'iji, iti ca tèase'e cato ti pani huesèye a'è, iti taquè cui'ne iti tèaquè si'a yè'què maca sihuaye pa'iji caquè. 37 Nuñerepa caji. Pai case'e je'què ñeje: ‘Iti taquè cato yequè api cui'ne iti tèaquè cato yequè api.’ 38 Yè'èpi mèsarute jèjo saohuè, tèajè'è caquè, mèsaru ai yo'ojè ta ma'ñere. Jaje pa'ito yecohua'ipi nerena, mèsaru cato coa tèacohua'i a'è.”

39 Jai pai Samaria acohua'i Jesure ire papi cajè cuasahuè, nomio case'ere cuasajè. Jao cato cao, “Yè'è yo'ose'ere si'aye capi.” 40 Jare Samaria pai asani Jesure sei'è, pèajè'è cajè. Cajèna, asani caya mu'seña pèapi. 41 Ai jerepa ire papi cuasajè asahuè, ipi i ayere quèaquëna. 42 Ja maca Nomiore cahuè.

Yureta'a ire papi cuasayë, yëquë. Më'ë case'e asasicohua'ipi, cui'ne yure yëquëje asa conì i caquëna, ja do'ire asayë. Nuñerepa Cristo api, iye yeja huasoquë cajë.

Pai Èjaë Jo'yaë Mamaquëre Jesús Jujuse'e

⁴³ Caya mu'seña Samaria pëasiqüepi Galilea yejana saji'i. ⁴⁴ Jare ipi Jesús ca'aji'i, Maija'quëre quëacaiquëre i quë'ro acohua'i cato coecohua'i a'ë. ⁴⁵ Galilea tì'asi maca de'oye ite pëpahuë. Jaohua'i cato, Jesús Jerusalénre pa'i de'oye yo'oquëna, ñasicohua'ipi pëpahuë. Egítopi Israel pai etajë pa'ise'ere cuasajë yo'ojë te'e sani ñasicohua'ipi.

⁴⁶ Ja maca Jesús Caná daripëna co'ipi, Galilea yejana, i ocore cuiya'i o'sa cono ne sitona. Jarote paji'i, pai ëjaërepa yo'oye ayere cöcaiquëpi. Jaëpi mamaquëre Capernaum yejare ju'iquëre paquëpi. ⁴⁷ Jaje paquëpi pai ëjaëre pare cöcaiquëpi Jesús, Judea yejapi Galileana daji'i asani, sani Jesure ñapi. Ñaquë seji'i, yë'ë huë'ena sani yë'ë mamaquë junì huesë tējiquëre jujucaijë'ë, caquë. ⁴⁸ Ja maca Jesupi capi:

“Mësaru nuñere pa'ë cuasajë asaye pañë, pai yo'o tì'a ma'ñere yo'o ññoñe pato.”

⁴⁹ Jaje caquëta'are pai ëjaëre pare cöcaiquëpi capi:

“Èjaë, esa daijë'ë, yë'ë mamaquë ja ju'ima'në.”

⁵⁰ Caquëna, Jesupi ja maca capi:

“Co'ijë'ë, më'ë huë'ena. Më'ë mamaquë huajëquëpi pa'iji.”

Caquëna, care paji cuasaquë asani saji'i, i huë'ena. ⁵¹ I huë'ena je'nërepa tì'acquëna, ñani i jo'yapi ite ñaño'u cajë etani ite cahuë:

“Më'ë mamaquë huajëquë pa'iji.”

⁵² Jaje cajëna, ñipi seji'i:

“¿Ique hora pa'i maca huajëquërepa paquë'ni?”

Caquëna, iohua'ipi cahuë:

“Ñamina'a mëñerepa sa tël'yo maca, una pa'i maca ja maca suña dahuë tëto saji'i.”

⁵³ Jaje cajëna, tsihua'ë pëca ja'quëpi asani cuasa ñajaquëña, jare ja hora pa'i maca Jesús, “më'ë mamaquë huajëquëpi pa'iji” case'ere. Jaje ñani i cui'ne si'a huë'e pa'icohua'i Jesure nuñerepa i api cajë asareña.

⁵⁴ Iye yo'ose'e cato cayaye aco paco'ë, pai yo'o tì'a ma'ñere Jesús yo'ose'e, Judeapi, Galilea co'isi maca.

5

Betsaida Aquëre Jesús Jujuse'e Cu'ima'quëni

¹ Ja yo'osi jeteyo'je judío paipi fiestare yo'ohuë. Yo'ojëna, Jesujë co'i copi, Jerusalénna. ² Ja daripëre yëi ñama hue'yosi eta sa'ro paji'i. Pa'ina, jao yë'quë macare ocore tēhuosi dea pëpi Betesda mami hue'eco paco'ë. Hebreo pai coca cato jaopi cinco huajëjë ñu'i pepëa quë'io paco'ë. ³ Jarote jai pai ju'icohua'i pëasicohua'ipi uë'ë, peo yejare. Si'a ju'i dahuë ju'icohua'i paë'ë: ñama'cohua'i, do'pëcohua'i, cui'ne quë'quësicohua'i. Jaohua'ipi utejë paë'ë, oco da'capi, tu'ejaco cajë. ⁴ Jarona te'e mañase'e huññaëpi cajeni ocore tu'equëna, ñani du'ru du'isiquëpi ja jeteyo'je col'yaye pa'iji, coa si'a ju'i dahuë hue'equëje. ⁵ Jarote paji'i, treinta y ocho ometëca ju'iquë. ⁶ Jaje pa'ipi, uina, ñani Jesús ite tsoe jajë ai yo'oquë pa'iyere asaquë seji'i, ite:

“¿Co'yaye yëquë, më'ë?”

⁷ Caquëna, ju'iquëpi sehuopi:

“Ējaë, yë'ère oco da'cana jëjo dëoni ma oaquëpi peoji. Jaje pa'ina, oco tu'e maca tsoe yequëpi du'iji, ja'a yë'ë dusi'i caquë yo'oquëna.”

⁸ Caquëna, Jesús capi:

“Huëni më'ë caico macare ini sai huëojë'ë.”

⁹ Jaje ca maca tsoe co'yasiquë paji'i. Pa'i i caicore ini sai huëopi. Jaje pa'iquëta'are ja mu'seña cato huajë mu'se paji'i. ¹⁰ Jaje pa'i do'ire judío paipi cahuë, iti juju cuañosiquëre:

“Iye mu'se cato huajë mu'se a'ë. Më'ë caicore hue'eye peoji.”

¹¹ Cajëna, ipi sehuopi:

“Yë'ère jujusiquë cato 'më'ë ui caicore ini saijë'ë, capi.’ ”

¹² Caquëna, ja maca seteña:

“Jequëpi më'ère 'më'ë ui caicore ini saijë'ë' caë'ni?”

¹³ Cajëna, huesëña iti jujusiquëre Jesús cato jai pai jopoja'a sani huesëña, ña cuañoñe peoye. ¹⁴ Jaje yo'osiquëpi jeteyo'je Maija'quë huë'ena t'ani ite caëña:

“Ina, yure më'ë huajëquë pa'iyë sëtë, cui'naëpi tayo co'ayere yo'oma'ë. Yo'oquëna, jerepa më'ère co'aye ne coco.”

¹⁵ Jaje caëna, ja maca sani judío paire quëapi, Jesús paji'i, yë'ère jujusiquë caquë. ¹⁶ Ja do'ire judío pai Jesure huani jëoñu'u cajë cui'ne josa yo'ohuë, huajë mu'sere yo'osi do'ire. ¹⁷ Jaje pa'iquëta'are Jesupi capi:

“Yë'ë ja'quë si'anë co'amaña nequë api, cui'ne yë'ëje co'amaña yo'oyë.”

¹⁸ Jaje casi do'ire jerepa judío pai huani jëoñu'u cajë yo'ohuë. Huajë mu'sere sehuoma'ë yo'osi do'ise'e pa'iyë papi. Jerepa ipi Diusujë pa'i a'ë caquë cui'ne Diusu api, yë'ë ja'quë ca do'ire yo'ohuë.

Maija'quë Mamaquëpi Si'a Tuturepa Paye

¹⁹ Ja maca Jesús capi, jaohua'ire:

“Nuñerepa mësarute cayë. Diusu mamaquë cato ise'e cuasayepi yo'oye peoji. Pëca ja'quë yo'oquëna, ñase'ere yo'oquë api. Si'aye pëca ja'quë yo'oyere mamaquëje yo'oquë api. ²⁰ Jaje pa'ina, mamaquëre oiji. Pëca ja'quëpi ja do'ire i yo'oye iñoji. Cui'ne iye yo'ose'e jerepa pa'yere iñoja'quë api. Jaje yo'oquëna, mësar merepa yo'oquë'ni cuasaja'cohua'i a'ë, ña quëquëjë.

²¹ Pëca ja'quë ju'isicohua'ire cui'naohua'ini huajëcohua'ire huëoni pa'iyë isiyeje pa'ye, cui'ne i mamaquëje isiji, pa'iyë, i isiye yëquëna. ²² Ja'quë cato pai yo'oyere ña de'huama'aji'i. Paquë mamaquëna isipi, pai yo'ojëna, ñaquë ne de'huaja'a tutu. ²³ Ja do'ire mamaquëre de'oquëre papi caja'cohua'i a'ë, pëca ja'quëre cayepi. Pëca ja'quë jëjo daosiquëni de'oquëre papi caye pani pëca ja'quëreje de'oquëre papi caye peoji.

²⁴ Nuñerepa cayë, mësarute. Yë'ë caye de'hue asacani, cui'ne yë'ère jëjo daosiquëre ire papi caquë cuasasiquëpi ti pani huesëye paji. Nejoñe peoji, ite. Juní huesëyepi ti pa'iyena tëto saisiquë api. ²⁵ Nuñerepa, cayë, mësarute. Títaji, hora. Yure iti maca'ë, ju'isicohua'ipi Diusu mamaquë yë'ore asaja'a maca. I caye asani sehuoacohua'ipi pa'ija'cohua'i a'ë. ²⁶ Ja'quë cato pa'iyë paji. Jaje paquëpi mamaquëre pa'iyë isipi. ²⁷ Jaje cui'ne pai yo'oye ne de'huaja'a tutuje isipi, Pai Mamaquëre. ²⁸ Iyere asani ai cuasama'pë pa'ijë'ë. Quëare payë. Ju'isicohua'i tasicohua'ipi si'aohua'i i yë'o asaja'a maca t'aja'coa. ²⁹ Asani tasi daripëapi etaja'cohua'i a'ë, si'aohua'i. De'oyerepa yo'osicohua'ipi ti pa'iyena huëija'cohua'i a'ë. Jaje pa'iquëta'are co'ayere yo'ojë pa'isicohua'i cato coa nejaja'cohua'ipi huëija'cohua'i a'ë.

³⁰ Ja'quère ja seni asama'e yè'èse'e cuasayepi nejoñe peoyè. Yè'è cato yè'ère cuañese'èje caquè a'è, tayo yo'ocohua'ire. Yè'è yo'oye cato nuñerepa yo'oye a'è. Yè'è yèyeje yo'oye coeyè. Ja'què yè'ère jèjo daosiquè yèyepi yo'oquè a'è.

³¹ Jaje pa'ina, yè'èpi co'ye yè'èja'a de'oye yo'oyè caquè pa'ito yè'è caye care paji cacaiquè peora'pi. ³² Jaje pa'iquèta'are pa'iji, yè'è yo'oye ñaquèpi yè'ère de'oye cacaiquè. Jaje pa'ina, yè'ère i cacaiye cato nuñerepa do'i pa'iji.

³³ Mésarupi Juanre seni asaja'cohua'ire jèjo saoreña. Sejèna, Juanpi nuñerepa sehuopi, jaje pa'ire paquèna. ³⁴ Iye cato cayè mésarupi huaso cuañoscohua'i pa'ijajè caquè yè'è cato pa'ipi de'oye cacaiyere co'ema'è pa'iyè.

³⁵ Juan cato toa tsèo pè miañeje miacaiquè paji'i. Jaje pa'ina, mésarupi i miañere sihuacaicohua'i pa'è'è, coa nèhui tècahuè. ³⁶ Mésaru yè'ère cacaise'e jerepa de'oye yè'èja'a co'ye quèaye payè. Yè'è yo'oye cato ja'què yè'ère yo'ojè'è caquè cuañe nèose'e a'è. Jaje pa'ina, japi quèaji, yè'è nuñerepa ja'què jèjo daosiquè pa'iyè.

³⁷ Ja'què yè'ère jèjo daosiquè cato, quèaji, yè'è nuñerepa de'oye yo'oquè pa'iyere, mésaru i yè'o asama'cohua'i pa'itoje cui'ne ìte ñama'cohua'i pa'itoje. ³⁸ I coca ìtire pa'è cajè cuasama' do'ire i coca mésarute cacaye paji, pèca ja'què jèjo daosiquè coe do'ire. ³⁹ Mésaru cato Maija'què coca tayoye peoye ye'yeyè, ti pani hueseyere ìtire ñajè tì'añu'u cajè. Jaje pa'iquèta'a ja toyase'e cato yè'è ayere caji. ⁴⁰ Jaje yèjèta'a yè'èna daiye coeyè, ja pa'iyè pajà'cohua'ita'a.

⁴¹ Yè'è cato co'ema'è pa'iyè, pa'ipi de'oquère papi cajè yo'oyere. ⁴² Asayè, mésaru nuñerepa Maija'quère oima'cohua'i pa'iyè. ⁴³ Yè'è cato ja'què pa'i huè'ñapi daisiquè a'è. Jaje pa'iquèta'are mésarupi asaye coeyè. Coa paisè'e huèoni co'ye ìre pa'è caquèni cuasacohua'i a'è, mésaru de'oji cajè. ⁴⁴ ¿Me mésaru asaja'cohua'i a'ni, paji'a sa'ñe de'oquère papi cajè yo'ocohua'ipi? ¿Me yo'ojè Diosupi mésarute de'oquère papi cayere co'e ma'ñe'ni? ⁴⁵ Cuasama'pè pa'ijè'è. Yè'èpi yè'è ja'què ña hue'ñana mésarute do'i què'iohua'i a'è, caji'què api cajè. Mésarute sañope caquè cato Moiséspi mésaru necaiquè api cajè utejè pa'iquè. ⁴⁶ Jaje pa'ina, mésarupi Moisés case'e care paji cajè asacacohua'i pani yè'èreje asacatira'huè, Moisés cato yè'è ayere toya do'ire. ⁴⁷ Jaje pa'ina, mésaru Moisés toyase'ere asacaima'cohua'i pani, ¿Me yè'è caye asacaiye'ni, care paji cajè?"

6

Cinco Mil Èmèohua'ire Aoiñe (Mt 14.13-21; Mr 6.30-44; Lc 9.10-17)

¹ Ja jeteyo'je Jesús Galilea jairana je te'tena saji'i. Jare ìti jairapi Tiberias yequè mami hue'eco paji'i. ² Jaje saina, jai pai tuè'è, pai yo'o tì'a ma'ñere yo'oquè, ju'icohua'ire jujuquèna, ñasicohua'ipi. ³ Ja maca Jesús i ye'yecohua'i ja're ai cutihuèna mèni ja'rupi. ⁴ Egíptopi Israel pai etajè pa'ise'ere cuasajè judío pai yo'o maca tì'añe ja'i maca paji'i. ⁵ Pa'ina, ja maca Jesús jai pai ìte tuijèna, ñani Felipere capi:

“¿Jerona aò hueroja'cohua'i a'ni, jai pai ai ja'ñe?"

⁶ Ja cato capi, Felipere neñasi' caquè, Jesús cato tsoe i ne ja'ñe pa'ina. ⁷ Jaje caquèna, Felipepi sehuopi:

“Docientos romano quèriqui tè'ñapi pan hueroto tì'añe paji, te'e panpè te'ireje.”

⁸ Ja maca Andrés pi Jesús ye'yaquèpi Simón Pedro yo'jeipi capi:

⁹ “Iñore te'e tsihua'ë cinco pan cui'ne caya tsiaya hua'ire paquë pa'iji. ¿Ja maña pato me jai paire ti'acquë'ni?”

¹⁰ Ja maca Jesupi capi:

“Si'a paire cajë'ë, ja'rujajë.”

Ai taya paquëna, taya ëmëje'ena jai pai ja'rureña. Ëmëohua'ise'e cinco mil pai paë'ë. ¹¹ Ja maca Jesús cinco pan ini Diusure de'oji caquë pëpani ja jeteyo'je i ye'yacohua'ina isipi. Isina, i ye'yacohua'ipi paire se aohuë. Jare cui'ne tsiaya hua'ireje yo'opi. Si'aye iohua'i yëye necaji'i. ¹² Tsoe ani huajësicohua'i pa'ijëna, Jesupi capi, i ye'yacohua'ire:

“Ani jujase'e tsi'sojë'ë, coa nejoñe peoja'quë.”

¹³ Caëna, tsi'sohuë, ani jujase'e. Tsi'sojë doce do'rohuëa timëhuë, cinco pan pa'ise'epi jaiye nese'ere. ¹⁴ Ja maca Jesús yo'ose'ere ñani, paipi cahuë:

“Iquë nuñerepa Maija'quëre quëacaiquë api, iye yejana daija'quë api ca nëosiquë.”

¹⁵ Jaje pa'iquëta'are Jesús asapi, iohua'i yëyepi coetoje ëjaëre pare neñu'u cuasaye. Jaje pa'ina, jaohua'ire jëoni ai cutihuëna saji'i, te'i.

Jesús Ëmëjeja'a Cu'ise'e

(Mt 14.22-27; Mr 6.45-52)

¹⁶ Ñami de'osi maca Jesús ye'yacohua'ipi jairana cajehuë. ¹⁷ Cajeni yohuëna aya mëni Capernaum yejana je'e huëohuë. Ja maca cato tsoe ai neapi, cui'ne Jesujë ja co'ima'ë paji'i. ¹⁸ Ja maca ai tutuquë cui'ne ai to'a huëopi. ¹⁹ Cinco kilómetros panita'a seis kilómetros pa'i macare pa'ijë ñahuë, Jesupi yohuë quë'rona daina, oco da'ca ëmëje'aja'a. Jaje ñani ai ca'rahuë. ²⁰ Jaje ca'rajëna, ipi capi, jaohua'ire:

“iYë'ë a'ë. Ca'rama'pë pa'ijë'ë!”

²¹ Ja maca sihuajë yohuëna daijë'ë cajë yo'oye iñohuë. Cui'ne ja maca aya mëquëna, i ja're cõni esarepa iohua'i cajë saisi yejana ti'ahuë.

Paipi Jesure Co'eye

²² Se ñatasi mu'se jaira je te'tena pëasicohua'ipi cuasa ti'ahuë. Te'le yohuë pa'isicoja'a i ye'yacohua'ipi saë'ë. Saijëna, Jesuse'e iohua'i ja're saiye paipi cajë. ²³ Jaje cuasajë pa'ijëna, Tiberias daripëpi jaiye yohuëa daji'i, iohua'ire pan Ëjaëpi neni aõ sito quëno macana. ²⁴ Jaje Jesús cui'ne i ye'yacohua'i peojëna, ñani yohuëana aya mëni Capernaum yejana saë'ë, Jesure co'eñu'u cajë.

Jesu Api Pa'iyere Isi Pan

²⁵ Jaira je te'tena ti'ani Jesure seteña:

“¿Ye'yaquë je yëhua titaë'ni, iño?”

²⁶ Cajëna, Jesupi capi:

“Nuñerepa mësarute cayë. Mësarua cato yë'ëre co'eyë, coa panre timëñerepa ani ñani. Co'ema'pë pa'iyë, pai yo'o ti'a ma'ñere ñasi do'ire asa ti'añe. ²⁷ Coa carajai aore cajë ai yo'oma'pë pa'ijë'ë. Ai jerepa ti pani huesë aore pare cajë yo'ojë'ë, quëcoyere pare. Iyere Maija'quë mamaquë cato isija'quë api, mësarute. Ja'quë Diusupi yë'ëna ja tuture isipi.”

²⁸ Jaje caquëna, iohua'ipi sei'ë:

“¿Me yo'oja'cohua'i a'ni, yëquë Diusu yëyere necañu'u cani?”

²⁹ Cajëna, Jesupi sehuopi:

“Diusu yëye cato i jëjo daosiquëni care paji cajë cuasacaiye a'ë.”

³⁰ Jaje caquëna, iohua'ipi sei'ë:

“¿Iquere mē'ē yo'lo iñoja'quē a'ni, pai yo'lo tī'a ma'ñe yēquēre mē'ēre care paji cuasajē asaja'cohua'ire? ³¹ Tsoe acohua'i a'ahuē'ē, manare cuene yeja pa'i maca. Jare toyase'e cato: 'Diusupi ma'tēmo panre aopi,' caji.”

³² Cajēna, Jesupi sehuopi:

“Nuñerepa cayē, mēsarute. Moiséspi ma'tēmo panre aōñe papi, yē'ē ja'quē api, nuñerepa ma'tēmo panrepa aōquē. ³³ Diusu isi panrepa cato, ma'tēmopi paire ti pani huesēye isiquē daisiquē api.”

³⁴ Ja maca iohua'ipi cahuē:

“Ja panse'e yēquēre isijē'ē, Ējaē.”

³⁵ Cajēna, Jesupi capi:

“Yē'ē a'ē, pan pa'iyē isiquē. Yē'ēna daisiquē cato ai ēaye peosipi. Cui'ne yē'ēre ire papi caquē cuasasiquē cato oco ēaye peosipi. ³⁶ Yē'ē mēsarute case'ejē pa'ye yē'ēre mēsarupi ñajēta'a ire papi cajē cuasaye pañē. ³⁷ Ja'quē yē'ēna, isicohua'i cato si'ahua'i yē'ēna daiyē. Yē'ēna daisicohua'ire cato eto saoye paja'quē a'ē. ³⁸ Yē'ē cato ma'tēmopi yē'ē yēyēje yo'osi'i caquē daiyē pahūē. Yē'ēre jējo daosiquē yēyere yo'osi'i caquē daisiquē a'ē. ³⁹ Yē'ē ja'quē yē'ēre jējo daosiquē cato i yē'ēre isicohua'ini te'ire ne huesocaiye peoye de'oye yē'ēpi ñacaiyere yēji. Cui'ne yē'ēpi tēji mu'serepa ju'isicohua'ini huēocaiyere yēji. ⁴⁰ Yē'ē ja'quē cato si'ahua'i Maija'quē mamaquēre ñani ire papi cajē cuasasicohua'ipi ti pani huesēyere yēji. Yē'ēna, yē'ēpi tēji mu'serepa ju'isicohua'ini huēosi'i.”

⁴¹ Ja maca “yē'ē a'ē, ma'tēmopi cajesi pan” casi do'ire judío paipi ite cue'cue huēohuē. ⁴² Cue'cuejē cahuē:

“¿Iquē Jesús pa'ima'quē José mamaquē maipi i pēca ja'quēre cui'ne pēca ja'core ñacohua'i pa'i ma'ñe? ¿Jaje pa'ita'a me yo'oquē ma'tēmopi daisiquē a'ē, caquē'ni?”

⁴³ Jaje cajēna, Jesupi capi:

“Cue'cueyere jēojē'ē. ⁴⁴ Yē'ēna te'ohua'i dani tī'añe peoji, yē'ēre jējo daosiquēpi ja'quēpi ite dama'quē pa'ito. Ja'eni yē'ēpi tēji mu'serepa huēoja'quē a'ē. ⁴⁵ Maija'quēre quēacaicohua'i toyajē pa'ise'epi caji ñeje: 'Diusupi ye'yaja'quē api, si'a paire.' Jaje pa'ina, si'ahua'i ja'quēre asacohua'ipi cui'ne ite ye'yecohua'ipi daiyē, yē'ēna.

⁴⁶ Ja'quēre pajje ñama'cohua'i a'ē. Diusu quē'ropi daisiquēse'e ite ñaquē api. ⁴⁷ Nuñerepa cayē. Yē'ēre care paji caquē cuasaquēpi ju'ima'ē ti pa'iyē paji. ⁴⁸ Yē'ē a'ē, pan pa'iyē isiquē. ⁴⁹ Mēsarū aipē Maija'quē aōñere a'ahuē'ē, pan cuene yeja cu'i maca. Jaje aisicohua'ita'a peo hue'ña juju sa'ahuē'ē. ⁵⁰ Jaje pa'iquēta'are yē'ē cato ma'tēmo cajesiquē panre cayē. Jare paipi aisicohua'i pani ti ju'iñe peoji. ⁵¹ Yē'ē a'ē, ja pan ma'tēmopi huajēquē cajesiquē. Ja panre paipi aisicohua'i pani ti pani huesēye pa'iji. Yē'ē isija'a pan cato, yē'ē capē a'ē. Iye yeja pa'icohua'i pa'iyere caquē isija'quē a'ē.”

⁵² Ja maca jare asani judío paipi sa'ñe coca cahuē, ñeje cajē:

“¿Me iquē maire i capē aosi'quē caquē'ni?”

⁵³ Cajēna, Jesupi capi:

“Nuñerepa cayē, mēsarute. Mēsarupi Pai Mamaquē capēre aima'cohua'i pani cui'ne i tsiere ucuma'cohua'i pani ti pani huesēye peocohua'i pa'iyē. ⁵⁴ Yē'ē capē aisiquēpi cui'ne yē'ē tsie ucusiquēpi ti pa'iyē paji. Jaje pa'ini yē'ēpi tēji mu'serepa ju'isiquēni huēoja'quē a'ē. ⁵⁵ Jaje pa'ina, yē'ē capē cato nuñerepa aore pa'ē, cui'ne yē'ē tsie cato nuñerepa ucuyere pa'ē. ⁵⁶ Yē'ē capē aisiquēpi cui'ne yē'ē tsie ucusiquēpi yē'ē ja're conī tsioni pa'iji. Pa'ina, yē'ēpi i ja're conī

pa'iyë. ⁵⁷ Yë'ëre jëjo daosiquë ja'quë cato pa'iyë paji, yë'ë ini pacacaiyë. Jaje cui'ne, yë'ëre aiquëje yë'ë do'ire pasipi. ⁵⁸ Ma'tëmopi cajesi pan ayere cayë. Iye cato ai tsoe Maija'quë Israel paire aose'eje pa'ye peoji. Ja pan aïsicohua'i si'a pai juju sa'ahuë'ë. Jaje pa'iquëta'are iye pan aïsiquë cato ti pani huesëye pa'iji."

⁵⁹ Iye cato Jesús ye'yapi, Capernaum daripë pai tsi'si huë'ena.

Pa'i Cocarepa

⁶⁰ Iye ye'yayere asani Jesure jai pai tuicohua'i acohua'ipi cahuë:

"Iye i cayë jaje pa'ijë'ë cajë asa tì'añe peoji. Ai jerepa jëaji. ¿Jaje pa'ito nepi, asa tì'añe pa'iquë'ni?"

⁶¹ Ja maca Jesús asapi, iohua'i sañope cayë. Jaje pa'ina, seji'i, jaohua'ire:

"¿Yë'ë case'epi mësarute sañope caquë? ⁶² ¿Me yo'o'ñe pa'iohua'i a'ni, Pai Mamaquëpi i ja'në pa'li sitona mëina, ñani? ⁶³ Joyopi pa'iyë isiji, çapë cato coçaima'coa. Yë'ë mësarute case'e cato nuñerepa joyo aye a'ë, ti pa'iyë isiye a'ë. ⁶⁴ Jaje pa'iquëta'are mësaruru acohua'i yecohua'i ja yë'ta'a nuñere pa'ë cajë asa tütama'cohua'ipi pa'iyë."

Jesús cato asapi, du'ru huëo macana iti cuasama'cohua'ire, cui'ne ite coso yehuoja'quëre. ⁶⁵ Jaje pa'ina, capi:

"Mësarute cahuë. Ja'quëpi yë'ëna dacaima'quë pa'ito yë'ë quë'ro te'ije dani tì'añe peoji."

⁶⁶ Jaje casi macapi jai pai Jesús ja're cu'icohua'i jëoni i ja're çoni cu'iyë pahuë. ⁶⁷ Ja maca Jesupi seji'i, I doce ye'yacohua'ire:

"¿Mësaruje jëoni saiye yëye?"

⁶⁸ Caquëna, Simón Pedropi sehuopi:

"¿Ejaë, neina yëquë saija'cohua'i a'ni? Më'ë coca cato ti pani huesë coca'ë.

⁶⁹ Yëquë cato më'ëre care paji cajë cuasahuë. Cui'ne asayë, më'ë cato Cristo api, Maija'quë huajëquërepa Mamaquëre papi."

⁷⁰ Caquëna, Jesupi sehuopi:

"Yë'ëpi mësaruru doce pa'iohua'ire soihuë. Jaje pa'iquëta'are mësaruru aquë te'i huati api."

⁷¹ Jaje cani Jesús Judas Iscarioteni capi, Simón mamaquëni, doce soisicohua'iaquëni, Judaspi ite coso yehuoja'quëni capi.

7

Jesús Yo'je Tsi Asacaiye Pahuë.

¹ Iye casi jeteyo'je Jesús Galilea yejare cunirojaji'i, Judea yeja pa'iyë coepi, judío paipi ini huani jëoñu'u cajë yo'o do'ire. ² Jaje pa'iquëta'are judío pai Egítopi etani a'ri huë'ña nejë pa'isi mu'sere cuasajë yo'o mu'seña tì'a huëopi.

³ Tì'a huëoquëna, Jesús yo'je tsipi cahuë, ite:

"Iño pëama'ë yure Judeana saijë'ë, më'ëre tuicohua'ijë më'ë yo'oye ñaja'cohua'ire. ⁴ Jaje pa'ina, si'a pai ñajajë cani yahue yo'ocoje ñani, më'ë yo'oyeje pai yo'o tì'a ma'ñere yo'ocohua'i. Pai yo'o tì'a ma'ñe yo'oque sète si'a pai ñajëna, yo'o iñojë'ë."

⁵ I yo'je tsi cato a'ri mañaje care paji cuasajë asama'cohua'ipi cahuë. ⁶ Ja maca Jesupi capi:

"Ja yë'ta'a yë'ë yo'o maca tì'añe papi. Mësarute cato coa si'aë yo'oye de'oji.

⁷ Mësarute cato iye yeja acohua'i coeye peoji. Jaje pa'iquëta'are yë'ëre cato coeyë. Yë'ëpi tiñarepa iohua'ia'yo'oye co'aye a'ë caquë iño do'ire. ⁸ Saijë'ë, mësaruse'e fiestana. Yë'ë cato saiye pañë. Ja yë'ta'a yë'ë sai maca tì'añe paji."

9 Jaje ca tējini Galileana pēapi.

Jesupi A'ri Huë'ña Fiestare Pa'ise'e

10 Pa'i tñarepa ñaŋe peoye yahue Jesuje saji'i, fiestana, i yo'je tsj saisi jeteyo'je. 11 Fiesta pa'i maca judío paipi co'ejë cahuë:

“¿Jerore pare pa'iquë'ni, jaë?”

12 Jai pa'i tsi'si sitopi Jesús ayere cahuë. Yecohua'ipi cahuë: “De'o pa'i api.” Cajëna, yecohua'ipi cahuë: “Co'acquë api. Coa paire cosoquëna, asaquë api.”

13 Jaje pa'iquëta'are tñarepa caye pahuë, judío paini ca'ra do'ire yahue carojaé'ë. 14 Fiesta joporepa pa'i maca Jesupi Maija'quë huë'ena cacani ye'ya huëopi. 15 Ye'yaquëna, judío paipi ai ñajë cuasajë cahuë:

“¿Merepa iquë jaiye ta'ñe ye'yaquë'ni, toya ja'o ye'yema'quëta'a?”

16 Cajëna, Jesupi sehuopi:

“Yë'ë ye'yaye cato yë'ë tse peoji. Ja cato yë'ëre jëjo daosiquë tse a'ë.

17 Mësaruru aquëpi Maija'quë yëyere yo'oquë pani yë'ë ye'yaye Diosu ye'yaye a'ë caquë asaja'quë api. Panita'a coa ise'e cuasayere ye'yaji caquë asaja'quë api.

18 Ise'e cuasayepi caquë cato paipi de'oquë api cajajë caquë caquë api. Jaje pa'iquëta'are ite jëjo daosiquëni paipi de'oquë api cacajajë caquë yo'oquëpi nuñerepa caji. Jaje pa'ina, ti cosoma'quëpi caji.

19 Mësarute Moiséspi cuañese'e isipi. Isiquëta'are mësarupi sehuocaiye pañë, ja cuañese'e. ¿Me yo'ojë yë'ëre huani jëoñe yëye'ni?”

20 Caquëna, paipi sehuohuë:

“Huati joyore hue'lequë, më'ë. Jaje cayë, më'ë, ¿nepi më'ëre huani jëoñe yëye'ni?”

21 Cajëna, Jesupi sehuopi:

“Huajë mu'se pa'ina, te'ore yo'ose'ere ñani mësaruru ai cuasayë. 22 Mësaruru aipë tsoe du'ru yo'oyere Moisés cato cuañepi cui'ri ca'ni tēaye paji'i caquë. Ipi huëoye papi, ja cato. Jaje pa'ina, mësaruru huajë mu'se pa'itoje cui'ri ca'ni tēacohua'i a'ë, tsjre. 23 Ñajë'ë. Yure, mësaruru Moisés cuañese'e yo'o tñañu'u cajë huajë mu'se pa'itoje tsjre cui'ri ca'ni tēacohua'ita'a, ¿me yo'ojë mësaruru yë'ëre pëiñe'ni, ju'iquë macare huajë mu'se pa'ina, jujucasi do'ire cajë? 24 Co'aye yo'oyeje pa'ye ña cuañõñere co'aji cama'pë pa'ijë'ë. Co'aye yo'oji cacohua'i pani nuñerepa co'ayere ñani cajë'ë.”

Jesús I Dai Sitore Quëaye

25 Ja maca Jerusalén pa'icohua'i acohua'ipi sa'ñe se huëoreña:

“¿Jaëje pa'ini, pa'i huani jëoñu'u cajë co'ejëna, mai ñasicohua'ita'a? 26 Yure ipi si'ahua'i ñajëna, caquëta'are te'lje ite sañope caye paji. ¿Ejaohua'ipi iohua'ita'a nuñerepa Cristore papi caji cajë cuasa do'ire sañope caye pañë?”

27 Jaje pa'iquëta'are mai cato asayë, i huëo sito.”

28 Iyere Jesús asani, Maija'quë huë'e ye'yaquëpi ai tutu, capi, ñeje:

“Jaje pa'ito mësaruru asayë, yë'ë dai sito cui'ne yë'ëreje ñacohua'i a'ë. Yë'ë cato nuñerepa pa'ipi jëjo daosiquë a'ë, mësaruru ñama'quëpi. 29 Yë'ë cato ite ñaquë a'ë, i quë'ropi daisiquë sëte. Ipi yë'ëre jëjo daopi.”

30 Ja maca ite tseañu'u cajë yo'ojëta'a te'lje ite tome dani tseañe pahuë, ja yë'ta'a ite tseña maca ti'añe pa'si do'ire. 31 Jai pa'i Jesure ire papi cuasajë asahuë. Jaje pa'ina, cahuë:

“Cristopi daisiquë pani, iquë yo'ose'e seña maca pa'i yo'o tñ'a ma'ñere yo'oye iñõñe peoji, cuasayë.”

Jesure Tseajë'ë Cajë Fariseo Paj Soldado Paire Jëjo Saose'e

³² Fariseo paipi asahuë, Jesús ayere paipi cajëna. Jaje asani jaohua'i cui'ne Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i coní co'aye yo'ocohua'ire tsecohua'ire jëjo daohuë, tseani Jesure sajajë cajë. ³³ Ja maca Jesupi capi, ite tseja dasicohua'ire:

“Yurese'e mësaru ja're coní a'ri maña pasi'i. Ja jeteyo'je yë'ëre jëjo daosiquë quë'rona co'isi'i. ³⁴ Mësaru yë'ëre co'ejëta'a tì'añe paja'cohua'i a'ë, yë'ë sai sito sani tì'añe peo do'ire.”

³⁵ Ja maca judío paipi johua'ija'a sa'ñe seteña, ñeje cajë:

“Jerona sani huesësi'quë caquë'ni, iquë, mai tì'añe peo hue'ñarepa? ¿Judío paipi griego paina co'me huesëni pa'icohua'ina sani griego paini ye'yaja'quëpi caquë? ³⁶ ¿Me caquë yë'ëre co'ejä'cohua'i a'ë, co'ejëta'a tì'añe paja'cohua'i a'ë, yë'ë pa'i hue'ña sani tì'añe peo do'ire caë'ni, maire?”

Pa'ie Isi Ocorepa

³⁷ Fiesta tëji mu'serepa cato ai ëja mu'serepa pa'iji. Pa'i maca Jesupi huëni nëcani ai tutu capi, ñeje:

“Oco ëa ju'iquë pani daijë'ë, yë'ëna. Dani ucujë'ë. ³⁸ Toya pëpë cayeje yë'ëre sheuoquëre cato joyopi pa'i ocorepa etaquëna, pasipi, tsayajë pa'i.”

³⁹ Jaje cani Jesús capi, ite ire papi cajë cuasacohua'ipi Maija'quë de'o joyore tì'aja'cohua'i a'ë caquë. Ja maca cato ja yë'ta'a Maija'quë de'o joyo daiye papi, Jesupi ja yë'ta'a ma'tëmona co'ima'ëna.

Te'e Cuasaye Pa'cohua'i

⁴⁰ Pai jopo pa'icohua'ipi jaje cayere asani careña:

“Iquë cato nuñerepa Maija'quëre quëacaiquë api. Iti daija'quë api casiquë api.”

⁴¹ Cajëna, yecohua'ipi careña:

“Iquë cato Cristo api.”

Jaje cajëta'are yecohua'ipi cahuë:

“¿Me Cristo pa'iquë'ni, Galilea yeja aquë? ⁴² Toyase'e cato caji, Cristo cato pai ëjaërepa David tsëcapë aquë pa'ija'quë api. Belén daripë aquë pa'ija'quë api. David pa'isi daripë aquë pasipi.”

⁴³ Jaje pa'ina, Jesús do'ire yo'ojë cajë paipi huahue sahuë, yequë tsëca de'ojë. ⁴⁴ Yecohua'ipi tseani sañu'u cajëta'a tseñe pahüë.

Pai Ejaohua'i Jesure Sheuocaiye Pase

⁴⁵ Jesure tsesehua'ipi co'ihuë, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i quë'rona, cui'ne fariseo pai cui'ne Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i quë'rona. Co'irena, jaohua'ipi sei'ë:

“¿Me yo'ojë tseani daye pare'ni?”

⁴⁶ Cajëna, paire tsesehua'ipi sheuojë cahuë:

“¿Ai de'oyërepa yecohua'ije jaë cayeje cacohua'i ti peoyë!”

⁴⁷ Ja maca fariseo paipi cahuë:

“¿Mësaruje i cosoyere sheuore? ⁴⁸ Yëquë ëjaohua'ije i caye asaye pahüë. Cui'ne fariseo ëjaohua'ije ite asacaiye pahüë. ⁴⁹ Jaje pa'iquëta'are cuañese'e caye asama'cohua'ipi co'acohua'ipi sheuocaiyë, ne huesëja'cohua'ipi.”

⁵⁰ Nicodemo fariseo aquëpi ñami sani Jesure ñasiquëpi capi, jaohua'ire:

⁵¹ “Mai cuañese'ëje pa'ye yo'oni, jaëte huani jeoñe peoji, ja yë'ta'a i yo'ose'ere asama'pë pani.”

⁵² Jaje caquëna, ja maca sheuoreña:

“¿Mé'ëje Galilea aquë aë? De'hua toyase'ere ye'yeyë'ë, Jare më'ë ye'yenita'a Galileapi, Maija'quëre quëacaiquë te'ije daiye pase'e, asaye pa'iji.”

53 Ja maca pai ñape iohua'i huë'ñase'ena sani sahuë.

8

Ēmē Yo'oco Ayere Quēaye

1 Jesupi Olivos cūtihuēna saji'i. 2 Ñatasi mu'se nea huë'ña Maija'quē huë'ena co'ipi. Si'a pai i quē'rona tsio daë'ë. Datena, ja'runi ñu'i ye'ya huëopi. 3 Ja maca cuañese'e ye'yacohua'ipi cui'ne fariseo paipi ĕmēre yo'ocona, t'i'asiconi dahuë. Dani ĭti maca pa'icohua'i jopona nēconi. 4 Jesure cahuë:

“Ye'yaquē, iye nomiore yēquē dahuë, ĕmēre yo'ocona, t'i'asiconi. 5 Moisés cuañese'epi maire cuañeji ñeje yo'o nomiohua'ire quēna pēapi jēa jo'a huējajē'ë, caquē. ¿Jaje pa'ito mē'ë me caquē'ni?”

6 Iye cato cahuë, neñañu'u cajē. Ca tayouna, sañope cayere cajē cahuë. Ja maca Jesús meñe nē meni moñoopi yejana toyapi. 7 Jaje yo'oguēna, jaohua'i cato ja yē'ta'a sejē nēcahuë. Ja maca yureta'a nuñerepa nēcaquē capi, jaohua'ire:

“Mēsaru aquēpi ti tayo co'aye yo'oma'quēpi quēna pē ĭni ĭona jēo huēojaquē.”

8 Jaje cani cui'naēpi nē me conĭ yejana toyapi. 9 Jare asani, ai cuasajē te'o hua'ise'e etajē saë'ë. Aiohua'ipi eta huēoni si'a pai etahuë. Si'a pai sani saisi maca Jesuse'e pēapi, nomio ja're conĭ. 10 Ja maca Jesús nuiñe nēcani pajje peojēna, ñani nomiose'e pa'iona, capi:

“¿Nomio jerore pa'iyē'ni, mē'ëre sañope casicohua'i? ¿Te'ijē mē'ëre nejoñe paē?”

11 Caquēna, ĭopi cao:

“Pahuë, sañope yo'oye, Ējaë.”

Cacona, ja maca Jesupi capi:

“Yē'ēje mē'ëre sañope cayē pañē. Yurepi sani cui'naopi co'aye yo'o coñe pajjē'ë.”

Jesu Api, Paire Miacaïye

12 Tijupē Jesús paire caquē capi:

“Yē'ë a'ë, iye yeja miacaïquē. Yē'ëre pe'tequē cato miañere pasipi, pa'iyē ĭsiyere. Jaje pa'i nea huē'ñare cu'iyē pasipi.”

13 Caquēna, ja maca fariseo paipi cahuë:

“Mē'ēja'a co'ye de'oquē a'ë caquē quēayē, mē'ë. Jaje quēaye cato co'aji.”

14 Cajēna, Jesupi capi:

“Yē'ë quēaye cato do'i quē'ye a'ë, yē'ēpi yē'ēja'a co'ye caquē quēatoje. Yē'ë cato asayē, yē'ë dai sito cui'ne yē'ë saija'to. Jaje pa'iquēta'are mēsaru cato huesyēyē, yē'ë dai sito cui'ne yē'ë saija'to. 15 Mēsaru cato iye yeja pai co'aji cayepi cacohua'i a'ë. Yē'ë cato te'ireje co'aji, cama'quē a'ë. 16 Jaje pa'iquēta'are yē'ēpi co'aji canĭ yē'ëse'e caye pañē. Yē'ë ja'quē yē'ëre jējo daosiquēpi yē'ë ja're conĭ caquēna, cayē. Yē'ë caye cato nuñere pa'ë. 17 Mēsaru cuañese'e cato caji cayahua'i cui'ne te'ejē pa'ye cato asaye pa'iji, care payē cajē. 18 Jaje pa'iyē sēte yē'ēja'a co'ye quēacaiquē pa'iyē. Yē'ë ja'quē yē'ëre jējo daosiquēje yē'ëre quēacaiquē api.”

19 Caquēna, ja maca seteña:

“¿Jerore pa'iquē'ni, mē'ë ja'quē?”

Cajēna, Jesupi sehuopi:

“Mēsaru yē'ëre ña t'i'añe pañē. Pajjē cui'ne ja'quēreje ña t'i'añe pañē. Yē'ëre ña t'i'acohua'i pani, ja'quēreje ña t'i'añe patira'pi.” 20 Iye cato Jesús capi, ja yē'ta'a Maija'quē huē'ere pa'i ye'ya maca. Maija'quēna curi ĭsi mahuēa quē'ropi

nëcaquë case'le a'ë. Jaje catoje ite tseañe pahuë, ja yë'ta'a ite tsea maca tì'añe pãse'e sëte.

Yë'ë Sai Hue'ña Mësarú Sani Tì'añe Peoji, Case'e

²¹ Cui'naëpi Jesús ca cõpi:

“Yë'ë saiyë. Saquëna, mësarú co'ëja'cohua'i a'ë. Jaje co'ëjéta'a jare mësarú tayo co'aye yo'oyena ju'ija'cohua'i a'ë. Jaje pa'ina, yë'ë sai hue'ña, mësarú saiye paja'cohua'i a'ë.”

²² Ja maca judío paipi cahuë:

“¿Co'ye huani jüsü'quë caquë. Jaje yo'ouna, i quë'ro tì'añe paja'cohua'i a'ni?”

²³ Cajëna, ja maca Jesupi capi, jaohua'ire:

“Mësarú cato iño huë'ehuë acohua'i a'ë. Yë'ë cato jeto ëmë aquë a'ë. Mësarú cato iye yeja acohua'i a'ë. Yë'ë cato iye yeja aquë peoyë. ²⁴ Jaje pa'ina, cahuë, mësarú tayo co'aye yo'oyena ju'ija'cohua'i a'ë, yë'ëni ire papi cajë cuasama'cohua'i pani. Jaje mësarú tayoyena ju'ija'cohua'i a'ë.”

²⁵ Ja maca setëña:

“¿Iquei'ni, më'ë?”

Cajëna, Jesupi sehuopi:

“Tsoe mësarute ja'a huëo maca cahuë. ²⁶ Jaiye mësarú tayoyere caye pa'iquëta'are pañe. Yë'ëre jëjo daosiquëpi nuñerepa caji, ti tayoye peoyerepa. Jaje pa'ina, yë'ë iye yeja paire caye cato i caquëna, asase'ere cayë.”

²⁷ Jaje caquëna, jaohua'ipi, Maija'quë ayere caji cajë asaye pahuë. ²⁸ Jaje pa'i do'ire capi:

“Mësarupi yë'ëre ëmëje'na huëo nëcosi maca Pai Mamaquëre ire papi cajë ñaja'cohua'i a'ë. Ja maca yureta'a coa isi yo'oye papi cajë ñaja'cohua'i a'ë. Jaje pa'ina, yë'ë cato ja'quë ye'yase'ere cayë, mësarute. ²⁹ Yë'ëre jëjo daosiquë cato yë'ë ja're cõni pa'iji, yë'ë ja'quë yë'ëre te'ire jeofne papi. Jaje pa'ina, yë'ë cato si'anë i yëyere yo'oyë.”

³⁰ Jaje Jesús iyere caëna, jai pai ite ire papi cajë cuasare pahuë.

Maija'quë Mamajërepa Cui'ne Tayo Yo'oyepi Jo'yaohua'ire Paye

³¹ Ja maca Jesús capi, judío paipi ite ire papi cajë cuasasicohua'ire:

“Mësarupi yë'ë nuñerepa case'ere tayo saima'pë pa'ini, ja macata'a nuñerepa yë'ëre ye'yecohua'i pa'iyë. ³² Jaje pa'ijë nuñerepa pa'iyere ñaja'cohua'i a'ë. Ñajëna, nuñerepa pa'iyepi mësarute jo'yaohua'i peocohua'ire neñe pa'iji, joye huasoyejë pa'ye.”

³³ Jaje caquëna, jaohua'ipi sehuohuë:

“Yëquë cato Abraham tsëcapë acohua'i a'ë, cui'ne ti yecohua'i jo'ya pa'ima'cohua'i a'ë. ¿Me yo'oquë më'ë, jo'ya tseasicohua'i peojë de'oye pa'ija'cohua'i a'ë, caquë'ni?”

³⁴ Cajëna, Jesupi capi:

“Si'aohua'i tayo co'aye yo'ocohua'i cato tayo co'aye yo'oyepi jo'yaohua'ire paquëna, pa'iyë. ³⁵ Si'anë iti tsëcapë ja're pa'iquë api. Mamaquë cato jaje pa'iquëta'are jo'yaë cato coa cõni pa'iquë api, iti tsëcapë aquë peoquëpi, ti pa'iyë peopi. ³⁶ Jaje pa'ina, mësarú i Mamaquëre papi jo'yaohua'i pa'iyere nejocaquëna, ja maca yureta'a nuñerepa jo'yaohua'i peoye pa'ija'cohua'i a'ë.”

³⁷ Tsoe asayë, mësarú Abraham tsëcapë acohua'i pa'iyë. Jaje pa'iohua'ita'a yë'ëre huani jeofne yëyë, yë'ë cayere asaye coe do'ire. ³⁸ Yë'ë ja'quë iñose'ere cayë, mësarute. Caquëna, mësarupi mësarú ja'quë case'ere yo'oyë.”

³⁹ Caquëna, iohua'ipi cahuë, ite:

“Abraham cato yëquë ja'quë api.”

Cajëna, Jesupi capi:

“Mësarupi nuñerepa Abraham mamajë pani i yo'ose'eje cui'ne yo'ora'huë.
⁴⁰ Tsoe mësarute nuñerepa Diusu ye'yase'ere cahuë. Jaje pa'iquëta'are yë'ëre huani jëoñe yëyë, mësarua. ¡Abraham jaje yo'oye ti papi! ⁴¹ Mësarua cato mësarua ja'quë yo'oyepi yo'oyë.”

Caquëna, ja maca iohua'ipi cahuë:

“Yëquë cato coa huero mamajë peoyë. Te'ire ja'quëre payë. Jaë cato Diusupi.”

⁴² Cajëna, ja maca Jesupi capi:

“Nuñerepa mësarua ja'quëpi Diusu pa'ito mësarua yë'ëre otira'huë. Yë'ë cato Diusu quë'ropi daisiquë a'ë. Daisiquëpi iñore pa'iyë. Yë'ëse'e daisiquë peoyë. Diusupi jëjo daosiquë a'ë. ⁴³ ¿Me yo'ojë mësarua, yë'ë cayë asa ti'añe pañe'ni? Mësarupi asaye coe do'ire pañë. ⁴⁴ Mësarua ja'quë cato huati api. Mësarua i tsecohua'i a'ë. Jaje pa'ina, i yëyere yo'oye yëyë. Huati cato huani jëoquë api. Jare jaje pa'i api, tsoeje, ti nuñerepa yo'oma'quë api, cui'ne ti nuñerepa cama'quë api. Coa cosoyere cani, jaje i ayere caji, coa cosou sëte, coa cosoye pëca ja'quë sëte. ⁴⁵ Jaje pa'ina, yë'ë nuñere pare caquëni, mësarua asacaiye coeyë. ⁴⁶ ¿Nepi mësarua acohua'i, yë'ëre më'ë tayoyë cajë iñoja'cohua'i a'ni? Nuñerepa yë'ë caquëre, ¿me yo'ojë mësarua care paji cajë asacaiye pañe'ni? ⁴⁷ Diusu te'te aquëpi, Maija'quë coca asaye pa'iji. Jaje pa'iquëta'are mësarua cato Diusu acohua'i peoyë. Jaje pa'ina, asaye coeyë, yë'ë cayë.”

Cristo Cato Abraham Jerepa Tsoe Aquë Api

⁴⁸ Ja maca judío paipi cahuë:

“Nuñere pajë më'ëre jaje caquë'ni, Samaritanopi cui'ne co'a joyore hue'equë api cayë, yëquë.”

⁴⁹ Cajëna, Jesupi sehuopi:

“Co'a joyore ti peoquë a'ë. Yë'ë cato ja'quëni de'oquëre papi cacaiyë. Ja do'ire mësarua cato yë'ëre co'aquë api, cayë. ⁵⁰ Yë'ëre de'oye cacaijë'ë caquë oima'ë pa'iyë. Yë'ëre de'oye cacaiquë pa'iji. Jaë api, iti yo'ose'e pa'iyeye caquërepa. ⁵¹ Nuñerepa cayë, yë'ë cayë asani yë'ë cayeye yo'oquë cato ti ju'iñe paja'quë api.”

⁵² Ja maca judío paipi sehuohuë:

“Yureta'a asare pahuë, më'ë nuñerepa co'a joyore hue'equërepa pa'iyë. Abraham cui'ne Maija'quëre quëacaicohua'i tsoe acohua'ije juni huesëa'huë'ë. Jaje pa'iquëta'are më'ëpi cayë 'yë'ë cayë asani, yë'ë cayeye yo'oquë cato ti ju'iñe paja'quë api.” ⁵³ Yëquë ja'quë cato Abraham. ¿Më'ëpi seña maca pa'i a'ë cuasaquë, më'ë? Abraham cui'ne Maija'quëre quëacaicohua'i juju sa'ahuë'ë. ¿Iquei a'ë cuasaquë më'ë caquë'ni, jaje?”

⁵⁴ Cajëna, Jesupi sehuopi:

“Yë'ëja'a co'ye de'oye yo'oyë caquë pa'ito yë'ë de'oye yo'oyë cayë ti co'aiye paji. Jaje pa'iquëta'are mësarua yëquë ja'quë api caquëpi yë'ëre de'oye yo'oji cacaiji yë'ë ja'quëpi. ⁵⁵ Jaje pa'iquëta'are mësarua ña ti'ama'pë pa'iyë. Yë'ëta'a ite ñaquë a'ë. Jaje ñaquëta'a yë'ëpi ñama'quë a'ë caquë pani coa cosourepa pa'iyë pa'iji mësarujë pa'i. Jaje pa'iquëta'are yë'ë cato nuñerepa ñaquë a'ë. Jaje pa'ina, i cayë sehuocai yo'oyë. ⁵⁶ Abraham mësarua aipi sihua'aji'i, yë'ë mu'señare ñaja'quë a'ë caquë. Ñani sihua huajëa'ji'i.”

⁵⁷ Ja maca judío pai Jesure cahuë:

“Ti cincuenta ometëcajë peoquëpi ¿Abrahamre ña'ahuë'ë cayë, më'ë?”

⁵⁸ Cajëna, Jesupi capi:

“Nuñerepa mësarute cayë. Yë'ë cato Abraham pa'ima'në ai jerepa tsoe aquë a'ë.”

⁵⁹ Caëna, ja maca quëna pëapi imani jëañu'u Jesuna cajë yo'ohuë. Yo'ojëna, catipi. Catini Maija'quë huë'epi iohua'i jopoja'a sa etani saji'i.

9

Tsi'nëna Ñama'quëni Jesüs Jujuse'e

¹ Pai pa'i huë'ñaja'a sai Jesús ñapi, tsi'nëna ñaco ça porei ai de'osiquëre. ² Jaje pa'ina, ñani i ye'yacohua'ipi sei'ë, Jesure:

“¿Me yo'oquë ñaco ça porei ai de'ou'ni, jaë? Pëca ja'quëohua'i tayo do'ire co'aye ai de'ou, panita'a ¿i do'i a'ni?”

³ Cajëna, Jesupi capi:

“I tayo do'ije peoji. Cui'ne pëca ja'quëohua'ije tayo do'ije peoji. Iquë cato ite juju maca Maija'quë yo'oye paire iñoja'quëpi ai deosiquë api. ⁴ Ja yë'ta'a mu'se pa'inë yë'ëre jëjo daosiquë co'amaña yo'oye pa'iji. Ñami de'o huëoji. Ñami cato co'amaña neñe peoji. ⁵ Yë'ë ja yë'ta'a iye yejare pa'ini yë'ë a'ë, miacaiquë iye yeja pa'icohua'ire.”

⁶ Iye se ca tējini Jesús yejana copi neni ya'ore a'ji sëpë neni ñama'quë ñaco çana ya'opi nepi. ⁷ Ja maca capi:

“Siloé oco dea pëna sani tsoa toj'ë. Siloé cani cayë, jëjo daosiquë.”

Jaje caëna, ñama'quëpi sani tsoa toni tsoe ñaquëpi daji'i, i quë'ro. ⁸ Ja maca ja'në ñama'quë pa'ina, ñasicohua'ipi cui'ne i quëno maca pa'icohua'ipi cahuë:

“¿Iquë mai ñajëna, curi sei ñu'isiquë pa'ima'quë aë?”

⁹ Cajëna, yecohua'ipi cahuë:

“Jaje pa'ijë'ë. I api.”

Yecohua'ipi cahuë:

“Jare ije pa'ita'a yequë api.”

Jaje cajëna, ipi capi:

“Yë'ë i a'ë.”

¹⁰ Ca maca ite seteña:

“¿Me më'ë yure neni ñaquë pa'iquë'ni?”

¹¹ Cajëna, ipi sehuopi:

“Jaë Jesús hue'equëpi yë'ëre ya'opi a'jiñe neni ñaco çana je'napi. Jaje yo'oni capi: ‘Siloé oco dea pëna sani tsoajë'ë.’ Caëna, sani tsoa to maca tsoe ñaquë paë'ë.”

¹² Jaje caquëna, ite sei'ë:

“¿Jerore pa'iquë'ni?”

Cajëna, ipi capi:

“Huesëyë.”

Fariseo Paipi Ñaco Porei Pa'isiquëni Seni Asase'e

¹³ Ja maca fariseo pai quë'rona ñaco ça porei pa'isiquëre sahuë. ¹⁴ Jesús ya'opi neni ñaco ça poreire jujusi mu'se cato huajë mu'se paji'i. ¹⁵ Jaje pa'isi do'ire, fariseo paipi asani ñama'quë pa'isiquëre seni çohuë. Me më'ë yure neni ñaquë'ni cajë. Cajëna, ipi capi:

“Ya'opi a'jiñe neni yë'ëre ñaco çana je'naëna, sani tsoa toni yure ñaquë pa'iyë.”

¹⁶ Ja maca fariseo acohua'i cahuë:

“Iye yo'osiquë cato Diusu tē'te peoquëpi jaje yo'opi, huajë mu'se a'ë cayë peoye.”

Jaje, cajëna, yecohua'ipi cahuë:

“¿Me co'aquë pani ñeje, pai yo'o t'i'a ma'ñere de'oye yo'oquë'ni, i?”

Jaje yo'ojë cajë yequë tsëcapëa huayequë paji'i, sa'ñe ca do'ire. ¹⁷ Tijupë seni cohuë, ja'rë ñama'quë pa'isiquëre ñeje cajë:

“¿Më'ë ì queipi caquë'ni, më'ëre ña'ñe necaisiquëre?”

Cajëna, ìpi sehuopi:

“Yë'ë cato cayë, Maija'quëre quëacaiquë api.”

¹⁸ Jaje caquëta'are judío paipi nuñerepa ñama'quë pa'isiquëpi ñaji cajë asaye pahuë. Coa caji cajë, ì pëca ja'quëohua'ireje soihuë, ja do'ire. ¹⁹ Soini sei'ë:

“¿Mësaru mamaquë aë, iquë ñaco cã porei ai de'osiquë? ¿Yure jaje pa'ita'a me yo'oquë ñaquë'ni?”

²⁰ Cajëna, ì pëca ja'quëohua'ipi sehuohuë:

“Yëquë mamaquë api. Cui'ne ìte cõa macana ñama'quë. Ai de'osiquë api asayë, yëquëpi ja cato. ²¹ Jaje pa'iquëta'are yure cato huesëyë, me yo'oquë ñaquë ponë'ni cajë ìte ña'ñe necaisiquëreje huesëyë. Ìni seni asajë'ë. Tsoe ai api, ìpi quëajaquë ja do'ire ñaquë pa'iyë, caquë.”

²² Ñama'quë pëca ja'quëohua'i cato coa judío paini ca'rajë jaje cahuë. Si'ahua'ire Jesure Cristo api cacohua'ire pa'i tsi'si hue'ñapi eto saoye pa'iji cajë cui'ñase'ere asajë. ²³ Ja do'ire ì pëca ja'quëohua'ipi cahuë: “Ìni seni asajë'ë. Tsoe ai api.”

²⁴ Ja maca judío pai ñama'quë pa'isiquëre soi coreña. Daquëna, cahuë:

“Nuñerepa quëajë'ë, Diusu ña hue'ñare pana. Yëquë asayë, më'ëre ju-jusiquëre tayo yo'oquë api cajë.”

²⁵ Cajëna, ìpi sehuopi:

“Yë'ë cato huesëyë, tayo yo'oquë api caye cui'ne paquëre papi cayeje. Yë'ë ta'ñe asaye cato iyese'e pa'iji, ja'rë ñama'quë pa'isiquëpi yure ñaquë pa'iyë.”

²⁶ Tijupë seteña:

“¿Me më'ëre nei'ni? ¿Më'ëre me yo'oni ñaquëre nei'ni?”

²⁷ Cajëna, sehuopi:

“Tsoe quëahuë, mësarute. Quëatoje asa yëma'pë pa'iyë. Yë'ë caye: ¿Iquere cajë cui'nare ca cojë'ë cajë se'ñe'ni? ¿Ìni tuñu'u cajë yëjë se'ñe?”

²⁸ Caquëna, ja maca ìte ai tea juni tējini capi:

“Më'ëpi ìni tuina nëiji, yëquë cato Moisésre tuicohua'i a'ë cahuë. ²⁹ Yëquë asayë, Moisésre Diusupi case'e. Ja'ere cato huesëyë, ì pa'i hue'ñaje.”

³⁰ Cajëna, ìpi capi:

“¿Merepa yo'ojë mësaru huesëye'ni, ai ye'yesicohua'ita'a, ì dai sito, yë'ëre ñaco cã jujucaisiquëre! ³¹ Maipi asayë, tayo yo'ocohua'ire Diusu asacaiye paji. Ìte sihuacohua'ire cui'ne ì yëye yo'ocohua'ise'ere asacaiquë api, Diusu.

³² Tsoeje ti asama'cohua'i a'ë, tsihua'ë pa'inë ñama'quë ai de'osiquëni ñaquëre necaise'e. ³³ Iquëpi Diusu quë'ropi daima'quë pani ti jaje yo'oyeje para'pi.”

³⁴ Caquëna, ja maca johua'ipi cahuë:

“¿Tayo yo'oye tımësiquëpi ai de'osiquë api, më'ë yëquëre ye'yasi'i caquë?”

Jaje cani ìte pa'i tsi'si hue'ñapi eto saohuë.

Joyo Ña'ñere Ñama'cohua'i Pa'iyë

³⁵ Jesús tsoe asapi, ñama'quë pa'isiquëpi ñaquë pa'ina, judío paipi eto saose'e. Jesupi ìte tı'ani capi:

“¿Diusu mamaquëre më'ë ìre papi cuasaquë pa'iquë?”

³⁶ Caquëna, ìpi capi:

“Èjaë, quëajë'ë, yë'ëre. Jequë a'ni, yë'ëje ìte jaë api caquë cuasaquë pa'ija'quëre.”

³⁷ Caquëna, Jesupi sehuopi:

“Tsoe më'ë ñahuë. Yë'ë ì a'ë. Ì ja're më'ë coca cayë.”

³⁸ Ja maca Jesús yë'quë macana do're ja'runi capi:

“Ire papi caquë cuasayë, Èjaë, më'ëre.”

³⁹ Ja jeteyo'je capi, Jesús:

“Yë'ë cato iye yejana daë'ë, nuñerepa yo'oyepi pa'ljaquë caquë. Ñama'cohua'i pa'isicohua'ipi ñajajë caquë, cui'ne ñacohua'i pa'isicohua'ipi joyopi ñama'cohua'i pa'ljajë caquë.”

⁴⁰ Ja maca fariseo paipi j ja're coní pa'isicohua'ipi iyere asani sei'ë:

“¿Yëquëje më'ë ñato ñaco ça peocohua'i a'ni?”

⁴¹ Cajëna, Jesupi sehuopi:

“Mësarupi ñama'cohua'i pani mësaruru tayo yo'o do'ire jai do'i peocohua'i patira'huë. Jaje pa'iquëta'are mësarupi ñacohua'i a'ë caye sête do'i quë'iohua'i pa'iyë.”

10

Yëi Ñama Tu'rihuë Ayere Ye'yaye

¹ Nuñerepa mësarute cayë, yëi ñama eta sa'roja'a tu'rihuëna cacama'quë pani, ñaëpi cui'ne co'aquëpi eta sa'ro peo hue'ñaja'a cacaquë cato. ² Jaje pa'iquëta'are yëi ñama eta sa'roja'a cacaquë cato yëi ñamare ñacaiquë api.

³ Eta sa'ro hui'yocaiquëje de'oye hui'yocaiji, cacajaquë caquë. Cui'ne yëi ñamaje asayë, j yë'o. Iohua'i mamire caquë soiji, yëi ñamare. Cui'ne tu'rihuë nëicohua'ini hue'sena etoji. ⁴ Etoni sai saji, ipi du'ru sai. Yëi ñamaje asayë, j yë'o. Jaje asajë tuiyë, ite. ⁵ Jaje tuicohua'ita'a yequëpi soiquë pa'ito asani coa catiyë, ñama'quëre sête yequë yë'o caquëna, asajë.”

⁶ Ñeje yo'oyë, paí caquë iñoquëta'are paipi asa tì'añe pa'huë, Jesús caye.

Jesús De'o Ñacaiquë

⁷ Ja maca Jesús tìjupë ca copí:

“Nuñerepa mësarute cayë. Yë'ë a'ë, eta sa'ro yëi ñama caca sa'ro. ⁸ Ja yë'ta'a yë'ë daima'në daisicohua'i cato ñaohua'i a'ë cui'ne co'acohua'i a'ë. Jaje pa'iquëta'are yëi ñamapi asaye pa'huë, iohua'i cayere. ⁹ Yë'ë a'ë, eta sa'ro. Yë'ëja'a cacasiquë cato huaso cuañosiquë pa'lja'quë api. Jaje pa'i etasiquëpi cui'ne cacasiquëpi j yëyeje yo'oquë pa'lja'quë api, cui'ne de'o aore tì'aja'quë api.

¹⁰ Ñaë cato coa yahue imañe caquë cacaquë api, huani jeosi'i caquë, cui'ne nejosi'i caquë. Yë'ë cato yëi ñamapi pa'iyere pajajë caquë daisiquë a'ë, ti pa'iyere jaiye pajajë caquë. ¹¹ Yë'ë cato de'oye yëi ñamare ñacaiquë a'ë. De'oye ñacaiquëpi yëi ñamapi pa'ljajë ise'e caquë j pa'iyere isiquë api. ¹² Coa saí do'ire necaiquë cato lobopi daina, ñani yëi ñamare ñacaiye jeoni catiquë api, yëi ñamare ñacaima'quë sête, cui'ne yëi ñamaje tìohua'ire sête jaje yo'oji. Yo'ouna, ja maca lobopi dani tseani yo'oquë tiya huesoquë api cui'na hue'ña. ¹³ Catiquë cato saí do'ire yo'oquë api. Jaje pa'ina, oi ëayeje ti peoji, ite yëi ñamare.

¹⁴⁻¹⁵ Yë'ë a'ë, de'oyerepa yëi ñamare ñacaiquë yë'ëre ja'quë ñaquë pa'iyeye, yë'ëje ite ja'quëre ñaquë pa'iyë. Jaje cui'ne yë'ë yëi ñamareje ñaquë payë. Ñaquëna, iohua'ije yë'ëre ñañë. Yë'ëpi yë'ë pa'iyere yëi ñama do'ire isiyë.

¹⁶ Payë, cui'ne yequë yëi ñamareje. Yequë tu'rihuë acohua'ire jaohua'ireje iñoña daye pa'iji, yë'ëre. Jaohua'ije yë'ë caye sehuocaija'cohua'i a'ë. Ja maca cui'ne te'e tsëcapë pa'lja'cohua'i a'ë, cui'ne te'i yëi ñamare ñacaiquë pa'lja'quë api.

17 Ja'quë yë'ëre yëji, yë'ë pa'iyere isisiquëpi cui'naëpi yë'ë pa'iyë pa coja'quëpi yo'oquëna. 18 Yë'ë pa'iyë jioquë peoji. Yë'ë yëyepi isiyë, yë'ë pa'iyë. Yë'ë jaje neñe pa'iji cui'ne cui'nare pa coñeje de'oji. Iye a'ë, yë'ë Ja'quë yë'ëre cuañese'le."

19 Iyere judío pai asani cui'naohua'ipi hua cohue, ti tsëcapëa. 20 Jai pai iohua'i acohua'ipi cahuë:

"¿Me neñu'ju i caye asani sehuocaiye'ni, care paji cajë co'a joyore hue'equëpi cui'ne coa cuepequë caquëre?"

21 Cajëna, yecohua'ipi cahuë:

"Co'a joyore hue'equëpi jaje ca ti'añe peoji. ¿Co'a joyopi ñama'quëre ñaquëre necaiye pa'iquë? Cui'ne ti peoji."

Judío Paipi Co'acquë Api Caye Jesure

22 Ja mu'seña cato oco tëcahuë pajl'i. Pa'ina, Jerusalén cato Maija'quë huë'e ne ja'ñere cuasajë sihuajë jai pai tsi'sini yo'o maca ti'api. 23 Jesús cato Maija'quë huë'e sa'nahuëre cunirojaji'i, Salomón hue'yosi hue'ña. 24 Ja maca judío paipi Jesure tsi'sini cahuë:

"¿Yëquëre më'ë je yëhua nuñerepa quëaja'quëpi huesë ëaye caquë pa'iquë'ni? Më'ëpi nuñerepa Cristo pani quëare pajë'ë, te'e nuñerepa."

25 Cajëna, Jesupi capi:

"Tsoe mësarute cahuë. Caquëta'are mësarupi care paji cajë asaye pahue. Yë'ë ja'quë cuañesi tutupi yo'oyë. Ja yo'oyepi tiñarepa iñoji, mësarute. 26 Jaje pa'iquëta'are mësarupi nuñere pa'ë cajë asaye pañë, yë'ë yëi ñama acohua'i pa'ima' do'ire. Tsoe cahuë, ja'rë. 27 Yë'ë yëi ñamapi asayë, yë'ë yë'ona. Asajëna, yë'ëpi iohua'ire ñañë. Ñaquëna, iohua'ije yë'ëre pe'teyë. 28 Yë'ëpi ti ju'ima'pë pa'iyë isisiquë a'ë. Isina, ti ne huesëma'pë pa'ija'cohua'i a'ë, cui'ne yë'ë jëñare pa'icohua'ire yecohua'i mañaje jioyë ti peoji. 29 Yë'ë ja'quëpi yë'ëna isipi, iohua'ire. Isisiquë cato si'aye jerepa pa'i api. Ite cato yecohua'ije ti jio ti'añe peoji, i jëtëre pacohua'ire. 30 Yë'ë cui'ne ja'quë coní te'ijë pa'iohua'i pa'iyë."

31 Ja maca judío pai cui'naohua'ipi quëna pëapi imani jeañu'u cajë yo'ohue.

32 Yo'ojëna, Jesupi capi:

"Mësarü asajëna, jaiye de'oyere necaë'ë, yë'ë ja'quë tuture papi. ¿Iye nesi do'i aye mësarupi asato jeco a'ni, yë'ë co'aye yo'osico, jaje quëna pëapi jeañu'u ca ja'ñe?"

33 Caquëna, judío paipi sehuohue:

"Më'ë de'oye yo'osi do'ire më'ëre quëna pëapi jëoñe paja'cohua'i a'ë. Më'ëpi yë'ë a'ë, Diusu casi do'ire quëna pëapi jëaja'cohua'i a'ë, më'ëre. Më'ë cato coa pa'ita'a, yë'ë Diusure pa'ë caquë yo'oyë."

34 Ja maca Jesupi capi:

"Mësarü cuañëñepi toyase'le caji Diusu mësarute case'ere ñeje: 'Mësarü a'ë, diusuohua'i.' 35 Toyase'le caye cato nuñerepa caye a'ë. Jaje pa'ina, care paji cajë asayë, mai. Diusupi hue'yopi, i coca asasicohua'ire diusu a'ë, mësarü.

36 ¿Diusupi yë'ëre huani iye yejana jëjo daosiquëpi Diusu mamaquë a'ë caye me neni co'acquë'ni? 37 Ja'quë yo'oyere yë'ëpi yo'oma'ëna, ire papi caye pajë'ë.

38 Jaje pa'iquëta'are yë'ëpi yo'oquëna, ire papi yo'oji cajë asama'cohua'ita'a yë'ë yo'o iñoñere ñajë Maija'quë yo'oye a'ë cajë asajë'ë. Ja maca yureta'a asa ti'añe pa'iji, Maija'quëpi yë'ë ja're pa'iji, cui'ne yë'ëpi i ja're pa'iji."

39 Tjijupë tsëani preso saxe yëhuë. Jaje pa'iquëta'are Jesupi de'hue jëapi.

40 Ja maca Jesús Jordán tsiaya ë së mëi te'tena co'ipi. Co'ini jaronä pëapi, Juan oco doquë pa'i sitona.

41 Jarote pa'ina, jai pa'i i què'rona sani ñajë cahuë:

“Nuñerepa Juan, pa'i yo'o t'ia ma'ñere yo'oma'quëta'a care paquë case'e paji'i, iquë yo'o ja'ñe ayere.”

42 Jarona jai pa'i ire papi cajë cuasahuë, ìte.

11

Lázaro Juni Huesëse'e

1 Te'i ëmë ju'iquë Lázaro hue'equë paji'i. Jaë cato Betania aquë paji'i. María cui'ne io yo'jeo Marta pa'i daripë aquë paji'i. 2 María cato ju'iquë Lázaro yo'jeo paco'ë. Jao cato Ëjaërepa nëcañoana huëo së da'capi jañuni io nañapi tēnoçao yo'osico paco'ë. 3 Jaje pa'ina, jaohua'ipi Ëjaë më'ë cajeipi ju'iji caquë sani quëacajë'ë cajë Jesús què'ro jëjo saohuë, te'ire.

4 Jëjo saorena, Jesús jare asani capi:

“Iye ju'i dahuë cato ti juni huesëyena saye pa ja'ñe a'ë. Diusu i de'oquë pa'iyere iño ja'ñe a'ë. Cui'ne Maija'quë mamaquë de'oquë pa'iyere iño ja'ñe a'ë.”

5 Jesús cato Marta cui'ne io maja'yo Mariare cui'ne Lázarore ai oiquëta'a. 6 Caya mu'seña se pëa copi, i pa'i hue'ñana, Lázaro ju'iji cajë quëasicohua'ita'are. 7 Ja jeteyo'je capi, Jesús i ye'yacohua'ire:

“Sani coñu'u, Judeana.”

8 Caquëna, i ye'yacohua'ipi ìte cahuë, ja maca:

“¿Ye'yaquë, më'ëre judío pa'i quëna pëapi jëañu'u ca sitona co'ija'quë aë?”

9 Cajëna, Jesupi capi:

“¿Te'e mu'se doce hora pa'icoa, miañe? Jaje pa'ina, paipi mu'se cui'ni ti ju'aye peoji, iye yeja miacaiyeja'a cui'ni.” 10 Jaje pa'iquëta'are paipi ñami cui'ni ju'aye pa'iji, miañe peo do'ire.

11 Ja jeteyo'je Jesupi capi:

“Mai cajei Lázaro caji'i. Caisiquëta'are sani ne sëtoja'quë a'ë.”

12 Caquëna, ja maca i ye'yacohua'ipi cahuë, ìte:

“¿Ëjaë, jaje caji'i cani co'yaja'quë api caye a'ni?”

13 Jesús cato jaje cani ju'iji caquë capi. Jaje caquëna, i ye'yacohua'ipi cuasani coa huëore çaina caji cuasahuë. 14 Ja maca Jesupi yureta'a tñarepa capi:

“Lázaro tsoe ju'iji. 15 Sihuyë, de'oye jarote pa'ima'ëna ju'iji. Jajepi ai de'oji. Mësarü ñani mësarü ire papi cajë yë'ëre cuasaja'cohua'ire. Sani ñañu'u.”

16 Ja maca Tomás Gemelo hue'equëpi i ja're ye'yecohua'ire capi:

“Jëñajë'ë, maije i ja're çoni sañu'u, te'e i ju'ina ju'ija'cohua'i.”

Ju'isicohua'ipi Huëiye Cui'ne Pa'ie A'ë, Jesús

17 Tsoe Lázarote cuatro mu'seña tase'e pa'ina, Jesús ti'api. 18 Betania cato Jerusalén ja'yere paji'i, coa caya kilómetropi cui'ne yequë jopo kilómetro çosi macare. 19 Jai pa'i judío pa'i acohua'ipi Marta cui'ne Mariare do'i ñajë cui'ne johua'i maja'yëpi juquëna, oicohua'ini yëhuo huasoñu'u cajë daisicohua'ipi paë'ë. 20 Ja maca Martapi Jesús daiji asani etani ìte pëpasi'i caco sacco'ë. María cato huë'e sa'nahuëre paco'ë. 21 Ja maca Martapi Jesure cao:

“Ëjaë, më'ë ñnore pa'iquë pa'ito yë'ë a'yë ju'iñe para'pi. 22 Jaje pa'iquëta'are yë'ë cato asayë, Maija'quëpi më'ë señere isija'quë api.”

23 Cacona, Jesupi capi:

“Më'ë a'yë cui'naëpi pani coja'quë api.”

24 Caquëna, Martapi cao:

“Jaje pa'ijë'ë. Cui'naëpi pani coja'quë api, jüni huesësicohua'i huëi maca tëji mu'serepa.”

25 Cacona, Jesupi capi:

“Yë'ë a'ë, jüni huesësicohua'i huëiye cui'ne pa'iye. Yë'ëre ire papi caquë cuasaquë cato ju'isiquëje jare pa'ija'quë api. 26 Cui'ne ja yë'ta'a huajëquë pa'i yë'ëre ire papi caquë cuasaquë cato ti ju'iñe paja'quë api. ¿Iye yë'ë caye jaje pa'ire paji caco cuasaco, më'ë?”

27 Caquëna, jopi cao:

“Jaje pa'ijë'ë, cuasayë, yë'ë. Cui'ne Èjaë, më'ë cato Cristore papi asayë, yë'ë. Diusu mamaquëpi iye yejana daija'quë ca nëosiquëpi daisiquë a'ë, më'ë.”

Lázarore Ta Sitona Jesús Oise'e

28 Jaje se ca tëjini Marta io maja'yo María quë'rona sani cao, yahue:

“Ye'yaquë ñnore pa'i më'ëre daijaco caquë soiji.”

29 Cacona, iti se asayeja'a Jesús quë'rona esa sacco'ë, ite ñasi'i caco. 30 Ja yë'ta'a Jesús pai daripërepa cacaye papi. Ja maca cato, Marta ite ti'asi macare paji'i. 31 Mariapi co'arepa huëni saiona, ñani judío paipi María huë'ere pa'ijë oima'o cajë yëhuocohua'ipi tasi daripëna sani osi'i caco saico cuasajë tuë'ë.

32 Ja maca María Jesús quë'rona sani do're ja'runi cao:

“Èjaë, ñnore më'ë pa'iquë pa'ito a'yë jüni huesëye para'pi.”

33 María ja're coni judío pai daisicohua'ipi oijëna, Jesupi jaohua'ire oi ëayerepa ñapi. Ñani j joyopi ca ëayerepa nëina, 34 Jaohua'ire seji'i:

“¿Jerona ite tare'ni?”

Caquë seina, johua'ipi cahuë:

“Èjaë, dani ñajë'ë. Iñona tahue.”

35 Ja maca Jesús oji'i. 36 Oina, ñani judío paipi cahuë, ja maca:

“I ai oiquërepa paji'i. Ñajë'ë, j oiyere.”

37 Yecohua'ipi cahuë:

“Ñnama'quëre ñaquëre nesiquë api, iquë. ¿Jaje pa'ita'a cui'ne me yo'oquë Lázarore jujucaiye paë'ni?”

Lázaro Huëise'e

38 Cui'naëni co'arepa esa necati'ñerepa nëina, tasi daripë quë'rona tsio daji'i. Coje nesico paji'i. Pa'ioni jai quëna pëpi sjosico paji'i. 39 Pa'iona, Jesupi capi:

“Quëna përe hui'yo jeojë'ë.”

Caquëna, Marta ju'isiquë yo'jeopi cao:

“Èjaë, tsoe co'a sëji cuasayë. Tsoe cuatro mu'seña pa'iji.”

40 Cacona, Jesupi capi:

“Më'ëje pa'ioni cahuë care paji cuasani më'ë ñaja'coa'ë, Maija'quë de'oyerepa yo'oquëna case'e.”

41 Caëna, ja maca quëna pë hui'yo jeorena, Jesús ma'tëmo mëne ñaquë capi:

“De'oji, Ja'quë. Yë'ë caye më'ëpi asacaë'ë. 42 Yë'ë cato asayë, më'ë si'anë yë'ë caye asaquë pa'iye. Jaje pa'iquëta'are iye maca pa'icohua'i asa ja'ñere caquë cayë, më'ëpi yë'ëre jëjo daosiquë api cajë asare pajajë caquë.”

43 Jaje se ca tëjini, ai tutu cui'ni:

“jLázaro etajë'ë!”

44 Caquëna, ju'isiquë pa'isiquëpi jëña, nëcañoa huësiquëpi, cui'ne tsiaje cañapi huësiquëpi etapi. Etaquëna, ja maca Jesupi capi:

“Joyecaijè'è, saijaquè.”

Jesure Tseañu'u Cajè Yo'ose'e
(Mt 26.1-5; Mr 14.1-2; Lc 22.1-2)

⁴⁵ Jaje iyere yo'ouna, Jesure jai pai judío pai ire papi cajè cuasahuè, Maria ja're coní daisicohua'ipi, iti Jesús yo'oquèna, ñasicohua'ipi. ⁴⁶ Jaohua'í acohua'ipi fariseo pai què'rona sani ñajè quèahuè, Jesús yo'ose'ere. ⁴⁷ Ja maca fariseo paipi cui'ne Maija'què huè'e ñacaicohua'í éjaohua'ipi ca tēji éjaohua'í què'rona tsi'sini cahué:

“¿Me neja'cohua'í a'ni, jaète? I cato jaiye pai yo'o tì'a ma'ñe yo'o ñhoji, paire.

⁴⁸ Jaje pa'ina, maipi coa ñacohua'í pa'ito si'a paipi ise'ena asa huesèja'cohua'í pa'ini. Jaje yo'ojèna, yureta'a romano paipi dani Maija'quère sè huè'e cui'ne mai yeja ne huesoja'cohua'í pa'ini.”

⁴⁹ Cajèna, Caifás hue'equèpi Maija'què huè'e ñacaicohua'í éjaèpi ja ometècahuè pa'iquèpi capi, jaohua'ire:

“Mésaru huesèjè cayè. ⁵⁰ Cui'ne ti asama'pè, te'i jucacati'ñe pa'í api, si'a pai do'ire ai jerepa si'a pai ju'iñe peoye, iye daripè pa'icohua'ire.”

⁵¹ Caifás cato ise'e ta'ñe jaje caye papi. Coa Maija'què joyopi isiquèna, capi, ja ometècahuè Maija'què huè'e ñacaicohua'í éjaè sète, Jesupi judío pai do'ire jucacaiye pa'iji, pa'í ja'ñere ca nèoque. ⁵² Coa judío paise'ere caquè jucacaiye pa'ni cui'ne si'a hue'ña coa tiya huesèsicohua'ire Diusu mamajère. ⁵³ Jare ja mu'sepi yureta'a judío pai éjaohua'í Jesure huani jeoñe ca nèohué.

⁵⁴ Jaje pa'ina, Jesús yureta'a si'a judío pai ñajèna, cui'ye papi. Paquè Judeapi etani Efraín daripèna saji'i, cuene yeja ja'ye maca pa'í daripèna. Jarona sani i ye'yacohua'í ja're pèapi.

⁵⁵ A'ri maña carapi, Egíptopi Israel pai etajè pa'ise'ere cuasajè tsi'sini yo'o mu'seña. Jaje pa'ina, jai pai pa'í daripèa pa'icohua'í saè'è, Jerusalénna si'sire tsoa toñere cajè. ⁵⁶ Jesure co'ejè cuè'è. Jaje pa'ina, Maija'què huè'ere pa'ijè se'i'è, yecohua'ire:

“¿Mésaru me cuasaye'ni? Daija'què api fiestana, panita'a paja'què api cuasaye cajè.”

⁵⁷ Fariseo pai cui'ne Maija'què huè'e ñacaicohua'í éjaohua'ipi cuañe nèohué. Jesús pa'í hue'ñare asasicohua'í pa'ni quèajè'è, sani tseaja'quère cajè.

12

Huè'o Sèñepi Jesure Tsoacaise'e
(Mt 26.6-13; Mr 14.3-9)

¹ Seis mu'seña Egíptopi Israel pai etajè pa'ise'ere cuasajè yo'oye caraquèna, Jesupi Betaniana saji'i. Lázaro pa'í hue'ñana ju'isiquèni Jesupi ne co'yasiquè paji'i, jaè cato. ² Jarona Jesure ao cua'coní aohué. Martapi ao huahueco paco'è. Lázaropi Jesús ja're coní mesare ñu'í aji'i. ³ Ja maca Mariápi huè'o sè ma'ña da'care dani Jesús quèona ja'ñeni io nañapi tēno cuena. Jaje yo'ocona, si'a huè'e huè'o sèñena timèo. Ja cato jai do'í ma'ña paji'i. ⁴ Ja maca Judas Iscariotepi Simón mamaquèpi Jesús ye'yaquèpi, Jesure coso yehuoja'quèpi capi:

⁵ “¿Me yo'oco iye huè'o sè ma'ña coa yecohua'ina se isico trecientos romano curiquè tē'ña nema'o paco'ni, neni curi peocohua'ire coçaija'cota'a?”

⁶ Judas jaje cani curiquè peocohua'ini ai oi do'ire cama'è paji'i. Co'amaña yahue imaquèpi capi. Jaje ipi curi aya topè paquè sète, yahue imaquè paji'i, iona yecohua'ipi aya curire. ⁷ Ja maca Jesupi ite capi:

“Coa ñajë'ë. Yë'ëre tã mu'se huëo së ja'ñere ne de'huaco yo'oco. ⁸ Curi peocohua'ire si'anë mësaru ñajë paja'cohua'i a'ë. Jaje pa'iquëta'are yë'ëre cato si'anë paye peosipi.”

Lázarore Sañope Case'e

⁹ Jesús Betaniare pa'iji asani jai pai judío pai saë'ë, jaroná. Jesuse'ere ñañu'u cajë saiye pahué. Lázarore ñañu'u, Jesús ju'isiquëni huëosiquëre cajë saë'ë. ¹⁰ Cui'neje Maija'quë huë'ë ñacaicohua'i ëjaohua'ipi Lázaroreje huani jeoñe pa'iji cahuë. ¹¹ Judío paipi Lázaró do'ire Jesupi ire papi cajë cuasa do'ire, cui'ne ñohua'ire jeoco do'ire jaje cahuë.

Jerusalénna Jesupi Cacase'e (Mt 21.1-11; Mr 11.1-11; Lc 19.28-40)

¹² Jai pai Jerusalénna saë'ë, Egiptopi Israel pai etajë pa'ise'ere cuasajë yo'o mu'se ti'aëna. Se ñatasi mu'se Jesús daija'quë api, iye daripëna asani. ¹³ Ja maca Jesús daina, sihuajë ja'o tëteni cuijë saë'ë. Jesure pépañu'u cajë cuihuë: “iDe'okuëre pa'ni, Diosu! iDe'okuëre pa'ni, Ejaë mamirepa hue'equëpi daiquë! iDe'okuëre pa'ni, Israel pai Ejaë!”

¹⁴ Burrore ti'ani Jesús tui saji'i, toyase'e cayeje pa'ye japi caji ñeje:

¹⁵ Ca'rama'o pa'ijë'ë.
Israel pai daripë

Më'ë Ejaërepa daiji, burroni ñu'i.

¹⁶ Iye case'e i ye'yacohua'i asa ti'añe pahué, du'ru macarepa cato. Jesús de'okuërepa de'osi maca ja maca yureta'a asahuë, si'aye Jesús ayere toyase'e paji'i cajë cui'ne jaje tëto saji'i, mai ña hue'ñana cuasajë.

¹⁷ Jesús jare pa'ijë Lázarore juquëna, tasiquëni huëoquë soiquëna, asacohua'ipi yecohua'ire se quëahuë, ñohua'i ñase'ere. ¹⁸ Jaje pa'ina, Jesure sañope ti'ani pépañu'u cajë saë'ë, pai yo'o ti'a ma'ñere yo'okuëna, asasi do'ire cajë. ¹⁹ Ja maca fariseo paipi cahuë, ñohua'ija'a sa'ñe:

“Ñañe mësaru si'a pai ise'ere tuiye, yure cato ne ti'añe peoji.”

Griego Paipi Jesure Co'ese'e

²⁰ Fiesta pa'i maca Maija'quëre señu'u cajë Jerusalénna saiscohua'i ja're con griego paipi paë'ë. ²¹ Pa'icohua'ipi jaohua'ipi Filipena tsio dani Betsaida Galilea aquëna sejë cahuë:

“Ejaë, yëquë Jesure ñañe yëyë.”

²² Jaje cajëna, asani Felipepi sani Andrésni capi. Cani yureta'a cayaohua'i Jesure sani cahuë. ²³ Cajëna, Jesupi ja maca capi:

“Tsoe ti'api, Maija'quë mamaquë de'okuërepa de'ojai maca. ²⁴ Mësarute cayë, trigo capi yejana tomema'co pani jare te'e ca maca pa'io carajaico. Jaje pa'iquëta'are iti capi yejana tomeni junita'a jaiye quëicoa, iti ñëpi mëani. ²⁵ I pa'iyere ai oiquë cato coa ne huesoja'quë api. Jaje pa'iquëta'a iye yeja pa'iyere coequë cato ne de'huaquë pa'iji, ti pani huesë ja'ñere. ²⁶ Paipi yë'ëre necaiye yëni tuijë'ë, yë'ëre. Yë'ëre necaiquë cato, yë'ë pa'i hue'ñare con pa'ija'quë api. Paipi yë'ëre necaiquë pa'ito yë'ë ja'quëpi ite de'okuëre pa'ni cacuë ñacaija'quë api.

Jesupi Quëaji, I Ju'i Ja'ñere

²⁷ Yure cato yë'ë ai oiyë. ¿Ja do'ire ja'quëre ñeje ca ti'añe pa'iquë? '¿Ja'quë huasojë'ë, yë'ëre yure tëto sai ja'ñere? Jaje ca ti'añe peoji. Yë'ë cato jare cacuë daisiquë a'ë. ²⁸ Ja'quë më'ë mamire jerepa de'o mami nejë'ë.”

Ja maca asapi, ma'tëmopi yë'ose'e pisiquëna:

“Tsoe de'loquëre pare nehuë. Jaje pa'iquëta'are t̃ijupë de'loquëre pare ne cõsi'i.”

²⁹ Iti maca nëcajë asasicohua'ipi cahuë, mujuëpi p̃isiji. Cajëna, yecohua'ipi cahuë:

“Huññaëpi ñi cocare capi.”

³⁰ Ja maca Jesupi capi:

“Yë'ëni caquë iye yë'o p̃isiye papi. Mësarü asa ja'ñere caquë iye yë'o p̃isipi.

³¹ Yure a'ë, iye yeja ño yo'ose'e ña de'hua cuaño ja maca, cui'ne yurepi iye yeja cuañequëje ñi tutu nejo cuañosiquë pa'ija'quë api. ³² Yë'ëpi cruzuna mëa deo cuañosi maca si'ahua'ire tsi'so saosi'i yë'ëse'ena paire.”

³³ Ja quëayena p̃ai asahuë, cruzuna ju'ija'quë a'ë caquë quëaye. ³⁴ P̃aipi asani sañope sehuohuë:

“Yëquë cato yequë toyapë ñacohua'i a'ë, Cristo ti ju'ñe peoji cayere. ¿Me yo'okuë më'ë P̃ai Mamaquë cruzuna ju'ija'quë a'ë caquë'ni? ¿Iquei'ni, P̃ai Mamaquë?”

³⁵ Ja maca Jesupi capi:

“Ja yë'ta'a mësarü ja're miañe pa'iji. Ja yë'ta'a miañe pa'i maca miañeja'a cu'ijë'ë, neañepi tsio daiona, merepa yo'oco'ni cajë ai cuasaye pa'icohua'i. Nea hue'ñaja'a cu'iquë cato ñi sai hue'ña huesëquë coa saiji. ³⁶ Miañe ñire pare pa'iyë cajë asajë'ë, ja yë'ta'a mësarü ja're cõni miacai pa'i macapi. Jaje pa'ijë yureta'a mia hue'ña pa'icohua'irepa põñeja'cohua'ipi.”

Jaje ca t̃ejini Jesús sani catipi, ñohua'ire.

Judío P̃ai Jesure Sehuoye P̃ase'e

³⁷ Jaiye Jesús p̃ai yo'o t̃i'a ma'ñere yo'o ññosiquëta'are ire papi cajë cuasaye pahüë. ³⁸ Maija'quëre quëacaiquë Isaías ñeje toyaquë pa'ise'epi t̃i'a ja'ñepi pa'ina, pahüë asaye. Toyase'e cato caji:

Ëjaë ¿nepi yëquë quëase'e care payë cajë asare'ni?

¿Neni Diusu ñño u'ni, ñi tutu?

³⁹ Jaje pa'ina, asa t̃i'añe pahüë. Yequeje Maija'quëre quëacaiquë Isaías toyapi, ñeje:

⁴⁰ Diusupi ñama'cohua'ire cui'na jëa joyo quë'iohua'ire nepi,

Ñaco capi ña ma'ñe caquë, Cui'ne joyopi asa ma'ñe caquë,

Cui'ne Maija'quëna põñëni juju cuañoma'cohua'ini caquë.

⁴¹ Iye cato Isaías capi, Jesús de'loquërepa pa'iyë ñasiquëpi. Jaje pa'ina, ñi ayere capi.

⁴² Jaje pa'iquëta'are jai p̃ai judío p̃ai Jesure ire papi cajë cuasahuë. Yecohua'ï ëjaohua'ire paque cuasahuë, Jesure. Jaje pa'iquëta'are jai p̃ai cuasajëna, quëaye pahüë, fariseo p̃aini ca'ra do'ire, p̃ai tsi'si hue'ñapi eto sao ma'ñe cajë.

⁴³ Fariseo p̃ai cato p̃aipi ñohua'ini de'ocohua'ire pa'ni cacaiyere yëcohua'ï paë'ë. Maija'quëpi de'o'ji cayere coecohua'ï paë'ë.

Jesús Casi Yë'opi P̃ai Yo'ose'e Ca De'huaye Pa'iji

⁴⁴ Jesús ai tutu capi:

“Yë'ëre ire papi caquë cuasaquë cato yë'ëse'ere asaye peoji. Yë'ë ja'quë yë'ëre jëjo daosiquëreje asaji. ⁴⁵ Yë'ëre ñaquëpi yë'ëre jëjo daosiquëreje ñaji.

⁴⁶ Yë'ëre ire papi cajë cuasasicohua'ipi nea hue'ñare pa'ima'pë pa'ijajë caquë mu'se miañeje pa'ipi yë'ë iye yejana daë'ë. ⁴⁷ Jaje pa'iquëta'are yë'ë caye asaquëta'a yë'ë cayeje yo'oma'quëre yë'ëpi nejoñe paja'quë a'ë. Yë'ë cato iye yejana daisiquë a'ë, iye yeja pa'icohua'ire huasosi'i caquë. ⁴⁸ Yë'ëre coequëpi cui'ne yë'ë caye asani cui'ne yo'oma'quë cato, tsoe paji, ñe nejo ja'ñe. Yë'ë

case'epi tēji mu'serepa paire nejo ja'ñe a'ë. ⁴⁹ Yē'ë cuasayepi huëoquë cama'ë pa'iyë. Yē'ë ja'quë yē'ëre jējo daosiquë cuañese'ere caquë ye'yayë, i case'eje pa'ye caquë asayë, yē'ë. ⁵⁰ Ja'quë cuañese'e cato ti pani huesë cocare pa'ë caquë asayë, yē'ë. Jaje pa'ina, yē'ë caye cato ja'quë cuañese'eje pa'ye a'ë."

13

I Ye'yacohua'i Quëore Jesupi Tsoa Tose'e

¹ Ja yē'ta'a Egítopi Israel pai etajë pa'ise'ere cuasajë yo'o mu'se tì'ama'ë te'le mu'se carapi. Jesupi tsoe asapi, jē'nērepa iye yeja pani tējini pēca ja'quë quē'rona co'iyē tì'ase'e. Si'anë Jesús cato ai oiquë paji'i, i tsecohua'ire iye yeja pa'icohua'ire. Jaje pa'ina, yure cato i ai oiyere pare iñoquë yo'opi.

²⁻⁴ Huati cato Simón mamaquëna Judas Iscariote joyona tsoe co'aye cuasaye nepi. Jaje pa'ina, Jesure coso yehusoi' cuasayere papi, i joyo. Jesús cato Diosu quē'ropi daisiquë a'ë asaquëpi, cui'ne co'ija'quë a'ë Diosu quē'rona asaquëpi paji'i. Cui'ne ja'quëpi yē'ëre éjaērepa pa'i ja'ñe tutu isipi asaquë paji'i. Jaje pa'ina, Jesús i ye'yacohua'i ao aijëna, coní ñu'i aiqüëpi, huëni i ëmëje'le ju'icore dutani, i ju'ruhuëna toayapi sëapi. ⁵ Ja maca quëna de'huana oco doni i ye'yacohua'ire quëo tsoa huëopi. Tsoaquë i toaya ju'ruhuëna sëasicopi tēno cuenacaji'i.

⁶ Simón Pedro quëore tsoasi'i caquë yo'okuëna, ipi capi:

"¿Éjaë, mē'ëpi yē'ë quëore tsoacasi'i caquë yo'okuë?"

⁷ Caquëna, Jesupi sehuopi:

"Yure mē'ë huesëyë, yē'ë caquë yo'oye. Pasiquëta'a jeteyo'je mē'ë asa tì'aja'quë a'ë."

⁸ Jaje caquëta'are Pedropi capi:

"Yē'ë quëo mē'ëpi tsoacaiye peoji."

Caquëna, Jesupi capi:

"Yē'ëpi mē'ëni tsoa tocaima'quë pa'ito mē'ë yē'ë te'te aquë peoja'quë a'ë."

⁹ Caquëna, Simón Pedropi capi:

"Jaje pa'ito Éjaë, coa quëose'e tsoama'ë pa'ijë'ë. Yē'ëre jēñaje cui'ne siopëje tsoacaijë'ë."

¹⁰ Caquëna, Jesupi capi:

"Ja'a cuyasiquë cato coa nēcañoase'e tsoaquë api, si'aë de'okuë pa'iyē sēte. Mēsarū cato sisi peocohua'i a'ë. Jaje pa'iquëta'are si'ahua'i de'ocohua'ise'e pa'iyē pañë."

¹¹ Si'aohua'i si'si peocohua'ise'e pa'iyē pañë capi, ite coso yehuoja'quëque pa'ina, asaquë.

¹² Quëo ja'o tsoa tējini i ëmëje'le ju'icore suñani cui'naëpi mesana ja'rūni capi:

"¿Mēsarū yē'ë caquë yo'ose'le asa tì'añe? ¹³ Mēsarū yē'ë Éjaëpi cui'ne ye'yaquë api, cani nuñerepa cayë, jaëre pani. ¹⁴ Yē'ë Éjaëpi cui'ne ye'yaquëpi mēsarū quëo tsoasiquëre sēte mēsarujë yecohua'i quëo ja'oñare tsoacaiye pa'iji. ¹⁵ Iye cato mēsarūni yo'o iñoquë yo'ohuë. Jaje yo'ojë'ë, caquë yē'ë yo'ose'leje. ¹⁶ Nuñerepa mēsarute cayë. I jo'yaëpi i éjaëre tēto saisiquë peoji, cui'ne jējo dao cuañoquëje ite jējo daoquëre tēto saisiquë peoji. ¹⁷ Asa tì'ani yē'ë case'eje pa'ye yo'ocohua'i pani sihuacohua'i pa'ija'cohua'i a'ë.

¹⁸ Mēsarute si'aohua'ire pare cama'ë pa'iyë, coa yē'ë sahua nēosiquëse'ere cayë. Toyase'le cayepi tì'añe pa'iji. Japi caji: 'Yē'ë ja're coní aiqüëpi yē'ëre sañope yo'okuë pōnëpi.' ¹⁹ Iye cato mēsarute cayë itipi tēto saina, ñani mēsarupi

nuñerepa ire papi capi cajë yë'ëre asa ja'ñere caquë. ²⁰ Nuñerepa cayë, mësarute. Yë'ë jëjo daoquëre sihuaquë de'oye yo'oquëpi yë'ëreje sihuaquë de'oye yo'osipi. Yë'ëre sihuaquë de'oye yo'oquëpi, yë'ëre jëjo daoquëreje sihuaquë de'oye yo'osipi."

Judas Yo'oquë Yehuo Ja'ñere Jesús Quëase'e

(Mt 26.20-25; Mr 14.17-21; Lc 22.21-23)

²¹ Ja casi jeteyo'je Jesús i joyopi ca'ñerepa nëina, capi, si'aye tiñarepa:

"Nuñerepa cayë. Mësaru aquëpi yë'ëre yo'oquë yehuoja'quë api."

²² Ja maca i ye'yacohua'ipi sa'ñe iohua'ija'a ña huëohuë, nepi yo'oja'cohua'ini cajë huesëjë. ²³ I ye'yacohua'i aquëpi Jesús i yëquëpi i yë'quë macare ñu'i ajil'i, na'iquëna, aiñere. ²⁴ Aina, Simón Pedropi coa moñopi më'ëpi seni asajë'ë, nepi yo'oja'cohua'ini caquë'ni caquë yo'opi. ²⁵ Yo'oquëna, ñani Jesuna tsio jani seji'i:

"¿Ejaë, jequë a'ni, iti yo'oja'quë?"

²⁶ Caquëna, ipi sehuopi:

"Panpë yë'ëpi sa'suni acoquë cato i pa'ija'quë api."

Jaje cani panpë ini sa'suni Judas Iscariotena aopi, Simón mamaquëna.

²⁷ Jare panpë i maca tsoe huatije Judas joyona cacapi. Ja maca Jesús capi ite: "Më'ë yo'o ja'ñe pa'ito esa yo'ojë'ë."

²⁸ Jaje catoje iti maca mesa ñu'icohua'i asa ti'añe pahuë, i caye. ²⁹ Judaspi curiquë de'hua turupë paquëre sëte yecohua'i cato cuasahuë, sani aore hueroja'ijë'ë fiesta yo'o ja'ñere caquë caji cuasahuë. Panita'a curiquë peocohua'ina sani isijë'ë caquë Jesús caji cuasahuë. ³⁰ Panpë isisi jeteyo'je Judas etani saji'i. Ja maca cato tsoe ñani paji'i.

Huajëye Cuqñese'e

³¹ Judas etani saisi maca Jesupi capi:

"Yure iñoñe pa'iji, Pai Mamaquë de'oquërepa pa'ie. Cui'ne Diusu de'oquërepa pa'ieje iñoja'quë api, ipi. ³² Maija'quë de'oquërepa pa'iyere Pai Mamaquëpi iñoquë pa'ito, Maija'quëje mamaquë de'oquërepa pa'iyere iñosipi. Esa iñoja'quë api. ³³ Tsi dohuë, mësaru ja're con i tsoe pa'ie paja'quë a'ë. Mësaru yë'ëre co'ēja'cohua'i a'ë. Jaje pa'ina, jare judío paire case'ejë mësarute cayë. Mësaru yë'ë sai sito sani ti'añe peoji. ³⁴ Mësarute huajëye cuqñeñere isiyë, paire oicohua'i pa'iyere yë'ë mësarute oiyëje. Cui'ne mësarupi yecohua'ire se oijë pa'ijë'ë, caquë. ³⁵ Yecohua'ire mësarupi oicohua'i pa'ito paipi mësarute yë'ë ye'yacohua'ire pa'ë cajë ñaja'cohua'i a'ë."

Pedro Coa Cosoquë Ca Ja'ñere Jesupi Quëapi

(Mt 26.31-35; Mr 14.27-31; Lc 22.31-34)

³⁶ Simón Pedropi Jesure capi:

"Ejaë, ¿më'ë jeron a sai caquë'ni?"

Caquëna, Jesupi sehuopi:

"Yë'ë sai hue'ña më'ë tuni ti'añe peoji, yure cato. Jeteyo'je më'ë cato tuija'quë a'ë, yë'ëre."

³⁷ Ja maca Pedropi capi:

"Ejaë, ¿me yo'oquë yë'ë yure tuni ti'añe peoquë'ni? Yë'ë cato tsoe cui'ñasiquëpi pa'iyë, më'ë do'ire yë'ëpi saicasi'i caquë."

³⁸ Caquëna, Jesupi sehuopi:

"¿Nuñerepa yë'ë do'ire më'ëpi saicaire pasi'i caquë cui'ñasiquëpi pa'i caquë? Nuñerepa cayë. Më'ëre ja yë'ta'a cura yë'ima'në më'ëpi toasonë cosoja'quë a'ë, yë'ëre ñama'quë a'ë caquë."

14

Jesu Api, Maija'quë Quë'ro Tì'a Ma'a

¹ Ai co'a ju'ima'pë pa'ijë'ë. Diusuni necaiquë api cuasajë pa'ijë'ë. Cui'ne yë'ereje necaiquë api cuasajë'ë. ² Ja'quë ma'tëmo hu'e'le cato jaiye pa'iji, pa'i huë'ña. Jaje pa'ima'co pa'ito, yë'ëpi mësarute tsoe quë'ara'huë. Jaje pa'iyë sëte yure cato saiye, mësarü pa'ija'to ne de'huacasi'i caquë. ³ Saisiquëpi pa'i huë'ña ne de'hua tējini ja maca co'i coja'quë a'ë, mësarute sasi'i caquë. Saëna, mësarujë yë'ë pa'i huë'ñare pa'ijajë caquë. ⁴ Mësarü cato asayë, yë'ë sai huë'ña, cui'ne iti ma'aje asayë.

⁵ Caquëna, Tomás'pi capi:

“Èjaë, yëquë huesëyë, më'ë sai huë'ña. ¿Me më'ë sai ja'a ma'aje asayë'ni?”

⁶ Caquëna, Jesup'pi capi:

“Yë'ë a'ë, ma'a cui'ne yë'ë a'ë, nuñerepa cui'ne yë'ë a'ë, pa'iyë. Yë'ëja'a tì'añë pa'iji, ja'quëre. Peoji, yequëre tì'añë. ⁷ Mësarup'pi yë'ëre ña tì'acohua'i pani ja'quëreje ña tì'ara'huë. Jaje pa'iquëta'are yure ite mësarü ña tì'añë, tsoe ite si'anë ñajë pa'icohua'i sëte.”

⁸ Ja maca Felipe'pi capi:

“Èjaë, yëquëre iñojë'ë, më'ë ja'quëre. Coa ja mañase'le yëyë.”

⁹ Caquëna, Jesup'pi sehuopi:

“Felipe mësarü ja're con'i yë'ë tsoe pa'iyë. ¿Jaje pa'iquëta'are më'ë cato yë'ëre tì'ama'quë a'ë? Yë'ëni ñajë ja'quëreje ña'ne pa'iji. Jaje pa'ito ¿Me yo'oquë më'ë ja'quëre iñojë'ë caquë sequë'ni? ¹⁰ ¿Më'ë huesëquë yë'ëpi ja'quë ja're tsioni pa'iyë, pa'ina, ja'quëpi yë'ë ja're con'i pa'iyë? ¿Cui'ne më'ë asama'ë pa'iquë ja pa'iyë? Yë'ë caye cato yë'ëse'le cuasayëpi caye pañë. Yë'ë ja'quë yë'ëre pa'iquëpi i co'amaña yo'o'ji. ¹¹ Pëca ja'quë ja're con'i pa'ire paji cajë cuasajë'ë. Cui'ne ja'quëpi yë'ë ja're con'i pa'iji cajë cuasajë'ë. Panita'a jare asa tì'añë panijë yë'ë yo'oyena ñajë de'huë cuasajë'ë, care paji cajë. ¹² Nuñerepa mësarute cayë. Yë'ëre ire paji caquë cuasaquëpi, yë'ë yo'o co'amañaje, yo'o'ja'quë api. Yë'ëpi yë'ë ja'quë quë'rona saquëna, ja do'ire ai seña maca de'o co'amañaje yo'o'ja'quë api. ¹³ Mësarup'pi yë'ë mamina cajë sëto yë'ëpi yo'o'ja'quë a'ë. Mamaquëpi pëca ja'quë de'oquërepa pa'iyere iñoja'quë caquë. ¹⁴ Yë'ë mamina cajë sejëna, yë'ëpi yo'o'ja'quë a'ë, si'aye mësarü yëjë seña pa'ito.

De'oyoyere Jëjo Daoja'quë A'ë, Jesús Case'e

¹⁵ Mësarup'pi yë'ëre oicohua'i pani yë'ë cuañese'ere sehuocaijë'ë. ¹⁶ Mësarü ja're si'anë pa'ija'quëre yequëre jëjo daojë'ë caquë ja'quëre sësi'i, mësarute cõcai cui'ne quëcõye necaija'quëre. ¹⁷ Jaë cato nuñerepa ca joyo pa'ija'quë api. Iye yeja pai jaëte pa tì'añë peoji, ite ñama'cohua'i cui'ne ite asama'cohua'i. Jaje pa'iquëta'are mësarü cato asayë, ite. Cui'ne ipi mësarü ja're pa'iji. Pa'isiquëpi ti mësarü ja're pani huesëja'quë api. ¹⁸ Mësarute te'ohua'ire jëo sani huesoye paja'quë a'ë. Cui'naëpi pani coja'quë a'ë, mësarü ja're con'i. ¹⁹ Èa maca cato pai yë'ëre ña'ne paja'cohua'i a'ë. Jaje pa'iquëta'are mësarü cato yë'ëre ñaja'cohua'i a'ë, yë'ë huajëquë pa'ina, mësarujë huajëcohua'i pa'ija'cohua'i sëte. ²⁰ Ja mu'se mësarü yureta'a nuñerepa asaja'cohua'i a'ë, yë'ëpi ja'quë ja're con'i pa'iyë. Pa'ina, mësarup'pi yë'ë ja're con'i pa'iyë asaja'cohua'i a'ë. Cui'ne yë'ëpi mësarü ja're con'i pa'iyë asaja'cohua'i a'ë. ²¹ Ta'ñë asaquëpi cui'ne yë'ë cuañese'ere sehuoquë yo'oquëpi, yë'ëre oiye iñoji. Jaje pa'ina, yë'ë ja'quëpi iteje oi'ja'quë api. Oina, yë'ëje ite oi'ja'quë a'ë. Jaje oi yë'ëpi ina tsio dani yë'ëse'le iñoja'quë a'ë.”

²² Judas Iscariote peoquëpi, yequë Judas'pi capi:

“Éjaé, ¿me yo'oquë yëquëna ññoja'quë a'ni, më'ëse'ere. Me pa'ina, iye yeja paina më'ë pa'iyë ñño'ma'ë pa'ija'quë a'ni?”

²³ Caquëna, Jesupi sehuopi:

“Yë'ëre oiquëpi yë'ë cuañese'le sehuoquë cui'ne yo'oji. Jaje yo'oquëni yë'ë ja'quëpi ìte oija'quë api. Yë'ë ja'quëpi cui'ne yë'ëpi çoni dani ì ja're pa'ija'cohua'ì a'ë. ²⁴ Yë'ëre oima'quëpi yë'ë case'eje yo'oye pa'ji. Iye coca mësarü yë'ë tse peoji. Yë'ëre jëjo daosiquë ja'quë tse a'ë.

²⁵ Mësarü ja're ja yë'ta'a yë'ë pa'ì maca si'aye cayë. ²⁶ Jaje pa'iquëta'are de'o joyopi ja'quë yë'ë mami do'ire jëjo daoja'quë api. Ja'ëpi mësarute çocai cui'ne oicohua'ì pa'ijëna, yëhuoja'quë api, si'aye ye'yaquë. Cui'ne si'aye yë'ë case'ere cusa ñajaiñe necaija'quë api.

²⁷ De'oye pa'yere mësarute isicani saiye. Yë'ë de'oye pa'yere isiyë, mësarute. Iye yeja pai de'oye pa'iyë a'ë cajë isiyeye pa'yere isima'ë pa'iyë. Ca'rama'pë pa'ijë'ë, cui'ne co'a ju'ima'pë pa'ijë'ë. ²⁸ Yë'ë ja'quë yë'ë jerepa pa'ì quërona saiye caquëna, mësarü asani ai sihuara'huë, yë'ëre oicohua'irepa pani. Mësarü tsoe asahuë, saisiquëpi cui'naëpi dani mësarü ja're pasi'ì caquëna. ²⁹ Iye cato cayë, jaje ti'ja ja'ñe pa'ina, itipi tëtö saina, ñani care papi cajë yë'ëre cuasajajë caquë.

³⁰ Ai jaiye mësarü ja're caye pañë. Yure cato tsoe daiji, iye yeja cuañequëpi. Yë'ëre meñe cuañeñe peoquëta'a yo'oji. ³¹ Jaje tëtö saiye pa'iji, ja'quëre yë'ë oiyë paipi ñajajë caquë, cui'ne ì cuañeñere yo'oji cajë ñajajë caquë. Huëijë'ë. Sañu'u, tìrona.

15

Cuiya'ì Ñë Cui'ne Iti Capëa Pa'iyë

¹ Cuiya'ì ñëje pa'ì a'ë, yë'ë. Yë'ë ja'quë api, itì ñacaiquëje pa'ì api. ² Yë'ë capëa ipi t'ë'ca tëtë jëaquëpi quëima' capëa. Jaje yo'oquë quëi capëare pase'le nëoquë api, ai quëija'quë caquë. ³ Mësarü cato tsoe de'oye jëo nëcosicohua'ì a'ë, yë'ë iye coca quëa do'ipi. ⁴ Yë'ëna tsiosicohua'irepa si'anë pa'ijë'ë, mësarü cato, yë'ë mësaruna tsiose'eje pa'ye. Iti capëse'le pani quëni ti'añe peoji, itì ñëre pana tsiosicopi pa'iyë pani. Jaje cui'ne mësaruje yë'ë ja're tsiosicohua'ipi pa'ima'pë pani quëni ti'añe peoyë.

⁵ Yë'ë cato itì ñëre pa'ë. Mësarü cato itì capëa'ë. Yë'ë ja're tsioni pa'ina, cui'ne yë'ëpi ì ja're tsioni pa'iquëpi jaiye itì ca quëiñe pa'iji. Pa'ina, mësaruse'le yo'o ti'añe ti peoyë, yë'ë peoquëna. ⁶ Yë'ë ja're çoni pa'ima'quë cato nejo cuañoquë api. Nejo cuañoni toa sua ja'ñe soquë capëa cuñeñeje pa'yere tsi'soni ëoja'quë api.

⁷ Mësarupi yë'ë ja're tsiosicohua'ipi pa'ijë cui'ne yë'ë ye'yase'eje huñeyema'cohua'ipi, mësarü yëyere secohua'ì pa'ito, si'aye mësarü señe isija'quë a'ë. ⁸ Mësarupi jaiye de'o co'amaña quëiñeje pa'ye yo'ojëna, yë'ë ja'quëpi paini sihua cuañoji. Jaje de'oye yo'ocaijë yureta'a mësarupi yë'ë ye'yacohua'irepa pa'iyë ti'añë. ⁹ Yë'ë mësarute oiye, yë'ëre ja'quë oiyeje pa'ye. Jaje pa'ina, yë'ë oiyeje pa'ijë'ë. ¹⁰ Yë'ë cuañese'ere sehuocaijë cui'ne yo'oni yë'ë oiyeje pa'iyë. Ja'quë cuañese'ere yë'ë sehuocai yo'oquëpi yë'ë ja'quë oiyeje pa'iyë, cui'neje.

¹¹ Jare quëahuë, mësarute. Yë'ë ja're te'e sihuajë cui'ne sihuayepi timësicohua'ì pa'ijajë caquë. ¹² Yë'ë cuañeñe cato iye a'ë: Oijjë'ë, yecohua'ire, yë'ë mësarute oise'eje pa'ye. ¹³ Cajehua'ire oi do'ire te'ì jucacaiye a'ë, ai oiye. Yequë peoji, ja jerepa pa'ye paire oiye. ¹⁴ Mësarü yë'ë cajehua'ì a'ë, yë'ë cuañese'ere yo'oni. ¹⁵ Mësarute jo'yaohua'ire caye pañë. Te'e nuñerepa

cajeohua'ire cayë, mësarupi yë'ë ñhosi do'ire, yë'ë ja'quë yë'ëre case'ere si'aye huesëma'pë asa do'ire. Jo'yaë cato huesëquë api, i ëjaë caquë yo'oye. ¹⁶ Mësarupi yë'ëre sahuani soima'pë pa'ë. Yë'ëpi mësarute sahuani soihuë. Soini cui'ne cuañehuë, sani jaiye quëijë'ë caquë, ja quëiñepi ti pa'ija'quë caquë. Jaje jaiye quëicohua'ipi yë'ë do'ipi sejëna, ja'quëpi mësaru sësere si'aye isija'quë api. ¹⁷ Iye a'ë, mësarute yë'ë cuañëñe: Sa'ñe oijë pa'ijë'ë.

Iye Yeja Paipi Jesure Coejë Cui'ne Jesús Tsecohua'ire Coeyë

¹⁸ Iye yeja paipi mësarute coecohua'i pa'ito, yë'ëre du'ru coese'ere cuasajë oima'pë. ¹⁹ Mësarupi iye yeja acohua'i pa'ito mësarute otira'huë, iohua'i cajeohua'ire oiyeipi. Jaje pa'iquëta'are yë'ëpi mësarute iye yeja acohua'ini sahuani soisi do'ire mësarute coeyë, iye yeja paipi, iye yeja acohua'i peo do'ire. ²⁰ Yë'ë mësarute case'ere cuasajë'ë. 'Necaiquë cato i ëjaëre tëto saisiquë peoji.' Jaje pa'iyë sëtë yë'ëre pani sañope yo'osicohua'i me mësarute sañope yo'oye pañë'ni cui'ne yo'oja'cohua'i a'ë. Cui'ne yë'ë ye'yayere sehuocaisicohua'i panita'a mësaru ye'yaye sehuoja'cohua'i a'ë. ²¹ Si'aye jaje yo'oja'cohua'i a'ë, yë'ë do'ire cui'ne yë'ëre jëjo daosiquëre huesë do'ire.

²² Yë'ë dani cama'quë pa'ito jaohua'i do'i peocohua'i patira'huë. Jaje pa'iquëta'are yure cato iohua'i tayo yo' do'ire ca de'hua ti'añe peoyë. ²³ Yë'ëre coequë cato ja'quëreje coeji. ²⁴ Iohua'ique ñajëna, pa'i yo'o ti'a ma'ñere yë'ë yo'oma'quë pa'ito sañope yo'o ja'ñe peocohua'i patira'huë. Jaje pa'iquëta'are yure cato yë'ë yo'oquëna, ñahuë. Jaje ñasicohua'ita'a yë'ëre cui'ne ja'quëre coeyë. Ja do'ire do'i quë'iohua'i pa'iyë. ²⁵ Iye cato yo'oyë, iohua'ina cuañëñe toyase'epi ti'ajaquë caquë nëina. Toyase'epi caji: 'Do'ije peoquëni yë'ëre coeyë.'

²⁶ Jaje pa'iquëta'are Maija'quë quë'ropi paire cöcaiquëre cui'ne nuñerepa yo'o joyore yë'ë jëjo daoquëpi, jaëpi yë'ë ayere cacaija'quë api. ²⁷ Mësaruje yë'ë ayere cacaija'cohua'i a'ë, yë'ë ja're cöni ai tsoe pa'isicohua'i sëtë.

16

¹ Yë'ëre cuasayere ne hue'soma'pë mësarupi taiñe pajajë caquë iye mësarute cahuë. ² Pai tsi'si huë'ñapi mësarute eto saoja'cohua'i a'ë. Jaje yo'ojë mësarute huani jeaja'cohua'i a'ë. Jaje yo'ojë Diosuni de'oye necaiyë cuasaja'cohua'i a'ë, huaicohua'ipi. ³ Iye cato yo'oja'cohua'i a'ë, ti ja'quëre cui'ne yë'ëreje asama'cohua'ipi. ⁴ Iye cato mësarute cayë, iti ti'asi maca yë'ë case'ere cuasa ñajajajë caquë. Mësaru ja're pa'i do'ire jaje caye pahüë, ja'a huëo maca.

De'o Joyo Yo'oye

⁵ Jaje pa'iquëta'are yure cato saiye, yë'ëre jëjo daosiquë ja're pasi'i caquë. Mësaru aquëje ti te'ijë yë'ëre seni asaye paji, jeroni më'ë saiquë'ni caquë. ⁶ Coa ai jerepa oicohua'i de'o huesëhuë, iyere caëna. ⁷ Nuñerepa mësarute cayë. Yë'ëpi saquëna, jerepa de'oye pati'ñe pa'iohua'i a'ë, mësaru. Yë'ëpi saima'quë pa'ito, mësarute cöcai cui'ne sihua ëaye joyona necaiquë daiye peoji. Yë'ëpi saisiquë pani jëjo daoye pa'iji, ite. ⁸ Ipi daisi maca quëaja'quë api, co'ayere pai yo'oyë, caquë. Nuñerepa yo'oye pa'iji, quëasipi, cui'ne tayo yo'osicohua'ije sai de'huaye pa'iji quëasipi. ⁹ Yë'ëre ire papi cajë cuasama' do'ire, tayo yo'ocohua'i pa'iyë. ¹⁰ Nuñerepa de'o ma'are iñoja'quë api, yë'ëpi ja'quë quë'rona saisi do'ire, ja maca mësaru yë'ëre ñañe peoji. ¹¹ Iye yeja cuañequëpi i tayo yo'o do'ire nejo cuañosiquë pa'i do'ire paipi asa ti'aja'cohua'i a'ë, Diosupi iohua'i tayo yo'o do'ire sai de'hua cuañëñe pa'iji, ca ja'ñere ipi quëaquëna.

¹² Ja yë'ta'a jaiye mësarute caye payë. Jaje pa'iquëta'are yure cato mësaru asa ti'añere peoyë. ¹³ Nuñerepa ca joyopi dani mësarute ye'yaja'quë api, si'aye

nuñere pare. Coa ise'e cuasayere cama'ë pasipi. Si'aye asase'ere casipi. Cui'ne mësarute quëasipi, yequë mu'se têtô sai ja'ñere. ¹⁴ Yë'ëre de'okuëre papi caja'quë api, yë'ë tse ayere paquëpi mësarute quëa iñoja'quë api. ¹⁵ Si'aye ja'quë paye yë'ë tse a'ë. Jaje pa'ina, cahuë. Yë'ë tserë de'o joyo cato paja'quë api. Jaje paquëpi yë'ë tserë mësarute se iñoja'quë api.

Sihuayere Tîmë Cuañoñe

¹⁶ Ëa maca cato, yë'ëre ña'ne paja'cohua'i a'ë, mësaru. Pasicohua'ita'a ai tsoe maca pani ñaja'cohua'i a'ë, yë'ëre. Ja'quë quë'rona sai'yë, yë'ë."

¹⁷ Ja maca i ye'yacohua'i acohua'ipi sa'ñe sei'ë, ñeje cajë:

"Me caquë jaje caquë'ni? Ëa maca cato yë'ëre ña'ne paja'cohua'i a'ë, cui'ne yequëje caji ai tsoe maca pani ña coja'cohua'i a'ë, yë'ëre. Ja'quë quë'rona saisi do'ire jaje pasipi caji. ¹⁸ ¿Iquere caquë jaje ëa maca caquë'ni? Jaje cato me asa tî'a'ne'ni huesëyë, i caye."

¹⁹ Jaje yo'ojë cajëna, Jesús cato asapi, iohua'i seni asa'ñu'u cajë yo'oye. Jaje pa'ina, capi:

"Mësarute cahuë, ëa maca cato yë'ëre ña'ne paja'cohua'i a'ë, ai tsoe maca pani yë'ëre ña coja'cohua'i a'ë. ¿Ja case'ere mësaru sa'ñe sejë yo'ojë caye?"

²⁰ Nuñerepa mësarute cayë. Mësaru airepa oija'cohua'i a'ë, cui'ne co'a ju'ijë pa'ijë'cohua'i a'ë. Jaje pa'ijëta'are iye jeja pai cato sihuaja'cohua'i a'ë. Jaje oijë pa'isicohua'ita'are mësaru oise'epi yequë mu'se sihuaye ponëja'coa.

²¹ Nomiopi tsj coa huëosico pani ai yo'ocoa, tsitu'ure pa maca tî'a'ëna, a'si ju'io. Jaje yo'osicota'a tshua'ë macare têt'ya dani a'sise'e huanëyeco, hua'jë tsitu'upi iye yejare pa'ina, sihuaco. ²² Jaje cui'ne mësaruje ai yo'oja'cohua'i a'ë, yure cato. Jaje pa'iquëta'are yë'ëpi co'ini mësarute ña coja'quë a'ë. Ja maca mësaru sihua hua'jëja'cohua'i a'ë. Ja mësaru sihuaye yecohua'ijë jioye tî peoji.

²³ Ja mu'se cato yë'ëre seni asaye ti peosipi. Nuñerepa mësarute cayë. Ja'quëpi mësarute isija'quë api, si'aye mësaru se'ne yë'ë mamipi cajë sejëna.

²⁴ Iye macaja'a mësaru yë'ë mamipi cajë se'ne pahué, yureta'a sejë'ë. Sejëna, isija'quë api. Isiquëna, sihuaja'cohua'i a'ë.

Iye Yejare Ñese Quëcoye

²⁵ Mësarute cahuë. Iye coca pai yo'oye ayena conï cuëcue ñaquë jaje casiquëta'are yequë mu'se tî'aja'coa, pai yo'oye ayena conï cuëcuema'ë caye, nuñerepa caja'quë a'ë, ja'quë ayere tî'na asayerëpa. ²⁶ Ja mu'se cato mësaru yë'ë mamipi cajë seja'cohua'i a'ë. ²⁷ Tsoe ja'quëpi mësarute oi paji, mësarupi yë'ëre oi do'ire cui'ne mësarupi yë'ëre Diusu quë'ropi daisiquë api, cajë asa do'ire. ²⁸ Ja'quë quë'rore papi etani iye yejana daisiquë a'ë. Jaje pa'iquëta'are yure cato iye yejapi jeoni ja'quë quë'rona co'ija'quë a'ë."

²⁹ Ja maca i ye'yacohua'ipi cahuë:

"Yureta'a më'ë tî'ñarepa cayë, yeguena conï cuëcuyë peoye. ³⁰ Yureta'a më'ëre ñajë cui'ne asayë, si'aye ta'ñe asaquëre papi. Jaje pa'ini yecohua'ijë më'ëre seni asa'ñu'u cajë yo'oye peoji. Jaje pa'ina, më'ëre Diusu quë'ropi daisiquë api cajë asayë, yequë."

³¹ Cajëna, Jesupi capi:

"¿Jaje pa'ito yureta'a asa tî'are paye? ³² Tsoe tî'aji, iti yo'o maca. Yure iti macare pa'iyë, mësaru yë'ëre te'ire jeoni pai ñape hua saija'cohua'i a'ë. Ja maca te'i pëaja'quë a'ë. Jaje pëasiquëta'a te'i pa'iyë paja'quë a'ë. Yë'ë ja'quëpi yë'ë ja're conï pa'ija'quë api. ³³ Iye cato cayë, mësarute yë'ë ja're conï pa'ijë ai yo'oye peoye de'oye pa'ijë'ë caquë. Iye jeja cato mësaru ai yo'oye pa'iji. Jaje pa'iquëta'are quëcoco'hua'i pa'ijë'ë. Yë'ë je'quë iye yejare ñese quëcoque paë'ë."

17

Jesús I Ye'yacohua'ire Şecacaise'e

¹ Jaje ca tējini Jesús ma'tēmona ñaquē capi:

“Ja'quē tsoe tī'api, iti yo'o maca. Mē'ē mamaquēre de'oquēre papi ññocajjē'ē, mē'ē mamaquēpi mē'ēreje de'oquēre papi caquē ññoja'quēre. ² Mē'ēpi mē'ē mamaquēre iye yeja paire cuañequēre nehuē, mē'ē isicohua'ire ti pani huesēye isijaquē caquē. ³ Mē'ēre te'i api Diosu asajē cui'ne mē'ē jējo daosiquēre Jesucristore asaye a'ē, ti pani huesēye.

⁴ Iye yejare pa'i mē'ēre de'oquēre papi caquē ññoquē mē'ē cuañese'ere ne saohuē. ⁵ Iye yeja peo'nē yē'ē mē'ē ja're pa'i de'oyere pare pase'eje pa'ye yure yē'ēre isi cojē'ē, ja'quē.

⁶ Iye yeja acohua'ini mē'ē yē'ēre sahuani isisicohua'ire yē'ēpi mē'ē pa'iyere ññoahuē. Mē'ē tsecohua'i paē'ē. Jaje pa'iohua'ini yē'ēna mē'ēpi isina, ñohua'ipi mē'ē cocare de'oye sehuojē yo'ohuē. ⁷ Yure cato jaohua'i asayē, mē'ē tse a'ē cajē mē'ē yē'ēre isise'ere. ⁸ Jaje pa'ina, de'oye sehuojē asahuē, mē'ē yē'ēre isisi coca. Asa tī'are pahuē, mē'ē quē'ropi daisiquē api cajē, cui'ne mē'ēpi jējo daosiquē api cajē asahuē.

⁹ Jaohua'i do'ire caquē mē'ēre señē: Coa iye yeja acohua'ini caquē señē pañē. Mē'ē yē'ēre isisicohua'ini caquē señē, mē'ē tsecohua'ini. ¹⁰ Yē'ē paye mē'ē tse a'ē, cui'ne mē'ē payepi yē'ē tse a'ē. Jaje pa'ina, yē'ē de'oyere jaohua'ipi ññoñē.

¹¹ Yē'ē iye yejare pa'iyē paja'quē a'ē. Paquēta'are jaohua'ita'a iye yejare pa'ija'cohua'i a'ē. Yē'ē cato saiyē, mē'ē ja're pa'ija'quēpi. Ja'quē de'oquērepa jaohua'i mañare ñacajjē'ē, mē'ē tutupi mē'ē yē'ēre isisicohua'ire, mē'ē cui'ne yē'ē conī pa'iyēje pa'ye te'ijē pa'iohua'i pa'ija'cohua'ire. ¹² Yē'ē iye yeja pa'i maca mē'ē tutupi de'oye ñacaē'ē, ñohua'ire, mē'ē yē'ēre isisicohua'ire. Ñacaina, te'ijē ne huesēye papi, noni ne huesēsiquēse'e ne huesēpi toyase'epi tī'acquēna.

¹³ Yure cato mē'ē pa'i hue'ñana saiyē. Jaje pa'iquēta'are yē'ē ja yē'ta'a iye yejare pa'i do'ire cayē, iye coca, jaohua'ijē yē'ē sihuayeje pa'ye sihuajajē caquē. ¹⁴ Mē'ē cocare jaohua'ina isihuē. Isina, iye yeja acohua'ipi ñohua'ire coeyē, iye yeja acohua'i peo do'ire. Yē'ēje iye yeja aquē peoyē. ¹⁵ Iye yejapi jaohua'ire etoni sajē'ē caquē señē pañē. Yē'ē cato señē, mē'ēpi ñacaina, huatipi josa yo'oye pajaquē caquē. ¹⁶ Jaohua'i cato iye yeja acohua'i peoyē. Yē'ēje iye yeja aquē peoyē. ¹⁷ Mē'ē tsecohua'irepa pa'ija'cohua'ire de'ocohua'ire pare nejjē'ē, mē'ē cocapi. Mē'ē coca cato nuñere pa'ē. ¹⁸ Mē'ē yē'ēre iye yejana jējo daose'eje pa'ye cui'ne yē'ēje jaohua'ire iye yejana jējo saoyē. ¹⁹ Jaje pa'ina, jaohua'ini caquē yē'ēpi mē'ēna isiyē, jaohua'ijē nuñerepa coca do'ipi mē'ēna isisicohua'i pa'ijē mē'ē yēyere yo'ojajē caquē.

²⁰ Jaohua'ise'ere caquē şecacaiye pañē, cui'ne ñohua'i quējēna, jeteyo'je asani itire pa'ē cajē cuasaja'cohua'ireje caquē şecacaiyē. ²¹ Si'aohua'i jaohua'ijē te'ijē pa'iohua'i pa'ijajē caquē señē, te'ijē pa'iohua'i maina tsioni pa'ijaquē caquē. Ja'quē, yē'ē cui'ne mē'ē conī tsioni te'ijē pa'iohua'i pa'iyēje pa'ye pa'ijajē jaohua'ijē. Jaje tsiosicohua'ipi te'ijē pa'iohua'i pa'ijēna, iye yeja acohua'ipi ñajē mē'ēpi yē'ēre jējo daopi cajē sehuoja'cohua'ire. ²² Jaohua'ire isihuē, de'oyere pare mē'ē yē'ēre isise'ere, te'ijē pa'iohua'i pa'ijajē caquē, mē'ē cui'ne yē'ē te'ijē pa'iohua'i pa'iyēje cui'ne pa'ijajē caquē. ²³ Yē'ēpi ñohua'i ja're conī pasī'i. Pa'ina, mē'ēpi yē'ē ja're conī pa'ijē'ē. Pa'ina, ñohua'ipi te'ijē pa'iohua'irepa pa'ija'cohua'ire. Jaje pa'ijēna, iye yeja paipi, mē'ēpi

yë'ère jëjo daopi cajë asaja'cohua'i a'ë, më'ëpi jaohua'ire yë'ère oiyeje pa'ye oina ñajë.

²⁴ Ja'quë më'ëpi yë'ère isihuë. Jaje pa'ina, më'ère señë, jaohua'ije yë'ë pa'i hue'ñare pa'ijajë caquë, pa'ijë më'ë yë'ère de'oyerepa isise'ere ñajajë. Yë'ère më'ë cato ai oiquë a'ë, ja yë'ta'a yeja de'huama'nëpi. ²⁵ Yë'ë ja'quë nuñerepa yo'quë, më'ère iye yeja pai asa t'añe pañë. Jaje pa'iquëta'are yë'ë cato më'ère asayë icohua'ije më'ë jëjo daosiquë api cajë asayë, yë'ère. ²⁶ Yë'ëpi iñohuë, më'ë pa'iyë jaohua'ire. Ja yë'ta'api iñoque pasi'i, ai jerepa t'ña. Jaje iñoqueña, më'ë yë'ère oiyeipi iohua'ini pa'ijaquë pa'ina, yë'ëpi iohua'i ja're con'i pasi'i."

18

Jesure Tseani Sase'e

(Mt 26.47-56; Mr 14.43-50; Lc 22.47-53)

¹ Iye ca tējini jeteyo'je Jesús saji'i, i ye'yacohua'i ja're con'i Cedrón a'ri tsiaya je te'tena. Jarote a'ri tsio paji'i. Jarona Jesús i ye'yacohua'i ja're con'i cacapi. ² Judasje, coso yehuoja'quëje jaro ñaquë paji'i. Jarona Jesús si'anë i ye'yacohua'i ja're tsi'si hue'ña paji'i. ³ Pa'ina, Judas iti ñaquë sëte iti hue'ñana sa t'api, soldado pai ja're, cui'ne Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i jëjo daocohua'i ja're, cui'ne fariseo pai jëjo daocohua'i ja're. Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i jëjo daocohua'i cato Maija'quë huë'e ñacai soldado pai paë'ë. Si'aohua'i huajo cui'ñasicohua'ire papi da'ë, toa tsëopëana cui'ne soquë pena tsëosicohua'ipi. ⁴ Jesupi iohua'i yo'o ja'ñe asaquë du'ru sani iohua'ire seji'i:

"¿Neni co'eye'ni?"

⁵ Caquëña, iohua'ipi cahuë:

"Jesús Nazaret aquëni co'eyë."

Cajëna, Jesupi sehucquë capi:

"Yë'ë i a'ë."

Judasje iohua'i ja're con'i paji'i. ⁶ Jaje caquëña, asani co'ye jëa saoni yejana tata omehuë. ⁷ Ja maca Jesús t'ijupë seji'i, iohua'ire cahuë:

"¿Neni co'eye'ni?"

Caquëña, iohua'ipi cahuë:

"Jesús Nazaret aquëni co'eyë."

⁸ Cajëna, Jesús capi, iohua'ire:

"Tsoe mësarupi asahuë. Yë'ë i a'ë. Yë'ëni co'eye sëte jaohua'ire josa yo'oma'pë pa'ijë'ë, iohua'ise'e saijajë."

⁹ Jaje Jesús case'e t'api, i case'e cato caji:

"Më'ë yë'ère isisicohua'ire ne huesoye pahuë, te'ireje." ¹⁰ Ja maca Simón Pedropi i hua'ti dutani ëja t'ëhui cajorose'e tëto huatopi. I tëtosisquë cato Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëre necaiquë paji'i. I mami cato Malco hue'equë paji'i. ¹¹ Jaje yo'oquëña, Jesupi Pedrore capi:

"Hua'tire io ju'i hue'ñana jua nëojë'ë. Iye jare jaje ai yo'oye pa'iji, yë'ë ja'quëpi isito."

Maija'quë Huë'e Ñacaicohua'i Ëjaërepa Quë'rona Ëjaë Jesure Sase'e

(Mt 26.57-58; Mr 14.53-54; Lc 22.54)

¹² Ja maca soldado pai cui'ne iohua'i ëjaë con'i, cui'ne judío pai soldado con'i Jesure tseani huëhuë. ¹³ Ja jeteyo'je Anás huë'ena sahuë. Anás mamacorepa do'ire Caifás cato Anás huau paji'i. Jaëpi ja tëcahuë cato Maija'quë huë'e

ñacaicohua'i ëjaë paji'i. ¹⁴ Jare iquë Caifáspi ca nëopi, judío paire te'i mai aquëpi jucacaiye pa'iji, si'a judío pai do'ire.

Pedropi Jesure Ñama'quë A'ë Case'e
(Mt 26.69-70; Mr 14.66-68; Lc 22.55-57)

¹⁵ Simón Pedro cui'ne yequë ì ye'yequë cõni tuë'ë, Jesure. Jesús ye'yaquë cato Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaë ñaquë paji'i. Jaje pa'i do'ire cacapi, Jesús ja're cõni, ëjaë huë'e hue'se daripëna. ¹⁶ Jaje pa'iquëta'are Pedrose'e hue'se eta sa'rona pëapi. Jaje pëaëna, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaë ñaquëpi Jesús ye'yaquëpi etani eta sa'ro ñacore coca cani Pedrose copì, sa'nahuëna. ¹⁷ Ja maca eta sa'ro ñacopi Pedrose seço'ë:

“¿Më'ë ì ye'yacohua'i aquë pa'ima'quë?”

Seona, Pedropi capi:

“Pajë'ë, yequë a'ë.”

¹⁸ Ai sësëye sëte, jo'yachua'i cui'ne policia pai cõni jeca dani suani toa nehuë. Neni jarote ñu'ijë sësëquëna, cuijë paë'ë. Pedroje jarote paji'i, sësëquëna, cuiquë.

Maija'quë Huë'e Ñacaicohua'i Ëjaëpi Jesure Sëse'e
(Mt 26.59-66; Mr 14.55-64; Lc 22.66-71)

¹⁹ Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëpi Jesure se huëopi, jecohua'i a'ni, më'ë ye'yacohua'i caquë, cui'ne iquere më'ë ye'yaquë paquë'ni caquë seji'i.

²⁰ Seina, Jesupi capi:

“Si'a pai asajëna, yë'ë cato casiquë a'ë. Si'anë pai tsi'si sitona ye'yaquë pa'isiquë a'ë. Cui'ne Maija'quë huë'ena ye'yaquë pa'isiquë a'ë, judío pai tsi'si hue'ñana. Yë'ë cato yo'osiquë a'ë, yahue yo'oma'ë pa'isiquë a'ë. ²¹ ¿Me yo'oquë yë'ëre seni asaquë'ni? Seni asajë'ë, yë'ë caquëna, asasicohua'ini, jahua'ipi quëajajë yë'ë case'e. Jahua'ipi asayë, yë'ë case'e si'aye.”

²² Jaje Jesús ca maca Maija'quë huë'e ñacai policiapi ìti maca nëcaquëpi tsiana tëtouquë capi:

“¿Jaje ìo Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëre sa'ñope sehuocoa?”

²³ Caquëna, Jesupi capi:

“Quëajë'ë. ¿Iquere yë'ë co'aye care'ni? ¿Yë'ë case'epi de'oye pa'ito me yo'oquë të'caquë'ni, yë'ëre?”

²⁴ Ja maca Anáspi Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaë Caifás quë'rona sëasiquëni jëjo saopi.

Pedropi Jesure Ñama'quë A'ë, Ca Cose'e
(Mt 26.71-75; Mr 14.69-72; Lc 22.58-62)

²⁵ Pedro jaje yo'o maca cato toare cui nëcapi. Nëcaquëna, ìte cahuë:

“¿Më'ëje ì ye'yacohua'i aquë pa'ima'quë?”

Cajëna, Pedropi cosoquë capi:

“Pajë'ë. Ñama'quë a'ë, ìte.”

²⁶ Ja maca Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëre necaicohua'i aquëpi seji'i, Pedro cajoro tëtou tëasiquë, do'iquëpi ñeje caquë:

“¿Më'ëje pa'ini yë'ë ñasiquëta'a jeto tsio?”

²⁷ Caquëna, Pedropi tijupë cosopi. Coso macarepa curaje yëji'i.

Pilato Ña Hue'ñare Jesús Pa'ise'e
(Mt 27.1-2, 11-14; Mr 15.1-5; Lc 23.1-5)

²⁸ Ja maca Caifás huë'epi Jesure Pilato huë'ena sahuë. Ja maca cato ñata tõe huesë maca paji'i. Judío cato cacama'pë pa'ë huë'e, si'si neñere coejë,

iohua'ipi jarona cacasicohua'i pani Egíptopi Israel pai etajë pa'ise'ere cuasajë aiñere para'huë. ²⁹ Jaje pa'ina, Pilatopi etani iohua'ire capi:

“¿Ique do'ire iquère sañope caye'ni?”

³⁰ Caquëna, iohua'ipi sehuohuë. Do'i quë'i peoto yëquë më'ë quë'rona daye para'huë.

³¹ Ja maca Pilatopi capi:

“Sajë'ë, iquère. Sani mësarü cuañese'e pa'ieyeje do'i quë'i pa'ito yo'ojë'ë.”

Caquëna, judío paipi cahuë:

“Jaje pa'iquëta'are yëquë judío pai cato paire huani jeoñe cuañeñe ti peoyë.”

³² Jaje yo'ojëna, Jesús i ju'i ja'ñe ca nëose'e ti'api. ³³ Pilato cui'naëpi i huë'ena cacani Jesure soini seji'i:

“¿Më'ë judío pai ëjaëre paë?”

³⁴ Caquëna, Jesupi capi:

“¿Më'ëse'e cuasaquë caquë, panita'a yecohua'ipi carena, caquë?”

³⁵ Caquëna, Pilatopi sehuopi:

“¿Judíoje ñani yë'ë cato? Më'ë paipi cui'ne Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi yë'ëna dani isihuë, më'ëre ja do'ire caye. ¿Iquere yo'o u'ni?”

³⁶ Caquëna, Jesupi sehuopi:

“Iye yeja yë'ë cuañe huë'ña peoji. Iye yeja yë'ë quë'ro pa'ito, yë'ë te'te pa'icohua'ipi uihuara'huë, yë'ëpi judío paini tseja cuañeñe pajajë cajë. Yë'ë cuañe huë'ña peoji, iño.”

³⁷ Ja maca Pilatopi capi:

“Jaje pa'ito judío pai ëjaë, më'ë.”

Caquëna, Jesupi capi:

“Pai ëjaë'ë, më'ë cayeje. Peosiquëpi pai de'oni yë'ë cato iye yejana daisiquë a'ë, nuñerepa cocare casi'i caquë. Nuñerepa cocare sehuocaicohua'ipi yë'ë caye asacayë.”

Jesure Huani Jeoñe

(Mt 27.15-31; Mr 15.6-20; Lc 23.13-25)

³⁸ Caquëna, Pilatopi capi:

“¿Ique a'ni, nuñerepa?”

Jaje seni tējini, Pilato tijupë pai ja're coca casi'i caquë, etani capi:

“I co'aye yo'ose'e yë'ë ti'ama'ë pa'iyë, iquère. ³⁹ Mësarü cato Egíptopi Israel pai etajë pa'ise'ere cuasajë yo'o mu'seña tseasicohua'ire te'ire etocohua'i a'ë. ¿Jaje pa'ieyë sëte mësarü neni etoye yëye'ni? ¿Judío pai ëjaëni etoye?”

⁴⁰ Jaje ca maca si'a pai cui coreña:

“Jaëre cato etoye peoji! Barrabásni eto saojë'ë.”

Iquë Barrabás cato co'amaña yahue imaquë paji'i.

19

¹ Jaje cajëna, asani Pilatopi Jesure si'sejë'ë caëna, si'sehuë. ² Soldado pai Jesure miupi maro tëosicopi siopëna puahuë. Cui'ne nea maja'i ju'i care Jesure suñacaë'ë. ³ Ja jeteyo'je i quë'rona tsiojaijë cahuë:

“Judío pai ëjaëre pa'ë, më'ë!”

Jaje cajë tsiana të'cahuë.

⁴ Tijupë Pilato eta çoni capi:

“Asajë'ë. Iquë co'aye yo'ose'e ti'ama'ë pa'iyë. Cui'naëni mësarü quë'rona da çoñë, do'i peoquë api cajë ñajajë caquë.”

⁵ Jesupi miu maro pu'i cui'ne nea maja'i ju'i ça ju'i etaquëna, ja maca Pilatopi capi:

“¡Ñajë'ë. Ìñore pa'iji, iquë!”

⁶ Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'i cui'ne policia pai ñani cuihuë:

“¡Queñe pa'iji. Queñe pa'iji!”

Jaje cuijëna, Pilatopi capi:

“Sani quejë'ë, mësarupi. Yë'ë cato ti'añe pahüë, ì co'aye yo'ose'e.”

⁷ Caquëna, judío paipi sehuohüë:

“Yëquë cuañese'e payë. Jaje pa'ina, yëquë cuañese'eje ju'ñe pa'iji, Diosu mamaquë a'ë casi do'ire.”

⁸ Jare Pilato asani ai jerepa ca'rapi. ⁹ Ja maca cui'naëpi huë'ena cacani seji'i, Jesure:

“¿Jero aquë a'ni, më'ë caquë?”

Seina, Jesús ti sehuoma'ë paji'i, te'o macareje.

¹⁰ Ja maca Pilato capi:

“¿Yë'ëre sehuocaiye paquë? ¿Huesëquë cui'ne yë'ëpi më'ëre queja'a tutu cui'ne më'ëre eto sao tutujë paye?”

¹¹ Caquëna, Jesupi capi:

“Diusupi më'ëre ja tutu isima'quë pa'ito më'ë yë'ëre yo'o ti'añe ti peora'pi. Jaje pa'ina, yë'ëre tseani më'ëna isisiquëpi më'ë jerepa jai do'i paji, tayo do'ire.”

¹² Jare ja macapi Pilato cato Jesure eto sao huasosi'i caquë co'epi. Co'equëta'are judío paipi jerepa cuihuë, ñeje:

“Jaëni eto saoquë pani César cajei peoja'quë a'ë, më'ë. ¡Pai ëjaëre pa'ë caquë yo'oquë cato César te sañope yo'oquë api!”

¹³ Ja maca Pilato iyere asani Jesure hue'sena etoni pai yo'ose'e ne de'huaquë ña de'hua hue'ñana ja'rupi, hebreo pai coca cato Gabata hue'yo hue'ñana. Jaje cani cayë, “Quënapí nesico”. ¹⁴ Ja yë'ta'a Egítopi Israel pai etajë pa'ise'ere cuasajë yo'o mu'se ti'añe pa maca mu'se joporepa pa'ina, yo'ohüë, te'e mu'se caraquëna. Ja maca judío paire Pilatopi capi:

“¡Iquë mësarü ëjaërepa pajë'ë!”

¹⁵ Jaje caquëna, johua'ipi cahuë:

“¡Ju'ijaquë, ju'ijaquë! ¡Queñe pa'iji!”

Cajëna, Pilatopi capi:

“¿Yë'ëpi mësarü ëjaëre queja'quë a'ni, jaje ca ja'ñe?”

Caquëna, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi cahuë, ite:

“Yequë ëjaëre pare peoyë. Coa César se'e yëquë ëjaë pa'iji.”

¹⁶ Jaje ca tējini Pilatopi Jesure johua'ina isipi quejajë caquë. Isina, johua'ipi sahuë.

Jesure Queñe

(Mt 27.32-44; Mr 15.21-32; Lc 23.26-43)

¹⁷ Jesús jaropi etani ite queja'a sarahua çoni saji'i, pai sjiopë tara hue'e hue'ñana hebreo pai coca cato Gólgota hue'yo hue'ñana. ¹⁸ Jarona ite quehuë. Yecohua'ire cayaohua'ire ì ja're çoni quehuë. Jesuni jopore pana nëcojë yecohua'ini ì ëja te'tena cui'ne ì ari te'tena nëcohuë. ¹⁹ Pilatopi cuañepi cruzu ëmëje'ena: JESÚS NAZARET AQUË JUDÍO PAI ËJAËPI toyasicore deojë'ë caquë. ²⁰ Jaje toyasicore jai pai judío pai ñahuë, Jesure que sitopi pai daripë ja'yere pa'i do'ire. Toyasico cato paji'i, hebreo coca, griego coca, cui'ne latín coca. ²¹ Jaje pa'ina, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi judío paipi cahuë, Pilatore:

“Toyama'ë pa'ijë'ë 'Judío pai ëjaëpi' caquë coa toyajë'ë, ñeje, 'Judío pai ëjaë'ë caquë api.' Jare toyajë'ë.”

²² Cajëna, Pilatopi sehuopi:

“Yë'é toya huesósico cato jaje pa'iji. Yeque ponañe peoji.”

²³ Ite quesi jeteyo'je soldado paipi Jesús ju'i care ini cajese'e pa'i caña huahuehuë, pai ñape cui'na ja'yese'e. Cui'ne camisaje i'ë, itena te'opi tsoa ca pa'iyë sëte, ²⁴ sa'ñe johua'i cahuë:

“Nanë ye'saye pañu'u, coa iti de'hue nesiquëpi iote paja'quëre.”

Jaje cajë yo'o maca tsoe ti'api, toyase'e ñeje cayepi:

“Yë'é ju'i care pai ñape huahuehuë. Nepi paja'cohua'i a'ni, cajë.” Jaje soldado pai yo'ohuë, iti case'eje pa'ye.

²⁵ Cruz yë'quë macare Jesús pëca ja'co cui'ne io maja'yo, cui'ne Cleofas nëjo María, cui'ne yequë María Magdalena paë'ë. ²⁶ Pa'ijëna, pëca ja'core Jesús ñani, cui'ne j ai oi ye'yaquë pa'isiquëpi io yë'quë macare nëcaquëna, ñani capi:

“Nomio jaë api, më'ë mamaquë.”

²⁷ Ja jeteyo'je j ye'yaquëre capi:

“Jao, më'ë ja'co.”

Jare iti casi macapi j ye'yaquëpi j huë'ena sai sapi, iote.

Jesús Ju'ise'e

(Mt 27.45-56; Mr 15.33-41; Lc 23.44-49)

²⁸ Ja jeteyo'je Jesús tsoe si'aye ne saose'e sëte toyase'e cayepi ti'ajaquë caquë capi:

“Oco ëaji.”

²⁹ Jarote o'sa cono timësicopi ñuco'ë. Ñu'iona, ja maca ca'cona saëni soquë tarapëna huëni j yë'opona ucujaquë cajë yo'ojëna. ³⁰ Jesupi o'sa cuiya'i conore ucupi. Ucuni capi:

“Si'aye ti'api, yureta'a.”

Jaje cani meñe sjiopë ne meni, juni huesëpi.

Jesús Coripa Quë'rona Soldadopi Totase'e

³¹ Ja yë'ta'a Egítopi Israel pai etajë pa'ise'ere cuasajë yo'o mu'se ti'ama'ë paji'i. Ja mu'se cato huajë mu'se paji'i. Jaje pa'i do'ire co'aye cruzure ju'isicohua'ipi dete ma'ñe cajë Pilatore se'i'ë, quësicohua'ire quëñase'e të'ca jë'yeni tiona sajjajë cajë. ³² Ja maca soldado paipi sani du'ru aquëre pani quëña të'ca jë'yehuë, cui'ne yequëreje të'ca jë'yehuë, Jesús ja're quësicohua'ire. ³³ Jaje yo'oni Jesús quë'rona sa tsiojjajë ñajëna, tsoe ju'isiquë paji'i. Pa'ina, ña jujani quëña të'ca jë'yeye pahuë.

³⁴ Jaje pa'iquëta'are soldadopi uiyopi totapi. Coripana totaquëna, tsie cui'ne oco etapi. ³⁵ Iye quëaquë cato iti ñasiquëpi quëaji cui'ne nuñrepa caji. Nuñrepa quëaji iti asasiquëpi, mësarureje care paji cajë asajajë caquë. ³⁶ Iye cato yo'ohuë, ñeje toyase'epi ti'ajaquë cajë, itipi caji: “I quëña të'ca jë'yeye paja'cohua'i a'ë.” ³⁷ Yequë huë'ña toyase'epi caji: “Iohua'i a'si nesiquëni ñaja'cohua'i a'ë.”

Jesure Tase'e

(Mt 27.57-61; Mr 15.42-47; Lc 23.50-56)

³⁸ Ja jeteyo'je José, Arimatea aquëpi Pilatore sani Jesús capë tasi'i caquë seji'i. José cato judío paini ca'raqüë Jesure yahuerëpa tuiquë paji'i. Jaje pa'ipi seji'i, Pilatore Jesús capë sani tasi'i caquë. Caquëna, Pilatopi de'oji sajjë'ë. Caëna, sani Jesús capë ini sapi. ³⁹ Cui'ne Nicodemoje saji'i, treinta kilos mirra cui'ne aloes co'mese'ere saquë. Jaë cato Jesure ñami sani coca casiquë paji'i. ⁴⁰ Jaje José cui'ne Nicodemo cono saisicohua'ipi Jesús capëre ini johua'i sase'e huëo sëñepi cañana neni tunahuë, ju'isiquëre. Taja'quëre judío pai yo'oyepi yo'ohuë, jaje yo'ocohua'i sëte. ⁴¹ Jesure que sito ja'yere tsio

paji'i. Pa'ina, ja tsiore paji'i, huajë quë'isi coje paire tama'coje. ⁴² Pa'ina, ja cojena Jesure tahuë, ja'ye maca pa'icona. Ja maca cato judío pai huajë mu'se toe t'ia huëopi.

20

Jesús Ju'isiquëpi Huëiyë

(Mt 28.1-10; Mr 16.1-8; Lc 24.1-12)

¹ Du'ru co'amaña ne mu'se ñata maca ja neaquëna, María Magdalenapi saco'ë, tasi daripëna. Saio ñacona, daripë siosicopi jai quëna pë hui'yosico paji'i. ² Ja maca Simón Pedro quë'rona cui'ne Jesús ai oiquërepa pa'isiquë quë'rona huë'huëni cao:

“Èjaë capë tose sahuë, daripë pa'isicore. Huesëyë, jero sa'na nehuë.”

³ Jaje cacona, Pedro cui'ne yequë i ye'yaquë çoni daripë quë'rona ñañu'u cajë saë'ë. ⁴ Cayahua'i te'e co'arepa huë'huëjë saë'ë. Te'i ai jerepa huë'huësiquëpi du'ru t'j'api, tasi daripëna. Pedropi jeteyo'je t'j'api. ⁵ Du'ru t'j'ani në meni ñaquëna, coa jte huëni oasi cañase'e paji'i. Cacani ñañeta'a papi. ⁶ Paquëna, Simón Pedropi jeteyo'je daisiquëpi daripëna cacapi. Jaëje cui'ne ñapi, jte huëni oasi cañase'e pa'ina. ⁷ Cui'ne yequeje ñapi, Jesús siopë tunasi capi t'rona jöse'ere tunani yequë caña uima'tona oasicopi pa'iona. ⁸ Ja maca cui'ne du'ru daripëna t'j'asiquëje cacani iti yo'ose'e ñaquë nuñerepa asapi, iti yo'ose'e. ⁹ Jesucristo ju'isiquëpi huëi ja'ñere case'ere ja yë'ta'a toyase'e caye asa t'j'ama'cohua'i sëte. ¹⁰ Jaje ña tējini i ye'yacohua'i co'ihuë, huë'ena.

Jesupi María Magdalenana Ñaise'e

(Mr 16.9-11)

¹¹ Jaje pa'iquëta'are María cato hue'sena pëa nëcani oi nëcao, daripë yë'quë macapi. Ja oio se në meni ñao daripë sa'nahuëna. ¹² Ñacopi ñao, cayahua'i poja'i ju'i caña suñasicohua'ipi, Jesús capë pa'i sitore pa'ijëna, te'i quëo pa'i sitore pa'ina, yequëpi siopë pa'i sitore ñu'ina. ¹³ Ja maca hui'ñaohua'ipi iote sei'ë:

“¿Nomio, iquere oico'ni?”

Cajëna, iopi sehuc:

“Yë'ë Èjaëni sahuë. Ja do'ire oiyë. Huesëyë, jero sa'na sani nehuë.”

¹⁴ Jaje se ca toco, se ponëco Jesure ñao, iti macare nëcaquëna. Ñacota'a Jesupi cuasaye pao. ¹⁵ Ja maca Jesupi iote sei'li:

“¿Nomio, iquere oico'ni? ¿Neni co'eco'ni?”

Caquëna, iti maca tsio ñaquë api cuasaco cao:

“Èjaë, më'ëpi sasiquë pani quëajë'ë, më'ë ne sito. Quëaëna, yë'ëpi ite sasi'i.”

¹⁶ Ja maca Jesupi capi, iote:

“¡María!”

Caquëna, iopi ponëni cao, hebreo cocapi:

“¡Rabonil!” Jaje caye cato cao, ye'yaquë.

¹⁷ Ja maca Jesupi capi:

“Tseama'o, ñu'ijë'ë. Ja yë'ta'a ja'quë quë'ro saima'quë a'ë. Jaje pa'iquëta'are sani quëajë'ë, yë'ë yo'je tsire. Pëca ja'quë quë'rona cui'ne mai Diusu quë'rona saiyë.”

¹⁸ Caquëna, ja maca María Magdalenapi sani i ye'yaquë pa'isicohua'ire quëao. Èjaëni ñahuë, caco. Ipi jaje quëajë'ë, caëna, cayë, cao.

Jesupi I Ye'yacohua'ina Ñaise'e

(Mt 28.16-20; Mr 16.14-18; Lc 24.36-49)

19 Jare ja mu'se du'ru co'amaña ne mu'se ñami pa'i maca i ye'yacohua'ipi tu'rihuëna judío paini ca'rajë cacani eta sa'ro sjosicohua'ipi paë'ë. Pa'ijëna, Jesupi iohua'i jopona ñaiquë pëpaquë capi:

“De'oye pa'ijë'ë.”

20 Ja se ca tējini i jëña cui'ne i coripa iñopi. Ja maca Ëjaëre papi cuasajë sihuahuë. 21 Ja maca cui'naëpi Jesús ca copi:

“De'oye pa'ijë'ë, mësaru. Ja'quë yë'ëre jëjo daose'eje cui'ne yë'ëje mësaruteje jëjo saoyë.”

22 Jaje cani sēcopi iohua'ina, sēcoquë capi:

“De'o joyore pare pajë'ë. 23 Mësarupi saï de'huacaicohua'ini iohua'i tayo yo'ose'e saï de'huacaiye pa'iji. Mësaru saï de'huacaima'cohua'ini iohua'i tayo yo'ose'e saï de'huacaiye peoji.”

Tomáspi Jesús Huëisiquëre Ñase'e

24 Tomás Jesús doce soisicohua'i aquëpi cui'ne yequë mami Gemelo hue'equëpi Jesús ñai maca peopi. Peoquëna, yecohua'ise'e paë'ë. 25 Peoquëna, ñasicohua'ipi Jesús ye'yacohua'ipi quëahuë, Ëjaëni yëquë ñahuë cajë. Cajëna, Tomáspi capi:

“Yë'ëpi i jëtë quëna ñaca cojena cui'ne i coripa ui cojena yë'ë jëtëpi sani ñama'ë pani ire papi caye paja'quë a'ë.”

26 Ocho mu'seña tëto saisi maca i ye'yacohua'ipi huë'ena tsi'sicohua'ipi paë'ë. Pa'ijëna, jarote Tomásje çoni paji'l, yure cato. Ja maca Jesús ñaipi, eta sa'noa siose'epi pa'iquëta'are. Ja maca pëpaquë capi:

“De'oye pa'ijë'ë.”

27 Ja maca capi, Tomásre:

“Më'ë jëtëpi iñona sa'ijë'ë. Sa'i ñajë'ë, yë'ë jëñare. Më'ë jëtëre dajë'ë. Dani yë'ë coripa ui cojena sa'ijë'ë, tsoerepa jëa coema'ë pa'ija'quë nuñere pa'ë caquë asaja'quë.”

28 Ja maca Tomáspi sehuopi:

“Yë'ë jëjaë cui'ne yë'ë Diosu!”

29 Caquëna, Jesupi capi:

“Tomás yureta'a asare payë, më'ë yë'ëre ñasi do'ire. Sihuayë, yë'ëre ñama'cohua'ipi coa quëayena asani nuñere pa'ë cajë cuasacohua'ire.”

Me Neja'copi Iye Toya Pëpë Pa'ico'ni

30 Jesús jaiye yo'opi i ye'yacohua'i ñajëna, pai yo'o ti'a ma'ñere ja yo'ose'e toya pëpëna si'aye toyase'e peoji. 31 Jaje pa'iquëta'are iye cato mësarupi Jesure ire papi Cristo huasoquë api, cajë cui'ne Diosu mamaquëre papi cajë asani ti pa'iyere ti'ajajë cajë toyase'e a'ë.

21

Jesupi Siete I Ye'yacohua'ina Ñaise'e

1 Ja jeteyo'je Jesús tijupë i ye'yacohua'ina ñaipi, Tiberias jaira tëtëpana. Ñaini ñeje yo'opi: 2 Simón Pedropi cui'ne Tomás Gemelo hue'equë cui'ne Natanael Caná yeja Galilea aquë cui'ne Zebedeo mamajë cui'ne cayaohua'i Jesús ye'yacohua'i çoni paë'ë. 3 Pa'ijëna, Pedropi capi:

“Hua'ire sani nesi'i.”

Caquëna, yecohua'ijë cahuë:

“Yëquëje më'ë ja're sañu'u.”

Cani sa'e'ë, te'e i ja're cõni yohuëna aya mëni. Ja ñami hua'ire neñe pahuë.
 4 Ñata tome maca Jesús tsiaya tẽ'tẽpare nẽcapi, i ye'yacohua'ipi huesẽhuë,
 iquei'ni cajë. 5 Ja maca capi, Jesupi:

“¿Tsidohuë, hua'i neñe pare?”

Caquëna, iohua'ipi cahuë:

“Pahuë, neñe.”

6 Ja maca Jesús capi:

“Yohuë ëja te'tena hua'i yo'ecore jẽo dẽojẽ'ë. Ja maca mësaru neja'cohua'i a'ë.”

Caëna, i case'eje jẽo dẽohuë. Jẽo dẽorena, hua'ipi tĩmëni dẽquẽcona, naë tĩ'añe pahuë. 7 Ja maca Jesús ai yẽquẽpi Pedrore capi:

“¡Mai Ëjaëre papi!”

Jaje ca macarepa asayepi Simón Pedropi i ëmẽje ju'icore se suñani sa duji'i, tsiayana. 8 Yecohua'i cato yohuëja'a tsio da'ë'ë, mejahuëna, hua'i yo'erë naëjẽ. Coa cien metro paji'i, tẽ'tẽpa tĩ'añe. 9 Yejana tĩtani tumajẽ tĩ'ahuë, tsoe toa suasicopi pa'ina. Cui'ne hua'i, pan paji'i, toa ëmẽje'na tuñase'epi. 10 Ja maca Jesupi capi:

“Dajẽ'ë, hua'ire mësaru nesicohua'ini.”

11 Simón Pedropi yohuëna aya mëni hua'i yo'ecore cutihuëre pana naë mapi, mejahuëna hua'i tĩmësoni. Ciento cincuenta y tres hua'ire nehuë. Jaje pa'iquëta'are hua'i yo'erë tẽiye pao. 12 Ja maca Jesupi capi:

“Dani hua'i aijẽ'ë.”

Te'iye jte iquei'ni, mẽ'ë caquë seña papi. Si'aohua'i Ëjaëre papi cajë asahuë. 13 Ja jeteyo'je Jesupi panpë ini hua'iquequë aopi si'aohua'ire, cui'ne hua'ireje hua'iquequë aopi.

14 Iye cato toasoñe aco paji'i, iohua'i jte ñase'e ju'isiquëpi huëisiquëre.

Simón Pedrore Jesús Case'e

15 Ao ani tẽjisi jeteyo'je Jesupi seji'i, Pedrore ñeje:

“Simón Jonás mamaquë, ¿iye jerepa mẽ'ë yẽ'ëre oiquë?”

Caquëna, Pedropi sehuopi:

“Jaje pa'ijẽ'ë, Ëjaë. Mẽ'ëpi tsoe asayë, yẽ'ë mẽ'ëre oiye.”

Caquëna, Jesupi capi:

“Jaje pa'ito yẽ'ë yẽi ñamare de'oye ñacaijẽ'ë.”

16 Tĩjupë seni cõpi, cayaye acore:

“Simón Jonás mamaquë, ¿yẽ'ëre oiquë?”

Caquëna, Pedropi sehuopi:

“Jaje pa'iji, Ëjaë. Mẽ'ëpi tsoe asayë, yẽ'ë mẽ'ëre oiye.”

Caquëna, Jesupi capi:

“Jaje pa'ito yẽ'ë yẽi ñamare ñacaijẽ'ë.”

17 Toasoñe acore seji'i:

“Simón Jonás Mamaquë, ¿yẽ'ëre mẽ'ë yẽquë?” Ja maca Pedro oi tsia nepi, toasoñe acore yẽquë mẽ'ë yẽ'ëre oiquë caquëna. Ja maca sehuopi Pedro:

“Ëjaë, mẽ'ëpi si'aye asayë, yẽ'ë mẽ'ëre oiye.”

Ja maca Jesupi capi:

“Yẽ'ë yẽi ñamare de'oye ñacaijẽ'ë. 18 Nuñerepa mẽ'ëre cayë, ai posërepa pa'i maca, mẽ'ëse'e caña suñani mẽ'ë yẽ hue'ñana sai pa'isiquë a'ë. Jaje pa'iquëta'are ai huanou de'osi maca coa jõtëre nẽocaina, yequëpi suñacaija'quë api. Ja maca mẽ'ë saiye yẽma'tona saja'quë api.”

19 Jaje Jesús cani capí: Pedro ju'íñepi Maija'quë de'oquërepa pa'iyë ñocai ja'ñere quëaquë. Ja jeteyo'je capí:
 “Tuijê'ë, yë'ëre.”

Jesús Oiquërepa

20 Co'iquë Pedro ñaquëna, i ai oiquëre papi Jesure tují'i, Jesure tseama'në aó ai maca ja'ye ñu'i, “Ëjaë, ¿nepi coso yehuoja'cohua'i a'ni?” caquë sesiquëpi.

21 Pedropi ñani Jesure seji'i:

“¿Ëjaë, iquëreta'a me yo'oye pa'ija'coa'ni?”

22 Caquëna, Jesupi capí:

“Yë'ë co'i macaja'a huajëquë iquë pa'ijaquë caquë pa'ito ¿iquepi më'ëre co'aquë'ni? Më'ë cato yë'ëni tuijê'ë.”

23 Ja maca iye case'ere Jesús oiquërepa sehuosicohua'i jupëpi asahuë. Asani cuasahuë, iquë cato ju'íñe paja'quë api. Jaje Jesús cato ju'íñe paja'quë api caye papi. I cato capí: “¿Yë'ë co'i macaja'a huajëquë pa'ijaquë caquë pa'ito iquepi më'ëre co'aquë'ni?”

24 Iye coca toyaquë cato i oiquëpi toyayë, nuñerepa cocare quëaquë. Jaje pa'ina, nuñerepa cocare caji cajë asayë.

25 Jesús yo'ose'e jaiye pa'iji, pa'iquëta'are toyaye pañë. I yo'ose'e ñape toyañu'u cajë yo'ocohua'i pani toya saoye peoji, si'a yeja maca toya pëpi tımé huesotoje. Ja yë'ta'api toyaye patí'ñe pa'io. Ca tējihuë. Jaje pa'ijaquë.

LOS HECHOS

Maija'quë I Joyore Isisi'i Ca Nëose'e

¹ Yë'ë cajei Teofilo, yë'ë du'ru macarepa toya pëpëna si'aye Jesuja'a macarepa yo'o huëoquë yo'ose'e cui'ne i ye'yase'e, cui'ne i ma'tëmona sai macaja'a yo'ose'e si'aye toyahuë. ² Ja yë'ta'a ma'tëmo saima'në i jëjo saocohua'ire jo'ya sahuani de'o joyo cõcaiyepi iohua'i yo'o ja'ñe quëaëña. ³ Cui'ne ju'isiquëpi huajëquërepa pa'iji cajë ñajajë caquë ja'në pa'ise'eje pa'irepa pani iñoquë cuarenta mu'seña ñaiquë Diusu cuãne te'tere quëaëña, jaohua'ire.

⁴ Ja yë'ta'a Jesús i jëjo saocohua'i ja're pa'i caëña:

“Jerusaléni saima'pë utejë'ë, ja'quë mësarute isisi'i ca nëose'ere yë'ë quëase'ere. ⁵ Juan cato ocopi dopi. Jajë pa'iquëta'are a'ri maña se ñata sao mu'seña mësarú cato de'o joyore pani do cuãñoja'cohua'i pa'ija'cohua'i a'ë, oco doyeje pa'ye.”

⁶ Jesús quë'rona tsi'sijani Jesure sei'ë ñeje:

“Éjaë, ¿më'ë yurepi Israel pai éjaëre necaija'quë a'ë, yëquëre de'oye cuãñeja'quëre?”

Cajëna, Jesupi sehüoëña:

⁷ “Ja cato pai asaye peoye a'ë. Coa ja'quëse'e neñe pa'iji. Jajë pa'ina, mësarú iti neja'a mu'se cui'ne ti yo'oja'a tëcahuëje asaye peoji. ⁸ Jajë pa'iquëta'are de'o joyopi mësaruna dani pa'i maca tutu isi cuãñoni Jerusalén, Judea yeja, Samaria yeja, coa si'a yeja pa'icohua'ire quëacaija'cohua'i a'ë, yë'ë yo'ose'e ayere.”

⁹ Ja se ca tējini ñajë nëcajëna, Jesús ma'tëmona sa cuãñoëña. Sa cuãñoquëna, siriope ite peo huëñarepa tsió dani hueso. ¹⁰ Ja yë'ta'a Jesús ma'tëmona mëñere ñajë nëcajëna, peo huëña pa'isicohua'ipi caya ëmëohua'i poja'i ju'i caña ju'icohua'ipi ñaini caëña, iohua'ire:

¹¹ “Galilea pai ¿me yo'ojë ma'tëmore ñajë nëcaye'ni? Iquë Jesús mësarú ja're pa'isiquëpi yure ma'tëmo sa cuãñosiquë cui'naëpi co'ija'quë api, mësarú ñajëna, saise'eje pa'ye.”

Judas Pa'isi Sa'rona Matiaspi Tsiojaise'e

¹² Ja maca Jesús jëjo saocohua'i Olivos ai cõtihuëpi te'e kilómetro sani Jerusalénna co'ireña, jaohua'i cato saë'ë, huajë mu'se ja ja'ye cui'ye pa'iji, cuãñese'e ja'ye. ¹³ Ja maca pai daripëna ti'ani iohua'i huero pëani pa'i huë'ë ëmëje'e tu'rihuëna meni pëareña. Iti pëasicohua'i cato pa'iyë: Pedro, Juan, Jacobo, Andrés, Felipe, Tomás, Bartolomé, Mateo, Alfeo mamaquë Jacobo, Simón yequë mamí huë'yosiquë Zelote, cui'ne Jacobo mamaquë Judas. ¹⁴ Si'aohua'i jaohua'i Jesús yo'je tsi ja're, cui'ne Jesús pëca ja'co María ja're coní, cui'ne yequë nomiohua'i ja're coní te'e cuasayepi si'anë Maija'quëre señu'u cajë tsi'sijë paë'ë.

¹⁵ Ciento veinte sehuosicohua'i pa'icohua'ipi ja mu'seña te'e macana tsi'sirena, Pedropi jopore pana huëni nëcani caëña, ñeje:

¹⁶ “Maija'quë do'ijë, Jesure tseacohua'ire sai saquë Judas yo'o ja'ñere Maija'quë joyopi Davidre du'ru quëaëña. Quëaquëna, toyapi. Ja toyase'e, Maija'quë joyo case'e ti'añe paji'i. ¹⁷ Judas cato mai aquë paji'i. Cui'ne mai neñe ayere co nequë paji'i. ¹⁸ Jajë pa'iquëta'a, co'aye yo'o do'ire saisi curiquëpi yejare huerohuë. Jajë pa'iquëta'are Judas cato siopëja'a meñe tómeni ëtatu'u joquëna, si'aye ëta mea etaëna, juquëña. ¹⁹ Ja yo'ose'ere

Jerusalén pa'icohua'ipi asani iti tsiore hue'yohuë, tsie tsio. Iohua'i cocarepa cato Acéldama hue'yoreña. ²⁰ Jaje pa'ina, Salmos toya pëpë caji:

Ī pa'isi huë'e jeocosi huë'e pa'ija'coa,

Pëa coma'a huë'e.

Cui'ne caji, yequeje:

Ī yo'ora'ase're yequëpi yo'oye pa'iji.

²¹ De'oji. Maipi iye macare payë, Jesús mai ja're pa'i macapi, mai ja're si'anë pa'icohua'ire Jesure Juan oco do macapi cui'ne ĩ ma'tëmo mëi macana mai ja're pa'icohua'ire. ²² Jaje pa'ina, de'oji, jaohua'i aquëni te'ire maire tsioja'quëre neñe. Nerena, jaëpi mai ja're cõni te'e Jesús ju'isiquëpi huë'ji'i, quëaja'quëre."

²³ Casi maca co'ejë cayaohua'ire ti'areña, José Barsabás cui'ne Matias. Josépi yequë mami Justo hue'equë paji'i. ²⁴⁻²⁵ Ti'ani Maija'quëre ñeje sei'ë:

"Ja'quë, më'ëpi pai cuasaye ta'ñe asaquë a'ë. Yëquëre ññoj'ë, ¿jequë a'ni, më'ë jo'ya nesiquërepa më'ë jëjo saquërepa Judas co'aye yo'oquë ne huesësiquë nera'ase'e neja'quë?"

²⁶ Seni tējini neñañu'u cajë yo'ojëna, Matiasna Jesús jëjo saquë pa'iye tompëi. Tomeina, jare iti macapi, Jesús once jëjo saocohua'i ja're cõni pa'iquë ponëpi.

2

Maija'quë Joyo Daise'e

¹ Judío pai fiesta Pentecostés mu'se ti'asi maca si'aohua'i sehuosicohua'i te'e macana tsi'sini pa'ë'ë. ² Pa'ijëna, cuasama'tore papi jai tutu jupë pisico jutayeje pa'yerepa ma'tëmopi pisico jutaëña. Jutani iti pisiyepi si'a huë'e timëëña, iohua'i pa'i huë'ña. ³ Ja maca pai ñapere toa corohuëaje pa'yepi iohua'i sjopëana ñai nëcareña. ⁴ Ja maca yureta'a si'aohua'i de'o jopyi timësicohua'i pateña. Pa'ijë joyo necaina, yequë pai cocapi careña.

⁵ Ja mu'seña Judío pai si'a huë'ña pa'icohua'ipi Jerusalënna tsi'sicohua'ipi pateña, de'oye yo'o paipi. ⁶ Pa'icohua'ipi tutu pisiyeje pa'yere asani tsi'sireña, iti pisi huë'ñana. Tsi'sini asareña, iohua'i cocapi, sehuosicohua'ipi cajëna. Asajë ¿merepa jaje caye'ni? cuasahuë. ⁷ Jaje cuasajë asa quëquëjë ai co'a ju'ijë sa'ñe cahuë:

"¿Si'aohua'i icohua'i Galilea païta'a pai ñape cocapi caye'ni? ⁸ ¿Me neni pai ñape cocare papi cajëna, asaye'ni? ⁹ Iye maca pa'iyë, Partia pai, Elam pai, Media pai, Mesopotamia pai, Judea pai, Capadocia pai, Ponto pai, cui'ne Asia yeja pai, pa'iyë. ¹⁰ Pa'iyë cui'ne Frigia pai, Panfilia pai, Egipto pai, cui'ne Cirene quë'ro Libia paije pa'iyë. Pa'iyë, cui'ne romano paije, coa dani pa'icohua'ije judío pairepa cui'ne judío pai yo'oye coa se ye'yesicohua'ije pa'iyë. ¹¹ Pa'iyë, cui'ne Creta pai cui'ne Arabia paije si'aohua'i pa'icohua'ipi asahuë, Maija'quë de'oyerepa yo'oyere pai ñape cocapi cajëna."

¹² Si'aohua'i quëquë huesësicohua'i pa'ë'ë, jerepa yeque cuasaye peoyerepa. Jaje pa'ijë sa'ñe sei'ë:

"¿Iquere pare quëaquë'ni, iye yo'oyere?"

¹³ Cajëna, yecohua'ipi cue'cuejë careña:

"Jaohua'i cato da huesoquëna, yo'ojë cayë."

Pedro Caye Jaohua'ire

¹⁴ Cajëna, ja maca Jesús jëjo saocohua'i aquë Pedropi yecohua'i ĩ cajeohua'i once pa'iohua'i ja're cõni huëni nëcani tutu capi, ñeje:

“Judío pai cui'ne si'aohua'i Jerusalén pa'icohua'i asaj'ë. Iye mësaruje yë'ë caquëna, de'oye asaj'ë. ¹⁵ Icohua'i daquëna yo'ojë cama'pë pa'iyë, mësaru cuasayeje pa'ye, yurena nueve pa'ito me cuepeye'ni. ¹⁶ Iye cato coa ai jerepa Maija'quë caye quëacaiquë Joel caquë pa'ise'epi t'iaquë yo'oquëna cayë. I case'e cato caji:

¹⁷ Tëji mu'señarepa yë'ë joyore paina isija'quë a'ë caji, Maija'quë.

Isina, mësaru mamajë emëohua'i cui'ne nomiohua'i yë'ë ayere caja'cohua'i a'ë,

Posëohua'ipi caima'pëta'a çani ñañeje pa'ye ñajëna, quëasi'i.

Cui'ne aiohua'i huëo hue'ñaja'a ñajëna, quëasi'i.

¹⁸ Ja mu'seña yë'ë jo'yaohua'i emëohua'ina cui'ne nomiohua'ina yë'ë joyore isisi'i.

Isiquëna, yë'ë ayere quëacohua'i pa'ija'cohua'i a'ë.

¹⁹ Cui'ne ma'tëmopi pai ti ña ma'ñere iñoñe pa'ija'coa,

Cui'ne yejare iñosi'i, tsiepi, toapi, cui'ne toa picopi,

²⁰ E'së miama'quë de'oja'quë api,

Cui'ne ñañeje tsieje pa'i de'oja'quë api,

Iye cato mai Ejaërepa ja daima'në pa'i ja'ñe a'ë.

I dai mu'serepa cato ëja mu'serepa cui'ne de'o mu'serepa pasipi.

²¹ Ja mu'seña si'aohua'i yë'ëre secohua'i t'iaja'cohua'i a'ë, huaso cuañosicohua'i pa'iyë.

Toyapi, Joel.

²² Israel pai asaj'ë, yë'ë caquëna. Mësarupi tsoe asayë, Jesús Nazaret aquë pai paji'i. Pa'ina, Maija'quëpi mësaru ña hue'ñana irepa pa'iyë iño'pi. Iñoquë Jesuja'a Maija'quëpi pai yo'o t'ia ma'ñere cui'ne jaiye de'oyere pare yo'o iño'pi. ²³ Jaje pa'ita'are Maija'quë tsoe jaje yo'osi'i cuasa nëose'eje pa'ye, mësaruna ite tseani quëni huani jeohuë, co'acohua'i jëñaja'a. ²⁴ Jaje huani jeosicohua'ita'are Maija'quëpi ju'iñe huëse'ere peo hue'ña nejoni huajëquë huë'opi, je i pa'ima'quëni ju'iñepi meñe quëco paco'ni. ²⁵ Pai Ejaërepa David Jesús ayere caquë capi, ñeje:

Ejaëpi yë'ë t'ñare pare pa'ina, ise'ere si'anë ñahuë.

Ipi yë'ë ëja te'tere pa'ito, yë'ëre si'aye co'aye pa'inije ne taoñe peoji.

²⁶ Jaje pa'ina, ai sihuayë, yë'ë joyopi, sihuaquë yë'ë yë'opopi jëjënë.

Më'ëpi ñacaina, quëcoquë pëa huajëja'quë a'ë.

²⁷ Jare më'ëpi yë'ëre tasi daripëna jeoma'ë pa'ijaquë a'ë.

Cui'ne yë'ë më'ë de'o jo'yaë capë ja'ju tiya huesëyeje paja'coa, më'ëpi ësequëna.

²⁸ Më'ëpi yë'ëre iño'huë, pa'i ma'are pare,

Cui'ne më'ë ja're çoni pa'i ai sihuaja'quë a'ë, yë'ë.

Jaje capi, David, Jesús ca ja'ñe.

²⁹ Israel pai asaj'ë, David mai ñecuë tsoe juquëna, tajë pa'ahuë'ë. Yureje ite tajë pa'isicoje hui'yoma'copi pa'ico. ³⁰ Israel pai Ejaërepa David cato Maija'quëre quëacaiquë paji'i. Jaje pa'ipi asapi, Maija'quë care paguëpi ca nëose'ere i tsëcapë aquëni Maija'quëpi Israel pai Ejaëre pare necai ja'ñere, i meñe najeini. ³¹ Jaje pa'ina, David ñaquë cayeje pa'yere capi, Cristo huëi ja'ñere. Io case'e cato caji: 'tasi daripëre ui huesëye paja'quë api,' cui'ne i capëje ja'ju tiya huesëye paja'coa,' capi. ³² Jaje pa'iyë sête Maija'quëpi Jesure jare David casiquëni huë'opi, huajëquëre. Ja yo'ose'e yëquëpi ñasicohua'i a'ë.

³³ Jaje pa'ina, Maija'quëpi Jesure i Eja te'te ñu'ija'quëre nepi, jerepa pa'ire pare. Jaje neina, pëca ja'quëni de'o joyore pare isi cuaño'pi i ca nëosiquëre

isi cuañoni ipi yure pai ñapere huahuecaji'i, huahuecaiyere jare yure mësaru ñajë cui'ne asahuë capi. ³⁴ Jaje pa'ina, Davidpi ma'tëmo mëiñe papi. Jaje pa'iyë sëtë capi:

Ëjaëpi yë'ë Ëjaëre capi:

'Ja'rujë'ë, yë'ë ëja te'tena,

³⁵ Yë'ëpi më'ëre sañope yo'ocohua'ire më'ë quëo huë'ehuëna jëjo o'a sao macaja'a.'

³⁶ Jaje pa'ina, Jesús mësaru quëni huani jeocosiquëre Diusupi Ëjaëre pare Cristo huasoquëre nepi. Iyere cato Israel pai asaye pa'iji."

³⁷ Jaje Pedro caquëna, asani joyore papi ai co'a ju'lijë oijë Pedrore cui'ne i cajeohua'ire once pa'iohua'ireje sei'ë, ñeje cajë:

"¿Yëquë yure me neja'cohua'i a'ni, Maija'quë do'ijë?"

³⁸ Sejëna, Pedro capi:

"Mësaru tayo yo'ose'ere sai to cuañoñe cani cui'ne de'o joyore isija'quë cani mësaru ja'në cuasase'ere jeoni Maija'quëna ponëñe pa'iji. Jaje yo'oni pai ñape Jesuni cuasajë oco do cuañoñe pa'iji. ³⁹ Maija'quë i joyo isisi'i ca nëose'e mësaru. Mësaru mamajë cui'ne so'o pa'icohua'i cui'ne si'aohua'i Maija'quë yë soija'cohua'i tse'a'ë."

⁴⁰ Yequeje cui'ne capi, Pedro:

"Huasosicohua'i pa'ijë'ë, ai co'acohua'i jopo pa'icohua'ipi." Jaje caquë yëhuopi.

⁴¹ I jaje caquë yëhuoye asasicohua'ise'e oco do cuañoni tres mil Jesure sehuocohua'i paë'ë, ja maca. ⁴² Pa'ijë si'aohua'i Jesús jëjo daocohua'i ye'yayere de'oye sehuocajë nuñerepa paë'ë. Pa'ijë sa'ñe de'oye yo'ojë, Maija'quëre sejë cui'ne ao yëtoni aijë paë'ë, Jesús yo'ose'ere cuasajë.

Du'ru Macarepa Sehuosicohua'i Pa'ise'e.

⁴³ Jesús ye'yaquë pa'isicohua'ipi jaiye pai yo'o ti'a ma'ñere yo'ojëna, ñajë ai cuasareña, merepa jaje yo'oye'ni cajë. ⁴⁴ Itire pa'ë cuasajë asasicohua'ipi te'e cuasajë tsiosicohua'ipi pa'ijë co'amañaje te'e pahuë. ⁴⁵ Si'aye johua'i co'amaña isijë curi maña huerojë yecohua'i co'amaña caracohua'ina isihuë, johua'ire caraye. ⁴⁶ Jaje yo'ojë pa'icohua'ipi si'a mu'seña Maija'quëre sejë paë'ë, Maija'quëre se huë'ena. Jaje yo'ojë cui'ne johua'i huë'ñana Jesure cuasajë aore yëtoni aijë te'e huë'ña tsi'sini aore huahuejë aijë sihuajë paë'ë.

⁴⁷ Pa'ijë Maija'quë de'oquëre pa'ni cajë paë'ë. Si'aohua'i yecohua'ijë de'o paire pa'ë cajë ñahuë. Cajë ñajëna, Ëjaëpi jero sa'na jai paire ite sehuocohua'ire nepi. Nequëna, jai pai sehuocohua'i huaso cuañosicohua'i paë'ë, mu'se ñape.

3

Cu'ima'quëre Jujucaise'e

¹ Te'e mu'se na'iquëna, Pedropi cui'ne Juanpi coní Maija'quëre se hora a las tres pa'i maca Maija'quëre se huë'ena saë'ë. ² Satena, jarote cu'ima'quëpi De'oco hue'yosi eta sa'ro yë'quë macare da ñosiquëpi ñu'i Pedrore cui'ne Juanre caca huëojëna, curiquë seji'i. Jaë cato tsi'nëna cu'ima'quë pajji'i, da cacacohua'ire curiquë sejaquë cajë dasiquëpi. Jaje pa'ipi si'a mu'seña paipi ite sañojëna, curi hueroquë ñu'iquë pajji'i, eta sa'ro yë'quë macare ñu'i. ³ Jaje curi ñu'i sei ñu'iquëpi Pedrore cui'ne Juanre ñani curiquë seji'i, tsoe caca tējiye ja'i macare pa'ijëna. ⁴ Seina, Pedropi ite ñani capi:

"Ñajë'ë, yëquëni."

5 Caquëna, curiquère isisi'quë cama'quë cuasaquë ise'ere ñaquëna, 6 Pedropi capi, ite:

“Yë'ë curiquë peoyë. Jaje pa'iquëta'are yë'ë payere isisi'i. Jesús Nazaret aquë mamipi cayë huëni cu'ijë'ë.”

7 Caquë Pedropi ëja te'te jëtëna tseani naë huëo nëcoquëna, te'ere papi jë'a huëni nëcapi. Huëni nëcaquëna, i nëcañoa cui'ne i jëo peto ca jëaye carapi. 8 Caraëna, de'oye nëcaquë cuji'i. Ja maca yureta'a iohua'i ja're tsioni te'e Maija'quëre se huë'ena cacani Maija'quëre de'oquëre pa'ni caquë sihuaquë sa'caquë yo'opi. 9 Cacani cu'i Maija'quë de'oquëre pa'ni caquë sihuaquë yo'oquëna, si'aohua'i ite ñahuë. 10 Ñajë quëquë huesëhuë, ite yo'ose'ere cuasajë. Noni Maija'quëre se huë'e eta sa'ropi De'oco hue'e hue'ñapi curi sei ñu'ina, ñacohua'i sëte quëquëhuë, i cu'iyë ñani.

Pedro Yëhuoye

11 Iti co'yasiquëpi Pedrore cui'ne Juanre tseani ñuni saoma'ë yo'opi. Yo'oquëna, ña quëquëjë si'aohua'i Pórtico de Salomón ca hue'ñana huë'huëjë saë'ë, iohua'i pa'i hue'ñana ñañu'u cajë. 12 Jai pai tsi'sijëna, ñani Pedro capi:

“¿Me yo'ojë Israel pai ai cuasaye'ni? Iquëre yëquë tutupi panita'a Maija'quëre yëquë ai oi do'ipi ne co'yarena, cu'iyeye ñajë mësaru yëquëse'ere ai ñañë. 13 Iquë ju'iquëre cato, mai aiohua'i, Abraham Diusupi Isaac cui'ne Jacobo Diusupi ne co'yapi. I necaiquë Jesuni jerepa pa'ire iñoquë. Mësaru pai ëjaëna tseani isirena, Pilato de'oquë api cuasani joyesi'i caquëna, mësaru ësehuë. Jaje pa'ina, mësaru ësesiquë pa'iyere iñoquë yo'opi. 14 Iquë de'oye nuiñe yo'oquëni joyeye ësejë paire huaiquëni joyejë'ë, cahüë, mësaru. 15 Jaje yo'oni pa'iyë isi Ëjaëni mësaru huani jëohuë. Jaje yo'osicohua'ita'are Maija'quëpi huajëquëre huëopi, ite. Ja yo'ose'e yëquëpi ñasicohua'i a'ë. 16 Iquë mësaru noni ñaquëre, Jesure necaiquëre pare asa do'ipi tutu isipi. Isina, ñañë, mësaru. Jesure necaiquëre pare asa do'ipi iquëre ju'iñe ti peoquëre pare ne co'yapi, mësarupi ñañë, si'aohua'i iti yo'ose'e.”

17 Asayë, yureta'a mësaru Jesure huai maca yo'ose'e. Mësaru cui'ne mësaru ëjaohua'i cato jare cajë yo'oyë, cuasama'pë coa noni huesë huani jëohuë. 18 Jaje yo'ojëna, Maija'quë cato ite quëacohua'i ja're Cristo ju'iñe pa'iji tsoe hue'ña case'ere yo'o ti'api. 19 Jaje pa'ina, mësarupi Maija'quëna daijë'ë. Dani ja'në yo'ose'e jëojë'ë, mësaru co'aye yo'ose'ere tëno jëocaija'quëre. Jaje yo'ojëna, ñani Maija'quëpi de'oye pa'iyë isi'ñe pa'i api. 20 Tsoe hue'ña mësarute isisi'i, Cristore cuasa nëosiquëni Jesuni jëjo daoquë mësaruna. 21 Jaje pa'iquëta'are yure cato ite quëacaicohua'i tsoe hue'ña pa'isicohua'i ja'në ca'ñeje pa'ye si'a co'amaña ne de'hua macaja'a Cristo ma'tëmöre pa'ija'quë api. 22 Jaje pa'ina, mai aiohua'ire Moisés quëapi, ñeje: ‘Ëjaë Diusupi yë'ëje pa'ire ite quëacaija'quëre neja'quë api, mësaru aquëni. Si'aye i caye de'oye sehuocaijë'ë. 23 Si'aohua'i i caye sehuocaima'cohua'i cato, pai pa'i daripëpi tirona nejosicohua'i pa'ija'cohua'i a'ë.’

24 Si'aohua'i Maija'quëre quëacaicohua'i Samuel pa'inëpi de ñata dao mu'seña cato iye mu'seña pa'i ja'ñere cahüë. 25 Jaje pa'ina, mësaru a'ë, ite quëacaicohua'i mamajë Maija'quë isisi'i ca nëose'ere pacohua'i, Abrahamre ca nëose'e pacohua'i. I case'e cato caji: ‘Më'ë tsëcapë acohua'ija'a iye yeja pa'icohua'i si'aohua'i de'oye pa'iyë isi' cuajëña'cohua'i a'ë.’ 26 Jaje pa'ina, mësarupi co'aye pa'iyere jëoni ponëjëna, de'oye pa'iyë isisi'i caquë Maija'quëpi i mamaquëre ju'isiquëni huëoni mësaruna du'ru jëjo daopi.”

4

Pedrore Cui'ne Juanre Coye

1 Pedro cui'ne Juan ja yë'ta'a paire cajëna, Israel pai ëjaohua'ipi cui'ne Maija'quëre se huë'e ñacai soldado pai ëjaëpi cui'ne saduceo pai çoni da tïtahuë. 2 Tïtani jaohua'ipi pëijë asahuë, ju'isicohua'i huë'ie pa'iji, Jesús huëise'epi iñopi cajëna, Pedropi cui'ne Juan çoni. 3 Asani tseahuë. Tseani na'i huesëye sëte paire co hue'ñana cohuë, se ñatasi mu'se ñañu'u cajë. 4 Jaje yo'ojëta'are iti quëaye asasicohua'i jai pai sehuohuë. Ja maca sehuosicohua'ire ëmëohua'ise'ere cuëcuto cinco mil pai paë'ë.

5 Ñatasi mu'se Jerusalëna tsi'sihuë, Israel pai ëjaohua'i, aiohua'i cui'ne cuañese'le ye'yacohua'i çoni. 6 Jarote Maija'quë huë'e ñacai ëjaërepa Anásje paji'i. Pa'ina, cui'ne yecohua'ije paë'ë, Caifás, Juan, Alejandro çoni. Pa'ijëna, cui'ne si'aohua'i Maija'quë huë'e ñacai ëjaërepa sëcapë tsi'sisicohua'ipi paë'ë. 7 Pa'ijë cuañehuë, Pedrore cui'ne Juanre dajë'ë. Carena, darena, ïohua'i jopona nëconi ñeje cajë se'i'ë:

“¿Ique tutupi panita'a iquei mamipi mësarü cajë iye ñeje yo'oye'ni?”

8 Sejëna, Pedro de'o joyopi i ja're pa'ie sëte ïohua'ire sehuoquë capi:

“Mai ëjaohua'i cui'ne mai aiohua'i asajë'ë. 9 Ju'iquëre jujuse'ere me neni ne co'yare'ni cajë seni asañu'u cajë señe sëte quëasi'i. 10 De'oji. Jaje pa'ito, si'aohua'i mësarü asa hue'ñana quëañu'u, si'aohua'i Israel pai asajajë cajë. Iquë iye maca si'aohua'i mai ñajëna, pa'iquë cato Jesucristo Nazaret aquë mami do'ire co'ypa, mësarü quenü huani jeorena, Maija'quëpi huajëquëre huëosiquë do'ire. 11 Iquë Jesús mësarü huë'e necohua'ipi do'i peoquëre ñasi quëna pë api. Jaje pa'isiquëta'a yure cato iti quëco pa quëna përepa de'opi. 12 Jaje pa'ina, Peoji, yequë paire huasoquë. Maija'quë maire huasoja'quëre yequëre necaiye papi.”

13 Ca'raye peoyerepa Pedropi cui'ne Juanpi çoni cajëna, ñajë ëjaohua'ipi cuasahuë, icohua'i ai ye'yema'cohua'i a'ë cui'ne pai pa'ieye ye'yema'cohua'i a'ë. Jaje pa'iohua'ipi cui'ne Jesús ye'yaquë pa'isicohua'i a'ë. Jaje cuasajë ñajë quëquë asahuë, ïohua'i cayere. 14 Jerepa, cui'ne ïohua'i ja're çoni iti co'yasiquëje pa'ina, ñajë ti sañope cayeje pahuë. 15 Pajë ja maca tsi'si sitopi Pedrore cui'ne Juanre etajë'ë carena, etahuë. Etarena, ïohua'ise'e sa'ñe coca cahuë. 16 Ñeje cahuë:

“Si'aohua'i Jerusalëna pa'icohua'i asayë, iye pai yo'o tï'a ma'ñere yo'ose'e. Jaje asajëna, maipi jaje yo'oye pahuë ca tï'añe peoji. ¿Jaje pa'ito yure me nejacohua'i a'ni, icohua'ire? 17 Jaje pa'ito iyere yo'oñu'u. Iye yo'osi coca jerepa jai saiye paja'core huajo yëni quëcoñu'u ïohua'ini iye macapi jerepa paire quëaye paja'cohua'ire, Jesús ayere.”

18 Cani yureta'a ïohua'ire soini cuañehuë, Jesús aye paire cama'pë pa'ijë'ë, cui'ne i ayeje paire ye'yama'pë pa'ijë'ë cajë. 19 Cuañejëna, Pedropi cui'ne Juanpi sañope sehuojë cahuë:

“Mësarupi cuasani ñajë'ë, ¿iquepi de'oquë'ni, mësarü cayere sehuoye, panita'a Maija'quë cayere? 20 Yëquë ñase'ere cui'ne asase'ere quëaye pa'iji.”

21 Pai cato ne co'yasiquëni ñani Maija'quë ai de'oji cajë sihuahuë. Jaje sihuajëna, ëjaohua'ipi Pedrore cui'ne Juanre si'señu'u cuasajëta'a paini ca'rajë si'sema'pë coa huajo yëni eto saohuë. 22 Pai ne tï'a ma'ñere papi co'yasiquë cato cuarenta ometëca jerepa paquë paji'i.

Ca'rama'cohua'i Cui'ne Necaija'quë Api Asacohua'i Pa'iyere Señe.

23 Eto saorena, Pedro cui'ne Juan sehuosicohua'i quë'rona sani Israel ëjaohua'i cui'ne aiohua'i case'ere si'aye quëahuë. 24 Quëajëna, asani si'aohua'i te'e cajë Maija'quëre sei'ë, ñeje:

“Ëjaë ma'tëmo cui'ne yeja, jai tsiaya, si'aye iote pa'iye de'huasiquë, 25 më'ëpi de'o joyoja'a cahüë, më'ë jo'yaë David yë'opojä'a ñeje:

¿Me yo'ojë pai josa yo'ojë cayë'ni?

¿Me yo'ojë pai ti cuasama'pë coa huëojë jaje neñu'u ca nëoñe'ni?

26 Pai ëjaohua'ipi cui'ne ëjaohua'ipi conì,

Maija'quëre cui'ne maire huasoquëre sañope yo'oñu'u cajë te'e cuasajë yo'oyë.

27 Iye daripëna Herodes cui'ne Pilato cui'ne yequë pai cui'ne Israel pai tsi'sini Jesure sañope yo'ohuë, më'ë sahuani isisiquëre. 28 Jaje yo'ojë yo'o t'j'acaë'ë, më'ë jaje yo'osi'i cuasa nëoquë pa'ise'ere. 29 Yure Ëjaë, yëquë më'ë jo'yare iohua'i huajo yëyere ñani isijë'ë, më'ë coca, ca'rama'pë quëa ja'ñere.

30 Jesús më'ë mamaquë cocare quëajëna, më'ë tutupi ju'icohua'ire jujuye, yequë mu'seña pa'i ja'ñe iñoñe cui'ne pai yo'o t'j'a ma'ñere yo'ojë'ë, Jesús do'ipi.”

31 Jaje seni tējisi maca iohua'i se sitopi ñu'cueo. Ñu'cuecona, si'aohua'i de'o joyo t'j'ëmësicohua'i paë'ë. Pa'ijë Maija'quë coca quëahuë t'j'ñarepa, ca'rama'pë.

Si'a Co'amaña Si'aohua'i Te'ona Pase'e

32 Jai pai sehuosicohua'i pa'icohua'ipi te'e cuasajë cui'ne nëina, paë'ë. Pa'ijë co'amañaje si'aohua'i te'ena pahuë. Te'ijë yë'ëse'e te'i pasi'i caquë yo'oquëje peopi. 33 Peojëna, Jesús jëjo saocohua'ipi si'a tuturepa quëahuë, Jesús ju'isiquëpi huëise'ere. Quëajëna, Maija'quëpi ñacaina, si'aohua'i de'oye paë'ë. 34 Pa'ijëna, te'ijë iohua'i aguë co'amaña caraquëna, ai yo'oquë peopi si'aohua'i pahuë. Ja payere cajë yejaña panita'a huë'ña pacohua'ipi isijë curi neni, 35 Jesús jëjo saocohua'ina dani curi isihuë. Jaohua'ipi si'aohua'ire iti pai ñapere caraye huahuejajë cajë isihuë. 36 Jaje yo'opi, levita José hue'equëni, Chipre saodohuë aquëni Jesús jëjo saocohua'ipi Bernabére hue'yosiquëpi. Bernabé cani cayë “Yëhuo huasoquë mamaquë”. 37 Jaëpi i yejare isiquë curi neni Jesús jëjo daocohua'ina curi dani isipi, iohua'ipi ñajë huahuejajë caquë.

5

Ananías Cui'ne Safira Co'aye Yo'ose'e

1 Jaje pa'iquëta'are yequëpi Ananías hue'equëpi i paco Safira ja're yejare isihuë. Isini curi neni, 2 si'aye isiye pañu'u te'e cuasahuë. Cuasani iohua'i pa ja'ñe de'huahuë. De'huanì yequere Jesús jëjo saocohua'ina isipi, iohua'ipi ñajë huahuejajë caquë. 3 Isiquëna, Pedropi capi:

“¿Ananías ique do'ire huati ëjaë më'ë joyona cacaë'ni yeja do'i saisi curire më'ëpi yequere de'huanì yequere isiquë si'aye isiyë caquë de'o joyore cosojaquë caquë? 4 ¿Yejaje më'ë yeja pa'ima'ona, jaje yo'ou? ¿Curije më'ë curiquë pa'ima'ëna, jaje yo'ou? ¿Merepa më'ë jaje yo'osi'i cuasaë'ni? Paini më'ë cosoma'ë paë'ë. Maija'quëni më'ë cosohuë.”

5 Caquëna, Ananías asani juni taji'i. Si'aohua'i i juni taise'e asasicohua'i quëquë huesëhuë. 6 Ja maca yureta'a posëohua'ipi dani i capë cañapi tunani sani tahuë.

7 Tres horas tëto sai maca Ananías nëjo cacao, io ëjère yo'ose'e asama'copi.

8 Cacacona, Pedropi iote seji'i:

“¿Mésaru case'e ja'ye yeja do'i isire?”

Caquëna, cao:

“Jaje pa'ijë'ë, jare ja ja'ye isihuë.”

⁹ Cacona, Pedropi capi:

“¿Me neni mésaru te'e jaje yo'oñu'u cuasani ëjaërepa joyore neñañu'u cajë yo'oye'ni? Jecohua'i daiyë, më'ë ëjëre tásicohua'i cui'ne yure më'ëni saja'cohua'i a'ë.”

¹⁰ Ca macarepa Safira huajërepa juni taço'ë, Pedro quëo yë'quë macana. Juni taísicopi uiona, posëohua'ipi cacani tì'ani sani tahue, io ëjëre tásico yë'quë macana. ¹¹ Ja maca si'aohua'i sehuosicohua'i cui'ne si'aohua'i iti yo'ose'e, asasicohua'i quëquë husesëhuë.

Iñoñe Cui'ne Pai Yo'o Tì'a Ma'ñere Yo'ose'e

¹² Pai pa'i hue'ñana Jesús jëjo saocohua'ipi jaiye de'oye yo'ohuë, pai yo'o tì'a ma'ñere cui'ne iñoñere. Yo'ojëna, si'aohua'i Salomón nequë pa'isi tu'rihuë pa'icona, tsi'sijë yo'ohuë. ¹³ Te'ijë yecohua'i aguë tsiosi'i caquë yo'oye papi, iohua'ire. Jaje pa'iquëta'are pai cato de'ocohua'i a'ë, cuasajë.

¹⁴ Yo'ojëna, ëmëohua'i cui'ne nomiohua'i Èjaëre sehuoni jai pai paë'ë. ¹⁵ Cui'ne ju'icohua'ireje cai saina cui'ne ju'icohua'ire sayena oeni ma'añana eto oehuë, Pedropi da saina, i pai to'oupi jaohua'i acohua'ina ju'acquëna, co'yajajë cuasajë. ¹⁶ Cui'ne Jerusalén yë'rëhue pai dari pa'icohua'ipi jai pai Jerusalëna daë'ë, ju'icohua'ire cui'ne huati quë'iohua'ire dajë. Dajëna, si'aohua'i juju cuañohuë.

Pedrore Cui'ne Juanre Huani Jëoñu'u Cajë Yo'oye

¹⁷ Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaë ja're saduceo pai pa'icohua'ipi si'aohua'i cõni iohua'i yo'oyere ñajë oicohua'i paë'ë, cui'ne yo'o tì'añe peo do'ire. ¹⁸ Ñani pëijë Jesús jëjo saocohua'ire tseani co'aye yo'ocohua'ire co huë'ñana cohue. ¹⁹ Cosicohua'ini Maija'quë huiñaëpi ñami paire co huë'e eta sa'ro hui'yoni etopi, ñeje caquë:

²⁰ “Sani paire quëajë'ë, mésaru iye huajëye pa'iyere Maija'quëre se huë'epi nëcajë.”

²¹ Caëna, asasicohua'ipi ñatani i case'eje pa'ye Maija'quë huë'ena nea hue'ñarepa cacani paire ye'ya huëohuë. Jaje ye'yajëna, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaë cui'ne i ja're cõni pa'isicohua'ipi ëjaohua'ire pase'e coca cayena soihuë, si'aohua'ire Israel pai aiohua'ire coca cañu'u cajë. Ja maca tsi'sini Jesús jëjo saocohua'ire co huë'ña ñu'icohua'ire quë'rëjajia'cohua'ire jëjo saohuë. ²² Jëjo saojëna, soldadopì co huë'ena sani coa ña jujahuë, tsoe peojëna. Jaje ña jujani co'lini ñeje cajë quëahuë:

²³ “Paire co tu'rihuë cato de'oyerepa siasico paji'i. Pa'ina, cui'ne soldado pajije eta sa'noare nëcajë de'oyerepa ñahuë. Jaje pa'ioni hui'yojë ñajëna, ti pai peoco paji'i, sa'nahuë.”

²⁴ Cajëna, jare asani Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaërepa, Maija'quëre se huë'e ñacai soldado pai ëjaë cui'ne aiohua'i cõni cahuë: “¿Jerore pana ja yo'ose'e nëajai ja'ñe a'ni?” ²⁵ Jaje yo'ojë ca macarepa te'i tìtani capi:

“Mésaru cosicohua'ipi Maija'quëre se huë'ere nëcajë paini ye'yayë.”

²⁶ Caquëna, asani soldado pai ëjaëpi i soldado pai ja're saji'i, tseasi'i caquë. Tseasicohua'ita'a co'aye yo'oye pahuë, paipi pëti huëoni quëna pëapi jëama'cohua'ini cuasajë ca'rajë. ²⁷ Tìtani iohua'ire tseani sahuë, ca tëji ëjaohua'i quë'rona. Sarena, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëre papi capi, iohua'ire:

28 “Tsoe mäsarute cahuë yëquë, jaë Jesús aye ti paire ye'yama'pë pa'ijë'ë cajë. ¿Casicohua'ini mäsaru cato me yo'ore'ni? Mäsaru cato si'a Jerusalén jaë aye ye'yayepi tímë huesoyë. Cui'ne jase'e yo'oye pa'ni yëquëreje jaëre huani jeosi do'i quë'iohua'ire cañu'u cajë yo'oyë.”

29 Caquëna, Pedropi cui'ne i cajeohua'i Jesús jëjo saocohua'ipi sehuojë cahuë, ñeje:

“Yëquë cato Maija'quë cayere sehuocaiye pa'iji, pa'ni pai cayere. 30 Mäsaru cruzuna deoni huani jeosiquëre mai aiohua'i Diusupí huafëquëre huëopi, Jesure. 31 Maija'quëpi huëoni i ëja te'tena ñopi, ite. Paire de'oye saquëre neni cui'ne huasoquëre nepi, ite, Israel pa'ipi Maija'quëna co'ini iohua'i co'aye yo'ose'e saicaja'quë caquë. 32 Iye yo'ose'e yëquë ñasicohua'ipi quëaye cui'ne Maija'quë ite sehuocohua'ire isi joyo de'o joyoje ñasicuëpi quëaji.”

33 Jaje cayere asani Israel pai ëjaohua'ipi pëtiteni huani jeoñu'u cajë yo'ohuë. 34 Jaje yo'ojë ca ëjaohua'ipi jopore te'i fariseo Gamaliel hue'equë paji'i, si'a pai de'oye cajëna pa'iquërepa, cui'ne cuañese'e ye'yaquërepa. Jaëpi huëni nëcani cuañepi: “Jesús jëjo saocohua'ire hue'sena eto saojë'ë, ëa maca cacaja'cohua'ire,” capi. 35 Caëna, etosi jeteyo'je ije pa'i ëjaohua'ire capi:

“Israel pai mäsaru jaohua'ire yo'o ja'ñe de'hua ñani yo'ojë'ë. 36 Cuasajë'ë, cui'ne Teudas yo'ose'ere. Ai tsoe maca, jaë je'quë ëjaëre pa'ë caquë yo'opi. Yo'oquëna, cuatrocientos pairepa ite pe'tehuë. Pe'tejëna, iti saquëni huani jeorena, ite pe'tecohua'ipi peo hue'ña tiya huesëhuë. Ja maca carajaji'i, ja yo'ose'e si'aye. 37 Ja jeteyo'je paire cuëcue mu'seña pa'i maca Judas Galilea aquëpi cui'ne ëjaë'ë caquë yo'opi. Yo'oquëna, ite pai pe'te huëohuë. Pe'te huëorena, ini huani jeorena, ite pe'tecohua'ipi peo hue'ña tiya huesëhuë. 38 Jaje pa'ina, mäsarute yëhuoquë cayë. Jaohua'ire yo'oye jeoni ñuni saojë'ë, iohua'ise'e pa'ijajë. Jaje pa'ina, iyepi pai tse pa'ni coa carajaj ja'ñe a'ë. 39 Jaje pa'iquëta'are iyepi Maija'quë tse pa'ito mäsaru ne ti'añe paja'cohua'ipi a'ë. Jaje pa'ito ñare pajë yo'ojë'ë. Yo'ojë Maija'quëni sañope yo'oyë, mäsarupi.”

40 Caëna, asani i case'e sehuocae'ë. Ja maca yureta'a Jesús jëjo saocohua'ire soini si'seni, Jesús coca ti quëaye pajë'ë, cani yureta'a ñuni saohuë. 41 Ñuni saojëna, Jesús jëjo saocohua'ipi etajë Maija'quëpi jaje yëna Jesús mami do'ire ai yo'oyë cuasajë sihuahuë, pai ëjaohua'ipi quë'ropi etajë. 42 Etasicohua'ipi si'a mu'seña Jesús de'o cocare quëajë ye'yahuë, Maija'quëre se huë'ena cui'ne huë'ñana.

6

Siete Paire Ao Huahuëcohua'ire Nese'e

1 Ja mu'seña sehuocohua'ipi jai pai sehuojë jojo saiye sëte, griego pai coca cacohua'ipi sañope ca huëohuë, hebreo pai coca cacohua'ini griego pai hua'jeohua'ini si'a mu'seña huahueyere de'oye huahuëcama'pë pa'iyë cajë. 2 Jaje cajëna, asani doce pa'iohua'ipi Jesús soisicohua'ipi si'aohua'ire sehuosicohua'ire tsi'soni duce:

“Co'aji, yëquëpi huahueye ñañere cajë, Maija'quë coca quëayere jeoto. 3 Jaje pa'i do'ire sehuosicohua'ipi mäsarupi mäsaru acohua'ini siete pa'iohua'ire co'ejë'ë, mäsaru ai de'o paire ñacohua'ini, ta'ñe asacohua'ini cui'ne de'o joyo tímësicohua'ini. Ti'arena, jaohua'ina iye co'amaña yo'o ja'ñe isiñu'u, yëquë. 4 Isini yëquë cato Maija'quëre sejë cui'ne i coca quëajë pañu'u.”

5 Carena, si'aohua'ipi jaje yo'oñu'u cuasani sahuajë ti'ahuë, Estebanre, Maija'quëre asaquëre pare, de'o joyore tímësiquëre, Filipere, Prócorore, Nicanorre, Timónre, Parmenasre, Nicolásre, Nicolás cato ja'ñe Israel pai

yo'oye sehua aquë paji'i, Antioquía aquë. ⁶ Tì'ani Jesús jëjo saocohua'i quë'rona sahuë, iohua'ire. Sarena, jaohua'ipi iohua'i sjoþëana patojë Maija'quëre seçacaë'ë.

⁷ Maija'quë coca jero sa'na jai sacco'ë. Jai saiona, sehuojë jai pai paë'ë, sehuocohua'ijë Jerusalén pa'icohua'ipi. Jaje jai pai sehuojëna, cui'ne Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ijë sehuohuë, te'ohua'ise'e.

Estebanre Tseañe

⁸ Maija'quë isi tutu de'oyere pare paquë'ni Esteban pai yo'o tì'a ma'ñere yo'o iñopi, pai daripë pa'icohua'ire. ⁹ Jaje yo'oquëna, ñani Jo'yaohua'i pa'isicohua'ipi eta huajësicohua'i hue'yo huë'e pa'icohua'ipi cui'ne Cirene acohua'ipi, Alejandría acohua'ipi, cui'ne Cilicia acohua'ipi, cui'ne Asia yeja acohua'ipi Estebanre sañope ca huëohuë. ¹⁰ Ca huëosicohua'ita'a ca tì'añe pahuë, de'o joyo isiyepi ta'ñerepa caquëna, si'aye. ¹¹ Ja maca yureta'a Moisésre cui'ne Maija'quëre sañope caquëna, asahuë, caja'cohua'ire curipi saihuë. ¹² Sarena, jaohua'ipi si'a iti daripë paire ne huëohuë, jai co'a coca. Jaje ne huëorena, aohua'i cui'ne cuañese'e ye'yacohua'i Estebanre huajo huëohuë. Huajo huëoni tseani ca tëji ëjaohua'i quë'rona sahuë. ¹³ Jaje yo'ojë cui'ne coa cosoja'cohua'irejë nesicohua'ipi ñeje cahuë:

“Maija'quëre se huë'ere iquë ai sañope caquë api cui'ne cuañese'eje sañope caquë api. ¹⁴ Cui'ne Jesús Nazaret aquëpi Maija'quëre se huë'e nejoja'quë api. Nejoquë cui'ne Moisés maire jëocaise'ere tñe ponaja'quë api, caquë api, iquë.”

¹⁵ Si'aohua'i iti maca ñu'icohua'ipi cui'ne ëjaohua'ipi coní Esteban tsiare ñahuë, huiñaë tsiaje pa'iore pare hue'equëna.

7

Esteban Paire Sehuoye

¹ Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëre papi Estebanre seji'i.

“¿Më'ëre jaje yo'oquëre pani jaohua'i caye caquë?”

² Seina, Esteban sehuoquë capi:

“A'yëohua'i, cui'ne ja'quëohua'i, asajë'ë, yë'ë caquëna. Maija'quë de'oquëpi mai ai Abrahamna ñai iñopi, Mesopotamiare pa'ina, Harán yejana ja saima'në. ³ Iñoquë capi: ‘Më'ë yeja cui'ne më'ë cajeohua'ire jëconí saijë'ë, yë'ë iñoja'a yejana.’ ⁴ Caëna, Abraham Caldea yejapi etani Harán yejana saní paji'i. Pa'ina, pëca ja'quë juní huesëpi. Juquëna, jeteyo'je Maija'quëpi Abrahamre iye yejana dapi, yure mësarú pa'i hue'ñana. ⁵ Jaje pa'iquëta'are iti yejana co'amaña necani isiyepi. Quëo tsa'cuja'toje isiyepi. Jaje pa'iquëta'are isija'quë a'ë ca nëopi, i ju'isi jeteyo'je i tsëcapë tsëco pa'ija'core. Ja mu'seña cato Abraham mamajëre peoquë pa'inije jaje capi. ⁶ Yequeje cui'ne Maija'quëpi capi, ite: ‘Më'ë tsëcapë acohua'ipi yequë pai yëjare huero pa'ija'cohua'i a'ë. Pa'ijëna, jo'yaohua'ire pajë co'aye yo'oja'cohua'i a'ë, cuatrocientos ometëcarepa.’ ⁷ Yequeje capi, Maija'quë: ‘Yë'ëpi mësarutë jo'yaohua'ire neni pasicohua'ire saija'quë a'ë. Ja jeteyo'je mësarú eta huajëni yë'ëre iye macapi necaijë pa'ija'cohua'i a'ë.’ ⁸ Ca nëose'ere yo'ojajë caquë Abrahamre Diusupi cuañepi, cuiri ca'nire tējajë'ë, caquë. Jaje pa'ina, Abraham i mamajëre Isaacre ocho mu'seña coasiqë pa'ina, cuiri ca'nihuë maca tëapi. Jaje cui'ne yo'opi, Isaacje i mamajëre Jacobre. Iquë Jacobpi si'aohua'ire i mamajëre jaje yo'opi, Israel pai doce tsëcapëa pëca ja'quëohua'i pa'ija'cohua'irejë.

⁹ Mai aipë Jacobo mamajëpi yo'lei Josére pëca ja'quëpi ai oina cui'ne oni cuañoñe peojë isi jeohuë, Egíptona sajjajë cajë. Jaje pa'iquëta'are Diusupi José ja're cõni pajji'i. ¹⁰ Pa'i si'aye i ai yo'oye huasopi. Coçai cui'ne ta'ñe yo'oye isipi. Isiquë cui'ne Egípto ëjaëre papi de'oye ite ñacai ja'ñeje necaji'i. Necaina, Josére Egípto pai ëjaëre hue'yopi. Cui'ne i Faraónrepa pa'i huë'e ñacaiquëre pare hue'yopi.

¹¹ Ja maca si'a Egípto yeja Canaán yeja ao ëa ju'ñe pajji'i, ai yo'o mu'seña. Pa'ina, mai aipëje aiñe ti peocohua'i paé'ë. ¹² Pa'ijëna, Jacobpi Egíptore ao pa'iji, asani i mamajëre mai aipëre jëjo saopi. Iye saise'e cato du'ru macarepa saise'e a'ë. ¹³ Tjjupë cayaye acore satena, Josépi i maja'yë jupëre yë'ë mësarú yo'lei'ë caquë quëapi. Jaje quëaquëna, asani Faraónpi ja tsëcapë aquë api caquë Josére ñapi. ¹⁴ Ja jeteyo'je Josépi pëca ja'quë Jacobre cui'ne i tsëcapë setenta y cinco pai pa'icohua'ire Egíptona daijë'ë, caquë cuañepi. ¹⁵ Jaje cuañeina, Jacob Egíptona sani pajji'i. Pa'iquëpi jujji'i. Jaje cui'ne i mamajëje jujjuhuë, mai aipëje. ¹⁶ Ja maca tarase'e Siquemna sani cojena oa huesohuë. Abraham curipi Hamor mamajëre hueruquë pa'isi yejana oareña.

¹⁷ Maija'quë Abrahamre ca nëose'e t'jañe ja'i maca pa'ina, Israel pai jai pai jojo sateña, Egípto yeja. Jaje yo'oni jai pai pateña. ¹⁸ Jaje pa'i maca Josére ñama'quëpi yequëpi Egípto pai ëjaë cuañe huëouña. ¹⁹ Cuañe huëoni iye ëjaëpi mai paire care payeje pa'ye caquë, co'aye yo'oquë tsire ja'a coasicohua'ire jeocojë'ë ju'ija'cohua'ire caquë cuañepi, pëca ja'quëohua'ire. ²⁰ Ja mu'seña Moisés coa. Coaëna, Maija'quë sihuaquë ñapi, ite. Jaëni pëca ja'quëohua'ipi toaso ñañëohua'ire huë'ena ñajë pahuë. ²¹ Pa jujani jeocoye pa'ijëna, Faraón mamacopi ite ini mamaquëre pare ai de'huayeje pa'ye ai de'huao. ²² Jaje pa'ina, Moisés cato Egípto pai ta'ñe yo'oyere ye'yesiquë pajji'i. Jaje pa'ipi tutu caquëpi cui'ne yo'oyëje i case'eje yo'oquë pajji'i.

²³ Cuarenta ometëcaña papi i paire Israel paire ñasi'i cuasapi. ²⁴ Cuasaquëpi ñaquëna, Egípto paipi Israel paire co'aye yo'oquëna, ñani Moisés coçasi'i caquë yo'oquë Egípto paire huani jeopi. ²⁵ Moisés cato jaje yo'oquëna, ñani i cajeohua'ipi Diusu iohua'ire huasoja'quëre jëjo daoquë api cuasajajë caquë yo'opi. Yo'oquëta'are i cajeohua'ipi jaje cuasaye pahuë. ²⁶ Yo'osiquëpi ñatasi mu'se Israel paipi cayaohua'i sa'ñe uihuajëna, Moiséspi t'japi. T'jani uihuama'pë pa'ijajë caquë capi: '¿Me neñu'ju te'e tsëcapëta'a sa'ñe uihuaye'ni?' ²⁷ Caquëna, iti se ai huaiquëpi Moisésre jëtëpi jëjo saoquë capi: '¿Nepi më'ëre pai ëjaëre cui'ne yëquë yo'oye ñaquë ne de'huaja'quëre nere'ni?' ²⁸ ¿Ñamina'a Egípto paire huani jeose'eje pa'ye yë'ëre huani jeosi'i caquë?' ²⁹ Caquëna, iyere asani Moisés Madián yejana cati saji'i. Sani jarote ti yejare huero pa'i caya mamajëre papi.

³⁰ Cuarenta ometëca tëto saisi maca, zarza ñëpi toa corohuërepa tsë'isicoja'a huññaëpi ñai nëcapi, Sinaí cutihuëna cuene yejana. ³¹ Cãni ñañeje pa'ye Moisés ñaquë iquere pa'ni cuasaquë ñapi. Jaje cuasaquë de'oyerepa ñasi'i caquë tsiojai asapi, Ejaë yë'ore ñeje caquëna: ³² 'Yë'ë cato më'ë aipë Diusu a'ë. Abraham, Isaac, cui'ne Jacob Diusu a'ë, Yë'ë.' Jare asani Moisés iti ca hue'ña ñama'ë, ca'raquë coa tsasi huëouna. ³³ Ja maca Ejaëpi caëña: 'Dutajë'ë, quëo ju'iyë. Më'ë nëca hue'ña cato de'o hue'ñare pa'ë. ³⁴ Egípto yejare pa'ijë yë'ë pai ai yo'oye tñarepa ñaquë pa'iyë. Aiohua'ipi ai yo'ojë oijëna, asani huasosi'i caquë cajehuë. Jaje pa'iyë sëte daijë'ë, yë'ëpi më'ëre Egíptona jëjo saosi'i.'

³⁵ Israel pai coejë ‘¿nepi me'ère pai ëjaëre cui'ne yëquë yo'oye ñaquë ne de'huaquëre nere'ni casiquëni?’ Maija'quëpi pai ëjaëre cui'ne paire hua-soquëre neni jëjo saopi, iohua'i quë'rona. A'ri soquë yë ñasiquë huiñaëpi cçaina, yo'o ti'ajaquë caquë. ³⁶ Iquë Moisés mai aipëre Egítopi etopi, pai yo'o ti'a ma'ñere yo'oquëna, cuarenta ometëcahuëña. ³⁷ Jare iquë Moiséspi capi, Maija'quëpi mësaru aquëni yë'ëje pa'ire neja'quë api, ite quëacaiquë pa'ija'quëre. ³⁸ Cui'ne jare iquë Moiséspi Israel pai ja're tsi'sini coca ca'aji'i, jeto cuene yejana. Jare ipi huiñaëre coca ca'aji'i, Sinaí cutihuëna. Jare ipi mai aipë ja're pa'aji'i. Cui'ne jare ipi pa'i cocarepa asapi, maire quëa ja'ñeje.

³⁹ Jaje pa'iquëta'are mai aipë cato sehuocaiye coehuë. Coejë Egítona co'iñu'u cahüë. ⁴⁰ Jaje cajë Aarónre cahüë, yëquëre saja'a diusuohua'ini necaijë'ë. Huesëyë. Me sa'repa yëquëre Egítopi etosiquë Moisés neni jo'cuarepa nëiji, cahüë. ⁴¹ Jaje cani duruhuequëje pa'ire diusu api cajë de'huaquë. De'huani ite isiñu'u cajë nëicohua'ire huani isijë cui'ne jai pai tsi'sini iohua'i de'huasi diusure sihuajë yo'ohuë, Maija'quë api cajë. ⁴² Jaje yo'ojëna, Maija'quëpi jaohua'ire ña jujani jeocopi ma'ñocohua'i ma'tëmo pa'icohua'ini secohua'i pa'ijajë caquë. Jaje pa'ina, Maija'quëre quëacaiquëpa'iyapëna toyasë'e pa'iji, ñeje:

Israel pai, ¿mësaru jeto cuene yeja cuarenta ometëca pa'i maca,
Yë'ère sihuajë de'oye señu'u cajë nëtërojaicohua'ire huani isijë, cui'ne
co'amaña coa isijë yo'ore?

⁴³ Pahuë, mësaru jaje yo'oye. Coa ai jerepa Moloc diusu huë'ere hue'ejë sajë,
Cui'ne Refán diusu ma'ñoconi hue'ejë sajë
Cui'ne mësaru señu'u cajë de'huasi diusuohua'ini hue'ejë sajë yo'ohuë.
Ja do'ire mësarute yë'ëpi Babiloniana jëjo saoja'quë a'ë.

⁴⁴ Ja maca cato mai aiohua'i ca'nipi nesi huë'ere pahuë, Maija'quë ja're.
Jaje yo'oñu'u, cajë nejaquë nese'ere iño huë'ere. Ja huë'e cato Moisésre
Maija'quë caquë iñoni ñeje pa'iore neje'ë caquë cuañese'ëje pa'iore nesico
paji'i. ⁴⁵ Ja huë'e mai aiohua'i tsoe pasiconi Josué ja're daicohua'ipi te'e
iohua'i daiyeje dahuë, yecohua'i yeja jio maca Maija'quëpi iohua'i ñajëna,
yequë paire nejo maca. Jaje pahuë, ja huë'e David pa'i macaja'a. ⁴⁶ Pajë
pa'icohua'ini Davidpi Maija'quëre de'oye ña cuañuquëpi Jacob Diusu huë'e
necasi'i cuasapi. ⁴⁷ Cuasaquëta'a papi. Necaiye paquëna, mamaquë Sal-
lomónpi necaji'i. ⁴⁸ Jaje pa'iquëta'are Maija'quë irepa cato pai nesi huë'ere
pa'ima'quë api. Jaje pa'ina, Maija'quëre quëacaiquëpi capi, ñeje:

⁴⁹ Ma'tëmo cato yë'ë pa'i hue'ña'ë. Yë'ë ñu'i cuañe hue'ña'ë.
Yeja cato yë'ë quëo meñe tsa'cupa hue'ña'ë.

¿Jaje pa'ito me yë'ë huë'e necaija'cohua'i a'ni? caji, Ëjaë.

¿Jero a'ni, yë'ë pëa huajëja'to?

⁵⁰ Si'aye yë'ë ne saose'epi pa'ito.

⁵¹ Jaje pa'iquëta'are mësaru cato nuñerepa asajëta'a nuñere pare yo'oyere
coecohua'i a'ë. Jaje pa'iohua'ipi cajonoaje asama'cohua'ipi cui'ne joñoaje ti
Maija'quëre cuasama'cohua'i a'ë, mësaru. De'hue Maija'quë joyore sañope
yo'ocohua'i a'ë. Aiohua'i pa'ise'ëje pa'iohua'i a'ë. ⁵² Jaje pa'ina, ¿jequë
a'ni, Maija'quëre quëacaiquë mësaru aiohua'i co'aye yo'oye pasiquë? Ti
peoji, te'ije. Jaje pa'ina, co'aye yo'ojë huani jeohuë, nuñerepa pa'i dai
ja'ñere quëacohua'ire. Yure ipi nuñerepa pa'ipi daquëna, mësarupi tseani
huani jeohuë. ⁵³ Mësaru huiñaohua'ipi cuañese'e isijëna, isicohua'i de'oye
sehuocaima'pë pa'iyë.” Jare capi, Esteban.

⁵⁴ Jaje caquëna, asani Estebanre ai pëijë cuji qui'cohuë. ⁵⁵ Jaje yo'otoje Esteban cato de'o joyo tîmësiquëpi ma'tëmöre ñaquë Maija'quë de'oyere pare ñapi. Ñaquë cui'ne Jesure ñapi, Maija'quë ëja të'hui quë'rore nëcaquëna. ⁵⁶ Ñani capi:

“Ina ma'tëmo hui'yosiconi ñañë, cui'ne Jesupi Maija'quë ëja të'huire nëcaquëna.”

⁵⁷ Caquëna, asani pëijë cajonoa pë'pëni cuijë ina da tome daë'të. ⁵⁸ Da tome dani tseani pai daripëpi etoni quëna pëapi jëa hueahuë, co'aye yo'oquë api cajë. Huaicohua'ipi johua'i caña du'teni te'e posë Saulo hue'equëna, isihuë, ñacaij'ë cajë. ⁵⁹ Quëna pëapi jëajëna, Estebanpi Maija'quëre sei capi:

“Ëjaë Jesús, yë'ë joyo më'ëpi de'huacaij'ë.”

⁶⁰ Cani ja maca do're ja'runi ai tutu capi:

“Ëjaë yë'ëre huaicohua'i yo'ose'e saïma'ë pa'ij'ë.” Jare cani juj'i.

8

¹ Juni huesëquëna, iti maca Saulo nëcaquë ñaquëpi. De'oji, Estebanre huaise'e cuasaquë ñapi.

Sehuosicohua'ire Saulo Yo'oye

² De'o paire papi Estebanre ai oijë ta jëohuë. ³ Jare yo'ojëna, Saulo cato sehuosicohua'ire huë'ña ñape cacaquë ëmëohua'ire, nomiohua'ire, quërë etoquë co hue'ñana cosi'i caquë yo'opi.

Samaria Paire De'o Coca Quëaye

⁴ Jaje yo'ojëna, Jerusalénpi etasicohua'ipi si'a hue'ña saijë huaso coca quëahuë. ⁵ Quëajëna, johua'i aquë Felipepi Samaria daripëna sani Jesús coca quëapi. ⁶ Quëaquë pai yo'o t'ia ma'ñe yo'opi. Yo'oquëna, ñajë si'aohua'i tsi'sini ai asahuë, Felipe caye. ⁷ Jai pai huati quë'iohua'i pa'isicohua'ipi huatire eto sao cuãñohuë. Huatïohua'ipi etajë cuijë etahuë. Cui'ne jai pai cu'ima'cohua'ijë, cui'ne do'pëjë cu'icohua'ijë co'yasicohua'i paë'ë. ⁸ Ja yo'o do'ire ja daripë acohua'i ai sihuahuë.

⁹ Ja sihua hue'ñare te'i ëmë Simón hue'equë ja'në dahuë pa'isiquë paji'i. Samaria paire care payeje caquë jerepa pa'i a'ë caquë yo'osiquë paji'i. ¹⁰ Jaje pa'ini si'aohua'i a'ricohua'i maña cui'ne jaicohua'ina çoni i caye asacaijë cahuë:

“Iquë api, jrepa Maija'quë tuture paquërepa cahuë.”

¹¹ Jaje cajë ite de'oye i caye sehuocaë'ë. Tsoe hue'ña noni i dahuë ñañepi yo'oquë care payeje caquëre sëte jaje sehuocaë'ë. ¹² Jaje yo'ojë pa'icohua'ipi Felipe quëayere asani Maija'quë cuãñe te'te ayere cui'ne Jesucristo ayere asani ëmëohua'i cui'ne nomiohua'i sehuohuë. Sehuoni oco do cuãñohuë. ¹³ Do cuãñojëna, i Simónque sehuoni oco do cuãñoni ai de'oyere pare pai yo'o t'ia ma'ñere ñaquë ai de'oyere pa'ni cuasaquë Felipe ja're te'e cu'i huëopi.

¹⁴ Samaria paipi Maija'quë coca sehuorena, Jesús doce soisicohua'ipi asani Jerusalén pa'icohua'ipi Pedrorre cui'ne Juanre jëjo saohuë, Samariana. ¹⁵ Jëjo saorena, sani Samaria sehuosicohua'ire Maija'quëre secacaë'ë, de'o joyore pajajë cajë. ¹⁶ Jesús mai Ëjaë mamipi do cuãñosicohua'ita'a ja yë'ta'a de'o joyo peocohua'i paë'ë. ¹⁷ Ja do'ire Pedro cui'ne Juanpi jëñapi jëjo pajë Maija'quëre sejëna, de'o joyore isi cuãñohuë.

¹⁸ Jëñapi Jesús jëjo saocohua'ipi jëjo pajë sejëna, Maija'quë joyore isiña. Isina, ñani Simónpi curipi huerosi'i cuasaquë caëña.

19 “Isijë'ë, ja tuture pare yë'ëje isina, ja tutupi yë'ëpi jëñapi patoquë seina, de'o joyore isi cuañoja'cohua'ire.”

20 Caquëna, Pedropi ite capi:

“Më'ë curiquë ja're më'ë ne huesëye pa'iji. Maija'quë isiye curiquëpi hueroye peoji. 21 Maija'quë ña hue'ña më'ë nui joyo peoyë. Jaje pa'ina, ja tutupi isi cuañoñe peoji, më'ë. 22 Më'ë co'aye cuasayere jeocojë'ë. Jeoconi mai Ëjaëre sejë'ë. Seina, de'hue oni yeje'ñe pa'i api, më'ë jaje cuasase'e. 23 Yecohua'ipi de'oye yo'ojëna, ñani sihuama'ë. Ñañepi më'ë timësiquëpi pa'ina, ñaque cayë. Ja do'ire më'ë co'aye cuasayepi huesiquëre paji, më'ëre.”

24 Caquëna, Simónpi capi:

“Mësarupi yë'ë do'ire secacaijë'ë, Ëjaëre. Si'aye mësaruru case'eje pa'ye tëtö saiye paja'core yë'ëre.”

25 Iye a'ë, maire caquë Jesús yo'ose'e cajë quëajë cui'ne Maija'quë coca quëa tējini Jesús jëjo saocohua'ipi Samaria yeja a'ri daripëana, de'o coca quëahuë. Quëa tējini yureta'a Jerusalëna co'ihuë.

Felipe Cui'ne Etiopia Aquë Yo'ose'e

26 Ja jeteyo'je mai Ëjaë huiñaëpi Felipe capi:

“Huëni Jerusalën ma'ana saijë'ë, Gazana sai ma'ana huë'ehuë te'tena.”

Iye ma'a cato cuënesi yejaja'a sa sai ma'a paji'i. 27 Caëna, asani Felipe huëni ja ma'aja'a saji'i. Saiquëpi ma'ana Etiopia paire tì'api. Jaë cato ëjaërepa paji'i. Etiopia ëjao curi de'huacaiquë paji'i. Jaëpi Jerusalënna Maija'quëre sesi'i caquë saisiquë paji'i. 28 Jaje saisiquëpi jì yejana co'iquë caballopi quërecore ñu'i sai Maija'quëre quëacaiquë Isaías toyase'ere ñaque saji'i. 29 Saina, joyopi Felipe capi:

“Caballo quëreco quë'rona saijë'ë.”

30 Caëna, Felipe tsiojai asaquëna, Isaías toyase'ere ñaque caquë saji'i, Etiopia aquëpi. Ja maca ite seji'i:

“¿Asaquë më'ë, më'ë ñase'e?”

31 Seina, sehuopi:

“¿Me asa tì'añe'ni, itì quëaquëpi peoto?”

Cani Felipe yë'ë ja're mëni ñu'i saijë'ë caquë seji'i.

32 Toyasico jì ñasico cato ico paco'ë, ñeje caco:

Huai hue'ñana yëi ñamare sayeje pa'ye sahuë, ite.

Sarena, teacohua'i ña hue'ñana yëi ñama memëñe pañeje pa'ye memëñe papi.

33 Teaye pa'i paji'i. Jaje pa'ita'are nuñerepa de'oye ite necaiye pahüë.

Iye yeja pa'iquëni jì pa'iyë naë tëa jeoñere, çnepi cacaija'cohua'i a'ni, jì tsëcapë?”

34 Etiopia aquëpi Felipe seji'i:

“Quëare pajë'ë, yë'ëre. ¿Neni caquë'ni, Maija'quëre quëacaiquë jja'a co'ye caquë panita'a yequëni caquë?”

35 Caquëna, ja maca Felipe Etiopia pajì ñasico acopi toyase'e cayepi huëoni Jesús aye de'o coca quëapi, ite. 36 Quëaquëna, oco quë'roja'a sa sai Etiopia aquëpi capi:

“¿Ina oco ññore pa'iji, yë'ëre doye de'oma'quë?”

37 Caquëna, Felipepi capi:

“Më'ëpi si'a joyorepa de'oye sehüoquë pa'ito doye de'oji.”

Caquëna, ipi capi:

“Jesucristo Maija'quë mamaquë api asayë, yë'ë.”

38 Caëna, ja maca omejani si'a jupë cayaohua'i Felipe cui'ne Eunuco conì oco quë'rona sa cajeni Felipepi oco dopi. 39 Do tējini tumasi maca mai Ëjaë

joyopi Felipere sapi. Tirona saëna, Etiopia aquë tijupë ñama'ë paji'i. Jaje pa'iquëta'are sihuaquë saji'i. ⁴⁰ Felipe cato Azoto daripëre paji'i. Pa'i pai ñape dari Maija'quë coca quëaquë Cesarea daripëna ti'api.

9

Saulo Sehuoye

(Hch 22.6-16; 26.12-18)

¹ Jaje yo'oye pa'ina, Saulopi Jesure sehuosicohua'ire huasi'i caquë yo'oquëpi Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaërepa quë'rona saji'i. ² Sani ite seji'i: Toyacaijê'ë, Damasco pai tsi'si huë'ñana, si'aye yë'ëpi cacani co'equë Jesure sehuocohua'ire ëmëohua'ire cui'ne nomiohua'ireje tseani huëni Jerusalënna dani coja'quëre capi. Caquë seina, toyacaquëna, saji'i. ³ Sai je'nërepa Damasco quëno macare pa'ina, ma'tëmopi Saulona miañerepa ju'api, si'aëre cuasama'tore papi. ⁴ Ju'acquëna, yejana tani yë'ose'e caquëna, asapi:

“¿Saulo, Saulo, Me yo'oquë yë'ëre josa yo'oquë'ni?”

⁵ Caquëna, Saulopi seji'i:

“¿Ëjaë, më'ë iqueipi caquë'ni?”

Caquëna, yë'ose'e sehuopi:

“Jesu a'ë, yë'ë. Më'ë sañope yo'oquë a'ë. Tsoa tarapë jëjësë ñaca quë'iopi duruhuequëre jëjo saojëna, huequëpi tarapëna co'ye titoquë pani a'si ju'iquë api, më'ë cui'ne yo'oyë, huequë yo'oyeje pa'ye.”

⁶ Caquëna, Saulopi quëquëni tsasiquë capi:

“¿Yë'ë Ëjaë, iquere yo'oja'quë a'ni, yë'ë?”

Caquëna, capi:

“Huëni ja daripëna cacajê'ë. Jãropi më'ë yo'o ja'ñe quëaye pa'iji.”

⁷ Caquëna, Saulore cõcõhua'ijë asahuë. Asajëta'a iti caquëre ñama'pë ai quëquëni cama'pë pa'ë'ë. ⁸ Pa'ijëna, Saulo yejapi huëni ñacoa sëtaquëta'a ñama'ë paji'i. Jaje ñama'ë pa'ina, ite cõcõhua'ipi jëtëna tseajë Damascõna sahuë. ⁹ Sarena, toaso mu'seña ñama'quëpi, aima'quëpi, cui'ne ucuma'quëpi coa paji'i.

¹⁰ Pa'ina, Damasco daripëre te'i Jesure sehuosiquë paji'i. I mami cato Ananías hue'equë paji'i. Pa'ina, jaëna cani ñañeje pa'yeja'a mai Ëjaëpi ñaini capi:

“¡Ananías!”

Caquëna, capi:

“Ëjaë, pa'iyë.”

¹¹ Sehuoquëna, mai Ëjaëpi ite capi:

“Huëijê'ë. Huëni saijê'ë, Nui ma'a hue'yosi ma'ana. Sani iñore Saulo Tarso aquë pa'iquë' caquë sejê'ë. Judas hu'ëna Maija'quëni se'i pa'iji. ¹² Pa'iquëpi cani ñañeje pa'yeja'a ñapi. Te'i ëmë Ananías hue'equëpi dani jëñapi ite jëjo paquë ñaja'quë caquë secacaina, Maija'quëre.”

¹³ Caquëna, asani Ananíaspi capi:

“Ëjaë, iquëpi Jerusalën daripë pa'icohua'ire, më'ëre sehuocohua'ire ai sañope co'aye yo'oji jai pai cajëna, asahuë, yë'ë. ¹⁴ Jaje pa'ipi yure iñona daji'i, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaëohua'i cuãnesi tutupi si'aohua'ire më'ëre secohua'ire tseseni huëni sasi'i caquë.”

¹⁵ Caquëna, Ëjaëpi capi:

“Jaje pa'ita'are sani ñajë'ë. Yë'ëpi ite soihuë, yë'ë cocare Israel paire quëacaiquë, cui'ne yequë paire quëacaiquë, cui'ne ëjaohua'ire quëacaiquë pa'ijaquë caquë. ¹⁶ Yë'ë coca quëa do'ire ñipi ai yo'oye pa'i ja'ñere ite ññosi'i.”

¹⁷ Caëna, Ananíaspi Saulo pa'i huë'ena sani cacani j jëñapi Saulore patoquë capi:

“Saulo, yë'ë yo'jei, Ejaë Jesupi yë'ëre ma'aja'a më'ëre daina, ñasiquëpi jëjo daopi. Më'ëpi ñaquë pa'ijaquë caquë, cui'ne Maija'quë joyo quë'i pa'ijaquë caquë.”

¹⁸ Ca macarepa ñacoa pa'ise'epi so'cojé pa'yepi tomepi. Tomeina, de'oye ñaquë de'oni huëni oco do cuañopi. ¹⁹ Do cuañosi jeteyo'je, ao ani, tutu tsi'soni, Damasco sehuosicohua'i ja're pëani tsoe maca mu'seña paj'i'i.

Damasco Paire Saulopi Yëhuoye

²⁰ Tutu tsi'sosiquëpi Israel pai tsi'si hue'ñana Jesucristo Maija'quë mamaquë api, quëa huëopi. ²¹ Quëaquëna, si'a asacohua'ipi ai cuasajë co'a ju'lijë cahuë:

“Iquëpi Jerusalén pa'icohua'ire hueni Maija'quë huë'e ñacacohua'i ëjaohua'ina sani isisi'i caquë daisiquë api.”

²² Jaje catojé Saulopi ai jerepa nuñerepa capi, Jesús cocare ca'raye peoyerepa. Ca'rama'ë quëaquë capi, Cristo api, mai huasoquërepa. Jaje quëaquëna, Israel pai Damasco acohua'ipi asajë ai cuasahuë, ¿merepa neni ja jerepa caquë'ni? cajë.

Saulo Yahuerepa Saiye

²³ Ai tsoe mu'seña quëaquë pa'ina, ñani Israel paipi Saulore huani jeoñu'u casahuë. ²⁴ Cuasani yo'ojëna, Saulo de'hue asapi, ñohua'i yo'oye huañu'u cajë si'a mu'señapi, cui'ne ñamiñapi daripë eta sa'noa ñape utehuë, Saulote. ²⁵ Utejé pa'ina, Jesure sehuosicohua'ipi ñami jai do'rohuëna Saulote ayani jai daripë tēhuopaja'a meñe casahuë. Casarena, de'hue catipi. Jaje jëapi, de'hue.

Saulo Jerusalén Pa'iyë

²⁶ De'hue jëasiquëpi Jerusalénna Saulopi ti'ani Jesure ye'yecohua'i ja're conipasi'i caquë yo'oquëna, jaohua'ipi sehuoma'quë api cuasajë ite ca'rahuë.

²⁷ Ca'rajëna, Bernabépi Saulore Jesús jëjo saocohua'i quë'rona dani ññoquë quëapi, ite yo'ose'ere ñeje: Iquë Damasco ma'ana mai Ejaëre pare ñasiquë api. Mai Ejaëre papi ite coca caquëna asasiquë api, cui'ne Damasco daripëna ca'raye peoyerepa quëcoquë Jesús coca de'oye quëasiquë api, capi Bernabé.

²⁸ Jaje quëaquëna, “de'oji,” careña. Saulo Jerusalénna pëapi. Pëani ñohua'i ja're cui'yo'oyë Jesús cocare ca'raye peoyerepa quëapi. ²⁹ Israel paita'a griego cocapi cacohua'ire coca caquë cui'ne sañope cajëna, ije sañope caquë yo'opi. Quëaquëna, jaohua'ipi ite huañu'u cajë yo'ohuë. ³⁰ Yo'ojëna, sehuosicohua'ipi asani Cesareana sahuë, ite. Jaropi yureta'a Tarso vejana jëjo saohuë, Saulore.

³¹ Ja maca si'ahua'i sehuosicohua'i Judea yeja pa'icohua'i, Galilea yeja pa'icohua'i cui'ne Samaria yeja pa'icohua'i sañope yo'oye jëorena, de'oye pa'i huëohuë. Pa'ijë joyo pa'iyë ai tutu quë'iohua'i de'ohuë. De'ojë Maija'quë yëyere de'oye sehuocaijé pa'ë. Pa'ijëna, de'oye joyopi cocaina, si'a mu'señaja'a sehuocohua'ijë pa'ijë jai saë'ë.

Eneas Ne Coyaye

³² Pedropi sehuosicohua'ire do'i ñasi'i caquë saisiquëpi Lida pa'icohua'ireje sehuosicohua'ire ñasi'i caquë saji'i. ³³ Saisiquëpi ñaquëna, Jarote te'i ëmë Eneas j mami hue'equëpi, ocho ometëca uiquë paj'i, ti cui'ma'quëpi. ³⁴ Pa'ina, Pedro ñani ite capi:

“Eneas, Jesucristopi më'ère ne co'yaji, huëni më caiñe de'huajë'è.”

Ca macarepa huëji'i. ³⁵ Huëina, ñasicohua'ipi Lida acohua'ipi cui'ne Sarón acohua'ipi Ējaë Jesucristore sehuohuë.

Dorca Ju'isico Huëiye

³⁶ Ja mu'seña Jope daripëre te'o nomio sehuosico paco'è. Io mami cato Tabita hue'ecopi, griego coca cato Dorcas caye pa'iji. Jao cato peocohua'ire de'oye çocaico paco'è. ³⁷ Jaje pa'ioipi ju'i huëoni juco'è. Jucona, io ca'nihuë tsoani ëmëje'e tu'rihuëna oahuë. ³⁸ Qani Pedrorre esa Jopena daijé'è, tsoe nëiñe peoyerepa cajë huëoja'cohua'ire cayaohua'ire jëjo saohuë, sehuosico-hua'ipi. Jope cato Lida quëno macare pa'iye sëte. Jaje yo'ohuë, Pedropi Lidare pa'iji asani.

³⁹ Sani huëojëna, Pedropi iohua'i ja're çoni saji'i. Sa ti'asi maca ju'isico ui hue'ñana ëmëje'e tu'rihuëna ite sahuë. Sasi maca si'a hua'jeohua'i oijë io necaisi cañare ite iñohuë. ⁴⁰ Ja maca Pedropi si'aohua'ire eto saoni do're ja'runi Maija'quëre seji'i. Sesi jeteyo'je ju'isicore ñaquë capi:

“Tabita huëijé'è.”

Caquëna, sëtani ite ñani huëni ja'ruo. ⁴¹ Ja'ruona, Pedropi io jëtëna tseani huëo nëcopi. Huëo nëconi sehuosicohua'ire cui'ne hua'jeohua'ire soini huajëco pa'ico yure caquë iñopi. ⁴² Iye yo'ose'ere si'a Jope daripë pa'icohua'i asahuë. Asani jai pai Ējaëre sehuohuë. ⁴³ Iye yo'osiquëpi Pedro Jope daripëna pëapi. Pëani tsoe mu'seña maña Simón huë'ena, ca'ni de'huaquë huë'ena.

10

Pedro Cui'ne Cornelio

¹ Cesarea daripëre te'i ëmë Cornelio hue'yosiquë paji'i, cien soldado pai ëjaë. Capitán paji'i. I Cien soldado tsëcapë aquë mami cato Italiano hue'yosico paco'è. ² Jaë cato de'oque'ë paji'i, Maija'quëre ca'raquëpi. Jaje pa'ipi si'a i huë'e acohua'i ja're Maija'quëre sei pa'iquë paji'i. Jaje pa'ipi peocohua'ire de'oye isipi, çocas'i caquë judío paire, cui'ne si'a mu'seña Maija'quëre sei paji'i. ³ Pa'ipi te'e mu'se na'iquëna, tres pa'i maca çani ñañeje pa'ye ñaquëna, Maija'quë jëjo daoquë huiñaëpi i huë'ena cacapi. Cacaquëna, tiñarepa ite ñapi. Ñaquëna, capi:

“¡Cornelio!”

⁴ Caquëna, ini ñaquë quëquëni seji'i, ite:

“Ējaë, ¿Iquere yëquë'ni?”

Caquëna, huiñaëpi capi:

“Më'è señe Maija'quë asaji, cui'ne më'è peocohua'ire de'hue çocai yo'oyeje ñaji, Maija'quë capi, jaje pa'iye sëte. ⁵ Yure ëmëohua'ire Jopena jëjo saojé'è, Simón Pedro hue'yosiquëre quërëjajia'cohua'ire. Pedro cato yequë Simón huë'ere pëasiquëpi pa'iji. ⁶ Yequë Simón ca'ni de'huaquë huë'ere pa'iji. Ja huë'e cato jaira tëtëpare pa'iji.”

⁷⁻⁸ Maija'quë jëjo daosiquëpi saisi maca Corneliopi ite necaicohua'ire cayaohua'ire cui'ne te'e soldadore soini i ñase'e si'aye quëani Jopena jëjo saopi. Soldado cato Maija'quëre cuasaquë paji'i. Jaje pa'ini Corneliopje de'oye cuasaquë paji'i. Jaje pa'ini Corneliopje de'oye cuasaquë jëjo saopi.

⁹ Jëjo saouna, se ñatasi mu'se ja yë'ta'a ma'are saijë je'në Jope quëno macare pa'ijëna, jopo mu'serepa pa'i maca Pedropi huë'e ëmëje'e totona mëji'i, Maija'quëre sesi'i caquë. ¹⁰ Ja yë'ta'a aore cua'cojëna, ao ëaye nëi macapi çani ñañeje pa'ye ñapi. ¹¹ Ñaquëna, ma'tëmopi hui'yoni jai ca çatipëje

pa'iona, cajese'e sica que'quesicon, ¹² si'a nēicohua'ire, uijē cu'icohua'ire cui'ne ja'jēcohua'ire ayasi tu'upi yejare pana cajeo. ¹³ Cajē maca yē'ose'e ite jutapi ñeje:

“Pedro, huēni huani aijjē'ē.”

¹⁴ Caquēna, Pedropi sañope capi:

“Pasi'i, Ejaē. Ai ma'ñe a'ē. Si'si a'ē. Si'siohua'ire yē'ē ti aima'quē a'ē.”

¹⁵ Caquēna, tijupē yē'ose'e ite jutaēña:

“Maija'quē si'si peoye nese'ere si'si a'ē caye peoji.”

¹⁶ Jaje toasoñe pa'ye Maija'quē ite ca tējini co'amaña ayasi tu'ure ma'tēmona mēa huesopi. ¹⁷ Mēa huesouna, Pedro ¿merepa yo'o ja'ñere jaje pa'ye iño un'i? caquē ai cuasaquē paji'i. Pa'ina, Cornelio jējo saosicohua'ipi jato sa'ro quē'rona tītahuē, ¿Simón huē'e jerore pa'ico'ni? cajē seni asajē daicohua'ipi.

¹⁸ Jaohua'i tītani tutu cajē sei'ē: Iño Simón hue'equēpi cui'ne yequē mami Pedro hue'equē pa'ima'quē cajē sei'ē. ¹⁹ Jaje seni asajēna, Pedro cato ja yē'ta'a i ñase'ere cuasaquē paji'i. Pa'ina, de'o joyopi capi, ite:

“Ina, mē'ēni toaso ñmēohua'i co'erojaiñē. ²⁰ Huēni iohua'i ja're saijjē'ē, jēa coeye peoyerepa. Yē'ē jējo daosicohua'i a'ē.”

²¹ Caēna, Pedro cajeni capi:

“Yē'ē a'ē, mēsarū co'equē. ¿Iquena date'ni?” ²² Caquēna, iohua'ipi cahuē:

“Yēquē cato Cornelio jējo daocohua'ipi daē'ē. Maija'quē huññaēpi mē'ēni soijatena. Cornelio huē'ena dani quēaquēna, ipi mē'ē quēaye asajaquē caēna, asani Cornelio, soldado pai ējaēpi jējo daoquēna, daē'ē. Nuñe pa'iquēpi, Maija'quēre sequēpi, cui'ne si'a judío pai de'oye yo'oquē api cajē oiquēpi jējo daocohua'i a'ē.”

²³ Cajēna, Pedropi capi: “Cacani pēajjē'ē.” Caēna, cacani i ja're conī pēahuē, ja ñami. Ñatasi mu'se Pedropi iohua'i ja're conī saji'i. Saina, ite coñu'u cajē jope acohua'ije i ja're saē'ē, Maija'quēre sehuosicohua'ipi.

²⁴ Jaje saisicohua'ipi se ñatasi mu'se Cesareana tī'ahuē, Cornelio cui'ne i tsēcapē cui'ne i ai oī cajeohua'i conī tsi'sini ute hue'ñana. Jaohua'i cato Cornelio huēosicohua'ipi daisicohua'ipi paē'ē. ²⁵ Pa'ijjēna, Pedropi huē'ena tī'iquēna, Cornelio'ipi pēpasi'i caquē etaquēpi Pedrote yē'ē ējaērepa caquē do're ja'ruēña. ²⁶ Ja'ruquēna, Pedropi ite naē huēo nēcoquē capi:

“Yē'ēje mē'ēje pa'i a'ē.”

²⁷ Jaje i ja're caquē sa cacaquē ñaquēna, jai pai tsi'sicohua'ipi paē'ē.

²⁸ Pa'ijjēna, ñani Pedropi capi:

“Mēsarupi asacohua'i a'ē, Israel pai ti tī pai ja're tsioye peoye. Panita'a yequē pai huē'ena cacaye peoye. Israel pai yo'oye jaje pa'iji. Jaje pa'iquēta'are yē'ere Maija'quēpi ye'yapi paire co'acohua'i a'ē, si'siohua'i a'ē caye pajjē'ē caquē. ²⁹ Jaje pa'ina, jaohua'i sani yē'ere sejēna, ai cuasaye peoyerepa esa daē'ē. De'o'ji. Yureta'a quēajjē'ē. ¿Iquere cajē yē'ere soire'ni?”

³⁰ Caquēna, Cornelio'ipi capi:

“Pa'iji, cuatro mu'seña, iye ja'i maca na'iquēna, tres pa'i maca yē'ē huē'ere pa'i ao aima'quēpi Maija'quēre sei pa'ise'e. Pa'iquēpi na'iquēna, Maija'quēre señere seña, Maija'quē jējo daoquēpi ai mia ju'i carepa ju'iquēpi ñaini capi:

³¹ ‘Cornelio, mē'ē Maija'quēre seña Maija'quē asaji, cui'ne mē'ē peocohua'ire cōcayije Maija'quē ñaquē sihuaji de'oyerepa yo'o'ji caquē ñaji. ³² Jaje pa'iyē sēte yurepi ñmēohua'ire Jopena jējo saojjē'ē, Simón Pedro hue'equēre quērējani iñona daja'cohua'ire. I cato yequē Simón huē'ere pa'iji, jaē yequē Simón cato ca'ñipi de'huaquē api. I huē'e cato jaira tētēpare pa'iji, capi, yē'ere. ³³ Caēna, asani esa mē'ere quērējajja'cohua'ire jējo saohuē. Jaje jējo

saouna, yure mē'ēpi daquēna, de'oji. Maija'quē coca asañu'u cajē yēquē tsi'sisicohua'ipi pa'iyē, mē'ere mai Ējaērepa cajē'ē caquē isiyere caquēna, asañu'u, yēquē.”

Pedro Quēaye

³⁴ Caquēna, Pedropi quēapi:

“Yureta'a asayē, Maija'quēpi paire cui'ne pa'iohua'ise'ere ñaquē pa'iyē. ³⁵ Jaje pa'ina, Maija'quē cato si'a paire ite de'oquēre pa'ni cacohua'ire cui'ne nuñerepa yo'ocohua'ire de'oji caquē ñaji, coa si'a tsēca acohua'ire. ³⁶ Jaje pa'ina, si'aohua'i Ējaē Jesucristoja'a de'oye pa'iyē tī'añere, Maija'quē i coca Israel paina isipi. ³⁷ Mēsarupi si'aohua'i asayē, Juan oco doquē cui'ne quēaquē yo'osi jeteyo'je Jesupi Galileapi huēoni si'a hue'ña judío pai pa'i hue'ña yo'ose'e cu'ise'e. ³⁸ Jaje pa'ina, Maija'quēpi Jesús Nazaret aquēre de'o joyo tuture isipi. Isina, huati tutupi yo'oquēna, ai yo'ojē pa'icohua'ire jujucal cui'ne paire de'oye yo'ocai cuji'i, Maija'quēpi i ja're pa'i do'ire. ³⁹ Jaje yo'oquēna, yēquē ñasicohua'i a'ē, Jesús yo'oye. Jerusalēna cui'ne Judea yejana yo'oquēna, ñasicohua'i a'ē. Ja jeteyo'je yureta'a ite soquē sarahuana que deoni huani jēohuē, judío paipi. ⁴⁰ Jaje huaisiquēta'a toaso mu'seña pa'i maca Maija'quēpi huajēquēre huēopi. Huēoni yēquēre iñopi. ⁴¹ Coa yēquēse'ere ñai iñopi. Si'a paire ñai iñoñe papi. Yēquē i tsoe sahua nēosicohua'ise'ere ñai iñopi. Jaje pa'ina, yēquē i ja're cōni ucujē cui'ne aijē yo'ohuē, i huēisi jeteyo'je. ⁴² Jare jaēni Maija'quēpi ju'isicohua'ire cui'ne huajēcohua'ire ñani ca tējiquēre nepi cajē quēaja'cohua'ini yēquēre jējo daopi. ⁴³ Jaje pa'ina, tsoe Maija'quēre quēacaicohua'i Jesús ayere cajē cahuē, ite Jesure sehuocohua'ipi iohua'i co'aye yo'ose'ere sa'i de'huani oni yeje cuañoja'cohua'i a'ē.”

Judío Pai Peocohua'ita'a Maija'quē Joyo Isi Cuañose'e

⁴⁴ Ja yē'ta'a Pedro caquēna, de'o joyopi i caye asacohua'ina tsio daji'i.

⁴⁵ Tsio daquēna, Israel pai sehuoye sehuocohua'ipi Pedro ja're daisicohua'ipi ai cuasajē ñahuē, Israel pai peocohua'ipi de'o joyore isi cuañojē, ⁴⁶ yequē pai cocapi cajē cui'ne Maija'quēre de'oquēre pa'ni cajē yo'ojēna. ⁴⁷ Jaje ai cuasajēna, Pedropi capi:

“Icohua'ire oco doye de'oji, mai isi cuañose'eje pa'ye de'o joyore isi cuañosicohua'ire.”

⁴⁸ Cani iohua'ire Jesucristo mamipi do cuañoñe pa'iji cani docaji'i. Ja jeteyo'je iohua'ipi Pedrorre cahuē, yēquē ja're tsoe mu'seña maña pēani pa'ijē'ē.

11

Pedro Sehuosicohua'ire Quēaye

¹ Israel pai tsēca peocohua'ipi Maija'quē coca de'oyerepa sehuose'ere Jesús jējo saocohua'ipi cui'ne yēquē sehuocohua'ipi asahuē, Judea pa'icohua'ipi. ² Asani Pedropi Jerusalēna co'ina, Israel pai sehuoye sehuocohua'ipi i yo'ose'ere sañope cahuē.

³ Cajē ite sei'ē:

“¿Me yo'oquē Israel pai peocohua'i huē'ena cacani iohua'i ja're cōni ai yo'o u'ni?”

⁴ Cajēna, Pedropi si'aye ite du'ru macarepa huēoni yo'ose'eje pa'ye jaohua'ire quēapi:

⁵ “Jope daripēre pa'i Maija'quēre sei cani ñañeje pa'ye ñahuē. Ñaquēna, ma'tēmopi jai ca'tipēje pa'iona, ayasi tu'ure cajese'e sicapēa que'quesiconā,

yè'è què'rona casaëna, ñahuë. ⁶ Ayasi tu'ure ñaquëna, si'aohua'i nèicohua'i, añaje pa'iohua'i coti saihuëpi cu'icohua'i, cui'ne ja'jècohua'i paè'è. ⁷ Pa'ijëna, yè'ère yè'ose'e jutapi: 'Pedro huëijjè'è. Huëni huani aijjè'è,' capi. ⁸ Caquëna, cahuë: 'Pasi'i, Èjaë. Ai ma'ñe a'è. Si'si a'è. Si'siohua'ire yè'è ti aima'quë a'è,' cahuë. ⁹ Caquëna, tujupë yè'ose'e yè'ère juta cöpi: 'Maija'quë tosa tose'ere si'si a'è cama'è pa'ijjè'è,' capi. ¹⁰ Jaje toasoñe Maija'quë cui'ne pa'ye capi. Ca tējina, ayasi tu'lupi ma'tëmona mëni huesëo. ¹¹ Ja macarepa toaso ëmëohua'i Cesarea yejapi jëjo daosicohua'ipi yè'ère co'ecohua'ipi yè'è pa'i huë'ena tütahuë. ¹² Titarena, Maija'quë joyopi yè'ère cuañepi: 'Iohua'i ja're conì saijjè'è,' caquë 'ai cuasama'è,' capi. Caëna, asani saè'è, icohua'i seis sehuosicohua'i ja're conì. Sani si'aohua'i pa'i huë'ena cacahuë. ¹³ Cacarena, Maija'quë jëjo daoquëre i huë'ena ñase'ere cui'ne ñaquëna, i case'ere quëapi. Jopena më'è jo'yare jëjo saojjè'è, Simón Pedro hue'equëre daja'cohua'ire. ¹⁴ Jaëpi dani huaso coca quëaquëna, asani më'è cui'ne më tsëcapë huasosicohua'i pa'ija'cohua'i a'è capi, quëapi. ¹⁵ Quëaquëna, asani yè'èpi cocare quëa huëoquëna, de'o joyopi iohua'ina daji'i, maire du'ru macarepa daise'eje pa'ye. ¹⁶ Ja maca mai Èjaërepa case'ere cuasahuë, 'Juan cato ocopi dopi. Jaje pa'iquëta'are mësarü cato de'o joyore isi cuañoja'cohua'i a'è.' ¹⁷ Jaje pa'ina, Maija'quëpi maire Èjaë Jesucristore sehuocohua'ire isise'eje pa'ye isiru, ¿me sañope Maija'quë yo'o ma'ñe a'è caye'ni?'" Capi, Pedro.

¹⁸ Caquëna, asani Jerusalén acohua'i sehuosicohua'ipi sañope caye jëoni Maija'quë ai de'oyerepa yo'oji, cajë cahuë:

"Jaje yo'oquë judío pai peocohua'ire isiji, ite sehuoni ti pani huesëye tija'ne."

Antioquia Pai Sehuoye

¹⁹ Estebanre huani jëosi jeteyo'je Jesure sehuocohua'ire josa yo'o huëohuë. Josa yo'o huëorena, yecohua'ipi Feniciana, Chipre saodohuëna, cui'ne Antioquia daripëna cati saè'è. Saisicohua'ipi jarona Israel paise'ere Maija'quë coca quëahuë. Yequë paireta'a quëaye pahuë. ²⁰ Pajëta'are Chipre cui'ne Cirene quë'ro acohua'i sehuosicohua'ipi Antioquia daripëna tija'ni griego paire mai Èjaë Jesús de'o cocare quëahuë, judío pai peocohua'ina. ²¹ Mai Èjaë iohua'i ja're conì pa'ina, de'oye quëajëna, jai pai ja'në itire pa'ë cuasase'e jëoni Èjaë Jesuna sehuohuë.

²² Jaje yo'ojëna, sehuosicohua'i Jerusalén pa'icohua'ipi asani Bernabére Antioquia daripëna jëjo saohuë. ²³ Jëjo saorena, Bernabépi tija'ni Maija'quëre sehuosicohua'ire Maija'quë de'oye yo'ocaiyere ñapi. Nani ai sihuapi. Si-huaquë Bernabé yëhuopi, de'oyerepa. Ti jëoma'pë tuijë mai Èjaërepa case'eje, caquë yëhuopi. ²⁴ Bernabé cato ai de'oquë paji'i. Maija'quëre ai cuasaquëpi cui'ne de'o joyo timsiquëpi paji'i. Jaje pa'ipi yëhuoquëna, asani jai pai sehuohuë, mai Èjaë case'ere.

²⁵ Ja jeteyo'je Bernabépi Saulore co'esi'i caquë Tarso daripëna saji'i. ²⁶ Sani tija'ni ite Antioquia daripëna sapi. Sani jarona te'le ometëcahuë pëahuë, sehuosicohua'i ja're conì. Pëani pa'ijjè jai paire ye'yahuë. Jarona Antioquia daripëna du'ru macarepa Cristiano hue'yohuë, sehuosicohua'ire.

²⁷ Ja mu'sëna Antioquiána tütahuë, Maija'quëre quëacaicohua'ipi Jerusalén daicohua'ipi. ²⁸ Titasicohua'i aguëpi Agabo hue'equëpi nëcaquë capi, de'o joyopi quëaquëna, yequë mu'sëna pa'i ja'ñere. Yequë mu'sëna si'a hue'ña aiñe peoquëna, pai ai ëa ju'lija'cohua'i a'è. Jaje tëto saji'i, Claudio César pai ëjaërepa pa'i maca. ²⁹ Jaje caëna, asani Antioquia sehuosicohua'ipi Judea

sehuosicohua'ire coçai ja'ñere isini jëjo saon'u cahuë, pai ñape cuasaye ja'ye. ³⁰ Cani isini yureta'a iti isise'ere jëjo saohuë, Bernabé cui'ne Saulo ja're sehuosicohua'i aiohua'ina Judeana.

12

Santiago Huaiye Cui'ne Pedroro Coye

¹ Ja mu'seña pai ëjaë Herodespi sehuosicohua'i acohua'ire josa yo'oquë, ² Santiagore hua'tipi huani jeojë'ë cuañeina, huani jeohuë, Juan maja'yëre. ³ Yo'orena, judío paipi ñani sihuajëna, Herodespi Pedroroje tseani copi, sihuaja'cohua'i a'ë caquë. Iye cato yo'opi, levadura ne ma'ñe pan aijë tsi'si maca. ⁴ Jaje yo'oquë Pedroro tseani co hue'ñana copi, cuatro tsëca soldado pai ñajë nëca hue'ñana, te'e tsëcapëre cuatro pa'iohua'i pa'i hue'ñana. I cato Egítopi Maija'quë Israel paire etoquë pa'ise'ere cuasajë, tsi'si tējisi maca tseasiquëre etoni paire iñosi'i cuasaquë yo'opi. ⁵ Jaje pa'ina, Pedro cato tsea cuañosiquëpi paji'i, etama'quë cajë ña hue'ñare. Jaje pa'itoje sehuosicohua'i cato Maija'quëni sejë paë'ë, si'a joyorepa cuasajë Pedroni cajë.

Pedro Cosiquëni Maija'quëpi Etoye

⁶ Herodes ñamina'a Pedroro etoni paire iñosi'i cuasaquëna, Pedro cato huëore caji'i, caya soldado paina quëna mepi se sëasiquëpi jopore pare ui. Caina, yequë soldado paipi paire co huë'e eta sa'rore etama'quë cajë ñajë nëcahuë. ⁷ Jaje pa'i macarepa mai Ëjaë huiñaë si'a co tu'rihuë mia merepa ñai nëcapi. Ja maca Pedroro pato sëtoni capi:

“Esa huëijë'ë.”

Caquëna, jëña huëse'e pa'ise'e joye tompipi. ⁸ Ja maca Ëjaë jëjo daoquëpi capi:

“Më'ë caña suñajë'ë, cui'ne zapatoje suñajë'ë.”

Caquëna, yo'oquëna, cui'ne yequeje capi:

“Më'ë dëi ju'i caje suñani yë'ë ja're daijë'ë.”

⁹ Caëna, mai Ëjaë jëjo daoquë jeteyo'je dani etapi, coa huesërepa. Mai Ëjaë jëjo daoquëpi yo'oji, cuasama'ë paji'i, coa çani ñañë cuasaquëpi. ¹⁰ Cuasaquëta'a du'ru nëcajë ñacohua'ire sa tëto sani cayaye acohua'ire sa tëto sani yureta'a ma'ana eta hue'ñarepa acore ti'arena, iose'e hui'yo eta sa'ro hui'yona, etani ma'aja'a te'e saë'ë. Jaje çoni saiquëpi mai Ëjaë jëjo daoquëpi peo hue'ña saji'i, te'ire jeoni.

¹¹ Jëo saquëna, yureta'a Pedropi capi:

“Yureta'a asayë, Herodes ñamina'a yë'ëre yo'o ja'ñere cui'ne Israel pai yë'ëre yo'oye yëyere Ëjaëpi asani i huiñaëre huasoja'quëre jëjo daopi.”

¹² Jaje yo'ou cuasani Pedropi saji'i, Juan pëca ja'co María huë'ena Juanpi yequë mamije Marcos hue'equë pëca ja'co quë'rona. Jarote jai pai tsi'sicohua'ipi paë'ë, Maija'quëni sejë. ¹³ Pa'ijëna, Pedropi ma'a eta sa'rona ti'ani tël'capi, soiquë. Soiquëna, asani te'o nomi tsjo Rode io mami hue'ecopi çnepi soiyë'ni? cuasani sani ñasi'i caco eta sa'ro quë'rona daco'ë. ¹⁴ Dani Pedro yë'lore asani sihuaco eta sa'ro hui'yocaima'o co'ye huë'huë cacao, Pedropi eta sa'rore pa'iji quëasi'i caco. ¹⁵ Quëacona, iohua'ipi iote cahuë:

“Cuepeco, caco.”

Cajëna, cao:

“Nuñerepa cayë.”

Cacona:

“Pedroro ñacaiquë ma'tëmo aquë pa'ini.”

16 Cajëna, ja yë'ta'a Pedropi të'caye jeoma'ë paji'i. Pa'ina, hui'yoni ite ñani ai quëquëhuë. 17 Quëquëjëna, jëtëpi cama'pë caquë yo'oni jeorena, ite co hue'ñapi etose'ere quëapi. Quëaquë capi:

“Santiagore cui'ne yecohua'ire sehuosicohua'ire quëacaijë'ë, yë'ere etose'ere.”

Cani yequë hue'ñana saji'i.

18 Ñata tomesi maca Pedro peoquëna, soldado pai ai cuasajë huesëjë sa'ñe ai yo'ojë cahuë. 19 Yo'ojë cajëna, Herodespi cuañepi, Pedrore co'ejë'ë caquë. Cuañeina, co'e jujahuë. Co'e jujarena, de'oye ñajë'ë casicohua'ipi ñama'pë pa'isicohua'ire huani jeojë'ë, cuañepi. Cuañeina, huani jeohuë, soldado paire. Jaje yo'osi jeteyo'je Herodes Judea pa'iyë jeoni Cesareana sani paji'i.

Herodes Ju'ise'e

20 Herodes Sidón paire cui'ne Tiro paire pëi paji'i. Pa'ina, iohua'ipi pai ëjaë Herodesre ca de'huañu'u, cajë te'e. Jaje yo'oñu'u cahuë. Casicohua'ipi i quëno macarepa co'ai pa'iquë Blasto hue'equëna cajeohua'i de'ohuë. De'oni jãjã'a sei'ë, Herodesre de'oye pëima'ëna, pa'iyere. Tiro cui'ne Sidón pai cato Herodes yejana ao huerocohua'i paë'ë. Jaje pa'ina, jaje yo'ohuë. 21 Jaje yo'osicohua'ini yequë mu'se Herodespi capi, ja mu'se pai tsi'siye pa'iji, caëna, tsi'sirena, de'o cañarepa suñasiquëpi i ñu'i paire cuañe hue'ñana ja'runi cocare capi, paire. 22 Caquëna, asacohua'ipi tutu cuihuë. Ñeje cajë:

“Maija'quëpi caji, paipi caye paji.”

23 Cajëna, Ejaë huiñaëre jëjo daoquëpi ju'iñe nepi, ite, jãre iti yo'ojë ca macapi. Neina, pecona ao juji'i. Maija'quëre jerepa pa'ipi cacaima' do'ire juji'i, ija'a co'ye Maija'quëje pa'i a'ë caquë sihuaquë asa do'ire.

24 Jaje yo'ojë pa'ijëna, Maija'quë coca cato jerepa jai saji'i. Jai saina, si'a hue'ña iti cocare quëahuë.

25 Bernabé cui'ne Saulo co'amaña ne tëjini Jerusalénpi co'ijë Juanreje dahuë, yequë mami Marcos hue'equëreje.

13

Bernabé Cui'ne Saulo Yo'o Huëoye

1 Antioquia yejare Maija'quëre quëacaicohua'i cui'ne Maija'quë coca ye'yacohua'i paë'ë, sehuosicohua'i ja're coní. Icohua'ipi paë'ë, Bernabé, Simón yequë mami Negro hue'equë, yequë Lucio Cirene aquë paji'i, Manaën paji'i, (Herodes ja're ai de'osiquë Galilea yaja cuañequë pa'isiquë) cui'ne Saulo paji'i. 2 Jaje pa'icohua'ipi te'e mu'se aima'cohua'ipi mai Ejaëre sejëna, de'o joyopi capi:

“Jaohua'ire Bernabére cui'ne Saulore jëjo saojë'ë, yë'ë nejajë caquë soise'e nej'a'cohua'ire.”

3 Caëna, aima'pë Maija'quëre seni tëjini jaohua'ire jëñapi jëjo pajë seacani jëjo saohuë, se ñajë saijë'ë cajë.

Chipre Paire Yëhuoye

4 Maija'quë joyopi jëjo saocuëna, saicohua'ipi Bernabé cui'ne Saulo saë'ë, Seleucia daripëna saicohua'ipi. Jaropi jai yohuëna aya mëni Chipre hue'e saodohuëna saë'ë. 5 Saicohua'ipi Salamina yo sa'rona ti'ani judío pai tsi'si hue'ñana Maija'quë coca quëa huëohuë. Juan iohua'ire co'cas'i caquë saisiquëje iohua'i ja're paji'i. 6 Si'a saodohuë quëarojaijë Pafos daripëna sa ti'ahuë. Ti'ani jarona ñahuë, Israel paipi dahuëpi Barjesús hue'equëre. Jãpi

Maija'quë cocare cayë caquë paire cosoquë yo'oquë paji'i. ⁷ Jaë dahuëpi Sergio Paulo ta'ñe asaquë ja're pai ëjaë ja're paji'i. Pa'ina, pai ëjaëpi Bernabere cui'ne Saulore quërejajia'cohua'ire jëjo saopi, Maija'quë coca quëajëna, asayere yë. ⁸ Jaje yo'oquëta'are griego pai coca cato Elimas hue'equëpi dahuëpi pai ëjaë sehuoyere ësequë Bernabere cui'ne Saulore sañope capi. ⁹ Caquëna, Saulopi Pablo hue'equëpi Maija'quë joyo timësiquëpi ite ai ñani, ¹⁰ capi:

“iCosou, co'aguërepa, huati mamaquë si'aye de'oyere sañope yo'oquë ai! ¿Je yëhua Ëjaëre sañope yo'oye jëoja'quë a'ni, më'ë? ¹¹ Yure Maija'quëpi më'ëre si'sesipi. Si'sequëna, tsoe mu'seña ñama'ë pa'i cui'ne ësë miañeje ñama'ë pa'ija'quë a'ë, më'ë.”

Ca macarepa Elimas ñama'quë de'opi, ñamije pa'iose'ere ñaquë de'oni. Ja maca ite jëtëna tse'ejë cuaja'cohua'ini co'epi. ¹² Jare ñani ai de'oyere pa'ë, Ëjaë aye ye'yaye cuasaquë pai ëjaë sehuopi.

Pablo Cui'ne Bernabé Antioquíare Pa'iyë Pisidia Yejare

¹³ Pablo cui'ne ite cöcohua'i jai yohuëna aya mëni Pafos daripë jëoni Perge daripëna ti'ahuë, Perge daripë Panfilia yeja quë'ro acona. Jarona Juan jëoni Jerusalëna co'ipi. ¹⁴ Perge sa sani Pisidia yeja quë'ro daripëna Antioquíana ti'ahuë. Ti'ani huajë mu'se pa'ina, Israel pai tsi'si huë'ena cacani ja'ruhuë. ¹⁵ Ja'runi ñu'ijëna, tsi'si huë'e ëjaohua'ipi cuañese'e cui'ne Maija'quëre quëacaicohua'i toyasi pëpë ña tëjini cahüë:

“A'yë dohuë, paire yëhuoye pa'ito quëajë'ë, yurepi.”

¹⁶ Carena, ja maca Pablo huëni nëceni jëtëpi cama'pë caquë ja'jëni capi:

“Ëmëohua'i Israel pai cui'ne si'aohua'i yequë pai Maija'quëre ca'racohua'i asajë'ë. ¹⁷ Israel pai Diusupi mai aiohua'ire jo'ya nepi. Jo'ya neni jaohua'ija'a jai pai jojo saiye nepi, yequë pai yeja Egiptore pa'i maca cui'ne ja jeteyo'je i tutupi yo'oquë etopi, ja yeja pa'isicohua'ire. ¹⁸ Etouna, Israel paipi cuarenta ometëca pai peo hue'na cuënesi yejaja'a cu'ijë yo'ojëna, Maija'quëpi johua'ire de'oye ñacajji'i, yo'o jujama'ë. ¹⁹ Jaje yo'oquë siete tsëcapëarepa Canaán yeja pa'icohua'ire nejopi, jaohua'i yejare mai aipëna isisi'i caquë. ²⁰ Si'aye iye yo'oye cato cuatrocientos cincuenta ometëca paji'i. Ja pa'isi jeteyo'je yureta'a Maija'quëpi Israel pai yo'oyere ñani ca tëji ëjaohua'ire isipi, Maija'quëre quëacaiquë Samuel pa'i macaja'a. ²¹ Jaje yo'oye pa'ina, yureta'a sei'ë, yëquëre cuañë ëjaëre pare necajjë'ë cajë. Sejëna, Maija'quëpi Cis mamaquë Saúluni pai ëjaëre necajji'i, cuarenta ometëca johua'ire cuañëja'quëre. Jaë cato Benjamín tsëcapë aquë paji'i. ²² Pa'ina, jeteyo'je Maija'quëpi Saúlre pai ëjaërepa pa'iyë jioni Davidna isipi, pai ëjaërepa pa'iyë. Davidni Maija'quë capi, ñeje: 'Isai mamaquë David cato yë'ë yëyere yo'osi'i cuasaji. Jaje pa'ipi, yë'ë ña hue'ñaje de'oye yo'oquë api.' ²³ Jaje pa'ina, i ca nëose'ejë pa'ye Israel paire huasosi'i caquë jëjo daopi, Jesure. Jesús cato David tsëcapë aquë paji'i. ²⁴ Ja yë'ta'a Jesús daima'në Juanpi si'a Israel paire Maija'quë coca quëapi. Quëaquë capi, ja'në cuasase'ere jëoni Maija'quëna ponëjë'ë. Ponëjëna, oco doye pa'iji. ²⁵ Casiquëpi je'në i pani tëjiye ti'acquëna, capi Juan: 'Yë'ë mësarü cuasayeje pa'i peoyë. Yë'ë pa'isi jeteyo'je te'i jerepa pa'ipi daiji. Jaëre yë'ë i zapato dutacaiyeque peoquëpi, teaye pa'i a'ë.”

²⁶ Jaje pa'iyë sëte ëmëohua'i Maija'quë do'ijë Abraham tsëcapë acohua'i, cui'ne mësarü tìohua'i, Maija'quëre ca'rajë i yëyeje pa'icohua'i, iye huaso coca mësarü asa ja'ñere jëjo daose'e a'ë. ²⁷ Jerusalén pa'icohua'i cui'ne johua'i ëjaohua'ijë Jesure huesëjë coa pajje pa'ire ñahuë. Ñajë cui'ne huajë

mu'seña ñape pai tsi'si hu'e'epi Maija'quëre quëacaicohua'i toyase'ere ñanije asa t'i'añe pahüë. Pajë jare iohua'ipi Maija'quëre quëacaicohua'i case'ere yo'o t'i'acaë'ë, Jesure huani jëo maca. ²⁸ Jesús co'aye yo'ose'ere t'i'ama'pëta'a Jesure huani jeofñere Pilatopi soldado paina cuañejaquë cajë sei'ë. ²⁹ Ja jeteyo'je yureta'a sasani iye yo'o ja'ñere toyase'e cayere yo'o tējini soquë sarahua dequëni casani yejana tahuë. ³⁰ Jaje yo'osiquëta'are Maija'quëpi ite huajëquëre huëopi. ³¹ Huëosiquëpi Jesús jai so mu'seña ñaiquë iñopi, i ja're coni Galileapi Jerusalénna saina, saiscohua'ire. Yure jaohua'ipi i coca quëacohua'i pa'iyë.

³² Jaje pa'iyë sëte yëquë mësarute de'o cocare quëayë, mai aiohua'ire ca nëose'ere yo'o t'i'api, mai pa'i maca i ca nëosi tsëcapë acohua'ina. ³³ Ja i ca nëose'ere yo'o t'i'acquë Jesure ju'isiquëni huajëquëre huëopi, Maija'quëpi. Salmos cayaye acore toyase'eje pa'ye yo'opi. Japi caji, ñeje: 'Më'ë ye'ë mamaquë a'ë. Yurepi ye'ë më'ë ja'quë a'ë.' ³⁴ Jaje pa'ina, Maija'quë yequë huë'ña toyase'aja'a capi: 'Davidre isija'quë a'ë, ca nëose'ere. De'oyere pare nuñerepa ca nëose'ere isija'quë a'ë, më'ëre.' Jaje pa'ina, tsoe Maija'quëpi quëapi, ju'isiquëpi huëi ja'ñe cui'ne i capë ja'juñe pa ja'ñe. ³⁵ Jaje pa'ina, yequë huë'ña toyase'e caji: 'Më'ë jo'yaë de'oquërepa capë ja'ju huesëye më'ëpi ëseja'quë a'ë.' ³⁶ De'oji, yure jaje pa'iyë sëte cas'i. David cato Maija'quë ite cuañese'eje pa'ye i paire necani tējini juni huesëpi, i aiohua'i ju'ise'eje pa'ye. Jaje juni i capë ja'ju huesëpi. ³⁷ Jaje pa'iquëta'are jaë, Maija'quë huëosiquë Jesús capë cato ja'juñe papi. ³⁸⁻³⁹ Jaje pa'iyë sëte mësaru Maija'quë do'lijëpi asaye pa'iji, Jesuja'a co'aye yo'ose'e oni yeje cuañoñe pa'iji, cajë. Jaje pa'ina, si'aye Moisés cuañese'e oni yejeye pase'ere Jesure ire pare asacohua'ire oni yejeye pa'iji, itire pa'ë. ⁴⁰ De'hua ñajë'ë, mësaruna Maija'quëre quëacaicohua'i toyase'e tmequë iohua'i toyase'e cato caji:

⁴¹ Nuñere pare ñajëta'a co'aji cajë coecohua'i, ne huesëjë'ë.

Mësaru pa'i mu'seña ye'ëpi co'amañare nequëna,
Yecohua'ipi mësarute quëatoje care payë cajë sheuocaiye paja'cohua'i a'ë."

⁴² Judío pai tsi'si hu'e'epi Pablo cui'ne i cajeohua'i coni etajëna, tsi'nëna, judío pairepa peocohua'ipi cahuë: Yequë semana huajë mu'se pa'ina, cui'nare quëajë'ë, yëquëre. ⁴³ Ca tējisi maca tsi'si hu'e'epi Pablo cui'ne Bernabé saijëna, jai pai judío paipi cui'ne judío pai peocohua'ipi judío ye'yayena huero ye'yesicohua'ipi iohua'i ja're saë'ë. Saijëna, iohua'ipi yëhuojë cahuë. Nuñerepa Maija'quë mësarute oi soise'ere pa'ijë'ë, yo'o jujama'pë.

⁴⁴ Casicohua'ipi yequë semana huajë mu'se t'i'aëna, ja daripë pa'icohua'ipi si'aohua'i tsi'siye ja'i maca jai pai tsi'sihuë, Maija'quë coca asañu'u cajë.

⁴⁵ Tsi'sijëna, ñani Israel paipi ësejë oijë Pablo ai co'acquë api sañope ca huëohuë.

⁴⁶ Cajëna, Pablopipi cui'ne Bernabépi quëcojë sañope cahuë, iohua'ire:

"Mësaru judío paini du'ru macarepa Maija'quë coca quëaye pa'iji. Pa'isiconi mësarupi coejë cui'ne ti pani huesëyere paye cuasama'pëna, yure cato judío pai peocohua'ina sani quëaye pa'iji. ⁴⁷ Jaje pa'ina, Ejaëpi yëquëre cuañequë capi:

Si'a paire miacaija'quëre jeoñë, mësarute.

Yë'ë huaso cocare si'a huë'ña so'o pa'icohua'ire quëacajë'ë."

⁴⁸ Jaje caquëna, asani judío pai peocohua'ipi sihuajë si'aohua'i Maija'quë coca ai de'oye a'ë, cajë ti pani huesëyere t'i'aja'cohua'i a'ë, caquë ña nëosicohua'ipi sehuohuë. ⁴⁹ Sehuojëna, jaje Maija'quë coca quëahuë, ja yeja pa'icohua'ire. ⁵⁰ Jaje sehuojëta'are judío paipi Pablöre cui'ne Bernabére eto saon'u cajë, de'o nomiohua'i ja're cui'ne de'o ëmëohua'ire cui'ne iti daripë

ėjaohua'i ja're coca cahuë, sañope jaohua'ire yo'oñu'u cajë cani sañope yo'ojë etohuë. ⁵¹ Etorena, saijë iohua'i nëcañoa ya'ore ti'to tohuë, jaohua'i yo'oyere sañope cayere iñojë. Jaje yo'oni Iconiana saë'ë. ⁵² Jaje pa'iquëta'are iti sehuosicohua'i cato sihuahuë, de'o joyopi iohua'i ja're pa'ina.

14

Pablo Cui'ne Bernabé Iconiore Pa'ie

¹ Pablopi cui'ne Bernabépi Iconiore pa'ijë judío pai tsi'si huë'ena cacani Maija'quë coca quëajëna, jai pai judío pai cui'ne judío pai peocohua'i sehuohuë. ² Sehuojëna, judío pai sehuoma'cohua'ipi sañope yo'ojajë cajë judío pai peocohua'ire cañejëna, sehuosicohua'ire co'aye cuasa huëohuë. ³ Jaje co'aye cuasa huëo do'ire ai tsoe ja daripëna pëani Maija'quë coca de'oyerepa quëahuë. Quëajëna, Maija'quëpi pai yo'o ti'a ma'ñe yo'o tutu isiquëna, jaiye de'oyere yo'ohuë. Jaje yo'ojëna, Maija'quë oye iohua'i quëaye do'i quë'yerepa pa'ie iñoopi. ⁴ Jaje pa'iquëta'are iti daripë acohua'ipi caya tsëca huasicohua'i paë'ë. Pa'ijë yecohua'ipi judío pai cayere de'oye a'ë, cacaë'ë. Cajëna, yecohua'ipi Èjaë jëjo saocohua'i cayere de'oye a'ë, cacaë'ë. ⁵ Jaje cajë pa'ijëna, judío pa'ipi cui'ne judío pai peocohua'ipi Pablöre cui'ne Bernabére co'aye yo'ojë quëna pëapi jëa jo'añu'u cajë iti daripë ëjaohua'i ja're coca cani te'e jaje yo'oye de'oji, cuasa nëohuë. ⁶ Cuasa nëose'ere asani Pablopi cui'ne Bernabépi catihuë, Listrana cui'ne Derbena Licaonia yejana cui'ne iti yeja yequë daripëa pa'yena. ⁷ Catini jaroje quëahuë, de'o cocare.

Pablöre Quëna Pëapi Jëañe

⁸ Listra daripëre te'i ëmë tsi'nëna cu'ima'quë ai de'osiquëpi paji'i, coa ñu'iquëpi. ⁹ Coa ñu'iquëpi Pablo quëayere asaquë Maija'quëpi yë'ëre ne co'yaye pa'iji cuasaquë ñuji'i. Ñu'ina, Pablopi i jaje Maija'quëre cuasaye asani ¹⁰ ai tutu capi:

“Huëni nëcajë'ë.”

Caquëna, ca macarepa te'ere papi huëni nëcane cu'i huëopi. ¹¹ Jaje Pablo yo'ouna, ñani Licaonia cocapi tutu cuijë cahuë:

“Diusuohua'ipi paije pa'iohua'i de'oni mai quë'rona cajeni yo'oyë.”

¹² Cajë Bernabéni diusu Zeus hue'yohuë. Hue'yojë Pablóni iti coca ca do'ire Hermes hue'yohuë. Listra pai diusu mamire hue'yohuë. ¹³ Ja maca yureta'a pai daripë caca sa'ro yë'quë macare diusu Zeuste se huë'e paquëpi iti huë'e ñacai ëjaëpi duruhuequëre cui'ne de'o joro nese'ere dapi. Dani Jesús jëjo saocohua'ire de'ocohua'ire pa'ni caquë sësi'i, caquë yo'opi. Yo'oquëna, yecohua'ije i ja're señu'u, cajë yo'ohuë. Yo'ojë iohua'i ai yo'ojë pacohua'ini nëicohua'ire huani coa isijë señu'u, cajë yo'ohuë. ¹⁴ Yo'oyere asani Bernabépi cui'ne Pablopi co'aji, ja yo'oye cajë. Ju'i cañana co'rëjë, cuijë sa tmejaë'ë, iohua'i jopona. ¹⁵ Ñeje cuihuë:

“¿Merepa mësarü jaje yo'oye'ni? Yëquë cato mësarüje pa'iohua'i a'ë. Yure mësarü coa yo'oye jëoni Maija'quë iti yeja, ma'tëmo, jai tsiaya cui'ne si'aye iote pa'ie de'huasiquëre pani sehuoni pa'ijajë cajë quëañu'u cajë daisicohua'i a'ë. ¹⁶ Jaje pa'iquëta'are yequë mu'seña cato iohua'ise'e iohua'i yëyeje yo'ojë pa'ijajë caquë ñapi, Maija'quë. ¹⁷ Jaje yo'ojë pa'itoje Maija'quëpi de'oye yo'oyeja'a iñoopi, yë'ë pa'ie caquë. Jaje pa'ina, ipi mësarute oco cui'ne de'oye quëquëna téaye cui'ne aïñe cui'ne sihuajë pa'ie isiji.”

¹⁸ Jaje si'aye canije ai yo'ojë maña duruhuequëre huaiye pajë'ë, cajë ëshuë, diusuohua'ire isijë señu'u cajë yo'ocohua'ire.

19 Jaje yo'ojë ca maca da títahuë, Israel pai, Antioquía yeja cui'ne Iconia yeja pa'icohua'i. Jaohua'ipi títani tñe cuasayena paire ponahuë. Ponarena, Pablöre quëna pëapi jea jo'ahuë. Jea jo'ani huani jeohuë, cuasajë pai pa'i daripë hue'sena quërë etohuë. 20 Quërë jëorena, sehuosicohua'ipi i ui hue'ñana tsi'sini nëcajëna, huëji'i. Huëni pai daripëna cacapi. Cacasiquëpi ñatasi mu'se Bernabé ja're coní Derbe daripëna saë'ë.

21 Sani jaro Derbena de'o coca quëajëna, jai pai sehuohuë. Sehuorena, ñani jaropi Listrana, Iconiana cui'ne Antioquía darina co'ihuë. 22 Co'ini, jaro sehuosicohua'i pa'icohua'ire yo'o jujama'pë ñese tuijé'ë, cahuë. Cajë cui'ne Maija'quëre cuasare pajë pa'ijé'ë, cahuë. Jaje cajë cui'ne yequejé cahuë, Maija'quë cuañe te'tena cacañu'u cani jaiye ai yo'oye pa'iji. 23 Jaje cajë cui'ne yequejé sehuosicohua'i tsëcapëa ñape iohua'i ëjaohua'i pa'ija'cohua'ire nehuë. Neni ao aima'cohua'ipi Maija'quëre sejë yo'o tējini icohua'ire de'oye ñacajé'ë, cajë Maija'quëre seccacé'ë, iohua'i sehuosiquëna.

Antioquíana Pablopí Cui'ne Bernabépi Co'iyé

24 Pisidia yeja sa tēto sani Panfilia yejana t'ihuë. 25 T'iani Perge yeja pa'icohua'ire de'o coca quëahuë. Quëa tējini Antalia daripëna saë'ë. 26 Sani jarona yureta'a yohuëna aya mēni Antioquíana, Maija'quë oiye ayepi necajé'ë cajë cuañe sitona, iohua'i de'oye iti case'ejé ne tēji sitona co'ihuë. 27 Co'ini Antioquíana títani si'a sehuosicohua'ire si'soni Maija'quë iohua'i ja're coní yo'oquëna, Ejaëpi judío pai peocohua'ipi sehuojajë caquë jato sa'roje pa'iore hui'yocaquëna, de'oye sehuose'ere quëahuë. 28 Quëasicohua'ipi sehuosicohua'i ja're coní iti macana pëani tsoe paë'ë, jarote.

15

Jerusalénna Tsi'siye

1 Ja mu'seña Judeapi Antioquíana cayao maña saicohua'ipi Maija'quë do'ijëre ye'yajë cahuë huaso cuañoñe peoji, Moisés cuañese'ere yo'oma'pë pani, ca'ni tēama'pë pani, cahuë. 2 Jaje cajëna, Pablopí cui'ne Bernabépi coní iohua'i ja're ai sa'ñe yo'ojë cahuë. Jaje yo'ojë cajëna, Pablöre, Bernabére cui'ne yecohua'i sehuosicohua'ire Jerusalénna sani Jesús jëjo saocohua'i ja're cui'ne ja daripë sehuosicohua'i ëjaohua'i ja're ca'ni tēaye ayere coca cajä'cohua'ire jëjo saon'u, cani jëjo saohuë.

3 Antioquía daripë sehuosicohua'i pa'icohua'ipi jëjo saojëna, saicohua'ipi Fenicia yejaja'a cui'ne Samaria yejaja'a sa saijë quëahuë, judío pai peocohua'ipi ja'né itire pa'ë cuasajë pa'ise'ere jëconí Maija'quëre sehuose'ere quëajëna, asani si'aohua'i sehuocohua'i sihuahuë.

4 Jerusalénna Pablo cui'ne Bernabé t'arena, sehuosicohua'ipi cui'ne Jesús jëjo saocohua'ipi cui'ne sehuosicohua'i ëjaohua'ipi coní de'oye pëpahuë. Pëparena, pa'ijé si'aye Maija'quë iohua'i ja're yo'ose'ere quëahuë. 5 Quëajëna, fariseo acohua'ipi Maija'quëre sehuosicohua'ipi huëni nëcani cahuë:

“Yequë paipi sehuosicohua'ire ca'ni tēaye pa'iji. Ja maca Moisés cuañese'ere yo'o t'ajé'ë, cuañeñe pa'iji.”

6 Cajëna, asani ja maca Jesús jëjo saocohua'ipi cui'ne sehuosicohua'i ëjaohua'ipi tsi'sihuë, fariseo acohua'i case'ere sa'ñe coca cajë asañu'u cajë.

7 Jaje cajë tsi'sisicohua'ipi ai sa'ñe ca tēji maca Pedropi huëni nëcani capi:

“Maija'quë do'ijé mësarupi ta'ñe asayë, yë'ere mësaru aguëni Maija'quëpi jo'ya nese'e tsoe hue'ña i huaso cocare judío pai peocohua'ina quëaquëna, jaohua'ipi itire pa'ë cajë sehuojajë caquë. 8 Maija'quë pai joñoa cuasaye

ñaquëpi yë'ë tsecohua'ire neñë caquë iñoquë, de'lo joyore isipi, judío pai peocohua'ina maire isise'eje pa'ye. ⁹ Jaje pa'ina, Maija'quë cato jaohua'ire cui'ne maire tiñe pa'iohua'ire ñañe paji, si'aohua'ire cui'ne pa'iohua'ire ñaji. Jaje pa'ina, Maija'quëre cuasa do'ija'a de'lo joñoa toa toçajii, jaohua'ireje. ¹⁰ Yure jaje pa'ito, ¿me yo'ojë Maija'quë yo'oyere sañope uihuaye'ni, sehuosicohua'ina dequëcoje pa'iore hue'ocaijë maije cui'ne mai aipëje yo'o ti'añe pãse'ere? ¹¹ Jaje pa'ina, yëquë cato cuasayë jaohua'ire huasose'eje pa'yepi yëquëreje Ejaë Jesús oi coa isiyepi huasopi cuasayë."

¹² Caquëna, si'aohua'i jo'cua jeoni Bernabé cui'ne Pablo cayere asahuë. Iohua'i ja're Maija'quë pa'i cçaina, yequë mu'seña pa'i ja'ñe iñose'e cui'ne pai yo'o ti'a ma'ñe yo'ose'e quëajëna, asahuë. ¹³ Ja maca quëa tējijëna, Santiagopi capi:

"Maija'quë do'ijë asajë'ë. ¹⁴ Maija'quëpi judío pai peocohua'ire de'oye yo'ocai jaohua'i acohua'ini sahuani i pairepa pa'ija'cohua'ire nese'ere Simónpi maire quëaquëna, asahuë. ¹⁵ Jaje pa'ina, iye toyase'e cato Maija'quëre quëacacohua'i toyase'eje pa'ye yo'ose'e a'ë. Jaje pa'ina, ñeje caji, toyase'e:

¹⁶ Ja jeteyo'je co'i coní

David huë'e tãsicore ne de'huacasi'i
Cui'ne io co'a de'ose'e si'aye ne de'huasi'i.

¹⁷ Ne de'huaëna, ëjaëre judío pai co'ejajë,
yë'ë mami secohua'i judío pai peocohua'i ja're.

¹⁸ Tsoe hue'ña iye yo'o ja'ñe quëasiquëpi, ëjaëpi isipi iye coca.

¹⁹ Jaje pa'ina, yë'ë cato cayë, judío pai peocohua'ipi ja'në itire pa'ë cuasase'ere jeoni Maija'quëni tuicohua'ire cuañese'ere yo'ojë'ë cajë cuañeñe peoji. ²⁰ Jaje pa'ina, coa iyese'e yo'oma'pë pa'ijë'ë cajë toyase'e tsoe ti'api. Pai de'huasi diusure isisi hua'ire aima'pë pa'ijë'ë, ëmëre cui'ne nomiore coa yo'orojaima'pë pa'ijë'ë, quio hueasicohua'ire aima'pë pa'ijë'ë, panita'a tsie aima'pë pa'ijë'ë. ²¹ Ja maña toyañu'u, Moisés cuañese'e cato tsoe hue'ñapi pai ñape daripëa pa'icohua'ire quëajë pa'iyë, huajë mu'seña ñape tsi'si huë'ñapi iti toyase'ere ñajë. Jaje pa'ito me airepa cayë'ni."

Judío Pai Peocohua'ina Toyani Jëjo Saose'e

²² Ja maca yureta'a Antioquiana iohua'i acohua'ini sahuani Pablo cui'ne Bernabé ja're jëjo saocohua'ini, cajë si'a sehuosicohua'i. Sehuosicohua'i ëjaohua'i cui'ne Jesús jëjo saocohua'i te'e cuasahuë. Cuasani yo'ojë Judas hue'equëni, jare ipi yequë mami Barsabás hue'equëni cui'ne Silasni saija'cohua'ire nehuë, de'ocohua'ire pare. ²³ Neni jaohua'i ja're ñeje toyasicore jëjo saohuë:

"Yëquë Jesús jëjo saocohua'ipi cui'ne sehuosicohua'i ëjaohua'ipi mësarú a'yëohua'ije pa'iohua'ipi mësarute yëquë yo'je tsije pa'iohua'ire cuasajë judío pai peocohua'ipi sehuosicohua'ire pëpayë, jaro Antioquía daripë, cui'ne Siria cui'ne Cilicia yeja pa'icohua'ire. ²⁴ Cui'ne yëquë jëjo saoma'cohua'ipi iñopi. Saisicohua'ipi mësarute josa yo'ojë huesë ëaye ca co'me huesojëna, ai yo'ojë asahuë. ²⁵⁻²⁶ Jaje pa'ina, asani si'aohua'i jaje yo'oye de'oji cuasani mësarute yëquë acohua'ipi sani ñaja'cohua'ire neñu'u cani nehuë, yëquë ai oicohua'i Pablo cui'ne Bernabé ja're saija'cohua'ire, ju'iñe pa'itoje quëcojë Jesucristo coca do'ire quëarojaicohua'i ja're saija'cohua'ire. ²⁷ Jaje yo'osicohua'ipi yure mësarú quë'rona jëjo saoyë, Judasre cui'ne Silasre mësarú ja're te'e tsiarepa ñajë coca si'aye quëaja'cohua'ire, yëquë quëase'eje pa'ye. ²⁸ Jaje pa'ina, de'lo joyoje de'oji, jaje yo'oye caquëna, ñaquëna, yëquëje mësarute jaiye yo'ojë'ë cajë cuañeñe peoyë. Coa do'i quë'yese'e yo'ojë'ë caye yëyë, iyese'e: ²⁹ Pai de'huasi

diusuna isisi hua'i aima'pë pa'ijë'ë, quio hueasicohua'ire aima'pë pa'ijë'ë, tsieje aima'pë pa'ijë'ë, cui'ne emëpi nomiohua'ire coa yo'orojaiñe yo'oma'pë pa'ijë'ë, nomioje emëohua'ire coa yo'orojaiñe yo'oma'o pa'ijë'ë. Iye case'ere yo'onì mësaru de'oye pa'ija'cohua'i a'ë. De'oye pa'ijë'ë. Ca tējihuë."

³⁰ Ja maca sai huëoni pëpa tējini yureta'a Antioquíana saë'ë. Sani tì'ani sehuosicohua'ire tsi'soni toyasicore isihuë. ³¹ Isirena, sehuosicohua'ipi toyase'ere ñajë cajëna, asajë jai pai sihuahuë, ite yëhuoyere asajë. ³² Sihujë asajëna, Judas cui'ne Silaspi Maija'quë caye asani quëcai tutu pacohua'ipi ai tsoe quëahuë, yëhuojë. Jajë yëhuojëna, asa huajëjë jerepa tutu quë'i joña paë'ë. ³³ Jajë quëajë pani tējirena, sehuosicohua'ipi sani pëpacaijë'ë si'aohua'ire mësarute jëjo daosicohua'ire cajë pëpa tējihuë, co'ija'cohua'ire. ³⁴ Jajë pa'iquëta'are Silasse'e de'o'ji pëaye cuasani pëapi. ³⁵ Pëaquëna, cui'ne Pablojë cui'ne Bernabéjë pëahuë, Antioquíana, Maija'quë coca ye'yajë cui'ne quëarajajë yo'oja'cohua'ipi. Pëarena, jai pai sehuosicohua'ipi iohua'i ja're conì yo'ohuë, itì co'amaña.

Maija'quë Coca Quëasi'i Caquë Pablo Cayaye Acore Saise'e

³⁶ Ai tsoe pa'iquëpi Pablo capi, Bernabére:

"Sehuosicohua'ire tìjupë do'i sani ñañu'u, mai ja'në Ejaë coca quëasi daripëana. ¿Me pa'iyë'ni?"

³⁷ Caquëna, Bernabépi Juanre yequë mami Marco hue'equëre sañu'u capi.

³⁸ Caquëna, Pablopi ësepi, saye. Jaë Marcopi ja'nëje Panfiliana i yo'oye jëoconi te'e nema'ë yo'osiquëre me caquë. ³⁹ Jajë pa'ina, te'e cuasaye peoquëna, te'ohua'ise'e huahuë. Huanì Bernabépi Marcopë sapi. Saquë jai yohuëna aya mënì Chiprena saë'ë. ⁴⁰ Saijëna, Pablopi ite coja'quëre Silasni tì'api. Tì'aëna, sehuosicohua'ipi Maija'quëre sëcacatena, etani saji'i. ⁴¹ Saiquëpi Siria yejaja'a cui'ne Cilicia yejaja'a sa tëto sai Maija'quëre sehuosicohua'ire quëa huasoquë cuji'i.

16

Timoteopi Pablöre, Silasre Cq Huëoye

¹ Pablopi Derbena cui'ne Listrana tì'ani jarona Timoteore ñapi. Judío nomiopi sehuosico mamaquëni cui'ne i pëca ja'quëpi griego pai pajì'i. ² Jajë pa'ini Timoteore sehuosicohua'ipi de'o'quë api cahüë, Listra cui'ne Iconia pa'icohua'ipi. ³ Jajë caquëni Pablopi ite coja'quëre sasi'i, cuasaquë. Ja yë'ta'a sama'në Timoteo ca'nihuëre yëto tëapi, judío pai i saija'to pa'icohua'ipi co'aye cama'cohua'ini caquë. Cui'ne si'aohua'i Timoteore griego pai mamaquë api, asa do'ire jajë yo'opi. ⁴ Jajë yo'osi jeteyo'je si'a daripëa maña iohua'i sa saiyëje pa'ye Jesús jëjo saocohua'i cui'ne Jerusalén pa'icohua'i sehuosicohua'i ëjaohua'i case'ere quëahuë, sehuosicohua'ina ñeje yo'ojë'ë cajë. ⁵ Jajë yo'ojëna, sehuosicohua'ipi iohua'i sehuose'ere itire pa'ë asajë tutu quë'i joña paë'ë. Pa'ijëna, mu'seña ñape jai pai sehuojë jai saë'ë.

Pablo Cqni Ñañe Macedonia Aquëre

⁶ De'o joyopi Asia yejana Maija'quë coca quëaye ëse do'ire Frigia yeja cui'ne Galacia yeja sa tëto sani, ⁷ Misia yeja niamona tì'ahuë. Tì'ani jaropi Bitinia sañu'u cuasahuë. Cuasajëta'are Jesús joyopi ësepi. ⁸ Esequëna, Misia yejajë sa tëto sani Troas yo sa'rona meñe cajehuë. ⁹ Cajeni jarona Pablopi canì ñapi, te'i Macedonia aquëpi nëcaquë ite yëquëre dani cöcaijë'ë caquëna. ¹⁰ Jajë Pablopi

cani ñaëna, jaro Macedonia de'o coca quëaye pa'iji caquë Maija'quëpi soiji cajë ne de'huahuë, sañu'u cajë.

Pablo Cui'ne Silas Filipos Pa'iyë

11 Troas yo sa'rona aya mëisicohua'ipi te'e mu'serepa saë'ë, Samotracia saodohüëna. Saisicohua'ipi ñatasi mu'se Neápolisna tì'ahuë. 12 Tì'ani jaropi Filiposna saë'ë, romano pai daripëna. Jaro Macedonia yeja ai ëja daripëre pana saë'ë. Sani jarona pëahuë, tsoe mu'seña maña. 13 Pëasicohua'ipi huajë mu'se pa'ina, pai daripëpi hue'sena etani saë'ë. Tsiaya tètëpa quë'rona sani cuasahuë, judío pai Maija'quëre se hue'ña'ë. Ñño cuasani ja'runi ñu'ijë de'o cocare quëahuë, nomiohua'ire iti maca tsi'sini ñu'icohua'ire. 14 Quëajëna, te'o nomio Lidia hue'ecopi, Tiatira daripë paiopi, jai do'i caña ma ja'ñe isicopi tsi'sicohua'i ja're paco'ë. Jaje pa'iona, Maija'quëpi Pablo cayere de'oyerepa asajaco caquë necaina, ai Pablo cayese'e asao, si'aye i quëaye. Jao cato Maija'quëre seco paco'ë. 15 Jaje pa'ioipi io tsëcapë ja're coní oco de cuañoni yëquëre cao:

“Mësarupi yë'ëre sehuosicore pare ñani yë'ë huë'ena sani pëajë'ë.”

Jaje caco ai seona, io huë'ena sani pëahuë.

16 Pëasicohua'ipi te'e mu'se Maija'quëre se hue'ñana saijë te'o nomi tsio ta'ñe yequë mu'seña pa'i ja'ñere quëa joyore hue'econi tì'ahuë. Jaje pa'ioipi io ëjahua'ire jaiye curiquë necaico paco'ë, io ta'ñe ca do'ipi. Io cato iohua'i jo'yao paco'ë. 17 Jaje pa'ioipi Pablöre cui'ne yëquëre pe'te huëoni pe'teco cuió: “icohua'i cato Diosu tutu quë'ire pare necaicohua'i a'ë. Jaje pa'iohua'ipi mësarute huaso cocare pare quëayë!”

18 Jajese'e si'a mu'seña cuico pe'terojaiona, yo'o jujani Pablopi co'ye ponëni iote ta'ñe ca cocare capi:

“Jesucristo mamipi cuañeñë, icore jëoni etani saijë'ë, co'a joyo.”

Ca macarepa jare iti macapi co'a joyo iote etani saji'i.

19 Jaje huatipi etaëna, io ëjahua'ipi ñani yure curiquë neñe peoji cuasajë Pablöre cui'ne Silasre tsëahuë. Tseani co'amaña huero hue'ñana sahuë, ja daripë ëjahua'i quë'rona. 20 Dani ëjahua'ire cahuë:

“Icuhua'i Israel pai a'ë. Jaohua'ipi mai daripë ai josa yo'oyë. 21 Israel pai yo'oyere ye'yayë, jaohua'i. ¿Me mai romano pai iohua'i caye asani yo'oye'ni?”

22 Cajëna, si'aohua'i cui'ne cahuë. Cajëna, ja daripë pai yo'oye ñacohua'ipi Pablöre cui'ne Silasre ju'i caña du'teni si'sejë'ë, cuañehuë. 23 Cuañejëna, ai si'sehuë. Si'se tëjini co hue'ñana sani cosicohua'ire ñaquëre de'hua ñajë'ë, icohua'ire cajë cuañeni co huesohuë. 24 Cuañerena, asani ai sa'nahuë tu'rihuëna sani copi. Coni soquë totona coña nesicóna nëcañoa jua nëoni hueñopi.

25 Hueñosicohua'ipi ñu'ijë jopo ñami pa'ina, Pablopi cui'ne Silaspi coní Maija'quëre sejë cui'ne jëjë yo'ojëna, si'a cosicohua'i asahuë. 26 Ja macarepa yejapi ai ñu'cueo. Ñu'cueona, co hue'ña eta sa'noapi si'aye hui'yo sao, cui'ne paire quëna meapi huese'eje tome sapi, peo hue'ña. 27 Ja maca cosicohua'ire ñaquëpi sëtani hui'yose'e eta sa'noa pa'iona, ñani cosicohua'ipi tsoe etahuë cuasaquë i hua'tipi dutani co'ye huasi'i caquë yo'opi. 28 Yo'okuëna, Pablopi tutu capi:

“Yo'oma'ë. Si'aohua'i yëquë iye macare pa'iyë.”

29 Caquëna, asani miañe dajë'ë cani tsasiquë ca'raquë huë'huë cacani Pablo cui'ne Silas quëo quë'rona do're ja'rupi. 30 Yo'o tëjini huëni nëcani Pablöre cui'ne Silasre etoni seji'i:

“¿Huasosiquë pa'iyë cani me yo'oye pa'iquë'ni, yë'ë?”

³¹ Seina cahué:

“Jesucristoni sehuojë'ë. Sehuoni huasosiquë pa'ija'quë a'ë, më'ë. Cui'ne më'ë huë'e acohua'i huasosicohua'i pa'ija'cohua'i a'ë.”

³² Ja maca ite cui'ne si'aohua'i i huë'e acohua'ire mai Èjaë cocare quëahuë.

³³ Jare iti quëa tÿji maca, cosicohua'ire ñaquëpi Pablöre cui'ne Silasre si'sese'e a'si tsoapi. Ja jeteyo'je i cui'ne si'aohua'i i huë'e acohua'i oco do cuañohuë.

³⁴ Do tÿjisi maca tumani Pablöre cui'ne Silasre i huë'ena sani aopi. I cui'ne i tsëcapë acohua'i Maija'quëre sehuosicohua'i pa'ijë ai sihuahuë.

³⁵ Nea huë'ña pa'i maca pai yo'oye ñani ca de'huacohua'ipi Pablöre cui'ne Silasre eto saojë'ë cajë cosicohua'ire ñaquëre quëaja'a soldado paire jëjo daohuë. ³⁶ Sani quëarena, cosicohua'ire ñaquëpi capi, Pablöre:

“Pai yo'oye ñacohua'ipi yë'ëre mësarute eto saojë'ë, cuañehuë. Jaje pa'iyë sête señajë de'oye saijë'ë, yure.”

³⁷ Caquëna, Pablopi capi:

“Quëañu'u cajë daisicohua'ire soldado paire yëquë romano paini mësaruti co'aye yo'ose'eje cama'pë do'i peocohua'ini si'a pai ñajëna, si'sehuë. ¿Yure jaje yo'osicohua'ipi yahuerëpa etoñu'u cayë? Jaje yo'oye coeyë, iti yëquëre cosicohua'ipi dani eto saojajë.”

³⁸ Caquëna, soldado paipi sani romano pai a'ë, quëarena, pai yo'oye ñani ca de'huacohua'ipi quëquëhuë. ³⁹ Quëquësicohua'ipi dani pai yo'oye ca de'hua ëjahua'ipi yëquë mësarute co'aye yo'ose'e oijë'ë cajë sei'ë, Pablöre cui'ne Silasre. Jaje cani etoni iye daripëpi etani saijë'ë cajë sei'ë. ⁴⁰ Setena, Pablopi cui'ne Silaspi co huë'ñapi etani Lidia huë'ena saë'ë. Sani sehuosicohua'ire ñajë cui'ne jëoma'pë tuijë'ë cajë yëhuo tÿjini etani saë'ë.

17

Tesalónica Daripë Acohua'i Sañope Yo'ose'e

¹ Pablo cui'ne Silas saicohua'ipi Anfípolis cui'ne Apolonia dari sa sani Tesalónica daripëna tÿ'ahuë. Tÿ'arena, jarote Israel pai tsi'si huë'e pajli'i.

² Pa'ina, Pablopi i noni yo'orójajinë sête Israel pai tsi'si huë'ena saji'i, toaso semanarepa huajë mu'se ñape sai iohua'i ja're Maija'quë toyapëre ñaquë iti cayeje pa'ye, ³ caquë quëaquëpi. Jesús ju'isiquëpi cui'naëpi huajëquë huëyë pa'iji. “Jaje pa'ina, yë'ë mësarute quëaquë Jesús i api, maire huasoquë.”

⁴ Caquëna, Israel pai acohua'ipi sehuoni Pablona cui'ne Silasna tsiohuë. Cui'ne jai pai Maija'quëre secohua'ipi griego paije sehuohuë. Sehuojëna, cui'ne jai pai ëja nomiohua'ijë sehuohuë. ⁵ Jaje sehuojëna, ñani oijë pëijë Israel pai sehuoma'cohua'ipi co'a pai ma'ñare nema'pë co'a nëcaroajalcohua'ini tsi'sohuë, jahua'ipi ca huëojëna, si'a pai daripë pa'icohua'ipi pëti huëoni josa yo'ojë cajajë cajë. Jaje yo'ojëna, tsi'sisicohua'ipi Pablona cui'ne Silasni coejë Jason huë'ena tomejani cacani josa yo'ohuë, pa'ijëna, tseani etoni paina isiñu'u cajë. ⁶ Yo'ojëna, iohua'i cajë yo'ocohua'ipi peojëna, coa pa'iohua'ini Jasonni cui'ne yecohua'i sehuosicohua'ini tseani quërë etoni ja daripë pai ëjahua'í quë'rona sahuë. Sani cuijë cahué:

“Icohua'ipi si'a huë'ña pa'icohua'ire tiñe pa'iyena ponajë yo'ocohua'ipi iñoje dani yo'oyë. ⁷ Yo'ojëna, Jasonpi iohua'ire oi i huë'ena pëaye isipi. Jaje yo'ocohua'í si'aohua'í César si'a pai ëjaë cuañese'ere sañope yo'oyë. Yo'ojë cayë, yequë pai ëjaërepa pa'iji, Jesu api irepa cayë.”

⁸ Cajëna, ja daripë acohua'ipi cui'ne iohua'í ëjahua'ipi asani ¿ja jerepa yo'ocohua'í a'ni? cuasa huëohuë. ⁹ Cuasajëta'are Jasonpi cui'ne yecohua'í

sehuosicohua'ipi mēsaru cuañeñe t̄i'acaija'cohua'i a'ē cani curiquēre isi nēoni eto cuañohuē.

Pablo Cui'ne Silas Bereare Pa'ise'e

¹⁰ Ja ñami sehuosicohua'ipi esa Berea daripēna saijē'ē cajē jējo saohuē, Pablore cui'ne Silasre. Jējo saojēna, saisicohua'ipi t̄i'ani Israel pai tsi'si huē'ena cacahuē. ¹¹ Berea acohua'i Israel pai de'o pai paē'ē. Tesalónica paire sa tēto saisicohua'i paē'ē. Jaje pa'iohua'ipi Pablo quēaye de'oye asajē nuñerepa quēaquē cajē si'a mu'señapi Maija'quē toyapēre ñahuē. ¹² Jaje yo'ojē jai pai Israel pai acohua'ipi sehuohuē. Sehuojēna, cui'ne griego pai emēohua'i cui'ne ēja nomiohua'ije sehuohuē. ¹³ Sehuojēna, Pablopi Bereana Maija'quē coca quēaquē pa'iji asani Tesalónica Israel paipi Bereana dani Pablore paipi josa yo'o ja'ñe ne huēohuē. ¹⁴ Jaje yo'o huēojēna, sehuosicohua'ipi Pablore esa eto saohuē, jai tsiaya tē'tēpa quē'rona. Jējo saojēna, coa Silaspi cui'ne Timoteopi conī pēahuē, Bereana. ¹⁵ Pēarena, Pablore conī saijē saisicohua'ipi Atenas daripēja'a jeojani co'ihuē. Co'ijē Timoteore cui'ne Silasre Pablo esa daijē'ē case'ere dani quēahuē.

Pablopi Atenas Daripēre Pa'iyē

¹⁶ Pablopi Silasre cui'ne Timoteore Atenas daripēpi pa'i utequē si'a huē'ña pai de'huasi diisure pase'e pa'ijēna, ñaquē oji'i, co'ayerepa yo'oye'ni cuasaquē. ¹⁷ Jaje pa'ina, Israel pai tsi'si huē'ena cacaquē Israel pai ja're cui'ne Maija'quēre secohua'i ja're conī capi. Caquē cui'ne si'a mu'señapi huero huē'ñana tsi'sisicohua'ireje yēhuoquē capi. ¹⁸ Caquēna, pai pa'iyē asacohua'i epicúreos paipi cui'ne estoicos paipi ite ca huēoni cajē yecohua'ipi cahuē:

“¿Iquere iquē caquē'ni, jai cocaē maca?”

Cajēna, yecohua'ipi cahuē:

“Yequē pai diusuohua'i ayere quēacaiquē api cuasayē.”

Jaje cahuē, Pablopi de'o coca Jesús ayere cui'ne i ju'isiquēpi huēise'ere quēaquēna. ¹⁹ Ja maca Pablore Areópago cutihuēna sahuē, ējaohua'i tsi'si huē'ñana. Sani ite sei'ē:

“¿Yēquē asaye yēyē, ique huajē ye'yaye a'ni, iye mē'ē yēquēre quēaye?”

²⁰ Yēquē asa ma'ñere mē'ēpi caquēna, asa jujani ¿iquere mē'ē caye quēaquē'ni? cajē señē, mē'ēre.”

²¹ Atenas paipi cui'ne t̄i paipi iti maca pa'icohua'ipi ja'a yo'ose'ere pase'e asacohua'i paē'ē. Jaje pa'iohua'i sēte jaje cahuē.

²² Cajēna, iohua'i joporepa pa'iquēpi Pablo huēni nēcani Areópago cutihuēpi nēcaguē iohua'ire capi:

“Atenas pai yē'ē mēsarute ñañe cato mēsaru diusuohua'ire cuasañu'u cajē ai yējē yo'ocohua'i a'ē. ²³ Jaje yo'ocohua'ini yē'ē mēsaru se huē'ñana cacani iti tēojē se huē'ñana ñeje toyase'e pa'ina, ñahuē: ‘Ti pai ñama'a diisure se huē'ña'ē.’ Jaje pa'ina, yē'ē, jaē mēsaru ti ñama'pē se diusu ayere quēaquē a'ē.

²⁴ Jaēpi jaya cui'ne iote pa'iyē nesiquē jaje pa'ina, i api, ma'tēmo cui'ne yeja ējaērepa. Jaje pa'ipi pai nesi huē'ñare pa'ima'quē api. ²⁵ Paini necaijē'ē, yē'ēre cama'quē api. I api, maire pa'iyē si'aye yē'eye cui'ne yequē co'amañaje isisiquē.

²⁶ Te'ire paire de'huasiquēpi jaēpi te'ipi jai pai daripēa nepi, Maija'quēpi si'a yeja pa'ijajē caquē. Jaje pa'ina, ipi iohua'i pa'ijā'to cui'ne ite iohua'i co'ēja'a macaje ca nēopi. ²⁷ Jaohua'ipi Maija'quē mai quēno macare pa'iquēta'are coa cuasarepa ina co'e t̄i'ajajē caquē nepi. ²⁸ Jaje pa'ina, mai ina pa'iyē, huajēcohua'i pa'ijē cu'iyē. Mēsaru aipē ta'ñe coca cacohua'i

case'erepa: 'Mai cato Maija'quë tsëcapë acohua'i a'ë'. ²⁹ Jaje Maija'quë tsëcapë acohua'i sête pai iohua'i cuasayepi huëojë curiquëpi, po curiquëpi cui'ne quënapî de'huase'ere Maija'quëje pa'i api, cuasama'pë pañu'u. ³⁰ Ai tsoe cato Maija'quë pai huesëjê yo'oye coa ñaquë paji'i. Jaje pa'isiquëta'a yure cato Maija'quë cuañeji, si'a hue'ña pa'icohua'ire ina sehuojê daijê'ë caquë. ³¹ Jaje pa'ina, Maija'quëpi pai yo'ose'e nuñerepa caquë ne de'huaja'a mu'se ca nëopi: Jesu api, ja yo'oye yo'oja'quë, i jo'ya nesiquëpi. Jaje pa'ina, Jesuna cuasaye pa'iji caquë si'aohua'ire iñopi, ju'isiquëni huëoque."

³² Jaje ju'isicohua'i huëiye ayere caquëna, asani cue'cuehuë. Cue'cuejêna, yecohua'ipi cahuë:

"Yequë mu'se asañu'u, më'ë caye."

³³ Cajêna, jaohua'ire quëaye jëopi. ³⁴ Jaje pa'iquëta'are yecohua'ipi sehuohuë. Sehuoni i ja're çoni tsiohuë. Cui'ne jaohua'i ja're çoni paë'ë, Dionicio. Cui'ne te'e nomio Dámaris hue'eco paco'ë. Jaohua'i cato Areópago tsëcapë acohua'i paë'ë. Pa'ijêna, cui'ne yecohua'ije çoni paë'ë, iohua'i ja're çoni.

18

Pablo Corinto Daripëre Pa'ise'e

¹ Jaje yo'o tējini Atenaspi etani Corinto daripëna saji'i, Pablo. ² Jarona te'ire Israel paire Aquilare t'i'api. Jaë cato Ponto yeja aquë paji'i. Jaje pa'ipi Pablo ja yë'ta'a t'i'ama'në Aquila cui'ne i paco Priscilapi çoni Pontona t'i'asicohua'ipi paë'ë. Jaohua'i cato Italiapi etani daisicohua'i paë'ë. Claudio romano pai ëjaëpi si'a Israel pai Roma pa'icohua'i etaye pa'iji caquë cuañequëna, etasicohua'i paë'ë. Jaje pa'iohua'ini Pablo do'i ñasi'i caquë saji'i. ³ Sani iohua'i ja're çoni pëapi. Iohua'i neñeje pa'ye ca'nipi huë'ña nequë sête iohua'i ja're çoni nesi'i caquë pëapi. ⁴ Pëasiquëpi pa'i si'a huajê mu'seña Israel pai tsi'si huë'ena sai quëapi, Israel paire cui'ne yequë paire asare pajajê caquë.

⁵ Macedonia pa'icohua'ipi Silas cui'ne Timoteo çoni t'i'asi maca Pablopi si'a mu'seña Maija'quë coca quëa huëoni quëaquë judío paire capi. Jesús paji'i, maire huasoquërepa. ⁶ Jaje caquëna, jaohua'ipi ite sañope cajê pë'ë. Pëijêna, Pablo ña jujani iohua'ire sañope cayere iñosi'i caquë i ju'i care ta'të topi. Ta'të toni capi, iohua'ire:

"Mësarû do'i pasipi mësarû ne huesëye, yë'ë do'i peosipi. Jaje pa'ina, yurepi jerepa cato judío pai peocohua'ina sani Maija'quë coca quëaja'quë a'ë."

⁷ Cani tsi'si huë'ñapi etani Justo huë'ena saji'i, Maija'quëre sequë huë'ena, Israel pai tsi'si huë'e quëno maca pa'i huë'ena. ⁸ Jaje pa'iquëta'are Israel pai tsi'si huë'e ñacohua'i ëjaërepa Crispo hue'equëpi Maija'quë coca asani sehuopi. Sehuoquëna, cui'ne si'aohua'i i tsëcapë acohua'ije sehuohuë. Sehuojêna, cui'ne Corinto daripë acohua'ije jai pai sehuohuë. Sehuorena, oco dopi, sehuosicohua'ire. ⁹ Jaje yo'oquë pa'ina, te'e ñami Èjaëpi çani ñañeje pa'yeja'a ñaini capi, Pablöre:

"Ca'rama'ë pa'ijê'ë, coca quëaye, jëoma'ë cajê'ë. ¹⁰ Yë'ë coca sehuoja'cohua'ire iye daripë acohua'ire jai paire payë. Yë'ëpi më'ë ja're çoni pa'iyë. Pa'ina, më'ëre paipi co'aye yo'o t'i'añe paja'cohua'i a'ë."

¹¹ Caëna, asani Pablopi Corintona te'e ometëcahuë jopore paja'a pëani pa'i Maija'quë cocare ye'ypî, iohua'ire.

¹² Jaje yo'oquë pa'ina, Acaya pai ëjaë Galión pa'i maca judío paipi Pablöre sañope yo'oñu'u cajê tsi'sihuë. Tsi'sini tseani sahuë, pai yo'oye ca de'hua huë'ñana. ¹³ Sani iohua'i ëjaëre cahuë:

“Iquëpi cuañese'e cayeje pa'ye yo'oma'pë, tiñe Maija'quëre señe pa'iji caquë paire ye'yaquë api.”

¹⁴ Cajëna, asani Pablopi casi'i cuasaquëna, Galiómpi du'ruja'a capi, Israel paire:

“Co'aye yo'ose'ere panita'a paire huani jëose'ere yo'ojë catota'a mësarú Israel paire asa catira'huë. ¹⁵ Jaje pa'iquëta'are yure cato coa coca yë'ose'e case'ere, mami ayere, cui'ne mësarú cuañeñe ayere yo'ojë cayë. Jaje pa'iyë sëte mësaruse'e ne de'huajë'ë. Mësarú yo'ojë cayere cui'na maca yo'oquë caye coeyë.”

¹⁶ Jaje cani pai yo'ose'e ca de'hua huë'ñapi eto saopi, iohua'ire. ¹⁷ Eto sauna, pai yo'ose'e ca de'hua huë'ña tiña macare pana Sóstenesre tseani të'cahuë. Jaë cato Israel pai tsi'si huë'e ñacai ëjaë paji'i. Jaje yo'otojë Galión cato co'a ju'i ñaño papi, iohua'i yo'oye.

Pablopi Tijupë Antioquíana Saiye

¹⁸ Ja yë'ta'a Pablo Corinto daripëna pëasiquëpi tsoe mu'seña paji'i. Pa'iquëpi sai huë'oni sehuosicohua'ire saiye, caquë pëpa tëjini sai Priscila cui'ne Aquila ja're coní saji'i. Siria yejana yohuëja'a ja yë'ta'a yohuë aya mëima'në Cncrenana ñaña peo ca'topë hueopi, i nesi'i ca nëose'ere yo'o t'asi'i caquë. ¹⁹ Jaje yo'osi jeteyo'je Efesona t'ahuë. T'iani Pablopi Priscilare cui'ne Aquilare jeoni Israel pai tsi'si huë'ena saji'i. Sani Israel pai tsi'sicohua'i ja're coca capi. ²⁰ Caquëna, asani iohua'ipi ite pëajë'ë cajë sei'ë. Sejëna, pañë, pëaye cani.

²¹ Pëpani sai capi:

“Maija'quëpi yëna cui'naëpi yeque co'ini ñasi'i.”

Cani ja jeteyo'je yohuëna aya mëni Efesopi yequë huë'ñana saji'i. ²² Ja maca Cesareana t'iani sehuosicohua'ire pëpasi'i caquë Jerusalénna saji'i. Sani jãropi yureta'a Antioquíana saji'i. ²³ Sani jãrona tsoe maca pani yureta'a cui'naëpi cu'i huëo copí, pai ñape darina, Galacia cui'ne Frigia yeja daripëana, sehuosicohua'ire tutu quë'iohua'ire quëa huasoquë.

Apolos Efeso Paire Yëhuoye

²⁴ Ja mu'seña te'i Israel pai aquëpi Apolos hue'equëpi Efesona t'itapi, Alejandria daripë aquëpi. Jaë cato ai ta'ñe coca caquë cui'ne Maija'quë toypä ai de'oyerepa asaquë paji'i. ²⁵ Jaje pa'ipi mai Ejaërepa coca pa'iyena ye'yesiquë paji'i. Jaje pa'ipi tuturepa caquë Jesús ayere tiñarepa ye'yapi, coa Juan oco doyesee'asaquëta'a. ²⁶ Jaje pa'ipi Apolos Israel pai tsi'si huë'ena jai pai asajëna, caquëna, Priscila cui'ne Aquilapi asani ite te'ire t'irona sani quëahuë, ai tiñarepa Maija'quë coca ayere. ²⁷ Quëasiquëpi Apolos Acayana sasi'i caquë yo'oquëna, sehuosicohua'ipi i sai ja'ñe coçae'ë. Coçaijë cui'ne te'e carta toyahuë, Acaya sehuosicohua'i pa'icohua'ina de'oye ite pëpacaijë'ë cajë. Jaje yo'orena, Acaya t'iani Maija'quë oi do'ipi sehuosicohua'ire ai de'oyerepa coçaji'i. ²⁸ Coçai si'aohua'i ña huë'ñana Israel paire toypëna ñaquë Jesús irepa maire huasoquë paji'i caquë sañope capi. Iohua'ijë më'ë coa cayë caye peoyere papi, capi.

19

Pablo Efeso Pa'iyë

¹ Apolos Corintore pa'ina, Pablopi cuti quë'roja'a sa sani Efesona t'itapi. T'iani jãrona jai paire sehuosicohua'ire t'itapi. ² T'iani jaohua'ire seji'i:

“Mësarú sehuo maca de'o joyo tsio daquë?”

Caquëna, iohua'ipi cahuë:

“Pani, de'o joyo pa'iyë ayeque caye yëquë ti asama'cohua'i a'ë.”

³ Cajëna, Pablopi capi:

“¿Iquere asajë do cuañore'ni?”

Caquëna, iohua'ipi cahuë:

“Juan oco doquë quëase'ere asani sehuojë do cuañosicohua'i a'ë.”

⁴ Cajëna, Pablopi capi:

“De'oji, Juan cato co'aye yo'ose'ere jëoni Maija'quëna ponëcohua'ini oco dopi, doquë capi: ‘I jeteyo'je daiquëni sehuoye pa'iji.’ Jaëre cato Jesuni.”

⁵ Jaje caquëna, asani Jesuni ire papi cuasani sehuorena, Èjaë Jesús mamipi cani dopi, iohua'ire. ⁶ Dosicohua'ini Pablopi jëñapi patoquëna, de'o joyopi iohua'ina tsio daji'i. Tsio daina, yequë cocapi cajë yo'ohuë. Yo'ojë Maija'quë cayere asajë yecohua'ina se quëahuë. ⁷ Iti jaje yo'osicohua'i cato doce ëmëohua'i paë'ë.

⁸ Pablopi paire Maija'quë cuañe te'te ayere quëare pasi'i caquë ti ca'rama'ë toaso ñañëohua'ire Israel pai tsi'si huë'ena sai capi. ⁹ Caquëna, yecohua'ipi sehuocaiye pajë, si'aohua'i ña hue'ñana huajë ma'a Pablo ye'yaye co'aye a'ë cahuë. Cajëna, Pablopi jaohua'ire jëoni sehuosicohua'ise'ere huani sapi, Tiranno coca ca huë'ena. ¹⁰ Jarona sani si'a mu'señapi coca caquë jajese'e caya ometëcahuëa yo'opi. Yo'oquë pa'ina, Asia provincia yeja pa'icohua'ipi Israel paipi cui'ne Israel pai peocohua'ipi Èjaë coca asahuë. ¹¹ Jaje yo'oquëna, Maija'quëpi Pablo ja're pa'i jaiye pai yo'o ti'a ma'ñe yo'opi. ¹² Yo'oquëna, Pablo ju'i cañapi cui'ne a'ri tëno ca'ti pëa i papise'epi ju'icohua'ina sani nejëna, ju'icohua'ipi co'yahuë. Cui'ne huati quë'iohua'ijë huatire eto sao cuañohuë. Ja jerepa yo'opi.

¹³ Jaje yo'oquëna, ñani cui'ne Israel paije paë'ë, ma'aja'a cu'ijë huati joñoapi paire pa'ie eto saohua'ijë, coa yo'ocohua'i. Jaohua'ipi cuasahuë, Jesús mamipi cajë huatire eto saoye pa'iji. Cuasani huati joñoare cahuë:

“Pablo quëaquë Jesús mamipi cuañëñë, etajë'ë.”

¹⁴ Iye yo'oye cato Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaërepa Israel pai Esceva siete mamajëpi yo'ohuë. ¹⁵ Jaje yo'ocohua'ini yequë mu'se huati joyopi iohua'ire sañope sehuoquë capi:

“Jesure asayë, cui'ne Pablöreje asayë. ¿Mësaruta'a ne a'ni?”

¹⁶ Caquë jare iti macapi huati quë'ipi jaohua'ire tuturepa yo'oquë tseani a'si neina, a'si quë'iohua'ipi caña peñoa huë'epi etani cati saë'ë. ¹⁷ Iye yo'ose'ere si'aohua'i Efeso pa'icohua'i griego pai cui'ne Israel pai asani ca'rahuë. Jaje yo'ojëna, Jesús mami jerepa ai de'oye a'ë, si'a hue'ña pa'icohua'i cahuë.

¹⁸ Jaje cui'ne jai pai sehuosicohua'ipi iohua'i co'aye yo'ose'ere jai pai ña hue'ñana oijë quëahuë. ¹⁹ Quëajëna, cui'ne jai pai ja'në dahuëohua'i pa'isicohua'ipi io dahuë toyapëre pai ña hue'ñana dani ëohuë. Ja toyapë do'ire cuëcue ñañe cato cincuenta mil curiquë të'ñarepa do'i paji'i. ²⁰ Jaje yo'oco mai Èjaë coca jerepa jai sacco'ë, si'a hue'ña io tuture paire iñoco.

²¹ Ja jeteyo'je Pablo Macedoniana cui'ne Acayana do'i sani cui'ne jaropi Jerusalënje do'i sasi'i cuasapi. Cuasaquë yequëje capi, jaro Jerusalën saisi jeteyo'je Romaje saija'quë a'ë. ²² Jaje caquë Timoteore cui'ne Erastore iti cöcaicohua'ire cayaohua'ire Macedoniana jëjo saopi, ise'e ja yë'ta'a Asia vejana a'ri maña pëaquë.

Efeso Acohua'i Sañope Yo'ose'e

²³ Ja mu'seña Efeso daripë pa'icohua'ipi ai josa yo'ojë cahuë, huajë ma'a ayere. ²⁴ Demetrio po curiquë de'huaquëpi ca huëouna. Jaëpi diusa Diana huë'ëje pa'ye a'ri huë'ña maña nequë paji'i. Jaje nequëpi ite cöcaicohua'ire

jaiye curiquë isiquë paji'i. ²⁵ Jaëpi ite cõcaicohua'ire cui'ne i neñeje pa'ye necohua'ire tsi'sopi. Tsi'soni capi:

“Ëjaohua'i mësarupi asayë, iye a'ri huë'ña de'hua do'i mai de'oye pa'iyë.

²⁶ Jaje pa'iquëta'are jaë Pablopi mësarupi asajë cui'ne ñajëna, caji, pai de'huase'e diusu peoye a'ë. Jaje caquë jai paire ye'ya huesoji, i cayena. Ñño Efeso paire cui'ne si'a Asia provincia pa'icohua'ire jaje ye'yaji. ²⁷ Iye i jaje ye'yaye ai co'aji, mai co'amaña peo hue'ña ne huesëye pa'iji, cui'ne diusa Dianaje io yure do'i quë'io pa'iyë peo hue'ña tomeñe pa'iji. Jaje tomeni iye diusa co'a coa cue'cue cuañoja'coa. Yure iye provincia Asia pa'icohua'i tsecopi cui'ne iye yeja si'a yeja pa'icohua'i tsecopi carajasio.”

²⁸ Caquëna, asani pëtiteni tutu cuijë cahuë:

“Pa'ijë'ë, Diana Efesios pai ja'corepa.”

²⁹ Jaje yo'ojë cajëna, si'a iti daripë acohua'i coa huesë asahuë, iohua'i yo'ojë caye. Jaje yo'ojë cajë Pablore cõcõhua'ire cayaohua'ire Macedonia acohua'ire Aristarcõre cui'ne Gayore tseani quë'rëjë sahuë, pai tsi'sijë ña hue'ña quë'rore pana. ³⁰ Jaje yo'ojëna, Pablopi paire casi'i caquë yo'oquëna, sehuosicohua'i ite ësehuë. ³¹ Cui'ne jaro ëjaohua'i pa'i hue'ñare yecohua'i ëjaohua'ipi Pablore ñacohua'ique paë'ë, pa'ijë jaohua'ijë ai ësehuë, cono yo'oquë cama'ë cajë. Jaje pa'ina, ite quëaja'cohua'ire jëjo saohuë. Pablo quë'rona. ³² Jaje yo'o maca, cato iti tsi'sisicohua'i cato de'huarepa yo'ojë cahuë, yecohua'i tiñe cuijëna, cui'ne yecohua'i ai yeque cajëna, yo'ohuë. Jaje yo'ohuë, pai. Coa ca huëosi do'ire huesërepa tsi'sini, jai pai yecohua'i iti cajë tsi'sise'equë huesëhuë. ³³ Jaje jai pai huesëjëna, Alejandroje huesëquëna, yecohua'ipi quëahuë, iti cajë tsi'sise'e. Jaëni judío paipi coca cajë'ë cajë jëjo eto nëcõhuë, pai ña hue'ñana. Ja maca Alejandroje paire coca casi'i judío pai ayere caquë jëñapi yo'opi. Yo'oquëna, ³⁴ ije judío paipi casi'i caquë yo'oji asani ai tutu cuihuë, caya horas:

“Pa'ijë'ë, Diana Efesios pai ja'co.”

³⁵ Cuijë pejë jeorena, iti daripë pa'iyë toyaquëpi capi, paire:

“Efesios pai asajë'ë, si'a pai iye yeja acohua'i asayë, iye daripë pa'icohua'i si'aohua'i Dianate ne huesoma'pë paye pa'iji case'e. Cui'ne ma'tëmopi tomesi quënaoreje ñacaiye pa'iji, asayë. ³⁶ Jaje pa'iyë sëte co'arepa huëojë co'aye yo'oma'pë pa'ijë'ë. Du'ru macarepa ai cuasajë'ë, je huesëjëna, airepa yo'ojë caye'ni. ³⁷ Iconi mësaru tseani dasicohua'i co'aye caye pahuë, mai ja'core pare. ³⁸ Jaje pa'ina, Demetriopi cui'ne i ja're yo'ojë cacohua'ipi yecohua'ire sañope cayerë pani pai yo'ose'e asani ca de'huacohua'ina quëajë'ë. Jaohua'i pa'iyë, mësaru yëye ëjaohua'ina cajë'ë. Ja maca pai ñape mësaru pa'iyë quëa de'huajë ne de'huajë'ë. ³⁹ Mësarupi yequë co'amañare señe pacohua'i pani jai pai de'oyerepa tsi'si sitona coca caye pa'iji. ⁴⁰ Yure iye yo'ose'e co'aji. Ëjaohua'ipi asani maire caye pa'iji coa josa yo'ojë cacohua'ire. Iquere yo'ojë care'ni, cajë seto quëaye peoji. ¿Jere quëaye'ni, iti cajë yo'ose'e peoto?”

⁴¹ Jaje se ca tējini jeopi, iti yo'oye.

20

Pablo, Macedonia, Cui'ne Greciana Saiye

¹ Josa yo'ojë ca tējisi jeteyo'je Pablopi sehuosicohua'ire soini yëhuo tējini saiye caquë pëpani Macedoniana saji'i. ² Sani si'a hue'ña jaro pa'i daripëana do'i sai sehuosicohua'ire sihua ëaye yëhuo huasoquë cuji'i. Cuni tējini jeteyo'je Greciana t'i'api. ³ T'i'ani jaron a toaso ñañëohua'ire pëapi. Pëasiquëpi

pa'iquēpi Siriana sai yohuēna aya mēni tējiquēpi ite judío pai huañu'u cajē cui'ñase'ere asapi. Asani Macedonia yejaja'a cui'naēpi tēto sai quēopi co'isi'i cuasapi. ⁴ Cuasani saina, i ja're conī saē'ē, Sópater Berea aquē, Pirro mamaquē, Aristarco, Segundo Tesalónica acohua'i, Gayo Derbe mamaquē, Timoteo, Tíquico. Cui'ne Tróximo Asia yeja acohua'i saē'ē. ⁵ Saisicohua'ipi Maija'quē do'ijēpi yēquēre Troaspi utehuē. ⁶ Utejēna, yēquēpi levadura co'mema'a ao aīne tsi'sini yo'o tējini, Filipos daripēpi etani jai yohuēja'a cinco mu'seña saijē tī'ahuē, Troasna. Tī'ani jaronā siete mu'seña pēahuē.

Pablo Troas Pa'iyē

⁷ Huajē mu'se pa'ina, Jesús yo'ose'ere cuasajē ao jē'yeni añu'u cajē tsi'sisicohua'ipi pa'ijēna, Pablōpi ñatasi mu'se saiyeque pa'iji caquē ai yēhuopi, ñami jopo pa'i macare paja'a. ⁸ Yēhuoquēna, emēje'repa tu'rihuēna tsi'sisicohua'ipi paē'ē, jaiye toa tsēopēa tsēo sitore. ⁹ Pa'ijēna, te'i posē Eutico hue'equēpi hue'se ña sa'rona ja'rusiquēpi ñuji'i. Ñu'iquēpi, Pablōpi airepa tsoe quēaye sēte cai huēoni yureta'a canī huesēni jaro toaso ya'ripa emēje're papi tomesi. Tomeina, ju'isiquēni coani huēohuē. ¹⁰ Jaje ju'isiquēni oarena, Pablōpi cajeni jai capi posēna jani su'cuapi. Su'cuani capi, sehuosicohua'ire: “Quēquēma'pē pa'ijē'ē. Huajēquē api.”

¹¹ Cani ja jeteyo'je, ja'nē pa'i sitona mēni ao yētoni ani jare Maija'quē coca quēaquē ñatapi. Nata tomequēna, caye jeoni saji'i. ¹² Saina, yecohua'ije tsihua'ere huajēquēre sahuē. Sajē ai sihuajē saē'ē, iti yo'ose'ere cuasajē.

Mileto Saiye

¹³ Cutihuēja'a sasi'i caēna, yēquēpi du'ru saē'ē, yohuēja'a Asón daripēna. Jaronā Pablōre i case'eye pa'ye ayañu'u cajē. ¹⁴ Yo'osicohua'ipi Asónna ite tī'ahuē. Tī'arena, aya mēquēna, sani i ja're conī Mitilenena tī'ahuē. ¹⁵ Tī'asicohua'ipi jaropi sani se ñatasi mu'se Quío daripē je'ñere paja'a sa saē'ē. Sa sani se ñatasi mu'se, Samos yo sa'rona tī'ahuē. Tī'asicohua'ipi se ñatasi mu'se Meletona tī'ahuē. ¹⁶ Jaje yo'ohuē, Pablōpi esa Jerusalēna tī'ani du'ru quēise'e tēa fiestare pasi'i caquēna. Ipi Efesona saisiquē pani Asia yejana ai tsoe pēayere coequēna, jaje yo'ohuē.

Efeso Sehuosicohua'ire Yēhuoye

¹⁷ Miletoe Pablo pa'i Efeso sehuosicohua'ie jəahua'ire soipi. ¹⁸ Soina, asani datena, capi, jaohua'ire:

“Yē'ē du'ru macarepa Asiana tī'asi mu'se aquēpi yē'ē pa'i yo'ose'e asacohua'i a'ē, mēsaru. ¹⁹ Si'anē mēsaru ja're pa'i jerepa pa'i a'ē caquē yo'oma'ē mai Ejaēre necaiyē. Israel paipi yē'ere jaiye josa yo'oñu'u cuasajē yo'o jopopi ai yo'oquē mēsarute otare papi oi quēahuē. Jaje pa'ina, ²⁰ mēsarute de'oye pa'iyē isiyere quēa jujani jeoma'ē pai tsi'si hue'ñana cui'ne mēsaru huē'ñana cu'i quēarojaē'ē. ²¹ Jaje quēaquē Israel paire cui'ne griego paireje cahuē, Maija'quēna ponēni mai Ejaē Jesucristore sehuojē'ē.” ²² Jaje mēsarute quēasiquēpi yureta'a joyore papi Jerusalēna saiye pa'iji caquē yē'ere cuañequēna, jaronā saija'quē a'ē, yē'ere yo'o ja'ñe huesēquē. ²³ Coa iyese'e de'o joyo quēaquēna, asaquē pa'iyē, mē'ere co huē'ñapi cui'ne ai yo'oyepi uteji. Jajese'e caji, yē'ē sai daripēa ñape. ²⁴ Jaje pa'iquēta'are yē'ē cato, yē'ē pa'iyere ai oi me neja'quē a'ni cama'ē pa'iyē. Coa sihuaquē yē'ē pani tēji macaja'a de'o cocare Maija'quē paire oiyere Ejaē Jesús quēacajjē'ē caquē isise'ere ne saoyese'e pa'iji.

²⁵ Mésaru yè'è quèaquèna, Maija'què cuañe tē'te asasicohua'i yè'ère tìjupè ña coñe paja'cohua'i a'è. Jaje yure cato asayè coa caye pañè. ²⁶ Jaje pa'ina, mésarute caye yèyè, mésaru acohua'ipi ne huesèto yè'è quèama'è pa'isi do'i peosipi. ²⁷ Mésarute tsoe si'aye Maija'què cuasa nèose'ere yo'ose'ere si'aye yahueye peoyerepa quèahuè. ²⁸ Jaje pa'iyè sète mésaruja'a co'ye ñare pajè pa'ijè, i tsie do'ipi huerosicohua'ire si'a sehuosicohua'ire Maija'què tsecohua'ire yèi ñamare ñacohua'i yo'oyeje pa'ye de'oye ñacajj'è, de'o joyopi mésarute ñacaicohua'i pa'ijajè caquè nesicohua'i sète. ²⁹ Yè'è saisi jeteyo'je yai ai yèyeje pa'iohua'ipi sehuosicohua'ire nejo saon'u cajè yecohua'ipi daija'cohua'i a'è. ³⁰ Yequeje jare mésaru acohua'ipi cosoyere ye'yajè yo'ojaj'cohua'i a'è sehuosicohua'ipi iohua'ini tuijajè cajè. ³¹ Yè'è mésaru ja're toasq ometèca pa'i mu'señapi cui'ne ñamiñapi otarepa oi pai ñapere yèhuoye jeoma'è yèhuose'ere huanèyema'pè jare cuasajè ñare pajè pa'ijè'è.

³² Maija'què do'ijè, mésarute Maija'quèna cui'ne i oi coca cayena isi nèonè. Ja coca tutu què'yepi mésaru joña jerepa de'oye cuasaye necaiyena cui'ne si'aye i ca nèose'ere i de'o paina isiyena. ³³ Yecohua'i co'amañare, curiquère, cañare oima'è paè'è. ³⁴ Coa ai jerepa yè'è jètèpi nequè yè'ère caraye tì'acquè pahuè. Paquè cui'ne yè'è ja're conì pa'icohua'ireje cōca'è'è, yè'èpi nequè. Jaje yo'oye mésarupi ñahuè. ³⁵ Ñajèna, mésaruteje jaje co'amaña nejè yecohua'ire co'amaña peocohua'ire cōcaicoa caquè ye'yahuè, si'anèpi. Jesús caquè pa'ise'ere cuasajè i case'e cato caji: "Isi cuañoni sihuaye jerepa sihuaye pa'iji, yecohua'ina se isini."

³⁶ Ca tējini Pablo do're ja'runi Maija'quère seji'i, iohua'i ja're conì. ³⁷ Ja maca Pablora ai oijè su'cuani sihuahuè. Jaje yo'ohuè, ipi yè'ère tìjupè ña coñe paja'cohua'i a'è caèna. Ja maca yureta'a te'e saijè sani i sai yohuè què'rorè pajà'a jèojajè'è. ³⁸ Pablopi yè'ère tìjupè ti ñañe paja'cohua'i a'è case'e cuasajè ai oicohua'i paè'è. Pa'ijè Pablo ja're conì yohuèja'a saè'è.

21

Pablopi Jerusalénna Saiye

¹ Maija'què do'ijère jèoni aya mèni te'ere papi Cos daripèna saè'è. Sani ñatasi mu'sepi Rodasna tì'ahuè. Tì'ani jaopi Pátarana saè'è. ² Sani Pátarana jai yohuè tì'ahuè, Feniciana saiconi tì'ani iona ayamè'è. ³ Aya mèni saicohua'ipi Chìpre saodohuè coa ñajè saè'è. Ari te'tere pa'iona, ñajè saicohua'ipi Siriana tì'ahuè. Tì'ani Tiro yo sa'rona co'amaña ma'ñe pa'iyè sète jàrona yohuè sè'ao. ⁴ Sè'aona jàrona Maija'què do'ijère tì'ahuè. Tì'ani iohua'i què'rona pèahuè, siete mu'seña. Pèarena, de'o joyopi Pablo ai yo'o ja'ñere quèaquèna, asani cahuè, Pablora Jerusalénna saima'è pa'ijè'è. ⁵ Jaje casicohua'ita'are siete mu'seña tètò saisi maca etani saè'è. Saijèna, si'aohua'i èmèohua'i cui'ne nèjohua'i tsj maña conì yèquè ja're daè'è, pai daripè hue'sere pana. Datena, jàrona mejahuèna do're ja'runi Maija'quère sei'è. Seni tējini saiye cajè pèpani, ⁶ jai yohuèna aya mèni yèquè cato saè'è. Saijèna, iohua'ipi iohua'i huè'ñana co'ihuè.

⁷ Tiropi Tolemaidana tsiaya saiye sani tējini Maija'què do'ijère pèpani te'e mu'se itì macana pèahuè, iohua'i ja're conì. ⁸ Ñatasi mu'se saicohua'ipi Cesareana tì'ahuè. Tì'ani Jesús jèjo saocohua'ire cōcaicohua'i siete aquè Felipe huè'ena pèahuè, de'o coca quèaquè huè'ena. ⁹ Jaè Felipepi cuatro mamajère nomi tsire huejama'cohua'ire paquè pajj'i. Jàohua'i cato yequè mu'se pa'i ja'ñere quèacohua'i paè'è, Maija'quèpi quèaquèna. ¹⁰ Ja huè'ere tsoe mu'seña maña pa'ijèna, daji'i, Agabo Judeapi. Jaè cato yequè mu'se yo'o

ja'ñere quëaquë pajji'i. ¹¹ Pa'ipi tütani yëquë ña hue'ña Pablo tëicore ini jëña cui'ne nëcañoa co'ye jja'a huepi, huëni capi:

“Ñeje iye tëica paquëre hueja'cohua'i a'ë, judío paipi Jerusalénna ja jeteyo'je tì paina isija'cohua'i a'ë, ite. Jaje caji, de'o joyopi.”

¹² Caquëna, asani yëquë Pablote cöcohua'ipi cui'ne ja daripë sehuosico-hua'ipi Jerusalénna saima'ë pa'ijë'ë, cajë ësehuë. ¹³ Ësejë cajëna, Pablopi capi: “¿Me yo'ojë oiye'ni, yë'ëre co'a ju'iñe'ni? Yë'ë Jerusalénna ju'iñe de'oji, huësiquëpi mai Ejaë Jesús yëye yo'oto.”

¹⁴ Jaje caquë Jerusalénna sasi'i caquëna, asani ite pëajë'ë caye jeoni cahuë:

“Mai Ejaë yëyeje pa'ijaquë.”

¹⁵ Ja jeteyo'je co'amaña de'hua tējini Jerusalénna saë'ë. ¹⁶ Saijëna, Cesarea pai sehuocohua'ipi yëquëre cöni saijë sahuë. Sani jaohua'ipi Jerusalénna tì'ani Mason huë'ëna sahuë, yëquë pëaja'tona. Mason cato Chipre aquë pajji'i, ai tsoe Maija'quë coca sehuosiquë pajji'i.

Pablopi Jacobo Quë'rona Pa'iyë

¹⁷ Jerusalénna tì'ajëna, sehuocohua'ipi sihuajë yëquëre pëpahuë. ¹⁸ Pëparena, ñatasi mu'se Pablo ja're cöni Jacobo quë'rona do'i saë'ë. Sa tì'ajëna, jarote cui'ne si'aohua'i sehuocohua'i ëjaohua'i paë'ë. ¹⁹ Pa'ijëna, pëpa tējini Pablopi si'aye quëapi, judío pai peocohua'ire quëaröjaina, Maija'quëpi jaohua'ire necaise'ere. ²⁰ Quëaquëna, asani Maija'quë ai de'oji cani Pablöre cahuë:

“Maija'quë do'iquë, de'oji më'ëre quëañu'u. Jai pai Israel pai sehuosico-hua'i pa'iyë, iño. Jaohua'i cato Moisés cuañese'ere yo'oye pa'iji cacohua'i a'ë. ²¹ Jaje cacohua'ipi asayë më'ëpi judío pai yequë pai quë'ro pa'icohua'ire Moisés cuañese'ere yo'oma'pë caquë cui'ne ca'niye tëama'pë pa'ijë'ë caquë, cui'ne aiohua'i yo'ose'e yo'oma'pë caquë ye'yaji asayë. ²² Jaje asacohua'ipi më'ë iño daise'e asaja'cohua'i a'ë. ¿Jaje pa'ito me neja'cohua'i a'ni? ²³ Iyese'e më'ë yo'oye pa'iji cuasajë, iñore cajese'e pa'i ëmëohua'i pa'iyë johua'i Maija'quëre ca nëose'ere yo'oja'cohua'i. ²⁴ Jaohua'i ja're sani Moisés cuañese'ere yo'okuë jaohua'i ja're te'e si'sire tsoa tojë'ë, nañare tëa cuañöquë. Cui'ne më'ëpi jaohua'i tëa cuañö do'ijë saicaijë'ë. Jaje yo'okuëna, si'aohua'i ñani më'ëre sañope case'e coa case'e a'ë cuasajajë, Moisés cuañese'ere sehuocai më'ëje yo'okuëna, ña jujani. ²⁵ Tsoe toyahuë, yëquë cuasase'e judío pai peocohua'ipi sehuosico-hua'i yo'o ja'ñe. Jaohua'i cato yo'oye pa'iji, aiñe peoji de'huasi diusuna isisihua'i. Tsiejë aiñe peoji, cui'ne quío huëasicohua'ire aiñe peoji. Huejama'cohua'ipi ëmëre nomiore yo'oye peoji. Jaje toyahuë.”

²⁶ Jaje casi maca Pablopi cuatro ëmëohua'ire sapi. Sani ñatasi mu'se johua'i ja're te'e si'sire cuya tönì Maija'quëre së huë'ëna cacapi, johua'i ca nëosi mu'se tì'ajaja mu'se quëasi'i caquë. Jaje cani cayë, pai ñape Maija'quëre coa isiyere daja'a mu'se tì'aëna yo'o ja'ñere.

²⁷ Je'në siete mu'seña sa tëto saiye ja'i maca pa'ina, Asia yeja acohua'ipi Israel paipi Maija'quëre së huë'ere Pablo pa'ina, ñani paire ca huëohuë. Ca huëojë Pablo quë'rona sa tömejaë'ë, ²⁸ tutu cuijë:

“Israel pai cöcaijë'ë. Iquëpi si'a hue'ña cu'i maire sañope caquë ye'yaquë cui'ne Moisés cuañese'e cui'ne iye huë'e sañope caquë ye'yaquë. Jaje pa'ipi yure Maija'quë huë'ëna griego paire dapi, iye de'o huë'ere si'si necai, cahuë.”

²⁹ Jaje cahuë, Pablopi Efeso aquë Tróximo ja're cöni Jerusalénre pa'ina, ñasico-hua'ipi, judío pai peocohua'i ja're cöni Maija'quë huë'ëna cacapi cuasajë jaje cahuë.

³⁰ Jaje yo'ojëna, si'a ja daripë pa'icohua'i asani pëijë tsi'sini Pablote tseani hue'sena quërëjé sahuë. Hue'sena quërë etoni, Maija'quë huë'e eta sa'noa si'ñe sahuë. ³¹ Pablote ja maca huani jeoñu'u cajë yo'ojëna, yecohua'ipi soldado pai ëjaëre Coronelre, si'a Jerusalén acohua'i ai josa yo'oyë, quëahuë. ³² Quëarena, Coronelpi asani i soldado pai ja're con iiti yo'o hue'ñana huë'huëhuë. Huë'huë t'ajëna, ñani Pablote huaiye jëohuë. ³³ Ja maca Coronelpi t'iani i soldadore cuañepi. Pablote tseani caya quëna meapi huejé'ë caquë ja maca Pablote seji'i: "¿Ique mami a'ni?" caquë, cui'ne "¿iquere yo'oquëna, më'ëre sañope yo'oye'ni?" caquë. ³⁴ Seina, yecohua'ipi ai tutu cajëna, yecohua'ipi yequere tutu ai cajëna, asama'ë soldado daripëna sajë'ë, cuañepi. ³⁵ Cuañeina, sacohua'ipi je'nërepa soldado pai daripë mëicon a t'iani soldado paipi coa cuaijë sahuë, Pablote huajo yecohua'ipi ai josa yo'o do'ire. ³⁶ Sajëna, jai pai tutu cuihuë:

"Ite huaijë'ë".

³⁷ Sajëna, soldado huë'e caca maca Pablopi Coronelre capi, griego cocapi: "A'ri maña më'ëre casi'i." Caquëna, soldado ëjaëpi capi:

"¿Më'ë griego cocare caquë aë? ³⁸ Më'ë pa'ima'quë Egípto pai ëjaëre sañope yo'oquëpi, cuatro mil ëmëohua'i huaicohua'i ja're con pai peo hue'ñaja'a saisiquë."

³⁹ Caquëna, Pablopi capi:

"Paní, yë'ë cato Israel pai a'ë. Cilicia yeja Tarso daripë aquë a'ë. Jaje pa'ina, më'ëre señë, jaohua'ire coca casi'i."

⁴⁰ Caquëna, de'oji, caëna. Caquëna, Pablopi soldado huë'e mëiconi nëcaquë jëtëpi ja'jëquëna, ñani coca caye jeorena, Pablopi hebreo cocapi capi, Israel paire:

22

¹ "A'yë dohuë, cui'ne ja'quëohua'i asajë'ë si'aye quëasi'i, mësarute."

² Jaje hebreo cocapi caquëna, asani Pablo caye ai jerepa jo'cua jëoni cama'pë asajëna, capi:

³ "Yë'ë Israel pai a'ë. Cilicia yeja Tarso daripëna coasiquë a'ë. Jaje pa'ipi iye daripë Jerusalëna ai de'ohuë. Ai de'oquëna, Gamalielpi yë'ëre ye'yapi, mai aiohua'i cuañese'ere si'aye. Ye'yasiquëpi si'aye Maija'quë yëye yo'osi'i caquë de'hue yo'ohuë, mësarú yo'oyeje pa'ye cui'ne. ⁴ Jesús ye'yase'ere ësequë ite sehuocohua'ire huani jëosi'i caquë ite sehuocohua'ire tseani si'seni co hue'ñana jëjo sahuë, ëmëohua'ire cui'ne nomiohua'ire. ⁵ Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaërepa cui'ne si'a Israel aiohua'i asayë. Yë'ë jaje yo'ose'le, jaohua'ipi Damasco acohua'ina Israel paina toyani jëjo sahuë, Jesure sehuocohua'ire co'equë tseani iño Jerusalëna dani si'seye pa'iji caquë."

Pablopi I Sehuose'ere Quëapi (Hch 9.1-19; 26.12-18)

⁶ Ma'aja'a sai Damasco t'iañe ja'i maca pa'ina, jopo mu'se ma'tëmopi ai miañerepa yë'ëna ju'api. ⁷ Ju'aquëna, yejana tomehuë. Ja macapi asahuë, yë'ose'le: "¿Saulo, Saulo me yo'oquë yë'ëre josa yo'oquë'ni?" ⁸ Caquëna, sehuohuë. "¿Ne a'ni ëjaë?" cahuë. Caquëna, capi: "Yë'ë Jesu a'ë. Nazaret aquë a'ë, më'ë josa yo'oquë." ⁹ Caquëna, yë'ëre cocohua'i cato miañe ñajëta'a Jesús cayete asama'pë quëquësicohua'i pateña. ¹⁰ Pa'ijëna, Jesús caquëna, asani cahuë: "¿Iquere yo'oja'quë a'ni, Ejaë?" Caquëna, mai Ejaëpi capi: "Huëni Damascona saijë'ë. Jaropi më'ë yo'o ja'ñe quëaye pa'iji." ¹¹ Ai miañepi

ju'a huesouna, ñama'quë de'ohuë. Yë'ëre cöcöhua'ipi jëtëre tse'ejë sahuë, Damascona.

¹² Jarote Ananías Moisés cuañese'e yo'oquëpi Damascora pëasiquëpi pajil'i. Jaë cato ai de'oquë api, si'aohua'i judío pai cajëna, pa'iquë pajil'i. ¹³ Damascona ti'ani pëahuë. Pëaëna, Ananíaspi dani nëcaquë capi: 'Saulo yë'ëre yo'jei, yure më'ëpi ñahe pa'iji. Caquëna, ñahuë, iti macapi.' ¹⁴ Ja maca yë'ëre capi: 'Mai aiohua'i Diosupi i yëyere asaquë yo'ojaquë caquë më'ëre jo'ya nepi, nuhe pa'ini ñaquë cui'ne Jesús cayere asaquë yo'oja'quëni soipi. ¹⁵ Jaje pa'ina, më'ë ñase'ere cui'ne asase'ere si'aohua'ire quëaye pa'iji. Më'ë cato i pa'yere quëacaiquë pa'ija'quë a'ë. ¹⁶ ¿Yure me yo'oquë utequë'ni? Huëni do cuañjë'ë, mai Èjaë mamire cuasaquë më'ë co'aye yo'ose'e tsoa tösiquë pa'iquë.'

Judío Pai Peocohua'ire Quëaquë De'ose'ere Quëaye

¹⁷ Jeteyo'je Jerusalëna co'ini Maija'quëre së huë'ena cacani Maija'quëni sëi cani ñaheje pa'ye ñahuë. ¹⁸ Ñaquëna, Èjaëpi yë'ëre capi: 'Esa Jerusalëni etani saijë'ë. Iye daripë pa'icohua'i yë'ë coca më'ë quëaye asacaiye paja'cohua'i a'ë.' ¹⁹ Caquëna cahuë: 'Èjaë, me jaohua'ire quëaye'ni, tsoe jaohua'ipi yë'ë më'ëre sehuocohua'ire judío pai tsi'si hue'ñana sai tseaquë të'caquë cui'ne co hue'ñana coquë yo'ose'e asacohua'ire. ²⁰ Cui'ne më'ë jo'yaë Estebanre huani jeojëna, yë'ëpi huaicohua'i caña ñacai nëcaquë huaiye de'oji cuasahuë. Si'a pai asayë, yë'ë yo'ose'e.' ²¹ Caquëna, mai Èjaëpi yë'ëre capi: 'Saijë'ë. So'ona jëjo saosi'i, yë'ë cocarepa yequë paire quëaja'quëre, Israel pai peocohua'ini,' capi."

Coronel Yo'oye

²² De'oye iye ca macaja'a asa tējini ai tutu cui huëohuë:

"Huajëquë pa'ito co'aji. Me huajëquë pa'ija'quë."

²³ Jaje jëoñe peoyerepa ai tutu cuijë pëijë jöhua' ju'i sara du'teni jeajë cui'ne ya'o ne'ñare ëmëje'ena jeajë yo'ohuë. ²⁴ Yo'ojëna, soldado huë'ena Pablora con i ca'ni mepi si'sejë'ë. ¿Si'sejëna, quëajaquë i co'aye yo'ose'e. Iquere yo'oquëna, ai sañope cayë'ni? Asasi'i caquë cuañepi, Coronelpi.

²⁵ Si'señu'u cajë huëni yo'ojëna, Pablora Capitánre capi:

"Yë'ë yo'ose'e asama'pë si'seye peoji. Cuañese'e pa'iji, yë'ë romano a'ë."

²⁶ Caquëna, Capitánpi asani sani i ëjaëre capi:

"Iquëre de'hua ñani yo'ojë'ë. Romano api."

²⁷ Caquëna, Coronelpi dani capi:

"Yë'ëre quëajë'ë. ¿Romano a'ë, më'ë?"

Caquëna, Pablora capi:

"Jëjë'ë."

²⁸ Caquëna, Coronelpi capi:

"Jaiyë curiquë saini yë'ë romano pai de'ohuë."

Caquëna, Pablora capi:

"Yë'ë saïne pahuë. Yë'ë cato tsi'nëna romano pai a'ë." ²⁹ Caquëna, si'señu'u cajë yo'osicohua'ipi ite jëoni sateña. Cui'ne Coronelpi romanore huejë'ë cuañesiquëpi quëquëpi.

Judío Pai Èjaohua'ire Pablo Case'e

³⁰ Ñatasi mu'se Coronelpi Israel pai Pablora sañope case'ere asasi'i ique do'ire sañope cayë'ni caquë Maija'quë huë'e ñacai ëjaohua'ire cui'ne judío pai

yo'oye asani ca tēji ējaohua'ire tsi'sopi. Aiohua'ire tsi'soni Pablote quēna mea joyeni tsi'si hue'ñana daēña.

23

¹ Sa nēcouna, Israel pai yo'oye asani ca tēji ējaohua'ire Pablopi ai ñani capi: “Maija'quē do'ijē, iye macaja'a Maija'quē ña hue'ña yē'ē ai cuasaquē co'a ju'i pa'iyē pañē.”

² Caquēna, Ananíaspi Maija'quē huē'e ñacaicohua'i ējaēre papi Pablote ja'ye nēcacohua'ire capi: “Yē'opona tētoji'ē.” ³ Cuañequēna, Pablopi ite capi:

“Mē'ēni coa caquēre Maija'quēpi tētoja'quē api, mē'ē cato Moisés cuañese'epi yē'ē yo'ose'ere asani ne de'huaja'quēpi ja'rusiquēpi ñu'iñē, ja maca. Jaje pa'ita'a ¿me yo'oquē tētoji'ē, cuañequē'ni? Jaje cani mē'ēpi Moisés cuañese'ere sañope yo'oyē.”

⁴ Caquēna, ite maca nēcacohua'ipi ite cahuē:

“¿Maija'quē huē'e ñacaicohua'i ējaēre pare pēi sañope caquē?” ⁵ Cajēna, Pablopi capi.

“Do'ijē ējaēre huesēquē cahuē. Ējaēpi asani jaje caye para'huē. Maija'quē toya pēpē caji: ‘Pai ējaēre pēi sañope cama'ē pa'ijē'ē.’”

⁶ Cani ja jeteyo'je, Israel pai yo'oye asani ca tējicohua'i acohua'ipi saduceo pai cui'ne fariseo pai pa'iyē asani, Pablopi tutu capi:

“Do'ijē, yē'ē fariseo'ē. Fariseo tsēcapi aquē a'ē. Ju'isicohua'i huēiye pa'iji cuasa do'ire tseca cuañosiquē pa'iyē.”

⁷ Jaje caēna, fariseohua'ipi, saduceohua'i ja're sañope yo'ojē cajē caya tsēca huahuē, tsi'isicohua'ipi. ⁸ Saduceohua'i cato ju'isicohua'i huēiye pañē, cui'ne huiñaohua'ijē peoyē, cui'ne joyoje peoyē cacohua'i a'ē. Jaje pa'iquēta'are fariseohua'ipi ju'isicohua'i huēiye pa'iji, cui'ne huiñaohua'ijē pa'iyē cui'ne joyoje pa'iji cuasacohua'i a'ē. Jaje pa'ina, sañope cahuē. ⁹ Ai cuijē yo'ojē cajēna, fariseo acohua'i cuañese'le ye'yacohua'i huēni nēcani cahuē:

“Iquē co'aye yo'ose'e peoji. Jaje pa'ina, joyopi quēaquēna, panita'a huiñaēpi quēaquēna, casiquēni huesējē yo'ojē Maija'quēni sañope yo'oye pa'ini, cuasayē.”

¹⁰ Cajēna, ai jerepa sañope yo'ojēna caye pajl'i. Pa'ina, Coronelpi Pablote yo'ojē huani jēo ma'ñe caquē ca'raquē i soldado paire quērēajija'cohua'ire jējē saopi. Jaohua'ipi dani etoni soldado pai huē'ena cui'naēni sañajē caquē.

¹¹ Se na'isi ñami mai Ējaēpi ñai nēcani Pablote capi: Tutu hue'ejē'ē, yo'o jujahuē cuasama'ē. Iño Jerusalén yē'ē coca quēase'ejē pa'ye cui'ne quēaye pa'iji, Roma daripēna yē'ē coca.

Pablote Huañu'u Caye

¹² Natasí mu'se Israel pai acohua'ipi Pablote huañu'u cuasa nēohuē. Cuasani, Pablote huaima'pē pani añe cui'ne ucuye peoji, ca nēo huesohuē. ¹³ Jaje, ca nēosicohua'ipi cuarenta pai jerepa pa'ē. ¹⁴ Jaohua'ipi sani Maija'quē huē'e ñacaicohua'i ējaohua'ire cui'ne Israel pai aiohua'ire quēahuē:

“Yēquēpi Pablote huaima'pē atu yēquēna co'ayepi tōmejaquē cahuē. ¹⁵ Jaje pa'ito yure mēsarupi cui'ne Israel pai yo'oye asani ca tējicohua'ipi soldado ējaēre seji'ē, Pablote ñamina'a tūjupē darēna, yequē dahuēre seni asañu'u pa'iji cajē. Cajē setēna, dajēna, yēquē utecohua'ipi ite tsi'si hue'ña ja tū'ama'ēna, huani jēoye pa'iji.”

16 Ja ca nēose'ere Pablo yo'jeo mamaquēpi asani soldado daripēna cacani Pablote quēapi. 17 Quēaquēna, asani Capitánre te'ire soini ite capi:

“Iquē posēre saǰ'ē, mē ējaē Coronel quē'rona, ite quēaye paǰi.”

18 Caēna, capitánpi posēre soldado ējaē quē'rona sani capi:

“Pablo cosiquēpi yē'ere soini iquē posēre mē ējaē quē'rona saǰ'ē. Quēaye paǰi, seǰ'i, yē'ere.”

19 Caquēna, soldado ējaē paǰi peo hue'ñana tshhua'ēre jētēna tseani sani te'ire seǰ'i:

“¿Iquere quēaja'quē a'ni, yē'ere?”

20 Caquēna, tshhua'ēpi capi:

“Israel paǰi acohua'ipi te'e jaje yo'oñu'u cuasasicohua'ipi mē'ere seǰa'cohua'i a'ē, ñamina'a Pablote saǰaquē cajē ca tēǰi ējaohua'i ña hue'ñana, ai dahuērerepa i yo'ose'e seni asañu'u cajē cayeǰe pa'ye cǰa'cohua'i a'ē, coa yequere cuasajē. 21 Jaje seto sehuocaima'ē pa'ijē'ē. Cuarenta paǰi jerepa catini uteyē, Pablote huani jeoma'pē pani aǰne cui'ne ucuye pañu'u ca huesēsicohua'ipi. Jaohua'ipi yure cui'ñani uteyē, coa mē'ē sehuoyese'e uteyē.” 22 Caquēna, soldado ējaēpi tshhua'ēre yureta'a yecohua'ire quēama'ē pa'ijē'ē yē'ere quēase'e cani jējo saopi.

Felipe Quē'rona Saye

23 Soldado paǰi ējaēpi cayaohua'ire i Capitán acohua'ire soini iye ñami a las nueve pa'i maca Cesareana saiyeque pa'iji ne de'huajē'ē docientos soldado paǰire yeǰa saǰa'cohua'ire, setenta caballoǰa'a saǰa'cohua'ire, cui'ne docientos uitu saǰa'cohua'ire, caquē cuañepi. 24 Cui'ne Pablo ñu'i saǰa'quere caballore ne de'huajē'ē, ējaē Felix quē'rona huajēquere jēasiquēni de'oye ñacaiǰē sacaiǰē'ē, cuañepi. 25 Jaohua'i ja're cōni toyasicoire jējo saopi. Toyase'e cato cǰi:

26 “Romano ējaē jerepa pa'i, mē'ere pēpayē. Yē'ēpi Claudio Lisiaspi. 27 Israel paǰipi iquere Pablote tseani huani jeoñu'u cajē yo'ojēna, yē'ēpi romano api asani yē'ē soldado paǰi ja're sani ite huasohuē. 28 Israel paǰi ite sañope case'ere asasi'i caquē jaohua'i ējaohua'i tsi'si hue'ñana Pablote sahuē. 29 Sani asaquēna, Pablopi johua'i cuañese'e cayere yo'oma'ē tiñe yo'o do'ire sañope caye pa'iji. Jaje pa'ina, huani jeoñe peopi, ite. Cui'ne co'acohua'ire co hue'ñana coyeǰe peopi. 30 Jaje pa'iquēta'are judío paǰipi huani jeoñu'u cuasajē yo'oyere asa ti'ani iquere mē'ē quē'rona jējo saoyē. Jējo saoyē cui'ne ite sañope yo'ocohua'ireǰe sei'ē, mē'ē asa hue'ñana sani ite sañope payere cajē'ē, caquē. Ca tēǰihuē.”

31 Ja maca soldado paǰi iti cuañese'ejē ñami saǰē Pablote Antípatris daripēna sahuē. 32 Ñatasi mu'se soldado paǰi quēo saicohua'ipi huē'ena co'ihuē. Co'ijēna, caballo saicohua'ise'e Pablo ja're cōni saē'ē. 33 Ñatasi mu'se Cesareana ti'ani toya ja'hua romano ējaēna isijē cui'ne Pablote isihuē. 34 Isirena, toya ja'hua seña tēǰini Pablote seǰ'i: ¿Ique yeǰa aquē a'ni? Seina, Cilicia yeǰa aquē a'ē capi. Caquēna, asani, 35 capi:

“Mē'ere co'aye cacohua'ipi datena, mē'ere asasi'i.”

Jaje caquē Herodes huē'ena iquere sani de'hua ñajē'ē, capi, Felix.

24

Pablapi Felixre Caye

1 Cinco mu'seña tēto sai maca Maija'quē huē'e ñacaicohua'i ējaērepa Ananíaspí cui'ne aiohua'i cōni daē'ē. Daiǰēna, cui'ne iti coca caquērepa

Tertuloje daji'i. Jaohua'i cato pai ëjaë quë'rona da'ë, Pablote sañope cañu'u cajë. ²Dani Felix quë'rona tsi'sijëna, Pablote dahuë. Darena, Tertulopi sañope ca huëopi, ñeje:

“Ëjaë Felix, më'ëpi de'oquëpi iye yejaña ñacaina, ai yo'oye peoyë. Cui'ne më'ëpi de'oye cuasaquëpi cuañequëna, yëquë pai si'aohua'i ai jerepa de'oye pa'iyë. ³Si'a hue'ña më'ëre de'oye cayë. Yëquë romano Ëjaë më'ë Felix ai jerepa pa'i. Jaje pa'ina, ai sihuayë. ⁴Më'ëpi tsoe cajëna, ai yo'oma'quë cuasajë a'ri maña cañu'u yëquë cuasajë daise'e asacajj'ë, yëquëre. ⁵Iquë tiro saicohua'i Nazareno hue'yosicohua'i ëjaëpi ai josa yo'oquë api. Si'a hue'ña Israel paire yequere ye'yaquë cunirojai quëapi, yequë tsëcapëa nequë. ⁶Jaje pa'ipi Maija'quë huë'e de'oconci si'si nesi'i caquë yo'oquëna, ñani itë tseahuë, yëquë cuañese'e cayeje pa'ye ne de'huañu'u, cajë. ⁷Jaje yo'ojëna, Soldado pai ëjaë Lisiaspi dani ai tutu jio dani Pablote sapi. ⁸Sani Pablote sañope yo'ocohua'ire cuañepi, më'ë quë'rona sani quëaye pa'iji caquë. Yure më'ëpi Pablote seni asajë'ë. Seni asani si'aye yëquë caye nuñerepa sañope caye a'ë asaja'quë a'ë, më'ë.”

⁹Caquëna, si'a Israel pai nuñerepa caji, cahuë, iti maca pa'icohua'i. ¹⁰Cajëna, romano pai ëjaëpi yure caye pa'iji, caquë jëtëpi iñoquëna, Pablopi ca huëopi:

“De'oji sihuayë, tsoe ometëcana ëjaë pa'i Israel pai yo'oye asani ne de'huaquëpi asaquëna, yë'ë yo'ose'ere sañope sehuoye pa'ina. ¹¹Coa doce mu'seña pa'iji, Jerusalëna yë'ë ti'ase'e Maija'quëre sesi'i caquë. ¹²Ti'asiquëpi pa'i te'ireje sañope caye pahuë. Jai pai tsi'sini josa yo'ojajë caquë ca huëoyeje pahuë. Maija'quëre se huë'ere pa'i tsi'si huë'ere jai daripëre josa yo'oye pahuë. ¹³Yë'ë co'aye yo'oma'ë pa'isiquëre jaohua'i me iñoja'cohua'i a'ni, më'ëre. ¹⁴Nuñerepa quëasi'i. Maija'quëre sehuoyë, jaohua'i tiro sai ma'a'ë cacore. Maija'quë yëyere yo'oquë pa'iyë. Si'aye Maija'quë coca toyapë, Moisés cuañese'e, Maija'quëre quëacaicohua'i toyase'e si'aye nuñerepa case'e a'ë, cuasani sehuoyë. ¹⁵Jaohua'i cuasayeje yë'ë cui'ne cuasayë, yequë mu'seña Maija'quëpi ju'isicohua'ire huëojajë api, de'ocohua'ire cui'ne co'acohua'ire. ¹⁶Si'a mu'seña Maija'quëpi yë'ëre ñaquëna, cui'ne paipi yë'ëre ñajëna, asani nuñerepa de'oye yo'osi'i caquë ai yo'oyë. Jaje pa'ina, Maija'quëre ca'raye pañë, paireje.

¹⁷Tsoe ometëca yequë pai darire pa'isiquëpi iño yë'ë quë'rona co'ihuë. Co'ini ti'ani peocohua'ire cöcasi'i cui'ne Maija'quëre isisi'i caquë Maija'quë huë'ena cacahuë. ¹⁸Cacani Moisés cuañese'e yo'oni si'sire cuya tosiquë pa'ina, Asia acohua'i Israel pai acohua'i yë'ëre ñahuë, jai pai ja're pa'iyë paquëna, cui'ne josa yo'oma'ë pa'ina. ¹⁹Yë'ë sañope case'e pa'ito, yë'ëre ñasicohua'ipi dani caye pa'iji. ²⁰Judío pai yo'ose'ere asani ca tëji ëjaohua'i tsi'si hue'ñare pa'i maca yë'ë co'aye yo'ose'ere ti'asicohua'i pani, icohua'i iye maca pa'icohua'ipi sañope cajajë. ²¹Yë'ë te'erepa johua'i ja're pa'i maca tutu cahuë, ñeje: Ju'isicohua'i huëiye pa'iji asa do'ire yure mësarü yë'ëre sañope yo'oye cahuë, co'aye case'e pani jase'e pati'ne pa'io.”

²²Jaje caquëna, Felixpi Jesure sehuocohua'i pa'iyere asaquëpi capi:

“Soldado ëjaë Lisiaspi daquëna, nuñerepa asasi'i mësarü yo'ojë caye.”

²³Cani Capitánre cuañepi Pablote coma'ë ñajë'ë. I cajeohua'ipi dani itë cöcaji'cohua'i a'ë. Jaohua'i cacaye de'oji, capi.

²⁴A'ri maña tsoe mu'seña pa'i maca Felixpi cui'ne i paco Drusila cöni daji'i. Jao cato Judía paio paco'ë. Felixpi dani Pablote quë'rëjajj'ë, caquë cuañëina. Quë'rëjatena, dani Jesucristore sehuoni pa'iyere Pablopi quëaquëna, asapi.

²⁵ Asaquëna, Pablopi nuñerepa pa'iyere cui'ne yëyere quëco saojë pa'iyere, cui'ne yequë mu'se pai ñape yo'ose'e ca de'hua ja'ñere quëaquëna, asani Felixpi quëquëpi. Quëquëni capi:

“Saijë'ë, yurë cato yequë mu'se më'ëre soini asasi'i.”

²⁶ Yeque cato Felix cuasapi, Pablopi curire isijaquë, isina joye saosi'i. Jaje cuasaquë si'anë soiquë coca caquë yo'opi. ²⁷ Caya ometëca sa tëto saquëna, Felixpi etaëna, Porciô Festo romano ëjaë de'opi. Israel pai ìte sihuaja'cohua'i a'ë, cuasaquë Pablote etoma'ë paji'i.

25

Festore Quëaye

¹ Festopi romano ëjaë de'oni toaso mu'seña sa tëto sani Cesareapi Jerusalëna maji'i. ² Mani ti'aëna, Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ëjaohua'ipi cui'ne Israel pai aiohua'ipi Pablote sañope coca case'ere quëareña. Quëajë seteña. ³ Pablote Jerusalëna jëjo daojë'ë cajë jaohua'i cato daina, huani jëoñu'u cajë sei'ë. ⁴ Sejëna, Festo capi: “Pani Cesareare Pablo cosiquëpi paji'i. Jarore pa'ijaquë. Yë'ëpi ëa maca jarona sasi'i.”

⁵ Ja maca capi:

“Mësarü ëjaohua'ipi yë'ë ja're cõni Cesareana saijë'ë. Sani sañope ìte coca pa'ito jarona quëajë'ë.”

⁶ Festopi ocho mu'seña panita'a diez mu'seña Jerusalën pani tējini Cesareana co'ipi. Co'ini ñatani pai yo'oye ne de'hua huë'ñana sani ja'runi ñu'i Pablote dajë'ë, cuañepi. ⁷ Cuañëina darena, Israel pai Jerusalën daisicohua'ipi jaiye co'aye yo'osiquë api cahuë. Jaje iohua'i sañope caye pa'iquëta'are ì yo'ose'ere iñojë quëayere pahüë. ⁸ Pajëna, Pablopi sañope iohua'i cayere caquë capi:

“Co'aye ti yo'oma'quë a'ë, yë'ë. Judío pai cuañese'ere sañope yo'oma'quë a'ë, yë'ë. Maija'quëre se huë'eje sañope yo'oma'quë a'ë, cui'ne romano pai ëjaëreje sañope yo'oma'quë a'ë.”

⁹ Caquëna, Israel paipi sihuajajë cuasaquë Festopi Pablote seji'i:

“¿Jerusalëna saiye yëma'quë? Jarona yë'ëpi më'ëre sañope case'e ne de'huaja'quëre seji'i.”

¹⁰ Seina, Pablopi capi:

“Romano pai ëjaëpi pai yo'ose'e asani ne de'hua huë'ña'ë, iño. Yë'ë tayose'e pa'ito ne de'hua huë'ñare pa'iyë. Tsoe më'ëpi yë'ë quëaye asahuë, judío paire sañope co'aye yo'oye pase'e. ¹¹ Yë'ëpi ai co'aye yo'osiquë pa'ito huani jëoñe de'oji, ju'ñe pasi'i cama'ë pa'iyë. Jaje pa'iquëta'are yë'ëre sañope cayepi nuñerepa yo'ose'ere pare caye peoto, yë'ëre te'ije jaohua'ina isi ti'añe peoji. Jaje pa'ina, seña romano pai ëjaëre papi yë'ë tayose'e pa'ito asani ca de'huajaquë.”

¹² Caëna, Festopi ìte cõcuhua'ire sa'ñe coca cani cuasani Pablote caëña:

“Romano ëjaërepa quë'rona saiye seño jarona saiye pa'iji.”

Agripare Quëaye

¹³ Casiquëpi pa'ina, ëjaë Agripa i paco Berenice cõni Festore pëpañu'u cajë Cesareana dateña. ¹⁴ Dani pa'ijëna, Festo jaohua'ire quëapi. Pablo tseja cuañosiquë pa'iyë quëaquë capi:

“Te'i ëmë Felix cosiquë iño pa'iji. ¹⁵ Jerusalënre pa'ina, Israel pai ëjaohua'ipi cui'ne Israel pai aiohua'ipi Pablote sañope coca quëajë ìte huaijë'ë.” ¹⁶ Cajëna, yë'ë cahuë: “Romano pai ëjaohua'i cato te'ire paire coa huëoni ja asama'pë huani jëoñena cuañëma'cohua'i a'ë. Jaje yo'oma'pë ìti ca cuañoquëni

ite sañope cacohua'ini sañoperedepa ñaquë johua'i sañope ite cayere sañope johua'ire sehuoyere isicohua'i a'ë, caquë quëajaquë cajë. ¹⁷ Jaje pa'ina, Israel paipi ñona datena, ñatasi mu'sepi paí yo'ose'ere ne de'hua huëñare ñu'i Pablote dajë'ë, cuañehuë. ¹⁸ Cuañeina, ire sañope cacohua'ipi quëahuë. Ai co'aquë ai co'aye yo'osiquë api, caja'cohua'i a'ë, cuasaquëta'are. ¹⁹ Coa Israel paí aihua'i case'ere yo'oma'quë api, cahuë. Cui'ne yequë Jesús cocare jare cahuë. Jesús ju'isiquëpi huëni huajëquë api, caquë api Pablo. ²⁰ Ja mañase'e cajëna, me yo'oja'quë a'ni, cuasaquë Pablote sei'ë. Jerusalénna saiyë de'oma'quë, jaronasani ne de'huaye, de'oma'quë cahuë. ²¹ Caquëna, Pablopi romano ëjaëpi ne de'huaye pa'iji, caquë api. Caquëna, de'oji ñore cosiquë pa'ijë'ë cahuë. Yequë mu'seña jëjo saosi'i, romano ëjaërepa quë'rona, cahuë."

²² Caquëna, ëjaë Agripapi Festore caëña:

"Yë'ëje ipi caquëna, asasi'i." Caquëna, Festopi capi:

"Ñamina'a ite asa'ne pa'io." ²³ Ñataquëna, ai de'co caña suñasicohua'ipi ëjaë Agripa i paco coní, jo'yaohua'i coní paí yo'ose'e asa tu'rihuëna cacareña. Jaro soldado ëjaohua'ipi cui'ne Cesarea daripë ëjaohua'ipi tsi'sireña. Cacarena, Festopi Pablote dajë'ë, cuañeña. ²⁴ Festopi cuañequëna, dareña. Dani caëña:

"Ëjaë Agripa cui'ne si'aohua'i asajë'ë. Si'a Israel paí Jerusalén acohua'i cui'ne ño acohua'i Pablote huaiye pa'iji, ca jujama'cohua'i a'ë. ²⁵ I yo'ose'ere asani ite huaiye peoji, cuasahuë. Pablopi yë'ë yo'ose'ere ëjaërepa Augustopi ne de'hua'ne pa'i api, caquëna, jaronasani jëjo saosi'i, cuasahuë. ²⁶ Jaje pa'ina, co'aye yo'oma'quëni me toyaye'ni, mai Ëjaëre? cuasaquë Pablote dahuë, ño. Më'ëpi ite asani quëajë'ë, mai Ëjaëre toya ja'ne. ²⁷ J co'aye yo'ose'ere huesëquë me cosiquëre jëjo saoye'ni, mai Ëjaë quë'rona?"

26

Pablopi Ëjaë Agripare Quëaye

¹ Ja maca Agripa Pablote capi:

"¿Më'ëre sañope cayere sehuojë'ë?"

Caëna, Pablopi jëtë mëani ca huëopi, ñeje:

² "Israel paí yë'ëre sañope case'ere yë'ëpi sehuoquëna, Ëjaë Agripa më'ëpi asaja'quë api caquë sihuayë. ³ Si'aye Israel paí ja'në yo'ojë pa'ise'e asaquëpi, cui'ne si'aye jaohua'i ja're yë'ë sañope coca caye asaquëpi, yure yë'ëpi quëaquëna, asa jujama'ë dahuëre asacajë'ë caquë seña më'ëre.

Pablo Tsoe Pa'ise'ere Quëaye

⁴ Yë'ë tsoe Jerusalénre posë pa'inë pa'ise'e si'a Israel paipi asayë.

⁵ Fariseohua'i cato Israel paí yo'oye nuñerepa yo'ocohua'i a'ë, tayoye pa'cohua'i a'ë. Yë'ë fariseo, de'ose'e Israel paipi asayë. Jaohua'ipi yëni Pablo de'oye yo'opi, caja'cohua'i pa'ini. ⁶ Jaje pa'iquëta'are Maija'quë, yëquë aihua'ire tsoe acohua'ire, ca nëose'ere yë'ë ute do'ire sañope yo'ojë yë'ëre ñona dahuë. Ju'isicohua'i tujupë huëni huajëcohua'i pa'ija'cohua'i a'ë, ca nëose'ere ute do'ire. ⁷ Jaje pa'ina, si'a Israel paí doce tsëca pa'icohua'i si'a mu'seña si'a ñamiña Maija'quëre sejë i ca nëose'ere uteyë. Tj'acquëna, ñañu'u cajë yë'ë Ëjaë Agripa yë'ëje cui'ne ute do'ire yë'ëre sañope judío paí cayë. ⁸ Me yo'ojë mësarua, Maija'quë ju'isicohua'ire huëo t'ñañe pa'iji, cuasaye'ni?"

Pablopi Sehuosicohua'ire Josa Yo'o Ja'ñere Quëaye

⁹ Ja'në Jesucristo Nazaret aquë cocare ësequë sehuocohua'ire sañope yo'oye pa'iji, cuasahuë. ¹⁰ Cuasaquë jaje Jerusalénna yo'ohuë. Maija'quë hué'e ñacaicohua'ipi cuañejëna, jaï paire cohuë, Jesure sehuocohua'ire. Yecohua'ipi sehuocohua'ire huani jeojëna, asaquë sihuaquë de'oji cahuë. ¹¹ Jesure sehuocohua'ipi Jesure sehuoye pañë caja'cohua'i a'é cuasaquë sehuocohua'ire t'ani ai si'sehuë. Israel paï tsi'si hué'ñana cacarojai sehuocohua'ire co'ehuë. Jaohua'ire ai pëi yo'ohuë, Judea dari jere pajë sani co'erojaë'e, si'sesi'i caquë.

Pablo I Ponëse'ere Quëaye
(Hch 9.1-19; 22.6-16)

¹² Jaje caquë Damascona saë'ë, Maija'quë hué'e ñacaicohua'i ëjaëpi cuañese'e toyani yé'ere isini jëjo saokuëna. ¹³ Saina, ina ëjaë Agripa jopo mu'se pa'i maca, ma'tëmopi ësë jerepa miañepi yé'ere ju'api, yé'ere cöcöhua'ireje. ¹⁴ Ju'acquëna, ñani tatajëna, yé'ose'e asahuë, hebreo cocapi. Caquëna, '¿Saulo, Saulo me yo'oquë yé'ere josa yo'oquë'ni? Tarapë jëjësë ñacana duruhuequë tito pë'iyeye pa'ye më'ëja'a a'si ne ju'ñeje yo'oyë, më'ë.' ¹⁵ Caquëna, yé'ëpi '¿ne a'ni, Èjaë?' cahuë. Caquëna, 'Jesu a'ë. Më'ë josa yo'oquë a'ë. ¹⁶ Huëni nëcäjë'ë, yé'ë jo'yaëre paire quëacaiquëre nes'i, caquë më'ëre ññoñë. Më'ëpi yé'ë jo'yaë de'oni yure ñase'ere cui'ne yequë mu'seña yé'ëpi ññoquëna, paire quëaye pa'iji.

¹⁷ Më paï cui'ne Israel tsëca pa'ima'cohua'i huaiye peoji caquë de'oye ñacajaj'quë a'ë, më'ëre. Yure Israel tsëca pa'ima'cohua'ina jëjo saosi'i, më'ëpi ye'ya sëtöja'quëre. ¹⁸ Jaohua'i cato çaisicohua'ije pa'iohua'i pa'iyë. Jaohua'i cato coa huesëjë yo'ocohua'i a'ë. Jaje pa'ina, mëna jo'yaohua'i pa'iyë. Jaohua'ire ye'ya sëtosi'i caquë më'ëre jëjo saosi'i, jaohua'ire quëa sëtöja'quëre, më'ëpi quëaquëna, asa sëtani ponëni Maija'quë jo'yaohua'i pa'ijë, nuñe yo'ocohua'i, yé'ere sehuocohua'i. Sehuojë iohua'i co'aye yo'ose'ere saï de'hua cuañosicohua'i pa'ijë yé'ere yecohua'i sehuosicohua'i ja're çoni te'pa'ijë sehuosicohua'i pa ja'ñere paja'cohua'i a'ë.'

Pablopi De'oye Sehuoye

¹⁹ Jaje pa'ina, ëjaë Agripa, Jesús ma'tëmo aye ñño'se asani de'oye sehuo-huë. ²⁰ Sehuoni du'ru macarepa Damasco pa'icohua'ini quëahuë. Jeteyo'je Jerusalén pa'icohua'ire quëahuë. Cui'ne si'a Judea veja pa'icohua'ire quëahuë. Cui'ne Israel paï peocohua'ireje quëahuë, ñeje: 'Tsoe pa'ise'e jëni Maija'quëre sehuojë'ë. Sehuoni sehuosicohua'i yo'oyere yo'ojë'ë.' ²¹ Ja yo'o do'ire Israel paï pëijë yé'ere huani jeoñu'u cajë Maija'quë hué'ena tseahuë. ²² Jaje pa'iquëta'are Maija'quëpi çocaina, nuñerepa saiyë. Ja yé'ta'api yureje si'aohua'ire Maija'quë coca quëaquë, ëjaohua'ire cui'ne ëjaohua'i peocohua'ireje quëahuë, Maija'quëre tsoe quëacaicohua'ipi cui'ne Moisés tsoe quëase'eje pa'ye. ²³ Jare quëahuë, ñeje: Cristopi ai yo'oni jüni huesëye pa'iji. Jeteyo'je ipi du'ru huëni de'o pa'iyere, huasoyere ññoja'quë api, maire Israel paire cui'ne Israel paï peocohua'ire."

²⁴ Pablopi ite sañope cayere sañope jaje caquëna, asani Festopi ai tutu capi: "Pablo më'ë cuepequë cayë. Itise'e ñaquë ye'ye huesëni."

²⁵ Caquëna, Pablopi sehuopi:

"Pañi ëjaë Festo, cuepema'ë nuñerepa cayë. Jaje pa'ire paji cuasajë asayere.

²⁶ Ique mai ëjaë Agripa yé'ë caye si'aye asaji. Jaje pa'ina, ca'rama'ë cayë si'aye i ña hue'ñana, nuñerepa yé'ë caye ëjaëpi asa t'aji, huesëma'ë cuasayë. Cama'ë pa'iyë, yequë hue'ñana paï ñama'tona tëtö saise'ere. ²⁷ Èjaë Agripa, ¿Maija'quë

coca tsoe quëacaicohua'i case'ere nuñerepa coca'ë cuasaquë? Asayë, më'ë. ¿Jajë pa'ima'quë?"

²⁸ Caquëna, ja maca Agripa Pablote capi:

"Më'ëpi quëaquëna, Jesús cocare sehuoye ja'i maca yo'ohuë, më'ë capi."

²⁹ Caquëna, Pabloli capi:

"Më'ë sehuoquëna, cui'ne si'aohua'i iye mu'se yë'ëre asacohua'ijë sehuoja'cohua'i a'ë cuasaquë Maija'quëre señë. Yë'ëje pa'iohua'i sehuosicohua'i pa'ijëta'a sëa mea peocohua'ipi sehuosicohua'i pa'ijajë caquë señë."

³⁰ Pabloli ñeje ca tëji maca Èjaë Agripa huëni nëcaquëna, cui'ne ja yeja cuañeqëje cui'ne Bereniceje cui'ne si'aohua'i iti maca ducohua'ijë huëni nëcahuë. ³¹ Huëni sani tìropi ñohua'ise'e sa'ñe coca cahuë, ñeje:

"¿Iquë co'aye yo'oma'quëre me huani jëoñe'ni, cui'ne cosiquëpi pa'ieje peoji, iquëre?"

³² Caquëna, ja maca Agripapi Festore capi:

"Romano ëjaërepapi ne de'huajaquë ñipi cama'quë pa'ito yurepi ñte joyeni etora'huë."

27

Pablote Romano Quë'rona Saye

¹ Yëquëre Italiana jëjo saoñu'u cuasani, Pablote cui'ne yequë cosicohua'ire Capitán Juliona isihuë, jajëpi ñajaquë cajë Augusto hue'yosi tsëcapë aquëna.

² Adramitio yo sa'ro yohuëna ayamë'ë, Asia yeja yo sa'noana sani tëjire pacona. Jaona aya mëni saë'ë. Saijëna, cui'ne yëquë ja're coní Aristarcoje saji'i, Tesalónica daripë aquë Macedonia pai. ³ Natasi mu'sepi Sidón yo sa'rona tì'ahuë. Jarona tì'arena, Juliopi de'oye yo'oquë Pablo cajeohua'ipi necaijajë cuasaquë Pablote eto saoquëna, sani ñ cajeohua'ire, pëpaquë yo'opi.

⁴ Tutu ju'ama' të'huija'a Sidónpi saicohua'ipi ai tutu sañope ju'a do'ire Chipre saodohuë yë'quë macaja'a saë'ë. ⁵ Saicohua'ipi Cilicia yeja cui'ne Panfilia yeja jë'ñerepa sa sani Mira daripëna tì'ahuë. Mira cato Licia yeja daripë aco pají'i.

⁶ Jarona Capitánpi yequë jai yohuë tì'api, Alejandría daripëpi daisiconi. Ja yohuëpi Italia yejana saija'coni asani Capitánpi aya mëjé'ë, cuañepi. Cuañëina, aya mëteña. ⁷ Tutu sañope ju'a do'ire dahuëre saë'ë, ai tsoe mu'seña. Ai yo'ojë Gnidona tì'ahuë. Ai tutuquëna, jerepa saiye co'api. Co'aquëna, Creta saodohuë tutu ju'ama'a të'huija'a të'ijani saë'ë, Salmón daripë jë'ñere paja'a. ⁸ Të'tëpaja'a saijë ai yo'ojë De'o Yo Sa'ro hue'yosi yo sa'rona tì'ahuë, Lasea daripë quë'rona.

⁹ Tsoe ne huesëni yo'orojaiñe sëte ai huajëya'ye nëji'i, ja yë'ta'api yohuëja'a saiye tsoe jë'nërepa oco tëcahuë tì'añe sëte. Jajë pa'ina, asaquë Pabloli yëhuoquë capi:

¹⁰ "Èmëohua'i yohuëja'a mai saini ai yo'ojä'cohua'i a'ë, si'aye mai saye, cui'ne yohuë nejoja'cohua'i a'ë, cui'ne maije juti'ñe pa'iohua'i a'ë." ¹¹ Caquë yëhuoquëna, Capitánpi sehuocaiye paquë coa asa topi, Pablo caye. Iti yohuë paquë cayere cui'ne yohuë quëhuiquë cayere sehuocaji'i. ¹² Jajë pa'ina, si'aohua'i cuasahuë iye yo sa'ro cato co'aji oco tëcahuë pëani tëto saiye. Sañu'u, Fenicena ëšë du'ina tìñarepa ña sa'rona. Jarona oco tëcahuë jëañu'u, cuasahuë.

Asi Tsiaya Ai Co'poye

¹³ Jajë cuasajëna, huë'ehuë te'tepi a'ri ja'ye tutu ju'acquëna, saiye de'oji cuasajë yohuë dëquëye ne huahuase'e naë mëa saoni ayani saë'ë, Creta

të'tëpaja'a. ¹⁴ Saijë pa'i maca ëmëje'e të'hui jai tuturepa daiyepi dani yohuëre tutu sao. ¹⁵ Tutu sacona, sañope yo'o jujarena, tutupi quëconi sao. Sacona, io jëjo saoyeje saë'ë. ¹⁶ Saicohua'ipi te'e a'ri saodohuë Clauda hue'eco jeteyo'jena t'i'ahuë, ai tutuma'tona t'i'ani. Jarona ai yo'ojë a'ri yohuë paire huaso yohuë ayahuë. ¹⁷ Aya tëjini jai yohuë joima'coni cuasajë jai yëi meapi huëhuë yohuë, cui'ne a'ji mejahuëana Sirte hue'eyena ju'a huesë ma'ñe cajë ca'rajë dëquëyere jopojã'a jëa dëso neñahuë, yohuëpi ju'aye pajaco cajë. Jaje yo'oni coa huahuajë tutu sao cuañoahuë. ¹⁸ Nãtasi mu'seje ai tutuquëna, ña jujani iti saicohua'ipi yohuë sayere tsiayana moe dëso huëohuë. ¹⁹ Toaso mu'se acona yureta'a johua'i jëñare papi ñajë jëa dësohuë, yohuë pa'ise'e. ²⁰ Ai tsoe mu'seña ëšëre cui'ne ma'ñocore ñama'pë pa'ijë cui'ne ai tutu ju'acquëna, tutu sao cuañojë yureta'a ti ne huesëre pahuë cuasahuë.

²¹ Ai tsoe aima'pë pa'iyë sëtë, Pablopi si'aohua'i jopona huëni nëceni capi: "Yë'ë Cretana pëaņu'u caye asani sehuocaisicohua'i pa'ito de'ora'pi. Jarona pëasicohua'i pani si'aye iye ai yo'oye para'huë. ²² De'oji, yure ai cuasama'pë, tutu mañare hue'ejë'ë, si'aohua'i mësarua huajëja'cohua'i a'ë, yohuëse'e ne huesëtoje. ²³ Yë'ë pacacai necaiquëpi Maija'quëpi iye ñami i huïñaëre jëjo daouna, dani capi, ñeje: ²⁴ 'Pablo ca'rama'ë pa'ijë'ë, César quë'rona saiyeque pa'iji. Jaje pa'ina, më'ë iño pa'i do'ire Maija'quëpi si'aohua'ire më'ë ja're yohuë pa'icohua'ire huasoja'quë api, ju'iñere.' ²⁵ Jaje pa'iyë sëtë ëjaohua'i tutu mañare hue'ejë'ë, yë'ë cato Maija'quëpi i case'ejë ñacaija'quë api cuasayë, cui'ne huïñaë quëase'ejë pa'ye pa'ija'coa cuasayë. ²⁶ Mai cato saodohuëna yohuëse'e ju'a huesëcona, tumasicohua'i pa'ija'cohua'i a'ë."

²⁷ Tutupi tutu saosicohua'ipi jai asi tsiaya Adriaticore huahuahuë, jopo ñami pa'i maca, catorce mu'seña pa'i maca ja maca, ñami jopo pa'i maca yohuë ñajë sacohua'ipi jë'nërepa yeja t'i'añë cuasahuë. ²⁸ Asani huajëñere cuecujëna, treinta y seis metros paji'i, huajë. Pa'ina, ai seña maca sani tujupë cuecujëna, veintisiete metros paji'i. ²⁹ Pa'ina, jai quëna pëana ju'a huesë ma'ñe cajë ca'rajë yo sëtipeja'a cuatro quëna ca'huanoa jëo dësohuë, iti dëquëco naupa ja'ñere. Yo'ojë esa ñatama'coni cuasahuë. ³⁰ Iti yohuë sacohua'ire papi yahuerepa jai huëre jëo saņu'u cajë ea du'iona, jëa yohuëre a'ri yohuëre tsiayana casa huahuoņu'u cajë yo'ohuë, quëna ca'huanoare corohuë quë'rona jëa dësoņu'u cajë yo'oyeje pa'ye yo'ohuë. ³¹ Yo'ojëna, Pablopi quëapi, Capitãre cui'ne i soldado paire ñeje caquë:

"Iye yohuë sacohua'ipi iye yohuëre pa'ima'pë pa'ito mësarua huajëcohua'i pa'iyë peosipi."

³² Jaje caquëna, asani soldado acohua'ipi a'ri yohuë sëa mea tëa jëoreña.

³³ Nãta maca Pablopi si'aohua'ire aho huëopi ñeje caquë:

"Mai catorce mu'seña aima'cohua'i a'ë, mai pa'i ja'ñere huesëjë. ³⁴ Jaje pa'iquëta'are yureta'a aijë'ë, tutu paja'cohua'i, mësarua naña me macajë ne huesëye peoji."

³⁵ Jaje ca tëjini aore ini Maija'quëre seni tëjini yëtoni ai huëouña. ³⁶ Ai huëouquëna, ñani quëcojë aore a'ëña. ³⁷ Yohuë pa'icohua'i cato, docientos setenta y seis pa'i pateña. ³⁸ Ani tëjini trigore tsiayana ña'ñe dësoreña, peojaco cajë.

Yohuë Ne Huesëye

³⁹ Nãta tãmesi maca yohuë sacohua'ipi iti yeja mamire huesëcohua'i paë'ë. Pa'ijë mejahuëre ñani, jaona së'aņu'u cuasajë yo'ohuë. ⁴⁰ Jaje yo'ojë yohuë jëaye sëani huahuasi mea yë'te tëtëni iti hue'ñana quëna ca'huanoa

jea coehuë, cui'ne yohuë tayo peruje joyehuë, iti po'neñeje. Jaje yo'oni tutuquëna, sai cañare mëohuë. Mëorena, yohuëpi mejahuëna tsiojaï huëo. ⁴¹ Tsiojaïjëna, jai yohuë corohuëpi mejahuëna ju'anëni huesëo. Ja maca yureta'a yo sëtïpëja'a joni sacco'ë, ai tutu to'acquë ju'ayepi. ⁴² Ja maca soldado paipi cosicohua'ire huani jëoñu'u cajë yo'ohuë, jaohua'ipi mamini catire paja'cohua'i a'ë cuasajë. ⁴³ Jaje yo'ojëna, Capitánpi Pablöre huasosi'i caquë yo'oma'pë pa'ijë'ë, capi. Cani si'aohua'ire cuañepi mamicohua'i cato du'ru du'teni mamijë'ë, caquë. ⁴⁴ Ja jeteyo'je yecohua'ipi yohuë toñana tseani mamijë saijë'ë, capi. Caëna, jaje yo'ojë si'aohua'i huajëcohua'i yejana ti'ahuë.

28

Malta Saodohuëre Pa'ïye

¹ Si'aohua'i yejana de'hue ti'asicohua'i pa'ijë ja saodohuë mami asahuë, Malta. ² Si'aohua'ire yëquëre iti maca pa'icohua'ipi de'oye yo'ohuë. Jaje yo'ojë toa suani dani cuijë'ë, cahuë. Ja mu'se cato ocoquë sësëye pa'iji. Jaje pa'ina, si'aohua'ire huëohuë, cuija'cohua'ire. ³ Ja maca Pablo ja'ju jeca mañare coneni suaquëna, toapi uquëna, etacopi, aña cuco'ë, jëtëna. ⁴ Pablo jëtëna añaapi cuni decona, ñani iti maca pa'icohua'i sa'ñe cahuë:

“Iquë paire huaiquë pa'ima'quë, jaje pa'ipi jai tsiaya mamini jëasiquë pa'itöje, ja yë'ta'api ite de'oye pa'ïye peoyerepa Maija'quëpi yo'oma'quë.”

⁵ Pablopi añare toana ya'cue toni ti a'si ju'iñe peoyerepa paji'i. ⁶ Pa'ina, si'aohua'i je sa'yëhua cotoja'quë api, panita'a huajërepa juni taija'quë a'ni cuasajë utehuë. Utejëna, ai yo'oye paquëna, ña jujani tiñe cuasaye ponani Diusu api, cahuë.

⁷ Yëquë pëa sito quëno macare Publio hue'equë jai tsio paji'i. Jaë cato saodohuë ëjaërepa paji'i. Jaëpi yëquëre i huë'ena de'oye pëpani tres mu'seña ao aoquë ñacaji'i. ⁸ Jarote Publio pëca ja'quë suña dahuëna cui'ne tsie ëta dahuë coni ju'iquë paji'i. Pa'ina, Pablopi cacani ñani Maija'quëre seni tējini ite jëñapi patoquëna, co'yapi. ⁹ Co'yaëna, asani ite saodohuë acohua'ipi jai pai ju'icohua'ipi daë'ë. Daijëna, si'aohua'ire jujupi. ¹⁰ Jaje jujuquëna, ñani sihuajë ai de'oye yo'ohuë. Yo'ocohua'ipi yequë yohuëna aya mëni sai huëo maca yëquë saijë ai ja'ñe cui'ne si'aye jopo caraye isihuë.

Pablo Romana Ti'añe

¹¹ Toaso ñañëohua'ire saodohuë pani tējini yureta'a jai yohuëna ayamë'ë, Alejandria acona, oco tëcahuë pa'ina, pëasicono, Castor cui'ne Póluz diusuohua'i a'ë cajë nesicohua'ipi quë'iona ayamë'ë. ¹² Aya mëni saicohua'ipi Siracusana ti'ahuë. Ti'ani toaso mu'seña pëahuë. ¹³ Pëasicohua'ipi tsiaya tëtëpaja'a saicohua'ipi Regiona ti'ahuë. Ti'ani ñatasi mu'se saijëna, huë'ehuë te'tepi ai tutu ju'api. Jaje ju'acquëna, saicohua'ipi se ñatasi mu'se ti'ahuë, Puteolina. ¹⁴ Ti'ani jaronna ñahuë, Maija'quë do'icohua'ire. Ñajëna, jaohua'ipi pëajë'ë cajëna, siete mu'seña pëani paë'ë. Pani saicohua'ipi yureta'a Romana ti'ahuë. ¹⁵ Yëquë saiye tsoe asani pa'icohua'ipi Maija'quë do'ijëpi sañore dani ti'ahuë, yëquëre. Forona Apio quë'rona, toaso cono ucu huë'ña pa'i huë'ña, ja Romarepa ti'ama'në. Ja maca Pablo ña huajëni sihuacuë Maija'quëre de'oji caquë pëpapi. ¹⁶ Jaje Romana ti'asi maca ëjaohua'ipi te'i pa'ijaquë Pablo cani te'e soldadore ite ñaja'quëre nehuë. Neni te'ire pëpahuë.

Romare Pablo Pa'ïye

¹⁷ Toaso mu'seña Roma pëani pa'iquëpi Pablo jëjo saopi, judío pai ëjaohua'ire soija'cohua'ire. Soina, judío pai tsi'sirena, capi:

“Do'ijërepa yë'ë judío paire co'aye sañope yo'oma'quë a'ë, cui'ne ja'në aïohua'i case'eje sañope yo'oma'quë a'ë. Jaje pa'iquëta'are yë'ëre Jerusalénre pa'ina, tseani romano pa'ina isihuë. ¹⁸ Isirena, jaohua'ipi si'aye yë'ë yo'ose'e seni asa tējini huani jëoñe peoquëna, etoñu'u cahuë. ¹⁹ Cajëna, judío paipi asani ësehuë. Ešëjëna, se'ë. Jaje pa'ito romano pai ëjaëre papi Césarpi yë'ë yo'ose'e asani ne de'huajaquë caquë, nuñerepa yë'ë paire sañope caye peoquëta'a jaje cahuë. ²⁰ Jaje pa'ina, mësarute soihuë, ñaquë coca caja'cohua'ini, yë'ë iye maca tseja cuañosiquëpi quëna me së'i pa'iyë, mai Israel pai utejé pa'iyere cuasa do'ire.”

²¹ Jaje caquëna, iohua'ipi cahuë:

“Yëquë më'ëre sañope cājë toyase'e ñama'cohua'i a'ë, Judea pa'icohua'i toya daose'e cui'ne jaropi do'ijërepa judío pai daisicohua'ijë më'ëre co'aye yo'oquë api cayeje pa'ahuë'ë. ²² Jaje pa'ina, yëquë asaye yëyë, më'ë cuasayere. Yëquë iño asajë pa'iyë, si'a hue'ña pa'icohua'ipi huajëya'yere sañope cajëna.”

²³ Jaje cani iti tsi'sija'a mu'se ca nëohuë ca nëosicohua'ipi jai pai tsi'sihuë, Pablo pëani pa'i hue'ñana. Tsi'sirena, Pablopi nea hue'ña huëosiquëpi neatorepa quëa tējipi ma'tëmo pa'i te'te ayere, Maija'quëre quëacaicohua'i toyase'epi cui'ne Moisés cuañese'epi con iñoquë quëapi, Jesús ayere care paji cajë sehuojajë caquë. ²⁴ Jaje caquë quëaquëna, yecohua'ipi Pablo caye sehuocaë'ë, yecohua'ipi sehuocaiye pahuë. ²⁵ Jaje yo'ojë te'e cuasaye peoquëna, sai huëohuë. Sai huëojëna, Pablopi capi:

“Maija'quë de'o joyopi nuñerepa capi, mësaruaipëre ite quëacaiquë Isaías yë'ë opoja'a ñeje:

²⁶ Sani quëajë'ë, ja daripë paire.

De'huarepa asanije asa ti'añe paja'cohua'i a'ë.

De'huarepa ñanije ña ti'añe paja'cohua'i a'ë.

²⁷ Iohua'i cuasajë pa'iyepi cara huesësico pa'i do'ire,

Cajonoaje ta'pise'ere hue'eyë.

Cui'ne ñaco caje siose'ere hue'eyë, ña'ne pa'ñë.

Asayeje pajë, cui'ne jaje pa'iquë cuasajë asa ti'añe pajajë caquë nëina,

Cui'ne yë'ëna co'iyë pajëna, yë'ëpi iohua'ire jujucaiyë pajaquë cajë jaje yo'oyë.

²⁸ Jaje pa'ina, yure iyere asajë'ë, iye Maija'quë huaso cocare judío pai peocohua'ina quëaye pa'iji. Jaohua'ita'a de'oye asacaija'cohua'i a'ë.”

²⁹ Jaje Pablo caquëna, judío paipi pëijë sañope cājë sa'ë.

³⁰ Pablopi jarona caya ometëcahuëa pëani paji'i, i pa'i huë'e do'i ipi saiquë. Jarore pa'i si'ahua'ire ite do'i saicohua'ire de'oye pëpaquë yo'opi. ³¹ Yo'oquë pa'i Maija'quë cuañë te'te ayere ca'raye peoyerepa quëaquë cui'ne Ejaë Jesucristo ayere ye'yapi, yecohua'ipi ti josa yo'oma'pëna.

ROMANOS

Pablo Romano Sehuosicohua'ire Toyaye

¹ Yé'ë Pablo, Jesucristo jo'yaë'ë. Maija'quëpi yé'ëre soini cui'ne i jëjo daoquëre nepi, yé'ëre i huaso cocare quëaja'quëre.

² Maija'quëpi ja huaso coca ai tsoe ca nëoquëna, ire quëacaicohua'ipi i de'o toya pëpëna toyaahuë'ë. ³ Maija'quë mamaquë Jesucristo ayere Jesucristo pai de'oni judío pai ëjaë David tsëcapë aquë paji'i. ⁴ Pai pa'iquëta'a Maija'quë mamaquë tutu quë'ire papi asayë, i de'o joyo tutupi yo'oquëna, ju'isiquëpi huëni ñnòuna. ⁵ Jaje pa'ina, Jesucristo do'ipi Maija'quë yëquëre i mamipi i jëjo daocohua'ire nepi, si'a yeja pa'icohua'ipi sehuoni cui'ne i case'ere necaico-hua'i pa'ijajë caquë. ⁶ Mësarujë jaohua'i acohua'ipi Maija'quë soisicohua'i pa'iyë, Jesucristo tsecohua'i pa'ijajë caquë.

⁷ Si'aohua'i Roma daripë acohua'i Maija'quë soisicohua'ire caquë toyayë, mësarute. Maija'quë oi soipi, mësarupi ina isisicohua'ipi de'oye pa'ijajë caquë. Soisicohua'ipi de'oye pa'ijë'ë, Diusu Maija'quëpi cui'ne Jesucristopi de'oye pa'iyë isiquëna.

Romana Pablo Do'i Sai Ëaye

⁸ Du'ru macarepa Jesucristo do'ire yé'ë ja'quëre sihuayë, si'aohua'ire mësaruni cuasaquë. Mësarua Maija'quëre cuasajë pa'iyë si'a huë'ña pa'icohua'ire de'oye quëajëna, sihuayë. Sihuaquë de'oji cayë, Maija'quëna. ⁹ Yé'ë si'a joyorepa cuasaquë Maija'quëre necai pa'iyë, i mamaquë cocarepa quëacaiquëpi. Maija'quë api, iti ñnasicuë si'anë yé'ë mësarute cuasaquë secaicaye. ¹⁰ Si'anë Maija'quëre señë, i yëyepi pa'ina, yé'ë jaro do'i sasi'i caquë. ¹¹ Jaje pa'ina, cöcayie yëyë, mësarute joyo pa'iyë, ai jerepa tutu quë'iohua'i pa'ijajë cohuua'ire. ¹² Ñeje caquë cayë: Maija'quëre mai cuasayere sa'ñe cöcayiere caquë yé'ëpi mësarua cuasayere se cöcaina, mësarupi yé'ë cuasayere cöcayijë'ë. Jaje yo'ojë sa'ñe cöcayie pa'iji.

¹³ Maija'quë do'ijë yé'ë mësarua quë'ro sasi'i si'anë caquëta'a yureje ja yé'ta'a saiye pañere asajë'ë caquë quëayë. Hueare tëayeje pa'ye mësarujaj'a Maija'quë joyo ayere sani tëasi'i caquë cuasahuë, yequë huë'ña judío peocohua'ijaj'a tëayeje pa'ye. ¹⁴ Jaje pa'ina, yé'ë sehuosi do'ire tañe asacohua'ire, huesëcohua'ire, ëjaohua'ire cui'ne ëjaohua'ire peocohua'ire, si'aohua'ire quëaye pa'iji. ¹⁵ Jaje yo'oquë cui'ne mësarua Roma pa'icohua'ireje Maija'quë coca quëacayie yëyë.

Maija'quë Coca Tutu Quë'i

¹⁶ Maija'quë huaso coca quëaye yé'ëre huajëya'ye nëiñe paji. ¿Maija'quë tutu quë'i cocarepa me yé'ëre huajëya'ye nëico'ni? Si'aohua'ire ñte sehuocohua'ire huaso ja'ñe a'ë, judío paire cui'ne judío pai peocohua'ireje. ¹⁷ Jaje pa'ina, necaire paye pa'iji cuasa do'ire Maija'quëpi nuñerepa pa'icohua'ire neñere quëaji, de'o cocapi: "Nuñerepa pa'iquë cato, Maija'quëpi necaire paye pa'iji cuasayepi pasipi" caji tsoe toyase'e.

Do'i Quë'iohua'i Pa'iyë

¹⁸ Iohua'i co'aye yo'oyepi Maija'quë coca ye'yayere sañope yo'oyë. Jaje yo'osicohua'ire Maija'quëpi ma'tëmöre papi iohua'i yo'osi do'i co'ayere papi sai ja'ñe jëjo dao ja'ñere ñnopi, maire. ¹⁹ Jaohua'i tsoe asayë, ta'ñe Maija'quë

ayere. Jaje pa'ina, ipi jaohua'ire du'ru iñopi, i ayere ña ja'ñe. ²⁰ Si'aye iye yeja pa'iyee ipi de'huapi. I de'huaní pa'i macapi huéoni i nese'ere ñajé Maija'qué pa'iyee asayé, ite ñama'pé pa'inije. Jaje pa'ina, Maija'qué tutu qu'é'ipi cui'ne ti pani huesé'qué pa'iyee asajéta'a de'oye yo'oye pasi do'ire, ca de'huaní jéa tí'añe peoji, jaohua'i. ²¹ Jaje Maija'qué pa'iyee asacohua'ipi Maija'quere papi cajé ite oiye pahué. Cui'ne yequeje de'oquere papi caye pahué. Coa ai jerepa yeque tí do'i peoyere cuasahué. Cui'ne iohua'i huesé joñoapi nea hue'ñana ne hueséhué, co'a joñoa hue'e do'ire. ²² Jaje pa'ina, ta'ñe pa'iohua'i a'é cacohua'ita'a coa ai jerepa hueséohua'i pa'iyé. ²³ Maija'qué de'oquerepa pa'iquéta'are tíñere señe, ju'icohua'ije pa'iohua'ire de'huase'ere, pa'ije pa'ire, pi'aje pa'ire, nëicohua'ije pa'ire cui'ne añaje pa'ire de'huase'ere.

²⁴ Jaje pa'ina, señajé mésarú yéyeje yo'ojé pa'ijé'è caqué jeocopi, Maija'qué. Jaje caqué jeocouna, huajéya'ye sa'ñe yo'ohué, iohua'i capéje ti oiye peoyerepa. ²⁵ Nuñerepa Maija'qué cocare asaye yéma'pé coa ai jerepa cosoyere asahué. Cui'ne jaje yo'ojé Maija'qué de'huasi co'amañare sei'é, de'oquere pa'é cajé. Maija'quere pare séma'pé cui'ne Maija'quere pa'é caye pahué. Maija'qué cato ti de'oquere pa'é caye pa'iji, si'ané. Jaje pa'ijaqué.

²⁶ Jaje pa'ina, Maija'quépi jeocopi, co'aye si'sire yécohua'ini coequé. Jaje pa'ina, nomiohua'ije Maija'qué cuañese'e jeoni sa'ñe nomiohua'ija'a émère yo'oyeje yo'ohué, si'si. ²⁷ Cui'ne jaje émèohua'ije nomiohua'ire yo'oye jeoni sa'ñe émèohua'ija'a yo'ohué. Émèohua'ipi huajéya'ye yeque émèohua'ini yo'o do'ire iohua'i capéapi ai yo'oyé, iohua'i co'aye yo'o do'ire sa'i cuañojé.

²⁸ Jaje pa'ina, iohua'ipi Maija'quere asaye coeye sète, ije iohua'ire jeocopi, joyo hueséohua'i pa'ijé iohua'i yéyeje co'ayere pa'ijajé, caqué. ²⁹ De'oye nuñerepa pa'iyee peocohua'ipi co'ayese'epi tímésicohua'ipi pa'iyé, si'si yo'oye, nomi yéye, éa ñañe jaiye tayo yo'oye. Co'amañare éa ñajé co'aye cuasaye, huaní jeoñe, uihuaye, cosoye, co'a merepa co'acohua'ipi cui'ne co'a coca carojaicohua'i pa'iyé. ³⁰ Yecohua'ini co'acohua'i a'é cayé, Maija'quereje coecohua'i a'é, josa yo'ocohua'i a'é, coa pa'ipi ne tí'añe pa'iji cuasacohua'i a'é, cui'ne yé'èpi jerepa pa'i a'é cuasacohua'i a'é. Co'ayere ai jerepa se cuasa huéocohua'ipi cui'ne péca ja'quéohua'ireje de'oye sehuoma'cohua'i a'é. ³¹ Yéhuoye asa tí'añe coecohua'i a'é. Iohua'i ca nëose'eje yo'o tí'ama'cohua'i a'é. Iohua'i sihuama'cohua'i a'é. Yecohua'ireje sañope yo'ose'ere sa'i de'huama'cohua'i a'é. Ai yo'ocohua'ire teaye pa'iohua'ire yecohua'ire ñama'cohua'i a'é. ³² Jaohua'i cato Maija'qué cuañese'e si'aye asacohua'i a'é. Cui'ne asacohua'i a'é, iye yo'osicohua'i pani do'i qu'é'iohua'ipi pa'ijé jüni hueséye pa'iji case'eje. Jaje asacohua'ita'a ai jerepa co'ayere yo'ojé pa'iyé. Cui'ne yecohua'ipi co'aye yo'ojéna, sihuajé yéjé ñañé.

2

Maija'qué Nuñere Papi Ca Huesoye

¹ Yequé yo'ose'ere ña téjini co'aye yo'oqué api ca huesoqué pani ca de'huaní jéa tí'añe peoji. Mé'èpi yequé yo'ose'ere ña téjini co'aye yo'oqué api ca huesoqué pani, mé'èja'a co'ye ca huesoye pa'iji, mé'èje cui'ne yo'o do'ire.

² Jaje pa'ina, asayé, mai Diosupi pa'i yo'oyere ña téjini i coca cayeje pa'ye nuñerepa ca huesoja'qué api, ja co'ayere yo'osicohua'ire nejoñe pa'iji ca maca. ³ Jaje pa'ina, mé'èpi cuasani Maija'qué pa'i ñape yo'ose'ere ña téjini ca hueso mu'se tí'aéna, yecohua'ire tayoyé, cuasaquépi cui'ne mé'èpi iohua'i yo'oyeje yo'oqué pani z'ejaja'qué a'é, cuasaqué? Jéaye peoji. ⁴ ¿Mé'ère ponañere caqué Diosu dahuere quécoqué yo'oquéna, i oi yo'oyere asama'é

huesëquë coeyë, më'ë? ⁵ Jaje pa'iquëta'are më'ë joyo jëa do'ire më'ë pa'iyë ponëma'ë coequë paë'ë, më'ë. Jaje yo'oquë ai jerepa më'ë nejo cuaño ja'ñere ts'i'so tímëñë, më'ë Maija'quë pai ñape yo'ose'e ña tējini ca hueso mu'se tija'ëna, sai ja'ñere më'ë yo'ose'eje pa'ye. ⁶ Ja maca ipi pai ñape yo'ose'eje pa'ye saija'quë api. ⁷ De'oye yo'oyere yo'o jujama'cohua'ipi ëja deoyere cui'ne j de'oye pa'iyere cui'ne ju'i ma'ñere co'esicohua'ini Maija'quëpi ti pani huesëyere isija'quë api. ⁸ Isiquëta'a yecohua'ipi iohua'ise'e cuasajë nuiñere sehuoma'pë coa co'ayere tuiyë. Jaohua'ire cato Maija'quëpi pëi nejoja'quë api. ⁹ Si'aye co'aye yo'ocohua'ire ai yo'oye cui'ne oiye pasipi, du'ru macarepa judío paipi jeteyo'je judío pai peocohua'ije. ¹⁰ Jaje pa'iquëta'are Maija'quëpi de'oye yo'osicohua'ire cato sihuaye, cui'ne ëja deoyere cui'ne de'oye pa'iyere isija'quë api. Du'ru macarepa judío paini jeteyo'je judío pai peocohua'ireje isija'quë api.

¹¹ Jaje pa'ina, Maija'quë cato icohua'i yecohua'i a'ë caquë yo'oma'quë api, si'a yë'quë maca ñaquë api, si'a paire. ¹² Jaje pa'ina, Moisés cuañese'ere asama'cohua'ipi co'aye yo'ocohua'i pa'itoje ja yë'ta'a nejoja'cohua'i a'ë, Moisés cuañese'ere asama'cohua'ire. Cui'ne Moisés cuañese'ere asasicohua'ita'a co'aye yo'osicohua'ire nejoñe pa'iji, Moisés cuañese'ere ca do'ire. ¹³ Cuañese'ere coa asacohua'i cato, nuñerepa pa'icohua'i peoyë. Cuañese'ere yo'ocohua'i cato nuñerepa pa'icohua'i a'ë ca huesoye pa'iji. ¹⁴ Judío pai peocohua'i cato toya cuañese'ere ti peoyë. Jaje pa'iohua'ita'a cuañese'ere pacohua'ipi yo'oyeje pa'ye yo'ojë pa'iyë, iohua'i cuasase'epi. Jaje yo'ojë iohua'ipi iohua'ire cuañeñe neñë. ¹⁵ Jaje pa'ina, iohua'i yo'oyepi iñoñë, iohua'i joñoare cuañese'ere pa'iyë paye. Jaje pa'ina, iohua'i joñoa cuasayepi caja'coa, de'oji më'ë yo'ose'e panita'a co'aji, më'ë yo'ose'e. Jaje cani iñoji, cuañese'epi joñoare pa'iyë. ¹⁶ Cui'neje iohua'ire caja'quë api, Maija'quë ca hueso mu'se pa'ina. Ja mu'se cato Maija'quëpi Jesucristo ja're si'a pai yahue yo'ose'e ña tējini ca huesoye pa'iji, yë'ë de'o cocarepa quëase'eje pa'ye.

Judío Pai Cui'ne Moisés Cuañese'ere

¹⁷ Më'ëpi judío pai pa'ima'quëje ñani caquë jerepa pa'i a'ë cuasaquëpi, Moisés cuañese'ere asaquëpi, Maija'quëre pare payë caquë sihuaquëpi, ¹⁸ Maija'quë yëye ta'ñe asaquëpi, cui'ne cuañese'epi de'oyerepa tija'ñere ye'yesiquëpi, ¹⁹ yecohua'i ñaco ca peocohua'ije pa'iohua'i pa'icohua'ire ye'yaquëre pa'ë cuasaquëpi, cui'ne nea hue'ñaje pa'i hue'ñare pa'icohua'ire de'oyepi miacaiyeje pa'ye yo'o iñoquëre pa'ë cuasaquëpi, ²⁰ cuañese'ere pacohua'ipi, ta'ñe asaye cui'ne nuñerepa yo'oyere ye'yaie payë cuasaquë huesëcohua'ire ye'yaquë pa'iquëpi cui'ne tsije pa'iohua'ire quëa tija'ñe cuasaquëpi. ²¹ Jaje pa'iquëpi ye'yaquë a'ë cuasaquë pani ¿me yo'oquë më'ëja'a co'ye ye'yama'quë'ni? Jare më'ëpi co'amaña yahue i ma'ñe a'ë quëaquëta'a ¿cui'ne me nesi'quë më'ëpi co'amaña yahue imaquë'ni? ²² Yequë nomiore yo'oma'ë caquëta'a, ¿me yo'oquë më'ëpi jaje yo'oquë'ni? Cui'ne më'ëpi coa de'huasicohua'ire ñani coequëta'a ¿me nesi'quë iohua'i se hue'ña pa'i co'amaña yahue imaquë'ni? ²³ Maija'quë cuañese'ere pare pacohua'ipi pa'iyë caquëta'a, mësarupi cuañese'ere de'oye sehuocaima' do'ire yecohua'ipi Maija'quë co'aquë api cayë. ²⁴ Jaje yo'oye pa'ina, ñare paquë toyase'e caji: "Judío pai peocohua'i co'aye cayë, Maija'quëre, mësarupi co'aye yo'o do'ire."

²⁵ Jaje pa'ina, më'ëpi cuiri ca'ni tēasiquëpi Moisés cuañese'ere si'aye sehuocaito co'ajij, më'ë yo'ose'e. Jaje pa'iquëta'are më'ëpi cuañese'ere sehuocaima'quë pani ca'ni tēama'quëje pa'i pa'iyë pa'iji. ²⁶ Jaje pa'ina, tēama'quëta'a si'aye cuañese'ere yo'oni ca'ni tēase'eje pa'i pa'iyë pa'iji. ²⁷ Jaje

pa'ina, i ca'nihuë tëama'quëta'a, cuañese'ere si'aye sehuoquëna, ja yo'oyepi më'ëni co'aye yo'oquëre iñoja'quë api, toyase'e paquëta'a cui'ne ca'ni tëasiquëta'a sehuoma'ë pa'isiquëre. ²⁸ Judiorepa pasi'i caquë coa ëmëje'ese'epi yo'ojë ti'añe peoji. Cui'ne nuñerepa cui'ni ca'ni tëaye cato ëmëje'epi yo'oye peoji. ²⁹ Jaje pa'ina, judiorepa cato pa'ie pa'iji nuñerepa sa'nahuëre papi. Cui'ne cui'ni ca'ni tëase'epi sa'nahuë joyore pana tëasiquëje pa'i pa'ie pa'iji. Coa cuañese'epi ti'añe peoji. Maija'quë joyo neñe a'ë, iye cato. Jaje pa'ina, iye cayeje ne cuañosiquë cato Maija'quëre papi de'oquë api caquë ña nëosiquë api, pa'ni pa'i mañapi.

3

¹ Jaje pa'ina, çiquere do'i paquë'ni, judío pa'i pa'ie cui'ne cui'ni ca'ni tëasicohua'i pa'ie? ² Ja cato jaiye cöcayie pa'iji, du'rurepa Maija'quë judío pa'ina i coca de'hue pacajia'cohua'i a'ë caquë isisi do'ire. ³ Jaje pa'iquëta'are jaohua'i judío acohua'ipi nuñerepa yo'oyere yo'o jujani jeotoje Maija'quë cato i ca nëose'ere jare yo'o ti'aquë pa'iji. ⁴ Maija'quë cato i coca nuñerepa cayeje pa'ie yo'o ti'aquë api, si'a pa'i coa cosocohua'i pa'itoje. I cato cosoma'quë api. Jaje pa'ina, toyase'e caji: Nuñerepa pa'iquëre iñoñe pa'iji, më'ë case'epi. Cui'ne yecohua'ipi më'ëre ña tëjini ca hueso maca më'ëpi de'oquërepa etaja'quë a'ë.

⁵ Mai tayo yo'oyepi Maija'quë nuñe yo'oyere de'oyerepa iñojë pa'ito Maija'quë mai tayo do'ire nejoquë pa'ni Maija'quë nuñe yo'oma'quëpi nejoji. Çjaje caye pa'iquë? Pa'ni, pa'i caye ayepi caye a'ë. ⁶ Jaje caye peoji. Maija'quëpi nuñe yo'oma'quë pa'ni, si'a pa'i tayo yo'ose'e ña tëjini çme pa'i yo'oyere ca huesoye pa'iquë'ni?

⁷ Jaje pa'iquëta'are yë'ë cosoyepi Maija'quë nuñerepa pa'iyere ai jerepa de'oye iñoçayie pa'ito çme neni yë'ëre tayoquë api caye'ni? ⁸ Jaje pa'ito çme yo'oquë co'ayere yo'oma'quë'ni, de'oyepi pa'ija'core? Iye cato yecohua'ipi cayë, maire. Co'aye cuasajë sañope cacohua'ini co'aye yo'ojë de'oyere ti'añe pa'iji ye'yayë cayë, maire. Jaje cacohua'ire nuñerepa yo'oquë nejoñe pa'iji.

Si'aohua'i Do'i Quë'iohua'ipi Pa'iyë

⁹ Çjaje pa'ito mai judío pa'ipi jaohua'i seña maca de'ocohua'ire pa'ë cuasajë pa'ie? Pa'ni! De'ocohua'ipi peoyë. Tsoe mai judío pa'ipi de'ocohua'ipi pa'i ma'ñe iñoñuë. Jaohua'i ja're si'a yë'quë maca co'ayepi pa'ona, pa'iyë. ¹⁰ Jaje pa'ina, toyase'e caji:

Te'i macaje ti peoji, de'oquë.

¹¹ Asani pasi'i cacohua'ije peoyë.

Peoyë, Maija'quëre co'ecohua'ije.

¹² Si'aohua'i tayo sani huesësicohua'i a'ë. Si'aohua'i do'i peocohua'i a'ë, ti cöcaima'cohua'ipi.

De'oye yo'ocohua'i, te'i macaje ti peoji, de'oye yo'oquëje.

¹³ Jaje pa'ina, si'aohua'i tërëhuëa cato pa'ire ta'sico de'hua sioma'coje pa'io, coa nejo cocare etaye.

Si'aohua'i tsemeñoapi coa cosoyë.

Ña tsimaje pa'yepi si'aohua'i yë'opqa pa'iyë.

¹⁴ Yequëre ai yo'o huano'i co'ayese'e yecohua'ire cayë, cui'ne sëjeñese'e.

¹⁵ Pa'ire esa huani jeoñese'e yëcohua'i a'ë.

¹⁶ Si'aohua'i co'aye yo'oyepi ai yo'oye cui'ne nejoñe isiyë.

¹⁷ Cui'ne ñama'pë pa'iyë, de'oye pa'i ma'arepa.

18 Jaje pa'iohua'ipi ti ca'raye nëima'ëna, Maija'quëre cuasama'pë pa'iyë, a'ri mañaje.

19 Si'aye tsoe hue'ña Moisés cuañese'e judío pai cuañese'e pacohua'ipi si'aye yo'oye pa'iji caji cajë asayë, mai. Jaje pa'iquëta'are iohua'i tayo do'li ca de'huani jëaye peosipi. Maija'quë pai ñape yo'ose'e ñani ca hueso mu'se t'i'asi maca si'aohua'i iye yeja acohua'i ca hueso cuañoja'cohua'i a'ë. 20 Jaje pa'ina, cuañese'ere sehuojë yo'ocohua'i cato Maija'quë ja're cõni pa'iyë t'i'añe paja'cohua'i a'ë. Cuañese'epi mai tayose'ere iñoji.

Maija'quëre Cuasayepi Huaso Cuañoñe Pa'iji

21 Yure cato Maija'quë nuñerepa pa'iohua'ire de'ocohua'ire pare neñere iñoji, cuañese'e cayere yo'oma'ë, tirona se õani. Iye cato Maija'quëre quëacacohua'i toyase'ere cui'ne Moisés cuañese'e toyase'ere ñajë asayë, i jaje yo'oye.

22 Jaje pa'ina, Maija'quë iquë jerepa pa'ire cuasama'quëpi i nëñerepa pa'iyere isiquë api, coa si'aohua'i Jesús ire papi cuasacohua'ire. 23 Jaje pa'ina, si'aohua'i tayo yo'ocohua'ire sëte si'aohua'ire Maija'quë de'oyerepa t'i'añe caraji. 24 Jaje pa'ijëta'are Maija'quëpi oi nuñerepa pa'iohua'ire nepi, i coa isiyepi, Jesucristo do'ipi huasoquë.

25 Jaje pa'ina, Maija'quëpi Cristo ju'ini tsie jeosi do'ipi pai co'aye yo'oye sai de'huaye nepi. Ja sai de'huayere t'i'añe pa'iji, Jesuni necaiquëre papi asa do'ipi. Cui'ne tsoe acohua'i tayo yo'ose'ere coa sa tëto saima'ë paj'i'i, Maija'quë. Jesús tsiese'epi sai de'huapi. Jaje yo'oquë i nuñerepa pa'iyere cui'ne i quëcose'ere iñoji. 26 Iñoji yurejë Diosu nuñerepa pa'i a'ë caquë iñoquë yo'opi. Yëquëje cui'ne Jesús tsiese'epi Jesure ire papi cajë asacohua'ire nuñerepa pa'iohua'ire nequë a'ë caquë iñoquë yo'opi, Maija'quë.

27 ¿Yure jerore pa'ico'ni, mai jerepa pa'iohua'i a'ë cuasaye? Tsoe peoco. ¿Me yo'oco peoco'ni? Maija'quëre necaiquëre pare cuasa do'ire peoco, pañi cuañese'ere yo'o do'ire. 28 Maija'quëre necaiquëre pare cuasaquëni nuñerepa pa'i api ca huesoye pa'iji, Maija'quëpi cuañese'e yo'oma'quë pa'itojë. Jare tsoe asayë, mai.

29 ¿Mësarupi cuasato Maija'quë judío pai Diosuse'e pa'iquë? ¡Pañi! Judío pai peocohua'ijë Diosure payë, ite. 30 Jaje pa'ina, yequë Diosu peoji, te'i api. Jare ipi paire nuñerepa pa'icohua'ire ca huesoye pa'iji, ca'ni tëasicohua'ire cui'ne pacohua'ireje, coa si'aohua'i ite necaiquëre pare asacohua'ini. 31 Jaje pa'ito ¿coa mai ite necaiquëre pare asayepi ja'në cuañese'e jeocoye pa'iquë, cõcai ma'ñe de'huani? ¡Pañi, jaje yo'oye! Coa ai jerepa yureta'a cuañese'ere de'oyere pa'ë cacaijë yo'oyë.

4

Abraham Yo'ose'epi Iñoñe

1 ¿Iquere mai ai Abraham t'i'aë'ni, i yo'o do'ipi? I ayere cañu'u, yure. 2-3 Toyase'e caji: "Diusupi Abrahamre nuñerepa pa'ire ca huesopi, Abrahampi Diosuni ire papi caquë cuasa do'ire." I yo'o do'ipi nuñerepa pa'i pa'iyë Abraham t'i'añe papi. T'i'asiquë pañi jerepa pa'i a'ë carapi. Yure cato Maija'quë ña hue'ñana jaje ca t'i'añe peoji. 4 Co'amaña necaiquëre sañe cato coa isise'e peoji, nesi do'ire sañe a'ë. 5 Jaje pa'iquëta'are co'amaña nesi do'ire peoquëpi Maija'quëni nuñerepa pa'i ca hueso cuañoñe pa'iji. Coa ite ire papi cuasa do'ire co'acquëre nuñerepa pa'iquë api, ca huesoquëni cuasa do'ire. Jaje yo'oye pa'iji. 6 Maija'quëpi yequëre ñani i yo'ose'ere cuasama'ë nuñerepa

pa'ire ca huesoquëpi ai sihuaji. Davidje cui'ne capi, toyase'epi. ⁷ I case'e cato caji ñeje:

Sihuacohua'i pa'iyë, Maija'quëpi johua'i co'aye yo'ose'ere oni yejesicohua'ipi, cui'ne johua'i co'aye yo'o do'ire coa sai tosicohua'ipi.

⁸ Sihuaquë pa'iyë, Èjaëpi co'aye yo'ose'ere cama'ëna, sai tosicohua'ipi.

⁹ ¿Jaje pa'ito iye sihuaye ca'ni tëasicohua'ise'ere sihuaye pa'iquë? Pani. Ca'ni tëama'cohua'ije ja sihuaye payë. Tsoe maipi asahuë. Toyase'e cato caji, Diosupi Abrahamre nuñerepa pa'ire ca huesopi, Abrahampi Diosuni ire papi caquë cuasa do'ire. ¹⁰ Jaje pa'ito ¿ite je yëhua nuñe pa'iquë api, Abrahamre caë'ni, i ca'ni tëasi jeteyo'je? Pani ja yë'ta'a tëama'në jaje ca nëopi. ¹¹ Ca nëosiquëpi jeteyo'je, ca'ni tëa cuañopi, Maija'quë cuañequëna. I ca'ni tëase'epi iñoñe a'ë, Maija'quëpi tëama'quë pa'inë nuñerepa pa'iquë api, ca huesose'ere. Cui'ne Abraham cato tëama'cohua'ipi Maija'quëre necaiquëre pare cuasacohua'i pëca ja'quë api. Jaje pa'ina, Abraham cuasase'eje cuasacohua'ire Maija'quëpi nuñerepa pa'iohua'ire ca huesoji. ¹² Ca'ni tëama'quë pa'inë Abraham Maija'quëre necaiquëre pare cuasase'eje pa'ye ca'ni tëasicohua'ipi cuasacohua'i pëca ja'quë api.

Maija'quë Ca Nëose'ere Tì'añere Quëaye

¹³ Maija'quë Abrahamre cui'ne i tsëcapë acohua'ire iye yejare isija'quë a'ë ca nëoni, ca nëoma'ë paji'i, Abrahampi cuañese'ere yo'o tì'a do'ire. Coa ai jerepa ca nëopi, Abrahampi Maija'quëni necaiquëre papi cuasa do'ire. Ja do'ire Abrahamre nuñerepa pa'ire ñaquë Diosu isisi ca nëopi. ¹⁴ Jaje pa'ina, cuañese'e caye yo'o tì'acohua'ipi Maija'quë ca nëose'ere tì'añe pa'ito, Maija'quëre necaiquëre papi cuasayepi do'i peoye patira'pi, cui'ne Maija'quë ca nëose'epi do'i peoye ne huesëra'pi. ¹⁵ Cuañese'e cato ai yo'o ja'ñere isiji, Maija'quë sai de'huaquëna. Cui'ne cuañese'epi peoquëna, ¿Me sañope yo'oye pa'iquë'ni?

¹⁶ Maija'quë ca nëose'e cuañese'ere pacohua'ise'e tì'añe peoji. Cuañese'e peocohua'ije tì'añe pa'iji. Jaje pa'ina, Abraham tsëcapë acohua'ipi tì'añe pa'ijaquë cani coa do'i peoye i ca nëose'ere isiye pa'iji, Abraham cuasase'eje pa'ye cuasacohua'ini. Jaje pa'ina, Abraham mai pëca ja'quë api. ¹⁷ Toyase'epi caji: "Jai pai pëca ja'quëre yë'ëpi nehuë, më'ëre." Jaje Diosu ca nëouña. Abraham cato Maija'quëre ju'isicohua'ire pa'iyë isiquë api asapi.

¹⁸ Cuasaquëpi ñani uteye peotoje Abraham cato ca nëose'erepa pa'ija'coa cuasaquë utequë paji'i. Jaje pa'ina, jai pai pëca ja'quë de'opi, Abraham. Maija'quë ite ca nëose'eje pa'ye tì'api. Ja ca nëose'e cato caji: "Jai pai pa'ija'cohua'i a'ë, më'ë tsëcapë." ¹⁹ Ca nëose'ere asaquëpi cien ometëca paye ja'i maca pa'ina, Zara i paco i conì aiohua'i pa'inije Abraham tsì paye peoji asaquëta'a necaiye pa'iji cuasase'e coa ne huesoma'ë paji'i. ²⁰ Jaje pa'ina, Maija'quë ca nëose'e jëa coeye papi. Coa case'e a'ë cuasaye papi. Coa ai jerepa pa'i ja'ñere pa'ë cuasapi. Jaje cuasaquëpi ai jerepa cuasare paquë de'opi. De'osiquëpi Maija'quëre de'oquëre pa'ni caquë sihuapi. ²¹ Maija'quë si'aye ne tì'añe tutu paquëpi i ca nëose'ere neja'quëre papi cuasapi, jëa coeye peoyerepa. ²² Jaje pa'ina, Maija'quë nuñerepa nequë api cuasa do'ire nuñerepa pa'ire ca huesopi.

²³ Abrahamre Maija'quë nuñe pa'ire ca huesopi cajë toyase'e Abrahamse'ere cajë toyaye pahuë, maireje cajë toyase'e a'ë. ²⁴⁻²⁵ Jaje pa'ina, maire nuñerepa pa'iohua'ire nesi'i caquë mai do'ire jucacani huëji'i, Jesús. Jaje pa'ina, mai Èjaë Jesure ju'isiquëpi huëisiquëni ire papi cajë cuasacohua'ire Diosupi nuñerepa pa'iohua'ire ca huesoji, maipi ite necaire paquë api cuasa do'ire.

5

De'oye Pa'iyē

¹ Pa'ire paji cuasa do'ire Maija'quē maire nuñe pa'iohua'ire ca huesopi. Jaje pa'ina, Maija'quē ja're cōni de'oye pa'iyerepa t̄'ahuē, asajē pa'iyē, mai Ējaē Jesucristo do'ire. ² Cui'ne mai Ējaē Jesucristo do'ipi de'hue t̄'ahuē, Maija'quē i oi pa'i hueñarepa yure sihuajē pa'iyē. Maija'quē de'oyerepa pai ñape pa'ija'cohua'i a'ē cuasajē ute jujama'pē pa'iyē. ³ Ja yē'ta'a ai yo'oyeje pa'iji. Jaje t̄'aruje sihuayē, ai yo'oyepi quēcojē dahuēre pa'iohua'ire de'oye. ⁴ Quēcojē dahuēre yo'oyepi mai t̄'añe pa'iji, neñasicohua'irepa pa'iyena. Neñasicohua'irepa pa'iyepi jēa coeye peoyerepa utejē pa'iyena t̄'añe pa'iji, mai. ⁵ De'o joyo i isiquē yo'oyeja'a Maija'quēpi mai joñoana i oiyere isi timē huesoji. Jaje pa'ina, mai jēa coeye peoyerepa utejē pa'iyē coa teaye ute tayoye peoji.

⁶ Jaje pa'ina, co'ye huasoye peoquēna, ne t̄'ama'cohua'i pa'i do'ire Cristo jucacaji'i, iti macarepa t̄'aēna, co'acohua'ini caquē. ⁷ A'jiñe peoji, yequēni jucacaiye. Nuñe pa'ire pani jucacasi'i caquē yo'oquēje peoji. Coa te'i pati'ñe pa'i api, ai de'oquērepa do'ire caquē jucacaiquē. ⁸ Jaje pa'iquēta'are Maija'quē cato i oiyē iñopi, maire, ja yē'ta'api co'acohua'i pa'itoje Cristo maire jucacaiyepi. ⁹ Jaje pa'ina, Cristo Jesús ju'isi do'ipi maire nuñerepa pa'icohua'ire ca huesopi. Jaje pa'ina, yure cato jerepa Jesús oi necai do'ire tēji mu'serepa Maija'quē pēi nejoquēna, jējaja'cohua'i a'ē, mai. ¹⁰ Mai ite sañope yo'ocohua'i pa'i macata'a Maija'quē maire i mamaquē ju'i do'ipi i ja're de'oye pa'iyē nepi. Jaje nesiquēpi yure cato jerepa Cristo huajēquērepa pa'iyepi huasoja'quē api, maire, tsoe ipi de'oye pa'iyē sēte. ¹¹ Cui'ne jase'le pa'iyē paji. Maija'quēre sihuayē, Cristo Jesús do'ire ini pacacaijē. Jaje pa'ina, Cristo do'ipi i ja're cōni de'oye pa'iyē t̄'ahuē.

Adán Cui'ne Cristo

¹² Te'i ěmēpi co'aye yo'o huēopi. Ja yo'o do'ire jūni huesēye huēopi. Jaje pa'ina, si'aohua'i jūni huesēye pa'iji, si'aohua'i co'aye yo'ocohua'i sēte. ¹³ Ja yē'ta'a cuañese'le peo'nē co'aye yo'oyepi tsoe paji'i, iye yejare. Pa'ina, cuañese'le peoquēna, co'aye yo'ocohua'ire sañope caye peopi. ¹⁴ Jaje pa'iquēta'are Adán pa'inēpi Moisés pa'inēna si'aohua'i juju huesēahuē'ē, Adán Maija'quē cuañese'ere sehuoma'ē yo'ose'eje pa'ye yo'oma'cohua'ita'a co'aye yo'ocohua'ipi. Adán cato Jesucristo daija'quēje pa'i paji'i.

¹⁵ Jaje pa'iquēta'are Maija'quē isiyepi Adán co'aye yo'ose'le tēto saise'ere pa'ē. Te'i Adán co'aye yo'osi do'ire jai pai jujuhuē. Jaje pa'ina, Jesucristo do'ipi Maija'quē jai pai de'oye pa'i ja'ñere, huasoyere coa isiyepi jerepa pa'ye a'ē. ¹⁶ Adán co'aye yo'ose'epi maire necaiye peoji. Maija'quē isise'epi jaiye necaiye pa'iji. Te'ipi te'ore co'aye yo'o do'ire maire nejoñe pa'iji. Maija'quē isise'le cato jaiye co'aye yo'osicohua'i pa'itoje nuñerepa pa'iohua'ire necaiye a'ē. ¹⁷ Ju'iñe je'quē te'i ěmē co'aye yo'osi do'ire tutu papi. Jaje pa'ye jerepa tutu paja'cohua'i a'ē, huajēyerepa pa'iyere Jesucristo te'i do'ire Diosupi nuñerepa pa'icohua'ire ca huesocohua'ipi.

¹⁸ Jaje pa'ina, Adán i co'aye yo'osi do'ipi si'a paire ne huesēja'cohua'ire nepi. Cui'neje pa'ye yo'oquē Jesucristo nuñerepa yo'oyepi si'aohua'i de'oye ti ne huesēye peoye de'oye pa'i ja'ñe necaji'i. ¹⁹ Ñeje caquē cayē: Te'i de'oye sehuocaima'ē pa'isi do'ipi, si'aohua'i co'acohua'i pa'ē'ē. Jaje pa'iquēta'are, te'i de'oye sehuocaiquē pa'isi do'ire jai pai nuñe pa'iohua'irepa pa'iyē t̄'ahuē, Jesucristo do'ipi.

²⁰ Jaje pa'ina, Maija'quëpi cuañese'e isipi, co'ayepi ai jerepa pa'ija'quë caquë. Jaje jaiye co'aye pa'itojê Maija'quë oiyeipi ai jerepa jaiye pa'iji. ²¹ Ja'nê co'ayepi cato pai êjaërepaje pa'ye paji'i, paire cuañequë juni huesëyena saquëpi. Yure cato Maija'quë oiyeipi nuñerepa yo'oyeja'a pai êjaërepaje pa'ye de'opi, Jesucristo yo'o do'ipi, ti pani huesëyena saja'quë caquë.

6

Cristore Sehuosicohua'i Pa'iyë

¹ ¿Jaje pa'ito me caja'cohua'i a'ni? ai jerepa co'ayere yo'oñu'u, Maija'quë oiye jerepa iñoja'quë api caquë. ² ¡Pani jaje caye! Tsoe mai co'aye yo'oye jëosicohua'i cato ju'isicohua'ijê pa'yepi pa'iyë. ¿Me jaje pa'ito ja yê'ta'api co'aye yo'ojê pa'iyë'ni? ³ Oco do maca Cristo Jesús ja're tsioni pa'iyena cacajê i ju'ise'eje pa'ye ju'ê, mai. Mësarü jare tsoe asayê. ⁴ Jaje mai oco do maca ju'isicohua'ire Cristo ja're te'e ta cuañosicohua'ijê pa'iohua'i pa'iyë. Ja maca Cristore pëca ja'quë i de'o tutupi yo'oquëna, Jesús huëise'eje pa'ye cui'ne maije huëiye pa'iji, huajëye pa'iyena.

⁵ Jaje pa'ina, Cristo ju'ise'eje pa'yena tsiosicohua'i sête, cui'ne i huëise'eje pa'ye maipi huëiye pa'iji. ⁶ Co'ayere êjaëje pa'ire pajê necaiyere cui'ne mai païse'e yê tuture nejose'e pa'ijaquë cajê Cristo ja're que cuañosicohua'ipi pa'iyë asayê, mai. ⁷ Jaje pa'ina, ju'isiquë cato co'ayepi jo'ya nesiquë peoji. ⁸ Jaje pa'ina, Cristo ja're te'e ju'isicohua'i pani i ja're con pa'ija'cohua'i a'ê cuasayê. ⁹ Tsoe maipi asajê pa'iyë, Cristo te'e juni huesësiquëpi tijupê juni coñe pase'e. Ju'iñe ite tijupê quëcoye peoji. ¹⁰ Co'a tutupi naë payere ti nejoquë Cristo juji'i. Jaje ju'isiquëta'a i huajëquë pa'iyepi Maija'quëre pacacaiji. ¹¹ Jaje cui'ne ju'isicohua'ijê pa'i pa'ijê, co'aye itire yo'oma'pë cajê, co'aye yo'oyepi pa'itojê. Jare cuasajê huajëcohua'irepa Maija'quëre pacacaijê, mai Êjaë Cristo Jesús ja're pa'icohua'ipi.

¹² Jaje pa'icohua'i sête mësarü co'ayepi cuañe cuañosiquëje pa'i pajê, capê yëyere yo'oma'pë cajê. ¹³ Yureta'a mësarü capëare isima'pë pa'ijê, co'ayere yo'oja'co cajê. Mësarü capëare ju'isicohua'i huëisicohua'ijê pa'icohua'ire Maija'quëna isijê, de'o nuñerepa yo'oyere nejajê cajê. ¹⁴ Co'aye yo'oyepi yureta'a êjaë cuañëneje pa'ye maire cuañe cuañone peoji, Moisés cuañëñepi maire meñe cuañe cuañone peo do'ire, coa Maija'quë oiyeipi meñe pa'i do'ire.

Jo'yaohua'i Pa'iyë Ayere Quëaye

¹⁵ ¿Maija'quë oi ñacaiyere meñe pa'ijê cuañese'e meñe peo do'ire co'ayere yo'ojê pa'iyë pa'iquë? Pani. ¿Me neni jaje yo'oye'ni? ¹⁶ Jaje pa'ina, mësarupi tsoe ta'ñe asayê. Jo'yaë cato êjaëna isisiquëpi i cuañëñere sehuocaija'quëpi pa'iji, cajê. Jaje pa'ina, êjaëre necaicohua'i cato sehuocaiye pa'iji, iohua'i êjaëni. Jaje pa'ye cui'ne co'aye yo'oyere sehuocaicohua'i cato co'ayere êjaëre payê. Jare sehuocaiye cato ju'iñena saye a'ê. Ja yê'ta'a Maija'quëre sehuocaiye cato nuñerepa pa'iyena saye a'ê. ¹⁷ Ja'nê co'ayepi jo'ya nesicohua'ipi pa'ê, mësarü. Pa'isicohua'ita'a Maija'quë ye'yayena isisicohua'ipi si'a joyorepa ja ye'yayere sehuohuë. Jaje pa'i do'ire Maija'quëre sihuaquë de'oji cayê, ite. ¹⁸ Yureta'a co'ayere êjaëre peocohua'ipi Maija'quëre necaiyena, jo'yaohua'i de'ohuë, nuñe pa'iyere yo'oñu'u cajê. ¹⁹ Mësarü ta'ñe asa ja'ñere caquë coa pai cayere papi cayê. Ja'nê mësarü co'ayena isisicohua'ipi co'ayere necaijê pa'ê, co'ayere yo'ojê, co'ayere mësarü capêpi necaise'eje pa'ye. Yureta'a nuñe pa'iyena mësarü isiye pa'iji, Maija'quë yëyere yo'ocohua'i pa'ija'cohua'ipi, ina isisicohua'ipi.

20 Mésaru co'ayepi cuañesicohua'li pa'li maca, nuñerepa pa'yere necaijé pa'iyé pahué. 21 ¿Iquere de'oye pa'iyé isi o'ni, ja co'aye yo'oyepi, yure mésaru huajéya'ye asa cuañoñepi? Ja cato ju'iñena saye pa'iji. 22 Jaje pa'isicohua'ita'a yure, de'oye pa'iyé. Co'ayepi jo'ya nesicohua'ire paye paquëna, Maija'quëre necaiyena cacani pa'iyé. Jaje pa'ina, mésarute de'oyerepa pa'iyé necaiji. Iyeta'a Maija'quëna isisicohua'ipi pa'ijé cui'ne tējyere papi ti pani huesēyere payere necaiji. 23 Co'aye yo'osi do'ire co'ayepi sañe cato ju'iñe a'ë. Jaje pa'iquëta'are Maija'quëpi mai Ejaë Jesucristo do'ipi maire coa isiye cato ti pani huesēye a'ë.

7

Huejayeje Pa'ye Quëase'e

1 Maija'quë do'ijé, mésaru Maija'quë cuañese'ere asacohua'ipi asayé, mai huajécohua'li pa'li macase'e cuañeñepi sēasicohua'ijé pa'iohua'ire paye paire.

2 Jaje pa'ina, nomio huejasico cato cuañese'e do'ire jo ëjere sēasicoje pa'io pa'ico, ipi ju'ima'quëpi pa'ina. Ejëpi ju'isiqué pa'itota'a, cuañese'epi sēase'eje pa'ye peoji. 3 Jaje pa'iquëta'are jopi ja yé'ta'a ëjë pa'ina, yequë ëmëna tsiojaico pani ëmëre yo'oco. Jaje pa'iquëta'are ëjëpi ju'isiqué pa'itota'a yequë ëmëre tsiojani paye pa'iji, ëmé yo'oco peoco ja maca.

4 Jaje cui'ne mésarujé Maija'quë do'ijé, Cristo ju'i do'ipi ju'isicohua'ijé pa'iohua'ipi pa'iyé, cuañese'epi naë pacona pa'isicohua'ipi, cuañese'ere ëjëje pa'ire pasicohua'ipi yure cato, yequë ëmëni payeje pa'iohua'li a'ë, Cristo ju'isiquëpi huëisiquëre pani, Maija'quë ña hue'ña de'oyere pare mai yo'ojé pa'ija'cohua'ipi. 5 Ja'ñé mai yēyere yo'ojé pa'icohua'li paë'ë. Pa'ijé mai co'aye yēyere cuañese'epi ne sëtouna, ai jerepa mai yēyere yo'ohué. Ja yo'oyepi ju'iñena sapi, maire. 6 Cuañese'epi sēasicohua'ijé pa'iohua'li paë'ë. Yureta'a joyesicohua'ijé pa'iohua'li pa'iyé, mai ju'isi do'ipi. Jaje pa'ina, cuañese'epi jo'ya nesicohua'li peocohua'ipi Maija'quë joyo huajéye pa'iyé isiyepi Maija'quëre necaiyë. Necaima'pë pa'iyé, cuañese'e cayere.

Co'aye Yo'oyepi Pa'iyé, Yë'ëna

7 Jaje pa'ito ¿me caja'cohua'li a'ni, cuañese'e co'aye a'ë caye? ¿Pani jaje caye! Yë'ë quëaquëna, asajé'ë, yë'ë yo'ose'ere. Cuañese'epi yecohua'li co'amaña yëcaima'ë caye pato yë'ë asaye para'hué, yecohua'li co'amaña yëcayie co'ayere papi pa'iyé. Cuañese'e ëse do'ipi co'aye yo'oye asahué. 8 Yecohua'li co'amaña yëcaima'ë pa'ijé'ë cayeja'a co'ayepi yë'ëre jerepa co'ayere yëyena ne sëto. Jaje cuañese'epi caye pato co'aye yo'oye ju'ise'eje pa'ye a'ë, itise'e pani. 9 Te'erepa tsoe yë'ë cuañese'e asama'quëpi coa paë'ë. Pa'ina, cuañese'epi títani co'aye yo'oyere ne co'yao. 10 Ne co'yacona, yë'ëpi ju'ë. Ju'ina, cuañese'e pa'iyé isisi'li ca nëota'a yë'ëre ju'iñena sapi. 11 Cuañese'epi yo'oma'ë cacona, co'aye yo'oyepi jerepa co'ayere cosoco. Co'ayepi yo'oma'ë cuañese'e cayeja'a ju'iñere isio.

12 Jaje pa'ina, ja cuañese'e cato Maija'quë tse a'ë, nuñere pa'ë cui'ne maire coçaiye a'ë, si'aye Maija'quë cuañese'e cato de'oyere pa'ë. 13 Ja de'oyepi yë'ëre ju'iñena saye pao. Pacona, co'ayepi yë'ëre cato ju'iñena sao. Sacona, ja do'ire asahué, co'aye pa'iyé. Cui'ne asahué, cuañese'e ëseyeja'a co'ayepi ai co'ayerepa pa'iyé.

14 Jaje pa'ina, asayé, mai. Cuañese'e cato joyo aye a'ë cajé. Jaje pa'iquëta'are yë'ë cato pai a'ë, tara cui'ne ca quë'li a'ë. Jaje pa'ina, co'ayepi jo'yaëre paji, yë'ëre. 15 Jaje pa'ina, asa tñ'ama'ë pa'iyé, yë'ë yo'oye. Yë'ë yēyere yo'oma'ë ai jerepa yë'ë coeyere yo'oyé. 16 Jaje pa'ina, yë'ë yo'oye coeyere yo'oni

ja maca cuañese'e de'oyerepa pa'iyē asayē. ¹⁷ Jaje pa'ina, yē'ē pa'ima'ē pa'iyē, iti yo'oquē. Yē'ēre sa'nahuē co'aye pa'iyepi yo'oji. ¹⁸ Jaje pa'ina, yē'ē capē pa'ise'e yē'ē pa'iyē ti de'oye peoji, yē'ēre. Jaje pa'ina, de'oyere yo'osi'i cuasaquēta'a yo'o tī'ama'ē pa'iyē. ¹⁹ De'oye yē'ē yēyere nema'ē, coa ai jerepa yē'ē coeyere nequē pa'iyē. ²⁰ Jaje pa'ina, yē'ē coeyere yo'oni yē'ē pa'ima'ē pa'iyē, iti yo'oquē. Yē'ēre co'aye sa'nahuē pa'iyepi yo'oji.

²¹ Jaje pa'ina, ñeje iye yē'ēre pa'iji, de'oye yo'oye yēquēta'a de'hue co'ayese'ere yo'oyē. ²² Jaje pa'i sēte yē'ē cuasaye cato Maija'quē cuañese'ere yēyē. ²³ Yēquēta'are yē'ē capēpi sañope yē'ē cuasa hue'ñana yo'oco. Ja cato co'ayepi yē'ē capēre pa'iyepi yo'oji. Japi cose'eje pa'ire paji, yē'ēre. ²⁴ ¿Co'aquēre pa'ē, yē'ē! ¿Nepi yē'ēre ne huasoja'cohua'i a'ni, iye capē ju'iñena saco aire? ²⁵ Coa Maija'quēse'e ne huasoja'quē pa'iji, Cristo Jesús mai Ējaē do'ipi. Jare asaquē sihuayē. Jaje pa'ito yē'ēpi Maija'quē cuañese'ere sehuocaiye pa'iji, yē'ē cuasayepi. Jaje pa'iquēta'are yē'ē capēpi co'ayena cuāne cuānosiquēpi jo'yaēje pa'i pa'iyē.

8

Maija'quē Joyo Do'ipi Pa'iyē

¹ De'oji, yure cato Cristo Jesús ja're tsioni pa'icohua'ire ti sai de'hua cuañoñe peoji. ² Jaje pa'ina, co'ayepi cui'ne juni huesēyepi jo'yaēre paquēni eto huasopi, yē'ēre, Cristo Jesús ja're tsioni pa'iyepi, joyo pa'iyepi. ³ Moisés cuañese'e cato jaje eto huasoye papi. Paise'e co'aye yo'oyepi neñu'u cajē yo'ojēna, cuañese'epi tutu peoye de'opi. Jaje pa'iquēta'are Maija'quēta'a ne tī'api, iye pa'iyere isiquē. Jaje pa'ina, jare ne tī'asi'i caquē i mamaquēre pai capē quē'ire cui'ne coa paje pa'ire jējo daopi, co'aye yo'o do'ire sai tocaijaquē caquē. Jaje yo'oni co'ayere ja capē do'ija'a nejo huesoye tī'api. ⁴ Maipi de'hue Moisés cuañese'ere yo'o tī'ajajē caquē pa'icohua'ipi yure mai pa'ima'pē pa'iyē, noni paise'e pa'iyere. Coa ai jerepa yure cato joyo pa'iyepi pa'iyē.

⁵ Jaje pa'ina, paise'e noni pa'iyere pa'icohua'i cato paise'e cuasayere cuasajē pa'iyē. Jaje pa'ijēta'are joyo pa'iyere pa'icohua'i cato joyo pa'iyere cuasajē pa'iyē. ⁶ Jaje pa'ina, paise'e noni pa'iyere cuasayepi cato ju'iñena saye a'ē. Jaje pa'iquēta'are Maija'quē joyo ayere cuasayepi cato de'oye pa'iyena saye a'ē. ⁷ Coa paise'e noni pa'iyere cuasajē yo'ocohua'i cato Maija'quēre sañope yo'ocohua'i a'ē. Jaje pa'icohua'ipi Maija'quēre cocohua'ipi i cuāñeñe sehuojē pani tī'añe peoyē. ⁸ Jaje pa'ina, paise'e noni pa'iyere sehuojē pa'icohua'i cato Maija'quē sihuaquē ñañere yo'o tī'añe peoji.

⁹ Jaje pa'ina, mēsarū cato paise'e noni pa'iyere sehuoma'pē pa'iyē. Coa ai jerepa Maija'quē joyo cayere sehuocohua'ipi pa'iyē, Maija'quē joyopi mēsaruni pa'ina. Jaje pa'ina, Cristo joyore peocohua'i pani Cristo tsecohua'i peoyē. ¹⁰ Mēsarū ja're conī Cristopi pa'ito mēsarū joñoa huajēyepi pa'iji, nuñerepa pa'i do'ipi. Jaje pa'iquēta'are mēsarū capēa co'aye yo'o do'ire ju'isicohua'ijē pa'ye pa'iyē. ¹¹ Cristo Jesure ju'isiquēni huēosi joyopi, ja joyopi mēsaruteje ju'i capē quē'iohua'ireje huēoja'quē api, huajēye pa'iyena, Maija'quē joyopi mēsaruni pa'i do'ire.

¹² Jaje pa'ito paise'e noni pa'iyere pa'ima'pē Maija'quē do'ijē. Mai cato joyo cayere pa'iyē pa'iji. ¹³ Jaje pa'ina, mēsarūni paise'e yo'ojē pa'iyere pa'ini ju'ija'cohua'i a'ē. Jaje pa'iquēta'are joyopi cocaina, paise'e yo'ojē pa'iyere nejoni mēsarū pa'ija'cohua'i a'ē.

14 Si'aohua'i Maija'quë joyopi cuaquëna, pa'icohua'i cato Maija'quë mamajë a'ë. 15 Jaje pa'ina, mësaru Maija'quë mamajëre pare ne joyore isi cuañohuë. Jaje pa'ina, ja joyopi mai ja're caquëna, ja'quëre papi cayë, Maija'quëre. Isima'pë jo'ya ne cuañosi joyore, cui'naohua'ipi Maija'quëre ca'raohua'i pa'ija'a joyore. 16 Maija'quë joyopi mai joyo ja're conì nuñerepa Maija'quë mamajërepa pa'icohua'i a'ë quëayë, maire. 17 Jaje pa'ina, Maija'quë mamajë sête mai si'aye i ca nêose'e paja'cohua'i a'ë, Cristo ja're conì te'e. Maipi te'e i ja're ai yo'osicohua'i panì, i de'oyerepa jeteyo'je paja'cohua'i a'ë, i ja're conì.

18 Yure mai ai yo'oye teaye pa'ye a'ë. Jaje pa'ina, mai ai yo'oyepi conì ñato peoji, jeteyo'je mai pa'i ja'ñere. Jaje pa'ina, Maija'quë de'oyere papi maini pa'ina, de'ocohua'irepa pa'ija'cohua'i a'ë. 19 De'hue Maija'quë mamajëre iñoquëna, ñasi'i caco si'a yeja Maija'quë de'huasico ai ña ëa ju'io uteco pa'ico. 20 Jaje pa'ina, si'aye Maija'quë du'ru ne de'huase'e cato carajaise'e a'ë, ju'iñepi, ja'juñepi, cui'ne pu'cayepi pa'i do'ire. Maija'quëpi jare caquë yëni ne de'huapi, jeteyo'je yequë mu'se de'oyerepa pa'ija'coa caquë. 21 Jaje pa'ina, ju'lijë ja'juñe carajasipi, si'aye Maija'quë ne de'huaquë pa'iyë. Ja do'ire si'a mu'seña Maija'quë mamajë ai yo'ojë pa'icohua'ipi utejë pa'iyë, si'aye de'oyerepa pa'ija'coa cajë. 22 Jaje pa'ina, yurejë mai asayë, si'aye Maija'quë de'huasicopi nomio tsj coa huëoni ai a'si ju'iñeje pa'ye ai yo'oco oio pa'iyë. 23 Iye yejase'e ai yo'oye paco maije ai yo'oyë, yequë mu'se pa'i ja'ñere joñoapi oijë. Du'ru pajë pa'ijë'ë caquë de'o joyore isi nêosicohua'ijë yequë mu'se de'oyere pare paja'cohua'ita'a ai oijë pa'iyë. Jaje pa'ina, joyore papi ai oijë uteyë, Maija'quë maire i huero mamajëre neja'a macare cui'ne mai huaso cuañoñere cajë. 24 Mai yequë mu'se pa'i ja'ñere jëa coeye peoyerepa ute do'ire huasosicohua'i pa'iyë, mai. Jaje pa'iquëta'are paipi i uteyere ña huesoni yequë mu'se pa ja'ñere uteye peoji. Jaje pa'ina, tsoë itire ña huesoni uteye peoji. 25 Jaje pa'iquëta'are mai yure ña ma'ñere ñañu'u cajë uteni dahuëre quëcojë uteye pa'iji.

26 Jaje cui'ne Maija'quë joyopi cõcaiji, mai tutu peoyere. Maija'quëre seña huesëyë, mai. Jaje pa'ina, de'o joyopi ai oi Maija'quëre secacaiji, pa'i yë'opi ca ti'añe peoyerepa. 27 Jaje seina, Maija'quë sa'nahuë joyorepa cuasaye ñaquëpi i joyo cuasaquë seña asaji, joyopi i tsecohua'i pa'i ja'ñere caquë, Maija'quë yëyeje pa'ye seina.

Si'aye Ne Ti'asicohua'i Pa'iyë

28 Jaje pa'ina, i yëyere yo'oja'cohua'i a'ë caquë soisicohua'ire si'aye tëto saiyepi de'oye pa'i ja'ñere cõcaija'coa, Maija'quë oicohua'ire asayë, mai. 29 Jaje pa'ina, Maija'quë maire tsoe du'ru ña nêopi i mamaquëje pa'iohua'i pa'ija'cohua'i a'ë caquë. Jaje pa'ina, i mamaquë cato sehuosicohua'i maja'yë pa'ija'quë api. 30 Tsoe i ja'në cuasa nêosicohua'ire Maija'quë soipi. Soisicohua'ireje nuñerepa pa'iohua'ire nepi. Nuñerepa pa'iohua'ire nesicohua'ireje i de'oyerepa pa'iyere isipi.

31 Jaje Maija'quëpi maire de'oyerepa necaisiquëre ¿nepi maire sañope yo'o ti'añe pa'iquë'ni? Ti peoji, sañope yo'o ti'aquë. 32 Maija'quë i mamaquëre papi mai do'ire jucacaijaquë caquë ¿isisiquë me isiye paquë'ni, i mamaquë ja're co'amaña pa ja'ñe? Si'aye isija'quë api. ¿Me paquë'ni? 33 Jaje pa'ito Maija'quë soisicohua'ire ¿nepi co'acohua'i a'ë caye pa'iquë'ni? Jare coa Maija'quëse'e maire nuñerepa pa'icohua'ire nesiquë pa'iji. 34 Cristo ju'isiquëpi cui'naëpi huëisiquëpi Maija'quë ëja te'tere ñu'i maini caquë pëca ja'quëre secacai pa'ito ¿iqueipi maire nejoñe pa'iji ca huesoye pa'iquë'ni? 35 Jaje pa'ito ai yo'oyepi, co'a ju'lijë oiyepi, sañope yo'oyepi, aña peoyepi, ju'iyë peoyepi, ne

ju'iñepi, panita'a juni huesyepi ¿Cristo maire oiyere nejocaiye pa'iqué? ¡Pani!
³⁶ Toyase'e cato caji:

Më'ë do'ire si'a mu'seña ne ju'iñere pa'iyë.

Jaje pa'ina, yëi ñamare huai hue'ñana sase'eje pa'iohua'i pa'iyë.

³⁷ Jaje si'aye iye yo'oye pa'iquëta'are maipi ñese quëcosicohua'irepa pa'iyë, maire oisiquë do'ipi. ³⁸ Jaje pa'ina, Maija'quë maire oiyere nejocaiye ti peoji. Nuñerepa asayë, yë'ë. Ja do'ire ju'iñepi, pa'iyepi, huññaohua'ipi, cuañecohua'i tutupi, cuañe tutupi, yure pa'iyepi, jeteyo'je pa'i ja'ñepi, ³⁹ Më'ne ayepi, meñe ayepi, Maija'quë de'huase'epi, nejo ti'añe peoji, Maija'quë maire oiyere mai Ejaë Jesucristona ti'ase'ere.

9

Israel Paise'ere Maija'quë Jo'ya Nese'e

¹ Nuñerepa cayë, Cristore sehuoquë sëte. Coa cosoma'ë pa'iyë. Jaje pa'ina, Maija'quë joyopi cuasaquëna, yë'ë joyo cuasaye nëiñepi më'ë nuñerepa cuasayë cacaji, yë'ëre. ² Jaje pa'ina, si'anëpi yë'ë joyo a'siyerepa ai oi pa'iyë. ³ Jaje oi cuasayë, yë'ëpi merepa Cristore hua sani nejo cuañõñere pa'ina, yë'ë pai, Israel tsëcapë cajeohua'ipi jëacaitota'a de'ora'pi, cuasayë. Jaje yo'o do'ipi cõcayie pa'ito yo'ora'huë cuasayequë cuasayë. ⁴ Jaohua'i cato Israel tsëcapë acohua'i a'ë, Maija'quëpi i mamajëre nesicohua'i a'ë. Maija'quë jòhua'i ja're miañerepa pa'ina, pa'isicohua'i a'ë. Maija'quë cayere jòhua'ipi de'oye sehuojëna, i cõcai ja'ñe ca nëose'e pasicohua'i a'ë. Moisés cuañese'e pacohua'i a'ë. Cui'ne Maija'quë huë'ere ñacaiyere pasicohua'i a'ë. Cui'ne i de'oye ca nëose'e pasicohua'i a'ë. ⁵ Jaohua'i cato mai aipë tsëcapë acohua'i a'ë. Jare ja tsëcapëja'a paina Cristoje ai de'opi. Jaë cato Diusu paji'i, si'aye jerepa pa'i. Jaëni de'oquëre pa'ni caye pa'iji, si'anëpi. Jaje pa'ijaquë.

⁶ Cama'ë pa'iyë, Maija'quë ca nëose'epi ti'añe paëna, coa ai jerepa yë'ë cato cayë, si'aohua'irepa Israel tsëcapë acohua'ipi Israel paire peo do'ire. ⁷ Jaje pa'ina, Abraham tsëcapë acohua'i Maija'quë ña hue'ña si'aohua'irepa i mamajë peoyë. Jaje pa'ina, Maija'quëpi capi: "Më'ë tsëcapërepa cato Isaacja'a ai de'oja'cohua'i a'ë." ⁸ Jaje pa'ina, iyepi maire tiñarepa quëa iñoji, Maija'quë mamajërepa pa'iyë cato pai tsëcapëja'a ti'añe peoye, coa ai jerepa Maija'quë ca nëose'aja'a ai de'osicohua'ipi i mamajërepa pa'iyë ti'añe. ⁹ Jaje pa'ina, Abrahamre Maija'quëpi ca nëoquë capi: "Zara mamaquëre paja'coa, yeque ometëcahuë yë'ë co'i maca."

¹⁰ Iyese'e pa'iyë papi, yequeje cui'ne mai ai Isaac mamajërepa paë'ë, Rebeca caya mamajë. ¹¹⁻¹³ Jaohua'ire Maija'quëpi ja yë'ta'a co'ama'në cui'ne ja yë'ta'a co'aye panita'a de'oye yo'oma'në Rebecare ca nëopi. Më'ë mamaquë maja'yëpi yo'jeire necaiquë pa'ija'quë api. Jaje cui'ne toyase'eje caji: "Jacoboni oi, Esauni coehuë." Jaje pa'ina, iye yo'ose'epi Maija'quë i cuasayeje pa'ye yëni yo'oquë sahuapi, jòhua'i yo'o do'ire cuasama'ë, coa i yë do'ire.

¹⁴ ¿Jaje yo'oquëna, ñani maipi Maija'quë nuñe yo'oma'quë api caja'cohua'i a'ni? ¿Pani me jaje caye'ni? ¹⁵ Ñajë'ë, Maija'quë Moisésre case'ere: "Yë'ë yëquëni oni yëjesi'i teaye pa'ire ñani, cui'ne yë'ë yëquëni oi ñani cõcasi'i." ¹⁶ Jaje pa'iyë sëte pai yëyepi, panita'a tutu yo'oyepi ti'añe peoji. Coa Maija'quë teaye ñani oi cõcayepi ti'añe pa'iji, i sahuasicohua'i pa'iyë. ¹⁷ Jaje pa'ina, toyase'e caji, Egípto pai ëjaëre, Maija'quë case'ere: "Më'ëre Egípto pai ëjaëre nehuë, më'ëja'a yë'ë tuture iñosi'i caquë, cui'ne si'a hue'ña pa'icohua'ipi yë'ë

mamire asajajë caquë.”¹⁸ Jaje pa'ina, Maija'quë cato jare i teaye ñani oiquëni oiquë api, cui'ne jare i yëquëni jëa joyo ne huesoquë api.

¹⁹ Jaje pa'ina, mësarupi caja'cohua'i a'ë, yë'ëre. Cui'ne jaje yo'oquëta'a ¿me yo'oquë Diusu paipi co'ayë caquë'ni? ¿Nepi, i cuasaquë yo'oye sañope ca tì'añe pa'ina? ²⁰ ¿Pai maca më'ë iquei'ni, Maija'quëre sañope ca ja'ñe? ¿Soto cua'coropi iti nesiquëre sañope caye? ¿Me nesi'quë yë'ëre co'aye nei'ni? cama'coa. ²¹ Jaje pa'iyë sëte sotopi de'huaquë cato jare i yëyeje pa'ye neñe pa'iji. Jaje pa'ina, jare iti sotopi neñe pa'iji de'o cua'cororepa ëja co'amañase'e neja'core cui'ne yeconi si'a co'amaña nerojajia'core neñe pa'iji.

²² Jaje pa'ina, iohua'i co'aye yo'osi do'ire sai cuañojë nejo cuañoja'cohua'i a'ë, co'a cua'conoaje pa'yepi. Jaohua'i josa yo'ojëna, Maija'quëpi ai dahuëre quëcopi yo'opi, i pëi saiñere cui'ne i tuture iñosi'i caquë. ²³ Jaje yo'o maca maina de'o cua'conoaje pa'iohua'ina i pa'iyë de'oyere pare iñosi'i caquë yo'opi. Jaje pa'ina, maire teaye ñani oni yejepi. Oni yejeni tsoe hue'ñana de'ocohua'ire ëja de'huapi, maire, i pa'i hue'ñare con pa'ijajë caquë. ²⁴ Jaje pa'ina, Maija'quëpi maire soipi, judío pai acohua'ire cui'ne judío pai peocohua'i acohua'ire. ²⁵ Maija'quë quëacaiquë Oseas toya pëpë Maija'quë capi, ñeje:

Yë'ë paire hue'yoja'quë a'ë, tì pa'isicohua'ini.

Yë'ë oima'co pa'isiconi yë'ë oicore hue'yosiquë a'ë.

²⁶ Cui'ne mësaru yë'ë pai peoyë casicohua'ini,

Jare iohua'ini, Maija'quë huajëquërepa mamajëre hue'yoja'quë a'ë.

²⁷ Jaje pa'iquëta'are Israel pai ayere Maija'quë quëacaiquë Isaíaspi ñeje capi: “Israel pai tsëcapë acohua'ipi jai pai pa'ija'cohua'i a'ë, jai tsiaya meja pa'iyëje pa'yerepa. Pa'ijëta'a coa a'ri pai maña jao acohua'ipi huasosicohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. ²⁸ Jaje pa'ina, Èjaëpi i case'ëje pa'ye yo'o tì'aquë i nuñerepa yo'oyepi esa ne de'huaja'quë api, si'a yeja pa'icohua'ire.” ²⁹ Jare ipi Isaías capi, ñeje:

Si'a huñahua'i Èjaëre papi mai tsire isima'quë pa'ito

Tsoe Sodoma cui'ne Gomorra dari nejose'ëje pa'ye nejosicohua'i patira'huë.

Judío Pai Cui'ne Maija'quë De'o Case'e

³⁰ ¿Jaje pa'ito me caja'cohua'i a'ni, mai? Iyere asani, judío pai peocohua'ipi nuñerepa pa'yere tì'ahuë, nuñerepa pa'yere ti co'ema'cohua'ipi. Coa necaiquëre pare cuasa do'ipi tì'ahuë. ³¹ Jaje pa'iquëta'are judío pai cato nuñerepa pa'yere tì'añu'u cajë cuañese'ere sehuoni tì'añe pa'iji cuasajë yo'ohuë. Yo'ojëta'a tì'añe pahuë. ³² ¿Me yo'ojë pase'ëje ñani, iohua'i yo'oyepi tì'añe pa'iji, cuasa do'ire? Coa necaiquëre pare ite cuasama' do'ire tì'añe pahuë, iohua'i yo'o do'ipi tì'añu'u cuasa do'ire. Jaje pa'ina, ju'ahuë, ju'a taocore, quënaona. ³³ Toyase'e Maija'quë capi, ñeje:

Yë'ëpi Sión cutihuëna quënaore qañë. Jaona mësaru sañope ju'aja'cohua'i a'ë. Iona quëco paquë cato, huajëya'ye pa'iyë peosipi.

10

¹ Maija'quë do'ijë yë'ë joyore papi oi Maija'quëre señe cato Israel pai mañapi huaso cuañosicohua'ipi pa'ijajë cuasaquë señe a'ë. ² Jaje pa'ina, cayë, iohua'i cato Maija'quëre necaye ai yëyë. Jaje pa'iquëta'are iohua'i yëyë yo'oyepi nuñerepa asa tì'ani yo'oyere pa'iyë paji. ³ Jaje pa'ina, Maija'quëpi pai nuñerepa pa'iyë isiquë cajë asa tì'añe pañë. Jaje pa'ina, iohua'i tutupi yo'ojë nuñerepa pa'icohua'i ponëñu'u cajë yo'oyë, Maija'quë nuñere pa'iyë isiyere sehuocaima'pë. ⁴ Cuañese'e cayere Cristopi si'aye ne saopi. Jaje

pa'ina, Maija'quëpi Cristoja'a nuñerepa pa'iyë tì'añe necaji'i, Cristore sehuo-cohua'ini.

⁵ Cuañese'ere yo'ojë nuñerepa pa'icohua'i tì'añere Moisés toyapi, ñeje: Cuañese'e cayere si'aye yo'lo tì'asiquëpi nuñerepa pa'iyere pa'ija'quë api.

⁶ Jaje pa'iquëta'are, coa necaiquëre pare cuasa do'ipi nuñerepa pa'icohua'ire neñepi, ñeje: “Mësarü joñoa cuasama'pë pa'ijë'ë. ¿Nepi ma'tëmo mëni Cristore quërejani yejana daja'cohua'i a'ni? panita'a, ⁷ ¿nepi coje sa'nahuëre pana cajeni Cristore ju'isiquëni huëoja'cohua'i a'ni?” ⁸ Toyase'e caye cato iye a'ë: “Më'ë yë'quë macare pare ti de'lo coca pa'iji, më'ë yë'opore, cui'ne më'ë joyore.” Iye coca cato coa necaiquëre pare cuasaye a'ë. Jä cuasayere yëquë quëayë. ⁹ Jaje pa'ina, më'ë yë'opopi Jesure yë'ë Èjaëpi cani cui'ne më'ë joyopi Maija'quëpi ju'isiquëre huëopi cuasaquë asani tsoe huaso cuañosiquë pa'iyë.

¹⁰ Jaje pa'ina, joyopi itire pa'ë cuasaquë pani tsoe nuñerepa pa'iquë pa'iji, cui'ne yë'opopi Jesús huasoquë api ite cajë seni tsoe huaso cuañosiquë pa'iji.

¹¹ Toyase'epi caji: “Ite nuñerepa pa'iquë api cuasacohua'i cato pañete sehuore'ni caye peosipi.” ¹² Jaje pa'ina, peoji, tìñe pa'i judío cui'ne yequë pai. Jaje pa'ina, mai Èjaë si'aohua'i Èjaëpi, jaëpi si'aohua'ire ite secohua'ire jaiye de'oye pa'iyë isiquë. ¹³ Jaje pa'ina, toyase'e caji: “Si'aohua'i mai Èjaëre secohua'i huasocohua'i pa'ija'cohua'i a'ë.” ¹⁴ Jaje pa'iquëta'are ¿me ite ire pare cuasama'cohua'i pani seja'cohua'i a'ni? ¿Cui'ne me ite sehuoye'ni, i ayere quëaye asama'cohua'i pani? ¿Cui'ne me asaja'cohua'i a'ni, iti coca quëacohua'ipi peoto? ¹⁵ ¿Cui'ne me iti coca quëaja'cohua'ire jëjo saocohua'ipi peoto sani quëaja'cohua'i a'ni? Jaje pa'ina, toyase'epi caji: “Airepa de'oji, de'lo cocare quëaja'cohua'ipi tütaye.”

¹⁶ Jaje pa'iquëta'are, si'aohua'i Maija'quë coca caye asani sehuoma'pë pa'iyë. Isaías toyase'e cayeje: “¿Èjaë, nepi yëquë quëaye asani itire pa'ni caye'ni?” ¹⁷ Jaje pa'ina, ire pare cuasaye cato, de'lo cocarepa Cristo ayere quëase'ere cajoro asayeja'a tì'añe pa'iji, itire pa'ë cuasase'ere.

¹⁸ Jaje pa'ina, yë'ëpi señë: ¿Asama'pë pate, iti coca quëaye? Páni asahuë, jaohua'ipi. Jaje pa'ina, toyase'e caji: Iti quëacohua'ipi quëajëna, si'a yeja pa'icohua'ipi asahuë.

Cui'ne coa si'a hue'ña maña iye yeja pa'icohua'ina johua'i coca quëaye tì'api.

¹⁹ Jaje pa'iquëta'are tijupë seni coñë: ¿Israel païse'e jaje pa'ito asama'pë pate? Jaje pa'ina, du'ru macarepa Moisés toyapi, Maija'quë case'ere, ñeje:

Yë'ëpi mësarü oicohua'ire neja'quë a'ë, yecohua'ini necaise'ere ña ëajëna.

Cui'ne mësarü pëicohua'ire neja'quë a'ë, huesëohua'ipi.

²⁰ Jä jeteyo'je Isaías ca'rama'quëpi caji:

Yë'ëre co'ema'pë pa'isicohua'ipi tì'ahuë, yë'ëre.

Cui'ne yë'ëre jerore pa'iquë'ni cajë sëma'pë pa'isicohua'ini iñohuë, yë'ë pa'iyë.

²¹ Cui'ne Israel païni Maija'quëpi caquëna, Isaíaspi toyapi, ñeje: “Si'a mu'sepi mësarute soiquë yë'ë jëña ca'cahuë nesiquëpi utehuë, de'oye sehuoma'cohua'ipi cui'ne sañope yo'ocohua'ini.”

11

Maija'quë Sahuaye Israel Païre

¹ Yure cui'ne señë, jaje pa'ina: ¿Jaje pa'ito Maija'quë Israel païre i pasicohua'ire jeocou? Páni nejoñe papi. Järe yë'ë i Israel païpi pa'iyë, Abraham tsëcapë aquëpi cui'ne Benjamín paï aquëpi. ² Ai tsoe järe i Maija'quëpi

Israel paire i tsecohua'i a'ë ca huesopi. Jaje pa'ina, yure jecoma'ë pa'iji. ¿Huesëye mësarui Maija'quëre quëacaiquë Eliãspi Maija'quëre sei, Israel paire co'acohua'i a'ë cuasaquë sei case'ere toyase'e quëaji? ³ Sei capi: "Ëjaë më'ëre quëacacohua'ire si'aohua'ire huani jeahuë. Cui'ne më'ëre isijë tëojë së hue'ñaje nejo saohuë. Jaje yo'ojëna, yë'ëse'e te'i maca nëasiquëni cui'ne yë'ëreje huani jeoñu'u cayë." ⁴ Jaje caquëna, Diusupi capi, ite: "Siete mil paire yë'ëre oicohua'ire hua nëohuë, de'huasi diusu Baalre do're ja'rujë sema'cohua'ire." ⁵ Jaje ja'në yo'ose'eje pa'ye yureje judío pai acohua'i a'ri ja'i pai nëahuë, Maija'quë i oiyepi sahuasicohua'i. ⁶ Jaje pa'ina, Maija'quë maire coa isiyepi ti'añe pa'iyë sëte, pai tutu yo'oyepi ti'añe peoji. Yure pai yo'otutupi ti'añe pa'ito Maija'quë oi maire coa isiyë peora'pi.

⁷ ¿Jaje pa'ito me yo'ore'ni? Israel pai mañapi iohua'i co'ese'e ti'añe pahuë. Pajëna, Maija'quë sahuasicohua'ise'e ti'ahuë. Yecohua'ipi jëa joyo ne hueso cuañoñuë. ⁸ Toyase'e cayeje pa'ye ñeje: "Diusupi isipi cuasa ti'a ma'a joyore cui'ne ñaco caje ña ma'ñere cui'ne cajo yacajë asa ti'a ma'ñere. Jaje pa'ina, yure iye mu'seje jaje pa'iohua'i pa'iyë." ⁹ Cui'ne Davidje capi: Jare iohua'i si'aye payë, cuasayepi co'ye iohua'ire ne taoñe, Cui'ne huatenëa de'osipi, mësarupi iona ju'ajë si'se cuañosicohua'i pa'ijajë caquë.

¹⁰ Ñaco caje ñama'cohua'i de'oja'cohua'i a'ë.

Cui'ne jete në me huesësicohua'i pa'ijajë'cohua'i a'ë, jaiye hue'e do'ire.

Judío Pai Peocohua'ipi Huaso Cuañoñe

¹¹ Cui'ne yure señë: ¿Si'aohua'i judío pai ju'ajë peo hue'ñarepa tome sare? ¡Pani. Jaje yo'oye pahuë! Coa ai jerepa, jaohua'i de'oye sehuoma'pë ne huesë do'ire yecohua'ipi de'hue ti'ahuë, huaso cuañoñe, Israel paipi ñani cui'neje pañu'u cajë oijajë cajë. ¹² Jaje pa'ina, judío pai co'aye yo'ose'epi si'a yeja pa'icohua'i jerepa de'oye pa'iyë ponëpi, cui'ne iohua'i yo'ojë co'a de'ose'epi judío pai peocohua'i de'oye pa'iyë ponëpi. Jaje pa'iyë sëte judío paipi Cristore sehuoni cui'naohua'ipi caca cöcohua'i pa'ito ai de'oye pa'ija'coa, cuasayë.

¹³ Jaje pa'iquëta'are mësarute judío peocohua'ire caye payë, yeque maña. Yë'ëre Maija'quëpi jëjo daopi, judío pai peocohua'ina. Jaje pa'ina, yë'ë yo'oye Maija'quë isise'e a'ë asaquë si'a yë'ë tutupi yo'oyë. ¹⁴ Jaje yo'ocuëna, mësarupi sehuojëna, ñani yë'ë tsëcapë acohua'ije ñajë cui'ne ëa ñajë oijë huasosicohua'i pa'ijajë caquë yëyë. ¹⁵ Jaje pa'ina, judío paipi ña'nosicohua'i pa'ijëna, iye yeja pa'icohua'i de'hue Maija'quë ja're de'oye pa'iyë ti'añe pa'iji. Jaje pa'ina, merepa pa'ija'coa'ni cui'naohua'ini Maija'quëpi ito, judío paipi sehuojë pa'i maca ai sihuaye pasipi. Ja cato ju'ise'eje pa'iohua'ipi pa'iyena huëye a'ë.

¹⁶ Jaje pa'ina, pan sëpë aye poni du'ru nese'ere Maija'quëna isito si'a iti sëpëje Maija'quë isise'e pa'iji, de'ocore pare. Cui'ne Olivo soquë yë tsitamopi Maija'quëna isisico pa'ito iti capëaje isise'e pa'iji.

¹⁷ Yecohua'i judío pai acohua'i Olivo soquë yë capëa pa'isicohua'ipi tē'ca tēte cuañoñuë, noni io ja're pa'icohua'ipi. Jaohua'i peo sa'ro pa'i do'ire mësarupi airo olivo soquë capëje pa'ipi sëo cuañoñuë. Jaje yo'ouna, mësarui de'hue ti'ahuë, iti tsitapi pa'iyë isiyë cui'ne olivo pa'iyepi mësarute pa'iyë isiyë. ¹⁸ Jaje pa'ina, cuasama'pë pa'ijë'ë, yë'ë a'ë iti ñerepa capëa jerepa de'ocquë. Jaje pa'ina, më'ëpi de'ocquë a'ë cuasani, de'hua cuasa ñajajë'ë. Më'ëpi tsita pa'iyë isima'ë pa'iyë caquë coa tsitamopi më'ë pa'iyë isiji.

¹⁹ Jaje pa'iquëta'a yeque më'ëpi ca'ñe pa'i a'ë: "Jaje pa'ijë'ë, yë'ëpi olivona sëa cuañosiquë pa'ijaquë caquë tē'ca tētepi jaohua'ire iti capë acohua'ire pare." ²⁰ Ja cayere nuñerepa caye a'ë. Iohua'i ite coa necaiquëre pare

cuasama' do'ire tē'ca tēte cuañohuē. Jaje pa'iquēta'are mē'ē cato ite coa necaiquēre cuasa do'ire de'hue iti ñere pana tsiosiquē pa'iyē. Mē'ē jaje pa'iyē sēte yē'ē a'ē jerepa pa'i cuasama'ē, coa airepa ca'raquē ñaquē pa'ijē'ē, mēsarute tē'ca tēte cuañōne. ²¹ Maija'quē iti ñerepa pa'isi capēare tē'ca tēte jeosiquēme, me paquē'ni, mēsaruje. ²² Ñajē'ē. Maija'quē nuñerepa de'oye yo'oque'ē api. Jaje pa'lita'a nuñe yo'oma'cohua'i cato tuturepa yo'oque'ē api. Co'aye yo'osicohua'ire saipi, iohua'i yo'osi do'ire. Jaje pa'iquēta'are mēsarure de'oye yo'opi. Jaje pa'ina, mē'ēpi de'oye i yēyeje pa'iyē pa'iji. Jaje pa'iyē pato mē'ēreje cui'ne tēto tējaja'quē api. ²³ Cui'ne yequeje, judío paipi iohua'i jēa coeyere jeoni sehuocohua'i pani, cui'na olivo soquē yēna sēo co cuañōñē, tjjupē. Maija'quēpi paji, tutu cui'naohua'ini sēo cōñe cui'na ñēna. ²⁴ Mē'ēre judío peoquēta'are airo olivo soquē capēje pa'ini t'i'ani de'o olivo soquē yēna de sēosiquē i ¿me neni de'o olivo soquē yē acohua'ire judío paire sēoye paquē'ni? Sēoja'quē api, de'o olivo soquē yēna cui'naohua'ini.

Israel Paire Tējijerepa Huasose'e

²⁵ Jaje pa'ina, Maija'quē do'ijē, Maija'quē ise'e nesi'i cuasase'ere mēsarute quēaye yēyē, mēsarupi jerepa ta'ñe asajē pa'iohua'i a'ē cuasama'pē pa'ijajē caquē. Israel pai cato jai pai jēa joñoa ne cuañosicohua'i pa'iyē, Israel pai peocohua'ipi si'aohua'i Maija'quē ca nēosicohua'ipi cacajajē cajē. ²⁶ Ja maca yureta'a si'aohua'i Israel paipi huasosicohua'i pa'ija'cohua'i a'ē, toyase'e cayeje:

Sión daripēpi daija'quē api, huasoquē.

Dani jaēpi Jacob pai co'aye yo'ose'ere nejocaija'quē api.

²⁷ Jaje yē'ēpi iohua'i co'aye yo'ose'ere nejocaisi maca, Ja maca jaohua'ini caquē iye ca nēose'ere pasipi.

²⁸ Jaje pa'iquēta'are huaso coca asaye coecohua'ipi Maija'quēre sañope yo'ocohua'i a'ē, mēsarupi iohua'i coe do'ire de'hue asajajē cajē. Jaje pa'iquēta'are jaohua'i judío paire Maija'quēpi ja yē'ta'a oiji, iohua'i aipēni i tsecohua'ire nesiquē sēte. ²⁹ Jaje pa'ina, Maija'quē isise'e jioye paquē api cui'ne i soisicohua'ire tjo'hua'ire nema'quē api. ³⁰ Ja'nē tsoe mēsarupi Maija'quēre sañope yo'ohuē, de'oye sehuocaima'pē. Jaje yo'osicohua'ini yure judío paipi de'oye sehuocaiye pa do'ire Maija'quēpi mēsarute teaye ñani oi cōcasi'i. ³¹ Mēsarua ja'nē de'oye sehuocaiye pase'eje pa'iohua'i a'ē, yure judío paipi. Jaje pa'iyē, Maija'quēpi mēsarute teaye ñani oi cōcasi'quē cajē cui'ne iohua'ireje oi ñani cōcasi'quē cajē. ³² Jaje pa'ina, Maija'quēpi caji si'aohua'ire ite de'oye sehuocaima'cohua'ire ne huesopi, si'aohua'ire ipi oi teaye ñaquē cōcasi'i caquē.

³³ ¿Airepa ta'ñe pa'i a'ni, Maija'quē si'aye asaquē pa'iquērepa! I cuasaye asani quēaqueje peoji. Maija'quē yo'oque'ē pa'iyē asa t'i'aque'ē peoji.

³⁴ “¿Nepi Ejaē cuasaye asa t'i'añe pa'iquē'ni? Panita'a ¿nepi ite ñeje yo'ojē'ē cajē ye'yaye pa'iquē'ni?”

³⁵ ¿Nepi du'ru Ejaēre co'amaña isini yure isisi do'ire saijē'ē, cuañēne pa'iquē'ni?

³⁶ Jaje pa'ina, si'aye Maija'quē tse a'ē, i nesi do'ire. Ini pacacaiji, si'anē. Sihuyē, Maija'quēre jerepa pa'ire. Jaje pa'ijaquē.

12

Maija'quēna Isicohua'i Pa'iyē

¹ Jaje pa'iyē sēte Maija'quē do'ijē mēsarute señē, Maija'quē oni yejesi do'ire, mēsaru pa'iyere Maija'quēna isi huesējē'ē, huajēquēre pare. Ina isisicohua'ipi pani, Maija'quē sihuaja'quē api cui'ne ja isiye cato nuñerepa yo'oye a'ē.

² Jaje pa'ina, mēsaruje pa'ijē'ē, iye yeja pai yo'ojē pa'iyere coa ai jerepa jare yo'oma'pē. Mēsaru cuasayerē tiñe cuasajē pa'iyena ponajē'ē, mēsaru pa'iyepi tiñe yo'ojē pa'iyē ponēja'core. Ponēona, yureta'a Maija'quē yēye asa ti'aja'cohua'i a'ē. Asa ti'acohua'ipi pani de'oyere, Maija'quē sihuaquē ñañere cui'ne nuñere pare asaye pa'iji.

³ Quēajaquē caquē Maija'quē yē'ere coa isipi. Ja do'ire mēsarute cayē, mēsaru aquēpi tel'ije yē'ēpi ai asayē cuasaye pajaquē, iti cuasa maña ipi isiye ja'i maña cuasaja'quē. Jaje pa'ina, Maija'quēre necaiquēre pare asa do'ire yo'o ja'ñe isise'e ja'ye cuasajē yo'oye pa'iji. Tēto saiperepa cuasato co'aji.

⁴ Ñajē'ē, mai capē yo'o ja'ñe huahuese'e pa'iyere. Si'aye te'e co'amañare yo'oye pa'iji. ⁵ Jaje cui'ne maije jai pai pa'ijēta'a Cristona tsiosicohua'ipi pa'i do'ire Cristo capē acohua'i pa'iyē. Pa'ijē pai ñape yequēna se tsiosicohua'ipi te'e capē acohua'i pa'iyē.

⁶ Jaje pa'ina, Maija'quēpi pai ñapere tiñe pa'ye yo'o tutu isipi, i yēyeje pa'ye. Jaje pa'ina, Maija'quē ayere asani quēa tuture isisiquē pa'ito, quēañu'u coa necaiquēre pare mai cuasaye ja'ye. ⁷ Yecohua'ire cōcai tuture isiquē pa'ito, yecohua'ire de'oye cōcañu'u. Yecohua'ire ye'ya tuture isisiquē pa'ito ye'yayese'e yo'oñu'u. ⁸ Yo'o jujacohua'ire quēa tuture isisiquē pa'ito quēa huasoñu'u, tutu quē'iohua'i pa'ija'cohua'ire. Co'amaña isiquē pani yē'ē de'oye yo'oyere ñajē'ē caye peoyerepa isiye pa'iji. Cuañe tuture isisiquē pa'ito de'oyerepa cuasaē yo'ojē'ē. Ai yo'ojē pa'icohua'ire cōcaiquē pani sihuaquē cōcaiye pa'iji.

Sehuosicohua'i Pa'iyē

⁹ Sa'ñe nuñerepa oijē pa'ijē'ē. Co'ayere coejē, de'oyere yo'ojē pa'ijē'ē.

¹⁰ Sa'ñe oiye pa'iji, Maija'quē do'ijē ēaye. Yecohua'ini de'ocohua'ire cuasajē coa tea ju'iñeje yo'oma'pē sa'ñe oijē de'oye pa'ijē'ē.

¹¹ Nere pacohua'i pa'ijē'ē. Josaohua'i pa'ima'pē pa'ijē'ē. Mai Ējaēni necaijē'ē, si'a joyorepa cuasajē toa tsē'ise'eje pa'i joyore papi.

¹² Sihua'ijē pa'ijē'ē, mēsaru yequē mu'se pa'i ja'ñere utejē pa'icohua'i. Ai yo'onije quēcojē'ē. Jeoma'pē pa'ijē'ē. Maija'quēre señe si'anē sejē pa'ijē'ē.

¹³ Cōcaijē'ē, Maija'quē tsēcapē acohua'ire, iohua'ire jopo caraye pa'ito. Mēsarute do'i daicohua'i pa'ito de'oye yo'ojē'ē.

¹⁴ Mēsarute josa yo'ocohua'ire de'oye pa'ijajē cuasacaijē'ē. Iohua'i de'oye pa'i ja'ñere secacaijē'ē, pa'ni ai yo'oye pa'ijajē cuasajē señe.

¹⁵ Sihucohua'i ja're tsioni pa'ijē sihuacohua'i pa'ijē'ē. Cui'ne ota oicohua'i ja're pa'ijē mēsaruje oicohua'i pa'ijē'ē.

¹⁶ Si'aohua'i sa'ñe de'oye yo'ojē pa'ijē'ē. Yē'ē a'ē, jerepa pa'i cuasama'pē pa'ijē'ē. Coa ai jerepa teaye pa'iohua'i pa'iyena ini pa'ijē'ē. Ta'ñe pa'iohua'i a'ē cuasama'pē pa'ijē'ē.

¹⁷ Saima'pē pa'ijē'ē, co'aye yo'osicohua'ire cui'ne co'ayepi. Coa ai jerepa de'oye cuasajē yo'ojē'ē, pai ña hue'ñana. ¹⁸ Mēsaru ai cuasaye ja'i maca de'oye yo'ojē pa'ijē'ē, yecohua'i ja're de'oye pa'iyere cajē. ¹⁹ Maija'quē do'ijē maña mēsarupi sañu'u cajē yo'oma'pē pa'ijē'ē, co'aye yo'ocohua'ire. Coa ai jerepa Maija'quēpi saicaija'quē api cuasajē pa'ijē'ē. Jaje pa'ina, toyase'e caji: “Yē'ēpi co'aye yo'ocohua'ire sañe payē, si'seye pa'itoje,” caji, Ējaēre papi. ²⁰ Cui'ne caji jare ipi: “Mē'ere sañope yo'oquēpi ao ēa ju'ito aojē'ē. Cui'ne cōno ēa ju'iquē pa'ito ocuajē'ē. Jaje yo'ojēna, iti sañope yo'oquēpi yē'ē co'acquere

pa'ni cuasaja'quë api, huajëya'ye pa'ija'quëpi." ²¹ Co'ayena quëco cuañoma'ë pa'ijë'ë. Coa ai jerepa co'ayere ñese quëcojë'ë, de'oye yo'oyepi.

13

¹ Si'aohua'i iye yeja cuañe ëjaohua'ire de'oye sehuocaiye pa'iji. Jaje pa'ina, peoji, coa Maija'quë yëma'ëna ëjaë de'osiquë. Jaje pa'ina, Maija'quëpi iye yeja cuañeja'cohua'ire nepi, jaohua'ire. ² Jaje pa'ina, pai ëjaohua'i cuañeñere sañope yo'oni Maija'quë de'oye yo'o ja'ñe caquë jeose'ere sañope yo'oyë. Jaje sañope yo'ocohua'i cato saija'cohua'i a'ë, co'ayepi. ³ Jaje pa'ina, ëjaohua'i cato pa'ima'pë pa'iyë, de'oye pa'icohua'ipi ca'rajajë cajë. Coa ai jerepa co'aye yo'ocohua'ire yo'o quëcoja'cohua'ipi pa'iyë. Më'ëpi ëjaohua'ire ca'raye peoye pasi'i cani de'oye yo'oquë pa'ijë'ë. Jaje pa'ina, ëjaohua'ipi më'ë pa'iyë neñani de'oye pa'iquë api caja'cohua'i a'ë. ⁴ Jaohua'i cato Maija'quëni necaijë pa'iyë, më'ë de'oye pa'iyere cajë. Jaje pa'iquëta'are më'ëpi co'aye yo'oquë pani ca'rajajë. Jaohua'i cato coa hua'ti mëama'cohua'i a'ë jare co'aye yo'oquëni sañu'u cajë yo'ocohua'i a'ë, Maija'quëre necaicohua'i sëtë. ⁵ Jaje pa'iyë sëtë de'oye a'ë, ëjaohua'i cuañeñe sehuoye. Pani iohua'ipi co'aye yo'oma'cohua'ini cajë, coa ai jerepa tayose'e peoye nëina, mai cuasajë pa'iyere cajë de'oye pa'iyë pa'iji. ⁶ Jaje pa'ina, mësarü pa'i do'i sañë, ëjaohua'i Maija'quëre necaicohua'ini cajë. Jaohua'i cato jase'e yo'ocohua'i a'ë.

⁷ Pa'i do'ire pai ñape sañë pa'ito saijë'ë, pai ñapere iohua'ire do'i paye ja'ye. Yeja pa'i do'ire sañë pa'ito saijë'ë. Ejaohua'i pa'ito ëjaohua'ire ñajë pa'ijë'ë. Coa si'aye do'i quë'iohua'i pa'ito do'i quë'iohua'ire ñajë de'oyerepa iohua'ire cuasajë pa'ijë'ë. ⁸ Debe pama'pë pa'ijë'ë, yecohua'ire. Coa ai jerepa yecohua'ire oiye debeje pa'ye pajë'ë, yecohua'ire. Jaje pa'ina, coa paini oiquë pani tsoe cuañese'e cayere yo'o ti'api, si'aye. ⁹ Cuañese'epi caji: Ejëre cui'ne nëjore pacohua'ipi yecohua'ini yo'oma'pë pa'ijë'ë. Huani jeoma'ë pa'ijë'ë. Yahuerepa co'amaña ima'ë pa'ijë'ë. Eë ñama'ë pa'ijë'ë. Si'aye iye cui'ne yeque cuañese'ere con yo'o ti'añu'u cani coa më'ë cajeire oijë'ë, më'ëja'a co'ye cuasayeje pa'ye. Ja caye ayere yo'oni pa'ito si'aye yo'o ti'añe pa'iji, cuañese'e cayere. ¹⁰ Jaje pa'ina, paire oiquëpi co'aye yo'oye paji. Jaje pa'ina, oiye pi si'aye cuañese'e ne ti'añe pa'iji, tayoye peoyerepa.

¹¹ Si'aye yure mai pa'i tëcahuë pa'iyere ñani cuasajë'ë, tsoe sëta maca'ë huëo caicohua'i. Yureta'a maire huasoye ai ja'yere pa'iji. Ja'ñë so'o macare paji'i, mai jtire pa'ë cuasajë i coca asa maca. ¹² Tsoe jai ñamire pa'ë. Yure je'ñerepa ñata tomë huëoji. Jaje pa'ina, jëoñu'u, nea huë'ñana co'amaña yo'oye. Jeoni suñañu'u, mia ca'core pana, soldado huajo saquë suñañeje pa'ye. ¹³ Nuñe de'oye ñare pajë yo'oñu'u, mu'sere yo'oyeje pa'ye. Cu'ima'pë pañu'u, conore cueperojajë, jaiye ao aijë. Tsi'sini josa pisiye yo'ojë cayere yo'oma'pë pañu'u. Nuñerepa yo'oye pa'ina, coa co'aye si'sire yo'orojajima'pë pañu'u. Coa si'aye co'ayere ye'yesicohua'ipi pa'ima'pë pañu'u. Te'le cuasama'pë do'ire uihuayere pa'ima'pë pañu'u. Cui'ne yecohua'i payere ëa ñajë oima'pë pañu'u. ¹⁴ Coa ai jerepa mësarü cato suñajë'ë, Ejaërepa Jesucristona, ije pa'i pa'ijajë cajë. Jaje yo'oni capë co'aye yëyere ne huasocaiye paja'cohua'i.

14

Cajeire Cuasaye Cato

¹ Jaje pa'ina, Maija'quëre necaiquëre pare cuasayere joyo tutu carasiquë pa'ito, tsiojë'ë, ite, pai cuasase'ere ca huëoni sa'ñe uihuama'pë. ² Ñajë'ë, cui'ne iyere, yecohua'i cuasacohua'i pa'iyë. Si'aye añese'e de'oji cuasajëna,

yecohua'ipi Maija'quë necaiquëre pare cuasaye joyo tutu carajaicohua'ipi ja'o cui'ne ao, cui'ne ca aïne de'o'ji cuasayë, hua'i cato aima'cohua'ipi. ³ Jaje pa'ina, si'aye aikuëpi yequëre hua'i aima'quëre co'aye cuasaquë ñama'ë pa'ijë'ë. Cui'ne iyepi de'oye a'ë caquë sahuaquë si'ayere aikuëje cue'cuema'ë pa'ijë'ë. Si'aye aikuëre, cui'ne hua'i aima'quëreje Maija'quëpi tsiosicohua'i a'ë. ⁴ Jaje pa'ina, ¿më'ë iquei'ni yequëre necaiquëni ñaquë tayo yo'o'ji caquë yo'o' ja'ñe? I ëjaëpi ña'ne pa'iji, de'oquë panita'a co'acquë pa'iyë. Jaje pa'iquëta'are de'oquërepa pa'ija'quë api, mai Èjaë de'oye ne tutu paquëre me, me co'acquë'ni.

⁵ Yequeje quëaye payë: Pa'iyë, yecohua'i ai jerepa ëja mu'se pa'iji, cuasacohua'i. Cui'ne yecohua'ipi cuasacohua'i pa'iyë, si'a mu'seña cui'ne pa'yese'e pa'iji. Jaje pa'ina, pai ñape itire pa'ë cuasase'ere cuasajë pa'iyë pa'iji. ⁶ Iye mu'se ëja mu'sere pa'ë cuasaquë yo'oquë pani Maija'quëni de'oye yo'o'ji. Cui'ne si'aye aikuëje mai Èjaëni de'oye yo'o'ji, Maija'quëre de'o'ji caquë pëpa toquë ai do'ire. Cui'ne hua'i aima'quëje Maija'quëre sei ai do'ire de'oye yo'o'ji, mai Èjaëni.

⁷ Jaje pa'ina, mai pa'ima'pë pa'iyë, maija'a co'ye pacacajë. Cui'ne ju'inije ju'ima'pë pa'iyë, maija'a co'ye jucacajë. ⁸ Jaje pa'ina, mai huajëcohua'i pa'ini pa'iyë, mai Èjaëni pacacajë. Cui'ne juni huesënije mai Èjaëna jucacaiyë. Jaje pa'iyë sête ja pa'inije cui'ne juni huesënije mai Èjaë tsecohua'i pa'iyë. ⁹ Jaje pa'ina, huajëcohua'i cui'ne ju'isicohua'i Èjaë pasi'i caquë Cristo juni cui'naëpi huëji'i.

¹⁰ Jaje pa'iquëta'are ¿më'ë me yo'oquë Maija'quë do'iquëre co'aye caquë'ni? ¿Panita'a me nesi'quë coequë ñaquë'ni? Mai yo'ose'e si'aohua'i Maija'quë ña hue'ñana iñoja'cohua'i a'ë, ipi pai ñape yo'ose'e ñaquë ca huesoja'quëre. ¹¹ Jaje pa'ina, toyase'e caji:

Care payë, caji, Èjaë. Si'aohua'i yë'ë ña hue'ñana do're ja'ruja'cohua'i a'ë. Cui'ne ja maca si'aohua'i de'oquëre pa'ni Maija'quë caja'cohua'i a'ë.

¹² Jaje pa'iyë sête, pai ñape mai yo'ose'e iñoja'cohua'i a'ë, iti yo'ose'eje pa'ye, Maija'quëna.

Ne Taoñe Pajë'ë, Maija'quë Do'iquëre

¹³ Jaje pa'ina, yecohua'ire seña'jë cayere jëoni coa ai jerepa iohua'i asase'ere cuasajë de'oyere yo'ojë pa'ijë'ë, Maija'quë do'ijë ne taoja'core nema'pë cajë. ¹⁴ Yë'ë cato asayë, si'aye si'si peoyese'e pa'iyë Èjaë Jesure sehuoquë sête. Jaje pa'ire paji, cuasaquë asayë, iye. Jaje pa'iquëta'are paipi iye si'si a'ë cuasato jare si'si pa'iji, iti jaje cuasaquëse'ere. ¹⁵ Jaje pa'iquëta'are më'ë aikuëpi sehuosiquë Maija'quë pa'ire paji cuasayere nejoñe pa'ito më'ëpi ite oiye paquë yo'oyë. Jaje pa'ina, Cristo jucacaisiquëre më'ë aikuëpi nejoñe pajaquë caquë pa'ijë'ë. ¹⁶ Jaje pa'ina, sa'ro nèocaima'pë pa'ijë'ë, yecohua'ipi co'aye mësarü de'oye yo'ojë pa'iyere cama'cohua'ini. ¹⁷ Jaje pa'ina, Maija'quë cuañe te'te cato pa'ima'ë pa'iji, coa ao aikuëpi cui'ne ucuyepi. Coa itirepa cato nuñerepa pa'iyë a'ë, de'oye jo'cua pa'iyë a'ë, cui'ne sihuaye a'ë, Maija'quë joyo pa'i do'ire. ¹⁸ Jaje Cristore de'oye necaiquë pa'ito ja necaiyepi Maija'quë sihuayere neñe pa'iji. Cui'ne jaje pa'ini pajë de'o pai api cajë ña'ne pa'iji.

¹⁹ Jaje pa'iyë sête co'ejë pañu'u, de'oye jo'cua pa'iyena sayere. Cui'ne ai tutupi yo'ojë co'eñu'u, mai ai de'oyena sa ja'ñere, si'aohua'i ai de'ojajë cajë. ²⁰ Jaje pa'ito ai do'ipi Maija'quë nese'ere nejoña'ë pa'ijë'ë. Si'aye aïne cato si'si ti peoye a'ë. Jaje pa'iquëta'are, mai ai do'ipi yecohua'ire ne taoñe cato ai co'are paji. ²¹ Ja do'ire Maija'quë do'iquëre hua'i aikuëpi, cono

ucuyepi, coa si'aye yo'oyepi ne taõñe pa'ito nuñe yo'oye peoji. ²² Maija'quë ña hue'ñana si'aye aiñe pa'iji cuasaquë pani jare paire carojaima'ë coa me'ëse'e paye pa'iji. Sihuaquërepa pasipi, tayo yo'osiquëje pa'ire nëima'ëna, pa'iquë cato. ²³ Jaje pa'iquëta'are i cuasayepi aiñe cui'ne pañe cuasaye pa'ina, iti coa asaquë aiquë pani jai do'i ani huesëye pa'iji, i cuasaye quëayere yo'oma' do'ire. Jaje pa'ina, si'aye mai sehuosicohua'i cuasayepi quëayere neñe pa'iji. Paquë pani co'aye neñe a'ë.

15

Pa'ini De'oye Yo'ojë'ë, Më'ëja'a Co'ye Oima'ë

¹ Maipi tutu quë'iohua'ipi Maija'quëre necaiquëre pare cuasacohua'ita'a jopo carasicohua'ipi de'oye yo'oma'cohua'ire quëcojë cöcayie pa'iji, tutu peocohua'ire. Maise'e de'oye pa'yere cuasaye pañu'u, Jaje pa'ina, maipi cöcayie pa'iji, jaohua'ire. ² Jaje pa'ina, pai ñape mai cajeohua'ire de'oye yo'oye pa'iji, i de'oye pa'i ja'ñere cajë. Cui'ne i Maija'quëre ai seña maca jaiye cuasaquë mëi ja'ñere cöcayie pa'iji. ³ Ñajë'ë, Cristo i de'oye pa'yere cuasama'ë paji'i. Coa ai jerepa toyase'e cayere yo'o ti'api, ñeje cayere: "Më'ëre peicohua'i peiñe yë'ëna tomepi." ⁴ Si'aye iye ja'në tsoe toyajë pa'ise'e toyase'e a'ë, mai ye'ye ja'ñere cuasajë. Itina ñajë ai yo'oye pa'itoje quëcojajë cui'ne huaso cuañõne uteye pajajë cajë toyase'e a'ë. ⁵ Jaje pa'ina, Maija'quëpi yo'o juja ma'ñe cui'ne yëhuo huasoye isiquëpi, cöcaijaquë mësarute yecohua'i ja're con de'oye yo'ojë pa'i ja'ñe Cristo Jesús pa'ise'eje pa'ija'cohua'ire. ⁶ Jaje pa'ijë si'ahua'i te'e Maija'quë Diosure de'oquëre pa'ni cajë sihuaja'cohua'ire, mai Ejaë Jesucristo peca ja'quëre.

Judío Peocohua'ire Quëaye

⁷ Jaje pa'ie sëte pai ñape yecohua'ire de'oye tsiojë'ë, Cristo mësarute de'oye tsiose'eje pa'ye, si'ahua'i Maija'quëre de'oquëre pa'ni cajajë caquë. ⁸ Jaje pa'ina, cayë. Cristo cato judío paire necasi'i caquë dajli'i, mai aiohua'ire ca neöquë pa'ise'ere yo'o ti'asi'i caquë. Jaje yo'oquë Maija'quë i ca neöse'ere nuñerepa yo'o ti'acquë pa'yere inosi'i caquë. ⁹ Dajli'i, cui'ne judío pai peocohua'ireje, Maija'quëre de'oquëre pa'ni cajë sihuajajë caquë, teaye ñani oni yejesi do'ire. Toyase'e cayeje:

Jaje pa'ina, më'ëre de'oquëre pa'ni casi'i si'a yeja pai pa'i hue'ñana. Cui'ne më'ë mamire sihuaquë jëjësi'i.

¹⁰ Cui'ne yequë hue'ña toyase'epi caji: Sihujajë'ë, pai daripëa, Maija'quë tsecohua'i ja're con.

¹¹ Cui'ne yequë hue'ña toyase'epi caji:

De'oquëre pa'ni sihuajë cajë'ë, Ejaëre.

Pai yejaña cui'ne si'a pai daripëa maña, judío pai peocohua'ipi.

¹² Cui'ne Isaíasje toyapi:

Isai tsëcapë aquëpi Ejaë pa'ija'quë api.

Pa'i jaëpi si'ahua'i judío pai peocohua'ire cuañeja'quë api.

Cuañequëna, jaëpi necaija'quë api cajë uteja'cohua'i a'ë.

¹³ Maija'quëre señë, mai utejë pa'ie isiquëre, sihuaye cui'ne ti se co'a ju'iñe peoyerepa pa'ie isija'quë caquë, mësarute ite necaiquëre pare cuasacohua'ire. Jare isiquëna, pa'ijë Maija'quë joyo tutu quë'iohua'ipi Maija'quë ca neöse'ere de'oyerepa utejë pa'ija'cohua'ire caquë secaicayë.

¹⁴ Maija'quë do'ijë, yë'ë tsoe asayë, mësaruru de'oye yecohua'ire cuasayena timësicohua'ipi pa'ie, cui'ne si'aye ta'ñe asacohua'ipi pa'ie, cui'ne

de'oye cuasajë yecohua'ire yëhuocohua'ipi pa'iyë. ¹⁵⁻¹⁶ Jaje pa'iquëta'are ca'rama'quëpi nuñerepa quëasi'i caquë iyere toya saoyë, mësarute tsoe asa maña çoni, mësarupi huanëyema'pë pa'ijajë caquë. Yë'ë cato judío peocohua'ire caquë Jesucristore necaiquëpi yo'oyë, Maija'quë oi do'ipi yë'ëre cuañese'ejë pa'ye. Jaje pa'i do'ire iyere caquë toyayë, mësarute. Yë'ë Maija'quëre necai yo'oye cato iye a'ë. Judío pa'i peocohua'ire huaso cocare quëaye a'ë. Jaje yo'oyë, jaohua'i Maija'quë joyo yo'o do'ire Maija'quë tsecohua'i pa'ijajë caquë. Jaje pa'ina, jaohua'i de'ocohua'ire pani ina isisi'i, Maija'quë tsecohua'i pa'ijajë cajë, cui'ne Maija'quë sihuaja'quë cajë.

¹⁷ Maija'quë co'amaña necai yo'osi do'ire de'oyerepa yo'ohuë caye pa'iji, yë'ëpi, Jesucristore sehuosiquë sëte. ¹⁸ Jaje pa'ita'are coa yequere caye coeyë. Coa Cristopi yë'ë ja're tsioni nese'ere caye yëyë, judío pa'i peocohua'ipi Maija'quëre asani de'oye sehuocaise'ere. Iye cato yo'ohuë, coa quëayepi cui'ne ne iñoñepi çoni. ¹⁹ Pa'i yo'oma'a tutupi yo'o iñoquë cui'ne Maija'quë joyo tutupi yo'oquë iñoquë quëahuë. Jaje yo'oquë huaso coca quëacaiye de'oye quëa ti'ahuë, Jerusalén huëosiquëpi cui'ne si'a hue'ña Ilirico yeja quë'rore paja'ana. ²⁰ Jaje yo'oquë quëahuë, huaso coca Cristo mami ti asama'cohua'i quë'rona, yecohua'i tsoe quëasicohua'ini cui'na ëmëje'ena meñe quëa coñere coequë. ²¹ Coa ai jerepa de'oye yo'ohuë, toyase'e cayeje pa'ye:

Ñaja'cohua'i a'ë, i pa'iyë aye ti asama'pë pa'isicohua'ipi.

Cui'ne asa ti'aja'cohua'i a'ë, i caye ti asama'pë pa'isicohua'ipi.

Pablopi Roma Quë'rona Saiyere Cuasapi

²² Jaje iyere yo'oquë pa'i do'ire jaro do'i sani ñama'ë paë'ë, si'anë sani ñañe yëquëta'a. ²³ Yure yë'ë iño yo'oye ne saosiquë sëte, yë'ë Españana sai maca de'huë mësarute do'i ñasi'i, ai tsoe mësarute ña ëa ju'isiquëpi. ²⁴ Mësarute ña huajësi jeteyo'je mësarupi yë'ëreje jëjo saocaiye pa'iji, España quë'rona.

²⁵ Jaje pa'iquëta'are yure cato Jerusalëna saië, sehuosicohua'i jaro pa'icohua'ire çocai ja'ñere saquë. ²⁶ Jerusalén sehuosicohua'i curiquë peocohua'ire isi ja'ñere, Macedonia cui'ne Acaya pa'icohua'ipi johua'i cuasayepi curiquë tsi'soñu'u cuasahuë, jëjo sao ja'ñere. ²⁷ Jaohua'ipi sihuajë curi tsi'soni jëjo saohuë, Jerusalëna, judío pa'i sehuosicohua'ire, judío pa'ipi Maija'quë coca quëa do'ire judío peocohua'ipi Maija'quë joyo pa'iyere ti'ahuë, huaso cocare. Ti'asicohua'ipi iye yeja ayere curiquëpi judío pa'i sehuosicohua'ire çocaiye pa'iji. ¿Me pañe'ni?

²⁸ Jaje pa'ina, si'aye iye yo'o tējini cui'ne curiquë sehuosicohua'i tsi'sose'e Jerusalén paina isisi maca sai huëoja'quë a'ë, Españana. Jarona sai mësarute do'i ñaquë sasi'i. ²⁹ Iyere cuasayë. Yë'ë mësarü quë'ro saisi maca ti'aja'quë a'ë, Cristo coca quëaye timësiquëpi mësarute quëa huaso ja'ñere saquë.

³⁰ Maija'quë do'ijë, mai Ejaë Jesucristo do'ipi cui'ne Maija'quë de'o joyo mësarute oi do'ipi mësarute señë, yë'ëre çocaijë'ë, mësarü Maija'quëre seçacaiyepi. ³¹ Maija'quëre seçacaijë'ë, Judea pa'icohua'i sehuoma'cohua'ipi yë'ëre co'aye yo'oye paja'cohua'ire cui'ne yë'ë sacaise'e de'oye sihuajë ise'e pa'ija'core Jerusalén sehuosicohua'i pa'icohua'ipi. ³² Jaje seçacaijëna, Maija'quëpi yëna, mësarü quë'rona sihuaquë saija'quë a'ë, mësarü ja're çoni pëa huajësi'quë pa'ija'quë caquë. ³³ Maija'quë de'oye pa'iyë isiquëpi si'aohua'ire mësarure pa'ijaquë. Jaje pa'ijaquë.

1 Cencrea sehuosicohua'i pa'icohua'ire cōcaio pa'iconi Maija'quē do'ico, de'ocore pao, Febeni caquē quēayē, mēsarute. 2 Jaore de'oye mai Ējaē mamipi cuasajē yo'ocaijē'ē, sehuosicohua'ire te'e cuasacohua'ire yo'oyere papi yo'ojē. Jaje yo'ojē cui'ne si'aye iote jopo co'amaña caraye pa'ito cōcaijē'ē. Jao cato jai pa'ire cōcaisicoa, cui'ne yē'ēreje cōcaisicoa.

3 Pēpacaijē'ē, Priscilare cui'ne Aquilare, yē'ē ja're cōni Cristo Jesús co'amaña cōcaisicohua'ire. 4 Jaohua'i cato yē'ē pa'iyere huasoñu'u cajē iohua'i pa'iyere ti nejo cuañoñe ja'i maca huajēya'yerepa yo'osicohua'ire. Jaje pa'ina, yē'ēse'e de'oji, iohua'i yo'ose'e caye pañē. Cui'ne de'oji, cayē, jaohua'i yo'ose'e Maija'quē do'ijē judío pa'i peocohua'ije. 5 Pēpacaijē'ē, Priscila cui'ne Aquila huē'ena Maija'quē do'ijē tsi'sisicohua'ire. Pēpacaijē'ē, Epenetore, yē'ē oiquēre, Asia yeja aquēpi du'ru macarepa Cristo coca asani sehuoquē pa'isiquēre. 6 Pēpacaijē'ē, Mariareje mēsarute cuasaco jaiye necaio pa'isicore. 7 Pēpacaijē'ē, yē'ē cajeohua'ire Andrónicore cui'ne Juniasre yē'ē ja're cōni co cuaño sito te'e pa'isicohua'ire. Jaohua'i cato Jesús jējo saocohua'ipi ai de'ocohua'i a'ē, cayē. Cui'ne jaohua'ipi du'ru sehuosicohua'i paē'ē, yē'ē ja yē'ta'a sehuoma'nē.

8 Pēpacaijē'ē, Ampliatore yē'ē oiquēre mai Ējaē do'ipi. 9 Pēpacaijē'ē, Urbanore mai ja're cōni mai Ējaē co'amaña yo'oquēre, cui'ne yē'ē oiquē Estaquisre pēpacaijē'ē. 10 Pēpacaijē'ē, Apelesre, Cristore coa necaiquēre pare asaquēpi jaiye neñañe pa'itoje quēcosiquēre. Cui'ne pēpacaijē'ē, Aristóbulo tsēcapēre i huē'e pa'icohua'ire. 11 Pēpacaijē'ē, yē'ē cajeire Herodiónre, cui'ne Narciso tsēcapēre, mai Ējaēre sehuocohua'ire. 12 Pēpacaijē'ē, Trifenare cui'ne Trifosare, mai Ējaē co'amaña necaicohua'ire. Cui'ne mai oicorepa Percidare mai Ējaē co'amañare ai cuasaco necaio pa'icore pēpacaijē'ē. 13 Pēpacaijē'ē, Rufore, mai Ējaēre sehuoni pa'iquēre pare. Cui'ne i pēca ja'core yē'ē ja'coje pa'iore pēpacaijē'ē. 14 Pēpacaijē'ē, Acincritore, Flegortere, Hermas, Patrobas, Hermes cui'ne iohua'i ja're cōni pa'icohua'ire. Si'aohua'ire pēpacaijē'ē, Maija'quē do'ijēre. 15 Pēpacaijē'ē, cui'ne Filoyo cui'ne Juliare, Nereore, cui'ne io yo'jeore, Olímpasre, cui'ne si'aohua'i iohua'i ja're cōni Maija'quē do'ijē pa'icohua'ire.

16 De'oyerepa sa'ñe sihuajē pēpajē'ē. Si'aohua'i Cristore asacohua'ipi mēsarute pēpa saoyē, jaro pa'icohua'ire.

17 Maija'quē do'ijē señē, mēsarute. De'hua ñajē pa'ijē'ē, yequē tsēcapē a'ē cajē yo'oye, cui'ne ne taoñe necohua'ire. Jaje yo'oye cato mēsaru case'ere sañope yo'oye a'ē. Jaohua'ire tsioma'pē pa'ijē'ē. 18 Jaje cacohua'i cato mai Ējaē Jesucristore necaima'pē pa'iyē, coa ai jerepa iohua'i de'oye pa'iyere cuasajē yo'oyē. Jaje yo'ojē esa sehuocaicohua'ini coa cosoyē, iohua'i a'ji maña de'o yē'o cayepi. 19 Si'aohua'i asayē, mēsaru de'oye sehuocaise'e. Jaje pa'ina, yē'ēje sihuayē. Ja yē'ta'a mēsaru ta'ñe cuasacohua'i pa'ija'cohua'ire caquē secaaiyē, mēsaru de'hue de'oyere yo'ojajē caquē, cui'ne co'ayere ti yo'oma'pē caquē. 20 Jaje pa'ijēna, Maija'quē de'oye jo'cua ai cuasama'pē pa'iyē isiquēpi Satanás huati ējaēre mēsaru quēo huē'ehuēna esa jējo oaja'quē api. Mai Ējaē Jesucristopi de'oye ñacaina, de'oye pa'ijē'ē.

21 Mēsarute pēpa saoji, Timoteo yē'ē ja're cōni co'amaña nequē pa'iquēpi. Cui'ne Lucio cui'ne Jasón, cui'ne Sosípater yē'ē cajeohua'ipi mēsarute pēpa saoyē, jaro.

²² Cui'ne yë'ë Tercioje iye toya ja'hua toyacaiquëje jaro mësarute pëpa saoyë, mai Ējaërepa do'ipi.

²³ Mësarute pëpa saoji, Gayoje. I huë'ere pa'iyë, yë'ë, cui'ne i huë'ena si'aohua'i sehuosicohua'i tsi'sijë pa'iyë. Cui'ne pëpa saoji, Erastoje, pai pa'i daripë curiquë de'huacai pa'iquëpi. Cui'ne Maija'quë do'iquë Cuartoje pëpa saoji, jaro.

²⁴ Mai Ējaë Jesucristo coa isiyepi mësaru ja're pa'ijaquë. Jaje pa'ijaquë.

Pëpa Tëjiye

²⁵ Tsoe mësarute quëahuë, huaso cocare. Ja cocaja'a asayë, mai. Maija'quë mësarute quëcojë nëñrepa pa'icohua'ire necai tuture payë. Ja do'ire mësaru i tsecohua'ipi pa'iyë. Iye yo'oyere cato iye yeja de'huama'në Maija'quë nesi'i cuasase'e a'ë. Jare tsoe yahuese'e paji'i. ²⁶ Jaje pa'iquëta'are yureta'a Maija'quë ti pani huesëquëpi cuañequëna, Maija'quëre quëacaicohua'i toyase'ejaj'a yure cato maire iñopi. Cui'ne Maija'quë nesi'i cuasa nëose'e yahue pase'ere si'a yejaña pa'icohua'ire iñopi, jaohua'ipi itire pa'ë cuasajë de'oye i cuañeñe sehuocaijajë caquë.

²⁷ Maija'quë te'i si'aye asaquë ta'ñe pa'ire pani si'anëpi Jesucristo do'ija'a de'oquëre pa'ni cajë sihuajë pañu'u. Jaje pa'ijaquë.

1 CORINTIOS

Corinto Sehuosicohua'ina Pablopi Toya Saoye

1 Maija'quë i yëyeje yë'ère Pablöre nepi. Jesucristo jëjo daoquëre nesiquëpi pa'iyë. Iye toya ja'hua Sóstenes ja're toyayë, Cristo do'ire, Maija'quë do'iquë de'osiquë ja're çoni. 2 Jaro Corinto daripë sehuosicohua'i pa'icohua'i cajë toyayë, Cristo Jesuna tsioni pa'i do'ire. Maija'quë tsecohua'i pa'icohua'ina cajë toyayë. Si'a hue'ña sehuosicohua'i pa'ijë Èjaë Jesucristo de'oquërepa mamire secohua'i ja're çoni mësaruteje soipi, ina isisicohua'ipi de'ocohua'i pa'ijajë caquë. Jaje pa'ina, Cristo api, mai Èjaë cui'ne jaohua'i Èjaë. 3 Diusu Maija'quëpi cui'ne mai Èjaë Jesucristopi çoni de'oye yo'ose'ere pajë cui'ne de'oye pa'iyë isise'ere pajë de'oye pa'ijë'ë.

Cristo Do'ipi De'oye Pa'iyë

4 De'oyerepa Maija'quë mësarute yo'o u'ni Èjaë Jesucristo do'ipi caquë, Maija'quëre si'anë de'oji caquë, sihuayë. 5 Jaje pa'ina, Maija'quëpi mësarute ta'ñe coca caye cui'ne ta'ñe asaye isipi, joyo aye do'i quë'yere pare. 6 Jaje pa'ina, coa caye peoyerepa Cristo cocapi mësarute ti'ne pa'iyë pönapi. 7 Ponaëna, pa'ijë Jesucristo daija'a mu'sere utejë pa'icohua'ire ti'ne ponaëna, pa'iyë Maija'quë isiyë ti jopo caraye peoji. 8 Jaje pa'ina, mësarute Diusupi ocue pa'i macarepa ñacai pasipi, tëji mu'sere paja'a, yecohua'ipi mësaru Maija'quë quëcosicohua'ire Jesucristo daisi maca tayo yo'ocohua'i a'ë caye paja'cohua'ire ipi ñacai pajaquë. 9 Maija'quë i ca nëose'eje pa'ye yo'o ti'aquëre papi mësarute soipi, i mamaquë mai Èjaë Cristo Jesús ja're tsioni pa'ijajë caquë.

Sehuosicohua'i Huase'e

10 Maija'quë do'ijë mësarute se'ñë, mai Èjaë Jesucristo mamipi, de'oye te'e cuasajë, cui'ne te'e nëina, pa'ijajë caquë. Huahuesicohua'i pa'ima'pë pa'ijë'ë. Coa ai jerepa te'e cuasayepi pa'ijë'ë. 11 Jaje mësarute cayë, Cloé tsëcapëpi mësaru te'e cuasama'pë pa'iyere quëarena. 12 Jaje te'e cuasama' do'ire mësaru cayë, pã ñape ñeje: "Yë'ë cato Pablo aquë a'ë." Yecohua'ipi cayë: "Yë'ë cato Apolos aquë a'ë." Yecohua'ipi cayë: "Yë'ë cato Pedro aquë a'ë." Yecohua'ipi cayë: "Cristo aquë a'ë." 13 ¿Jaje pa'ito Cristo i a'ri te'ña maña huahuesiquë a'ë? ¿Panita'a Pablo, yë'ëpi cruz que cuañore mësaru do'ire? ¿Panita'a Pablo mamipi do cuañosicohua'i a'ni? 14 Pãni, de'oji sihuayë, Maija'quë ñacaina, de'hue jai paire doye pahuë. Coa Crispore cui'ne Gayore dohuë. 15 Jaje doye pasi do'ire yecohua'ijë yë'ë Pablo mamipi do cuañosiquë a'ë caye paja'cohua'i a'ë. 16 Coa Estéfanos tsëcapëse'ere oco dohuë. Cui'ne, yecohua'ita'are doye pahuë, cuasayë. 17 Yë'ère paire oco doquë pa'ijë'ë caquë Cristo cuañe'ne papi. Coa i cocare quëacajë'ë caquë cuañepi. Jajë pa'ina, i cruz ju'ise'e do'i quë'yere quëayë. Yë'ëpi de'o pa'i cocapi caquë quëaquëna, paipi yë'ëna ire papi cuasajë Cristo cruz ju'ise'ere do'i peoye necaiye coeyë.

Cristopi Maija'quë Tuture Cui'ne Ta'ñe Asaye Paquë

18 Cristo cruz ju'ise'e cato do'i peo coca asa cuañoji, ne huesë hue'ñana saicohua'ire. Jaje pa'iquëta'are iye coca Maija'quë tuturepa asa cuañoji, huaso cuañocohua'ire cato. 19 Jaje pa'ina, toyase'e caji: Ta'ñe asacohua'i asaye nejoja'quë a'ë.

Cui'ne asa t̃i'acohua'ireje j̃ohua'i asa t̃i'añe t̃irona yahueja'quë a'ë.

²⁰ ¿Maija'quëpi, ta'ñe asaquëre, ye'yaquëre cui'ne iye yeja ayere ta'ñe ca de'huaquëre do'i peoquëre neru, yure iquere cocaiye'ni, jaohua'i? Cocaiye pañe, Maija'quëpi iye yeja ta'ñe asayere do'i peoye neina. ²¹ Jaje pa'ina, iye yeja paipi i coca do'i peoye cuasayë. Cuasajëta'a ja cocare quëase'epi ite ire pare asacohua'ise'ere huasoye pa'iji. Jaje pa'ina, pa'i ta'ñe asayepi Maija'quëre t̃i'añe pañe.

²² Judío paipi pa'i yo'o t̃i'a ma'ñere yo'ojëna, ña'ñe yëyë. Griego paipi cato ai ta'ñe asacohua'i pa'iyere co'eyë. ²³ Jaje pa'iquëta'are yëquë cato jaohua'i co'eyere yo'oma'pë pa'ijë coa Cristo cruz que cuañosiquë ayere quëayë. Quëajëna, judío paipi ta'tëpoje pa'ye asa cuañoji, j̃ohua'i quesiquëni quëajëna. Cui'ne judío pa'i peocohua'ini griego paipi coa do'i peoyere yo'ojë cayeje pa'ye asa cuañoji. ²⁴ Jaje pa'iquëta'are judío paipi panita'a griego paipi Maija'quë soisicohua'ire cato Maija'quë tuturepa cui'ne j̃ ta'ñe yo'oyerepa do'i quë'ye asa cuañoji. ²⁵ Maija'quë yo'ose'e do'i peoye paire asa cuañoñepi, pa'i ta'ñe asayere tëto saise'e pa'iji. Jesupi juquëna, tutu peoquëje pa'iji. Ja yë'ta'a j̃ ju'i maca j̃ tutupi pa'i tutu tëto saise'erepa pa'iji. ²⁶ Maija'quë soisicohua'i mësaruni te'ohua'ise'e pa'i ëjaohua'i pa'iyë. Te'ohua'ise'e iye yeja pa'iyë ta'ñe asacohua'i pa'iyë. Cui'ne te'ohua'ise'e ëjaohua'irepa tsëcapë acohua'ije pa'iyë. Mësarupi tsoe asayë, jaje pa'iyë. Maija'quëpi jaje soipi, mësarute. ²⁷ Paipi huesëohua'ire ñacohua'ini Maija'quëpi sahuapi, ta'ñe pa'iohua'i a'ë cacohua'ire iño quëcosi'i caquë. Cui'ne cu'ne tutu peocohua'ire pa'i ñacohua'ini cu'ne tutu quë'iohua'ire sahuapi, cu'ne ëjaohua'ini iño quëcosi'i caquë. ²⁸ Iye yeja paipi do'i peocohua'ire ñacohua'ini Maija'quëpi sahuapi, do'i quë'iohua'i pa'isicohua'ini cui'ne ëjaohua'ini do'i peocohua'ire nesi'i caquë. ²⁹ Jaje pa'ina, yë'ëpi jerepa pa'i a'ë cuasaye peoji, Maija'quë ña hue'ña. ³⁰ Maija'quëpi Cristo Jesús ja're tsioni pa'iyë nepi, maire. Cui'ne Cristo api, mai ta'ñe asaye, Cristo do'ipi Maija'quë ja're tsioni nuñerepa pa'iyë, Cristo do'ipi ina isisicohua'ipi nuñerepa yo'ocohua'i pa'iyë, cui'ne Cristo do'ipi huasosicohua'i pa'iyë, nequë. ³¹ Jaje pa'ina, Maija'quë coca toyase'e cayeje pa'ye: "Jerepa pa'i a'ë cuasaye yëni Ejaë Jesuni cuasaye pa'iji, jerepa pa'ire pani."

2

Cristo Que Cuañosiquë Coca

¹ Maija'quë coca mësarute quëa maca ta'ñe cacohua'i cocapi caquë quëama'ë pa'ë. ² Mësaruni ja're pa'i maca yequere cuasarojai cama'ë pa'ë. Coa Jesucristo que cuañosiquëni cuasaquë quëahuë. ³ Coa tsasiquë maca ca'raquë teaye pa'i macapi mësaruni quë'ro t̃i'ahuë. ⁴ Mësarupi yë'ë cayere sehuocaijajë caquë paise'e cuasajë ta'ñe coca cayepi caquë mësarute quëaye pahüë. Coa Maija'quë joyo cocaiyepi cui'ne Maija'quë tutupi quëahuë, ⁵ mësaruni Maija'quëre necacaiquëre pare asayepi Maija'quë tutupi nese'e pa'ijaquë caquë, pa'ni pa'i ta'ñe asayepi.

Diusupi Iñopi I Joyo Ayeja'a

⁶ Jaje pa'iquëta'are ta'ñe pa'i cocapi cajë quëayë, Maija'quëre tuicohua'i nuñerepa asacohua'ire cato. Iye yeja ta'ñe pa'iohua'i ca cocapi cajë cui'ne pa'i ëjaohua'i coa esa ne huesëja'cohua'i ca cocapi cajë quëaye pañe. ⁷ Coa ai jerepa Diusu de'oquërepa ta'ñe pa'ye ye'yayepi quëayë, Maija'quë ise'e cuasaquë pa'iyere. Ja yë'ta'a yeja de'huama'në mai ai de'oye pa ja'ñere cuasa nëose'ere quëayë. ⁸ Iye yëquë quëaye ti iye yeja cu'necohua'i asa t̃i'añe pañe.

Jaje asa tì'ama' do'ire Jesucristore de'oquère pare queni huani jeoa'huè'è, asa tì'asicohua'i pani para'huè, huaiye. Jaje yo'ohuè, jaje toyase'e cayepi pa'ina.

⁹ Iti toyase'e cato caji:

Paije ti ña ma'ñere pai ti asa ma'ñere,

Cui'ne pai ti a'ri mañaje cuasa ma'ñere,

Maija'quère oicohua'ire isi ja'ñe ne de'huacaise'e paji.

¹⁰ Jare yèquère ñhopi, i joyopi yèquèni pa'i do'ire. De'o joyo cato si'aye Maija'què cuasaquè pa'ie asaquè api. Jaje pa'ipi si'aye iyere ñhopi.

¹¹ Pai asa tì'añe peoji, yeque cuasaquè pa'ie. Coa jare i joyose'e i cuasaquè pa'ie asaquè pa'iji. Jaje cui'ne Maija'quèreje jare i joyose'e i cuasaye asaquè pa'iji. ¹² Mai cato Maija'què joyore payè. Iye yeja joyore paye pañè. Jaje pa'ina, Maija'què maire oi coa isiyere asayè. ¹³ Isina, i joyo isi cocapi cajè quèayè, Maija'què ye'yayepi. Coa yèquè ta'ñe cuasayepi cajè quèama'pè pa'iyè. Maija'què joyo yo'oye quèayè, Maija'què joyo yo'oye asacohua'ina.

¹⁴ Maija'què joyo peoquè cato iye ti asa tì'añe peoji. Coa do'i peoyeje pa'ye asaye pa'iji. Iye cato joyo aye a'è. Jare joyo pa'ie asacohua'ise'e asaye pa'iji. ¹⁵ Jepi nuñere pa'ni caquè si'aye asaquè api, Maija'què joyo paquè cato. Jaje pa'ini i pa'iyere yecohua'ipi ca tējini de'huasi'i cajè yo'oye peoji. ¹⁶ Jaje pa'ina, toyase'e caji: “Èjaè cuasaye asa tì'añe peoji. Cui'ne Maija'quère paipi se ye'yaye peoji.” Jaje pa'iquèta'are mai cato Cristo cuasayere payè.

3

Maija'què Co'amaña Necaicohua'i Yo'oye

¹ Maija'què do'ijè, yè'è mèsarute ca maca cama'è paè'è, Maija'què joyopi cuaquèna, pa'icohua'ire cayepi. Pahuè, cayè mèsarupi Cristo ayere asa tì'ama'cohua'ipi tsitu'uje pa'iohua'i pa'i do'ire. Jaje pa'ina, paìse'e yèye yo'ocohua'ire cayepi cahuè. ² Jaje pa'ina, mèsarute a'jiñere ye'yahuè, tsj maña oje tsu'sucohua'ire yo'oyeje pa'ye. Jaje ye'yahuè, mèsarupi jèa ao anì tì'ama'cohua'ijè pa'iohua'i pa'ijèna, ñaquè. Yureje ja yè'ta'a joyo pa'iyere asa tì'ama'cohua'i pa'iyè, mèsaru, paìse'e cuasayere ja yè'ta'api pa'ijè. ³ Ja do'ire ja yè'ta'a paìse'e cuasayere payè: yecohua'i payete ña èaye, sa'ñe pèti yo'oye, cui'ne te'e cuasama'pè sañope cuasayere cayere. Ja do'ire sehuoma'cohua'i yo'oyere yo'oyè, mèsaru. ⁴ Ja do'ire yecohua'i ñeje cayè: “Pablöre ye'yequè a'è.” Yecohua'ipi cayè: “Yè'è Apolosre ye'yequè a'è.” Jaje yo'ojè cani mèsaru coa paìse'e cuasayere pa'icohua'i cayere cayè.

⁵ ¿Jaje pa'ito iquei'ni, Pablo? ¿Cui'ne iquei'ni, Apolos? Yèquè cato coa Maija'quère necaicohua'a' a'è. Jaje pa'ina, yèquèpi quèajèna, mèsaru cato asajè sehuosicohua'a' a'è, mai Èjaèni. Pai ñape yèquè mai Èjaè ñaquè isise'eje pa'ye yo'ohuè. ⁶ Yè'èpi tañeje pa'ye quèahuè, Maija'què cocare cui'ne Apolospi tase'ere oco do'ecaiyeje pa'ye quèapi, Maija'què coca mèsarute. Jase'e pa'iji, yèquè nese'e. Jaje pa'iquèta'are tase'e mèoñe cato Maija'què yo'oye a'è. Jaje pani Maija'quèpi mèsarute ai de'huaji, ite cuasayena. ⁷ Maija'quèpi iti ñese mèaño cato neji. Iti taquè cui'ne iti oco do'equè do'i peoyè. ⁸ Jaje pa'ina, taçohua'i cui'ne oco do'equè si'a yè'què maca pa'iohua'a' a'è. Jaje pa'iquèta'are Maija'quèpi pai ñapere iohua'i nese'eje pa'ye saija'què api. ⁹ Yèquè cato Maija'què co'amañare necaicohua'a' a'è. Mèsaru cato i tsioje pa'iohua'a' a'è.

Cui'ne mèsaru Maija'què huè'e'è. ¹⁰ Maija'què yèyere ta'ñe yo'oye isise'eje pa'ye nehuè. Yè'è cato de'oyerepa huè'e ne huèose'ere oahuè. Yè'è nesi jeteyo'je yèquèpi huè'e èmèje'e cato neñe pa'iji. Jaje pa'iquèta'are pai ñape

ñare pajë nejajë, ëmëje'e cato. ¹¹ Jesucristo api, iti du'ru huëcore paje pa'i, quëco paquërepa, yequë peoji. Jaje pa'ina, yecore du'ru huëcore neñe peoji. ¹² Ico ëmëje'ena neñe pa'iji, coa si'aye pai yëyeje pa'ye: oropi panita'a yeque plata hue'yosi quënapa, jai do'i quënapa, soquë toñapi, ja'opi panita'a huëcapi. ¹³ Jaje nesicohua'ita'are pai ñape nese'e ña mu'se t'laëna, t'ñarepa ñaja'cohua'i a'ë, pai ñape nese'e. Ja mu'se cato pai ñape nese'e toapi ëo ñahe pasipi. ¹⁴ Toaje ti uma'a huë'e nesiquëpi sai cuañoja'quë api, i nesi do'i. ¹⁵ Jaje pa'iquëta'are i nesicopi coa u huesëru sai cuañohe paja'quë api, i nesi do'i, ise'e jëaja'quë api, jai huë'e ucona jëayeje pa'ye.

¹⁶ Mësarua a'ë, Maija'quë huë'e. Ja huë'e cato Maija'quë joyopi pëani pa'i sito. ¿Jaje pa'iyë mësarua huesëye? ¹⁷ Jaje pa'ina, paipi Maija'quë huë'ere co'a de'huacaito Maija'quëpi iteje nejofne pa'iji. Maija'quë huë'e cato de'o co'sija'i huë'e a'ë. Mësarua a'ë, iti huë'e.

¹⁸ Co'ye cosoma'pë pa'ijë'ë. Iye yeja ta'ñe asayere ai cuasaquë a'ë cuasaquë pani, ja cuasase'ere jëoni huesëquëje pa'i de'oni ye'yejë'ë, ta'ñe asayere pare. ¹⁹ Iye yeja pai ta'ñe asayere Maija'quë cato coa huesëcohua'i yo'oye a'ë caquë ñaji. Jaje pa'ina, toyase'e caji: "Diusupi ta'ñe asacohua'ire iohua'i ta'ñe yo'oyë cuasajë yo'oyena ne tajoji." ²⁰ Cui'ne caji yequeje: "Ëjaëre papi ta'ñe asacohua'i cuasaye de'oye a'ë caquë ñaji." ²¹ Ja do'ire paini ye'yejë jerepa pa'i a'ë cuasama'pë pa'ijë'ë. Si'aye mësarua tsese'e pa'iji: ²² Pablo, Apolos, Pedro, iye yeja ju'iñe, yure pa'iyë, yequë mu'se pa'i ja'ñe, si'aye mësarua tse a'ë. ²³ Mësarua cato Cristo tsecohua'i a'ë, cui'ne Cristopi Maija'quë tsequë api.

4

Jesucristo Jëjo Saosicohua'i Nese'e

¹ Jaje pa'ina, yëquëre cato Cristore necaicohua'i a'ë cuasajë ñajë'ë. Yëquë cato Diusu cuasa nëose'e ña t'la ma'ñe quëacaija'cohua'ire nesicohua'i a'ë.

² Ja do'ire necaiquë cato i ëjaë cuañese'ere si'a yë'quë maca yo'oquëna, necaiquëre papi yecohua'ijë cuasajë ñajëna, yo'oquë api. ³ Jaje pa'iquëta'are yë'ë cato ai co'a ju'iñe pañë. Mësarupi cui'ne yecohua'ipi yë'ere de'oye yo'opi panita'a co'aye yo'opi cayere cui'ne yë'ëja'a co'ye de'oye yo'oyë ca t'lañeje peoyë. ⁴ Yë'ë cuasayepi yë'ere sañope caye peoquëna, sihuaquë nuñerepa pa'i a'ë cuasaye peoji. Ja do'ire Ëjaëpi caye pa'iji, de'o'ji panita'a co'aji. ⁵ Jaje pa'i do'ire mësaruse'e de'oye yo'oquë api panita'a tayoquë api caye pajë'ë. Utejë'ë, Ëjaë dai macaja'a, Ëjaëpi dani t'ña iñoja'quëre. Ja maca pai ñape joñoa cuasase'e ñahe pa'iji. Ja maca Diusupi pai ñape yo'ose'eje pa'ye isija'quë api, pai ñapere.

⁶ Maija'quë do'ijë, mësarua de'oye cuasajë pa'i ja'ñere iñosi'i caquë Apolos pa'iyë cui'ne yë'ë pa'iyë iñoquë quëahuë, mësarupi toyase'e pa'ina, sa tëto saipe yo'oma'pë pa'ijajë caquë. Ja do'ire yëquë quëase'ere ye'yeni te'ire jerepa pa'i api cuasajë cui'ne yequëni co'aquë api cuasama'pë pa'ijë'ë. ⁷ Maija'quë mësarute de'ocohua'ire nepi. Mësarua tutupi t'lañe pahue. Jaje pa'ina, Maija'quë coa isise'ere paye sëte jerepa pa'iohua'i a'ë cuasama'pë pa'ijë'ë.

⁸ Yure mësarua si'aye payë, mësarua yëye. Ja do'ire mësarua pai ëjaohua'ijë pa'iohua'irepa nëina, pa'iyë. Jaje nëina, yëquëre huanëyëi'ë, mësarua. Sihua'ahuë, mësarupi nuñerepa ëjaohua'i pa'ito, mësarua ja're te'e conu canes'i'i caquë. ⁹ Yëquëre Jesucristo jëjo saocohua'ire Diusupi jeteyo'jena nëcopi cuasayë, huani jëoja'cohua'ire nëcose'eje pa'iohua'ire. Jaje pa'ina, huiñaohua'i cui'ne si'a pai yëquëse'ere ñahe, iohua'i yo'ojëna, ña'nu'u cajë.

10 Cristo do'ire yëquëre huesëohua'ire cayë, paï. Cajëna, mësarupi Cristo ayere ai asacohua'i a'ë cuasajë sihuayë. Yëquëpi tutu peocohua'i pa'ijëna, mësarupi tutu quë'iohua'i pa'iyë. Yëquëre cato paï coeyë, ñañë. Mësaruni ëjaohua'i a'ë cajë ñañë. 11 Yureje ai yo'ojë ao ëa ju'ijë, oco ëa ju'ijë, cañaje peoquëna, païje co'aye yo'ojëna, cui'ne huë'ëje peocohua'ipi ai yo'ojë pa'iyë.

12 Yëquë jëñapi ai tutu nejë, cui'ne paipi pëijë tea ju'itoje Maija'quëpi de'oye ñacaijaquë cahuë. Paipi josa yo'otoje quëcoyë. 13 Co'aye yo'ocohua'i a'ë cayë, yëquëre. Jaje catoje dahuëre quëcojë yëhuoyë, de'oyepi. Iye veja ja'ju co'amaña nejose'ëje pa'iohua'ire ñañë, yëquëre iye mu'seje.

14 Jaje toyani toyama'ë paë'ë, mësaruni huajëya'ye ca quëcosi'i caquë. Coa ai jerepa yë'ë mamajëre sëte yëhuosi'i caquë toyahuë. 15 Mësarupi Cristo coca ye'yacohua'ire diez mil païre pare patoje yë'ë te'i pa'iyë, mësaruni ja'quëje pa'i, yë'ëpi mësarute huaso coca du'ru quëasi do'ire. Ja do'ire mësarujë Cristore sehuohuë. 16 Jaje pa'ina, mësarute cayë. Yë'ë yo'oquëna, ñase'ere mësarujë yo'ojë'ë.

17 Jare caquë mësaruni quë'rona jëjo saoyë, Timoteore, yë'ë oiquëni, mai Èjaë do'ire yë'ë mamaquëje pa'ini, nuñerepa pa'ini. Jaëpi mësarute quëaja'quë api, yë'ë Cristo Jesure sehuosiquë yo'oquë pa'iyë cui'ne yë'ë si'a huë'ña sehuosicohua'i tsëcare ye'yarojañë quëase'ere. 18 Mësaruni acohua'i yecohua'i yë'ë sani ñama'ë pa'ija'quë api cajë jerepa pa'iohua'i a'ë cuasajë yo'oyë.

19 Jaje pa'iquëta'are Èjaëpi yëto esa sani ñaja'quë a'ë, mësarute. Ja maca ñasi'i, jerepa pa'iohua'i a'ë cuasacohua'i nejë pa'iyë, coa cacohua'i pa'ima'pë caquë. 20 Maija'quë cuañë te'te cato cocase'ë caye peoji. Maija'quë tutupi yo'ojë pa'iyë a'ë. 21 ¿Iquere yëye'ni, mësaruni, yë'ëpi sani tarapëpi si'seyere yëye, pañita'a ai oi sani ñañere yëye?

5

Yo'o Ma'ñere Yo'ojëna, Ca De'huaye

1 Mësaruni aquëpi sehuoma'cohua'ije yo'o ma'ñere yo'oquë pëca ja'quë nëjoni nëjore payeje paï cajëna asayë. 2 Jaje pa'iquëta'are mësaruni ti co'aye yo'oji cama'pë Cristore sehuocohua'ire pa'ë cuasajë pa'iyë, ti co'a ju'ima'pë. Jaje pa'ijëna, yë'ëpi yure cayë, ja co'ayererepa yo'osiquëre eto saojë'ë, mësaruni ja're pa'ima'ë pa'ija'quë. 3 Jaro yë'ë pa'ima'ë panije ja co'aye yo'ose'ë asani ai coeyë. Jaje pa'ina, yë'ëpi jarore pa'iyëje pa'yerepa it'i co'aye yo'osiquëre coequë tsoe co'aji, cayë. 4 Ja do'ire mai Èjaë Jesucristo do'ipi mësaruse'ë tsi'sijë'ë. Tsi'sini yo'ojëna, yë'ë jarote mësaruni ja're te'le pa'iyëje pa'ye pasi'i, yë'ë joyopi. Cui'ne Èjaë Jesucristo tutupi jarote pa'ija'coa, mësaruni ja're conï. 5 Ja maca tsi'si sitopi co'aye yo'oquëre huati ëjaëna isijë'ë, i capë yëyere nejaja'quëna, nejajuëta'are joyose'ë huaso cuañoja'quëre Èjaë Jesucristo dai maca.

6 Jerepa pa'iohua'i a'ë cuasama'pë pa'ijë'ë. A'ri maña o'sacopi huajë sëpëna co'meto si'a sëpë o'saye pa'iji cayë mësaruni asacohua'i a'ë, aiohua'i case'ë.

7 Ai huano o'sa sëpëje pa'ire co'acquëre eto saojë'ë, mësaruni de'ocohua'ise'ë pa'ija'cohua'i, huajë sëpëje pa'iohua'ise'ë. Egíptopi judío paï etajë pa'ise'ere cuasajë aiñëje pa'i pan pa'ijë'ë, ti co'mema'cohua'i. Cristo mai do'ire jucasajë'i. Jaje pa'ina, jaë api, yë'ë ñama mai eta huajëse'ere cuasajë yo'oquë.

8 Jaje pa'ina, mai eto huaso cuañosi mu'sere sihuajë nuñere paï cui'ne ta'ñere paï sihuañu'u, o'saye co'mema'a aoje pa'yere paï. Si'sipi cui'ne tayo yo'oyepi conï sihuaye pañu'u. Ja cato ai o'sa sëpëje pa'ye a'ë.

⁹ Ja'nè toya saocore toyahuë, co'aye yo'ocohua'ire cui'ne nêjo peoconi yo'ocohua'ire tsioma'pè pa'ijè'è caquë. ¹⁰ Jaje tsioma'pè pa'ijè'è cani cama'è paè'è, iye yeja paini tsioma'pè caquë jaiye co'amaña yëcohua'ini, co'amaña yahue imacohua'ini, yequere Maija'quë a'è cuasacohua'ini cui'ne nomiohua'ire yo'ocohua'ini. Jaje yo'oye pa'ito mësaru iye yeja pa'iyë peora'pi. ¹¹ Yè'è cato ñeje cahuë, tsioma'pè pa'ijè'è, sehuohuë caquëpi ja yè'ta'a yahue nomiore yo'oquëre, co'amaña yahue imaquëre, jaiye co'amaña yëquëre, Maija'quëre cuasaye jerepa co'amañase'e cuasaquëre, co'a coca caquëre cono cuepequëre. Jaje pa'ire cato con tsiomi aima'pè pa'ijè'è, cahuë. ¹²⁻¹³ Sehuoma'cohua'ini tayoyë, maipi caye peoji. Maire cato sehuosicohua'ise'ere ñaquë ca de'huaye pa'iji. Sehuoma'cohua'ire cato Maija'quëpi co'aji caye pa'iji. Jaje pa'ina, mësarupi sehuosicohua'i aquëpi tayoto ca de'huaye pa'iji. Ja do'ire jaète tayo yo'oquëre mësaru ja're pa'iquëre eto saoye pa'iji, ponëma'quë pani.

6

Sehuosicohua'ise'e Sañope Caye Pa'ito Ne De'huaye

¹ Je'nërepa mësaru aquëpi yequëni sañope caye pani tsoe saiji, pai yo'oye ña éjaë quë'rona ne de'huacaija'quëre. ¿Me yo'ojë jaje yo'oye'ni, Maija'quëre sehuocohua'ina quëama'pè? ² Maija'quëre sehuocohua'ina quëaye de'oji, jaohua'ipi asani ne de'huaja'cohua'ire. Iye yeja pai yo'ose'e mësarupi ca de'huaja'cohua'i a'è case'e asacohua'i a'è, sehuoma'cohua'ire. Mësarupi jaje yo'oja'cohua'i sète iye a'ri co'a coca mësaruse'e ca de'huajë pa'ijè'è. ³ Cui'ne yequëje asacohua'i a'è, mësaru, sehuosicohua'ipi huiñaohua'i yo'ose'e ca de'huaye pa'iji, case'e. Jaje yo'oja'cohua'i sète ai jerepa iye yeja yure pa'iyë mësaruse'e ne de'huaye pa'iji. ⁴ Jaje pa'iohua'ita'a mësaru, iye yeja pa'iyere sa'ñe coca pani tsoe sehuoma'cohua'ina sani quëayë, sehuosicohua'i pa'iyë ti asama'cohua'ina. ⁵ Mësarupi pañete yo'ore'ni cajë ai cuasajë oijajë caquë cayë. ¿Mësaru aquë ta'ñe asaquë ti peoquëna, jaje yo'ore, sehuosicohua'i aquëpi iye yo'oye ca de'huaquë ti peoquëna, yo'ore? ⁶ Sehuosiquëpi cajë sehuosiquëre sañope caye payere iye yeja éjaë sehuoma'quëna quëaye co'aji.

⁷ Mësaru sañope yo'ojë cayepi tsoe co'a de'osico pa'iji. Jaje pa'ito ¿Me yo'ojë quëco ma'ñe'ni, m'ère sañope yo'oyere, cui'ne m'è co'amañare ima cuañonije? ⁸ Jaje pa'iquëta'are mësarupi Maija'quë do'ijëre nuñerepa yo'oma'pè co'amañare yahue imajë yo'oyë.

⁹ Mësarupi asayë, nuñerepa yo'oma'cohua'i Maija'quë cuañe te'te con pa'iyë ti peoye. Jaje pa'ito co'ye mësaruj'a'a cosoma'pè pa'ijè'è. Maija'quë cuañe te'te pa'iyë peoji, pai de'huasi diusohua'ire secohua'i, huejama'cohua'ipi yo'ocohua'i, huejasicohua'ipi yequë nomiore panita'a ëmère yo'ocohua'i, ëmëohua'ija'a yo'ocohua'i. ¹⁰ Cui'ne co'amaña yahue imacohua'i, co'amañase'e ai oicohua'i, cono cuepecohua'i, co'a coca yequëna quëacohua'i jerepa jaiye curiquë neñu'u cajë cosojë necohua'i, si'aohua'i jaje yo'ocohua'i ti'añe paja'cohua'i a'è. ¹¹ Jaje pa'iohua'i paè'è, mësaru acohua'i. Pa'isicohua'ipi yure cato mai Éjaë Jesucrito yo'o do'ipi cui'ne Maija'quë joyo yo'o do'ipi tsoa tosicohua'i pa'iyë. Maija'quëna isisicohua'ipi pa'iyë, Maija'quë cajeohua'i de'oni.

Mai Capë Cato Maija'quë Tse

¹² Si'aye yo'oye pa'iyë, mai. Jaje pa'iquëta'a yequë yo'oye cato coçai ma'ñe a'è, maire. Jaje pa'ina, de'hua ñaquë pa'iyë, te'e co'amaña ai yë huesëna, ja yëyepi jo'ya ne huesoyere coequë. ¹³ Ètatu'u cato aqo aija'copi pa'iji cani

pa'i nuñerepa cayë. Jaje pa'iquëta'are Maija'quëpi ëtapë cui'ne ao nejoja'quë api. Pa'i capë coa si'a nomiohua'ire yo'oyere caquë pa'iji cani coa tayo cayë. Pa'i capë cato Ëjaëni pacacaico cui'ne Ëjaëpi pa'i capëre pacacaiji. ¹⁴ Jaje pa'i do'ire maire Diusupi i tutupi ju'isicohua'ini huajëcohua'ire huëoja'quë api, Jesucristore huëose'eje pa'ye.

¹⁵ Pa'i ñape mësarú Cristo capë acohua'i a'ë. ¿Yë'ë Cristo capë aquëpi si'a ëmëohua'ire yo'ocona tsioye de'oquë? Ai co'aji, me neni tsioye'ni. ¹⁶ Mësarupi tsoe asayë, ëmëpi si'a ëmëohua'ire yo'ocona tsioni io capëna tsioye pa'iji. Jaje caji toyase'e iyere ñajë'ë: "Te'ije pa'iohua'i tsioye pa'iji, cayaohua'i pa'isicohua'ita'a caji." ¹⁷ Jaje pa'ye pa'ipi Jesucristona tsioni te'ije pa'iohua'i de'oyë, i joyona tsiosicohua'i pa'i do'ire.

¹⁸ Huejama'cohua'ipi pani nomiore yo'oyere yo'oma'pë catijë'ë. Ja cato capë nejoñe a'ë. Yequë tayo yo'oye cato ëmëje'ese'e co'aye neñe a'ë. Ja do'ire ti ja yo'oma'pë pa'ijë'ë, capë co'a de'huaye a'ë. ¹⁹ Mësarú capë Maija'quë joyo pa'i huë'e a'ë. Ipi mësarute pa'iji. Jaje pa'ina, mësarú capë mësarú tseco peoji, Maija'quë tsecoa. ²⁰ Maija'quëpi jai do'i hueropi, mësarute ai yo'osi do'ipi. Ja do'ire mësarú Maija'quëre ai oijë mësarú capëpi i de'oyerepa necaiye iñoñe pa'iji.

7

Huejayerë Yëhuoye

¹ Yure cato mësarú sejë toyase'ere sehuosi'i: ëmëpi nomiore ti yo'oye pato ai de'oji, me co'aquë'ni. ² Jaje pa'iquëta'are jaiye co'aye yo'oyepi pa'i do'ire pa'i ñape nëjore paye pa'iji, cui'ne nomiohua'ijë pa'i ñape ëjërë paye pa'iji. ³ Ëjëpi nëjo yëyeje yo'oquë pa'iyë pa'iji, ëjë sëte. Cui'ne nëjoje ëjë yëyeje pa'ye pa'iyë pa'iji, nëjo sëte. ⁴ Nëjo cato ëjë tsecoa. Ëjë api, iti tse aquë. Ëjë cato nëjo tsequë api. ⁵ Jaje pa'ina, ëjë yëye panita'a nëjo yëye pa'ito pañë cama'pë pa'ijë'ë. Cayaohua'i yure tsoe maca yo'oma'pë Maija'quëse'ere señu'u cani yo'oma'pë sejë pa'ijë'ë. Ja jeteyo'je cui'naohua'ipi tsioni pa'ijë'ë. Mësarú pa'iyepi yo'ojëna, mësarute quëco t'ama'pëna Satanáspi co'aye yo'oyena ne taoma'quë de'hua ñajë'ë.

⁶ Mësaruni yëhuoquë caquë cuañema'ë pa'iyë. ⁷ Yë'ë cato si'aohua'i yë'ëje pa'iohua'ise'e pa'ijë'ë, cuasaquëta'are Maija'quëpi pa'i ñapere tiñe tutu isipi.

⁸ Huejama'cohua'ire cui'ne hua'jeohua'ire cayë, huejayerë pato jerepa de'oji, yë'ëje pa'iohua'i pa'ito. ⁹ Jaje pa'iquëta'are quëco t'añepi peoto huejayepi de'oji. Co'aji, coa ëa ju'ijë ai yo'ojë pa'iyë.

¹⁰ Huejasicohua'ire cato cuañëñë, ëjërë jeocoye ti peoji. Ja cato yë'ëse'e caye pañë. Ëjaërepajë jaje cuañëji. ¹¹ Jaje pa'iquëta'are nëjopi ëjërë jeocosico pani yequëre huejayerë peoji, panita'a cui'naëna co'i coñe pa'iji. Ëjëje nëjore jeocoye peoji.

¹² Iye cato yë'ëpi cayë, Ëjaërepa case'ere caye pañë. Sehuosiquëpi sehuoma'coni nomiore paquëna, iopi de'oye i ja're pasi'i cuasaco pa'ito jeocosi'i caquë yo'oye pajë'ë. ¹³ Yequë sehuosicopi sehuoma'quëni pacona, iopi de'oye io ja're pasi'i cuasaquë pa'ito jeocosi'i caco yo'oye pajë'ë. ¹⁴ Jaje pa'ina, sehuoma'quëpi nëjo sehuosicore pa do'ire Maija'quëna isisiquëje pa'iji. Cui'ne nomiore sehuoma'copi sehuosiquëni ëjërë pa do'ire Maija'quëna isisicoje pa'ico. Jaje yo'oye peoto mësarú mamajëpi sehuoma'cohua'i mamajëje pa'iohua'i co'acohua'i patira'huë. Jaje

patira'sicohua'ita'a yure cato de'ocohua'i pa'iyë, Maija'quë ña hue'ña.
 15 Jaje pa'iquëta'are sehuoma'quëpi panita'a sehuoma'copi jeosi'i cato de'oji
 cajë'ë, ai oima'pë sehuosiquëpi panita'a sehuosicopi ai yo'ojë pa'ito co'aji.
 Maija'quë cato de'oye sihuajë pa'ijë'ë caquë soipi, maire. Jaje pa'iquëta'are
 ai yo'ojë pa'ito co'aji. 16 Nëjo sehuosicopi ëjë sehuoma'quëre huasora'se'ere
 huesëco panita'a ëjë sehuosiquëpi nëjo sehuoma'core huasora'se'ere huesëji.

17 Mësarute soi maca pa'ise'eje pa'ijë, pai ñapere Ëjaë nejë'ë caquë isise'eje
 pa'ye yo'ojë pa'ijë'ë. Jaje cuañequë ye'yayë, si'a hue'ña sehuosicohua'i pa'i
 tsëcare. 18 Cui'ne cui'ni ca'ni tëasiquëni Maija'quëpi soisiquë pa'ito jare jaje
 pa'ipi Maija'quëre tuijë'ë. Ca'ni tëama'quëni soisiquë pa'ito jare tëama'quëpi
 tuijë'ë, Maija'quëre. 19 Ti cöcayi ma'ñe a'ë, cui'ni ca'ni tëaye cui'ne tëa ma'ñeje.
 Ti cöcayie cato Maija'quë cuañëñere de'oye sehuoye a'ë. 20 Jaje pa'ina,
 pai ñape pa'iyë pa'iji, Maija'quë i soima'në pa'ise'eje pa'iohua'i. 21 Jo'yaë
 pa'isiquë pani, co'a ju'ima'ë pa'ijë'ë. De'hue eta huajëye pa'ito eta huajëjë'ë.
 22 Jo'yaë pa'ina, Maija'quëpi soisiquë pa'ito jo'yaë peoquë ponëji, mai Ëjaëre
 necaiquë ponëni. Jo'yaë peoquëni Cristopi soina, Cristo jo'yaë de'oye pa'iji.
 23 Mësarute Maija'quëpi jai do'i hueropi. Ja do'ire pai jo'yaohua'i pa'ima'pë
 pa'ijë'ë. 24 Jaje pa'ina, Maija'quë do'ijë ja yë'ta'a Maija'quë mësarute soima'në
 pa'isi macare pa'ijëta'a Maija'quë ña hue'ñana de'oyerëpa pa'ijë'ë.

25 Huejama'cohua'ire cato mai Ëjaë cuañese'e peoji. Jaje pa'iquëta'are yë'ë
 cuasayepi caye yëyë, mësarute. Mai Ëjaëpi yë'ëre oi huasosiquë sëte nuñerepa
 caji cajë asacaiquëre papi cayë. 26 Mësarute cayë, huejama'pë pa'ito jerepa
 de'oji. Cui'ne quëasi'i, iye mu'sëña co'a mu'sëña'ë. Jaje pa'ito me hue-
 jaye'ni. 27 Huejasiquë cato nëjore jeocoye peoji. Huejama'quë pani huejasi'i
 caquë nomiore co'ema'ë pa'ijë'ë. 28 Jaje pa'iquëta'are më'ëpi huejaquë pani
 co'aye yo'oye pañë. Nomi tsjöpi huejaco panije co'aye yo'oye paço. Jaje
 pa'iquëta'are huejasicohua'i cato ai yo'oja'cohua'i a'ë. Jaje pa'ina, yë'ë cato
 iye ai yo'oyepi peojaquë caquë huejaye pañepi jerepa de'oji cayë.

29 Maija'quë do'ijë, mësarute cayë, mai iye yeja pa'iyë a'ri tëcahuë maca
 pa'iji. Jaje pa'ina, yure cato huejasicohua'ipi hueja ma'ñeje pa'iohua'i
 pa'iyë pa'iji, mai Ëjaë co'amañare jerepa cuasajë. 30 Iye yeja mai pa'iyë
 carajaija'coa. Ja do'ire oicohua'i panije oima'pë pa'ijë'ë. Sihuacohua'i
 panije sihuama'cohua'ijë pa'iyë pa'ijë'ë. Co'amañare huerosicohua'i panije
 co'amañare peocohua'ijë pa'iyë pa'ijë'ë, mai Ëjaë ayere neja'quë caquë.
 31 Iye yeja co'amañare de'oye a'jiñe ti'ajë jaiye pacohua'i pani co'amañare
 sihuama'pë pa'ijë'ë. Peocohua'i pa'iyëje pa'ijë'ë. Mësarupi asayë, iye yeja
 carajaija'coa cajë. Ja do'ire iye yeja co'amaña sihuaye peoji.

32 Yë'ë cato yëyë, mësarupi iye yeja co'amañare ai cuasajë co'a ju'ima'pë
 pa'iyere. Jaje pa'ina, ëmëpi huejama'quë pani Ëjaë co'amañase'e cuasaquë
 ite de'oye iñoñere caquë yo'oji. 33 Jaje pa'iquëta'are huejasiquë cato iye
 yeja co'amañare cuasaquë co'a ju'iji, nëjore de'oye necaiyere cuasaquë.
 Jaje pa'ina, cayaye cuasaye pa'iji. 34 Jaje cui'ne huejasi nomioje iye yeja
 co'amañare co'a ju'ico io ëjere de'oye yo'ocaiyere cuasaco. Jaje pa'iquëta'are
 nomi tsjö cato mai Ëjaë co'amañase'e cuasaco io capë cui'ne io joyo
 Maija'quëna isisicopi pa'ico.

35 Jaje cani mësarü de'oye pa'iyere caquë cayë. Huejama'pë pa'ijë'ë caye
 pañë. Coa ai jerepa Ëjaë yëyese'e cuasajë de'oye pa'ijë ise'ere necaiyere caquë
 quëayë.

³⁶ Te'ipi i huejaja'co ai de'o huesëo cuasaquë iona yëyere quëcoma'quë pani huejajë'ë. Co'aye yo'oye paji. De'oye yo'oji. ³⁷ Jaje pa'iquëta'are yequëpi i yëyere meñe quëcoquë pani huejaja'core huejaye pa'si' cuasa nëopi. Ja yo'oquëna, i joyopi cuasaquë yo'o do'ire de'oye yo'oji. ³⁸ Jaje pa'ina, huejaja'core huejasiquë cato de'oye yo'oji. Cui'ne huejaja'core huejama'quë jerepa de'oye yo'oji.

³⁹ Nëjo cato ëjëni tsiosico paco'ë, te'i de'ojëna. Ëjë ju'isi maca te'o de'oni ja maca yureta'a nomi tsioje pa'io de'oco. Ja maca huejaye yëni huejaye pa'iji, Maija'quëre sehuosiquëni. ⁴⁰ Jaje pa'iquëta'are yë'ë cato cuasayë, hueja coñe pañepi jerepa de'oji. Jaje cani yë'ëje Maija'quë joyo paquëpi cayë cuasayë.

8

De'huasi Diusuohua'ina Ao Isiye

¹ De'huasi diusuohua'ina ao isiye ayere toyayë, mai si'aohua'i ta'ñe cuasacohua'i a'ë. Jaje pa'iquëta'are ta'ñe asaye cato coa jerepa pa'i a'ë cuasayena neñe a'ë. Jaje pa'iquëta'are pa'ire oiye cato joyo pa'iyë ñese mëocaiye a'ë, cocaiye a'ë. ² Jaje pa'ina, de'hue asayë, cuasaquëre ja yë'ta'a asa ti'añerepa carapi. ³ Jaje pa'iquëta'are Maija'quëpi ñaji, ite oiquëre pare.

⁴ Maipi asayë, pai de'huasi diusuna ao isise'e ayere aiñere cayë. Pai de'huasi diusu iye yeja coa pa'iji, te'i Maija'quëse'e irepa pa'iji, yequë diusu peoyë. ⁵ Ja yë'ta'a ma'tëmöre cui'ne iye yejare jai pai diusuohua'i cui'ne ëjaohua'i pa'iyë cuasato, jai pai diusu cui'ne ëjaohua'ije pa'iyë. ⁶ Jaje pa'ijëta'are maire cato te'i Diusu pa'iji, Maija'quëse'e. Maija'quëpi si'aye de'huapi. Jaje pa'ina, i do'ipi pa'iyë, mai. Cui'ne te'i Ëjaë pa'iji. Jaë cato Jesucristo api. Ija'a do'ire pa'iji, si'aye cui'ne maije.

⁷ Jaje pa'iquëta'are yecohua'i iye yë'ë yure quëaye asa ti'añe pañë. Jaje pa'ina, sehuosicohua'ita'a pai de'huasi diusuni iohua'i sejë ye'yase'epi ja yë'ta'a pa'ina, pai de'huasi diusuni isisi hua'i co'aji aiñe cuasayë. Cui'ne iohua'i cuasaye tutu peo do'ire si'si a'ë cuasayë, co'a diusure isise'ere aini. ⁸ Mai ao aiñepi Maija'quë maire oiye ti'añe peoji. Jaje pa'ina, aisi do'ipi de'ocohua'i pa'iyëje peoji. Cui'ne aisi do'ire jerepa co'acohua'i pa'iyëje peoji. ⁹ Jaje pa'iquëta'are de'hua ñajë'ë, yo'ojë si'aye asa ti'ama'cohua'ini tutu peocohua'ini co'a de'huaye mësarü si'aye de'oye ai do'ipi. ¹⁰ Jaje pa'ina, më'ëpi si'aye asaquëpi pai de'huasi diusure isise'ere ai ñu'ina, si'ayerëpa asa ti'ama'quëpi ñaji. Nani ije aiji ja yë'ta'a co'aji cuasaquëta'a. ¹¹ Jaje cuasaquëta'a ai do'ire më'ëpi do'i quë'i pa'iyë, ani iño do'ire ja maca yureta'a më'ëpi Cristo ite jucacaisi do'ire sehuosiquëni si'aye më'ë asa ti'a do'ipi i asayerë nejocaiyë. ¹² Tutu peocohua'i Maija'quëre a'ri maña cuasayerë nejocai do'ire, mësarü Cristoni sañope yo'oyë. ¹³ Ja do'ire aiñe pañepi jerepa de'oji. Co'aji, yë'ë ai do'ire Maija'quë do'iquëre ne tao.

9

Maija'quë Jëjo Daocohua'i Yo'oye

¹ Yë'ëre cato si'aye de'oye yo'oye pa'iji. Ta'tëpo peoji, Maija'quë jëjo daoquëre sëte. Mai Ëjaë Jesucristore yë'ë ñaco capi ñasiquë a'ë, cui'ne yë'ë i coca quëasi do'ire mësarujë sehuosicohua'i pa'iyë. ² Jaje pa'iquëta'are yecohua'i cato yë'ëre cayë, Maija'quë jëjo daoma'quë api. Jaje pa'itoje mësarü yë'ë quëaquëna, Cristo coca sehuosicohua'ise'e Maija'quë jëjo daosiquëre papi cayë.

3 Yè'ère sañope cacohua'ire ñeje sañope sehuoquë quëayë. 4 Yè'è si'aye aoñe cui'ne ocuaye aiñe pa'iji, cui'ne ucuye pa'iji, Maija'quë jëjo daoquë pa'i do'ire. 5 Cui'ne sehuosiconi huejani cuarojaiñe de'oji. Mai Ejaë jëjo daocohua'i cui'ne i yo'je tsj cui'ne Pedro yo'oyeje pa'ye yo'oye de'oji. ¿Me ta'tëpo pa'iquë'ni, yè'ëse'ere? 6 ¿Bernabé cui'ne yè'ë coní Maija'quë do'ijë cõcaima'pëna yëquë jëñapi co'amaña nejë Maija'quë coca quëajë pa'ye pa'iji, cuasaye mësarup? 7 ¿Iqueipi soldado de'oni i pa'i do'i saiquë pa'iyë pa'iquë'ni? ¿Iqueipi tsio neni quëquëna, tëani aima'quë pa'iquë'ni? ¿Iqueipi yëi ñama oje dë'sequëta'a ucuma'quë pa'iquë'ni? 8 Jaje pa'ina, païse'e cuasaquë caye a'ë cuasama'pë pa'ijë'ë. Moisés cuañese'eje cui'ne caji yè'ëse'e caye pañë. 9 Cuañese'epi toya pëpëna toyase'e pa'iji, ñeje: "Iti cã po'te saihue t'ëljai po'tequëre duruhuequëre yë'opo sëama'pë pa'ijë'ë, ise'e ai nejaquë." Jaje cani Maija'quë duruhuequëse'ere oï cama'ë paji'i, 10 maini caquë coa iñoquë. Ja cato capi, maire. Yecohua'i cõcã ja'ñere capi. Jaje pa'ina, sehuosicohua'ipi Maija'quë coca quëacaicohua'ire cõcaiyë pa'iji, co'amañapi. Taja'to a'ji yeja nequë cui'ne huea po'tequë iohua'i tsio quëise'ere pajajë cuasajë yo'oyë. 11 ¿Jaje pa'ito mësarup joyo pa'i cocare pare quëasicohua'ini mësarupi mësarup co'amañapi cõcaiyë co'acquë? Pañi de'oji, yëquëre cõcaiyë. 12 Yecohua'ire ai pa'ñe pa'iohua'ini mësarup de'oye cõcaicohua'i a'ë yëquëre jerepa cõcaiyë pa'iji, mësarute Maija'quë coca quëasicohua'ire.

Jaje pa'iquëta'are yëquë mësarute cõcaijë'ë caye pahuë. Coa ai jerepa quëcõjë yëquë jëñapi nejë aë'ë. Cristo coca quëayere mësarupi josa yo'oye a'ë, cuasama'cohua'ini cajë. Jaje yo'ohuë. 13 Mësarupi tsoe asacohua'i a'ë. Maija'quë hu'ële ñacaicohua'i cato iote pa'i co'amañapi pa'icohua'i a'ë, cajë. Hua'ire ëojë Maija'quëre se hue'ña cõcaicohua'ije Maija'quëna isisi hua'ire aicohua'i a'ë. 14 Huaso coca quëacaicohua'i cato, huaso coca quëa do'ipi pa'iyë pa'iji caquë mai Ejaë nepi. 15 Yè'ë jaje quëa do'ire sai cuãñoñe pa'iquëta'a sai cuãñoñe pahuë. Cui'ne jaje toyani toyama'ë pa'iyë, mësarupi isijajë caquë. Coa ai jerepa yè'ë ne do'i sihuayere yecohua'ipi sioyere coeyë. Ju'ñere jerepa de'ora'pi cuasayë, yè'ë ne do'i sihuayere sioto.

16 Jerepa pa'i a'ë cuasaquë quëaye pañë, Maija'quë coca quëani. Yè'ère cuãñe nëose'ere ne t'lañe pa'iji. Yè'ëpi Maija'quë coca quëama'quë pañi teaye pa'iyë. 17 Jaje pa'ina, yè'ëpi neñe yè'ë sihuaquë yo'onita'a yè'ë do'ire isise'e payë. Jaje pa'iquëta'are yè'ëpi josa coenije neñe pa'iji, cuãñe nëose'e pa'ito me pañë'ni. 18 Huaso coca quëa do'ire se'ñe pa'ita'a sihuaquë sema'ë pa'iyë, huaso cocare asacohua'ipi sañe peojaquë caquë. Jare cayë, yè'ë sihuayere.

19 Pai jo'yaë peoquëta'a si'aohua'i jo'yaë de'ohuë, Cristona jai paire dascasi' caquë. 20 Judío pai ja're coní pa'ini judío pai yo'oyeje pa'ye yo'oyë pa'iyë, judío pañi Maija'quë te'tena dasi'i caquë. Jaje cani cayë, Moisés cuañese'ere sehuojë yo'ocohua'ire nesi'i caquë yo'oyere. Yè'ë cato nuñerepa ja cuãñeñere pa'ima'quëta'a iohua'ire Maija'quëna dasi'i caquë yo'oyë. 21 Cui'ne Moisés cuañese'ere asama'cohua'i ja're pa'i iohua'ije pa'i de'oyë, Maija'quëna iohua'ire dasi'i caquë. Ja yè'ta'a Diusu cuañese'ere pa'iyë, Cristo cuãñeñere sehuoquë pa'i do'ire. 22 Tutu peocohua'ire Cristona dasi'i caquë iohua'ije pa'i de'ohuë. Pai ñapeje pa'i de'ohuë, de'hue te'ohua'ise'e huaso cuãñosicohua'i pa'ijajë caquë. 23 Jaje yo'oyë, huaso coca quëayere paipi jerepa asajajë caquë. Cui'ne huaso cocapi de'o co'amaña isiyere yecohua'i coní pajajë caquë yo'oyë.

24 Huë'huëni co'amaña imañu'u cajë huë'huëcohua'i cato si'aohua'i huë'huë huëocohua'i a'ë. Jaje yo'osicohua'ita'a t'ama'cohua'i a'ë, co'amaña. T'ama'pëna, coa te'i iti de'hue nesiquëse'e co'amaña saquë api. Jaje pa'ito

mésaruje ai cuasajë huë'huëjê'ë, co'amaña iñu'u cajë huë'huëyeje pa'ye. ²⁵ Si'aohua'i sañope yo'ojë ca'a yo'ocohua'i si'aye ca'a yo'orójaiñe jeoni ñare pajë yo'ocohua'i a'ë, coa carajai co'amañare imañere cajë yo'ojëta'a. Jaje pa'iquëta'are mai cato ti pani huesëyere pare ti'añu'u cajë yo'oyë. ²⁶ Jaje pa'ina, yë'ë cato coa huesë huë'huëma'ë pa'iyë, cui'ne peo de'otona të'caquë, huaiyeje pa'ye yo'oma'ë pa'iyë. ²⁷ Capëre cuañeñë, coa ai jerepa yë'ë capëre të'caquë yo'oyë, de'oye sehuocaiyere caquë. Yecohua'ise'ere de'oye sehuoye pa'iji caquë ye'ya tējini yë'ëpi ye'yama'quë pa'ija'quë caquë eto cuañoñere coequë jaje yo'oyë.

10

Itire Pa'ë Cuasayere Sañope Saquë Yëhuoye

¹ Maija'quë do'ijë mésarute quëasi'i, mai aipë yo'ojë pa'ise'e, si'aohua'i mai aipë Maija'quë sirio huë'ehuëre pa'ahuë'ë. Cui'ne si'aohua'i jai Maja'iñaje jë'a'huë'ë. ² Iye yo'o ja'ñepi si'aohua'i Moisésre tuicohua'i pa'iyë iñoa'ji'i, oco do cuañoñeje sirio huë'ehuëre cui'ne jai Maja'iñaje tëto saijë pa'i ja'ñepi. ³ Cui'ne si'aohua'i Maija'quë isisi aq a'ahuë'ë. ⁴ Cui'ne si'aohua'i Maija'quë isisi oca a'ahuë'ë, joyo ayere ucuhuë. Iohua'ire sai saquë Cristo quënaoje pa'irepa joyo ocore oca a'ahuë'ë. ⁵ Jaje pa'iquëta'are jai pai ñasicohua'ita'a, cuene yejana jujua'huë'ë, Maija'quë yëyeje yo'oma'pë pa'isicohua'ire.

⁶ Iye yo'ose'e cato maire quëaye a'ë, jaohua'i yo'ose'ejë pa'ye yo'oma'pë pa'ijë'ë caquë. Jaohua'i cato co'ayere yë do'ire jujua'huë'ë. ⁷ Jaje pa'ina, mésarute cato pai de'huasi diusuohua'ini señu'u cajë yo'oma'pë pa'ijë'ë, jaohua'i yo'ose'ejë pa'ye. Maija'quë coca toyase'e caji: "Ao aijë cōno ucujë, ja jeteyo'je jai pai tsi'sijë pairajë sihuajë yo'ohuë." ⁸ Jaje yo'ocohua'ipi te'e mu'sepi veinte y tres mil jujua'huë'ë, yequë nomiohua'ire cui'ne yequë emëohua'ire yo'o do'ire. Jaje pa'ina, jaohua'i yo'ose'ejë pa'ye yo'oma'pë pañu'u, mai cato. ⁹ Maija'quëre neñañu'u cajë sañope yo'o do'ire añani aq jujua'huë'ë. Jaje pa'ina, Maija'quëre sañope yo'oye pañu'u. ¹⁰ Maija'quë de'oye yo'oma'aji'i, caroja'ë. Jaje yo'ojë ca do'ire huñañeipi dani huani jëa'ji'i, jaohua'ire. Jaje pa'ina, Maija'quëre co'aye yo'oji carojaiñe pañu'u, mai cato.

¹¹ Si'aye mai aipëre yo'ose'e cato maire iñoñe a'ë, tēji mu'seña pa'icohua'ire, maipi cui'ne yo'oye pajajë caquë. ¹² Nuñerepa de'oye pa'iyë cuasaquë pani, de'hua ñajë'ë yo'oquë tã'añe. ¹³ Neñañe pa'ina, mésarute ai yo'oyejë pa'ye yecohua'ijë ai yo'ojë pa'iyë. Mésaruse'e ai yo'oye pañë. Neñañe cato cui'ne pa'ye a'ë, si'aohua'ire. Jaje pa'iquëta'are Maija'quëpi mésarute mésarute quëco tã'añe jerepa neñañe ëseja'quë api. Jaje pa'ina, Maija'quëna quëco pajë'ë, jã'ëpi necajja'quë api cuasajë. Jaje pa'ina, neñañepi pa'ina, Maija'quëpi eto huasoja'quë api, ai yo'oyere quëcojajë caquë.

¹⁴ Si'aye Maija'quërepa peoyere Maija'quë api cuasajë yo'oye yo'oma'pë pa'ijë'ë, Maija'quë do'ijë maña. ¹⁵ Mésarute cato tã'ñe pa'iohua'i a'ë. Jaje pa'ina, cayë se mésarupi yë'ë case'ere ai cuasani ñañe pa'iji. ¹⁶ Mai de'o ucu duruhuë ucuyë Maija'quëre de'oji, cajë përe maca Cristo tsie da'cana tsioyë, te'ijë pa'iohua'ina. Cui'ne panre huahueni ainije Cristo capëna tsioyë, te'ijë pa'iohua'ina. ¹⁷ Jai pai mai pa'ijëta'a te'oni si'aohua'i pan ai do'ire te'e capë acohua'i pa'iyë.

¹⁸ Jaje pa'ina, ñajë'ë, cui'ne judío paini. Jaohua'i jë'quë Maija'quëna isiyë cajë yo'osicohua'ire ai do'ire joja'a iohua'i acohua'irepa pa'iyë. ¹⁹ Jaje cani cama'ë pa'iyë, pai de'huasi diusupi do'i quë'ye a'ë caquë. Panita'a pai de'huasi diusuna hua'i isise'epi jerepa do'i quë'ye pa'iji cama'ë pa'iyë. ²⁰ Yë'ë cato cayë sehuoma'cohua'ipi Maija'quëna hua'i isiyë cajë yo'oni

huatiahua'ina isiyë. Jaje pa'ina, yë'ë cato mësarute ëseyë, huatiahua'i ja're cõni pa'iyë. ²¹ Huati ucu duruhuë ucuycye ti peoji, mai Ëjaë ucu duruhuë ucucohua'ipi. Ëjaë mesana aõ aicohua'ipi huati mesa aiñe ti peoji. ²² Ëjaëpi oi pëijaquë cajë huatire sihuajë yo'oye co'aji. I jerepa tutu quë'iohua'i peoyë, coa teaye pa'iohua'i mañapi.

Sehuosicohua'i Yo'oye Cui'ne Oiyë

²³ Maipei si'aye yo'oye neñe pa'iji. Jaje pa'iquëta'are yeque cato cocai ma'ñe a'ë. Si'aye yë'ë yëyeje pa'ye yo'oye pa'iji. Jaje pa'iquëta'are yeque cato joyo pa'iyë ñese mëñe cocai ma'ñe a'ë. ²⁴ Jaje pa'ina, yecohua'i de'oye pa'i ja'ñere cuasajë de'oye yo'oye pa'iji. Co'ye de'oye pa'iyere cuasajë yo'oye co'aji. ²⁵ Jaje pa'ina, aõ huero hue'ña isiyere coa hueroni aijë'ë. De'huasi diusuna isise'e pa'ima'quë cuasajë sema'pë pa'ijë'ë, ai cuasaye peojaquë. ²⁶ Iye veja cui'ne si'aye iote pa'iyë Maija'quë tse a'ë.

²⁷ Panita'a sehuoma'quëpi aõ aijë'ë caquë huëouna, sehuoni i huë'ena saisicohua'i pani, de'huasi diusure isise'e pa'ima'quë cuasajë sema'pë coa si'aye i aõñe aijë'ë. ²⁸ Jaje pa'iquëta'are yequëpi mësarute quëa'ñe pa'i api, iye hua'i pai de'huasi diusure isise'e a'ë caquë. Jaje quëaru aima'pë pa'ijë'ë. Mësarute quëasiquë cuasayere co'a de'huayere coeje aiñe pajë'ë. ²⁹ Iye cato cayë yequë co'aye a'ë, cuasayere. Mësarua cuasayere cama'ë pa'iyë.

Jaje pa'iquëta'are paipi seti'ñe pa'iohua'i a'ë. ¿Me neni yë'ë yëyeje yo'oyere yequëpi ñaquë yo'oji ca de'huaye pa'iquë'ni? ³⁰ Yë'ëpi tsoe Maija'quëre seni de'huani aiquë pa'ito ¿me neni yë'ë aiñere yecohua'ipi ca de'huaye pa'iquë'ni? ³¹ Aiñepi ucuypëpi, cui'ne co'amaña yo'oyepi Maija'quë de'oquëre pa'ni cajë sihuayere yo'ojë'ë. ³² Sehuosicohua'ire, judío paire cui'ne judío pai peocohua'ireje si'ahua'ire co'aye ne iñoma'pë pa'ijë'ë. ³³ Jaje pa'ina, yë'ë si'ahua'ire de'oye yo'osi'i caquë yo'oyë. Yë'ë yëyere yo'oma'ë pa'iyë. Jaohua'ije si'ahua'i de'oye cuasajë huaso cuañosicohua'i pa'ijajë caquë yo'oyë.

11

¹ Jaje cui'ne mësaruje yë'ë yo'o iñose'eje pa'ye cui'ne yo'ojë'ë. Cristo yë'ëre yo'o iñose'eje pa'ye yo'oyë, yë'ëje.

Nomiohua'i Maija'quëre Se Hue'ña Pa'iyë

² Maija'quë do'ijë, sihuayë, mësarua yë'ëre si'anë cuasajë yë'ë ye'yase'eje pa'ye pa'ijëna. ³ Jaje pa'iquëta'are iyeje asajajë caquë quëayë. Cristo cato si'a ëmëohua'i mëñe ëjaëpi. Ëjë cato nëjo mëñe ëjaëpi, cui'ne Diusu cato Cristo mëñe ëjaëpi. ⁴ Jaje pa'ina, ëmëpi i siopë cañapi puani Maija'quëre sequë pa'ito co'aye ña cuañoji. Caña puasi do'ipi Cristore ëjaëre pare cuasama'cohua'ipi jaje yo'oye pa'iji. ⁵ Jaje cui'ne nomiopi io siopë cañapi puama'o Maija'quëre seco pa'ito panita'a Maija'quë quë'ro ayere asase'ere quëaco pa'ito, co'aji ëjëni huajëya'ye ña cuañoji, naña peo hue'ñarepa tëase'eje pa'ioipi quëa do'ipi. Ëjëpi jerepa pa'i caye iñoñe a'ë, siopëna cañapi puañe cato. ⁶ Nomiopi siopë puama'o pani nañare peo hue'ñarepa hueo jëojaco, te'ere papi. Jaje pa'ina, nañare hueo jëoni huajëya'ye pa'ima'copi cuasani puajaco, io siopë. ⁷ Ëmë cato i siopë puañe peoji, Maija'quëje pa'ire de'huasiquë me puaquë'ni. Jaje pa'ina, ëmë cato Maija'quë de'oquërepa pa'iyere iñocai pa'iji. Jaje pa'iquëta'are nomio cato ëmë de'oquë pa'iyere iñocai pa'ico.

⁸ Maija'quë ëmëre de'hua maca nomio ayepi neñe papi. Nomiota'are ëmë ayepi de'huapi. ⁹ Ëmëni caquë Maija'quë nomiore nepi. Nomioni caquë

ëmëre neñe papi. ¹⁰ Ja do'ire huiñaohua'ire iñoñere caco nomio io sjo'pëna capi pë'pësico pa'iyë pa'iji. ¹¹ Jaje pa'iquëta'a mai sehuosicohua'i pa'iyë cato nomio peoto ëmë pa'iyë peoji. Jaje nomiopi peotojë ëmëje pa'iyë peoji.

¹² Ëmë capëre ini nomiore de'huapi, Maija'quë. Ja yo'ose'e nuñere pa'ë. Jaje pa'iquëta'are yure cato nomiopi ëmëre ai de'huaye pa'iji. Si'aye iye yo'oye Maija'quëpi neñe a'ë.

¹³ De'oquë nomiopi Maija'quëre se'o capi sjo'pë puama'o pa'ito mësaru'ipi ca de'huajë'ë, ñani. ¹⁴ Jaje pa'ina, iye yeja jare jöse'e maire ëmëohua'ire huajëya'ye nëiñe neji, ëmëohua'ipi tsoa naña hue'eto. ¹⁵ Nomio cato tsoa naña hue'eni sihuaco io sjo'pë pë'pë ja'ñere isise'e sëte. ¹⁶ Iye ayere yecohua'ipi jaje yo'o ma'ñe a'ë cajë saño'pe cacohua'i pani iye a'ë quëajë'ë, yëquë asayere ye'yaye. Yëquë cuasayeje pa'ye yequë hue'ña sehuosicohua'ijë cuasayë, iye yo'oyese'e cato.

Ëjaë Ao Ai Pa'ise'ere Cuasajë Tayo Yo'ose'e

¹⁷ Jaje pa'iquëta'are mësaru tsi'sijë yo'oyepi mësarute cocati'ñe pa'yepi mësarute co'a de'huaye pa'ina, asaquë mësaru yo'oye sihuama'ë iye toya ja'hua toyayë. ¹⁸ Maija'quë coca cañu'u cajë tsi'si maca tsëcapëa huahuejë yo'oyë cajë yë'ëre quëayë. Quëajëna, jaje pa'iji cayë cuasaye nëiji, yë'ëpi.

¹⁹ Mësarute tsëcapëase'e huahueni pati'ñe nëiñe jëa ti'añe peoji. Jare jaje huahueye pa'iji. Jaje yo'ojëna, nuñerepa sehuosicohua'i pa'iyë ña'ne pa'iji.

²⁰ Jaje pa'iquëta'are mësaru tsëcapëa huahueni tsi'sini ao aiñe nuñerepa mai Ëjaë tse peoji, ²¹ mësaru ao ai maca ti'a'ëna, pai ñape ao du'ruja'a ai do'ire, yecohua'ipi ao ëa ju'lijëna, yo'o do'ire cui'ne yecohua'ipi ñese cono ucu cuepere pajë yo'o do'ire. ²² ¿Huë'e pacohua'i sëte me yo'ojë huë'ena ucu'jë ai ma'ñe'ni? Mësaruse'e aiñëna, nuñerepa peocohua'i mañapi huajëya'ye nëina, ñañë. Ja yo'oyepi Maija'quë tsecohua'ini co'aye yo'oyë, mësaru. ¿Jaje yo'oto yë'ë me mësaru yo'oye de'oyerepa yo'oyë cacaiye'ni? ¿Mësaru yo'oye sihuacaiye pañë!

Ëjaë Ao Aiñe

(Mt 26.26-29; Mr 14.22-25; Lc 22.14-20)

²³ Yë'ë mësarute ye'yase'e Ëjaëna ye'yese'e paji'i. Jare ye'yahuë, mësarute. Ite cajë yo'oyeje pa'ye yo'ouquë cosoquë tse'a jëo cuañoja'a ñami na'iquëna, Ëjaë Jesupi jujuma' ao ini, ²⁴ Maija'quëre pëpani aore yeteni huahuequë capi: "Aiñë'ë. Iye aiñe cato yë'ë capë a'ë. Mësaru de'oye pa'i ja'ñere caquë isiyë a'ë. Yë'ë yo'ose'eje pa'ye yo'ojë'ë, yë'ëni cuasajë." ²⁵ Cui'ne ao ani tējisi jeteyo'je ucu duruhuë i jëñapi ini capi: "Iye ucu duruhuë pa'iyë cato yë'ë tsie a'ë. Iye do'ipi Maija'quë mami huajë ca nëose'e pa'iji. Jaje pa'i do'ire ucuyë ñape yë'ëni cuasajë yo'ojë pa'ija'cohua'i pa'ijë'ë." ²⁶ Jaje yo'oni mësaru i ju'ise'ere quëa iñojë yo'oyë, ao aiñe ñape cui'ne iye ucu duruhuë ucuyë ñape, i dai macaja'a. Jaje yo'ojë pa'ijë'ë.

Ñeje Yo'oye Pa'iji, Ëjaë Ai Pa'ise'ere Cuasajë Yo'oye

²⁷ Ëjaëre pa'ë cuasama'pë mai Ëjaë ai pa'ise'ere coa huëojë aini, cui'ne coa huëojë ucuni saño'pe mai Ëjaë capëre cui'ne i tsiere yo'oyë, co'ayere. ²⁸ Ja do'ire ja yë'ta'a iye ao aima'ñë cui'ne ucuma'ñë pai ñape joñoa co'ye ñañe pa'iji. ²⁹ Jaje pa'ina, Ëjaë capë ayere cuasama'ë coa huëoquë iyere aini cui'ne iyere ucuni ja co'ayere do'iquëpi yo'oji. ³⁰ Jaje pa'ina, jai pai mësaru acohua'i ju'icohua'i cui'ne tutu peocohua'i pa'iyë. Jaje yo'ojë yecohua'i jujuhuë. ³¹ Jaje pa'iquëta'are mai joñoa co'aye pa'iyere nejøjë ñare pajë aito Ëjaë maire saño'pe

yo'o do'i quë'iohua'ire ña'ñe paji. ³² Jaje pa'iquëta'are Ējaëpi maire tayojëna, sa'nope caquë si'seji, maipi iye yeja acohua'i ja're con'i toa yejana saiye pajajë caquë.

³³ Jaje pa'iye sëte Maija'quë do'ijë maña Jesús ju'ise'ere cuasajë tsi'sisicohua'i pani yecohua'ire uteni si'aohua'i tsi'sirena, te'e aijë'ë. ³⁴ Ao ëa ju'icohua'ipi cui'na maca tsi'oni yo'osi do'ire Maija'quë si'sema'ë pa'ijacquë cani yecohua'ini ao ëato hu'ere pana a'ñe pa'iji. Yequeta'a yë'ëpi sani ne de'huasi'i, mësarute do'i ña maca.

12

Maija'quë Joyopi Pai Ñapere Tutu Isiye

¹ Maija'quë do'ijë mësarute quëasi'i, Maija'quë joyo pai ñapere tutu isiye.

² Mësarupi asayë, ja yë'ta'a sehuoma'cohua'i pa'inë pai de'huasi diusuna saijë sejë pa'ise'e ti asama'cohua'ina. ³ Jaje pa'ina, yure mësarute quëaye yëyë, iyere. Jesús co'aquë api caquë cato Maija'quë joyo tutupi caye paji, cui'ne Jesure Ējaëpi caquë cato de'o joyopi caye pa'iji.

⁴ Jare te'e Maija'quë joyopi isiquëta'a pai ñapere ti'ne pa'ye isiye pa'iji, tutu. ⁵ Jaje pa'ina, pai ñape Ējaë Jesure necaiye pa'iji, ti'ne pa'ye. Jaje pa'iquëta'are te'i api, Ējaë cato. ⁶ Pai ñape ti'ne pa'i co'amañare yo'oye pa'iji. Jaje pa'iquëta'are Maija'quë cato jare ipi pai ñapere yo'o huëoquëna, yo'oyë. ⁷ Maija'quëpi i joyo ayere pai ñapere isiji, ti'ne pa'i tutu si'aohua'i sa'ñe cocaijë de'oye pa'i ja'ñere caquë. ⁸ Yecohua'ini Maija'quë joyopi isiji, Maija'quë yëyere ta'ñe asa ti'añere. Yecohua'ini jare ja joyopi isiji, si'ayerepa asacohua'i pa'ijë yecohua'ire ye'ya ja'ñere. ⁹ Yecohua'ini jare ja joyopi isiji, nuñepa ne ti'añe pa'iji asayere. Cui'ne yecohua'ini ju'icohua'ire jujuyere isiji. ¹⁰ Yecohua'ipi pai yo'o ti'a ma'ñere yo'oyere isi cuañoñë. Yecohua'ipi Maija'quë quë'ro ayere asase'ere quëa tuture isi cuañoñë. Yecohua'ipi isi cuañoñë, coso joña caye ta'ñe asayere cui'ne nuñepa de'o joyo caye asayere. Yecohua'ini isiji, yeque ti'ne cocapi ca ja'ñere. Cui'ne yecohua'ini ja coca case'ere asani quëayere isiji. ¹¹ Jaje pa'iquëta'are si'aye ja Maija'quë joyopi yo'o'ji, i yëyeje pa'ye pai ñapere.

Sehuosicohua'i Te'e Capë Pa'iye

¹² Pai capë jaiye te'ñapi tsi'sisicopi pa'iji. Jaje pa'icota'a te'e capë a'ë. Jaje Cristoje pa'iji. ¹³ Jaje pa'ina, mai si'aohua'i judío pai, griego pai, jo'yaohua'i panita'a jo'yaohua'i peocohua'i si'aohua'i te'e capë acohua'i pa'iyë, te'e joyopi dosi do'ire. Jaje pa'ina, si'aohua'ire maire joyo ayere ocuapi.

¹⁴ ¿Me pai capë pa'ico'ni, te'te maca pani? Jaje pa'ina, jaiye te'ñapi pa'icoa. ¹⁵ Quëopi caco pani ca'ñe pa'io: "Jëtëje ñani yë'ë cato yecoa'ë." Jaje canije capëre hua sani tjo ponëni pa'iye peoji. ¹⁶ Panita'a cajoropi caco pani ca'ñe pa'io: "Ñacoaje ñani yë'ë cato yecoa'ë." Jaje canije capëre hua sani tjo pa'iye peoji. ¹⁷ ¿Si'a capë ñacoase'e pa'ito me asara'reni? panita'a ¿si'a capë cajorose'e pa'ito me yë'era'reni? ¹⁸ Jaje pa'ina, Diusupi ñaquë si'a te'ñare tsi'oni te'ore nepi, i yëyeje jarote jaopi pa'ijaco caquë. ¹⁹ Jaje pa'ina, si'a capë te'ese'e pa'ito, ¿jerore patira'oni yeque yo'oye? ²⁰ Jaiye te'ñapi pa'iquëta'are yure cato te'e capë pa'iji.

²¹ Ñacoapi jëtëre ca ti'añe peoji: "Më'ere ne cuañoñe pañë." Cui'ne sjoöpëpi quëore, "më'ere ne cuaño'ma'o pa'iyë," ca ti'añe peoji. ²² Coa ai jerepa tutu peoye cocai ma'ñeje pa'ye nëñepi ai jerepa maire cocaiye a'ë. ¿Ja peoto me pa'iyeni? ²³ Jaje pa'ina, iti mai ai a'ri maña do'i quë'ye a'ë cayere jerepa ñare

pajë su'ñecaiyë, cui'ne tiñarepa iñoñe peoyere ai de'oye ñacaiyë. ²⁴ Tiña ñañe cato airepa de'oye ñacaiye pañë. Jaje pa'ina, Maija'quëpi pai capë de'huapi, do'i peoye ña cuañoñepi jerepa do'i quë'ye pa'ijaquë caquë. ²⁵ Jaje pa'ina, pai capë cato si'a te'ñapi tsiosicopi te'ere cuasajëje pa'ye sa'ñe cōcaio pa'ico. ²⁶ Jaje pa'ina, te'e te'te capë a'si ju'ito si'a capë ai yo'oye pa'iji, cui'ne yequeje te'e te'te de'oye ne cuañoñe si'a capë sihuaye pa'iji.

²⁷ De'oji, jaje pa'iyë sëte. Mësaruru sehuosicohua'i cato mësaruru pai ñape Cristo capë acohua'i a'ë. ²⁸ Jaje pa'ina, Maija'quëpi sehuosicohua'ire ñacaija'cohua'i ñeje pa'ijajë cuasapi. Jaje pa'ina, nepi, du'ru macare pare i doce jëjo saocohua'ini. Ja jeteyo'je Maija'quë cayere asani quëacohua'ire nepi. Cui'ne ja jeteyo'je Maija'quë coca ye'yacohua'ire nepi. Ja maca ai jeteyo'jerepa pai yo'o t'ia ma'ñe yo'ocohua'ire nepi. Cui'ne ju'icohua'ire ne co'yacohua'ire nepi. Cui'ne pa'ire de'oye cuasayepi cuañecohua'ire nepi. Cui'ne yequë cocapi cacohua'ire nepi. ²⁹ ¿Si'aohua'irepa i doce jëjo saoyeje pa'iohua'ise'e pa'iyë? Pañë. ¿Si'aohua'irepa Maija'quë quë'ro aye asase'e quëacohua'ise'e pa'iyë? Pañë. ¿Si'aohua'irepa Maija'quë coca ye'yacohua'ire pase'e pa'iyë? Pañë. Panita'a ¿Si'aohua'irepa pa' yo'o t'ia ma'ñe yo'ocohua'ise'e pa'iyë? Pañë. ³⁰ ¿Si'aohua'irepa ju'icohua'ire ne co'ya tutu pacohua'ire pase'e pa'iyë? Pañë. ¿Si'aohua'irepa t'ine coca cacohua'ire pase'e pa'iyë? Pañë. ¿Si'aohua'irepa t'ine coca asani se quëacaicohua'ise'e pa'iyë? Pañë. ³¹ Jaje pa'ina, mësaruru cato ai de'o tuture pañu'u cuasajë yëjë'ë. Jaje pa'ina, yë'ëpi mësarute ai jerepa tutu de'oye quëasi'i.

13

Oiyere Quëaye

¹ Yë'ëpi si'a pai coca caquëpi cui'ne huñ'aohua'i coca caquëpi pa'ire oima'quë pani, coa huatihuë t'e'cajëna, pi'siyeje pa'i a'ë. Panita'a coa quëna de'huana t'e'cajëna, pi'siyeje pa'i a'ë. ² Cui'ne si'aye Maija'quë quë'ro aye asayere quëa'quëpi cui'ne si'aye pai ña ma'ñe ña'quëpi cui'ne si'aye ta'ñe asaquëpi cui'ne si'aye Maija'quëpi nequëre pare cuasaquëpi ai cütiohua'ire t'irona cuañe saocohua'ire pa' yë'ta'a pa'ire oima'quë pani coa caquë a'ë. ³ Cui'ne si'aye yë'ë paye yecohua'ina huahuecai yo'oquëpi cui'ne yë'ë capëre pajë yecohua'ire do'ire ëo cuañoja'core isiquë yo'oquëpi ja yë'ta'a pa'ire oima'quë pa'ito si'aye iye yo'oye cōcaiyë pajë.

⁴ Pa'ire oi'quë cato; saño'pe yo'oyere quëcoquë api, pa'ire oi cōcaiquë api, yecohua'ire payere ëa ña'quë pëima'quë api, yë'ë jerepa pa'i a'ë cama'quë api, ⁵ ai jerepa pa'i a'ë cuasaquë yo'oma'quë api, ise'e yo'oye pa'iji cuasaquë yecohua'ire yëyere meñe ña'no to'ma'quë api, pëtitema'quë api, co'aye ite yo'ose'ere cuasaquë oima'quë api, ⁶ yecohua'ire tayo'jë co'aye yo'oyere ña'quë sihuama'quë api, coa ai jerepa nuñere pare ña'quë sihuaguë api, ⁷ si'aye ai yo'oye pa'itoje quëcoquë api, de'hue neñe pa'iji cuasaquë, de'oyere pa'ija'quë caquë utequë api, cui'ne dahuëre cuasare paquë yo'oquë api.

⁸ Pa'ire oiye carajai ma'ñe a'ë. Maija'quë quë'ro ayere asani quëayeta'a yequë mu'se carajai ja'ñe a'ë. Yequë coca caye cui'ne ta'ñe mai asaye carajai ja'ñe a'ë. ⁹ Jaje pa'ina, mai asaye cui'ne Maija'quë quë'ro ayere asani quëaye jopo carase'e a'ë. ¹⁰ Jaje pa'ina, yequë mu'se maipi peo hue'ñarepa asa t'ia maca, si'aye mai te'te maca asajë quëase'e carajasi.

¹¹ Yë'ë tsihua'ë pa'inë jare tsihua'ë cayepi cui'ne jare tsihua'ë cuasayepi cui'ne tsihua'ë asaquë yo'oyepi yo'ohuë. Yo'osiquëpi yureta'a ai ëmë de'oni si'aye tsihua'ë pa'inë yo'ose'e jëohuë. ¹² Jaje pa'ye yure, mai coa huesë ëaye

Maija'quë coca asayë. Ai tsña de'hua poresicore ñaÑeje pa'ye asayë, mai. Jaje pa'isicota'are tñarepa ñaja'cohua'i a'ë. Yë'ë yure cato coa te'te maca ñañë. Jaje pa'iquëta'are yequë mu'se Diosute ñaja'quë a'ë, yë'ëre i ñaÑeje pa'yerepa. ¹³ Maija'quëre necaiquëre pare asaye, paire oiye, cui'ne yequë mu'se pa'i ja'ñere uteye iye cato ti pani huesë ja'ñe a'ë. Si'aye jerepa pa'ye cato paire oiye a'ë.

14

Yequë Pai Cocapi Cayere Ñare Pajë Caye

¹ Paire oicohua'i pa'ijë'ë. Diusu de'o tuture pare jaiye pañu'u cajë ai yëcohua'i pa'ijë'ë, cui'ne i quë'ro ayere asani yecohua'ina se quëacaiyere jerepa yëcohua'i pa'ijë'ë. ² Jaje pa'ina, yequë pai coca caquë cato paini cayë paji. Maija'quëni caji. Jaje pa'ina, pai asaye ti pañë, i cayë. Joyopi cato me asaye'ni. Jaje pa'ina, ja cato yeque a'ë pai asa ti'a ma'ñe a'ë. ³ Jaje pa'iquëta'are Maija'quë quë'ro ayere asani quëaye cato paire quëaye a'ë Maija'quëre cuasayere ñese mëijajë cajë, yo'o jujacohua'ire sihua ëaye ca huëoye a'ë, cui'ne oicohua'ire yëhuo huasoye a'ë. ⁴ Jaje pa'iquëta'are Maija'quë isi coca caquë cato ija'a jerepa Maija'quëre cuasaquë pa'iyë neñe a'ë. Cui'ne Maija'quë quë'ro ayere asani quëaquë cato sehuocohua'i Maija'quëre jerepa cuasajë pa'i ja'ñere cocaiquë api.

⁵ Si'aohua'i mësarü yequë coca ca tuturepa Maija'quë isise'e pacohua'i pa'ijë'ë, cayë, yë'ë cato. Jaje cacuëta'a jerepa yëyë, mësarupi Maija'quë quë'ro ayere asani yecohua'ire se quëayere pajë'ë caquë. Ja quëayepi jerepa de'oji. Yequë cocapi casi maca iti case'ere asani sehuosicohua'ina se quëacaicohua'ipi pa'ijëna, cajë'ë, yequë cocapi, sehuosicohua'ipi jerepa Maija'quëre cuasajë pa'ija'cohua'ire. ⁶ Maija'quë do'ijë, yë'ëpi mësarü quë'rona do'i saisiquëpi yeque cocapi caquë pa'ito mësarute ti cocaiye peoji, yë'ë cayë. Jaje pa'iquëta'are Maija'quë inose'ere, panita'a huajëye asase'ere quëayere, panita'a Maija'quë quë'ro ayere asani quëayere panita'a Maija'quë cocare ye'yayere yo'onita'a mësarure cocaiyë.

⁷ Cañu'u, jetu juiyere panita'a pi'cohuë juiyere. Ja je'quë de'oye juima'pë pa'ito jare juiyë cajë asaye peoji. ⁸ Cui'ne duruhuëpi tñarepa pisima'o pa'ito huajo sacohua'i ne de'huaye pañë, huajo ñese sa ja'ñe. ⁹ Cui'ne mësarute pa'iji. Jaje pa'ina, mësarupi yequë cocapi cacohua'i pa'ito yecohua'i asaye pañë. ¿Me jare cayë cajë asaye'ni, coa peo de'otona case'eje pa'ye pa'ito? ¹⁰ Si'a yeja jaiye pai coca pa'iji. Si'aye asayese'e pa'iji, iti coca acohua'i cato. ¹¹ Jaje pa'iquëta'are yë'ëpi yecohua'i cocare asama'ë pani ti pa'iyë. Cui'ne ja coca caquëje ti pa'iji, yë'ëre. ¹² Maija'quë joyo tuture paye yëcohua'i sëte Maija'quëre ai cuasajë pa'iyere sehuosicohua'ire quëa tuture yëjë'ë, jaohuaipi mëojajë caquë.

¹³ Jaje pa'ina, tiñe coca caquë pani Maija'quëre señe pa'iji, iti casi cocare de'oye se quëaja'a tuture isijaquë caquë. ¹⁴ Cui'ne yë'ëpi Maija'quëre ti cocapi seni asama'ë pa'iyë, yë'ë caquë señe, nuñerepa joyo cato Maija'quëni sequëta'a. ¹⁵ ¿Jaje pa'ito me yo'oye pa'iquë'ni? Joyopi señe pa'iji. Joyopi sequëta'a yë'ëje asaquë señe pa'iji. Joyopi jëjëne pa'iji, cui'ne yë'ëje asaquë jëjëne pa'iji. ¹⁶ Jaje pa'ina, më'ë joyopi Maija'quëre sihuacquë de'oque'ne pa'ni caquë sihuacuëna, yequëpi më'ë ja're coní te'e sihuacaiye pasipi, ja coca asama'ë pa'i do'ire. ¹⁷ Jaje pa'ina, më'ë Maija'quëre pëpayepi de'oyerepa pa'itoje iti asaquëpi joyo sihuaye ñese mëiñe pasipi. ¹⁸ Maija'quëre ai de'oji cayë, mësarü cayë jerepa tiñe pa'i cocapi caquë pa'i. ¹⁹ Jaje pa'iquëta'are

sehuosicohua'i tsi'si sitona caye ai jerepa de'ora'pi, te'e jētē pa'i yē'orepa, iohua'i asa cocapi yecohua'ire ye'ya ja'ñere caquē. Yē'ēpi pai asama' cocapi jaiyerepa case'e cato yecohua'ire cōcāiye peoji.

²⁰ Maija'quē do'ijē, tsi cuasayeje pa'ye cuasama'pē pa'ijē'ē. Tsije pa'iohua'i pa'ijē'ē, co'aye yo'oyere yo'oma'cohua'ipi. Jaje pa'iohua'ita'a mēsarū cuasayere aiohua'i pa'ijē'ē. ²¹ Maija'quē cuañesi toya pēpē ayepi caji: "Caja'quē a'ē, iye paire yequē pai cocapi tī pai ye'oja'a. Jaje catoje ti asani sehuoma'pē pa'ija'cohua'i a'ē, yē'ē caye caji, Ējaē." ²² Jaje pa'ito tiñe coca caye cato sehuoma'cohua'ire iñojē caye a'ē, pañi sehuosicohua'ire. Jaje pa'iquēta'are Maija'quē quē'ro ayere asani quēaye cato sehuosicohua'ini caye a'ē, pañi sehuoma'cohua'ire. ²³ Jaje pa'ina, si'a sehuosicohua'i tsi'si sitopi, si'aohua'i tī cocapi cajē yo'oto huesēcohua'ipi, panita'a sehuoma'cohua'ipi cōni cacasicohua'ipi cuasaja'cohua'i pa'ini cuepejē yo'ojē cayē, cajē. ²⁴ Jaje pa'iquēta'are si'aohua'i Maija'quē quē'ro ayere asani quēajē yo'otota'a sehuoma'cohua'ique panita'a huesēcohua'ique cōni cacasicohua'ije iohua'i co'aye yo'oyere asa quēquējē cui'ne iohua'i pa'iyē asa ti'aja'cohua'i a'ē, si'aohua'i cayere asajē. ²⁵ Jaje yo'ojēna, iohua'i joyo co'aye pa'iyepi tiñarepa ña cuañoquēna, Maija'quēre do're ja'ruijē seja'cohua'i a'ē cui'ne Maija'quē nuñerepa mēsarū ja're pa'iji caji'cohua'i a'ē.

De'oyerepa Tsi'sicohua'i Yo'oye

²⁶ Jaje pa'ito Maija'quē do'ijē iye a'ē, iti yo'oye: Tsi'sicohua'i pañi yecohua'ipi Maija'quēre jējēne payē. Yecohua'ipi ye'yaye payē. Yecohua'ipi Maija'quē iñošere quēaye payē. Yecohua'ipi tī cocapi caye payē. Ja case'ere yecohua'ipi quēaye payē. Jare yo'ojē'ē, sehuocohua'i joñoa jerepa Maija'quēre oiye ne pajajē cajē. ²⁷ Tī cocapi cacohua'i pañi cajajē cayaohua'i panita'a toasocohua'i pai ñape te'ohua'ise'e cajajē. Cajēna, yecohua'ipi tī case'ere quēajaquē. ²⁸ Jaje pa'iquēta'are tiñe coca case'ere quēaquē peoto itije caye pajē'ē, sehuosicohua'i tsi'si sito. Jaje pajē coa pai ñape Maija'quēse'ere joyose'e cuasajē seña pa'iji. ²⁹ Cui'ne Maija'quē quē'ro ayere asani quēayeje cayaohua'i panita'a toasocohua'i cajajē cajēna, yecohua'ipi nuñere pa'ni cajē tī quēayere neñajajē. ³⁰ Jaje pa'iquēta'are tsi'sito ñu'iquēre Maija'quēpi iñoquēna, jaēpi casi'i caquē yo'oto ja maca du'ru caquēpi jēoñe pa'iji. Jēoquēna, yequēpi caye pa'iji. ³¹ Jaje pa'ina, si'aohua'i mēsarū Maija'quē iño coca asacohua'i te'ohua'ise'e caye pa'iji, si'aohua'i ye'ye ja'ñere cajē. Cui'ne yo'o jujahuē cuasacohua'ije taise'eje pa'iohua'ipi huēi ja'ñere cajē yo'ojē'ē. ³² Maija'quē ayere asani quēacohua'i cato iohua'ipi iohua'i joyo nēñere de'oye ñañe pa'iji, tayo ma'ñe cajē. ³³ Maija'quē cato huesē ēaye nēñere isima'quē api. Maija'quē cato de'oye ai cuasama'pē jo'cua pa'iyere isiquē api.

Si'a hue'ña Maija'quē pai yo'ojē pa'iyere pa'iji. ³⁴ Nomiohua'i caye peoji, sehuosicohua'i tsi'si sito. Caye ēsese'e a'ē. Jaje pa'ina, nomiohua'i sehuojē cama'pē jo'cua pa'ijē'ē, Maija'quē judío paire cuañese'eje pa'ye. ³⁵ Seni asañu'u cuasacohua'i pañi, ējēni seña pa'iji, huē'ena sani. Jaje pa'ina, nomiopi Maija'quē coca asa huē'ñapi caco pa'ito de'oye ña cuañoñe pajī.

³⁶ De'hua cuasajē'ē. Iye Maija'quē coca mēsarupi du'ru ca huēoma'pē paē'ē. Mēsaruse'e iye coca asani sehuoma'pē paē'ē, yecohua'ije mēsarū jerepa tsoe asahuē, cui'ne sehuohuē, iye cocare. ³⁷ Maija'quē iñosi coca quēaquē a'ē cuasaquēpi, cui'ne Maija'quē joyopi caquēna, cayē cuasaquē cato iye yē'ē mēsarute toyase'e mai Ējaē cuañese'ere toyapi caquē tiñarepa asaye pa'iji.

³⁸ Jaje pa'iquëta'are yë'ë toyase'ere Maija'quë cuañese'e a'ë caquë ñama'quëpi quëaquë pa'ito i cayeje asama'pë pa'ijë'ë.

³⁹ Jaje pa'iyë sëte Maija'quë do'ijë maña Maija'quë quë'ro aye asase'ere yecohua'ire se quëayere cajë yo'oyere yëjë'ë. Yequë coca cayeje ësema'pë pa'ijë'ë. ⁴⁰ Si'aye de'oye ñare pajë yo'ojë'ë. Iti pa'iyeye coa huesë ëaye yo'oma'pë pa'ijë'ë.

15

Cristo Ju'isiquëpi Huëise'e

¹ Yure Maija'quë do'ijë, mësarupi yë'ë ja'në huaso coca quëase'ere co'ye cuasa cojajë caquë cayë. Iye coca cato mësaruru asani nuñere pa'ë cajë de'huase'e a'ë. Jaje pa'ina, mësarupi itina tseasicohua'ipi nuñerepa pa'iyë.

² Cui'ne iye coca quëa do'ija'a mësaruru huasosicohua'i pa'iyë, mësarupi nuñerepa itire pa'ini. Jaje pa'iquëta'are yequere pa'ini coa tayo asasicohua'i a'ë.

³ Du'ru macarepa mësarute ye'yahuë, yë'ere ye'yase'ere. Mësarute toyase'ere Maija'quë coca cayeje pa'ye ye'yahuë, Cristo mai tayo yo'ojë pa'i do'ire jucacaise'ere. ⁴ Maija'quë coca toyase'eje pa'ye Cristo tasiquëpi toaso mu'seña acona huëji'i, huajëquërepa. ⁵ Huëisiquëpi Pedrona ñaipi cui'ne ja jeteyo'je i jëjo saocohua'ina ñaipi. ⁶ Jeteyo'je ñaipi, quinientos ai jerepa sehuosicohua'ina. Ja yë'ta'a iti ñasicohua'i jai pai pa'iyë. Yecohua'ise'e ju'isicohua'i pa'iyë. ⁷ Jeteyo'je Jacobona ñaipi, cui'ne jeteyo'je si'aohua'i i jëjo saosicohua'ina ñaipi.

⁸ Ai tëji huë'ñare pana yë'ëreje ñaipi, ti ña'ne pa'ñe pa'ita'are. Coa huiña coase'eje pa'ye yë'ere yo'osiquëpi Jesure ñahuë. ⁹ I jëjo saocohua'i de'hue de'ocohua'i a'ë, yë'ere tëto saisicohua'ipi. Jaje pa'ina, yë'ëpi Maija'quë paire sañope co'aye yo'ohuë. Ja do'ire i jëjo saocuë hue'e ti'a'ne peoyë. ¹⁰ Jaje pa'iquëta'are Maija'quë coa isisi do'ipi jaje pa'i pa'iyë. Yë'ere i coa isise'e ne ma'ñe nëa'ne papi. Jaje pa'ina, yë'ëpi si'a i jëjo saocohua'i jerepa nehuë. Yë'ëpi yo'oye pahuë. Maija'quëpi yë'ë ja're cono yo'ouquëna, i coa isiyepi yo'ohuë. ¹¹ Jaje pa'iquëta'are yë'ë yo'ose'e cui'ne i jëjo saocohua'irepa yo'ose'e de'oji. Ja yo'ose'ere sañope caye peoji. Jesucristo coca yëquë quëajëna, mësaruru sehuose'e a'ë, itirepa.

Ju'isicohua'i Huëiye

¹² Yëquë cato mësarute quëahuë, Cristo ju'isiquëpi huëise'ere. Jaje pa'iquëta'are mësaruru acohua'ipi cayë, ju'isicohua'i huëiye peoji. ¿Me yo'ojë jaje caye'ni? ¹³ Jaje pa'ito ju'isicohua'i huëiye peoto, Cristoje huëiye papi.

¹⁴ Jaje pa'ito Cristopi huëima'ë pa'isiquë pa'ito yëquë quëaye ti do'i peoye a'ë, cui'ne mësaruru pa'ija'cohua'i a'ë cuasajë pa'iyeye ti do'i peoye a'ë. ¹⁵ Diusupi ju'isiquëni Cristore huëopi cajë quëahuë. Ja quëa do'ire cosocohua'ipi pa'iyë, ju'isicohua'i huëiye peoto. ¹⁶ Jaje pa'ina, ju'isicohua'ipi huëiye pato Cristoque huëiye pasiquë pa'ini. ¹⁷ Jaje pa'ina, Cristopi huëima'ë pa'isiquë pa'ito mësaruru sehuose'eje co'ai ma'ñe pa'iji, cui'ne mësaruru ja yë'ta'api co'ayere pa'iyë. ¹⁸ Cui'ne Cristore sehuoni ju'isicohua'ije coa ne huesësicohua'i pa'iyë. ¹⁹ Jaje pa'ina, Cristore mai utepi coa iye yeja pa'iyese'e co'aiye pa'ito mai pa'iyë, yecohua'ire jerepa teaye pa'iohua'i.

²⁰ Jaje pa'iquëta'are Cristo ju'isiquë pa'isiquëpi huëji'i. Huajëquërepa jaë api, du'ru macarepa ju'isicohua'i aquëpi ti huëisiquë. ²¹ Adánpi iye yeja si'a pai ju'iñe huëopi. Jaje cui'ne Cristoje te'i ëmëpi ju'isicohua'i huëi ja'ñe

huëopi. ²² Jaje pa'ina, si'aohua'i Adán acohua'i pa'i do'ire ju'iñë, cui'ne Cristo acohua'i pa'i do'ire si'aohua'i pa'iyë paja'cohua'i a'ë. ²³ Jaje pa'iquëta'are pa'i ñapere nuñe pa'iji. Jaje pa'ina, Cristo cato du'ru macarepa tase'epi quëquëna, tæayeje pa'ye yo'osiquë api, ju'isiquëpi huëisi do'ire. Jeteyo'je Cristo dai maca ite secohua'i huëija'cohua'i a'ë, i huëise'eje pa'ye. ²⁴ Cristopi si'aye ëja pa'ise'ere, cuañeñe pa'ise'ere, cui'ne si'a cuañe tuturepa nejoni i ëjaë pa'ise'ere pëca ja'quë Diusuna isisi maca ja maca yureta'a i yo'oyere yo'o saopi, tëji macarepa. ²⁵ Jaje pa'ina, Cristo cuañequëpi pa'iji, si'aohua'ire ite sañope yo'ocohua'ire i quëo huë'ehuëna tsa'cu oë sao macaja'a. ²⁶ Si'aye sañope yo'oye meñe tsa'cu oësi jeteyo'je tëjiyere pana ju'iñere nejosipi, iti sañope yo'oyere. ²⁷ Maija'quëpi Cristore si'aye isipi, ipi si'aye cuañequë pa'ija'quë caquë. Jaje Maija'quë coca toyase'e caquëta'a Maija'quë ise'ere caye papi. Pëca ja'quërepa pa'ito me sehuoye'ni. Si'aye i nese'e a'ë. ²⁸ Jaje pa'ina, Cristopi si'aye meñe cuañequë de'oni ja maca yureta'a pëca ja'quë Diusuna meñe cuañe cuañequë de'oja'quë api. Ite si'aye isisiquëna, ja maca Diusupi si'a co'amaña cuañequërepa pa'ija'quë api.

²⁹ Jaje pa'ito yecohua'i ¿me neñu'u cajë ju'isicohua'ipi ocore do cuañoñë cajë huajëcohua'ina oco do'ejë yo'oye'ni, ju'isicohua'ipi huëiye peoto? ¿Me neñu'u cajë ju'isicohua'ini oco docaiyë cajë yo'oye'ni?

³⁰ ¿Cui'ne me yo'ojë mai si'anëpi ju'iñe quëno macare huajëya'ye pa'iyë'ni? ³¹ Maija'quë do'ijë yë'ë si'a mu'señapi ju'iñe yë'quë macare pa'iyë. Mësaruru mai Ejaë Jesucristore sehuosicohua'i pa'ijëna, yë'ë sihuayeje pa'yerepa iye ju'iñeje pa'iji. Coa caye ti peoji. ³² Yë'ëre ai sañope yo'ohuë, Efeso daripë paipi çuçu yëcohua'irepa, yai yo'oyeje pa'ye. Jaje yo'ojëna, yë'ë iohua'ire sañope yo'oquë nese'e çiquere çocatira'ëni, ju'isicohua'ipi ti huëiye peoto? Coa pa'i cayeje añu'u cui'ne uçuñu'u ñamina'a ju'ija'cohua'i me pañe'ni cayese'e patira'pi, ju'isicohua'ipi huëiye peoto.

³³ De'hua ñajë pa'ijë'ë, yecohua'ipi mësarute co'aye yo'oyere ye'yajë, pa'i case'eje pa'ye ñeje: "Co'a cajeohua'ipi de'oye yo'oyere nejocaicohua'i a'ë." ³⁴ Co'aye yo'oyere jeoni nuñerepa pa'iyena ponëjë'ë, co'aye yo'oma'pë pa'ijajë cajë. Yecohua'i mësaruru acohua'i Maija'quëre nuñerepa asama'cohua'ique pa'iyë. Jaje cayë, mësarupi pañete yo'ore'ni cajë oijajë caquë.

¿Me Mëoñe, Ju'isicohua'ire?

³⁵ Jaje pa'iquëta'are yequëpi seti'ñe pa'i api, ¿me pa'iohua'i ju'isicohua'i huëiye'ni? ¿Me pa'i ca'ñire hue'eja'cohua'i a'ni? ³⁶ Coa huesëohua'irepa señe a'ë. Jaje señe, iti çare taçicohua'i pa'ito iti çapi ju'ini ne huesëcoa. Ne huesëquëna, iti ñëpi mëacoa. ³⁷ Mësarupi hueare panita'a trigore taçohua'i pani iti ñëare tama'cohua'i a'ë, iti çare taçohua'i a'ë. ³⁸ Ja jeteyo'je Diusupi i yëyeje pa'i ca necaiquë api, pa'i ñape iti ñëa ñape i yëyeje pa'ye. ³⁹ Te'oye pa'iohua'i pa'iyë pañë, ñajë'ë, iyere: Nëtërojaicohua'ipi tiñe pa'iohua'i pa'iyë, pi'api tiñe pa'iohua'i pa'iyë, tsiaya hua'ipi tiñe pa'iohua'i pa'iyë, paire papi ai tiñe pa'iohua'i pa'iyë. ⁴⁰ Jaje cui'ne ma'tëmo acohua'ije tiñe pa'ye iohua'i de'ocohua'i pa'iyë payë. Pa'jena, yeja acohua'ipi tiñe pa'iohua'i pa'iyë, iohua'i de'ocohua'i pa'iyë. ⁴¹ Ešë miañe tiñe pa'ye a'ë, cui'ne ñañë miañe tiñe pa'ye a'ë, ma'ñoco miañeje tiñe pa'ye a'ë. Yequeje ma'ñocoje yecohua'ipi ai miãjena, yecohua'ipi a'ri maña miacohua'i pa'iyë, si'a yë'quë maca miañe pañë. ⁴² Jaje cui'ne ju'isicohua'i çapëje ja'ju çapëpi taçicopi tiñe pa'io huëija'coa, ti ju'ima'core papi. ⁴³ Co'aconi tarena, de'ocore papi huëija'coa. Tutu peo çapëre tarena, tutu quë'iopi huëija'coa. ⁴⁴ Iye yeja çapëre ta huesorena, joyo

pa'iyepi huéija'coa. Iye yeja pai capè pa'ieye pa'ye, cui'ne joyo acohua'i pa'ieye pa'iji.

⁴⁵ Ñeje Maija'què coca toyase'e caji, ñeje: "Du'ru macarepa pai Adán cato capè pa'ieye què'i paji'i. Jaje pa'iquèta'are tēji Adán cato joyo pa'ieye isiquè api." Jaje pa'ina, ju'isicohua'ire pa'ieye isi tutu paji. Jaè cato Cristo api. ⁴⁶ Jaje pa'iquèta'are du'ru macarepa cato iye capèpi pa'i huéoji. Ja jeteyo'je joyo pa'ieye huéoji. ⁴⁷ Jaje pa'ina, du'ru macarepa èmè cato yejapi de'huasiquè paji'i. Jaje pa'ina, yeja aquè paji'i. Jeteyo'je èmè cato ma'tèmo aquè paji'i, mai Èjaè Jesucristo. ⁴⁸ Jaje pa'ina, iye yeja capè hue'ecohua'i yejapi de'huasiquè Adánje pa'iohua'i a'è. Ma'tèmo acohua'ipi jare ma'tèmo aquè Cristoje pa'iohua'i a'è. ⁴⁹ Adánje pa'iohua'i yure ña cuañoñè, mai. Jaje ña cuañosicohua'ita'a ma'tèmo aquè Cristoje pa'iohua'i pa'ija'cohua'i a'è.

⁵⁰ Maija'què do'ijè, caye yèyè, mèsarute. Capè cui'ne tsie què'iohua'i Maija'què cuañe tēte pa'ieye peoji. Ti carajaima'tona quèco ma'ñepi conì pa'ieye peoji. ⁵¹ Jaje pa'iquèta'are mèsarute quèaye yèyè, pai asa ma'ñere. Si'aohua'irepa ju'íñe paja'cohua'i a'è. Jaje pa'iquèta'are si'aohua'i tiñe ponèsicohua'i pa'ija'cohua'i a'è. ⁵² Coa ma'ji toñeje pa'yerepa tējicore pare duruhuè jui maca asani ponèsicohua'i pa'ija'cohua'i a'è. Duruhuè pisi maca ju'isicohua'i huéija'cohua'i a'è, ti ju'íñe paja'cohua'ipi. Cui'ne mai huajècohua'i cato tìohua'i ponèsicohua'i pa'ija'cohua'i a'è. ⁵³ Iye mai pa'ieye carajaico sète ti carajai ma'ñena suñañe pa'iji. Cui'ne ju'i capè pa'isicopi ti ju'i ma'ñena suñañe pa'iji. ⁵⁴ Iye mai pa'ieye carajaico pa'isicopi ti pani huesèyena suñasi maca cui'ne mai capèpi ju'íñere pa'isicopi ti ju'i ma'ñena suñasi maca, ja maca yureta'a ju'íñe pa'ise'ere, toyase'e cayeje tì'asipi, ñeje: "Sañope yo'oye peoyerepa ju'íñe nèo cuaño. ⁵⁵ ¿Jerore ju'íñe mè'è tutu yèquère huaiye pa'iquè'ni? ¿Jerore ju'íñe pa'iquè'ni, yèquère a'si tota ñaca pa'isico?" ⁵⁶ Tayo yo'oye a'è, maire a'si ne huèa'neje pa'io, pa'ieye. Cui'ne Moisésre Diosu cuañese'epi tayo yo'oyere tutu isiji. ⁵⁷ Jaje pa'iquèta'are mai Èjaè Jesucristo do'ija'a Maija'quèpi ñese quècove isiji. Jaje pa'ina, de'o'ji cayè, ite.

⁵⁸ Jaje pa'ieye sète Maija'què do'ijè maña, si'anèpi jerepa mai Èjaè co'amañare necaijè'è, nuñerepa pa'iyere. Jaje pa'ina, tsoe mèsarupi tã'ñe asayè, mai Èjaè ja're tsiõni i co'amaña yo'oye cato coa yo'o ma'ñe a'è cajè.

16

Sehuosicohua'ire Coçai Curiquère Quèaye

¹ Yè'è Galilea paire Cristore sehuosicohua'ire ye'yase'eje pa'ye yo'ojè'è. Sehuosicohua'ire coçai curiquère tsi'socohua'i pani, ñeje yo'ojè'è. ² Domingo mu'seña ñape curiquè tìrona huajè'è, pai ñape mèsaru nese'e sehuosicohua'ire coçai ja'ñere cajè. Huajè'è, itì ne'ese'e ja'i maña yè'è saisi maca tsi'so huèoni yo'oye paja'cohua'i. Mèsaruse'e du'ru tsi'sojè pa'ijè'è. ³ Yè'è jaro tì'asi maca mèsaru tsi'sosi curiquè cui'ne mèsaru jèjo saocohua'ire quèa toya ja'o jèjo saosi'i, Jerusalenna, sehuosicohua'ire co'amaña peocohua'ire coçai ja'ñere. ⁴ Yè'èreje satì'ñe pa'ire nèina, yè'èpi saiquè pa'ito yè'è ja're satì'ñe pa'iohua'i a'è, curiquè sacohua'ije.

Pablo Sasi'i Cuasaye

⁵ Yè'è jaro sai maca saiye pa'iji, Macedonia yejaja'a. Ja jeteyo'je jaro Corinto yeja tì'aja'què a'è, mèsaru què'ro. ⁶ Tì'anì mèsaru ja're ai tsoe maca pati'ñe pa'i a'è, pañita'a yeque jàrona si'a oco tècahuè péaja'què pa'ini. Ja

maca yureta'a yequë hue'ña saija'quë a'ë. Saina, mësarü cöcati'ñe pa'iohua'i a'ë, yë'ë sai ja'ñe. ⁷ Mësarute coa sa sai ñañese'e yëye pañë. Mësarü quë'rona tsoe maca pëani pa'iyere yëyë, mai Ejaë jaje yëto. ⁸ Jaje pa'iquëta'are yure cato Efeso daripëna pëaja'quë a'ë, Pentecostés mu'se tì'a macaja'a. ⁹ Efeso daripëna mai Ejaë co'amaña necaiye jaiye pa'iji. Jaje pa'ina, jai pai sehuoja'cohua'i a'ë, yë'ë quëa do'ipi cuasayeje pa'ina, jai sa'ro hui'yocaisicoje pa'ioipi pa'iji, Ejaë coca quëaja'a sa'ro. Jaje pa'iquëta'are jai pai yë'ë jaro saiye ësejë sañope yo'oyë.

¹⁰ Timoteopi tì'asiquë pa'ito de'oye yo'ojë'ë, mësarü ja're sihuaja'quëre cui'ne co'a ju'ñe paja'quëre. Jaëje mai Ejaë co'amaña nequë api, yë'ë neñeje pa'ye. ¹¹ Ja do'ire ite mësarü acohua'i te'ije co'aye ñama'pë pa'ijë'ë. Coa ai jerepa de'oye cöcaijë'ë, ai yo'oye peoye dani yë'ëre ñaja'quëre. Maija'quë do'ijë ja're utequë pasi'i, daina, ñasi'i caquë.

¹² Maija'quë do'iquëpi Apolospi mësarute sehuosicohua'i ja're cöni sani ñajaquë caquë ai seina, yure maca saiye pañë, capi. Jaje pa'iquëta'are yequë mu'se sani ñasipi, saiye pa'ina.

Pëpa Tëjije

¹³ Caise'eje pa'iohua'i pa'ima'pë pa'ijë'ë. Mësarü Maija'quëre necaiquëre pare asayena nuñerepa tseasicohua'ipi pa'ijë'ë. Emeohua'irepa do'iquë'iohua'i pa'ijë'ë, tutu quë'iohua'i. ¹⁴ Jaje pa'ina, si'aye mësarü neñe pa'ito paire oiyeppi nejë'ë.

¹⁵ Mësarupi Maija'quë do'ijë tsoe asayë, Acaya yeja pa'icohua'i du'ru macarepa Maija'quë coca sehuosicohua'ipi Estéfanas tsëcapëpi jaohua'ipi Maija'quë do'ijëre cöcaijë pa'iyë, cajë. ¹⁶ Jaje pa'ina, mësarute cayë. Mësarupi jaohua'i cayere cui'ne si'aohua'i iye co'amaña cöcaijë necohua'i cayere sehuocaijë pa'ijë'ë. ¹⁷ Sihuayë, Estéfanastre, Fortunatore cui'ne Acaicore mësarü peo do'ire de'hue daisicohua'ipi pa'ijë yë'ëre cöcatena. ¹⁸ Jaje pa'ina, jaohua'ipi dani yë'ëre joyo sihua ëaye quëa huasohuë. Jaje cui'ne mësaruteje sihua ëaye joyona quëa huasosicohua'i a'ë. Jaje pa'iohua'ire mësarupi de'oye cuasajë sihuajë ñañe pa'iji.

¹⁹ Asia yeja paipi sehuosicohua'ipi mësarute pëpa saoyë, Aquila cui'ne i paco Priscila cöni. Cui'ne si'aohua'i jaohua'i huë'ena tsi'sisicohua'ije mësarure pëpa saoyë, mai Ejaë do'ire cuasajë. ²⁰ Si'aohua'i sehuosicohua'i mësarute pëpa saoyë. De'oyere papi cuasajë sa'ñe su'cuajë sihuajë pëpajë'ë.

²¹ Yë'ë Pabloje yë'ë jëtëpi mësarute toyaquë pëpayë.

²² Yecohua'ipi mai Ejaë Jesucristore oima'cohua'i pani nejo cuañosicohua'i pa'ijajë. ¡Mai Ejaë Jesús daijë'ë!

²³ Ejaë Jesucristopi mësarute jaiye coa isijaquë, i payere. ²⁴ Si'aohua'ire mësarute yë'ë oiye jëjo saoyë, Cristo Jesure oi do'ipi. Ca tëjihüë. Jaje pa'ijaquë.

2 CORINTIOS

Pablo Toyase'e Cayaye Acore Corinto Paina

¹ Yë'ë Pablo Maija'quë yë do'ipi Jesucristo jëjo saokuë de'osiquë a'ë. Jaje cani cayë, i jëjo daoquë a'ë caquë. Iye toya ja'hua toyayë, Maija'quë do'iquë Timoteo ja're conì, Maija'quë tsecohua'ina Corinto daripë pa'icohua'ina cajë, cui'ne Maija'quë paina cajë toyayë, si'a Acaya yeja pa'icohua'ina. ² Diusu Maija'quëpi cui'ne Jesucristopi mësarute i coa isiyere cui'ne co'a ju'ima'pë pa'iyere mësarute isijaquë.

Pablo Ai Yo'ose'e

³ De'ouquëre pa'ni Diusu mai Ejaë Jesucristo pëca ja'quëre cañu'u. Jaëpi mai teaye pa'iohua'ire ñaquë oi cõcai ja'quërepa, cui'ne jaë api, mai ai yo'o'jè oiyere ne yë'huaquë Diusure. ⁴ Jaje pa'ina, Maija'quëpi si'aye mai ai yo'o'jè oiyere ne yë'huaji, maipi i maire ne yë'huayeje pa'ye yecohua'ire ne yë'huajajë caquë. ⁵ Jaje pa'ina, Cristo ai yo'ose'le maini ai pa'iji. Pa'ina, i ja're conì mai ai yo'oyë. Ja ai yo'oyeje pa'ye cui'ne Cristo do'ija'a jaiye payë, ne yë'hua cuañoñeje. ⁶ Jaje pa'ina, yëquëpi ai yo'oni, mësarupi ne yë'hua cuañoñere pajajë cui'ne huaso cuañoñere pajajë cajë yo'oyë. Jaje pa'ina, Maija'quëpi yëquëre ne yë'huanì, mësaruje ne yë'hua cuañoñe pajajë caquë yo'o'ji. Jaje pajë tutu hue'ejë yëquë ai yo'oyeje pa'ye ai yo'oye pa'itoje quëcojajë caquë. ⁷ Jaje pa'ina, nuñerepa mësarute cuasayë. Yëquë ai yo'oyeje pa'ye ai yo'ocohua'i cato cui'ne Maija'quë isiyere ne yë'hua cuañoñeje yëquë ja're payë, cuasayë.

⁸ Maija'quë do'ijë, yëquë Asia yeja pa'i maca ai yo'ose'ere cui'nare cuasajajë cajë quëaye yëyë. Yëquë jaro pa'i maca jëayerepa neñañe pa'ina, quëco tutu mañaje carajani cui'ne ñeje huajëcohua'i maña etayeque cuasama'pë ai yo'ohuë. ⁹ Huani jëoja'cohua'ini nejose'eje pa'iohua'ire nëji'i. Jaje pa'iquëta'are iye yo'ose'le cato ju'isicohua'ire huëoquëna, Maija'quëna quëcoyere ye'yaye paj'i'i. Co'ye yëquëja'a ne ti'acohua'i a'ë cuasaye pa ja'ñere ye'yaye paj'i'i. ¹⁰ Maija'quëpi yëquëre huasopi. Jaje huasosiquëpi ja yë'ta'api huasoja'quë api, jut'i'ne pa'yere pajë. Jaje pa'ina, yëquë ina quëco pajë pa'iyë, ai yo'oye pa'itoje cõcaija'quë api cajë. Mësaru secacai do'ire jaje yo'oja'quë api. ¹¹ Jaje pa'ina, mësarupi Maija'quëre yëquëni cuasajë secacaijëna, cui'ne jai pai yëquëni cuasajë secacaisicohua'i pa'ito, jai pai mësaru a'ë de'o'ji caji'cohua'i a'ë, Maija'quëre, i yëquëre de'oye ñacai do'ire.

Corintona Saima' Do'ire

¹² Iye yeja paire cui'ne mësarute de'oyerepa si'si peoyepi pa'ijë cui'ne nuñere papi yo'ohuë, caye nëji, yëquëre. Ja de'oye yo'ohuë cuasayepi yëquëre sihuaye pa'iji. Iye yëquë de'oye pa'iyë yëquë iye yeja ta'ñe asayepi pa'iyë pahuë. Coa Maija'quë oi isiyere cõcaiyepi jaje pa'ë. ¹³ Yëquë mësarute se toya saoye toyama'pë pa'ë, ti'ne pa'ye. Coa ai jerepa ñajë asa ti'ña toyahuë. Jaje pa'ina, ñani mësarupi si'aye asa ti'aja'cohua'i a'ë, cuasayë. ¹⁴ Jaje pa'ina, mësaru de'hue ari te'te maca asasicohua'ipi, mai Ejaë Jesucristo dai maca yëquëre sihuaja'cohua'i a'ë. Sihuajëna, yëquëpi mësarute sihuaja'cohua'i a'ë.

¹⁵ Iyere cuasaquë du'ru macarepa mësarute sani ñasi'i cuasahuë. Jaje yo'ouquë cayaye mësarute do'i ña huasosi'i cuasahuë. ¹⁶ Jaje pa'ina, cuasahuë, du'ru macarepa Macedoniana sai sa do'i ñaquë. Saisiquëpi cui'ne co'iquë tijupë ñasi'i cuasahuë. Ja maca yureta'a mësarupi yë'ë Judea saija'a cõcaijajë

cuasahuë. ¹⁷ ¿Jaje yë'ë yo'osil'i cuasani coa noni cuasa nëore? ¿Caye mësarú yë'ëpi jaje yo'osil'i cuasa nëoni te'epi cayaye “pasil'i cui'ne nesil'i” cuasaquë caji? ¹⁸ Jaje pa'ina, Maija'quë api, yëquë mësarute te'epi “nesil'i” cui'ne “pasil'i” cuasajë caye pañe ñaquë. ¹⁹ Yëquë Silvano ja're Timoteo ja're cui'ne yë'ë mësarute quëaquë Cristo Jesús Maija'quë mamaquë cato ti te'epi cayayese'e “nesil'i” cui'ne “pasil'i” cama'quë api. Jaje pa'ina, Cristo Jesús cato nuñerepa yo'oquë api, i case'ere. ²⁰ Jaje pa'ina, si'aye Maija'quë nesil'i ca nëose'e ina t'ì'api. Jaje pa'ina, Maija'quëre sihuani cayë: “Jaje pa'ijaquë Cristo Jesús do'ija'a.” ²¹ Jaje pa'ina, Maija'quëpi jo'ya neni yëquëre cui'ne mësarute Cristo ja're jëayerapa tsioni pa'iyë nejl'i. ²² I tsecohua'ire pa'ë asajajë caquë Maija'quëpi i de'o joyore isipi, mai joñoana. Isiquëna, i joyopi pa do'ire asayë, si'aye Maija'quë isisil'i ca nëose'ere paja'cohua'ì a'ë, mai.

²³ Jaje pa'iquëta'are Corintona tìjupë saiye pahuë, mësarú oima'cohua'ini caquë. Jare sani pa'ito mësarú yo'oyere sañope yo'oye nëiji. Maija'quë asaji, ja yo'oyere coequë. Ja do'ire saiye pahuë. ²⁴ Yëquë mësarú asase'ena nuñerepa cuasajë pa'icohua'ini, Mësarú iture pa'ë cajë asaye yëyere ta'ñeñu'u cajë yo'oye pañë. Yëquë cato yëyë, mësarú ja're cò neñere mësarupi sihuajajë cajë.

2

¹ Mësarute oi ëaye neñere coequë tìjupë sani ñañe pasil'i, cuasahuë. ² Yë'ëpi mësarú quë'rona sani mësarute oi ëaye nesiquë pa'ito ¿yë'ëre nepi sihua ëaye yo'o huasoja'cohua'ì a'ni? Jare yë'ë oi ëaye nesicohua'ipi yë'ëre sihua ëaye yo'ocaiye pa'ini! ³ Jaje pa'ina, jare jaje mësarute toyahuë, yë'ë sani t'ì'a maca yë'ë oi ëaye neñere jëoni de'huasicohua'ì pa'ijajë caquë. Yë'ëpi jaro sani sihuaquëna, mësarujë sihuaja'cohua'ì a'ë cuasahuë. ⁴ Jaje pa'iquëta'are ja toya ja'hua toya maca cato ai cuasaquë co'a ju'ì cui'ne otare paque oi toyahuë. Toyama'ë pa'ë, mësaruni oi ëaye nesil'i caquë. Coa ai jerepa yë'ë mësarute joyore papi oiyere iñosi'ì caquë toyahuë.

Co'aye Yo'oquëre Oiyë

⁵ Yë'ëre oi ëaye yo'osiquë pani yë'ëse'ere oi ëaye yo'oye papi cuasayë. Mësarutejë si'hua'ire oi ëaye yo'opi cuasayë. Ai co'ayerëpa yo'opi cayere coequë, oi ëaye yo'opi cayë. ⁶ Mësarú i co'aye yo'osi do'ire si'sese'e tsoe de'oji, ja ja'ye pa'ijaquë. ⁷ Jaje pa'ina, yure cato i tayose'ere sai de'huacani yëhuo huasoje'ë, yo'oquë tëto saiperepa ai oiyepi daima'quëni cajë. ⁸ Jaje pa'ina, mësarute señë, cui'naëni ite ai oiyere iñojë'ë, de'oye yo'oyepi. ⁹ Ja'në mësarute toyahuë, iye yo'ose'e ayere caquë, mësarupi yë'ë ye'yayere si'aye sehuocaito ñasi'ì caquë. ¹⁰ Jaje pa'ina, mësarú sai de'huacaiquëni yë'ëje sai de'huacaiyë. Tayose'e pa'ina, sai de'huacaiye, pa'ina, sai de'huacaisiquë pani, Cristo ña hue'ñana sai de'huacaiyë, mësarú do'ire. ¹¹ Jaje yo'ojëna, Satanáspi i yëye t'ì'añe pasipi, maire. Tsoe maipi asayë, i maire nesil'i caquë yo'oye.

Troasre Pablo Pa'ì Ai Cuasase'e

¹² Cristo coca quëasi'ì caquë Troas daripëna t'ì'asi maca jaiye Cristo co'umaña de'oye necatì'ñe pa'ye t'ì'ahuë. ¹³ Jaje pa'iquëta'are yë'ë joyo sihuayepi peopi, Maija'quë do'iquë Titore t'ì'ama'ë pa'isil'i do'ipi. Jaje pa'ina, jahua'ire saiye caquë pëpani Macedonia yejana saë'ë.

De'hue Quëco Saoyë

¹⁴ Maija'quëpi maire si'anë Cristo Jesús ja're ñese quëco saoyena saji. Jaje pa'ina, maija'a i cocare pare iñoji, paire. ¹⁵ Mai cato Jesucristo ma'ña huëo señeje huëo së pa'iohua'ì a'ë. Cristo Maija'quëna huëo së ma'ña isiyëje pa'ye.

Jaje pa'ijë, si'a hue'ña huaso cuañocohua'ina cui'ne ne huesësicohua'ina iti sënepi ju'aji. ¹⁶ Ne huesësicohua'ire cato, iti sënë tsmare pa'ë. Pa'iquëta'are huaso cuañocohua'ire cato huëo sënere papi pa'iyë isiyere pa'ë. Jaje pa'ina, çnepi iye yo'oyere ne ti'aja'cohua'i a'ni? ¹⁷ Yëquë Cristo ja're tsioni pa'i do'ire i jëjo daosicohua'i sëte Maija'quë ña hue'ñana nuñerepa care pajë cayë. Yecohua'i jai pai Maija'quë coca quëa do'ipi curiquë neñu'u cajë yo'oyeje pa'ye yo'oye pañë, yëquë.

3

¹ ÇÑeje cani mësarupi asato coa yëquëja'a co'ye jerepa de'oye yo'ohuë, cuasajë caye a'ni, panita'a yëquë ayere cajë toyacaisi ja'ore mësaruna sani iñoñe pa'iquë? ÇPanita'a yëquëpi, mësaruni yëquë ayere cajë, yecohua'i ñaja'core toyacaijë'ë cajë seña pa'iquë, yecohua'i yo'oyeje? ² Pani jaje yo'oye, mësaru a'ë, yëquë toya cuañosi ja'huaje pa'iohua'i. Japi tsoe ti'api, yequë ja'hua caraye paji. Jaje pa'ina, mësaru a'ë, yëquë joñoa toyasicohua'i. Jaje pa'ina, si'a pai mësaru pa'iyë asajë ñañë, tiñarepa. ³ Jaje pa'ina, pai ñani tiña asayë, toyani jëjo sao ja'huaje pa'iohua'i mësaru pa'i do'ire. Yëquëpi i cocare quëajëna, Maija'quë huajëquëre papi i joyopi toyapi, mësaruna quëna toñana tintapi toyama'ë paji'i, mësaru joñoare pana toyapi, Cristo case'ere.

⁴ Jaje pa'ina, Cristoja'a iyere Maija'quëpi necaija'quë api asayë. ⁵ Jaje pa'ina, si'aye yëquë yo'o ti'añe Maija'quë isise'e a'ë. Ja do'ire yëquëpi yo'o ti'añë caye peoji. ⁶ Jaje pa'ina, ipi yëquëre i huajë ca nëose'ere quëacaicohua'ire nepi. I huajë ca nëose'e cato joyo ayere pa'ë, coa toyasico maca pa'iyë pani. Cuañese'e toyase'e cato ju'iñena isiyë pa'iji. Joyo aye cato pa'iyë a'ë.

⁷ Moiséspi cuañese'ere quëna toñana toyase'ere daquë ñaco ma'ñañerepa daji'i. Daina, Israel pai i tsia ña ti'añe pahuë, ai ñaco ma'ña do'ire. Ja cuañeñe paire ju'iñena neñeta'a miañerepa de'oyerepa daji'i, miañe sa carajaiñeta'a. ⁸ Jaje pa'iyë sëte airepa de'oye a'ni, joyore pana neñere huajëye ca nëose'ere quëaye! ⁹ Ja'në ca nëose'e cato de'oyere pa'ë. Ja yë'ta'a maire nejoñere isipi. Ja cuañese'e tayo yo'o do'ire. Jaje pa'iyë sëte airepa de'oye a'ni Maija'quë huajë ca nëose'e nuñerepa pa'icohua'ire neñe pa'i do'ire. ¹⁰ Ja'në de'oyerepa ca nëose'epi yure ai de'oyere pana çoni ñato jai'në de'oyerepa pa'ise'epi do'i peoye ponëpi. ¹¹ Jaje pa'ina, miañe sa carajaiñeta'a de'oyerepa pa'ise'e sëte, jerepa de'oyere pa'ë, ti pani huesë ja'ñe cato.

¹² Jaje pa'ina, iye mai uteyere pajë ti ca'raye peoyerepa cayë, si'aohua'i asa hue'ñana. ¹³ Israel paipi miañe yayayere ñama'pë pa'ijajë caquë ësequë Moisés çapi i tsia pë'pëni yo'ose'eje pa'ye yo'oye pañë, yëquë cato. ¹⁴ Moisés tsia pëpëyeje paye Israel pai asa ti'añe pëpësicohua'ipi pa'iyë. Jaje ca nëose'ere ñajëta'a asa ti'añe paçohua'i a'ë. Ja pëpëse'e cato nejoñe pa'iji, Cristoni ire papi cajë cuasa do'ire. ¹⁵ Ja yë'ta'a Israel paipi yure iye mu'seña Moisés cuañese'ere ñato iohua'i asayena pëpësicohua'ipi pa'iyë, asa ti'ama'pë pa'icohua'ipi. ¹⁶ Jaje pa'iquëta'are paipi Cristona seuoto ja pë'pëyepi peo hue'ña ne huesëji. ¹⁷ Jaje pa'ina, mai Èjaë cato joyo api. Jaje pa'ina, Èjaë joyo pa'i hue'ña cato ta'tëpo ti peo hue'ña'ë. ¹⁸ Jaje pa'ina, mai si'aohua'i mai tsia pë'pëse'e peocohua'i cato tsña de'huaje pa'iohua'i a'ë, Èjaë de'oyepi maina ju'aquëna, iñocohua'ipi. Jaje yo'ojë jje pa'iohua'irepa ponëjë sayë, i de'oyere si'anëpi jerepa pa do'ire. Jaje pa'iohua'i pa'iyë, Èjaëpi, joyo sëte yo'o do'ipi.

4

¹ Jaje pa'ina, yo'o jujaye peoyerepa necaiyë, Maija'quëpi teaye yëquëre ñani oi iye co'amafiare necaijë'ë caquë cuañe nëouna. ² Jaje pa'ina, yëquëpi si'aye yahuerepa huajëyaye co'are paji cahuë, tañe cayepi paire cosoñu'u cajë. Cui'ne Maija'quë cocare tañe ponani yeque ye'yañu'u cajë yo'oye pañë. Jaje yo'oma'pë coa ai jerepa nuñere pase'e asani yo'ojë pa'iyë, Maija'quë ña hue'ña. Ja yo'oyere si'aohua'i nuñerepa yo'ocohua'i a'ë cuasajajë cajë. ³ Jaje pa'ina, huaso coca yëquë quëayepi yecohua'ire jëaye asa ëa ma'ñe pa'ini jare ne huesësicohua'ini jaje pa'iji. ⁴ Jaje pa'ina, Iohua'i sehuoye coe do'ire iye yeja cuañe diusupi iohua'i asayena ne pore huesopi Maija'quë pa'iyë aye ñnoquë de'oquërepa Cristo de'o coca miañere ña t'i'ama'pë pa'ijajë caquë. ⁵ Jaje pa'ina, yëquë ayere quëama'pë pa'iyë. Coa ai jerepa Cristo Jesús ayere quëayë, mai Ëjaëre pa'ë cuasajajë caquë. Yëquë cato mësarute necaicohua'i a'ë, Jesure oi do'ire. ⁶ Jaje pa'ina, iye yeja miañe nequëpi mai joñoana Maija'quëpi miañe necaji'i, yecohua'ire ñnojajë caquë. Maija'quë jaje necaji'i, maipi Jesucristo ayere ye'yejë ire cui'ne i de'oyere pare asajajë caquë.

Necaiquëre Pare Asajë Pa'iyë.

⁷ Ja asayere jai do'i a'ë. Jare maina payë, soto cua'conoa ayayeje pa'ye. Maija'quëpi maina tutu peocohua'ire isipi, ja asaye. Maija'quë tutu a'ë asajajë caquë. Pani, pai tutu. ⁸ Ja tuture pajë, jaiye ai yo'oye pa'itoje de'hue yo'o jujama'pë pa'iyë. Ja tuture pajë jaiye co'a ju'iñe pajëta'a me neja'cohua'i a'ni cuasayere peoyë. ⁹ De'oye pa'iyë peoye josa yo'oyë, maire. Jaje yo'otoje jecocohua'i pa'iyë pañë. Ne tañoñ, maire. Jaje pa'iquëta'are ne huesoye pañë. ¹⁰ Jesús ai yo'osiquëni ite huajo yëjë yo'ose'eje pa'yepi si'anë maire huajo yëcohua'ipi pa'ijëne, ai yo'ojë pa'iyë, Jesús pa'yere ñnoñu'u cajë mai pa'iyëja'a. ¹¹ Jaje pa'ina, mai huajëcohua'i pa'icohua'ipi si'anëpi ju'iñena isisicohua'ipi pa'iyë, Jesús do'ire, mai ju'i capëa hue'eyeja'a i pa'iyere ñnoñu'u cajë jaje pa'iyë. ¹² Pa'ijë Maija'quë cocare quëa do'ire ju'iñepi ja'ye pa'iji, yëquë. Jaje pa'ijëta'a cui'ne mësarupi pa'iyepi ti pa'iyena t'ahuë.

¹³ Maija'quë toya pëpëpi caji ñeje yequë hue'ña: "Pa'ire paji cuasaquë ja do'ire quëahuë". Jaje pa'ye cui'ne yëquëje pa'ire paji asajë quëayë.

¹⁴ Jaje pa'ina, asayë, Maija'quëpi ju'isiquëre Cristore huajëquëre huëopi. Cui'ne yëquëreje ju'isicohua'ini huëoja'quë api, Jesús ja're. Huëoquë cui'ne mësaruteje huëoni yëquë ja're con i quë'rona saja'quë api, asayë. ¹⁵ Jaje pa'ina, si'aye iye yo'oye pa'iji, mësaru de'oye pa'iyere caquë. Jaje pa'ina, Maija'quë jaiye de'oye pa'iyë jerepa paire isiyeje pa'yerepa cui'ne ite de'oyerepa yo'o u'ni caje pëpacohua'ije jai pai pa'ijajë caquë jaje yo'opi.

¹⁶ Jaje pa'ina, yëquë coa yo'o jujahuë cuasaye pañë. Ñno ëmëje'e capë cato aihua'i de'onije jeto sa'nahuë cato mu'seña ñape huajëcohua'i de'ojë pa'iyë.

¹⁷ Jaje pa'ina, iye yeja yëquë ai yo'oye cato coa da saiye a'ë. Jaje pa'ina, ja ai yo'oyepi ti pani huesëye ai jerepa de'oyere pa ja'ñere necaji. ¹⁸ Jaje pa'ina, yëquë cato cuasama'pë pa'iyë, ñaco ca ña t'iañere. Coa ai jerepa yëquë cato cuasayë, ña t'ia ma'ñere. Si'aye ñañe cato coa carajaiñe a'ë. Jaje pa'iquëta'are ja yë'ta'a ña t'ia ma'ñe cato ti pani huesëye a'ë.

5

¹ Mai cato huë'eje pa'iohua'i a'ë. Ca'ni huë'eje pa'iohua'i a'ë. Coa esa tëto saicohua'i a'ë. Jaje pa'ioipi iye huë'e ne huesëto, Maija'quëpi ti pani huesë huë'erepa ne de'huasiconi payë, jeto ma'tëmo, pai jëñapi nema'a huë'ere.

² Jaje pa'ina, ma'tëmo huë'ere pa'i ëa ju'iñë, ja yë'ta'a iye yeja huë'ere pa'ijë.

³ Jaje pa'ina, ja huè'epi maire caña suña tçaiyeje pa'ye suñaja'coa, capë pejë peoñoaje pa'ye paja'cohua'ire. ⁴ Jaje pa'ina, yure cato iye capë carajai huè'ere payë. Pa'ijëta'a ma'tëmo huè'ere ti pa'i capëre pa'i ëa ju'ñe. Coa iye yeja ca'nipi huè'e nesico ne huesëyere caye pañë. Coa ai jerepa ti ne huesëma' huè'ere pajajë cajë cayë, iye ju'ija capëre ti pa'iyena ne huesëjaquë caquë. ⁵ Jaje pa'ina, iye pa ja'ñe cato Maija'quëpi ne de'huacaji'i. Cui'ne jare ìpi ì de'o joyo maina isipi, yequë mu'se isi ja'ñe ìñoñe.

⁶ Jaje pa'ina, ìtire cuasajë ca'raye pañë, yëquë. Jaje pa'iquëta'are asayë cui'ne, iye capëre ja yë'ta'a pa'iyë cato so'ore pa'iyë, mai Èjaëre. ⁷ Jaje pa'ina, yure ìte ña'ñe pañë. Jaje pajëta'a pa'ire paji cuasayeja'a asajë pa'iyë. ⁸ Jaje pa'i do'ire ìtire cuasajë ca'raye pañë. Jaje pa'ina, coa ai jerepa iye capë pa'iyere jeoni etani sani Èjaë quë'rona ì ja're pa'iyë yëyë. ⁹ Jaje pa'ina, si'anë Èjaë yëyese'e yo'oyere yëyë, iye capë pa'iyere jeonije, panita'a ìni ja yë'ta'a tuinije iye yejare pa'ijë. ¹⁰ Jaje pa'ina, iye yeja ja yë'ta'a pa'i maca de'oye panita'a co'aye yo'ose'eje pa'ye pai ñape ìsi cuañoñere cajë, si'aohua'i Cristo pai ñape iye yeja capëpi yo'ose'e ne de'hua huë'ñana saiye pa'iji.

De'oye Pa'i Coca

¹¹ Jaje pa'ina, Èjaëre pare ai ca'raye asayë, yëquë. Jaje asa do'ire paire yëhuoyë, sehuojajë cajë. Si'aye yëquë pa'iyë Maija'quë ñaji. Jaje cui'ne mësaruje yëquë pa'iyë asa t'ajajë cajë uteyë. ¹² Jaje cani cama'pë pa'iyë, t'ijupë yëquëja'a co'ye jerepa pa'iohua'i a'ë cuasajë. Coa ai jerepa yëquë cato ìsiyë, mësarute sa'roje pa'iore mësarupi yëquëre de'ocohua'ire pare pajë sihuajajë cajë. Sihuacohua'ipi yecohua'ire joyerepa pa'iyepi yo'oma'pë coe ëmëje'ese'e yo'oyere sihuacohua'ire sañope cajajë cajë cayë. ¹³ Jaje pa'ina, yëquëpi cuepeohua'ije pa'iohua'i ña cuañoñi Maija'quëni necai do'ire jaje ña cuañoñë. Jaje pa'iquëta'are cuepeohua'i ña cuañoñe pa'ni mësaruni necaijë pa'iyë. ¹⁴ Jaje pa'ina, te'i Cristopi si'aohua'i do'ina jucacaji'i asasi macapi Cristo oiyeipi yëquë pa'iyë cuañequëna, pa'iyë. Jaje pa'iyë sëtë si'aohua'i ì ja're conì ju'isicohua'ipi pa'iyë. ¹⁵ Jaje pa'ina, Cristopi si'aohua'ire caquë jucacaji'i, coa ai jerepa huajëcohua'ipi ìni pacacaijajë caquë, pa'ni johua'ija'a co'ye cuasaye. Jare cuasaquë juni huëji'i. ¹⁶ Jaje pa'ina, yëquë iye yeja pai yecohua'ire cuasajë ña'ñeje pa'ye cuasajë ña'ñe pañë. Jaje pa'ina, ja'nëre iye yeja pai cuasajë Cristore ña'ñeje pa'ye cuasajë ñasicohua'ita'a yure cato jaje cuasajë ña'ñe pañë, ìte. ¹⁷ Jaje pa'ina, Cristona tsioni pa'iquë cato huajë pai api. Jaje pa'ina, ai co'amaña cato tsoe nejose'e a'ë, yure pa'iyë cato huajëye a'ë.

¹⁸ Jaje pa'ina, si'aye iye Maija'quë yo'oye a'ë. Jaje pa'ina, Cristo do'ija'a maire ì cajeohua'ire nepi. Nenì maire cuañe nëopi, yecohua'ini ì ja're cajeohua'i de'oyere quëacaijë'ë caquë. ¹⁹ Jesucristoja'a iye yeja pa'icohua'ire yë'ë cajeohua'i de'ojajë caquë Maija'quëpi nepi, ìohua'i co'aye yo'o do'ire tsoe sai tsiquëpi. Jaje yo'osiquëpi Maija'quë cajeohua'ire ne cocare isipi, maire, yecohua'ire quëajajë caquë. ²⁰ Jaje pa'ina, yëquë Cristo jëjo daocohua'i a'ë. Ja cato Maija'quëpi yëquëja'a conì mësarute se'ñeje pa'ye a'ë. Jaje pa'ina, mësarute se'ñe, Cristo mamipi Maija'quë ja're cajeohua'i de'oë'ë cajë. ²¹ Cristo ti co'aye yo'oma'quë paji'i. Jaje pa'iquëta'are Diusupi co'ayere yo'oyeje pa'yerepa Cristore yo'opi, mai do'ire. Jaje yo'opi, Cristo do'ija'a jai do'i mai ìte sañope pase'ere peo huë'ña nejocasi'i caquë.

6

¹ Jaje pa'ina, yure maipi Maija'quë co'amaña co' necaicohua'ipi pa'iyë. Pa'ijë mësarute señë. Maija'quë oiye mësarute coa isise'ere coa asani pa'ima'pë nejë pa'ijë'ë cajë cayë. ² Jaje pa'ina, ìpi caji, toyase'ena: Ai de'o maca pa'iji. Jaje pa'ina, asahuë, mè'ë cayë.

Huaso mu'se pa'i maca mè'ère co'caë'ë.

Jaje pa'ina, yure a'ë, huaso cuaño'ñe pa'i sa'ro cui'ne j huaso mu'se a'ë.

³ Yecohua'ipi yëquë co'amaña yo'oyere co'aye cacaima'cohua'ini cajë yecohua'ire co'aye yo'o iñoñe peoyerepa de'oyepi iñojë yo'ojë pa'iyë. ⁴ Jaje pa'ina, si'aye ai yo'oye pa'ina, quëcojë yo'oyepi yëquë Maija'quëre necaicohua'i pa'iyë iñoñë. Co'amaña caraquëna, cui'ne jai caquipëje pa'ye ai yo'oye pa'ina, quëcojë tëtto saiye iñoñepi cui'ne, ⁵ si'sejëna, co hue'ñana cojëna, jai pai sañope cuijë yo'ojë cajëna, jëa co'amaña neñe, si'a ñami ñajë ñataye, cui'ne ayo ëaye tëtto saiye quëcoyepi iñoñë. ⁶ Cui'ne yëquë de'oye nuñerepa pa'iyepi, yëquë nuñerepa coca ta'ñe asayepi, yëquë quëcoyepi, yëquë de'oye yo'oyepi, yëquë ja're Maija'quë joyo pa'i do'ipi, yëquë paire oire pajë yo'o do'ipi, ⁷ yëquë nuñerepa cocare quëa do'ipi, yëquë ja're Maija'quë tutu pa'i do'ipi iñoñuë. Jaje pa'ina, nuñerepa yo'o uihua ja'ñepi ñese nehuë, cui'ne jare itipi sañope yo'oyeje jëahuë. ⁸ Jaje pa'iquëta'a yecohua'ipi yëquëre sihuasicohua'ipi, yëquëre ña'ñe coesicohua'ipi yecohua'ipi yëquëre de'o pai a'ë casicohua'ipi, yëquëre co'acohua'i a'ë casicohua'ipi yo'ojë. Jaje pa'iquëta'are yëquë cato nuñerepa pa'icohua'ipi, cui'ne nuñerepa cacohua'i a'ë, yecohua'ipi cosocohua'i a'ë catoje. ⁹ Yecohua'ipi yëquëre ñama'cohua'ire yo'oyeje pa'ye yo'oyë, noni ñacohua'ita'are. Yecohua'ipi yëquëre ju'ijacohua'i a'ë cacohua'i a'ë. Cajëta'a huajëcohua'ipi pa'iyë. Si'seyë, yëquëre. Jaje pa'iquëta'are huani jeoñere pañë. ¹⁰ Oiyere pajë pa'iyë. Jaje pa'iquëta'are si'anëpi sihuajë pa'iyë. Ti peocohua'ije pa'iohua'i ña cuañoñë. Jaje pa'iquëta'are jai paire jaiye co'amaña payë neca'ë. Co'amaña peocohua'i ña cuañoñë. Jaje pa'iquëta'are si'aye payë.

¹¹ Maija'quë do'ijë Corinto pa'icohua'i mësarute yëquë nuñerepa cahuë, ti yëquë joñoa cuasaye yahuema'pë. ¹² Jaje pa'ina, yëquë mësarute yahuese'le ti peoyë. Jaje pa'iquëta'are mësaru a'ë, yëquëre yahuese'le pacohua'i. ¹³ Jaje pa'ina, mësarute mamajëre pëca ja'quë señeje pa'ye señë, mësaru cuasayepi yë'ère nuñerepa cajë'ë caquë, yë'ë mësarute yo'oyeje pa'ye.

Mai Cato Maija'quë Huë'e A'ë

¹⁴ Tsioma'pë pa'ijë'ë, sehuoma'a paire. Jaje pa'ina, ñajë'ë, nuñerepa yo'oye ti tsioye peoji, nuñe yo'o ma'ñe ja're cõni. Cui'ne miañeje ti tsioye peoji, neañena cõni. ¹⁵ Cristopi huati ja're te'le yo'oye paji. Sehuosiquëpi sehuoma'quë yo'oyeje cui'ne te'le yo'oye paji. ¹⁶ Jaje cui'ne Maija'quëre se huë'e tjo pa'ina, cui'ne tjo pa'iji, coa de'huasi diusure se huë'eje, te'le cui'ne yo'oyeje peoji. Jaje pa'ina, Maija'quë huajëquërepa huë'e a'ë, mai. Jaje pa'ina, ìpi capi, ñeje:

Iohua'i ja're cõni pa'i, iohua'i ja're cusi'i. Yë'ëpi iohua'i Diosu pa'ijaquë a'ë. Cui'ne iohua'ipi yë'ë pairepa pa'ija'cohua'i a'ë.

¹⁷ Jaje pa'ina, mai Èjaëpi caji:

Jaohua'i jopo pa'icohua'ipi etani,

jaohua'ire tsioma'pë,

cui'ne si'sije pu'pema'pë pa'ijë'ë.

Jaje pa'ijëna, yë'ëpi mësarute sihuaquë imasi'i.

¹⁸ Imani mësaru ja'quë pasi'i. Pa'ina, mësarupi ëmëohua'i cui'ne nomiohua'i yë'ë mamajë pa'ija'cohua'i a'ë.

Jaje caji, Ējaērepa si'aye tutu paquēre papi.

7

¹ Jaje pa'ina, Maija'quē do'ijē maña iye a'ē, maire ca nēose'e mai paye. Jaje pa'ina, de'ocohua'irepa pañu'u, si'aye capē, cui'ne joyo si'si neñere yo'oma'pē. Ja pa'iyere cajē Maija'quēni ca'rajē si'aye mai pa'iyē ina isi saoni pañu'u.

Corinto Pai Ponēñe

² ¡De'oji. Jaje pa'ito yēquēre sihuajē tsiojē'ē! Te'ireje yēquē co'a de'huama'cohua'i a'ē. Te'ireje yēquē care payeje cajē cosoma'cohua'i a'ē.

³ Jaje cani, mēsaruni nuñe yo'oma'cohua'i a'ē caquē cama'ē pa'iyē. Jaje pa'ina, tsoe mēsarute cahuē. Mēsarute yēquē joñoare papi oijē pa'iyē, yēquē huajēcohua'ipi pa'ijēna, cui'ne ju'itoje. ⁴ Jaje pa'ina, yē'ē mēсарu de'oyerepa sehuojajē cuasaquē si'aye yē'ē cuasayere caye payē. Cui'ne mēсарu do'ire ai sihuayeje payē. Jaje pa'ina, si'aye ai yo'o jopopi ai sihua joyo payē, mēсарu do'ipi.

⁵ Yēquē Macedonia tī'asi macapi ti huajēma'pē paē'ē, a'ri mañaje. Si'a hueñña ai yo'oyese'e tī'ahuē, yēquē quēno macapi sañope yo'oyese'e paji'i. Jaje yo'oye pa'ina, yēquē joñoapi quēquē huesēsicohua'i paē'ē. ⁶ Jaje pa'iquēta'are Maija'quē co'a ju'icohua'ire yēhuo huasoquēpi yēquēreje cui'ne yo'okuēna, sihua ēaye nepi, Tito daiyepi. ⁷ Jaje pa'ina, i daisi mañase'le sihua ēaye neñe papi, mēсарu sihua ēaye ite yo'ose'e quēaquē, cui'ne mēсарu yēquēre ña ēa ju'liñeje quēaquē, cui'ne mēсарu oijē pa'iyē se quēaquē, cui'ne yē'ēre ai cuasajē co'a ju'liñe quēaquē yo'opi. Jaje quēaquēna, si'aye iyepi yē'ēre ai sihua ēaye nēji'i.

⁸ Yē'ē toyasicopi mēсарute ne oesico pa'itoje, itire cuasaquē oima'ē pa'iyē. Ja'ñe cato oē'ē, yē'ē toyasicopi mēсарute a'ri tēcahuē ne oecon, ñaquē. Jaje oisiquēje yure cato sihuayē. ⁹ Sihuama'ē pa'iyē, mēсарute ne oesi do'ire, yē'ē cato sihuayē, ja oiyepi mēсарu yo'oye jeoni Maija'quēna ponēñe necaisi do'ire. Jaje pa'ina, Maija'quēpi sihuaquē ñapi, mēсарu oijē quēcojē yo'oye. Jaje pa'ina, yēquē toyase'epi mēсарute co'aye nema'pē paē'ē. ¹⁰ Jaje pa'ina, joyo oiyē cato tīñe pa'iyē ponēñena cui'ne huasosicohua'i pa'iyena saye a'ē. Jaje pa'iquēta'are iye yeja pai yo'ojē oiyē cato, ju'liñena saye a'ē. ¹¹ Jaje pa'ina, ñajē'ē, yure Maija'quē yēyeje pa'ye yo'ojē oise'epi etase'ere. Iye a'ē, itī etase'e: Esa co'ayere ne de'hua ēaye nēiñe, mēсарu aquē co'ayere yo'osi do'ire huajēya'ye nēiñe, co'aye sañope cama'cohua'ita'are huajēya'ye nēiñe, co'ayere yo'osiquēpi ponējaquē cajē ai yo'oye nēiñe, co'aye yo'okuēre si'seye pa'iji cuasaye nēiñe, mēсарupi, si'ayere de'oyerepa yo'ohuē, nuñerepa yo'ocohua'ipi. ¹² Jaje pa'ina, yē'ē ja toya ja'hua toya maca itī co'aye yo'okuēni panita'a itī co'aye yo'o cuañoquēni caquē toyaye pahuē. Coa ai jerepa yē'ē cato mēсарu yēquēre co'a ju'ijē pa'iyepi, Maija'quē ña hueñña ñañe pa'ijajē caquē toyahuē. ¹³ Ja cato yēquēre ne yē'huaye pa'iji.

Jaje pa'iquēta'are iye asa yē'huase'le jerepa ña huajēhuē, mēсарu de'oye pa'ijē pa'icohua'ire ña do'ire Tito sihuaquē pa'iyere. ¹⁴ Jaje pa'ina, mēсарu ai de'ocohua'i a'ē caquē Titore tsoe quēahuē. Titopi yē'ē mēсарu ayere quēase'le nuñere pa'ē caquē asa tī'api, mēсарu de'oye pa'ijē pa'iyere ñaquē. Asa tī'acquēna, co'a ju'liñe peoyē, mēсарu ayere cato yo'oma' do'ire. Si'aye mēсарute yēquē quēase'le cato nuñerepa quēase'le a'ē, cui'neje Titopi nuñere pa'ē caquē asa tī'api, yēquē quēase'le. ¹⁵ Jaje pa'ina, yureta'a ije mēсарute ai jerepa yēji, si'aohua'i mēсарu ite de'oye dahuēre ñajē pēpani pajē, i caye

si'aye de'oye sehuojë yo'ocaise'ere cuasaquë. ¹⁶ ¡Jaje pa'ina, yë'ë mësarute ai sihuayë, de'oyerepa yo'ojacohua'i a'ë caquë!

De'oyerepa Isiye

8

¹ De'oji. Yure Maija'quë do'ijë, mësarute quëaye yëyë, Maija'quë oi coa isise'epi Macedonia pa'icohua'i sehuosicohua'i yo'o iñoñere. ² Jaohua'i teaye co'amaña peocohua'ita'a ëseye peoyerepa sihuajë isihuë, yecohua'ire çocai ja'ñere. Jaiye co'amaña pacohua'i isiyeje pa'yerepa isihuë. Cui'ne jaiye neñañe pa'ina, tëto sainije sihuacohua'i pa'iyë. ³ Cui'ne yë'ëpi ñahuë, iohua'i de'oyerepa cuasajë ëseye peoyere papi iohua'i payere cui'ne iohua'i paye jerepa isijëna. ⁴ Jaje yo'ojë yëquëje Maija'quë paire çocaiye yëyë, ësema'pë cajë ai sei'ë, yëquëre. ⁵ Sesicohua'ipi coa curiquëse'ë isiye pajë coa ai jerepa yo'ohuë. Yo'ojë du'ru macarepa Ejaëna iohua'i pa'iyere isihuë. Ja jeteyo'je isihuë, yëquëna, Maija'quë yëyeje. ⁶ Jaje pa'ina, Titore i ja'në yo'o huëose'ere yo'oquë mësarute quë'roje iye de'oye cuasajë çocai curi isiye tsi'so saojajë cajë sei'ë. ⁷ Mësarute si'aye de'oyerepa pa'icohua'ipi pa'iyë: Pa'ire paji cuasacohua'ipi, tañe coca cacohua'ipi, tañe asacohua'ipi, de'oye yecohua'ire necaicohua'ipi, cui'ne yëquëre ai oicohua'ipi. Jaje pa'icohua'ipi iyereje cuasajë yecohua'ire tëto saiscicohua'ipi yo'ojë pa'ijë'ë, peocohua'ire çocai isiye.

⁸ Mësarute tsepoje pa'iore isiye, mësarupi yecohua'i de'oye yo'oyere ñani mësarujë, mësarute nuñerepa paire oicohua'i pa'iyere iñojajë cajë. Jaje pa'ina, mësarute cuañema'pë pa'iyë. ⁹ Jaje pa'ina, mësarute cato tsoe asayë, mai Ejaë Jesucristo maire de'oye coa isisi'i caquë, jaiye co'amaña paquëpi, co'amaña peoquë de'ose'e, mësarute do'ire. Mësarupi i co'amaña peoquë de'osi do'ipi, jaiye pacohua'i pa'ijajë caquë yo'opi.

¹⁰ Mësarute de'oye pa'iyere caquë, iye yo'oye aye mësarute cahuë, yë'ë cuasaye mësarupi ja'në tëto saisi ometëcahuë ai sihuajë de'oye yo'o huëohuë, iye isiye ayere. ¹¹ Jaje yo'osicohua'i sëtë yureje sao macaja'a, jare ocue pa'i maca cuasajë, sihuajë isijë yo'ojë'ë, mësarute paye ja'ye. ¹² Jaje pa'ina, paipi Maija'quëre isiye yëre paquë i paye ja'ye isito, Maija'quë sihuajë ñacaiquë api. Maija'quë co'amaña peoquëni ñaquëta'a, isijë'ë caquë sema'quë api.

¹³ Cama'ë pa'iyë, yecohua'ire çocai do'ire, mësarupi co'amaña carajani, ai yo'ojajë caquë. ¹⁴ Yë'ë cato cayë, si'aohua'i si'a yë'quë maca co'amaña payere caquë. Jaje pa'ina, yure mësarupi çocaiye pa'iji, iohua'ire peoyere. Çocatena, cui'ne yëquë mu'se iohua'ipi mësarute peoyere çocaiye pa'iji, mësarute. Jaje yo'ojë si'a yë'quë maca paja'cohua'i a'ë. ¹⁵ Pajëna, toyase'e cayeje: "Jaiye si'osiquëre neñañe papi, cui'ne a'ri maña tsi'sosiquëreje caraye papi."

Tito Cui'ne Ite Cöcöhua'i

¹⁶ De'oji, cayë, Maija'quëre, Tito joyona yë'ë mësarute ai cuasaquë pa'iyeye pa'ye ai cuasaye necaisiquëre. ¹⁷ Jaje pa'ina, Titopi, yë'ë mësarute sani ñajë'ë caquë seña, de'oyerepa sehuocaj'i'i. Ipi mësarute ai cuasaquë ña ëa ju'i pa'iyeye sëtë. Jaje pa'ina, yure i yëyese'epi mësarute ñasi'i caquë saiji.

¹⁸ Si'a hue'ña sehuosicohua'i pa'icohua'i quë'rona, huaso coca de'oyerepa necai do'ire de'oquëre pare yëhuoquëni, Maija'quë do'iquëre të'ire, Tito ja're çoni jëjo saoyë, mësarute quë'rona. ¹⁹ Coa ai jerepa si'a hue'ña sehuosicohua'i pa'icohua'ipi ite sahuareña, yëquë ja're cui' yëquë yo'oye çocaija'quëni. Jaje pa'ina, yëquë mai Ejaëre de'oye necañu'u cajë coa isi co'amaña tsi'sojë yo'oyere cui'ne yëquë çocañu'u cuasaye iñoñu'u cajë yo'oyere, çocaija'quë

api. ²⁰ Jaje yo'ojëna, iye yëquë jaiye co'amaña tsi'soyere, de'oyerepa huahuesi'i cajë yo'oyë, yecohua'ipi co'aye cama'pë pa'ijajë cajë. Jaje yo'oyë.

²¹ Jaje pa'ina, yëquë cato de'oyere pase'e yo'oye yëyë, mai Ejaë ña hue'ña, cui'ne pai ña hue'ñaje.

²² Cui'ne jaohua'i ja're con'i te'le jëjo saoyë, yequëreje Maija'quë do'iquëre. Jaë cato jaiye de'oye yo'ouë yëquëre i yo'oyepi, i nuñerepa pa'iye iñoquëpi, cui'ne yureje mësarute, nuñerepa pa'icohua'i a'ë cuasaquë api. Jaje pa'ini jëjo saoyë. ²³ Jaje pa'ina, yecohua'ipi iquei'ni cajë Titore secohua'i pa'ito quëajë'ë. Jaë cato Pablöre tsiouë api, cui'ne i ja're co'amaña nequë api, mësarute cõcasi'i caquë, cajë'ë. Cui'ne Maija'quë do'ijë i ja're con'i saiscohua'ini secohua'i pa'ito cajë'ë. Jaohua'i cato sehuosicohua'i tsi'sini cusani jëjo daosicohua'i a'ë. Cristore de'oye necaicohua'i a'ë cajë'ë. ²⁴ Jaje pa'ina, si'a hue'ña sehuosicohua'i ñañere cajë, mësarui johua'ire nuñerepa oiyere oni iñojë'ë. Jaje pa'ina, yëquë mësarui ayere case'ejë pa'ye sihuayë, mësarupi jaje yo'ore pajaj'cohua'i a'ë cuasajë.

Maija'quë Do'ijëre Tsisocaise'e

9

¹ Mësarui cõcañu'u cuasayere asa do'ire, Maija'quë do'ijëre pa'icohua'ire tsi'soni isi ja'ñeta'a mësarute toyaye pañë. ² Si'anë sihuaquë cayë, Macedonia acohua'ire, mësarui Acaya pa'icohua'i, ja'në ometëcahuë cõcañu'u cajë cui'ñasicohua'ipi pa'ise'ere pa'ijëna, mësarui de'oye cuasayere ñani, jai pai Macedonia acohua'ipi mësarui esa ne ëa ju'ijë yo'oyere ñani de'oye yo'oñu'u cajë yo'ose'ere cayë. ³ Jaje pa'iquëta'are Maija'quë do'ijëre jëjo saoyë, iye yo'oye aye, yë'ë mësarute de'oye yo'ocohua'i a'ë case'epi coa case'e pa'ima'quëni caquë. Jaje can'i cayë, mësarupi yë'ë cuasaquë case'ejë pa'yerepa coa isiye ne de'huasicohua'ipi pa'ijajë caquë cayë. ⁴ Mësarupi ne de'huama'cohua'ipi pa'ijëna, yë'ë ja're yequë Macedonia acohua'ipi con'i sani ñama'cohua'ini caquë cayë. Mësarupi tsi'soyere nema'cohua'ipi pa'ito yëquëre ai huajëya'ye pasipi, mësarute nuñerepa neñë cuasajë sihuaquë casi do'ipi, cui'ne mësaruteje jerepa huajëya'ye nësipi. ⁵ Jaje pa'ina, mësarute du'ru sani do'i ñaja'cohua'ire, Maija'quë do'ijëre jëjo saoyë, jaohua'ipi mësarui coa isiñu'u ca nëose'e cõcaijë tsi'so saojajë caquë. Jaje yo'orena, mësarui coa isiyepi ëseye peoyere papi de'oyerepa cuasajë yo'oyere iñoñe pasipi.

⁶ Iyere cui'ne cuasajë'ë: A'ri maña tasiquëpi jare a'ri maña tëaye pa'iji, cui'ne jare jaiye tasiquëpi jare jaiye tëaye pa'iji. ⁷ Jaje pa'ina, pai ñape isiye pa'iji, joyo cuasase'e ja'ye, isima'pë pa'ijë'ë co'aye nëi joyopi, panita'a yecohua'ipi cuañëjëna. Jaje pa'ina, Maija'quë cato oi ñacaiquë api, sihuaquë isiquëni. ⁸ Jaje pa'ina, Maija'quëpi mësarute si'a mu'seña coa si'a co'amaña jaiye isija'quë api. Mësarupi si'aye mësarute caraye pajë nëaquëna, si'aye de'oye yo'o co'amañare cõcaija'cohua'i a'ë. ⁹ Jaje pa'ina, toyase'e caji: Co'amaña peocohua'ire ëseye peoyerepa isisiquëre cato, I nuñe yo'ose'e ti pani huesëji.

¹⁰ Jaje pa'ina, Maija'quë mai ta ja'ñe, cui'ne ai ja'ñe isiquëpi si'aye mësarui ta ja'ñe, cui'ne mëa ja'ñe necaija'quë api. Necaina, mësarui ësema'pë isiyepi jaiye nuñerepa yo'oyere tëaye pasipi. ¹¹ Jaje yo'ojëna, Maija'quë mësarute jaiye co'amaña isija'quë api, peocohua'ire cõcaijajë caquë. Ja tsi'soni jëjo saoyere jai pai Maija'quë do'ijëpi de'oji cajë Maija'quëre pëpajacohua'i a'ë. ¹² Jaje pa'ina, iye yëquë Maija'quë do'ijëre cõcai ja'ñe sacaini coa johua'ire carayese'e cõcai ja'ñere saye pañë, coa johua'ipi ai jerepa Maija'quëre ai

de'oji cajë pëpa ja'ñere sayë. ¹³ Jaje pa'ina, iye mësaru cõcaiyepi mësaru Cristo coca de'oye sehuocaiye iñoquëna, ñajë iohua'ipi Maija'quëre de'oquëre pa'ni cajë sihuaja'cohua'i a'ë. Sihuajë iohua'ije Maija'quëre de'oye yo'oja'cohua'i a'ë, mësarupi iohua'ire cui'ne si'ahua'ire yecohua'ireje ëseye peoyerepa cõcaiyere ñajë. ¹⁴ Jaje pa'ina, Maija'quëpi i oiyere mësarute iñosi do'ire cuasajë ai yëjë Maija'quëre mësarute seccaija'cohua'i a'ë. ¹⁵ Jaje pa'ina, Maija'quëre ai de'oji cayë, iye ai de'oyerepa i isise'ere!

10

Pablo Cristo Jëjo Daoquë Sëte I Tutu Payere Case'e

¹ Yë'ë Pablopi mësarute Cristo a'jiñe yo'oyepi cui'ne i oiyepi cuasaquë, mësarute señë. Yë'ëre cayë, mësaru ja're pa'ini tutu caye caraquëta'a cayë. Jaje pa'iquëta'a so'ore pa'i toyase'aja'a irepa cayeje tutu cayë. ² Jaje ca do'ire mësarute quëayë, yë'ë mësarute ñasi'i caquë sai maca ja yë'ta'api de'oye pa'iyë pajë, mësaru acohua'ipi pai yëyepi yo'oji cacohua'ire cato tuturepa caja'quë a'ë. ³ Jaje pa'ire paji yëquë cato pai a'ë. Jaje pa'iquëta'are iye yeja pai sañope yo'oyeje pa'yepi yo'oye pañë. ⁴ Mai uihua co'amaña cato, Maija'quë tutu quë'i uihua co'amaña'ë. Si'aye co'a tutu quëco pa pa'i huë'ñare nejo co'amaña'ë. Jaje pa'ina, mai uihuama'pë pa'iyë, iye yeja pai uihua co'amañaje pa'yepi. ⁵ Jaje pa'ina, ja uihua co'amañapi, si'aye Maija'quë ta'ñe asaquë yo'oyere, sañope tiñe pa'ye cuasayere nejoñe pa'iji. Cui'ne ja uihua co'amañapi, si'aye mai cuasayere tsi'soni Cristona isiye pa'iji, maipi ite de'oyerepa sehuo ja'ñere cajë. ⁶ Jaje pa'ina, si'ahua'i mësaru de'oye sehuocacohua'ise'e pa'i maca, yëquëpi si'aye de'oye sehuo ma'ñere si'seyesehoe cui'ñasicohua'ipi pa'iyë.

⁷ Mësaru cato coa ëmëje'e pa'yese'e ñañë. Jaje pa'ina, yë'ë nuñerepa Cristo aquëre pa'ë asaquë pani, yëquëreje nuñerepa Cristo acohua'i a'ë cuasaquë ñasipi. ⁸ Jaje pa'ina, yë'ëpi yëquë yo'oye pa'iquëta'are seña maca mësarute cuañequë yo'osiquë panije, co'ayerepa yo'ore'ni cuasaquë ca'raye pañë. Ëjaëpi mësarute nejoñe peoyerepa, jerepa joyo pa'iyere ñese mëocaija'a tutu isiquëre me ca'raye'ni. ⁹ Jaje pa'ina, yë'ë toya saose'aja'a mësarute ca quëcosi'i caquë toyase'aje pa'ye ñama'pë pa'ijë'ë. ¹⁰ Pa'iyë, yecohua'i yë'ëre ñeje cacohua'i. Pai ñato tutu peoquë maca, cui'ne coca canije, ëjaërepa cayeje meñerepa paire cama'quëpi, ja yë'ta'a toya daoyese'e jëaye caquë cui'ne cuañequë cayeje caquë toyaquë api. ¹¹ Jaje cacohua'i maña, iyere yëquë yo'o ja'ñere asani pa'ijajë, yëquë cato jaje pa'ina, yëquë coca case'aje pa'ye, cui'ne so'ore mësarute pa'ijë toyase'aje pa'ye cui'ne yo'oja'cohua'i a'ë, mësaru ja're pa'i maca.

¹² Nuñerepa caye, yëquë de'ocohua'i a'ë casicohua'ire yëquëpi iohua'ire cuëcue ñajë cui'ne pa'iohua'i a'ë panita'a jerepa pa'iohua'i a'ë cuasajë yo'oma'pë pa'iyë. Jaje pa'ijëta'are me pa'i a'ni yë'ë cuasajë sa'ñe cuëcue ñajë pa'icohua'i cato huesëohua'irepa yo'oyepi yo'ojë pa'iyë. ¹³ Yëquë yo'oye pa'ina, coa ai jerepa pa'iohua'i a'ë cuasajë sa tëto saipe yo'oye paja'cohua'i a'ë. Jaje pa'ina, yëquë co'amaña neja'to Maija'quëpi iye macajaja' nejë'ë, caquë ña nëocaiji. Jaje pa'ina, ipi yëquëre mësaru quë'ro Corinto ti'ajë'ë, caquë ñaquëna, ti'ahuë. ¹⁴ Jaje pa'ina, yëquëre nejë'ë, ca nëosi macajaja' yo'oyë. Jerepa yo'oma'pë pa'iyë. Jaje pa'ina, yëquëpi ja'ñë mësaru ja're con pa'ima'pë patu co'ara'pi. Jaje pati'ne pa'iotare yëquëpi du'ru sani mësarute Cristo de'o cocare quëahuë. ¹⁵ Cui'ne yëquëre ca nëose'ere sa eta sani yecohua'i nese'ere jioni sihuama'pë pa'iyë, ai jerepa pa'iohua'ipi de'oyerepa nehuë

cajê. Coa ai jerepa yêquêre ca nêose'ēja'a yo'oyê, mêsarupi Maija'quêre pa'ire paji cuasa tî'ajêna. Mêsaru ja're pa'ijê jerepa Maija'quê co'amañare neñu'u cuasajê yo'oyê, yêquêre Maija'quê ca nêose'eje pa'ye. ¹⁶ Cui'ne cuasayê, mêsarupi. Pa'ire paji cuasa tî'ajêna, mêsaru pa'i yeja Corinto jerepa pa'i yejañaje sani huaso coca quêañu'u cajê. Yecohua'i nese'ere jioni, yêquêpi jerepa pa'iohua'ipi de'oye nehuê, cajê sihuayere coejê, cui'ne yecohua'i Maija'quêre neca'yere nerojai hue'ña cacaye pañu'u cuasayê.

¹⁷ Jerepa pa'i a'ê cuasaye yêquê pani, jerepa pa'i api cuasajê'ê, Ējaêna. Jaê api, jerepa pa'i. ¹⁸ Jaje pa'ina, Ija'a co'ye de'oquê a'ê caquê cato neñama'quêpi nuñerepa pa'iquê peoji. Coa Ējaêse'e de'oquê api caquê cato neñasiquêpi nuñerepa pa'iquê api.

11

Pablo Cui'ne Coa Cacohua'i

¹ Quêcojê dahuêre asajê'ê, yê'ê caye, a'ri maña cuepe cocaje pa'ye, catojê. ² De'oji, yê'ê cato mêsarute oi ai êseyê, Maija'quê oi êseye ayepi, mêsarute Cristona te'ire huejosi'i ca nêosi do'ire êseyê. Jaje pa'ina, nomi tsio êmêre yo'oma'core paje pa'iohua'ini, ina isisi'i caquê yo'oyê. ³ Jaje pa'iquêta'are ca'rayê, añapi io ta'ñe cayepi, Evare cosose'eje pa'ye, mêsarute cosocona. Cristore nuñerepa cuasajê sihuayere mêsarupi jeoma'cohua'ini caquê. ⁴ Jaje ca'raquê ñaquêna, mêsaru, yecohua'ipi daijê yêquê quêase'eje pa'ye quêama'pê coa tîne pa'i Jesuni quêajêna, coema'pê asayê, mêsaru. Cui'ne ja'nê isi cuañose'eje pa'i joyo peoyere coa tîne pa'i joyore isi cuañojê, cui'ne mêsaru ja'nê asase'eje pa'ye peoyere tîne pa'i huaso cocare quêajêna, sehuojê pa'ijacohua'i a'ê, tîne pa'iyê. ⁵ Jaje pa'itojê yê'ê cato jaohua'i Jesús jêjo saocohua'i a'ê coa cacohua'i huê'ehuêre pa'iyê pañê. Jare cuasayê. ⁶ Yê'êpi de'oyerepa coca ca tî'ama'quê pa'itojê, yê'ê ta'ñe asaye cato jaiye a'ê. Ja asayere mêsarute ñohuê, si'aye yêquê yo'ojê pa'iyepi.

⁷ ¿Co'aye yê'ê yo'ore mêsarute, huaso coca quêa do'ire curi sema'ê, cui'ne mêsarute ñese meñere caquê yê'êpi teaye pa'i maca de'oni yo'ore? Pani, co'aye yo'oye pahuê. ⁸ Jaje pa'ina, yequê sehuosicohua'i tsisosi curire jiohuê, mêsarute necasi'i caquê. ⁹ Mêsaru ja're pa'i maca yê'êre jopo carayere, cocajê'ê caquê mêsarute sema'ê paê'ê. Paquêna, Maija'quê do'ijê Macedonia daisicohua'ipi coca'ê'ê, co'amaña isijê yê'êre caraye. Mêsarute josa yo'oye pasi'i cuasahuê, jare jajese'e yo'oquê pa'ija'quê a'ê. ¹⁰ Yê'ê cato Cristore pa do'ire nuñerepa cayê. Jaje pa'ina, yê'ê si'a Acaya yeja pa'icohua'ire curiquê sema'ê quêase'ere sihuaye sioye ti peoji. ¹¹ ¿Me yo'oquê jaje caye'ni, mêsaruni oima'ê, jaje caye? Pani Maija'quêpi ñaji, yê'ê mêsarute oiyê.

¹² Iohua'i yo'oyere itire pa'ê cajê sihuajê maije pa'iohua'i a'ê cañu'u cajê yo'oyere, iohua'i quêco payere jiosi'i caquê yê'ê curi sema'ê yo'oyere yo'oquê pasi'i. ¹³ Jaohua'i cato Cristo jêjo daocohua'irepa peoye coa jêjo daocohua'ijê pa'iohua'i de'oni cosojê yo'ocohua'i a'ê. ¹⁴ ¿Me yo'ojê jaje yo'oye'ni, ai cuasama'pê? Jare j huati êjaêpi huññaêje pa'irepa miaquêrepa de'oni yo'oquê api. ¹⁵ ¿Jaje yo'oquêre sête me pañe'ni, ite necaicohua'ijê? Jaje pa'ina, de'o paje pa'iohua'i de'oni yo'ojê cosoyê, pa'ire. Jaje pa'iquêta'are iohua'i yo'ose'e pa'iyêje sai cuañoñe pa'iji.

Pablo Ai Yo'ose'e Jesús Jêjo Saoquêpi

¹⁶ De'oji, tîjupê mêsarute ca coñê, te'ijê yê'êre cuepequê caji, cuasacohua'i pani coa asajê'ê, yê'ê mêsarute cuepequê cayeje caquêna, yê'êje a'ri maña casi'i jerepa pa'i a'ê cuasaquê. ¹⁷ Iye yê'ê jerepa pa'i a'ê cuasaquê casi'i

caye cato cama'ë pa'iyë, mai Èjaërepa cuañese'epi. Ja cato cayë, coa cuepei cayepi. ¹⁸ Jai pai ìohua'i yo'oyere ñajë jerepa pa'ìohua'i a'ë cuasajë sihua-cohua'i pa'iyë sète, yè'èjè cui'ne yè'è yo'oyere ñaquë jerepa pa'i a'ë cuasaquë sihuasi'ì! ¹⁹ Mësarú ai tã'ñe pa'ìohua'ita'a cuepeohua'i cayere quëcojè ai yèjè asayë. ²⁰ Jaje pa'ìohua'ìpi quëcojè jaohua'ìpi jo'ya nerena, mësarú sihuajè cõcayë, mësarute coa co'acohua'ìre ñajë yo'ocohua'ìni, coa cosocohua'ìni, mësarute coe èaye ñacohua'ìni, yequere tsiana tè'cajè yo'ocohua'ìni cõcayë, mësarú. ²¹ Yèquë paë'è, ai tutu peocohua'ìpi mësarute jaje yo'oye pa'ìcòhua'ì. Jaje caye huajèya'ye nèicota'are cayë:

Jaje pa'ìquëta'are yecohua'ìpi jerepa pa'ìohua'ì a'ë cuasato yè'è cui'ne jerepa pa'ì a'ë cuasasi'ì, iyere cuepei cayeje caquë. ²² Jaohua'ì hebreo pai a'è, yè'èjè ì a'è. Jaohua'ì Israel pai a'è, yè'èjè ì a'è. Jaohua'ì Abraham tsëcapè acohua'ì a'è, yè'èjè ì a'è. ²³ Jaohua'ì Cristore necaìcohua'ì a'è. Yè'èjè jaohua'ì necaiye jerepa Cristore necaìquë a'è. Jaje pa'ìna, jaohua'ì neñe jerepa nehuë. Cui'ne jaohua'ì si'se cuañose'e jerepa si'se cuaño huë. Cui'ne jaohua'ì co cuañose'e jerepa co cuaño huë. Jaje yo'òquë si'anèpi ne ju'ìñere paë'è. ²⁴ Judío pa'ìpi cinco pa'ye yè'ère tsajè treinta y nueve pa'ye si'sehuë, tsajènera si'se mepi. ²⁵ Toasoñe pa'ye tarapi tè'cahuë. Cui'ne te'erèpa quëna pèapi jèahuë. Toasoñe pa'ye yè'è sai yohuëapi ea dutupi. Ea du'ìna, duni jùni tèjiquë te'e ñami cui'ne te'le mu'se jai tsiyare coa huahuahuë. ²⁶ Si'anè cu'iyese'e yo'òquë ñasiquë a'è, tsiaya duni juti'ñe pa'ye, ñaohua'ìna huahuo'ñe pa'ye, cajeohua'ìpi huati'ñe pa'ye, ti pa'ìpi huati'ñe pa'ye, jai daripè acohua'ìpi huati'ñe pa'ye, tsio huë'ña acohua'ìpi huati'ñe pa'ye, jai tsiayana duni juti'ñe pa'ye, Maija'quë do'ìjè a'è, coa cacohua'ìpi huati'ñe pa'ye yo'òjèna ñaquë tèto saìsiquë a'è. ²⁷ Cui'ne, jaiye jè'joye nèina neñe, cui'ne ai yo'oye tèto saë'è. Jaje pa'ìna, yequere ti caìma'è tètosae'è. Yequere aò peoquëna, cui'ne oco èa ju'ì tètosae'è. Yequere ti aìma'quëpi coa paë'è. Yequere caña peoquëna, sèsè ju'ì ai yo'òquë paë'è.

²⁸ Iye cui'ne yequë co'amaña jerepa cõ cuasaquëna mu'seña ñape yè'èna dèquëyeje pa'ye tomequëna, si'a huë'ña sehuosicohua'ì me pa'iyè'ni cuasaquë co'a ju'ì pa'iyë. ²⁹ Jaje pa'ìna, yequë te'ì tutu peoquë pa'ìto yè'èjè ì jare cõni te'è ai yo'òquë tutu peoquë pa'iyë. Co'ayena ne taosiquë pa'ìto yè'è joyo a'siyerepa oiyë. ³⁰ Jerepa pa'ì a'è cayepi nèiñe pa'ìto yè'è teaye pa'ì tutu peoyere ñnos'ì, yè'è cayepi. ³¹ Jaje pa'ìna, Diosu mai Èjaë Jesucristo pëca ja'quëpi yè'è caye nuñerepa caji caquë asaji, si'anèpi de'òquëre pa'ni cajè sihuaquëre papi. ³² Yè'è Damascòre pa'ì maca, romano pai èjaë Aretasre cõcayèpi, pai èjaëpi, yè'ère tsajaja'cohua'ìre jai daripè eta sa'noana soldado paire nè'quepi. ³³ Jaje yo'òuna, yecohua'ìpi yè'ère do'rohuëna ayani jai daripè tèhuopa etaye ña sa'roja'a casarena, catihuë, Aretasre.

12

Maija'quë Pablòre Ìñose'e

¹ Do'ì peoye a'è, co'ye de'oyerepa yo'òquë a'è cajè sihuaye. Jaje pa'ìquëta'are mësarute quëaye yèyè, yè'ère Èjaë huëo canì ñañeje pa'ye cui'ne yequë mu'seña pa'ì ja'ñere ñnose'e. ² Pa'ìji, catorce ometëca te'ìre Cristo sehuoquëre mal'tèmona, toaso pèpè acona sase'e. Iye yo'ose'ere asaquë a'è, yè'è. Si'a capè sa cuañosiquë pa'ìni, panita'a joyose'e sa cuañosiquë pa'ìni huesëyè. Ja cato Maija'quëse'e asaji. ³ Jaje pa'ìquëta'are asayè yè'è cato, jaëte si'a capè què'ìre, panita'a joyose'e sasiquë pa'ìni huesëyè. Coa Maija'quëse'e asaji. ⁴ Ite cato Maija'quë tsiona sapi. Saëna, jaronasapi, ti pai asani ì

case'eje pa'ye ca t̄i'añe peoyere pare. ⁵ Yè'è ja'èje pa'ire pani, jerepa pa'i api caquè sihuacati'ñe pa'i a'è. Yè'èja'a co'ye jerepa pa'i a'è caquè sihuayeta'a pasi'i. Jaje pa'iquèta'are sihuasi'i yè'è ne t̄i'a ma'ñere. ⁶ Jaje pa'iquèta'are, yè'èpi jerepa pa'i a'è caquè pani, coa cuequeyè caye pa'ñe pa'i a'è, jare nuñerepa cajúaquè pa'i do'ire. Jaje pa'iquèta'are iyere yèyè, yecohua'ipi yè'ère jerepa pa'i api cuasama'cohua'ipi, iohua'i yè'è yèhuose'ere asayepi cui'ne yè'è pa'iyere ñañepi cuecujè.

⁷ Jaiye iñose'ere paquèta'a pa'ina, yè'èpi jerepa pa'i a'è cuasama'quèni caquè, yè'ère josa yo'oja'core huati éjaè hua'jo ñacaje pa'ioipi yè'è capèna ai yo'oyere miuje pa'ioire ne nèopi. ⁸ Jaje neina, ai yo'oque toasoñe mai Éjaère, ja ai yo'oye nejocaij'è caquè sei'è. ⁹ Seina, ipi capi: "Yè'è mè'ère oiyeipi tsoe de'oji, yè'è tuture tutu peocohua'ija'a de'oyerepa iñoñe pa'iji" capi. Jaje pa'ina, sihuayè, yè'è tutu peoyeja'a Cristo tuture iñoñe pa do'ire. ¹⁰ Jaje pa'ina, sihuayè, tutu peoyere, pèpoyere, co'amaña carayere, huani jeoñu'u cajè yo'oyere, cui'ne Cristo do'ire necai ai yo'oyere. Jaje pa'ina, yè'èpi tutu peoque pa'i maca, ja maca jerepa tutu què'i pa'iyè.

Corinto Sehuosicohua'ire Pablo Co'a Ju'iñe

¹¹ Mésarupi cacaima' do'ire, cuepei cayeje cahué, mésarute. Mésarupi yè'ère de'oque api cacaiye pa'iji, pani yè'èja'a co'ye. Yè'è mésarute ye'yacohua'i huè'ehuère pa'iyè pañe, ido'i peoque maca pa'inije! ¹² Jaje pa'ita'a, yequè mu'se pa'i ja'ñe iñoñepi, pa'i yo'o t̄i'a ma'ñe yo'oyepi, jaiye de'o co'amaña mésaruru ja're pa'i dahuère quècoquè yo'o iñose'epi, japi iñoñuè, Jesús jèjo daoquèrepa yè'è pa'iyè. ¹³ Jaje pa'iquèta'are yequè huè'ña sehuosicohua'ipi jerepa de'oyerepa necaise'e payè cuasayè. Mésaruru coa mésarute necaiye tayo yo'ose'e pa'ito iyese'e a'è: Yè'è carase'e mésarute sema'è paè'è. Ja tayo yo'oyere ai cuasama'pè sai tocaiyeye pa'ye de'oye cuasajè oni yejejè'è, yè'ère.

¹⁴ Mésarute toasoñe acore do'i sai ja'ñere yure ne de'huaquè pa'iyè. Yureje mésarute dèquèyeje pa'ye yo'oma'è pa'ija'què a'è. Mésaruru curire pasi'i caquè yo'oma'è pa'iyè. Yè'è cato mésaruni caquè yo'oyè. Jaje pa'ina, pèca ja'quèohua'ipi mamajère isija'a curiquè tsi'socohua'i a'è, pani mamajèpi pèca ja'quèohua'ire isi ja'ñere tsi'soye. ¹⁵ Jaje pa'ina, yè'èpi mésarute ai oina, mésarupi yè'ère a'ri maña oitoye, yè'è de'oye cuasa do'ipi si'aye yè'è curi paye sai saosi'i, cui'ne yè'è tutu mañaje ne saosi'i caquè sihuaquè yo'oyè, mésaruru joña de'oye pa'iyere caquè.

¹⁶ Nuñerepa cayè, yè'è mésarute dèquèye yo'oma'è paè'è. Jaje pa'iquèta'are yecohua'i mésaruru acohua'ipi cayè, yequère coa i ta'ñe cosoyepi yo'oque se'queoye pa'iona, eo nèopi. ¹⁷ ¿Yè'è mésaruru ñato, yè'è yèyere cosoque nesi'i caquè jaohua'ire jèjo saore? ¹⁸ Titore do'i mésarute sani ñajaquè caquè seni cui'ne i ja're conì yequère Maija'què do'iquère jèjo saohué, jèjo saosiquèpi Tito sani mésarute i yèyere nesi'i caquè cosoque yo'ou? ¿Yèquère te'e joyopi cui'ne nèiñe isiquèna, cayaohua'i si'a yè'què macarepa yo'oma'pè pate, mésaruru ñato?

¹⁹ Yeque mésaruru ca'ra'ñe pa'iohua'i a'è tayo yo'ose'ere, yèquè iti ñasicohua'i ña hue'ñana ca de'huañu'u cajè cayè. Jaje cajè caye pañe, yèquè cato Maija'què ña hue'ñana cayè, Cristo acohua'i sète. Jaje pa'ina, si'aye yèquè caye cato, mésaruru Maija'què do'ijè joyo pa'iyè jerepa ñese mèi ja'ñere cõcañu'u cajè caye a'è. ²⁰ Jaje pa'iquèta'are ca'rayè, mésarute ñasi'i caquè sani t̄iñe pa'ijèna, ña quèquèyere cui'ne mésarupi yè'èreje t̄iñe pa'ina, ñañere. Ca'rayè, te'e cuasaye peoquèna, pètise'e, te'i payese'e, co'a cocase'e, yecohua'ire cue'cuyese'e, jerepa pa'i a'è cuasayese'e, cui'ne coa co'a tiyapè pa'iyese'e pa'ima'quèni caquè. ²¹ Jaje pa'ina, cui'ne t̄ijupè do'i ñasi'i caquè saquèna,

yë'ë Diusupi huajëya'ye nëiñe nema'quëni mësaruru yo'oyere ñaquëna, caquë ca'rayë. **Ja** maca mësaruru tsoe hue'ña acohua'ipi tayojëta'a ti jeoma'pë, jai pai si'si yo'ojë coa nomiohua'ire cui'ne ëmëohua'ire yo'ojë pa'iyere, cui'ne ja'ne yo'ojë sëo mease'ere jeoma'pë pa'iyere, iño oema'quëni caquë ca'rayë.

Yëhuoye Cui'ne Pëpa Tëjyerepa

13

1 Iye do'i saise'e pa'ija'coa, yë'ë mësarute toasoñe acore do'i saico. Te'ire sañope coca cayë pa'ito ne de'huaye pa'iji, cayaohua'i panita'a toasocohua'i, iti ñasicohua'ipi cajëna. **2** Jaje pa'ina, tujupë yure ca coñë, so'ore pa'i. Yë'ë ja'në cayaye acore do'i saisi maca mësarure pana ñaquë case'leje ca coñë. Ja'në co'aye yo'ojë pa'isicohua'ire, cui'ne si'aohua'ire cayë. Yë'ëpi co'i cosiquë pani, mësaruru tayoye coa ñaño pa'ija'quë a'ë. **3** Ja maca jaje yë'ëpi cani iñoquëna, mësaruru asaja'cohua'i a'ë. Yë'ë cayë cato Cristo case'e a'ë. Ja case'epi mësaruna tutu carajaiñe peoji, Cristo tuturepa quë'i coca'ë. **4** Jaje pa'iquëta'are Cristore tutu peoquëre quëni huani jeoñeje huani jeohuë. Huani jeosicohua'ita'are Maija'quë tutupi huajëquëre papi pa'iji. Jaje pa'ina, cui'ne yëquëje i tutu peoquë pa'ise'e ayere con pa'icohua'ije i ja're tsioni pa'i do'ire Maija'quë tutupi pa'ija'cohua'i a'ë, mësarute necaiyere cajë.

5 Mësaruja'a ñare pajë co'ye neñajë'ë, nuñerepa yëquë Maija'quë pa'ire paji cuasayere pa'iyë cajë. Neñajëna, Cristopi mësaruru ja're con pa'ima'quë pa'ito coa cacohua'i pa'iyë. **6** Jaje pa'ina, cuasayë, mësarupi neñasicohua'i pa'ijë, yëquëreje tayoma'pë de'oyerepa pa'icohua'i a'ë, asa t'ajajë cajë uteyë. **7** Jaje pa'ina, mësarupi co'aye yo'oma'pë pa'ijajë cajë Maija'quëre secacaiyë, mësarute. Yëquëpi jerepa pa'iohua'ipi ne t'ahuë cajë seño pañë. Coa ai jerepa yëquë cato, mësarupi de'oye yo'ojajë cajë seño. Yëquëpi tayose'eye pa'iohua'i ña cuañotoje. **8** Yëquë cato nuñerepa yo'oyere sañope yo'oma'cohua'i a'ë. Coa ai jerepa nuñerepa yo'oyere ñese coaicohua'i a'ë. **9** Jaje pa'ina, sihuayë, yëquëpi tutu peocohua'i pa'ijëna, mësarupi tutu quë'iohua'i pa'ito. Jaje pa'ina, mësaruru de'ocohua'irepa pa'iyë t'añere cajë, Maija'quëre si'anë secacaijë pa'icohua'i a'ë. **10** Jaje pa'ina, yë'ë ja yë'ta'a mësaruru quë'ro saima'në iye toya ja'hua toya saoyë, yë'ë mësaruru quë'ro t'asi maca, yë'ëre Ejaëpi mësarute nejoma'ë, joyo pa'iyere ñese mësarute mëocaija'a tutu isise'epi, jëayerepa yë'ë cuañequërepa pa'i tutupi mësarute cayere coequë, jaje yo'oyë.

11 De'oji, yure ca tējihuë. De'oye sihuajë pa'ijë'ë. Mësaruru pa'iyepi de'ocohua'irepa pa'iyë pönëñere yo'ojë pa'ijë'ë, yë'ë case'ere pa'ijë'ë, cui'ne jo'cua de'oye sa'ñe de'oye yo'ojë pa'ijë'ë. Jaje pa'ijëna, Maija'quë paire oiquëpi, cui'ne jo'cua de'oye pa'iyë isiquëpi mësaruru ja're pasipi. **12** Sa'ñe pëpajë sihuajë'ë, si'si peoyere papi. **13** Mësarute pëpa saoyë, si'aohua'i Maija'quë do'ijëpi.

14 De'oji. Mai Ejaë Jesucristo, coa isiyepi, Maija'quë mësarute oiyepi, cui'ne Maija'quë joyo si'anë mësaruru ja're pa'iyepi, si'aohua'ire mësarute pa'ijaquë.

GÁLATAS

Pablo Toyase'e Galacia Sehuosicohua'ire

¹ Yé'ère Pablora paipi cani neni jêjo daosiquê peoyê. Coa Jesucristopi, cui'ne Diusu Maija'quêpi, Jesús ju'lisiquêre huêosiquêpi jêjo daosiquê a'ê, cui'ne ² si'aohua'i Maija'quê do'ijê yê'ê ja're iño pa'icohua'ije, mésarute yê'ê ja're toyayê, iye ja'hua sehuosicohua'i Galacia yeja pa'icohua'ina. ³ Diusu Maija'quêpi cui'ne Jesucristopi çoni, mésaruna coa carajaiñere cui'ne jo'cua de'oye pa'iyere isijajê. Jaje pa'ina, ⁴ yure mai co'a yeja pa'icohua'ini, huasosi'i caquê Jesucristo mai do'ire jucacaji'i, Maija'quê Diusu yêyepi. ⁵ Jaje pa'ina, Maija'quêse'ere de'oquêre pa'ni cajê sihuaye pa'iji. ¡Jaje pa'ijaquê!

Peoji, Yequê Huaso Coca

⁶ Cristo necai do'ipi Maija'quê mésarute soisicohua'ipi, yequê huaso cocare tui huêoni cuasama'topi Maija'quêre tuiye jêorena, ña quêquyê. ⁷ Nuñerepa cayê, mésarute yequê huaso coca ti peoji. Jaje peoquêta'are mésarute yecohua'ipi ca co'me huesoyê, Cristo huaso cocare tiñe ponañu'u cacohua'ipi. ⁸ Jaje pa'ina, huaso cocare yecohua'ipi tiñe quêacohua'i pani ti nejosicohua'i pa'ijajê. Yê'êpi tayo tiñe quêaquê pa'itoje nejoñe pa'iji. Panita'a huiñaê ma'têmo daisiquêpi tiñe quêaquê pa'ito ti nejoñe pa'iji. ⁹ Tsoe ja'nê mésarute case'ere ca coñê, yecohua'ipi mésaru du'ru macarepa huaso coca asani de'huase'eje pa'ye quêama'cohua'i pani ti nejosicohua'i pa'ijajê.

¹⁰ Jaje pa'ina, çyê'êni paipi de'oquê api, cajajê caquê yê'ê yo'oye? ¿Panita'a Maija'quêpi de'oji, cajuquê caquê yo'oye? Jaje pa'ina, yê'êpi paipi de'oquê api cajajê caquê yo'oye pani Jesure necaquê peoyê.

Me De'o U'ni, Pablo Maija'quê Jêjo Saoque

¹¹ Yê'ê quêaye huaso coca pai cuasase'e pa'ima'ê pa'iji. Jaje pa'ina, Maija'quê do'ijê, mésarupi pai cuasaye a'ê cuasama'pê pa'ijê'ê caquê quêayê. ¹² Jaje pa'ina, paipi yê'êre iye coca isima'pê pa'ê'ê. Cui'ne paina ye'yema'ê pa'ê'ê. Coa Jesucristopi yê'êre iye coca ta'ñe asaye necaji'i. ¹³ Ja yê'ta'a judío pai sehuoyere sehuoquê pa'inê, yê'êpi Maija'quêre sehuocohua'ire tunirojai nejo saosi'i caquê yo'ose'e asahuê, mésaru. ¹⁴ Jaje pa'ina, judío pai sehuoyere yê'ê jerepa ta'ñe asaquêpi yê'ê cajeohua'ire yê'ê ja'ye ometêca pacohua'ire têtô saisiquê pa'ê'ê, yê'ê aipê case'ere ai de'oye nuñerepa sehuoquê pacacaiquê paja'quê caquê pa'i do'ire. ¹⁵ Jaje pa'ita'are Diusupi ja yê'êre çoama'nê sahuapi. Jaje pa'ina, i ai oiyepi soipi, yê'êre. ¹⁶ Yê'êre iñopi, i mamaquêre yê'êpi judío peocohua'ire huaso coca quêajaquê caquê. Jaje yo'osi maca yecohua'ini seni asasi'i caquê yo'oye pahuê. ¹⁷ Cui'ne saima'ê pa'ê'ê, Jerusalénna, Jesús tsoe jêjo daocohua'i ye'yayere ye'yési'i ñasi'i caquê. Jaje yo'oma'ê, tsoe neíñe peoyerpa Arabiana sa'ê'ê. Saisiquêpi jeteyo'je Damascona co'ihuê.

¹⁸ Tres ometêca têtô sai maca Jerusalénna sa'ê'ê, Pedrorre ñasi'i caquê. Sani i ja're çoni quince mu'seña pëahuê. ¹⁹ Jaje pa'iquêta'are ñama'ê pa'ê'ê, yecohua'ire Jesús jêjo saocohua'ire. Coa mai Ejaê yo'jei Jacobose'ere ñahuê.

²⁰ Care payê, Maija'quê ña huê'ñana, mê'êre yê'ê iye toyaye nuñere pa'ê.

²¹ Ja jeteyo'je sa'ê'ê, Siria yejana cui'ne Ciliciana. ²² Ja maca cato Cristore sehuocohua'i Judea yeja pa'icohua'i yê'êre pare ñama'cohua'ipi pa'ê'ê.

²³ Coa yecohua'ipi "ja'nê maire josa yo'oye pa'isiquêpi yure Maija'quê pa'iji

cuasayere quëaquë cu'iji. Ja'në nejo saosi'i caquë yo'oquë pa'isiquëpi cajë quëayese'e asacohua'i paë'ë." ²⁴ Jaje pa'ina, yë'ère de'oye yo'osi do'ire cuasajë Maija'quëre ai de'oji cajë sihuajë paë'ë.

2

Yecohua'i Jesús Jëjo Saocohua'ipi Pablore Sehuocaiyë

¹ Catorce ometëca pa'i maca tijupë Jerusalénna sai Bernabére cui'ne Titore sahuë. ² Jaro saë'ë, Diusupi yeque yo'oyeque pa'iji caquë iñouna. Jaro Jerusalénre sehuocohua'i ëjaohua'ise'e tsi'sicohua'ipi paë'ë. Pa'ijëna, yë'ë judío pai peocohua'ire huaso coca quëayere quëahuë, jaohua'ipi asacatena, yë'ë nese'epi cui'ne yë'ë ja neñepi do'i quë'yerepa pa'ijaquë caquë. ³ Cui'ne Tito judío peoquëpi yë'ë ja're cõni pa'iquëreje ca'ni tëaye pa'iji cajë cuañeñeje peopi. ⁴ Jaje pa'iquëta'are Maija'quë do'ijë a'ë cacohua'ita'a coa cacohua'ije paë'ë, yëquë ja're cõni yahue cacasicohua'ipi. Jaohua'ipi ca'ni tëaye pa'iji cahuë. Icohua'i cato Cristo Jesure tsioni mai de'oye pa'iyere ñani tijupë judío pai yo'oyena cuañese'e jo'yaohua'i pa'iyena põnañu'u cajë cacasicohua'i paë'ë. ⁵ Jaje pa'iquëta'are ti iohua'i caye asacaiye pahüë, mësarupi nuñerepa huaso cocare de'oyerepa pajë pa'ijajë cajë.

⁶ Huajëye yo'o ja'ñe quëaye pahüë, yo'o ja'ñere quëacohua'ije. Ejaohua'ire pa'ë, cuasama'ë pa'iyë, jaohua'ipi ëjaohua'i pa'itoje. Maija'quë cato si'aohua'ire cui'ne pa'iohua'ire ñaquë api. ⁷ Huajëye yo'o ja'ñere quëa'ñe pa'iohua'ita'a judío pai peocohua'ire quëaja'quëre Maija'quëpi yë'ère cuañe nëosiquë api, Pedrorre judío paire quëaja'quëre cuañe nëose'eje pa'ye, cajë asahuë. ⁸ Jaje pa'ina, Maija'quë Pedrorre judío paire quëaja'quëre jëjo saocquëpi, yë'ëreje judío pai peocohua'ire quëaja'quëre jëjo saopi.

⁹ Jaje pa'ina, Jacobo, Pedro cui'ne Juan sehuosicohua'i ëjaohua'ire pa'ë cajë ñajëna, pa'icohua'ire papi ñani Maija'quëpi ja yo'o ja'ñe mësarute isipi, cajë jëtëpi yë'ère cui'ne Bernabére tseani pëpahuë. Jaje yo'ojë iñohüë, te'e cajeohua'i pa'iyë. Cui'ne ja maca de'oji cahuë, mësarupi sani judío peocohua'ire quëajëna, yëquëpi judío paire quëaye. ¹⁰ Coa iyese'ere cuañehüë, co'amaña peocohua'ire cuasacaijë'ë cajë. Yë'ë ñare paquë nesi' caquë yo'oquë pa'iyere cuañehüë.

Antioquía Daripëna Pabloli Pedro Tayoyere Yëhuose'e

¹¹ Pedropi Antioquía daripëna daisi maca te'e tsiarepa ñaquë yëhuohüë, ipi tayosiquë pa'iquëna. ¹² Jaje yo'oquë du'ru macarepa judío pai peocohua'i ja're ajli'i, Jacobo ja're pa'isicohua'i ja titama'në. Titasi maca aisiquëpi jaohua'i ja're aiñe jëoni cui'ne tsiyoyeje paquë yo'opi, ca'ni tëaye pa'iji cacohua'i acohua'ini ca'raqüë.

¹³ Ja maca jaje yo'oquëna, ñajë judío pai sehuosicohua'ije Pedro ca'raqüë yo'oyena ñani cui'ne yo'ohüë. Yo'ojëna, Bernabéje cui'na ca'raqüë yo'opi, jaohua'i yo'oyere ña do'ire. ¹⁴ Jaje nuñerepa huaso coca ye'yayeje pa'ye yo'oma'ëna, yë'ëpi ñani si'ahua'i tsi'si sitona si'ahua'i asajëna, Pedrorre cahuë: Më'ë judío paita'a judío peocohua'i ja're paë'ë, judío pa'iyepi pa'ima'ë. Jaje pa'iquëta'are zme nesi'quë judío peocohua'ire judío pai pa'iyeyeje pa'ijë'ë cuañequë'ni?

Si'ahua'i Maija'quëre Cuasayepi Huasosicohua'i De'oye

¹⁵ Mai cato tsi'nëna judío paire pa'ë. Co'acohua'i judío pai peocohua'i pa'iyë pañë. ¹⁶ Jaje pa'iquëta'are, mai nuñe pa'icohua'irepa pa'iyë tijañe peoji, Moisés cuañese'ere yo'ojë. Coa Jesucristore ire pare cuasayepi tijañe pa'iji,

nuñe pa'icohua'i pa'iyē. Jaje pa'ina, yēquēje Jesucristoni ire papi cajē asahuē. Cristore ire pare cuasayeja'a nuñe pa'icohua'i pa'iyē tì'ahuē. Jaje pa'ina, cuañese'ere yo'ojē nuñe pa'icohua'i pa'iyē tì'añe peoji.

¹⁷ Cristona ponēni, i nuñe pa'iyere pañu'u cajē yo'ojē judío peocohua'ije pa'iohua'i, co'acohua'i pa'iyē asa tì'añē. ¿Jaje pa'ito Jesupi maire co'a de'osicohua'i pa'iyē nei? Papi, jaje neñe. ¹⁸ Jaje pa'ina, cuañese'ere ne tì'ajē, huaso cuañoñe pa'iji caquē ye'yasiquēpi, ja ye'yayere jeosiquēpi tìjupē cui'nare ye'yaquē pani cuañese'ere sañope do'i quē'i de'oji. ¹⁹ Jaje pa'ina, yē'ē, cuañese'e yo'oyere jeosiquēpi ju'isiquēje pa'i pa'iyē, Maija'quēni pacacasi'i caquē. ²⁰ Cristo ja're que cuañosiquēpi pa'iyē. Ja yē'ta'a huajēquēpi pa'iyē, Cristopi yē'ēni pa'i do'ipi. Yē'ēpi pa'iyē pañē. Jaje pa'ina, iye capē huajēquē pa'iyē cato Maija'quē mamaquēni yē'ēre oi jucacai isiquēni de'hue yē'ēre ñacaija'quē api cuasacuēpi pa'iyē. ²¹ Jaje pa'ina, Maija'quē paire oi yo'ose'ere tìrona oañe pañē. Cuañese'e cayere sehuojē yo'oyepi nuñe pa'icohua'i tì'añe pa'ito, Cristo ju'ise'epi do'i peoye patira'pi.

3

Paire Cuañeñe Panita'a Maija'quē Pa'iji Cuasaye

¹ Ina, Gálatas pai airepa huesēohua'i a'ē, mēsarū. ¿Nepi mēsarute co'a de'huare'ni, nuñerepa cōcare sehuoma'pē pa'ija'cohua'ire? Mēsarū ña hue'ñana de'oye iñojē quēahuē. Jesús que cuañosiquē ayere. ² Jaje pa'ina, iyere seina, quēajē'ē: ¿Maija'quē joyo mēsarute isi, Moisés cuañese'ere yo'o do'ire, panita'a, Jesure ire pare cuasa do'ire isipi? ³ ¿Airepa huesēohua'ini mēsarū, Maija'quē joyopi yo'oquēna, ne huēosicohua'ipi, yure cato pai tutupi nuñerepa pa'iyere ne tì'añu'u cuasacohua'i? ⁴ ¿Mēsarū jaiye ai yo'oyepi coa pa'iyē? Ja ai yo'oyepi a'ri maña ye'yajajē caquē oiyē. ⁵ Maija'quēpi i joyore mēsaruna isini, pai yo'o tì'a ma'ñere mēsarū ja're yo'oni, ¿ique do'ire yo'oquē'ni? ¿Mēsarupi cuañese'e cayere sehuo tì'a do'ire yo'oquē? Pani, mēsarupi Maija'quē coca nuñere pa'ē cuasa do'ire yo'oji.

⁶ Abrahampi Maija'quē pa'iji cuasa do'ire Maija'quēpi ite capi, nuñe pa'iquē api. ⁷ Jaje pa'ina, Abraham cuasae'eje pa'ye cuasaye pacohua'ipi Abraham tsēcapē acohua'i a'ē. ⁸ Judío pai peocohua'ire necaiquēre pare cuasayeja'a nuñe pa'icohua'ire neñe pa'iji cuasa nēopi, Maija'quē. Ja yē'ta'a i toya pēpēna toyama'nē Maija'quēpi Abrahamre ja de'o cocare quēapi: “Si'a pai sihuaja'cohua'ire de'oye necaija'quē a'ē, mē'ēja'a.” ⁹ Abraham jare sihuacohua'ire nesicohua'ipi pa'iyē, i cuasae'eje necaiquēre pare cuasacohua'ijē. ¹⁰ Si'aohua'i cuañese'ena quēco pacohua'i cato nejo cuañoñere pa'iyē. Jaje pa'ina, toyase'e caji: “Cuañe toya pēpē cayeje si'anē yo'o tì'ama'cohua'i cato nejosicohua'i a'ē.” ¹¹ Tìñarepa quēaji. Jaje pa'iyē sēte telijē cuañese'e cayere yo'osi do'ipi, nuñe pa'i pa'iyē tì'añe peoji. Jaje pa'ina, toyase'e caji: “Nuñe pa'i cato Maija'quēre necaiquēre pare asa do'ipi pa'ija'quē api.” ¹² Jaje pa'iquēta'are Moisés cuañese'e cato caji: “Si'aye cuañese'e cayeje yo'o tì'aquēpi, iti yo'o tì'a do'ija'a pa'ija'quē api.” Jaje pa'ina, Moisés cuañese'e cato necaiquēre papi asaye peoye a'ē. ¹³ Cuañese'e cayere si'a yē'quē maca yo'oma'cohua'ipi nejosicohua'i pa'ijēna, Cristopi maire huasopi. Ja do'ire co'aquēje pa'i de'opi, mai do'ire. Jaje pa'ina, toyase'e caji: “Soquē sarahuana sēa deosiquē cato co'aquē api.” ¹⁴ Si'aye Abrahamre Maija'quē ca nēose'ere judío peocohua'ije paja'cohua'i a'ē caquē Jesupi soquē sarahuana jucacaji'i. Jaje pa'ina, i ca nēose'ere i joyore isipi pa'iji, si'aohua'ire Jesucristore de'hue neja'quē api, asajē pa'icohua'ire.

Cuañese'e Pañita'a Ca Nēose'e

¹⁵ Maija'quē do'ijē, mēsarute pa'i ca nēoni yo'oyena quēaquē iñosi'i: Ñajē'ē, paipi yēni yequēna co'amañare isisi'i ca nēoni toya nēo huesose'e, yecohua'ipi nejocaiye peoji, cajē. ¹⁶ De'oji jaje cui'ne yure Maija'quēpi Abrahamre cui'ne i tsēcapē aguēna ca nēopi. Jaje pa'ina, toyase'e mē'ē tsēcapē cama'ē pa'iji, jai paire cayeje, coa te'ire caji mē tsēcapē aguēna. I ca nēosiquē cato Cristo api.

¹⁷ Jaje cani cayē: Maija'quēpi Abrahamre ca nēoni ti jaje yo'o ja'ñere ca huesopi, caquē. Jaje pa'i do'ire Moisés cuañese'e jeteyo'je cuatro ciento treinta ometēca pa'i maca huēose'epi Maija'quē ca nēose'ere do'i peoye neni nejoñe peoji. ¹⁸ Jaje pa'ina, Maija'quēpi coa isisi'i Abrahamre ca nēopi. Jaje pa'iquēta'are Moisés cuañese'ere yo'ojē t'i'añe pani Maija'quē coa isisi'i ca nēose'e peora'pi.

¹⁹ Jaje pa'ito, ¿iquere co'ai Moisés cuañese'e pa'iquē'ni? Ja cato Maija'quē yēyere pa'i tayose'ere iño ja'ñepi pa'iji. Jaje pa'ina, Abraham tsēcapē aguē, i ca nēosiquē Cristo dai macaja'a ja cuañese'e yo'oye paji'i. Cuañese'e cato Maija'quēpi huiñaohua'ina caēna, jaohua'ipi Moisésre isihuē, pa'ina isicaija'quē. Isirena, Moiséspi iti yo'o ja'ñe paire quēapi. ²⁰ Jaje pa'iquēta'are yure cato coa Maija'quēse'e te'i pa'iji iti yo'oquē peoji, iti se quēacaiquēje.

Iti Cuañeñe Do'i Quē'ye

²¹ ¿Jaje pa'ito Moisés cuañese'epi Maija'quē ca nēose'ere sañope caye pa'iquē? Pani. Jaje pa'ina, cuañese'e yo'oyepi Maija'quē cajeohua'i pa'iyē t'i'añe pa'ito, ja cuañeñere sehuojē yo'o do'i t'i'ara'huē, nuñe pa'icohua'i pa'iyē. ²² Jaje pa'iquēta'are yure cato Maija'quē toya pēpē caji: cuañese'e tayo yo'o do'ire co'ayepi si'a pa'i tseasicohua'ipi pa'iyē. Jaje pa'ina, jare Jesucristoni necaiquē api cuasasicohua'ipi de'hue Maija'quē ca nēose'e paye pa'iji.

²³ Ja yē'ta'a Cristore necaiquēre pare cuasaye t'i'ama'nē cuañese'epi maire co'aye yo'oma'cohua'ini caquē cose'eje pa'ye ñacaiye paji'i. Jaje pa'ina, cosicohua'ipi utejē pa'ē'ē, iye cuasayere iñoñe pa'i macana. ²⁴ Tsire ñacaiyeje maire cuañese'epi ñacai ye'yaquē paji'i, Cristona saja'quē. Saēna, Cristoni ire pare cuasani nuñe pa'icohua'i pa'iyē t'i'ajajē caquē, yo'opi. ²⁵ Ja pa'ina, yure necaiquēre cuasayē daisi maca cuañese'epi maire necaiye peoji.

²⁶ Jaje pa'ina, mēsarupi si'aohua'i Maija'quē mamajē a'ē, Cristore necaiquēre pare cuasa do'ipi. ²⁷ Cristo do'ire oco do cuañosicohua'i cato, Cristo ayere suñasicohua'ipi pa'iyē, ije pa'iohua'i de'ojēna. ²⁸ Jaje pa'ina, peoyē, judío pa'i. Peoyē, griego pa'i. Peoyē, jo'ya nesicohua'i. Peoyē, coa pa'icohua'i. Peoyē, émé. Peoyē, nomio. Jaje pa'ina, Cristo Jesuna tsioni pa'icohua'ipi te'ije pa'iohua'i pa'iyē.

²⁹ Jaje pa'ina, mēsarupi Cristo tsecohua'i pani Abraham tsēcapē acohua'i pa'iyē, Maija'quē ite isisi'i ca nēose'ere paja'cohua'ipi.

4

¹ Pēca ja'quē co'amaña si'aye paja'quēta'a tsihua'ē pani jo'yaēje pa'i pa'iji, si'a co'amaña paja'quēta'a. ² Jaje pa'ina, yecohua'ipi ite ñacajē pa'iyē, i ne'ñe pa'yere. Ñacajē pa'ijēna, pēca ja'quēpi yureta'a ai de'o tējipi caquē ina si'aye co'amaña isi macaja'a. ³ Jaje pa'ye maije tsije pa'iohua'i pa'i maca iye yeja cuañe tutupi jo'ya nesicohua'ire papi, maire. ⁴ Jaje paquēna, iti yo'o maca t'i'aēna, Diusupi i mamaquēre jējo daopi. Judío paije pa'i daji'i, nomiona ai de'osiquēpi, Moisés cuañese'ere si'aye yo'oja'quēpi daji'i. ⁵ Jaje

daji'i, ja cuaeñeñe yo'ojë pa'icohua'ini maire huasosi'i caquë Maija'quëpi i yëhuiohua'ire pajaquë caquë.

⁶ Jaje pa'ina, mësarupi tsoe i mamajë a'ë cajë asayere iñosi'i caquë Maija'quëpi i mamaquë joyore jëjo daopi, mësaru joñoana. Ja joyo pa do'ire cayë, mai: "yë'ë Ja'quë?" ⁷ Jaje pa'ina, Maija'quë mamaquë a'ë, më'ë, jo'yaë peoye. Jaje i mamaquë pa'i do'ire Maija'quëpi i yëyepi isija'quë api, i ca nëosi co'amaña.

Pablopi Ai Co'a Ju'i Pa'ise'e Maija'quëre Sehuocohua'ire

⁸ Ja yë'ta'a Maija'quëre asama'në, mësaru yeque diusuohua'i pai nese'e jo'ya nesicohua'ipi paë'ë. Pa'ijëta'a nuñerepa yeque diusuohua'i peoyë. ⁹ Jaje pa'isicohua'ita'a yureta'a asare payë, Diusuni. Ai tiña casi'i, Diusupi mësarute i tsecohua'ire ñaji. Jaje pa'ito ¿me neni cui'naohua'ipi tutu peoyere cui'ne teaye pa'yere cuasa cojë, sehuocajjë jo'ya ne cuaeñoñe yëye'ni?

¹⁰ Mësaru ja yë'ta'a Maija'quë yëyere yo'o ti'aja'cohua'i a'ë cuasajë judío pai yo'oyere mu'se de'huajë, ñañëohua'ire cui'ne ometëcare yo'oyë.

¹¹ Jaje yo'ojëna, yë'ë ca'rayë, mësarute ai yo'oquë quëase'epi coa yo'ose'e pa'ima'quëni caquë.

¹² Maija'quë do'ijë señë, mësarute. Yë'ëje pa'iohua'i de'ojë'ë, jo'yaohua'i peocohua'i, yë'ë jë'quë mësaruje pa'i de'ohuë, judío pai cuaeñeñe peoquë. Yë'ëre mësaru ti co'aye yo'oma'cohua'i a'ë. ¹³ Tsoe mësarupi asayë, yë'ë ju'i dahuë peoto quëaye pa'ñe pa'ipi mësarute de'o coca quëahuë, yë'ë du'ru macarepa mësarute quëacore. ¹⁴ Yë'ë ju'i dahuë cato yë'ëre neñañe paji'i. Pa'ina, mësaru ja ju'i dahuëre yë'ëre coejë eto saoye pahuë. Pajë coa ai jerepa Maija'quë huñaëre necaiyeje panita'a jare Jesucristopi daquëna, necaiyeje pa'yerepa yo'ohuë, mësaru. ¹⁵ Jaje pa'ina, mësarute cayë, ¿me nei'ni, mësaru sihuajë pa'ise'e, mësaru de'oye yo'ose'ere yë'ë cocaiye paye? Nuñerepa cayë, mësaru dutaco pa'ito, mësaru ñacoare dutani yë'ëre isira'huë, yë'ëre ai oi do'ire. ¹⁶ ¿Jaje yë'ë nuñerepa cocare mësarute casi do'ire mësarute sañope yo'oquë de'ore? Pani.

¹⁷ Jaohua'i mësarute, ai de'oye ñacañu'u cajë yo'ojëta'a co'aye cuasajë yo'oyë. Iohua'i yëye cato mësarupi yëquë ja're pa'isicohua'ini, tjo'hua'ire neñu'u cuasaye a'ë, jeteyo'je mësarupi johua'ise'ere de'oye necaijë pa'ijajë cuasajë yo'oye a'ë. ¹⁸ Jaje pa'ina, yecohua'ire de'oye cuasajë, mai yëyeje yo'ojajë cajë ñacaiye de'oye a'ë. Jaje pa'ina, yë'ë mësaru ja're pa'i macase'e yecohua'ipi de'oye yo'ojë, si'anë jajese'e de'oye yo'oto de'oji, yë'ë peo macajë.

¹⁹ Jaje pa'ina, yë'ë mamajë, Cristo mësarute jje pa'iohua'ire de'o macaja'a mësaruni ai cuasaquë, nomio tsj coa huëoni a'si ju'iñeje pa'ye ai yo'oquë pa'iquë a'ë, tjjupë. ²⁰ Yurepi merepa yë'ë jarote mësaru ja're patira'ye yeque maña quëaja'quëpi. Jaje pa'ina, mësarute me caye'ni caquë co'a ju'iñë.

Agar Cui'ne Zara Iñõñere Quëaye

²¹ Moisés cuaeñe'ere sehuocañu'u cuasacohua'ipi cajë'ë: ¿Mësarupi cuaeñe'e cayere asajë pa'icohua'i a'ni? ²² Neje toyase'e caji: Caya mamajëre Abraham papi, te'ire i jo'yaona, yequëni i nëjore pana papi, jo'yo peocona.

²³ I jo'yaona ai de'huasiquë cato iye yeja pai yo'ojë payepi parena, coasiquë paji'i. Nějorepa mamaquë cato, Maija'quë ca nëose'epi ti'a ja'ñere coasiquë paji'i. ²⁴ Iye caya nomiohua'i iñõñë, Maija'quë maire cayaye cuasa nëose'ere. Jaje pa'ina, iye ai cuasajë asaye paji: Agar, Abraham jo'yaopi Arabia quë'ro acore Sinaí cutihuë ayere iñoco, judío paire, Maija'quë cuaeñeñe isisi pa'i sito. Iye cuasa nëose'e acohua'i cato jo'yaohua'i pa'ijajë'cohua'ipi coa cuaeñoñë.

²⁵ Agar cato Sinaí cutihuëre iñoco, Arabia yeja pa'iconi, yure pa'i Jerusalénre.

Ja daripë cato si'a io mamajë coní cuañese'epi jo'ya ne cuañosicopi pa'ico. ²⁶ Jaje pa'iquëta'are, ma'tëmo Jerusalén cato jo'yao peoco. Jaje pa'ina, mai io mamajë a'ë. ²⁷ Jaje pa'ina, toyase'e caji: Sihuajë'ë, carao, mamajëre peocopi. Sihuaco cuijë'ë, tsí coaco a'si ju'líne asama'copi. Jaje pa'ina, jeoco cuañosicopi jai paire mamajëre paja'coa, ëjere pacore jerepa.

²⁸ Maija'quë do'ijë, mësarú Isaacje pa'iohua'i a'ë, Diusu ca nëosi mamajë a'ë.

²⁹ Jaje pa'iquëta'are pai yëyepi ai de'huasiquëpi tsoe hue'ña, Maija'quë joyopi yo'oquëna, ai de'osiquëre josa yo'ose'eje pa'ye maire josa yo'oye pa'iji. ³⁰ Jaje pa'iquëta'are toyase'e ñeje caji: Eto saojë'ë, jo'yaore, cui'ne io mamaquëre. Jo'yao mamaquë ja're te'e jo'yao peoco mamaquë co'amaña paye peoji.

³¹ Jaje pa'ina, Maija'quë do'ijë jo'yao mamajëje pa'iohua'i peoyë, mai. Jo'yao peoco mamajëje pa'iohua'i a'ë.

5

Nuñerepa Jo'yaohua'i Peocohua'i

¹ Jo'yaohua'i peocohua'i pa'ija'cohua'i a'ë caquë Cristopi sai de'huapi. Jaje pa'ye sëte jo'yaohua'i peocohua'i pa'iyere pa'ijë'ë, cui'naohua'ipi cuañese'ere neñu'u cajë yo'ojë jo'yaohua'i pa'iyena ponëma'pë pa'ijë'ë.

² Asajë'ë, yë'ë Pablopí cayë, mësarute. Mësarupi ca'ni téaye pa'iji cajë yo'ocohua'i pa'ito, Cristo yo'o do'i mësarute coçaiye peoji. ³ Tijupë ca coñe yëyë, ca'nihuë téa cuañosiquë pani si'aye Moisés cuañese'e cayere yo'oye pa'iji. ⁴ Jaje pa'ina, mësarú Moisés cuañese'ere, nuñe pa'icohua'i de'oñu'u cajë, yo'ojë pa'icohua'ipi, Cristore hua saijë cui'ne Maija'quë mësarute oiye yo'oyere peocohua'i de'ohuë.

⁵ Jaje pa'ina, mai cato Maija'quë joyoja'a Maija'quë maire necai ja'ñere cuasa do'ipi uteyë, nuñerepa de'ocohua'i pa'ija'cohua'i a'ë, cajë. ⁶ Jaje pa'ina, maipi Cristo Jesús ja're tsioni pa'ito ca'ni téaye cui'ne pañe coçaiye peoye a'ë. Jaje pa'ina, maipi necaiquëre pare ite cuasajëna, ja cuasayepi paire oicohua'ire necaina, pa'ye a'ë, do'i quë'ye.

⁷ Mësarú de'oye yo'ojë paë'ë. ¿Jaje pa'isicohua'ire nepi mësarute nuñerepa cocare yo'oma'pë ca tatore'ni? ⁸ Ja caye cato Maija'quë mësarute soisiquë tse peoji. ⁹ Jaje pa'ina, case'e pa'iji, a'ri o'sa sëpëpi huajëcona co'merena si'a sëpë o'sa huesëyeje pa'iji. ¹⁰ Jaje pa'ina, Éjaëpi mësarute coçaina, tiñe pa'ye cuasaye paja'cohua'i a'ë cuasayë. Jaje pa'iquëta'are mësarute josa ca co'me huesoquëre cato Maija'quëpi si'seja'quë api, iquei pa'itoje.

¹¹ Jaje pa'ina, Maija'quë do'ijë, yë'ëpi ja yë'ta'a ca'ni téayere pa'iji ye'yaquë pa'ito, judío pai huajo yëye para'huë. Jaje yo'oye pani Cristo cruz ju'isi cocapi sañope iohua'ire yo'oye peora'pi. ¹² Mësarute josa ca co'me huesoroja'icohua'ipi, iohua'ija'a co'ye te'ere papi peo hue'ña téasicohua'i pa'itota'a de'oji!

¹³ Mësarú cato Maija'quë do'ijë jo'ya nesicohua'i peoyë. Coa de'oye pa'ija'cohua'ini soisicohua'i a'ë. Jaje pa'ina, ëseye peo do'ire capë yëyere yo'oma'pë pa'ijë'ë. Coa ai jerepa paire oijë, sa'ñe de'oye necaijë pa'ijë'ë.

¹⁴ Jaje pa'ina, si'aye Moisés cuañese'e iye cayena tomeji: “Më'ëja'a co'ye oiyeje pa'ye oijë'ë, yecohua'i.” Ja cayere yo'oni si'aye cuañese'ere sehúo ti'añë. ¹⁵ Jaje pa'iquëta'are mësarupi sa'ñe se co'aye cajë cui'ne sa'ñe cue'cuejë yo'oni, sa'ñe ani huesëyeje pa'ye yo'ojë carajaija'cohua'i a'ë, de'hua ñajë pa'ijë'ë.

Capë Yëye Cui'ne Maija'quë Joyo Pa'iyë

16 Cayë, mësarute. Maija'quë joyo cuayepi pa'ijë'ë. Jaje pa'ijë mësaru capë yëye yo'oye paja'cohua'i a'ë. 17 Jaje pa'ina, paise'e yëyepi Maija'quë joyo yëyere sañope yo'oji. Yo'oquëna, cui'ne Maija'quë joyopi sañope yo'oji, capë yëyere. Jaje sa'ñe yo'o do'ire mësaru yëye yo'o tì'añe peoji. 18 Jaje pa'ina, Maija'quë joyopi mësarute cuaquë pa'ito, mësaru ja maca cuañese'ere sehuocaijë pa'iyë paja'cohua'i a'ë.

19 Huesëma'pë a'jiñe ña'ñe pa'iji, iti yo'oyena, pai co'aye yëyere yo'ocohua'ire. Jaohua'ipi ñeje pa'iyë, huejama'cohua'ipi coa parojaicohua'i pa'iyë. Tsi'sire yo'ocohua'ipi cui'ne co'ayena sëo measicohua'i pa'iyë. 20 De'huase'ere Maija'quë api cajë secohua'ipi cui'ne dahuë necohua'i pa'iyë. Paire coecohua'ipi te'le cuasama'cohua'ipi cui'ne iohua'i yëyese'e yo'ojajë ësecohua'i cajë pa'iyë. Esa pëtitecohua'i pa'iyë, yecohua'ipi ti cuasama'cohua'ipi çnepi ai jerepa de'oye ne'ne'ni? cajë yo'ocohua'i pa'iyë. Tìohua'i a'ë cajë tsëcapëase'e huasicohua'i pa'iyë. 21 Co'amañare ëa ñajë pëti ëaye cuasacohua'i pa'iyë. Paire huani jecohua'i pa'iyë. Çono cuepeohua'i pa'iyë, cui'ne jai aohua'ipi jaiye yequeje co'aye yo'ocohua'i pa'iyë. Ja'në case'ere mësarute cayë. Jaje pa'ye yo'ocohua'i cato, Diosu cuañe tē'te pa'iyë ti peoji.

22 Jaje pa'iquëta'are, Maija'quë joyo maina ne'ne iye a'ë: Paire oiye, sihuaye, jo'cua de'oye pa'iyë, yo'o jujama'pë quëcojë yo'oye, yecohua'ire coa ñama'pë de'oye necaiye, de'oye yo'ocaiye, ca nëose'ere de'hue ne tì'añe, 23 jerepa pa'i a'ë cuasa ma'ñe, cui'ne i yëyere co'ye quëco tì'añe. Jaje pa'iyë cato cuañese'epi sañope yo'oye ti peoji. 24 Jaje pa'ina, Jesucristo tsecohua'i cato ai huano, co'a ëmë ja're te'le i ëa ñaque pasi'i caquë pa'ise'e, cui'ne co'aye yëse'e çoni que jeosicohua'i a'ë. 25 Jaje pa'ina, yure Maija'quë joyo pa'iyepi pa'ini, ina isiñu'u mai pa'iyëje, ipi cuaja'quëre.

26 Jaje pa'ina, jerepa pa'iohua'i a'ë cuasaye pañu'u, cui'ne çnepi jerepa de'oye yo'oye'ni? cuasayeje pañu'u, cui'ne mai acohua'i de'oye yo'oyere ëa ñajë, sa'ñe pëti ëaye ña'ñeje pañu'u.

6

Sa'ñe Cocaijë'ë

1 Maija'quë do'ijë, yecohua'ipi co'aye yo'ojë co'a de'osicohua'i pa'ito, mësaru Maija'quë joyopi cuaquëna, pa'icohua'ipi cocaijë'ë, cui'naohua'ipi huëija'cohua'ire. Çocaicohua'i pani jerepa pa'i a'ë cuasama'pë cocaijë'ë. Yo'ojë iti çocaisicohua'ipi cui'ne pa'yena yo'ojë co'a de'oye. Jaje pa'i do'ire pai ñape co'ye mësaru pa'iyere ñajë'ë. 2 Mësaru acohua'i ai yo'ojë pa'icohua'ire cocaijë'ë. Jaje yo'ojë Jesucristo cuañese'ere ne tì'aja'cohua'i a'ë.

3 Teaye pa'i macata'a, de'hue yë'ëpi jerepa pa'i a'ë cuasani co'ye jija'a coso huesëji. 4 Jaje pa'iquëta'a coa ai jerepa pai ñape ña'ñe pa'iji, me yë'ë pa'iyë'ni cajë. Si'anë jaje neña'ñe pa'iji, më pa'iyere. Neña'ñe, de'oye yo'oyepi pa'ina, ja yo'ose'ere sihuaye pa'iji. Pani yecohua'i pa'iyena cuëce ñani. 5 Jaje pa'ina, te'ohua'ise'e yo'oye pa'iji, iohua'i ayere.

6 Maija'quë coca yo'o ja'ñe ye'ya cuañoquëpi, ite ye'yaquëre i de'oye payepi cocaiye pa'iji.

7 Co'ye cosoma'pë pa'ijë'ë. Maija'quëre ti coso tì'añe peoji, ñama'ë pa'ija'quë api cajë. Jaje pa'ina, pai ñape tase'ere quëquëna tëaye pa'iji. 8 Jaje pa'ina, paipi i capë yëyere yo'osiquë pani co'ayere tasi do'ire ju'iñere tëaye pa'iji. Jaje cui'ne Maija'quë joyo yëyere yo'osiquë pani de'oyere tasi do'ire ti pani huesëyere tëaye pa'iji, Maija'quë isiyere. 9 Jaje pa'iyë sëte, jë'joye peoyerepa de'oyere

yo'ojë pañu'u. Jaje pa'ina, maipi yo'o jujama'cohua'i pani tēja'cohua'i a'ë, ja pa'iyere, iti mu'se tija'ëna. ¹⁰ Jaje pa'i do'ire de'oye yo'o'ñe pa'i sa'rore pa'ito coa ñama'pë si'ahua'ire de'oye necañu'u, mai ai cuasaye ja'ye. Cui'ne ai jerepa de'oye necañu'u, Jesucristore cuasacohua'ire.

Yëhuoye Cui'ne Tëjyerepa Pëpaye

¹¹ Yure yë'ë jëtëre papi jai toya toyayë, mësarupi ñajë'ë caquë. ¹² Mësarute ca'ni tēaye pa'iji cajë ye'yacohua'i cato, paipi de'oye caja'cohua'i a'ë cajë yo'oyë, cui'ne Cristo cruz ju'ise'e ayere quëama'cohua'ipi josa yo'oma'cohua'ini cajë ca'rajë. ¹³ Jaje ca'ni tēaye yo'ocohua'ita'a cuañese'e cayere si'aye yo'o tija'ama'cohua'i a'ë. Jaje pa'iohua'ita'a mësarupi, mësarucapëre tēani hue'ejena, sihuaja'cohua'i a'ë yëquë jerepa pa'iohua'i a'ë cajë mësarupi iohua'i case'ere sheuocai do'ire. ¹⁴ Jaje pa'ina, yë'ë cato mai Ejaë Jesucristo cruz ju'ise'ere sihuaquë quëayë. Cristo cruz ju'isi do'ipi yë'ere iye yejapi tutu de pase'e juni huesëpi. Ju'ina, yë'ëpi iye yeja yëye ayere yo'oma'quë de'ohuë, ju'isiquëje pa'i. ¹⁵ Cristo Jesús ja're tsioni pa'icohua'ire cato ca'ni tēasicohua'i pa'iyë, panita'a pacohua'i pa'iyë coçaiye peoji. Iti do'i quë'yerepa cato maipi huajë pai ponëni pa'iyë a'ë. ¹⁶ Si'ahua'i jaje yo'ojë pa'icohua'ire Maija'quë oi teaye necaise'ere cui'ne jo'cua de'oye pa'iyë isiquëna, de'oye pa'ijë'ë, jaje yo'ocohua'ipi, Maija'quë paipi.

¹⁷ Iye macapi jerepa cato yë'ere josa yo'oma'pë pa'ijë'ë, tsoe mësarupi ñañë, nuñerepa Jesús jo'yaërepa pa'iyere iñoquë, yë'ë capëre a'si ja'juse'e hue'equëna. ¹⁸ Maija'quë do'ijë, mësarute si'aohua'ire mai Ejaë Jesucristopi de'oye pa'iyë, isijaquë. Jaje pa'ijaquë.

EFESIOS

Pablo Toyase'e Efesios Sehuosicohua'ina

¹ Yë'è Pablo Maija'quë yëë do'ire Jesucristo jo'yaë pa'iyë, cayë ñeje, ipi jëjo daosiquë a'ë caquë. Toyayë, iye toya ja'hua Maija'quë acohua'ina, cui'ne Jesucristore sehuocohua'ina caquë, Efeso pa'icohua'ina. ² Maija'quëpi i jo'cua de'oye pa'iyë isiquëna, cui'ne Èjaë Jesucristopi ñacaina, de'oye pa'ijë'ë.

Maire Isise'e Cristo Do'ipi

³ De'oquëre pa'ni cañu'u, Diusure, mai Èjaë Jesucristo pëca ja'quëre, Maipi Cristo ja're conì tsoni pa'i do'ire, si'aye Maija'quë cuañe te'te aye joyo pa'iyë isiquëre. ⁴ Diusupi maire ja yë'ta'a yeja de'huama'në Cristo do'ija'a ai oi sahuapi, i ña hue'ñana ina isisicohua'ipi si'si te'ñaje peocohua'ipi pa'ijajë caquë. ⁵ Jaje pa'ina, ipi ai oi jaje yo'osi'i cuasa nëose'eje pa'ye yo'oquë Jesucristo do'ija'a i mamajëre coa huerosicohua'ire nepi, maire.

⁶ Jaje pa'ina, Maija'quë maire ai de'oyerepa yo'ocaise'ere cuasajë sihuañu'u. I oi mamaquëre pana tsoni pa'i do'ire de'oyerepa maire necaisiquëre. ⁷ I ai oi do'ire Diusupi maire i mamaquë tsie nejosi do'ipi mai co'aye yo'ose'ere saì de'huacai huasopi. ⁸ Jaje pa'ina, Maija'quëpi si'aye mai carajañere i ta'ñe asayepi cui'ne maire oiye yo'oyepi maire isipi. ⁹ Isini maire ise'e jaje yo'osi'i cuasa nëoquë pa'ise'ere, i yahuese'ere asa ti'añe necajil'i. ¹⁰ Jaje pa'ina, iti cuasa nëose'eje pa'ye si'aye yo'o ti'aja'quë api, Diusupi iti yo'o maca ti'asi maca. Ja maca Diusupi si'a co'amaña ma'tëmo pa'iyë, cui'ne yeja pa'iyë, te'ona tsoja'quë api, Cristopi meñe cuañequë pa'ijaquë caquë.

¹¹ Cristo ja're tsoni pa'i do'ire i co'amaña i ja're conì huero pajajë caquë tsoe hue'ñana Diusupi maire i tsecohua'ire paja'quë a'ë cuasa nëopi, i yëyeje pa'ye si'aye ite de'oye ña cuañoñese'e yo'oquëpi. Jaje nepi. ¹² Nequëpi maire sahua nëopi, Cristore du'ru macarepa necaiquë api cuasasicohua'ipi Maija'quë ai jerepa pa'i pa'iyere sihuajë pa'ijajë caquë. ¹³ Jaje pa'ina, de'o coca mësarute huasoyere nuñerepa cocare asa maca tsoe mësaru Cristo ja're tsiosicohua'i pa'ë. Jaje pa'ijëna, Cristore ire pare cuasa maca i isisi'i ca nëosi de'o joyore mësaruna isipi. ¹⁴ Ja joyo cato maire Maija'quë du'ru isi nëosi joyo a'ë. Ja joyore pani asayë, mai, i tsecohua'ire huaso tēji maca, si'aye Maija'quë ca nëose'ere paja'cohua'i a'ë cajë, ja maca Maija'quëre sihuaja'cohua'i a'ë, i jerepa pa'i pa'iyere.

Pabloli Sehuosicohua'ire Secacaiye

¹⁵ Asaquë pa'iyë, mësaru Èjaë Jesure necaiquëre pare cuasajë pa'icohua'ipi, si'aye Maija'quë tsecohua'ireje oijë pa'iyë. ¹⁶ Jaje pa'ina, yë'è Maija'quëre se maca mësaru de'oye yo'oyere cuasaquë si'anë de'oji caquë pëpayë, Maija'quëre.

¹⁷ Jaje pa'ina, mai Èjaë Jesucristo meñe Diusure secacaiyë, mësaruni ta'ñe asa joyore isija'quë caquë. Isiquëna, mësarupi i iñoñe asa ti'ajë cui'ne jerepa nuñe asa ti'ajajë caquë secacaiyë. ¹⁸ Señë, cui'ne ipi mësaru cuasayena miañe necaina, mësarute caquë soise'ere utejë pa'iyere nuñerepa asa ti'ajajë caquë, cui'ne Maija'quë i tsecohua'ire isi ja'ñe airepa de'oye a'ni cajë asajajë caquë secacaiyë.

¹⁹ Cui'ne airepa jaiye a'ni Maija'quë tutu ja'rujaiñe ti peoyerepa, maire, ite sehuosicohua'ire yo'ocai tutu, cajë asa ti'ajajë caquë secacaiyë, jare iye

tutupi Maija'quë si'a tuturepa yo'o iñopi. ²⁰ Jesucristore ju'isiquëni huëoni i ëja te'tena, jeto Maija'quë cuañe te'tena ño maca, ²¹ ja maca si'a cuañeñere, si'aye Ëjaë pa'iyere, si'a tuture si'a jo'ya ne tutu pa'ise'ere, jerepa pa'ire Cristore nepi, coa si'ayere cayë mamire hue'eyere iye yeja yure pa'iyere cui'ne si'a mu'seña pa'i ja'ñere ëjaëre pare nepi. ²² Neni si'a co'amaña i quëo huë'ehuëna oapi. Jaje pa'ina, Cristona sehuocohua'ireje isipi. Jaje pa'ina, sehuosicohua'i sjiopë api, Cristo. ²³ Jaje pa'ina, sehuosicohua'i cato Cristo capë acohua'i a'ë. Jaje pa'ina, Cristopi si'a sehuosicohua'ire pani huesoji, cui'ne ipi si'a co'amaña Ëjaërepa pa'iji.

2

Maija'quë Oi Do'ire Huasosicohua'i Pa'iyë

¹ Ja'në mësaru co'aye yo'oyena cui'ne cuañese'e tayo yo'oyena ju'isicohua'ipi paë'ë. ² Pa'ijë iye yeja pai yo'oyere, iye de'otose'e cuañequë, Maija'quëre sañope yo'ocohua'ire cuaquë yëyere yo'ohuë. ³ Jaje mai si'aohua'i ja'në mai capë yëyere co'ayere yo'ohuë, iye yeja pai coa noni yo'ojë pa'iyere, mai cuasayere. Jaje coa noni yo'ojë pa'i do'ire Maija'quëni nejo cuaño ja'ñe pa'iohua'ipi paë'ë.

⁴ Jaje pa'iquëta'are, Maija'quë paire teaye ñani cöcaiquëpi maire ai oi, ⁵ ja yë'ta'a mai co'aye yo'oyena ju'isicohua'ipi pa'ijëna, pa'iyere isipi Cristo do'ipi. Jaje pa'ina, mësaru Maija'quë oi de'oye yo'o do'ire huaso cuañosicohua'i pa'iyë. ⁶ Jaje pa'ina, Maija'quëpi maire ju'isicohua'ini Cristo Jesús ja're huëoni i ja're te'e ñopi, Maija'quë cuañe te'tena. ⁷ Iye cato yo'opi Cristo Jesús do'ipi maire i ai oiyere, cui'ne i de'oye maire yo'ocaise'ere yequë mu'seña maire iñosi'i caquë. ⁸ Jaje pa'ina, mësaru Maija'quëpi de'oye oi yo'o do'ire huaso cuañosicohua'i pa'iyë payë, necaiquëre pare ite cuasa do'ipi. Iye mësarupi yo'ojë t'j'ase'e peoji, coa Maija'quëpi mësarute isise'e a'ë, ⁹ cui'ne mësaru yo'o do'ipi etase'e peoji. Jaje pa'ina, te'ijë yë'ëpi nehuë, ca t'ja'ne peoji. ¹⁰ Maija'quë co'amaña'ë, mai i nesicohua'i a'ë. Jaje pa'ina, Maija'quë tsoe hue'ña ne de'huacaise'eje pa'ye Cristo do'ija'a de'o co'amaña yo'oja'cohua'ire nesicohua'i a'ë.

De'oye Pa'iyë Cristo Do'ipi

¹¹ Cuasajë'ë, ja'në mësarute pai tëase'ere hue'ecohua'ipi judío paipi ca'ni tëama'cohua'ire hue'yose'ere judío pai peo do'ire. ¹² Ja'në cato mësaru Cristore peocohua'ipi, Israel pai peocohua'ipi, Maija'quë ca nëose'ere peocohua'ipi, yequë mu'se pa ja'ñere uteye peocohua'ipi. Diusureje peocohua'ipi te'ohua'i iye yejana ne huesësicohua'ipi paë'ë. ¹³ Jaje pa'iquëta'are yure mësaru Cristo Jesús tsie do'ipi ina tsioni ja'yere pa'iyë, ja'në ite so'ore pa'isicohua'ipi. ¹⁴ Cristo api, mai jo'cua de'oye pa'iyë. Ipi judío paire cui'ne judío pai peocohua'ireje te'e tsëcapëna nepi. Tsoe nejopi, ta'tëpo, yecohua'i a'ë cajë pa'ise'e. ¹⁵ Jaje pa'ina, Cristo mai tayo do'ire sai de'huani i capëpi Moisés cuañeña coa pa'iyë nepi, caya pai tsëca pa'ise'ere te'e huajë pai tsëcapë pa'ija'quë caquë. Jaje neni jo'cua de'oye pa'iyë nepi. ¹⁶ Jaje Cristo i cruz ju'i do'ipi caya tsëca pa'ijë uihuayere nejoni te'e paire nepi. Neni Maija'quë ja're jo'cua de'oye pa'iyë necaji'i, maire.

¹⁷ Mësaru so'ore Maija'quëre pa'icohua'ire cui'ne judío paire, ite ja'ye pa'icohua'ire si'aohua'ire jo'cua de'oye pa'iyere, de'o cocare quëasi'i caquë Cristo daji'i. ¹⁸ Jaje pa'ina, yureta'a Cristo do'ija'a si'aohua'i judío cui'ne judío pai peocohua'ijë Maija'quëna tsiojaiñe pa'iji, maipi te'e joyore hue'e

do'ire. ¹⁹ Jaje pa'ina, mësaru tjo hua'i peoyë, yecohua'i yejare pa'icohua'ije pa'iohua'i pa'iyë. Jaje pa'ina, yure mësaru cato Maija'quë pai ja're conì te'e pa'iyë, Maija'quë do'ijë acohua'i de'osicohua'ipi. ²⁰ Mësaru jai huë'eje pa'iohua'i a'ë. Jaje pa'iohua'ipi i jëjo saocohua'i cui'ne Maija'quëre quëacaicohua'i nesicona, mëñe nesicohua'ipi pa'iyë, Jesucristo cato ne huë'ojë du'ru macarepa oasi quëna pëje pa'i api. ²¹ Cristona si'a huë'e quëco paco ina tsiosicorepa pa'io, jerepa jaico ai de'oja'co, Èjaërepa de'o huë'erepa pasi'i caco. ²² Jaje cui'ne mësaruje, si'aohua'i Cristona tsioni pa'ijë, Maija'quë joyo pa'i huë'e pa'iyë.

3

Judío Peocohua'ire Quëaquë Api Pablo

¹ Yë'ë Pablo, Jesucristona tsea cuañosiquë a'ë, mësaru judío pai peocohua'ini caquë. ² Jaje pa'ina, Maija'quë mësarute oi coa isiyere yë'ëpi quëacaijaquë caquë ipi cuañe nëopi cajë asayë, cuasayë. ³ Jaje pa'ina, Diusupi i yahue cuasa nëose'ere yë'ëna quëa iñopi. Jare yë'ëpi i quëase'eje pa'iyë mësarute a'ri maña quëaquë toyahuë. ⁴ Yë'ë toyase'ere ñajë mësaru asa t'ajaja'cohua'i a'ë, yë'ëpi Cristo aye yahuese'ere asaquë pa'iyë. ⁵ Iye cato cayë tsoe acohua'ire i cuasa nëose'ere iñoma'ë yahuni pase'ere, jare yure i joyopi i de'ocohua'ire pare jëjo saocohua'ina, cui'ne ite quëacaicohua'ina, yo'oyeja'a Maija'quëpi iñopi, si'aye. ⁶ Iye a'ë, iti yahuese'ere cato: Cristo Jesús do'ija'a Maija'quë ca nëose'ere huaso coca quëayeja'a, judío pai peocohua'ipi, judío pai pa ja'ñere te'e cui'neje si'a yë'quë maca pa ja'ñe a'ë, i capë acohua'i pa'i do'ire.

⁷ Maija'quë yë'ëre oi coa isise'aja'a Diusu tutupi iye coca quëacaiquëre nesiquë a'ë, i yëyeje. ⁸ Yë'ë, Maija'quë tsecohua'i seña maca huë'ehuërepa pa'iquëni, Maija'quëpi coa isipi, judío pai peocohua'ire, jaiye de'o co'amaña cüecue t'iañe peoyerepa Cristo payere, de'o coca quëayere. ⁹ Si'aye co'amaña de'huasiquëpi Diusupi yë'ëre i tsoe hue'ña cuasase'ere yahuese'ere pase'ere si'aohua'ire quëa iñoja'quëre nepi. ¹⁰ Jaje paji'i, yure sehuosicohua'i pa'iyëja'a cuañecohua'ipi cui'ne ëjaohua'ipi joñoase'e pa'i hue'ñana Diusu t'ajajë yo'oyere si'aye ña t'ajajë caquë. ¹¹ I cuasa nëo huesose'eje pa'ye cui'ne yo'opi, Diusu, mai Èjaë Jesucristo do'ija'a si'aye ne sao maca. ¹² Jaje pa'ina, Cristo do'ipi Diusuna de'hue a'jiñe tsiojaiñe payë, asajë mai, ite de'hue necaiquë api cuasa do'ija'a. ¹³ Jaje pa'ina, señë, mësarute. Yë'ë mësaruni caquë ai yo'oyere ñani yo'o jujama'pë pa'ijë'ë. Yë'ë ai yo'oye cato mësaru jai do'i quë'iohua'i pa'iyere iñoquë yo'oye a'ë.

Jesús Oiyë

¹⁴ Iyere caquë mai Èjaë Jesucristo pëca ja'quë ña hue'ñana do're ja'rüyë, ¹⁵ si'a i tsëcapë ma'tëmo pa'icohua'i cui'ne yeja pa'icohua'i i mamire hue'eje pa'iquëna. ¹⁶ Do're ja'runi Maija'quëre señë, i de'o co'amañare pare mësaru joyona Maija'quë joyo yo'o do'ipi jerepa pa'yere tuture isijaquë caquë. ¹⁷ Cui'ne ite pa'iji cuasa do'ipi Cristopi mësaru joyore pa'ija'quë pa'ina, Cristo paire oiyena jëayerepa tsita mesicohua'ipi pa'ijë. ¹⁸ Si'a sehuosicohua'i ja're conì Cristo paire oiyë: je'ñe tëcapë jaiye, tsoaye, huaiñe, cui'ne mëñe tsoaye asa t'ajaja'cohua'i a'ë caquë señë. ¹⁹ Señë, cui'ne mai asaye jerepa tëto saise'ere paire oiyere asa t'ajajë caquë, jaje asa t'ajajë Diusu oiyepi t'imësicohua'i pa'ijajë caquë.

²⁰ Yure airepa de'oquëre pa'ni Maija'quë cajë sihuañu'u, i tutupi maija'a yo'ocaiquëre pare, si'aye mai pañu'u cajë señe maña, pañita'a mai cuasaye

maña, jerepa de'oye necai tutu paquëre. ²¹ De'okuëre pa'ni Diosu, cajë sihuañu'u, sehuosicohua'i Èjaëre, Cristo Jesús do'ipi. Jajese'e si'anë tsoeje ite sihuajë pañu'u. Jaje pa'ijaquë.

4

Te'ijë Pa'iohua'i Pa'iyë, Te'i Joyopi Pa'i Do'ire

¹ Èjaëre tseä cuañosiquëpi señë, mësarute Maija'quë caquë soise'eje pa'ye nuñerepa pa'ijë'e caquë. ² Jaje pa'ina, jerepa pa'iohua'i a'ë cuasama'cohuaipi paire oicohua'ipi, pai ñape tiñe cuasayere sañope cama'cohua'ipi quëcocohua'ipi oicohua'i pa'ijë'e. ³ Jaje pa'ijëna, mësarü jo'cua pa'iyepi necaina, Maija'quë joyopi cocaina, si'anë tsiosicohua'ipi pañu'u cajë de'hua ñajë pa'ijë'e. ⁴ Te'e capë cui'ne te'e joyo pa'iji, Maija'quë mësarute te'ore utejë pa'iyena soise'eje pa'ye. ⁵ Pa'iji, te'e Èjaë. Pa'ico, te'o Maija'quëre cuasaye, te'e oco doye pa'iji. ⁶ Pa'iji, te'e Diosu si'aohua'i pëca ja'quërepa. Jaëpi pa'iji, si'aye ëmëje'e te'tere pare, si'aohua'ire tsioquë yo'okuë cui'ne si'aohua'ire tsioni pa'iquërepa.

⁷ Jaje pa'iquëta'are Cristopi mai yo'oja'a tuture pai ñapere i yëyeje pa'ye isipi. ⁸ Jaje pa'ina, toyase'e caji: I ma'tëmo mëi maca, te'e i ja're con tseä cuañosicohua'ireje sapi. Saquë i yo'lo tuture paina isipi.

⁹ "Mëji'i" cani, cayë du'ru yejare pana cajesiquëpi mëji'i cajë. ¹⁰ Iti cajesiquëpi jare ipi mëji'i ai ëmërepa ma'tëmona, si'aore i pa'iyepi timësi'i caquë. ¹¹ Jare ipi pai ñapere isipi, yo'oja'a tutu, yecohua'ini i jëjo saocohua'ire nepi, yecohua'ini Maija'quë caquëna, asase'ere quëacaicohua'ire nepi, yecohua'ini huaso cocare quëaja'cohua'ire nepi. Yecohua'ini yëi ñamare ñacaiyeje pa'ye sehuosicohua'ire ñacaicohua'ire nepi. Cui'ne yecohua'ini de'oye ye'yaja'cohua'ire nepi. ¹² Jaje i tsecohua'ire yo'oja'a tutu isipi, i yëyere yo'ojajë caquë. Yo'ojëna, Cristo capë acohua'ipi ai de'ojajë caquë iohua'i necai do'ipi.

¹³ Jaje pa'ina, i ne de'huasicohua'ipi necaiye pa'iji, si'aohua'i te'i cuasayeje pa'ye Maija'quëre cuasajë pa'i macaja'a cui'ne Maija'quë mamaquëre asa ti'a macaja'a. Ja maca yureta'a joyo aiohua'irepa de'oni Cristo ja'iohua'irepa pa'ija'cohua'i a'ë, si'aohua'i. ¹⁴ Ja maca tsije pa'iohua'i pa'iyë paja'cohua'i a'ë. Tsì cato iohua'i cuasase'e esa jëoni yeque cuasayena a'jiñe ponëcohua'i a'ë, tayosi ma'a saicohua'i cosoyena sehuocaijë. ¹⁵ Jaje pa'ina, mai cato joyopi paire oiyere nuñerepa cocare cajë ñese ai de'oye pa'iji si'aye pa'iohua'irepa, Cristo sehuosicohua'i siopëna tsioni pa'ijë. ¹⁶ Jaje pa'ina, Cristo do'ipi si'a capë jëayerapa sa'ñe si'a te'ña tsio huesëji, te'oje pa'ioyerepa. Jaje tsioni si'a te'ña de'oye yo'ojëna, si'a capë ai de'oji, sa'ñe oiyena.

Huajë Pa'iyë Cristo Do'ipi

¹⁷ Iye a'ë, yë'ë mësarute mai Èjaë mamipi cuañequë cayë: Pa'ima'pë pa'ijë'e, ja yë'ta'api Maija'quëre cuasama'cohua'i pa'iyëje pa'ye. Jaohua'i cato pa'iyë, coa noni do'i peoyere cuasajë pa'iyepi. ¹⁸ Jaje pa'iohua'ipi sëtama'cohua'ijë pa'ye de'oye cuasama'cohua'i a'ë, Satanáspi iohua'ire ñamije pa'ye necai do'ire. De'oye cuasama'cohua'ipi nuñe coca coe do'ire huesësicohua'ipi pa'iyë. Jaje pa'ijë Maija'quë pa'iyë peocohua'ipi pa'iyë. ¹⁹ Jaje pa'ina, huajëya'ye nëñe peocohua'ipi si'aye co'ayere yëyena dahuëyesicohua'ipi pa'ijë, ja'rujaiñe peoye, coa si'aye si'si co'amañare yo'ojë pa'iyë. ²⁰ Jaje yo'ojë pa'iyere Cristo mësarute ye'yama'ë paji'i.

²¹ Jaje pa'ina, mésarupi nuñerepa coca paquëni, i cayere asasicohua'i pani, cui'ne i pa'iyere ye'yesicohua'i pani, ²² jeocojê'ë, mësaru tsoe pa'ise'ere, sehuoma'cohua'i pa'ise'ere. Ja tsoe pa'ise'e yëyepi cosoquë co'ayena sayere.

²³ Jeocojêna, si'a mu'seña huajê yëyere cui'ne cuasayere pa'ye pa'iji. ²⁴ Jare pajê huajê pa'iyere pajê'ë, cañare suñañeje pa'ye. Iye huajê pa'ye cato Maija'quë nuñerepa pa'iyeye, cui'ne Maija'quë de'oyerepa pa'iyeye nese'e a'ë.

²⁵ Jaje pa'ina, ja yë'ta'api cosoma'pê pa'ijê'ë. Coa ai jerepa pai ñape nuñerepa cocapi cajê'ë, païre. ¿Si'aohua'i te'e capê acohua'i me yeque yo'oye'ni?

²⁶ Pëicohua'i pani, ti pëni huesëma'pê pa'ijê'ë, tayoye. Pëtise'e cajê na'ijaima'pê pa'ijê'ë. ²⁷ Huatire sa'ro nëocaima'pê pa'ijê'ë.

²⁸ Co'amaña yahue imaquë pa'isiquë pani jeojê'ë, ja yo'oye. Jeoni co'amaña ne huëojê'ë, mé'ë jëtëpi, de'oye co'amaña yecohua'ire carayere isisi'i caquë.

²⁹ Si'si cocare cama'pê pa'ijê'ë. Coa ai jerepa iti asacohua'ire de'oye pa'iyecaiyere, cui'ne jerepa ñese mëiñe necaiyere cajê'ë. ³⁰ Maija'quë mësaruna i joyere isipi, i tsecohua'irepa iño ja'ñere mësarute huaso tëji mu'serepa. Jaje pa'ina, co'a coca cayepi ne oema'pê pa'ijê'ë, Maija'quë joyere.

³¹ Jeocojê'ë, yecohua'ire saisi'i caquë oi joyo pa'iyere: pëi sañope cuasayere, pëi sañope yo'oyere, sañope tutu cayere, cui'ne yecohua'ire co'acohua'i a'ë cayere. Coa si'aye yecohua'ire sañope yo'o ayere jeocojê'ë.

³² Jeoni sa'ñe oijê cocaijê'ë. Cui'ne yecohua'ire sai de'huacaijê pa'ijê'ë, mësaru co'aye yo'o do'ire Cristo do'ipi Maija'quë sai de'huacaise'eje pa'ye.

5

Maija'quë Mamajê Pa'iyê

¹ Mësaru Diosu oi mamajê sête ije pa'iohua'i pañu'u cajê, yo'ojê'ë. ² Cristo maini oi ija'a co'ye Maija'quëna isiquë jucacaiji'i. Ja yo'oye cato de'oye ma'ña sêñeje pa'ye a'ë, Maija'quëna. Ja yo'oyepi maire i oiyere iñopi. Yureta'a i oiyeye pa'ye yecohua'ire yo'oñu'u. Jare yo'ojê pa'ijê'ë.

³ Jaje pa'ina, yure Maija'quë acohua'i pa'iyê sête nomiohua'i paye coca cayê ti cama'pê pa'ijê'ë, cui'ne si'a si'si yo'o cocare cui'ne si'aye pa'ëyê nêi cocare ti cama'pê pa'ijê'ë. ⁴ Cui'ne cama'pê pa'ijê'ë, si'si cocare, coa cayere, cui'ne ca'a cocata'a si'ayere co'aye yo'oyena cuasa huëoyere cama'pê pa'ijê'ë. Coa ai jerepa mësaruse'e, Maija'quëre de'oji cajê pëpaye pa'iji. ⁵ Mësarupi tsoe ta'ñe asayê, yequë nomiore panita'a yequë ëmëre yo'ocohua'ipi, panita'a si'sire yo'ocohua'ipi, panita'a jaiye co'amañare paye yëcohua'ipi Cristo cui'ne Diosu cuañe tëtë cacaye ti peoyê. Jaiye co'amañare yëcohua'ipi cato pai de'huasi Diosuni sêñeje pa'iohua'i a'ë. ⁶ Iye tayo yo'oyere de'oye a'ë cacohua'ini coso cuañoma'pê pa'ijê'ë. Jaje yo'ocohua'ire Maija'quëpi pëi nejoja'quë api, ite sehuocaima'pê yo'ocohua'ire. ⁷ Jaje pa'ina, mësaru jaohua'ire tsioma'pê pa'ijê'ë.

⁸ Ja'rê mësaru nea hue'ñare paë'ë. Yure mai Èjaë ja're tsioni pa'i do'ire mia hue'ñare pa'iyê. Jaje pa'i sête mia hue'ña pai sête de'oye pa'iyepi pa'iji. ⁹ Iye miañepi iyere neji: de'oye yo'oyere, nuñerepa cayere cui'ne tayo saima'pê pa'iyere. ¹⁰ Maija'quë yëye yo'oyere ye'yejê'ë. ¹¹ Cui'na maca yo'oma'pê pa'ijê'ë, çocai ma'ñere, nea hue'ña acohua'i yo'oyere. Coa ai jerepa co'ayere mia hue'ñana eto iñojê'ë. ¹² Jaje pa'ina, sehuoma'cohua'i yahue yo'oyere cayequê huajëya'ji, maire. ¹³ Jaje pa'iquëta'are miañepi yahue yo'ose'ena ju'aquëna, si'aye tiñarepa ñaño pa'iji. Jaje pa'ina, si'ayere yahue yo'ose'ere çoni iñoja'quë api, miañepi. ¹⁴ Jaje pa'ina, case'e pa'iji:

Sëtajë'ë, çaiquë,
ju'isicohua'i jopopi huëijë'ë,
Cristopi miacaija'quëre.

¹⁵ Jaje pa'iyë sëte de'hua mësarü yo'ojë pa'iyere ñajë pa'ijë'ë. Huesëohua'ijë pa'iohua'i pa'ima'pë, coa ai jerepa ta'ñerepa asajë pa'ijë'ë. ¹⁶ De'ö co'amañare esa nejë'ë, co'a mu'señare pa'i do'ire. ¹⁷ Coa huesërepa yo'oma'pë pa'ijë'ë, du'ru macarepa jere Ëjaërepa yëquë'ni cuasani, i yëyere yo'ojë'ë. ¹⁸ Çono cüepema'pë pa'ijë'ë. Ja cato nëajaiñe peoyerepa coa yo'oyena saye a'ë. Ai jerepa Maija'quë joyopi timësicohua'ipi pa'ijë'ë. ¹⁹ Pa'ijë tsoe jëjëñe toyase'ëpi sehuosicohua'i jëjëñepi cui'ne joyo jëjëñepi sa'ñe cajë pa'ijë'ë, cui'ne iye jëjëñepi jëjëjë si'a joyorepapi sihuajë Maija'quëre de'oquëre pa'ni cajë pa'ijë'ë. ²⁰ Si'anë Maija'quëre de'oji, cajë pëpajë pa'ijë'ë, mai Ëjaë Jesucristo mampipi.

Sehuosicohua'i Huë'e Pa'iyë

²¹ Sa'ñe de'oye sehuojë pa'ijë'ë, Maija'quëre ca'ra do'ipi.

²² Nëjohua'i ëjere de'oye sehuocaijë pa'ijë'ë, mai Ëjaëre sehuoyeje pa'ye. ²³ Cristo sehuosicohua'i mëñe siopë api, cui'ne pa'ye ëjëje nomio mëñe siopë api, Cristo sehuosicohua'ire huasoquë api, i capë acohua'ire. ²⁴ Jaje pa'ina, Cristore sehuosicohua'i de'oye i cuañeñe sehuojë pa'iyëje pa'ye cui'ne nëjoje ëjere si'aye sehuoco pa'iyë pa'iji.

²⁵ Ëjëpi nëjore oiye pa'iji, Cristo oi i oiye ñoquë sehuosicohua'ire jucacaise'ejë pa'ye. ²⁶ Jaje pa'ina, i tsecore pare nëjoje pa'iore pasi'i caquë Maija'quë coca quëa do'ija'a Maija'quë joyo ocopi tsoa topi si'a ite sehuocohua'ire. ²⁷ Jaje tsoa topi i ñaquë payere caquë si'si te'ñaje, sëje, cui'ne yeque co'aye ña cuañeñe peocore pani de'oconi i tsecore pasi'i caquë. ²⁸ Jaje pa'ye ëjëohua'ipi nëjohua'ire oiye pa'iji, iohua'i capëa oiyeje pa'ye. Nëjore oiquë cato ija'a co'ye oiyeje pa'ye oiji. ²⁹ Co'ye iohua'i capëre cocohua'i peoyë, pai. Coa ai jerepa aojë cui'ne ñacaiçohua'i a'ë. Jaje cui'ne Cristoje ite sehuosicohua'ire i capë acohua'ire ñacaiji. ³⁰ Jaje pa'ina, mai i capë cui'ne tara acohua'i a'ë. ³¹ Jaje pa'ina, ëmëpi huejaquë pëca ja'quëre cui'ne pëca ja'core jëoñe pa'iji, nëjona tsioyerë caquë. Ja maca cayahua'i pa'isicohua'ipi tsioni te'ijë pa'iohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. ³² Iye cato yahuese'e a'ë. Jaje me asaye'ni pa'iquëta'are yë'ë cato cayë, Cristopi ite sehuocohua'i ja're tsioni pa'iyë ayere. ³³ Jaje pa'iquëta'are pai ñape ëmë nëjore oiye pa'iji, i capë oiyeje pa'ye, cui'ne nomiopi ëjere io ëjaëre pare dahuëre ñaco pa'ijaco.

6

Mamajë Cui'ne Pëca Ja'quëohua'i Pa'iyë

¹ Mai Ëjaëre sehuocohua'i sëte mësarü ja'quëohua'i cuañeñere de'oye sehuojë yo'ojë pa'ijë'ë. Jaje yo'oye nuñere pa'ë. ² Moisés cuañese'ëpi ca nëose'e pacopi du'ru acopi caco ñeje: "Më'ë ja'quëre cui'ne më'ë ja'core oi ëjaohua'ire ñaqué pajë'ë, jai do'i quë'iohua'ire cuasaquë. ³ Jare yo'ouquëpi iye yejare ai tsoe sihuaquë de'oye pa'ija'quë api."

⁴ Cui'ne mësarujë ja'quëohua'ijë, mësarü mamajëre pëti ëaye ne huëoma'pë pa'ijë'ë. Coa ai jerepa tayoyese'e nu'ñejë ye'yajë ai de'huajë'ë, mai Ëjaë oi yëhuoye ayepi.

⁵ Jo'yaohua'i iye yeja mësarü ëjaohua'ire de'oye sehuocaijë'ë. Cristore necaiyeje pa'ye cuasajë. Ëjaohua'ire ñajë, ca'rajë nuñere papi yo'ojë necaijë'ë.

⁶ Johua'i mäsarute ña macase'e de'oye yo'oyeje pa'ye yo'oma'pë pa'ijë'e, coa ai jerepa si'a joyorepa de'oye cuasajë nejë'e, Diusu yëyeje pa'ye, Cristo jo'yaohua'i sëte. ⁷ Mai Èjaëre necaiyeje pa'ye de'oye cuasajë sihuajë pa'ire co'amaña de'oyerepa necaijë'e. ⁸ Tsoe mäsarupi asayë, pa'i ñapere johua'i yo'ose'leje pa'ye jo'yaohua'ire cui'ne jo'yaohua'i peocohua'ire Èjaëpi isi ja'ñe. ⁹ Èjaohua'ijë de'oye yo'ojë'e, mäsarute necaicohua'ire. Tutu cajë yo'oma'pë pa'ijë'e. De'hua cuasajë'e, mäsaru cui'ne jaohua'i te'e Èjaëni ma'tëmo aquëre payere, si'a yë'quë maca si'aohua'ire ñaquëni.

Sehuasicohua'i Joyopi Uihua Co'amaña

¹⁰ Yure cato Maija'quë do'ijë, i tutu jerepa pa'yena tsioni i ja're pa'ijë, tutu quë'iohua'i pa'ijë'e. ¹¹ Si'aye huati cosoyere, sañope quëco saojë'e, ocue pa'i macarepa pa'iyere cajë, Diusu uihua ja'ñe isise'epi. ¹² Mai cato uihuama'pë pa'iyë, pa'ini capë cui'ne tara quë'iohua'ini. Mai cato uihuayë, maire meñe cuañe tutu payere, huati cosoye tutu quë'iyere uihuayë, iye mu'seña nea huë'ña huati èjaohua'i quë'i cuañe tuture. Maija'quë tē'tepi sañope uihuayë, co'ayepi maina cacayere èsejë.

¹³ Jaje pa'ina, co'a mu'se ti'aëna, quëcoyere cajë Maija'quë mäsaru uihua'ja'caña isise'ena suñasicohua'ipi pa'ijë'e. Jaje pa'ijë quëcosi jeteyo'je ta'ima'cohua'irepa pa'ija'cohua'i. ¹⁴ Soldado uihua tēicare suñañeje pa'ye nuñere pare suñasicohua'ipi ocue pa'i macarepa pa'ijë'e, cui'neje soldado coti sai huë jëacaicore suñañeje pa'ye nuñerepa yo'oyere suñasicohua'ipi ocue pa'i macarepa pa'ijë'e. ¹⁵ Cui'ne Maija'quë coca jo'cua pa'iyepi ne de'huasicohua'i pa'ijë'e, soldado zapato suñase'leje pa'iohua'i. ¹⁶ Cui'ne mäsaru Maija'quëre pa'iji cuasayere mäsarute jëacai cua'arepa pajë'e, huati hua'jo ñaña toa quë'yepi daina, si'aye ne yayoja'core. ¹⁷ Cui'ne mäsaru huaso cuañose'ere quëna mapëje pa'io'ore pajë'e, siopë jëacaicore pajë'e cui'ne Maija'quë joyo hua'tiyore Maija'quë cocare isicohua'i pa'ijë'e. ¹⁸ Cui'ne Maija'quëre seña jeoma'pë si'anë ai sejë pa'ijë'e, Maija'quë joyo cayeja'a. Yo'o jujahuë cuasama'pë, ocue pa'i macarepa cui'ñasicohua'ipi pa'ijë si'aohua'ire Maija'quë tsecohua'ire seccaijë pa'ijë'e. ¹⁹ Cui'ne yë'ëreje seccaijë'e, Maija'quëpi yë'e ca ja'ñe isiquëna, caquë huaso coca yahuese'ere tiñarepa asa ti'añe, quëcoquë caja'quëre. ²⁰ Maija'quëpi yë'ëre, iye cocare quëacaijaquë caquë jëjo daosiquë a'ë, jare quëa do'ire, yure yë'ë co cuañosiquë pa'iyë. Seccaijë'e, yë'ë ca'rama'ë i coca quëacai ja'ñere.

²¹ Ti'quico Maija'quë do'iquë, mai oi'quëpi, jeoñe peoyerepa mai Èjaë co'amaña cocaiquëpi, si'aye quëasipi, yë'ë iño pa'iyë, cui'ne yë'ë yo'oquë pa'iyëje. ²² Jaje pa'ina, jëjo saoyë, mäsaru quë'rona ipi sani iño yëquë pa'iyere quëaquë, mäsarute jerepa yëjë de'oye yo'oja'cohua'ire nejaquë caquë.

²³ Diusu Maija'quëpi cui'ne Èjaë Jesucristopi Maija'quë do'ijëre jo'cua pa'iyë sa'ñe oiye isijaquë Maija'quë pa'iji cuasa do'ire. ²⁴ Cui'ne Maija'quëpi i oiye yeque ponama'quëpi de'oye ñacaijaquë si'aohua'i Jesucristore oicohua'ire.

FILIPENSES

Pablo Cosiquëpi Toyase'e

¹ Pablo cui'ne Timoteo Jesucristo jo'yapi toyayë, iye toya ja'hua si'a Maija'quë do'ijëna, Maija'quë acohua'ina Jesure cajë, tsiosicohua'ina ëjahua'ina, cui'ne co'amaña caracohua'ire coçacohua'ina, cajë toyayë, Filipos daripë pa'icohua'ina. ² Maija'quëpi cui'ne Èjaë Jesucristopi conì oi coa isiyepi de'oye jo'cua pa'lijë.

Pablopi Sehuosicohua'ire Secacaiye

³⁻⁵ Du'ru huëosi mu'sepi iye mu'sena, yë'ë ja're te'e de'o coca conì necai do'ire, yë'ë mësarute cuasaye ñape de'o'ji caquë pëpayë, Maija'quëna. Cui'ne ite se maca ai sihuaquë mësarute si'aohua'ire secacaiyë. ⁶ Jaje pa'ina, nuñerepa asayë, yë'ë, Maija'quë mësaruna de'o co'amaña ne huëosiquëpi jëoma'ë de'oyerepa ne saoja'quë api, Èjaë Jesucristo dai macaja'a. ⁷ Jaje pa'ina, mësarupi yë'ë ja're conì Maija'quë coa isiyere pa do'ire, mësarute ai oi jaje cuasaye nuñere pa'ë. Jaje pa'ina, mësarupi yë'ë joyore pa'i do'ire yë'ë ja're pa'iyë, yë'ëpi co sitore pa'ito panita'a Maija'quë huaso cocare co'aye cajëna, yë'ëpi ësequë sañope, iye nuñerepa coca'ë caquë ëjahua'i ña hue'ñana quëa hue'ñare. ⁸ Yë'ë mësarute, Jesucristo oiyepi ai oiyë. Ja oiyere Maija'quëpi ñaji.

⁹ Jaje pa'ina, mësarute Maija'quëre secacaiyë, mësarupi ai ta'ñe cuasacohua'ipi cui'ne si'aye asa ti'acohua'ipi ai jerepa paire oicohua'ipi, ¹⁰ cui'ne de'oyesele co'ejë yo'ojajë caquë. Jaje yo'ojë pa'ijë mësaru si'si peocohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. Pa'ijëna, Cristo dani mësarute sañope caye pasipi. ¹¹ Paquëna, mësarupi Jesucristo necai do'ipi nuñerepa yo'oyere quëis'eje pa'ye pa'ija'cohua'i a'ë, Maija'quëre de'oquëre pa'ni cajë sihua ja'ñere.

Cristo Api, Yë'ë Pa'iyë

¹² Yë'ë tëtto saise'epi de'o coca jerepa quëaye ponëpi. Jaje mësaru Maija'quë do'ijëpi iyere asajajë caquë quëayë. ¹³ Jaje pa'ina, si'aohua'i soldado pai ëjaë hu'e le pa'icohua'i cui'ne si'aohua'i yecohua'ije asayë, Cristore tui do'ire tseca cuañosiquë pa'iyë. ¹⁴ Jaje yë'ë tseca cuañosiquë pa'ina, ñajë sehuosicohua'ipi ai jerepa mai Èjaëna quëcojë Maija'quë cocare ti ca'raye peoyerepa yëjë quëayë.

¹⁵ Yecohua'ipi Cristo coca quëayë, yecohua'i quëayerë ëa ñajë pëijë, ai jerepa pa'iohua'i a'ë cuasajë. Jaje pa'iquëta'are yecohua'ipi de'oye cuasajë quëayë.

¹⁶ Jaje pa'iquëta'are yecohua'ipi nuñerepa quëama'pë iohua'i yëyere ti'añu'u cuasajë Cristo coca quëayë. Jaje yo'ojëna, yë'ëpi co sito pa'iquëpi ai co'a ju'ijaquë cajë. ¹⁷ Jaje pa'iquëta'are de'oye cuasajë paire oijë quëacohua'i cato asayë, yë'ë ñno pa'iyë, Maija'quë coca sañope cacohua'ire ca de'huaja'quëpi. ¹⁸ Jaje pa'ina, yë'ëre iquepi co'acquë'ni si'aye de'o'ji, Cristo cocare paire oijë quëatoje, panita'a oima'pë coa quëatoje, si'aye sihuayë.

¹⁹ Jaje pa'ina, Mësaru Maija'quëre secacai do'ipi, cui'ne Jesucristo joyo coçai do'ipi cosiquëpi huaso cuañosiquë pa'ija'quë a'ë cuasaquë sihuayë. ²⁰ Jaje pa'ina, yë'ë cato coa teyre ca jujani tome huesëma'ë pa'ija'quëpi cayë. Jaje pa'ina, yë'ë pa'iyë ña do'ire mësarupi Cristo ai jerepa pa'i api, cuasajajë caquë yo'okuë pa'iyë, yë'ë huajëquë pa'i maca cui'ne yë'ë ju'isi macaje. ²¹ Jaje pa'ina, yë'ë pa'ye a'ë, Cristo cui'ne ju'iñepi coa jerepa de'oyere se ti'añe a'ë.

²² Jaje pa'iquëta'are yë'ëpi capëre huajëquë pa'ini, Èjaë co'amañare yo'oye pa'iji. Jaje pa'ina, iquepi jerepa de'oquë'ni cuasayë, cui'ne de'oyesele pa'ina,

ñaquë. ²³ Jaje cayaye pa'ina, ¿iquepi jerepa de'oquë'ni, yë'ëre cuasaquëna jëaji, iti yo'o ja'ñe? Jaje pa'iquëta'are yë'ëre cato ai jerepa de'oji, juní sani Ëjaë ja're de'oye pa'iyepi. ²⁴ Jaje pa'iquëta'are, mësarute cato jerepa de'oji, yë'ëpi mësaru ja're ja yë'ta'ta huajëquë pa'iyepi. ²⁵ Jaje pa'ina, nuñerepa cuasayë, yë'ëpi mësaru ja're çoni peaye de'oji, mësaru Maija'quëre necaiquëre pare cuasayere se mëocasi'í caquë cui'ne Maija'quëre cuasajë ai jerepa sihua ja'ñere caquë. ²⁶ Jaje pa'ina, mësarupi yë'ëre huajëquë pa'ina, tñjupë ña cojë ai jerepa Ëjaë Jesucristo necaise'ere, ñajë sihuaja'cohua'í a'ë.

²⁷ Yë'ëpi mësarute sani ñaquëna, pa'iyeye pa'ye pa'ijë'ë, yë'ëpi so'ore pa'itoje, Cristo de'o coca cayeye pa'ye pa'ijë'ë. Jaje pa'ijëna, mësaru ocue pa'í macarepa tuyere, te'e cuasayena tsiosicohua'ípi, si'aohua'í te'e sañope, huaso cocare nejocayere ësejë uihuayere quëajëna, coca asaye yëyë. ²⁸ Mësarute sañope yo'ocohua'íni ne quëco cuañoma'pë pa'ijë'ë. Jaje pa'ina, mësaru quëcojë pa'iyepi tññarepa iñoji, jaohua'í ne huesë hue'ñana saiyere cui'ne mësarupi huaso cuañosicohua'í pa'iyena saiyere iñoji. Ja pa'iyeye cato Maija'quë isiye a'ë. ²⁹ Jaje pa'ina, Cristo do'ire huaso cuañofese'ë isiye papi, cui'ne Cristo do'ire, ai yo'o ja'ñeje isipi, mësarute. ³⁰ Yureta'a mësaru yë'ë jare çoni tsiosicohua'ípi te'ere uihuajë pa'iyë, yë'ë ja'ne uihuayere ñasicohua'ípi cui'ne yureje ja yë'ta'api yë'ë uihuaye asajë pa'iyë.

2

Cristo Jerepa Pa'í Pa'iyë, Jerepa Pa'í A'ë Cuasa Ma'ñe

¹ Jaje pa'ina, mësarupi jerepa yëjë neñere Cristo isiquëna, quëcosicohua'í pani, í oiyeppi ca yë'huaquëna, asacohua'í pani, Maija'quë joyopi mësaru ja're pa'ina, asacohua'í pani mësarupi paire teaye pa'iohua'ire pare ñajë ai oiyeere pacohua'í pani, ² mësaru pa'iyepi sihua ëaye necaiyë, yë'ëre, mësaru sa'ñe de'oye yo'ojë pa'iyepi, te'e oiyeppi, te'e joyopi yo'okuëna pa'iyepi, te'ere cuasajë nejë pa'iyepi. ³ Jaje pa'ina, mësaru cato mësaruse'e pa ja'ñere cajë neñë cuasayepi, panita'a jerepa pa'iohua'í a'ë cuasayepi yo'oma'pë pa'ijë'ë. Jaje yo'oma'pë ai jerepa pa'iyë cuasama'cohua'ípi, yecohua'íni mësarute jerepa de'ocohua'ire cuasajë ñajë pa'ijë'ë. ⁴ Cui'ne mësaru de'oye pa'iyese'e cuasajë yo'oma'pë pa'ijë'ë, yecohua'í de'oye pa'iyere cuasajë yo'ojë pa'ijë'ë.

⁵ Jaje pa'ina, Cristo cuasase'eje pa'ye cuasajë pa'ijë'ë, mësaruje. ⁶ Ñajë'ë, í pa'ise'ere Diusuje pa'ita'a, Diusu yë'ëje pasi'í caquë yo'oye papi. ⁷ Paquë coa ai jerepa yecohua'í co'amaña necaicohua'í maña pa'iyena ini paije pa'í maca de'opi si'aye Ëjaë pa'iyere se jeoni. ⁸ Jaje paije pa'í maca de'oni, jerepa pa'í a'ë cuasama'quëpi í de'oye sehuocai do'ire cruzu huajëya'ye pa'iona, jujíi. ⁹ Jaje pa'ina, Maija'quëpi ite si'aye jerepa pa'ire nequë cui'ne si'a mami jerepa pa'í mamire pare isipi, ite. ¹⁰ Jaje pa'ina, Jesús mamire asajë mat'mëmo pa'icohua'í cui'ne yeja pa'icohua'í cui'ne yeja huë'ehuë te'te pa'icohua'íje, si'aohua'í do're ja'ruja'cohua'í a'ë. ¹¹ Do're ja'runi si'a pa'í maña Ëjaëre papi caja'cohua'í a'ë, Jesucristore. Jare yo'ojë Maija'quëreje, de'oyerepa yo'o u'ni cajë iñoja'cohua'í a'ë.

¹² De'oji, Maija'quë do'ijë maña, yë'ë mësaru ja're pa'í yëhuoquëna, si'anë mësaru Jesús sehuoyeye paye de'oye sehuocaijë yo'ose'eje pa'ye cui'ne yureje ai yëjë yo'ojë'ë, yë'ëpi so'ore pa'itoje. Jaje pa'ina, mësaru huaso cuañosicohua'í pa'iyere iñojë, ca'rajë jerepa pa'iohua'í a'ë cuasama'pë nejë'ë. ¹³ Coa Maija'quë í yëyeje pa'ye mësaruna de'oye ne ëaye nëiñe neñepi yo'oyë. ¹⁴ Jaje pa'ina, ai yo'oyë cajë yahue a'ri coca maña sañope cama'pë, cui'ne sa'ñe pëti

coca cama'pë co'amaña nejë'ë. ¹⁵ Yecohua'ipi mësarute tayocohua'ire cui'ne co'aye yo'o do'i quë'iohua'ire ña'ne paja'cohua'ire. Jaje pa'ina, mësarupi Maija'quë mama'jerepa ti si'si te'ña peocohua'ipi iye yeja nea jopore papi ma'ñoco miacaiyeje pa'ye miañë, iye co'a pai cui'ne ti nuñe yo'oye peocohua'i jopopi. ¹⁶ Pa'iyë isi cocare, iohua'ire quëajë pa'i do'ipi. Jaje pa'ijëna, yë'ë Cristo dai mu'se sihuaja'quë a'ë, mësaruni ñaquë. Yë'ë mësarute quëaquë cu'i maca, coa teaye yo'orojaiñe pahue caquë. ¹⁷ Mësaru Maija'quëre pa'iji cuasajë coa isiyena yë'ëje cosi'i caquë yë'ë pa'iyepi ai yo'oquë ju'itoje de'oji. Jaje pa'ina, yë'ë mësaru ja're cõni sihuayë, ¹⁸ sihuacquëna, mësaruje yë'ë ja're cõni sihuaye pa'iji.

Timoteo Cui'ne Epafrodito

¹⁹ Ejaë Jesupi cõcaina, de'hue esa jëjo saosi'i, Timoteore. Mësaru pa'iyë asani yë'ëre co'ini quëaquëna, sihuaja'quëre cuasayë. ²⁰ Timoteoje pa'ire peoyë, yequëre. Yë'ë cuasayeje cuasaquë mësarute oi, mësaru de'oye pa'iyere caquë yo'oquëre. ²¹ Jaje pa'ina, yecohua'i cato iohua'i de'oye pa'iyese'le cuasajë yo'ocohua'ipi pa'iyë, mai Ejaë Jesucristo yëyere yo'oma'cohua'ipi. ²² Jaje pa'iquëta'are tsoe mësarupi ñahuë, Timoteo yë'ë Maija'quë coca quëa maca, mamaquë pëca ja'quëre cõcayeye pa'ye yo'oquëna. ²³ Jaje pa'ina, yë'ë yo'o ja'ñere du'ru se asani, ja maca esa jëjo saosi'i, mësarute ñaja'quëre. ²⁴ Mai Ejaëpi cõcaina, yë'ëje mësarute de'hue esa sani ñaja'quë a'ë, cuasayë.

²⁵ Cui'ne yeqe ai jerepa de'oji, cuasahuë, Maija'quë do'iquë Epafroditoni jëjo saoyepi. Yë'ë ja're co'amaña nequëni yë'ë ja're te'le sañope yo'oquëni, mësaru yë'ëre cõcayaja'quëre cajë jëjo daosiquëni cui'naëni jëjo saojaja'quë a'ë, cuasayë. ²⁶ Cui'ne ije mësarute si'aohua'ire ña'ne yëji, ai co'a ju'i pa'iji, ju'iji asacohua'ini ña huasosi'i caquë. ²⁷ Ju'ire paquëna, asahuë, mësaru. Tirepa juni huesëra'pi, Maija'quëpi teaye ai yo'oquëna, oi jupupi. Ise'ere cuasaquë yo'oye papi, yë'ë cosiquë ai yo'oquëpi ai jerepa oima'quëni caquë, jaje yo'opi. ²⁸ Jaje pa'ina, jaëni esa jëjo saoyë, mësarupi tujupë huajëquëre ñajë sihuajëna, yë'ëje oima'ë pasi'i caquë. ²⁹ Sihuajë ite pëpajë'ë, mai Ejaë do'ire. Jaje cui'ne si'anë yecohua'ireje sihuajë oijë de'oye yo'ojë'ë, ije pa'iohua'ire. ³⁰ Jaje pa'ina, mësaru yë'ëre necani ti'añe peoyere necasi'i caquë yo'oquë ti jutira'pi, Cristo co'amañare necai do'ire.

3

Nuñerepa Pa'iyë

¹ Yure cato Maija'quë do'ijë, mai Ejaëni sihuajë pa'ijë'ë, yë'ë ja'në mësarute toyase'ere toya cõtoje, josa te'ere toyaye nëiñe paji, coa ai jerepa ja cato mësarute de'oye ocue pa'i maca pa'iyere cõcayë a'ë cuasaquë toyayë. ² De'hua ñajë pa'ijë'ë, jo'ya yayje pa'iohua'ire, co'aye yo'ocohua'ire, ca'ni tëacohua'ire. ³ Jaje pa'ina, mai joñoapi Maija'quëre sejë, cui'ne Cristo Jesús acohua'i pa'iyere sihuacohua'ipi nuñerepa ca'ni tëase'ejë pa'iohua'irepa pa'iyë, capë neñepi ti'añe a'ë cuasama'cohua'ipi. ⁴ Yecohua'i capë nese'ena quëcojë pa'iyë ai jerepa yë'ë cato quëcoquë pa'iyë paquëta'a. Jana quëcoma'ë pa'iyë, ñajë'ë.

⁵ Yë'ë cato ocho mu'seña cõasiquë pa'i maca cuiri ca'nihuë tëa cuañohuë. Jaje pa'ina, judío paire pa'ë, Benjamín, tëcapë aquë a'ë, hebreo pai mamaquë a'ë, judío pai cuañeñepi yë'ëre fariseore hue'yosiquë paë'ë. ⁶ Jaje pa'ipi Jesure sehuocohua'ire coyere ësequë ai josa yo'oquëpi, si'aye cuañese'le cayë de'oye sehuoquëpi, yecohua'i mañaje ti sañope tayoquë api ca ti'añe peoquërepa

pa'ë. ⁷ Jaje pa'iquëta'are Cristo do'ipi yure cato ti do'i peoye ñañë, ja'në yë'ë itire pa'ë cuasase'ere. ⁸ Jaje pa'ina, yë'ë Ëjaë Jesucristo pa'iyere jerepa pa'yere asaquë çoni ñato, jerepa do'i peoye pa'iji. Jaje pa'ina, Cristoni jerepa ja'ye tsioni pasi'i caquë si'aye coa co'aye ñañë, nejose'eje pa'ye. ⁹ Jaje pa'ina, yureta'a cuañese'e cayere yo'oquë nuñerepa pa'iquë pasi'i caquë yo'oma'ë pa'iyë. Coa ai jerepa Cristore ire pare cuasacohua'ire Maija'quë nuñerepa pa'iyë isiyere pasi'i caquë pa'iyë. ¹⁰ Yë'ë cato Cristo pa'iyere asa tì'añere yë'yë, ì ju'isiquëpi huëisi tutupi yë'ëni pa'ina, asayere yë'yë. Cui'ne ì ai yo'ose'e ayere yo'oye yë'yë. Ije pa'i pa'iyere yë'yë, paire oi ju'ise'ena tì'aquë. ¹¹ Pai ju'isicohua'i huëni pa'iyere tì'asi'i caquë yo'oyë.

Tì'añu'u, Cajë Yo'oye

¹² De'oquërepa pa'iyë si'aye tì'ama'quëpi tì'asi'i caquë yo'oyë jare pajaquë caquë Cristo Jesupi yë'ëre du'ru tì'ani paquëpi. ¹³ Yë'ë cato Maija'quë do'ijë, ja pa'iyë ja yë'ta'a tì'ama'quë a'ë, tì'asi'i caquë yo'oquëta'a. Jaje pa'ina, tì'asi'i caquë jeteyo'je nëañere huañeyei jeto iti seña hue'ña pa'iyere tutu yo'oyë. ¹⁴ Yo'oquë Cristo Jesús ja're tsioni pa'i do'ire Diosu ma'tëmopi soi hue'ñana ì coa isiyere paja'quëpi yo'oyë.

¹⁵ Si'aohua'i Maija'quë pa'iji cuasayena ai de'osicohua'i cato jaje cuasaye pa'iji. Mësarupi te'e cuasama'pë yequere a'ri maña tñe cuasaye pa'ito Maija'quëpi ñño sëtjoa'quë. ¹⁶ Jaje pa'iquëta'are te'e cuasayepi te'e nëñepi pañu'u mai tì'ase'e cato.

¹⁷ Maija'quë do'ijë, yë'ë yo'o ñnose'ere pe'tejë'ë. Cui'ne ñajë'ë, yëquë mësarute ye'yase'eje pa'iyere pa'icohua'ireje.

¹⁸ De'huarepa mësarute cayë: Cristo cruz jucacaise'ere sañope cacohua'i jai pai pa'iyë caquë. Yureje ja yë'ta'api co mea maña se oni toquë cayë: ¹⁹ Jaohua'i cato coa nejo cuañajocohua'ipi pa'iyë. Iohua'i diusu cato ëtapë a'ë, cui'ne iohua'ire huajëya'ye nëti'ñe pa'yere yo'ojë jerepa pa'iohua'i a'ë cuasacohua'ipi, iye yeja co'amañase'e cuasacohua'i a'ë. ²⁰ Jaje pa'iquëta'are mai cato ma'tëmo pai a'ë. Jaje pa'ina, utejë pa'iyë, ma'tëmopi Cristo Jesús maire huasoquë daija'quë api cajë. ²¹ Ipi mai capë ju'ico pa'isicore ì capë de'ocore paje pa'iore necaija'quë api, si'aye meñe quëco tutupi.

4

Si'anë Sihujë Pa'ijë'ë, Mai Ëjaëni Cuasajë.

¹ De'oji, Maija'quë do'ijë maña. Yë'ë yëcohua'i, yë'ë oicohua'i, yë'ë ña ëa ju'icohua'i mësarü a'ë, yë'ë sihuaye, cui'ne yë'ë isi cuañoja'a maroje pa'iohua'i. Jaje pa'iyë sëte ocue pa'i macarepa mai Ëjaëre tuijë pa'ijë'ë.

² Evodiare cui'ne Síntiquere señë, sa'ñe yo'ojë cayere jeoni mai Ëjaë tsecohua'i sëte te'e de'oye cuasajë pa'ijajë caquë. ³ Jaje pa'ina, më'ëre señë, yë'ë yo'oyeje pa'yere nequë pa'iquëna, më'ëpi jaohua'ire Maija'quë do'ijëre çocaijaquë caquë. Huaso coca yë'ë quëaquëna, jaohua'i yë'ëre de'oyerepa çocaisicohua'i a'ë, Clemente ja're çoni, cui'ne yecohua'i yë'ëre çocacohua'i ja're çoni. Jaje pa'ina, iohua'i mami ti pa'i toya pëpëre pana toyase'epi pa'iji.

⁴ Si'anë mai Ëjaëni sihuajë'ë. Tijupë cayë, sihuajë'ë, ìni. ⁵ Jaje pa'ina, si'aohua'i mësarute de'o paire pa'ë cajë ñajajë mësarupi quëcojë de'oye yo'ocohua'i pa'ijë'ë. Mai Ëjaë ja'yere pa'iji.

⁶ Si'aye tëtto saitoje co'a ju'ijë oima'pë pa'ijë'ë. Coa ai jerepa Maija'quëni seje de'oji cajë pëpajë si'aye mësarü yëyere ñnojë'ë, Maija'quëna, ite se maca.

⁷ Jaje yo'ojëna, Maija'quëpi mësarute ì jo'cua de'oye pa'iyere isija'quë api, mai

asa tì'añe peoyere pare. Isina, iye jo'cua de'oye pa'iyepi mësaru joñoa cui'ne mësaru cuasajë pa'ie de'oye ñacasipi, Cristo Jesús do'ipi.

De'oyese'e Cuasajë'e

⁸ Tëjijerepa cayë, mësarute. Maija'quë do'ijë, nuñere pare cuasajë'e, yecohua'ipi Ëjaëre ñajëna pa'iyere, itire pare de'oyere pare sihuajë ñañere, dëoye ca cuañoñere. Si'aye de'oyere cuasajë'e, yecohua'ì sihuajë de'oye cacaiyere.

⁹ Jaje pa'ina, yë'ë ye'yase'ere, yë'ë mësarute quëase'ere, yë'ë caquëna, asase'ere cui'ne yë'ë yo'oquëna, ñase'ere jare yo'ojë'e. Jaje yo'ojëna, Diusu jo'cua de'oye pa'ie isiquëpi mësaru ja're conì pasipi.

Filipense Acohua'ipi Pablöre Cöcaiye

¹⁰ Ai sihuayë, mai Ëjaëre, mësaru yë'ëre cuasa huëo çose'ere caquë. Cama'ë pa'iyë, yë'ëre huañëyesicohua'ipi, cuasa huëohuë caquë. Yë'ë cato cayë, yo'o tì'añepi peoquëna, cöcaiye yëjëta'a pasicohua'ipi cöcai huëohuë caquë.

¹¹ Cama'ë pa'iyë, co'amañapi peoquëna, pa'iyë caquë. Yë'ë cato yë'ë payere sihuaquë pa'iyere ye'yesiquë a'ë. ¹² Co'amaña peoquëna, pa'iyere jaiye co'amaña payere timësiquë pa'iyere, ai ëa ju'ñere, tëto saise'erepa payere, cui'ne peoquëna pa'iyere, coa si'aye tëto sai ye'yesiquë a'ë. ¹³ Jaje pa'ina, coa si'aye quëcoquë ne tì'añe payë, Cristo tutupi cöcaina. ¹⁴ Jaje pa'iquëta'are mësarupi de'oye yo'ojë yë'ëre cöcaë'e, ai yo'oquëna, mësaru co'amañapi.

¹⁵ Macedoniapi du'ru macarepa huaso coca quëa huëoquë sai maca mësaru Filipos acohua'ipi yë'ëre cöcaë'e, mësaru isiyepi. Yequë huë'ña sehuocohua'ì cato cöcaiye pañuë. Tsoe mësarupi asayë, ja yo'ose'e. ¹⁶ Ja yë'ta'a yë'ë Tesalónicare pa'ina, mësaru cayaye jëjo saohuë, curiquë, yë'ëre jopo caraye cöcai ja'ñere. ¹⁷ Coa mësaru isijëna, payese'e co'ema'ë pa'iyë. Coa ai jerepa mësaruje itì cöcaiye ayepi nese'ere, quëise'ejë pa'yere pajajë caquë co'ecaiyë.

¹⁸ Si'aye imahuë, mësaru isiye. Caraye peoji, yure ai payë. Mësaru Epafrodito ja're jëjo daose'ena conì jerepa payë. Mësaru jëjo daose'e, cato huëo së ma'ñare Maija'quëna coa isiyejë pa'ye a'ë, ai yo'ojë ite isiyejë pa'ye a'ë, Maija'quë sihuaquë ñañe a'ë. ¹⁹ Yë'ë Diusupi mësarute si'aye caraye isija'quë api, Cristo Jesús do'ipi. I jaiye de'oyere pare payejë pa'ye isisipi. ²⁰ Je'nëna de'oquëre pani Diusu. Maija'quërepa cañu'u, ite. Jaje pa'ijaquë.

Pëpa Tëjije

²¹ Si'aohua'ire pëpacajë'e, Jesucristo do'ipi Maija'quë tsecohua'ì de'osicohua'ire. Cui'ne ñño yë'ë ja're pa'icohua'ijë Maija'quë do'ijë mësarute pëpa saoyë. ²² Si'aohua'ì ñño pa'icohua'ì Maija'quëre pacacacohua'ipi cui'ne romano pa'i ëjaë huë'e acohua'ijë jaohua'ipi airepa cajë pëpa saoyë, mësarute.

²³ Mai Ëjaë Jesucristopi si'aohua'ire mësarute de'oye ñacaija'quë. Jaje pa'ija'quë.

COLOSENSES

Pëpayë

1 Yë'ë Pablopi Maija'quë yëyepi Jesucristo jëjo saoquë de'osiquëpi, Maija'quë do'iquë Timoteo ja're conì, 2 iye toya ja'hua Cristore asa do'ire Maija'quë do'ijëpi Colosas daripë pa'icohua'ina, Maija'quë tsecohua'ina sehuosicohua'ina cajë toyayë. Maija'quë mësarute oi ì coa isiyepi jo'cua de'oye pa'ijë'ë.

Sehuosicohua'ire Pablo Secacaiye

3 Si'anë mësaruni cajë secacaiyë, Maija'quëna, Jesucristo pëca ja'quëna de'oji cajë. 4 Mësaruni Jesucristore pa'ire paji cuasajë pa'icohua'ipi. Si'aohua'ire Maija'quë tsecohua'ire oijë pa'iyere quëajëna, asa do'ire pajë señë. 5 Jaje mësaruni cato yo'oyë, mësarute caquë de'huacaise'e ma'tëmure pa'iji cajë ute do'ipi. Iye uteye mësaruni tì'ahuë, nuñerepa huaso cocare quëajëna, asasi do'ipi. 6 Mësarute quëajëna, asasi cocapi ai de'oco si'a hue'ña quëiona, téayë. Mësaruni Maija'quë oiyere asani iye oiyere nuñere pa'ë cajë asasi maca mësarute yo'ose'eje pa'ye yequë pa'ireje yo'oji. 7 Iye cocare pare mësarute yëquë oiquë Epafraspi ye'yapi, yëquë ja're co'amaña nesiquëpi cui'ne mësaruni Cristore necaiquëre pare ñaquëpi. 8 Ja'ëpi dani yëquëre quëapi, mësaruni pa'iyere cui'ne mësaruni joñoapi sa'ñe oijë pa'iyere.

9 Mësaruni pa'iyere quëajëna, asasi maca acohua'ipi, mësaruni jëoma'pë Maija'quëre secacaiyë, ìpi si'aye ì yëye, joyo pa'iyere ta'ñe asaye isiquëna asajë pa'ijajë cajë. 10 Jaje asa tì'acohua'ì pa'ijë yureta'a si'aye de'o co'amañase'e quëñeje pa'ye yo'ojë, Èjaë tsecohua'ì sëtë ì sihuaquë ñañere yo'ojë, cui'ne ai jerepa Maija'quë pa'iyere asa tì'ajë pa'ijë'ë cajë. 11 Jaje pa'ina, cui'ne señë, ìte, mësarute ì de'o tuture papi tutu quë'iohua'ire necaijaquë cajë. Jaje necaina, tutu ìsi cuañosicohua'ì pa'ijë, yo'o jujaye peoyerepa dahuëre yo'ojë sihuajë si'aye quëco tì'ajajë cajë. 12 Jaje quëco tì'acohua'ì pa'ijë yureta'a Maija'quëre sihuajë pëpaja'cohua'ì a'ë, ì tsecohua'ire ìsi co'amaña ayere conì mia hue'ñare pana paja'cohua'ire ne de'huasiquëre. 13-14 Maija'quëpi maire, nea hue'ñapi jo'yaohua'ire pacohua'ini etoni mai tayose'ere tsie do'ipi sa' de'huacani ì oiquërepa ì mamaquë cuañe te'tena ñopi.

Cristo Jucacaisi Do'ipi, Maija'quë Cajeohua'ì Pa'iyere

15 Maija'quë ña cuañoma'quëpi ì mamaquëja'a tìña ña cuañoque daji'i. Ì mamaquë cato si'aye peo'në aquëre papi. 16 Ja'ë ja're conì Maija'quë si'aye iye yeja pa'iyere cui'ne ma'tëmure pa'iyere de'huapi, mai ña tì'a ma'ñe, cui'ne mai ñañe de'huapi. Jaje cui'ne si'aye cuañeñere, meñe cuañe tutu payere, èjaë pa'iyere, jo'ya ne tutu payere Cristo ja're conì de'huapi, ì tse pa'ì ja'ñere. 17 Jaje pa'ina, Cristo cato si'a co'amaña peo'në du'ru pa'isiquë api. Jaje pa'ipi ìpi ñacaina, ì tutupi si'aye de'oye ìti pa'ì macare pa'iji. 18 Cui'ne yequeje Cristo cato sehuosicohua'ì siopë api. Jaje pa'ina, sehuosicohua'ire pa'iyere isiquëpi du'ru pa'iquëre papi si'aye du'ruja'a pasi'ì caquë ju'ñeje juni hue'ji'i. 19 Jaje pa'ina, Maija'quëpi sihua'ipi, si'aye ì pa'iyepi Cristore pa'ina. 20 Jaje pa'ina, Maija'quë Cristo do'ija'a si'a iye yeja pa'icohua'ire cajeohua'ì de'osi'ì cuasapi, ma'tëmure acohua'ijë pa'iohua'ire, cuasaquë Cristo cruz ju'ì do'ija'a cajeohua'ire de'huapi.

21 Ja'në mësaruni joñoapi co'aye cuasajë yo'o do'ire Maija'quë sañope yo'ocohua'ipi tìohua'ì pa'ë, pa'isicohua'ipi. Yure cato Maija'quë cajeohua'ì

de'ohuë, ²² Cristo ai yo'oquë jucacaisi do'ipi. Iye cato yo'opi mësarupi i ña hue'ñare pana ina isicohua'ipi ti si'si te'ña peocohua'ipi pa'ijëna, pasi'ï caquë. ²³ Ja ñaquë payere t'iañere cajë mai utejë pa'iyere, huaso coca mësaru asase'ere ti hua saima'pë, Maija'quë pa'ire paji cuasayere ocue pa'i macarepa cuasajë tuiye pa'iji. Iye cocare si'a hue'ña quëacaiyë, yë'ë Pabloje jare quëacaiquë pa'iyë.

Pablo Sehuosicohua'ire Necaiye

²⁴ Cristo i capë acohua'ire oi ai yo'ose'e carayere, yë'ë capëpi mësaruni caquë ai yo'oquë ne saocai yure cato ai sihuayë. ²⁵ Jaje pa'ina, Maija'quëpi yë'ëre sehuosicohua'ire necaija'quëre nepi. Neina, i cuañe nëose'eje pa'ye mësaru de'oye pa'i ja'ñere caquë si'aye i coca quëacaiquë pa'iyë. ²⁶ Jaje pa'ina, tsoe hue'ña ometëcana yahuese'e pai asa ma'ñe pa'ise'ere yureta'a i tsecohua'ina ñnose'ere jare quëayë. ²⁷ Maija'quëpi yë judío pai peocohua'ina, iye pai asa ma'ñe yahuese'ere de'oyere pare ñopi. Ja cato Cristopi mësaruni pa'iyë a'ë. Jaë api, mësaru utejë pa'iquë de'oquërepa.

²⁸ Yëquëpi Cristo ayere quëayë. Si'aohua'ire de'oyerepa asa t'iajajë cajë ye'yajë cui'ne yëhuoyë. Jaje yo'ojëna, Cristona tsiosicohua'ipi de'oyerepa pai ñape ai de'osicohua'ipa'ijajë cajë. ²⁹ Jare caquë yë'ë, si'a tuturepa yo'oquë neñë, Cristo cuañe tutu yë'ëre isiyepi.

2

¹ Yë'ë cato yëyë, mësarupi yë'ë mësarute caquë jëayerepa yo'oyere cui'ne Laodicea acohua'ire caquë yo'oyere cui'ne si'ahua'ire yë'ëre ñama'cohua'ire caquë yo'oyere asayere. ² Jaje pa'ina, mësarupi cui'ne jaohua'ipi çoni joñoa quëcoyere pajajë caquë yo'oyë, sa'ñe oiyena tsiosicohua'ipi pa'iji cuasacohua'ipi. Diusu pa'iyë cui'ne Jesucristo pa'iyë yahuese'ere asa t'iajajë caquë yo'oyë. ³ Jaë api, si'aye ta'ñe cuasaye, cui'ne asa t'iañe paquërepa. ⁴ Jaje cayë, mësarute, asa ëaye ta'ñe ca cocapi yecohua'ije cosojë nema'pë pa'ijajë caquë. ⁵ Jaje pa'ina, yë'ëpi mësaru ja're çoni pa'ima'ë panije, mësaru ja're çoni pa'iyë, yë'ë joyopi. Jaje pa'ina, sihuayë ñañë, mësaru, cui'na hue'ña yo'oma'pë pa'iyena Cristo pa'iji cuasayere ocue pa'i macarepa pa'iyere.

Cristo Ja're Huajë Pa'iyë

⁶ Ejaë Jesucristore mësaru yëjë pa'iji cuasajë sehuose'eje pa'ye cui'ne ina tsiosicohua'ipi pa'iji cuasajë pa'ijë'ë. ⁷ Ina jëayerepa, pa'ire paji cuasayepi tsita mesicohua'ipi ocue pa'i macarepa i ja're pa'ijë'ë. Mësaru ye'yese'eje pa'ye Maija'quëre si'anë de'oji cajë pëpajë pa'ijë'ë.

⁸ De'hua ñajë'ë, yo'ojë jo'ya ne cuañone, aihua'i ye'yase'ena, pai cuasayena, iye yeja pai yo'oyena. Ja cato cosoye a'ë, cui'ne do'i peoye a'ë. Ja cato Cristo yo'o ma'ñe a'ë.

⁹ Ñajë'ë, si'aye, Maija'quë ayepi Cristoni pa'iji. ¹⁰ Jaje pa'ina, mësaru Maija'quë pa'iyepi t'imesicohua'i carajaima'cohua'ipi pa'iyë, Cristona tsioni pa'i do'ire. Jaë cato si'aye mëne Ejaë api. Cui'ne si'aye mëne cuañequë api. ¹¹ Cui'ne i ja're mësaru tsioni pa'i do'ire, noni tsi'nëna co'acohua'i pa'iyere huaso cuañohuë, cui'ri ca'ni tēayeje pa'ye mësarute yo'oquëna. Pai jëñapi capëna tēayeje pa'yepi neñe papi, mësarute. ¹² Cui'ne mësarupi Maija'quë tutupi ju'isiquëre huëopi cuasajë sehuo do'ire mësaru oco do' cuañë maca Cristo ja're ta cuañohuë. Ta cuañosicohua'ipi cui'ne i ja're çoni huëo cuañohuë, ju'isicohua'ipi. ¹³ Ja'në mësaru tayo yo'ocohua'ipi, cui'ne ca'ni tēa cuañoma'cohua'ipi joñoa ju'isicohua'i paë'ë. Pa'ijëna, Maija'quëpi Cristo

do'ija'a mäsarute i ja're cöni pa'iyee necaji'i. Necai si'aye tayo yo'ose'ere sai de'huacaji'i, Cristo do'ipi. ¹⁴ Mai co'aye yo'o do'ire, jare maipi sañe pa'ise'ere Maija'quëpi cruzuna que jeopi, maire sañope toya nëose'ere peo hue'ñarepa nejoquë. ¹⁵ Jaje yo'oquë Cristo cruzna ju'ise'epi si'aye ëja pa'ise'ere cui'ne maire meñe cuañecohua'i tutu pa'ise'ere meñe quëco huesëpi, si'ahua'i ña hue'ñare pana.

Ma'tëmo Co'amañare Co'ejë'ë

¹⁶ Jaje pa'iyee sëte yecohua'ije mäsarute nuñe yo'oma'cohua'i a'ë, cama'pë pa'ijajë mäsaru aiñere, panita'a ucuyere panita'a fiesta mu'señare, ñañëja'a së'ayere, panita'a pëa huajë mu'se ayere. ¹⁷ Si'aye iye cato, itirepa dai ja'ñe pa'ina, pai to'ouje pa'ye a'ë. Ja itirepa cato Cristo a'ë. ¹⁸ Jaje pa'ina, de'hua ñajë'ë, mäsarute isija'a co'amañare nejocajë teaye pa'iohua'i ña cuañocohua'ipi cui'ne huiñaohua'ire secohua'ipi, mäsarupi iohua'i yo'oyena ñajë sehuojëna. Jaohua'i cato ti iohua'ije ña ma'ñere cui'ne paise'e huëojë cuasayere yëcohua'i a'ë, jerepa pa'iohua'i a'ë cuasacohua'ipi. ¹⁹ Jaohua'i cato Maija'quë cuasa nëose'eye pa'ye yo'oquë pai ñape te'ña te'e capëna tsioquë, acoquë ai de'huacquë Cristona, iti siopëna tsioma'cohua'ipi yo'oyë.

²⁰ Mäsaru Cristo ja're ju'isicohua'i a'ë. Jaje pa'ina, iye yeja cuañe tutupi cuañequëna, pa'iyee pañë, mäsaru. ¿Jaje pa'quëta'are mäsaru me yo'ojë ja yë'ta'a iye yeja pai yo'ojë pa'iyere pa'ijë, ²¹ iye yo'oma'pë, aiñe pajë'ë, iye, cui'ne iyere tseama'ë, më'ë jëtëpi caye'ni? ²² Si'aye jaje caye cato, pai cuañejë ye'yaye a'ë, si'aye ja co'amaña cato iti yo'o macana cara ja'ñe a'ë. ²³ Nuñerepa cayë, ja teaye pa'iohua'i pa'ijë cui'ne capë ai jëaye cuañejë yo'oye ai ta'ñe yo'oyerepa ña cuañoji, Maija'quëre ti'añu'u cajë yo'oye. Jaje pa'iquëta'are mai capë yëyere sañope yo'oyere coçai ma'ñe a'ë.

3

¹ Mäsaru Cristo ja're huëisicohua'i sëte ma'tëmo co'amañare co'ejë'ë, Maija'quë ëja të'huire Cristo ñu'i hue'ña ayere. ² Ma'tëmo ayere ai yëjë pa'ijë'ë, iye yeja co'amañare cuasama'pë. ³ Mäsaru cato, tsoe Cristo ja're cöni ju'isicohua'i a'ë. Jaje pa'ina, mäsaru pa'iyee yure Cristo ja're Maija'quëna yahuese'epi pa'iji. ⁴ Jaje pa'ina, Cristo mäsaru pa'iyepi ñai co maca mäsaruje i de'oyere pare timësicohua'ipi ñaija'cohua'i a'ë, i ja're cöni.

Tsoe Pa'iyee Cui'ne Huajëye Pa'iyee

⁵ Jaje pa'iyee sëte si'aye mäsaru iye yeja aye yëyere ne huea saojë'ë: yequë nomiore, panita'a yequë ëmëere yo'oyere, ëa ña huesëyere, si'sire yëyere, co'amaña ai ts'i'so timëne cuasayere. Ja cato de'huasi diusure señeje pa'ye a'ë. ⁶ Jaje yo'ocohua'ire Maija'quë pëi nejofëpi daija'coa, ite de'oye sehuoçaima'cohua'ire.

⁷ Ja'në mäsaruje jare yo'ojë pa'ahuë'ë. ⁸ Jaje pa'iquëta'are yure mäsarupi si'aye iyere jeocojë'ë, pëtire, ëa ña huesëyere, co'ayere yecohua'ire tea ju'ijë tutu cayere, cui'ne mäsaru yë'opopi si'si coca cayere. ⁹ Ja'në pa'ise'ere jesisicohua'i sëte, yure yecohua'ire cosoye pajë'ë. ¹⁰ Huajë pa'iyena, suñasicohua'ire ja pa'iyepi si'a mu'señapi ponaquë saiji, maire de'huasiquëje pa'iohua'i pa'iyena ite de'oyerepa asa ti'a macaja'a, yo'o tëjiyere caquë.

¹¹ Jaje pa'ina, huajë pa'iyee pacohua'ire cato peoji, griego pai a'ë, judío pai a'ë, caye peoyë, ca'ni téacohua'i, tëama'cohua'i, jo'yaohua'i cui'ne jo'ya ne cuañoma'cohua'i. Coa si'a pai te'e pai pa'iyë, Cristo tsecohua'i, ipi si'aohua'ire pa'i do'ire. ¹² Maija'quëpi mäsarute ai oi sahuani i pai pa'ijajë caquë soipi. Jaje pa'iyee sëte paire teaye ñani oi yena, de'oye necaiyere pana, ai jerepa pa'iyë

cuasama'cohua'i pa'iyena, a'jicohua'i pa'iyena, cui'ne yo'o jujama'cohua'i pa'iyena, suñasicohua'irepa pa'ijë'ë. ¹³ Co'aji, quëco jujahuë caye peoyerepa. Sa'ñe de'oye yo'ojë pa'ijë'ë. Cajeipi sa'ñope yo'ose'e paquë pa'ito, i co'aye yo'ose'ere oni yejejë'ë, Èjaërepa mësarute oi sai de'huacaise'ejë pa'ye. ¹⁴ Paire oiyena suñasicohua'irepa pa'ijë'ë, ja oiyepi de'oyerepa. Te'ije pa'iohua'i tsioni pa'iyë pa'iji. ¹⁵ Jaje pa'ina, mësarute, Maija'quë jo'cua de'oye pa'iyepi, mësaru jo'ña de'oye cuajaquë caquë Maija'quëpi soini te'e capë acohua'ire nepi. Jare de'oji cajë pëpajë pa'ijë'ë.

¹⁶ Jaje pa'ina, si'anë Cristo cocapi mësaru joyo timëse'erepa pa'ijaquë. Pa'ina, yecohua'ire ye'yajë cui'ne yëhuojë'ë, ta'ñe pa'i cocare papi. Mësaru joyore papi i necaise'ere pëpajë sihuajë jëjëjë'ë, tsoe toyase'epi, yure toyase'epi cui'ne joyo etayepi. ¹⁷ Cui'ne coa si'aye mësaru caye panita'a yo'oye pa'ito, mai Èjaë Jesucristore necaiyë cuasajë Jesús do'ija'a Maija'quëre de'oji cajë pëpajë'ë.

Huejasicohua'i Pa'iyë

¹⁸ Nëjhua'i mësaru ëjëohua'ire ëjaohua'ire cuasajë de'oye yo'ojë pa'ijë'ë, ja'ë, Cristore sehuosi nomiohua'i yo'ojë pa'iyë. ¹⁹ Cui'ne mësaru ëjëohua'ijë mësaru nëjhua'ire oijë pajë'ë, co'arepa jëaye tutu caye peoyerepa. ²⁰ Mamajë mësaruje si'aye mësaru ja'quëohua'i caye de'oye sehuocaijë'ë, ja'ë, Maija'quë sihuaquë ña'ñe. ²¹ Ja'quëohua'i mësaruje mësaru mamajëre de'oye oijë ye'yajë'ë, jerepa de'oye yo'oye yëja'cohua'ire, tea ju'liñeje yo'ojëna, co'a de'ojë. ²² Èjaohua'ire pacohua'i, jo'yaohua'i maña mësaruje mësaru ëjaohua'ire de'oye sehuocaijë nejë'ë. Iohua'i ña macase'e iohua'ini de'oye iñoñu'u cajë yo'oma'pë. Coa ai jerepa nuñerepa cuasa joyopi ëjaëre pare pa do'ire yo'ojë'ë. ²³ Jaje pa'ina, pa'ini necaiyë cuasaye peoyerepa co'amaña nejë'ë sihuajë, Èjaë Jesure necaiyeje pa'ye cuasajë. ²⁴ Jaje pa'ina, mësaru nuñerepa Èjaëni Cristore necaisi do'ire, i mësarute i paye ayere isija'quë api, nesi do'ire. Jare mësaru tsoe asajë yo'oyë. ²⁵ Jaje pa'iquëta'are, co'aye yo'oque'ë cato, jare i co'aye yo'ose'ejë pa'ye sai cuañoja'quë api. Jaje pa'ina, Maija'quëre cato peoji iquëse'ere de'oye yo'ocasi'i cayeje.

4

¹ Mësaruje ëjaohua'i, ma'tëmöre mësaru yo'ose'e caja'quëre mësaru Èjaëre pare paye sête jare cuasajë mësarute necaicohua'ire de'oye nuñerepa yo'ojë'ë.

² Sëtasicohua'ipi pa'ijë si'anëpi Maija'quëre sejë de'oji cajë ite pëpajë pa'ijë'ë. ³ Cui'ne yëquëreje seccaijë'ë, mai Èjaëpi i coca quëaja'a sa'ro hui'yocaijaquëre, yahuesi cocare Cristo ayere cajë quëaja'quëre, ja cocare yë'ë quëaquë pa'i do'ire tse'a cuañosiquë pa'iquë. ⁴ Sejë'ë, cui'ne yë'ë i coca quëa maca tñarepa asaye quëa ja'ñere.

⁵ Sehuoma'cohua'i ja're pa'ini ñare pajë pa'ijë'ë, si'anë de'oyese'e yo'ojë. ⁶ Jaje pa'ina, mësaru coca cayepi saija'iñeje pa'ye de'oyerepa pa'ijaquë cui'ne iohua'i sení asañu'u cajë señere. Pa'i ñapere de'oyerepa quëajë sehuocaicohua'i pa'ijë'ë.

Pëpa Tëjiye

⁷ Yëquë oiquërepa Tíquico nuñerepa Maija'quë do'iquëpi, yë'ë ja're de'oyerepa mai Èjaë co'amaña necaiquëpi, mësarute yë'ë yo'oque'ë pa'iyë quëaja'quë api. ⁸ Jaje pa'ina, mësarute yëquë pa'iyë quëaquë cui'ne Maija'quëre jerepa yëjë quëaja'quëni mësaru quë'rona jëjo saoyë. ⁹ Cui'ne

ĩ ja're cõni saiji, yēquē oiquērepa, nuñe pa'iquērepa, Maija'quē do'iquē Onésimoje mēsaruru aquēje. Jaohua'ipi quēaja'cohua'i a'ē, iño tēto saijē pa'iyē.

¹⁰ Aristarcopi yē'ē ja're tseā cuañosiquē pa'iquēpi mēsarute pēpa saoji, cui'ne Marcosje pēpaji, Bernabé mamaēje. Jaēpi mēsaruru quē'rona saiquē pa'ito de'oye pēpani ñacaijē'ē, ite. ¹¹ Jesús yequē mami Justo hue'equēje pēpaji, mēsarute. Icohua'i a'ē, judío pai acohua'ipi sehuosicohua'ipi, Maija'quē cuañe tē'te ayere yē'ē ja're nesicohua'i, jaohua'ipi yē'ēre sihua ēaye necaisicohua'i a'ē. ¹² Epafrajsje mēsarute pēpaji, mai Ējaē Jesucristore necaiquēpi. Jaē cato mēsaruru aquē api. Jaje pa'ina, mēsaruni cuasaquē si'anēpi Maija'quēre seacajiji, mēsarupi ōcua pa'i macarepa pa'ijē Maija'quēna mēsaruru pa'iyere isisicohua'ire papi ĩ yēyere yo'ojajē caquē. ¹³ Yē'ēpi ñaquē a'ē, Epafrajs mēsarute, cui'ne Laodicea pa'icohua'ire cui'ne Hierápolis pa'icohua'ire ai cuasaquē Maija'quēre seĩ pa'ina, ñaquē. ¹⁴ Cui'ne Lucas yē'ē oiquē paire jujuquēpi cui'ne Demaspi cõni mēsarute pēpayē.

¹⁵ Laodicea pa'icohua'ire, Maija'quē do'ijēre pēpacaijē'ē, cui'ne Ninfasreje pēpacaijē'ē, io huē'ena sehuosicohua'i tsi'isisicohua'ireje pēpacaijē'ē. ¹⁶ Mēsarupi iye toya ja'o ña tējini jējo saojē'ē, Laodicea sehuosicohua'ina, jaohua'ijē ñaja'cohua'ire. Cui'ne mēsarupi ñajē'ē, Laodiceapi yē'ē toya daose'e mēsaruru quē'ro tĩ'acquēna. ¹⁷ Ñeje Arquipore cajē'ē: "Mē'ēre mai Ējaē necaijaquē caquē cuañe nēose'ere de'oyerepa yo'ojē'ē."

¹⁸ Yē'ē Pablopi pēpaquē iye toya e'que yē'ē jētē carapēpi toyayē, huāñeyema'pē pa'ijē'ē, yē'ē cosiquēpi pa'iyē. Maija'quē oi ñacaiyēpi mēsaruni pa'ijaquē.

1 TESALONICENSES

Pablo Cui'ne I Cqcohua'i Toyaye

1 Yë'ë Pablo cui'ne Silvano cui'ne Timoteo cõni toyayë, iye toya ja'hua. Maija'quë do'ijëna, Tesalónica daripë pa'icohua'ina Maija'quëna tsoni cui'ne Jesucristo ja're pa'icohua'ina, Maija'quëpi cui'ne mai Ëjaë Jesucristopi cõni coa isiyepi, de'oye pa'ijë'ë.

Tesalonicenses Pai Iñose'e

2 Mësarute Maija'quë huasose'ere cuasajë si'anë Maija'quëre secacaiyë, de'oji cajë ite pëpayë. 3 Cui'ne mësaruru mai Ëjaë Jesucristopi si'aye ne tì'acaiye paji cuasajë ocue pa'i macarepa uteyepi cõcaina, si'aye yo'o jujama'pë ai yo'oye pa'itojë quëcohuë. Cui'ne Maija'quë pa'ire paji cuasayepi co'amaña nehuë. Cui'ne pa'ire oiyeipi pa'ina, yecohua'ire necaë'ë. Jare si'anë Maija'quë ña hue'ñana cuasajë señë. 4 Maija'quë do'ijë, mësarute Maija'quëpi oi sahuani nesicohua'i a'ë cuasajë pa'iyë, yëquë. 5 Cui'ne yëquë mësarute huaso coca quëa maca coa pai yë'ose'e cajë quëaye pahue. Mësarupi asayë, yëquë mësaruru de'oye pa'iyere cajë yo'ose'e, Maija'quë joyo tuture papi yo'ojë cui'ne nuñerepa itirepa cocare quëayë cajë quëase'e.

6 Quëajëna, mësarupi yëquë pa'iyere cui'ne Ëjaë pa'iyere ye'yehuë, Maija'quë coca asa do'ire ai yo'oye pa'itojë. Jaje pa'ina, mësaruru sihuajë asahuë, Jesús cocare Maija'quë joyopi sihuaye isiquëna. 7 Jaje yo'ojë mësaruru de'oye pani iñoñere tì'ahuë, si'a Macedonia cui'ne Acaya sehuosicohua'ire. 8 Mësaruru quë'ro huëose'epi mai Ëjaë coca jai saiji, coa si'a hue'ña. Jaje pa'ina, Macedoniase'e cui'ne Acayase'e tì'añe papi. Ai jerepa yequë hue'ñaje tì'api. Tì'acquëna, asayë, mësaruru Maija'quë pa'ire paji cuasajë pa'iyere. Jaje pa'ina, yëquë mësaruru ayere cajë quëaye peoyë. 9 Jaje quëaye pajëna, johua'ipi quëayë, yëquë mësaruru quë'ro do'i saisi maca mësaruru yëquëre de'oye pëpani, cui'ne pai de'huase'ere Maija'quë api cuasase'ere jeõni, Maija'quë huajëquëre pani sehuoni necai huëose'ere. 10 Cui'ne quëayë, Maija'quë mamaquëpi ju'isiquëni huëosiquëpi Ëjaë Jesucristo ma'tëmopi co'i coja'quë api cajë mësaruru utejë pa'iyere. Maire nejoñe daiye huasoquë api, Jesús.

2

Pablo Tesalonicenses Yo'ose'e

1 Maija'quë do'ijë, mësarupi tsoe asayë, yëquë mësaruru quë'ro do'i saini coa noni cui'ye pase'e. 2 Jaje pa'ina, mësarupi tsoe asayë, yëquë ja'në Filiposna ai yo'ose'e, co'acohua'i a'ë cajë josa yo'ojëna. Jaje pa'iquëta'are Maija'quëpi cõcaina, quëcojë Maija'quë de'o coca quëahuë, mësarute, jaiye tutu sañope yo'oye pa'itojë. 3 Jaje pa'ina, yëquë yëhuojë soiye caru coa tayose'e peoji. Si'sije peoji. Cui'ne coa paini cosoñu'u cajë cayejë peoye a'ë. 4 Coa ai jerepa Maija'quëpi i de'o cocare quëaja'cohua'i a'ë caquë ñani sahuani nesicohua'ipi cayë. Paini de'oye yo'o iñoñu'u cajë yo'oma'pë pa'iyë. Coa ai jerepa Maija'quëre pani yëquë joñoa cuasaye ñaquëni cajë yo'oyë. 5 Jaje pa'ina, Maija'quë cui'ne mësaruru pa'iyë, yëquë mësarute ëaye asa cuaño cocapi cajë, cui'ne curire tì'añu'u cajë yo'oye pañe ñasicohua'i. 6 Paipi de'oye yëquëre cajajë cajë co'eye pahue. Mësarupi panije yecohua'ipi Cristo jëjo daosicohua'i a'ë cajë yo'oye pa'iquëta'are pahue. 7 Jaje pa'iquëta'are coa ai jerepa

mésarute oijë de'o pëca ja'co mamajëre ñacaio ai de'huayeje pa'ye yo'ohuë, mésarute. ⁸ Yëquë mésarute ai oë'ë. Jaje pa'ina, coa de'o cocase'e quëaye yëye pahuë, cui'ne yëquë pa'iyeye mésaruna isiye yëhuë, yëquë mésarute ai oi do'ire. ⁹ Maija'quë do'ijë, yëquë pa'iyere cuasajë, ñamiñapi cui'ne mu'señapi co'amaña nehuë. Ja yo'ose'e mésarupi asayë. Mésaru acohua'ipi yëquëni cöcañu'u cajë ai yo'oma'cohua'ini cajë yëquëpi nehuë, Maija'quë coca quëa maca.

¹⁰ Mésaru cui'ne Maija'quë pa'iyë, yëquë nuñere papi si'si peoyepi, yecohua'ijë co'aye yo'oyë caye peoyere papi, yo'ojëna, ñasicohua'i. ¹¹ Cui'ne mésarupi asayë, yëquë mésarute pai ñapere jerepa yëjë yo'oye ne huëose'ere cui'ne oicohua'i palijëna, ca yë'huase'ere pëca ja'quë mamajëre yo'oyeje pa'ye. ¹² Jaje yo'ojë cui'ne cuañehué, mésarute Maija'quëre sehuosicohua'irepa pa'iyere palijë'ë, Maija'quë yëyere yo'ojë. Ipi mésarute soipi, i cuañe te'tere, cui'ne i de'oyere pare i ja're cöni paja'cohua'ire cahué.

¹³ Yëquë quëajëna, asani de'hue Maija'quë cocare pa'ë cajë sehuohué, mésaru. Pai quëaye a'ë cuasajë sehuoye pahuë, nuñerepa Maija'quë cocare pare iye mésaru sehuose'e. Jaje pa'ina, mésaru sehuose'ere cuasajë Maija'quëre de'oji cajë pëpajë señe. Maija'quë cocarepa sëte mésarute itipi yo'oquë pa'iji, sehuocohua'ire. ¹⁴ Mésaru Maija'quë coca sehua do'ire ai yo'oyë, mésaru cajeohua'ipi sañope yo'ojëna. Judío pai sehuocohua'ireje johua'i cajeohua'ipi sañope yo'ojëna, ai yo'ohuë, Cristo Jesús tsecohua'ipi. Jaohua'ire yo'ose'eye pa'ye yo'oyë, mésaruteje. ¹⁵ Iye judío paipi Éjaë Jesure huaë'ë, Maija'quëre quëacaicohua'ire huaise'eye pa'ye, cui'ne yëquëreje pëijë eto sahuë. Maija'quëre cui'ne si'aohua'ire sañope yo'oyë. ¹⁶ Jaje yo'ojë judío paipi ëseyë, Maija'quë coca judío pai peocohua'ire huaso cuañojajë cajë quëayerere. Jaje yo'ojë jero sa'na johua'i co'aye yo'oyere mëoñë. Jaje yo'ojë pa'icohua'ire yureta'a, titapi, Maija'quë johua'ire ai yo'oyepi sai ja'ñe.

Pablopi Yëji, Tijupë Sani ÑaÑe Tesalónica Pa'icohua'ire

¹⁷ Maija'quë do'ijë, mésarute jeoni so'ore pa'inije huñëyema'pë pa'ë'ë. Si'anë cuasahuë, ñama'pë pa'inije, ai esa sani ña'ñe nëina. ¹⁸ Yë'ë Pablopi coa si'anëpi sani ñasi'i caquëta'a ti saiye pahuë, Satanáspi, huati ëjaëpi ëse do'ire. ¹⁹ ¿Jaje pa'ina, ique a'ni yëquë uteye, yëquë sihuaye cui'ne yëquë nere pahuë cajë cuasa ja'ñe? Mésaru a'ë, Éjaë Jesucristo dai maca yëquë sihua ja'ñe. ²⁰ Jaje palijë'ë, mésaru a'ë, yëquë de'oyerepa nese'ere ñajë sihua ja'ñe.

3

¹ Mésarute cuasayepi quëcoye peoyena, te'i Atenasna pëasi'i cuasahuë. Cuasani pëaquë ² Timoteore Maija'quë do'iquëre Cristo huasoquë coca quëaquëre jëjo sahuë, jaëpi mésarute tutu isicai cui'ne mésaru Maija'quë pa'ire paji cuasayere jerepa paye necaijaquë caquë. ³ Necaina, mésaru acohua'ipi te'ijë ai yo'oye pa'itoje yo'o jujama'pë palijajë caquë jëjo sahuë. Jaje pa'ina, tsoe mésarupi asayë, mai jaje ai yo'o ja'ñe pa'iyë. ⁴ Iyere mésarute quëahuë, maire ai yo'oye palija'coa cajë. Mésaru ja're yëquë pa'i maca, iti case'epi ai yo'oye ti'api, mésaru asase'eye pa'ye. ⁵ Jaje pa'ina, quëcoyepi peoquëna, Timoteore jëjo sahuë, mésaru Maija'quëre pa'ire paji cuasajë pa'iyere seni asaja'quëre. Yeque huatipi co'aye yo'oyena ne taouna, yëquë mésarute quëase'epi do'i peoye pa'ima'quë caquë jëjo sahuë.

⁶ Yure Timoteo mésaru quë'ropi co'ini quëapi, mésaru de'oye Maija'quë pa'ire paji cuasajë cui'ne yecohua'ire oijë pa'iyere. Cui'ne quëapi, mésaru

yëquëre yëjë cuasajë pa'iyere. Cui'ne yëquë mësarute ña ëaquëna, pa'iyeye cui'ne mësaruje yëquëre ña ëaquëna, pa'iyë quëapi. ⁷ Maija'quë do'ijë, yëquë co'a ju'ijë cui'ne ai yo'ojë pa'icohua'ini, mësaruru ocue pa'i macarepa Maija'quë pa'ire paji cuasajë pa'iyere quëaquëna, asani sihuahuë. ⁸ Mësaruru jaje Èjaëre ocue pa'i macarepa tuiyere asarena, yëquëre huajë pa'i huëose'eje pa'yerepa nëiji. ⁹ Jaje pa'ina, me Maija'quëre cajë pëpaye'ni mësaruru necaiyere ai sihuayere yëquë joñoana ta'ye saise'erepa pani Maija'quë ña hue'ñana? ¹⁰ Mu'señapi cui'ne ñamiñapi Maija'quëre señë, jëjo saojë'ë cajë, mësarute sani ñajë mësarute Maija'quë pa'ire paji cuasaye caraye si'aye ne t'acahu'u cajë.

¹¹ Maija'quëpi cui'ne mai Èjaë Jesucristopi cöcaijaquë yëquë mësaruru quë'ro do'i sai ja'ñe. ¹² Jare ipi mësarute paire oiye cui'ne sa'ñe ai oijë pa'iyee necaijaquë, yëquë mësarute oiyeje pa'ye oija'cohua'ire. ¹³ Jare ipi mësarute, mësaruru joñoana ocue pa'i macarepa cuasajë pa'iyee nejaquë. Nequëna, de'ocohua'irepa pa'ijë'ë, co'aye yo'o do'i peocohua'ire pa'ipi, Maija'quë Diosu ña hue'ñana, mai Èjaë Jesucristo i tsecohua'i de'ocohua'irepa ja're dai maca.

4

Maija'quë Sihuaquë Ñañere Pa'iyee

¹ De'oji, jaje pa'iyee sëte Maija'quë do'ijë, Mësarute mai Èjaë Jesucristo mamipi cuañejë señë, Maija'quë sihuaquë ñañere, yëquë ye'yase'ere jerepa yo'ojë pa'ijajë cajë. Tsoe mësarupi jaje pa'iyë.

² Jaje pa'ina, tsoe mësarupi asayë, mai Èjaë cuañe tutupi yëquë ye'yajë quëase'e, mësaruru yo'o ja'ñere. ³ Maija'quë sihuaquë ñañe iye a'ë, i tsecohua'irepa pa'ijë yequë nomiore panita'a yequë ëmëre ti yo'oma'pë pa'iyee a'ë. ⁴ Pai ñape nëjohua'ire pajë, de'oyerepa pa'ijë, iohua'ire ëjahua'ire ñajë paye a'ë. ⁵ Maija'quëre sehuoma'cohua'i yo'oyeye pa'ye yo'oma'pë pa'ijë'ë, tëto saiperepa ëaye nëiñepi cui'ne co'aye yëyepi airepa pa'i do'ire. Jaje pa'ina, ⁶ Maija'quë do'iquëre ti i paye josa yo'ocaïma'pë pa'ijë'ë, iye yë'ë quëase'e aye. Jaje yo'ocohua'ire, mai Èjaëpi tuturepa saija'quë api, yëquë mësarute yo'o ma'ñe a'ë quëase'eje pa'ye. ⁷ Jaje pa'ina, Maija'quë maire soïma'ë paji'i, si'sire yo'ojë pa'ija'cohua'ini. Coa ai jerepa ina isisicohua'ipi pa'ija'cohua'ini soipi. ⁸ Jaje pa'ina, iye ye'yayere paipi co'aye a'ë cajë asaye coecohua'i pani, pa'i iti ye'yacohua'ini coema'pë pa'iyë, Maija'quëni coeyë, mësarute i de'o joyo isisiquëni.

⁹ Tsoe Maija'quëpi mësarute sa'ñe oijë pa'iyee ye'yasi do'ire, Maija'quë do'ijëja'a sa'ñe oijë pa'iyee aye toyaye pañë. ¹⁰ Jaje pa'ina, mësaruru si'aohua'ire Maija'quë do'ijëre Macedonia pa'icohua'ire oijë pa'iyë. Jaje pa'iquëta'are jero sa'na ai paire oiyeipi mësarute pa'ijaquë cajë cuañëñë. ¹¹ Yecohua'ire josa yo'oma'pë de'oye pa'ijë'ë, mësaruru co'amañare pase'e nejë. Yëquë cuañese'eje mësaruru jëñapi nejë pa'ijë'ë. ¹² Jaje pa'ijëna, sehuoma'cohua'ijë mësarute ëjahua'ire ñaja'cohua'ire, cui'ne mësarute carayeje peoja'core.

Mai Èjaë Dai Ja'ñe

¹³ Maija'quë do'ijë, sehuoma'cohua'i cato ju'isicohua'i huëiye peoji cuasacohua'ipi ai oiye. Jaje pa'ina, mësarupi jahua'oiyeje ju'isicohua'ire ai oima'cohua'ini caquë, ju'isicohua'ire yo'oye quëasi'i. ¹⁴ Jesús ju'isiquëpi huëji'i, mai asayeje pa'ye, cui'ne pa'ye Maija'quëpi si'aohua'ire Jesure sehuoni ju'isicohua'ire Jesús ja're conï daja'quë api.

¹⁵ Jaje pa'ina, cayë, mësarute mai Ējaë ayere ye'yaye sëte. Mai huajëcohua'i Ējaë dai maca pa'icohua'i ju'isicohua'ire du'ru tëto saiye paja'cohua'i a'ë. ¹⁶ Jare ipi mai Ējaë ma'tëmopi cuañequë yë'ore papi, tutu quë'ipi, cui'ne huiñaohua'i Ējaërepa yë'opi, cui'ne Maija'quë duruhuëpi çoni jui maca cajeja'quë api. Ja maca Cristore sehuoni ju'isicohua'ipi du'ru huëija'cohua'i a'ë. ¹⁷ Huëtena, ja maca mai huajëcohua'ipi huëisicohua'i ja're çoni mëjë peo de'otona, siri quë'rona sañope ti'aja'cohua'i a'ë, Ējaëre pare. Ti'ani j ja're çoni ti pa'ija'cohua'i a'ë. ¹⁸ Jaje pa'ina, iye cocare sa'ñe cajë yo'o jujahuë cuasacohua'ire tutu isijë'ë, jerepa sihuajë yëjë yo'oja'cohua'ire.

5

¹ İti daija'a mu'se cui'ne İti tëcahuë toyaye pañë, Maija'quë do'ijë. ² Tsoe mësarupi asayë, mai Ējaë dai mu'se cato co'amaña imaquë ñami daiyeje pa'ye dasipi. ³ Pai de'oji jo'cua pa'ire payë, si'aye de'oji ca maca coa nejoñepi ti'asipi, jaohua'ire, nomio tsj çoa huëocona, a'si huëoyeje pa'ye. Ja maca jëaye peoji. ⁴ Maija'quë do'ijë, mësaru cato nea hue'ñare pa'ima'pë pa'iyë. Co'amaña ñaë yo'okuëna, ña quëquëyeje pa'ye mai Ējaë da tita mu'se, ña quëquëye. ⁵ Si'aohua'i mësaru mia hue'ña acohua'i a'ë, mu'se acohua'i a'ë. Ñami cui'ne neañe acohua'i peoyë. ⁶ Jaje pa'ina, mai caiñe peoji, yecohua'i yo'oyeje. Coa ai jerepa sëtasicohua'ipi nuñerepa pa'yere ñajë pañu'u. ⁷ Jaje pa'ina, çacohua'i çaiñë, ñami. Cui'ne çono cuepecohua'i cuepeyë, ñami.

⁸ Jaje pa'iquëta'are mai mu'se acohua'i cato ñare pajë nuñere pare tayo ma'ñere pa'ye pa'iji. Maija'quë pa'ire paji cuasayena cui'ne paire oiyna suñani, soldado i coti saihuë quëna cañapi suñani jëayeje pa'ye, cui'ne huaso tëjisicohua'i pa'i ja'ñere uteyena, soldado quëna mapë puani jëayeje pa'ye jëañu'u. ⁹ Maija'quë nejoja'cohua'ini maire soima'ë paji'i. Coa ai jerepa mai Ējaë Jesucristo do'ipi huasosicohua'i pa'ijajë caquë soipi. ¹⁰ Jaje pa'ina, Jesucristo mai do'ire jucacaji'i, maipi j ja're çoni ju'isicohua'i panije, cui'ne huajëcohua'i pa'inije pa'ijajë caquë. ¹¹ Jaje pa'ina, pai ñape yecohua'ire tutu isicajë, yo'o jujahuë cuasacohua'ire jerepa yëjë yo'oye necajë'ë. Noni jaje yo'ojë pa'icohua'i sëte.

Pablo Yëhuose'e Sehuosicohua'ire

¹² De'oji, yure mësarute Maija'quë do'ijëre señë, mësaru ja're pa'ijë co'amaña nejë. Iyere yo'ojë'ë cajë, cui'ne yëhuojë, mai Ējaë yëyeje yo'ojë mësarute sacohua'ire, mësarupi ëjaohua'ire ña'ne pa'iji, caquë. ¹³ Jaje pa'ina, mësarute iohua'i necai do'ire cuasajë ai oijë ëjaohua'ire ñajë pajë'ë. Pai ñape sa'ñe de'oye yo'ojë, jo'cua pa'ijë'ë.

¹⁴ Cui'ne Maija'quë do'ijë cuañëñë, mësarute, neñe josa coecohua'ire yëhuojë'ë, caquë. Cui'ne yo'o jujahuë cuasacohua'ire çocajë'ë, Jesús yo'oyere jerepa yëjë yo'oja'cohua'ire, cui'ne çocajë'ë, Maija'quëre cuasaye tutu peocohua'ire. Si'aohua'ire de'oye cuasajë dahuëre yo'ojë çocajë pa'ijë'ë.

¹⁵ De'hua ñajë pa'ijë'ë, te'ijë yequëpi co'aye yo'ouna, cui'ne co'ayepi saisi'i caquë yo'oma'ë pa'ijaquë, coa ai jerepa sa'ñe de'oye yo'ojë pa'ijë, cui'ne si'aohua'ire yecohua'ire de'oye yo'oyere cuasajë'ë.

¹⁶ Si'anë sihuacohua'i pa'ijë'ë. ¹⁷ Si'anë Maija'quëre sejë pa'ijë'ë. ¹⁸ Si'aye mësarute daiye Maija'quëna yëye a'ë. Jaje pa'ina, de'oji cajë Maija'quëre pëpajë'ë, Cristo Jesure sehuocohua'i sëte.

¹⁹ Toa yayoyeje pa'ye yo'oma'pë pa'ijë'ë, Maija'quë joyo pa'iyere. ²⁰ Cui'ne coecaima'pë pa'ijë'ë, Maija'quëre quëacaicohua'i caye pa'ito. ²¹ Asani si'aye nuñere pa'ni ìti cajë neñani de'oyese'e de'hujajë'ë. ²² Si'aye co'aye yo'oma'pë pa'ijë'ë.

²³ Jare ìpi Maija'quëpi, jo'cua de'oye pa'iyë paquëpi, mësarute nuñerepa de'ocohua'ire necaijaquë, necani mësarü pa'iyë si'aye joyo, cuasaye cui'ne çapë ti si'si te'te peocohua'ire pare ñacai pajaquë mai Èjaë Jesucristo dai mu'sere caquë. ²⁴ Mësarute soisiquë ti tayoma'quë api. Jaje pa'ina, ì case'eje pa'ye ne ti'aja'quë api.

Pëpa Tëjyë

²⁵ Maija'quë do'ijë, yëquëre Maija'quëre secacaijë'ë.

²⁶ De'oye sihuayepi sihuajë, pëpacaijë'ë, si'a sehuosicohua'ire.

²⁷ Mai Èjaë cuañequërepa do'ipi ca nëoñë, mësarute, iye toya ja'hua si'aohua'ire Maija'quë do'ijëre ña asojë'ë caquë.

²⁸ Mai Èjaë Jesucristopi mësaruna ì coa necaiyepi yo'oquëna, pa'ijë'ë.

2 TESALONICENSES

Pablo Cui'ne I Cöcuhua'i Toya Cöse'e

1 Yë'ë Pablo cui'ne Silvano cui'ne Timoteo cöni iye toya ja'hua Tesalónica daripë acohua'ina, Maija'quë Diusuna cui'ne mai Ëjaë Jesucristona tsiosicohua'ina toyayë. ² Diusu Maija'quëpi cui'ne mai Ëjaë Jesucristopi necaina, jo'cua de'oye pa'ijë'ë, cajë.

Maija'quë Co'ye Yo'ocohua'ire Sqi De'huaye

³ Mësarü Maija'quëre pa'iji cuasayepi ai jerepa ai de'oquëna, cui'ne paire oiyeppi jero sa'na ai jerepa oiye pa'ina, Maija'quëre si'anë mësaruni cuasajë Maija'quëre sejë de'oji cajë pëpayë. ⁴ Cui'ne mësarü yecohua'ipi jösa yo'ojëna, neñañere quëcöjë Maija'quë pa'ire paji cuasa do'ire pa'iyere, yëquëpi sehuosicohua'ijä're cöni de'oyerepa yo'oye'ni cajë sihuayë, mësarü pa'iyere. ⁵ Iye yo'oyepi Maija'quë pai ñape yo'ose'ere ca de'huaquëpi nuñerepa yo'oyere. Jaje pa'ina, Maija'quëpi mësarute de'ocohua'ire pare ëja de'huaji, i cuañë te'te cacajä'cohua'ire jä ai yo'o do'ipi.

⁶ Jaje pa'ina, nuñere pa'ë, mësarute, jösa yo'osicohua'ire Maija'quëpi ai yo'oyepi johua'ire saiñë. ⁷ Mësaruni ai yo'osicohua'ini pëa huajëyere isiquë, yëquë jä're cöni. Iye yo'oye cato pa'ijä'coa, Ëjaë Jesús i huiñaohua'itutu quë'iohua'ijä're cöni ma'tëmopi toa coro ne'su mëiñeja'a ñai maca. ⁸ Jä maca Maija'quë pa'iyë asayë coesicohua'ire, cui'ne Jesús huaso coca asayë coesicohua'ire si'sequë nejosi'quë daijä'quë api. ⁹ Jä maca jaohua'itinejo cuañoja'cohua'ia'ë, Ëjaërepa cui'ne i de'o tuturepa peo hue'ñana, so'ona. ¹⁰ Jaje nejo cuañosicohua'ipa'ijä'cohua'ia'ë, mai Ëjaë Jesús i tsecohua'ire de'ocohua'ire pare nesi'quë dai maca, ite sehuocohua'isi'aohua'ite ña quëquëjë de'oquëre pa'ni ca maca, cui'ne mësarujë te'e cöni sihuaja'cohua'ia'ë, yëquë quëajëna, sehuosicohua'ipi.

¹¹ Maija'quëpi mësarute de'ocohua'irepa pa'ijä'cohua'ia'ë caquë soipi. Soisicohua'ipi jare t'ajajë cajë si'anë Maija'quëre se'cacaiyë. Cui'ne i tutupi si'aye mësarü de'oye neñe yëjë cuasayë, cui'ne mësarü Maija'quë pa'ire paji cuasa do'ipi co'amaña neñe cöcani t'ajajuquë cajë señë. ¹² Señë, cui'ne Jesucristo mamipi de'oyerepa ca cuaño'se'ë pa'ijajuquë cajë mësarute de'oye necai do'ire, cui'ne mësarujë i do'ire de'oye ca cuañojajë cajë.

2

Ti Co'aquë

¹⁻² Mai Ëjaë dai ja'ñere cui'ne mai i ja're tsiojai ja'ñere asacohua'ipi, Ëjaë dai mu'se tsoe t'api, yëquë toyase'e a'ë cajëna, asani so'o dai cocare asani panita'a jaje Maija'quë iñopi cayena asani ai cuasa huesëma'pë pa'ijë'ë, cajë mësarute Maija'quë do'ijëre jaje cuasama'pë cayë. ³ Coso cuaño'ma'pë pa'ijë'ë. Jä yë'ta'a Ëjaë dai mu'se t'ama'në du'ru macarepa cato Maija'quëre ai sañope yo'oyepi pa'ijä'coa. Pa'ina, ne huesë hue'ña mamaquëre papi co'aquëre papi etaja'quë api, iye yëjana. ⁴ Jäëpi ai jerepa pa'ia'ë caquë sañope yo'oja'quë api, si'aye Diusu mami hue'eyere panita'a pai señere. Jaje yo'oquë Maija'quëre se hue'ena cacani ja'runi yë'ë a'ë, Diusu caquë yo'oja'quë api.

5 Yê'ê iye ayere tsoe mäsarute quëahuë, mäsaru ja're pa'i maca, cuasajê'ê.
 6 Yure mäsarupi tsoe asayê, co'aquërepa eta mu'se ja tî'ama'ëna, i etaye ësequëre. 7 Jaje pa'iquëta'are tsoe yo'o huëose'epi pa'iji, co'ayerepa yo'o ja'ñe, yahuese'e pa'iye, coa ite ësequë Maija'quë joyo iye yejapi eta saiyese'e carapi. Ja maca tsoe co'aquëre papi pa'ija'quë api. 8 Pa'ina, Èjaë Jesucristopi dai i yê'opo tutupi sêco hueaquë, i dai miañepi ite peo hue'ña nepa nejoja'quë api. 9 Iquë co'aquërepa catu Satanás cocaiyepi yo'ouquëpi daija'quë api, si'a huati tutu paquëpi, cui'ne pai yo'o tî'a ma'ñe co'a tutupi yo'o ñnoquëpi. 10 Ja tutupi yo'oquë nejo hue'ña saicohua'ire cosoja'quë api, nuñerepa cocare asani huaso cuañoni pa'iye coesicohua'ire. 11 Jaje pa'ina, Maija'quë ësema'ë coa ñaji, jaohua'ire, nuñerepa cocare sehuoye coesicohua'ipi tayose'ere itire pa'ê cajê cosoyere sehuojajê caquë. 12 Sehuoni co'ayese'e sihuacohua'ipi si'aohua'i nejosicohua'i pa'ijajê caquë.

Sahuasicohua'i Pa'iye

13 Maija'quë do'ijê, Èjaë oicohua'irepa, Diusupi mäsarute sahuani soipi, mäsarupi nuñerepa coca asa do'ipi, cui'ne Maija'quë joyopi, de'ocohua'ire necai do'ipi du'ru huasosicohua'i pa'iye tî'ajajê caquë. Jaje pa'ina, yëquë mäsaru do'ire, si'anê Maija'quëre de'oji cajê pëpaye pa'iji. 14 Jaje pa'ina, iyere caquë mäsarute yëquë i huaso coca quëayeja'a soipi, mai Èjaë Jesucristo de'oyerepa pajajê caquë.

15 Jaje pa'iye sête Maija'quë do'ijê, yëquë mäsaruna ñajê ye'yase'ere, cui'ne yëquë toya saose'ere huanëyema'pë ocue pa'i macarepa tuijê'ê. 16 Mäsarute Diusu, Maija'quëpi cui'ne mai Èjaë Jesucristopi maire oi de'oye necaiquëpi, maire ti ca yê'huaye isisiquëpi, cui'ne de'oyere pare utejê pa'iye isisiquëpi, 17 jaëpi mäsaru joñoana jerepa yêjê neñe isiquë, mäsarute ocue pa'i macarepa ñacai paquëna, mäsaru cayepi, cui'ne mäsaru neñepi de'oyerepa pa'ijaquë.

3

Yëquëre Secacaijê'ê

1 De'oji. Maija'quëre do'ijê, yëquëre secacaijê'ê, iyere cuasajê, mai cocapi si'a hue'ña esa tî'acquëna, paipi sihuajê sehuo ja'ñere mäsaru sehuose'eje pa'ye. 2 Jai pai yecohua'i Maija'quë pa'iji cuasama'cohua'i pa'iye sête, secacaijê'ê, co'aye yo'oyena dahuëyesicohua'ipi josa yo'oye paja'cohua'ire, yëquëre. 3 Jaje pa'iquëta'are, Maija'quë i case'eje pa'ye yo'o tî'acquëre papi mäsarute ocue pa'i macarepa paquë ñacaijaquë, co'aye mäsaru neñe peoja'core. 4 Jaje pa'ina, cuasayê, mai Èjaëpi cocaina, nejë pa'icohua'ipi, yëquë cuañese'eje sehuojê neja'cohua'i a'ê, jëoñe peoyerepa. 5 Jaje pa'ina, mai Èjaëpi mäsarute cocaijaquë Diusu oiyeje pa'ye yecohua'ire oi ja'ñe, cui'ne ai yo'onije, Cristo tutu isiyepi quëcocohua'i pa'i ja'ñe.

Co'amaña Neñe

6 Maija'quë do'ijê, mäsarute mai Èjaë Jesucristo mamipi cuañeñê, co'amaña neñe coe Maija'quë do'iquëpi yëquë ye'yase'eje pa'ye pa'ima'quëre tsiomapê pa'ijê'ê. 7 Tsoe mäsarupi asayê, yëquë ye'yase'e tuicohua'i pa'iye. Yëquë mäsaru quë'ro pa'i maca co'amaña nema'pê pa'iye pahue. 8 Cui'ne aje do'i peoye aña pahue. Saijê aê'ê, iti tse acohua'ina. Jaje pa'ina, ñami cui'ne mu'se co'amaña nehuë, mäsaru acohua'ini dëquëyeje pa'ye yo'oyere coejê. 9 Mäsarupi yëquëre cocaiye pa'iji cajê seña pa'iquëta'are, co'amañare nehuë, mäsarupi yëquëna ye'yeni nejë pa'i ja'ñere cajê. 10 Yëquë ja yê'ta'a mäsaru ja're

pa'i maca ñeje ye'yahuë: co'amaña neñe coequë, aoje aiñe pajaquë. ¹¹ Jaje pa'iquëta'are asayë, jaro mësaru quë'ro acohua'ipi ti co'amaña nema'pë coa pa'ijë, co'amaña necohua'i cayeje pa'ye yecohua'ire quëajë cu'iyë, cajëna. ¹² Jaje pa'ina, jaohua'ire mai Ëjaë Jesucristo cuañe tuture papi cuañëñë, co'amaña nejajë johua'i nese'ere aija'cohua'i.

¹³ Maija'quë do'ijë, de'oye yo'oye jeoma'pë pa'ijë'ë. ¹⁴ Mësaru acohua'ipi yëquë cajë iye toya saose'ere sehuocaima'cohua'i pa'ito, ñani jaëpi paji cani ite tsioma'pë pa'ijë'ë, ite huajëya'ye nëija'core. ¹⁵ Jaje yo'ojëta'a ite mësaru pëiquëre pama'pë pa'ijë'ë, coa ai jerepa yo'jeire yëhuoyeje pa'ye yëhuojë'ë, ite.

Tëjyerepa Case'e

¹⁶ De'oji, mai Ëjaëpi mësaru ja're pa'i, jo'cua pa'iyë Ëjaëpi mësarute i pa'iyere isijaquë si'anëpi jajese'e.

¹⁷ Iye me cato yë'ë Pablopi pëpaquë toyayë, yë'ë jëtëpi, iye toya e'quena ñani yë'ë toya saocoa, cuasajajë caquë. Toya tëji huë'ña si'aye yë'ë toya saoye jaje toyaquë a'ë. ¹⁸ Mai Ëjaë Jesucristopi de'oye mësarute si'ahua'ire necaina, pa'ijë'ë. Jaje pa'ijaquë.

1 TIMOTEO

Pablo Toyase'e, Timoteona

1 Yë'ë Pablo, Jesucristo jëjo saoque a'ë, maire huasoque Diusu cuañeñepi, cui'ne mai Ëjaë Jesucristo mai utejë pa'iquëpi. 2 Maija'quëre pa'ire paji cuasa do'ire yë'ë mamaque a'ë, më'ë. Jaje pa'ina, iye toya ja'hua toyayë, Timoteo më'ëre. Maija'quëpi cui'ne mai Ëjaë Jesucristopi conï më'ëre de'oye necaijë, teaye ñani oiyere, cui'ne jo'cua de'oye pa'iyere isijajë.

Tayo Ye'yase'ere De'hua Ñañe

3 Nuñerepa ye'yama'pë tayo ye'yacohua'ire më'ëpi, jaje ye'yama'pë pa'ijajë caque jaohua'ire yëhuojaque cuasani Efeso daripëna pëajë'ë, cuañehuë, yë'ë ja yë'ta'a Macedonia saima'në. 4 Aipë coca çocaiye paji, Maija'quë pa'ire paji cajë asa tï'añe. Jaje pa'ina, aipë coca cui'ne aïohua'i pa'ise'e co'ye ye'yama'pë pa'ijajë jaohua'i. Ja cato sa'ñe pëti coca caye a'ë.

5 Yë'ë cato, de'o joyore papi, de'oye cuasayere papi, cui'ne Maija'quë pa'iji nuñerepa asayepi, pai ñape yecohua'ire oijë pa'ijajë caque cuañeñë, iye. 6 Iyere yecohua'i yo'oma'pë tayo sani coa cocase'e cacohua'i de'ohuë. 7 Jaje tayo saicohua'ipi paire Maija'quë coca ye'yacohua'i pañu'u, cajë. Yo'ojëta'a huesëyë, ïohua'i cayeque. Cui'ne asa tï'ama'pë pa'iyë, ïohua'i care payë cajë ye'yayere. Jaje pa'ina, nuñerepa ye'yayë, cuasajë tayoyë.

8 Maija'quë Moisésre cuañese'e de'oye a'ë, iti cayeje pa'ye ye'yato. Tayo ye'yatota'a co'aji. 9 Jaje pa'ina, Maija'quë cuañese'e de'oye yo'ojë pa'icohua'ini caque pa'iyë paji. Cuañese'e cato, co'acohua'i asa ja'ñepi pa'iji. Jaohua'i cato Maija'quëre sañope yo'ocohua'ipi, cuañese'ere sehuoma'cohua'ipi, si'si yo'ocohua'ipi, yo'o ma'ñere yo'ocohua'ipi, cui'ne Maija'quëre Ëjaëre papi cama'cohua'ipi, coa si'aye Maija'quëre tï'añu'u cajë yo'oyere cue'cucohua'ipi, ja'quëohua'ire huaicohua'ipi, paire huaicohua'ipi, 10 yëquë nomiore, panita'a yeco ëmëre yo'ocohua'ipi, ëmëohua'ija'a sa'ñe yo'ocohua'ipi, paire tseani yecohua'ina isicohua'ipi, cosocohua'ipi cui'ne care payë cajë coa cocohua'ipi, cui'ne de'o cocare sañope cacohua'i asa ja'ñepi pa'iji, Maija'quë cuañese'e. 11 Maija'quë de'oquëpi iye de'o cocare huaso cocare pare yë'ëpi quëacaijaque caque cuañe nëopi.

Maija'quë Teaye Ñani Çocaise'e

12 De'oji, caque pëpayë, mai Ëjaë Jesucristore, i co'amaña yë'ëpi tayoma'ë nuñe neja'quë api, caque tutu isiquë, ite necaiquëre nesiquëre. 13 Yë'ë cato ja'në Jesure sañope caque, sehuosicohua'ire tseaque, cui'ne co'aye caque yo'oquë paë'ë. Pa'ina, sehuoma'quëpi huesëquë yo'oji cuasani Maija'quëpi yë'ëre teaye ñani oi çocaji'i. 14 Jaje yo'oni mai Ëjaëpi yë'ëre jaiye de'oyere isipi, Maija'quë pa'ire paji cuasayere cui'ne paire oiyere Cristo Jesús ja're tsioni pa'ijë, mai payere.

15 Nuñerepa caye a'ë, Cristo Jesús co'acohua'ire huasosi'i caque iye yejana daise'ere, si'aohua'i asaye pa'iji. Jaje pa'ina, yë'ëre ai jerepa co'aquëni huasopi. 16 Jaje pa'ina, Maija'quëpi yë'ëre teaye ñani oi çocaji'i. Jaje pa'ina, si'aye Jesucristo yo'o juja ma'ñere ñnosi'i caque yë'ëre huasopi. Jaje pa'ina, yure yë'ë jeteyo'je ite sehuoja'cohua'ire ñnoquë a'ë, ti pa'iyë tï'aja'cohua'ire. 17 Jaje pa'ina, Ëjaërepa de'oquëre pani ti pani huesë ëjaëre pani sihuajë pañu'u, junï huesëma'quëni, paije ñama'quëni, cui'ne te'i Diusure pani. Jaje pa'ijaquë.

¹⁸ Maija'quère quëacohua'ipi ai tsoe më'ë yo'o ja'ñere case'eye pa'ye de'oye yo'ojaquë caquë cuañeñë, Timoteo yë'ë mamaquë më'ëre. Jaje case'epi cöcaina, Maija'quë pa'ire paji cuasaquëni cui'ne de'oyerepa cuasaquëpi de'oyerepa yo'ojë'ë. ¹⁹ Yecohua'i ñohua'i de'oye cuasajë pa'iyë quëayere sehuocaima'pë yo'ojë, ñohua'i Maija'quë pa'ire paji cuasayere ne huesoni co'a de'ohuë. ²⁰ Jaje yo'ohuë, Himeneo cui'ne Alejandro. Jaje yo'osicohua'ini yë'ëpi Satanásna ñsihuë, co'aye cacohua'ipi Maija'quère co'aye caye pa'ñere ye'yējajë caquë.

2

Maija'quère Señe Ye'yaye

¹ Iyere du'ru macarepa yo'ojë pa'ijë'ë caquë cuañeñë, si'aohua'ire iye yeja pa'icohua'ire secacajë Maija'quë necaiyere de'oji cajë pëpayere, necaire pajë'ë cajë señere, ai teaye cajë señere. ² Cui'ne paire cuañecohua'ire cui'ne pai ëjaohua'irejë secacaiye pa'iji, mai sehuosicohua'ipi de'oye josa yo'oma'pëna, sihuajë pa'iyere cajë. ³⁻⁴ Jaje pa'ina, Maija'quë maire huasoquëpi si'aohua'ï huasosicohua'ï pa'ijë ï nuñerepa cocare asa t'ajajë caquë yëquë sëte ai sihuaquë ñaji, mai secacaiye. ⁵ Te'i api, Maija'quë. Cui'ne te'i api, Jesucristo, pai de'osiquë, maire t'ohua'ï pa'isicohua'ini Maija'quë ja're cöni tsioye necaiquë. Yequë peoji. ⁶ Jesucristopi si'aohua'ire huasoja'a do'ire juni saicaj'i. Jaje yo'oquë ñöpi, ï oi necaiyere. Ja ñnose'ere si'anë irepa pa'iyë asaye pa'iji. ⁷ Ja coca necaiyere caquë yë'ëre coca quëacaiquère cui'ne ï jëjo saoque're nepi. Judío pai peocohua'ire Maija'quë pa'ire paji cuasayere cui'ne nuñerepa cocare ye'yajaquë caquë. Quëare payë. Cosoye pañë.

⁸ Yëyë, yë'ë si'a hue'ña pa'icohua'ipi ëmëohua'ï Maija'quère secohua'ï pani, de'o jëñapi mëajë, de'o joyore papi, pëti peocohua'ipi, cui'ne yecohua'ire sañope case'e peocohua'ire papi señere. ⁹ Cui'ne nomiohua'ijë de'oye caña ju'lijajë, nomiohua'irepa ju'iyepi, co'aye ña cuaño nua'ñere, ëja de'ocohua'ï pani, tëto saiperepa naña yoni, curi nese'ere jua nëoni cui'ne jaiye y'yo se'huoni panita'a jai do'i cañare suñani de'ocore pa'ë cajë yo'oma'pë pa'ijë'ë. ¹⁰ Coa ai jerepa de'o co'amaña neñepi ññoñe pa'iji, Maija'quëna ñohua'ï pa'iyë ñisicohua'ï pa'iyë. ¹¹ Nomiohua'ï cato Maija'quë coca ye'ya hue'ña jo'cuarepa dahuëre ñu'ijë asaye pa'iji. ¹² Cui'ne nomiohua'ire ëseyë, jai pai tsi'si sitona ye'yaye. Cui'ne ëseyë, ëmëohua'ire meñe quëcoyejë. Coa ai jerepa de'oye jo'cua asaye pa'iji, nomiohua'ï cato. ¹³ Maija'quëpi ai tsoeje Adánni du'ru de'huapi, ja jeteyo'je de'huapi, Evare. ¹⁴ Cui'ne du'ruje Adánpi coso cuañoma'ë paji'ï. Nomio'pi coso cuañoni co'ayena töme huesëo. ¹⁵ Jaje pa'iquëta'are nomio huaso cuañoja'coa, ñopi mamajëre de'oye ñaciao ai de'huacopi, Maija'quë pa'iji cuasacopi paire oicopi, cui'ne de'oyere pare yo'oco pa'icopi.

3

Sehuosicohua'ï Ëjaohua'ï Pa'iyë

¹ Sehuosicohua'ï ëjaë pa'iyë yëquë cato de'o co'amaña yo'oyere pare yëji. Nuñerepa cayë. ² Jaje pa'ina, sehuosicohua'ï ëjaë cato de'oye pa'iquëpi papi pa'iyë pa'iji, sañope yecohua'ijë caye peoquëpi, te'ore nëjore paquëpi, ta'ñe yo'oquëpi, ta'ñe asaquëpi, de'oyerepa pa'iquëpi, cui'ne paipi ï huë'ena saijëna, si'anë de'oye pëpaquëpi, cui'ne de'oye ye'yaquëpi pa'iyë pa'iji. ³ Cöno cuëpema'quëpi, uihuaye yëma'quëpi, paire de'oye yo'oquëpi, jo'cua de'oye pa'iyë yëquëpi, cui'ne curire oima'quëpi pa'iyë pa'iji. ⁴ De'oyerepa ï huë'e

pa'icohua'ire cuañequēpi pa'iyē pa'iji. Mamajēpi i cuañēñe de'oye sehuocohua'ipi, cui'ne ite ējaēre ñajēna, pa'iquēpi. ⁵ Jaje i huē'ere de'oye cuañema'quē pani, ¿me cui'ne Maija'quēre sehuosicohua'ire de'oye ñacaija'quē a'ni, huesēquē pani? ⁶ Jaje pa'ina, co'aji, sehuosicohua'i ējaē pa'iyē, yure maca sehuosiquēpi. Yure maca sehuosiquēpi coa jerepa pa'i a'ē cuasayese'e timēni yo'oquē huati ne huesē sitona cui'ne ne huesēye pa'i do'ire. ⁷ Cui'ne yequeje sehuoma'cohua'ipi de'oquē api cajē ējaēre ñaquēpi pa'iyē pa'iji. Jaje pa'ipi huati huaterē nesicona, cuēni dema'ē cui'ne co'aye cama'pēna pa'ija'quē api.

Sehuosicohua'i Coacacohua'i Pa'iyē

⁸ Jaje cui'ne sehuosicohua'ire necaicohua'ijē yecohua'ipi ējaohua'ire ñajēna, pa'icohua'ipi pa'iyē pa'iji, iohua'i ca nēose'ere si'a yē'quē maca yo'ocohua'ipi, cui'ne cōno cūepema'cohua'ipi, cui'ne cosojē curiquē nema'cohua'ipi pa'iyē pa'iji. ⁹ Maija'quē iñosi cocare mai sehuoyere de'oye de'huacohua'ipi, pa'iyē pa'iji. Mai cuasa joyopi sañope caye ti peocohua'ipi. ¹⁰ Du'ru macarepa neñañe pa'iji, jaohua'ire. Neñajēna, caraye peojē, yureta'a sehuosicohua'ire necaicohua'i pa'iyē pa'iji. ¹¹ Cui'ne nējohua'ijē yecohua'ipi ējaohua'ire ñajēna, pa'icohua'ipi, cui'ne co'a cocare asani yecohua'ina se quēama'cohua'ipi, ta'ñe yo'ocohua'ipi, cui'ne iohua'i ca nēose'ere si'aye de'oye yo'ocohua'i pa'iyē pa'iji. ¹² Maija'quēre sehuocohua'ire necaiquē cato te'ore nējore paquēpi, i mamajēre cui'ne i huē'e pa'icohua'ire de'oye cuañequēpi pa'iyē pa'iji. ¹³ Sehuosicohua'ire necaicohua'ipi iohua'i yo'oyere de'oye necohua'i pa'ito, yecohua'ipi de'ocohua'i a'ē caji'cohua'i a'ē. Cajēna, ai jerepa sihuajē quēcōjē Cristo Jesús cocare quēcacaija'cohua'i a'ē.

Maija'quē Iñose'ere Mai Sejē Pa'iyē

¹⁴ Esa sani ñañe yēyē, mē'ere. Jaje pa'iquēta'are toyayē, iye. ¹⁵ Yē'ēpi tsoe nēiquē pa'ito, mē'ēpi Maija'quē pai tsēcāpēre de'oye yo'oye asasiquēpi de'oye yo'ojaquē caquē toyahuē. Maija'quē huajēquērepa tsecohua'ini cayē. Nuñerepa cocare pajē nejocai ma'ñe cajē sañope yo'ocohua'ini. ¹⁶ Mai sehuojē señe jaiyere pa'ē, pajē asa ti'a ma'ñe. Cristopi pajē pa'i daji'i, Maija'quē joyopi quēapi, i pa'iyere. Huiñaohua'ipi ite ai cuasajē ñahuē. Si'a yeja pa'icohua'ire quēahuē, i coca. Quēajēna, pajēpi ite sehuohuē. Maija'quēpi ite i de'o huē'ñare pana sapi.

4

Maija'quēre Cuasase'ere Jēocoja'cohua'i A'ē

¹ Tiñarepa quēaji, Maija'quē joyopi ñeje: Tēji mu'seña jai pajē Maija'quē pa'iji cuasayere jēocoja'cohua'i a'ē, caquē. Coa coso joñoa ye'yayere tuijē, huatiohua'i ye'yayere ye'yējē. ² Jaje yo'ojē, quēna tarapē ucopi ēo huesose'eje pa'iohua'ipi de'oye pa'iyē ti cuasama'cohua'ipi cayere asaja'cohua'i a'ē, nuñerepa pa'ima'cohua'ipi coso pajēpi ye'yayere. ³ Jaohua'ipi huejaye co'aji, caji'cohua'i a'ē, cui'ne añere ēseja'cohua'i a'ē, nuñerepa coca asacohua'ipi de'o'ji cajē Maija'quēre pēpajē sejē ai ja'ñere de'huase'ere. ⁴ Jaje pa'ina, si'aye Maija'quē de'huase'e de'oye a'ē. Jaje de'oyere maipi coeye co'aji. Jaje pa'ina, coa ai jerepa Maija'quēni de'o'ji cajē pēpajē itire pajē cui'ne añe de'o'ji. ⁵ Maija'quē cocapi cui'ne mai ite señepi de'oyerepa necaiji.

Jesucristo De'o Jo'yaērepa Pa'iyē

⁶ Mël'ëpi iyere Maija'quë do'ijëre ye'yaquë, cui'ne mël'ëje Maija'quë pa'ire paji cuasayere ani huajëquë pa'i cui'ne mël'ëre ye'yase'ere yo'oquë pa'ini, Jesucristo de'o jo'yaërepa pa'ija'quë a'ë, mël'ë. ⁷ Jaje pa'ina, ti asacaima'ë pa'ijë'ë, iye yeja aipë coca huesëjë caye. Maija'quë co'amaña necaiyere pare yo'oquë ye'yëjë'ë. ⁸ Mël'ë tutu quë'i pa'ija'quë caquë ai cuasajë yo'oye a'ri maña çocaiye a'ë. Maija'quëre de'oyerepa pa'iyë cato iye yeja pa'iyë, cui'ne jeteyo'je pa'i ja'ñeje çocaiye a'ë. ⁹ Iye caye nuñere pa'ë. Jaje pa'ina, si'aohua'i asacaijë sehuoye pa'iji. ¹⁰ Jaje pa'ina, i co'amañare tuturepa yo'ojë nejë pa'iyë, Maija'quë huajëquëre pana quëco pajë, si'aohua'ire ite sehuocohua'ise'ere huasoquëna.

¹¹ Jaje pa'ina, iye cocare cuañequë ye'yaye pa'iji, mël'ë. ¹² De'hua ñaquë pa'ijë'ë, mël'ëre posëni co'aye cajë cue'cuejë. Jaje pa'ina, mël'ë coca cayepi, mël'ë yo'oyepi, pa'ire oiyepi, Maija'quë pa'ire paji cuasayepi, cui'ne nuñerepa de'oyese'e yo'oquë pa'iyepi iñojë'ë, sehuosicohua'ire. Iohua'ijë mël'ë pa'iyëje pa'ija'cohua'ire. ¹³ Ja yë'ta'a yë'ë t'j'ama'në Maija'quë toya pëpëre si'a pai sehuosicohua'i asajëna, ñaquë quëajë'ë. Jaohua'ipi jerepa yëjë yo'o jujama'pë pa'ija'cohua'ire. Jaje ye'yajë'ë. ¹⁴ Maija'quëpi quëaquëna, sehuosicohua'i ëjaohua'i jëñapi mël'ëna patojë secacaijëna, Maija'quëpi ta'ñe yo'o ja'ñeje isise'ere de'hua ñacai itire yo'ojë'ë.

¹⁵ Jaje pa'ina, iye de'o co'amañase'e yo'oquë pa'ijë'ë, de'oyere yo'oquëpi seña maca de'oquë pa'ina, si'ahua'i ñaja'cohua'ire. ¹⁶ Mël'ë pa'iyë, cui'ne mël'ë yecohua'ire ye'yaye de'hua ñaquë, si'aye ocue pa'i macarepa yo'oquë pa'ijë'ë. Jaje mël'ëpi iyere yo'oquë co'ye huaso cuañoquëna, cui'ne mël'ë caye asacohua'ijë huaso cuañoja'cohua'i a'ë.

5

Sehuosicohua'i De'oye Yo'ojë Pa'iyë

¹ Aire tutu cama'ë pa'ijë'ë. Coa ai jerepa mël'ë ja'quëre yëhuoyeje pa'ye caquë yëhuojë'ë. Posëohua'ini mël'ë yo'je tsire yo'oyeje pa'ye yo'ojë'ë. ² Ai nomiohua'ini mël'ë ja'core de'oye yo'oyeje pa'ye yo'ojë'ë. Cui'ne nomi tsjini mël'ë yo'je tsj nomiohua'ire cuasaquë yo'oyeje pa'ye yo'ojë'ë, co'aye cuasaye peoyepi.

³ Necaicohua'ire peocohua'ini hua'jeohua'ire çocaijë'ë. ⁴ Jaje pa'iquëta'are hua'jeopi mamajëre cui'ne naje tsire paco pa'ito jaohua'ipi çocaiye pa'iji, iohua'i tsëcapë acore. Jaje yo'ojë pëca ja'quëohua'ire cui'ne ñecueohua'ire saija'cohua'i a'ë, ai de'huasi do'i. Jaje çocaiyere Maija'quë sihuaguë ñaquë api. ⁵ Jaje pa'ina, çocaiçohua'ire peocopi te'o maca nëasicoa, hua'jeorepa. Jaje pa'ioipi Maija'quëpi çocaija'quë api cuasaco mu'seña cui'ne ñamiña seo pa'ico. Jaje seo pa'iconi çocaiye pa'iji, sehuosicohua'ipi. ⁶ Jaje pa'iquëta'are hua'jeopi si'aye io capë yëyere yo'orojaico cato tsoe ju'isicoa, huajëco pa'icota'a. ⁷ Iyere yo'ojë'ë caquë cuañejë'ë, nuñerepa de'oyese'e yo'ocohua'i pa'ija'cohua'ire. ⁸ Jaje pa'ina, sehuosiquëpi i huë'e acohua'i pa'iyere cuasama'ë, de'oye ñacaima'quë pani, sehuoma'quëre seña maca co'aquë pa'iyë pa'iji. Jaje pa'ini sehuosiquë a'ë ca t'j'añe peoji.

⁹ Hua'jeohua'ire toya pëpëna toyaye pa'iji, sesenta ometëca pacopi cui'ne te'ire ëjëre pasiconi. ¹⁰ De'oye yo'ocona, yecohua'ipi ñasiconi, mamajëre de'oye ai de'huasiconi, io huë'ëna do'i daicohua'ire de'oye pëpaco pa'isiconi, sehuosicohua'ire nëcañoa tsoacaisiconi, ai yo'ocohua'ire çocaijo pa'isiconi, jaje si'aye de'oyese'e nesi'i cato yo'oco pa'isiconi, toyaye pa'iji.

¹¹ Nomi tsjipi hua'jeohua'i pa'ito toyama'ë pa'ijë'ë, hua'jeohua'ire toya pëpëna. Iohua'i capë yëyepi pa'ina, huejañu'u cajë yo'ojë Cristore tuiye jëoni,

12 *iohua'i* necañu'u ca nëose'ere ne *tj'ama'pë* jai do'i quë'iohua'i de'ocohua'i a'ë. 13 Cui'ne yequeje, huë'ña ñape cu'ijë josahua'i de'oni, cui'ne co'a coca cacohua'i de'oni coa si'aye yo'ojë ti caye pa'ñe pa'yere carojacohua'i a'ë. 14 Jaje pa'i do'ire nomi tsipi hua'jeohua'i pani huejajajë cayë, huejani mamajëre pajë, huë'e ñacacohua'i pa'ijajë. Pa'ijëna, huatije cu'euma'ë pa'ija'quëre. 15 Jaje pa'ina, yecohua'i nomi tsj hua'jeohua'ipi Cristore tuiye jeoni huati ëjaëna pe'te huesëhuë.

16 Sehuosi nomiopi jo tsëcapë acohua'ini hua'jeohua'ire pani cocaiye pa'iji. Sehuosicohua'ipi cocaija'cohua'i a'ë cajë uteye peoye. Sehuosicohua'i cato cocacohua'ire peocohua'ini cocacohua'i a'ë.

17 Sehuosicohua'i ëjaohua'ire ai oiye pa'iji, sehuosicohua'ire de'oyerepa sacohua'ipi, cui'ne Maija'quë cocase'e quëajë de'oye ye'yacohua'ire. 18 Jaje pa'ina, Maija'quë toya pëpë caji: "Duruhuequë yë'opo sëama'pë pa'ijë'ë, ise'equë ai tsa'cujaquë." Cui'ne yequeje caji: "Co'amaña nequëre sañe pa'iji, j yo'o do'í."

19 Sehuosicohua'i ëjaëre sañope co'aye caye pa'ito asama'ë pa'ijë'ë, cayahua'i panita'a toasocohua'i j yo'ose'e ñacacohua'ipi peoto. 20 Ja yë'ta'api co'ayere yo'ojë pa'icohua'ireta'a yëhuo quëcojë'ë, si'aohua'i ña hue'ñana. Yecohua'ijë jaje yo'oye co'aye a'ë cuasajë ca'raja'cohua'ire. 21 Cuañeñë, më'ëre, mai Diusu cui'ne mai Èjaë Jesucristo, cui'ne huiñaohua'i j sahuasicohua'i ña hue'ñana, iye cuañese'ere te'ohua'ise'ere yeque yo'oma'ë, si'aohua'ire si'a yë'quë macarepa yëhuojaquë caquë. 22 Jaje pa'ina, më'ëpi yecohua'ire esarepa patoquë secacaiye pajë'ë, *iohua'i* co'aye yo'o do'ire sai coñe pa'iji. De'oyerepa cuasani yo'ojë j aye co'ayere yo'oma'quërepa pa'ijë'ë. 23 Ètapë a'si ju'iquë sëte ocose'e ucuma'ë pa'ijë'ë, o'sa conoje a'ri maña ucujë'ë, më'ë ètapë cocai ja'ñe.

24 Yecohua'i co'aye yo'oye si'a pai tiñarepa ñaño pa'iji, ja yë'ta'a *iohua'i* yo'ose'e ña de'hua hue'ña saima'ë. Yecohua'i co'aye yo'oyere jeteyo'je dahuëre asaye pa'iji. 25 Jaje cui'ne de'oye yo'oyeje yequere tiñarepa ña cuañoñe pa'iji. Yequere ñama'pë pa'ise'ere jeteyo'je ñaño pa'iji. Si'anë yahuese'epi pa'i carajañe peoji.

6

1 Co'amaña necaija'cohua'ire jo'ya nesicohua'i pani mësarü ëjaohua'ire ca'rajë ñajë'ë, jaohua'ipi co'aye Maija'quë mamire cui'ne j coca mai ye'yayere sañope cama'pë pa'ija'cohua'ire. 2 Panita'a co'amaña necaija'cohua'ire jo'ya nesicohua'ipi sehuosicohua'ini ëjaohua'ire pani jeoma'pë pa'ijë'ë, sehuosicohua'i a'ë cajë, ëjaohua'ire ñajë paye. Maija'quëre sehuosicohua'ipi te'e Maija'quë do'ijëpi paire oicohua'ipi, co'amaña ne cuañoñe sëte jerepa de'oye necaiye pa'iji. Jaje caquë iyere ye'yaquë quëajë'ë.

Pa'iyë Cui'ne Mai De'oye Cuasaye

3 Yequë paipi mai Èjaë Jesucristo ye'yase'eje pa'ye ye'yama'ë, cui'ne mai nuñerepa Maija'quëre sejë yo'oyeje pa'ye ye'yama'ë pani, 4 huesëquëpi ye'yaji, jerepa pa'i a'ë cuasaquëpi. Jaje pa'ipi ju'í dahuëje pa'ye paji, sañope ca ëayere. Jaje pa'ina, japi si'aye co'ayere cuasaye huëoji: yecohua'i payere ëa ñajë pëti ëaye cuasaye, te'e cuasa ma'ñe co'acohua'i a'ë cajë te ju'ñe, coa cacohua'i a'ë cuasaye. 5 Jaje cuasacohua'ipi sa'ñe pëti coca ti jeoma'pë cajë pa'iyë, nuñe cuasama'cohua'i ja're, nuñerepa coca asa tj'ama'cohua'ipi, Maija'quëre sehuoni pa'iyë ye'yaye curi neñe a'ë cuasacohua'i ja're. Jaje uihuyë. 6 Jaje pa'iquëta'are, co'amaña pa'ina, cui'ne peoquëna, sihuaquë pa'iquëse'ere,

Maija'quère sehuoni pa'iyē ye'yaye, jaiye curi neñeje pa'ye pa'iji. ⁷ Mai iye yeja dai maca co'amaña peocohua'i daë'ë. Daisicohua'ipi cui'ne mai ju'i maca iye yejapi peocohua'i saija'cohua'i a'ë. ⁸ Jaje pa'ina, maipi ao maña cui'ne mai ju'i caña pani sihuajë pañu'u. ⁹ Jaje pa'iquëta'are jaiye curiquë pañu'u, cacohua'i cato jaiye do'i peoyere yëyena quëcoma'pë huati huaterë nesicona cacayë, johua'ire co'a de'huaquë, de'oye pa'ise're nejocaiyena, ti ne huesë hue'ñana sayena. ¹⁰ Jaje pa'ina, curiquë oiye cato si'aye co'aye cuasaye huëoye a'ë. Jaje yecohua'i jaiye curiquë yë do'ire Maija'quère pa'ire paji cuasase'le jeoni ai yo'oyena ne huesëni ai yo'ojë pa'iyë.

De'oye Maija'quë Cocare Quëyē

¹¹ Jaje pa'iquëta'are Maija'quë jo'yaë sëte si'aye co'ayere coequëpi nuñerepa yo'oquë pa'ijë'ë, Maija'quère necaiquëpi, pa'ire paji cuasaquëpi, pa'ire oiquëpi, yo'o jujama'quëpi, cui'ne jerepa pa'i a'ë cuasa joyo peoquëpi. ¹² Ti pani huesëjaquë caquë Maija'quëpi më'ëre sahuani soipi. Soisiquëpi Maija'quë pa'iji, mësarū cuasayere de'oyerepa quëahuë, jai pai asajëna. Jaje pa'ina, Maija'quë pa'iji cuasayepi de'oye yo'ojë'ë, ti pa'iyere pacohua'ipi. ¹³ Jaje pa'ina, Maija'quë si'a co'amaña pa'iyē isiquë cui'ne Jesucristo Poncio Pilatore de'oyerepa i pa'iyē quëcoquë iñosiquë ña hue'ñana cuañëñë, më'ëre. ¹⁴ Yëhuo quëcoyē peojaquë cani de'oye yë'ë më'ëre cuañese'e sehuocai yo'ojë'ë. Yeque ponani yo'oma'ë pa'ijë'ë, mai Èjaë Jesucristo dai macaja'a. ¹⁵ Iti yo'o maca t'iaëna, Maija'quëpi si'aye iyere ne de'hua saoja'quë api, te'i si'aye pa'irepa de'o Diusu tutu quë'ipi, cuañecohua'i mëñe Èjaëre papi, cui'ne ëjaohua'i mëñe Èjaëpi. ¹⁶ Jaë api, te'i ti ju'ima'quë, pai tsioja'ima'tore mia hue'ñare pa'iquë, te'e pai macajë ñama'quë, cui'ne ña t'iañeje ti peoquë. i tse pa'ijaquë si'anëpi, Èjaërepa pa'iyē cui'ne i jerepa tutu quë'i pa'iyē! Jaje pa'ijaquë.

¹⁷ Cuañejë'ë, jaiye iye yeja co'amaña pacohua'ire, jerepa pa'iohua'i a'ë, cuasama'pë pa'ijajë, cui'ne johua'i co'amañana quëcoma'pë pa'ijajë. Ja cato coa carajaiñe a'ë, coa ai jerepa Maija'quëna quëcojë pa'ijajë, mai pa ja'ñere caquë coa si'aye jaiye isiquëna. ¹⁸ Cuañejë'ë, cui'ne de'o co'amañare yo'ojë jaiye de'oye yo'oyere, co'amañaje pa'ye paja'cohua'ire, pajë peocohua'ire cocajajë, johua'i co'amañapi. ¹⁹ Jaje yo'ojë, jaiye co'amaña tsi'so t'imeja'cohua'i a'ë, yequë mu'se ti pani huesëyere pa ja'ñere.

Timoteore Ca Tëjyē

²⁰ Timoteo de'hua ñaquë pa'ijë'ë, më'ëre de'oye yo'oja'quë api cuasa nëose'ere. Asama'ë pa'ijë'ë, iye yeja do'i peo coca, ta'ñe asayere pa'ë caye, coa cosoye a'ë. ²¹ Yecohua'i Maija'quère pa'ire paji cuasacohua'ipi jare ta'ñe asayere pa'ë cajë yo'ojë, tsoe ne huesëhuë, t'ñena.

Maija'quëpi mësarute necaina, de'oye pa'ijë'ë. Jaje pa'ija'quë.

2 TIMOTEO

Pablopi Toya Qose'e Timoteona

1 Yê'ê, Pablo Maija'quê yê do'ipi Jesucristo jêjo saouquê pa'iyê, Cristo Jesuna tsioni pa'iyê tî'afne ca nêose'ere quêaja'quêpi. 2 Jaje pa'ina, toyayê, iye toya ja'hua yê'ê mamaquê Timoteona, yê'ê oiquêna. Diusu Maija'quêpi cui'ne Êjaê Jesucristopi ñacai teaye ñaquê cõcaina, ti se co'a ju'ima'pê de'oye pa'ijê'ê caquê.

Cristo Yo'ose'ere Quêaye

3 Mu'seña cui'ne ñamiña seña ñape mê'êre cuasani Maija'quêpi ñacajji, caquê pêpayê, ite, de'oye cuasayere papi yê'ê necaiquêna, yê'ê aipê yo'ojê pa'ise'eje pa'ye. 4 Cui'ne huânêyema'ê si'anê cuasayê, yê'ê jêo saina, mê'ê oi co etoquêna, ñase'ere. Jaje pa'ina, mê'êni ña huajê'ñe nêina, ai cuasaquê pa'iyê. 5 Jaje cuasayê, mê'êpi nuñerepa Maija'quê pa'iji cuasaquê yo'ose'ere ñasi do'ire. Jaje cui'ne du'ru macare pajê mê'ê ñeco Leoidapi cui'ne mê'ê ja'co Eunicepi Maija'quê pa'iji cuasacohua'ipi paê'ê. Jaje pa'ina, mê'êje cui'ne cuasaquê pa'iji caquê nuñerepa cayê.

6 Yê'ê jêtêpi mê'êna pato maca Maija'quêpi mê'ê yo'oja'a tuture isipi. Jaje pa'ina, cuañeñê, mê'êre. Toa ja'jê tsêoñeje pa'ye yo'ojê'ê, itire. 7 Jaje pa'ina, Maija'quê ca'ra joyore isima'ê pajl'i, maire. Coa ai jerepa tutu quê'i joyore paire oiyere cui'ne asare pajê de'oye pa'iyere isipi.

8 Jaje pa'ina, mai Êjaê Jesucristo do'ire quêacajjê'ê, huajêya'ye peoquêpi. Cui'ne i do'ire yê'ê tseja cuañosiquê pa'ina, ñani huajêya' coema'ê pa'ijê'ê. Coa ai jerepa huaso coca quêajê ai yo'oyere yê'êje quêaquê pasi'i cuasajê'ê, Maija'quê tutu isiyepi. 9 Jaje pa'ina, Maija'quêpi huasoni soipi, i ja're tsioni de'ocohua'irepa pa'ija'cohua'ini. Ja yê'ta'a yeja de'huama'ne maire oji'i, Cristo Jesús necai ja'ñere caquê. Jaje pa'ina, i cuasase'ere yo'ouquê huasopi, maire. Mai neñepi tî'afne pahuê. 10 I tsoe cuasase'ere yureta'a Jesucristo dani juni huesê tutu pa'ise'ere nejo maca, cui'ne huaso cocapi, ti ju'ima'pê pa'iyena necai maca, iñopi.

11 Iye coca quêaja'quêre ca nêosiquê a'ê. Jaje pa'ina, Jesús jêjo saouquê sête quêaquê, ye'yaquê pa'iyê.

12 Ja do'ire ai yo'oyê. Jaje ai yo'ouquêta'a huajêya'ye peoquêpi yo'oyê, yê'ê quêcoquêre paye sête. Jaje pa'ina, asayê, tutu quê'ipi yê'êre de'oye ñacajja'quê api, i ca nêose'ere ne têji mu'seja'a.

13 Yê'ê nuñerepa pa'yere ye'ya iñose'eje pa'ye tuijê'ê. Cui'ne Jesucristo ja're tsioni pa'ijê paire oiyere, cui'ne Maija'quê pa'iji cuasajê pa'iyere pa'ijê'ê.

14 Maija'quê joyo maire pa'iquê cõcayepi de'hua ñacajjê'ê, de'oye ye'yayere Maija'quê nuñerepa cocare isise'ere necajja'quê api caquê.

15 Tsoe mê'êpi asayê, si'ahua'i Asia yeja pa'icohua'i yê'êre jêocojêna, cui'ne jaohua'i ja're cõni Figelo cui'ne Hermogenes jêose'e.

16 Onesiforo tsêcapêre mai Êjaêpi oi teaye ñaquê cõcajjaquê. Cosiquê yê'ê pa'ina, jaohua'ipi huajêya'ye cosiquêni yo'oma'quêpi cama'ê sihua êaye jaiye de'oye yo'ou huasopi, yê'êre. 17 Jaje yo'ouquêpi Roma tî'asi maca co'e jujani jêoma'ê co'equê tî'api, yê'êre. 18 Jaje pa'ina, mai Êjaêpi ja mu'serepa oi teaye ñacajjaquê Onesifore. Mê'ê ñaquêna, maire Efeso pa'i maca, cõcaise'eje pa'ye cõcaji'i. Jare mê'êpi tsoe asayê.

2

De'o Jesucristo Soldado

¹ Yë'ë mamaquë më'ë cato Cristo Jesús isi tutupi pa'ijë'ë. Jaje pa'i, ² yë'ë jai paire quëaquëna, më'ë asase'ere ne tì'acohua'ire pana, ta'ñe de'oye yecohua'ire se ye'yaja'cohua'irepa ña cuañocohua'ina cuañe nëojë'ë, ye'yaja'cohua'ire.

³ Më'ë yë'ë ai yo'oyeje pa'itoje quëcojë'ë, Jesucristo de'o soldado sëte. ⁴ Ti te'ije soldadopi soldado peocohua'i yo'oyere cui'na yo'oma'quë api, jare i ëjaërepa cuañese'e de'oyerepa sehuoja'quë caquë. ⁵ Jaje cui'ne ca'a yo'oquëpi ca'a yo'ocohua'ire cuañese'ere yo'oma'ë pani ca nëosi co'amaña iñe peoji. ⁶ Tsio nequë cato i pa ja'ñere du'ru tëaquë api, ja yë'ta'a yecohua'i pajëna. ⁷ Iye yë'ë case'ere cuasaquëna, mai Ëjaëpi cõcaina, si'aye asa tì'añe pa'iji.

⁸ Huanëyema'ë pa'ijë'ë, Jesucristo ju'isiquëpi huëisiquëre David tsëcapë aquëre. Yë'ë jaë ayere huaso coca quëayë. ⁹ Iye de'o coca quëa do'ire ai yo'onije quëcoquë quëayë, paire huani jëoquëre sëayeje quëna meapi sëasiquë pa'inije. Jaje yë'ë pa'iquëta'are de'o coca cato quëna meapi sëa ma'ñe a'ë. ¹⁰ Jaje pa'ina, Cristo Jesuna tsioni pa'ijë Maija'quë sahuasicohua'ipi huasocohua'i pa'ijë de'oyere pare ti pa'iyere tì'ajajë caquë si'aye ai yo'onije quëcoyë.

¹¹ Iye nuñerepa caye a'ë.

Maipi Cristo ja're ju'isicohua'i pani i ja're cõni pa'ija'cohua'i a'ë.

¹² Ai yo'onije ocue pa'i macarepa ite tuisicohua'i pani i ja're cõni cuañeja'cohua'i a'ë.

Ite ñama'cohua'i a'ë casicohua'i cato ije ñama'quë a'ë caja'quë api.

¹³ Mai cato yo'o jujacohua'i a'ë. Jaje pa'iquëta'are i cato yo'o jujama'quë api. I case'eje ne tì'acquë api. ¿Me neni i ca nëose'e necaima'ë pa'iquë'ni?

Co'amaña Nequërepa Pa'iyë

¹⁴ Iyere huanëyema'ë quëa sëtoquë cuañejë'ë. Sa'ñe cama'pë pa'ijajë do'i peo cocare, ca huëoni. Ja sa'ñope caye ti cõcai ma'ñe a'ë. Coa ai jerepa yecohua'i de asacohua'ini co'aye neñe a'ë. ¹⁵ Jaje pa'ina, më'ë cato co'amaña nequërepa ca'raye peoquëre pajë pa'i pasi'i caquë, de'oyerepa Maija'quëre iñosi'i caquë, Maija'quë cocare nuñerepa ye'yajë'ë, tayoye peoyerepa si'aye më'ë ai cuasaye ja'ye yo'oquë. ¹⁶ Jaje pa'ipi iye yeja do'i peo cocare cama'ë pa'ijë'ë. Jaje cacohua'i cato jero sa'na ai jerepa co'ayena ne huesëyë.

¹⁷ Jaje ne huesëcohua'i ye'yapi ai a'sio jai saiyeje pa'ye yo'oji. Jaje Hime-neo cui'ne Fileto ye'yayë, ¹⁸ nuñerepa cocare tayo saicohua'ipi ju'isicohua'i huëiye tsoe tëto saji'i cajë. Jaje cajë nuñerepa de'oye asacohua'ire ca co'me huesojë yo'oyë. ¹⁹ Jaje caye pa'itoje Maija'quë nesico quëna pëje pa'io jëaco ñu'cuema'cona toyasico pa'iji, ñeje: "Ëjaëre papi ñaji, i tsecohua'ire." Cui'ne yequeje caji: "Si'aohua'i Cristo paj a'ë cacohua'i cato co'aye yo'oyere jëococohua'i pa'iyë."

²⁰ Jai huë'e sa'nahuëre së'ño curiquëpi cui'ne po curiquëpi de'huasi co'amañase'e pa'ima'coa. Pa'icoa, cui'ne soquë cui'ne ya'o de'huasi co'amañaje. Ja yeque de'oyerepa cato ëjare pase'e ne ja'ñepi pa'iji. Cui'ne yequepi si'a co'amaña coa nerojai ja'ñepi pa'iji, ya'opi, cui'ne soquëpi de'huase'e cato. ²¹ Ëjaëre pana isisiquëpi ëjare pase'e yo'ojajë quë pasi'i cani si'aye co'ayere yo'oma'quërepa pa'iyë pa'iji. Jaje pa'ipi de'o co'amañare pase'e neñe pa'iji.

²² Pqsëohua'i co'aye yëyere catijë'ë. Catini nuñerepa pa'ijë'ë, Maija'quë pa'iji cuasayere, paire oiyere cui'ne jo'cua de'oye si'aohua'i ja're pa'iyere. Jaje pa'ipi de'o joñoare papi mai Ëjaëre tsecohua'i ja're conì pa'ijë'ë. ²³ Cui'ne huesëcohua'ipi, ye'yema'cohua'ipi sa'ñe cajëna, asaquë ìohua'i ja're conì cama'ë pa'ijë'ë, më'ëpi tsoe asaquë. Ja cato pëti ëayena saye. ²⁴ Mai Ëjaërepa jo'yaë cato sa'ñe pëti cocare caquë uihuaquë pa'iyere peoji. Jare yo'oma'ë si'aohua'ire de'oye yo'oquë pa'iyere pa'iji, de'oye ye'yaquëpi tayocohua'ire quëcoquë de'oye yo'oquëpi. ²⁵ Sañope co'aye cacohua'ire joyore papi oi quëa nu'ñequëpi jerepa pa'i a'ë, cuasama'quëpi Maija'quëpi cocaina, ja'në yo'ose'e jeoni Maija'quëna ponëni nuñerepa cocare asaja'cohua'i a'ë cuasaquëpi. ²⁶ Cui'ne huati tseani i yëye yo'oja'cohua'i a'ë caquë paçohua'ipi de'hue ña sëtani jëaja'cohua'i a'ë, caquë utequë pa'iyere pa'iji.

3

Pai Tëji Mu'seña Yo'oye

¹ Tëji mu'seña co'a mu'seña pa'ija'coa. Jare më'ë asaye pa'iji. ² Ja mu'seña pai cato curi ai oicohua'ipi cui'ne co'ye de'oye pa'yese'e cuasacohua'i pa'ija'cohua'i a'ë, jerepa pa'i a'ë cuasacohua'ipi. Cui'ne yë'ëpi jerepa de'oye yo'oquë a'ë cajë co'ye ìohua'ija'a sihuacohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. Jaje pa'ìohua'ipi Maija'quëni sañope caja'cohua'i a'ë. Pëca ja'quëohua'ire sehuocaima'cohua'ipi pa'ija'cohua'i a'ë. Nesi do'ire pëpa toma'cohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. Cui'ne Maija'quëre sehuoyere ti oima'cohua'ipi pa'ija'cohua'i a'ë. ³ Paire oima'cohua'i cui'ne ai yo'ocohua'ire ñani ti cöcaina'cohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. Co'a cocoaohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. Cui'ne ìohua'i yëye quëco tì'ama'cohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. Ti oiyere peoyerepa yo'ocohua'ipi si'aye de'oyere ai sañope yo'ocohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. ⁴ Cajehua'i cayeje pa'ye cajë cosocohua'i pa'ija'cohua'i a'ë, cui'ne ti ja'rujaima'cohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. Yë'ë jerepa pa'i a'ë cajë co'ye sihuacohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. Cui'ne Maija'quëni coejë coa ìohua'i yëyese'e co'ëja'cohua'i a'ë. ⁵ Maija'quëre sehuosicohua'i yo'oyeje pa'ye yo'ojëta'a coa caja'cohua'i a'ë, nuñerepa Maija'quëre sehuosicohua'i pa'i tutu peocohua'ipi. Jaje pa'ìohua'ire tsioma'ë pa'ijë'ë. ⁶ Jaje yo'ocohua'i acohua'ipi, nomiohua'i co'ayena tìmesicohua'ipi coa si'aye yëcohua'i pa'i huë'ñana cacarojajë cajehua'i de'ojëna, tutu peocohua'ipi, si'aye ìohua'i yëyere necaija'cohua'i a'ë. ⁷ Si'anë ye'yëjëta'a ja nomiohua'i ti nuñerepa pa'iyere asa tì'ama'pë pa'ija'cohua'i a'ë. ⁸ Tsoe huë'ña caya dahuëohua'i Janes cui'ne Jambre sañope Moisésre yo'oa'huë'ë. Jaje cui'ne jaohua'ijë sañope yo'oja'cohua'i a'ë, nuñerepa cocare, co'ayese'e cuasa ëmëohua'i de'osicohua'ipi, Maija'quë pa'iji cuasayere ne huesocohua'ipi. ⁹ Jaje pa'iquëta'are si'a pai ìohua'i yo'oye asa tì'ani huesëohua'ipi yo'oyë, cajë sehuoma'pëna. Ai jerepa yo'oma'pë pa'ija'cohua'i a'ë, Moisésre caya ëmëohua'i sañope yo'o jujajë pa'ise'eje yo'oja'cohua'ipi.

Tëjiyerepa Pablo Timoteore Cuañese'e

¹⁰ Jaje pa'iquëta'are më'ë cato yë'ë ye'ya ìnose'ere, yo'oquë pa'iyë, yë'ë pa'ise'ere, yë'ë nesi'i cuasase'ere, Maija'quë pa'iji cuasase'ere, yë'ë paire oise'ere, yë'ë quëcose'ere, sañope yo'oye pa'itoje, ¹¹ cui'ne yecohua'i josa yo'ojëna, ai yo'oniye yë'ë quëcose'ere. Cui'ne më'ëpi asayë, jeto Antioquia, Iconia cui'ne Listra daripëa pa'i maca josa yo'ojëna, ai yo'oquëna, Ëjaëpi si'aye jare nejocani de'oye pa'iyere isise'e. ¹² Nuñerepa cayë, si'aohua'i Jesús ja're tsioni pa'iyere yëcohua'i cato jaje ai yo'oja'cohua'i a'ë, yecohua'ipi josa yo'ojëna.

¹³ Jaje pa'iquëta'are, co'acohua'i cui'ne cosocohua'i cato jero sa'na ai co'ayere yo'ojë yecohua'ire cosocohua'i pa'ija'cohua'i a'ë, coso cuañosicohua'ipi pa'ijë.

¹⁴ Jaje pa'iquëta'are si'aye më'ë iye a'ë, itirepa caquë asa huesëse'ere ocue pa'i macarepa yo'oquë pa'ijë'ë. Më'ëpi asayë, më'ëre ye'yasicohua'ire.

¹⁵ Cuasajë'ë, cui'ne më'ë cato tsihua'ë pa'inëna Maija'quë toya pëpë caye asaquë a'ë. Më'ëre japi de'oye yo'oquëre ye'yaquë cui'ne huasosiquë pa'iyena saye pa'iji, Cristo Jesuni pa'iji cuasa do'ipi. ¹⁶ Si'a toya pëpë Maija'quëpi quëaquëna, toyasicoa. Jaje pa'ina, Maija'quë cocapi de'oye a'ë, paire ye'yaye, yëhuo quëcoye tayo yo'ocohua'ire, quëa nu'ñeñe cui'ne nuñerepa pa'iyena ye'yaye. ¹⁷ Jaje pa'ina, cui'ne Maija'quë coca sehuaquëpi si'aye ai ye'yesiquëpi de'oyese'e nequë pa'ija'quë api.

4

¹ Pai ëjaëje pa'irepa dani ju'isicohua'ire cui'ne huajëcohua'ire pai ñape yo'ose'eje caja'quë Jesucristo cui'ne Diusu ña hue'ñana cuañëñë, më'ëre, ² Maija'quë cocare quëajë'ë caquë. Paipi yëjë asa maca cui'ne paipi asaye coe macaje, ai cuañequë quëajë'ë, më'ë caye asacaija'cohua'ire. Tayocohua'ire yo'o ma'ñe a'ë caquë yëhuojë'ë. Quëcoquë ye'yajë'ë, yo'o jujama'ë. ³ Nuñerepa cocare pai asaye coe mu'seña t'ajaja'coa. Iohua'i yëyeje pa'iyë ye'yacohua'ini co'eje asaja'cohua'i a'ë. ⁴ Nuñerepa cocare jeteyo'jena çani, si'aye pai cayere itire pa'ë cajë asaja'cohua'i a'ë. ⁵ Jaje pa'iquëta'are më'ë cato si'anë më'ë pa'iyere ñare paquë de'oyese'e pa'ijë'ë. Ai yo'oye pa'ito quëcojë'ë. Huaso cocare quëaquë pa'ijë'ë, më'ë nesi'i cuasase'ere si'a ye'quë maca nequë.

⁶ Yë'ë cato Maija'quëna yë'ë capë isisiquëpi pa'iyë. Yë'ë ju'ija mu'se ja'yere pa'iji. ⁷ De'oyepi uihuaquë huë'huë t'ahuë, tëji du'rure pana, Maija'quë pa'iji cuasayere yo'o jujama'ë. ⁸ Jaje pa'ina, yure cato yë'ëre de'oyerepa pa'iyepi uteji maroje pa'ioipi, ja mu'serepa Ëjaë Jesucristo pai yo'ose'e nuñerepa ca de'huaquëpi isi ja'ñepi. Yë'ëse'ere isiye paja'quë api, si'aohua'ire i co'i çoñe ai yëjë utejë pa'icohua'ireje isija'quë api.

Timoteore Quëaye

⁹ Esa dani yë'ëre ñañere caquë yo'ojë'ë. ¹⁰ Demaspi iye yeja co'amañare ai yë do'ire yë'ëre jëoconi saji'i, Tesalónicana. Crecentepi Galacia yejana saji'i. Cui'ne Titopi Dalmaciana saji'i. ¹¹ Satena, Lucase'e yë'ë ja're çoni pa'iji. Jaje pa'ina, më'ëpi dai Marcore co'eni dajë'ë. Jaëpi de'hue yë'ë co'amaña yo'oye çocaija'quëre. ¹² Cui'ne Tíquoico çoni Efeso daripëna jëjo sahuë. ¹³ Më'ëpi dai dacaijë'ë, yë'ë dëi ju'i ça Troas daripëna Carpo huë'ena jëo daisicore. Toya pëpëa cui'ne ça'nina toyase'eje dacaijë'ë, jare ai cuasayë.

¹⁴ Alejandro, quëna de'huaëpi ai co'aye yo'opi, yë'ëre. Ja do'ire Ëjaëpi i yo'ose'eje pa'ye saija'quë api. ¹⁵ Jaë cato Maija'quë cocare, mai quëayere ai sañope yo'oquë api. Jaje pa'ina, ite de'hua ñajë'ë, më'ëreje co'aye yo'oquë.

¹⁶ Ëjaohua'i ña hue'ñana yë'ëre sañope cayere quëa maca ti te'i macaje çocaiye papi. Pajë si'aohua'i yë'ëre jëoconi saë'ë. Jaohua'i yo'ose'e Maija'quëpi saima'ë pa'ijaquë cuasaquë señë. ¹⁷ Jaje pa'iquëta'are mai Ëjaëpi yë'ë ja're pa'i si'aohua'i judio peocohua'ije i huaso cocare yë'ëpi quëaquëna, asaja'cohua'i a'ë caquë yë'ëre çocai i tuture isipi. Isi maca quëacaë'ë, i coca. Jaje jai yai yë'opona satira'siquëni Ëjaëpi huasopi, yë'ëre. ¹⁸ Jaje cui'ne ñacaija'quë api, si'aye co'aye yë'ëre nesi'i cayeje. Jaje ñacai paquëpi i cuañe te'tena yë'ëre de'hua'quë api. De'oquëre pa'ni, Maija'quë. Jaje pa'ijaquë.

Pëpa Tëjyere, Cui'ne De'oye Pa'i Ja'ñere Çocaiye

¹⁹ Pëpayë, Priscare, Aquilare cui'ne Onesíforo tsëcapëre. ²⁰ Erasto, Corintona pëapi, cui'ne Trófigmoni ju'ina, Miletona jeo daë'ë. ²¹ Ja yë'ta'a oco tēcahuë t̄'ama'në ai cuasaquë daijē'ë, më'ëpi. Pëpayë, Eubulo, Pudente, Lino, Claudia, cui'ne si'aohua'i mai Ējaë do'ijëreje.

²² Ējaë Jesucristopi më'ë ja're çoni pa'ijaquë Diusupi si'aohua'ire mësarute, de'oye necaina, pa'ijë'ë.

TITO

Pablopí, Titona Toyase'e

¹ Yé'è Pablo, Maija'quère quèacaiquè a'è, Jesucristo jèjo daoquèpi. Maija'què ì tsecohua'i pa'ija'cohua'ire ña nèosicohua'ire quèaquèna, asani Maija'què pa'iji cajè mai sehuoyere nuñere pare sehuoni ti pani huesèyere utejè pa'ija'cohua'i a'è caquè jèjo daopi, yé'ère. ² Jaje pa'ina, Maija'què ti cosoma'quèpi ja pa'i ja'ñere ca nèoa'ji'i, yeja ja pa'i huèoma'nè. ³ Maija'què maire huasoquèpi, yé'èpi de'hue quèacaija'què api caquè nesiquèpi yé'è quèaquèna, ì cocare yure iñopi, maire ì cuasa nèosi maca tì'aèna. ⁴ Yé'è cui'ne mè'è te'e Maija'quère pa'iji cuasa do'ire yé'è mamaquère pa'è, Tito mè'è. Ja do'ire iye toya ja'huana toyaquè cayè. Diusu Maija'quèpi cui'ne Jesucristo mamire huasoquèpi de'oye necaijèna, ai yo'oye peoye jo'cua pa'ijè'è.

Tito Neñe

⁵ Creta saodohuèna mè'ère jèjo dai maca jèjo daè'è, ne jujase'ere mè'èpi ne de'hua saoj'a'què cui'ne paì daripèa ñape sehuosicohua'i èjaohua'ire neja'què caquè, yé'è cuañese'eje pa'ye. ⁶ Tayo yo'oquèna, ca quècoye peoquèrepa pa'iyè pa'iji, sehuosicohua'i èjaè. Nèjore te'ore paquèpi cui'ne mamajère sehuosicohua'ire paquèpi, cui'ne co'aye yo'oma'cohua'ire de'oye sehuocohua'ire paquèpi pa'iyè pa'iji. ⁷ Sehuosicohua'i èjaè cato Maija'què co'amañare de'oyerepa ñacaija'quèpi pa'iji. Jaje pa'i do'ire nuñerepa de'oye pa'iyè pa'iji. Ai jerepa pa'i a'è cuasama'quèpi, jèaquè teni yo'oma'quèpi, çoño cuèpema'quèpi, huajo yèma'quèpi, cui'ne curiquè ai yé coa cosoquè nema'quèpi pa'iyè pa'iji. ⁸ Coa ai jerepa de'oye yo'oquè pa'iyè pa'iji, ì huè'èna daicohua'i pa'ito si'anè de'oye pèpaquèpi, de'oye yo'oye yèquèpi, de'oye cui'ne co'aye pa'ito ta'ñe asaquè yo'oquèpi, nuñerepa yo'oquèpi, Maija'quèna ì pa'iyè isisiquèpi, cui'ne ì pa'iyere co'ye ñaquèpi pa'iyè pa'iji. ⁹ Cui'ne nuñerepa coca ye'yase'ena tsiojaisiquèpi yecohua'i yo'o jujahuè cuasacohua'ire jerepa yéjè yo'o ja'ñena cocaiye pa'iji, de'o cocapi ye'yajè, cui'ne sañope cacohua'ireje quèa tì'añe pa'iji, asaja'cohua'ire mai pa'iyè.

¹⁰ Jai paì pa'iyè, hua saiscicohua'ipi maire sañope cacohua'i, ca'ni tèaye pa'iji cajè cuañecohua'i. Jaohua'ipi do'i peo cocapi cajè paire cosoyè. ¹¹ Jaje cosocohua'ire ai èseye pa'iji, ye'yama'pè pa'ija'cohua'ire, coa curiquère neñu'u cajè jòhua'i tayo ye'yayepi jai tsècapèa pa'icohua'ire si'aohua'ire tiñe yo'oyena ye'yacohua'ire. ¹² Jare iti saodohuè Creta aquèpi, yequè mu'seña pa'i ja'ñe quèaquèpi, ì cajeohua'ire capi: "Creta paì cato si'anè coa cosocohua'i a'è, airo paì a'è, jai aohua'i a'è cui'ne josaohua'i a'è." ¹³ Jaje cani nuñerepa capi. Jaje pa'i do'ire mè'èpi jaohua'ire tuturepa yèhuoquè quèajè'è, nuñe pa'iohua'ipi Maija'quère pa'iji cuasajè pa'ija'cohua'ire. ¹⁴ Jaje pa'ijè judío paì coa huèoni ca cocare asama'pè cui'ne nuñerepa cocare coejè jèosicohua'i cuañèñere sehuoma'pè pa'ija'cohua'ire.

¹⁵ De'oye cuasajè pa'icohua'ire cato si'a co'amaña de'oyese'e pa'iji. Jaje pa'iquèta'are èa joyo hue'ecohua'ire, cui'ne de'oye cuasama'cohua'ire cato ti peoji de'oye cuasaye, si'a jòhua'i cuasaye cui'ne jòhua'ire neñe quèa joyoje si'sise'e pa'i do'ire. ¹⁶ Jaje pa'iohua'ipi Maija'quère sehuoyè cayè. Cajèta'are jòhua'i yo'oyepi nuñerepa yo'oye peoji. Jaje pa'ina, yecohua'ire coejè ñacohua'i pa'iyè. Hua saiscicohua'i pa'iyè, cui'ne te'o macareje de'oye yo'o tì'ama'cohua'i pa'iyè.

2

Ai De'oye Pa'iyere Ye'yaye

¹ Më'ë ye'yayeje si'anë Maija'quë coca cayeje pa'ye pa'ijaquë. ² Aiohua'ije sa tëto saipe yo'oma'cohua'i pa'ijajë, yecohua'ipi ëjaohua'ire ñajëna, pa'ijajë de'oye, cui'ne co'aye ta'ñe asacohua'ipi, Maija'quë pa'iji cuasacohua'ipi, paire oicohua'ipi, cui'ne yo'o jujama'cohua'ipi pa'ijajë quëajë'ë. ³ Jaje cui'ne ai nomiohua'ije yecohua'ipi ëjaohua'ire ñajëna, pa'ijajë, co'a cocare asani yecohua'ina se quëama'cohua'ipi, cono cuempema'cohua'ipi, coa ai jerepa de'oye ye'yacohua'i pa'ijajë yëhuojë'ë. ⁴ Nomi tsj huejasicohua'ire ëjere oiyey cui'ne mamajëre de'oye ñajë paye ye'yajajë. ⁵ Jaje pani iñojëna, nomi tsipi ye'yeyë co'aye cui'ne de'oye ta'ñe asajë nuñe pa'icohua'ipi, huë'e co'amaña de'oye pacohua'ipi, paire oicohua'ipi, ëjë cuañeñe de'oye sehuocohua'ipi pa'ijajë. Jaje pa'ijëna, yecohua'ije Maija'quë cocare cue'cuyey paja'cohua'ire caquë yëhuojë'ë.

⁶ Jaje cui'ne posëohua'ireje yëhuojë'ë, si'anëpi iohua'i yëyere meñe quëco ti'acohua'i pa'ija'cohua'ire. ⁷ Jaje pa'ina, më'ëpi si'aye de'oye pani iñojë'ë, jaohua'ire. Ye'yaquë pani nuñerepa caquë de'oyere papi ye'yajë'ë, ⁸ sañope caye peoyere papi. Jaje nuñere pare caquëna, sañope caye pacohua'ipi asajë quëquëni maire sañope co'aye caye paja'cohua'i a'ë.

⁹ Co'amaña necaicohua'ire yëhuojë'ë, sañope tutu sehuocohua'i pa'ima'pë pa'ijajë iohua'i ëjaohua'ire, coa ai jerepa oijë de'oye sehuojë necaicohua'i pa'ijajë caquë. ¹⁰ Cui'ne maire huasoquë Diusu coca ye'yayere si'aohua'i de'oyere pa'ni cajë ñaja'cohua'ire, yahue co'amaña imama'pë pa'ijajë, mai pa'iyere ñani, nuñerepa yo'ocohua'i a'ë cuasaja'cohua'ire.

¹¹ Maire oiyey Diusu iñose'epi, japi si'a paire huasoye pa'iji. ¹² Jaje pa'ina, japi maire ye'yaji, co'ayere yo'oma'pë nuñese'e yo'ojë Maija'quëre necaiyere. Cui'ne iye yeja pa'i maca ti jecoyere ye'yaji, co'aye mai yëyere. ¹³ Cui'ne japi ye'yaji, mai Diusu, maire huasoquë Jesucristo dai mu'sere i ca nëose'ere utejë pa'iyere. ¹⁴ Jaje pa'ina, mai do'ire jucacaji'i, co'ayere pa'icohua'ini huasosi'i caquë, co'ayere pa'isicohua'ini tsoa toni i paire pare pasi'i, de'o co'amañase'e yëhuojë'ë caquë, yo'opi.

¹⁵ Jaje pa'ina, si'aye iyere më'ë ye'yaye pa'iji, quëa sëtouquë, cui'ne yëhuo ñu'ñequë, Ëjaërepa cuañequë tutupi, yecohua'ipi më'ëre cue'cuyey paja'cohua'ire.

3

Sehuosicohua'i Yo'oye

¹ Pai ëjaohua'ire, cui'ne paire cuañe tutu pacohua'ire, de'oye iohua'i cuañeñe sehuojë pa'ijajë, cui'ne de'o co'amañase'e neñe yëcohua'ipi pa'ijajë caquë quëajë'ë. ² Cui'ne yecohua'ire co'acohua'i a'ë cama'cohua'ipi, ui-huaye yëma'cohua'ipi, de'oye paire yo'ocohua'ipi, cui'ne joyere papi teaye pa'iohua'i pa'iyere iñojë, si'aohua'ire de'oye yo'ojajë caquë.

³ Ja'në maije huesëcohua'ipi Maija'quë caye sehuocaima'cohua'ipi, ne huesësicohua'ipi paë'ë. Pa'ijë coa si'aye mai yëyey yo'ocohua'ipi tseä cuañosicohua'ipi paë'ë, co'ayena. Jaje co'ayere pa'ijë yecohua'i co'amañare ëa ñajë pëicohua'ipi, cui'ne paire oima'cohua'ipi, sa'ñe coecohua'ipi paë'ë. ⁴ Jaje pa'ijëna, mai Diusu, maire huasoquëpi si'a paire de'oye necaiyere cui'ne paire oiyere iño maca, ⁵ ja maca huasopi, maire. Maipi de'oye yo'osi do'ire huasoye papi. Coa ipi oi teaye ñani huasopi. Jaje huasoquë co'ayere tsoa

toquë, huajë paire nepi. Nequë Maija'quë joyopi huajëye pa'iye isipi. ⁶ Cui'ne mai Ejaë Jesucristo maire huasoquë do'ipi jaiye isipi, i de'o joyore. ⁷ Maipi co'acohua'i pa'isicohua'ipi i oi do'ipi de'ocohua'i pa'ijë ti pani huesëyere mai utejë pa'yere pajajë caquë.

⁸ Iye coca nuñere pa'ë. Jaje pa'ina, më'ère cuañeñë. Iyere ai si'anë cuañequë quëajë'ë, Maija'quëre sehuocohua'ipi asajë de'oyese'e nejë pa'ija'cohua'ire. Iye coca si'a paire cöcayie a'ë, cui'ne de'oye a'ë. ⁹ Jaje pa'ina, huesëohua'i cayere aipë cocare cui'ne cuañese'e caye ayere ca huëoni yë'ose'e cajë ui-huayere, yo'oma'pë pa'ijë'ë.

¹⁰ Sehuosicohua'ire te'le pa'iye pajë'ë caquë huahuequë yo'oquë pa'ito soini yëhuojë'ë. Te'le panita'a cayayerepa yëhuorena, asama'ë pa'ito eto saojë'ë. ¹¹ Eto saoni nuñe cuasama' do'ire ne huesësiquërepa pa'iji, i co'aye yo'oyepi nejoquëna, cuasajë'ë.

Pai Ñape Yo'o Ja'ñe Quëaye

¹² Artemasni panita'a Tiquiconi më'ère ñaja'quëre jëjo saosi maca esa daijë'ë, Nicópolisna yë'ère ti'ani ñasi'i caquë. Jaron a oco tēcahuë pēasi'i cuasa nēohuë. ¹³ De'oye cöcayjë'ë, pai yo'oye asaquë ne de'huaquëre Zenasre cui'ne Apolosre, si'aye caraye peoquëna, ai yo'oma'pë so'o saija'cohua'ire. ¹⁴ Jaje yo'oquëna, mai tsecohua'ije de'oye yo'oyere ye'yejajë, peocohua'i ai yo'ocohua'ire cöcayie. Ye'yejë yo'ojë de'oye yo'o pai pa'ijajë caquë.

Tëjyerepa Pëpaquë De'oye Pa'ijë'ë Case'e

¹⁵ Si'aohua'i yë'ë ja're cöni pa'icohua'i më'ère pëpayë. Jaje cui'ne jaro pa'icohua'ire si'aohua'ire pëpacajjë'ë, cajeohua'ire Maija'quëre pa'iji cuasacohua'ire. Maija'quëpi ñacayepi si'aohua'ire mësarute pa'ijaquë. Jaje pa'ijaquë.

FILEMÓN

Pablopi Filemónna Toyapi

¹ Cristo Jesús do'ire yé'è Pablo tseá cuañosiquè pa'iquèpi Maija'què do'iquè, Timoteo ja're coní toyayè, iye toya ja'hua, mè'èna Filemón yèquè oiçuèpi te'e co'amañare nequèna. ² Cui'ne mè'è huè'ena sehuosicohua'i tsi'sisicohua'ireje cajè toyayè. Cui'ne Maija'què do'ico Apiareje cui'ne Arquipore cajè toyayè, te'e yèquè yo'oyeje pa'ye tutu yo'ocuèreje. ³ Maija'què Diusupi cui'ne Jesucristopi ñacaina, ai yo'oye peoquèna, jo'cua, de'oye pa'ijajè.

Paire Oiyè, Cui'ne Maija'què Pa'iji, Filemón Cuasaye

⁴⁻⁵ Maija'què sehuocohua'ire mè'è ai oiyere cui'ne Jesure necaiquère pare cuasayere yecohua'ipi quèajèna, asaquèpi yé'è Maija'quère señe ñape si'anè mè'è pa'iyere cuasaquè de'oji caquè pèpayè, ite se maca. ⁶ Jaje pa'ina, mè'èpi yèquè cuasayeje pa'ye Maija'què pa'ire paji cuasaquèpi Cristo ja're pa'ijè, jaiye de'oye yo'oye payere nuñerepa asa ti'ajaquè caquè secacaiyè. ⁷ Cui'ne ai sihuayè, mè'è Maija'què do'iquèpi paire oiçuèpi, sehuosicohua'ire cõcaina, ai oima'pè pa'ijèna, asa huajèquè.

Pablopi Cacaiye Onésimo Pa'iyere Caquè

⁸ Cristo jèjo daoquè a'è caquè mè'è yo'o ja'ñere cuañe tutu paquèta'a, ⁹ yé'è Pablo ai huànoupi Cristo Jesús do'ire tseá cuañosiquè pa'iquèpi paire oiyere papi señe yèyè, mè'ère. ¹⁰ Ñño co sitore pa'i quèaquèna, asani Onésimopi sehuoni yé'è mamaquèje pa'i de'osiquèni caquè señe, mè'ère.

¹¹ Ja'nè tsoe Onésimo jo'yaè pa'i maca coa pa'iquè paji'i, yure cato necaiquère papi, mè'ère cui'ne yé'èreje. ¹² Jaje pa'ina, yé'èpi ti'acquèna, sihuayeje pa'ye ite sihuajè'è, cui'naèni mè'è què'rona jèjo saoyè, yure. ¹³ De'o coca quèa do'ire tseasiquè pa'ina, yé'ère mè'è cõcatira'si sa'rore, pèani cõcailjaquè cara'huè. ¹⁴ Jaje ca'ñe pa'ita'a pañè, mè'èpi de'oji cuasama'èna yo'oyere coquè. Mè'è yé'ère cõcayèpi mè'èse'e cuasaquè yo'oye pa'ijaquè caquè. Jèoconi cuañese'èje pa'ye peojaquè, ¹⁵ cuasayè. Yé'èta'a Onésimopi mè'ère jèoconi saji'i, a'ri maña tsoe pa'i sitopi yureta'a ti pa huesojaquè caquè. ¹⁶ Jaje pa'ina, jo'yaèje pa'ire paye peoji, jo'ya nesiquère seña maca pa'i api. Jaje cani cayè, yo'jeije pa'ire papi caquè. Ite yé'è ai yèyè. Cui'ne mè'èpi ite jerepa yèye pa'iji, Èjaè Jesure cuasa do'ire Maija'què do'iquère sète.

¹⁷ Jaje pa'ina, mè'èpi yé'è cajei sète, yé'ère sihuaquè pèpayèpi pèpajè'è, ite. ¹⁸ Mè'ère co'aye yo'osiquè pa'ito panita'a, co'amaña do'ire sañe paquè pa'ito yé'èni seji'è. ¹⁹ Yé'è Pablopi saicasa'i. Yé'è jètèpi toyayè, iye toya e'que, yé'è quèaquèna, sehuosi do'ire, mè'èje yé'ère sañe payè caquè quèa sèto'ne pa'ita'a pañè. ²⁰ De'oji. Maija'què do'iquè, Cristore cuasaquè sète yé'è case'èje necaijè'è, oi pa'iquèpi quècojaquè, de'oye yo'o huasojè'è.

²¹ De'oye sehuocasipi caquè toyayè, mè'è yo'o ja'ñere asaquè cui'ne asayè, mè'è yé'è case'è jerepa de'oye yo'o ja'ñere. ²² Cui'ne yequeje cayè, mè'ère. Yé'è sani pèaja'to necaijè'è. Uteyè, Maija'quèpi mèsaru señere asaquè. Necaina, sani ñasi'i caquè.

Tèjijerepa Pèpaquè De'oye Pa'ijè'è, Case'e

²³ Jaro mēsarute pēpa saoji, Epafraſ Cristo do'ire yē'ē ja're cōni tſea cuañosiqūē pa'iquēpi. ²⁴ Cui'ne Marcos, Aristarco, Demas cui'ne Lucas yē'ē yo'oquēna, cōcaicohua'ipi pēpayē.

²⁵ Jesucristopi ñacaijaquē si'ahua'ire mēsarute. Jaje pa'ijaquē.

HEBREOS

Maija'quëpi I Mamaquëja'a Capi

¹ Tsoe huë'ña Maija'quëpi mai aipëre ìte quëacaicohua'ija'a ca mu'seña jaiye ca'aji'i, cui'ne jaiye tiñe pa'ye yo'oyeja'a ca'aji'i. ² Jaje ca'quëpi, yure tēji mu'seña maire ì mamaquëja'a capi. Si'a co'amaña ì ja're de'huasiquë ja're conì, si'aye co'amaña paja'quë ja're conì capi. ³ Jaë api, Maija'quë de'oyere pare miacaiquë. Cui'ne jaë api, Maija'quë pa'iyere maire iñoquë ìje pa'i api, cui'ne jaëpi si'a co'amaña ì coca tutupi quëco paquërepa. Mai co'aye pa'ise'ere tsoa tōni, jeteyo'je Maija'quë ñu'ico ëja te'tena ja'rupi.

Huiñaohua'ire Jerepa Pa'i Api, Maija'quë Mamaquë

⁴ Huiñaohua'ire jerepa pa'i de'opi, Maija'quë mamaquëpi, ìohua'i paye jerepa pa'i mamire ìsi cuañosi do'ire. ⁵ Maija'quë ti cama'ë pajji'i, te'ireje ì huiñaëre:

Më'ë a'ë, yë'ë mamaquë.
Yure më'ëre huëoni pa'iyë ìsihuë.
Te'ireje ì huiñaëre cama'ë pajji'i.
Yë'ë pasi'i, ì pëca ja'quë pa'ina,
Ipi yë'ë mamaquë pa'ija'quë.

⁶ Jaje pa'iquëta'are iye yejana ì mamaquëre te'ire ìsiquë capi:
Si'a ì huiñaohua'i ìte do're ja'rujë ai de'okuëre papì cajë sihuajë'ë.

⁷ Maija'quëpi ì huiñaohua'i ayere capi, ñeje:
Huiñaohua'ire cato tutuje pa'iohua'ire neñë,
cui'ne yë'ëre necaicohua'ini toaje pa'iohua'ire neñë.

⁸ Jaje pa'iquëta'are ì mamaquëre capi:
Ina, Diusu, më'ë cuañeñe cato, ti carajaiñe peoji,
më'ë cuañeñe cato nuñere pa'ë.

⁹ De'oyese'e oi, co'ayere më'ë ai coehuë.
Jaje pa'ina, Diusu, më'ëre, më'ë Diusupi ai sihuayere ìsipi, më'ë cajeohua'ire ìsiye jerepa.

¹⁰ Cui'ne yequeje capi:
Ina, ìti huëo maca më'ëpi Ëjaë, yejare nehuë.
Cui'ne më'ëpi ma'tëmoje nehuë.

¹¹ Më'ë de'huase'e cato carajai ja'ñe a'ë. Jaje pa'iquëta'are më'ë cato ti pani huesëja'quë a'ë.

Si'aye ja cato co'a de'o huesë ja'ñe a'ë, ju'i caña yo'oyeje.
¹² Jaje pa'ina, ja yejare cui'ne ma'tëmore më'ëpi ju'i ca ñeñoñe pa'ye ñeoja'quë a'ë.

Cui'ne ju'i ca yeconì suñacaiyeje pa'ye më'ëpi neja'quë a'ë.
Jaje pa'iquëta'are, më'ë cato jare ìpi pa'ija'quë a'ë.
Më'ë pa'iyë ti carajaiñe paja'coa.

¹³ Diusu cama'ë pajji'i, te'ireje huiñaëre:
Ja'rujë'ë, yë'ë ëja te'tena,

më'ëre sañope yo'cohua'ire më'ë quëo huë'ehuëna tē'ya me macaja'a.

¹⁴ Si'aohua'i huiñaohua'i cato Maija'quëre necaicohua'ipi joñoase'e pa'iyë, huasosicohua'i pa'ija'cohua'ire cōcailja'cohua'ire jëjo daosicohua'ipi.

2

Ña Tayoye Pañu'u Huasosicohua'i Pa'iyere

1 Jaje pa'ina, mai asasi cocare de'huarepa asacaijê pañu'u, hua saiye paja'cohua'i. 2 Maija'quê cuañeñere huiñaohua'ipi quêase'e nuñerepa coca paji'i. Jaje pa'ina, ìti de'oye sehuocaima'pê co'aye tayo yo'osicohua'i si'se cuañoahuê'ê, nuñerepa co'a do'ire. 3 Jaje pa'ito ¿mai me jêaja'cohua'i a'ni, iye maire huasoye jaiyere ña tayosicohua'i pani? Iye huaso cocare mai Êjaëpi du'ru macarepa paire quêapi. Ja jeteyo'je i quêaye asasicohua'ipi nuñerepa coca'ê cajê asani maireje de quêahuê. 4 Cui'ne Maija'quêje i cocare pa'ê caquê iñoquê, pai yo'o tija ma'ñere jaiye yo'o iñoopi, jaohuaija'a, i joyo tutu pai ñapere i yêyeje isisi tutupi yo'oque.

Jesucristo Paije Pa'i De'ose'e

5 Maija'quê huiñaohua'ina isima'ê paji'i, jaohua'ipi ëjaohua'i pa'ijê yequê mu'se pa'ija'a yeja, mai se cacore cuañejajê caquê. 6 Jaje pa'iquêta'are yequê hue'ña toyase'ena te'i quêaquê caji: Ina, Diusu mē'ëpi ite huanëyema'ê cuasahuê. Juni huesê capê hue'ere do'ire mē'ëpi ai co'a ju'i cocasi' caquê yo'ohuê. 7 Jaje pa'ina, mē'ëpi ite huiñaohua'i huê'ehuê maca pa'ire nehuê, coa nêhui têcahuê jaje pa'ijaquê caquê: Jaje pa'isiquêta'are ite de'oyepi ëja de'huani, si'aye mē'ê de'huase'e cuañequêre Êjaëre pare nehuê, mē'ëpi.

8 Si'aye i quêo huê'ehuêna tē'ya meni saocaë'ê, mē'ëpi. Jaje Maija'quêpi i quêo huê'ehuêna tē'ya meni saopi, ti te'oreje hue'sena oañe papi. Jaje pa'iquêta'are mai ja yê'ta'a ñama'pê pa'iyê, si'a co'amaña ite de'oye sehuocaire. 9 Jaje pa'iquêta'are ñañê, Jesuni nêhui têcahuê huiñaohua'i huê'ehuê maca pa'i pa'ijaquê caquê Maija'quê nesiquêni. Jaëni Diusupi maini oi si'aohua'i do'ire jucacaijaquê cuasa nêopi. Cuasa nêoëna, ai yo'oque ju'isi do'ire yure de'oyepi ëja de'huasiquêpi si'aohua'ire jerepa pa'i pa'iji. Pa'ina, jaëni ñañê, mai.

10 Si'aye Maija'quê co'amañase'e pa'iji, ipi quêcoquêna. Jaje pa'ina, Maija'quê cato yêji, si'aohua'i i mamajêpi i de'o co'amañare conì payere. Jaje pa'ina, Jesucristoni johua'ire huasoquêni de'oque're pare nepi, i ai yo'o do'ipi. 11 Jaje pa'ina, Jesucristo cui'ne i huasosicohua'i conì si'aohua'i te'ini pëca ja'quêre payê. Jaje pa'ina, Maija'quê mamaquê maire yo'jedohuê hue'yoye ca'rama'ê pa'iji. 12 Toyase'e jaje pa'ina, caji: Mē'ê pa'iyê ayere casi'i yê'ê yo'je tsire cui'ne jêjêsi'l, jai pai tsi'si sitona mē'êre sihuaquê.

13 Cui'ne caji, yequeje:

Maija'quêna yê'ê cato quêcosi'i.

Cui'ne tujupê caji yequeje:

Iye macare pa'iyê, Maija'quê yê'êre isisi mamajê ja're conì.

14 Ina isisi mamajê cato te'e capêre, cui'ne te'e tsiere hue'ecohua'i a'ê. Jaje cui'ne Jesuje paina ai de'oni te'e capê cui'ne te'e tsie hue'equê paji'i, pai hue'eyere. Jaje pa'ipi juji'l, i ju'iñepi huati huani jeo tutu jiosi'i caquê.

15 Jioni ne huasopi, si'a mu'seña ju'iñere ca'ra do'ire tseja cuañosicohua'i'je pa'iohua'i pa'isicohua'ire. 16 Jaje pa'ina, daima'ê paji'i, huiñaohua'ini cocasi' caquê. I cato Abraham tsêcapêni cocaiyere caquê daji'i. 17 Ja cocaiyere caquê majje pa'irepa de'opi, Maija'quê ña hue'ñare pana, de'oyerepa Maija'quê aye yo'oye ñacai Êjaëre papi, teaye ñani cocaiquêre papi, cui'ne i ai yo'osi do'ipi pai co'aye yo'oyere sai tocaiquêrepa pasi'i caquê. 18 Jaje pa'ina, neña cuañoquê, ai

yo'oquë asasicuëpi, yure maire cõcai cuañoquë pa'ija'quë api, neña cuañojõ ai yo'ocohua'ire.

3

Jesupi Moisés Seña Maca Pa'i

¹ Jaje pa'ina, Maija'quë do'ijë mësaru a'ë, Maija'quë pai acohua'i, i tsecohua'i pa'ijajë caquë soisicohua'i. Jaje pa'iyë sête Jesús Maija'quë jëjo daoque'se'ere, Maija'quëre sejë yo'oye de'oye ñacai ëjaëse'ere cuasajë pa'ijë'ë, Maija'quë pa'iji cuasaye necaiquëse'ere. ² Jaje pa'ina, Moisés si'aye Maija'quë huë'e ñacaiquë pa'i maca, de'oye Maija'quëre sehuaquë yo'o t'laquë pa'iji. Jaje cui'ne Jesujë si'aye de'oye sehuaquë yo'o t'la'api, iyere yo'ojaquë caquë Maija'quë sahuasiquëpi. ³ Jaje pa'iquëta'are Jesuni ai Ëjaëre pare ñajë sihuaye pa'iji, Moisésre sihuaye jerepa, huë'e nequë, jë'quë iti huë'e nesiquëpi ai sihua cuañoquë api, iti huë'e jerepa. ⁴ Jaje pa'ina, si'a huë'ña pai nese'epi pa'iji. Jaje pa'iquëta'are Diosu cato te'ipi si'aye nepi, mai ñajëna pa'iyë. ⁵ Moisés cato de'oyerepa yo'o t'laquë paji'i, ite necaiquë sête, si'a Maija'quë huë'e ñacai. I necaiye cato paji'i, Maija'quë yeque mu'seña ca ja'ñere quëa iñoquë yo'oye. ⁶ Jaje pa'iquëta'are Cristo cato Maija'quë mamaquë sête, de'oyerepa i huë'e yo'o t'laquë ñacai pa'iji. Ja huë'e cato mai a'ë. Maipi ite tuijë õcue pa'i macarepa mai uteyere sihuajë pa'ini.

Maija'quë Pai Pëa Huajë Ja'ñe

⁷ Jaje pa'ina, Maija'quë de'o joyopi caji, toyase'ena: Yurepi, mësaru Maija'quë caye asasicohua'i pani,

⁸ Jëa joña nema'pë pa'ijë'ë, tsoe acohua'i Maija'quëre sañope cajë yo'ose'eje pa'ye.

Jeto cuëne yjana Maija'quëre neñasicohua'ijë pa'iohua'i pa'ima'pë.

⁹ Jarona mësaru aiohua'i yë'ëre neñahuë, tsoe cuarenta ometëca yë'ë yo'oye ñasicohua'ita'a.

¹⁰ Jaje yo'ojëna, jaohua'ire ña jujani yë'ëpi pëi cahue:

Ti yë'ë ye'yaye asaye coejë,
"si'anëpi yequese'e cuasajë cu'ijë"

¹¹ Jaje pa'ina, jaohua'ire yë'ëpi pëi ca nëohuë, cacaye paja'cohua'i a'ë, yë'ë jare pëa huajë huë'ñana.

¹² Maija'quë do'ijë, jëa joyo co'acore hue'ema'pë cui'ne Maija'quë huajëquëre pare hua saima'pë pa'ijë'ë, jare de'hua ñajë pa'ijë'ë, mësaru cuasayere. ¹³ Coa ai jerepa mu'seña ñape pai ñapere sa'ñe yëhuojë ca sêtojë'ë ja yë'ta'a Maija'quëre coca, iye mu'se caye têtõ saima'në. Jaje yo'ojë'ë, mësaru acohua'ipi co'ayere coso cuañoni sañope Maija'quëre cajë ne huesëye paja'cohua'ire. ¹⁴ Jaje pa'ina, Cristo payere i ja're cõni paja'cohua'i a'ë cani õcue pa'i macarepa, mai du'ru macarepa asase'ena quëco pajë, jëoma'pë tuiye pa'iji.

¹⁵ Jare cuasajë pa'ijë'ë. Iyere ñeje caji:

Yurepi mësaru Maija'quë caye asasicohua'i pani,
Jëa coeye peoyerepa de'oye sehuaquë pa'ijë'ë, tsoe acohua'i sañope cajë yo'ose'eje pa'ye peocohua'ipi.

¹⁶ ¿Ne pate'ni, Maija'quë yë'o asasicohua'ita'a jeteyo'je ite sañope caco-hua'i de'osicohua'i? Jaohua'i cato si'aohua'i Moisés Egipto yejapi etosi-cohua'i paë'ë. ¹⁷ ¿Cui'ne ne ja're cõni Maija'quë pëi paquë'ni, cuarenta ometëca? Maija'quë cato pëi paji'i, co'aye yo'osicohua'ini, cuëne yjana juju tãtasicohua'ini. ¹⁸ ¿Cui'ne neni Maija'quë ca nëou'ni, yë'ë pëa huajë huë'ña

cacani huajëye peoji? Ja cato capi: Ite ire papi cuasama'pë sehuocaiye pasicohua'ini. ¹⁹ Jaje pa'ina, mai tññarepa ñañë, jaohua'i caca tñ'añe pase'e ite care paji cajë asacaiye pasi do'ire.

4

¹ Maija'quë pëa huajë hue'ñana cacaye ca nëose'e pa'iji. Jaje pa'ina, ca'rajë de'oyerepa ñañu'u, mësaru acohua'ipi tsoe carajaji cajë ja pëa huajëyere tñ'añe pama'cohua'ini cajë. ² Jaohua'ire huaso coca quëase'eje pa'ye cui'ne maire quëahuë. Jaje pa'iquëta'are jaohua'ipi Maija'quëre pa'ire paji cuasa tñ'añe pahuë. Ja do'ire cocaiye papi, huaso coca asase'e. ³ Jaje pa'iquëta'are mai pa'iji cuasasicohua'i cato pëa huajë hue'ñana cacaja'cohua'ipi pa'iyë. Ja ayere Maija'quë ñeje ca nëopi:

Ja do'ire jaohua'ire, yë'ëpi pëi ca nëohuë,

cacaye paja'cohua'i a'ë, yë'ë pëa huajë hue'ñana.

Maija'quë cato iye yeja de'hua tējisi macapi pëa huajë huëopi. ⁴ Jaje pa'ina, yequë hue'ña toyase'e caji, ñeje siete mu'se ayere:

Diusu siete mu'se acona pëa huajëpi, si'a co'amaña ne tējini.

⁵ Toyase'e tñupë ca coji:

Yë'ë pëa huajë hue'ñana cacaye paja'cohua'i a'ë.

⁶ Jaje cani caji, ja yë'ta'a yecohua'i cacaye pa'iji, pëa huajë hue'ñana caquë. Du'ru macarepa huaso coca asasicohua'i cato, iohua'i de'oye ite ire papi cuasama'pë sehuocaiye pasi do'ire cacaye pahuë. ⁷ Jaje pa'ina, Maija'quëpi tñupë yequë caca mu'se pa'ljaquë ca nëopi. Iye mu'se iti mu'se a'ë, caquë. Jaje pa'ina, Maija'quë maire caji, David tsoe hue'ña caquë pa'ise'ēja'a ja toyase'epi caji, ñeje:

Iye mu'se Maija'quë caye asasicohua'i pani

jëa joña nema'pë de'oye sehuojë pa'ijë'ë.

⁸ Jaje pa'ina, Josuépi Israel paire pëa huajëye isisiquë pa'ito Maija'quë tñupë yequë mu'se pa'i ja'ñere caye pa'rapi. ⁹ Jaje pa'ito ja yë'ta'a pa'iji, Maija'quë pai cacani pëa huajë ja'ye. ¹⁰ Jaje pa'ina, Maija'quë pëa huajë hue'ñana cacaquë cato co'amañare ne tējini pëa huajësi'quë cacaji, Maija'quë co'amaña ne tējini pëa huajëse'eje pa'ye. ¹¹ Jaje pa'ina, mai tutu yo'oye pa'iji, jaro pëa huajë hue'ñana cacañu'u cajë, tsoe ja'në acohua'i Maija'quëre coca nuñere pa'ë cuasama'pë yo'ose'ena tuiye pañu'u.

¹² Maija'quë coca cato pa'iyë a'ë cui'ne tutu quë'ye a'ë, si'a te'ña hua'ti niusico jējēsëñe seña maca jējēsëñe a'ë. Jaje pa'yepi paise'e cuasaye cui'ne mai joña sa'nahuërepa cuasayena jo timeñe a'ë. Jaje yo'oque mai cuasayere cui'ne mai yo'oñu'u cuasayere tñña macare pana eto iñoñe a'ë, joyo cuasayere. ¹³ Jaje pa'ina, peoji, Maija'quë de'huase'epi ite catiye. Si'aye mai yo'oye tñña macare pare pa'iji, i ña hue'ñare. Jaje pa'ina, ina si'aohua'i yo'ose'le iñoja'quë a'ë.

Jesu Api, Maija'quë Huë'e Ñacaicohua'i Ëjaërepa

¹⁴ Jesu api, Maija'quë mamaquë Maija'quë huë'e ñacaicohua'i Ëjaërepa, mai mëñe quëco pajë pa'iquë. Jaëpi Maija'quë ña hue'ñare pare cacani pa'iji. Jaje pa'ina, mai ite tñ'añu'u cajë yo'oyere jeoma'pë ocue pa'i macarepa yo'ojë pañu'u. ¹⁵ Maija'quë huë'e ñacai Ëjaëre papi mai tutu peoye teaye ñani cocasipi, mai ai yo'oyeje pa'ye si'aye neñañe pa'ina, ai yo'oque tēto saisiquëpi. Jaje pa'iquëta'are jaë cato co'aye ti yo'oma'ë paji'i. ¹⁶ Jaje pa'iyë sēte quëcojē tsiojañu'u, maire oiquë Diusu ñu'i hue'ñana, ipi maire teaye ñani oi cocaija'quëre de'oyepi mai ai yo'o maca tñ'aëna.

5

1 Pai ñape Maija'quë huë'e ñacaicohua'i cato ëmëohua'i acohua'ini sahuani isicohua'ipi pa'iyë. Jaohua'i cato Maija'quë ña huë'ñare pana paire ca-caija'cohua'ipi pa'iyë. Cui'ne pai co'aye yo'o do'ire Maija'quëna coa isijë cui'ne hua'ire ëojë secacaija'cohua'ipi. 2 Ipi capë tutu peoye asaquëpi Maija'quë huë'e ñacaiquë cato huesëohua'ire cui'ne tayo saicohua'ire yo'o jujama'ë quëcoquë necaiye pa'iji. 3 Jaje pa'ina, i tutu peoquë tayoyere coquë cui'ne pai tayoyere caquë ëoquë seña pa'iji, sai de'hua cuañõñere caquë.

4 Jaje pa'ina, te'ijë cuasaye peoji, yë'ë a'ë, Maija'quë huë'e ñacai ëjaërepa. Maija'quëpi Aarónre nese'eje pa'ye soini ëjaëre nesiquëre me jaje cuasaye'ni.

5 Jaje pa'ina, Cristore Maija'quëpi Ejaëre nepi. I co'ye Maija'quë huë'e ñacai ëjaë pasi'i cani ëjaë de'oma'ë paji'i. Jaje pa'ina, Maija'quëpi capi, ñeje:

Iye mu'se yë'ëpi më'ëre pa'iyë isihuë,
më'ë a'ë, yë'ë mamaquë.

6 Yequeje caji, toyase'e ìte:

Më'ë a'ë, Maija'quë huë'e ñacai Ejaërepa pani huesëquërepa,
Melquisedecje pa'i.

7 Iye veja Cristo pa'i maca ai teaye tutu caquë Maija'quëre seji'i, otare paque oi, Maija'quëpi juni huesësicohua'ire huëo tutu paquëre asaquë. Jaje seina, i de'oye sehuocai do'ire Maija'quëpi i seña asacaji'i. 8 Cristo Maija'quë mamaquëta'a i ai yo'oyeja'a ye'yepi, Maija'quëre de'oye sehuocaiye. 9 Jaje yo'oquë ti de'oquërepa de'onì, si'aohua'ire ìte de'oye sehuocaicohua'ire ti pa'iyena huasoquërepa de'opi. 10 De'ouna, Maija'quëpi ìte i huë'e ñacai Ejaëre pare nepi, Melquisedecje pa'ire. 11 Jaiye iye ayere caye pa'iquëta'are airepa jëaji, me quëa tì'añe'ni, mësarupi asaye coeto.

12 Tsoe mësarù yecohua'ire se ye'yacohua'irepa pati'ñe pa'iohua'ipi ja yë'ta'a a'jiñe mañare Maija'quë coca du'ru ayere ye'yajëna, asacohua'i maña pa'iyë. Mësarù cui'naohua'ipi tutu peocohua'i maña co'i huesëni ojese'e ucucohua'i maña pa'iyë, tsoe jëayere ati'ñe pa'iohua'ipi. 13 Jaje ojese'e ucujë pa'icohua'i cato tsitu'ujë pa'iohua'i a'ë, ti co'aye cui'ne de'oye asa tì'ama'cohua'i a'ë. 14 Jëa a'o cato aiohua'i a'ñe a'ë, si'aye ta'ñe co'aye cui'ne de'oye asacohua'irepa.

6

1 Jaje pa'iyë sëte aiohua'i de'oyena ñese sañu'u, mai du'ru macarepa Cristo aye ye'yese'ere se oani. Cama'pë pañu'u ju'i huë'ñana sa co'amañare jëoconi ponëñere, cui'ne Maija'quë pa'iji cuasayere. 2 Oco doye ye'yayere, sehuosicohua'i sjopëana patojë secacaiyere, ju'isicohua'i huëiyere, cui'ne Maija'quë pai ñape yo'ose'e ña tëji ja'ñe ayere. 3 Jaje yo'ojacohua'i pa'iyë, Maija'quëpi nuñerepa jaje yëë coacito.

4 Te'repa miañe anani cui'ne Maija'quë de'o seña isiyë asasicohua'ipi cui'ne Diosu jeyo yo'oye asasicohua'ipi, 5 cui'ne Maija'quë coca de'oyerepa asasicohua'ipi, cui'ne yequë mu'seña pa'ija'a tutu asasicohua'ipi, 6 cui'naohua'ipi co'ye co'isicohua'i pani tìjupë Maija'quëna ponë co'ñe peoji, tsoe iohua'ipi Maija'quë mamaquëni tìjupë quejë yo'o do'ire. Me ponëñe'ni, si'aohua'i ña huë'ñana ìte cue'cujë yo'oni. 7 Jaje yo'ocohua'i cato yejaje pa'iohua'i a'ë. Ocoquëna, si'anë saquëyeje pa'iohua'i a'ë. Jaje pa'ina, ja yejapi ìti veja necohua'ini de'oye mëani quëcacaico pa'ito, Maija'quëpi iote de'oye ñacaija'quë api. 8 Jaje pa'iquëta'are yejapi de'oye quëcacaïma'o co'ayere

cui'ne miure quëico pani co'aye ca cuãñojacoa. Jaje pa'ina, toapi si'aye ëo huesoye pa'iji, io mëase'e.

Utejë Pa'iyepi Qcuc Pa'i Macarepa Paye

⁹ Jaje mësarute Maija'quë do'ijë mañare cajëta'a cuasayë mësarú cato itire pare pa'iyë. Jaje caní cayë, nuñerepa huasosicohua'i pa'i ma'are pa'iyë cajë. ¹⁰ Jaje pa'ina, Maija'quë nuñerepa pa'ipi, mësarú sehuosicohua'ire oijë çocajë ñnose'e, cui'ne mësarú ja yë'ta'a yo'ojë pa'iyë huanëyema'ë pasipi. ¹¹ Jaje pa'ina, yëquë cato yëyë, mësarupi si'anë pai ñape jare jajese'e tēji hue'ñare pana de'oye yo'ocohua'i pa'iyere. Jaje yo'ojë mësarú uteyere tiñarepa iñoja'cohua'i a'ë. ¹² Coeyë, mësarupi josaohua'i ponëñë. Yëquë cato yëyë, mësarupi Maija'quë pa'iji cuasajë yo'o jujama'pë qcuc pa'i macarepa tuicohua'ina ñajë iohua'i tuiyejë tuiyere. Maija'quë ca nëose'e paja'cohua'i yo'oyere yo'ojë'ë.

¹³ Abrahamre Maija'quë ca nëo maca ija'a co'ye ca nëo huesëpi, yecohua'i i jerepa pa'iohua'i peoye sëte. Jaje pa'ina, capi: ¹⁴ "Yë'ëpi më'ere de'oye ñacaija'quë a'ë cui'ne jai pai pa'ija'cohua'i a'ë, më'ë tsëcapë acohua'i yë'ëpi necaina." ¹⁵ Jaje caëna, Abraham quëcopi, jeoma'ë, utequë isi cuãño, ite ca nëose'ere. ¹⁶ Paipi ca nëocohua'i pani iohua'i seña maca ëjaëna ca nëocohua'i a'ë, iohua'i ca nëose'epi care pase'e pa'ijaquë cajë cui'ne ja maca sañope cayë carajaiñe pa'iji. ¹⁷ Jaje pa'ina, Maija'quëjë i ca nëose'e paja'cohua'ina, i case'ere tiñe ponañe peoyerepa tiñarepa iñosi'i cuasani ti ca nëo huesopi, isire paja'quë a'ë caquë. ¹⁸ Jaje pa'ina, cayaye pa'iji, i ca nëose'ere ti yeque ponañe peoyerepa, cui'ne Maija'quëjë cosoye peoyerepa. Japi maire sihuajë qcuc pa'i macarepa pa'iyë isiji, ipi ñacaina, pa'iyë co'ejë i ca nëose'e utejë pa'isicohua'ire. ¹⁹ Ja uteyepi maire qcuc pa'i macarepa cuasajë pa'iyë necaiji, jai yohuë dëquëcopi sëani jeo deorena, te'e macare huahuayëje pa'ye. Jaje cui'ne mai joyojë Maija'quë huë'e sa'nahuë ta'tëpo jere pana ja uteyepi se sëasicopi pa'ico Jesús maire ma'a necai caca sitona. ²⁰ Jaje Jesús cacani ti Maija'quë huë'e ñacai Èjaërepa de'opi je'nëna iote pa'ija'quëpi, Melquisedecje pa'ipi.

7

Jesús Cato Melquisedecje Pa'i Api

¹ Iquë Melquisedec cato Salem pai ëjaë paji'i cui'ne Maija'quë ti ëjaërepa huë'e ñacai ëjaërepa paji'i. Jaje pa'ipi Abrahamre yequë pai ëjaohua'ire uihuaquë meñe quëconi co'iquëna, Melquisedecpi sañope ti'ani ite Maija'quëpi ñacaijaquë capi. ² Ja maca Abrahampi Maija'quë tsere Melquisedecna isipi, i uihuaquë nese'ere. Maija'quë tsë cato si'a jëña pa'ye nesicohua'ipi te'ore Maija'quëna isiyë a'ë, jare isipi. Melquisedec caní cayë "Nuñerepa yo'o ëjaë" cajë, Salem caye cato cayë, "Jo'cua de'oye pa'iyë" Jaje pa'ina, jo'cua de'oye pa'iyë ëjaë caye pa'iji, "Salem Èjaë" caní. ³ Pëca ja'quëre, ja'core, i co'ye aiohua'ire ite çoasi mu'se cui'ne i ju'ise'e huesëyë, ti quëase'e peoji. Maija'quë mamaquëjë pa'i api, Maija'quë huë'e ñacai ëjaë ti de'o huesësiquë api.

⁴ De'oji, yure ñajë'ë, Melquisedec cato ai ëjaërepa paji'i. Jaje pa'ina, mai ai Abrahampi pai ëjaohua'ire uihuaquë se jiose'ere Maija'quë tsere Melquisedecna isipi. ⁵ Jetyo'je Moisés cuañese'e cato caji coa Leví tsëcapë acohua'ise'e Maija'quë huë'e ñacai ëjaohua'ise'e Maija'quë tsë paye pa'iji, pai isi co'amaña. Jaje pa'ina, jaohua'ise'e co'amaña secohua'i a'ë, iohua'ije pa'iohua'ini, Abraham tsëcapë acohua'ini. ⁶ Jaje pa'iquëta'are Melquisedec

cato Leví tsëcapë peoquëta'are Abrahampi Maija'quë ca nëose'e paquëpi, Maija'quë tserë isipi, Melquisedecna. Isiquëna, Melquisedec de'oyerepa caca'aji'i, ite. ⁷ Jaje pa'ina, de'oye pa'i ja'ñe, cacaiquë api, jerepa pa'i. Iti ca cuañoquë cato huë'ehuë maca pa'i api iye cayerë sañope ca ti'añe peoji. ⁸ Maija'quë tserë coa isijëna, pacohua'i cato ju'icohua'i a'ë. Jaje pa'iquëta'are Melquisedecre cato toyase'e caji, ja yë'ta'a huajëquëre. ⁹⁻¹⁰ Jaje pa'ina, Melquisedecpi Abrahamre sañope sani ti'a maca cato ja jojoma'cohua'ipi, si'aohua'i Abraham pai pa'ija'cohua'ipi i capëre paë'ë. Jaje pa'ina, Abrahampi Melquisedecna saisi maca yure co'amaña secohua'ije si'aohua'i Leví tsëcapë acohua'ije si'a jeña neni te'ore Maija'quëna isiyere saihuë.

¹¹ Maija'quë huë'e ñacai ëjaohua'i levitas tsëcapë quëayeja'a Israel pai asahuë, cuañese'e. Jaohua'i cato Aarón tsëcapë acohua'i paë'ë. Jaje pa'ina, yure jaohua'ipi cuañese'e sehuojë yo'ocohua'ini nuñe pa'icohua'ire necaicohua'i pa'ito, Melquisedecje pa'ipi daiye para'pi Aarón tsëcapë peoquëpi. Jaje pa'iquëta'are yure cato yequëpi daji'i, Maija'quë huë'e ñacai Ejaë. ¹² Jaje pa'ina, Maija'quë ñacaiye yequëni neni cui'ne yeque cuañese'eje ponañe paji'i. ¹³ Jaje pa'ina, mai Ejaëni toyase'e caji, ñeje: "Yeque Israel pai tsëcapë aquë api. Maija'quë huë'e ñacai ëjaohua'i de'oma' tsëcapë aquë api." ¹⁴ Jaje pa'ina, Maija'quë huë'e ñacai ëjaohua'i pa'i ja'ñe ca maca, Moisés ti cama'ë pa'isi tsëcapëja'a, mai Ejaë cato daji'i, Judá tsëcapëja'a. Jaje yo'ose'ere si'aohua'i mai asayë.

¹⁵⁻¹⁶ Yureta'a pai cuañeñeja'a daima'quëpi, huajëquëpi daji'i, Maija'quë huë'e ñacai Ejaëre papi, Melquisedecje pa'ipi, i pa'ie ti nejo ti'añe peo tuterepa paquëpi, iyepi maire ai tiñarepa asa cuañoñe quëaji. ¹⁷ Jaje pa'ina, daisiquë ayere Maija'quë coca toyase'e caji, ñeje: Më'ë a'ë, Maija'quë huë'e ñacai Ejaërepa ti pani huesëquërepa Melquisedecje pa'i.

¹⁸ Jaje pa'ie sête ja'në cuañese'ere tutu peoyere cui'ne cocai ma'ñere cui'nare yo'o co ma'ñe ne huesopi. ¹⁹ Jaje pa'ina, Moisés cuañese'e cato nuñe pa'icohua'ire ne ti'a ma'ñe pa'iji, pa'ise'ere. Yure cato ai jerepa de'oyere payë, mai tejë pa'ie. Japi Maija'quëna tsiojaiñe necaji'i, maire.

²⁰ Jesure cato Maija'quëpi ca nëo huesopi. Jaje pa'iquëta'are yecohua'i Maija'quë huë'e ñacai ëjaohua'ire cato coa hue'yosicohua'i paë'ë, ti ca nëoñe peoye. ²¹ Jaje pa'ina, Ejaëre cato ca nëo huesoquë capi, toyase'ena ñeje.

Ejaë ca huesose'e ponëñe peoji.

Më'ë a'ë, yë'ë huë'e ñacai Ejaërepa ti pani huesëja'quë.

Melquisedecje pa'i.

²² Jaje pa'ina, Jesu api, iye huajë ca nëose'ere ti carajai ma'ñere de'oyerepa necaiquë, ja'në ca nëose'e seña maca de'oyerepa. ²³ Jai pai paë'ë, yecohua'i Maija'quë huë'e ñacaicohua'i ju'ijë carajaicohua'i sête. ²⁴ Jaje pa'iquëta'are Jesús cato ti ju'ima'quë sête Maija'quë huë'e ñacaiye yequëna se jeocaiye peoji.

²⁵ Jaje pa'i do'ire Maija'quëna tsiojaicohua'ire, ti pani huesëja'cohua'ire huasoji. Cui'ne ti pani huesëquë sête jaohua'i pa'iyere caquë Diusure secacai pa'iji.

²⁶ Jaje pa'ina, Jesús cato mai yësiquëre papi, Maija'quë huë'e ñacai Ejaërepa. Jajë cato de'oquë api, ti co'aye peoquë api, cui'ne si'si te'ña mañaje peoquë api. Jaje pa'ipi co'aye yo'ocohua'ire tsioma'quë api. Jaje pa'ini ma'tëmo pa'ie jerepa pa'ire nesiquë api. ²⁷ Yecohua'i Maija'quë huë'e ñacai ëjaohua'i cato si'a mu'señapi nëicohua'ire huajë, du'ru macarepa johua'i co'aye yo'o

do'ire ëojë isijë Maija'quëre seni toni jeteyo'je pai co'aye yo'oyere ëojë isijë secacaicohua'i a'ë. Jaje pa'iquëta'are Jesús cato te'ere papi i capë ai yo'o do'ipi Maija'quëre isi tējipi. ²⁸ Moisés cuañese'e cato hue'yopi, carajaicohua'ini Maija'quë huë'e ñacai ëjaohua'i pa'ija'cohua'ire. Jaje pa'iquëta'are cuañese'e jeteyo'je Maija'quë ca nëose'epi hue'yopi, Maija'quë huë'e ñacai Ëjaëre i mamaquëni, nuñerepa de'oquëni, ti pani huesëquëni.

8

Jesupi Maija'quë Huajë Ca Nëose'eja'a Cacaiquë Api, Maire

¹ Si'aye yëquë case'e ëjarepa iye a'ë. Payë, Maija'quë huë'e ñacai Ëjaëre pare, Maija'quë ñu'ico ëja te'tere ñu'ina, jeto ma'tëmöre. ² Pai nema' huë'ere pa'iji, iore pani, Maija'quë nesi huë'ere, jarote pa'i Maija'quë huë'e ñacai Ëjaë sëte, Maija'quë huë'e ñacai pa'iji. ³ Maija'quë huë'e ñacai ëjaohua'i cato, Maija'quëna isise'ere isijë, cui'ne nëicohua'ire huani ëojë seja'cohua'ini nesicohua'ipi pa'iyë. Jaje pa'ina, Jesucristoje i isi ja'ñe paye pa'iji. ⁴ Jaje pa'ina, ipi iye yejare pa'iquë pani Maija'quë huë'e ñacai Ëjaë de'oye para'pi, tsoe Moisés cuañese'eje pa'ye yo'ojë isicohua'ipi Maija'quë huë'e ñacai'cohua'i jai pai pa'ito me pa'iquë'ni. ⁵ Iohua'i cato ca'nipi nesi huë'ena Maija'quë ayere necaicohua'i a'ë, ma'tëmo pa'iyë ayere cuasajë yo'o co'amañapi, pai to'ouje pa'yepi. Jaje pa'ina, Moisés huë'ere ne huëo maca Maija'quëpi capi, ite: "Yë'ë më'ere jeto ai cutihuë iñose'eje pa'iore nejë'ë." ⁶ Jaje pa'iquëta'are mai Ëjaë Jesucristo Maija'quë huë'e ñacai Ëjaërepa cato, jaohua'i yo'ose'e seña maca de'oyere pare yo'oquë pa'iji, huajë cuasa nëose'ere. Ja huajë ca nëose'e cato, de'oyere pare isija'a co'amaña quë'ye a'ë. Ja'në ca nëose'e seña maca pa'ye a'ë.

⁷ Du'ru macarepa ca nëose'epi nuñerepa yo'oye pa'ito tijupë yeque ca nëoñe peora'pi. ⁸ Jaje pa'ina, Maija'quëpi nuñe yo'oma'cohua'ire paire ñani capi: Yequë mu'seña Israel paire,

cui'ne Judá tsëcapëre huajëye yo'o ja'ñe ca nëoñe pa'ija'coa.

⁹ Jeto Egípto yejapi mësaru aipëre jëtëna tseani etoni sa maca, ca nëose'eje pa'ye ca nëoñe peosipi:

jaohua'ire cato yë'ë ca nëose'e de'oye sehuocaiye pasi do'ire jecohuë, caji, Ëjaëre papi.

¹⁰ Ja mu'seña tëto sai maca Israel paire yë'ë ca nëo ja'ñe iye a'ë caji, Ëjaërepa. Iohua'i cuasa hue'ñana yë'ë cuañëñere tëocas'i, cui'ne johua'i joñoana toyasi'i, ja maca yë'ë pa'ija'quë a'ë, johua'i Diusu cui'ne johua'i pa'ija'cohua'i a'ë, yë'ë pai.

¹¹ Ja maca cato tsj mañaje cui'ne aiohua'ije si'aohua'i yë'ë coca asacohua'ise'e pa'ija'cohua'i a'ë.

Jaje pa'ijëna, mai Ëjaë cocare asajë'ë, cajë yecohua'ipi cajeohua'ipi, panita'a te'e tsëcapë acohua'ipi ye'yañu'u cajë yo'oye peosipi, tsoe yë'ëre ire pani pai ñape asa do'ire.

¹² Cui'ne yë'ëpi johua'i co'aye yo'ose'ere oni yjecani ti huanëyeja'quë a'ë, cui'nare cuasa coñe peoyerepa.

¹³ Jaje pa'ina, huajëyere Maija'quëpi ca nëoni, du'ru ca nëose'ere ai co'amaña'ë caji. Jaje pa'ina, ai co'amaña cato peo hue'ña esa carajani huesë ja'ñe a'ë.

9

Iye Yeja Maija'quë Huë'e Cui'ne Ma'tëmo Huë'e

1 Tsoe hue'ña Maija'quë ca nëose'e cato, iye yeja Maija'quë huë'ena Maija'quë sejë yo'o ja'ñe quë'ye paji'i. 2 Ja ca'ni huë'e cato ñeje ne de'huasico paji'i, du'ru macarepa tu'rihuëre, de'o hue'ña hue'yo sitore toa tsëoni nëco sai huë, cui'ne Maija'quëre isisi aó, cui'ne mesa paji'i. 3 Cayaye acore capi tēhuosico je te'tere paji'i, yequë tu'rihuë ñeje hue'eco ai de'o hue'ñarepa. 4 Jarote paji'i, huëo sē ma'ñare ëoco oropi de'o sai huë nesico cui'ne iti ca nëose'e de'hua mahüë, si'a te'ña oropi jasico paji'i. Cui'ne mahüë sa'nahuëre te'e oro ucu duruhuë paji'i. Iona ma'tëmopi tomesi aore ayasicopi paji'i. Cui'ne jarote paji'i, Aarón tse'equë pa'isi tupë. Jaó cato cui'naopi huajëco de'oni joro quë'ico pa'isico paji'i, cui'ne quëna toñana ca nëose'ere toyase'ere ayasico paji'i. 5 Cui'ne ja mahüë ëmëje'ere pa'ë, huiñaohua'i capëa quë'iohua'ipi, Maija'quë pa'iyë iñoja'cohua'ire nesicohua'ipi. Johua'i capëapi mahüë sjo toto si'aore peo hue'ña pë'pëhuë, pai co'aye yo'ose'ere oni yeje hue'ñare. Ja ayere ai jerepa quë'aye peoji, yure cato itise'e pa'ijaquë.

6 Jaje de'huasiconca Maija'quë huë'e ñacacohua'ipi si'anë jeoñe peoyerepa cacayë, du'ru tu'rihuëna Maija'quëre necaiye yo'ocohua'ipi. 7 Jaje pa'iquëta'are yeco seña maca tu'rihuë cato Maija'quë huë'e ñacacohua'ipi ëjaëre pase'e cacayë paji'i, te'e ometëcahuëre te'erepa. Cui'ne jarona cacaquë pani saye pa'iji, nëicohua'i tsiere i co'aye yo'o do'ire saiquë, cui'ne pai co'aye yo'o do'ire saicasa'i caquë. 8 Iye yo'ose'ëja'a, Maija'quë joyopi maire quëaji, ja yë'ta'a du'ru maca tu'rihuëna Maija'quëre seña pa'ito, Maija'quëre ca hue'ñare pana sai ma'api ja yë'ta'a hui'yoma'copi paji'i. 9 Si'aye iye yo'ose'e cato quëaji, iye mu'seña pa'icohua'ini. Jaje pa'ina, jarona Maija'quëre isijë, cui'ne nëicohua'ire huajë ëojë secohua'ire de'oye cuasaye ti necaiye papi. 10 Ja yo'oye cato coa aó aiñese'e, ucuyese'e cui'ne si'si cuya toñese'e ëmëje'ese'e cöcaji'i. Jaje pa'ina, Maija'quë si'aye yeque pona macaja'a jaje yo'oye paji'i.

11 Jaje pa'iquëta'are Cristo tsoe daji'i. Jaë api, Maija'quë huë'e ñacai ëjaërepa, si'a de'o co'amaña carajai ma'ñere paquërepa. I ñacai huë'e cato ai de'o huë'ere pa'ë, nuñerepa yo'o huë'e a'ë, pai nema' huë'e a'ë, iye yeja huë'ere caye pañë. 12 Cristo Maija'quë huë'ena cacapi, i tsierepa isisi'i caquë, cacama'ë paji'i, huequë tsiere, panita'a jo'ya ñama tsiere isisi'i caquë. Jaje pa'ina, te'erepa caca tējipi. Cacani maire t'acajji, huaso cuañoni ti pani huesëyere. 13 Huequë ëmëohua'i tsie cui'ne jo'ya ñama ëmëohua'i tsie cui'ne huequë nomi tsi tsie Maija'quëre isi hue'ñana ëosi huäta tutu quë'ye paji'i. Jaje pa'ina, itipi co'aye yo'osicohua'ina tsoaru si'sire peocohua'i de'ocohua'ire ne tutu quë'ye pa'iji, ëmëje'ese'e. 14 Jaje pa'iyë sëte, je ja'yerepa Cristo tsie tutu paquë'ni! Maija'quë joyopi ti pani huesëquëpi yo'oqueña, ija'a co'ye Maija'quëna isiquë ti si'si te'ña peoquëpi yo'ose'e. Jaje pa'ina, i tsiepi ju'iñena sayere ma'i cuasayere peo hue'ña tsoa tocaiji, Maija'quë huajëquëre pare de'oye necaijajë caquë.

15 Jesucristo api, huajëye ca nëose'ere yo'oque, Maija'quë cajeohua'ire paire necaiquë. Jaje pa'ina, i ju'iñepi sai tocaji'i, ja'ñe ca nëose'ere yo'ojë tayose'ere, Maija'quë soisicohua'ipi ti pa'iyere i ca nëose'ere pajajë caquë. 16 Jaje pa'ina, i co'amaña huahueyere ca nëose'epi do'i quë'yerepa pa'ijaquë cani du'ru macarepa iti ca nëosiquëpi ju'isiquë api asayerepa pa'iji. 17 Iti cuasa nëosiquëpi ja yë'ta'a huajëquë pa'ito ca nëose'e do'i peoye pa'iji. Juquëna, do'i quë'ye paji'i. 18 Ja do'ire du'ru macarepa cuasa nëose'epi do'i

quë'ye pa'ijaquë cajë tsie casose'epi, huëose'e a'ë. ¹⁹ Jaje pa'ina, Moisés si'aohua'ire quëapi, Israel pa'ire cuañese'e cayere. Quëa tējini maja'i naña sëohuë nescopï çatë yo'je pa'iona, hisopo tarana hueni huequë cui'ne jo'ya ñama tsiena ocopi cō'mesicona co co'i meni cuañese'e toya pëpëna tsiepi sa'cuapi, cui'ne pa'ireje si'aohua'ire tsiepi sa'cuapi. ²⁰ Jaje yo'quë capi, jaohua'ire: "Iye tsie cato, Maija'quë mësarü yo'o ja'ñere cuañe nëoñere do'i quë'ye neñere iñoñe a'ë." ²¹ Jaje caquë Moisés, Maija'quë ca'ni huë'eje tsiepi si'a huë'e sa'cuapi cui'ne Maija'quëre necaijë yo'o co'amañaje si'aye tsiepi ne saohuë. ²² Jaje pa'ina, cuañese'e caji: ti si'aye tsie do'ipi de'ocohua'ire neñe pa'iji. Tsie casoye peoto, co'aye yo'osi do'ire sa'i toñe peoji.

Cristo Ai Yo'ose'epi Co'aye Yo'ose'e Nejocaji'i

²³ Iye yeja ayere ma'tëmo co'amañaje pa'ye nëicohua'ire huaijë isi do'ipi tsoa toñe paji'i. Jaje pa'iquëta'are ma'tëmo pa'ija'cohua'ire cato nëicohua'ire huaijë isiye jerepa pa'yepi tsoa toñe pa'iji. ²⁴ Jaje pa'ina, Cristo, paipi ma'tëmo huë'eje pa'iore nesi huë'ena cacaye papi. I cato jare ma'tëmore pana cacapi. Yure jarote pa'i mai do'ire secacai pa'iji, i pëca ja'quë ña hue'ñana. ²⁵ Maija'quë huë'e ñacai ëjaërepa judío pai cato de'o hue'ñare pana ometëca ñape cacaquë api, i tsie peoyere isisi'i caquë. Jaje pa'iquëta'are Cristo cato si'anëpi ju'i i tsie isiquë pa'iyë paji. ²⁶ Jaje yo'oye pa'ito Cristo yeja de'hua maca aquëpi si'anë jucacai patira'pi. Jaje pa'iquëta'are Cristo cato yure tēji mu'seña pa'i maca dani i ju'i do'ipi si'aye co'aye yo'oyere nejocaji'i. ²⁷ Pai ju'iñe je'quë telerepa ju'iñe pa'iji. Ja jeteyo'je cato johua'i yo'ose'e ñani ca tējyese'e pa'iji. ²⁸ Jaje pa'ye cui'ne Cristoje telerepa jucacani tējipi, jai pai co'aye yo'o do'ire nejocas'i caquë. Tijupë ñai cō maca cato co'ayere nejocas'i caquë daiye pasipi, ite utejē pa'icohua'ire huasosi'i caquë daija'quë api.

10

¹ Moisés cuañese'e cato pai to'oujē pa'ye paji'i, itirepa dai ja'ñe pa'ina. Jaje pa'ina, itirepa peopi, ja do'ire cuañese'e yo'ocohua'ire de'ocohua'ire pare necaiye peopi, ometëca ñape Maija'quëna tsiojajë nëicohua'ire huaijë isicohua'ire. ² Jaje pa'ina, cuañese'epi de'ocohua'ire tsoa toñe pa'ito Maija'quëre isijë nëicohua'ire huaiye jëora'huë, co'aye peocohua'ire nëina, asajë. ³ Jaje pa'iquëta'are nëicohua'ire huaijë isijë yo'oye cato cōcaji'i, johua'i co'aye yo'oyere ometëca ñape cuasayere. ⁴ Jaje pa'ina, huequë ëmëohua'i tsie, cui'ne jo'ya ñama tsie, co'aye yo'oyere nejocajiye ti'a ma'ñe paji'i.

⁵ Jaje pa'ina, Cristo iye yejana i caca maca capi, Maija'quëre: Më'ere isiñu'u cajë, nëicohua'ire huaijë yo'oye, cui'ne co'amaña më'ere isiye më'e cato coequë ñañe.

Jaje pa'ina, më'ëpi yë'ëre capëre isihuë.

⁶ Më'e cato sihuama'ë pa'iyë, co'aye yo'osi do'ire tsoa toñu'u cajë, nëicohua'ire huani ëojë, cui'ne co'amañare isijë yo'oyere.

⁷ Ja maca ñani cahuë: "Daiyë, yë'ë më'e yëyeje pa'ye yo'osi'i caquë.

Jaje toyase'e pa'iji, toya pëpëna yë'ë yo'o ja'ñe ayere."

⁸ Jaje pa'ina, du'ru macarepa caji, Moisés cuañese'ere yo'ojë co'aye yo'o do'ire nejoñu'u cajë nëicohua'ire huani isijë, cui'ne ëojë yo'ojëta'are Maija'quë coequë sihuama'ë ñaji. ⁹ Casiquëpi jeteyo'je acore caji: "Daiyë, yë'ë më'e yëyeje yo'osi'i caquë." Jaje cani caji, si'aye ja'në nëicohua'ire huaijë isijë yo'ose'ere nejoñe caquë. Nejoni huajëyere neñë, caquë. ¹⁰ Jaje pa'ina, Jesucristo i capëre ti isi tējiquë, Maija'quë yëyeje pa'ye jucacai do'ipi, mai Maija'quë tsecohua'i de'ohuë.

11 Maija'quë huë'e ñacai ëjaohua'i judío pai acohua'i cato si'a mu'señapi isicohua'i a'ë, te'eje pa'yere, si'anë nëicohua'ire huaijë. Jaje yo'ojëta'are ja yo'oye pai co'aye yo'ose'ere nejo ti'añe peoye a'ë. 12 Jaje pa'iquëta'are Jesucristo cato te'ore pare isi tējipi, i ju'iñepi. Ja jeteyo'je yure cato Maija'quë ëja te'tere ja rarusiquëpi ñu'iji. 13 Jarote pa'i uteji, ite sañope yo'ocohua'ire Maija'quëpi i quëo huë'ehuëna të'ya meni saojaquë caquë. 14 Te'e i isiyepi Maija'quë tsecohua'ire ti nuñe pa'iohua'ire nepi. 15 Jaje pa'ina, Maija'quë joyopi jare nuñere pa'ë caquë quëaquë caji, ñeje:

16 Yë'ëpi ja mu'seña tëto saisi maca pa'ire ñeje yo'oja'quë a'ë, caji, mai Ejaë:

Johua'i joñoare pana yë'ë cuañeñere ayaja'quë a'ë,

Cui'ne johua'i cuasa hue'ñana toyaja'quë a'ë, yë'ë cuañeñere.

17 Cui'ne yequeje caji:

Ti cuasa coñe paja'quë a'ë, johua'i tayoje co'aye yo'ose'ere.

18 Jaje pa'ina, yure cato tsoe sai to cuaño'se sëte, co'aye yo'o do'ire sai toñu'u cajë isijë yo'oye peoji.

Maija'quëna Tsiojañe Pa'iji

19 Jaje pa'ie sëte Maija'quë do'ijë yure cato ca'raye peoyerepa Jesús tsie do'ipi Maija'quë huë'ena i pa'i hue'ñare pana cacaye pa'iji. 20 Jesús ju'i do'ipi huajë ma'a, ti pa'i ma'arepa tsoe tēhuose'ere maire hui'yocaisi ma'aja'a saijë ti'añe pa'iji, i pa'i hue'ñare pana. 21 Jaje pa'ina, Jesu api, Maija'quë huë'ere pa'i maire secacai Ejaërepa, Maija'quë huë'e ñacai Ejaë sëte. 22 Jaje pa'ina, nuñe pa'i joñoapi pa'ire paji Maija'quëre cuasacohua'ipi, co'aye cuasaye tsoa tosicohua'ipi, capëje de'o ocore papi tsoa tosicohua'ipi, ja yë'ta'a co'acohua'ire nëife peocohua'ipi, ca'rama'pë Maija'quë quërona sa tsiojañu'u. 23 Jaje pa'ina, Maija'quëpi i ca nëose'ere isire paja'quë api cuasa do'ire, ti jëa coema'pë ocue pa'i macarepa pañu'u, Maija'quëre pa'ire paji cuasajë mai utejë yo'oyere. 24 Jaje pa'ina, co'eñu'u, pa'ire ai oiyepi, cui'ne de'o co'amañare neñepi, ai pa'ija'core. 25 Jaje pa'ina, mai Ejaë dai mu'se jerepa ja'yere pa'ie sëte pai ñape yecohua'ire ca sëtoñu'u, de'oye yo'oja'cohua'ire. Jaje pa'ina, si'anë jëoma'pë tsi'siye pañu'u, tsi'sima'cohua'i yo'oyere ye'yema'pë pañu'u.

26 Jaje pa'iquëta'are maipi tsoe nuñerepa pa'ie asacohua'ita'a ja yë'ta'a co'ayere yëjë yo'ocohua'i pa'ito peoji, yeque mai co'aye yo'o do'ire sai toçaiye. 27 Coa Maija'quëre sañope yo'ocohua'ire nejo hue'ñase'e huajëya'ye pa'iose'e uteye pa'iji, toa coro mëi hue'ñapi pai ñape yo'ose'e ñani nejo hue'ñapi. 28 Najë'ë, Moisés cuañese'ere, sehuoma'ë yo'osiquëre, cayaohua'i, panita'a toasocohua'i i yo'oye ñasicohua'ipi. Sañope cacohua'i pa'ito ti oima'pë jaëte huani jëoñe paji'i. 29 Jaje pa'ito jerepa si'se cuañoja'cohua'i a'ë, ja tsiepi Maija'quë tsecohua'ire necaisicohua'ita'a, Maija'quë mamaquëre meñe tsa'cujë, Maija'quë ca nëose'e tsiere coecaisicohua'i cui'ne Maija'quë joyore johua'ire oi necai joyore sañope casicohua'i. Ja tsie cato huajëye ca nëose'ere do'i quë'yerepa meñe necaiye a'ë. 30 Maipi asayë, Maija'quë case'e: "Pai yo'ose'e nuñerepa ñaquë ne de'huaye cato yë'ë yo'oye a'ë. Yë'ëpi saisi'i." Cui'ne yequeje capi: "Maija'quë i pa'ire ñaquë johua'i yo'ose'ëje pa'ye saija'quë api." 31 Ai huajëya'ye pa'ye a'ë, Maija'quë huajëquërepa jëñana tomeñe, jaje pa'iohua'ipi.

32 Mësarujä'a mia hue'ña pa'i coca asasi maca ai yo'oye ai pa'ina, quëco paye pajë quëcose'ere cuasajë'ë. 33 Jaje quëcojëna, mësarü acohua'ire ai

co'aye cajë cui'ne co'aye yo'ohuë, si'a pajî ña huë'ñana. Jaje yo'ojëna, yeco-hua'ipi iti co'aye yo'o cuañocohua'ina se tsioni ai yo'oyere paë'ë. ³⁴ Co cuañocohua'ire mësarupi teaye ñajë cçaë'ë. Cui'ne mësaru co'amañare peo huë'ña jioतोजे sihuajë ñahuë, jeto ma'tëmone ti carajaima'co'a maña payë, cuasajë quëcojë. ³⁵ Jaje pa'ina, mësaru, Maija'quëpi necaija'quë api cuasajë quëcoyere jeocoma'pë pa'ijë'ë. Ja cuasase'epi mësaru ai pa ja'ñe tija'cohua'i a'ë. ³⁶ Jaje pa'ina, quëcojë pa'ijë'ë, Maija'quë yëyere yo'oñu'u cajë. Jaje yo'ojë mësaru i si'aye i ca nëose'ere paja'cohua'i a'ë. ³⁷ Jaje pa'ina, toyase'e caji: Esa, ai esa daija'quë api, Iti daija'quëre casiquëpi, ai tsoe nëima'ë pasipi.

³⁸ Yë'ë tsequë nuñe pa'i cato Maija'quë pa'ire paji cuasa do'ipi pa'ija'quë api, Jaje pa'iquëta'are sihuama'ë pa'iyë, ja'në pa'ise'ena co'iquëre cato. ³⁹ Jaje pa'iquëta'are mai cato ja'në pa'ise'ena co'ijë nejo cuañocohua'i acohua'i peoyë. Mai cato Maija'quë pa'iji cuasa do'ipi joyo pa'iyena tija'cohua'i acohua'i a'ë.

11

Pa'ire Paji Cuasaye

¹ Pa'ire paji cuasaye cato mai uteyere paja'cohua'i a'ë cuasajë pa'iyë a'ë, cui'ne mai ña ma'ñere tsoe ñase'eje pa'ye cuasajë pa'iyë a'ë, ti jëa coema'pë. ² Jaje pa'ina, mai aiohua'i tsoe pa'isicohua'i jaje cuasa do'ipi de'ocohua'irepa ca cuañohuë.

³ Jaje pa'ina, mai pa'ire paji cuasacohua'ipi si'a co'amaña mai ñañe peose'ere Maija'quëpi i yë'ose'epi de'huapi, cuasayë.

⁴ Pa'ire paji cuasa do'ipi Abel ai de'oyere Maija'quëre isipi, Caín isiyere jerepa pa'yere. Jaje pa'ina, Maija'quëpi ite nuñe yo'oquëre caquë i isiyere sihuacaji'i. Jaje pa'ina, tsoe ju'isiquëta'a Abel ja yë'ta'a pa'ire paji cuasayeja'a caji.

⁵ Pa'ire paji, cuasa do'ire Enocre ma'tëmona Maija'quëpi ju'ima'quëre huajëquëre sa'aji'i. Saëna, paipi ite co'e juja'ahuë'ë. Jaje pa'ina, toyase'e caji, Enoc ja yë'ta'a ma'tëmona sa cuañoma'në Maija'quë yëyere yo'oque pa'aji'i. ⁶ Jaje pa'ina, pa'ire paji cuasaye peocohua'i, Maija'quë yëyë yo'o tija'ne peoji. Pa'ire paji cuasaye a'ë Maija'quëna tsiojaiñe. Cui'ne, Maija'quëpi ite co'ecohua'ire jaiye de'oyere pare isi ja'ñere tija'ne.

⁷ Maija'quëpi ti ña ma'ñepi pa'ija'coa, yequë mu'se caquë quëaëna. Pa'ire paji cuasa do'ire Noë de'oye sehuoni jai yohuë de'huapi, i tsëcapëre hua-soja'core. Jaje pa'ina, Noë pa'ire paji cuasasi do'ipi huaso cuañopi, iye yeja pa'ise'e ne huesëjëna.

⁸ Pa'ire paji cuasa do'ire Abraham Maija'quë soiyë de'oye sehuoni i yeja jeoni, Maija'quë soi huë'ñana saji'i, ite isija yejana. Jarona saiye, cuasama'ë huesërepa sa'aji'i. ⁹ Sani pa'ire paji cuasa do'ipi Maija'quë isisi'i ca nëosi yejare tije pa'ipi ca'nipi nesi huë'ñare pa'aji'i. Pa'isiquëni cui'ne Isaacje cui'ne Jacobje ca'ni huë'ñare pa'ahuë'ë, i isisi'i ca nëose'e pachua'ipi. ¹⁰ Jaje pa'ina, Abraham Maija'quëpi cuëcueni jëacore pare nesi daripëre utequë pa'aji'i.

¹¹ Pa'ire paji, cuasa do'ire Zara aiopi cui'ne caraopi tutu isi cuañoni mamaquëre coao, iote isisi'i ca nëosiquëni, care papi caco sehuo do'ire. ¹² Jaje pa'ina, Abraham paní tiji mu'señapi i acohua'ire jai paire paji quëna huë ma'ñoco ja'i pa'ire pare cui'ne jai tsiaya tët'tëpa mejahuëje pa'yere pare, cuëcue saoye peoyerepa.

13 Si'ahua'i jaohua'i cato Maija'quë ca nëose'e pama'pë jujua'huë'ë. Jaje pa'liquëta'are pa'ire paji cuasacohua'i sête so'opi se ñajë, pa'i ja'ñere sihua'ahuë'ë. Jaje pa'ina, iye yejare tìohua'ipi coa pa'iyë, cuasa'ahuë'ë. 14 Jaje cacohua'i cato tìñarepa quëayë, ja yë'ta'a yequë yejare ìohua'i paja yejare co'ejë cu'iyë cajë. 15 Jaje pa'ina, ìohua'i daisi yejare cuasajë cacohua'i pani tsoe co'ira'huë, ìohua'i daisi yejana. 16 Jaje pa'iquëta'are ìohua'i cato ai de'o yejare pare yëhuë, ma'tëmo yejare. Jaje pa'ina, tsoe de'huacaisiconi de'o daripë, ìohua'i pa'ija'to paye sête Maija'quë huajëya' coema'ë pa'iji, ìohua'i pëca ja'quëre hue'yoto.

17 Pa'ire paji cuasa do'ire Abraham Maija'quëpi neñasi'i caquë caëna, ì ca nëosi mamaquëni huani ëoquë isiquë sesi'i caquë yo'opi. Ì mamaquë te'i macani isire pasi'i caquë yo'opi, 18 Maija'quëpi Isaac do'ija'a jai paire më'ë acohua'ire paja'quë a'ë ca nëosiquëta'are. 19 Jaje pa'ina, Abraham cato coa huesë yo'oye papi. Asaquë yo'opi, Maija'quëpi ju'isicohua'ire huëoquë pa'iyere. Jaje pa'ina, ju'isiquëje pa'ini mamaquëre huajëquëre pa copì.

20 Pa'ire paji cuasa do'ipi Isaac, yequë mu'se Jacob cui'ne Esau de'oye pa'i ja'ñere caca'aji'i. 21 Pa'ire paji cuasa do'ipi Jacob José mamajëre, pai ñapere ìohua'i de'oye pa'i ja'ñere caca'aji'i, ì ju'ine ti'asi maca. Cui'ne ì doquë cu'i tupëna jëaye tota paquë nëcaquë Maija'quëre de'oquëre pa'ni caquë sihua'aji'i. 22 Pa'ire paji cuasa do'ipi José ì ju'i maca Israel mamajëpi Egítopi yequë mu'se etani saija'cohua'i a'ë capi. Caquë ì tara jaje yo'ojë'ë caquë cuañëpi.

23 Pa'ire paji cuasa do'ire Egípto pai ëjaëpi tsire huani jeofne pa'iji cuañese'le pa'itoje, ca'rama'pë tsihua'ëre de'oquë macani ñani oijë Moisésre ja'a coasiquëni pëca ja'quëohua'i toaso ñañëohua'ire yahueni pahuë. 24 Pa'ire paji cuasa do'ipi Moisés posë de'osi maca coepi, Egípto ëjaë mamaco, mamaquë hue'yo cuañoñe. 25 Coa ai jerepa Maija'quë pai ja're co'aye yo'o cuañoñere yëpi, co'ayere yo'oquë nëhui tëcahuë maca sihuaye pa'iyere coequë. 26 Jaje pa'ina, cuasapi, ai jerepa de'oji, Cristo do'ire Maija'quë tsecohua'i ja're ai yo'oyepi. Jaje pa'ina, Egípto de'o co'amañare do'i peoye ñapi, Maija'quë ìte isija'a co'amañare jerepa pa'ye cuasaquë. 27 Pa'ire paji cuasa do'ipi Moisés Egípto pai ëjaë ìte pëiñe ca'rama'ë Egítopi etani sani, Maija'quëre ñañeje pa'yerepa ì yëyere cuasaquë ocue pa'i macarepa paji'i.

28 Pa'ire paji cuasa do'ipi Moisés Egípto eta huajë mu'se ti'acquëna, sihuaquë cuañëpi, eta sa'noana tsiëpi tsoajë'ë caquë. Jaje tsoarena, huani jeo huiñaëpi te'ireje Israel pai du'ru mamaquëre pare huaiye paja'quëre capi. 29 Pa'ire paji cuasa do'ipi Israel paije jai Maja'iña yeja jajucore saiyëje pa'ye jë'ë, yequë je te'tena, ñani cui'ne Egípto paije jëñu'u cajë yo'ojë dutu jujua'huë'ë.

30 Pa'ire paji cuasa do'ipi Israel pai siete mu'seña Jericó daripë tëhuopa yërhueja'a t'ëija'ahuë'ë. T'ëijaisi maca tëhuopapi jë'ye darëa'co'ë. 31 Pa'ire paji cuasa do'ipi Rahab co'a nomioje Maija'quë pai a'ë cuasama'cohua'i ju'ijëna, te'e ju'ine pa'o, Israel paire, yahue peocohua'ire de'oye ñacaisi do'ire.

32 ¿Iquere yequë caja'quë a'ni? Jaje pa'ina, yë'ëpi, Gedeón, Barac, Sanson, Jefte, David, Samuel, cui'ne Maija'quëre quëacohua'i yo'ose'ere quëaquë pa'ito mu'sepi caraja'co pa'ini. 33 Pa'ire paji cuasa do'ipi yecohua'i yejaña siohuë, nuñerepa de'oye cuañecohua'i de'ohuë, Maija'quë ca nëose'ere ìsi cuañoñuë, jai emu yaohua'i yë'opqaje si'ñe saohuë. 34 Jai toana u huesëyere yayohuë, hua'tipi huani jeoñu'u cajë yo'ojëna, catihuë. Sëyë huesësicohua'ipi tutu ìsi cuañoni tutu hue'ejë, yequë yejaña soldado paire ìohua'ire sañope yo'ocohua'ire uihua quëco saohuë. 35 Pa'ë'ë, cui'ne nomiohua'ije cajeohua'i ju'isicohua'ipi cui'naohua'ipi huëtëna pasicohua'ije. Yecohua'ipi ai de'oye

pa'iyena juni huëni pa'iyere cajë joye huaso cuañoñe coejë ju'ë, huaijëna, ai yo'ojë. ³⁶ Yecohua'ipi ai yo'ohuë, co'acohua' i a'ë cajëna, si'sejëna, quëna meapi sëajëna, cui'ne co hue'ñana cojëna. ³⁷ Yecohua'ipi, quëna pëapi jea huëa cuañoñuë, yecohua'ipi jopore paja'a yëto tëa cuañojë, panita'a hua'tipi t'ëca tëtëjëna ju'ë. Yecohua'ipi cabra cui'ne yëi ñama ca'nire ju'ijë si'a hue'ña coa cuniroja'ë, co'amaña peocohua'ipi, ai co'a ju'ijë oicohua'ipi yecohua'ipi josa yo'ojëna, pa'ë. ³⁸ Airepa de'o paini, si'aohua' i iye yeja paipi de'oye yo'oyere carasicohua'ipi coejëna, iohua' i sani pëaja'to peocohua'ipi yeja coñare, cuene yejañare cui'ne ainoare paniroja'ë. ³⁹⁻⁴⁰ Maija'quë ña hue'ñana pa'ire paji cuasajë de'oye ite yo'o iñosicohua' ita'a i ca nëose'e isi cuañoñe pahuë, Maija'quëpi yequë mu'seña de'oyerepa necaquëna, mai ja're tsioni nuñe pa'icohua'irepa pa'ijajë caquë ña nëosi do'ire.

12

Jesuse'ere Ñajë Tuñu'u

¹ I Maija'quë pa'iji cuasajë yo'o iñosicohua'ipi maire t'ë'ijatena pa'iyë sëte jecoñu'u, si'ayë maire dëquëye josa yo'oyere cui'ne co'ayepi maire hueñere. Jecoñi jeto ñese sai hue'ñase'e se ñajë huë'huëñu'u. ² Jaje pa'ina, maire de'ocohua'ire nequëna, Maija'quë pa'iji cuasaye isiquëna, Jesuse'ere ñajë tuñu'u. Co'acohua'ise'e soquë sarahuana que cuañojë ju'icóna, huajëya'ye pai ñajëna, ai yo'oquë ju' i ma'ñe caye papi, ai yo'osi jeteyo'je ai sihuaja'quë cuasa do'ire. Jaje pa'ina, Maija'quë ëja te'tena ja'rupi.

³ Jaje pa'ina, co'acohua'ipi ite co'aye yo'ojëna, si'aye quëcosiquëre pani Jesuni cuasajë tuij'ë, yo'o jujani jeoñe paja'cohua' i. ⁴ Ja yë'ta'a mësarut t'iañe pañë, co'ayere yo'oma'pë pañu'u cajë si'anë sañope yo'ojë ju' iñena. ⁵ ¿Mësarut soe huanëyete, Maija'quë mësarute i mamajëre sëte yëhuoquë cayere? Ñeje toyase'e caji:

Yë'ë mamaquë coema'ë pa'ijj'ë, më'ë tayoyere nu'ñequë si'seto.

Yëhuoquë yo'oto yo'o jujahuë cama'ë pa'ijj'ë.

⁶ I oicohua'ini Ëjaë cato tayoto nu'ñequë api.

Cui'ne i mamajë de'osicohua'ini Ëjaë cato si'sequë api.

⁷ Maija'quëpi mësarute mamajëre yo'oyepi yo'oji. Jaje pa'ina, quëcoj'ë, i si'seye. ¿Ique mamaquëpi pëca ja'quëre nu'ñe cuañoñoma'quë pa'iquë'ni? ⁸ Jaje pa'iquëta'are, Maija'quëpi mësarute si'aohua'ire i mamajëre si'seyeyë pa'ye si'sema'ë pa'ito mësarut i mamajërepa peoyë, yecohua' i a'ë. ⁹ Cui'ne mai tsi pa'inë, mai tayoyere nu'ñejë, mai iye yeja ja'quëohua'ipi si'sejë pa'ahuë'ë. Yo'ojëna, maipi iohua'ire ëjaohua'ire ñajë ca'rajë de'oye yo'ohuë. ¿Jaje me yo'ojë ai jerepa Maija'quëre ma'tëmo aquëre pare de'oye sheuocaijë yo'o ma'ñeni ti pa'iyere pañu'u cajë? ¹⁰ Iye yeja ja'quëohua' i cato iye yeja nëhui tëcahuë pa'iyere cajë nu'ñejë si'sehuë, iohua' i yëyeyë pa'iohua' i pa'ijajë cajë. Jaje pa'iquëta'are Maija'quë cato mai de'oye ti pa'iyere caquë si'seji, ije pa'iohua'ire nesi' i caquë. ¹¹ Si'aye ja'a si'se cuaño maca cato a'siyese'e pa'iji. Pa'ina, de'oye paji cajë coeyë. Jaje pa'iquëta'are jeteyo'je jo'cua de'oye pa'iyere, cui'ne nuñerepa pa'iyere isiji, tayosi do'ire si'sese'epi.

Maija'quë Yë'ore Asayë Coejë Pa' i Do'ire

¹² De'oji yure jaje pa'iyë sëte huajë tuture papi mësarut jëñare jë'jose'ere mëñe mëajj'ë, cui'ne mësarut nëca sicutu tutu peoyere pi'ñajj'ë. ¹³ Yo'oni yureta'a nui ma'are pare co'ejj'ë. Co'eni saijj'ë, ja maca do'pë nëcayopi ja'juja'coa. Ja'juni tijupë soto coñe paja'coa.

¹⁴ Maija'quëna isisicohua'ire papi jai pai ja're jo'cua de'oye pa'iyere cajë yo'ojë'ë. Jaje ina isima'cohua'i pani ti te'ije Maija'quëre ña'ne peoji. ¹⁵ De'hua ñajë'ë, mësarü aquëpi, sëje oi joyo hue'equëpi josa yo'oquë jai paire co'a de'huaye peoja'core. Jaje pa'ina, Maija'quë de'oye ñacai isiyere si'ahua'i pa'nu'u cajë de'oye yo'ojë pa'ijë'ë. ¹⁶ Mësarü acohua'ipi yequë nomiore panita'a yequë ëmëre yo'oma'pë pa'ijajë, panita'a Maija'quë tserë coema'pë pa'ijajë, Esau je'quë hua'i de'hua maca do'ina si'aye maja'yërepa pa'iyë peoquë tomeaji'i. ¹⁷ Ja maca Esaupi pëca ja'quëre de'oye pa'i ja'ñere cacaijë'ë caquë sëina, cacaiye pa'aji'i, otarepa oi catoje, mësarupi tsoë iye toyase'ere asacohua'i a'ë.

¹⁸ Mësarü cato Sinaí cutihuëje pa'iona, tsiojaima'pë paë'ë, Israel pai tsiojaijë pa'ise'eje pa'yena, toa tsëni nëcasiconä, nea hue'ñana ñamije pa'yena, tutu ai juta hue'ñana. Cui'ne ¹⁹ asama'pë paë'ë, duruhë juiye pisiyeje, cui'ne Maija'quë yë'ojë asama'pë paë'ë. Ja yë'o caye asacohua'i cato i cuañëñere quëco ti'ama'pë ²⁰ ai jerepa caye pajë'ë, ca'ahuë'ë, ite. I caye cato paji'i: "Ai cutihuëna tsa'cuquëre cato quëna pëapi jea huea'ne paji'i, panita'a uiyopi seso etojai'ne paji'i, nëcicohua'ireje huaiye paji'i, jaro tsa'cucohua'ire," capi. ²¹ Jaje pa'ina, Moisésje ja ai huajëya'ye pa'iyere ñaquë quëquëquë capi: "Ai ca'raquë tsasiyë, yë'ëje."

²² Jaje pa'iquëta'are mësarü cato Sión ai cutihuëna tsiosicohua'ipi pa'iyë, Maija'quë huajëquërepa, pa'i daripëna, ma'tëmo Jerusalëna, cui'ne Maija'quëre sihua'nu'u cajë jai pai hui'ñaohua'i tsi'si sitona, ²³ Maija'quë mamajëpi iohua'i mamire ma'tëmona toya cuañösicohua'i tsi'si sitona, tsiojaë'ë. Mësarü cato tsiojaë'ë, si'ahua'ire iohua'i yo'ose'eje pa'ye ti ca de'huaquë Diusu quë'rona. Pai joñoare Maija'quëpi nuñerepa pa'icohua'ire nesicohua'i quë'rona tsiojaë'ë, ²⁴ huajë ca nëose'e cayerë necaisiquë Jesuna cui'ne maire tsoa tqsi tsië quë'rona tsiosicohua'ipi pa'iyë, Abel tsie sëña maca de'oye maire necaiyena.

²⁵ Jaje pa'ina, coema'pë Maija'quë caye de'oyerepa asa'nu'u, Maija'quë iye yejapi soiquë caquëna, asacaiye coesicohua'i jëaye pa'ahuë'ë. Jaje pa'ina, ai jerepa jëa ti'a'ne peoji, Maija'quë ma'tëmore papi soiquëna, asacaiye cojë yequere asarojaicohua'i. ²⁶ Ja mu'sëna Maija'quëpi caquëna, yeja ñu'cuea'co'ë. Jaje pa'iquëta'are yure cato caji: "Tijupë iye yeja cui'ne ma'tëmoje ñu'cue coja'coa, yë'ëpi yo'oquëna." ²⁷ Jaje tijupë cani caji, si'aye i de'huase'e ñu'cuye pa'iji caquë, a'ji'ne nejoñese'e nejoñe pa'iji, jëayerë pase'e nëaja'core. ²⁸ Maija'quë cuañë te'te maire isiyë cato ti nejo ma'ñe a'ë, ja isi do'ire Maija'quëre de'oji cajë pëpayë ca'rajë, ëjaëre pare ñajë, de'oyerepa ite neca'nu'u. ²⁹ Maija'quë cato peo hue'ñarepa ëo huesoquë api, toaje pa'i api.

13

¿Me Diusu Yëye Yo'ocaiye Pa'iquë'ni?

¹ Maija'quë do'ijë sëte jeoma'pë si'anë sa'ñe oijë pa'ijë'ë. ² Cui'ne mësarü hue'ëna daicohua'ire oijë de'oye necaiye huanëyema'pë pa'ijë'ë. Jaje yo'ojë yecohua'i je'quë hui'ñaohua'i a'ë cuasama'pë huesërepa de'oye iohua'i hue'ëna necaijë pëpa'ahuë'ë.

³ Cuasacaijë'ë, co cuañösicohua'ire, mësarupi iohua'i ja're co sitore pa'iyeye pa'ye. Mësarujë cui'ne yo'o cuaño'ñe pa'iohua'i sëte cuasacaijë'ë, co'aye yo'o cuañojë ai yo'ocohua'ire.

⁴ Si'ahua'i huejani pa'iyere ëjarepa ñajë pa'ijë'ë. Jaje pa'ina, huejasicohua'i nëjo ja're cui'ne ëjë ja're yo'ojë pa'ijë'ë. Jaje pa'ima'cohua'ire Maija'quëpi

iohua'i yo'ose'ere saija'quë api, huejama'cohua'ipi nomiohua'ire yo'orojaicohua'ire, cui'ne nëjore pajëta'a yequë nomiore yo'ocohua'ire.

⁵ Oima'pë pa'ijë'ë, curiquëre. Mësarü payere sihuajë pa'ijë'ë. Jaje pa'ina, Maija'quëpi caji, maire: "Te'ohua'ire jeo nëcoye paja'quë a'ë, cui'ne jeoco huesoyeje paja'quë a'ë." ⁶ Jaje pa'ina, Maija'quëna quëco pajë caye pa'iji, ñeje: Ëjaëpi yë'ëre cöcaiduëre pa'ë.

Jaje pa'ina, ti ca'raye pañë, paipi yë'ëre co'aye neñu'u cajë yo'oye pa'itoje.

⁷ Cuasajë'ë, Maija'quë coca quëajë mësarute sasicohua'i pa'ise'ere, me jaohua'i pate'ni cajë. Ñajë ye'yejë iohua'i pa'ise'ere tuijë'ë, pa'ire paji cuasajë yo'ose'ere.

⁸ Jesucristo cato ipi ñamina'a pa'isiquëpi iye mu'seje pa'iji, jare ti pani huesëji, je'nëna. ⁹ Ao aijë ñeje yo'ojë'ë, cajë cuañese'ere si'aye yo'o t'ajë aicohua'ire ja yo'oyepi ti cöcayie paji. Jaje pa'iquëta'are maire cato ai cöcaji, Maija'quë maire oiyepi, mai joyona tutu isiquëna pa'iyepi. Jaje pa'ina, sehuosicohua'i ja'në ye'yese'ere jeoni tiñe ye'yayena ye'yema'pë pa'ijë'ë.

¹⁰ Mai cato payë, tiñe pa'yere Maija'quëna isise'e. Ja cato iye yeja Maija'quë huë'e ñacaicohua'i aifne peoye a'ë. ¹¹ Maija'quë huë'e ñacai ëjaërepa cato pai co'aye yo'o do'ire sai to ja'ñere isisi' caquë tsiere de'o hue'ñarepa hue'yo sitona saquë api. Jaje pa'iquëta'are nëicohua'i ca cato pai daripë hue'sena etoni peo hue'ñarepa ëo jeofne paji'i. ¹² Jaje cui'ne Jesuje i' tsie do'ipi i paire nesli' caquë pai daripë hue'sena ai yo'oquë juji'i. ¹³ Jaje pa'ina, jënajë'ë, Jesús ja're pai daripë hue'sena etañu'u. Etani ai yo'oñu'u, i tea juni cuañöquë ai yo'ose'ejë pa'ye. ¹⁴ Iye yeja mai peoyë, ti pani huesë daripërepa. Jaje pa'ina, yequë mu'se pa'ija'a daripëre co'ejë saiyë. ¹⁵ Jesucristo do'ija'a Maija'quëre de'oquëre pa'ni cajë sihuaye pa'iji, si'anëpi. Ite jaje cajë sihuaye a'ë, coa isijë yo'oyeje pa'ye. iJaje pa'iyë sëte mai yë'opopi de'oquëre pa'ni Maija'quë cajë sihuañu'u! ¹⁶ Huanëyema'pë pa'ijë'ë, mësarü co'amañapi peocohua'ire cöcayere. Ja'ë, Maija'quëre isijë yo'oye. Jare Maija'quë sihuaquë necaiquë api.

¹⁷ Maija'quë coca mësarute quëacohua'i cuañëñere de'oye sehuocajë pa'ijë'ë. Jaohua'i a'ë, mësarü joñoa ñacajë pa'icohua'i, Maija'quëna iohua'i yo'ose'e quëaja'cohua'i sëte. Jaje pa'ina, mësarupi de'oye sehuocaito sihuajë neja'cohua'i a'ë. Iohua'ipi co'aji cajë oijë neto mësarute iohua'i necaiye ti cöcayie peosipi.

¹⁸ Si'aye nuñerepa yo'oñu'u cajë yo'osicohua'i sëte, tayose'e peoquëna, asajë jo'cua de'oye pa'iyë, nuñerepa yo'ohuë cuasajë. Jaje pa'ina, yëquëre seccajijë'ë, cayë, mësarute. ¹⁹ Maija'quëpi jëjo saöquëna, esa yë'ë sani mësarü ja're cöni pa'i ja'ñere cajë. Seccaijijë'ë, cayë.

De'oye Pa'i Ja'ñere Caquë Pëpa Tëjiye

²⁰ Jo'cua de'oye pa'iyë isi Diusupi yëi ñama Ëjaëre pare, ju'isiquëni huëosiquëpi, mësarute ti ca nëo huesose'e necai tsie do'ipi, ²¹ nuñe pa'icohua'ire, si'aye i yëyere yo'oja'cohua'ire nejaquë. Jaje yo'oquë Jesucristo do'ipi maire i sihuaquë ñañere yo'ojaquë. De'oquëre pa'ni cajë si'anëpi ise'ere sihuajë pañu'u. Jaje pa'ijaquë.

²² Maija'quë do'ijë, yë'ë mësarute yëhuoquë case'ere quëcojë de'oye asacajijë'ë. Nuñerepa caye cato yë'ë mësarute toyasico nëhuicoa. ²³ Asajë'ë, cui'ne Maija'quë do'iquë Timoteo tsoe eta huajëpi, cosiquë pa'isiquë. Ipi yë'ë quërona tütasiquë pa'ito i ja're cöni sasi'i, mësarute do'i sai maca.

²⁴ Si'aohua'ire, Maija'quë paire cui'ne mësarute Maija'quë coca quëajë

ñacaicohua'ireje pëpacaijĕ'ë. ²⁵ Italia yejapi daicohua'ije, mësarute pëpa saoyë. Maija'quë oi ñacaiyepi si'aohua'ire mësarute pa'ijaquë. Jaje pa'ijaquë.

SANTIAGO

Tiya Huesësicohua'ini Santiago Toyase'e

1 Yë'ë Santiago, Maija'quëre cui'ne Ējaë Jesucristore necaiquëpi pëpayë, Israel doce tsëcapëa acohua'ipi jai hue'ña hua huesëni pa'icohua'ire.

Maija'quë Ta'ñe Asayere Isiye

2 Maija'quë do'ijë, jaiye ai yo'oyepi cui'ne co'aye ëayepi mësaruna ti'a maca sihuajë'ë. ³ Mësarupi tsoe asayë, ja ai yo'oyepi cui'ne co'aye ëayepi mësarupa'ire paji cuasayere neñañe a'ë. Jaje pa'ina, ja neñañepi quëcocohua'i pa'iyere neji. ⁴ Nequëna, quëcosicohua'i pa'ijë nuñe pa'icohua'i cui'ne carase'e peocohua'irepa de'oye pa'iyë.

⁵ Mësarua acohua'ipi ta'ñe cuasajë yo'oyere carasicohua'i pani sejë'ë, Maija'quëni. Seto Maija'quëpi isija'quë api, ta'ñe cuasajë yo'oyere. Maija'quë cato si'aohua'ire ta'tëpo ti peoyerepa cui'ne ti ëseye peoyerepa isiquë api. ⁶ Jaje pa'iquëta'are seña pa'iji, isire paja'quë api cuasajë ti jëa coeye peoyerepa. Jëa coequë cato jai jaira tutupi ju'acquëna, co'poco ñese sani cui'naopi co'ye daio yo'oyeje pa'i api. ⁷ Jaje pa'i cato ina Maija'quë isija'quë api cuasama'ë pa'ijë'ë, ⁸ iye mu'se yeque cuasasiquëpi ñamina'a yequere cuasakuëpi, ocue pa'i macarepa pa'ima'quë cato.

⁹ Maija'quë do'iquëre teaye pa'ini Maija'quëpi jerepa pa'ire necaina, asaquë sihuaye pa'iji. ¹⁰ Cui'neje jaiye co'amaña paquëni Maija'quëpi teaye pa'ire necaina, asaquë sihuaye pa'iji. Jaiye co'amaña paquë cato taya jorohuë jumuse'eje pa'i api, tsoe quëcoye peoquë api. ¹¹ Jaje pa'ina, jaiye paquëpi i cuasaquë yo'ora'ase'ere jeoni esa ju'iquë api, jorohuë maca jumusico airepa ëšë ëoquëna, cuëneni de'oye ña cuañoñe carajaini me'meni tomeñeje pa'ye.

Neñañe Cui'ne Co'aye Nëiñe

¹² Neñañere quëcoquë taïma'quëpi sihuaquë api. Jaje pa'ina, neña tëjisi maca ti pa'i marore isi cuañoja'quë api, Maija'quëre oicohua'ire isisili' ca nëose'ere. Ja do'ire sihuaquë api. ¹³ Mësarua aquëpi co'ayere yo'o ëaye nëiñe pa'ito cuasama'ë pa'ijë'ë, Maija'quëpi co'aye yo'o ëaye nëiñe neji, cajë. Maija'quë cato co'aye yo'o ëaye nëiñe asama'quë api. Cui'ne paipi co'ayere yo'ojajë caquë co'ayere yo'o ëaye nëiñe nema'quë api. ¹⁴ Pai cato iohua'ipi co'ayere yë do'ire iohua'i yëyepi quërë saquëna, co'aye yo'oyena taicohua'i a'ë. ¹⁵ Pai cuasayepi, pai co'ayere yëyepi tsj ëtapëje pa'io de'oni tayo yo'oyere joojeyeje pa'ye etoco. Etona, tayo yo'oyepi ai de'o huesëni yureta'a juni huesëyere joojeyeje pa'ye neco.

¹⁶ Coso cuaño'ma'pë pa'ijë'ë, Maija'quë do'ijë maña. ¹⁷ Si'aye maire de'oyerepa isise'e cato ma'tëmopi Maija'quë isise'e a'ë. Ja isiquë cato si'aye ma'tëmo miacohua'ire de'huasiquë api, tiñe pa'i ponëma'quë api, cui'ne si'a tëcahuëa tëto saina, cui'neje pa'iquë api. ¹⁸ Ise'e te'i jaje yo'osi'i cuasani maire nuñerepa coca quëayere asani sehuojëna, pa'iyere isipi, maipi du'ru macarepa quëise'eje pa'iohua'i huajë sëcapë huëcocohua'i pa'ijajë caquë.

Nuñerepa Pa'iyë

¹⁹ Jaje pa'ina, Maija'quë do'ijë maña. Si'aohua'i mësarua cui'ñasicohua'ire papi yecohua'i cayere esa asajë'ë. Jaje pa'iquëta'are coca cayere esarepa cama'pë pa'ijë'ë. Cui'ne esa pëtitema'pë pa'ijë'ë. ²⁰ Pëtitesiquë cato

Maija'quë nuñerepa yo'oyere yo'oma'ë pa'iji. ²¹ Jaje pa'iyë sête si'si yo'oye pa'iyë cui'ne jaiye co'ayepi mësarute timë huesoni pa'iyere jeocoj'ë. Jeoconi teaye pa'iohua'i maña'ë cuasajë de'lo coca mësaru joñoana tase'ere pajë'ë. Ja coca cato mësaru joñoa huaso tutu paye a'ë.

²² Maija'quë coca asani itï cayeje pa'ye neñe pa'iji. Nema'pë coa Maija'quë cocase'e asajë pa'ini co'ye coso cuañosicohua'i pa'iyë. ²³⁻²⁴ Jaje pa'ina, Maija'quë coca quëayese'e asaquëpi itï asase'eje pa'ye yo'oma'quë cato tsña de'huana me pa'i a'ni caquë i tsia ñani se ponëni sai tsoe huanëyeni me pa'i pate'ni cuasayeje pa'i api. ²⁵ Jaje pa'iquëta'are nuñerepa pa'icohua'ire cui'ne tseja cuañoma'cohua'ire ne cocare asani i asase'ere huanëyema'quëpi itï cuañeñere ocue pa'i macarepa yo'o ti'aquë pa'iquëpi sihuaja'quë api, i yo'oyere.

²⁶ Maija'quëre ti'asi'i caquë yo'oquëre pa'ë cuasaquëpi i tsemeñore nau nëcoma'quë pani jja'a co'ye cosoji. Cosoquëna, i Maija'quëre ti'asi'i caquë yo'oyepi ti cöcai ma'ñe pa'iji. ²⁷ Jaje pa'ina, Maija'quë pai nuñerepa pa'iyë cato iye a'ë: yëhuiohua'ire cöcayie, hua'jeohua'i ai yo'ojëna, cöcayie, cui'ne iye yeja si'si yo'oyere pu'pema'cohua'irepa pa'iyë a'ë.

2

Si'a Yë'quë Maca Yo'oyere Ye'yaye

¹ Mësaru Maija'quë do'ijëpi mai de'lo Ëjaëre pare Jesucristore sehuocohua'ipi paire sahuajë te'ohua'ise'ere de'oye yo'oma'pë pa'ijë'ë. ²⁻³ Jaje pa'ina, yeque mësaru tsi'si sitona datï'ne pa'i api, te'e jai do'i curi ju'i ca'huaro moñore ju'iquëpi, jai do'i cañare suñasiquëpi daina, cui'ne yequëje curi peoquë teaye pa'ijë ai ju'i care ju'i datï'ne pa'i api. Daina, mësarupi cayë, du'ru daiquëre de'lo caña ju'iquëre: "Da ja'rujë'ë, ico de'o ñu'isaihuëna." Jaje cajëta'a yequëni co'amaña peoquëni teaye pa'ini cayë: "më'ë cato ja macare nëcaquë ñajë'ë. Panita'a cayë peo yejana ja'runi ñu'i ñajë'ë." ⁴ Jaje yo'oni tsoe pai yo'oyere ñaquë ca tëji ëjaëje pa'i de'ohuë. De'oni co'aye cuasayepi sa'ñe mësaruja'a sahuajë yo'oyë.

⁵ Yë'ë yëcuhua'irepa Maija'quë do'ijë iyere asajë'ë: Maija'quëpi iye yeja co'amaña peocohua'ire sahuani i tsecohua'ire nepi. Jaohua'ipi jaiye co'amaña payeje pa'ye Maija'quë pa'ire paji cuasayere pajë cui'ne ite oicohua'ire isisi'i ca nëosi co'amañare pajajë caquë. ⁶ Jaje pa'iquëta'are mësarupi co'amaña peocohua'ire teaye pa'iohua'ire co'aye yo'oyë. ¿Jaiye co'amaña pacohua'i pa'i ma'ñe mësaru ñato mësarute tea ju'iñeje yo'ojë pai ëjaohua'i quë'rona quë'ë sacohua'i? ⁷ Cui'ne jaohua'ipi yëquë mësarute de'lo hue'yosi mamirepa Jesure co'aye sañoce cacohua'i a'ë.

⁸ Mësarupi Maija'quë coca cuañese'eje pa'ye më'ë quëno maca pa'iquëre oijë'ë, më'ëja'a co'ye oiyeje pa'ye case'ere si'a yë'quë maca yo'o ti'ani nuñerepa de'oye yo'oyë. ⁹ Jaje pa'iquëta'are mësarupi paire sahuajë te'ohua'ise'ere de'oye yo'ocohua'i pani co'aye yo'oyë, Maija'quë cuañese'eje pa'ye yo'oma' do'ire. ¹⁰ Jaje pa'ina, te'i paipi iye cuañese'ere si'aye de'oye yo'oquëta'a te'o cuañese'ere tayosiquë pani tsoe si'aye tayosiquë pa'iji. ¹¹ Jaje pa'ina, jare ipi Maija'quëpi capi: "Yequë ëmëre, panita'a nomiore yo'oma'pë pa'ijë'ë, huejasicohua'i." Cui'ne capi: "Paire huani jeoma'pë pa'ijë'ë." Jaje case'ere asani yequë nomiore, panita'a ëmëre yo'oma'cohua'ipi ja yë'ta'a paire huani jeocohua'i pani tsoe cuañese'ere sehuoma'quë ponëpi. ¹² Mësaru si'aye yo'ose'e iñoñe pa'iji, Cristo yëyere yo'oye panita'a co'ayere. Jaje pa'ina, de'hua ñajë'ë, mësaru cuasaye cui'ne neñe. ¹³ Ai yo'ocohua'ire

oima'pë pa'isicohua'ire cato oiye peosipi yecohua'i oisicohua'ise'e de'oye tì'aja'cohua'i a'è, ì Maija'quë pãí yo'ose'eje pa'ye ñaquë de'huasipi.

Nema'pë Cocase'e Caye Co'aji

¹⁴ Maija'quë do'ijë Maija'quëre pa'iji cuasaquë a'è. ¿Caquëta'a ja yë'ta'a nese'e ti peoquëre iquere cocaiquë'ni, ì cuasaye? ¿Jaje pa'ire ì cuasase'epi ite huasoye pa'iquë? ¹⁵ Cañu'u, Maija'quë do'iquëni, panita'a Maija'quë do'iconi caña cui'ne mu'se ai ja'ñe caraquëna. ¹⁶ Mësarü aquëpi caji: “Señaquë de'oye pa'ijë'è. Ca'nequë cui'ne si'aye më'è yëye ai pa'ijë'è.” Jaje caquëta'a ti isiye paji, ite carayere. ¿Iquere jaje pa'ito coca cocaiquë'ni? ¹⁷ Jaje pa'ina, ju'isi co'amañaje pa'ye a'è, Maija'quë pa'iji cuasayepi coa pa'ini, nese'epi peoto.

¹⁸ Te'ì paipi ca'ñe pa'ì api, ñeje: “De'oji, më'è cato Maija'quë pa'iji cuasayese'e payë, nese'e peoquëpi. Jaje pa'iquëta'are yë'è cato nese'ere payë.” Jaje pa'ina, yure yë'ère iñojë'è, më'è Maija'quëre pa'iji cuasayere nese'e peoyepi. Yë'ëpi më'ère iñosi'ì, Maija'quë pa'iji cuasayepi yë'è nese'ere. ¹⁹ Më'è Maija'quëre te'ì pa'iji cuasaquë pa'iyë ai de'oji. Jaje cuasani më'è tayoma'è pa'iyë. Jaje pa'iquëta'are huatìohua'ijë cui'ne cuasayë. Cuasajë ca'rajë tsasijë pa'iyë. ²⁰ Jaje pa'ina, Maija'quëre pa'iji cuasajëta'a nema'pë pa'ito ju'isi co'amaña pa'iji, do'ì peoye cuasayepi. Jaje pa'ina, ña sëtajë'è, huesë pa'ima'è pa'ija'quë. ²¹ Ñajë'è, mai aire Abrahamre Maija'quëpi nuñe pa'iquëre ca huesopi, ì mamaquë Isaacre huani jëosi'ì caquë yo'osi do'ire. ²² Jaje pa'ina, më'è ñañë, Abraham ì yo'ose'epi Maija'quë pa'iji cuasayere iñose'e. Jaje yo'oquëna, Maija'quë pa'iji cuasayepi coa yo'ò jujase'e peoye etapi. ²³ Jaje yo'oquëna, Maija'quë coca toyase'e cayepi tì'api: “Abrahampi Maija'quëre pa'ire paji cuasa do'ire Maija'quëpi ite nuñe pa'iquëre pare ca huesopi.” Jaje pa'ina, Maija'quë cajeire hue'yosiquë paji'ì, Abraham.

²⁴ Jaje pa'ina, mësarü yure ñañë, Maija'quë pa'iji cuasaquë yo'oquëni nuñe pa'iquëre ca huesoye. Coa Maija'quë pa'iji cuasayese'epi nuñe pa'iquë ca hueso cuañoñe poji. ²⁵ Jaje pa'ina, Rahab co'a nomiore Maija'quëpi nuñe pa'icore ca huesopi, Josué jëjo saosicohua'ire pëajãto isico cui'ne yequë ma'aja'a yahue jëjo saosi do'ire. ²⁶ Jaje pa'ina, paipi joyore peoquë pani tsoe ju'isiquë pa'iji. Jaje pa'ye cui'ne Maija'quë pa'iji cuasayepi yo'oye peoto ju'ise'epi pa'iji.

3

Cayere Ye'yaye

¹ De'oji, Maija'quë do'ijë mësarupi tsoe asacohua'ì a'è, yecohua'ire se ye'yacohua'ipi jerepa iohua'ì yo'ose'e ña de'hua cuaño ja'ñe pa'iyë. Jaje pa'ì do'ire mësarü acohua'ipi jai pairepa pa'ima'pë pa'ijë'è, yecohua'ire se ye'yacohua'ì. ² Si'aohua'ì tayocohua'ise'e pa'iyë. Jaje pa'iquëta'are te'ì paipi ì coca cayere ti tayoma'quë pani nuñe pa'iquëre papi jaje pa'ì pani, si'aye ì pa'iyë nuñerepa ñaquë pa'iquë api. ³ Mai cuañë caballopi de'oye sehuo-caijaquë cajë yë'opona quëna tarapëre jua nëocohua'ì a'è. Jaje neni yureta'a si'aère de'oye pò'nejë sacohua'ì a'è. ⁴ Ñajë'è, cui'ne jai yohuë yo'oyere. Ai tutu jëayerepa ju'acquëta'are itì tayoco a'riconã itì tayoquëpi pò'nequëna, ì yë hue'ñana saicoa. ⁵ Jaje pa'ye mai tsemëñoje a'rico macata'a jai co'amañare cacao. Jaje pa'ioipi a'ri toa macata'a jai airo tsëni ëoyeje pa'yerepa yo'ocoa. ⁶ Jaje pa'ina, tsemëño cato toaje pa'io, co'aye ne tuture timësaicoa. Jaje pa'ioipi mai capëre pa'io si'a capë co'aye neñe pa'iji, cui'ne si'a mai pa'ì ma'aje co'a de'huacoa, mëna tutupi ìoni pa'ì do'ire. ⁷ Iye yeja pa'icohua'ire nëicohua'ire, pi'are, añaohua'ire, cui'ne jai tsiaya pa'icohua'ireje, si'aye paipi

tseani de'oye ye'yacohua'i a'ë. ⁸ Jaje pa'iquëta'are tsemeño cato ye'ya t'i'añe peocoa, nau nêco t'i'añe peocoa. Co'acoa. Tsimaoje pa'ïopi si'aye co'a de'huayere timësiacoa. ⁹ Jaje pa'ina, ïopi Maija'quëre de'oguëre pa'ni cajë sihuajë, cui'ne jare ïopi pa'ireje co'acohua'i a'ë cayë, Maija'quëpi ije pa'iohua'ire de'huasicohua'ireje. ¹⁰ Jare iti yë'opopi etaji, de'oye cacaiye, cui'ne yecohua'ire co'aye cayeye. Jaje pa'i ma'ñe a'ë, Maija'quë do'ijë, jaje yo'oye ai co'aji. ¹¹ Te'e oco cojeja'a de'o oco etacona, sëje ocoje cui'na etama'coa. ¹² Maija'quë do'ijë, mësarü ñtato ¿Higuerapi hui'yape ne care quëiñe pa'iquë, pa'nita'a cuiya'ïpi higuera care quëiñe pa'iquë? Jaje pa'ina, ti peoji, te'e oco cojeja'a de'o oco cui'ne asi oco etaye.

Maija'quë Ta'ñe Asaye Isiye

¹³ Jaje pa'ito, mësarü aquëpi ta'ñe pa'ïpi asa t'i'asiquë pani iyere ï de'oye yo'oque pa'iyepi cui'ne ja ta'ñe asayepi teaye pa'ire nequëna, nesi co'amañare ññoja'quë. ¹⁴ Jaje pa'iquëta'are mësarü joyore yecohua'i payere ëa ñajë pëiñepi cui'ne ai jerepa pasi'i cuasajë yo'oyepi pa'ina, ta'ñe cuasayë cayë cato coa cosoye a'ë, cui'ne ti ta'ñe asayere pare coa cayeye pa'ye neñe a'ë. ¹⁵ Jaje pa'ye pa'ima'coa, Maija'quë ta'ñe asayerëpa. Ja asase'e cato iye yeja pa'i cuasani huëose'e a'ë cui'ne pa'i capë yéyepi huëose'e a'ë, cui'ne huati huëose'e a'ë. ¹⁶ Jaje pa'ina, yecohua'i payere ëa ñajë pëiñepi cui'ne ai jerepa pa'i pasi'i cuasayepi pa'ito si'aye ne tiya saose'eje pa'yepi pa'iji, coa si'aye co'ayere yo'oyepi. ¹⁷ Jaje pa'iquëta'are Maija'quë ta'ñe asaye isiye cato co'ayena co'me ma'ñe a'ë. Jaje pa'ina, jo'cua pa'iyë, dahuëre pa'iyë, yecohua'i cuasayere meñe ñañe peoye pa'iyë, yecohua'ire teaye ñani cöcayë, jaiye de'o co'amañare neñe, si'a yë'quë maca si'ahua'ire yo'oye, cui'ne nuñerepa pa'icohua'ire neñe a'ë. ¹⁸ Jaje pa'ina, jo'cua de'oye pa'ijajë cajë yo'ocohua'i cato jo'cua de'oye pa'i ja'ñere neñe. Ja yo'ojëna, tase'e mëani quëiñeje pa'ye quëquëna, nuñerepa yo'oyere tēja'cohua'i a'ë.

4

Iye Yeja Ayere Ëa Ñañe

¹ ¿Jeropi daquë'ni, sa'ñe huajo huaiye, cui'ne mësarüja'a sa'ñe pëti coca cayë? Ja cato mësarü sa'nahuëpi etapi, co'aye yo'o ëaye nëiñepi mësarü sa'nahuë uihuaquë pa'iyepi. ² Jaje pa'ina, mësarü yëyere t'i'ama'pë pa'i do'ire yecohua'i payere ëa ñajë, huani jeojë yo'ojë, mësarü yëyere t'i'añu'u cajë yo'ojë uihua'yë, mësarü. Mësarü yëyë t'i'ama'pë pa'iyë. Maija'quëni isijë'ë cajë sema' do'ire. ³ Jaje pa'ina, mësarüpi seni isi cuañoñe pañë, mësarü co'aye yëyere yo'ojë nejañu'u cajë së do'ire. ⁴ Nëjore pacohua'ipi yequë nomioni yo'ocohua'ijë pa'iohua'i a'ë, mësarü. Huesëyë mësarü iye yeja ayere ëa ñajë oicohua'i pani Maija'quëre oima'cohua'i de'ojë, ite sañope yo'ocohua'i pa'iyë. Jaje pa'ina, iye yeja ayere ëa ñajë oicohua'i cato Maija'quë cajeohua'i peoyë, Maija'quëre sañope yo'ocohua'i a'ë. ⁵ Jaje pa'ina, Maire isisi joyopi iye yeja ayere oima'pë pa'ijë'ë, caquë ai oi ësequë ñacaji, maire. Jaje toyase'e cani coa cama'ë pa'iji, care pa'iji. ⁶ Jaje pa'iquëta'are Diusu maire oi cöcayë api. Jaje pa'ina, toyase'e caji: "Maija'quë cato teaye pa'iohua'ini oi cöcayë api, jerepa pa'iohua'i a'ë cuasacohua'ire cato cöcayë paquë api." ⁷ Maija'quëna mësarü pa'iyë isisicohua'irepa pa'ijë ise'ere necaijë'ë, huati yëyere necaima'pë. Jaje yo'ojëna, ña jujani mësarute jeoni huë'huëjaquë api. ⁸ Maija'quëna tsiojaijë'ë, ïpi mësaruna tsiojaija'quëre. Co'aye yo'ocohua'i tëno tojë'ë, mësarü jëñare si'si pa'iyë. Maija'quëre oñu'u cajëta'a iye pa'iyë se oijë yo'ocohua'ipi ja si'si pa'iyë tsoa tojë'ë, mësarü joñoare. ⁹ Otare papi oijë ai

co'a ju'lijë'e, mësarü co'aye yo'ose'ere cuasajë. Mësarü sose'epi ota ponëjaquë cui'ne mësarü sihuayepi oiyena ponëja'quë. ¹⁰ Jaje pa'ina, Maija'quë ña hue'ñare pana teaye pa'iohua'i de'ojë'e, ipi mësarute jerepa pa'iohua'ire neja'quëre.

Yequë Tayoyere Ñaquë Cama'ë Pa'ijë'e

¹¹ Maija'quë do'ijë, sa'ñe mësarüja'a co'aquë api cama'pë pa'ijë'e. Jaje pa'ina, Maija'quë do'iquëre co'aquë api caquë cato cuañese'e cayere co'aji caji, ipi cuañese'e meñe ña ëjaë de'oni. Jaje pa'ina, më'ëpi cuañese'e cayere co'aji caquë pani iti cuañese'ere sehuoma'ë pa'i coa më'ëja'a co'ye ñani ca tëji ëjaëje pa'i de'oyë. ¹² Te'i pa'iji, cuañese'e paire isiquë. Jare i api, tayose'e ñani ca tëji ëjaërepa. Cui'ne jare jaëse'e pa'iji, huasoye paquë, cui'ne nejoñe paquë. Jaje pa'ito më'ë iquei macapi më'ë cajei tayoye ñarojai caquë'ni?

Ñamina'a Pa'i Ja'ñe Huesëjë Caye

¹³ De'oji, yure iyere asajë'e. Yure panita'a ñamina'a ja daripëna sani jaronä te'le ometëcahuë pa'ijë co'amaña nejë isijë curi neñu'u, cacohua'i maña. ¹⁴ Ñamina'a mësarü pa'i ja'ñe huesëyë. Mësarü cato picoja'a pa'isicota'a peo hue'ña tiya saiyeje pa'iohua'i a'ë. ¹⁵ Jaje pa'ina, mësarü cato ñeje caye pa'iji: "Ejaëpi yëna huajëcohua'i pa'ijë iye maña nesi'i panita'a ja yequë co'amañaje nesi'i caye pa'iji." ¹⁶ Jaje pa'iquëta'are mësarü cato si'a tuturepa cacohua'i a'ë, pa'ire payeje nëina. Si'aye jaje jerepa pa'iohua'ire nëina, tutu caye co'aye a'ë. ¹⁷ Jaje pa'ina, de'oye yo'oye asaquëpi ja yë'ta'a de'oye yo'oma'ë pani tsoe co'aye yo'opi.

5

Jaiye Co'amaña Pacohua'ire Quëaye

¹ Iye jaiye co'amaña pacohua'i asajë'e. Oijë'e cui'ne cuijë'e, mësarü ai yo'o ja'ñere asa quëquëjë. ² Mësarü jai do'i co'amaña tsoe ja'juse'e a'ë cui'ne de'o ju'i cañaje pu'jupi ani huesose'e a'ë. ³ Mësarü oro cui'ne curiquëje yoco ne huesëse'e a'ë. Jaje yoco ne huesëyepi iñoji, mësarü co'aye yo'oyere. Jaje pa'ina, japi mësarü capëa toa ëoyeje pa'yerepa peo hue'ña ëo huesoja'coa. Mësarü tëji mu'señare pare jaiye co'amaña de'huanä teaye payë. ⁴ Mësarü tsjña co'amaña necohua'ire sañima'pë pa'ise'epi yure mësarute sañope iñoji. Iñoquëna, Ejaërepa tutu quë'ipi iohua'i nesi do'ire saijë'e, cayere asapi. ⁵ Iye yeja pa'i maca mësarü de'o hue'ñare pare pa'ijë si'aye mësarü yëyere yo'ojë sihuajë paë'e, duruhuequë hui'yape jujuyeye pa'ye jujuhuë. Jaje pa'ina, yure mësarute huai mu'seña ti'api. ⁶ Mësarupi huani jeohuë, ti co'aye yo'oma'cohua'ini, co'acohua'i a'ë cajë, mësarute sañope yo'o tutu ti peocohua'ini.

Yo'o Jujahuë Cama'pë Quëcojë Uteye

⁷ De'oji. Maija'quë do'ijë. Mësarü cato yo'o jujahuë cama'pë quëcojë utejë'e, Ejaë dai macaja'a, tsio taquë je'quë oco tëcahuëare utequë pa'iquë a'ë, ocosi maca tase'epi mëani quëcona tëasi'i caquë. ⁸ Jaje cui'ne mësaruje quëcojë ocue pa'i macarepa pa'ijë'e, mai Ejaë daiye ti'a tëji do'ire. ⁹ Maija'quë do'ijë mësarüja'a sa'ñe jaë do'ire ai yo'oyë cajë pëti coca cama'pë pa'ijë'e, Maija'quëre nejo cuañoñe pañu'u cani. Tsoe caca sarore pa'iji Diosu pai yo'ose'e ñani ca tëji ëjaërepa. ¹⁰ Jaje pa'ina, Maija'quë do'ijë ye'yejë'e, Maija'quë yëye quëacai do'ire tsoe acohua'i ai yo'ojë quëcose'ere. ¹¹ Ai yo'onije quëcosicohua'ire mai cato cayë: ai sihuacohua'i pa'iyë, jahua'i cato.

Mësarupi Job ai yo'oquë quëcose'e cui'ne tëji huë'ñana Maija'quë ite cõcaise'e asacohua'i a'ë. Jaje pa'ina, Maija'quë cato, teaye ñani oi cõcaiyepi ñini pa'iye sête cõcaija'quë api.

¹² Maija'quë do'ijë, mësarupi cayepi do'i quë'ye pa'ijaquë cajë Maija'quëna se ca co'ijajë care payë cama'pë pa'ijë'ë. Jaje pa'ina, nuñerepa cajë'ë, yecohua'i asajëna. "Jaje pa'iji" casicohua'i pani, jare "jaje pa'iji" case'e pa'ijaquë, cui'ne yecohua'i asajëna, "pañë" casicohua'i pani, jare "pañë" case'e pa'ijaquë. Jaje yo'onita'a mësarupi nejo cuãñoñe paja'cohua'i a'ë.

Jujucaija'quë Api, Asajë Señe

¹³ Mësarupi aquëpi ai yo'oquë pani Maija'quëre seja'quë, mësarupi aquëpi sihuaquë pani Maija'quëre sihuaquë jëjëja'quë. ¹⁴ Mësarupi aquëpi ju'iquë pani sehuosicohua'i ëjaohua'ini soija'quë, mai Ejaë mamipi cajë secacaija'cohua'ire, hui'yapëpi dojë.

¹⁵ Maija'quëpi ju'iquëre jujuja'quë api. Ta'ñe cuasajë seto ju'iquëpi co'yaja'quë api. Co'aye yo'osiquë pa'itojë ñi co'aye yo'ose'ere sai de'huacaise'e pasipi. ¹⁶ Jaje pa'ina, tayo yo'ose'ere pai ñape yecohua'ina se quëajë, pai ñape yecohua'ire secacaijë'ë, Maija'quëre si'ahua'i juju cuãñosicohua'i pañu'u cajë. Jaje pa'ina, nuñe pa'iquëpi Maija'quëre seña cato ai tutu pa'iji, yecohua'ire cõcaiyë. ¹⁷ Jaje pa'ina, tsoe aquë Maija'quëre quëacaiquë Elías maije pa'ipi ocoma'o pa'ijaco caquë Maija'quëre sequëna, toasõ ometëca cui'ne jopõ ocoyë paõ, iye yeja.

¹⁸ Paçona, cui'naëpi Maija'quëre ocojaco caquë sequëna, oco ocona cui'naopi, yeja de'oye mëaco de'õ.

¹⁹⁻²⁰ Maija'quë do'ijë, mësarupi aquëpi nuñerepa yo'o ma'are hua saquëna, yequëpi, de'o ma'ana cui'naëni ne co'ya cõquë pani jutira'siquëni huasoji, cui'ne jaiye ñi co'aye yo'orojaise'ere sai de'hua cuãñoji.

1 SAN PEDRO

Pedro Toyase'e Si'a Hue'ña Hua Saisicohua'ina

¹ Yè'è Pedropi Jesucristo jêjo daoquëpi iye toya ja'hua toyayë, yequë pajeyañare hua saisicohua'ina caquë toyayë: Ponto, Galacia, Capadocia, Asia cui'ne Bitinia pa'icohua'ina. ² Maija'quëpi mësarute sahuapi. Sahuasico-hua'ini Maija'quë joyopi Maija'quë tsecohua'ire nepi, mësarupi Jesucristo cuañeñe de'oye sehuocohua'ipi i tsiëpi tsoa tosicohua'i pa'ijajë caquë. Jaje pa'ina, Maija'quëpi de'oye ñacaina, jo'cua de'oye pa'ijj'ë.

Ti Pani Huesëyere Utejë Pa'iye

³ De'okuëre pa'ni cañu'u, Maija'quëre mai Èjaë Jesucristo pëca ja'quëre, maire ai oi do'ire tìjupë coasicohua'ire nesiquëre Jesucristo junì huëisi do'ipi. Jaje pa'ina, iye yo'osi do'ipi de'oyere pare utejë pa'iye payë, mai. ⁴ Jaje pa'ina, Maija'quë mësarute caquë ma'tëmo de'huacaisi co'amañare ti ne huesë ma'ñere, si'si ne ma'ñere, cui'ne ti me'me tome ma'ñere paja'cohua'i a'ë, mësarua Maija'quë cuasa do'ipi. ⁵ Jaje pa'ina, mësarute Maija'quëpi i tutupi ñacai pa'iji, mësarupi huasosicohua'i pa'iye, i ne de'huacaise'ere tì'ajajë caquë. Jare tëji mu'señarepa paja'cohua'i a'ë.

⁶ Ja do'ire mësarua ai sihuajë pa'iye, coa nëhui tëcahuë jaiye neñañe ai yo'oye pa'itoje. ⁷ Jaje pa'ina, mësarua Maija'quë pa'iji cuasayere ai yo'oyepi neñaquëna, do'i quë'ye etase'epi, toapi neñasi oro do'iye jerepa seña maca do'i quë'ye etasipi. Oro cato coa carajaiñe a'ë. Neñañe pa'ina, itire pase'e etase'epi Jesucristore iñosi maca Jesucristore sihuajë de'okuëre pa'ni cayere cui'ne èjaëre pa'ni cayere iñoñe pasipi.

⁸ Jesucristore ñama'pë pa'isicohua'ita'a ite ai oiyë, mësarua. Ite ñama'pë pa'isicohua'ita'a pa'ire paji cuasajë ai de'oyerepa sihuayë, yë'opi ca tì'añe peoyerepa. ⁹ Sihuajë joñoa huaso cuañoñere tì'asi'i cajë tì'ahuë, mësarua pa'ire paji cuasa do'ipi.

¹⁰ Maija'quëre quëacacohua'ipi ai tsoe hue'ña mësarute Maija'quë oi coa isi ja'ñere huaso cocare toyacaijëta'a huesëhuë. Jaje pa'ina, iquere caquë'ni cuasajë ai co'ehuë, asa tì'añu'u cajë. ¹¹ Cristo joyopi Maija'quëre quëacacohua'ire du'ru quëapi, Cristo ai yo'o ja'ñere cui'ne jeteyo'je i ayere ma'tëmo ayere de'oyerepa pa'i ja'ñere quëapi. Jaje quëaquëna, asajë ¿jequë pa'ija'quë a'ni, i? cui'ne ¿je yëhua jaje pa'ija'coa'ni? cajë ai co'ehuë, asañu'u cajë. ¹² Jaje co'ejëna, Maija'quëpi iohua'ire quëapi, iye mësarua quëaye mësarua tse peoji caquë. Yecohua'i tse a'ë caquë quëapi. Ja cato maini capi. Yure jaje pa'ina, iyere Maija'quë huaso cocare mësarute quëacohua'i quëahuë, ma'tëmo jêjo daosi joyo tutupi yo'okuëna. Iye huaso coca cato huññahua'ique ai cuasajë itise'e ña ëa ju'iñë.

Maija'quëpi Maire De'ocohua'irepa Pa'iyeña Soiye

¹³ Jaje pa'iye sête mësarua cuasayere ne de'huajj'ë, cuepese'eje pa'iohua'i pa'ima'pë. Jaje pa'ijëna, mësaruna Jesús ayere iño maca, Maija'quë oi cocaiyepi pa'iji, mësarute. Jare cuasajë pa'ijj'ë. ¹⁴ Jaje pa'ina, Maija'quë caye de'oye sehuocai mamajë sête, Maija'quëre asama'ne yëje pa'ise'ere pa'ima'pë pa'ijj'ë. ¹⁵ Maija'quë mësarute soisiquë ai de'okuëre api. Jaje pa'ina, mësarujë de'ocohua'irepa pa'ijj'ë, jje pa'iohua'i. ¹⁶ Jaje pa'ina, toyase'e caji: "De'ocohua'irepa pa'ijj'ë, yë'ëje pa'iohua'irepa."

17 Mësarupi Maija'quëre "Ja'quë" cajë secohua'i pani si'anë ini ca'rajë pa'ijë'ë, iye yeja mësarupa pa'i mu'seña pa'i ñape yo'ose'eje pa'ye saiquëni, cui'ne si'a yë'quë maca si'aohua'ire yo'oquëni. 18 Mësarute Maija'quëpi huasopi, mësaruta aïohua'i pa'ise'eje pa'ye mësarujë do'i peoyere yo'ojë pa'isicohua'ini. Mësaruta huasoni saicaima'ë paji'i, oropi panita'a curipi, ne huesëyere. Iye huaso do'i cato saipi, ti ne huesë ma'ñere papi. Jare mësarupi tsoe asacohua'i a'ë. 19 Cristo tsie do'ipi saicajil'i, mësarute yëi ñama a'si peoquëpi, si'si te'ñaje peoquëje pa'ire papi. 20 Cristo cato ja yë'ta'a yeja de'huama'në jaje jucacajja'quëre ca nëosiquë pa'iji. Jaje pa'ipi yure tëji mu'seña mësaruta de'oye pa'iyere caquë daji'i. 21 Jaje pa'ina, mësaruta Cristo do'ija'a Maija'quëre ire papi cuasajë sehuoyë, ju'isiquëni huajëquëre huëni de'oquëre pare iñosiquëre. Jaje pa'ina, yure mësaruta Maija'quë pa'ire paji cuasajë ina quëco pajë pa'iyë, cocajja'quë api cuasajë.

22 Nuñerepa cocare mësaruta sehuocai do'ire mësaruta joña tsoa tohuë, Maija'quë do'ijëre nuñerepa oñu'u cajë. Jaje pa'iyë sëtë si'a tuturepa pa'i ñape yecohua'ire oiye pa'iji, de'o joyore papi. 23 Jaje pa'ina, mësaruta cato yure pa'i ju'icohua'i mamajë peoyë. Mësaruta cato yure Maija'quë coca ti pani huesëyere papi jojosicohua'i a'ë. 24 Jaje pa'ina, toyase'e caji: Si'a pa'i iye yeja pa'icohua'i tayaje pa'iohua'i a'ë, Si'aye iohua'i pa'iyepi taya jorojë pa'ye a'ë. Taya cato cueneco. Cuëne huesëcona, iti joropi tomecoa. 25 Jaje pa'iquëta'are Maija'quë coca cato ti pani huesëyere a'ë. Iye huaso cocare mësarute quëahuë.

2

1 Jaje pa'iyë sëtë si'aye co'ayere jecojë'ë, si'aye cosoyere, coa cayere, yecohua'i payere ëa ñañere, cui'ne yecohua'ire co'a coca cayere jecojë'ë. 2 Jecconi tsj mañaja'a coasicohua'i oje yëyëje pa'ye mësarujë joyo pa'i cocare yëjë'ë, huasosicohua'i ai de'oyere cajë. 3 Mësarupi Ejaë de'oquërepa pa'iyere nuñerepa ña tji'asicohua'i pani jaje yëcohua'i pa'ijë'ë.

Cristo Api, Pa'iyë Quë'i Quëna Pë

4 Ejaëna tsio daijë'ë, pa'iyë pa'i quëna pëna, pa'i jecocicono. Jaje pa'iquëta'are Maija'quëre cato i sahuasi quëna përe pa'ë, jai do'i quë'io. 5 Jaje pa'ina, mësaruta ina tsiojaijë pa'iyë quë'i quëna pëa de'ohuë. De'orena, Maija'quëpi joyo huë'e de'huapi, mësarupi. De'huaëna, ise'ere necajja'cohua'i pa'iyë. Pa'ijë Jesucristo do'ija'a ai yo'ojë isiyë, Maija'quë sihuaquë ñañere. 6 Jaje pa'ina, toyase'e caji: Yë'ë sahuasicore pani, de'o quëna përe pare Siónna qañë, Iona quëco paquë cato coa quëco tayohuë caquë co'a ju'iñe pasipi. 7 Jaje pa'ina, ja quëna përe iore pao cajë asacohua'ire cato do'i quë'iorepa asa cuañoji. Jaje pa'iquëta'are, toyase'e cayeje pa'ye pa'iji, jaje asama'cohua'ire cato. Jaje pa'ina, caji, toyase'e ñeje: Huë'e necohua'i jecosi quëna pëpi Yure cato si'a huë'e naupa quëna përepa de'o. 8 Cui'ne yecopi caji, ñeje: Asama'cohua'ipi ja quëna pëna ju'ajëna, iopi ne tajoja'coa. Jaje pa'ina, jaohua'i cato Maija'quë coca sehuoma' do'ire ne huesëja'cohua'i a'ë, i ña nëose'eje pa'ye.

Maija'quë Pai Pa'iyë

⁹ Mésaru cato i sahuasi pai a'ë. Ëjaëre pase'ere necaija'a pai a'ë. Si'si peo daripë acohua'i a'ë. Maija'quë tsecohua'ire pa'ë. Jaje mésaru pa'iohua'i a'ë. Jaje pa'ina, mésarute nea hue'ñare pa'ijëna, Maija'quëpi soipi, mia hue'ñana etani Maija'quë de'oyerepa yo'ose'ere yecohua'ina quëajajë caquë. ¹⁰ Ja'në cato mésaru i pai peocohua'i pa'ë. Pa'isicohua'ipi yure cato i pai de'ohuë. Ja'në mésarute Maija'quë teaye ñani coçaiye papi. Yure cato mésarute teaye ñaquë oi coçaiji.

Maija'quëre Necaiyere Cajë Pa'ijë'ë

¹¹ Maija'quë do'ijë, mésarute señë, mésaru capë yëyere sa'ro nëocaima'pë pa'ijë'ë caquë, mai joñoa sañope uihuayere. Mésaru cato iye yeja acohua'i peoyë. Coa daisicohua'i a'ë. ¹² Jaje pa'ina, de'oyerepa yo'ojë pa'ijë'ë, si'aohua'ire judío pai peocohua'ireje. Jaje mésarupi pa'ijëna, yure mésarute sañope co'aye yo'ocohua'i a'ë casicohua'ipi mésaru de'oye yo'oyere ñani, Maija'quëre de'oquëre papi caja'cohua'i a'ë, iohua'ire Maija'quë huaso mu'se tija'ëna.

¹³⁻¹⁴ De'oji. Maija'quëpi nepi, pai ëjaohua'ire co'aye yo'ocohua'ire si'seja'cohua'ire, de'oye yo'ocohua'ini de'ocohua'i a'ë caja'cohua'ire. Jaje pa'ina, mai Ëjaëre oi do'ire si'a pai ëjaëre si'aohua'i jerepa pa'ire sête de'oye sehuocaiye pa'iji. Jaje cui'ne si'aohua'ire iye yeja pai ëjaohua'ire de'oye sehuocaiye pa'iji. ¹⁵ Jaje pa'ina, Maija'quë cato yëji, mésarupi de'oye yo'ojë pa'ijëna, huesëohua'ipi ta'ñe cuasama'cohua'ipi mésarute sañope ca tija'ëne peoyere.

¹⁶ Jo'ya nescicohua'i peoyë, mésaru. Jaje pa'ina, jo'ya nescicohua'i peoyë cajë co'ayere neñu'u cajë yo'oma'pë pa'ijë'ë. Coa ai jerepa Diosu jo'yaohua'i a'ë cuasajë, i yëyere yo'ojë pa'ijë'ë. ¹⁷ Si'aohua'ire paire de'oye yo'ojë'ë, ëjaohua'ire yo'oyeje pa'ye. Maija'quë do'ijëre oijë'ë. Maija'quëre ca'rajë'ë. Pai ëjaëreje de'oye yo'ojë'ë, ëjaëre papi cuasajë.

Cristo Mai Yo'o Ja'ñere Iñquë Ai Yo'opi

¹⁸ Co'amaña necaicohua'i, mésaru ëjaohua'ire de'oye sehuocaijë pa'ijë'ë. De'ocohua'ise'ere mésarute oicohua'ise'ere de'oye yo'oma'pë pa'ijë'ë. Coa ëjaohua'ireje de'oye sehuojë yo'ojë'ë. ¹⁹ Jaje pa'ina, de'oye a'ë, mésaru de'oye yo'ojëta'are mésarute yecohua'ipi co'aye yo'ojëna, ai yo'oyere quëcoye. ²⁰ Jaje pa'iquëta'are mésarupi co'aye yo'ojë si'se cuañojë quëcoto do'i peoji. Jaje pa'iquëta'are mésaru de'oye yo'lo do'ire ai yo'ojë quëcoye pani de'oye a'ë. Do'i pa'iji, Maija'quë ña hue'ña. ²¹ Jare caquë mésarute Diosu soipi, mésarupi Cristo mésaru do'ire ai yo'ose'ere ñani i yo'ose'eye pa'ye mésaruje yo'ojajë caquë. ²² Cristo cato ti te'oreje tayo neñe paquë paji'i, cui'ne paireje cosoma'quë paji'i. ²³ Ite co'aye catoje sañope cui'ne co'ayepi cama'quë paji'i. A'si ite yo'lo macaje sañope icohua'ire saisi'i cama'quë paji'i. Coa ai jerepa Maija'quëna jeopi, jaëpi pai yo'oyere ña de'huaquëpi, nuñerepa yo'oquëpi ña de'huaquë caquë. ²⁴ Cristopi si'aye mai co'aye yo'oye hue'onì sani cruzuna que cuañoopi, maipi co'aye yo'oyere ju'isicohua'ijë pa'ye pa'ijë nuñerepa yo'oyere huajëcohua'i pa'ijajë caquë. I a'si do'ipi mésaru huasosicohua'i pa'iyë. ²⁵ Ja'në mésaru yëi ñana ne huesësicohua'ijë pa'iohua'ipi pa'ë. Jaje pa'isicohua'ita'a yure cato Cristona co'irena, ipi yëi ñamare ñacaiquë ñaheje ñaquë mésaru joñoaje ñacaiji.

1-2 Nomiohua'i, mäsaruje mäsaru ëjëohua'i cuañeñere de'oye sehuojë pa'ijë'ë. Jaje yo'ojëna, mäsaru ëjëohua'i sehuoma'cohua'ipi mäsaru ïohua'ire de'oye ëjaohua'ire ñajë de'oye pa'iyere ñajë sehuoja'cohua'i a'ë, ai yëhuo coca peoye. 3 Mäsaru de'ocohua'i ña cuañeñere ëmëje'e capë ëja de'oyere oima'pë pa'ijë'ë, ai de'oye naña yoyere, jai do'i y'i'yo se'huoñere, panita'a jai do'i caña suñañere. 4 Mäsaru de'ocohua'i pa'iyë cato pa'ijaquë mäsaru joyopi de'oye cuasayepi, ja'ë tënë ma'ñerepa, a'ji joyopi jo'cua de'oye pa'iyë a'ë, do'i quë'yerepa Maija'quë ña hue'ña. 5 Ai tsoe hue'ña nomiohua'i Maija'quëna ïohua'i pa'iyë isisicohua'i cato jaje pa'iyepi ëja de'osicohua'i pa'ahuë'ë. Maija'quëna quëco pacohua'i pa'ahuë'ë. Jaohua'i cato, jaje pa'iohua'ipi ïohua'i ëjëohua'ire de'oye sehuocohua'i pa'ahuë'ë. 6 Jaje pa'io pa'aco'ë, Zara. Jaje pa'io'pi ïo paquë Abrahamre de'oye sehuoco pacopi ca'aco'ë, "Yë'ë ëjaë". Jaje pa'ina, mäsarupi ti ca'rama'pë de'oye yo'ocohua'i pani ïo mamajë pa'iyë.

7 Jaje cui'ne mäsaruje ëjëohua'ijë mäsaru nëjohua'i yëjë cayere de'oye asacohua'i pa'ijë'ë. Pani nomiohua'ipi esa jë'ye duruhuëje pa'iohua'i pa'i do'ire ïohua'ire ëjaohua'ire ñajë dahuëre paye. Coa ai jerepa Maija'quë oi mäsarute pa'iyë isise'ëje pa'ye jaohua'ireje isisi do'ire mäsaru de'oye ñajë pajë'ë. Jaje yo'ojëna, mäsarute josa ta'tëpoje pa'io pa'iyë pasipi, Maija'quëre se maca.

De'oyere Pare Yo'o Do'ire Ai Yo'ocohua'i Pa'iyë

8 Jaje pa'ito pai ñape sa'ñe de'oye yo'ojë pa'ijë'ë, te'e nëñina tsiosicohua'ipi sa'ñe Maija'quë do'ijëre oijë. Teaye pa'iohua'ipi de'oye yecohua'ire oijë cocaicohua'i pa'ijë'ë. 9 Mäsarute co'aye yo'ouna, iteje co'ayepi saima'cohua'i pa'ijë'ë, pëi tea ju'iquëna. Iteje pëijë sañope tea ju'inëpi saima'pë pa'ijë'ë. Coa ai jerepa mäsarute sañope cacohua'ini de'oyepi cacajë'ë, Maija'quëpi de'oye pa'iyena de'huaja'cohua'ini soisicohua'i sëte. 10 Jaje pa'ina:

Paipi sihuaquë de'o mu'seña pasi'i cani

I tsemeñore nau nëcoye pa'iji,

Coso coca caye paja'core yë'opopi.

11 Co'aye yo'oyere jëoconi de'oyere yo'ojë pa'ijë'ë.

Jo'cua de'oye pa'iyere co'eni ti'ani jare yo'oye pa'iji.

12 Ëjaëpi nuinë pa'icohua'ire ñacai paji.

Cui'ne ïohua'i ite señeje asacai pa'iji.

Jaje pa'iquëta'are co'aye yo'ocohua'ire cato sañope yo'oquë pa'iji.

13 ¿Nepi mäsarute sañope yo'oja'cohua'i a'ni, mäsarupi si'anë de'oyesele yo'ocohua'i pa'ito? 14 Jaje pa'iquëta'are mäsaru nuñerepa yo'ojë pa'i do'ire ai yo'oni sihuaquëna pa'ija'cohua'i a'ë. Ca'rama'pë pa'ijë'ë. Cui'ne co'a ju'ima'pë pa'ijë'ë. 15 Coa ai jerepa Cristore mäsaru joñoa Ëjaëre pare pajë'ë. Jaje pa'ina, si'anë cuañesicohua'ipi pa'ijë'ë, mäsaru sehuoni utejë pa'iyere paipi seni asañu'u cajë secohua'ire, dahuëre pa'iohua'ipi, ëjaohua'ire ñajë de'oyere papi ïohua'i sese'ere sehuocajë'ë. 16 Jaje pa'ina, mäsaru nuñe Cristore sehuocohua'i ëaye pa'iyere co'aye cacohua'ipi ïohua'i co'aye case'ere cuasajë co'a ju'ija'cohua'i a'ë. 17 Ai jerepa de'o'ji, nuñere pare yo'ojë ai yo'oye pa'ito. Jaje Maija'quëpi yë nëoru. Co'ayere yo'o do'ire ai yo'oye cato do'i peoye a'ë.

18 Mai co'aye yo'o do'ire saicai Cristo ai yo'opi, te'ore pare juni tëjiquë. De'oquëpi ai yo'opi, mai co'acohua'i do'ire, maini Maija'quë quë'riona sasi'i caquë. I capë cato huahuoni ju'isiquë paji'i. Jaje pa'isiquëta'a i joyopi huëoquëna, cui'naëpi huajëquë pani copi. 19 Ja joyopi sani paire necaise'ere quëapi, tseja cuañosi joñoare. 20 Ja joñoa cato tsoe hue'ña Noë pa'inë Maija'quëre sehuocaima'cohua'i pa'ijë pa'isicohua'i paë'ë. Jai yohué de'hua

maca Maija'quë yo'o jujama'e'ë johua'ire utequë pa'i maca ja joñoare quëapi. Coa ocho pai maña huaso cuañojê pa'ahuë'e, ocopi. ²¹ Maire oco doye cato ocho paire huasose'eje pa'ye a'ë. Jajê pa'ina, Jesucristo juni huëisi do'ipi maire huasoji. Oco doye cato coa iñoñe a'ë, ja huasocohua'i pa'iyere. Jajê pa'ina, ëmëje'e si'sire tsoa toñere oco doye iñoñe pa'iji. Coa ai jerepa de'oye cuasayer pañu'u cajê Maija'quëre señere iñoji. ²² Maire huasoquë cato ma'tëmona mëni Maija'quë ëja te'tere pa'iji, si'aohua'ire huiñaohua'ire cui'ne cuãñe tutu pacohua'ire meñe cuãñequëpi.

4

Diusu Isisi Tutu Pa'iyë Ja'ye Nãcayjê Pa'iyë

¹⁻² Cristopi i capë ai yo'oquë juji'i. Jajê pa'ina, iye cuasayer pajê'ë. Capëpi ju'isiquë cato co'aye yo'oyë tëni saisiquë api. Tëni saisiquëpi si'a i iye yeja pa'i maca Maija'quë yëyere yo'oquë pasipi, i capë co'aye yëyere yo'oma'ë, jare cuasajê pa'ijê'ë. ³ Teape tsoe mësarua Maija'quëre sehuoma'cohua'i yo'oyere yo'ojê paë'e, si'aye yo'oyena sëo measicohua'ipi, co'ayer yëyere, cuepeyere, jai pai tsi'sini aijê ai pi'siye yo'ojê cayere, jaiye cono ucuyere, cui'ne Maija'quë api cajê co'ayer sejê yo'ojê paë'e. ⁴ Jaohua'i cato yure mësarute tjohua'ire ñañë, mësarupi te'le johua'i ja're cono co'ayer yo'ojê pa'ima'pëna. Jajê pa'ina, mësarute co'ayer cayë. ⁵ Jajê pa'iquëta'are jaohua'i cato johua'i pai ñape yo'ose'ere iñoja'cohua'i a'ë, huajêcohua'ire cui'ne ju'isicohua'ire pai ñape yo'ose'ere saisi'caquë ña de'huaquëna. ⁶ Jajê pa'ina, ju'isicohua'ire de'o cocare quëapi. Ja cocapi johua'i huajêcohua'i pa'inë yo'ose'ere ña de'huayere caquë, johua'i Diusu pa'iyë isiyepi joyopi pa'ijajê caquë yo'opi.

⁷ Si'a co'amaña carajai mu'seña t'i'aji. Jajê pa'ina, mësarua nuñerepa pa'iohua'ipi Maija'quëre señese'e yo'ojê pa'ijê'ë. ⁸ Jajê pa'ina, si'aye jerepa pai ñape sa'ñe oiyere pajê'ë. Paire oiye cato jaiye co'ayer yo'oyere sai de'huacaiye a'ë. ⁹ Pai ñape yecohua'ire de'oye yo'ojê'ë, mësarua huë'ena daicohua'ire, ësema'pë. ¹⁰ Jaiye tiñe pa'ye Maija'quë isiyë de'o co'amaña de'oyerepa necaicohua'i sëte pai ñape yecohua'ire necaijê'ë, mësarua isi cuãño'se'eje pa'ye. ¹¹ Mësarua joyopi cocare caquë pani Maija'quë coca cayeje pa'ye cajuquë, cui'ne yecohua'ini cocaiquë pani Maija'quë isi tutupi cocaijaquë. Jajê pa'ina, si'aye mësarua nerojainë cato Jesucristo do'ija'a, Maija'quëre sihuajê de'okuëre pa'ni ca ja'ñere neñe pa'ijaquë. Maija'quëre cato si'a miañe jare i tsese'e a'ë, cui'ne si'a co'amaña jare i tsese'e a'ë, je'nëna. Jajê pa'ijaquë.

Cristore Tuicohua'i Ai Yo'oyë

¹² Yë'ë oicohua'i, toa ëoyeje pa'ye jëaye neñañepi mësaruna titaja'coa. Titacona, me neni jajê tiñerepa pa'iquë'ni cuasama'pë pa'ijê'ë. ¹³ Neñañepi pa'ito coa ai jerepa sihuajê'ë, Cristo ai yo'ose'e ayere mësarujê pajê cajê, si'aye i ayere de'oyerepa mësarujê'a iñoquëna, ai sihuaja'cohua'ipi. ¹⁴ Jajê pa'ina, yecohua'ipi Cristore tui do'ire mësarute co'acohua'i a'ë cato mësarua sihuacohua'i pa'iyë pa'iji, Maija'quë de'o joyopi mësarua ja're pa'i do'ire. ¹⁵ Paire huaní jeoñere, co'amaña yahue iñere, co'ayer yo'oyere, yecohua'i yo'oyere coa cacarojajê ne de'huacaiyere yo'oye peoji, iyere yo'o do'ire ai yo'oquë pani huajëya' ju'iñe pa'iji. ¹⁶ Jajê pa'iquëta'are Cristore tui do'ire ai yo'oquë pani huajëya' ju'iñe peoji. Coa ai jerepa Maija'quëni de'okuëre pa'ni caquë sihuayë pa'iji, ai yo'o do'ire.

¹⁷ Tsoe t'i'api, Maija'quë tsëcapëre pani johua'i yo'ose'e ñaquë sai de'hua maca. Jajê mai yo'ose'ere du'ru ñaquë sai de'huayë huëoto, zmerëpa jaohua'i

Maija'quë caye sehuoma'cohua'i yo'o cuañoja'cohua'i a'ni, ai co'acohua'i cui'ne Maija'quë cuañeñe yo'oma'pë tayocohua'i? ¹⁸ Nuñe yo'ocohua'ita'a huaso cuañoñe ai yo'oye pa'iji. Jajë pa'ito, ¿merepa co'aye yo'ocohua'i cui'ne tayocohua'i jëa ti'aja'cohua'i a'ni? ¹⁹ Jaje pa'ina, Maija'quë yëyepi yo'ojë ai yo'ocohua'i cato jare de'oyere yo'ojë pa'iyë pa'iji, joñoase'ere Maija'quëna isini pa'ijë, Maija'quë cato maire ne de'huaquëpi, cui'ne i case'eje yo'o ti'aquëpi.

5

Sehuosicohua'ire Yëhuoye

¹ Yë'eje sehuosicohua'i ëjaë'ë. Jaje pa'ipi Jesucristo ai yo'oquëna, ñasiquëpi yure yëhuoyë, sehuosicohua'i ëjaohua'ire, mësaru quë'ro pa'icohua'ire, yë'eje iohua'i ja're coní Jesús aye de'oyere pare jeteyo'je paja'quëpi. ² Mësarupi ñacaija'cohua'i a'ë caquë Maija'quë mësaruna isisicohua'i de'oye cuasajë yo'ojë'ë, Maija'quë yëyëje pa'ye. Yo'oma'pë pa'ijë'ë, cuañe nëosi do'ire panita'a curiquëre ai yë do'ipi mësaru yë do'ire sihuajë nejë'ë, co'amaña. ³ Cui'ne mësaru tsecohua'i a'ë cuasama'pë pa'ijë'ë, mësaru ñajë pacohua'ire. Coa ai jerepa iohua'ini de'oye pani iñojë'ë, mësaru pa'iyere ñajë tuija'cohua'ire. ⁴ Jaje mësaru yo'onita'a yëi ñamare ñacaicohua'i Èjaërepa dai maca de'o marore pare isi cuañoja'cohua'i a'ë, ti me'me tomema'coni, cui'ne i ayere de'oyere pare iñoja'coni.

⁵ Jaje cui'ne mësaruje pqsëohua'ije sehuosicohua'i ëjaohua'i cayere de'oye sehuocohua'i pa'ijë'ë. Si'aohua'i pai ñape yecohua'ire de'oye sehuocaijë dahuëre pa'ijë'ë. Jaje pa'iyë pacohua'ire cato Diusupi sañope yo'oque api, jerepa pa'iohua'i a'ë cuasacohua'ire. Jaje pa'iquëta'are dahuëre pa'icohua'ire cato de'oye yo'oque i oiyepi cocaiquë api. ⁶ Jaje pa'iyë sëtë Maija'quë tutu quë'i Èjaëre pa'ë cuasajë i cuañeñere sehuojë dahuëre pa'ijë'ë, ipi mësarute jerepa tëto saisicohua'ire neja'quëre iti yo'o maca ti'aëna. ⁷ Jaje pa'ina, si'aye mësaru co'a ju'iñe Maija'quëna isijë'ë, mësarute oi ñacaiquëna.

⁸ Ñare pajë pa'ijë'ë, sëtasicohua'ipi. Mësarute sañope yo'oque huati, jai yaije pa'ipi të'ijai mësarute co'equë cu'iji, asi' caquë. ⁹ Sañope ite quëco saojë'ë, Maija'quë pa'iji nuñerepa cuasayepi. Si'a hue'ña Maija'quë do'ijë pa'icohua'ije cui'ne ai yo'oye pa'iquëta'are quëcoyë cuasajë mësaruje quëcojë'ë. ¹⁰ Jaje coa nëhui tëcahuë ai yo'osi jeteyo'je Diusupi mësarute de'ocohua'ire nuñerepa pa'iohua'ire tutu quë'iohua'ire, cui'ne ti'aja'cohua'ire pa'ë asacohua'ire nesipi, maire ai oi Jesucristo ja're tsioni pa'ijë ti carajai ma'ñere de'oyere pare pajajë caquë soisiquëpi. ¹¹ Jaë api, jerepa pa'i de'oquërepa ti carajaima'quërepa. Jaje pa'ijaquë.

Pëpa Tëjijerepa

¹² Maija'quë do'iquë nuñe pa'iquë Silvanona toya cuañoñuë, iye nëhui coca maña. Iye toyase'e cato mësarute yëhuoye a'ë, cui'ne care paye a'ë, Maija'quë maire oi coa isise'ere. Jaje pa'ito ocue pa'i macarepa itire tuijë pa'ijë'ë.

¹³ Babilonia sehuosicohua'i pa'icohua'ipi mësarute pëpa saoyë, mësarute soise'eje pa'ye Diusu soisicohua'ipi, cui'ne yë'ë mamaquëje pa'i Marcosje mësarute pëpa saoji. ¹⁴ Pai ñape yecohua'ire yo'jeire oiyepi oijë su'cuajë sihuajë pëpacaijë'ë.

Si'aohua'i Jesucristore pacacaicohua'i sëtë, ipi ñacaina, jo'cua de'oye pa'ijë'ë. Jaje pa'ijaquë.

2 SAN PEDRO

Pedro Toya Cose'e Hua Saicohua'ina

¹ Yé'è, Simón Pedropi iye toya ja'hua toyayè, mésaruni caquè, Jesucristo jo'yaèpi j'jèjo daoquèpi. Maija'què nuñerepa yo'oquèpi cui'ne Jesucristo paire huasoquèpi, yèquè cuasayeje pa'ye Maija'què pa'iji cuasayere de'oyere pare cuasa t'ñañe isisicohua'ina toyayè. ² Maija'què coa isiye cui'ne jo'cua de'oye pa'iyepi mésarute jerepa pa'ijaquè, mai Èjaè Jesucristore cui'ne Maija'quère mésarua cuasa t'ña do'ipi.

Cristore Tuicohua'i Yo'oye

³ Maire Maija'quèpi soipi, j'jerepa pa'iyepi cui'ne j' de'oyerepa yo'oyepi. Jaje pa'ina, Maija'quèpi j' tutupi maire isipi, si'aye caraye peoyerepa, nuñerepa de'oyerepa yo'ojè pa'i ja'ñere, ite mai cuasayepi. ⁴ Ja co'amaña do'ija'a jaiye j' ca nèose'e ai de'oyere pare jai do'ire maina isipi, maipi iye yeja pa'i èaye nèiñepi co'a de'oyena sayere cati saicohua'ipi pa'ijè j' pa'iyè ayere t'ñani pa'ijajè caquè. ⁵ Jaje pa'ina, mésarua ai seña maca payere cajè tutu yo'oye pa'iji. Jaje pa'ina, mésarua Maija'què pa'iji cuasayepi de'oyese'e yo'oyere se mèojè'è. De'oyese'e yo'oyepi t'ñañe cuasayere se mèojè'è. ⁶ T'ñañe cuasayepi yèyere co'ye quèco t'ñañere se mèojè'è. Yèyere co'ye quèco t'ñañepi yo'o jujama'pè quècoyere se mèojè'è. Yo'o jujama'pè quècoyepi nuñerepa cuasayese'e se mèojè'è. ⁷ Nuñerepa cuasayepi Maija'què do'ijère oiyere se mèojè'è. Maija'què do'ijère oiyepi, si'aohua'ire paire oiyere se mèojè'è.

⁸ Jaje mésarupi iye co'amañare pajè se mèoto mésarua pa'iyè do'i què'ye pasipi, coa pa'iyè peojè. Cui'ne mésarua Cristore cuasase'ere se mèofne pa'iji. ⁹ Jaje pa'iquèta'are iye co'amañare peoquè cato ñama'quèje pa'i api. Panita'a ñaco poreije pa'i api. J' ja'ne co'aye yo'ose'e tsoa tocaise'ere huañeyesiquè api. ¹⁰ Jaje pa'ina, Maija'què do'ijè, mésarute Maija'què sahuani j' tsecohua'ire nese'ere iñoñu'u cajè ai cuasajè yo'ojè'è. Mésarupi jaje yo'oni co'aye yo'oyena t'ñañe ti paja'cohua'i a'è. ¹¹ Jaje cui'ne maire huasoquè Jesucristo cuañe te'tepi mai cacaja'a eta sa'ro jaicorepa hui'yocaisicopi pa'ija'coa.

¹² Jaje pa'ina, mésarupi t'ñañe cuasajè nuñere pare ocue pa'i macarepa pa'itoje ja yè'ta'api yè'è cato mésarute ca sètoquè pasi'i si'aye mésarute ye'yase'ere. ¹³ Jaje pa'ina, yè'è cato iye nuñere pa'è cuasayè. Ja yè'ta'a yè'è huajèquè pa'i maca cato mésarute yèhuo sètoquè pasi'i caquè. ¹⁴ Jaje pa'iquèta'are mai Èjaè Jesucristopi yè'ère quèa iño'pi, mè'è esa iye yeja pa'iyè jèoja'què a'è caquè. ¹⁵ Jaje pa'ina, yè'è ju'isi jeteyo'je yè'è ca sètosi co'amañare si'anè cuasa cuañofne pa'ijaquè caquè, yè'è ai cuasaye ja'ye yo'oyè.

Mai Èjaè De'oyere Ñañe

¹⁶ Mai Èjaè Jesucristo daiye cui'ne j' tutu què'irepa pa'iyere yèquè mésarute quèase'e paìse'e coa cuasa huèose'ere quèaye pahué. Yèquè ñaco care papi jerepa pa'i pa'ina, ñase'ere quèahuè. ¹⁷ Cui'ne yèquèpi ite ñajè cui'ne asahuè, Maija'quèpi Jesure de'oquère pani, jerepa pa'ini sihuaquè ma'tèmopi de'o yè'orepa "iquè api, yè'è mamaquè, yè'è oiquèrepa. Ini ai sihuaquè pa'iyè," caquèna. ¹⁸ Jaje asahuè, ma'tèmopi yè'ose'e Maija'què caye jutaquèna, jeto de'o cutihuère Èjaè ja're conì pa'i maca.

¹⁹ Jaje cui'ne payè, maire jerepa care paye necai cocaje. Ja cato Maija'quère quèacaicohua'i toyajè pa'ise'ere cayè, jare mésarua de'oyerepa asacaiye pa'iji,

toa tsëo pë ñami miacaiyeje pa'ye mësarute miacaiyere. Jaje miacai pasipi, mësaru joñoana, ñata ma'ñocore papi miacaiye t'la macaja'a. ²⁰ Jaje pa'ina, mësaru cato cuasaye pa'iji. Maija'quë coca toyase'e cato pai quëase'e peoye a'ë. ²¹ Jaje pa'ina, Maija'quëre quëacaicohua'i cato iohua'i cuasayepi huëojë caye pa'ahuë'ë. Coa ai jerepa Maija'quë joyopi quëaquëna, Maija'quë yëyere ca'ahuë'ë.

2

Coa Cosoye Ye'yacohua'ire Quëaye (Jud 4-13)

¹ Israel pai Maija'quëre quëacaicohua'ipi pa'iyë, cacohua'i. Coa cosocohua'i pa'ahuë'ë. Jaje cui'ne mësaru acohua'ije ye'yacohua'ipi coa cosocohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. Jaohua'ipi yahuerepa iohua'i co'aye cuasayere ye'yacohua'i a'ë nejo cocare. Jaje yo'ojëta'a iohua'ire huasosi ëjaëni coa caquë api caja'cohua'i a'ë. Jaje ca do'ire iohua'ire ai esa nejoñepi titasipi. ² Jai pai jaohua'ire tuija'cohua'i a'ë, iohua'i co'aye yo'oyere ñajë. Jaohua'i do'ire iye de'o cocare, yecohua'ipi co'aye caja'cohua'i a'ë. ³ Jaje pa'ina, ai curiquë yë do'ire mësaru payere sioja'cohua'i a'ë, coa cosoye ye'yayepi yo'ojë. Jaje pa'ina, jaohua'ire cato nejoñepi ti jëa t'lañe peoyere papi uteji, tsoe huë'ñana jaje nejoja'cohua'ire ña nëosicohua'ire sëte.

⁴ Diusu j huññaohua'i tayosi do'i sai de'huacaiye pa'aji'i. Coa ai jerepa iohua'ire cato huëni ai nea huë'ñare pana toa yejana jeocoa'ji'i. Jaohua'i cato pai ñape yo'ose'e ña mu'señarepa ca tējija'cohua'ipi de'huasicohua'ipi pa'iyë.

⁵ Jaje pa'ye cui'ne yeja tsoe huë'ña pa'isicohua'ireje Diusu sai de'huacaiye pa'aji'i, iohua'i tayose'e. Coa ai jerepa ocopi co'je huea'ji'i. Co'je hueacona, coa Noé macase'ere, iti nuñe pa'iyere quëasiquëse'ere cui'ne j ja're coni siete pai pa'icohua'ise'ere huasoaj'ji'i. ⁶ Jaje cui'ne Sodoma cui'ne Gomorra pai daripëaje Diusupi nejoaj'ji'i, huatase'e ëo huesoquë. Iye cato yo'oa'ji'i, jeteyo'je co'a pai pa'icohua'ipi jaje yo'oye co'aye a'ë cuasajë pa'ja'ñere caquë.

⁷ Jaje yo'oquë coa Lotse'ere huasoaj'ji'i, co'a paipi co'ayere yo'ojëna, ñaquë oi pa'isiquëse'ere. Jaë cato nuñe pa'iquë pa'aji'i. ⁸ Jaje nuñe pa'ipi iohua'i quëno macare pa'i si'a mu'señapi si'aye iohua'i co'aye yo'oyere asaquë cui'ne ñaquë j de'o joyopi ai yo'oquë oi pa'aji'i. ⁹ Jaje mai Ejaë cato ina isisicohua'ire neñañere pa'ito huasoquë api. Jaje pa'iquëta'are co'acohua'ire cato pai ñape yo'ose'e ña mu'serepa si'seja'cohua'ini paquë api.

¹⁰ Diusupi si'seja'quë api, si'sire yëjë yo'ojë pa'icohua'ire, ëjaohua'i cayere coejë sañope cacohua'ire. Jaje pa'iohua'ipi huajëya'ye peoyerepa cui'ne ai co'a ju'ima'pë iohua'i yëyese'e cuasajë ti ca'rama'pë ëjaohua'ire co'aye cacohua'i a'ë. ¹¹ Jaje pa'iquëta'are huññaohua'i ai tutu pacohua'ita'a ëjaohua'ire co'aye cama'cohua'i a'ë, Maija'quë ña huë'ña.

¹² Jaje pa'iquëta'are jaohua'i cato coa nëtërojaicohua'ije pa'iohua'i a'ë. Asa t'lañe peocohua'i a'ë. Coa iohua'ire nëñeje yo'ocohua'i a'ë. Tseani huani jeoja'cohua'ipi jojosicohua'i a'ë. Jaje pa'iohua'ipi iohua'i asaye t'la ma'ñere co'aye a'ë cayë. Ja do'ire nëtërojaicohua'i ju'ñeje pa'ye ai yo'ojë juni huesëja'cohua'i a'ë. ¹³ Yecohua'ire iohua'i co'aye yo'osi do'ire sai de'hua cuañojë yure cato si'a mu'seña anirojajë sihuacohua'irepa pa'iyë, cuasayë. Jaohua'i cato si'si a'sioje pa'iohua'i pa'iyë, mësaru ja're con. Jaje pa'iohua'ipi mësaru ja're con i a'ijë sihuayë cajë yo'oyë, iohua'ire coso huesose'ere jerepa yo'o huajëjë.

¹⁴ Jaje pa'iohua'ipi te'o macareje, nomiore coa ñañe pañe, jare nomi eayese'epi ñacohua'i a'ë, tayo yo'oyeje ti jë'joma'cohua'i a'ë. Tutu peocohua'ire cato iohua'i yo'oyepi cosojë co'aye yo'oyena ne taocohua'i a'ë. Ai co'amaña tsi'soni payere cajë ta'ñerepa yo'ocohua'i a'ë, Maija'quë co'aye ca nësicohua'ipi. ¹⁵ Beor mamaquë Balaam co'ayere yo'oque curiquë nesi'i caquë yo'o ja'ñeje pa'ye yo'oyë, jaohua'i cato. ¹⁶ Jaje yo'oqueña, ìte burra ti cama'copi pai yë'ore papi ì tayoquë yo'oyere ca quëco'a'co'ë. Jaje cani ì cuepequë yo'oyere necaiye pã'aco'ë.

¹⁷ Iye pai cato oco dea pëpi oco peocoje pa'icohua'i a'ë, cui'ne sirioni tutupi tirona tutu saoyeje pa'iohua'i a'ë, nea hue'ñare pana ti nejoja'cohua'ire ña nësicohua'ipi pa'iyë. ¹⁸ Jaohua'i cato pa e'aye nëi tutupi ca huëocohua'i a'ë, do'i peo cocapi cajë. Jaje cajë tayocohua'i quë'ropija'a cati huajësicohua'ini, iohua'i capë co'aye yëyena capë e'ayere sëo mease'ere yo'ojë, cosojë jaohua'ire co'aye yo'oyena ne taocohua'i a'ë. ¹⁹ Jaje yo'ojë cayë iye a'ë, de'oyerepa pani huajëye. Jaje cajëta'are iohua'i si'si pa'iyepi jo'ya nesicohua'ire paji. Jaje pa'ina, si'a pai iohua'ire yo'o ëaquëna, quëco ti'ama'pë yo'oyere ëjaere payë. Japi jo'ya nesicohua'ire paquëna, pa'iyë. ²⁰ Jaje pa'ina, maire huasoquë Ejaë Jesucristore asa do'ire iye yeja co'aye pa'iyere cati saicohua'ipi cui'naohua'ini ja'në co'aye yo'ose'epi huë cosicohua'i pani, ja'në pa'ise'e seña maca co'a hue'ñana cacayë. ²¹ Ja do'ire ai jerepa de'ora'pi, jaohua'ire nuñerepa pa'i cocare asama'cohua'ipi pa'ito co'aji. Yure cato Maija'quë de'oyerepa cuañeñere iohua'ina isipi, ìte asacohua'ita'a jëoni pa'ijëna. ²² Jaje pa'iquëta'are jaohua'ina ti'api, tsoe case'epi: "Jo'ya yai ì siso oasiconi ani coquë api, cui'ne sese ja'a de'oye tsoa toscopi ya'o dana cui'naopi cuyacoa."

3

Ejaërepa Daiyere Quëaye

¹ Maija'quë do'ijë yë'ë oicohua'i, ico cato yë'ë cayaye acore mësarute toya saocoa. Iye cayaye toya saoyena, mësaruru nuñerepa cuasajë pa'iyere yëhuo sëtos'i'i cuasahuë. ² Jaje pa'ina, huañeyema'pë pa'ijë'ë, Maija'quëre quëacaicohua'i de'ocohua'irepa case'ere, cui'ne Ejaërepa huasoquë cuañese'ere, jare ì jëjo daocohua'i mësarute ye'yase'ere.

³⁻⁴ Cuasajë'ë, iyere: Tëji mu'seña cato iohua'i yëyeje pa'ye co'ayere yo'ocohua'ipi daija'cohua'i a'ë. Jaohua'ipi cue'cue yë'opi, seja'cohua'i a'ë: "Me neo'ni, yure Cristo dasi'i ca nëose'e", mai aipë maña juju satoje yeja de'hua maca acoje pa'io'pi nëio carajaico iye yeja. ⁵ Jare secohua'ipi cato tsoe hue'ña Maija'quëpi cuañequëna, ma'tëmo ëjacona, cui'ne yejajë oco da'case'e pa'isicopi oco da'caja'a yeja ëjapi. Jare asacohua'ita'a jare asayere coe'jë jaje cayë. ⁶ Cui'ne tsoe hue'ña yejajë ocopi co'jeni si'aye ìote pa'iyë nejose'ejë asacohua'i a'ë. ⁷ Jaje pa'iquëta'are ma'tëmo cui'ne yeja yure pa'iyë cato toana ëo ja'ñepi pa'iji, Maija'quë cuañë do'ipi de'huase'epi. Ja toapi pai ñape yo'ose'e ña tëji mu'serepa co'acohua'ire ëo huesoquë nejoja'quë api.

⁸ Maija'quë do'ijë yë'ë oicohua'i iyeje huañeyema'pë pa'ijë'ë, mai Ejaëre cato te'e mu'sepi mil ometëcaje pa'ye pa'iji, cui'ne mil ometëcapi te'e mu'seje pa'ye pa'iji. ⁹ Mai Ejaë yecohua'i cayëje pa'ye ì ca nëose'ere yo'o ti'ama'ë tsoe nëima'ë pa'iji. Coa ai jerepa ì cato mësaruni cuasaquë dahuëre yo'oji, pai juni huesëyere ësequë. Jaje pa'ina, ì cato yëji, si'aohua'i Maija'quëna ponëni co'iyere tiro pa'icohua'ipi.

¹⁰ Jaje pa'iquëta'are ti cuasama'topi tì'aja'coa, Ëjaë mu'se cato, co'amaña ñaë daiyeje pa'ye. Ja macarepa ma'tëmo cato peo hue'ñarepa nejosico pasio ai huajëya'yerepa tutu pìsiyepi. Ja macarepa ma'tëmo pa'i co'amaña peo hue'ñarepa ëose'e pasipi, cui'ne iye yeja pa'i co'amañaje peo hue'ñarepa ëose'e pasipi.

¹¹ Jaje si'aye nejo ja'ñese'e pa'iji asacohua'i sète, ai jerepa ina ìsisicohua'ipi ise'ere cuasajë necaijë pa'iyë pa'iji. ¹² Jaje pa'ina, Diosu yo'oja'a mu'se esa tì'ajaquë cajë tutu yo'ojë'ë, Maija'quë yo'oja'a mu'serepa tì'añere utejë. Ja mu'se cato si'aye ma'tëmo pa'iyë cui'ne yeja pa'iyë nejo huesose'e pasipi, toa uyepi peo hue'ñarepa ucosi huesoquëna. ¹³ Jaje pa'iquëta'are mai cato huajë ma'tëmore cui'ne huajë yejare utejë pa'iyë. Diosu ca nëose'ere de'oyese'e cui'ne nuñere pase'e pa'ija'tore.

¹⁴ Jaje pa'ina, Maija'quë do'ijë maña iye co'amañare utejë pa'ijë de'oye yo'ojë pa'ijë'ë. Maija'quëpi tütani si'si te'ña peocohua'ire cui'ne co'aye yo'ose'e peocohua'ire de'oye ñaja'quëre. ¹⁵ De'hua cuasajë'ë, mai Ëjaë cato maire oi do'ire esa daiye paji, maipi huasosicohua'i pa'ijajë caquë. Jaje cui'ne toyapi, Maija'quë do'iquë mai oiquë Pabloje, Diosu ìte ta'ñe asaye ìsise'eje pa'ye. ¹⁶ Ì mësarute toya saoye ñape iye ayere mësarute capi. Jare caquë toyase'e ayeta'a yeque cato asa tì'añe jëayeque pa'iji. Pa'ina, jare huesëohua'ipi Maija'quë pa'iji cuasaye carasicohua'ipi tiñe ponañë. Ja ponañeje pa'ye Maija'quë coca toyase'eje tiñe ponacohua'i sète, ìohua'i nejo cuaño ja'ñere jaje yo'oyë.

¹⁷ Ja do'ire Maija'quë do'ijë, yë'ë oicohua'i mësarü cato iye pa'i ja'ñere cuasacohua'ipi de'hua ñajë pa'ijë'ë, mësarü nuñerepa pa'iyere, co'acohua'ipi mësarute ìohua'i cosoyepi ne taojë. ¹⁸ Jaje pa'ina, mësarü cato ai jerepa mai Ëjaë huasoquë Jesucristoni de'oyerepa ì pa'iyere asa tì'ajë'ë, ì oiyeje pa'ye oiyna ai de'oja'cohua'i. Jaëpi de'oquërepa yure cui'ne je'nëna ti carajaima'quërepa. Jaje pa'ijaquë.

1 SAN JUAN

Pa'i Cocarepa

¹ Toyayë, mësarute du'ru pa'i huëose'ere pare. Jare yëquëpi asajë cui'ne yëquë ñaco care papi ñahuë. Jaje pa'ina, ñajë yëquë jëñapi itire papihuë, pa'i coca ayere. Ja cato cayë. ² Iye pa'i cocapi yëquëna eta iñopi, pëca ja'quë ja're coní pa'ise'epi. Jare yëquëpi ite quëacaicohua'ipi ñani mësarute quëahuë, ja ti pani huesëyere. ³ Yëquë ñase'ere cui'ne yëquë asase'ere mësarute quëahuë, mësarupi yëquë ja're tsioni pa'ijajë cajë, yëquë Maija'quëna cui'ne i mamaquë Jesucristona tsioni pa'iyeyë pa'ye. ⁴ Jaje toyayë, mësarute sihuayepi timëse'erepa pa'ijaquë cajë.

Ësëje Pa'i Api, Maija'quë

⁵ Iye coca cato Jesucristo yëquëre ye'yase'e a'ë. Jare mësarute quëahuë. Maija'quë cato ëse miañeje pa'ye miaquë api, ite ti peoji, nea te'te macajë. ⁶ Jaje pa'ina, maipi i ja're tsioni pa'iyë cacohua'ita'a ja yë'ta'a nea hue'ñare pa'ini coa cosoyë, cayepi cui'ne yo'oyepi. ⁷ Jaje pa'iquëta'are maipi Diosu pa'iyeyë mia hue'ñare pa'icohua'í pani yecohua'ire tsiosicohua'ipi pa'iyë. Jaje pa'ito Jesucristo Diosu mamaquë tsiepi si'aye co'ayere tsoa tçacaji, maire.

⁸ Tayo yo'oye peoyë cacohua'í pani maija'a co'ye cosoyë, nuñerepa pa'iyepi maini peo do'ire jaje cacohua'ipi. ⁹ Jaje pa'iquëta'are tayo yo'oyere cajë oijë Maija'quëna quëato, Maija'quë de'hue necai nuñerepa yo'oja'quë api. Jaje yo'oquë ipi mai co'aye yo'ose'ere sai de'huacai cui'ne si'aye tayo yo'ose'ere tsoa tçacaja'quë api. ¹⁰ Maipi tayo yo'oma'cohua'í a'ë cacohua'í pani Maija'quëpi coa cosoquëje pa'iyere neñë. I nuñerepa cocare itire pa'ë cajë cama'pë sehuoma'cohua'ipi.

2

Cristo Maire Cacaiquë Api

¹ Maija'quë do'ijë iyere toyayë, mësarupi co'aye yo'oma'pë pa'ijajë caquë. Jaje pa'iquëta'are co'aye tayosicohua'í panije payë, mai do'ire pëca ja'quë ja're ca de'huacaiquëre, Jesucristore nuñe pa'iquëre. ² Jesucristo cato mai tayo yo'oyepi cui'ne si'aohua'í iye yeja pa'icohua'í yo'oyepi sai de'huacaise'e pa'ljaquë caquë jucacaji'i. ³ Jaje pa'ina, Maija'quë cuañese'ere sehuoacihua'í pani de'hue ite asa tì'acohua'ipi pa'iyë asayë. ⁴ Jaje pa'ina, yë'ëpi ite asa tì'ahuë caquëpi i cuañese'ere sehuoma'quë pani coa cosoquë api, ini nuñerepa cocapi peo do'ire. ⁵ Jaje pa'iquëta'are i cocare asaquë i cuañeñeje yo'oquë pani ite nuñerepa oiquëre papi. Jaje pa'ijë i ja're tsiosicohua'ipi pa'iyë asayë. ⁶ Jaje pa'ina, Maija'quëna tsioni pa'iyë caquë pani, Jesucristo pa'ise'eje pa'ye pa'iyë pa'iji.

Huajë Cuañëñe

⁷ Yë'ë oicohua'í, mësaru tsoe du'ru huëo maca asajë pa'isi cocare toyayë, tsoe hue'ña cuañese'ere, huajë cuañeñere toyama'ë pa'iyë. Iye cocare mësarupi asahuë. ⁸ Jaje pa'iquëta'are, huajë cuañeñere toyayë. Jaje pa'ina, Jesuni ñajë, cui'ne mësaruni ñajë nuñerepa cocare ñañe pa'iji. Jaje pa'ina, yure cato ñami pa'ise'epi tëto saina, nuñere papi miacaji.

⁹ Jaje pa'ina, mia hue'ñare pa'iyë caquëta'a Maija'quë do'iquëre coequë cato ja yë'ta'a nea hue'ñare pa'iji. ¹⁰ Maija'quë do'iquëre oiquë cato mia hue'ñare pa'iji. Jaje pa'ire co'ayepi ite ne taõñe peoji. ¹¹ Maija'quë do'iquëre coequë cato, nea hue'ñare pa'iji, i sai hue'ñaje huesëquëpi, neañepi ñaco cana tēhuo huesosiquëpi ñama'ë pa'iji.

¹² Tsì maña toyayë, mësarute, mësaru tayo yo'ose'ere Jesucristo do'ipi, saì de'huacaisi do'ire. ¹³ Ja'quëohua'i toyayë, mësarute de'hue asa tì'arena, ja'a huëo maca pa'isiquëre. Toyayë, posëohua'i mësarute, huatireje ñese quëcosi do'ire. Toyahuë, mësarute tsì maña de'hue ja'quëre pare asa tì'asi do'ire.

¹⁴ Toyayë, mësarute ja'quëohua'i, ja'a pa'i huëo maca pa'isiquëni de'hue asa tì'asi do'ire. Toyahuë, mësarute posëohua'i de'hue tutu quë'iohua'i pa'ijë Maija'quë cocapi mësaruni pa'ina, huatire quëcorena.

¹⁵ Jaje pa'ina, oima'pë pa'ijë'ë, iye jejare, cui'ne iote pa'i co'amañare. Jaje pa'ina, iye jejare oito Diusu oiyeipi ite peoji. ¹⁶ Si'aye iye veja ayere paipi tì'añe cato Maija'quë ise'e peoji, co'ayere capë yëye, ñaco capi ña éaye, cui'ne jerepa pa'i a'ë cuasaye, si'aye iye cato veja aye a'ë. ¹⁷ Jaje pa'ina, iye veja cato si'a'io co'aye yëye conì carajajia'copi pa'ico. Jaje pa'iquëta'are Maija'quë yëyere yo'ocohua'i cato ti pani huesëja'cohua'i a'ë.

Nuñerepa Coca, Cui'ne Cosoye

¹⁸ Huau dohuë, tì'api, tēji mu'señarepa, mësaru ja'në Cristo sañope yo'oquë daija'quë api cajëna, asase'epi. Jaje pa'iyë yure jai paì Cristore sañope yo'ocohua'i etahuë. Jaje pa'ina, tēji mu'seña'ë asayë. ¹⁹ Mai ja're pa'isicohua'ipi etahuë, mai acohua'irepa peo do'ire. Jaohua'i yëquë acohua'irepa pani mai ja're patira'huë. Jaohua'i cato etahuë, si'aohua'i mai acohua'ise'e pa'iyë pañere ññojë.

²⁰ Jaje pa'iquëta'are mësarute Cristopi isipi, de'o joyore. Jaje pa'ina, nuñerepa ayere mësaru asacohua'i pa'iyë. ²¹ Jaje pa'ina, mësarute toyama'ë paë'ë, nuñerepa cocare coa caye a'ë cuasacohua'ire toyayeje pa'ye. Mësarupi nuñerepa cocare asa tì'acohua'ire sète. Jaje pa'ina, mësarupi asayë, nuñerepa cocapi cosoye aye pa'iyë peoji.

²² ¿Jequë a'ni, cosoquë? Cosoquë cato Jesure Cristorepa peoquëni coa caye a'ë caquë api. Jaëpi Cristore sañope yo'oquë, mamaquëre cui'ne pëca ja'quëre coa caye a'ë caquë api, cosoquë cato. ²³ Jaje pa'ina, mamaquëre irepa peoquëni coa caye caquë cato Maija'quëre peoquëpi pa'iji. Jaje pa'iquëta'are mamaquëre ire papi caquë cato Maija'quëre paquëpi pa'iji.

²⁴ Jaje pa'ina, mësaru ja'a huëo maca asase'epi mësaruni pa'ito mësarupi mamaquëna cui'ne pëca ja'quëna tsiosicohua'ipi pa'ija'cohua'i a'ë. ²⁵ Jaje pa'ina, ti pa'iyere payë, Jesucristo maire ca nëose'ere. ²⁶ Cosocohua'i ayere quëaquë toyahuë, mësarute. ²⁷ Jaje pa'iquëta'are mësaru cato payë, Maija'quë joyore, Jesucristo isisiconi. Jaje pa'ina, yecohua'i ye'yayere asañu'u cajë yo'oma'pë pa'iyë. Maija'quë joyopi mësarute ye'yaquë pa'iji. I ye'yaye cato carajai ma'ñe a'ë, nuñere pa'ë, coso ma'ñe a'ë, itì ye'yayeje pa'ye yo'ojë Jesucristo ja're pa'ijë'ë.

²⁸ Yure jaje pa'ito huau dohuë, Cristona tsiosicohua'ipi pa'ijë'ë, i ñai maca quëcojë ca'raye peoyerepa i dai maca ñaja'cohua'i. ²⁹ Jaje pa'ina, mësarupi Jesucristore nuñe pa'ire papi asacohua'ire sète, si'aohua'ire nuñe yo'ocohua'ire Maija'quë mama'ë a'ë, asayë.

1 Ñajë'ë, Maija'quë maire ai oi yë'ë mamajë a'ë cayere. Care paji, mai i mamajë a'ë. Jaje pa'ina, iye yeja pai mai pa'iyë asa ti'añe pañë, Maija'quë pa'iyë asa ti'ama'cohua'i sête. 2 Jaje pa'ina, mai cato Maija'quë mamajë a'ë. Jaje pa'iquëta'are Maija'quë do'ijë ja yë'ta'a huesëyë, mai tiñe pa'iohua'i pa'i ja'ñere. Jaje pa'iquëta'are asayë, Jesucristo ñaisi maca ite ñajë maije ije pa'iohua'i pa'i ja'ñere. 3 Jaje pa'ina, si'ohua'i ina uteye pacohua'i cato iohua'ija'a co'ye tsoa toñë, Jesucristoje pa'iohua'irepa, ne'cua peocohua'irepa pañu'u cajë.

4 Jaje pa'iquëta'are cuañese'ere tayo yo'oquë pani co'aye yo'oji. Jaje pa'ina, tayoye cato cuañese'ere ne jëyoye a'ë. 5 Tsoe mësarupi asayë, Jesucristo ti co'aye yo'oma'quëpi iye yejana daise'e, mai tayo yo'ose'ere nejocasi'i caquë. 6 Jaje pa'ina, i ja're tsoni pa'iquë cato tayo yo'oma'quë api. Jaje pa'iquëta'are tayo yo'oquë cato iteje ñama'quë api, cui'ne i pa'iyeye asa ti'ama'quë api. 7 Huau dohuë, yecohua'ina coso cuañoma'pë pa'ijë'ë, nuñere pare yo'oquë cato nuñe pa'iquë api, Jesucristo nuñerepa pa'iyeye pa'ye. 8 Jaje pa'iquëta'are tayose'ere yo'oquë pa'iquë cato huati tsequë api. Huati cato ja'a huëo maca aquëpi tayose'ere yo'oquë pa'iquë api. Jaje pa'ina, Maija'quë mamaquë huati nese'ere nejosi'i caquë daji'i.

9 Maija'quë mamaquë de'osiquë cato tayo yo'oyere yo'oma'quë api, Maija'quë ayepi ini pa'i do'ire. Tsoe Maija'quë mamaquë sête tayo yo'oma'quë api. 10 Jaje pa'ina, pai yo'oyena ñani asaye pa'iji, Maija'quë mamajëre, cui'ne huati mamajëre, nuñere pare yo'oma'cohua'ipi, cui'ne yecohua'ire oima'cohua'i cato Diusu tsecohua'i peoyë.

Sq'ne Oijë Pa'iyë

11 Pai ñape yecohua'ire oiye pa'iji ca cocare mësarú du'ru macarepa asasi-cohua'i a'ë. 12 Cainje pa'iohua'i pa'ima'pë pañu'u, huati aquëpi yo'jeire huani jeose'eje pa'iohua'i. Me yo'oquë yo'jeire huani jeose'e ñani, Cain yo'oyepi co'aye paji'i. Pa'ina, yo'jei yo'oyepi de'oye paji'i. Ja do'ire huani jeopi.

13 Jaje pa'ina, Maija'quë do'ijë, iye yeja acohua'ipi mësarute coecohua'i pa'ito ¿me yo'ojë jaje yo'oye'ni? cajë ai cuasama'pë pa'ijë'ë. 14 Jaje pa'ina, maipi asajë pa'iyë, ja'në ju'iñere pa'isicohua'ipi ti pa'iyena tëto saisicohua'ipi pa'iyë, Maija'quë do'ijëre ai oi do'ipi. Jaje pa'iquëta'are Maija'quë do'ijëre oima'quë cato ja yë'ta'a ju'i hue'ñare pa'iji. 15 Maija'quë do'iquëre coequë cato paire huani jeoquëje pa'i api. Jaje pa'ina, tsoe mësarupi asayë, paire huani jeoñe yëquë cato ti pani huesëye peoquë pa'iyere. 16 Paire oiye asa ti'añë, Jesucristo maire oi do'ire ai yo'ose'ere asajë. Jaje cui'ne maije Maija'quë do'ijëni oijë ai yo'ocaiye pa'iji, mai pa'iyepi. 17 Jaje pa'iquëta'are iye yeja co'amaña paquëpi, Maija'quë do'iquëpi carajani ai yo'oquëna, cõcaina'ë coa ñato co'aji. ¿Jaje pa'ire me Maija'quë oiye i joyore pa'iquë'ni? 18 Huau dohuë maña, jaje pa'ina, coa yë'ose'epi oiye cama'pë pañu'u. Coa ai jerepa nese'ere papi iñoñu'u, mai nuñerepa oiye.

I Ña Hue'ñare Pana Quëcojë Pa'iyë

19 Iyere asajë, nuñerepa acohua'i a'ë cuasajë cui'ne i ña hue'ñare pana mai joñoaje i tsere pa'ë asajë co'a ju'iñe peoyerepa pa'ija'cohua'i a'ë. 20 Jaje pa'ina, mai joyopi co'acohua'i a'ë sañope caye pa'ito, Maija'quë mai joyo asaye jerepa pa'i sête jerepa si'aye asaji, mai pa'iyë. 21 Jaje pa'ina, Maija'quë do'ijë, mai joyopi sañope maire caye peoto co'a ju'iñe peoyerepa Maija'quëna quëcojë pa'iyë. 22 Jaje pa'ijë i yëyere yo'ocohua'ipi, cui'ne i cuañese'ere de'oye sehuoacihua'ipi mai yëyere ite seto ipi isija'quë api. 23 Iye a'ë, i cuañeñe.

Jesucristo cato Maija'quë mamaquë api asani ite tuiye pa'iji. Cui'ne pai ñape yecohua'ire oijë pa'iyë pa'iji, Jesús cuañese'eje pa'ye. ²⁴ Jaje pa'ina, i cuañese'e sehuocaicohua'i cato Maija'quë ja're coní pa'iyë, Maija'quëpi iohua'ini pa'ina. Maija'quë joyore maina isisi do'ire asayë, Maija'quëpi mai ja're pa'iyë.

4

Maija'quë Joyo Cui'ne Cristore Sañope Yo'o Joyo

¹ De'oji, Maija'quë do'ijë. Iye yeja jai pai Maija'quëre cacaicohua'i a'ë cajë, coa cosocohua'i pa'iyë. Ja do'ire si'ahua'ire care payë cuasajë asama'pë pa'ijë'ë. Coa ai jerepa iohua'i case'ere neñajë'ë, Maija'quë joyo ayere pa'ni, iye panita'a co'a joyopi cama'quë cajë. ² Iyena mësaru Maija'quë joyore papi cacuëna, cayë asaye pa'iji, iohua'ini Jesucristoni pai capë quë'repa daji'i, cajëna. ³ Jesucristore jaje cama'quë cato Maija'quë joyore peoquë api. Cristore sañope yo'o joyore hue'equë api. Ja joyopi daija'quë api asahuë, mësaru. Ja joyopi yure tsoe iye yeja paire pa'iji.

⁴ Huau dohuë, mësaru cato Maija'quë tsecohua'i a'ë. Jaje pa'ina, mësarupi iti cosocohua'ini ñese quëcohuë, iye yeja paire pa'iquëre seña maca tutu quë'ipi mësaru ja're pa'i do'ipi. ⁵ Jaohua'i ja cosocohua'i cato iye yeja acohua'i a'ë. Jaje pa'ina, iye yeja cocare cayë. Cajëna, iye yeja paipi iohua'ire asacaiyë. ⁶ Jaje pa'iquëta'are mai cato Maija'quë tsecohua'i a'ë. Jaje pa'ina, Maija'quë pa'iyë asacohua'ipi mai cayere asayë. Maija'quë tsequë peoquë cato mai caye asaye paji. Jaje yo'oyena, ñañë, Maija'quë joyo hue'equëre.

Diusu Paire Oiquë Api

⁷ Maija'quë do'ijë, pai ñape yecohua'ire oijë pañu'u. Paire oiye cato Maija'quë tse a'ë. Jaje pa'ina, yecohua'ire oicohua'i cato Maija'quë mamajë a'ë, cui'ne Maija'quë pa'iyë asacohua'i a'ë. ⁸ Maija'quë cato paire oiquë api. Jaje pa'iquëta'are yecohua'ire oima'quë cato Maija'quë pa'iyere asama'quë api. ⁹ Jaje pa'ina, iye yejana i mamaquëre te'ire, jaë do'ipi pa'iyë ti'ajajë caquë jëjo dao maca maire Maija'quë oiye iñoopi. ¹⁰ Jaje pa'ina, i maire oi yo'ose'e cato iye a'ë, mamaquëre mai co'aye yo'ose'e sai tocaija'quëre jëjo daose'e a'ë, cui'ne Maija'quëre ti oima'cohua'ini maire ipi oise'e a'ë.

¹¹ Maija'quë do'ijë, Maija'quëpi ja jerepa maire oisiquëre sëte maije pai ñape yecohua'ire cui'ne oiye pa'iji. ¹² Te'ijë Maija'quëre ñaco care papi ñasiquëje peoji. Jaje pa'iquëta'are maipi de'huerepa yecohua'ire oini asayë, Maija'quëpi mai ja're pa'iji cajë. Jaje pa'ina, maija'a i oiyeipi eta iñoji, ije pa'i yo'ojë. ¹³ Jaje pa'ina, i joyore maina isisi do'ire asayë, i ja're pa'ijëna, ipi mai ja're pa'iji cajë. ¹⁴ Jaje pa'ina, yëquë i mamaquëre ñasicohua'ipi, pëca ja'quëpi mamaquëre jëjo daopi, iye yeja paire huasoquëre cajë quëayë. ¹⁵ Jaje pa'ina, Jesure Maija'quë mamaquëre pare asaquë cato Maija'quë ja're pa'iji. Pa'ina, Maija'quëpi i ja're coní pa'iji.

¹⁶ Jaje pa'ina, i pa'iyere maipi asa ti'ajë i maire oiye oire paye a'ë asajë i oiye sehuohuë. Diusu cato oiquë api. Jaje pa'ina, paire oiquë cato Diusu ja're pa'iji. Pa'ina, Diusupi i ja're pa'iji. ¹⁷ Jaje pa'ina, ta'ñë paire oiye pasicohua'i pani, pai ñape yo'ose'e ña mu'serepa mai co'a ju'ima'pë quëaja'cohua'i pa'ija'cohua'i a'ë. Jaje pa'ina, mai cato Jesucristoje pa'iohua'i a'ë, iye yeja pa'i maca. ¹⁸ Paire oiye cato ca'raye peoye a'ë. Jaje pa'ina, paire nuñerepa oiyeipi ca'rayere pi'ra eto saoji. Ca'raye pa'ito nuñerepa oiye ti'ama'quë api.

19 Maija'quëpi maire du'ru macarepa oji'i. Jaje pa'i do'ire maije ite oiyë.
 20 Jaje pa'ina, paipi "yë'ë oiyë, Maija'quëre" caquëpi Maija'quë do'iquëre oima'quë pani coa cosoquë api. Jaje pa'ina, Maija'quë do'iquëre tiña ñaquëni oiyë pani ¿me Maija'quëre ña cuañoma'quëre oiyë pa'iquë'ni? 21 Jaje pa'ina, maipi payë, i cuañese'e ñeje cayere: "Maija'quëre oiquë cato Maija'quë do'iquëreje oiyë pa'iji."

5

Pa'ire Paji Cuasayepi Iye Yeja Ayere Ñese Quëcoye.

1 Si'aohua'i Jesure, Cristore tayo asacohua'i cato, Maija'quë mamajëre pa'ë. Jaje pa'ina, pëca ja'quëre oicohua'ipi mamaquëreje oiyë. 2 Jaje pa'ina, Maija'quëre oijë, i cuañese'ere de'oye sehuocaijë pa'ito, asayë, Maija'quë mamajëreje cui'ne oicohua'i a'ë cajë. 3 Maija'quëre oiyë cato i cuañese'ere sehuocaiye a'ë, i cuañeñere sehuocaiye cato ai yo'o ma'ñe a'ë. 4 Maija'quë mamaquëpi pa'ito iye yeja aye ñese quëcoye pa'iji. Jaje pa'ina, Maija'quë pa'ire paji cuasayepi si'aye iye yeja aye ñese quëcoye necaji. 5 Jaje pa'ina, Jesu api, Maija'quë mamaquë asaquë pa'iquëpi iye yeja aye ñese quëcoquë pa'iji.

Maija'quë Mamaquë Ayere Quëaye

6 Iquë Jesús cato i do cuañose'epi, cui'ne i ju'i tsie nejose'epi iñoñe paji'i. Cristó api, maire huasoquë. Coa oco doyes'e pa'iyë papi, oco dose'e cui'ne i tsie con paji'i. Maija'quë joyo cato si'aye iyere ñani quëapi, cui'ne nuñerepa ca joyo api. 7 Jaje pa'ina, ma'tëmöre toasocohua'i, iye yo'ose'ere ñasicohua'i pa'iyë, Maija'quë, Cocarepa, cui'ne Maija'quë joyo. Iye toasocohua'i cato te'ipi pa'iyë. 8 Maija'quë joyopi Jesucristore Maija'quë mamaquë api quëapi, maire. Cui'ne asayë, oco dose'e cui'ne i tsie nejose'ere. Jaje cuasajë'ë, toasone iye yejana iye te'e cuasaye pa'iji, Jesucristo Maija'quë mamaquërepa pa'iyë. 9 Paipi quëaquëna, care paji cuasajë asacaicohua'i a'ë, asacaicohua'i sëte. Maija'quë quëaye jerepa do'i quë'ye sëte asacaiye pa'iji, Maija'quë i mamaquë ayere quëaye. 10 Jaje pa'ina, Maija'quë mamaquëre ire papi caquë asaquë cato i mamaquë ayere, Maija'quë joyo quëayerë i joyore paji. Jaje pa'iquëta'are Maija'quë case'ere ire papi cuasama'quë cato Maija'quëni cosoure neji, i mamaquë ayere asacaima' do'ire. 11 Maire quëase'e cato iye a'ë: Maija'quë maire ti pa'iyere isipi. Jaje pa'ina, i mamaquëni iye ti pa'iyë pa'iji. 12 Jaje pa'ina, i mamaquëre paquëpi ti pa'iyë paji. Jaje pa'iquëta'are Maija'quë mamaquëre peoquë cato ti pa'iyë peoquë api.

Yëhuo Tëjiquë Caye

13 Maija'quë mamaquëre ire papi cajë asani sehuosicohua'ina toyayë, iye, mësarupi ti pa'iyere payë cajë asajajë caquë.

14 Maipi Maija'quë yëyeje pa'ye seto ipi asacaiji asayë, mai. Jaje pa'ina, co'a ju'iñe pañë Maija'quëpi necaija'quë api cuasajë. 15 Jaje pa'ina, Maija'quëpi mai seña asacaiji. Asaye sëte mai ite seşe'e tsoe ti'ani payë asajë pa'iyë.

16 Pa'iji, tayo yo'ose'epi juni huesëyena sayeje, cui'ne tayo yo'ose'epi ju'iñena sa ma'ñeje pa'iji. Jaje pa'ina, yequëpi, juni huesëye ne ma'ñere Maija'quë do'iquëpi tayo yo'oquëna, ñani Maija'quëre secacaiye pa'iji. Secacaito Maija'quëpi tayosiquëre pa'iyere isija'quë api. Cama'ë pa'iyë, juni huesëye neñere tayo yo'ouna, secacajë'ë caquë. 17 Si'aye tayo yo'oye co'ayese'e pa'iji. Jaje pa'iquëta'are yeque cato tayose'epi ju'iñena sa ma'ñe a'ë.

¹⁸ Diusuni pēca ja'quēre pacohua'ipi tayo yo'oma'pē pa'iyē, Maija'quē mamaquēpi ñacaina, huatijē pu'pema'ēna.

¹⁹ Jaje pa'ina, maipi asayē, iye yeja paī cato johua'i ējaē huatipi cuañequēna pa'iyē. Jaje pa'iquēta'are mai cato Maija'quē tsecohua'i a'ē asayē.

²⁰ Asayē, cui'ne Maija'quē mamaquēpi dani maire ta'ñe asaye isise'e, nuñerepa Maija'quē pa'iyere asa ti'ajajē caquē. Jaje pa'ina, asayē, mai nuñere pare pa'iyē, i mamaquē Jesucristoni. Jaē api, nuñerepa Diusu ti pani huesēyere paquē. ²¹ Tsj dohuē, de'hua ñajē pa'ijē'ē, coso diusuohua'ire, yo'ojē sehuoye.

2 SAN JUAN

Nuñerepa Pa'iyé Cui'ne Ti Oiyé

¹ Aipi yé'è iye toya ja'hua toyayè, Maija'què sahuasicona, cui'ne iti tsécapè acohua'ina caquè, yé'è nuñerepa ai oicohua'ina. Yé'ése'e oiyé pañè, cui'ne yé'è oiyéje pa'ye mésarute oiyè, nuñerepa cocare asasicohua'ipi. ² Oiyè, mésarute nuñerepa cocapi yèquè joñoare pa'i do'ire, ja nuñerepa cato mai ja're ti pani huesè ja'ñe a'è. ³ Jaje pa'ina, Maija'quèpi cui'ne Èjaè Jesucristo Maija'què mamaquèpi coní nuñerepa yo'ojè mésarute oijè i oiyere, jo'cua de'oye pa'iyere, cui'ne teaye pa'iohua'ire ñani cōcayere isijajè. Isijèna, de'oye pa'ijè'è.

⁴ Mésaru mamajè acohua'ipi Maija'què maire cuañese'ere nuñere pare pa'ijèna, ti'ani ñani yé'è ai sihuahuè. ⁵ Yure jaje pa'ito Maija'què do'ijè señè, mésarute. Paí ñape yecohua'ire sa'ñe oijè pañu'u. Iye yé'è mésarute toyaye huajè cuañese'e peoji. Tsoe ja'a huè maca mai asase'e a'è. ⁶ Paire oijè pa'iyé cato Maija'què cuañese'eje pa'ye yo'ojè pa'iyé pa'iji. Jaje pa'ina, cuañese'ere tsoe ja'a huè macana asasicohua'i sète paire oiyere pa'ijè'è.

Coa Cosocohua'i

⁷ Jai paí cosocohua'i iye yeja pa'iyè, Jesucristore nuñerepa paíje pa'irepa daji'i cama'cohua'i. Jaje pa'ina, ite jaje cama'cohua'i cato cosocohua'i a'è, cui'ne Cristore sañope yo'ocohua'i a'è. ⁸ Si'aye mésaru nesi do'i saí cuañoñere cajè de'hua ñajè'è, mésaru ai yo'ojè nesi co'amañare nejoñe.

⁹ Cristo ye'yase'ere pa'ima'è, Cristo ye'yase'ere tètō sani yo'oyè caquè cato, Maija'quère peoquè api. ¹⁰ Jaje pa'ina, mésaru què'rona daicohua'ipi iye ye'yase'ere dama'cohua'i pa'ito, “dajè'è, huè'ena” cama'pè pa'ijè'è. Cui'ne pèpayeje pajè'è. ¹¹ Jaje yo'ocohua'ire pèpaquè cato iohua'i co'aye yo'o tè'huire pa'iji, do'i què'ye.

Ca Tèji Cocarepa

¹² Jaiye mésarute caquè toyaye payè. Jaje pa'iquèta'are toya ja'huaana tindi tapi toyaye coeyè. Coa ai jerepa mésaru què'rona sani mésaruni ñaquè cayere yèyè, mai sihuayepi ti'ase'erepa pa'ija'co caquè. ¹³ Maija'què sahuasico mamajèje mè'ère pèpa saoyè, mè a'yo mamajèje pa'iohua'ipi. Jaje pa'ijaquè.

3 SAN JUAN

Gayore Pëpaye

1 Aipi yë'ë toyayë, iye toya ja'hua yë'ë cajeirepa Gayona caquë, yë'ë nuñerepa oiçuëna.

2 Më'ëre Maija'quë do'iquëre secacaiyë, ju'ima'quë caquë, si'aye më'ë yë yo'oye de'oyerepa etaja'quë caquë, më joyo de'oye pa'iyeye pa'ye. 3 Yë'ë ai sihuahuë, Maija'quë do'ijëpi danì më'ë ocue pa'i macarepa nuñere pare pa'i yo'oyere quëajëna, asani. 4 Peoji, yeque yë'ë sihuaye iyeye pa'ye. Jaje pa'ina, yë'ë mamajëpi nuñere pare pa'ijëna, asani ai sihuayë.

5 Maija'quë do'iquë më'ë nuñerepa yo'oyë, Maija'quë do'ijëre yequë hue'ñapi daicohua'ire më'ë ñama'cohua'ireje cöcai yo'oni. 6 Si'aohua'i Maija'quë do'ijë tsi'si sitona më'ë aihua'ire oi yo'oyere quëajëna, asahuë. Jaje pa'ina, señë, më'ëre. Jaohua'ire saijëna, co'amaña caraye pa ja'ñere cöcaijë'ë caquë, Maija'quë sihuahuë ñañere yo'ojë'ë caquë. 7 Jaohua'i cato Jesucristore necaiyere cajë sai huëohuë. Jaje pa'ina, Maija'quë do'ijë peocohua'ipi cöcañu'u cato coeyë, iohua'i cöcaiyere imañe. 8 Jaje pa'ina, maipi jaohua'ire ñacaiye pa'iji, nuñerepa cocare quëaja'cohua'ire mai cöcai do'ipi.

Diótfes Co'aye Yo'ose'e Cui'ne Demetrio De'oye Yo'o Iñose'e

9 Maija'quë do'ijë, më'ë quë'ro pa'icohua'ina caquë yë'ëpi toyahuë. Jaje pa'iquëta'are Diótfespi yëquë case'ere asacaiye coepi, ipi iohua'i ëjaë pasi'i caquë yo'o do'ire. 10 Jaje pa'ina, yë'ëpi jarona saisiquë pani sañope yo'oyere caja'quë a'ë, yëquë yo'o ma'ñere coa cösoquë co'aye sañope caquëre. Jase'e cama'ë cui'ne Maija'quë do'ijëpi ti'acohua'ireje daijë'ë cama'ë yo'oji. Cui'ne yecohua'ipi iohua'i huë'ena saye yëcuhua'ireje sama'pë pa'ijë'ë caquë ësequë yo'oji. Cui'ne tsi'sisi hue'ñana eto saoquë yo'oji, iohua'i huë'ena saye yëcuhua'ire.

11 Maija'quë do'iquë, co'aye yo'o iñoñere tuima'ë pa'ijë'ë. Coa ai jerepa de'oye yo'oquë pa'ijë'ë. De'oye yo'oquëpi Maija'quë tsequë pa'iji. Co'aye yo'oquë cato Maija'quëre ñama'quë api.

Demetrio De'oyerepa Yo'ose'e

12 Si'aohua'i Demetrio de'oye api cayë. Nuñerepa coca cayeye pa'ye pa'iquë api. Yë'ë i pa'iyë ñaquëje de'oye api cacaiyë. Jaje cajëna, më'ëpi nuñerepa cayë caquë asayë.

Ca Tëjyerepa

13 Jaiye më'ëre caye pahüë. Jaje pa'iquëta'are coeyë, coa toya ja'huaña tintapi toyani jëjo saoye. 14 Më'ëre pani ñaquë cayere yëyë. Jaje pa'ina, esa ña huajë'ñe nëiji.

15 Ai cuasama'ë de'oye pa'ijë'ë. Iño pa'icohua'i më'ë cajeohua'ipi më'ëre pëpa saoyë. Jaje cui'ne yë'ëje më'ëre señë, pai ñapere yëquë cajeohua'ire yëquë cajeohua'ire jaro pa'icohua'ire pëpacaijë'ë caquë.

SAN JUDAS

Judas Toyase'e Maija/quë Soisicohua'ina

¹ Yë'ë Judaspi, Jacobo yo'jeipi, Jesucristo jo'yaëpi iye toya ja'hua toy-ayë, Maija/quë soisicohua'ina, ina isisicohua'ina, Jesucristopi ñacaina, pa'icohua'ina. ² Maija/quë jo'cua de'oye pa'iyere, Maija/quë paire oiyere, cui'ne ipi teaye ñani oi cöcayere ai jerepa isi cuañojë pa'ijajë caquë señë.

Coa Cosoye Ye'yacohua'i (2 Pe 2.1-17)

³ Maija/quë do'ijë, yë'ë cato ai toyaye yëhuë, huaso coca ayere mësarü cui'ne yë'ë mai payere. Jaje pa'iquëta'are yure cato yequere toyaquë ai señe pa'iji, mësarute. Ai cuasajë yo'ojë'ë, mai huaso coca ye'yayere nejoñe. Iye ye'yayere si'aye Maija/quë i paina isise'epi. ⁴ Tsoe coa cosojë ye'yacohua'ipi yahuerapa mai ja're conì cacasicohua'ipi pa'iyë. Jaohua'ire cato tsoe toyase'epi quëaji, nejoja'cohua'ire ca nëosicohua'ipi pa'iyë. Jaohua'i cato Maija/quëre sañope yo'ocohua'ipi i de'o cocare pare tñe ponani si'si yo'oyere de'oye a'ë cajë ye'yayë, cui'ne mai paquë, mai Ejaë Jesucristo pa'iji cayere coa caye a'ë cacohua'ipi.

⁵ Mësarupi tsoe asacohua'i pa'itoje, mësarute caye yëyë, mësarupi Israel paire Egítopi etosi jeteyo'je, ite ire pare cuasama'cohua'ire nejose'ere cuasajajë caquë. ⁶ Cui'ne huiñaohua'ireje nea hue'ñare pana cosicohua'ini pajì, tì jarote quëna meapi huesicohua'ì panì huesëyë. Jaohua'ì cato ìohua'ì ocue pa'ì macarepa pa'ima'pë, Maija/quë ja're conì pa'ì sito jeoconì etasi do'ire. Pai ñape yo'ose'e ña mu'serepa ca huesoja'cohua'ipi pa'iyë. ⁷ Huiñaohua'ì yo'ose'eje pa'ye Sodoma cui'ne Gomorra cui'ne io yë'quë maca pa'ì daripëaje, nomi yo'oyena ne huesëni pai yo'ojë pa'iyë tëto sani co'aye yo'ojë yaya maca pa'ì toana ëo huea cuañoa'huë'ë. Ja yo'ose'e cato si'ahua'ire quëaye a'ë, jaje yo'oma'pë pa'ijë'ë caquë.

⁸ Jaje yo'ose'e asajëta'a iye cosojë ye'yacohua'ì, coa huëo caise'eje pa'yere pa'ijë si'si neñë, ìohua'ì capë. Cui'ne si'a ëjaohua'ì cui'ne ìohua'ì cuañese'e co-ëjë mai sehuosicohua'ì ëjaohua'ireje ca'rama'pë sañope co'ayere cajë pa'iyë.

⁹ Miguel huiñaë ai jerepa tutu quë'ìohua'ì aquëpi Satanás ja're capi, Moisés capëre ësequë. Esequëta'a Satanásre sañope cama'ë coa i ñeje capi: Mai Ejaëpi sai de'huaye pa'iji, më'ëre. ¹⁰ Jaje pa'iquëta'are iye ëmëohua'ì cato ìohua'ì asa tja'ma' co'amañare ai co'aye cayë, cui'ne ìohua'ì coa noni yo'ojë asa tja'ñere, ta'ñe asaye peocohua'ì nëtërojaicohua'ì asayeje pa'ye asayë. Jaje pa'ina, ìohua'ì nejo cuaño ja'ñere yo'ojë pa'iyë.

¹¹ Teayerera jaohua'ì maña! Cain co'aye yo'ose'eje pa'ìohua'ì pa'iyë, cui'ne Balaam curi yë do'ire Maija/quë paire sañope yo'ose'eje pa'ìohua'ì pa'iyë. Cui'ne Coré Maija/quëpi pai ëjaë ca nëosiquëre coequë sañope yo'ocquë ju'ajì'i. Jaëje pa'ìohua'ì pa'iyë, jaohua'ì. Jaje pa'ì do'ire ai yo'ojë pa'ija'cohua'ì a'ë, teayerera. ¹² Mësarü sa'ñe oi do'ire tsi'sini aijë pa'iyere, jaohua'ipi co'aye si'si a'sioje pa'ye iñoñë, mësarü de'oye tsi'sijë pa'iyena, ca'rama'pë mësarü ja're conì aijë, ìohua'ise'e co'ye cuasa do'ire. Cui'ne oco peo sirijë pa'ìohua'ì a'ë, cui'ne tutupi siri tutu saouna, tì oco isima'o. Cui'ne ocue ñëa quëi tëcahuëta'a quëiñe pañeje pa'ìohua'ì a'ë. Quëima' do'ire ju'isicohua'ijë pa'ìohua'ì pa'iyë. Cui'ne si'a soquë saihuë duta oase'eje pa'ìohua'ì a'ë, cayayese'e ju'ise'eje pa'ìohua'ì pa'iyë. ¹³ Jaohua'ì cato jai tsiaya tuturepa co'poyeje pa'ìohua'ì a'ë.

Jaje pa'iohua'ipi iohua'i si'si yo'oyere ma' oañë, sirije pa'yere. Jaohua'i cato iohua'i saima'a ne huesosi ma'ñoco a'ë. Jaje pa'ina, ti nea hue'ñare pare pani huesëja'cohua'ire ca huesosicohua'i a'ë.

¹⁴ Adánpi huëoni pani dao hue'ña siete aquë paji'i, Enoc. Jaëpi Maija'quëpi quëaquëna, jaohua'i ayere capi, ñeje: “Ñahuë, Ëjaëre jai merepa jai pai ja're i huiñaohua'i ja're daina, ¹⁵ si'a paire tsi'soni iohua'i yo'ose'ere ña de'huasi'i caquë, cui'ne si'aohua'ire co'acohua'ire nejoñe pa'iji ca huesosi'i caquë, jaohua'ipi co'ayere yo'ojë pa'i do'ire, cui'ne Maija'quëre sañope pëijë ca do'ire caquë.” ¹⁶ Jaohua'i cato iohua'i payere cuasajë sihuama'pë oi ëa joyo pajë, coa iohua'i co'aye yëyere yo'ojë pa'iyë. Pa'ijë yecohua'i payere neñu'u cuasajë de'o coca mañapi yecohua'ire cacohua'i a'ë, coa jerepa pa'iohua'i a'ë cuasajë.

Sehuosicohua'ire Yëhuoye

¹⁷ Jaje iohua'i pa'iquëta'are mësarü Maija'quë do'ijë, cuasajë'ë, mai Ëjaë Jesucristo jëjo saocohua'i mësarute case'ere: ¹⁸ “Tëji mu'seña cato pa'ija'cohua'i a'ë, iohua'i yëyeje pa'ye co'ayere pa'icohua'ipi, Maija'quë ayere cue'cue paipi pa'ija'cohua'ipi.” ¹⁹ Maija'quë joyo peocohua'ipi, coa noni iohua'i yëyepi pa'icohua'ipi, cui'ne paire huahuejë yo'ocohua'i a'ë, te'e paire cuasama'pë.

²⁰ Jaje pa'iquëta'are mësarü cato, Maija'quë do'ijë, ocue pa'i macarepa Maija'quë pa'iji cuasayepi se mëojë pa'ijë'ë, Maija'quë joyo yo'oyepi Maija'quëre sejë pa'icohua'ipi. ²¹ Maija'quë oiyere pa'ijë'ë. Jaje pa'ijë Jesucristo daija'a mu'sere utejë pa'ijë'ë. Jaje pa'ijëna, oi teaye maire ñani ti pani huesëyere isija'quë api.

²² Jëa coecohua'ire teaye ñani oijë pa'ijë'ë, nui cocare pare tuijajë cajë.

²³ Paire oijë pa'icohua'ipi eto huasojë'ë, toare pa'icohua'ire Maija'quëre t'ajajë cajë. Jaje pa'iquëta'are de'hua ñajë'ë, iohua'i co'aye pa'iyepi si'si ne tuture pacohua'ire.

²⁴ Yure cato Maija'quëpi mësarute taima'pë pa'ija'cohua'ire ne tutu paji, cui'ne i de'oquërepa ña hue'ñana si'si te'ña peocohua'ipi ai sihuacohua'ire eto nëco tutu paji. ²⁵ Maija'quë cato te'i api, de'oquërepa ta'ñe pa'ipi maire huasoquë, mai Ëjaë Jesucristo yo'o do'ipi. Si'a miañe paquë api, ëjaohua'i mëñe Ëjaëre papi, si'aye i tsese'e a'ë cui'ne i api, iti cuañequë, tsoe ja'a huëo macaje, yureje, cui'ne je'nëna jajese'e. Jaje pa'ijaquë.

APOCALIPSIS

Jesucristo Ìñose'e

¹ Iye cato Diusupi Jesucristona ìñose'e a'è, Jesucristopi ì jo'yare quèajaquè caquè, yequè mu'se esa pa'ì ja'ñhere. Jaje ìñouna, Jesucristopi ì huiñaère jèjo daopi, ì jo'yaè Juanna quèaja'quère. ² Jaje pa'ina, Juanpi ìti si'aye iye co'amaña cui'ne Maija'què cocare Jesucristopi ìtire pa'è caquèna, ñasiquèpi quèaquè pa'iyè.

³ Sihuaquè pa'ija'què api, iye toyase'e ñaquèpi, cui'ne sihuacohua'i pa'ija'cohua'i a'è iye Maija'què isisi cocare caquèna, asajè ìño toyase'e cayere sehuocohua'ipi, tsoe ti'a tējiji, ìti yo'oja'a mu'seña.

Juan Toyase'e Siete Sehuosi Tsēcana Caquè

⁴⁻⁵ Yè'è Juanpi toyayè, siete sehuosicohua'i tsēca Asia yeja pa'icohua'ina caquè, mēsaru te'ite pa'iquèpi, tsoe pa'isiquèpi cui'ne daija'quèpi cui'ne ì ñu'i saihuè tñarepa siete joñoa pa'iyepi cōni, cui'ne Jesucristo ì case'eje ñaquè cacaisiquèpi, ju'isicohua'i aquèpi du'ru huèisiquèpi iye yeja pai èjaohua'ire meñe cuañequèpi cōni mēsaru te'oye ñacaiyepi jo'cua de'oye pa'ijè'è. Cristo cato maire oi tayo yo'o tuture nejocaji'i, ì tsiepi. ⁶ Nejoni maire èjaohua'ire cui'ne Maija'què ì pēca ja'quère pare necaicohua'ire nepi. Jaè api, si'aye miañe paquè, cui'ne si'aye ì tsese'e a'è. Jaje pa'ijaquè.

⁷ Sirija'a daija'què api, jare asajè'è. Si'a pai ñaja'cohua'i a'è, ìte, cui'ne ìte a'si yo'osicohua'ije ñaja'cohua'i a'è, cui'ne si'a yeja pa'icohua'ije ìte ñajè ai cuasajè oija'cohua'i a'è. Jaje pa'ija'coa.

⁸ “Yè'è aè, du'ru aquè, cui'ne tējiquè” caji, Èjaè Maija'què si'a tutu què'ire papi, ìti pa'iquèpi ja'nè pa'isiquèpi, cui'ne ìti daija'quèpi.

De'o Cristore Ñase'e

⁹ Yè'è, Juan mēsaru a'yè a'è, Maija'què do'ire. Jaje pa'ina, Jesure tsioni pa'ì do'ire mēsaru ja're te'e pa'iyè, Maija'què cuañe te'te pa'iyere, ai yo'oyere, cui'ne ai yo'ojè quèco tuture. Jaje paquèpi Jesucristo case'ere Maija'què cocare quèa do'ire tseasiquèpi Patmos hue'e saodohuère paè'è. ¹⁰ Pa'ina, mai Èjaère pare sihua mu'se ti'aèna, Maija'què joyopi yo'oquèna, joyose'e pa'iquè de'osiquèpi Maija'quère seì paè'è. Pa'ì asahuè, yè'è jeteyo'jepi duruhuè juiyeje pa'yerepa tutu caquèna.

¹¹ “Yè'è a'è, du'ru aquèrepa cui'ne tējiquèrepa. Toyajè'è, te'e toya pèpè mè'è ñañere. Toyani Asia yejana jèjo saojè'è, siete sehuosi tsēcana Efesona, Esmirana, Pérgamona, Tiatirana, Sardisna, Filadelfiana, cui'ne Laodiceana.”

¹² Caquèna, ¿nepi jaje caye'ni? caquè co'ye ponèquè ñahuè, siete pa'ye oropi nesi sotonona, toa tsè'ise'epi pa'ina. ¹³ Ja siete pa'ye pa'ì jopore pare paije pa'ipi, ì quèore paja'a tsoa ju'ì care ju'ì nēcapi. Ì coti saihuère paja'a oro tējicapi téasiquè paji'ì. ¹⁴ Ì naña cato poja'yerepa paji'ì. Yèi ñama nañaje pa'ye, panita'a po sirioje pa'yerepa paji'ì. Cui'ne ì ñaco capi toa ñoaje pa'yerepa paji'ì. ¹⁵ Cui'ne ì quèco cato de'o quènare de'oyerepa aoni toana èose'eje pa'yerepa ye'hue pa'ye paji'ì. Cui'ne ì yè'o cato jai jupo pisiyeje pa'yerepa tutu pisipi. ¹⁶ Ì èja te'te jètère siete ma'ñocohua'ire papi. Cui'ne ì yè'opopi etapi, hua'ti ñacaje pa'iore papi si'a te'ña jèjèsècore papi. Cui'ne ì tsiapi èsè si'a tuturepa miaquèna, ñañeje pa'yerepa miapi.

17 Jare ñani i quëore pana ju'ise'eje pa'i ta'ë. Taiquëta'are ipi yë'ëre, i ëja te'te jëtëpi patoquë capi:

“Ca'rama'ë pa'ijë'ë, yë'ë a'ë du'ru aquë cui'ne tëjiquë, 18 iti pa'iquë, ju'isiquë pa'isiquëpi yure ti pani huesëyë. Yë'ëpi pa'iyë, cui'ne ju'liñe ñsi tutu payë, cui'ne ju'isicohua'i pa'i te'te hui'yoquë. 19 Toyajë'ë, më'ë ñase'ere, yure pa'iyere, cui'ne jeteyo'je pa'i ja'ñere. 20 Iye a'ë, siete ma'ñocohua'i yë'ë jëtë pa'isicohua'ire quëaye, cui'ne siete pa'ye oropi nesi sotoñoana toa tsë'ise'ere quëaye. Siete ma'ñocohua'i cato quëayë, siete huiñaohua'ini, siete tsëca sehuosicohua'i ëjaohua'ini. Cui'ne ja siete pa'ye toa tsë'ise'e cato quëaji, siete sehuosi tsëcapëa pa'iyere.

2

Siete Sehuosi Tsëcapëana Toyase'e: Efeso Sehuosicohua'i Tsëcapëre Quëaye

1 Efeso sehuosicohua'i tsëcapëre quëacai huiñaëna toyajë'ë: ‘Ñeje caji, ëja te'te jëtëre siete ma'ñocore paquëpi, cui'ne siete pa'ye oropi nesi sotoñoana toa tsë'ise'e jopoja'a cu'iquëpi. 2 Yë'ëpi më'ë yo'oye si'aye asayë. Më'ë jëa co'amañare tutu yo'oquë neñe ñañë. Cui'ne më'ë yo'o jujama'ë pa'iyë ñañë. Cui'ne co'a pa'icohua'ire quëco ti'añe pa'cohua'i pa'ijëna, asayë. Asayë, cui'ne ëja jëjo daocohua'i a'ë cajë coa cacohua'ire neñani coa cosocohua'ire ti'ase'e. 3 Më'ë cato jë'joye peoyerepa, cui'ne yo'o jujaye peoyerepa yë'ë do'ire ai ai yo'onije yo'oquë a'ë. 4 Jaje pa'iquëta'are më'ëre te'ore sañope cacore payë. Më'ë du'ru huëo maca yë'ëre oise'eje pa'ye yure oiye pañë. 5 Jaje pa'ina, cuasa ñajajë'ë, më'ë ja'në du'ru macarepa yë'ëre oi pa'ise'ere. Ja maca Maija'quëna ponëni cui'naëpi de'oye yo'ojë'ë, du'ru huëo maca yo'ose'ere. Jaje Maija'quëna ponëma'quë pa'ito më'ëre esa sañope yo'oja'quë a'ë. Sani më'ë toa tsë'isico pa'isicore jioja'quë a'ë. 6 Jaje pa'iquëta'are më'ëre yequë de'huerepa de'oye yo'oye payë. Ja cato më'ë nicolaïtas pai si'si yo'oyere coequë pa'iyë a'ë. Yë'ëje jaohua'i yo'oyere coeyë. 7 Cajoro hue'equë pani sehuosicohua'i tsëcapëare Maija'quë joyo cayere asajë'ë. Quëcosicohua'irepa etasicohua'ini ajoja'quë a'ë, ti pani huesë soquë yë ayere, Maija'quë tsio pa'iconi.’

Esmirnana Quëaye

8 Toyajë'ë, cui'ne Esmirna sehuosicohua'ire quëacai huiñaëna. ‘Ñeje caji, du'ru aquë, cui'ne tëjiquë, ju'isiquëpi cui'naëpi pani coquëpi. 9 Yë'ëpi ñañë, si'aye më'ë yo'oye, më'ë ai yo'oye cui'ne më'ë co'amaña peoye. Jaje pa'iquëta'are më'ë cato ma'tëmöre jaiye co'amaña paquë a'ë. Yë'ë asayë, më'ëre judío pai a'ë cacohua'ipi co'aye caye. Jaje pa'iquëta'are jaohua'i cato Maija'quë mamajë peoyë. Coa huati ëjaërepa tsecohua'i a'ë. 10 Ca'rama'ë pa'ijë'ë, më'ë ai yo'o ja'ñere. Jaje pa'ina, mësarar acohua'ire huatipi yo'oquëna, tseani coja'cohua'i a'ë, si'aohua'i mësarupi neña cuañosicohua'i pa'iyere cajë. Ja maca mësarar coa diez mu'seña ai yo'oja'cohua'i a'ë. Mësarar ocue pa'i macarepa pa'ijë'ë, si'aye ai yo'oyepi daitoje. Yë'ëpi mësarute iti pa'isi do'ire ti pa'iyere isija'quë a'ë. 11 Cajaro hue'equë pani asajë'ë, Maija'quë joyo sehuosicohua'i tsëcapëare cayere. Quëcosicohua'i etasicohua'ipi cayaye ju'liñe paja'cohua'i a'ë.’

Pérgamona Quëaye

12 Toyajë'ë, cui'ne Pérgamo sehuosicohua'i tsëcapëre quëacai huiñaëna: ‘Ñeje caji, si'a te'ña jëjësë hua'tiyo paquëpi. 13 Yë'ëpi si'aye asayë, më'ë co'amaña yo'oye. Cui'ne asayë, më'ë Satanás cuañe hue'ñare pa'iyë. Jaje

pa'i hue'ñare pa'iquëta'a mè'è yè'ère ocue pa'i macarepa tuiyë. Yè'ère ire pare cuasaye jeoñe pahuë, mè'è. Jaro Satanás pa'i hue'ñana Antipasre yè'ère quëcaiquëre mësaru aquëre huani jeo mu'señaje. ¹⁴ Jaje pa'iquëta'are mè'ère a'ri maña sañope caye payë: Jarote mè'è payë, te'ohua'ise'ere Balaam ye'yaquë pa'ise'ere jeoñe coecohua'ire. Jaëpi Balacre ye'yapi, Israel pa'ire ne taojaquë caquë. Cui'ne pai de'huasi diusure isisi hua'i aiñe de'oji, cui'ne nomiohua'ire coa yo'oroiñe de'oji cajë'è caquë, yëhuoquë pa'aji'i. ¹⁵ Cui'ne jarote mè'è payë, yecohua'ireje nicolaitas ye'yase'e jeoñe coecohua'ire. ¹⁶ Jaje pa'ina, Maija'quëna ponëjë'è, mè'è Maija'quëna ponëma'quë pa'ito, yu'ëpi mè'è quë'rona esa sani jaohua'ire uihuaja'quë a'è, yè'è yè'opo eta hua'tiyopi. ¹⁷ Cajoro hue'equë pani asajë'è, Maija'quë joyo sehuosicohua'i tsëcapëare cayere: Si'aye quëcosicohua'i etasicohua'ini ajoja'quë a'è, yahuesi manare pare, joyo tutu isi aorepa. Cui'ne po quëna përe isija'quë a'è, iti pëna te'e huajë mami pajje ti ñama'coni toyasiconi. Coa iti isisiquëse'e ña'ne pasipi.'

Tiatirana Quëaye

¹⁸ Toyajë'è, cui'ne Tiatira sehuosicohua'i tsëcapëre quëcaai huiñaëna: 'Ñeje caji, Maija'quë mamaquë, toa ñoare pajje pa'ye ñaco ca hue'equëpi, cui'ne i quëore, broncere de'o quënare de'oyerepa aose'ejeje pa'ye hue'equëpi. ¹⁹ Yè'ëpi si'aye asayë, mè'è yo'oye. Ñañë, mè'è pa'ire oiye, mè'è Maija'quë pa'iji cuasaye, cui'ne mè'è quëcoye. Cui'ne asayë, mè'è du'ru huëo maca yo'ose'e ai jerepa yure yo'oquë pa'ie. ²⁰ Jaje pa'iquëta'are mè'ère a'ri maña sañope caye payë. Mè'ëpi jao Jezabelre Maija'quë ayere cayë cacore coa quëcoquë io co'aye yo'oye ñaquëna, yè'è jo'yare io ye'yayepi cosoco ye'yaco nomiohua'ire coa yo'oroiñe cui'ne pai de'huasi diusuohua'ire isise'ere aiñena. ²¹ Yè'ëpi jao'te tsoe maca pa'ie isihuë, iopi cuasa ñajani Maija'quëna ponëjaco caquë. Jaje pa'iquëta'are iopi coeco ponëne pa'co. Cui'ne emëohua'ire yo'oyeje jeoñe pa'co. ²² Ja do'ire yè'ëpi iote cai sai huëna jëjo oaja'quë a'è. Cui'ne iote yo'ocohua'ini, ai ai yo'oyepi neja'quë a'è, io co'aye yo'oyere ña jujani Maija'quëna ponëma'cohua'i pa'ito. ²³ Cui'ne io mamajereje huani jeaja'quë a'è. Jaje yo'oquëna, si'a sehuosicohua'i tsëcapëa yè'è api si'aye pai cuasaye cui'ne joyo pa'ie ñaquë asaja'cohua'i a'è. Jaje pa'ina, yè'ëpi mësarute pai ñape yo'ose'eje pa'ye sai de'huaja'quë a'è. ²⁴ Jaje pa'iquëta'are, mësarute yecohua'ire Tiatira pa'icohua'ire cayë: Mësaru yo'o ja'ñe ai jerepa cuañe pañë, ja co'aye ye'yayere tuima'cohua'ire, cui'ne Satanás tserë ta'ñe asayere pa'ë cajë ye'yayere asama'cohua'ire. ²⁵ Jaje pa'iquëta'are mësaru yure payere de'hua ñajë pajë'è, yè'è dai macaja'a. ²⁶ Quëcosicohua'i etasicohua'ini, yè'è yëyere yo'ojë pa'isicohua'ini, pai yejaña cuañe ëjaohua'ire neja'quë a'è, ²⁷ yè'è ja'quë yè'ère cuañe ëjaëre nese'eje pa'ye. Ja maca quëna tarapëpi caji'ë jai pai yejaña cuañeja'cohua'i a'è, ya'o cua'conoa të'ca jo'a saoyeje pa'ye yo'ojë. ²⁸ Cui'ne jaohua'ire cato ñata tōme macarepa miacai ma'ñocore pani isija'quë a'è. ²⁹ Cajaro hue'ecohua'i pani asajë'è, Maija'quë joyo sehuosicohua'i tsëcapëare cayere.'

3

Sardisna Quëaye

¹ Toyajë'è, cui'ne Sardis sehuosicohua'i tsëcapëre quëcaai huiñaëna: 'Ñeje caji, siete Maija'quë joñoa paquëpi, cui'ne siete ma'ñocore paquëpi: Yè'ëpi si'aye asayë, mè'è yo'oye, cui'ne mè'è huajëquërepa pa'iyë caquëta'a ju'isiquëpi pa'ie. ² Sëtajë'è. Sëtani tutu yo'oquë ne huëojë'è. Ja yè'ta'a

iti nēa mañare tsoe carajani tējyere mē'ē yo'oye Maija'quē ña hue'ñana caraēna, ñahuē. ³ Cuasa ñajaijē'ē, mē'ēre ye'yase'ere jare pa'ijē'ē, cui'ne ponējē'ē, Maija'quēna. Jaje mē'ēpi sētama'quē pa'ito, yē'ēpi ñāje pa'i saija'quē a'ē, mē'ē quē'rona mē'ē utema'ē pa'i maca. ⁴ Jaje pa'iquēta'are jaro mē'ē pa'i hue'ña Sardis daripēre mē'ē payē, te'ohua'i mañare iohua'i ju'i caña si'si nema'cohua'ire. Co'aye yo'oyere yo'oma'cohua'ire cayē. Jaohua'ipi yē'ē ja're conī cu'ijja'cohua'i a'ē, poja'i ju'i cañare suñasicohua'ipi do'i quē'iohua'i pa'iyē sēte. ⁵ Quēcōsicohua'i etasicohua'ipi jaje poja'i cañare suña cuəñoja'cohua'i a'ē, cui'ne iohua'i mamije pa'i toya pēpēna toyase'ere ni'no jeoma'ē pasi'i, coa ai jerepa yē'ē ja'quē ña hue'ñana, cui'ne i huiñaohua'i ña hue'ñana icohua'i yē'ē tsecohua'i a'ē casi'i. ⁶ Cajonoa hue'equē pani asajē'ē, Maija'quē joyo sehuosicohua'i tsēcāpēre cayere.'

Filadelfia Quēaye

⁷ Toyajē'ē, cui'ne Filadelfia daripē sehuosicohua'i tsēcāpēre quēcāci huiñaēna: 'Ñeje caji ti de'oquēpi, cui'ne nuñerepa pa'iquēpi, pa'i ējaē David hui'yocore paquēpi, ipi hui'yosiquē pa'ito yecohua'ije sjo tī'añe peoquēpi, cui'ne ipi sjosiquē pa'itoje hui'yo tī'añe peoquēpi. ⁸ Yē'ēpi si'aye mē'ē yo'oye ñāñē. Yē'ēpi mē'ē ña hue'ñana eta sa'ro hui'yo nēohuē, yecohua'ije ti sjo tī'añe peoconi. Mē'ē a'ri maña tutu hue'equēje de'hue yē'ē case'ere sehuoquē de'oye yo'ohuē. Jaje yo'oquē yē'ēre do'i peoquē api cayē pahuē, mē'ē. ⁹ Jaje pa'ina, yē'ēpi Satanásre sehuosicohua'i tsēcāpē acohua'ire mē'ēna sani do're ja'ruja'cohua'ire jējo saosi'i, judío pa'i a'ē cajē yē'ē sehuosicohua'ire sañope yo'ocohua'ipi, coa cosocohua'ire. Jaje yo'oquēna, ñajē asa tī'ajajē, yē'ē mē'ēre oi payere. ¹⁰ Yē'ē cuāñese'e si'anē mē'ē yo'o jujama'ē yo'o tī'ahuē. Jaje yo'o do'ire mē'ēre yē'ēpi ñacasi'i, ai yo'oye peojaquē caquē, si'a iye yeja pa'icohua'ire neña maca tī'asi maca. ¹¹ Esa yē'ē daiyē. De'hua ñaquē pajē'ē, mē'ē co'amaña yecohua'ipi mē'ēre isi ja'ñe ca nēose'ere sioye paja'cohua'ire. ¹² Quēcōsicohua'ini yē'ēpi Maija'quē huē'e jēhuopa tupēa nesi'i, jaropi ti etaye paja'cohua'ire, cui'ne iohua'ina toyasi'i yē'ē Diusu mamire i tsecohua'ire pa'ē iñoñere, cui'ne yē'ē Diusu pa'i daripē mamire toyasi'i, huajē Jerusalén ma'tēmo daico mamire, cui'ne yē'ē huajē mamire toyasi'i, iohua'ina. ¹³ Cajonoa hue'equē pani asajē'ē, Maija'quē joyo sehuosicohua'i tsēcāpēre cayere.'

Laodiceana Quēaye

¹⁴ Toyajē'ē, cui'ne Laodicea daripē sehuosicohua'i tsēcāpēre quēcāci huiñaēna: 'Ñeje caji, iti nuñerepa pa'iquēpi, iti ñasiquēpi, nuñerepa iye coca caquēpi, Maija'quēre si'aye ne huēcōsiquēpi, jerepa du'ru aquēpi. ¹⁵ Yē'ēpi si'aye ta'ñe asayē, mē'ē yo'oye. Asayē, mē'ē sēsēma'quē cui'ne uma'quē pa'iyē. De'ora'pi, mē'ēpi sēsēquē panita'a uquē pa'ito. ¹⁶ Jaje pa'iquēta'are mē'ē cato sēsēquēje cui'ne uquēje peoquē a'ē. Mē'ē cato coa quēo ja'iquē a'ē, matu ocoje pa'iohua'ipi coa pa'iyē, de'oye yo'oma'cohua'ipi cui'ne co'aye yo'oma'cohua'ipi. Jaje pa'ina, mē'ēre yē'ē yē'ōpoja'a siso jeosi'i. ¹⁷ Jaje pa'iquēta'are mē'ēpi cayē, jaiye co'amaña paquē a'ē, si'aye de'oye saiji, cui'ne ti carayeje peoji. Jaje caquē mē'ē pa'iyē ña sētama'ē pa'iyē. Mē'ē cato teaye pa'ipi, co'amaña peoquēpi, ñama'quēpi, cui'ne peoyopi pa'iyē, mē'ē. ¹⁸ Jaje pa'ina, yēhuoyē, mē'ēre yē'ēna huerojē'ē, toana cua'coni nesi curiquēre pare. Yureta'a ja maca nuñerepa jaiye co'amaña paquē pa'ija'quē a'ē, cui'ne huerojē'ē, yē'ēna poja'i cañare, mē'ē huajēya'ye peoyo pa'iyere pē'pējaquē. Cui'ne ñaco cā tsa'se ēcoje yē'ēna huerojē'ē, japi neni ñaquē pa'ija'quē.

¹⁹ Si'aohua'ire yé'è oicohua'ire cato, tayo'jēna, yé'ēpi si'sequē yēhuo nu'ñequē a'ē. Jaje pa'iyē sēte tutu yo'oquē ja'né pa'ise'e jeoni Maija'quēna ponējē'ē.
²⁰ Ina, yé'ēpi eta sa'rore nēcaquē soiyē. Jaje soiquēna, asasicohua'i aquēpi yé'ē yé'ore asani hui'yo catu i hué'ena cacani i ja're conī aija'quē a'ē.
²¹ Quēcōsicohua'i etasicohua'ini, yé'ē cuañequē ñu'lico yé'quē macana ñoja'quē a'ē. Yé'ē quēcōsiquēpi ja'quē ñu'lico acona ja'ruse'ejē pa'ye, i cuañequē ñu'licona. ²² Cajonoa hue'equē pani asajē'ē, Maija'quē joyopi sehuosicohua'i tsēcapēare cayere.' ”

4

Ma'tēmo Pa'icohua'i Maija'quēre Ti De'oquērepa Caye

¹ Ja yo'o tējisi jeteyo'je ñahuē, ma'tēmore eta sa'ro hui'yosicopi pa'ina, yé'ēre du'ru macarepa duruhuē tuturepa juijēna, pīsīyeje pa'yere papi casiquēpi capi: “Iñona mēijē'ē. Iñosi'i mē'ēre, iye tēto sai jeteyo'je pa'i ja'ñere.”

² Jaje ca maca tsoe joyo pa'iquē de'ohuē. Jaje pa'i ñahuē, te'e cuañequē ñu'i saihuē ma'tēmona ñosiconi. Ja ñu'i saihuēre te'i ja'rusiquēpi ñuji'i.

³ Iote ñu'iquē cato miaquērepa paji'i, jaspe hue'yosi quēna pēje pa'irepa poja'icorepa, pa'nita'a cornalina quēnaoje pa'irepa. I ñu'i saihuē ēmēje'ere na'ñamequē sē'ise'ejē pa'i paji'i, i miañepi ña etojaiñerepa miapi, ña'jo quē'i quēnao esmeralda hue'yosi quēnaoje pa'yerepa. ⁴ Jao i cuañequē ñu'i saihuē yērēhuere yequē veinticuatro cuañejē ñu'i saire, veinticuatro aiohua'i ja'rusicohua'ipi ñuē'ē, poja'i caña suñasicohua'ipi, cui'ne curi manoare puasicohua'i pa'ē'ē.

⁵ Joporepa ñu'i saihuēpi mujuē ye'huēyeje cui'ne ai pīsīye cui'ne mujuē cayēje etapi, cui'ne ñu'lico tñāre pare siete toa tsēopēa paji'i, toa tsēni nēcāse'epi. Ja cato Maija'quē siete joñoapi ña cuañopi. ⁶ Ñu'lico tñāre pare paji'i. Jaira'je pa'io'pi ña etojai yeja paji'i. Cuañequē ñu'i saihuē nēico yé'quē macare cuatro pa'iohua'i pa'ē'ē, ñaco ca tīmēsicohua'ipi jeteyo'je cui'ne tñā ña huē'ñaje. ⁷ Du'ru macarepa aquē cato jai yaije pa'i paji'i. Caye aquēpi duruhuēquē ēmēje pa'i paji'i. Toasoñe aquēpi pai tsiaje pa'iore hue'equē paji'i. Cui'ne cajese'e aquēpi jai huihue huēni saīyeje pa'i paji'i.

⁸ Jaohua'i cato pai ñape seis jaē capēa hue'ecohua'i pa'ē'ē. Jaje pa'iohua'ipi ñaco çase'epi tīmēsicohua'i pa'ē'ē, hue'se cui'ne sa'nahuēje. Jaje pa'iohua'ipi, ñami cui'ne mu'se caye jeoma'pē ñeje cahuē:

De'oquērepa, de'oquērepa, de'oquērepa,
 Ējaē Diosu si'a tuturepa paquē,
 tsoe pa'isiquē, yure pa'iquērepa, cui'ne cui'naēpi daija'quēpi pa'iquē.

⁹ Ñaco ca tīmēsicohua'ipi ñu'i saihuē ñu'iquēre pare pēpajē, de'oquēre pa'ni Ējaērepa ti pani huesēquērepa caye ñape, ¹⁰ veinticuatro aiohua'ipi do're ja'rujē i ña huē'ñana yo'ohuē, ini de'oquēre pa'ni cajē, cui'ne i ñu'lico tñāre pana iohua'i manoare ti pa'iquēre pana isijē jēa oejē cahuē ñeje:

¹¹ Mē'ē a'ē, yēquē Ējaē cui'ne yēquē ja'quē.
 Mē'ēre de'oquēre pa'ē, Ējaēre pa'ē, si'a tutu quē'ire pa'ē caye pa'iji, si'aohua'i. Mē'ēpi yēni si'aye de'huasi do'ire.

5

Yēi Ñama Cui'ne Toya Pēpē

¹ Ja maca ñahuē, ñu'i saihuē ñu'iquēpi i ēja te'tere toya pēpē tūnasiconi tse'equē ñu'ina, sa'nahuē cui'ne hue'se toyasiconi. Jaje pa'ioni siete pa'ye ējaērepa tse a'ē quēayere jē'na sēose'ere siosico paji'i. ² Pa'ina, cui'ne ñahuē,

te'e huiñaëre tutu què'ipi tutu ñeje caquëna: “¿Nepi toya pëpë sjosicore ñi hui'yo tija'cohua'i a'ni?”

³ Jaje pa'iquëta'are ma'tëmo yeja cui'ne yeja huë'ehuë paije ti peohuë, te'ije toya pëpë hui'yo tiani ñaquëje. ⁴ Ja maca yë'ëpi ai oë'ë, toya pëpë hui'yoni ña tijaquëje peo do'ire ña jupani. ⁵ Jaje oina, aiohua'i aquëpi capi, yë'ëre:

“Oima'ë pa'ijë'ë, ai jerepa tsoe Judá pai aquëpi pai ëjaë David tsëcapë aquëpi jai yai hue'yosiquëpi, jaëpi quëcopi, si'aye. Jaëpi toya pëpë cui'ne ñote siete pa'ye hue'ese'ere ne tëtë saoja'quë api.”

⁶ Ja maca ñu'lico tija macarepa cuatro pa'iohua'i pa'icohua'ipi jopore pare, cui'ne aiohua'i jopore pare yëi ñama nëina, ñahuë. Coa nëji'i. I cato huani jeose'eje pa'ipi. Jaje pa'ipi siete eyohuëa cui'ne siete ñaco ca hue'equë paji'i. Ja siete ñaco ca cato Maija'quë joña si'a yejaña jëjo saose'e pa'iyepi ña cuañopi. ⁷ Jaë yëi ñamapi sani toya pëpë jji'i, ñu'i saihuë ñu'iquërepa ëja tëtë pa'iconi. ⁸ Toya pëpë i maca cuatro pa'iohua'ipi, cui'ne veinticuatro aiohua'ipi do're ja'ruhuë, yëi ñama tija'ne pana. Pai ñape aiohua'i pahuë, te'e ta'të pepë cui'ne te'e ucu duruhuë, curi nesiquë. Jana huëo së ma'ñaje pa'ye timëse'ere pahuë. Ja cato Maija'quë acohua'i Maija'quëre seña paji'i. ⁹ Jaohua'ipi huajë jëjëñere jëjëhuë, ñeje:

Më'ëse'e te'i pa'iyë, toya pëpë ñi ñote sjo saose'e pa'ye ne hui'yo saoja'quë, Huahuosiquëpi më'ë tsie do'ipi si'a yequë paire, Ti coca cacohua'ire, cui'ne si'a yejaña pa'icohua'ire huerocaë'ë, Maija'quëna isisi'i caquë.

¹⁰ Më'ëpi jaohua'ire ëjaohua'ire nehuë, yëquë ja'quëre necaicohua'ire. Neina, iye yeja cuañecohua'ipa'ija'cohua'i a'ë.

¹¹ Ja jeteyo'je ñahuë. Ñaquë asahuë, jai pai huiñaohua'i caye pisiyere. Cuañequë ñu'lico yërëhue pa'icohua'i cayere, cui'ne cuatro pa'iohua'i cayere, cui'ne veinticuatro aiohua'i caye pisiyere asahuë. Jai merepa jai pai paë'ë, tsisisicohua'i. ¹² Jaohua'ipi ai tutu ñeje cahuë:

Yëi ñama te'i pa'iji, huahuosiquëpi.

Jaë cato ai de'oquëre papi, ja do'ire si'aye isiye pa'iji, ite.

Ne tija tuture, si'aye payete, ta'ne asayepi neñere, si'a tuture,

Ëjaë api, cuasajë de'oyerepa sehuoyere, i de'oyerepa nese'ere ñani sihuajë cayere, cui'ne ite oijë de'oji cayere.

¹³ Asahuë, cui'ne si'aye Maija'quë de'huasi co'amañapi ma'tëmopi, yejapi, cui'ne yeja huë'ehuë tëtëpi cui'ne jai tsiayapi, ñeje cahuë:

Ñu'i saihuë ñu'iquërepa, cui'ne yëi ñama, si'aye pajajë cajë, de'ocohua'ire pa'ni cuasajë caye,

Ëjaë api, cuasajë de'oyerepa sehuojë yo'oye, i de'oyerepa yo'oyere ñani sihuajë caye, cui'ne si'aohua'i Ëjaërepa de'oye,

Je'nëna jaje pa'ijaquë.

¹⁴ Cajëna, cuatro pa'iohua'ipi sehuojë cahuë:

“Jaje pa'ijaquë.”

Cajëna, veinticuatro aiohua'ipi do're ja'runci ite Ëjaëre pa'ni cajë pëpajë yo'ohuë.

6

Siete Sëase'e

¹ Ja maca ñahuë, yëi ñama du'ru macarepa siete pa'ye siose'e aconi ne hui'yoquëna. Ja maca asahuë, cuatro pa'iohua'i aquëpi mujuë cayeye caquëna, ñeje:

“Dani ñajë'ë.”

² Caquëna, ñaquëna, po caballopi paji'i. Pa'ina, ite tuiquëpi te'e sa'co sai huë papi. Paquëna, marote ite isipi. Isina, si'aohua'ire quëcoquërepa etapi, si'aohua'ire quëcoquë pa'ija'quëpi.

³ Yëi ñamapi cayaye acore ini ne hui'yo maca cayaye aquë pa'iquëpi capi:

“Dani ñajë'ë.”

⁴ Caquëna, yequë caballopi etapi. Jaë cato maja'iquë paji'i. Ite tuiquëpi iye yeja de'oye pa'iye sioja'a tuture isi cuañosiquë paji'i. Jaje pa'ipi pai de'oye pa'iyere siouna, sa'ñe huani ju'ija'cohua'i a'ë caquë jai hua'tiyore isi cuañosiquë paji'i.

⁵ Yëi ñamapi toasoñe acore ne hui'yo maca asahuë, toasoñe aquë pa'iquëpi ñeje caquëna:

“Dani ñajë'ë.”

Caquëna, ñahuë, nea caballoni. Ñaquëna, ite tuiquëpi i jëtère cuëcucore papi. ⁶ Cui'ne asahuë, pa'icohua'i jopore papi yë'ose'e ñeje caquëna:

“Te'e kilo trigo isiye pa'iji, te'e mu'se nesi do'i. Tres kilo cebada isiye pa'iji, te'e mu'se yo'osi do'i. Jaje pa'iquëta'are hui'yape, cui'ne o'sata'a nejoma'pë pa'ijë'ë.”

⁷ Yëi ñamapi cuatro acore hui'yo maca asahuë, cuatro aquë pa'iquëpi ñeje caquëna:

“Dani ñajë'ë.”

⁸ Caquëna, ñaquë ñahuë, së'ñoja'i caballoni. Ite tuiquë cato juni huesëye i mami hue'equë paji'i. Pa'ina, i jeteyo'jeja'a daji'i, ju'isicohua'i pa'i hue'ña ayere quëaquëpi. Jaë juni huesëye hue'equëna, isise'e paji'i, yeja cuatro pa'ye huahuese'e ayere, te'ore cuañeja'a tuture, huajo sa'ñe huaiyepi, ao ëa ju'iñepi, ju'i dahuë neñepi, cui'ne airo acohua'i ai yëcohua'i pa'icohua'ire, pa'ire aicohua'i pa'i ja'ñe neñe cuañeja'quëre.

⁹ Yëi ñamapi cinco acore hui'yo maca ñahuë, Maija'quëre isijë tëo toto huë'ehuëre Maija'quë coca quëa do'ire huahuosicohua'i joñoa pa'ijëna.

¹⁰ Pa'ijë jaohua'ipi cahuë, ai tutu:

“Ëjaërepa de'oquë, më'ë ca nëose'ejë pa'ye yo'o t'iaquërepa, ¿je yëhua më'ë yeja pa'icohua'i yëquëre huaisi do'i sai toja'quë a'ni, iohua'i yo'ose'ejë pa'ye ñaquë?”

¹¹ Cajëna, jaohua'ire poja'i ju'i cañare suñacani capi, pëa huajëjë pa'ijë'ë, a'Rima tsoe maca, mësarua acohua'ita'a, Cristore necai do'ire ju'ise'ejë pa'ye, mësarua ja'i pai huahuo t'iajajë.

¹² Yëi ñamapi seis acore ne hui'yosi maca ñahuë. Ñaquëna, ai tutu yejapi ñu'cueo, cui'ne ëšëje neaquë de'opi, jutena, oijë suñacoje pa'i neaquërepa. Cui'ne ñañëpi maja'iquërepa tsiejë pa'i de'opi. ¹³ Cui'ne ma'ñocohua'ijë ma'tëmopi yejana tomehuë, soquë hui'ña ca ai tutuquëna, tomeñeje pa'ye. ¹⁴ Ja maca cui'ne ma'tëmoye toya ja'hua maca tuna huesoyeje pa'ye peo hue'ña ne huesëo. Ne huesëcona, si'aye ai cuti, cui'ne saodohuëa tirose'ena sani huesëpi. ¹⁵ Ja maca iye yeja ëjaohua'ipi coñana cacajë catihuë, ai cuti quëna coñana. Iohua'i ja're coní, jai ëjaohua'i, soldado pai ëjaohua'i, co'amaña pa ëjaohua'i, cuañe tutu pa ëjaohua'i, cui'ne si'aohua'i pa'ire necai jo'yaohua'i, cui'ne jo'yaohua'i peocohua'ijë catihuë. ¹⁶ Catijë cahuë, ai cutire, cui'ne quëna pëare:

“Yëquëre tomeo yahuejë'ë, ñu'i sai huë ñu'iquëre pare cui'ne yëi ñama pëi yo'oye ñama'pë pa'ija'cohua'ire.”

¹⁷ Jaje cahuë, iohua'ire si'se mu'sere papi t'iaëna, ¿nepi quëcoye pa'iquë'ni?

7

Israel Pai Acohua'ire Toyase'e

¹ Ja jeteyo'je ñahuë, cuatro huiñaohua'ipi pai ñape yeja huë'ehuë te'tere, emëje'e te'tere, cui'ne ësë mëi te'tere, cui'ne ësë dul'i te'tere nēcajë tutupi iye yejana, jai tsiayana, cui'ne soquë ñëana ju'ama'quëni cajë ësejë pa'icohua'ire.

² Ñahuë, cui'ne yequë huiñaëre ësë mëi te'tepi daina. Jaë cato Maija'quë huajëquërepa, sëoconi paquë paji'i. Jaëpi ai tutu capi, cuatro huiñaohua'ire, yeja, jai tsiaña, co'a de'huaja'a tutu isi cuañosicohua'ire:

³ “Co'aye nema'pë pa'ijë'e, yeja cui'ne jai tsiaña, cui'ne soquë ñëaje, ja yë'ta'a Maija'quë sahuasicohua'ire iohua'i tsia tiñare pana toya sëoma'pë pani.”

⁴⁻⁸ Cui'ne ja maca asahuë, ciento cuarenta y cuatro mil pai pa'iyë, si'a Israel pai, iohua'i tsia tiñare pana toya sëo cuañosicohua'i, cayere.

Doce mil Judá tsëcapëre,
doce mil Ruben tsëcapëre,
doce mil Gad tsëcapëre,
doce mil Aser tsëcapëre,
doce mil Neftalí tsëcapëre,
doce mil Manases tsëcapëre,
doce mil Simeón tsëcapëre,
doce mil Leví tsëcapëre,
doce mil Isacar tsëcapëre,
doce mil Zabulón tsëcapëre,
doce mil Josë tsëcapëre, cui'ne
doce mil Benjamín tsëcapëre pa'iyë, cayere.

Poja'i Caña Ju'icohua'i

⁹ Ja jeteyo'je ñahuë, jai paire si'a yejaña pa'icohua'ipi pai ñape tsëca tiñe pa'i pai, cui'ne pai ñape tsëca tiñe coca cacohua'ire. Jaohua'ipi ñu'i saihuë tiñare pare, cui'ne yëi ñama tiñare pare, ti paije cuëcue ti'añe peoyerepa paë'e. Jaohua'ipi poja'i caña ju'icohua'ipi iohua'i jëñare sehua ja'ojë pa'yere cajijë nëcahuë. ¹⁰ Cajijë nēcajë si'aohua'i cuihuë:

Maire huasoye cato
ñu'i saihuë ñu'iquërepa Maija'quë,
Cui'ne Yëi ñama tse a'ë.

¹¹ Cajëna, ñaquëna, Maija'quë huiñaohua'ipi ñu'i saihuë aiohua'i, cui'ne cuatro pa'iohua'i yërehueja'a nëca të'ijaisicohua'ipi paë'e. Pa'ijë Maija'quëre de'oquëre pa'ni cajë pëpajë yejare pana tsiapi pu'pe co'i mejë yo'ohuë. ¹² Ñeje cajë:

ijaje pa'ija'quë! Je'nëna Maija'quë tse pa'ijaquë, de'oquëre pa'ni cajë sihuaye,
i de'oyerepa yo'oyere sihuajë cayë, ta'ñe asayepi neñere, de'oye yo'opi
cuasajë ite sihuaye,

Ëjaë api, cuasajë de'oyerepa sehuojë yo'oye, si'a ne ti'a tutu paye, cui'ne si'a
tutu hue'eye, si'anë.

Jaje pa'ijaquë.

¹³ Ja maca aiohua'i aquëpi yë'ëre seji'i:

“¿Jeropi daisicohua'ipi icohua'i poja'i caña suñasicohua'i pa'iyë'ni?”

¹⁴ Cajëna, yë'ëpi cahuë:

“Ëjaë më'ëpi ta'ñe asayë.”

Caquëna, ipi capi:

“Icohua'i cato jaiye ai yo'oye tēto saisicohua'i a'ē. Jaje pa'iohua'ipi iohua'i caña joja torena, Yēi ñama tsiepi poja'i cañarepa ne tosicohua'i a'ē. ¹⁵ Jaje pa'iohua'ipi Maija'quē ñu'i saihuē tñare pare pa'iyē. Pa'ijē mu'señapi, ñamiñapi Maija'quē huē'ere necajē pa'iyē. Pa'ijēna, ñu'i saihuē ñu'iquere papi iohua'ire ñacai pasipi. ¹⁶ Jaje pa'ina, yure cato ai yo'oye paja'cohua'i a'ē, ao ēaye, oco ēaye, ēsē ēoye, cui'ne josa ēsē uyeje asama'pē pa'ija'cohua'i a'ē. ¹⁷ Yēi ñama, ñu'i saihuē quēno maca nēiquēpi yēi ñamare ñacaiyeje pa'ye ñacasipi. Jaje yo'oquē pa'iyē isi oco coñana saquē ocuaja'quē api. Yo'oquēna, Maija'quēpi iohua'i oise'ere tēno jeocaija'quē api.”

8

Siete Aco Sjosico Hui'yoye Cui'ne Ma'ña Eoco, Curi Nesico

¹ Yēi ñamapi siete aco sjosicore ne hui'yo maca ñahuē, ma'tēmopi nēhui tēcahuē jo'cuarepa jeo nēina. ² Ja maca ñahuē, siete huiñaohua'ire Maija'quē tñare pare nēcajēna. Jaohua'ina siete duruhuēa isise'e paji'i. ³ Ja jeteyo'je yequē huiñaēpi daji'i, huēo sē ma'ña curi cua'corore daquēpi. Dani nēcapi, Maija'quēre isijē tēo toto tñā macare pana. Nēcaguēna, jaiye isipi, huēo sē ma'ñare curipi nesico Maija'quēre isijē tēo totona tēoquē ēoquēna, cui'ne Maija'quē tsecohua'i señepi te'e mēijaquē caquē. ⁴ Ja ma'ña picopi cui'ne Maija'quē tsecohua'i señepi conī Maija'quē quērona t'i'api, huiñaēpi iti ma'ña ēo cua'coro cajiquē nēcaguēna. ⁵ Ja maca huiñaēpi Maija'quēre isijē tēo toto toa tara pa'iyepi huēo sē ma'ña cua'corona ayapi. Ayani yejana jeo topi. Jeo to macarepa mujuē caye, ai pisiye, ye'hueye cui'ne yeja ñu'cuye paji'i.

Duruhuē Pisiye

⁶ Ja maca siete huiñaohua'ipi siete duruhuēa pacohua'ipi juñu'u cajē ne de'huahuē.

⁷ Ja maca du'ru jui huēo huiñaēpi duruhuē juisi maca sēsē pepi, cui'ne toana tsie co'mese'epi yejana tompēpi. Ja maca toasoñe pa'ye yeja huahuese'e acopi te'e te'te u huesēpi. U huesēquēna, soquēje te'e u huesēpi, toasoñe acopi te'e te'te, cui'ne si'a taya u huesēpi.

⁸ Cayaye aquēpi huiñaē i duruhuē juisi maca, ai cutihuēje pa'io'pi toa tsē'isiconi jai tsiayana jeo dēoyeje ña cuañopi. Ja maca toaso tē'huiña, jai tsiaña pa'iyepi te'e tē'hui tsie da'ca de'o nēji'i. ⁹ Ja maca jai tsiaña pa'icohua'i jujuhuē, te'e tē'hui, toaso tē'huiña jai tsiaña pa'icohua'ipi. Cui'ne toaso tē'huiña jaiye barco pa'ise'epi, te'e tē'hui ne huesēpi.

¹⁰ Toasoñe aquēpi huiñaē juisi maca, ma'tēmopi jai ma'ñoco tompēpi. Tomequē toaso tē'huiña tsiaña, cui'ne oco coña pa'ise'ena te'e tē'hui tome huesopi, toa cañarepa ne'suquēpi. ¹¹ Jaē ma'ñoco cato i mami hue'equē paji'i, Sējeñe. Jaēpi toaso tē'huiña tsiaña, cui'ne oco coña pa'ise'ere tomequē te'e tē'hui sēje oco ne huesopi. Ja do'ire jai pai jujuhuē.

¹² Cajese'e aquēpi huiñaē i duruhuē juisi maca, ēsēpi co'a de'opi, te'e te'te, toaso tē'huiña huahuese'e pa'ise'epi. Ñañē cui'ne ma'ñocohua'i toaso tē'huiña huahuese'e pa'ise'epi te'e tē'hui co'a de'ohuē. Ja maca toaso tē'huiña mu'se cui'ne ñami pa'iyē te'e te'te miañe peopi.

¹³ Ja jeteyo'je ñahuē, jai huihuere ma'tēmoja'a huahuarojai tutu caquēna:

“Teayerēpa iye yeja pa'icohua'i maña, merepa neja'cohua'i a'ni, toaso huiñaohua'i duruhuēa juni co maca.”

9

1 Cinco aquëpi duruhuë jui maca ñahuë, jai ma'ñocopi yejana tomequëna. Jaë ma'ñoconi isihuë, tope huesë coje hui'yocore. 2 Ja jeteyo'je tome huesë hue'ñare hui'youna, jaropi pico mëji'i, jai cua'coro toa suasico mëñeje pa'yerepa. Jaro tome huesë cojepi pico etaquë ëšëre cui'ne iye de'oto nea hue'ñarepa ne huesopi. 3 Ja picopi etahuë, pu'suje pa'iohua'ipi. Etajë si'a yeja hua huesëhuë. Jaohua'i cato puni a'siye ja'ye a'si tuture isi cuañosicohua'i paë'ë. 4 Jaohua'ina cuañese'e paji'i, taya yeja pa'iyë, cui'ne yejapi tayajë pa'ye ña cuañoñe, cui'ne soquë ñëa nejoñe pa ja'ñere, coa Maija'quë tsecohua'ire pa'ë ññoñere iohua'i tsia tiña macare pana sëoma'cohua'ise'ere ne ja'ñere. 5 Jaje pa'iquëta'are paire huani jeoñere pare ësesicohua'i paë'ë. Jaje pa'ina, coa cinco ñañëohua'ire a'si ju'iñe totacohua'i paë'ë. Cui'ne iohua'i totase'e cato puni a'siye ja'ye a'siye paji'i. 6 Ja mu'seña cato pai ju'iñere yëja'cohua'i a'ë. Jaje yëjëta'a juni huesëye paja'cohua'i a'ë, ju'iñepi peoquëna.

7 Pu'su cato caballo huajo sajë ne de'huase'eje pa'iohua'i paë'ë. Iohua'i siopëre curi marojë pa'iore pahüë. Iohua'i tsiapi pai tsiaje pa'io paji'i.

8 Cui'ne nomiohua'i nañaje pa'ye hue'ehuë. Iohua'i cujire airo yai cujije pa'ye hue'ehuë. 9 Cui'ne quëna ju'i cañare suñase'eje pa'iohua'i paë'ë, iohua'i jëa ja'ñere. Cui'ne iohua'i jaë capëapi jai pai caballo quërëcoja'a huajo sajë huë'huëjëna, pisiyeje pa'ye pisipi. 10 Puni jicomoajë pa'ye hue'ecohua'i paë'ë. Jarote dahuë hue'ecohua'i paë'ë, cinco ñañëohua'ire a'siyere. 11 Pu'suohua'ire cuañe ëjaë cato tome huesë coje huiñaë paji'i. Hebreo coca cato Abadón hue'equë paji'i. Griego coca cato Apolión hue'equë paji'i. Jaje cani iti Nejoquë caye a'ë, pai coca cato.

12 Du'ru macarepa ai yo'oye tëto saji'i. Jaje pa'iquëta'are ja yë'ta'a cayaye carapi.

13 Seis aquë huiñaë jui maca yë'ose'e pisiquëna, asahuë, Maija'quë quë'ro oropi nesi totore cuatro pa'i eyohuëapi. 14 Ja caye cato seis aquë huiñaëni duruhuë paquëni capi, ñeje:

“Joye saojë'ë, cuatro huiñaohua'ire sëasicohua'ipi jai ya Efrautes tëtëpa ñu'icohua'ire.”

15 Ja maca iti case'eje cuatro huiñaohua'ire joyesicohua'i paë'ë. Jaohua'i cato toasoñe pa'ye huahuesë'e pai pa'icohua'ire huaija'cohua'ipi etahuë. Iti hora, mu'se, ñañë, cui'ne ometëcahuë ti'asi maca jare caquë ne de'huasicohua'ipi etahuë. 16 Ja maca de'hue se asahuë, doscientos millones soldado pai pa'iyë, caballore tuijë huajo sacohua'i.

17 Jaje pa'ye ñahuë, cani ñañeje pa'ye caballohua'ire. Iohua'ire tuicohua'i cato coti saihuëare toaje pa'yere papi suñasicohua'i paë'ë, iohua'i jëa ja'ñe. Jaje pa'yepi ma ja'ñe, yeque ña'jo quë'ye cui'ne yeque së'ñoja'ñe paji'i, azufreje pa'ye. Caballohua'i cato airo yai siopëje pa'ye hue'ecohua'i paë'ë. Jaje pa'iohua'i yë'opoapi toa, pico, cui'ne së'ño ja'ñe azufre etapi. 18 Ja maca toasoñe pa'ye huahuesë'e pai pa'icohua'i te'e të'hui jujuhuë, caballo yë'opaja'a toasoñe pa'ye co'ayerepa: toa, pico, cui'ne së'ño ja'ñe etasi do'ire. 19 Ja caballohua'i cato iohua'i yë'opare cui'ne iohua'i jicomoare tutu pahüë. Iohua'i jicomoa cato aña siopëaje pa'ye paji'i. Japi paire co'aye nehüë.

20 Jaje pa'iquëta'are ja ju'i dahuëna ju'ima'cohua'i cato co'aye yo'oye jeoma'pë huatohua'ire tuiyere, de'huase'ere oro, po curi, bronce hue'yosi quëna, cui'ne soquë de'huase'ere señere jeoma'pë paë'ë. Asa ma'ñere, ñama'cohua'ini, cui'ne cu'i ma'ñere sejë paë'ë. 21 Cui'ne jeoma'pë paë'ë, paire huani jeañe, paire dahuë neñe, nomiohua'ire coa yo'ojë pa'iyë, cui'ne co'amaña ñañe.

10

Huiñaepi Toya Pëpë A'riconi Tunasiconi Cajipi

¹ Ja maca ñahuë, yequë huiñaëre tutu quë'ipi ma'tëmopi cajequëna, sirioipi ca'nesiquëpi. I siopë cato na'ñamequëpi ca'huario puasiquë paji'i. Cui'ne i tsia cato mia merepa miaco paji'i, ësëje pa'io. Cui'ne i nëcañoaje toa tsëni nëcase'eje pa'ye paji'i. ² A'ri toya pëpë hui'yosiconi cajipi. Cajiquëpi i ëja te'te quëo ja'huapi jai tsiayana se tütupaquë, i ari te'te quëo ja'huapi yejana tsa'cu papi. ³ Ja maca tutu cui'pi, airo yai jaiquërepa cayeje pa'yerepa. I cui'si maca mujuë cayeje pa'yerepa siete yë'o tuturepa cajëna, asahuë. ⁴ Siete yë'o tuturepa ca tosi maca toyara'huë. Ja case'ere toyasi'i caquë yo'oquëna, ma'tëmopi capi, yë'ëre:

“Coa asajë'ë, më'ëse'e. Toyama'ë pa'ijë'ë, siete yë'o tuturepa case'e.”

⁵ Ja jeteyo'je ñahuë, jai tsiayana cui'ne yejana tütö pasiquëpi huiñaëpi i ëja te'te jëtëpi ma'tëmona mëne nëoquë ⁶ ti pani huesëquëre pana, yeja, ma'tëmo, jai tsiaña, cui'ne si'aye jote pa'iyë nesiquëre pana se ca col'ijai care payë caquë ñeje capi:

“Yeque tsoe ute coñe peoji. ⁷ Siete aquë huiñaë duruhuë jui maca tüt'asipi, Maija'quë yahue cuasa nëose'e payepi, i jo'ya ite quëacaicohua'ire i ca nëose'eje pa'ye.”

⁸ Ja maca asahuë, ma'tëmopi yë'ë asasi yë'opi ca coquëna, ñeje:

“Sani ijë'ë, a'ri toya pëpë hui'yosiconi jai tsiayana, cui'ne yejana tütö paquë huiñaë cajiconi.”

⁹ Caëna, sani huiñaëre sei'ë, a'ri toya pëpëre isijaquë caquë. Seina, ipi capi, yë'ëre:

“Ico, ini aijë'ë, më'ë yë'opo cato payaoje pa'io pasipi. Jaje pa'isicota'a më'ë ëtatu'una sëjeco ponëja'coa.”

¹⁰ Caëna, huiñaë cajicore ini a'ri toya pëpë aë'ë. Ai maca yë'ëre cato saija'ico payaoje pa'ioyepa paji'i. Jaje pa'isicota'a ëtatu'una sëjecorepa de'opi. ¹¹ Ja maca yë'ëre cahuë:

“Tijupë pai daripëa pa'icohua'ire, cui'ne yequë coca cacohua'ire, cui'ne yequë yejaña pa'icohua'ire, cui'ne pai ëjaohua'ire quëaye pa'iji, Maija'quë cayere.”

11

Caya Quëacaicohua'i

¹ Ja maca yë'ëre catë tarapëje pa'ioni cuëcueja'core isihuë. Isini cahuë:

“Huëni Maija'quë huë'ere ina isi toto saihuëre, cui'ne jote pa'ijë secohua'ire cuëcujë'ë. ² Jaje pa'iquëta'are cuëcuema'ë pa'ijë'ë, hue'se de'otota'a. Jaro cato Maija'quëre sëm'a'cohua'ina isi sito a'ë. Jaohua'ipi si'a de'o daripë tsa'cu huesoja'cohua'i a'ë, cuarenta y dos ñañëohua'ire. ³ Ja maca yë'ëpi cayaohua'ire icohua'i suñañeje pa'yere suñasicohua'ini jëjo saoja'quë a'ë, yë'ë aye quëaja'cohua'ire mil doscientos sesenta mu'seña.”

⁴ Icohua'i caya quëacohua'i cato si'a yeja Ejaërepa tünare pare nëcajë pa'icohua'i paë'ë. Jaohua'i cato caya olivo soquë ñëa'ë, cui'ne caya sotonoa toa tsë'ise'e paji'i. ⁵ Paipi jaohua'ire co'aye yo'oñu'u cajë yo'ocohua'i pa'ito coa yë'opopi toa sëco ëo huesocohua'i a'ë, ti peo hue'ñarepa. Jaje ne huea cuañöne pa'iji, iohua'ire sañope yo'ocohua'i. ⁶ Jaohua'i cato Maija'quë coca quëa macaja'a ocoye pa ja'ñere ne tutu pacohua'i paë'ë, cui'ne ocoje tsie pona tutu pacohua'ipi yeja paire coa si'aye ai yo'oye necohua'i paë'ë, iohua'i yëyeje pa'ye. ⁷ Jaje pa'iquëta'are iohua'i quëaye saosi maca, tomë huesë cojepi

nètë mèoni huajëya'ye pa'ipi jaiquë aipi jaohua'ire quëco huesoni, tseani huani jeapi. ⁸ Huani jeaëna, iohua'i capëa jai daripë ma'ñare jeocose'epi uija'coa, Èjaëre quesi daripëre. Jaro cato Sodoma, cui'ne Egipto hue'yosi daripë a'ë, co'a daripë pa'i do'ire. ⁹ Jaje jeocosi capëapi toaso mu'seña cui'ne jopoj'a uina, si'aohua'i maña ñaja'cohua'i a'ë. Tí pai, yequë coca cacohua'i, cui'ne yequë daripëa pa'icohua'i, si'a yejaña pa'icohua'i ñajëta'a tama'pë pa'ija'cohua'i a'ë, coe do'ire. ¹⁰ Iye yeja pa'icohua'i cato ai sihuaja'cohua'i a'ë, jaohua'i ju'isi do'ire. Jaje pa'ina, pai ñape sa'ñe co'amaña isija'cohua'i a'ë. Maija'quë coca quëajë iohua'ire josa yo'osicohua'ipi peojëna, jaje sihuaja'cohua'i a'ë. ¹¹ Jaje sihuajëta'are toaso mu'seña joporepa pa'i maca Maija'quëpi cui'naohua'ini huëo copi. Ja maca si'aohua'i iohua'ire ñasicohua'i quëquë huesëhuë. ¹² Ja maca cayahua'i quëacaicohua'ipi asahuë, tutu ma'tëmopi yë'ose'e ñeje caquëna:

“Mëijë'ë, iñona.”

Si'aohua'i iohua'ire pëicohua'i ñajëna, sirioja'a ma'tëmona mëni huesëhuë. ¹³ Ja maca yeja ñu'cueo. Ñu'cuecona, jai daripëpi diez te'ña huata tomeo. Huata tomecona, siete mil pai jujuhuë. Ja maca huajëcohua'i nëasicohua'ipi quëquë huesëni Maija'quë ma'tëmo pa'iquëre de'oquëre pa'ni cajë yo'ohuë. ¹⁴ Ñeje tëtö saji'i, cayaye nejoñe aye. Jaje pa'iquëta'are ja yë'ta'a toasoñe aco tëtö saiye carapi, tütaja'coa.

Siete Duruhuë Acore Juise'

¹⁵ Siete aquë huiñaë i duruhuë juisi maca asahuë, ma'tëmopi tutu yë'o cajëna, ñeje:

Iye yeja yure cato

Mai Èjaë cui'ne i Cristo cuañeñere pa'iji.

Jaje pa'ina, ipi carajaiñe peoyerepa cuañequë pa'ija'quë api.

¹⁶ Ja maca veinticuatro aiohua'ipi Maija'quë ña hue'ñare pare cuañejë ñu'i saire ñu'icohua'ipi Maija'quëre de'oquëre pa'ni cajë iohua'i tsiapi yejare pana në mejë yo'ohuë, ini ai cuasajë. ¹⁷ Ñeje cajë yo'ohuë:

De'oji. Èjaë më'ëre pëpayë,

Si'aye pa'ire pare.

Yure, cui'ne tsoeje pa'iquëre pare,

Jaje pa'ipi yure si'a më'ë tuturepa ini

Cuañe huëoquëre iye yeja.

¹⁸ Iye yeja pai cato më'ëre pë'ë.

Jaje pa'iquëta'are më'ë pëi mu'sere papi t'i'api.

Ti'aëna, yure cato ju'isicohua'ire iohua'i yo'ose'eje pa'ye ñaquë ca de'huaja'quë a'ë, më'ë.

Ca de'huaquë më'ë jo'yaohua'ire isija'quë a'ë, de'huacaisi co'amañare.

Jaje më'ë isija'quë a'ë, më'ëre quëacaicohua'ire.

Më'ëna isisicohua'ire, ëjaëre papi cajë nuñerepa sehuojë pa'icohua'ire,

Si'ahua'ire, aiohua'ire panita'a tsireje.

Iye yeja paire nejocohua'i pa'isicohua'ire cato më'ëpi nejoja'quë a'ë.

Jaje pa'ina, de'oji, më'ëre cayë.

¹⁹ Ja maca Maija'quë huë'e ma'tëmo pa'icopi hui'yona, jarote paji'i, Maija'quë maire huajëye ca nëose'e de'huase'epi. Ja maca mujuë ye'hueyeje pa'ye, ai pisiye, mujuë ai cayeye pa'ye, yeja ñu'cuyey cui'ne sësë carapëa tomeñe paji'i.

12

Nomio Cui'ne Jai Pë'ëje Pa'i Yo'ose'e

¹ Ja maca jaiye ma'tëmopi iñoñere ñahuë. Ñaquëna, te'o nomio ësë miafeje pa'yere ca'nesico paco'ë, ju'i ca ca'neñeje pa'ye. Jaje pa'ioipi ñañëni meñe tsa'cu paco paco'ë, cui'ne doce ma'ñocopi io siopë puasico paco'ë. ² Jaje pa'ioipi tsi etapë paco'ë. Pa'ioipi tsi çoa huëoni a'si ju'io, ai cuio. ³ Ja jeteyo'je ñahuë, ma'tëmona yequë ñaiquëna. Ñaiquëna, jai pë'ëje pa'ipi maja'iquëpi, siete siopëa hue'equëpi, diez cajohuëa hue'equëpi, cui'ne iti siopëa ñape maro pu'iñe paji'i. ⁴ Jaje pa'ipi i jicomopi toaso t'ëhuiña ma'ñocohua'i pa'iyere te'e te'te ma'ñocohua'ire yejana ne darëpi. Jaëpi nomio tsi çoasi'i caco yo'o tiñare pana nëca dani utepi, çoasi maca tsihua'ëre asi'i caquë. ⁵ Ja maca nomiopi tsihua'ëni çoao, si'a yejaña pa'icohua'ire quëna tarapëpi çajiquë çuañeja'quëni. Jaje pa'iquëta'are io mamaquëre cato sioni Maija'quë quë'rona i ñu'i saihuë quë'rona sahuë. ⁶ Sarena, nomiopi çuene yejana catio. Maija'quë iote caquë necai sitona, iote mil doscientos sesenta mu'seña aojë paja'tona.

⁷ Ja jeteyo'je ai uihuaye paji'i, ma'tëmopi. Pa'ina, huiñaë Miguelpi cui'ne i huiñaohua'i çoni jai pë'ëje pa'ire cui'ne i huiñaohua'ire uihuahuë. ⁸ Jaje uihuajë jai pë'ëje pa'ire cui'ne i huiñaohua'ire quëcorena, iohua'i pa'ija'to ma'tëmo peoquëna, ⁹ ja maca jai pë'ëje pa'ire cui'ne i huiñaohua'ire yejana jeo tohuë, tsoe hue'ña añañare, huati cui'ne Satanás hue'equëre, si'a yeja paire cosoquëre.

¹⁰ Ja maca sahuë, ma'tëmopi tutu ñeje caquëna:

“Maija'quë do'ijëre ñamiñapi, cui'ne mu'señapi Maija'quë ña hue'ñana sañope caquë pa'isiquëre eto saosi do'ire yureta'a ti'are papi, huaso maca, Maija'quë si'a tutu quë'ire papi çuañe maca, Jesucristo çuañe Ejaërepa pa'i maca. ¹¹ Maija'quë do'ijë, cato Yëi ñama tsiepi cui'ne Maija'quë coca cayeje pa'ye nuñerepa iohua'i pa'ise'epi çoni mënare quëcohuë. Jaje pa'ina, iohua'i pa'iyere nejoñe ca'raye pahuë. Pajë coa ai jerepa jujunije jujuñu'u, cuasahuë. ¹² Sihujajë'ë, ma'tëmo pa'icohua'i. Jaje pa'iquëta'are teayerepa yeja pa'icohua'i maña, cui'ne jai tsiaya pa'icohua'i, huati mësarü quë'rona çajepi pëtitesiquëpi ite nejoñe ja'yere pa'ina, ñaquë.”

¹³ Jai pë'ëje pa'ipi yejana jeo tosiquëpi pa'i ña jupati tsihua'ëre çoasiconi huajo huëopi. ¹⁴ Jaje huajo huëouna, nomiore jai huihue care isihuë, io ja'jeco çuene yejana io quë'rona sai ja'ñere, aña peo hue'ñana so'ona. Jarona toaso ometëca jopore paja'a aojëna, pa'ija'copi saija'coa. ¹⁵ Jaje pa'ina, añañapi nomiore io yë'opo siso etosi ocopi tsiaya nenü co'je me tosi'i caco yo'ocona, ¹⁶ nomiore yejapi çoçoio jai pë'ëje pa'i oco nese'ere peo hue'ñarepa ya'ani nëo hueso. ¹⁷⁻¹⁸ Jaje yo'osi maca jai pë'ëje pa'ipi ai pëti huëopi, nomiore. Jaje pa'ina, io tsëcapëre Maija'quë çuañese'le sehuocohua'ire, Jesucristo quëase'ere nuñerepa coca tuicohua'ire uihuasi'i caquë saji'i.

13

Cayahua'i Huajëya'ye Pa'iohua'i

¹ Jai tsiaya mejahuëre nëcaquë ñahuë, jai tsiayapi huajëya'ye pa'ipi etani tumaquëna, siete siopëa, cui'ne diez cajohuëa quë'ipi, cajohuëa ñape maro pu'iñe paji'i, cui'ne i siopëare Maija'quëre çuañeje Maija'quë mamire sëose'ere hue'eye paji'i. ² Iquë huajëya'ye pa'i yë'ë ñasiqë cato airo yaije pa'i paji'i. Jaje pa'ipi oso quëoje pa'ye hue'epi, cui'ne i yë'opore jai yai yë'opoje pa'iore hue'epi. Jaje pa'ina, jai pë'ëje pa'ipi i tuture, i çuañequë ñu'i hue'ñare,

cui'ne ëjaë cuañequë pa'iyere isipi. ³ Iquë huajëya'ye pa'i siopëa acopi te'o jai a'sio ai paji'i. Pa'iona, paipi ñajë ju'ija'quë api cajë ñasicohua'ita'are ja'ju huesësico paco'ë. Jaje pa'ipi co'yasi do'ire paipi ña quëquëni ina tui huëohuë. ⁴ Ja maca jai pë'ëje pa'ire huajëya'ye pa'ire ëjaëre papi cuasajë sei'ë, huajëya'ye pa'ire tutu isisi do'ire. Jaje cui'ne iti tutu isi cuañosiquëreje sei'ë, ñeje cajë:

“¿Nepi iquëje pa'iohua'i pa'iyeni? ¿Nepi ite uihua ti'añe pa'iquëni?”

⁵ Jaiye Maija'quëre sañope caja'a coca isi cuañosiquë paji'i. Jaje pa'ipi cuarenta y dos ñañëohua'ire cuañëja'quë paji'i. ⁶ Jaje pa'ipi ñeje yo'opi: Maija'quëre sañope capi, i de'o hue'ñare co'aye capi, cui'ne ma'tëmo pa'icohua'ireje co'aye capi. ⁷ Cui'ne Maija'quë tsecohua'ire sañope uihuaquë ñese quëco ja'ñe isi cuañosiquë paji'i, cui'ne si'a pai, tsëcapëa pa'icohua'ire, si'a pai yequë coca cacohua'ire, cui'ne si'a yejaña pa'icohua'ire cuañëja'a tutu isi cuañosiquë paji'i. ⁸ Jaje pa'ini si'aohua'i iye yeja pa'icohua'i johua'i mami yeja de'huama'në Yëi ñama ai yo'oquë ju'isiquë pa'iyë toya pëpëna toyama'cohua'ise'e jaëre sei'ë.

⁹ Cajoro hue'ecohua'i pani asajë'ë. ¹⁰ Co hue'ña tseani saja'cohua'ire ña nësicohua'ire cato jare tseani co hue'ñana saja'cohua'i a'ë. Hua'tipi huaija'cohua'ire ña nësicohua'ire cato jare hua'tipi huani jeoja'cohua'i a'ë. Jaje pa'ina, Maija'quë tsecohua'i cato quëcocaiyere, cui'ne Maija'quë pa'ire paji cuasayere paye pa'iji, quëco ti'aja'cohua'i.

¹¹ Ja jeteyo'je yequëre huajëya'ye pa'ire ñahuë, yejapi etaquëna. Jaë cato caya cajohuëa hue'equë paji'i, yëi ñama cajohuëaje pa'yere. Jaje pa'lita'a jai pë'ë cayeje pa'ye caquë paji'i. ¹² Jaje pa'ipi du'ru macarepa etasiquë huajëya'ye pa'i tutuje pa'yere paquë paji'i. Jaje pa'ipi du'ru etasiquë ña hue'ñana si'aohua'ire yeja pa'icohua'ire cuañëpi, du'ru macarepa etasiquëni ai cuasajë ire papi cajë, jai a'sio aire hue'esiquëpi ja'jusiquëni sejë'ë caquë. ¹³ Cui'ne jaiye pai yo'o ti'a ma'ñe yo'opi. Yo'oquë pai ña hue'ñana ma'tëmopi yejana toa tomeñe ne ñnoquë yo'opi. ¹⁴ Du'ru macarepa etasiquë huajëya'ye pa'i ña hue'ñana yo'o ñno ja'ñe isise'epi yo'oquë iye yeja pa'icohua'ire cosopi. Cosoquë cuañëpi, du'ru etasiquëje pa'ire nejë'ë caquë, hua'ti totasiquëta'a ja yë'ta'a huajëquë pa'iyëje pa'ire. ¹⁵ Maija'quë ësema'ë pa'ina, cayaye aquë etasiquë huajëya'ye pa'ipi pai de'huasiquëna, tutu isipi, du'ru aquëje pa'ire nesiquëna. Jaje isina, yë'equë, cui'ne coca caquë pa'i, yecohua'ire ite do're ja'runi sema'cohua'ire huani jeojë'ë, cuañëpi. ¹⁶ Yequeje cui'ne yo'opi, si'aohua'ire a'ricohua'ire, jaicohua'ire, jaiye co'amaña pacohua'ire, co'amaña peocohua'ire, de'oye pa'icohua'ire, jo'yaohua'ire, ëja te'te jëtëna panita'a tsia tiñare pana toyaye pa'iji, caquë. ¹⁷ Jaje pa'ina, huajëya'ye pa'i mamire, panita'a i mamire cuëcuyere toyama'cohua'i pani co'amaña hueroyeje ti peopi. Cui'ne se yo'oyeje peopi, curiquë nesi'i caquë. ¹⁸ Iye cato ai ta'ñe cuasaye asa ti'añe paji'i. Asa ti'aquëpi cuasarepa caye paji'i, huajëya'ye pa'i mamire cuëcueni toyase'ere. Ja cuëcuese'e cato pai mami cuëcuese'e a'ë. Ja cuëcuese'e cato seiscientos sesenta y seis a'ë.

14

144.000 Pai Jëjëñe

¹ Ñahuë, Yëi ñamare Sión cutihuëre nëina. Jarote i ja're conì paë'ë, ciento cuarenta y cuatro mil pai. Johua'i tsia tiñarepa Yëi ñama mamipi cui'ne i pëca ja'quë mamipi toyasicohua'ipi. ² Ja jeteyo'je asahuë, ma'tëmopi jai jupo pisiyeje, mujuë ai tutu të'cana pisiyeje, cui'ne jai pai ta'tëpe pëa ta'tëjëna,

pisিয়ে pa'ye pisiqüena. ³ Jaje pisiqüena, jaohua'ipi huajë jëjënere jëjëhuë, iti cuañequë ñu'i saihuë tiñare pana, cuatro pa'iohua'i ña hue'ñana, cui'ne aiohua'i ña hue'ñana. Ja jëjënere cato ja ciento cuarenta y cuatro mil pa'icohua'ise'e ye'yesicohua'i a'ë. ⁴ Icohua'i cato nomiohua'ire yo'oye, si'si de'oye pasicohua'ipi, de'ocohua'ire pa'ë. Jaje pa'iohua'ipi Yëi ñamase'ere tuiyé, coa si'a hue'ña i sai hue'ñaje. Jaohua'i cato yeja pa'icohua'ini huasosicohua'ipi pa'iyë, du'ru quëise'eje pa'yere Maija'quëna, cui'ne Yëi ñamana isisicohua'ipi. ⁵ Icohua'i cato ti coso coca cama'cohua'irepa pa'ë. Jaje pa'ina, jaohua'ire tayocohua'i a'ë ca t'i'añe ti peoji.

Toaso Huiñaohua'i Quëase'e

⁶ Ja maca ñahuë, yequë hue'ñaëre ma'tëmoja'a huahuaquë saina, iye yeja pa'icohua'ire si'aohua'ire yequë paire, ti coca cacohua'ire cui'ne si'a yejaña pa'icohua'ire ti pani huesë cocare quëasi'i caquë. ⁷ Jaje pa'ipi tutu capi, ñeje: "Maija'quëre ca'rajë'ë. De'oquëre pa'ni cajë sihuajë'ë, ise'ere. Tsoe t'i'api, pai ñape yo'ose'e ñaquë sai de'huaja'a mu'se."

⁸ Ja maca cayaye aquëpi huiñaë capi, ñeje:

"Tsoe nejosicoa, jai Babilonia. Tsoe nejosicoa, pai mañare iye yeja pa'icohua'ire jo co'aye yëyepi oca cuepasio."

⁹ Ja maca toasoñe aquë huiñaëpi ai tutu capi, ñeje:

"Paipi huajëya'ye pa'ini, cui'ne ije pa'ire de'huasiquëni, de'oquëre pa'ni cuasajë ñajë sihuacohua'ire, cui'ne jëtëna panita'a tsiana i ayere toya cuañosicohua'ire cato, ¹⁰ Maija'quë pëi si'se sëje conore ucuja'cohua'i a'ë, co'ayere pare, i pëi ne de'huase'ere. Jaje ai yo'oja'cohua'i a'ë, toa cui'ne, azufre con i tsë'i sitona Maija'quë huiñaohua'i, cui'ne Yëi ñama ña hue'ñana. ¹¹ Iohua'i tsë'i sitore pana ujë ai yo'ojëna, pico mëiñe je'nëna mëio nëija'coa, si'a mu'señapi, cui'ne si'a ñamiñapi, pëa huajëye ti peojë. Jare jaje pa'ijajë huajëya'ye pa'ire, cui'ne ije pa'ire de'huasiquëre sejë, cui'ne i mamí ayere toya cuañosicohua'ire. ¹² Iye cato Maija'quë pai i cuañese'e sehuocohua'ire, cui'ne Jesure nuñerepa tuicohua'ire yëhuoye a'ë, quëcojë yo'o jujama'pë pa'iyë a'ë."

¹³ Ja maca asahuë, ma'tëmopi yë'ose'e yë'ere caquëna:

"Toyajë'ë, iyere: 'Sihuaye pa'iji, iye macapi seña maca Ejaë ja're tsioni ju'isicohua'i cato.' Jaje pa'iji caji, Maija'quë joyopi. Jaohua'i cato iohua'i yo'oyere ne tëjini pëa huajëja'cohua'i a'ë, iohua'i nese'e ja're coní."

Yeja Co'amaña Tëaye

¹⁴ Ja maca ñahuë, te'ire Jesuje pa'ipi, Pai Mamaquë hue'yosiquëje pa'ire, poja'i sircio ëmëje'na ja'rusiquëpi ñu'ina. Jaë cato orore pase'e nesi marore pu'iquë paj'i'i. Jaje pa'ipi hua'ti ca'huarore ai jëjësëcore pani cajipi. ¹⁵ Cajiquëna, Maija'quë huë'epi yequë huiñaëpi etapi. Etani ai tutu cuiquë capi, siriore ñu'iquëre:

"Më'ë hua'ti ca'huarore meñe jua co'i meni tējajë'ë. Tsoe t'i'api, iti tēa macarepa. Jaje pa'ina, yeja pa'iyë quere huesëpi."

¹⁶ Ja maca siriore ñu'iquëpi i tēacopi yejana meñe jua co'i meni pa'iyere tēapi.

¹⁷ Ja jeteyo'je ñaquëna, yequë huiñaëpi Maija'quë huë'e ma'tëmo pa'icopi etani hua'ti ca'huaro ai jëjësëconí cajiquë saj'i'i. ¹⁸ Ja maca yequë huiñaëpi etapi, Maija'quëre isijë tēo toto quë'ropi. Jaë cato toare cuañë tutu paquë paj'i'i. Jaëpi tutu cui'pi, hua'ti ca'huaro cajiquëre ñeje caquë:

"Më'ë hua'ti ca'hua jëjësëcopi meñe jua co'i meni cuiya'i jure tējajë'ë. Tsoe ya'ji sapi, yeja pa'iyë."

¹⁹ Jaje ca maca huiñaëpi i hua'ti ca'huaropi iye yejana se ya'cue co'ijani cuiya'i jure tãepi, iye yeja cuiya'i tsina ayere. Tãani ja maca ayapi, jai cua'corona tsa'cu jo'a sao ja'ñere. Ja yo'oye cato iñoji, Maija'quë paire si'se ja'ñere co'ayere papi. ²⁰ Jai daripë hue'sena cuiya'i tsa'cu jo'a huesose'e paji'i. Jaro jai cua'coropi tsiere pase'e etapi. Io huaiñe cato caballo yë'opo sãa macare paja'a huaiñe paji'i, cui'ne io jaiyepi paji'i, trecientos kilómetros pa'i jaira.

15

Huiñaohua'ipi Siete Pa'ye Tëjyerepa Ai Yo'o Ja'ñere Paye

¹ Ma'tëmöre ñaquë ñahuë, yeque jaiye huajëya'ye pa'ye iñoñere: Siete huiñaohua'ipi siete tëjyerepa ai yo'o ja'ñere pajëna, ñahuë. Ja yo'oyepi Maija'quë pëi yo'o tëji ja'ñe paji'i.

² Ñahuë, cui'ne jai jairaje pa'ioipi toapi pa'iyeye pa'iot'a ña etojai yejare, jao jai jairaje pa'io, tsina de'huaje pa'io, co'sija'ico yë'quë macare nécahuë, Maija'quë ta'tëpe isise'ere cajicohua'ipi. Jaohua'i cato huajëya'ye pa'ire, cui'ne ije pa'ire de'huasiquëre quëcosicohua'i paë'ë, i ayere toyama'cohua'ipi.

³ Jaohua'ipi Moisés Maija'quë jo'yaë jëjëse'ere, cui'ne Yëi ñama ayere jëjëñere jëjëhuë. Iohua'i jëjëse'e cato caji:

Si'aye më'ë de'huase'e de'oyere pa'ë.

Më'ë ma'a cato nuñere pa'ë.

Cui'ne care paye a'ë.

Më'ë a'ë, si'a pai Ejaërepa je'nëna.

⁴ ¿Nepi më'ëre Ejaëre pare ñajëta'a ca'rama'pë pa'ija'cohua'i a'ni?

¿Nepi më'ëre de'oquëre pa'ni cajë sihuaye paja'cohua'i a'ni?

Më'ëse'e te'i pa'iyë, de'oquërepa.

Jaje pa'ina, më'ë nuñerepa yo'oyere paire iñosi do'ire

Si'a huë'ñapi pai dani më'ëre de'oquëre pa'ni cuasajë ñajë sihuaja'cohua'i a'ë.

⁵ Ja jeteyo'je ñahuë, ma'tëmopi Maija'quë huë'epi maire ca nëose'e de'huasi huë'ñapi hui'yoquëna. ⁶ Jaro Maija'quë huë'epi siete huiñaohua'i etahuë, siete ai yo'oye neñere pacohua'ipi. Jaohua'i cato poja'i cañare ai miañere suñasicohua'ipi, cui'ne curi nesi tã cañapi coti saihuëare paja'a tãasicohua'i paë'ë.

⁷ Ja jeteyo'je ñahuë, cuatro pa'iohua'i aquëpi siete huiñaohua'ina pai ñapere curipi nesi duruhuëare Maija'quë pëi co'ayerepa si'se ja'ñere tímëse'ere isiquëna, Maija'quë ti pani huesëquë tserë. ⁸ Maija'quë huë'e cato Maija'quë tuture papi pico, cui'ne i de'oye miañere papi pico tímë huesosico paco'ë. Pa'iona, iñi huë'e te'ijë cacaye ti peopi, siete huiñaohua'i payepi siete ai yo'oye neñepi tãto saiyepa pãto.

16

Siete Pa'ye Ai Yo'oyere Tímësi Duruhuëa

¹ Ja maca asahuë, Maija'quë huë'epi tutu yë'ose'e pìsiquëna, siete huiñaohua'ini ñeje caquë:

“Sani yejana do'ejë'ë, Maija'quë pëi si'seyere siete duruhuëa pa'iyere.”

² Jaje ca maca du'ru aquë huiñaëpi i caji duruhuëre yejana dopi. Do maca huajëya'ye pa'i mamire toya cuãñosicohua'ipi, cui'ne ije pa'ire de'huasiquëre secuhua'ipi ca'mi co'ayere pare ai a'siyere etahuë.

³ Cayaye aquëpi huiñaë i caji duruhuëpi jai tsiayana do maca jai tsiayapi paire huaisiquë tsieje pa'yerepa ponëpi. Ja do'ire tsiaya pa'icohua'i si'aohua'i jaju sahuë.

⁴ Toasoñe aquëpi huiñaë ì pa duruhuëpi tsiãñana, cui'ne oco eta coñana dosi maca tsie de'opi, oco. ⁵ Ja jeteyo'je asahuë, tsiaya huiñaëpi ñeje caquëna:

“Më'ë nuñerepa pa'i a'ë, pai yo'ose'e ìohua'i yo'ose'ejë pa'ye saiquëpi, Diusu de'oquërepa yure pa'iquë, cui'ne tsoejë pa'isiquë. ⁶ Më'ë ñare paguë jaohua'ire saihuë, më'ë paire cui'ne më'ë coca quëacaicohua'i tsie nefosi do'ire. Jaje pa'ina, më'ëpi yure johua'ire tsiere ocuahüë, me pasi'ni, jare jaje sañe pa'ito ìohua'i yo'osi do'ire.”

⁷ Asahuë, cui'ne Maija'quëre isijë tëo saihuëpi ñeje cacona:

“Jaje pa'ijë'ë, Ejaërepa si'aye pa'irepa më'ë cato pai ñape yo'ose'ere ñaquë yo'oni nuñerepa yo'oyë, tayoma'ë.”

⁸ Cuatro aquëpi huiñaë ì caji duruhuëpi ësëna dopi, paire ëoja'a tuture isiquë. Dosi maca ësëpi si'a toarepa paire ëopi. ⁹ Ja maca si'aohua'ire ai a'si ëo huesoquëta'are ìohua'i co'aye yo'oye jeoni Maija'quëna ponëma'pë paë'ë. Cui'ne ìte de'oquëre pa'ni cayeje pahuë. Coa ai jerepa ìni co'aye cahuë, si'aye iye ai yo'oye meñe cuañequëni.

¹⁰ Cinco aquëpi huiñaë ì caji duruhuëpi huajëya'ye pa'i ñu'i hue'ñana do maca, ì cuañe hue'ñapi nea hue'ñarepa de'o. Ja maca pai cato a'si ju'ijë ìohua'i tsemëñoana cucuhüë. ¹¹ Jaje ai yo'onije ìohua'i co'aye pa'iyere jeonë pahuë. Pajë coa ai jerepa Maija'quë ma'tëmo aquëni co'aye cahuë, ìohua'i a'si ju'i do'ire, cui'ne ja'ju yëma'a a'sire hue'e do'ire.

¹² Seis aquë huiñaëpi ì caji duruhuëpi Eufrate jai tsiayana do maca, tsiayapi cuene huesëo, ma'are necaio, ësë mëi hue'ña pa'i pai ëjaohua'i daija'a ma'are.

¹³ Ja maca ñahuë, jai pë'ëje pa'i yë'opoja'a, huajëya'ye pa'i yë'opoja'a, cui'ne Maija'quëre quëacaiquëje pa'ita'a coa cosoquë yë'opoja'a toaso joña co'acohua'ipi jojoje pa'ìohua'ipi etajëna. ¹⁴ Ja joña cato co'a huatìohua'i paë'ë. Pai yo'o ti'a ma'ñere yo'ocohua'i paë'ë. Jaohua'i cato etahuë, iye yeja pai ëjaohua'ire si'aohua'ire tsi'soñu'u cajë. Maija'quë si'aye pa'irepa ja're uihuaja'a mu'sere pare cajë yo'ohuë. ¹⁵ Ñajë'ë, yë'ë utema'tore papi daiyë, co'amaña ñaë daiyëje pa'ye. Sihuaquë pasipi. Sëtasiquëpi cui'ne ì ju'i cajë de'oye ñaquë paguë cato cui'ne huajëya'ye peoyo pai ñajëna, cu'iyë paja'quëpi. ¹⁶ Ja maca pa'i ëjaohua'ipi tsi'sisihuë, hebreo coca cato Armagedón hue'yo sitona.

¹⁷ Siete aquë huiñaëpi ì caji duruhuëpi peo de'otona do maca ñu'i saihuë quë'ropi Maija'quë hue'e ma'tëmopi ai tutu yë'ose'e pìsipi, ñeje:

“Tsoe ne saohüë.”

¹⁸ Ja maca jaiye mujuë ye'hueyeje pa'ye pìsiye cui'ne mujuë të'cayeje pa'ye paji'i. Pa'ina, yejaje tsasipi noni ñu'cuyë jerepa yeja ñu'cuesi do'ire. Tsoejë pai ja jerepa ñu'cuyë ti ñama'cohua'i a'ë. ¹⁹ Jaje tutu ñu'cucëo jai daripë toaso të'ña hua'que saco'ë, cui'ne si'a yejaña jai dari pa'iyëje peo hue'ñarepa hua'que tome sapi. Ja maca Maija'quëpi jai daripë Babiloniare ì pëi si'se cõno da'care ì jëjo daose'ere peo hue'ñarepa ocuasi'i cuasapi. ²⁰ Yeja ñu'cucëo maca si'a saodohuëa, cui'ne ai cuti ne huesë sapi. ²¹ Cui'ne ma'tëmopi jai sësë carapëa aipi paina tomepe, cuarenta kilos dëquëyepi. Ja maca paipi Maija'quëre co'aye cahuë, sësë carapëa do'ire, cui'ne ìohua'ire jaiye ai yo'oye pa'i do'ire.

17

Co'a Nomìohua'i Pëca Ja'corepa

¹ Ja maca te'i siete huiñaohua'i aquëpi daji'i, yë'ë quë'rona. Siete duruhuëa pacohua'i aquëpi dani capi, yë'ëre:

“Daijê'ê. Ìñosi'i, mè'ère, co'a nomiohua'i pëca ja'core pare iye yeja oco da'ca èmèje'na ja'rusicopi ñu'icore si'se ja'ñere. ² Iye yeja pai èjaohua'i jaoni yo'ojê paè'ê. Cui'ne iye yeja pa'icohua'ipi ïo co'aye yo'oyena ucu cuepe huesêhuê.”

³ Ja jeteyo'je Maija'quê joyopi yê'ère çani ñañeje pa'ye ñnoquëna, ñaquëna, huiñaëpi yê'ère cuene yejana sapi. Saëna, jàrona ñahuê, nomioipi huajëya'ye pa'ini maja'iquëni ja'rusicopi ñu'iona. Ina Maija'quere cue'cuejê caye toyasi mami què'i paji'i. Jaje pa'ipi siete siopea, cui'ne diez cajohuëa hue'equê paji'i. ⁴ Jao nomio cato ai maja'icopi nea maja'i toya què'ioni suñasicopi paco'ê. Oropi èja de'osico paco'ê, ai de'o quënapì, cui'ne perlaspi. ïo jètèpi oro duruhuëare cajio, coe èaye pa'ye si'si timësiconi, cui'ne ïo èmèohua'i yo'oye timësiconi. ⁵ ïo tsia tiñare pare ïo ayere quëa mamipi toyase'ere hue'eo, ñeje cayere: ÈJAOREPA BABILONIA, CO'A NOMIOHUA'I, CUI'NE SI'AYE IYE YEJA CO'AYE PA'IYE PËCA JA'COREPA. ⁶ Ja jeteyo'je de'oyerepa ña ti'acquëna, jao cato cuepeto paco'ê, Maija'quê tsecohua'i tsiena, cui'ne Jesure quèacohua'ire huaisicohua'i tsiena. Jare ñani yê'ê ai cuasahuê. ⁷ Jaje ai cuasaquëna, huiñaëpi capi, yê'ère:

“¿Me yo'oquê ai cuasaquë'ni? Quèasi'i, mè'ère nomio ñnoë ayere pare, pajje asa ma'ñere. Cui'ne huajëya'ye pa'i ïore saquê siete siopea cui'ne diez cajohuëa hue'equê ñnoñere pare quèasi'i. ⁸ Mè'ê huajëya'ye pa'ire ñasicuê cato tsoe ja'nê pa'isiquê api. Jaje pa'ipi yure nejosiquê api. Jaje pa'iquëta'are cui'naëpi mëija'quê api, tome huesé hue'ñapi, ja yê'ta'a ïte nejo huesoye ti'ama'ëna. Ja maca yeja pa'icohua'i yeja de'hua maca ïohua'i mami pa'i toya pèpëna toya cuañoma'cohua'i cato ai cuasajê huajëya'ye pa'ire ñaja'cohua'i a'ê, ja'nê pa'isiquëpi nejosiquëpi, cui'naëpi pani coquëna.

⁹ Iye macare pa'iji, ta'ñe asacohua'ipi de'hue asa ti'añe. Siete siopea cato quèaji, siete ai cutire, nomio ñu'ñere. Jare cui'ne quèaji, yequejê siete èjaohua'i pa'iyere. ¹⁰ Jaohua'i acohua'ipi cinco pai èjaohua'i cuañema'cohua'i de'ohuê. De'orena, te'i jaohua'i aquëpi yure cuañequê pa'iji. Yequëse'e ja yê'ta'a daiye paji. Jaê tējirepa daisi maca ai tsoe tēcahuê se pani coñe peosipi. ¹¹ Jaê huajëya'ye pa'i tsoe ja'nê pa'isiquëpi yure nejosiquê cato ocho aquê api, pai èjaê de'osiquê. Jare ïpi siete acohua'i aquê pa'isiquëpi, ï nejo cuaño ja'ñena sai saji, jaê cato.

¹² Mè'ê diez cajohuëa ñnase'e cato quèaji, diez pai èjaohua'ini ja yê'ta'a cuañe huëoma'cohua'ini. Jaje pa'iquëta'are jaohua'i cato coa te'e nēhui tēcahuê maca huajëya'ye pa'i ja're cuañe ja'ñere ïsi cuañoja'cohua'i a'ê. ¹³ Icohua'i pai èjaohua'i cato te'e jaje yo'oñu'u cuasayere pajê huajëya'ye pa'ina, ïohua'i tuture cuañe èjaohua'i pa'iyere ïna ïsija'cohua'i a'ê. ¹⁴ Jaohua'ipi Yèi ñamare sañope uihuaja'cohua'i a'ê. Jaje uihuajêta'are Yèi ñamapi quècoja'quê api, ïohua'ire, ma'tëmo Èjaê sête, cui'ne pai èjaohua'i mëñe Èjaê sête. ïpi Maija'quê soisicohua'ire, ï sahuasicohua'ire, cui'ne nuñerepa ïse'ere tuicohua'ire paquê uihuaja'quê api.”

¹⁵ Huiñaëpi yequejê capi, yê'ère:

“Mè'ê ñaquëna, co'a nomioipi ñu'isico cato pai pa'iyere a'ê, si'a pai tsëcapëa'ê, tiñe coca cacohua'i a'ê, cui'ne si'a yejaña pa'icohua'i a'ê. ¹⁶ Mè'ê diez cajohuëa cui'ne huajëya'ye pa'ini pa'ina, ñnase'epi co'a nomiore coeja'cohua'i a'ê. Jaje coejê jeocorena, peoyo pa'ija'coa. Pa'iona, ïo care aija'cohua'i a'ê, cui'ne toapi ïote èoja'cohua'i a'ê. ¹⁷ Jaje yo'oja'cohua'i a'ê, Maija'quëpi ïohua'i joñoana ï yëyeje pa'yere yo'ojajê caquê neina. Jaohua'ipi huajëya'ye pa'ina, ïohua'i pai èjaohua'i cuañecohua'i pa'iyere ïsiñu'u cuasaja'cohua'i a'ê, te'e,

Maija'quë case'e yo'o tì'a macaja'a. ¹⁸ Më'ë ñasi nomio cato ja jai daripëre pa'ë. Iye yeja pai ëjaohua'ire meñe cuañe daripëre pa'ë."

18

Babilonia Nejo Cuañose'e

¹ Ja jeteyo'je ñahuë, yequë huiñaëre ma'tëmopi cajequëna, ai cuañe tutu quë'ire papi. Cajequëna, ì miañepi yejana miañerepa ju'api. ² Jaëpi ai tutu cui'pi, ñeje:

"Tsoe nejosicoa, jai Babilonia. Tsoe nejosicoa, huatiohua'i huë'ña de'o huesëo, si'si joña pa'i huë'ña de'o, si'a si'siohua'i cui'ne si'aye coe ëaye pa'ye tsiaro de'o. ³ Si'a yejaña pa'icohua'i ìo co'aye yëyena ucu cuepe huesëhuë. Iye yeja pai ëjaohua'ipi ìoni yo'ojë pa'ë. Cui'ne iye yeja co'amaña isicohua'ipi jaiye co'amaña pacohua'i ponëhuë, ìo yë do'ire paipi coa huerose'epi coa curiquë nejoñere ìmajë."

⁴ Ja maca asahuë, ma'tëmopi yë'ose'e ñeje pìsiquëna:

"Etajë'ë, ja daripëpi yë'ë tsecohua'i, cui'na maca ìo co'aye yo'oye yo'oma'pë pa'ija'cohua'i, cui'ne ìo ai yo'o ja'ñepi mësarute tì'añe paja'core. ⁵ Ìo tayo yo'oyepi ma'tëmope pana tímëse'erepa pa'iji. Ja co'aye yo'oyere Maija'quë huanëyema'ë ñaquë pa'iji. ⁶ Ìo yecohua'ire isise'e ja'ye ioteje isijë'ë. Paire ìo yo'ose'eje pa'ye co'ye ìona isijë'ë. Isiquë te'ore se cojé'ë. Ìo yecohua'ire ocuasi'ì caco co'mese'eje pa'ye cui'ne yecore se co'me cojé'ë, ìo ucuja'core, ai dacorepa pa'ija'core. ⁷ Èjaore pa'ë caco sihuaco yo'ose'eje pa'ye a'si ju'iñere, cui'ne ai yo'oyere isijë'ë. Jao cato ìo joyopi cuasaco ñu'ico pai ëjaorepa ñu'iñeje ñu'iñë, iye macare, hua'jeo peoyë, ai yo'oye paja'coa'ë caco. ⁸ Jaje caco ñu'icore te'e mu'sepi ìo ai yo'oye tì'aja'coa, ju'iñe, ai yo'oco oiye, cui'ne a'o ëa ju'iñe, cui'ne toana ëo jëo cuañoja'coa. Jaje nejo cuañoja'coa, Èjaerepa Maija'quë tutu quë'ire papi nejoquëna."

⁹ Iye yeja pai ëjaohua'ipi iote yo'ojë ìote yëjë pa'isicohua'ipi ai cuasajë oiija'cohua'i a'ë, ìopi uco pico mëiona, ñajë. ¹⁰ Ìote si'seyere ñajë ca'rajë so'ona pëa nëcani jaropi caja'cohua'i a'ë:

"Ina, teayere pa'ë, jai daripë Babilonia si'a dari maña tëto saiscorepa më'ëre si'seye esarepa tìtapi."

¹¹ Si'a yeja cui'jë co'amaña isicohua'ipi ìote ai cuasajë co'a ju'ijë oiija'cohua'i a'ë, johua'ì jaiye co'amaña dajëna, huerocopi peocona. ¹² Iye paji'ì, johua'ì pase'e: oro, poja'ì curi, ai de'o quëna cã, perlas hue'yosi pëa, ai de'o nea maja'ì caña, cui'ne maja'ì caña, huëo së soquë nese'e, jai cui'jipi de'huase'e, de'o soquëpi nese'e, së'ño ma ja'ñe bronçepi nese'e, jëa quënapì nese'e, jëa quëna marmol hue'yosi quëna nese'e, ¹³ Canela, huëo së ma'ña: incienso, mirra, cui'ne jaiye ma'ña, cuiya'ì o'sa cõno, hui'yape, de'o toase'e pan ne ja'ñe, trigo, huequëohua'ire, yëi ñamare, caballore, caballo quërëye, jo'yaohua'ire paire huerocohua'ijë peohuë. ¹⁴ Ja maca jai daripëre caja'cohua'ì a'ë, ñeje:

"Më'ë yë'o pa'ise'ere, saija'ì ocue cã yure më'ë peoyë. Ti më'ë nejo huesohuë, më'ë de'ocorepa ña cuañose'e, cui'ne më'ë jai co'amaña pase'e."

¹⁵ Ja jai daripëna co'amañare isijë jaiye curiquë nesicohua'ipi, ìo si'se cuañoñere ca'rajë so'opi ñajë ai cuasajë co'a ju'ijë oiija'cohua'ì a'ë. ¹⁶ Oijë caja'cohua'ì a'ë:

"Teayerepa, teayerepa jai daripë, jai do'ì caña nomio suñase'eje pa'iorepa ña cuañoñuë, më'ë. Më'ë ju'ico cato nea ma ja'ñe cui'ne maja'ì cañarepa, paji'ì. Jaje pa'iore ju'icopi oropi, perlaspi, cui'ne de'o quënapì ëja de'osico pa'ë, "

më'ë. ¹⁷ Jaje pa'isicota'a coa nëhui tēcahuë maca jai co'amaña peo hue'ña ne huesēpi."

Si'aohua'i jai yohuëa ëjaohua'i cui'ne iti quëhuicohua'i tsiaya cu'i do'ipi curiquë pacohua'i so'ona pëa nëceni, ¹⁸ jai daripë uco pico mëñere ñajë cuihuë:

"Yequë jai daripë cui'ne pa'io peoco."

¹⁹ Jaje cajë ai cuasajë co'a ju'ijë oijë ïohua'i siopëana yeja pa'i ne'ñapi nehuë. Jaje yo'ojë oijë cuihuë:

"Teayerepa, teayerepa, jai daripë, më'ë co'amañare huerojëna, jaiye curiquë pacohua'i de'ohuë, jai yohuëa pacohua'i. Jaje pa'isicota'a coa nëhui tēcahuë maca më'ë peo hue'ña ne huesēhuë."

²⁰ Ma'tëmo acohua'i cato ai sihuajë'ë, jai daripë peo do'ire. Sihuajë'ë, Maija'quë tsecohua'i, Maija'quë jëjo daocohua'i, cui'ne Maija'quë caye quëacaicohua'i. Maija'quë jaote nejoni mësarute co'aye yo'osi do'ire nuñerepa saiquë yo'opi.

²¹ Ja maca huiñaë ai tutu quë'ipi quënaore toacoje pa'ioni ïni mëñe mëani jai tsiayana jeo dëoquë capi:

"Ñeje më'ë jai daripë Babilonia jeoco cuañoja'coa'ë. Ja maca më'ere tijupë ña coñe paja'cohua'i a'ë. ²² Tijupë ta'tëpe, pi'cohuëa, cui'ne duruhuëa më'ë ma'añapi pisiquëna, asa coñe paja'cohua'i a'ë. Co'amaña necohua'ije peoja'cohua'i a'ë, më'ere. Jai to'ohuë toaye pisiyeje asa coñe paja'cohua'i a'ë. ²³ Toa tsë'ipë miañeje peoja'coa, më'ere. Cui'ne huejajëna, pai tsi'si hue'ñapi pisiyeje peoja'coa, më'ë co'amaña iye yeja jerepa pa'iohua'i pa'isicohua'ita'are, cui'ne më'ëje iye yeja paire më'ë dahuë yo'oyepi coa cosoco nesicota'are."

²⁴ Ja jai daripë paji'i, Maija'quë caye asajë quëacaicohua'i tsie, Maija'quë tsecohua'i tsie, cui'ne si'aohua'i iye yeja pa'icohua'ire huani jeosicohua'i tsie.

19

¹ Ja jeteyo'je asahuë, ma'tëmopi jai pai tutu ñeje cajëna:

¡Aleluya! De'oquëre pa'ni Maija'quë cajë ïte sihuañu'u, Maija'quë tse a'ë, huasoye, i de'oyerepa, jerepa pa'irepa pa'ie.

² Maija'quë cato pai yo'ose'ejë pa'ye ñaquë yo'oni nuñerepa yo'oji, tayoma'ë. Jaje pa'ina, co'a nomiore nejopi.

I yeja paire io co'aye yo'oyepi co'a de'huasicore, I jo'ya mañare huaisi do'ire ïote nejopi.

³ Huiñaohua'ipi tijupë ca cohuë:

"¡De'oquëre pa'ni Ejaë cajë ïte sihuañu'u! Io ucona, pico mëñe ti jeoñe peoyerepa pa'iona."

⁴ Ja maca veinticuatro aiohua'ipi cui'ne cuatro pa'iohua'ipi yejare pana në mejë Maija'quëre de'oquëre pa'ni cuasajë sihuajë yo'ohuë, ñu'i saihuë ñu'iquëre ñeje cajë:

"Jaje pa'ijaquë. De'oquëre pa'ni, Ejaë cajë ïte sihuañu'u."

⁵ Ja maca cuañequë ñu'i saihuë quë'ropi yë'ose'ë ñeje pisipi:

De'oquëre pa'ni cajë Maija'quëre

Si'aohua'i tsi cui'ne aiohua'ije,

Si'aohua'i ïte necaijë,

Ïte Ejaëre pare ñajë ca'rajë pa'isicohua'ipi sihuajë'ë.

Yëi Ñama Huejaquëna, Pai Sihuajë Tsi'si Mu'se

⁶ Asahuë, cui'ne jai pai cajëna, písíyeye pa'ye písíquëna, jupo tsá'io písíyeye písíquëna, cui'ne mujuë t'è'cayeye pa'ye písíyeye písíquëna. Japi písipi, ñeje: ¡De'oquëre pa'ni Èjaë cajë ìte sihuañu'u! Maija'quë si'aye pa'ire papi, Èjaëre papi cuañe huëopi.

⁷ Sihuañu'u, sihuayena daijani ìte de'oquëre pa'è mè'è cañu'u.

Tsoe ti'api, Yëi ñama hueja mu'serepa.

Jaje pa'ina, ì nëjo tsoe ëja de'osicorepa pa'ico.

⁸ Jaona isihuë, de'o cañarepa si'si peoyere, cui'ne miañere suña ja'ñe.

Ja de'o cañarepa cato quëaji, sehuosicohua'i Maija'quë tsecohua'i nuñerepa yo'ojë pa'iyere.

⁹ Ja maca huiñaëpi y'è're capi:

“Toyajë'ë, sihuacohua'i pa'iyë, Yëi ñama hueja maca pa'ija'cohua'ire soisicohua'ipi.”

Yequeje cui'ne capi:

“Iye coca cato Maija'quë nuñerepa cocare pa'è.”

¹⁰ Jaje caquëna, asani y'è'pi huiñaë quëo y'è'quë macana do're ja'ruhuë, ìte, de'oquëre pa'ni cuasaquë sihuasi'caquë. Jaje yo'oquëna, ìpi y'è're capi:

“Jaje yo'oma'è pa'ijë'ë. Yë'ëje Maija'quë jo'yaë'ë. Më'ëje pa'i a'è. Më'ë cui'ne Maija'quë do'ijë coní payë, Jesús ayere quëacaiquëre.”

Jaje pa'ina, Maija'quëni mè'è cato jaje do're ja'ru sihuaquë yo'ojë'ë, mësarupaquë Jesús ayere quëacaiquë cato cui'na ëapi, y'è're pa'i ja'ñere quëa joyo.

Caballo Poja'iquëre Tuiquë Ayere Quëaye

¹¹ Ja maca ñahuë, ma'tëmopi hui'yosico pa'iona. Jaropi ñaipi, caballo poja'iquëpi. Ìte tuiquë cato ìti case'eye yo'oquërepa, cui'ne nuñerepa care paquë hue'equë paji'i, ì mami. Jaje pa'ipi nuñerepa cuañequëpi cui'ne nuñerepa huajoje yo'opi.

¹² Ì ñaco ca cato toa tsëni nëcase'eye pa'yerepa paji'i. Ì siopëre jaiye manoa pu'iquë paji'i. Jaje pa'ipi ise'e te'i asa mamire toyase'ere papi, yecohua'ije ti asa ma'ñere.

¹³ Cui'ne tsiepi tsoasi ju'i care ju'i saji'i. Ì mami cato: Maija'quë coca hue'equëpi.

¹⁴ Ìni ma'tëmo soldado paipi tuë'è, de'o caña suñasicohua'ipi, poja'ì cañare, cui'ne si'si peoyere ju'icohua'ipi po caballohua'ini tuijë.

¹⁵ Ì y'è'opoja'a hua'ti jëjësëcopi etapi, iye yeja pa'icohua'ire nejoja'copi. Jaëpi quëna tarapëpi cajiquë cuañeja'quë api. Jaëpi pai ñape yo'ose'ere saisipi, cuiya'i da'ca nesi'i caquë tsa'cu jo'aquë yo'oyeye pa'ye. Cui'ne jaëpi ocuaja'quë api, Maija'quë tutu quë'irepa pëi si'seyere.

¹⁶ Ì ju'i care, cui'ne ì quësore ñeje toyase'ere hue'epi: “Pai ëjaohua'i mëñe Èjaërepa, ìti meñe cuañequërepa.”

¹⁷ Ja jeteyo'je ñahuë, huiñaëpi ësëna tsa'cu paquë nëcaquëna. Jaëpi ai tutu cuipi, si'aohua'ire peo de'oto ja'jëjë cu'icohua'ire ñeje caquë:

“Daijë'ë, tsí'sini, Maija'quë na'iquëna, aofne aija'cohua'i.

¹⁸ Dani aijë'ë, pai ëjaohua'i ca, soldado pai ëjaohua'i ca, tutu quë'iohua'i ca, caballo ca, iohua'ire tuisicohua'i ca, coa si'aohua'i ca, jo'yaohua'i peocohua'i ca, jo'ya ne cuañosicohua'i ca, a'ricohua'i ca, cui'ne jaicohua'i ca, aija'cohua'ipi cuipi.”

¹⁹ Ja maca ñahuë, huajëya'ye pa'ire, cui'ne iye yeja pai ëjaohua'ire, iohua'i soldado pai ja're coní pa'ijëna. Jaohua'i cato caballore tuiquëre, cui'ne ì soldado paire uihuañu'u cajë tsi'sisicohua'ipi paë'ë.

²⁰ Jaë huajëya'ye pa'i cato tsea cuañosiquë paji'i, coa cosoquë quëaquë ja're coní, ì ña hue'ñana jaiye pai yo'o ti'a ma'ñere yo'o ññosiquë ja're. Ja yo'o ññoñeja'a quëaquë paire cosopi, huajëya'ye pa'i mami toya cuañosicohua'ini, cui'ne jije pa'ire de'huasiquëre sihuajë yo'osicohua'ini. Ja maca, huajëya'ye pa'ire, cui'ne coa cosoquë quëaquë pa'isiquëre tseani ja huajëcohua'ini toa jairana azufre tsëni

nēcasicona, jeo dēo cuañohuē. ²¹ Yecohua'i cato huani jeo cuañohuē, caballo tuiquē yē'opo eta hua'tiyona. Ja maca si'a ja'jēcohua'i tsi'sini jaohua'i care ocue t̄imē huesēhuē.

20

Mil Ometēca Aye

¹ Ja jeteyo'je ñahuē, ma'tēmopi huiñāē tome huesē hue'ña sioconi cui'ne quēna mere tse'equē cajequēna. ² Jaēpi cajeni jai pē'ēje pa'ire tsoe hue'ña añare, huati jare ipi Satanás hue'equēre quēna mepi sēapi, mil ometēca ñu'ija'quēni. ³ Ja maca ite sēani mil ometēcaja'a paire cosoma'ē pa'ija'quēre tome huesē hue'ñana jeo tōni sioñopi. Sioni eta sa'rona hui'yoye peoji, caquē toya sēo huesopi. Jaje pa'iquēta'are mil ometēca t̄i'asi maca joye cuañosiquē pa'ija'quē api, a'ri tēcahuē maca pa'ija'quēpi.

⁴ Ja jeteyo'je ñahuē, paipi cuañejē ñu'i saire ja'rusicohua'ipi ñu'ijēna, pai ñape yo'ose'e ñajē ca de'huaja'a tutu isi cuañosicohua'ire. Ja maca ñahuē, Maija'quē coca case'eje pa'ye, cui'ne Jesús case'eje pa'ye nuñerepa tui do'ire, s̄jopēa tē'ca tēte cuañosicohua'i joñoare. Jaohua'i cato huajēya'ye pa'ire, cui'ne ije pa'ire de'huasiquēre de'oquēre pa'ni cuasajē yo'oye pasicohua'i a'ē. Cui'ne i mamiye toya cuañoñe pasicohua'i a'ē, johua'i tsiana, panita'a johua'i jētēna. Jaohua'ipi huajēcohua'i pani cojē Cristo ja're mil ometēca cuañehuē. ⁵ Jaje pa'iquēta'are yecohua'ita'a huēiye pahūē, mil ometēca tēto saisi maca huēija'cohua'ipi. Iye cato du'ru macarepa ju'isicohua'i huēiye a'ē. ⁶ Sihucohua'i pa'iyē, Maija'quē tsecohua'ipi, du'ru macarepa ju'isihua'i huēiye huēcohua'i. Jaohua'ire cayaye ju'ine aco ne hueañe peoji. Coa ai jerepa jaohua'i cato Maija'quēre cui'ne Cristore necaijē pa'ija'cohua'i a'ē. Cui'ne i ja're conī mil ometēca cuañeja'cohua'i a'ē.

Huati Nejo Cuañose'e

⁷ Mil ometēca tēto saisi maca Satanáspi etosiquē pa'ija'quē api. ⁸ Pa'i ja maca si'aohua'ire yeja pa'icohua'ire cosoquē cui'ne Gogre cui'ne Magogre cosoja'quē api. Cosoquē jaohua'i soldado paire jai paire meja asi tsiaya tē'tēpa ñañeje pa'yerepa tsi'soja'quē api, uihuaja'cohua'ire. ⁹ Ja maca jaohua'ipi si'a yejañapi dani si'aore sa tēhuo tē'ija'ē'ē, Maija'quē tsecohua'i i oicohua'i pa'i daripēre huañu'u cajē. Jaje yo'ojēta'are ma'tēmopi toa tome ēo huesopi, peo hue'ñarepa. ¹⁰ Ja maca huati paire cososiquēre toa jairana azufre quē'iona jeo dēo cuañopi, huajēya'ye pa'ire, cui'ne coa cosoquē paire quē'asiquēre jeo dēo sitona. Jarona ai yo'ojē pa'ija'cohua'i a'ē, mu'señapi, cui'ne ñamiñapi carajaiñe peoyerepa.

Poja'i Ñu'i Saihuēre Pare Ñu'i Pajī Ñape Yo'ose'e Ca De'huaye

¹¹ Ja maca ñahuē, poja'i ñu'i saihuēre, cui'ne iote ñu'iquēre. Jaē ña hue'ñare papi yeja cui'ne ma'tēmo catihuē. Catijēta'are t̄i peopi, ūrona se jēani pa'iyēje. ¹²⁻¹³ Ja maca ñahuē, ju'isicohua'ire, jaicohua'ire, cui'ne a'ricohua'ire, ñu'i saihuē t̄iñare pare nēcajēna. Si'aohua'i tsiayana, cui'ne yejana ju'ijē pa'isicohua'i, etasicohua'i paē'ē. Ja maca toya pēpēapi hui'yose'e paji'i. Pa'ina, cui'ne pa'i toya pēpēre pajē hui'yosico paji'i. Ja maca ju'isicohua'ipi jare johua'i yo'ose'eje pa'ye ca tēji cuañohuē, ja toya pēpēana toyase'eje pa'ye. ¹⁴ Ja jeteyo'je juni huesēye cui'ne ju'isicohua'i pa'i hue'ñaje ña coñe peopi, toa jairana jeo dēosi do'ire. Iye toa jaira cato cayaye acore se juni huesē coñe a'ē. ¹⁵ Cui'ne jarona jeo dēo cuañohuē, si'aohua'i pa'i toya pēpēna johua'i mami toya cuañoma'cohua'i.

21

Huajë Ma'tëmo Cui'ne Huajë Yeja

¹ Ja jeteyo'je ñahuë, huajë ma'tëmore cui'ne huajë yejare. Du'ru pa'isi ma'tëmo cui'ne du'ru yeja, cui'ne jai tsiaya tsoe peopi. ² Ja maca yë'ë Juanpi ñahuë, de'o daripëre pare, huajë Jerusalénre, ma'tëmopi cajecona, Maija'quë pa'i ña hue'ñapi. Nomio io huejaja'quëre caco de'oyere suñani ëja de'ose'ëje pa'io paco'ë. ³ Ja maca asahuë, ma'tëmopi tutu yë'ose'ë ñeje jutaquëna:

“Maija'quë pa'i hue'ña yure cato pai ja're coní pa'iyé a'ë, iohua'i ja're pa'ija'quëpi. Iohua'ipi i pai pa'ija'cohua'i a'ë. Pa'ijëna, Maija'quëpi iohua'i pëca ja'quë pa'ija'quë api. ⁴ Ja maca Maija'quëpi iohua'i oise'le tëno jecocasipi. Ja maca ju'ñe, ai yo'oye, ai cuasajë oiye, a'siye peosipi, tsoe tëto saise'e sëte, ja'në pa'io pa'ise'e.”

⁵ Ja maca ñu'i saihuë ñu'iquëpi capi:

“Yë'ëpi si'aye huajëyese'e ne saoyë.”

Yequeje capi:

“Toyajë'ë. Iye coca care paye a'ë. Itina quëcojé pa'iyé a'ë.”

⁶ Jaje ca toquë capi, yë'ëre:

“Tsoe ne saohuë. Yë'ë a'ë, du'ru aquërepa cui'ne tējiquë, je'nëna pa'iquë. Oco ëa ju'iquëni yë'ëpi ocuasili pa'i oco cojerepa ayere do'i peoyerepa. ⁷ Si'aye quëcosiquë etasipi, yë'ëre i pëca ja'quëre paja'quë api, cui'ne ini yë'ë mamaquëre paja'quë a'ë, si'aye iyere paja'quë api, mamaquë pa'i do'ire. ⁸ Jaje pa'iquëta'are yë'ëre tuiyere yo'o jujacohua'ire, sehuoye jëa coecohua'ire, paire coecohua'ire, huaicohua'ire, yequë nomiohua'ire yo'ocohua'ire, dahuë yo'ocohua'ire, pai nese'ere ëjare pa'ë cuasacohua'ire, cui'ne coa cosocohua'ire saiyé pasipi, toa cui'ne azufre tsé'isi jairana, cayaye acore se juni huesë hue'ñana.”

Huajë Jerusalén

⁹ Ja maca siete huiñaohua'i aquëpi daji'i, siete ucu duruhuëa tējiyerepa ai yo'oye timëse'ere pasiquëpi. Jaëpi dani capi, yë'ëre:

“Daijë'ë. Më'ëre iñosi'i, Yëi ñama huejaja'core, i nējore.”

¹⁰ Huëo cani ñañeje pa'ye ñahuë. Ñaquëna, huiñaëpi yë'ëre jai cutihuëna sapi. Sani iñopi jai Jerusalén daripëre de'ocore pani, ma'tëmopi Maija'quë quë'ropi cajecona. ¹¹ Ja daripë cato Maija'quë miañe ju'ayepi miaco paco'ë. Io miañe cato de'o quëna pë miañeje pa'ye paji'i, Jaspé hue'yosi quëna miañeje pa'ye, ña etojai quëna hueje pa'ye paji'i. ¹² Ja daripë yë'rëhueja'a jai ëmë tēhuopa tēhuosico paji'i. Jaje pa'ioni doce eta sa'noa paji'i. Eta sa'noa ñape te'e huiñaë nēcapi. Cui'ne eta sa'noa ñape doce Israel pai tsëca mamire toyase'e paji'i. ¹³ Èsë mëi tē'tere toaso eta sa'noa paji'i. Èmëje'le tē'tere toaso eta sa'noa, huë'ehuë tē'tere toaso eta sa'noa, cui'ne ësë du'i hue'ñare toaso eta sa'noa paji'i. ¹⁴ Jai daripë tēhuopa cato doce quëna pëana quëco paco paji'i. Ja quëna pëana Yëi ñamapi doce jëjo dasicohua'i mamire toyase'e paji'i.

¹⁵ Yë'ë ja're coní huiñaë coca caquë cato i jëtëre oro tarapëre catë tarapëje pa'iore cajipi, jai daripë cuëcueja'coní, io eta sa'noa, cui'ne io tēhuopa.

¹⁶ Jai daripë cato si'a yë'quë maca jaico paji'i, je'ñe tēcapé tsoaye ja'ye si'ao. Huiñaëpi i cuëcuecöpi jai daripë cuëcuequëna, caya mil cui'ne docientos kilómetros paji'i. Io tsoaye, io mëñe tsoaye cui'ne io je'ñe tēcapéje cui'na ja'yese'e paji'i. ¹⁷ Ja jeteyo'je tēhuopa tsoayeré cuëcuepi. Cuëcuequëna, sesenta y cinco metros paji'i. Pai cuëcueyeje pa'ioipi huiñaëje cuëcueye sëte jaje paji'i.

18 Jaspe hue'yosi quëna pëapi nesico paco'ë, tëhuopa. Cui'ne iti daripëpi orore pase'e nesico paco'ë, sa ña etojaicorepa. 19 Tëhuo pa quëco pa quëna pëa cato coa si'a de'o quëna pëapi éja de'huase'e paji'i. Iyepi du'ru huëo hue'ña cato, jaspe hue'yosi quëna, cayaye aco zafiro hue'yosi quëna, toasoñe aco ágata hue'yosi quëna, cajese'e aco esmeralda hue'yosi quëna, 20 Cinco aco onice hue'yosi quëna, seis aco cornalina hue'yosi quëna, siete aco crisólitopi hue'yosi quëna, ocho aco berilo hue'yosi quëna, nueue aco topacio hue'yosi quëna, diez aco crisoprasa hue'yosi quëna, once aco jacinto hue'yosi quëna, doce aco amatista hue'yosi quëna paji'i. 21 Doce eta sa'noa cato doce perlaspi nese'e paji'i. Pa'ina, te'e perlapi te'e eta sa'ro tëhuocore nesico paji'i. Éja ma'arepa cato orore pase'e nesicopi sa ña etojaicorepa paco'ë.

22 Ja daripë ti peopi, Maija'quëre se huë'e. Me neni pa'ico'ni, jare i Maija'quë si'aye pa'ire papi, cui'ne Yëi ñamapi cõni huë'eje pa'iohua'i pa'ito. 23 Ja daripë cato ësë, cui'ne ñañë miacaiye peoji. ¿Me neni jaohua'i miacaiye'ni? Tsoe Maija'quëpi de'oyerepa miato, cui'ne i Yëi ñamapi cõni toa tsëopëje pa'ipi miato. 24 Huasosi yejaña pa'icohua'i cato ja daripë miacaiyeja'a cu'ija'cohua'i a'ë. Cui'ne pai éjaohua'ipi johua'i de'oyere jona isija'cohua'i a'ë. 25 Io eta sa'noa sioñe ti peosipi mu'se, cui'ne jaro cato ñamije peosipi. 26 Iona sajë isija'cohua'i a'ë, iye yeja pa'icohua'i Maija'quë de'o necaise'ere iñoñere, cui'ne pai yejaña éjaërepa cajë de'oyerepa sehuojë pa'iyere. 27 Jaro cato cacaye peoji, si'si nese'e, ai co'ayerepa yo'ocohua'i, panita'a cosocohua'iye. Jaro cato cacaja'cohua'i a'ë, johua'i mami Yëi ñama tsëco pa'i toya pëpëna toyasicohua'ise'e.

22

1 Ja maca huiñaëpi iñopi, co'sija'i tsiaypi pa'iyë isi ocose'ere. Jaje pa'ioipi Maija'quë cui'ne Yëi ñama ñu'i huë'ñapi etapi. 2 Cui'ne ja eta ñapi jai daripë éja ma'a jopore pare paji'i. Cui'ne tsiaya tē'tëpañare pa'i soquë ñëapi nëcahuë. Te'e ometëcahuë quëicohua'ipi ñañë ñape quëico paji'i. Io ja'o cato yejaña pa'icohua'ire jujuye paji'i. 3 Jaro cato peosipi, co'aye pa'ise'e. Maija'quë cuañe ñu'ico cui'ne Yëi ñama cuañe ñu'ico ja daripëre paji'i. Pa'ina, i jo'yapi ite ñajë sihuaja'cohua'i a'ë, Éjaëre pare sëte. 4 I tsiare pare ñaja'cohua'i a'ë. Ñajë cui'ne i mamire johua'i tsia tiñare pana toyase'e hue'ëja'cohua'i a'ë. 5 Jaro cato peosipi, ñami. Iote pa'icohua'i cato toa tsëo pë miañere co'ema'pë pa'ija'cohua'i a'ë. ¿Me neni co'eye'ni? Jare ipi Maija'quë Éjaëre papi miacai pa'ija'quëre. Cui'ne johua'ipi Maija'quë ja're cõni je'nëna carajaiñe peoyerepa pa'ija'cohua'i a'ë.

Jesucristo Daiye Ja'yere Pa'iji

6 Ja maca huiñaëpi capi, yë'ëre:

"Iye coca cato nuñere pa'ë. Cui'ne itina quëco pajë pa'iyere pa'ë. Jare ipi Éjaë Maija'quë i joyore jëjo saopi, ite quëacaicohua'ire yequë mu'se pa'i ja'ñe quëaja'quëpi caquë. Yureta'a i huiñaëre jëjo daopi, i jo'yare quëaja'quëre yure maca esa yo'o huëo ja'ñere.

7 ¿Yë'ëpi esa daija'quë a'ë!"

Sihuaquë pa'ija'quë api, iye toya pëpë yequë mu'se yo'o ja'ñere quëayere asaquë yo'oquë pa'iquë cato.

8 Yë'ë Juanpi itire ñaquë, cui'ne iyere asahuë. Ja ñaquë asa tējisi maca yë'ëre iñosiquë huiñaë quëo yë'quë macana do're ja'ruhuë, ite éjaëre papi caquë sihuaquë yo'ose'e caquë. 9 Jaje yo'oquëna, ipi capi, yë'ëre:

“Maija'quère necaiquë a'ë. Më'ëje pa'i a'ë. Cui'ne më'ë ja're acohua'i i coca quëacacohua'ijë pa'i a'ë. Coa si'aohua'i iye toya pëpëna toyase'ere de'oye sehuacohua'ijë pa'i a'ë. Maija'quë necacohua'ipi pani Maija'quëni jaje sihuaquë yo'ojë'ë.”

¹⁰ Cui'ne yequeje capi:

“Iye toya pëpëre tsjoma'ë pa'ijë'ë, si'aohua'ipi ñajajë caquë. Yequë mu'se tëtö sai ja'ñere iye toya pëpëna toyase'ere, iti case'e huëo maca tija tējiji. ¹¹ Na'i huesësicoa. Jaje pa'ina, coa ñajë'ë, co'aye yo'oquë jare co'ayere yo'oquë pa'ijaquë, si'si nesiquë jare si'si pa'ijaquë. Jaje pa'isiquëta'are de'oquë cato jare de'oquë pa'ijaquë. Maija'quëna i pa'iyë isi huesosiquë cato, jare i ja're pa'i huesëja'quë.

¹² Yë'ëpi esa daija'quë a'ë. Dai dayë, cui'ne isija'a co'amañaje. Pai ñapere isija'quë a'ë, i yo'ose'eje pa'ye. ¹³ Yë'ë a'ë, si'anë pa'iquëpi pa'iyë. Yë'ë a'ë, du'ru aquërepa, cui'ne tējiquërepa, iti huëosiquë cui'ne saoquërepa.”

¹⁴ Sihuacohua'i pa'iyë, iohua'i caña de'oye jojacohua'ipi. Jaohua'ipi pa'i soquë yë ayere de'oye ocueye pa'iji. Cui'ne jai daripë eta sa'noaja'a de'hue cacaye pa'iji. ¹⁵ Jaje pa'iquëta'are, hue'sena pëaja'cohua'i a'ë, tiro yo'ocohua'i cato, paire dahuë necohua'i, yequë nomiore yo'ocohua'i, paire huani jecohua'i, pai de'huase'ere ëjare pa'ë cajë yo'ocohua'i, cui'ne cosoyere oijë cosocohua'i.

¹⁶ “Yë'ë Jesupi yë'ë huiñaëre jëjo saohuë, sehuosicohua'i tsëcare si'aye quëaja'quëre. Yë'ë a'ë, David tsëcapë aquë. Yë'ë a'ë, ñata tomesi macarepa miacai ma'ñocorepa.”

¹⁷ Maija'quë joyopi cui'ne Yëi ñama nējopi cony cayë:

“Daijë'ë. Jaje daijë'ë cayere asani cui'neje cajë'ë. Oco ëa ju'iquë pani dani ucujë'ë, pa'iyë isi ocure pare ti curi do'i peoyerepa.”

¹⁸ Yë'ëpi si'aohua'ire du'ru quëa nëoñë, iye toya pëpëna Maija'quë yequë mu'se yo'o ja'ñe toyase'ere asacohua'ire. Jaje pa'ina, paipi iye case'erë ai seña maca se mëocaisiquë pa'ito, Maija'quëpi itejë ai yo'oyere se mëocaija'quë api, iye toya pëpë toyase'e ayepi. ¹⁹ Iye toya pëpë ayere, yequë mu'se pa'i ja'ñere quëaquë toyase'ere a'ri maña nejocatu iti nejocaisiquëreje Maija'quëpi pa'i soquë yë ocueye peoyë. Cui'ne de'o daripëna cacaye peoyë. Iye toya pëpë cato quëaji, ja pa'i oco ayere, cui'ne ja de'oyerepa daripë ayere.

²⁰ Iye yo'o ja'ñe quëasiquëpi caji: “Yë'ëpi esa daija'quë a'ë.” Jaje pa'ija'quë. ¡Daijë'ë, Ejaë Jesu!

²¹ Mai Ejaë Jesucristopi mësarute si'aohua'ire i oiypëpi ñacai paja'quë. Jaje pa'ija'quë.